

بىز خەلقچىمىز

بىز ھەلىقچىمىز

بىز ئىنسانىيەتچىمىز

عرقىمىز تور كوردور

دېئىمىز اسلاھتور

يور تىمىز تور كستاندور

بەئىمى: دانىسى ۱۰۰ ئابلىمى ۱۲۰۰ دوللار
مەجرى ۱۳۶۶ شوال ۲۲

مەدیرى: عىسى الب نىكىن
باش مەھرر: م ۱۰ بوغرا

ئالتاي نىشرىياتى طرفىدىن مەھتەمە ارچ چقادورغا ئىسەمى، ائىصەمى، اجتماعى، علمى، فەكرى و اېبى غزىتەدور

اوقوش موسىمى يىتىپ كەلدى

ھەرىلى ياز ئايلارىدا مەكتەپ اوقوغو چىلارنىڭ مەنكەسىنى دەم ئالىدوروب اس تراحت قىلدوروش اوچون تەعطىل قو- يوب بىرىلەدور. شول غەدتكە مەنى او لارق بويىل مە ياز كىلىش بىلەن بىتون مەكتەپ ظەلمەلىرى تەعطىلگە اوزانغان ايدى حاضر ياز ئايلارى ئايارغىلىش كوزگە ياقىنە لاشىپ قالدى شونىڭ بىلەن اوقوغوچى- لارنىڭ اس تراحت قلىش موسىمى اوتوب تەعطىل وقتى توكەپ قالدى. اوقوش باشلاش وقتى كەلدى شونىڭ اوچون ھەرر مەكتەپ اوزاوقوغوچىلارنى تورت كوزى ايلە كوتەمەندە لەر وە يەنكىمەن باش اوسمورلرنى مەكتەپكە قىبول قاشقا حاضرلق قاماقدا لەر شومەناسىت بىلەن دە تەمز رەدىنلا اوقوش اشلىرىغە ئىكەلگەچ بو توغرا دە براىكى سوز سوزلەپ او- توشنى لايىق كورەمەز.

دورە چونكى يور تىمىزنىڭ يوزىنى ئاقرار ئىش مەنەزنى تەئویرلەندوروش وە خەلق مەزنىڭ ئالە فەكرىنى ئاچىش وظىفەلەرنى اوتەمەسەك جەراحتىمىز توزەلمەيمۇ وە اە تىخىمىز قامدا مەلەيدور.

مەعارف مەزنىڭ ئارقىدا قالغانلىقى غا اوز كەندە ھكوم سوروب كەلگەن ظالەم ھكە مدارلەر وە بى غرض مامورلار سەبب بولسەدە اېكەنچى طرفىدىن اوزىمىزنىڭ جەا لنى سەبب اولدى. چونكى يور تىمىزدا اوزىرىدىن بىرى بوزوق غەنەنە رەئولمەندى بو غەنەنەر شونىڭ كەننەن غەبارت كى: خەلق مەز اوقوش اشلىرىغا قىف قىزقەدى. او قوش اشلىرىنى دېنى علمگە خاسلادى، قىنى بىلمەلرنى ياق تۇرمەدى، بلكى قار شى چەقىرى خەلقىمىزنىڭ مەشىتى تولراق كەسب تەجارت و دەقانچىلىق بىلەن بولغاچ اولار: « بۇنىڭ تۇرمەوشىمىز كەسب تەجارت دەقانچىلىق بىلەن اوتسە بىزگە او قوش اشلىرىنىڭ نىمە كېرەكى بار » دې- كەن خىيالى قىلار ايدى، اولار يەنە اوزىنى ھكومت اشارىگە قاپايتسوز ھەساد لار، « اذەر اشارىنى غەربلەر قىلادور بۇنىڭ اونداغ اھلەرگە قاپايتىمىز يوق. اوز قىرادارچىلىقىمىزنى قاپىپ كون كو چورسەك بولدى » دېگەن اويىنى كونكە لىمىغا كەلتۇرەر ايدىلەر. شول بوزوق غەنەنەر نەتىجەسىدە اولر ياش بىلالر دى مەكتەپكە بىرمەگەنلەر بولارنىڭ ساواد سىز قاپايتىمىز سەبب اولغانلەر مەلارمىز بوزوق غەدتكە دەما غرق اولغان ايدى لەر اولار اوقوش اشلىرىنى قىف امانە، خەتەپ، موعەزىلەك وظىفەلەرنى اوتەمەك اوچون دەپ بىلەلەر ايدى نىباوى اھ لار ھقتەندەكى قىنى بىلمەلرنى اورگەنەش شى زور گناھ دەپ ھەسابلار ايدى شونە نەقەن مەكتەپ مەدرەسەلەردە قىنى غەمەلەر

اوقوتولمايدى شونىڭ اوچون خەلقلەر ئاز تولدا دېنى مەنكەلەرنى بايىپ ئالغاندىن كىن بالالارنى مەكتەپتىن چقارىپ ايلەپ سواد سىز قالدى راز ايدى او وقتلردە مەكتەپ نەپەت ئاز بولوب بىر شەر بائى بىر قە- لاقدا بىرەر مەكتەپتىن ئارتوق مەكتەپ نا پەلماس ايدى كىنكى شەك شى سەى دورى دېكى اوقوش اشلىرىغە نولوك مانع لەر بولدى مۇلا خەلقىمىزنىڭ ئەوەلقى غا دىلەرنى بىردىنلا تۇزەتەش مەكەن بولما سادە مەكتەپلەردە دېنى علملەر ئاز اوقو تولدا باشلادى خەلقىمىز بونى كوروب يەنكى مەكتەپتىن تېخىمۇ قورقۇدىلەر بالالەرنى مەكتەپكە بىرشىن ئارتۇقىلەر مەكتەپتىن خەا قىمىزنىڭ كونكىلى سوووب كەندىلەر بو قادا اھال نەتىجەسىدە مەعارف اشلىرىمىز ئاز بولۇنكەننى مەزگىلدە يوقارىدەكى

ھادەلەرنى كوزىدىن كورسوروب خەلقىمىزنى قايتىدىن مەكتەپكە قىزقتۇروب اولارنىڭ مە كەپكە بولغان اعتقادىنى زىادەلەشتۇرۇش اوچون چالەشمايمىز لازىم دور. بولۇنكى مەكتەپمىزنىڭ دەرس پروگراممىلارى الەتتە باشقارور، بونى خەلقىمىزگە ئەكە دائىرە دە اوختۇروب اولارنىڭ ايشەنچىسىنى مستەھكەم لىش كركىدور.

بىز بولۇنكى كوندە يەنكىدىن باغ قو روب يەنكىدىن كوچەن تۇنور مەقچىمىز فورما قىمى بولغان باغىز يور تومۇزنى تە ھەر قىلىپ عصرى ھالەتكە اولاشتۇرماق بولسا، يەنكىدىن تۇنور مەقچى بولغان كوچەنچىمىز حاضرلقى اوسوب كېلا ياتقان ياش ئۇسومورلارمىز دور. باش ئۇسومور لارمىزنى بىلەپ كەتكە حاضرلار. اوچون اولارنى عام بىلەن سوغارماق لازىم كېلە دور شونىڭ اوچون بولۇنكى اوقوش باشلاش موسىمىدە خەلقىمىزنىڭ اوز بالالە رىنى مەكتەپكە بىرشكە قاتتىق دەوت قلا مەز تەعطىلگە اوزانغانلارنىڭ تەزىدى مەكتەپكە بىشماقلىنى اوتونەمەز.

نالتی شهر بویلاب

ایزول خاطراره لری
(نعلی)

خهیر سوپوملوک اوروچچی

(۲۲نمی ۱۹۳۷ قیست)

مطبعی

(باشی اونکن سانلاردا)

نالكه... چه جاتونه... چاچارنی پارچیلاب اوقداننی یوتکدی وه تازیلا دی بیچاره ژاندارما لار کونکرگن اوق چاچار اچیندن بر سقیمچه نخلخت قچدی همهز کولوش دك اما بو ژاندارمالا زایریمو قویمادی اتلغان کییکنی ایلب ماشینارنك اوقاسیفا ناسدی سیمز اما بوغاز کییک ایکن بالاق کییکنی نائب قویغاننمی کوروب کوب اچنشوق اوق چاچار توزولوب بر نهچه پای اتلغاندن کیین بولیمزنی دوام قلدوردق بابان خودن خچلا بولیمز توقسون طرفکه قاراب بول رالدی اوز نارامزه بوندن بر ایکی هفته بو تاغ ناراسیدا بولغان اورو شلار وه مرحوم قادر تاغون ناکامک بویره اولتورو اگننگی حقیده بر بیرمزه سوزلشون بر خیل قورقو نوچ بلن قه پهرن ملتی اوازی کیلر ایکنی دهن ماراشیب اولتاردوق بولا بمو نارامزدیکی یاک افندی بلن خانیمی کورانی قورقدی مهر بر بیکی تاغ پانی بیکی سایفا کدلگنده موشو یهرده نام اولگهنمده بر سوراب قو بودو ره گگیکه قاراغیدک بولسام بوزارغان کوزلرینی بر خیل قورقو نولوق قارانشلار اوراب ئالغار، حالدا اولتوروب بو یهرنك قورقو نولوق ایکنه نایمینی اگازچه نامریقا قلا لارا سوزلاب بیر یوانیمو

طر فین اولتورولگه نلیکینی نه تیب بهردی همه موز نامم اولتارما ایدیمان بانار تاملق نالشانوق دهنگه خوددی بر سرلیک قورقونوچ نرسه گه قاراغیدک اوزونجی قاراشوق تانوخسونغا کلاگه چه فکرمزنی شو قورقونوچ اشلار او راب نالدی کچ ساعت ۹۹ تونوخسونغا تیغ نامان ییب کملوک بویاقدنا برمنوچه واقعه لرتو غولوب مشهور خاق نك تاغزیفا چوبق قالغاندن تونوخسونی یزاندن قاراب کملوک همه مزنگ کوز ری قزارغان قان سر یغان عسکرلری نژدیگن نفدی اما حقیقته برنچه قوغونلوق ییندا اولتارغان عادی دیقان وه شهر قایغاسیدا تورغان عاندیکی دهک نهبگا ایکی عسکرین باشقا هیچ نرسه کورمیدوق

وازیاری شوهر دنلا خوددی اورو چهیده کی سابق دونهن محکمه سی نالدیدیکی میزان اوتورسیدنا توروب تورن طرفیده کی تاملرینی کورگنده ک کورونوب قالدی ه من تونوخسوننگ مونداق نهیکه لکیزه عجلیب حمید مخومدن تونوخسوننگ بار بوقی موشومو "ده سو راشقا مجبور بولورم مخوم شو دیزگن جوبانی بردی اوبدان دقت قلوب قارا سام تونوخسوننگ حاکیم اداره سی ساقچی اداره سی خنسو اویغور اویوشمالری دیگنده ک نامی چوک اداره لریمو بر بر سیه نارام دیگنده ک باقین ایکن شهر کوریمه دیگن اویومدن قایتیب حاکیم اداره سیگه قایتیم حاکیم اداره سینگ اویلری دهر زهارگه نه نیکه اورنیغا کاغذ چاپلر خان بولیمو خیلی تعزیت بلن سالن خان بولوسیفارخت تکیب ایکی کچیک کولچک یاساب قویغان ئارقاسیدا اونچه زور بولماسیمو توقسونغا توشلوق بر نک باغچه سی مهم بار ایکن

(دوامی بار)

نوروچچی شهرلک مسلمان سوداگرلو جمعیتین همیم توختوروش

اداره مز طرفین سوداگر کاسیلر مزنگ قولیقا نه بوجو الش توغورلوق ایکی نسخه دن ئانکیت بریلگن ئیدی مز کور ئانکیتین تابشوروب بهرگوچه لهر نهابت ناز کورولمده که ئانکیت تابشورولغاندن کین شهر نی حکومت طرفین گوامنامه بریله تور اگر وقیمه دنابشورولماغاندا حکومت طرفین تجارتینی چه کلک بویوش احتمالی بار

شوننگ اوچون اوشبو اعلان برا برنده تزلک بلن ئانکیتنی تابشوروب بریب گوامنامه الشنکرلر سورلا دور اگر حکومت تجارتینی چه کلکب قریسا جمعیت مسؤل نه مه س مسلمان سوداگرلر جمعیتی

توقسوندا حاتم اداره سیگه توشونک یورکوزیمزنی بویوب بولغیچه بر اورو چییلک لغمن له ونچی تونگانلریده ک چوبن قوروشوچ تونوب، خوددی له ون چییلارده ک تونگان کونکله گی کیگن بر تونگانلی فوشه نچاگ دهن تونوشوردی بوشیمز گه گزیلرده میمان کونکچی تون گانلارده ک یوگورون یوروب، بزگه بو بونوش اوچون سوربردی نارونئیدی برناز اونکنندن کیین تونوخسون حا کیمی کلدی بویر تورپان تونوخسونلار دا کوب اوچرایدیغان نزی بلن نئلاک چوچونچه پشمت کیب قولیناماسا توت قان چارساقال مولایم یوزنگ تاغونوم ایکن کوروشدوک اویهر بویهردن سوز لوشوب توقسوندیکی تاغیتیلار دن حمه والله افندی سوریلوق دهر حال ئادمه نهوتب قچقارتب کلدیعه اوکله گیچه حاکم بلن یورت احوالی وه خصوصی زوروشلری حقیده مونکداشوق صحبه عز نچیسینه بو ئادمه ئاناننگ بولایمو ناکام جمال اوستاننگ باقین دوستی بولوب قچدی

پارچا سایغاندن چقچه ماشیندیکی مه مه ئادمه بر خیل خطرنی کونکن حالدا نارونچیه سوز له شمه جم اول توروشدی پارچا سایغاندن قچب نام نك ئاخرقی اوچیفا توغری که گهن بردهنگه یه نکچه شو حالدا قورقو زوج ناستیدا مانوق قادر تاخونلر اولتورولگن کونلرده اوشبو ئزلدن اونکنلهرن عبدالحمید مخوم بوز بلن بلله ایدی او ئادمه قادر تاخونلار نك ماناشودهنگه کریمه العان عصیانچیلار

اورومچون نکلرکین
بیرلک خدیبه گ نومبرو ۱۹
نالتی شهرات اداره سی

ادارەتن بىلدۈرۈش

غزەتە، زىگە ئېۋەتېلەدورغان ماقالە خىبر و مى تۈرەشومىزدن نىب يازغان قىسقا - قىسقا خىكايىلەر، شەرلار، اخلاقى و تۈبىيەتى يازىلار مەۋنەت بىلەن قىبۇل قىلدۇر. خەلقنىڭ مىلى ئانىكىنى كۈتۈرۈش ئۈچۈن يازغان مەر قانداق يازىلارغا، غىزىز يۈرتىمىزنىڭ مەر ساھەدىكى يىتكى قىلار بىن خىبر يۈرەدورغان مەر تۈرلۈك خىبر لىرگە غزەتە، زىگە بەتلىرى ئاچقۇدۇر.

ادارەتدە ۋا يۈسۈف خەس حاجاب كىتەبىسى، ئاچقۇدۇر.

كىتابلىرىمىزنىڭ نەپىدە تۈرك تىلىدا باسلىغان مەجمۇعە و مەر تۈرلۈك فائىدە لىك كىتابلار بار. بىلەن اشنالارنىڭ نەقتە گەن سەت ۱۰ دن 3 كە قىر كىلپ ئۇ قىرلىرىنى سورايمىز.

كىتەب خانەنى تۈرلۈك تۈرتىكە سا لىرنا، ئالغانغا، قىر بايم ئاشانلارنىڭ كىتەب خانەنى زىگە سىرتىغا كىتاب لىب چىقىشلىرىغا رىخەت قىلمايدۇ.

مەر بىر مەتە شىر بىزنىڭ ئاۋاكتا بىلار دىن استىغناە قلىشى ئۈچۈن كىتەب خانەنى زىگە ئىشىكى ئاچقۇدۇر.

ئۈرۈمچى شەھەرلىك مەسلىمان سەۋناگۈلۈ جەمئىيىتىنىڭ ھەيىم اوختۇرۇش

ادارەتدە تۈر قىرىن سوداگر ئاسىيارەز نىڭ قولىغا، فەيخو لىش تۈرغۈرۈلۈق لىكى نىسخەدىن ئانىكىت بىرلىگەن لىدى مەزكۈر ئانىكىتىدىن تاشقۇرۇپ بىرگۈچىلەر نەۋائىت ئاز تۈرۈلمەكە دورە -

ئانىكىت تاپشۇرۇلغاندىن كىن شەھەرلىك ھەكۈمەت تۈرىدىن گۈماننامە بىرلەدۈر. اگر وقتىدە تاپشۇرۇلغاندا، ھەكۈمەت تۈرىدىن تىجارەتتىكى چەكلەپ قۇبۇش ھەتە مىلى بار.

شۇنىڭ ئۈچۈن اوشۇو اعلان بىراىز نە تۈرلەك بىلەن انىكىتىنى تاپشۇرۇپ بىرىپ گۈماننامە اشنىكلىرى سۈرۈلۈدۈر. اگر ھەكۈمەت تىجارەتتىكى چەكلەپ قۇبۇسا جەمئىت مە تۈرلەك ھەتەس.

مەسلىمان سوداگرلەر جەمئىتى

ئادرسى: ئۈرۈمچى تەڭكەن يولى خەيىچەك نۆۋەتتە تاشقۇرۇش ئادرسى

ئۈرۈمچى يىمىكى نۇر لىكتر استانسىا شىركەتىنىڭ ھەيىم بىلدۈرۈش

ئىلكتر استانسىا شىركەتى تۈك فەلىنى باشقۇرماقلى 7 ئاۋى بولدى، مەزكۈر مەت اچىندە باراۋەرە ئى مىل بىھالارى خەسۋەن استانسىامىزغا كىرەك بولغان كۈمۈر، مەي، تېمپ، ھەم خەمەت خەتلىرى نەپا يىتى تارتقۇ درىجەدا تاشۇب كىمەتلى، اۋنىڭ اوستىگە ماشىنتا، رىمۇتنى كۆپ راسمۇد چىقارۇپ رەمۇنت قىلىپ تۈرماقمام، شۇنىڭ ئۈچۈن شىركەتمىز كۆپ زىيانغا ئۇچراپ قالىدى، شۇل زىيانلارنى تۈلەش ۋە كىلەنچەك دە بوخىل زىيانلار دىن ساقلىنىش ئۈچۈن بۇنى ئالدىنقى دىندىن باشلاپ لىمانىڭ بىراۋىتىنى 600 دوللار، اشنىشۈە چىكەك تۈر كىلۋاتىنى 800؛ دوللار قىلپ تارتقۇرۇشقا مە تۈر بولدىق.

تۈك يۈمىكى تاشقۇرغاندا تۈك بىلەن قايىدەلا تۈك يۈمىكىنىڭ جەدۋەلى تۈپەنە تىپچە

مەر ئاۋىدا لىمپا باشقىغا ئالغاندورغان راسمۇد	
ۋاتى	سۈمەسى
25 ۋاتلىق	15.۰۰۰ دوللار
4۰ ۋاتلىق	24.۰۰۰ دوللار
5۰ ۋاتلىق	3۰.۰۰۰ دوللار
6۰ ۋاتلىق	36.۰۰۰ دوللار
75 ۋاتلىق	45.۰۰۰ دوللار
1۰۰ ۋاتلىق	6۰.۰۰۰ دوللار
2۰۰ ۋاتلىق	12۰.۰۰۰ دوللار

مەر ئاۋىدا اشنىشۈچىگە ئالغاندورغان راسمۇد	
كىلۋاتى	سۈمەسى
مەر تۈر كىلۋات خەتلى	3۰۰ دوللار

مەر تۈرۈلى خەمەت خەتلى	
يۈمىكىن سۈرتقى مە تارتىش ئۈچۈن خەمەت خەتلى	1۰.۰۰۰ دوللار
يۈمىكىن اشنىشۈچىگە اورناتىش ئۈچۈن خەمەت خەتلى	1۰.۰۰۰ دوللار
يۈمىكىن لىمپا اورناتىش خەمەت خەتلى	1۰.۰۰۰ دوللار
ۋەكىلۋاتىللى اورناتىش ئۈچۈن اشنىشۈل اورناتىش ئۈچۈن	5.۰۰۰ دوللار
لىمپا يۈتەكەش ئۈچۈن لىمپا باشقىغا سۈرتقى مەمىنى يۈتەكەش	5.۰۰۰ دوللار
اشنىشۈچىنى يۈتەكەش	5.۰۰۰ دوللار
لىمپا تۈزۈش	4.۰۰۰ دوللار

۱ - تۈرۈنلىك اجرائى ھەتەلەر

- 1 - ئىشۈتۈپك و لىمپا بىلەن قانداقلا ئۈچۈن لارنىڭ تۈرۈلۈقى ياكى ادارەتلى دىنما تاقاق بولۇپ شىركەتمىز تە اناە قىلماق بىر يىققا تەكەن بولسا، تۈك سىمپلا رى كىمپا يۈتۈدىن مەۋرە قىلماق.
- 2 - ئاشنىشۈرۈش تۈك چىقارۇش بىلەن خەسۋەت شىركەتكە ھەم ادارەلەرگە تۈك بولۇش تۈختا تىلار، بولماق ھەم تۈك نازارەتلىق باھاررۇش خەتلى بۇق.
- 3 - ماشىنتا، رىمۇتنىڭ قۇتى تىرەپ تۈك بىراۋەرەن بولسا، ارال ھەكۈمەت ارالاردىن تۈك بىلەن تەۋە مەننى قىلىپ، تاندىن تاقاسا استانسىا قاراب تۈك بۇق لارنى تۈرۈپ وقتىدە قۇلۇپ تۇرغان مەشتىرلەر مە تەۋە مەن قىلماق. بۇقار قىلار دىن قانسا ياكى تۈك ئالغۇچى لار قان خەتلى ئۈچۈن ھەر بىر لىمپا باشقىغا 1۰۰0۰ دوللار تۈرۈپ بۇق. بۇقا خەمەت خەتلى، مە تۈرۈپ خەتلى قىرەلەيدۇ.
- بىر سەپتە بىلەن اول تۈك دىن مەۋرە بولغان مەشتىرلەر مە بولسا، تۈك خەتلى بۇلۇپ تاشقارۇ بۇرۇن خەتلى قۇلەمەن بۇلارنى جۇمئەسى بىلەن تەۋە تۈرۈپ بۇق.
- تۈك بۇلۇپ تاشقارۇش

مەسلىمان تۈختا تىلار ھەم تۈرۈپكە ئۇچۇرلار بۇسە اىكەنلىكى بۇلار جۇمئە تۈرۈپ بۇق.

8 تۈرۈنلىك اقساقلىش ئۈچۈن قايىدىدا كۇچا لىمپا لىرغا تۈك بىرلەيدۇ.

باش مەلۇم: ھەسەم الدىن

خوش خبر

اولکهلیک ۲- دارالمعلمین وه ۳- اورتا اوقول اوقوش باشلاغانن بری اوقول باهقارماسینک تشبثی بر مونچه عالی اوڭره تمه نلر تکلیفی قلنشن نلسر قیداملی رئیسیمز مسعود افندم وه باش منبریمز عیسی افندملرمو دهرسکه کله مکه بولدی، هر هفته نلک تالنتیجی کونی

یعنی شنبه نوشمن کین ساعتدن بر یارم دن اوج یاریم غیجه بتون اوقول بووه لاپ بر هفته رئیسیمز طرفندن، ینه بر هفته می باش، بریمز طرفندن داوملق صورته تده نطق سوزلینته دور، انک اوچون اوقول دائیره سدن باشقا نطق ئانکلاغو چی ئارقاداشلریمیزنک بویاخشی فرصتی فولان برمسلیک اری لازم.

سان چاره کوردی بو بوغورلوق څهړک غزقسه، نیک بویل ۱۵ نچی ایبولما چققان ۵۹ نچی سانیه دای یازیلغان باش مقاله ده مو ایملک نلک ئازایب بورونقیندن یارم حصه کم تالی ندیغانلقینی خبرقلغان ایکن بوغزنتنی بوگور یینکی حصارینک چولک جامع میسه چاییده خلق جمعه دن فارغ بولغان دن نییض بتون دویپولوککه اوقوب بهرگنی ایسوک خلغمز بک خرستند بولوب کیتب ملامحمد اعلم اخونوم ملا مطیع الله اعلم اخونوملار باشلق اوج - تورن مکشه یاقین جماعتلر ملی بولباشینت چاریمیزنک عدربنک اوزون بولوشی او چون داغما قولکوتهردی، ئیامین، دیگن ئاواز فلکنن ئاشدی دعادن کینن همه "باشاسون! مسعود افندیم باشاسون! عیسی افندیم" دیگن ئاوازلرینلر قاشدی.

بوگور ییگی حصارنده خوشحاللق

اوزون ییلردن بری تورکستان خلقی ظالم مستبد لهرنک قارا سیاستی ناسئیدا فاتنق ایزیلپ کلدی خصوصافان خور شاک شی سغی ئایریل اوزگوروشی من کین حاکیمیه ننی قولغا ایبلا اوسه تولوق سیاستینی اشلعتب بتون دهقان لریمیزگه "مو" سالماقچی بولودور شوم دویزنک ییلاقچی عدلدارلری خلقنی قور قوتوش بلن زراعت قلسقا یارقن شور لوق سو چقما یدیغان اسکی بنام برلر گه ئارتوق "مو" سالش بلن بو برلر نلک تمامیدن وهو، ئالشقا امر نوشو روب بیچاره خلقلریمیزنک تربخان تکمه نی سانکفا توکوشکه مچبور قلدی بو نلک بلن خلغمیز فاتنق ایزیلپ کیمبلرک گداپیچک حالفا ییب کلدی خلق بوسه حواللی حکومتکه اویشا فقط ئهتبات حاس ایدی، کینن ظالم او چوشین

اچکی چین خبرلری
مهمموری پالاتا باشلقی نشر قی شهابلی تهکشوردی
 (نهجین ۱۹ - سنه بر نیلیغرامی)
 مهمموری پالاتا باشلقی چاقچون بو کون شرفی شمال اولکلرنک شمالی قسمینی تهکشوردی کلمه کچی بولغان خبر گه قاریاندا جالاقونلک بو قتمقی تکه شوروش اشلری حربیه سیاسی معارف خصوصیدا ماترییال توپلماق بولسا کیرک

هلی رئیسیمیز دارالفنوندا نطق سوزلهر ایکن

۹- ئاغی نلک ۱۹ - کونی ارته ساعت ۱۰ بریمه شاکچالک دارالفنوننی نلک کوز گئی اوقوش باشلاش مراسیمی اونکو زولدی.
 مراسمده ملی رئیسیمز مسعود افندم باش کاتیبیمز عیسی افندم، معارف نظارتین معاونین نظرچالک افندی وه هر بر اداره لردن عالی اورونلردن بولوب هتون شاکرد لهر بلن ۱۰۰ دن ئارتوق پشون قانناشتی. بومر مئکور یونسکه اوقول مهربان بورهان افندی نلک ریاستی ناسئیدا ئاچیلغانن سولک بورهان افندی نلک مراسم حقیده کی قتمتک نطقی ئانک لایب اوتتی. بورهان افندی بوگونکی احتیاجیمیزنک الگ اولوغی کادر ایکنه ننی وه بوندلک یارماق کادرلرنی تیارلاش اورنی، هر درجایلیک عام بورتاری خصو صا، مئکور بوسک اوقول ایکنه ننی ئا هریم ئایریم کورسه نوب اوتتی وه شدو

نگهدک مذکور مقصدگه بیئتش اوچون هر عام ایگه لرینک هر طرفدن کوب - کوب مغخورلوق قلهارینی رجا اتتی. اوندر سولک غربی شمال باش اوردو قومان دانی چالک افندی مجلسده بولموغالی اوچون مراسم نلک کون ترتیبی بویونچه اولکلوک حکومت رئیس مسعود افندم قیزغین ئالقلرلر ایچیده سوزگه چقتی. ملی رئیسیمز نطق سوزلهر ایکن: دایر وه سوگیلیش اوقولدا اشلار: ددب باش. لدی وه دویبکی: بومراسیمگه اوز وه قتیده کپلمه دم ونک اوچون کوبین کوب عقو قلورسزلر وینه تصادفا سوزگه چقماقدا من تیارلیم بولمغانی اوچون کوب قصور لریم کورونوره اونیمو کچرسزلره بو یونسکه اوقولیمز اولکهمزه ئاز دور کوبینور بر تاریخچه ایکنه تور. وه بل کئی اولکهمزنک معارف تاریخیدا مهم بر ارون توتمشدوره کهرچه اوقولنک بر

نچه ییلق تاریخیدا اولکهمز اوچون قانجه لک فائده کله تورگه نینی اتیق بلمه سه مو هر حالدا شونی ایبتالیتمه نکی نو لته وه اولکهمز بویجه برنجیاک بوک سکه وه کورکم بناغه ایگه بولغان اوقولیمز نلک موجود بولوشی بک اهمیتلک وه قتمتک بر بربت دورچونکی کوبدن بری سوبله مک ده نکی اولکهمز شاکچالک غرب مملکت لهری بلن شرق مملکتلهرینی بربریکه باغلاغان بر یول ویا بر قافقا صفتیده دور غرب مملکتلهری چیتگه کلمه ک ایسته سه منا شو یولنن ویا شاکچالک بونک اوتدی قالماس بو قلمتک نلک دینغا ییب کله گن کئی درحالقیته منا شو یوکسه ک اوقول بناسینی اوچراتینور بو دیمه ک گویا اولکهمزنک هام بلم اوچاقلرینی تونونانورغان وه هر نهو ک کشیده تیرن بر نایر قالمور اورغانر نمونه دور شونداغ کئی مئکور بوسک اوقولنی کورگن کشینک اولکهمزگه بولغان تونوشی وه

علم نىڭ فايدهسى جەھالتنىڭ ضررى حقيده

بونى ئاڭلاڭلارنىمۇ سىز؟

ياغوردىن كىيىن ھوا نىمە اۋچون تازەدورمۇ

فنى سواد

مەھەز بلەمىزكى بىر ياز ياغوردىن
صونىكرە ئاقاي چىققانغا قىر ھوادا بىر
تازەلىق ۋە خىفىلىك حسا ئېنەلورە بونىڭ
بىر قانچە سىبىلەرى باردور اڭ اول يايە
خور ھوانى صاقى ۋە تىمىز قىلور خصو
صا چوڭ شەرلەردە ھوادا بولونقان چالا
ۋە تومازنى يامغور اليب كېتەدور بوسو
رت بىلەن ھوا بو چالاڭ ۋە توماسىن قورنو
لور صونىكرە توشىكەن بامغور كوپونچە
ھوادەكى الېكتىرىك جىرنايىغا تايخ دور بو
الېكتىرىك جىرنايى ھوادا بىر گاز حاصل
قلادور بو گازنىڭ مو اوزىگە بىخسوس
كوزەل ايسى اېوراقى باردور بونىن
باشقا يامغور ھوادەكى يمان ايسلىق گازلەر
نى تازەلەر اونىڭ اۋچون ياغوردىن صود
كېرە ھوا پاكىزە ۋە بەنگىللىنور.

بالىق نىمە اۋچون سونىڭ ايىقى ھىيغا قارىشى يورەر؟

بىرھىوان استراحت قىلماقنى استە
گەن چاغدا تىنسىس اۋچون ئازغىنە قوت
صىرف ايتەر بالقاھارنىڭ اوزلرىگە بىخسوس
دەللىش التارى باردورە بالقى مەحتاج
بولغان اوزوقنى سوغا ئارالاشقان ھوانى
ئالادور، سونى ئاغزىغا ئالادورە باشلىك
ايكى طرفىدە قولاقلرى باردور. سو
بويىدە قان نامورلرى بىلەن توتوشادور.
ۋە قان بوتوتاش ائىلىنىدە مەحقاق بول
ھاز اوزوقنى ئالادورە.
حاضر بالقى سوبالقىمىغا توغرى پور
سە ئاغزىغا سوتالماقدا قىنچىلىق تارنا
دورە خالىوونكى باشىنى ابقىمغا قارشى
توتماق بىلەن سو اوز اوزىمىن بالىقنىڭ
ئاغزىغا كېرە ۋە بالقى ھىچ بىر قوت صىرقىمە
مەسلىن تىنسىس قىلشقا قانر بولالايدورە.

سوپورونىدە اخلاھىگە اوخشاش ھىچ قىمتىز
يوقدور. اوزون يىللەردىن بىرى ظالملەر
نىڭ بىزگە قىلغان ظامى بونى ئوچوق افادە
قلادور. بىز اوزون يىللەردىن بىرى نەملەرنى
كورەدەدوك باشىمىزغا قانداق اغر كونلەر
كەلمەدى، ئىسلىمىسەك بولەرنىڭ تەملى نادان
لىقىمىزنىڭ سىبىى دىنورە ۋە افندىمىز فەخ
رى كائىناتىمىزدا، ۋە علم طلب قىل
ماغلىق بىر عىبال ئەمادىغا فرض دور، دېگەن
بىھارەك حدىق شىرفى لىرىنىڭ خىلافتىچە
ايش قىلغانلىقىمىز دىنورە.

بىلىكتىك بىلىمىگىز تېخىن تەڭ بولور

اوقۇغان كىشى بىلەن اوقۇمىغان كىشى
مىچ قانچاننىڭ بولالمايدو بوقىدە قران
پىرىمدە ۳۰ غايىقىن ايتىبار. اوقۇغان
پادەم نورغا ئوخشايدور.
بىرورغولوقىن تېتون جانلىق نىرسىلەر
استىفادە قلادور، نادانلىق قاراڭغۇغا اوخ
شايدور، قاراڭغۇ كېچىدە اغرىدىن باشقىە
كىشى استىفادە قىلالمايدو. نادانلىقنىڭ اوزى
كە ھەم زىيان ۋە باشقاغا زىيانى تىگەندور،
عالم كىشلەر مېۋەلەك درختكە اوخشاش
بولور اونىڭ سايبەسىمىن ھەم مېۋەلەردىن
ئىسالىلەر فايدهلانادور.
نادانلەر نازغان ھەم چىمىغان درختكە
اوخشايدور بوردىخت اوتونىم بولمايدو
ھەم سايبەسىمىن فايدهلانغانى بولمايدور، بۇرۇ
نى اشغال قىلىپ تورغاندىن باشقاغا بارمايدور.

بىلىكتىك تېمىشى بىرچاھل اېرتىشى

اوقۇغان خىتەنلەر اېركىشى پىدىك
بولوب ھرايشى قىلالايدور دېن ۋە مىلتىگە
خىزمت كورسەنەب دىنياغا اوزىنى توتونما
لايدور. اوقۇغان خاتوننىڭ صورتى خانون
كىشىدەك بولسا ۋە قىلغان خىزمەتلرى نادان
كىشىلەردىن اېنە ئارنوقدور. اوقۇمىغان
پىركىشى، خانونغا اوخشاش اوبدان كىيىم
پىپ ياخشى سوز قاپ ئاندىن باھ بىزىڭ
ئالتون قىداق لەر بىلەن ئاندىن قىلسا اوز
راحتىمىز اۋچون دېن ۋە ماتىمىزنىڭ سانىنى
ئازايتىشقا خىمىت قىلپ بەرگەن بولورمىز.
بىزنىڭ نادانلىقىمىز خانون كىشىلەردىن
كەم ئەمەس دور. چوڭى كوپ يىللەردىن
بىرى او اېلىپ بوقويوب اوروب سوقوب
خاھلاسىە نىسە قىلسا قىلپ كېتەدور.

ادوالمى بار
اسمىدالەشىخزادە

بو تارىختىن ۹۰۰ يىل اېلگىرى اوند
كەن كاشىرخانىنىڭ وزىرى بوسى خىس خا
جىب اوغلى نىڭ ھىكىمانە اشعارلارىدىن بىر قانچە
شەرنى تىرجمە قىلپ اىضاح بىرىشى
لابىق كورنوم. چونكى اوز مائىلردە خىل
نىڭ علمگە او قىر احتىياجى ۋە مەجى
تى بولمىغان بىزمىزدا بو كېشىنىڭ شەر
مەئاسى بويىنچە انساننىڭ بىخت سەادتىك
خىيانى علمگە باغلىق اېكەنلىكىنى اېلان
قلادور.

بىلىكتىك تېمىن اېورمىن سوزىمگە بولا

تىرجمەسى:

اوقۇ-بىلم معرفتىن سوز قىلورمىن
سوزومنى بولان-تالان كەن، سوزوم نادان
لارگە نصىحت دور.

بىلىكتىككى يادوست اوزوقنى اولان

تىرجمەسى:

اى دوست اوقۇ بىلمگە اوزولك يىو
پوش اوزولك چاپلاش، اوقۇ-بىلمەن چاقما!

بىلىكتىك بىرلا بىلىمور سەادت بولان

انساننىڭ دىنيا ۋە ئاخىرىدە سەادت
يولنى تاپىش اوقۇ بىلم بىلە بولور.
عامسىز ئادەم دىنيادا فضىيات انىلىنەدىن مە
روم بولوب ھىوان تەربىدا باشا خىار
لىق اسارتىگە گىرقار بولوب ھىرتورلى
فلانكىگە توشوب يوق بولور.

بىلىكتىك بىل سەادت يولنى بولا

اوقۇ بىلم سەادت يولنى تاپان
دە اوقۇ بىلمەسەڭ ئالدىنكىكى تورغان
قانچە ظالمار بار، بو ظالمىرنىڭ بىرى
چىلتىدور. بو جەھالت انساننى ھىرتورلى
بالاغا گىرقار قاپ قوللوققا ۋە اسارتكە
سالىپ وقتىز اولتورور. ئانا بىرى انسان
دەكى تېبىعت ھىوانىدور. مادا بىر ئادەم بالە
سىنى ھىرتورلى خارلىققا ۋە زارلىققا
توشدور.

بىلىكتىك بىرلا بىلىمور سەادت بولان

عالم فاضل كىشى قىمتىك ئالتوندىور
ھرقانداق يردە بولسا ئونىڭ قىمىتى كەم
بولماي ھىرمتلك بولور

بىرچاھل بىلىمىگىز بىناسىشى

اوقۇمىغان نادانلەر سوپورونىدە خىل
گە اوخشاش ھىچ اغتبارى يوقدور
بىزنىڭ نادانلىقىمىزنى ھاكىملىك اېنەدا

ئادرىسى:
بىرلەشكەن دۆلەتتە ئىشلىتىش ئىدارىسى

بىز خەلقچىمىز
بىز ھەلىقچىمىز

بىز ئىنسانىيەتچىمىز

مىدىرى: عىسى الب نكىن
باش محور: م. بوغرا

عرقىمىز توركدور
دىنىمىز اسلاھدور
يورتمىمىز توركستاندور

بەھاسى: دانەسى ۱۰۰ ئايلىمى ۱۲۰۰ دوللار
مەجرى ۱۳۶۶ ئوالقەدە ۱۲

ئالتاي نىشربانى طرفتىن مەفتەدە اوج چاقادورغان سىياسى، اقتصادى، اجتماعى، علمى، فكرى و امى غزىپتە دورە

مال بەھاسى اورلەسە نەمە بولادور ؟

ياز ئايلارى توگەپ كوز ئايلارى يېتىپ كېلىش بلەن ئاسماندا قارا ساوغ بولوتار اويناشقا باشلادى. بولوتار ئاسماندا كورپە كى ۴۰ فائىزنى تەشكىل قىلغان شو غا ياز بىر مەربان قوباشنىڭ ايسىق نورىنى بىشنىڭ پىشانەسىدىن ئايرىپ تاشلاپ، بىتون جانلىق ئاغوللارنى قورۇپ تونكلاندىقا كرىشنى ساوغ ئىپىمى مەزىدا جانلىق باشىغا بىر مەرتەبە كېلىدۇ، ساوغ اوزىنىڭ بەندىلىقى بلەن كۆپ جانلىقنى قاشخاندور بىلاتادور امدى مەر بىر جانلىق ئىپىمى بو ساوغ دردىنى ئارتىپ زەرىنى بونساكفا پەقلا ايدى *

امما قارايدىغان بولسا قش فصلى نىڭ جوت شوپۇرغانلىرى يېتىپ كېلىشنىڭ ئالدىدا بازاردا مال بەھاسى ئورلەپ كىمىلەر مال بەھاسىنىڭ ئورلەپ كىتىشى قش غىنايەت دىن نەچە حصە ئارتوغراق غىنايەت بولماقدور حەقىقتە مەم بوگونكى بە ئايرەت يوق، دېگەن دەك بوگون ۸۰ مائىق اون نەرتەسى ۹۰ مەڭ ۱۰۰ مەنگە چقدى، نان ۴۰۰ مەڭلەرغە چە مى كور ۵۰ مەڭلەرغە چقدى، كىم رەخ تلىرى كون ساناپ اوسمەندە بىر اونوك ۴۰۰ مەنگە ساتىلدىغان بولۇپ قالدى، و خندا بونىڭ نەتىجەسىدە:

قلمائىمىز يورتدا بولاش. تالاش اشلىرى نى كورمەيمىز حكومتنىڭ باشىغا ئاغرىق تاپىپ بەرمەيمىز دەپەيغان بىر فەرگە كەل مەقكىمىز لازم. شو كەلگەن فەكرىمىز بلەن جەدى چارە قىلپ مال بەھاسىنىڭ يوقارى ئونورۇلىشىگە يول قويماسلىقىمىز لازم. بونىڭ اوچۇنى: ۱- دىن بىتون خلق بىرلەدە مال بەھاسىنى اورلەشكە سەببىچى بولغان كىشىلەردىن انصاف تېلەشمىمىز لازم مەدە بازار بەھاسىنى اور لەشكە سەبب بولغانلارمۇ انصافى قلىشى لازم.

۲- دىن حكومت كوچلوك امرو و با كى كوچلوك تەشكىل بلەن بازار بەھاسى نى چەكلىمەگە ئالىشى لازم.

۳- دىن حكومت كۆپ مەقداردا سەر ماپە چقارىپ چەتدىن مال ئىكشورۇپ حكومەتكەمۇ زىيان قىلمايدىغان خەلققە و بازار بەھاسىغا مە زىيان قىلمايدىغان بىر حالدا معلوم بەپا بلەن خەلقكە مال ساتىپ بېرىشى لازم مەن شو بول بلەن بازار بەھاسى نى بىرخل ئوتۇپ تورغىلى بولدور.

اگر ئانداق قىلماغاندا مال بەھاسى اورلەپ كىمىلەرنىڭ ئاھ زارىنى يورنى ئىڭ خاخرە جەم سزلىكىنى حكومتنىڭ باشىغا قاتنى ئاغرىقنى پەيدا قلىدور.

بونىڭغا چوتنى قانچە اورغان بلەن فقط بەتمەيدىغانلىقى كورنودور. امدى اورنىڭ تاپقان قىلى قىشنى ئونكوزەر لىك بولماغاندا ئانكلەيمىزكى: بولوك بو ئونكلاردا كىمىمىلەرنىڭ - وى دالدىرىنى خدانى يوزمەك ساقىمىز بىلاشلىرىنى! بو قشدا قانچەسى ئاچىلدىن او لوب قانچەسى ساوغىن اولوب دېگەن دەك ئاچىشلىق خادىمە توغولوشقا باشلايدور. شونىڭ بلەن يورتومىزنى ئاچلار نىڭ - بالانغاچلارنىڭ فرىزىلارى قايلاب زور قايعو زور ماتمەلارنى وجودقا چىقارادور يەنە اونكىدىن تاشقىرى اوغرىلق اش لرى بولاك تاللاڭ اشلىرى قانلىق اشلى رى توغولۇپ يورتنىڭ خاخرە جەمى لى كىگە دخلى يىتكوزدور. و حكومتنىڭ باشىغا ئاغرىق پەيدا قىلادور دىمەك مال بەھاسىنىڭ اورلەشى بلەن يوقايدىكى ئا چىشلىق خادىملەر توغولادور.

۱- اخردا حكومتنىڭ خاخرى خەلق ئورەموشىنىڭ قىنلاشقان احوالىنى نظر گە ايلپ بىر تورلوك چارە قوللوشىنى قاپتا امىد قىلجىمىدەمەر بىر تىجارەتچى سودى گرلەرىمىزنىڭمۇ اوز مكارلىقىنى يوقونۇپ بازار بەھاسىنى يوقولانماي عاجز كىمىلە تولخونۇلارنىڭ ھازىرقى ۋە يەقىن كەلگۈسى دىكى تۇرموش احوالىغا نظر سىلىپ خاخرى بازار بەھاسىنى پەسەلەتىشى ۋە بازار بەھاسىنى بىر نورمىدا تونۇشىنى سورايمىز *

ياز بار، قىش بار، ئالدىمەن باش بار، دېگەندەك بىتون ئادەمنىڭ باشىغا قاتتىق ايش كەلمەندە دور. بو ايش تۇرموش مەسئەلىسىدەكى بىر قاتتىقچىلىق بو لوب، قش غىنايەت نەچە حصە ئارتوق غىنايەت بولۇپ تورماقدور.

بىز جەمەيتىمىزگە چوڭقور نظر سىلىپ قارايدىغان بولسا ق جەمەيتىمىز دە ۲۰ فائىزغە يەقىن باي وورتاخال تۇرموش دىكى خەلق بولسا قالغان ۸۰ فائىز خەلق كىمىلە غورىبا، ئىم اوغول تول خانون، قىرى، چورى، ئاقساق چور

ھىندوېمىز عيسى بىك افندى اوچ ناھىيە وكىللىرىگە ضىيافت بىردى قارشىلاماق اوزره بر مھىم نطق

لباشى اوتكەن ساندام

ۋاى سۇدا ئۇرچىلك قىلسام بوزىمىزنى
ئالماھلرچىلك يوق •

ئافان ئاھىيەكەن دىسەنكىز بىز توپەن حساب
بوناك سرتىدا مەكتەپ ئاچماقچى
لەيھان لانچولوقلارغا نەسبەنەن اوزىنىڭ
مەجموعە چقارماقچى بولوب كوپ قىيىلا
يورتى بولمىغان خايدا بوغان دوكان قور
روش مەزەب مەھىپە بىر اش قلا
لايدىغان مە قورساقىنى باقلايدىغان خاق
ايكەن دىگەن ئانكىنى لانچولوقلارغا
بىردى • حەقىقەتەنە بىزگە اوتىن ئويىفا
راپ كىتكەن ايدى. لانچوفا بارىپ كور
سانكىزىر بېلىسزىر ۲ نىچىدەن بولر اتقاقى
جەتتەن بىز كور اولكوگىنەنە بولالايدور
بولر لانچولوقلارغا بىر بىرىنى سويوب
دىغان بىر بىرىگە ياردەم قىلدىغان بويىر
سويىر خاق سويىر ئالماھلر ايكەن دى
گەن ئانكىنى بىردى • مە ھەدىستان • افغا
نىستان • عربىستان قاتارلىق جاھارغا بار
دەم بو جاھلردىكى يورتداشلارنىڭ اتفا
قى بىر - بىرىگە ھەرمى لانچودىكى يوردا

تېنىق تەنمىنلەيسەك دىب اھەم توختى بىگم
گە ئەيتىم ' ئانام فل چقارۇپ ' بولر فل
چقارۇپ ۳ - ۴ مەك دوللار بىلەن سوپون
چىياق ئۇشىنى باشلادى. يەنە بىر طرف
بىن اوزوم سائىدىغان تەنەزە ئاچىدى بو
لر تىجارت قايىب قايدا ئاپقاندىن كىن سو
جو ' ئەنشى بويەن دىكى ئورتداشلر
ئاسىنا لانچوفا سورولوب كىلىپ يوزلاپ
يورتداشلر ئوپلاندى. ئاخىرى بوگور
كى كوندە لانچودا كانتا سودا دوكانلر
غا ايگە بولدى ' مە شولرنىڭ مەھسە
نىڭ بولىنى قولىنىڭ ئۇلدىغا توشكەن
ئوچكىدەك ئاچقان. مە نابو يورتداشلر
دور • شونىڭ اوچون بوارغا علاخىدا
ھەرمەت بىلدورمەي اوتالمىمەن .

ئاخرغا كەلسەك مە قايسى چققان
بو وكىللىرىنى ھەردائىم ئارقىدا يوروب
كوتالمىمەن ' بوگون چاقىرىپ كەلتورگەنگە
توشلوق بىزىسە ھازىرلىيەلمىدۇق مەنڭ
بوگونكى تەزىياتى ئورۇن ' توتسون
پىچان خەلقىگە بىتكوروب بىرشىنى سو
رايمەن • تورپان بولسا مەنىت باشلانغا
مەھرىك قالغان بىر جاى ' بو نەپە
داۋامى ۳ - بەن سزىق اوستىدە

بىر توركىستانچىنىڭ جەھانغە انظارى

دور • بوگونكى باسقىچىدە ايكەن ' كەنگەندە بىر صفار بوزنىقى كەن فاشىستك
جەھاننى بىر نەپەن زىجىرى اوراپ ئالغان
خالدە دور • ئانك اوچون جەھاننىڭكى مە
بىر ئاق بوخل تەھدىت ئالتىدە استىقالغە
بىر نەپەم قال سالماقچە مەچبوردور. بوگون
كى كوندە جەھاننى و جەھاندە بار تەلەپ
كەننى ئوگەنمەگەن ئالى اويگوشكەشىغلان
ھىچان زان ' بوگونكى كىشايدىكىڭ غەسرى
بولالايدور • دىنەنەمە تەلەپكە نەمە
قايداق قەلەندە بو تەلەپكەن قوتولوب
ابدالدىكە مەعرض نەچىلىق اورناتماق مە
كىن بولادور • دىگەنارنىڭ مەھسە ' مەدى
لەكتە ھاندىن ئوتكەن و مەظم بىر پىلان
بايماق ھىسى بەس يىكونلەنگەن ھالىنى
بىرپا تەمكەندور. بو نەقشە نەظر بىلەن اشنا
قالغان بىر توركىستانچى غەبىنى ھالىنى
جەھانغا بىر انظار بىركىشى غەسرى و مىلى
بورچى دىب مەدا ايتىدور.
دەنى تونوگونكى ايكنى جەھان او
روشىدە غەمەي بىرەننى سزى ماكانى
ئوزره بىرەركەڭ فەكر و كوچ ئويلاغان
مەققار • ار تەكى ئوچونچى ھەن ئورۇ
شىدە بىر بىرى غەبىنە سوقۇش قەلەپنىڭ اد
جەملى بىك ئاھىن ئورادور • طىبەي و قەنى

تېنىنىڭ اورنى بولوب قالدى • شونىڭ
اوچون استالىنىزم و ئرومانىزم بىر بىرى
غەبىنە كورنەش ئاچقان سرتقى مە
لەنەنور • استالىنىزنىڭ قوتى بىر تورلوك
شكاسىزنىڭ و مەفكورەدىن مەركىز بولوب
ئرومانىزمنىڭ كوچى ايسە شىكلك ئالتون
فل و مەبىتەن غەبىرتەنور • استالىنىزم مە
بىر دولتاردىكى قومونىستىك قورقەنارنىڭ سىيا
سى ھقوق كورەشىگە ياردەم ايتىپ • مە
ويىنىڭ ئامېرىقا و انگلەتلەر كوچىگە مەقا
بىل كوچىنى ئارتورار ايكەن ئرومانىزم
مە بىر دولتار سىياسى ھقوقىنىڭ كەلتىپ
گە ياردەم تەمكەنە و ئامېرىقا و انگلەنرە
لارنىڭ ساۋبىدىن مەنەپقە قەلماق كوچىنى
دوپەنمەكەندور استالىنىزم ھركىتى دىگەن
ئرومانىزمگە غەبىنى ھركەتور شولايوق
زىمانىزمنىڭ ھركەتنى استالىنىزمغا غەبى
ھركەتور • بو ايگى ھركەت مە بىر دولت
لار داخلىدە اوخشاھلا ھركەتلەمەكەندور.
ھەدە بوخل بىر بىرى • غەبىنە بولغان مە
ئەلى ھركەتار نەتىجەسەندە مە بىر دولتار
دە اچكى و سىياسى اوزگوروشلر يوزە
گە چقماقەندور. شونىڭ اوچونكى استا
لىنىزم توركىيە و يوناننىڭ ھەركەتلەنەنەك
استەسە غەبىنى زاماندا ئرومانىزم توركىيە

باشقارلارگە قىيىمەت بېرەك

دوست قازانماق وانسانلار راستدا تاغابىر
 وايماق تاماق بو اثر نامىرقادا دالە چارنەگىيە اسمە
 دەيى قورانتا قورۇيدىن يازىلغان ايدى بو اثر جمعەت
 حيايتيدا كىلتورە دورغان بو كوپ قايىدەلرى اعتمارى
 بىلەن 1938 - 1939 قورۇيدە تۇرچە قىلاراق
 مەلارچە نەسخەدە نەشر ايتىلەنور "بو اثرنى تۈركسە
 تان اولمەسى بىلەن ياسى قازانماق بۇ اوچون دەك
 مەيىم تاپانسا بو مطبەھ قىيىمەتلرى سەيى بىلەن
 پارچە خالدا غەزەتمەگە ساسب تورماقنى تۇرغون تۈز
 مەكەدور
 تورۇبدەي مەوضو بو اثرنىك تورتمى قەسى
 يەتمى قىلىدور.

دوستلەردىن ايرىنىت گەنت خانم بر
 كون بر اشچى قز ئالغان وه اونكا كى
 لەر بازار كوئىدىن اعتبارن اشقا باشلاماق
 نى سوزلەگەن عىنى زاماندا اونىن بو
 رون اشلەگەن بر خانونغا تىلەپتون ايتە
 رەك قونوشقان ايدى. قونوشما (صحبت)
 نك بەرگەن نتيجهسى بک ياخشى ئەمەس
 ايدى فقط بوشاقتا باشلانغان سۈيكرە
 گەنت خانم اونى يانغا چاقىرىپ ئەنك
 لاتىدى.

نەللى! سنى اوز وقتەدە اشلەتكەن
 خانون بىلەن قونوشبوم سەنك ناموسلق
 دوروست بولغاننكى ياخشى بىمەك پە
 شورغاننكى بالالارنى كوپ ياخشى باق
 قاننكى ئانكالاتى. فقط نازالقا بام
 مەت بەرەكەنكىنكى علاوه ئەتى مەلەشە
 مەتم چۈنكى اوست باشك پائىزە او
 زەنكىن پاكىزە تونقاننكا اوخاش بو
 مەن اوئىمىو نازا ئانودوغاننكىنكى
 لەمەن مەن كوپ ياخشى اونوشمەكە
 ايشىنەن هايدى قىزم چالشا!
 خانمەنك ئەيتقاننى توب - توغرىچە

ئىدى وه ايككىسى كوپ ياخشى اوتىدى
 لەر اوى پاكىزە ايدى قز چىز پاكىزە
 ئەمەس ايكەن دىمەسون دەپ بر ساعت
 تارتوق چالبار وه خانمى خوشحال
 قىلار ايدى.

بالىدىن او كومانىي اعمالخانەلرى
 مەدىرى ساموئل يا اولكائىن دىيوركى
 بر ئادەنك ساغرىنى (حرەتىنى) قازان
 سەنكز اونى اسانلق بىلەن اداره قىلاتالا
 لورسز حەللى احصە اونكا بر مەزىت
 يوزىدىن ساپى كورسەتكەنكىنكى حس
 ناسانكوز بىر تۈسۈن ئالماشتور
 مەشور اديب شەكسچر اگر بر
 ئارونوفلىنكز بولماسا! قىيامك كورۈ
 حەكە چالشا! دىگەننور قارشىنكە
 كى كىشەدە انكشاق ئەتدورمەك سەگەنە
 كز مەزىتى اوندبار بولغان كى كور
 سەتسەنكز وه اونى بونكە اشەنور
 بۈر جەملە بوزنك بوتون حيايتىنى ئالا

نەكز بو صورت بىلەن اونكەغا قىمەت
 بوسەنكز يانكەلەنلىنكزنى كورسەتمەك
 كورسەتمەسلك اوچون بتون غىرنى
 بىلەن چالبار وه اوشكەلە كورنەمە
 كە اورنور
 گېئورگىتا خانم "مانە تولىچك بىلەن
 اونكەن كونلرم" ئانلق اثرىدە تۈاضلق
 بر بلچىقا بىلگىيەلك قزلك خارق العادە
 انكشاقىنى تصوير ايتەر.

دىيوركى: "بۇگە ياقىن بر هوئەلەن
 بىمەكلەرنى كلتورە دورغان بر قىزار ئىدىر
 كى ئونكا بولاشقى مارى دەلەر ايدى
 اوزى فسق كوزلك ئوزون باچاقلىق ضەيف
 بىز قزىمى بر كون يە بىمەگىنى كلتوردى
 نىكا خىدمەت قىلار ئىدى. ماقرانا ئابغى
 قوللاردا بار ئىدى اوزىگە بردن بۇرگە
 بىمەكى.
 - مارى! اچنكە قانداق خزىنەلەر
 بار سەنك!

ھىجانلارنى كورسەتمەسلك اوچون
 ئىلشاق مارى برلحظە توروب قالدى
 ھىچ بر تويغوسىنى بىلدورمەسلك استەدى
 صونكرە تاباقىنى ماسسا (اوستەل) اوستە
 تىگە قورايق اچىگە تارتى ئاستانسا
 خانم دىدى باشقار سوزلەسە
 ئىدى، ايشىنەس ئىدى:

مارى! اچىدە خزىنەلەر بولونغانلىقىغا
 ايشىنەس دورغان ئەمەس ئىدى. ايشىنەر
 ئىدى فقط مەلوم قىلماس ئىدى.
 ئوكون بو خانم بازارغا تەككەندىن
 كىيىن سوزلارنى تىكرار ۋە ايشىنچىنى
 بىان قىلدى ئو كوندىن باشلاراق ئوزگەر
 گەنلىكىنى ۋە ھەر كىشىگە ساپىقى بىلدور
 گەنلىكىنى كورۇيۇدىم. فقط ئەك بۇوك اوز
 گوروش ماربىنك ئوزاچىدە حقىقەتلىنەر
 ئىدى ئوزىنك كوپ قىيىنك خصوصىتلەر
 گە ئىگە بولغانلىقىغا ايشىنەن بو خانون
 يوزىگە، ئوزىگە اعتنا كورسەتمەنكە باش
 لاغان اعتناسلرلەن سونوقلاخان باشلا
 شى ايتكىيىن جانلانغان ئىدى.

ايكى ئاى صونكرە بو بردن باشقا
 بر بۇرگە كىتەر ئىدىم يوروشدىن اول مارى
 نك، شەپزەنك قوبىنداشى بىلەن ئوبلە
 مەك اوزرە بولغانلىقىنى ئوزىدىن ئانكلاپ
 خوش بولبوم.
 مارى شىك:
 - ئەمدى خانم بولام!
 دىدى ۋ علاوه ئەتى:
 - سزگە بى الحصە شىكر ايتەن!
 بۈر جەملە بوزنك بوتون حيايتىنى ئالا

ماشتوردى!

لەلەنچ خانم بلچىقالق ماريغا حيايت
 بەرگەن و مارى بو الهام ساپەبىدە حيايت
 نى قورتقارغان و ئوزگەرگەن
 1۸۸۵ دن برى تىكىل قىلغان و

شىتبارنى استەگەن نرسەلرنى استعمال
 قىلشدا سوبست قالدورغان بو مۇئەسسەسە
 بار ئىدى. بومو ئەسسەسەگە كرگەن ھەر
 مەشنى [خربدار] بىەر، اچچەر و ھىچ
 بر كاتتورغا اوچراماسى چىقار ايكەن
 قانداق استىلاق قىلغانلىقىنى ئوزى ئانكلا
 تور و حسابىنى برىپ چىقار.
 بركون بومو ئەسسەسەنك مامورلەر
 بىن برى بىلەن قونوشتوم و سورادم:
 شىتبارلىنكزنى ھىچ كاتتورل قىلمە
 سىز چۈپ بىدى:

- خىبر چۈنكى بوتون مەشنىلەر
 مۇ ناموسلق ادملر تور.
 - ھەممەسىلا ناموسلقمۇ!

اچچارىدە بلكى بىزنى ئالدايدور
 غانلرى باردور. فقط بىز بوننكە اھمىت
 بەرمەز بلگەنەيمز برنەرسە بارولسا،
 قورغان سىستەمىمىزنىك كوپ ياخشى چال
 قانلىقى و كوپ ياخشى نتيجه بەرگەنلىك
 دورە يوقسا، بوشاشنى بارىم عصر دوام
 قلدورماققا امكان بولتورمۇ?
 بو مۇئەسسەسەنك دوام قلىشىغا و
 قازانىشىغا سبب ھەر كىشىنى ناموسلق
 ئانغىغانلىقىنى كورسەتمەسلىدور، بو يوزەدن
 بو بۇرگە كرگەن ھر بىنى فقير تىلەنچى
 بو اشەنچى يوقوتوب قوبىماسلقنى اس
 تەيدور.

سەنك - سەنك تورمەسىنىك مەي
 رى لاس دىيوركى، باشدىن چىقان
 بر ئامەنى يولغا سالماق اوچون اونكە
 ناموسلق بر ئادەم مەاملەسىنى قىلماق كىر
 ركسور، اونك بو سويەدە بولغانلىقىنى قبول
 قىلساكز بو مەاملە ئونى ئوقدر خوشنود
 ايتەنوركى ئونكە ئەك كەلمەك استە
 بور، باشقا برسەنك كورسەتكەن اشەنچى
 ئونكە غورر بەدورە.
 دىمەككى، باشقارلارنىك خط حرەتنى
 ئوستىدە تاثر قىلماق و اولرنى كۈچ
 لەندۈرۈشدىن تۈزەتمەن استەسەنكز قا
 عىدە شورور.

باشقارلارگە شرفاك بر قىمەت بىرىز
 و ئوقىمەنك ئاشىشىغا امكان قوبىز!

ئانرسە:
 يولكەبىچەك نومۇر 18، ئالتاي نەشرىيات دارەسى

بئ خلقچیمز

بئ ملتچیمز

بئ انسانیتچیمز

مدیری: عیسی الب تکین
باش مهور: م. ۱ بوغرا

عرقیمز تور کدر
دینیمز اسلام دور
یورتیمز تور کستان دور

بهاسی: دانسی ۱۰۰، نایلیهی ۱۲۰۰ دوللار
مجری ۱۳۶۶ ذوالقعدة ۱۸

تالهای نشریاتی طرفندن مفتده اوج چقادورغان سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، علمی، فکری و ادبی غزیده دور

تور کستانده قادرو مسئلئسی

بوگون یورتیمزنگ ما مور حقوقی تیارلاب چقارماق مهمدور، بو اوچون بتونله اوز قولیمزغه اوتکن حالدا دور. شونک اوچون بو تاریخده اگ بو یولده محتاجیمز قانرو کادر مسئلئسی اش اوچون قائم بیتشورمک مسئلئسی دور. بو مسئلئنی حل قارماق چارهسی توبندهکی بر نهه نقطه لردن خالی بولماسا ائیرهک:

- ۱- اجنبیسن وقتلق قانرو کهلتورمک
- ۲- اجنبیگه شاگرد چقارماق ایله قانرو تیارلاماق
- ۳- اجنبیسن معلم کهلتورمک ایله قانرو بیتشورمک منا بولر امکا نیت داخلیده املسدور. چونکی بوگون کی کونده یورتیمزنگ اقتصادی بک ضعیف بر حالدا ایکن قانرو مسئلئسیگه لازم بولادورغان مصارفه تورکستان خزره مسیلسن اسمیقا نایریمانی مشکل مسئله لرنک برسیدور. شونک اوچون بئ ینه بر شرطکه محتاجمز او هم تور کستاننگ اوزیده اوز معلملر تربیئسی ایله قانرو بیتشورمک و یاخود بارقه قناعت قلماندنلا عبارندور. تخنیکا قاد رولری دولایله بئ یوق حسابده من ماهر ورتیده ینه حالیمز ناغردور. اوردو (عسکری) اشلر ده ایسه بئنه % ۵۰ قازانا لایمز. بو نقطه نظر بک نایچنارلق حال دور. شونک اوچون بو مسئلئده امکانت داخلیده بولماق تورکستاننگ اوزیده اوز معلملری تربیئسی ایله قان رو بیتشورمک و یاخود بارغه قناعت قلماق اشیگه نایریم بر نظر سالماقیمز کافینور کیرهک کلدور بو حال ایله تور کستان معارفچیلرین یانکی بر کیفیار وجودقا کهلتورمک لازم ایبقسا بوگونکی شرائط بلن اوغراشقان زمانیمزده اداره جاندهلری بیتشورمک منطقی قانرولر

باشندن اول اش قلماقنی اورگنمک لازم اشنک نظامینی بلمک کیرهک بزه بوگون مسئلئده اش بلن جواب برمکنک تونمکی لازم عملیان قانرو مس لئسنده حکومت قینالقانی قدر! ملت محتاجدور بونک چارهسی فعالیتک تاماندن قورصلرنا چماق مخصوص مکتبلر قورماق کرهک فعالیتسز تاماندن تجربیه کلرلر و اش اوستیده اوگونوشنی جانلاز دورماق لازم ایکنجی باسقوج اوچون معارفده یوسک و اورنا تحصیلی فعال حرکتلئسدورمک مهمدور بونک ایله یوسک مرتبه لره، چتکه طلبه چقارش و قانرو تیار لاش فرصتی بیکنمک مطلوب دور اگ همی کتابان، بوخکالتره و صناعی اش چیلر دور. بونک اوچون اولکه حکو متنی دقیقتی رجا ایدور.

ایکنجی یاندن قانرو لرمزدن، لط فاه منطقه اشده، علمایانده اوزینی اوزی باشقورالانلارغان شکلتی بنار لققه کلتورمکینی مطلوب ناپامز. اش عملیاندور.

اهلئناک دقتینی تارققان بر سالام والی سایلش اشیری اوستیده جدی حاصلق دور اهلئناک خجینی وقتینتر دولدی. جنونی تورکستان ولایتلر ده سایل قار قچیمز اوزومچیدن بارغان همان و ایلی لر سایلاناب. ایلی نایشوروب ویش و ایلی تا شوروب ایش مرسامیملری اوتکوزوب بوندی. شایرمزگه و لایتمیزگه قاراشق بیتمون نایشمزده اولکنک و نایشمک نیکه شایر کلمب بولغانلقدن بوگونر ساعت اوتکنده ۱۰ ده فرقه یولایمیزک زالیبدن شوروبن و لایتمیزگه و ایلی سایلش مرسامی اوتکوزول مکن.

اولکه مزده زور سایلش اشرفنگ دقتی قایقماق اگ اول خاتم سایلماق بلن اجیمقان بولسا ایکنجی قایقماق والی سایلماق بلن اجیمقادور. بوکین والی سایلش اشرفنگه موقق یولایقان خلیقمز هر زمان اوزر بوموگن صائق وطن بالارینک ساینشیمغا نوز تکیمز دور. خلق سایلماقنی یاراتدور. نیه اوچون چونکی یوقوقت اوزی سویگنن وطن پرورلنی سایللاب اشقا امید باغلا دوز

قادرو مسئلئسینی قانرولریمزنگ اوزی هم توشه نمکی لازمدور. ایش اوستیده سربست اورگونوشنی بولغا قویوشنی کیرهک تورکستان بوگون بلن قالمایدور، یورتنگ ارتئسی هم باردور. یورتنگ کونیکه کوندهک قانرو لازملق نی اوبلاماق کیرهک. بوگونکی قانرولر تورکستان قانرو لقیمه معاملک رولینی اوبناماق لازم ایدی تصوفقنی بو حال تسکری دور ایش مساسی اوستیده دائیم نایاب یازا مان مکتولر تورونمه کده، علاقه خطرل نونوق قالایماقان اوچرایدور اشده اونو نب بریش لر کینی عادلار بارلقه کلمه؟ شایریمز، قلام غوچینگ بولوب میادان شه چقماق! ... ضعیف حاللر و باشقارلر روحا نرقی اتمکده دور. بونک بو حالده باریشیمز کولکیدور، قوم بیدیه دور. بو حاللرنک البته یوقالماق لازم دور.

بوگون مختاریت دعواسی، بوگون استقلال دعواسی فلور ایکنمز، حقوق

دو نیمه دیگن یاخشی

شهر خبری اورومچیده یی باشلار
 نك جمعیتكهنه خدمت قش ادارسی قورولغا
 فی ۵ نایسن ئاشقان بولسامو اونك
 اورنی ایچكی اشار نظارتی نك ایچیمده
 بولوب باشلار اوگنی بلغن بركلهك اشلهپ نهل
 گهن ایدی. اونكهن ۹ - نایسن باشلاب
 اولكهك تشویقات میثی قورولوش
 بلغن باشلار نك جمعیتكهنه خدمت قش
 ادارسی بو میثت ایچیکه کرگوزولوب
 شونسن بری اوز خدمتی تی تشویقات
 میثتی نك دائیرهسی ایچیده بجرپ كلمه
 ده ایدی. بولر اوز تشکیلیسن یراقدا بول
 هان قر داشلاریمزگه ئالسانلی توغورلسون
 اوچون خدمتی اولغا یتش وه خلغمز
 گه تخیمو کوب فایده یه تکزوشنی نشا
 نه قلب بر شعبه ئایرپ چقدی بوشعبه

بویچه جو بونچاڭ صوفی بك حاجملر
 نطقین کیمین ابراهم مطیع افندم سوزگه
 تکلیف قیلندی. مطیع افندم «معام لر
 سیاستگه ئارالاشامدو» سزلوحمسیده ۲
 یرم سلامت مقداری نطق سوزلیدی
 بو سوز نك تا ئی ئی بتون معارفچیلرنی
 صفیرلرککه کلتوردی معارفچیلر مدن
 معارفنی رواجلاندوروش اوچون وعده
 لر بریشدی
 بو نطق شرفی بلغن مطیعنی
 زیارت قلمغوچیلر ۳ کونگهچه اوزولمهی
 کلیل توردی. مخبر

پرک ماهوری ایشلرنی هذا کره قلیش ییغینی باش لاندی

۱ مرکزی ئاویس نانکین ۲۹ نچی سنه
 تهر تلگرامی بتون دولت بویچه یر
 لك ماهوری ایشلرنی مذاکره قیلش یی
 غینی ۲۹ نچی سنتهر کونی اچیلش مرا
 سمینی اوتکهزدی. مراسما ماهوری
 پالاتا معاون باشلیقی واک بولغوجاڭ

او بو قیتم چوچه کدن عالیله سینی
 ئالاب کلمهک اوچون بار غاییدا چوچه نه
 درام قلمافدا بولغان فوق العاده حرکتلرنی.
 کوروب وطن و ملتیز نك استقبالی توغرو
 سیدا ئاغیر یر نینغان چو کقور قایهورغان
 بر بلغ ایدی. بوگون وقتسز بولوم
 بلغن شهید بولدی. راضی نك بولولمهی
 کوگلمزده ایدی اوچه یدورغان بر داغ
 بولوب ساقلاب قالموسبور. بز اونك او
 چون اچینه انامز. بز قارا کوزلریمزدن نامغان
 فاشلریمز بلغن بار اتقان اللهمزدن. راضی
 اولغینك باتفانی یرینی جنت ده قلمغانی تلمه
 یز. و چین کوگلمز بلغن اونك ئانا ئانا
 لریمغا. خانون بالا قالمیغا تعزیه و صبر
 چمعلک بلدوره مز.
 لاکین بز باشلو روز نك هجیب بو
 لوشی بلغن بو مسئله ده ئالسان توگوشوب
 کتمه یمز چونکی روزی بز نك برتن - بر
 الغراضیالی ییگتمز ایدی بز نك بردن
 بر توغری کونکل وجدانلق وطن پر
 ور ملت پرور ضیالی بیگتمز کهندی
 اونك دفن مراسیمی وقتیدا توتول
 هان ماتم لریمزنی کوروب. کولوب تملشا
 قلغان دشمن لریمز نك مغرور شادلقیغه
 بز چدای نورا المایمز.

معلملر ییغینی دا اولهم مطیعی افندی نطق سوزلهدی

۱ کاشغر خبری ۸ نچی ئاينك ۲۹ نچی
 کونی کاشغر خلق قلوبیدا، سايلام اش
 لریمغا نظارت قلب بارغوجی معاون مدیریمز
 ابراهم مطیعی شرفیکه زور یغین اوتکون
 دن ئارتوق کشی فائز شتی یغین ترتیبی

ناحق قربانیمیز اوچون یه نه بر اچینش

اوتکهن سان غزتمه زده ۳۰ نچی سنه
 تهر کچه سنی بوز برگهن بر واقعه نی
 قسقا صورتده یازیب اوتکهن ایبدوق. اونك
 اوتموشی منا شونسن عبارت.
 حسین باينك دیرهسی عبدالجبار هر
 دائیم بازاردا لوکچه کارچه یوروب چدا
 لرگه ئاریلشار ایدی. شو کونی عیدال
 جبار بر قانه «خاچو» بالاری بلغن
 اوروشوب قالغان خاچو بالاری اوروش
 ما اوستون کلیب عبدالجبارنی قوغلاب
 که تکه. عبدالجبار قاجیب کلیب اوز
 حویلاسیغا کرپب الیب دریا نه ایچ
 من نازان ئالغان. خاچو بالاری درباره
 نی سوندوروب حویلا ایچیکه کرپب
 عبدالجبارنی استهب اگر ناپیم ئالغانیدا
 اولتوروب تاشلاشقا قرار برشکهنلر.
 بونکنکن خبردار بولغان عبدالجبار یخ
 شتی بر جایغا موقوف ئالغان.
 شو واقنداروسیه مهاجرلری اویوش
 حاسینك کلوییده کینو کوروب بولوب
 اوبار یکه فایقان خلقلر بو جیدلنك اوس
 تیکه توغری کلیب قالدور. جیدل توغ
 دورغوجی عبدالجبار نك خوشناسی را
 ضی اولغی بو جیدلی باستورماق او

چون ئارالاشاور. بونك ئارالاشامقی بلغن
 تهاق اوق اوزلری چقاندور.
 نتیجه ده راضی اولغی اوق نك یب
 وفات تاپاندور. بر ئازدن کین ساقچیلر
 کلیب بو جیدلنك جنایتچیلرینی توتوب
 کته دور.
 بو رحمتلك کوچارلق ایدی. صونك
 هنی وقنده غولجا انقلابیدا ینکجنانکلق
 رتهسی بلغن قهریمانلرچه خدمت کور
 سه تکه. و سوقوشنك ئالدينقى صفر بیده
 بولغان. بتمن صونکره غولجا و نار
 باغانای ولایتلر بیده اوج ئالغان عکس
 حرکتچیلر انقلاب غایه سینك کینکی زمان
 لرده باشقا بر یاقنك منفعتی اوچون
 بورولوب کتشلر. یان اوچون بولغان
 پروپاغاندا لر روزی راضی اولغینی ملی
 محیط ایچین قوغلايدور وه قورالسز
 لانسور اورور بولون بو درد الم ملایر
 غداپ کلفتار ایچیده اورومچیکه قایتب
 کهلگهن ایدی.
 او مرحوم تورکستانچی باشلریمز
 اوتورسیدنا ئانکلق و بلملک اخلاقلق
 نرغری سوزلوك وجدانلق ایدی. و
 دالئلیقا اوخشاش وطن پرور ایدی.

علم نىڭ پايدىسى

جهالت نىڭ ضرورى حقيده

(باشى ۸۳ - ساندا ۲)

سۇڭاك ئا ئېيلىك تىك ارىن كاپىلىك
ترجمەسى

سۆڭەكنىڭ لىنى يىلىكىمۇر. ئادىمىڭ لىنىيىلىكى بىلەن بولۇر. سۈنكەكنىڭ يىلىكى بولسا ئونى مەرك قولىغا يىپ ئايدەنۇر. ئىشىكىڭ علم - بىلىمى بولسا ئونۇنكىن سۈنكەكنىڭ پايدەلانغانىڭ مە تۈرلى يول بىلەن ئىنسان بولسا، ئىنسانغا پايدە يىتكۈزەر. اولتۇرۇپ مەجلىس قىلسانكىز ئىنسانغا لىنى بىرور.

زان كۆرىنىش قىل سۈنكەك نىڭ يىلىك

كىشىنىڭ چىرايلىق بولۇشىنى قىلمىرور. عىقلىنى علم بىلەن تۈبىيە قىلسا، عىقلى تىكاملانسا، چىوانىدىن ئايرىلىپ ئىنسان قىلمايدۇ بولۇر. كۆرگە عىقلىنى تۈبىيە قىلسا، سەبەبىنى عىقلى چىوانىدىن پەست بولۇپ چىوان مەرتىبەسىدىن چىقالمايدۇر. سۈنكەك نىڭ يىلىكى بولسا ئاتلىق بولۇر.

يىلىك سۆز يىلىك سۆزىنىڭ تىك قالى

بىلىمىز ئادەم يىلىكىمىز سۈنكەككە كۆكە شاشا يېشى بوشا، پايدە سۆزىمىز دور.

يىلىك سۆز سۈنكەككە سۆنەلمەس يىلىكى

يىلىكى يوق سۈنكەكنى ھېچ كىم قولىغا ئالماستىن مە يۈرگە تاشلاپ، ايتە دور. علمى يوق آدم يىلىكىمىز سۈنكەككە اوخشاش خارلاناب ايلغۇ ئىستىدا قىلسا، بىزگە اوخشاش مەرك قولىدا قولۇقدا ايزىلاپ يوق بولۇپ كېتەدور.

يىلىك پەنتى بولۇنى ارىن يىلىكولۇك

علم بىلىم بىلەن ئادەم بىلاسى دىنياغا تونۇلۇپ شەھۇر بولادور. دىنيا بارانغاندىن بىرى قانچە مەزگىل ئادەم اولگەندور. بولۇر نىڭ جىمى يوق بولۇش بىلەن بىرور. اسمى مە يوقالدى، حاضر قى كۈندە دىنيادا ۲۰ مەيلاردىغا ياقىن ئادەم بار بولدىن ئاز سانلىق كىشىنىڭ ئانى علم بىلەن مەلۇمەدور.

يىلىكىمىز تۈرەلا يىتتىك كۆرۈنۈك

اوقۇمغان كىشىلەر دىنيا واخۇن سەدەتتىن مەجرەمدور.

يىلىكىڭ ارادىلىق اتى اولماق

اوقۇغان كىشىلەر اولسەمۇ ئانى اول مەيدور. چۈنكى اوقۇغان ئادەمنىڭ دىن مەرتەكە قىلغان خىدەتى يازغان. اثر لىرى اوقۇغان اوقۇغۇچى شاكىردلىرى وپتە مۇندىن باشقا جەمئىيەتكە قىلغان خىدەتلىرى تارىخ صحىفەسىگە يازىلاپ

تورادور. تۈركىستاندا اسلام دىن سۈڭاك كۆپ سانلىق كىشىلەر اولكەن بولسا، مەكەن بىك ئاز سانلىق كىشىنىڭ اسمى تارىخىدە ساۋلانغاندور.

يىلىك سۆز اسمان ارىن اتشى اولۇك

اوقۇمغان كىشى تۈرك بولسا، مەكەن بىك اوغۇش ئاتىنى ھېچ كىم ئاغزىغا ئالمايدور. يەنى اوقۇغان ئادەملەر مەكەن كە خىدەت قىلماغانلىقىن انارى تارىخ صحىفەسىدە ساقلانماي اوزى اولمەك بىلەن بىرور ئانى مە يوق بولادور.

يىلىكىڭ دىننىڭ يىلىكىمىز يىلىكىمىز

اوقۇپ علم بولغان بىر كىشى اوقۇمغان كىشىگە بىر بىرور. بو يىلىك نىڭ حقىقىتى ترجمەسىنى ايكىچى جەهان سۈ قوشنى ئانكىلادى ياپون مىلى چىنلەر نىفو سىغا نىسبەتەن بىك ئاز ايدى. لەكەن شۇنداق بولسا، مەكەن بىك دەشتىك قۇرۇنۇچ لىرىنى سالدى. ئامرىقانىڭ اتومى بولسا، بولۇر نىڭ باشقا نىمەلەرنى سالار ايدى. سان جەتتىگە قاراغاندا چىنلىلەر سىكز بىر بىر ئارتۇق بولۇپ سۈقۇش و قىتىدا بىر اوستى تارلىق قىلپ مەكەن يانقۇك بىر ئاستىدىن اونگورلەر قازدى.

نىفكارلىق نىفكارلىق يىلىكىمىز نىفكارلىق

اوقۇيلىم بىلەن تەجرىبەكار بولغان كىشىنىڭ دائىمى قەب دىنيادا مەلۇم، مەشھۇر بولدى. اوقۇغان كىشىلەرنى مەكەن اونۇنمەدا، ياق كۆرگىلى ايمىتى اوقۇسماق عىقلى ئازاوسىدا اولچى كور علم بىلىم دىنيادا نىمەنى قىلمايتىر.

تەئەككەن بار يىلىك تىن سىغىق لىق اوقۇمىن

علمىنى ايلگىرى ئىنسان اوچۇن قىلپ دالىق نىمە بار اويلاپ كورۇر. علم نىڭ ھېچ ياشۇرون بىرى يوق ئىنسان. حىياتى علمگە باغلىق بولۇپ علمى يوق ئىنسانلەر ايت اولۇپ كېتەدور.

يىلىك بىرلە علم دوقار دوقۇلدى

دىنيا علم مەرفت بىلەن ترقى قىلپ اوسدى.

يەنى ئامرىقا ۲ ياپون و شونىڭكا اوخشاش بىر قانچە دولتەربار. بولۇر تارىخ نىڭ ئالدىنقى باشلانغۇچ دورىدە قارانتاويدى. علم مەرفت بىلەن مەشغۇل بولغان سىمىدىن دىنياغا اوزۇنى تونۇتۇپ سۈڭاك تارىخىنىڭ بوزۇنى پارلاق حىياتقا كەلتۈردى.

يىلىك سۆز ارىن چوقارى قورى

نادانلىق ئىنساننى چوقارى قوغلادى. قورنىدى يەنى علمىز مەكەننىڭ سانىنى مەرقانچە كور بولسا، مەكەن اوتى اوقۇغان ئىنسانلار اولتۇرۇدور. قول قىلپ سانلار رويوق قىلادور. مانا بۇنىڭ تارىخىدە كوزىلا لىسا بولۇر. چۈنكى بۇنىڭ تارىخىنىڭ ئىشلىتىلگۈچ دورى بىك نورلوق بولۇپ بارا بارا ارقاغا قايتىپ تارىخىنىڭ بوزۇنى تومان باسب اوزومىنى. اوزومۇق بوق قىلادور. دىغان بىر دورىگە كەلدىك، بونىڭ سەبەبى اوزومۇدەكى نادانلىق مەكەننىڭ شەخسەت پىر سىلىدور. ل داوامى بارا

سەدەلە شىخزادە

ھال بەھانىيىنىڭ اورلەشىدىكى ئاساسىي نىسبەتلىرى

- ۱- ھېچكىم چىن دىن مال الەب چىقۇچى سوداگرلەر بىرنى بىر قاتلامىز دەپ سارايلەردە نىسبەتلىك قىلپ ساتادور.
- ۲- چىڭ ئالغۇچىلەر ھەيلى تاپا، دەپ دۇكاندارلارغا پايدىلاپلاشقا نىسبەتلىك قىلپ ساتادور.
- ۳- دۇكاندارلەر بىرگە بىر قوشۇش نىسبەت بىلەن ساتادور.
- ۴- مال بەھاسى اورلەشەندىن كىن دەقنار بونىڭغا قاراپ اشلىقنى اورلەتەدور.
- ۵- بىمەك بەھاسى اورلەش بىلەن توماقچى، اونۇچى كىمچى لىر اورلەتۈدور.
- ۶- بوھالغا قاراپ كوچا رادا، دوللەردىن مەت ئالغۇچىلەر اورومچىگە كىلپ ۵ - ۶ مەكەن بولۇردىن ساتادور.
- ۷- دىمەك، ئۇكىسى ۱۹ ياشقا كۆرە، اوكۇسى ۱۸ ياشقا كۆرەندەك بىر اورلەيدۇ. بوژۇندا مەكەن يوق.
- ۸- ھۆكۈمەت خىزىمەتى مەجلىسچىلەر، تاغۇر قىل قىللاشچىلەر،
- ۹- ھۆكۈمەت خىدەتچىلىرى وى يامان بولدى دىشىپ تىزىنى اوللاپ، بارماقنى تىشەپ قىلادور.
- ۱۰- مەھەمەت يامان كەبىل، مەجلىسچىلەر، اوغۇل ئول خانۇن قىرى چورى، ئافسانى چولاقلەر ئادەپ يادىنى كۆككە باغرىتىپ، كوچا كوچادا، بولۇپ بولۇنكە يىغلاشچىلەر، مەھەمەت خىدەتلىك ساغىن، جازىمىن، پەزىلەت كىچىپ بىچارە غرىب بولۇپ قىلادور.

ئازىرىيە ئورومچى نەنگون يولۇشچى بىچاڭ قورمىدا، ئالغۇ كىشىلەر داھەسى

بز خلقچیمز
بز ملتچیمز

بز انسانیتچیمز

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلاهور
یورتیمز نورکستاندور

بهاسی: دانستی ۱۰۰ ناپلیهی ۱۲۰۰ ۱۲۰۰ ۲۰
مجرى ۱۳۶.۶ ذوالقعدة ۲۰

مدیری: عیسی الب نکین
باش محرر: م. ا. بوغرا

التای نشریاتی طرفناس مفتده اوج چقاوردغان سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، علمی، فکری و ادبی غزیتهدور

تورکستان نشریاتچیلیغی حقدده

(مخصوص مقاله ۲)

ع. تیمهن

تورکستاننک بوگونکی غزتهچیلیغی یاققی بگرمه یلمتی غزتهچیلیق ترقیاتی نك محصولیودور. بوگونکی غزتهچیلیق تورکستان غزتهچیلیقنک الگ بوسک منا ریودور. بز یاققی بگرمه یلمتی غزتهچیلیق ترقیاتی کوزدن کچرسک یورتیمز ده غزتهچیلیقنک بر قسر بوسکده نکلکیتی کوریمز. اینقسا یاققی ایکی یلدن بری تورکستان غزتهچیلیقده ایری بر اوتوق کوزگ چالقان بولدی. یوده خلق نشر یانچیلیقیدور. حکومت پروپاگاندا سی یاخود حکومت نشر افکارلی رولینی تونقان یورتیمزنک غزتهچیلیغی غه خلق تابدن خلق نشر افکاری یلمن توغولان خلق غزتهچیلیقنک ئارتدورلیشی یورت و ملت ئالدنده بیوک بر اهمیت قازانماقی طبعیدور. ۱۵ یل اولقی تور کستانده ۱۶ یلک و جگ زمانه سیده ۲ فقط برلا خنسونچ غزته حکومت فرمانلری نی انتشار اتمک بولنده غینه سعی ایتمه ایدی. کینچه ۱۹۳۳- یلمی اوزگو روشدن صولق نشریاتچیلیق بر قسر کوزگ کورونمکک باشلادی. بو وقتده چوچهکده «بزنک ناوش» اورومچیده اویهور افارتش اویوشماسی طرفندن چقارانغان یانکی شلکجالا، غزتهاری، کاشهرده «ینکی حیات» ایری بر رول تونقانی و خلق افکاریسن سوز ئاچما نی معلومدور. بو غزتهار یلارچه دوام انکنی یوق. فقط بر نچه سانن کین لا قاپالاشقا اوچرادی. چنانچه حکومت غزتهسی تورغان برده خلق غزتهسیگه ارتشک بولمادی بول قویولمادی و حکومت غزتهسینک اشیاسی بولوب قالدی

شلکشی سهی زمانیده اولکده حکومت غزتهسی بک ترقی اندی او علامیده حکومت نشر افکاری ئازانسی رولینی اویانغان بر اداره شکلیگه کلتورولدی. اورومچیده شلکجالک گزیتی، انی اس تهده اویغور، قازاق، خنسو، روس تلی دیکي غزته ادارسی رسمی قورولدی. اونک شعبهاری غولجاده ایکی خل تل یلمن «غولجه شلکجالک گزیتی» ائیده چوچکده مانچوچه تورکچه خنسونچ، اوج خل تل یلمن «نارباغانای شلکجالک گزیتی» ائیده کاشغرده التاپده بر تل یلمن کاش غر شلکجالک گزیتی، ئالدای شلکجالک گزیتی، تی، نامی استیده نشر اتمککک باشلادی. صونکشی زمانلرده کینکعب، ئانصو و خ منده مو انتشار ائدی

بو چاغلرده ۱۹۳۵- یلمن باشلان داخلی چینده تورکستان ممثلاری طرفدن منچیمی تورکستان اوزی، تیمهن شهن، اوروش خیری، ائیده مجموعهلر چقیب تورغان بولدی. ۱۹۴۳- یلمن باشلاچوونک چنده التای مجموعهسی و یورت بغیمی نشر اتمککک باشلادی. تورکستان غزتهچیلیقنک اوچونچی قوری اولراق ۱۹۴۶- یلمن باشلاچ اورومچیده خان تهنکری، و التای مجمو غهاری ظهور اتمککک باشلادی. خلق فک رینک کوتورلیشی اچیشیغا ارگشیم تور کستان نشریاتچیلیغی بنه الفا بوسدی. ایلگرلده هی هر یوده خلق غزتهاری، بغیملاری کوزگ کورونمککک باشلادی. چنانچه کوچارده تاگ نوری، تورفانده تاگ لوکپوند، چولغان توقسونده، برلك فیض ابادده و العار، ارتوشده، دارنش، شهبانده و تاریم اوزی، انصوده و جنوبی شلکجالک باشار اوزی، خلق کوچی، و باشقارخلقا

نک فکر منبعی بولوب اورناغا چققان بولدی. بختیمزگه فارشی دولرنک عمری اوزون بولمادی. قبالشقا و یاخود تارک لاشقا مجبور بولدیلر. عینی زمانده یو فاریدهی غزتهارنک دونومی ایله تله بولغان بره ونهجه غزتهار اورتاده قالدیلر. باشان کلمکدهلر بولر خلق افکاری نق طه نظردنن بیوک اهمیتلککور. فقط مسئله بولرنک بافی قالمشیده تور بزنک کوزیمزگه الچ چراییق کورونگن مطبو عاتیلیق نشریاتچیلیق یورتیمز اوچون مهم دور. مهملکی قسربافی قالماتی لازم دور. قاراشهرده چقماقده بولغان بولسوز، کور لیدرکی باغراش، لوببیدی، نقل مکان، ینکی حصارده کی، اوردام، کاشغر کهنه شهر دکی معلم، تاگ انصودکی، خلق کوچی، خنته دکی، برلك، و باشقارل ایرم اورون الاورد. مونسن باشقا غولجاده چقماقده بول خان انقلابی شرقی تورکستان، قازاقچه و تونکککس تانکی روسچه ره الیوتسبون نی واستوچنی تورکستان، چوچهکده چقماقده تا بولغان «خلق اوزی» التایدا چقماندا بولغان مرکزی التای و غولجا، چوچهکده دکی مونکغولجه شهبچه غزتهار و باش قالر باردور.

ایلی بغیملردن اورومچیده چقماق ده و چقاریلماقی بولغانلاردن «التای» «اوزنک»، ملی حیات، خلق اوا زی، قولده «اتالی»، غولجا یاش لر تشکیلاتنی طرفیدن چقریلباتقان، کو رهش، کاشغرده چقارلماقی بولغان طرفیدن «قوتانقو» وینه غولجه دینی نظارتی طرفیدن چقماندا بولغان، حیات، مج سوعملاری انتشار اتمکککده دورلر. یاققمن بیزی اورومچیده، چقاریل تورماقده بولغان، اویغان، وه «یالقین غزتهاری مه ۲ ایریم خاراکترلیدور»

عثمان باتور سارسومبەگە قايتىدور والى عثماننىڭ اوز وظيفە سىنى اجرا قىلىشى تىگرى استەگەن عدالتدور

تشويق ھېتىنىڭ مەدېرى ليو افدىنىڭ مەمبۇرلەگە جوابى
(چىچە «شك جاڭ» غزەسى خېرى)

تشويق ھېتىنىڭ مەدېرى ۲ - قەدەمە
مخبرلەرگە بورناكون (۴- اۆكتەبىر) كەچ.
قورون ساعت ۵ دە اوز بىناسىدە ضىافت
بېرىلدى. بو ضىافت ليو مېن چوڭ افد
نىڭ مەدېرىنىڭ اوزدورولدى. بو ضىافت
اوستىدە مېخىرانىڭ سورغان سواللارنى
تۈبەدىكىچە دور.

۱- عثمان باتور اوز ئىگىلىرى بىلەن التايغا
ھە كىرىدور دېگەن خېبرلارنى كوپ ايشىدور
دولت اورولرىنىڭ عثمان باتور بىلەن
بىرلىككە كىرگەن - كرمەگە ئىكەننى تېخى
انىق بىلالماقۇق؟

جواب: عثمان باتور بو قىتم التايغا
كىرىشە بورون اوزى بىلەن برابر التاي
دىن چىققان يىگىتلەرنى و باقىن كىشىلەرنى
بىلەن كىردى. اوزنىڭ بىتون بو قوتلورنى
اعتبارغا ئالغاندە التايغە كىرىپىلىشى
نىت تېشىدا ايدى. فقط بىز بونى خىر
بى جەتەن الېب ايتماقداز حالىونى
جان باتور خىلق كوچى بىلەن موفىق بو
لالدى نەولت اورولرىنىڭ بىر نغرىمو
گرمەدى. نە كرمەككەمۇ حاضرلامادى.

التاي ولايتىنىڭ تىما قاتىرئوب نىڭغالىقى توغرى
سىمدا تولوق مەلۇمات يوقدور

۴- جەتەن ايشىتىشىمىزچە التاي ولايتى
تىما قاتىرئوب نىڭدور - توغرىمۇ؟
جواب: بو توغرىدا تولوق و انىق
مەلۇمات يوق انىكىشىمىزچە ۴ ناھىيە ايمىش
۵ حكومتىڭ عثمان باتورغا قارىتا
توتقان موقى قانداق؟

جواب: التاي ئۆلكىسى مەزنىڭ ولايتى
دورە عثمان باتور اسسە التاينىڭ بىر والىسى
دور حاضر اوزنىڭ تايغا قايتىپ بارىپ اوز
وظيفەسىگە كىرىشمەسىگە حكومت ايتتە
چارە كورەدور ھىمايەتلاندور خودى حكومت
نىڭ تايغا كوز قاراشى ئورومچى بىلەن قا
راشور ولايتىدىن فرق قىلماس - التاي خىلقى
3 ولايت اوردو اشلىرىگە غاش مەدەئى

۸- تىجلىق تېمىگە اسسەن 3 ولايتنىڭ
قوشما مەدەسىيە چىكاراننى دولت اوردو
لرېنىڭ مەھافىزات قىلىشى لازىم ايدى
التاينى قاتىرئوب نىڭغالىقىن سونىكە دولت

عمومى يوزلك حاضرلىق پىلاننى تۈزىپ
حل قىلماقۇچى.

۹- تىجى بويىقىندا والى سايلامى مە
سىيەتى بىلەن ۳ ولايت والىلارنى سايلاشدا
حكومتنىڭ توتقان موقى قانداق؟

جواب: حكومت حاضر ۲ ولايت والى
سايلامىنى جەدى باشقارىپ كىتپ باوماقە
دورە اصلىدە ۲ ولايتدەمۇ اوخشاش سايل
لام اشلىرى باشقا رايونلارنى كېلەچكە
التاي ولايتى تىجلىقلاش سونىكە بوسايل
لام اوتكوزولوپ قالار.

۱۰- عثمان باتور غولجىلىق طرفىڭ
ضربەسىگە اوچرادىمۇ؟
جواب: ايشىتمەدۇق.

۱۱- والى سايلاش دەئى اخوال
قانداق؟

جواب: ۷ ولايت ايشىچە كاشغور قىمور
لردىن باشقا ولايتلاردا سايلام اوتكوزو
لۇپ بولدىمۇ قىمور ولايتىدەمۇ اوتكوزو
لۇش ايدىدا تورويدور باشقا مەسئەلە
يوق كاشغور ولايتىدە اتموشىدە سايلام
قانۇنىغا اويغۇن كەلمەگەن ايشىلار بوز
بىرگەنلىكىن ناھىيەلەردە ناھىيە كەتكەشچىلەرنى
تېخىكى باشىن سايلامنى طلب قىلماقۇچى

دور بىر نەچچە ناھىيەلەر دەئى زور خىلق
يىقىنلىرىدا باشقان سايلان نىڭغالىقىن شونىڭ
اوچون براز كېيىنگە سورولورۇ

۱۲- كاشغور ناھىيەلرنىڭ تېخى باشىن سايل
لام چىقىش چىكى قانداق بىلگۈلەندى؟
جواب: اولكەلكە حكومت قارارىغا اسسە

سەن سايلامدا قانۇنغا اويغۇن كەلمەگەن
ايشىلارنى خىلق كوز ايدىن اوتكەنلەرنى
بولسا خىلقنىڭ طلبى بويىچە باشقان
سايلاندى.

۱۳ - والىنىڭ قانۇن اسسەيدە موقى
يوقدور. حاضر اولكەزە خىلق طرفىدىن
سايلانېپ بولدى كېلەچكە قانداق باش
قورماق لازىم؟

جواب اولكەزەنىڭ توپراغى كىرگۈز
دور جغرافىە و سىياسىي وضعىتىلرنىڭ
ايلانك تۈزۈمىگە اھتىياجى بولغانلىقىدىن
خىلق سايلامىدىن صوتخى والى مەھكىمە
سىنىڭ دائىرىسى كېيىنگىلەپ اچكى اشلىرى
ماليە تەمىنار وھ مەعارى قىزارلىق تور
بولوم اولارلىق ازارە قىلدور. شونىڭ او
چون بو مەسئەلە اوستىدە اويلايىپ سوز
ئەك لازىم كېلەدور. اچكى چىتىدا والىلار
ئەك موقى تەيىن قىلغاندىن سونىكە اول

حاضرلىق التاي وضعىتى ۳ ولايتنىڭ اچكى
مەسئەلىسىدورە بىز عثمان باتورنىڭ اوز
قولى بىلەن باشقارمايلىقىنى اميد ايتەمىز
بولنىكغا بىز ايشىتمەدۇمۇ.

۲- بومەسئەلەنىڭ حقيقى قىياتى قانداق؟
جواب: عثمان باتورنىڭ سارسومبەگە
يانىپ بېرىشىدا مېچ بىر مەخپىلىك (سىر)
يوقدور. مېچ قەھان خېرى بىر مەسئەلە بولار

۳- مەسئەلە سىياسى مەسئەلەدورە اوزنىڭ سىياسى
سومبەگە بارىپ بېتىكى باشىن اوز وظى
فەسىگە اورونلاشماسى بولسا بىردىن
بىر تىكىرى اسسەمەنورغان بىر غاش
ئىدور.

۴- حكومت باقىندا عثمان باتورنىڭ
بىرەر داكادىغا مال ك بولالامدۇمۇ؟

جواب: ايشىتىشىمىزچە والى عثمان با
تور ياندىن بىر وكىل كېلىدورە مەن تېخى
غى اوزنىڭ بىلەن مەلاقتە بولالمايمىز
ايشىتىشىمىزچە عثمان باتور حاضر سارسوم
بەدە بولماي چىتىككەلە بولسا كەلك.
سارسومبەگە بارغان والى اورونباسارى
الطىف (الاب) دورە

۵- يىللىق قانلىق اوروش دورلىرىنى باشىدىن
اوتكوزۇمەنلىكىن كۆپچىلىك اھالىنىڭ تور
موشىنىڭ افغردورە شونىڭ اوچون حكومەت
قورتنقوزۇش چەرلەرنى اويلاماقەدە.

6 - يەتتىك طرفىدىن ياكى خېبرلار
بارمۇ يوق؟
جواب تېخى بىرەر مەلۇماتقا موفىق
بولالمايمىز يۇقتور

۷ - عثمان باتورنىڭ تايغا كىرىشى
حقىدە حكومت نىڭغالىقى بىلانلار تاششورون
لدىمۇ يوقمۇ؟
جواب بىتون بومەلۇماتلار پارچەلەنارن
بولۇپ نىڭغالىقى بىر بىلانلار يۇقتور

اجرا قىلىشدا حكومت حاضرلىق پىلاننى
اوردولارى ايتىۋالەندۇ يوق؟

جواب: بو تورلىك حاضرلىق يۇق
۳ ولايتنىڭ اوردو اشلىرى اوستىدەكى مەدەئى
لرنى اجرا قىلماق توغرىلىق حكومت

نوائى چىغىرى

انا بابا سوگىسى

انا بابا سوگىسىدىن بۇدۇن نىھت بارمىدۇ؟
زىخىمت چىكىمەي تولغا اۆتكەن باشقا جىنت بارمىدۇ؟
قازدە، ئېگدە، اوقاق ياقىن ھەر بولۇندا پۇشماقدە
بۇرگە رىھىمت كىمى ياتقان بۇنداق شىقتت بارمىدۇ؟
□□□□

قا بابا سوگىسىدىن اوستۇن كىم بارمىدۇ؟
دۇدۇن اوستۇن بۇر نىھىتى مەن ھىچ بىلەم بارمىدۇ
كوز اچارگەن، نۇز دۇمارگەن، يىلغار، ئولغار، اۆتەگەن
بۇنۇك اچچۇن بۇ سوگىدىن نۇزۇ ھەمدە بارمىدۇ؟
□□□□

انا بابا سوگىسىدىن ئاتلىق تاش بارمىدۇ؟
بوسۇكىگە بۇر اۆتەشكە بىلەم، بۇر اش بارمىدۇ؟
ئىزد اچىدە وات ايلىدە ايل شۇ دۇنك بۇرئەدە
يۇھولماغان ھىچ ياتماغان بۇنداق كۇنىش بارمىدۇ ؟

شاخىغى

۱. على سەھابى

مىلتداش مىسلىكى

مىسلىكىدۇر كۆركلك
كۆكسى اۇنۇك كۆركلك
چۈنكى نامى تۆركلك
اۇنۇك اچچۇن يۈرەكلك

مىسلىكىن قايتمايدۇر.
التون بىرسەك ساتمايدۇر
اگر فرصتى كەلسە
لايغا پائىمب يانمايدۇر

مىسلىكىدۇر قىمتاك؛
اشلىمەنكەننى فونەك
حققە قربان مىسلىكى
ھەر قەھاندە عزتلك

مىسلكىز ھىچ بولمايدۇر
مىسلك ايگەسى قورقمايدۇر
مىسلكىزنى ھىردائىم
بۇردن بۇرگە قوغلايدۇر

مىسلك اشنى ياقلايدۇر
مىسلكىزنى بوقلايدۇر
اۇنۇك قارا كۈنكلىكى
حق يول بىلەن اقالايدۇر

مىسلك اۇنداغ اولوغدۇر
يولى اۇنەن يۇرۇغدۇر
اۇنۇك پېشقان مېھمىسى
ئاتلىق ھەدە سولۇقدۇر

مىسلك ايگۈلۈر سۇنمايدۇر
ناحقى بۇرگە اۇنمايدۇر

قورتولۇشقا بەل باغلاپ،
شاخىن شاخىغە قونمايدۇر.
مەقسە ملت وىظنۇر
چىنكىز اوغۇز اتامدۇر،
بۇنى بىلگەن اولادىر،
مىسلكىنى ساتمايدۇر؟

مىسلكىنى ساتمايدۇر،
مانىگەن بولىدىن قايتمايدۇر
تۇتقان بولىدىن قايتىدە،
ايشتان تېزىن اشمايدۇر،

اۇنۇك عزيز مىسلكى
تېانىشانىدەك ايسەتمى
چاپساك كەسەك نەبەرسەس
اۇنۇك تۇتقان مىسلكى .

اويغۇر عادل

يار - يار

گىلىرى

نور اورنىكەن نور نور،

يار باغىغا يور - يور

يار گىلىدۇر يار - يار .

اۇلۇك ياندا چولقان بار،

صول ياندا زەرەسى

بۇر پىرىزاد يار - يار .

بۇر قولدا گىلى بار،

بۇر قولدا الماسى

كەل بارىغا بۇر گىلى

يۈرگەگە مىلى بار

يۈرۈك دوستلر باراىلى

يېتىكى بارنى گۈرگەلى

اۇلۇك كۈزىدە امل بار،

صول كۈزىدە وعدەسى

بۇر شامازادە يار - يار .

اۇلۇك قاشىدا چىيان بار

صول قاشىدا ممانى

دېلى تازا يار - يار

چول اچىدە طاهر دەى

شېرىن ايزلەي كېلىمىش

قۇز چاغىدا يار - يار

انى بېلىب ئۈرگەندە

لە دىب سايراپ كېتەر مەش

قۇش چاغىدا يار - يار

اىرك ھەم ارادە ايزلە بان

بۇرگە كەلگەن يار اوزى

مەجىتەكە باى ايكەن

كوزلېدىن نور تامار

عاشق بولۇدۇم دېگەندەك

حەسنى تۇلۇن اى ايكەن

يار ايزلەسەك يار - يار
قىنى جانم دېگەندەك
يار كېلىدۇر يار - يار
شۇ شېرىن گەل دېلرگە
اى گىلىرى سەھو ھەم
دوست يار ايتەك يار - يار

ادارەن بىلىوروش

ادارەمىز خەلقىنى بۇر يادىن ئۆزىدە،
بىك كىتابىمىز سىلەرگە تارقىتىشقا
استەسە، ئىشە بۇر يادىن كىتابىمىزنى
اقتىسادى قازدىنى ئۆزۈن بىلەن
ئۇستىمىكى بۇرچ دەپ ساتمايدۇر
غە سىنى - دىوسىف خاس حاجىب
اۈز اۈستىگە اۈزۈر .
كىتابىمىزدە دېئانگ ھەربىر
تۈركىيە، چىنچە، انگىلىزچە
دېلى ئۆزۈر يادۇر، تارقىتىش
تۈرك تارىخىغا عاشد
كىتاپ، تۈرك اۈمىياتى
جغرافىيە فىزىكىگە
بىلسان گۈزەل اۈزۈر،
ھەر كىم استەگەن
اۈزۈر .

كىتابىمىزنىڭ نىھىتى
بۇر دۇش اچچۇن جىمە
اۈرە ساتت 10 بىن 5
كىتابىمىزنىڭ تەشكىلى
الغانغە قىر تاشقارىغا
مىزدە اولتۇرۇپ
ئۇچىلرېمىزنى شۇساعتىدە
ادارە .

تۈركىستان اولكەلك خاتون

قۇلۇر مىناعت كارخانە سېنىك
اۈشچى قېول قىلش اعلانى

كارخانەنىڭ تېكىنچىلك اشلىرى

ئۇچۇن بېگىرە نىفر
چىلت و جنس ئاۈرمايدۇر
اۈشچىلەرنىڭ يۈرۈپ
نېمەلەرنى تېكە بىلشلىرى
اۈزى بېچە بىلشلىرى
لېافنىك سائالب
كۈرە بۇر لەنور،
كى تېخنىك فابرىكىگە
قۇلۇق ئاۈرۈقېلىپ
چىك خەشەك دەكى
اۈرۈنەكى
مەلۇم قىلشلىرى

بۇرچى قېول قىلامز
مىلت و جنس ئاۈرمايدۇر
اۈشچىلەرنىڭ يۈرۈپ
نېمەلەرنى تېكە بىلشلىرى
اۈزى بېچە بىلشلىرى
لېافنىك سائالب
كۈرە بۇر لەنور،
كى تېخنىك فابرىكىگە
قۇلۇق ئاۈرۈقېلىپ
چىك خەشەك دەكى
اۈرۈنەكى
مەلۇم قىلشلىرى

بۇرچى قېول قىلامز
مىلت و جنس ئاۈرمايدۇر
اۈشچىلەرنىڭ يۈرۈپ
نېمەلەرنى تېكە بىلشلىرى
اۈزى بېچە بىلشلىرى
لېافنىك سائالب
كۈرە بۇر لەنور،
كى تېخنىك فابرىكىگە
قۇلۇق ئاۈرۈقېلىپ
چىك خەشەك دەكى
اۈرۈنەكى
مەلۇم قىلشلىرى

بۇرچى قېول قىلامز
مىلت و جنس ئاۈرمايدۇر
اۈشچىلەرنىڭ يۈرۈپ
نېمەلەرنى تېكە بىلشلىرى
اۈزى بېچە بىلشلىرى
لېافنىك سائالب
كۈرە بۇر لەنور،
كى تېخنىك فابرىكىگە
قۇلۇق ئاۈرۈقېلىپ
چىك خەشەك دەكى
اۈرۈنەكى
مەلۇم قىلشلىرى

بۇرچى قېول قىلامز
مىلت و جنس ئاۈرمايدۇر
اۈشچىلەرنىڭ يۈرۈپ
نېمەلەرنى تېكە بىلشلىرى
اۈزى بېچە بىلشلىرى
لېافنىك سائالب
كۈرە بۇر لەنور،
كى تېخنىك فابرىكىگە
قۇلۇق ئاۈرۈقېلىپ
چىك خەشەك دەكى
اۈرۈنەكى
مەلۇم قىلشلىرى

بۇرچى قېول قىلامز
مىلت و جنس ئاۈرمايدۇر
اۈشچىلەرنىڭ يۈرۈپ
نېمەلەرنى تېكە بىلشلىرى
اۈزى بېچە بىلشلىرى
لېافنىك سائالب
كۈرە بۇر لەنور،
كى تېخنىك فابرىكىگە
قۇلۇق ئاۈرۈقېلىپ
چىك خەشەك دەكى
اۈرۈنەكى
مەلۇم قىلشلىرى

بۇرچى قېول قىلامز
مىلت و جنس ئاۈرمايدۇر
اۈشچىلەرنىڭ يۈرۈپ
نېمەلەرنى تېكە بىلشلىرى
اۈزى بېچە بىلشلىرى
لېافنىك سائالب
كۈرە بۇر لەنور،
كى تېخنىك فابرىكىگە
قۇلۇق ئاۈرۈقېلىپ
چىك خەشەك دەكى
اۈرۈنەكى
مەلۇم قىلشلىرى

بز خلقچیمز

بز هلتهچیمز

بز انسائیتچیمز

مدیری: عیسی الب نکیچ
ناش محرر: م. بوغرا

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلامدور

یورنیمز تورکستاندور

بهاسی: دانهسی ۱۰۰۰ ئابلیهی ۱۲۰۰ دوللار
هجری ۱۳۶۶ ذوالقعدة ۲۴

التای نشریاتی طرفندن مفتده اوج چقادورغان سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، علمی، فکری و ایسی عزیزتدور

فرصت کلهگنده چیکینه مزمو ؟

هرکیمسه ارکینلکنی استمهیدور. هیچ زمان اسارتنی وه قولوقنی استمهیدور. فلاکتکه اوچراتب یکنگه نندور. اول بتون بو استمهک بوزمهسین مظلوم ملت لر ظلمعا و اسارتکه قارشنی چاره ایز لب کلهیلر و کیلهپهلردور.

خواجه نیاز حاجی، محمود محیطی وه باشقارنلک باشچیلنی استمهیدی یافندی قی زمان تورکستان ملی انقلابی اوستمه بدیه بحث قلمبارق، ۳ عصرندن بری انا بابالریمنلک توککن قائلرینی وه بر گن قریتلرینی کوز الیمزغا کلهکو رهیلنی نه کورهچکمز؟ بتون بو ایلقه لاشلره یوقاری دوتهلرگن انقلاب بایر اقلاری ارکینک وه ازادلقنی ایش حر کنده، فکر وه مقصدده ایلگری سوره دور. بلملی کی بالعوز بر نچهلهگن تاریخچیلرنلک اثرلریکه موضوع اولراق ایاغلاشقان بتون بو ملی حرکتلر مظلوم ملتیزنی اوزینلک اولغاننی کی بو ارکینلککه وه ازادلققا ینشتورالمامدی. حاله جوی، بی ملی انقلابچیلریمز ایش بو زیده یواش-یواش ملتک معارفینی یوکسلتدومسین قوراللق حرکت قلملنک امکانشز ایکنه بلکینی الا باشلادی.

معارفنی یوکسلتمک اوچون امکار سز قالغان مظلوم ملتار بو کونده بار غان ساری اجیبیلرنلک بویونتوروغنی استمدا قلا بومکنده دور. اولر بور فر صت تابسا اییدی شو معان ملی معارفنی یوکسلتله، ملی اوقوللارچار میچ نرسهگه باقماسدن عصری مدنیتکه کوز تیکهر ایدیلرله یگرمینچی عصر مهنیتی بتون مظلوم ملتلرگه اوزینی تانوتب پارماقدادور.

بوگون متور دنیا مهنیتینی ارقاغا ناشلاب متور ایلرله مکده بولغار غرب

(اوروپا) مدنیتی اوج بیوک مدنیتی فلاکتکه اوچراتب یکنگه نندور. اول اسلام مدنیتیگه، بو مدنیتک الله قون لی مرکزیده کورهش اچدی، بوگون اسلام مدنیتینک الله گوزل بر انتشار ساحمسی بولغان افریقا، اجنبیلرنلک بایرانی قی استمدا دور.

مذمتستاندا باری تورکلر طرفیندن قورولغان معظم سلطنت وه اولنگه اطرافیدا اوسکن بتون مدنیت اثرلری، با کی حیات وه حقیقت تلقی لریدن کیلب چقان مذمتش اوروپا قوتی الیدیا بر سقیم اوروپالرنلک محکومی بولغان دور. نه وقت باشلانغانلنی میچ معلوم بولما غان وه ایقالی بولما یبورغان قتمقی مند مدنیتی و اوج بوزملیونلغان مسلمان اوقولر اوزاق برلرگه سوفولغان او روپالرنلک الیدیا باش ایکنه کمن باشقا چاره تاپالمامدی مغلوب بولغان ایکنچی مدنیت بو اییدی، اوچونچیسکی سکر اوز مک یاللق بر حیات و الله کونه ایکنه لمکی معلوم بولغان شرقی مدنیتیدوره بو هم غربنلک مدنیتینی تانوماق مجبور بولوسلیدی.

شمالدا استرخان خانلقی بر زمان اوز محکومی بولغان فقط غرب بلن علاقهسی باشلانغان روسلر طرفیندن محکوم بروصیتکه توشورولدی، ایکنی یوز یل اول قرهیم خانلقنی یوقالیدی.

بتون بو مغلوبیتلرنلک باش عاملی غرب مدنیتینلک جدی ایلگرلمهسی و او نلک شدنی نائیریسوره بوگون حیاتیتی تریلدورمک استمهگن هر قانداق برملت مدنیتی یوکسلتمک عصری مدنیتینک جوهرارینی قبول قلماق مجبور

ریتی استمدا قالماقدادور. بونک او چون اولر هر نرسه دن اول معارفنی اوستورمک اوچون فرصت کومکنده لردور. تورکستانلک میچ قهجان قولقما یا ما برمکنی استمهیدور. فقط نچه عصر لقی محکوملقیفا اییدی خاتمه برمک او چون نمه قلماق لازم کله دورغانلینی یا اکلای یا اکلایغا بر وضعیتنه دور نچه بللق ملی مجاهدلر نتیجه سیده قول ما کلهگن بو فرصت تورکستانلقدن نمه قلماق استمهیدور بونوغودا غرنه لرده مجموعه لرده برکوب مظلوملر چرشنه نچه لر برولب کلمه کده دور فقط بونلک قو روق کالغند بوزیده اهنس عملیتنه کو رونوشینی ساقلاب کیله مز.

بعضی بر متعصب عنصرلر ارکینک و حقوق دن استمهاده قلب عصری او قوللارنی یوقانماق فنی درسلرنی اوقولر ما کرگوزمهسلک اوچون اورونانولرلر مئابو اسزلقنی، قولقا نلکگن فرصتمن حقیقی صورته فائولیش، نه تقیدبر قیلادورلر اگزیتون تورکستانلک بوگونکی فرصتمن شو صورته استمهاده ایشکله فرصتسه بو یالیشلار بزنی فایده ن جهالت توزایفا سالب قویوشورسینور باک و جک زمانه سیده بورتومزدا عصری اوقوللر یوق دییهرلک اییدی عصری قریبان اوس یوق سوز اچقانلر و خلقتنی مدنی معا رفقا باشلامانی امید قلمادار اوچون بورتدا بر غرضه زمین قوریمالار ایدنی نمه اوچون بو رهژیمگه برونه نچه منورلریمز قارشنی چقدیلریمز چونکی مدنی معارفنی ترقی قلمورمای اسارتدن فوترواهلنک ممکن اهنسلیکینی سزگن دورلرله بز اوچون شو قدر فرصت کلهگنده ینه بز ینکنی باشدن ارقاغا چر کتمک استمهک، ملت اوچون، استقیال اوچون، اولاد اوچون مرار تولاچمز

ڦاڻا - ڦاڻا ساڀي بلڊورهه

مراخواهه ۱۰۰۰۰۰۰ ڊولار
 قوتلوق اخون ۱۰۰۰۰۰۰ ڊولار
 عاقل اخون ۲۰ ۰۰۰ ڊولار

بونڊن بوروه اعانه بازورغان فقط
 ادارهنڙڪ اليب كتب بارغان اغير وظيفه
 سيمهگه كوره اوز اعانه سيمهگه قناعت قلما
 غاز فوكتور عبدالروف افندي ۱۰۰۰۰۰۰۰
 ڊولار بادم قلدي ملي دوكتور بونڊنڙڪ
 نهر بانڀيلىق اشاريغا بولغان بو رغبتى
 هر ساحه ده بيلر اليبدا خالص اورهڙڪ
 بولا اادور.

ادارههز بو ڦي ممتلك زان اليب
 ادا ساڀي ايله ايگيله ڇڪڊور.

ادارههزڙڪ اقتصاد باغيڊن ڦيئالغان
 لمڦيغا فارماسين ڀنه ملي وظيفه سيني
 اوتوب ڪيٽب بارغان لمڦيڻي گورگن منور
 اريزم تجارلرهمز و ڪاسيلرهمز باقندن
 برى بادم قوللرڀني سونماققا باشلاغان
 اهدى بونڊن بوروه بر قائملاغان
 همت ايگلهوڻي غزته صحيفه لريده يازب
 اوتلوق ڀنه بورناگون اعانه بازورغان
 منورلرهمز دن توبنده ڦيئلري اوز قوللر ڀلن
 بادم قوللرڀني ادارههڙڪ سونون بورديار
 عبدالعزبز اخون اكا ۲۰۰۰۰۰۰ ڊولار
 شورزى اخون اكا ۱۰۰۰۰۰۰ ڊولار
 رحيم اخون اكا ۱۰۰۰۰۰۰ ڊولار

(پاڻي ڏيڻي ڀتده)

نئي شونداق فعالتهزڙڪ ڀلن اوزدور
 مان اوچون قولغا ڪلهنورگهن امهسزه
 دنياڊا حاڪم ملتڪ بويونتوروق
 استيدا باشامافندا بولغان بو ڪوب مح
 ڪوم ملنر بو ڪي بر فرصتن مح
 نوم اولراق باشامافندا دور ڪرهڪ او
 قول اچيشدا ڪرهڪ مطبوعاتا بولسون
 بز ڪي امكان ايگهسي امهسبور بز ڪي
 اوز ٿيله ڪلهيڻي اوز هرڊلرڀني غزته
 صحيفه لريده يازالمابور. اما بز فرصت
 ڪلهگهنده ارقاڦا چيڪمهڪ استهه دهه
 ملت اوچون ڀيلا مافندا بولغان يورن غز
 تلموي تخني خلق اراسيدا ڪيل توره
 يابلما مافندا دور يا خلقيم زعفرني سويسه
 مو ويا غزته لريزم خلقنڙڪ ڊرديني اپتالا
 ماسمو از ديگهنده بر ناحيهه ۵۰ ڊن
 ارتوق اوگرهه ٽهن بار اما پورندا نشر
 قلندورغان معتبر غزته لرنڙڪ ترازي ۲۰۰۰
 ڊن اوتيمبرهڪ بر ناحيهه ۵۰ ڊن ارتوق
 نارالمابور باشاقلرغو جيلى او قوماسون
 نيمه اوچون خلقني افارتاورغان اوگرهه
 همنلريزمو غزته او قوماقا موس قلما
 مور عصرى او قوللوني ڦاڻناساق ڦني اثر
 لرنى ڪوبيسورهه قولنڻ ڪيٽب ڪيله ياش
 لاغلق ٽهر ڪنلڪيمزني سافلاب قالغالي يول
 سا سوزسز بزمو شوني دعوت ايتهمز
 مادامڪي حقوقن بالغوز بر نهجه عنصر
 ڦائده لهنه ڀليور ملت ڦائده لهنه دور بر تور
 ڪوم متصبلر ٽهر ڪنلڪي ملي حقروڻي
 «عصرى ترقياتي يوفائش فرصتي»
 دهپ توشه نهمه، ڪوپچولڪ خلقيمز
 حقيقي معناسيني انقلاب بولغان دور. فر
 صت ڪلهي هيچ ڦهان چيڪمهيمز عص
 ري ايلگريهه ڪله بورچيمز دور.

بعضي ڪيمهلر اليبدا يگي علم و
 يگي او قوللرڙڪ ڦاڻهسي اوستيده سوز
 اچيسا ڪوز الايتادور. بونڙڪ سيني سو
 رالسا شوم بويهنڙڪ استبداد دويدهي
 قاراگهو زندانلر اچين سوز باشلا
 مور: «بزنڙڪ بالاريمز شو يگي مڪ
 ٿيلر ده اوقوب» اخري تورمهگه سولاندي
 دهپ يئڪي ڦنلرگه قارا چاهه لائينور. فن
 گه بولغان بو باغشن حقاقت حقيقتنه
 تورڪستان قلنگ عصرى ترقياتقا بولغان
 يالقلق مجتهدلرڀني سونورا اورهه
 ازانساندهي متعصب و جاهل عنصر
 لر نهجه عصرهڻ برى انا بابلرهمزڙڪ ڪوت
 ڪهن فرصتي ڪلهگهنده ارقاڦا بر يولي
 چيڪمهڪ استهسلر و بو ڏول بله زفر
 صنتي قولن ڪه ڪوتومهڪ استهسلر عنصر
 گه ايرگهشڪن اهلقلرهمز بورنقا ترقيان
 وه مدني معارض اوروقلرڀني چاچماق
 استه ڀيلرلر.

بوگون تورڪستانلق اوچون استه
 گهن فرصت ڪلهه ڏيهه دور بيڪار اوروڙ
 لرغه صرف قلنما مافندا بولغان سرمايلر
 نئي ملت بوليغا ارقول باشامافقا ملت
 درسخانهلري (ڪچ فورسلي) اچماه
 قلا اشلهسته ملتزم و حڪومتز بونڊن
 بارلق ڀلن بادم اوچون قول سونا
 دور ديگهن اميدهه هر ڪوني اوگرهه
 لريزم گوچامو گوچا گوهرمز گوهر
 يوروب او فوغوچي يعماق ڀلن اورهه يول
 حافظادور. اولڪه پای تخني بولغان شهري
 حزه بيگيگن - يئڪي او قوللر ٺل قور
 سي بويڪس ڀليم پورتي باشا قورس
 لر اچيلدي اما ٽورڪ باشلرڀني بو
 او قوللر ده بوزنڙڪ اچيه برني ڦيڊرهمز
 يوروب اران اوچرانا لامه بز فرصت.

اولڪه لك حڪومت ڪمپل بچار لرنڙڪ حاليله نظر سالارو ۹

عصرلرڻن برى انسانيت حقوقيڻ
 محروم بولوب مستبدلرنڙڪ قول استيد
 قوللوق تورموشدا گون ڪه چوريڻ ڪله
 گهن تورڪستان خلقى خواهه نياز حاجي
 محمود عيطي لرنڙڪ رهبرليڪي بله ظلم
 ستمگه قارشى ٽوته ريلگهن انقلابن ڪي
 ين يئڪي قورولغان حڪومتين «بزه
 اسياشق تورموشني ڪلتوروب بره دور»
 ديگهن اوميدني ڪوتگن اهدى به تخيمز
 گه قارشى اش باشيهه ڦانخور شڪشي
 سهي چيڦب اليب انقلابني ڦوره
 مانلرهمزڙڪ اوتوقلرڀني برياد قلدي
 بونڪن ڪيئن خلق باشيهي انرچيڦي
 برى اون بولدي بر ظلومني اون ڦا
 لسي بارغان سيري ظلوم دائيره سيني ڪي
 نڪته بهدي بونڪا هم قناعت قلما سندن
 ال ڪانه عالملريزمي ڪوبله گهن منورلر
 حزي بابلرهمزني گناهسز قماققه اليب
 بتون مال ملڪلرڀني حيا سزلرچه بولان
 تلاب اول منڪليغان خاتون قز اوغول
 لرنى ڀتمه و ڀتمچيڪله سرسان ڦا
 دييلر بوخصوصدا تاريخي دليل بزيم
 غزته صحيفه سيني بوياماسامو هربر
 تورڪستانلق تولوق ڀيله دور.

الڪ صومغى التاي و غولجا انقلاب
 بدين ڪيئن مرڪزي حڪومت وڪيلي چاڙ
 چورن افندي ڀتمگه قول قوبار- قوب
 ماس برم ڀللق هر نوعي باجلرڀني مر
 فوع قلدي بو فايدا ڪملرگه بولدي
 شيهه سز بايلر اوچون بولدي شون
 مذاق بولسهو بورن اچيهه لڪل يون
 گزاش يول اصلاحاتي حربي نه نهيان
 و باشقا ٽورلڪ ساليقلر توخنامادي
 مونداق الوان باساق ڪمارنڙڪ اوستيهه
 نوشدي ڪمپل عاجز غريلرڙڪ
 اوستيهه نوشدي.

انالريزمڙڪ «الوانني ڪيم ڦيلور
 گالواڙ» ديگهن بر سوزي باره شولا
 يوق هر ناحيه صحرا و ڪنٽلر ده خلق
 اچيهي ال ڪانه بايلرهمز بيڪ ليهي
 بولوب ساڀلاب اليب اوز اطرافيهي
 اوروغ - توقفا لريڀني و اوزيني به
 ڦيلسب ساڀلابغان ڦريل بوزلڪ
 شخصيتي بوغان قورسائلر دن عبارن
 بر ڦانه اولغان بايلرڀني الوان خصو

صيدا شىغانت قىلادور. ۲ - درجەلىك باي.
 لىر يوز باشى (باي جاڭ) بولوب
 اېلىپ چوڭ بەگەر نىڭ اولگەسى بويىچە
 اوزىگە ياقىن بولغان بىر قانچە اورنا
 طبقە دەكىلەرنى الوائىن قولىدايدور.
 بولر قامچاسىدىن قان نامغوزوب نوپەن
 درجە دەكىلەرنى وغىلاب الوائىنى تولەتە
 دورە نەجىبە باشلىغى بولغان حاكىمارو
 الوائىنك تىز پوتكەز گەنىگە دىت قىلماسە
 دىق بىر نى پوتكەز گەنىگە دىت قىلماسە
 دىن ظلمدا مەرت كورسەتكۈچى ظالم
 پىكىرلىنى. ايش قاپلىتى ياخشى. دىب تەقدىر
 لەيدو فقەرلەرگە رحىم قىلغۇچى بەگەر
 بولسا، «حەكۈمەت ايشىغا سالقىن قارايدور،
 كورەكسىز ادەم» دەپ ايتىلەتەكە العايدور.
 انىڭ اوچون بەگەر اوز ارا خىزمەتتە
 دە مەسابقەلىشىپ اوشىقاي فقەرلەرنى ايز
 مەكچى بولادورلار.

يورت نامىغا حەكۈمەت طرەقدىن
 قىرغۇچى بول بىرلەسە يورت چۈنكىلىرى بول
 خان نا انصافلار ئويىدىكىلەر نىڭ ئىشلىك
 نەسىبەسىنى ايرىپ بەرمەسەن مەننى
 بىر نەچە نەفر مەتەصبىلر اوز شەخسىتى
 اوچون نەصرف قىلادور.

خەلقنىڭ خىزمەتىنى اوچون حەكۈمەتنى
 حق بىرلەسە اوشىقاي فقەرلار نىڭ قولىغا
 تەگمەي يورت چۈنكىلىرىنىڭ اراسىدا بوق
 بولوب كەتەدور. حەكۈمەتنى چىققان خە
 ىمت خەلقلىرىنى طلب قىلغۇچىلەرگە فلا
 فى مەمان كەلگەندە بولغان چىقەنك
 -رضىگە مۇنچە كەتەدى. انىدا
 كەتەدى. مۇندا كەتەدى دەپ بىر چى
 قىمنى اوز كورسونوب قوروق اساسسىز
 جۈابىلر بىلەن مەمان بولوب كەلگەن
 حەكۈمەت خىزمەتچىلىرىنى قارالاب كېتى
 بار مەتەملەرگە از - تولا بىرىپ بو
 مەتەصبىلر اوز يانچوغىنى تولدورادورلار.
 خەزىقى وقتەدە بىك لارنىڭ مۇنداق زور
 خەتالىقلىرىنى قورقماي قىلىشى مەككىنەمۇ.

دېگەن سوئالنىڭ كېلىشى چوقمەتور. مۇلا
 بىر بىك نىڭ ياخۇد بىر يورت باشقىنىڭ
 اوستىدىن بىر فقەر داد خەلققە بارىپ
 يىغلاسا بو انىڭ كېيىنكىنى بىلمەك اوچون
 تەكشۈرۈشكە بىر مەقسەت اېيەرسە، مەقسەت
 ئىشروشى اصولىنى حەقىقىي ئوغرىلىقى
 بىلەن قوللانمىسەن انىڭ اول يورت چوڭ
 لىرىدىن سورايدور. يورت چوڭلىرى
 بولغان كىشىلر اوشىقاي فقەرلارنىڭ لىدىغا
 اوتوب الېب. ەوى بو بېگەم انىڭ ياخشى
 ادەم، مۇنداق فقەرلار پۇرۇشى كىشى زادى بو

اېر تە نەشە كۈنى سەت
 ۹۹ لاندۇرەكى يورتدانى
 لىر طرفىدىن خەزىرلانغان
 ئوغرىنى ەلى رەئىسەيىزگە
 تەقدىم قىلماق يىغىنى اچلا
 ئور ئورنىك اويغور اويوتى
 ەسىنىڭ ەدىت قىلويىدە
 اوتكوز يەلەدورغان بو كوڭشە
 لىك يىغىنغا ەربىر يورتدانى
 نىڭ نىشۇ سەتەندە قاتناشتىما
 قىيىنى ەمىد ايتەنەز.

غرض قىلغۇچى يمان دېگەن بەتان بىلەن
 شىقى بېلارنى «ئاغۇچى مەتەم» قىلغۇچى
 چىقارپ ظالم قىلغۇچى يورت باشلىقنى
 پاك پاكىز اقلادور. شونلقدن ظالم
 مەتەصبىلردىن قورقوب مېچ كېمەشكەپت
 قىلمايدور.

جەنۇبى تۈركىستان خەلقلىرىنىڭ عەصر
 لردىن بىرى مۇنداق اېزاب كەشەگە
 چىداماى تۈركلەك قان. مەسلمانلىق ەدەنى
 قايناپ اوز وىطنلىقنىڭ مەنەقىنى اوچون
 ۱۵ - ۲۰ يىللار داخلى چىن دە غەمخور
 لىق قىلپ تۈرلۈك جەفەمەقتلەرنى باشە
 دىن كەچۈرگەن مەسعود ائىدىم، عىسى ائىدىم
 لارنىڭ قولىغا مەركەز حەكۈمەت تۈركىستاننى
 تاقشۇرغان بىردورە اطراف ولايت نەجەبىلر
 دەكى مامۇرلردىن خەتلىكى انىڭ تۈبىن درجە
 دەكى ادنا بىر حەكۈمەت خىزمەتچىسى دىن
 فقەرلەرنى اېزىش ظالم قىلىش بىر اېرىسىز
 لىك نەظرە قاراشغە اوخشاش مۇنداق
 ەشەپانە خەتەر كەتلىرىنىڭ وجودغە چىقماسە
 ەقى بىلكىنى وجودغە چىقارغۇچەم اوزون
 قويمەسلىقى لازەم.

خەداوندەتالى اوز بىندەلەرگە قران
 كرىمەدە بىر-بىرىنىڭكە ظالمۇ قىلماك لردىن
 نەچەرىدە خىر بولدىن تاشقارلى ولائەت
 وا اللىئەن بولدىن ظالمۇ قىلمەسكە انار ەنى
 ظالمۇ قىلغۇچى ئىلەرگە بولەنمەنكەر اكر
 انماق قىلسانكەر اوزنىڭ اېچىگە توشەر
 سىزلىر دېگەن سوزىگە قاراغاندا بىندىلر
 گە ظالمۇ قىلماق اوباقىدا تۇرسون بىلكى
 ظالمۇ قىلغۇچىلەرگە بولەنمەكەم انىڭ قاتتىق
 گناھلردىن بىرى اېكەنلىكىگە مۇشۇ ايتى
 دلەل تۇرە.

بوقارىدە ذكر قىلپ اوتكەن اشلار
 جەنۇبى تۈركىستاننىڭ ەمە جايلىرىدە از
 ازدىن كورولسەمۇ لېكىن بېگور نەجەبەسى
 گە قاراشلىق رايونلاردا كوپ اوچرايدو
 بو بېچارە عاجىز فقەرلار تە انى اشلەي
 قىزىق افتابىدا قىزىل قانلارنى قايتانغان حال
 دا تىنىن چىققان تىلرى دەريا بولوب
 اققان حالدا تە قىيىنچە-سەيلىق چىقا
 مەقتەدە تاپقان نۇرسەيلىرىدىن بىزى
 لارنى غەر الوائىغا توتوب بىرىپ ايرى-
 مۇ بىزىلر الوائىن قوتولوب
 قانغانلىقى اوچون حق بارە الېب ايرى
 مۇ بېچارەلر اچ يالانكەچ بىكار نىڭ
 قوللوقى استىمەدە باشايدورلر دېيىشكە توغ
 رى كېلەدوركى: بىز مەسلمانلر نىڭ بىر
 اعتقادىمىز بار بىلەن خەدا باى قىلغان. كە
 بىلغانى خەدا كەمبىل قىلغان دىن تەقدىر
 دىن كورەمىز اللە نىڭ تەقدىرىگە الېتە ايدە
 خان كەلتۈرەمىز. لېكىن باينىڭ باى بو
 لوشى كەمبىلنىڭ كەمبىل بولوب
 شى اوچون موشونداق كەنچىلىك شىرا
 ئىپ تەوغۇلۇپ تۇرىمىز نىڭ ائىمى برا
 بىرسىزلىك نى نىشانە قىلپ كېتە بىرسە
 بايلارمىز نىڭ الېتە تەخىمى باى بولوشى
 كەمبىلارمىز نىڭ الېتە تەخىمۇ كەمبىل بو
 لوشى طەبىئەتور.

۱. عاجىز كەمبىللەرگە يورت چوڭ لىرە
 نىڭ ظالم قىلماقنى قىلمىغۇچە قىلسا،
 ۲ - اولدە باى بولوب اوتوب
 كېيىن انىڭلا بىلەن قىلماقنى چىقىدە دوش
 ەننىڭ مەجرىمى بىلەن تەلۈقدىن اچراغان
 لىر نىڭ احوالىغا ياردەم نەزىرىنى سالسا
 ۳ - شىكىسى سەدى نىڭ وقتىدە
 تەلۈقى مەسارە بولغان عالمانگە غەمخور
 لىق قىلسا،
 ۴ - اوشىقاي - چوڭ غەبەللىر كوپ
 امدارمى بىك از بولوب خەراجتى كوپ
 بولغانلىقدىن زىيادە قېنىچىلىقتا قانغانلر
 بار بولر كىشىلردىن بىر نەرسە سوراشقە
 نەغوس قىلادور. مۇنداق كىشىلەرگە رحىم
 شىققن قىلسا ەنى الوان - ياساندا
 رەبەھ قىلسا،
 ۵. دېمەك اوشۇ بوقارىدە اظھار قىلغان
 4 تۈرلۈك فەكرىم توغرا كورولسە بو
 ەقتە الېتە حەكۈمەت نىڭ چارە كوروشى
 نى ەمىد قىلسا.

ئىلمنىڭ پايدىسى جەھالتنىڭ ضررى خەتتە

(باشى ئوتكەن سانلاردا)

بۇ باشلىرى حەقىقىي مەنەجى، ۋەتەنچى بولسا شو اورۇنسىز بىرگە صرف ئاتكەن ۋەقتىنى سۈمۈرۈش قالدغان باشلىرىنى يىغىپ مەلەت رەسخانەلىرى (خەشاملىق مەكتەپ) ئاچىپ سولارنىڭ سۈيۈشۈپ چىقاراشقا ھەرىكەت قىلماق دەردۇر؟ اورۇقلارنىڭ دىن تارتۇپ مەسسىيە ئۆيى لىرى دىننىڭ چەت بىرلىرىگە بارى مەنىت دىن اوزاق قالدغان خەلقنىڭ بالالارنىڭ قىل بىرىپ اوقۇتۇپ اغرىقىنى ساقايتىپ تر بىيە قىلدور انسان قاتارىغا قوشادور. بولر ئىك قالدغان خەتتە بىر طرفدىن اوزىنىڭ مقصدى اوچۇن بولسا يەنە بىر طرفدىن انسا نىت اوچۇندور امدى توركىستاندا بىر توركوم باشلىرى باربولر اداردىن يىتەر لىك مەشاش الەمبىب اوز خەلىپەغا پاراشا اويون كۈلكۈ بىلەن كىيىپ صفا قىلدورلر. بولرنىڭ زامان كىلەچەك خالغا توشۇنۇپ تورۇپ ھەركۈنى ايكى ساعەت قىمەتلىك ۋەقتىنى بولسىز مەكتەپ ئاچىپ باشلارنىڭ سۈيۈشۈپ چىقارۇپ قويۇشقا صرف قىلماغانلىقى عىنى سىقىلىس اغرىقىيىدور. مانا بۇ جەھالت مەنە اوچۇن بىيۈك بىلا تورۇ

يىپىلىككىنى اوتكىدى عجم ھەم ھەم قىلمى بىلەن عرب ايران خەلقى ترقىي قىلدى ۋە اوسدىنى اسلامدىن ايلسىرى عربستان خەلقى ھەرقايسى ايماق بىرئىخ ۋە اطاعت قىلپ بىر - بىرى بىلەن فان تو ئوچۇپ وحشى خەلق ايدىنى. اسلام كەلگەن دىن صولغا اسلام تەلىماتى بويۇنچە بىرىر گە قىيىلپ تەكشىل بولۇپ ايدىك تۈزۈپ علم مەرفەتگە كىرىشىش بىلەن ايلە، عصر ايجىدە افرىقا، اسپانىيە ۋە اسپانىيە كۈپ قىسمىگە ايكە بولۇپ بىلەن مەرفەت مەنىت چەتتىن اورۇنغا اوستاز بولۇپ ماختا ئاراق بىر صولغا كە ايكە بولدى. ايران خەلقى اسلامدىن اول زىدوش دىنغا اطاعت قىلپ اوت ايدىدىن قوبالمالى يانتقان بىر مەلەت ايدىنى. اسلامدىن صولغا علم مەرفەتقا چا لېشىپ كۈپ عالم فىلسوفلار پىنەشتورۇپ دىنغا اوزۇنى تونۇتدى، ياپون امىرىقا ۋە باشقالار اورماندا ايشانسىز ابق تەرسى كىيىپ بورگەن وحشى انسانلار علم مەرفەت ساپەسىندە دىننى تىتەرەتتە تورانور بۇ تارىخىن ۵ يۈز يىل ايلگىرى دىنغا اوزۇنى تونۇتقان ۋە دىن تارىخىنى تىتەرەتكەن تور كىتابلارنىڭ تىلىنى ۋە قانۇنى ۋە تارىخ ادبىياتىنى فنى حەقىقتىلر اثبات قىلپ دىنغا تونۇتۇپ تورغان بىر زماندا بۇ اوزۇمنىڭ نىل توركىك ئەمىزنى ۋە ئورۇنمىزنىڭ ايتىنى دىنغا ۋە حاكىم مەكتەپ تونۇتالماسدىن ھەم اوندە ساتىلپ قوللوقدا ايزىلپ باشامىز عىنى جەھالت ۋە سىفلىس اغرىقىدىن كىلىپ چقان نىتىجەدور نەجاستىنى ھەرقانچە بۇ سا كورۇشى يوق بولسامو اثرى كەتمەيدور. جامىل انسان نەقىس تەلىم - تەربىيە كورسە ھەم جەھالتنىڭ اثرى ۋە جو دىدا قالدور بۇ ھەقىدە جناب اللە قران كرىمەدە بىر قانچە اورۇندا خىر بىر مەشور يوقارىدەكى بىضى انسانلارگە قالدغان مەجوم نىك اثباتىنى ايرىم بىر نەظرىيەدە اثبات قلدورمەن .

دېلر مانا اوتومۇشەدىكى جەھالتنىڭ ضررىنى ۱۵ يىلدىن بىرى تارتىپ كەلمەيدەمەز يەنە قانچە زامان تارتامز بۇ بىزگە مەلوم مەسەلور

اۋۇنچ اول اتقا ئۇق اۋنك اتندا ايدىن نادانلارگە دىنيا ۋە خەتتە سەئەت بولۇپ يوق بولۇپ قالدغان اشلرلدىن زىيانكار بولۇپ پىشيمان قايقۇسەرت اچىدە قالدور

يىپىلىك لىك كىرىك سوزۇن سوزلە يۈر

بىيلىك عاقل كىشىلر انسانلارگە پايدالىق سوزلرنى سوزلور

كۆرسەز سوزۇن كۆمۈپ كىزىلە يۈر

بىيلىك كىشى مەجلىسدە خەلققە پايدالىق سوزلرنى قىلپ خەلق روھىنى كۆتەرپ كۆنكىلەپتى اچىپ كۆرسەز سوزلرنى كۆمۈپ باشلرپ قوبۇر .

يىپىلىك سەز نا ايسە اۋور اوقىياتىن بىيلىمىز سوزلەرگە كەندە اوز سوزىنىڭ پايدا ضررىنى اوقىماسدىن ھەر تورلى سوزلەپ خەلقنى رەنجىتىپ اوزىگە ضرر كىلدورۇر .

اتىك اوز تىپىن اوز باشىنى دەيدور نادانلارنىڭ اويلاماسدىن قالدغان سوزى باشىنى يەن نادانلر سوراغ خەتتەلەرگە بار غاندا اوز ھەمنى اقلەيمەن دەپ سوراغىنى ايدىدا ھەر تورلى راست يالغان ايكىز پەست سوزلەرنى قىلپ سوراققا - بىضا تونۇتۇپ قالد جىزغا تارتىلپ قالدور يا كى بىر امدە سوزلەشكەندە اوزۇنى سوز چان كورسۇنۇپ يالغان ياپادىق سوز قىلپ ھەممىنىڭ سىرىنى اچىپ قويۇپ زىيان كورەر. يانكى باشقا بىر كىشىنىڭ عىببىتى كور لاپ زىيان تارتار .

يىپىلىك بۇلا بىيلىمور توراتكان ايدىنى جناب خەتتە سىر اسرار ھەممىنى اوقۇ بام بىرلە بىلىمور، چۈنكى كائىناتدا بارلىق نەرسەنىڭ سىر ھەممىنى بىلىش عالى درجەدە تەسىل كورگەندە بىتون طىبەتتە كىيى ياشورۇلغان سىر ۋە ھەممىنى بىلگەندىن صولغا جناب اللەغە ايماننى كالىل بولور بۇ ھەقىدەنى باسەتورا، رىئە ما ئۇر، ئان - ئاق دىراپەر داروين نظىرىيە لىرىگە مەراجەت قىلسا بولور اما چالا چالپوق اوقۇپ قالسا ايماننى چالا بولور

يىپىلىك سوزى پەندە نصىحت ايدىپ عالم كىشىلرنىڭ سوزى انسانغا پايدەلىق بولۇپ ياخشى اخلاقىنى اورۇگە تەدور .

يىپىلىك كىشى كورۇپتور ايش اوزۇن باقى كورگىل: عالم اوقۇغان كىشى لىر اوزىنىڭ ايشىنى بىلىپ قلدور. باشقا كىشى لىرنىڭ عىلغىغە مەحتاج بولماس بىلىكە مىليونلاغان امدىنى باش اگىدورۇپ قول قلدورۇر .

يىپىلىك سەز ايشىنى ايتار اوتومۇشەدىن كىدىن عالم كىشىلر نىمە ايشىنى قىلسا بىلىپ قلدور ارقاسىدىن اكونمەس يەنى پىشيمان بولماس. جامىللر نىمە ايش قىلسا خەتتا قىلپ ارقاسىدىن اكونۇپ پىشيمان بولۇپ قاضى بگە ۋە ھەممىنى ادارلارگە بارىپ دەوالەشىپ يۈرور .

قانۇنلوق ايش ايرىسا يىپىلىك سوزنى عالم كىشىلر قانداق ياخشى ايشى قىلسا جامىللر كور مەسەن دوشمەن لىك قلدور. مانا بۇ تارىخىن ۲۵ يىل بورون توركىستانغا چەتتىن بىر قانچە مەملىكەت دورۇپ كىلىپ چولغا چولغا شۇرلەردە مەكتەپ ئاچىپ مەرفەت ايشىنى خەلىپى الغا باسقان زمانلاردا، استىقبالىغا توشەنمەگەن جامىل رومانلار اولرگە قوشۇلغان سوداگەرلەر مەستىب خەتتە مەشورلرلى بىلەن بىرلەشمە مەكتەپ نىق ياپىپ مەملىكەتنى ھەرقانچە تارتىپ اېر

اسەد اللە شىخزادە شىنجاڭ اولكولوك اورۇمچى باج خانە دىن اوختورۇش ادارەمەز ۱۰ نىچى اىنىڭ ۱ نىچى كۈنى دىن اعتبارەن شىراپچى نەن داگەى شىر ۱۰ نىچى كۈچا ۲ نىچى نەمورغە كوچكەن لىيگىمىزنى اوختورۇق دەپ اورۇمچى باجخانە ۰ ۲ ۴

ئادرس: اورۇمچى نەتگەن يۈك خەمبىغاڭ نومبر ۱۸ ۱۹۴۷ نەشەرات ادارەمە

۱۹۴۷ یل ۱۳ نجی اوکتوبر

دوشنبه ۹۲ نجی سان

تلده، نلده، فکده، برلك!

بز خلتچيمز

عرقيمز توركدور

بز هلتنچيمز

دينيمز اسلامدور

بز انسانيچيمز

يور تيمز توركستاندور

مدیری: عیسی الب نکین
باش معور: م. ا. بوغرا

بھاسی: دانھسی ۱۰۰ تابلھی ۱۲۰۰ دوللار
ھجری ۱۳۶۶ ذوالقعدہ ۲۷

لانا نشریاتی طرفین مفتھه اوج قاندرقان سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، علمی، تگری و امنی غزبتھور

بزگه ضرور اشلدن بری اقتصاد قلدشور

اقتصادغه رعایه فاشن " دیگن بری جمه سوز شاکشی سئی زمانه سیده اورتا غا ائلدی، شونک بلن بوتوغراده بتون تورکستان بویجه پروپاغاندا لر نهایی جایی بورگوزولون هر بر جمعیت، هر فایسی اداره، مؤسسره له مسابقه بولی ایله اقتصاد قلدشور بورگوزولدی، شو نك اوچون بو سوز بک ارزان اییدی بو سوزنك متناسی کوروله تورغان اوتیز غی نك باشدی ایکنلکی، نتیجه سینک بک زور ایکنلکینی ئاب. اچق اگلاذب تورا دوره اما بو حکمتلک سوزنی مغفورلک شایسئی سو استعمال قلب بتون تورکستانک بائقینی بقب الیپ قانچامق اوچون نئیتی بزوب اوز خزینه سینی تولدور مافقا حرکت قلدی، بو ایشینی عملکه اشوروش اوچون کوی مقداردا کافتدله لمرنی چقاردی، باج، الوالک باساقلرنی کوبهیتدی، هر بر اداره مؤسسره لرنک اسمیتا راسخود فلرینی کیمه ییب اش چی معاملرنک توره ویشینی قینچاق بر حالغا کلتورینی زایوم بلهتی تارقاتدی التون کموشنی الیش سائیش ایشلری شی مع قلب اشکلرا قاراقچیلقلرنی ایلدی نئی اخر بو معلوم نورغون مقدار دهی الیز کوشلریمزنی ماشینلارغه یونکلی اچکیریکه قانچیدی، اولنک قاراقچیاقنی تو تولوب اوزیگه قایده برمه سین مردزگه قایده بولدی، بوگون تورکستاننک حالینغا نظر سالا ساق اقتصادی بک ضعیف دور بونن ۲۰ یل بوردونق اقتصادی قیامت سمان یل تکلیپ اوز حالینغا قایستوروش اوچون کمه دیگنده حکومت ۸ - ۱۰ یل باج - خراج شاک، پاراقلنی المیسا بتون حراییه و ماموری ادارلرنک خرا

جمنیتی مرکز حکومت اوزی تمین ات سه اندن برار اصلیکه کله تور. حاضر یور تيمزدا بايلرمو گدايلاش ندى، كيمبلار نخيمو گدايلاشدى، مثلا بورون ۴ - ۵ لك سر التون كموشكه مالك بولغان بايلر حاضر ۳ - ۴ يوز سر التونقه قيرتى ياتمىپوره ايلگري بزهر يوزهك چاروا مالغا ايگه بولغانلر لك حاضر فوليدا ۲۵ - ۳۰ ملكو چار واسى بوقدوره، كيمبلارنك حالينغه نلسك ندى معلومدوره، اوندى تاشقارى حكومت ماليمسنگ اوزى هم عاجزوره، يور تيمزك بونداق تهككككه قالميشا بو هاز سبيلرني سوروشتورمككه هيچ بر حاجت بولماسا كركه چونكى شاكش سى نك قلميش، انميشلرى مهنه موم اوم، اوندى تاشقارى يورتمزدا ايزيلك كه قارشى سوقوشلر بولدى، تورلك انقلابلر ظهور اندى، سوقوش بولغان چايدا تلفات بلن مادي معنوى ضررلر و چيقملىرنك كوي بولوشى طبيه دوره سوقوش ديمك بارنى يوق قلماق ديمك يوره شونك اوچون توركستاندا يوز بر كغم سوقوشلر نتيجه سیده نورغون قورغان - توققله - قرداشلریمزنی قزبان برفولكه سودا تجارتمیز ابرکین حالدا بورگوزلب تومزادی • ايکنزار لریمز ده سلاش - بوزولملار بلن ویدران بو لوی زراعت اشاریمز نك محصولاتی از ایددی حد حسابسز چاروا ماللریمز دالاف - تارلغه اوچراب بوفلدى، مان بولغان سبيللر تاشق - غایب تاشق! ••••• بزایمى موشومضی حالدا معارق قورولوش خاقیمزغه مدنیت پائی تور موش دهی واقارامانز البته بولرگه

اقتصاد كبرهك بولادور. اقتصادیمز غا چز دهی اولتورساق زماننك تقضاسی او صاد قلیش دینگن بو قایدلق برجه له سوزنی اورتاغا انشقا مجبوره زه افذ صاد قلدش بر شخص اوچون بولسون خواهی کویپولك اوچون بولسون بک قایدلق بولسون، کوروله تورغان اوتوغی غا یت زورره، بونك عكسی اولغان انه راقچیلیک اتساعفا کوب زینلارنی کلتورده، بو توغراده اولوغ ایلچن مز محمد علیدالسه لام، ماعالین اقتصاد " دینگن حکمتلک حدیث شریفینی بوننن ملک اوچوز اتمیش چیمیل ایلگه ری سولمگنده تور. حاضر قی زماندا اقتصاد موم بزقن بولوب مانی ممالکت لره و حقده نور غون کتابلر یازلب باسغانلاروره، بز بوگون کی کونده اقتصادی ن ایلن چالاشما ساقوم اوزوم نك احوالیغا یاراشا هر بر اشلریمزده اقتصاد قلدش قرتھ تور. خصوصاً نوى - نئره - مھك - اچ - موره حاضر بورتموزدا يوز بھرگن قمت چیلک قحچیلکله مهنه معلومدور. زراعت تجارتن منر - کسب ایلن مشغول بولوب تورموش کوروره تورغان خلقیمز نك حالیتى مو بز بلهز، اوندى تاشقاری حکومت اداره لریده اشلیگه چی ایشی ختمچی لرنك معاشی قییم بولمقوره شونك اوچون بولر توی مستلمسى و باشقا اشارده کوب قینچیلیق تارناورلر توی ایشری چقمسز بولمایدور. خصوصاً بورتموزنك عنعنسى بویجه، توی قذ لشن اسان اهنسدوره شونك اوچون هر بر یاش بو توغراده کوب غم قلدور. باش قاتورا توره امدی بو مسئله نی از اسانلاشتوروشنك چاره سى اقتصاد قلدش اور اقتصاد قلدش هر بر ایش ده قایدلق تور.

۱۹۴۷ ییل ۱۶ نجی اوکتوبر

ئىله، ئىشاده، فېكره، بىرك!

پنجشنبه ۹۳ نجى سان

عرقىمىز توركدور

دېنىمىز اسلاھدور

يورتيھىز توركستاندور

بىز خەلقپىمىز

بىز مەلىھىمىز

بىز انسانىيەتچىمىز

مىدىرى: عىسىى الب نكېن
باش مەھر: م. ا. بوغرا

بەھاسى: دانەسى ۱۰۰ ئابلىمى ۱۲۰۰ دوللار
مەجرى ۱۳۶۶ نو الحەجە ۱

ئەلئەي ئىشراپىنى طرفىندىن مەقتەدە اوچ بەھادورغان سىياسى، ئىقتىسادى، اجتماعى، علمى، فېكرى و اىمى غزىپتەدور

مەلىھىكە ئىكلامق استەرمو سىز ؟

مەلىھىكە غرىف - عادتىنى ازلى بوخاللە تو
توب قالماق اوچون مانع اولاراتى بىركوچ
نەق ئەتىك اوچون بىر قوت اىزەلەيلەر، چا
شىمەيلەر، بونى ھۆكىمەتلىك تورگوجى كوچ
و انىك مەنەجى ھە. مەلىھىكە تورگوجى
مونتىن باشقا نەما پىرەموجە ماجرالار
مەھەسى مەلىھىكە تورگوجى بىز بونى تىكرار
اېتەمەنەزە، فېكىتەنە بوگونكى تور بىلەن
ھاسىلاشقى بىزگە كاپىتەر، پىتەرلىكەر.
مەر - بىر دور دەنى مەلىھىكە، البتە
ئىكلامدور نوا ئۇيىن بار اچقىر، بوگون
كى دور مەلىھىكە ئىكلام دائىرىسى ھەقانى
بىر نەظرلە باققاندا، و طوئىنى كىنەكە ئىكلام
مەھەسى بار بىرېنە نەقەت ئىكلامىن عىبارت
بولماق لازىم. مەلىھىكە بوغداماقى بىرارىز
دە، باشقا مەلىھىكە بىرېنە مەنەس بىر و ضەئىتە
دە اعتبار قىلماق، ياوز فېكر اورنىغا قا
ضىل بىر نەظرلە اوپ - چورونى كۆزەتمە
كى كېرەك، نەقە نەظرى اېلە بىز مەلىھىكە
ئى شونماق توشونەمەز.

مەلىھىكە قول قىلماق و ياخود قول
بولماق اھمەتدور، مەلىھىكە - تەجىز قىلا
ئىق و ياخود اوزىگەر بىرېنە تەجاوز قىلا
ماق اھمەتدور، مەلىھىكە - اوز مەلىھىكە
باي، مەسەود، بار قىلماق بولون، بونىك
دولايەلە باشقارنى بوغداماقى اھمەتدور.
مەلىھىكە - ھوقوقى بولماق اعتبارىندىن
باشقارنىك ھوقوقىنە دىل ئەتىك اھمەت
دور، مەلىھىكە - ئىنقىلاپ ات اېگەسى مېنە
شى كېرەك دېگەنلىكەر. شونىك اوچون
بىز دېيەرمەز، كى خەلقپىز نىك علمىگە -
علم قوشولسۇن، ھەرىگە - ھەنر قوشولا
سون، قىلغە - قل قوشولسۇن، بوقى
بار اولسۇن! وطن ائىگەر، و طىئىز قىلا
خامسۇن.
منا بىز دەكى مەلىھىكە - ئىكلامق
استەرمو سىز ؟

ئىشراپنى تاھايمان مەلىھىكە باشقا
قە ھەقى بوغدور.
اچوغىنى ايتقاندا بىز مەلىھىكە تىلماق
چىمەز، بو نېمە دېمىكەر؟ نېمە اوچون
بىز بونى قىلمىقە مەجىبورمەز؟
صناعت ئىنقىلابى باشلانغاندىن صولە
كوچلوك صنەقى دولتار، مال اوچون
بازار ازمەككە كوشەشەردور، بونىك
لە جەھانمەزە بىرخىل ئايى رىلك مسلك
پېمە بولدى. ئوئە جەھانگىرلە و ياخود
مستەملەكە چىلەكە تورگوجى مونتىن تولايى كوچ
سىز مەلىھىكە كوچلىكار طرفىندىن قول قىلا
مىق ئىنقىسادى تەرققى اندى، صناعتىك
دەققەلەپ يوكسا ئىش تىتچەسىنە كوچلىك
لەردە بازار كىنەكە پىتمەك مەجورىنى. ھەس
ايتەلمەكە باشلادى. بولار البتە ظولوم
لە بولاندىغان ئەملىياتدور. بونىك تىتچەسى
دە يەنە مەظولوم مەلتەر دېگەن ئاتاما جەھان
مىزنى قاپلاس دىكى بونىك قاراب كورەش
كورەشمەك دېگەن ھەس ئىنقىاد اندى
بونىك شەورى بولون ظەھور ائىكەن شە
ئى - مەلىھىكە تورگوجى

دەما اېلگىرەك باققاندا، مەلىھىكە نىك
رېخەدىكى ان سىلاشلىرى قىلغان كورەش
ئىرى باشقارنى بوى سوندىرەق اوچون
بۇغان ھەرىكەتلىرى - اوزىگە اوز مەلىھىكە
وطن باي وطن سىطىكى كلك وطن تامىن
ئەتىك غايەسىنىك شەكلەندورە - بونىك بىلەن
قوشولوب سىبىبىلەن بىلەن دەنى قىلغان
ئەتىك كوچىدىن قاپلانماق اويىدە توغولا
دى بو جەھاندا كوچلىكار بونى اشلەر
اېكەن بو خەۋىندىن قورققان مەلتەر و طىئىز
ئى ساقلاپ قالمق دېئىتىنى مەخافە ئەتىك

بوگونكى تەرققاتىدىن مەھروم قالغان
بوروتىمىز، ئىشى اوپخونوش دورى اچىمە
دە باشقا مەجىبور. اما قىلا، ھەرتىن و
ياخود ائىدە، بىز بو مەقدارىنى تەمىل
تەھلىمەز، توركستان باشچىلىقى مەھان
ضەقىق بىر حال اېلە، روهان، عاجزلىق تور
سەتمەكەندورە بو عاجزلىق، «ئالا ضەقىق
مەك بىر ناپاي ارزو تەقىب ئىكەدە وشو
پىلچە ئىكەدەندورە، اودە مەنەس مەستە
سى بولوب غام اېلە اوغراشمق، قىلا
پاقتە لايىق قىرغىز ناھىق»، اصلا كورولگە
نى بوغ. جەھانە ئەتىك دەغوسىدە بول
خوجى بىلغوز بىز اېمەسەمىز بىزەن دەمام
تاجار بارىدور، اولر مەر - بىز باشقوجى
ئى بىردىن ساناي اوتكەزمەكەندورلەر و
ئىدە ھوقىقتىن ھاصل ائىكەلەرە. بوگون
كى مەلىھىكە مەنور بىر ارزوسىق اورنا
غىزدەنى، ان سالىھ، خەۋىندىن قور
قولوب قالىدە اھەس، جەھان دېئىتى ص
ئەنەسىدىن اورون ئونماق بولون قالدى
بو اتلانغان مەلتەر اوچون غىزىك بوگون
كى غىزىك باشقا مەلىھىكە غرىقىنى بوغداماق
قالمىقە نەقىس سەيپورە، ائىدە بو خىل نەق
ضى مەلۇماتنى علم ازدەمەكە مەجورى او
ئەنەسىدىن اورون ئونماق بولون قالدى
دورە، بارنى بوغ لىشەك اورنىغا بوغ
نى بارەققە دەغون ئىكەدەندور، مونتىن
دولايى بىزنىك مەلىھىكە ئىكەدە، مەلىھىكە غام
گە علم قوشولسۇن، ھەرىگە ھەنر قوش
شولسۇن، بارى بوغ بولماسون، بار بول
سون دېگەن ئەملىياتنىك ئونماق لازىم.
چونكى غىزىك ائىكەن غىنى مەداغ.

يوگوسلاۋىيە بىلەن چىلى

ھەلىقىچىنى ئوزولگەن

۱) مەركىزى ئاۋانس پاراكىلاھە ۱۱ تەپتى
 ۲) اوكتەبىر بونەھىتە پىرىس تىلغرامى ۴۲ يۈ
 ۳) يۈگوسلاۋىيە ھۆكۈمەتنىڭ اغلاپچە: مە
 ۴) ئور دولت چىلى بىلەن بولغان خاراچى
 ۵) مەنەسسىمىنى ئۈزەتكىچى ۶) ئونگ سەھى: چى
 ۷) چىلى ھۆكۈمەتى يۈگوسلاۋىيە نىڭ ۲ خار
 ۸) چى كىشىسى چىكارا نىن فوغلاق چى
 ۹) قارغانلىقىنى ئۈزە ۱۰) بو ۲ كىمى ۱ - اور
 ۱۱) تەبىر كۈنى چىكارا نىن فوغلاق چى قىرلىشى
 ۱۲) يۈگوسلاۋىيە ھۆكۈمەتنىڭ بۈيۈرقى بۈيۈز
 ۱۳) چە چىلى مەورگان باشچىلىرىنى اش ناك
 ۱۴) لاشقا تىشىن قىلغان ۱۵)

يۈگوسلاۋىيە ناك بىياناچە: ۱۶) يۈگوس
 ۱۷) لارە ناك چىلى-ئا تورغان سىقارت خانە سى
 ۱۸) ناك خەمەتىگە ھىقەنەن چىلى ھۆكۈمەتنى
 ۱۹) ناك مۇنداق ھەركەتنى قوللىشى ھەر قان
 ۲۰) ئاق بولغا توغرى كەلمەيۈر شونىڭ
 ۲۱) اوچون مۇنداق ھەركەت بىر تۈرك پىلا
 ۲۲) ئى ھەرتىمور ۲۳) دېگەن ۲۴)

قىسقا خىبرلر

(مەركىزى ئاۋانس ئانتون تىلغرامى)
 ۱) خلق ارا ياشى غابلار قورولتايفىغا كېلە
 ۲) توغان ھەر بىر فوالت وكىلەرى ارقامو
 ۳) ارقا شاخچەسەن كەنتونغا كېلەبىلاشادۇلر
 ۴) بو قورولتايفغا تۈركىيە عراق فېلېن
 ۵) سىيام اتنام، برما، اوستراىيە، قوربە،
 ۶) سىلون، ھىندستان، برازىلىيە، بېلجىقا، پىلگىيا
 ۷) دانىمارقا، دانىيا، مھارىستان، ونگرىيا،
 ۸) فرانسىيە، لىختەن، پولشا، ھوللاندا،
 ۹) فېنلاندىيە، چىخ اسلاۋاكىيە،
 ۱۰) يۈگوسلاۋاكىيە، البانىيە، گېرمانىيە، رو
 ۱۱) مانىيە، ايرلاندىيە، قانادا، امىرىقا، يېڭى
 ۱۲) زىلاندا، ارگېنتىنا، كېلەرى، قانادا، ھوللر،
 ۱۳) مەركىزى ئاۋانس دەلى، تىلغرامى
 ۱۴) ھىندستان، مېختار توپراغىنىڭ ھۆكۈمەت
 ۱۵) باشلىقى تېمور دولت بايرامى مەنەسسى
 ۱۶) بىلەن چىن ھۆكۈمەتىنى تېرىكىلەپ، نىقق
 ۱۷) ابراد ايتكەن ۱۸)

تۈزەتۈش

۱ - بەتتىڭ ساراھە بولمەيدىكى "ئولا
 ۲ - نى ۳ - ھەپتە ۲ - ھەپتە تۈزە
 ۳ - تېر اوقۇشلارنى سورايىمەن
 ۴ - تېر بولۇمى

جمەتتە مەم خەمەتلىرى قىلىدى فقط بو
 ۱) ئونگ ھېچ بىرسى تېلېفون قىر مەم
 ۲) مەسھور تېلېفون دېگەن اسم بەللى
 ۳) بىلەن بو طرفتە قالاچاقسور بەللى ايتىپ
 ۴) لىچمە جان مەنەسسىدا بولۇپ تېلېفون
 ۵) مەركازىدە كۈرۈنەدورغان قىزىل نىلر
 ۶) بەلگە، اضافت بىلەن جايلاشتورۇلمىش
 ۷) ئور ۸)
 ۹) اوغۇرچە لاشتورۇمى «ر.ج.»

خارجى خىبرلر

امىرىقا قىتەھەسىنىڭ تىنچلىقى خوقكە اوچراھاقدە

۱) مەركىزى ئاۋانس بوقەنس-ايرىس
 ۲) اوكتەبىر تىلغرامى ۱) بىتون نىيا بۈگۈن
 ۳) يېنىكى اترنا نىسبۇتال تىشكىلاتىنىڭ قورۇل
 ۴) خاتالىقى توغۇرلوق بولغان اوختوروشىشا
 ۵) دىق قىلماقتا دور چىلى ھۆكۈمەتى ايز
 ۶) سز رەھشە، ھى چىنوي امىرىقانىڭ كەك
 ۷) دائىرەدىكى قومونست ايشغىونلارنى و
 ۸) بوزغۇنچى تىشكىلاتلارنى ئايقان اولار
 ۹) موسقوانىڭ بۈيۈرقى بويىچە يېنىكى ايتىر
 ۱۰) ئايشۇ نالىنى تېرىپلورمەيچى ايكەن ۱۱)
 ۱۲) خارچى ساھەدىكى كىلار بو ھەركەت غۇبى
 ۱۳) تىقخۇق توغۇر دور دەپ چىس قىلماقتا ۱۴)
 ۱۵) چىنوي امىرىقا قومونست فرەقىسى
 ۱۶) حاضر پاراكىلايدە طرفىدىن بۈيۈرق اغان
 ۱۷) اوچون امىرىقا قورۇغراقتىڭ ھەر بىز جايلدا
 ۱۸) ھەركەت ئوزغاش پىلاننى قىلماقتا ايكەن
 ۱۹) اوبىنا قومونست فرەقىسىنىڭ امىرىقاغا
 ۲۰) اوخاش چىققان ۲۱)

بىرلشەھە دولتلىرى قورولتايدىن اھىدىسىزلىكلر كۈرۈلمەكدە

(مەركىزى ئاۋانس وىكتورىيە ۱۲ - اور)
 ۱) تەبىر مەخسوس تىلغرامى ۱) بىرلشە دولت
 ۲) لىر قورولتاينىڭ ۲۳ - تۈپەيدىكى ام
 ۳) ھالى تۈپەيدىكىچە بولغا ۴)
 ۵) ۱ - سىياسى بىخەتەرلىك مېتىرى روس
 ۶) چە - پۇلشە غرۇپپا ايرىنى باستورۇپ
 ۷) ۳ چەككە 7 چەككە قارىشى بىلەن
 ۸) امىرىقا طرفىدىن ئاشلانغان ايدى خارا
 ۹) تىرلىق بىلغان نەقىش مېتىرىنى قورۇش
 ۱۰) فەكرى تەسۋىر قىلغانىدى ۱۱) مەملىكەت
 ۱۲) نىن عىارت مېتىر اعضالارنى سايلاپ قەدى
 ۱۳) اولانغان روسىيەنى ۱۴) پەسولشە
 ۱۵) كرىيە ۱۶) ۲ - امىرىقا خردا بو قانچە ھەتتە
 ۱۷) نىن بۇيانقى سەكۈت لىقنى بۈيۈز ئاشلاپ
 ۱۸) قاسطىن نى ايرىپ المىق فەكرىنى قورۇش
 ۱۹) خوقكە ۲۰) ۲۱)

۱۹۴۷ یل ۱۹ نجی اوکتبر

ئەدە، ئەدە، فەکرە، برك!

بەکشە ۹۴ نجی سان

بە خەلقچەم

بە خەلقچەم

بە ئاسانچەم

مەدیر: عەسیب ئەب نەجیب
باش مەحرور: م. ۱۰ بوغرا

عەرقەمەز تۆرکەر

دەینەز اسلاھدور

یورئەمەز تۆرکەتەندور

بەھاس: ئەنەس ۱۰۰ تەلەپ ۱۲۰۰ دۆلار
مەجرە: ۱۳۶۶ نۆلجە ۶

ئەدە نەشریاتی طرفەنە مەقتەدە اوچ قەندورغان سەیاسی، ئەقتەسادە، ئەجتەماعە، علمی، فەکرە و ادەبی غەزەتەدور

کەیمگە یغلاب بەرەمەز؟

بە ایشەنە باشلاماھ نەتەر قەیین، بونە قەقش کورگەنەر بیلورلەر بەش لاماق قەدر سولگ نەشانچاھە باشناماق نەتەر اغیر، بونە ئەجتاق ایشەن اېگەلەری بیلەدورلەر، بەر غەنەسور، دەما زور دەسوز اېساق بەر جەمەت ایشەن باشلار اېگەن، مەمان ایشەن نەشانغا بەتکوزەمەگ او چون بەل باغلایدور.

دەتانی بەر باققا قاریب قویوب اوز یورئەزەدەکی اشەر اوستینە بەر قور کوز یوگورسەکە، موزوعمەزغا دەما باققلاشا مەزە

تورکەستان مەعارف صەنەمەگە بەرکوب ایشەن اېگەلەری قەندیلەر سەیاسەت جەھەتە بەش بەر قانزەھ سەیاسەتچیلەر جەسارت کورسەتە دەلەر، قەقش مەلی اوبخوتوش اوچون کەلەر بەر جەریان اچیب مەلی اوبوشمالەر دەما تۆغ روسی مەلی تەشکەلاتلەر باش کورسەتەدەر. لەر، بوورلەگە مەچ قەیسەس اوز غایەسە بە دوام قیلامادە، موفق بولامادە، ئە اوچون؟

بەتون بو مەلی حەرتەر شو دورە ئۇنی حاکمیت رەزەبەگە اوبخون کەلمەگەنەلەر مەن حاکمیت اېگەلەرنەگە ئەجتەماعی قانزا نالامانغانلەر اورتاغا چیتار - چەمئەس قەلئە، بونەن سوتەرە مەلت اوز مەجە، ئەکی مەلی اثر بارانقوچیلەردەن مەلی مەنورلەردەن ایرەیلەتەنلەندە.

اوچون سەرف قەلب، مەلی اوبخوتوش بەلەن مەلی حەرت بەلەن اچکەرە بەشەلەر بیت کورسەتەن قەقش بەرگینە ادارە بوگورە کی نەشریاتیەز دور، قول سونسا بورنەقا بەتەمەنەروران بەر شرەاطدە، بونەقە قەقش چیتاق اچیدەن بارلق و بەر جەئەلی کور سەمەتەگ بارانماق ارکەکەگ و مەردەگ یو لوبچەقور؟* یوقسولوق اچەقەلەرنی تانەر خاندە، اغیر کونلەرنی باشیدەن اوتکەرە بە بوورت و مەلت بەلەن اوزبەگ نەسلی بەرگەن بو ادارەمەز تورکەستان اوچون ازەمە فەالت کورسەتەدی؟

ازەمەز نەگە انا تۆزۆگی (نظامەنە نامەس) نۆزەلەب اساسی قورولغانغا قە ۱۵ یللەرگە یەتە بارادورە گرچە بە ناچەکی بەر مەجپۇدە مەر تۆرلۆک سەبەق لەر استیدە مەر تۆرلۆک بەر نام بەلەن اوز مەلی دەواسیدە دوام قیلە کەلەن بەر بو ادارەمەز بەر نەشان ساری نەگ بەر غایەدە نەگ بەر مەسلکە ایشەن ایاپ بەر مافەدور.

تورکەستان مەلی مەتبوعاتیەدە الل او زاق دونومگە اېگە بولغان، اوبان بویدە خا قەلمان بەر جەلەن بە اوزو ظیفە سەیئە دوام قیلە کەلمەنەنقان بو ادارەمەز مەلت اچون بیوک بەر اثر قالدورون کەتەنە مەقرەز قەلمافەدور ۱۸۸۱ - ییلیدەن باش لاپ تونۇچ، ای، پەلەز، کونش شەق، مەران، جەرد کی تۆرلۆک اسمەر بەلەن ورەقە نەشر قەلغان، نەھایت ۱۸۸۳ - یلی تورکچە و روسچە، بەترجمەن غەز نەسەنی نەشر قەلماق بەلەن تورک تانار دنیاسینەگە مەلی اوبخوتوشیغا افق پارانقان اسماعەل بیک غەصەریلی بەتون غەربەدە مەلی حەرتەنەگە سەل مەسعود صەبری جەنابەرنەگ نەقەین

سە تۆمۆری بولغان مەتبوعەتچەلەگ اشەری بەلەن چالشان اېەی.

قەقش تورکەستاندا سوتەکی چارەگ عصر اچیدە مەلی مەتبوعەت اورتاغا چیتار اېگەن، مەچ قەیسەس اوزون بەر دونوم بارانما مەلی دەر، نارەغانا تەدە، بەزەگ تاووش - نەشرەدەکی « مەلی حەت » بولەر کون دېگەنە بەر اېکەکی یاللق دونوم اېگەلەر دورە

اوتکەن یل بەتون تورکەستاننی اوزەر نەگ دوراخی بەلەن ئەت اوست ایتکەن و خەلققە کون مەقدارەتە مەدی بەرەمە مە قانزەھان « خەن تەکرە » نەشریاتی ئەجتاق ئەسان قەقور بە چەمئەس سوغا چەلپەش قەلئە، سونکەر، بە خەلق نەشر ایاپ بەلەن برەدە بەر ادارە قورولغانغا، باشلار اېگەن خەلق نورغون امید بەلەن بار بوقینە دېبەرەگ امانە قیلاباش لادە دو مە بەر نەچە ای، اچیدە قولمە قور اوتوبورون اران، نەچە سان غەزە چیتار ایدە.

نەچە بەلەن بەر بار بوقینەسە ایاپ بوروب ایشەنی دوام قالدورون کەلەگەن ادارەمەز مەر اغر قەچیلە کەلەگەنە اوزی تار تەدی مەلەمکی ییقلش خەلیسە بەتکەنە اوز مەلتەن سەسەرم ایشەنی کونکەلەر پوتوب کەلەگەن ایشە، بونەق بەر تار مەجپۇدە اوبخوتوش بەر شرەاط اچیدە نە قاریخەنی، نەچە یللەرگە اولاشنور غان بو ادارەنی ییقتەب قوبەق اوس تۆرۆب اسراغان مەو دەختەنی تۆبە بەر کەسەگەن قولاى ایتکەنلەکنی مەلتە مەن کەلغان خالەدو امەسمو بونە بەر ایتالامەیزە مەر مەنەش بەر بەر بوروز دەش شەخسە مەنەتەن خەصوصی باھلە مەن مەلی مەنەتەنی اغلا کورەدورغان بول سا ییقلیشی قولاى امەسمورە

اولكە و شەھەر خىبرلىرى

ھەلى رەئىسھوگە رحىمت او قويمىز

مۇندىن مۇقىم بۇگۈر ناھىيەلىك تۈرك
 اويغۇر اويوشماسىنىڭ قلوبىغا ھۆكۈم
 طرفىدىن اشلىق قۇيۇش بىلەن بىر بىر قانۇ
 بىمىز سىڭايان بولۇپ ئەنگەنلىكى ئۈچۈن
 قلوبىنى اصلاح قىلماقچە ۱۵ مىليون دوللار
 اسىمىتا تۈزۈپ ھۆكۈمگە عرض اتكەن
 ايسوك عرضىنىڭ ھال بولماقچى ئۈچۈن
 چىڭخۇن حاج دامالنىڭ ارتۇقچە كوچ
 قىزارشى بىلەن اولكە ھۆكۈمىتى 2 نۆپىدە ماسى

قۇربان عيدى نامازى

اورومچىدە بۇنىڭ بۇرۇن غەيبناماز
 بارى باشقا نامازلار دەك كىچىك كىچىك،
 چىن لۇدەغىتە او قۇلۇپى يالغۇز اورومچى
 دە اون بىش يىگىرە، سىچىدە بولماقتا
 كىيىپ ماسلمانلارنىڭ شان و شوكتى مەچ
 ئورۇلدى اصلى عيد نامازىنى واجب
 قىلدىغىنى ھۆكۈم مېدانغا چىقماي كەلگەن
 ايدى. مۇنا امدى مىلى رەئىسسىز بىش
 كاتىبىنىڭ دىنىي اشلىرىگە اھمىت بىر
 گەنكى كۆزگە كۆرۈنۈپ ھالماز بىز غە
 رت قات ۱۰ - اينىڭ ۱۵ نىچى كۈنى مە
 كرى اويغۇر اويوشمانىڭ مۇھىم خانەسە
 دە ئويلاشپ بىر دىنىي مەجلىس قوردى
 بو مەجلىسكە ھۆكۈم شەرىئەت قاضىلىرى
 اخونلرى و مسجد اماملرى و مۇزىپ
 لرى و باشقا عالمان قاتناشپ چىڭگىز
 خان حاج دامالنىڭ رەئىسلىكى اسىتىدە مۇ
 نىدە باشلاپ بۇتون قاضىلار و اخونلار
 عالمان و امام مۇزىپلارنىڭ قارارى بىلەن
 عيد نامازىنى بىر يىگە ئويلاشپ اوقۇش
 قارار بويلىدى بۇنىڭمە بىرقانچە مېزان
 لارنى تەكشۈرگەندىن كىن كۆپچۈلۈكنىڭ قار
 رى بىلەن ئى شاك دارالمعلمىن و دا
 رالغۇتون ارقايسىدەكى تەكشۈر مېداندا
 اوقۇماققا توختام بولدى.
 اونىڭ ئۈچۈن بۇتون امام مۇزىپلار
 اوز جىمەتلەرغە اعلان قىلىپ عيد كۈنى
 شۇبىرگە توپ توپ ھالدا كىلىپ اسلامىت
 نىڭ بىرلىك شۇنئىتى كۈرسەتسۇن.
 ھۆكۈم شەرىئە

ئىتىجەسى ھەمەقە قەبۇل كەلەتورغان ھەيىم اشلىرى

توغرىسىدا بو مەجلىس

1 شۇر خېرى اوشوبى اينىڭ ۱۲ -
 كۈنى كەچ سائەت ۵ دە مەركىزى تۈرك
 اويغۇر اويوشماسىنىڭ مەجلىسىدا اوت
 رومچىدەكى بارلىق عالما، غلام و امام
 مۇزىپلارنىڭ اشترىك قىلىشى بىلەن چىڭگىز
 خان حاج دامال رەئىسلىكى اسىتىدا مۇھىم
 مەجلىس چاقىردى بو مەجلىسدە تۈبە
 دىنىي اشلىر قارار قىلدى.
 ۱ - 'يورتىمىزدا بوگونىڭ قىر اصول
 جەمىدە ايلەيدىنى درس اوقۇتولادورغان غەص
 رى بو بىلم يۈرتىنىڭ بولماقچىلىقى او
 چۈن دىن ايلە قىرغە مامىر بولغان اوڭ

كەلشۇر خىلقلىرىدە 'ئەرك' كە بولغان قىزىقىش

غزەتمە نىشر قىلغىلى باشلانغاندىن
 بىرى مە بىر ولايت ناھىيەدەكى يۈرت -
 مەشلىرىمىز غزەتمەنى چىن كۆكلىرى
 بىلەن مەھابە قىلىپ و اوتىق سۆيۈپ
 كۈپ سائىدا مەشتىرى بولۇپ غزەتمە ن
 تولۇق قانۇنلارنى و قانۇنلارنىڭ مەھابە
 جەمە نى كەشەر كەبىنە شۇر ھائىم
 تۈرسون على افندى غزەتمەزگە مەشتىرى
 تۈپەيىمك ئۈچۈن كۈپ كوچ چىقارپ،
 ۲ - تۈرك اويغۇر مەنى افاتىش
 اويوشماسىنى طرفىدىن 'قۇربان عيدىمىز
 نى قارشىلاش بىلەن بولگەن مەتون' دېگەن
 تەشۋىق قوللانماسى مەدە كىچىك -
 دىنىي تەشۋىق و رەقەلرى و كوچىغا چاق
 لاش ئۈچۈن غلامىدە تەشۋىق ئاغىلىرى بارش
 قاپا بىلگۈلەنگەن.

قۇربان عيدى نامازى قاچان اوقۇلاشۇر ؟

خۇسوس اخونلرى باشقا مالن چوڭ
 اخون تۈرك اويغۇر عالماننىڭ چىڭگىز
 خان حاج دامال و مەھە قاضى اخو
 نوم، ھادى قاضى اخونوم، شاكىر ھىزىر،
 خوجە تىياز قاضى اخونوم، عبدلكرىم امام
 اخونوملار باشلىق بۇتون مۇسلمان عالمانى
 نىڭ اشقاتى بىلەن عيدى تىزبان نامازى ۱۰
 نىچى اينىڭ ۲۵ نىچى كۈنى شۇبە ارتەگە
 لىكى سائەت ۱۰ دە تىن لى شاكى دە
 دارالغۇتون [شىنجاڭ شۇبى] ارقايسىدەكى
 كۆرگى مېداندا ئويلاشپ اوقۇماقچىلار
 بېرىلدى، ھەر بىر مۇسلمان دىنئاشلىرى
 مېدانغا ھازىر بولۇپ عيدنامازىنى ادا قىلىپ
 خدا ورسولنىڭ سەيدى انا بۇزۇلۇش
 بولسۇنلار .

۱ - باشى بۇنچى بىدە
 تۈركىستانچىلىقىدا مىلى ھەركىمىز نىڭ
 قوبۇلى بولغان بىر نىشرىان ادارەسى
 نى بو كۈنى بىر اوزۇن تۈنۈمگە اولاش
 تۈرمەنى، ما و دەپا باشقانچى اناچى مەجر
 لرونىڭ، مەرتاب نىڭ قوبۇلىنى كىلەسە
 غان ايش امەس، اگر بو نامىرلەر ھەر
 ايت اوزۇندە، قوت اوزۇندە بولسا دەپا
 اوزۇن بىر حىيان پاراقتالى بولۇر، بۇ
 مەن بۇرۇن نىشرىنىڭ كۈلتۈرىدا قالغان
 نان اوواقلىرىنى كۈچىلاپ اونىڭ بىلەن
 ھەرتەلەپ كەلگەن ادارەمىز بۇنىڭمە
 رە كى ايش حىياتىنى كىمىڭ مەيتىگە
 باغلاپ قويمىسۇن ؟

بولغۇچى خەلق بولسۇن! تونقان بولغۇچى بولسۇن! خەلق - ھۆكۈمەتتىن بولسۇن! خەلق - قونىن بولسۇن!

عرقىمىز تور كۆرۈر
ئىپتىھامىمىزنى
يۈرتىمىز تور كۆرگۈچىمىز

بەھاسى ۱۰۰ ئايلىمى ۱۲۰۰ دوللار
مەجرى ۱۳۶۶ خالغىچە ۱۹

بىز خەلقچىمىز
بىز ھەلىقچىمىز
بىز انسانيەتچىمىز
مەدەنىي: عىسى ئالب كىتەن
باش مەحر: م. بوغرا

ئىلى نىشەرتىن ئىشەرتىن مەقتەدە اوچ قەدۇرغاى سىياسى، اقتصادى، اجتماعى، علمى، فېكرى و اھى غزىتە دور

ياكىدىن بىر جريان اچمىق كىرك

قەت يۈرگۈزەمەن. ھەر بىر مەنۇرلەرنىڭ بولسا كۆپ كۆچ قەدۇرغاى مەلى بو بىشەپمە بىر شوشقا توتۇش قىلمايلى! ھازىر قەت قەسلى ئىتېب كەلى، كۆن قەسقاىر بىر تون اوزارا باشلايدى. شونىڭ اچۇن كۆنەزەدە مشغول بولغانلار انا شامە بوش بىكار تۇر. اناك اچۇن او لىرەك بوش قەتارىنى سوانىنى قەقارش اچۇن شەخەلەندۈرۈش كىركە. ھازىرقى مەت دىرەخەنەلەرى (سواد سىز قورسى) توغراسىدا مەعارف نىظا رەتتى و باشقا خەلق اقاقتىش اورۇنلارنىڭ بۇلەتتى بولسا كىركە. بو بەك اھمىيەتلىك اشە جەدى تۇرۇش شەخەلەندۈرۈش مەطلۇبىدور بۇجەرتتى يۈرگۈزۈش قەتارىنىڭ مەزىچۈك شەپەرلىرىنى ئاى بىنا - قەشلاق 'بولولۇك' پۇچقا مەزىچە قەت ياپىسۇرغانى لازىمەتور. سواد سىزلىرىنى جەلپ اتمەك اچۇن اوبدان چارە لىرىنى ياخشى اصوللارنى قوللانماق كىركە انا مەھى مەت دىرەخەنەلەرنىڭ اسمەتەسى اچۇن كۆپ مەقداردا پارە اچىرناپ اوقۇل ابلە صىق خەراجەتتىنى ئامىن قەلش كىركەتور اوتەن ئاشقارلى بو قەسلى مەعارف پۇرەمەتلىك كەشپەر بۇيۇلدا فەداكارانە چالەش مەقۇلۇزم. مەچ بولمەغاندا بايلارنىڭ اقتصا دى پارەلەرنى اتسۇن. سوداىز خەلق لىرىمە بۇفەرتتىنى قوللىن بىرمەلى اوزىنىڭ سوانىنى قەقارش اچۇن جەسارت قەلسون بۇرۇن اجتەھاد قەلمەن بولسا امدى اجتەھاد قەلسونلار.

كىكى: بو سوزىنى ھەرر اەزاد توغۇلغان مەن ئارتىپ اشىتەپ كەلمەكتەدور. بىز نىجى ياقىقى ۲۰۱۰ يىلدىن بو بانغىتە بىر از اوبغانىپ اوز خەلجەتنى بىر از اىكلاشقا باشلايدۇق. شوندىن بىرە بور تومۇزنىڭ خەلجەتنى بىلگەن بەشى مەنۇرلەرى خەلجەتمىزنىڭ اناك فېكرىنى اچش اولرىنى اقاقتىش اچۇن از تولا ھەرتەلەنگەن بولسا بىلەر بەشى يۇرەدە اصول چەيدە مەكە شەپەرلى قۇرۇپ خەلقلىرىنى اوقۇش اشەلەرى خە اھمىيەت بىرەشكە دعوت ائەپەر. لېكىن جامەل خەلقار نادان مالارنىڭ سوزىگە الا ئاىتەپ اولرىنى قەلەندەپەر. شەكشى سەدى دورىدە مەكتەپ. مەعارفە ھەز - تولا تۇرقى قەلدى، بو قەتارەدە سوامىز چۈنكەلر اچۇن كىچ كورس لىرى ھەم اچىلا باشلايدى. لېكىن اچقانەدىكى اوقۇش اشەلرى بۇر تومۇزغا اويغۇر كەلە دورغان خالدا بولمادى. خەلقلىرىمەز ھەم اجتەھاد اتمەدى. كىيىنكى وقەتلەردە بولمە بو قەلدى. بىرەنچە اوزگۇرۇشلار بولدى. بىز امدى مەھىم بىر فەرتتىنى قولغا ئەلتتورەن خەلق بىر زامانغا ئىتېب كەلدىك. بۇفەرتتى بىزگە بەك قەت توشىدى. ارزان توشمەدى بۇفەرتتىنى قوللىن بىرەشكە اوزومۇزنىڭ خەلجەت و اى بولادور.

وقت اوشۇ بو ۲۰ عەسردور. بىز ھەمماز ۱۶-۱۷ عەسرنىڭ قەلەنلىرى ابلە قەلەتور بۇگۈنكى كۈندە بىزدىن باشقا دۇنيادەكى ھەمە مەلەرنىڭ خالى اوبدانىدور. مەدەنىي بۇكسە اناك قەلەتور. مەدەنىي بۇكسە مەنۇر فەن مەعارفى تۇرقى قەلمان ھالەدەدور مەنۇر صەنئەتنى ارزەندور. اناك صەنئەتنى بايلقى بىك كۆيدور. ھەراپەتنى قەلمەقچى اولسا اولرگە ئاساندر. اولر قەتەپتەق ئارتاماسلار اولر اچقانەقچى اولسا طيارەسى تيار. بۇرەكچى اولسا اوتوموبىل، تىراەلى، اوت غرابەسى بار. اوز مەكچى اولسا واپور، كېمەلەرى بار. اولر ايسىل بىك كۆزلى كېمەك كېلەر قەسقە قەل سوز لەگەندە اولر قەدە - سەدەندە باشا بولرە. نەمە اچۇن؟ شونۇڭ اچۇنكى، اولر مەدەنىي دولابى علوم، مەعارفى كۆپ سۈوپ كەلدى. تەصەب خەرافەتتىن اوزىنى بىراققا ئارتەدى. ھەراپەت جەسارت كورسەندى. سەمى اجتەھاد قەلدى. بالقاواق قەلمادى. ھەراپەتنى اوز تۇرتتى ابلە ايلە باردى. بىز شولرىنى قەلمەقچى ابلە قەلەتور دىب ابلە مەلەمەز. دىرۇست سوزلەگەندە بىز بو نەك غەكسى ابلە ايش ئالب باروق. بىز نەك مەشىھە تەكرار ايتەدورغانىمە باشقەلەر نەك خالى ابلە اوزومۇزنىڭ خەلجەتنى چاخشە مەنۇر بۇ قارابىلى دېگەن سوز دور. خەش بىز باشقەلەر قەلەتتى قەلمەن ابلەكەنەز امدى نەمە قەلەز؟ اوشە خالدا كەنە برە مەنۇر؟ ياخود كۆزومۇزنى اچەپ بو فەرت صەنئەت اىستەھاد ايتەنەمۇ؟ بۇنى ابلەتە اوبلاش كىركە. ھازىرقى زاماندا خەلقمىزنىڭ ۸۰ قەلەتتى سوامىز ابلەكەن بو ھال بەك اچىنەش قەلەتور غەيرەلەر لىدىدا بەك اوبانەك مەنۇر. علمنىڭ قەلەتتى جەلەننىڭ خەرى قەنە بەزگە سوز كىركە ابلەكەن.

انگلیز حال سوراش اوھکی سچوئده

قلغان ۴ کولونك صحبته منكور ۵۰۰۰
لك مهم خدمت حقيده بو توختام نو
زس چقرى. اونك درنجيسى بو ايكي
خك-روت تجسارت و اويونون
و سوتيهه ياكى توختامنى مباحثه
شمك بو توختام ۱۸۳۳. بيلدىكى كونه
توختامعا وكالفا الب پاريلادور ۲۰ ايككى
حكومت اقتصاد هيئتى قوروب كلگوسيره
ايككى اورنادا بولادورغان. اقتصاد وسر
مايه ابرون اشلردنه مكاللقتى مهاشمقا
يق ۳) ايككى دولت مديريت توختامى
حقيده صعبت بولمىز بيب ايككى دولتنك
مدنى علاقه سيني بلگولمك ۴ خناق
اويونون ايشلرني مكاره قيشليب او
حده شوطنامه توزمك ۵) ايككى دولتى
تزدن دوستلق توختامى يلساب بىرى
بريگه بارچاق بولچايدرن امضا كفالتي
المق ايشلرني ايب ناهلاق بو توختام
ايتاليه دولتيگه قلغان ياردنك ايككىچى
امضالنامى بىر.

۱) مركزى اوانس چوتكين ۳۱ - كورب مديرى فن ياسكاش افسرنيك ضايف
اوكتبر نلغرامى ۱۰ انگليز پارلامنتى
نك چيندر حال سوراش اوھى بوگون
چونكيك شورينه اصلاحات ايشلرني
سبات قلدى. بولر ايرتهك بىلدىه
اربابلرى بلن برابر ۴۰۰۰ مياون دول-
شا. شاره ئى خسته خانىنى سياحت قلدى.
لر مصلرف بلن ياسالغان قفالننى كور
روب چلدلره ايرتهك ۱۱۱ ساعات ۱۱۱
بوى فك ناماق توقومالچاقى فابريكاسى
باشقانلار بىر.

اھريقا كيكه شچيسى ضرور تاپدى

۱) مركزى اوانس نائينك ۳۰ - اول هر ايكي دولتنك
ياغود همكارلاشمقى لازم بولر. بو بول
ايله نورهلمش بولغان پلاننى عمليته
پوتنورمك كيره سور " چوبى دا افسدى
نك بو تشيئينى دما ايلگرى سوروش
چينگه يارم ايتب بولونكى وضعيته
مق قسر مهم ايكنلكتى افاده ايتد.

۱) مركزى اوانس نائينك ۳۰ - اول هر ايكي دولتنك
ياغود همكارلاشمقى لازم بولر. بو بول
ايله نورهلمش بولغان پلاننى عمليته
پوتنورمك كيره سور " چوبى دا افسدى
نك بو تشيئينى دما ايلگرى سوروش
چينگه يارم ايتب بولونكى وضعيته
مق قسر مهم ايكنلكتى افاده ايتد.

ھربىر ادارە جھيتملر دكى ترح

ھان يولداشلرغە اچيق خط
تشرىياتيمز نك تاليف - ترجمه بولمى
اشقا باشلاش ادرندە دور. تورلك علمى
بار ائزلر ترجمه ايتمك دولايلا خلميزگه
مھسبتار. عىنى زمانده يازوجميرە نك
دقتىنى اوزيگه تارناماق ايله تورلك علمى
ائزلر باراشنى خانمتى ايله برگه الب
بار اوزور. برياقن ترجمه ايتلگن ائزنى
نشر ايتب، خلميزغە ايتلاماق ايله
اجتماعى خدمت اشلە سە. ايكنجى ياقن
بوليميز ترجمانلاريمز نك محسبتى ش
اعتبارغا ايلە، ماضى ياقن تامين ايتنور.
مونتن دولايي ترجمانلارغە اوزارى اوجون
منافع قازالسا، ايكنجى ياقن خلميزگه
بىوك نجفە بيرە ائدور. مابو شرانطنى
الادور. وختمديه فعال العا كپتە دور.
شونك اوجون ترجمانچىق تخبىتى.
كاسينى ايتلگن ھربىر قازولرېم نك
بو بىوك خانمتيگە ايشترلك ائشنى اوزونەز.
بولگوندن باشلاپ بوليمز نك ترم دق
رى اچقتر، بو خانمتى اھتيازلر ايتكوجيار
اوزى ادرندەزگه كپل ويا خود كالغان
ارقلى بلدوروب ترمگە ان بركمكى لطف
ھالى اتمك لازم. ترمگە فسقاچە ترجمه
ھالى خانمتى، ماملوان ترجمى، يا
شى، ملتى، حاضرئوق و ايدى ادرمى
نى كورسەتمك كافي بولور. ترمگە ايش
اشى ۱۵ - نوپايرغە قسر بولادور.
حرملة: التاى تشرىات ادرمى نك
تاليف - ترجمه بولمى.

چين ايلچيسى لى ئەزن بىن الممل تئجلىقى حقيده

۱) مركزى اوانس نائينك ۳۰ - اوتتبر مخر ادارە سېدەكى ضيافندە بىن الممل تئجلىق
صوص نلغرامى اوزومادەكى چين ايلچيسى سئلمسى اوستيدە سوز قلب، چين نك
لى ئەزن افسدى بوگون بو بوردە بولېن ايدى تئجلىق سېدە دورغانلقتى افادە ايتدى.

پيكيك، ئئزون تقيش اوھەكلرى بو جىنايتچى نك

۱) مركزى اوانس نائينك ۱ - نوپاير
تئجلىقى ملى [ئئزون تقيش اوھەكلرى
بىنايتقا قاراغاندا، خھبى بوئسك عدليه
ادارەسى ايله تئزون عدليه ادارە نرېنك
تقيش بولوملرى گوشن چاونك خائىن
لق قلب دوشمە نلر نك ماضى ايشلر بىنى بوشو
روب المانلق شېھ مائىگە نلكتى و اونك
روب گدماھى بىنكە تلب خائىنلق شېھ سە
سەن قوروتوب ايب، دوشمەن ماللر بىنى
يوشوروب المانلققا عرض قلموچى
ئشېنك بولمقيا اساسلا ب مالىر بىنى
طالب قلب الشنى اوتونوش بلن دولت
خزىمىنى نچە مگ ماچارلاغان زىلغا
اوجرمانچى، منكور اوھەك او مسئلە يل
ار تباردا جزا برش بلگولمگن.

جنايتىنى اشكارە قلغان

۱) مركزى اوانس نائينك ۱ - نوپاير
تئجلىقى ملى [ئئزون تقيش اوھەكلرى
بىنايتقا قاراغاندا، خھبى بوئسك عدليه
ادارەسى ايله تئزون عدليه ادارە نرېنك
تقيش بولوملرى گوشن چاونك خائىن
لق قلب دوشمە نلر نك ماضى ايشلر بىنى بوشو
روب المانلق شېھ مائىگە نلكتى و اونك
روب گدماھى بىنكە تلب خائىنلق شېھ سە
سەن قوروتوب ايب، دوشمەن ماللر بىنى
يوشوروب المانلققا عرض قلموچى
ئشېنك بولمقيا اساسلا ب مالىر بىنى
طالب قلب الشنى اوتونوش بلن دولت
خزىمىنى نچە مگ ماچارلاغان زىلغا
اوجرمانچى، منكور اوھەك او مسئلە يل
ار تباردا جزا برش بلگولمگن.

انگلتورە ايتاليە دولتملىرى دوستلق توختامى ئوزدەتى

۱) مركزى اوانس لوندون ۱ - نوپا
بر مخصوص نلغرامى ايتاليە خارچى
وزىرى انگلتورەنى دولت ايتب ۴ گون
اچپە ۵ تورلك مهم خدمتى اوردن
دى. بو سفريده ايتاليە بلن ايتاليە نك
دوستلق مناسبتى اوغورولوق بو بىنكى
بول اچمىشدر بوكىش بو قتمقنى سقر.
نك فعال صورتدە نتيجه نك بولغانايتقا
قانعانلكتىگە نلكتى افادە ايتدى.
بوشقى بوگون ايرتهك كندە لوندون
اوز وطنيگە دوندى. ممدە بويون بلن

انگلتورە ايتاليە دولتملىرى دوستلق توختامى ئوزدەتى

۱) مركزى اوانس لوندون ۱ - نوپا
بر مخصوص نلغرامى ايتاليە خارچى
وزىرى انگلتورەنى دولت ايتب ۴ گون
اچپە ۵ تورلك مهم خدمتى اوردن
دى. بو سفريده ايتاليە بلن ايتاليە نك
دوستلق مناسبتى اوغورولوق بو بىنكى
بول اچمىشدر بوكىش بو قتمقنى سقر.
نك فعال صورتدە نتيجه نك بولغانايتقا
قانعانلكتىگە نلكتى افادە ايتدى.
بوشقى بوگون ايرتهك كندە لوندون
اوز وطنيگە دوندى. ممدە بويون بلن

تیل و ادبیات عالمیده الک چالشما

بایل

بایلی اوتکهن سادرام

۱۸۰۰ - یلی روسیه حکومتی طر
 قیبن قازاندا قورولغان عرب حورلک
 « آسیا مطبعهسی » ده ۱۸۰۱ - یلی با
 سلخان « شرایط ایمان » غا ناشر عی-
 مدالعزیز بوراشق عثمانلیچه کرش سوز
 یازغاندور. شو زمانداک جدی و مهم
 بر متفکری بولغان ابراهیم خلیفینلک
 دون اثرلریده عثمانلیچه تالیپزیده دور.
 عثمانلیچه ایدیل بویلریده معتبر بول
 خانیغا اوخشاش شمالی قایقا سیا (کاه
 کاز) دا « بش تاغ » (پهانی غورسوق)
 ده « فاراس » قرپه سیده شوئلاندا
 مسیونیر مېتیئیک قورغان. مطبعه سیده
 ۱۸۰۲ دن باشلان باسلخان تورکچه خرسه
 یان اثرلریلک مهمسی عثمانلیچه دور.
 توفقوزنجی عصرده چغناي غمتمسی ای
 مدیل بویلریده مو عثمانلیچه لک تالیپز
 گه قازاندا نوبیتی فونلک ایدی. فقط
 قنادرلی سوغان برهالدا ایدی قریم
 بلن ایدیل اراسیدهکی صحرالرگه « خون »
 ولایتلریگه و ایدیل بویلریلک اوزبک
 ۱۸ - عصرلک اخرقی یاریمیدا روس
 مهاجرلریلک کوچوشی و قریم و شمالی
 قافلاس تورکلکینک اوروبای عثمانلیکه بو
 چوشی و یونن باشقا سیبیر نتیجسیده
 ده قریم و استانبول بلن ایدیل بوی.
 لری اراسیدهکی واسطه و رابطه کیسه
 «مدور» بارغان سیری کوچیپ کته پاناق
 روس منبیتینک ایدیل بویلریلک اسلام
 تورک منبیتی بلن اولوقلوق صورنده
 الب بارغان مجمله (کوروش) لری بحر
 حزر و اونلک شمالیدا عثمانلی تالیپز.
 نی ازاجانور. اوز قوتینی یوقانغان
 تورکستان منبیتی خرابلریلک اوسه یاز
 قان روس منبیتی اولشاق قیبله لرگه
 مخصوص « ادبی تیل » نلک وجودقا کی
 لیشگه اورون حاضرلا دور. شوندن
 کین خوشتا تورکلردن و یانی عثمانلیچه
 دن الشان کلاملارنی « ملت », اوچون
 ضررلک کوروسه تهور. ونسیتده وجودقا
 کلتورمک ایسته گهن « ادبی تیل », نلک
 وائرمسی قارلاهدانور. یونکنفا اوخشاش
 بر « ادبی تیل », ال اول شوقده روس
 دارالفونینغا ایگه بولغان « فزان »,
 دا یوز بره دور. بعضی بر اثرلرینی عث
 مانلیچه تالیپزیده یازغان سعید و ابراهیم
 خلیفینلر شوزمان ایلک دفعه « تاناز
 بونکسی », نیمو یازادورلر. سعیه خا

بو عنصرار بو املانی کله توره بور
 نیمزدا قوللانور. ماقفا چالیب لیلبار
 بویل ارتباز اباریدا اوتکهنلیمکچو بو
 لوب اورونسز سیبیر بلن توختانلان
 تیل و املا چالیسومو شو قبلهمن چقا
 المایسور بو « ادبی تیل », نلک علم
 تاریخ الدینا هرفاچان مغلوب بولادور
 غانلیقنی ارتوق تورک ضریلریلک بو
 املانی قبول قیلالما یورغانلغینی بل
 گهن او عنصرلر مجاسینی اچماساق
 زوریدا قالدی. (داوامی بار)

یول بولغای

بورولک صنعتچیلر العا
 سیاهنلرگه بویلرولغای
 یاریب بزمن سلام اینلک
 انسانیتکده گل بولغای
 بو تورکستان عزیز یورتیمده
 صنعت حر زمان قاینار
 اولنک قاینالاری اییدی
 یز یوززیده مول بولغای.
 خمارم هم یورلک سوگم
 همان سز لرده . سز لرده
 بیون ایل برلگی شونداق
 همیشه سزگه مول بولغای
 کورالماس فتنه خورلریلک
 دهرینی تارنوق کوبچاغدن
 بو بیلگیم فتنه خورلر
 اوتدا کویسون امدی دول بولغای
 بورولک نژدن سیاهنکده
 کورولک هم کورسه نلک صنعت
 تیار حقدن ارتوق سزگه
 بو دلهاد سزگه قول بولغای
 دلشاد

عبرتک سوزار

الک بینک نرسه کشیگه عقل اوگره
 تیش اول قیبن نرسه اوزلک علقلق
 بولوش .
 سببیز کولمک ممکین اما بقلاش
 اوچون مظالمیر سبب کیرکسور .
 تاملرنلک قولانلری ، ایشیکلرنلک کوز
 لری بار دور .
 دین نامیقا خلغتی قیسیش ، خلغتی
 دینسز لککه ایتک بارور .
 فدیه ال ایتک نرسه ، باشقالرنی
 نزعانب توکهن کوز یاشیدور .
 اولم هر قایغونلک ال اخری بول
 مان بو قایغودور .
 بوز دوست از ، بر دوشمن کوب
 مور .

ئادرس
 اورومچی تفتکون
 نیشده بیجاک نومر 18 شالتای نشوربات او رسن

بوللچوكل خلق بولسون! نوتقان بولك حق بولسون! خلق - حكومتدن اوستون! حق - ئونمن اوستون!

بز خلقچيمز

بز ملتچيمز

بز انسانيچيمز

مدیری: عیسی الب تکین
باش محرر: م. ا. بوغرا

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلامدور
یور تیمز تورکستاندور

بهاسی: دانیسی ۱۰۰۰ ئایلییه ۱۲۰۰ دولار
مجری ۱۳۶۶ نوالحه ۲۱

التائی نشریاتی طرفندن مئقعه اوج ققادورغان سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، علمی، فکری و ادبی غزیتهدور

علم یشلمه گن مسئلهلرنی یشهر

علم ساین قلم باسوق

بز دائما عصری ملتلر قطاریغا کر مک و عصریلمشک خصوصیدا تشیلر ده بولمئق، بر کون مقلالار یازیب کلر سوک هر بر یینکیلک برهته شرطی بولغانی کبی عصریلمشک تکومو مطلقا لازم بولغان بعضی شرطلری باره بولر دن الکر بر نجیسی «علمگه توغری،» تمکدور: فرد [شخصی] نلک اوزینگه مخصوص توشونوش، توپوشق، اراده سی بولغانیدک ملتلرنکمو بو قیلین روحی مالکعلری بارده: ملتلرنلک توشوشی علم بلن فلسفه، توپوشی دین بلنر صنعت ارادسی، اخلاقی، سیاست و اقتصاددور.

عصری بر مات اثباتلانغان علملر گه توشونه دورغان بر مخلوق دیمکدر. فلسفه توشونوشدن زیاده بر تورلک سزیش مامیتیدور. بوتنر باشقا اثبات لاتغان علملرگه مخالف بولماسلق معبر ریتیده بولوشیمو اونی علملر بلن اوز لکسز بر علاقه حالیده قویادور.

عام هر حادثه نلک سببیتی کورسه تر. بر حادثه نلک سببیتی باسدک اونی فائده نلک یاخود ضررلک بولغانیقا کوره حاضراپ اصله قنلاالار، عینی زماندا عام هر حادثه نلک نتیجه سینی خلدیمیمو کورسه تب برور، دیمکله عام بزگه غایبه لر بزگه حصول اوچون واسطهلر نلک نیمه ایکنه نلکینی کورسته دورغان علمی بولباشچیمور. او حالدا عام ادبی بول حقدن زیاده علمی اتم [ایش ادسی]

بولایلر دیمکله معنا بوقدر. ایشته او روپا ر امریقا ملتلری میداندان او بر ارده الکر علمی ملتلر الکر زیاده علم بلن توشونه دورغان جمعیتلر امسومو علم اولک بر فائده سیمو جمعیت نلک بتون فرد لرینی مشترک قناعتلر بلن بر- بریگه باغایشیمور. فردلرنلک توشونوش بولر ری ایرم- ایرم بولغانلقدن فردنی عقل، فراسنلری بلنر توشه نکلر بالغوز اوز فکرنلک توغری ایکنه نلکینی، باشقالر نلک خطا توشه نکلر کورینی طن ایرملر. بو ظنلر برابر ترششقا حتی کورلر شوب قونوشمقعه توسقون بولار. بو حالدا هم جمعیت نلک بتون فردلرینی مش ترک قناعتلرده برله شتوره دورغان ممدن علمی نتیجه لره دی اونوق بلن نفس الادر (ایش نلک حقیقتی) گه عاقبتی تو تامایق بولغان غزیشخصی بر توشه نلکله احتیاج بارلقینی کورسه تهور.

علم نلک بر خدمته دی یاخشی باهن یمانتی کورسه تب بره دورغانلقدور. یاد شی بلن یمانتی بلگولشده جمعیت ایز چیده بولک اختلاف - جنجال چقار کهنه اق طرفلرین بولغان هر نرسه یاخشی مور. ییگی بولغان هر نرسه یمانتور. یینکلوق طرفلری بولسا ناملیه بولنک تهورسینی توشه نلر. حالبوکه بو بولنک ارددن هر ایکنکیسی اساسدور. زبدا بر نرسه نلک یاخشی باهی یمان بولوشو کهنه باهی یینکی بولیشیغا بائماس بو امیت نلک مسئله نلک یشلیشین ایتجی علم

دن کونتمه ... علم یاخشی و یمانلق ... نلک سببیتی و مرضی مسئله سینی شیکه سلاشتوروب حل ایتره.

حیات - ماده سینه کوره مزنی علم عصری بر حادثه نلک صعبیتی. یاخود دینر صقی، ایکنه نلکینی دلیل و اثبات بلن بلگولوب بره دور. حیات حادثه لریده ساغه لام بلن کیسه لنی ایریب بره دورغان حادثه لرده مو صعبیتی، بلن « مرضی، نی ایریب بره لاملرین ؟

عموما عام جمعیتلرگه یبتون حادثه لر نلک سببیتی عادللق بلن ایریب بره الادر . بو مناسبت بلنر مدینی ملتلر هر ایشده بولک موفقیتلر قازانماقدنور. برهته یینکیلک نلک جمعیتیز اوچون فائده مایق و یاخود ضررلک ایکنه نلکینی بزگه تعین قاپ بره دورغان بو عام، چه حینده بوز بره دورغان اختلافی و تالاش تارتشلرگه اصلازمه ن قویما بولور. بو کوه گجه بزده یینکیلق و کهنه لقی طرفلری اورنالسیمار بر کوب تالاشلر، اختلافلر یوز بریب کلدی. بونسن صورکوره بو هرکنترلر نلک توغولماسلق اوچون علمگه توغری کتمه کیمز لازمدور.

عصری بر مات ببولک صنعتسز حفظ صحتسز، اوت عرابه سز، اوچقو سز، ایکنکتریکسز راحت باشالماس. یانی افضاننی بوکستمه سینه، خلقچیلقدن توره لغان حقیقی برارلکنی تا مین ایه نلکدن باشالماس بتون بو مادی معنی احتیاجلرینی چه وودقا کلتوره تورغان ایتجی مشیت علملر دور. او حالدا ملتلک ده فردلرنلکده دسه لیه یی و طیفه سینی رو علمگه توغری کتمک بولیشی لازمدور.

کهن نرسه گرنی نوشیده کورسته لاسز.
فقط بونی قلماساقتیکیزنی توصیه ایتمهز.

ایسکی زهانلرده انسانلر جاضر قیدن کوب یانشارلر ایدی ؟

هللرده اسکي کتابلرده قیلمن ان
سانلرنک نهلمت اوزون باشخانلار قاریغا
دایر افسانلر کورمهز . حالبوکه بتون
تدقیقلر بونک تماما ناتورسینی کور
سه نهور ایسکی انسانلرنک اورتاچه
عمرلری بوکونکی انسانلرنک اورتاچه
عمرلریسن کوب دما قسقامور . انسانلر
طبعتهک حاکم بولوق چارلارینی تاپقان
دن کین خستملکلرنک، سفالنک، اولان
لقتنک الدینی الفاندن کین حیاتیتمو او
زانمققه موفق بولمافنده دور . بوگون
بتون مدنی ماملکتلرده اورتاچه عمر بو
رونقیغا قاراغاندا بوزده اون بلهن بوزده
زریق نسبتیده اوزون دور .

اطلاسی او قیانوسیدن انک اول اوچقو بلهن اونگن کیهدور ؟

امریقا برلشک حکومتلری دونما
سیغا منسوب مک باشی ا. ک. ربتاد بلهن
اوج ارقاداشی او قیانوسنی انک اول اوچقو
بله نیچب اونلکک. موفق بولغان دورلر
اولر قوشکهن دینکر اوچقوس ۱۹۱۹
یلى ماينک ۱۰ نهنه یو فولاندن اربولب
اوز اراقلاریدنی هورنا و پرتنا دهلگا
داغا کرگهنن صوگره ماينک ۲۰ سیده
لسبونغا یئدیبار انگیلز لردن یون الکوک
بلهن بویئن شویلی جزیرانک ۱۴ و
۱۰- کونلری ارم تورمه لاسز ۱۶ ساقتمه
او قیانوسنی اشملر و قرال طرفیدن
سیر رتبهسی بلهن مکفائلاندیلر .

هک برکچه هئللرینی کیم یانغان ؟

مک برکچه هئللری بتون دنیا نیل
لمریقا نرجهه قانغان بر شوق اذریه دور .
باروچیسى معلوم امهس دور . ائرنک هر
بر زمانلرده هرکیم طرفیدن یازیلغانلری
احدهالغا یاقیندور . ائرنک برنجی قیتم
ایراندان یازیلغانلری قیتمو محتملدور .

ئادرس
بوشخه بیبات نومر ۱۸ تاملای تحولات ادارس
اوزومون هئلکون

عصبیه هلیه

اوز ملتینی قیزغانش یعنی هرمان
اوز ملتینی پانارنک تائیری استیفا تور
شب قالیبسن قوزغانب ملتین حر و ار
کین باشانیش اوچون قانارلق قلمش
لمن اونى قوزغانش او ملتنک وق بو
لوشیفا ایچی اعریب چارهلر ایزلشک
عصبی مایه دیلمه تور . اما اورو
پا نوشمه پیسینه عصبه ملت هرمان
اوز ملتینی دنیاغا حاکم قلمق اوچون
تورک قورالار ایجاد قلب عاجز ملتلر
نک ملکینی باسب الیشور . ملی قلی
نی و قانینی اوزیگه قوشوب الب بو
زهانلک بارلیقتی ساقلا قالمادن عبارت دور

عصبیه دینییه

بو بولسا دیننی ایاق استی بولوب
یوق بولیشیدن قیزغانیش و هم دینغا
قارشى سورلش و تدقیق قایشلریدن او
چقو ایچیب خفا بولوش دیمک دور . او
روپالقی نوشمه پیسینه عصبه دینییه - هر
قالیسی دیندیکیلر اوز دینیینی باشقا دین
لردن اوستون کوتهریب باشقا دینی
قاری قاش دیمک دور . اوروپا نصرانی
لمن عیسوی دینی دنیاغا نارانش او
چون دینلک هر پوجمانیه مسیونرلر
ایهریب نادان خلقنی هر تورک یول
بلهن الداب نصرانی دینیینی قبول قلد
موردی . و دینانی نصرانیبت بایرانی
استیفا قوبلا بلشقا دینارنی قوفانلق
استه . اما بز تورکستان مسلمانلری
دینینک ایاتی استی بولوب کشیدن
قوزغانب دینییزنی حمایه قلدن محکم
قورادز . چونکی کوب یلاردن بری
لام دینی بونک قان و تیلمیزغه بول
خان بالارنک ججهویفا یول قویماقتی .

بو قاریخن ۱۵ یل بدورون پان اس
لامیزم . پان تورکیزم . پان اسلامو یازیم
نظرلرلری بارلیدی . او زمان اوز یانیشا
ظرفدار توبلاق اوچون پروپاغاندارل
اتاردیدی . ا داوامی بار ا
اسهداک شیخ زاده

بونی اکلاخانوسوز ؟

اوخلاب یاتب ایشیتنه زمو ؟

بشک اوارلرنی ایشتمه یوز . چون
کئی اویقوالاسیدنا مینکک ایشتمه
مرکزى نهات ازیس یوز . بو سیب یلن
بشک اوارلر قولاغیمزغا قایلر . مینکک
بار اوزورن سینک لارنی هر خرنکک کئورور
معاموم بولورک اویقونک ایلک زمانلارده
دنجانق اؤایت اغبر اوارلاری ایشته الا
قولاغیمغا پشلاماق یولی بلهن استه

بشک اوارلرنی ایشتمه یوز . چون
کئی اویقوالاسیدنا مینکک ایشتمه
مرکزى نهات ازیس یوز . بو سیب یلن
بشک اوارلر قولاغیمزغا قایلر . مینکک
بار اوزورن سینک لارنی هر خرنکک کئورور
معاموم بولورک اویقونک ایلک زمانلارده
دنجانق اؤایت اغبر اوارلاری ایشته الا
قولاغیمغا پشلاماق یولی بلهن استه

بىز خەلقچىمىز

بىز ھەلتىچىمىز

بىز انسانىيىچىمىز

مەدىرى: عىسى الب نىكىن
باش محرر: م. ۱۰۱ بوغرا

عرقىمىز توركدور

دىنىمىز اسلاھدور

يورتىمىز توركستاندور

بەھاسى: دانەسى ۱۰۰ ئايلىقى ۱۲۰۰ دوللار
ھجرى ۱۳۶۶ نوال ھىجە ۲۴

التامى ئىشربانى طرفىدىن مەقتەدە اوج چقانورغان سىياسى، اقتصادى، اجتماعى، علمى، فكرى و اىدى غزىتەدور

يوزنچە نىسان

ئەركىمىز ياشناسون!

[مەخسۇس ماقالە]

غە. تېمەن

بولىشى احتىياجىمىزغە پاراپ برەلمەدۇ. شونلقدىن بو غزتەنى بر نەھە سان ایلە گنە توختاتماقە و يورتىك اوزىدەشول ات ایلە، باگى باشىن بر غزتە چقارماقە ھا قرار بىرلىدى. بو غزتەمىز تارىخىنىك برىچى باسقۇچىدور.

بو قولىگىزلىردەكى غزتە «ئەرك»، غزتەسىنىك يوزنچى سانىدور. چانچە بو كون «ئاركا»، مىزنىك يوز سان تولدورغان كونىدور. شونىك اوجون بىز قولپە مۇدەكى مۇشو يوزنچى سان «ئەرك»، غزتەسى ایلە فخرلەنە الامز.

بو قرار بونچە يورتىك حاضرىق احتىياجىنى كوزىدە تونقان ئىشربانىمىز، ینە بو غزتەنىك قىسقى اوجون، مىنگو نولام تىمكى اوجون شىراپىط حاضرلاى. و شو بىلنىك ۲۱ - دە قاىرىنن اعتبارا غزتەمىز يورتدا، ئاش باسما ایلە چقارا ماققە باشلاىدى بو غزتەمىز تارىخىنىك ۲ - باسقۇچىدور.

توركىستان مطبوعاتچىلىقىدە [بو ھقدە ۱۹ - ۹۰ سان مەخسۇس پارماغە قارالغىلىق خلق مىدانىدە توروب سوز اچ قوجى يگانە غزتە اولاراق تورغان بو غزتەنىك تارىخىغە بر توختاپ اوتىك دن دولابى انىق باىداغ بر جىربان ایلە كلەىكىنى و قاىداغ بر جىربان اچالادورغانلىقىنى اگلاب اوتىك كىرەكلىكدور.

نەھىت غزتەمىز ۱۹ - سالىدىن باشلاپ ئاش باسما اصولدىن، حرف ایلە چقا باشلاىدى. مەھتەك غزتە شىكلىدىن، مەھتەدە اىكىلكەكە صوغىدە كون اولاپ چقماققە اوزگرتىلدى، بارغانچە اوتوقلر ئوزگە كورونمىككە باشلاىدى. صفتى بارغانچە ياخشىلانباردى. بولر البتە يور تىمىزنىك اوتوقلرى بولغانلقدىن باشقا عاصرى احتىياجىمىزنىك تىلمىنى قورماق تامانىدىن ھەم ھەم اھمىيت قازىنا الادور.

۱۹۱۶ - ینىك باشلاریدە سالىن مەدىرىمىز عىسى افەندىنىك تىشىبى، اونكور افەندىنىك فەمالىتى ایلە لانچودە توركىستانلىق ياشلر اتىدىن برىچى دفعە اولاراق بر غزتە چىقتى. قەبابشلاىدى اونىك اتىنى «ئەرك»، قوبىماق مەھەن مەقبول كورولدى. چونكى بىز مەھەن ارىكىلكەكە مەھاج اىدىك. فقط ئاش باسما اصولى ایلە انتشار اتىدىن بو غزتە داخلى چىنىدەكى، ایتقىسا لانچودەكى توركىستانلىق يورتداش ارغە اقمىدىن اوجور برەك، كىلەچەكىمىز گە يول اچماق، مەنىمىزگە و عرف - عادەتتە مىزگە دائىر ماقالەلر، پارمىلر ایلەگنە اچتەلك (مەھوم) تونقان و بو اولدا سىر بىست ھىركەت ایتەلغان اىدى. اما، غزتەنىك مەھتەك اولىشى، يوزىنىك تارىلىقى، نەسخەسىنىك تارىلىقى يورتىدىن بىك يراقىدە

غزتەمىز اوزىنىك دونومىدىن تارتىپ، خەلقپىرىنى اوغانتماق اوزىنى - اوزىگە اتلانتماق، اوب - چورەنى كوزەتمەك برا بىرنە باشقالرنىك حىياتىنى، بىز توغرو لوق توشەنچەلرىنى، قاراشلرىنى بر قوراشكار قاماق اوجون چالىشقا بىدەك؛ موندىن صوغىمىز اوزىنىك شو بولیدە ازلىق كىدور. خەلققە بولەنگەن، حق يول

تونقان خلقنى حكومتىن اوستون كورگەن، ھىقنى قونىن اوستون كورگەن ھالى بىلەن، خەلقلىقنى، مەنچىلىكىنى از سانىچىلىكىنى ترغىب ايتىدور. عرقىمىز نىق تورك، دىنىمىزنى اسلام يورتىمىزنى توركىستان دەپ تانوماق بىر بىرنە خەلق مىزنى اوز غرقىنى، دىنىنى، يورتىنى و انىك اسمىنى اېرى اوتونماسلىق خەتا پروپاگاندا لىر، پان توشوقانلارغە دائىمدا. لىق بولیدە فەقى كورمىش قىلادور. خەلقىمىز نىك كىلگوسىگە بىوك بر اېمىنلىق بارلاق بر افق بارتماقنى اوزىنىك يالاىمىز مقصدى قىلپ، انىك بىلەن الاشقا كىتىدور. ىضب ايتقاندا، ئەرك ارىكىلىكىمىز اوجون ھارما چالشىدور، ارىكىلىكىمىزنى مەھافظە قىلادور. بو ئەركنىك مقصدى، مىسلىكى شعورىدور. [بو ھقدە - ئەركنىك شەئارى * دىگەن باز ماغا قارالغىلىق]

بو بر يىلقى ترقىياتىدە [اچوغىنى باققىنى * ابلق مىن اېچىدە] - ئەرك اوز خەتىمىنى دولماق بر ھالەدە اجرا ايتىپ كەلمىكەدور. ھىچ بر قىتچىلىقلار غە بوى سونماسىدىن مىمان ایلگىرى كەمكىدور. جھاننىك بىتون مەھسانىدىن قوروق - قەلغان، عصرى شعورەدە اوغ - راشماقلىق، تېخنى مىلتنى سويىش ھىقى كورگەن تىگە كرمەگەن نادان خەلقىمىز ئەرك اوجون بىوك بر ياردەم قىلىشى اوزاتما دى. اونىك قىسقى اوجون اندىشە قاما دى. فقط ئەركچىلارنىك فەمالىتىدىن باشقا، بو جىربانە بىز بر ھىقىقنى عملىيان كورە المادوق ھىق تارىخىمىزنى سوز اچقان دە خەلقىمىز اوز غەنىمىنى سىفالىق قالىشىمىز جىرەت انكى بىقنى خەلقىمىز نىك تامورىدە بولغان علم استەمك ارزو [اېشى ۲ - بەت سىزىق استىدا]

ھىلى يولباشچىمىز ئۆز پانغا سىفر قىلدى

بۈگۈن اپرىتەن سائەت ۷ دە ھىلى يولباشچىمىز مسعود صبىرى جىناپلىرى بىو سىفر قىلدى. ياقىن ارادا قايتىسار كىرەك لان قارى ' سلجوق و پەن افندىلار بىلەن

كۆپ ھىقداردا تىمور ايشلەپ چىقار يىلماقدا

[مەركىزى ازانس نەن چاڭ ۷ - نو ياپىر تىلغرامى] جىپاش شى اولكەسىنىڭ نان فاڭ دىگەن بىرىنىڭ يىڭ موكى، چىڭ خۇاوپ دىگەن بىرلەيدەكى تىمور كىتابىدا ۳۰۰۰۰۰ دىن ارتوق ادەمنىڭ قىزغىن اشلە شى نىتىجەسىدە شىئەتە، بىرەن اوكتەبىرغە نەنر ۲۰۰ توننا تىمور ايشلەپ چىقارىلغان خىضر مەنكۈر تىمورنىڭ بىر توننىسى ۱۵۰،۰۰۰،۰۰۰ دوللەردىن سانايلا باشلاغان.

اوقۇغۇچى كۈندىلدى

[كورلا خىبرى]

ھالى مەھكىمەسىنىڭ امىرىئە بىنا ھاكىم ادارەسى مەعارىف بولمى قارا شەھەر مەلەلمىر بىتشتۈرۈش اوقۇلغا اللى نىفر اوقۇغۇچى كۈندۈردى. بولرىنىڭ بىتون نامى

دىولت اوردولرى مو قىتتى

[مەركىزى ازانس جىنەن ۶ - نوياىر تىلغرامى] لىياودوگەكى دىولت اوردولرى ناغلىق رايونىدىكى قومۇستىلرنى تازالاش قا كوشىب نىتىجىدە قومۇستىلارنىڭ خىرى داۋود قاتارلىق نۇرغۇن اوردولرىنى قولغا كىلتۈرۈش بىلەن بارلىق قىسمىنى بوزۇپ ئاشلاغان بوزولغان و قولغا تو شۇرولگەن نىرسەلەر تۈبەدىكىدىن غىبارت بولغان: [۱] بوجاچاڭ درىياسىدەكى قۇمە مۇستىتار نامانئىن ايشلەنگەن ۴۰ دانە فەلىموت ۵ خىبر تارقانا دورغان ماشىنا و ۱۰ قاپ مەلق دارىسى [۲] شالاڭ چاڭ درىياسىنىڭ شەرقى شىمال قىسمىدەكى باسما ماشىنا بىتون خىرفلر بىلەن ھەم كاغىز ايشلەپ چىقارغان ماشىناسىنىڭ بىتون

قارشىلاش يىغىنى

[مەركىزى ازانس نانكىن ۶ - نوياىر تىلغرامى] قانۇن تۈزۈش پالاتاسىنىڭ باشما زى سونكو افندى رىقائى بىلەن بىرلىكتە ۶ - نوياىر ئۇنى كەڭرۈش پالاتا سالىونىدە تۈركىستان باشا رىتائىر اومدى مەركىزى سىنى " بىدەئەتلىك اىستەك،، كە اورول دىگەن بۈگۈنكى كۈندە، بىزنىڭ بو قەدە اغرىنىغانلىقىمىز و اورۇن - سىز اوخشايدۇرۇ؟ ...

ھەر ايش اوزاقىن كەلمىكەدەور زىمان بىلەن ھىسابلاش كەلمەدەور. بىز ھەم [ئىركىچىلر] شۇنداق كەلمەدەور ايلگۈزلىكەدەور. تەكرىم ارىنىڭ بىقاسىنى بىرسون، ارىكىمىز ياشناسون! ...

تارىخنىڭ اڭ بىوك سوقوشى

۱ - دۇنيا سوقوشى

۱۹۱۴ - يىلىدىن ۱۹۱۸ - يىلىغىچە دوام قىلغان ۱ - دۇنيا سوقوشى كۈرسۈتەدورغان بىرخىبە يازىسا ھەن بىتون اوروپا، اسيا، افرىقا و شىمالى امىرىقا بىلەن جىنو ئى امىرىقانىڭ ھەم بىر قىسمىنىڭ سوقوشقا اشتراك قىلغانلىقى كۈرۈلۈر بو سەبب بىلەن ئارىخنىڭ قىد قىلغان بو اڭ بىوك سوقوشىغا ۱ - دۇنيا اوروشى " دىگەن ان بىك باراشاردۇر.

مەدەش اىدى صرف ايتىلگەن ۋىلر بولما عقلىغا سىغمايدەك كۆپ اىدى سو قوشنىڭ توغرىسىن - توغرىغا ۵۰۰ مىليارد لىراغا توخىغانلىقى موچەرتەلمەيدەور

يەنى بو قل بىلەن ۶۶ سانىتى مېتر قالىبە لىقىدا و ايكى مېتر و بۈكسلىگىدە ۱۰۰۰ كىلومېتىر و اوزونلىقىدا بىر تام ياسالپ چىقارولغان بىلغوز اىرىقانىڭ سوقوش او چۈن صرف قىلغان قالى امىرىقا ھىكومەتىنىڭ ۱۹۱۶ ئارىخىدىن ۱۹۱۸ ئارىخىغىچە قىر صرف قىلغان قاچما تەڭ كەلدۇر

بو سوقوشدا اولگەن و بارالغان انساىلرنىڭ مىقدارى ۳۰ مىليونغا يەنر ۳۰ كىرگە لازىم بولغان ھەمەن، توپ و باشقا لىرنى ھازىرلاقق اوچۇن ۴ - دۇنيا سوقوشقا قىر ھىچ بىر سوقوشدا كۈرۈلمەگەن كەڭ و بىوك تىشكىلات وجودقا كىلتۈرۈلگەن اىدى بو تىشكىلات بىلغوز غەس كرلر توگىل، ارىكەك، خانو و بالارو و قاننىشقا اىدى بىر قىم خاق جەدە چا لىشور، ارادا قىلغىلارو و اولرگە لازىملىق نىرسەلەرنى بىتشتۈرمەك بىلەن مشغول بو اولرلر اىدى

۱ - دۇنيا سوقوشى بىلغوز اشتراك ايتكەن انساىلرنىڭ كۈپلىكى بىلەن ھەم سى فقط باشقا نەقەلەر دىنمو باشقا سوقوش لىرنى كۈلەگەسىدە قالدۇرغىدەك بو بىوك بىلەن ھەم بىر سوقوش اىدى. ھەر ايكى طرفنىڭ اورتاغا چىقارغان اوردو و دۈننىدا [دىكز] قۇنلارى، اسكى فانتىلر [باس ئىستارىپكا نىكارو اب الفوچىلر] گە بارماق سانجىغۇچىلىك

عصبه دينيه

[باشى اوتكهن ساندا]

اوروپالقر مسلمانلارنىڭ بو حرکتیه کتسەن قوتوللورمق اوچون هر زمان دن قورقوب مسلمانلارنى برلشورمەس. يىككى نظریلەر ایجاد قلب وطن و نامو ملک اوچون کوب تدبیر کوروشدیلەر. سینی ساغلاش بولویغا چالشمقنى کرده کور.

اخری عثمانیه دولتینى ییقمەققە سبب بولدى. بعضی بر عامسز نادانلر چیه- ریب قالغان بر نظریلر توتوب الب ملت سانش بلهن اواره بولادور. دنیادا انسانلنك كوكلى دائما یاکیاقتی خواه. لایبور و ینکینى ایجاد قلا دور. بو یل برینكى نرسه ایجاد قلسا کله یل ها اوندن اوبدانراق بر ینكى نرسه ایجاد قلسادور. بونکما کوره اولقسی قمتیند نوشوب اعتبارینی یوقاتادور. دیمککه هر زماندا ینکى نظریلر توغو لوب اسکى نظریلارنك قمتی نوشه دور. شونك اوچون هر قانداق بر ملتنك نظر یلارگه قربان بولمقى توغرى امدس دور. فقط اوز یورتى، ملتى و دینینى فلا

کتنس قوتوللورمق اوچون هر زمان یىككى نظریلەر ایجاد قلب وطن و نامو سینی ساغلاش بولویغا چالشمقنى کرده کور.

اسلام دینی قایسی مملکتگه کرسه شو برده کی. دین المیلنك اعتقادیغا هر مت قلب حرک برگن اهدی. بزهم اسه لام تعلیمانی بویچیه بورتومزدا بزگه دینداش بولماغان دین املباری بلهن برلکده اولغا قول توتوب یورتنى آباد قلمقغه نریشامز. ایران دولتیبنك نوسى ۱۵ مایونغا بتهدور. بولارنك اراسیدا عرب، جهود، ارمەن، تورک، کورد، فنا رس، هند و ینه باشقا مدمبدهنى خاقلر باردور. اما بولر قاریخن بری بر ایران دولتینى تشکیل قلب، بر جسم کبی باشامقدور. بزنگ مقصدیمز هم ا رانقلر نی برلکده یورتیمزنى ساق لاپ فلاشدن عبارتدور.

سان قلماقدور. بز بعضی بر پرو پاغاند چیلرگه اوخاشش مسلکنى قورال قاب ملتنى پارچالاق ایستهمه ییمز. بلکى خاق راحتده باشاسا بزهم راحتده، خلق ظلم استیدا ایزلسه بزهم شولرگه اوخاشش ایزلشده بولامز اصلا شخ صی راحتمزگه راری بولمایمز. وطن، ملت و دینی اونوتوب حیواندن پست حالدا باشاساق و بارلیقمزنى انقراضی ها شیب بولساق اولاد الدیدا قانداق جواب یرمهز؟

اسدالله شیخیزاده

عبرتلک سوزلر

عجب نامک کوینچه نادانلقدن بولادور. عوالم اوزی بلمهگن نرسهنى یاقدس سنار و بانى کفر دپ بلەر. اسمگنى یاد قلبدور اراق بر گوزل اسم قالدور.

عمر نعت اغاچی بولسا اونك یمش. اولوم، دور. عمر اکرده محنت سلسمى بولسا اولوم، اونك صو گیدور.

فضیلتنك دستى، دشمن طرفیدن اقرار قلمغانیدور.

بك کوب کشیلر باردور که دوستلری بوقلقیمن زار لانورلر. لکن بو عقلقلر نك ایشی امس. اصل زار لاشقا ازی دورغان ایشی بولسا دوستلرنك بولماس لقیدور.

یمان ایشلر بلک اچاردن و یلک نولقدن کله دور.

قولدا بولمەننى یوقالتماسلق قولدا بولماغاننى ناپماقسن قائلمه لبراق اندم بالاسینك دشمنی اوزینك فار نیدور. هر کیمنك اوز عقلی توغرى اوز بالاسی چرانیقدور.

عصبه وطنیه

هر بر وطن بالاسی اوز وطنیگه یاز لرنك سیاسی و اقتصادی تاثیرى کریب قالمشدن نرغانادور. بونی عصبه وطنیه ده یورلر. اوروپالی قوشه چیسیمگه بنا هر دولت اوز توپراغیدا اشلهنب چقا قان قاریکا ماللرینی عاجز ملتارنك یز گه الب بارهق و او برده سانب اقتصا دی، اجتماعی حیاتینى بوغوب مستملکه قلمق دیمکدور. وطنی نرغانمق یلا شو ز اسلمه مخصوص بر نرسه بولماس دن بعضی بر حیوانلر اورتاسیدامو. اورتاق بر ایشدور. مثلا: قارغا قیش دا قالین توهکک بانى قارا یاغاچلقدما قشلا یسور. یاز وقتیدامو شو یزده بالا چقارمق اوچون چانگا سالادور. اکرده چانگاسیغا برهر دوشمن قصر فلسا، قار غالر هممى برلکده مافعه قیلار و چانگاسینی برمەس. اگر کورچین [نق شرانى ایکی - اوج کونلوك اوزانتقا الب ناریب قوروب برسه ینه اوزى اوسه کهن یرگه، قاپچیم کلور. دوندن باشقا برکوب حیوانلر نار قشرا اسسقی بر گه کتب قشلا، یازگه کله کنده یانیب کاب اوزی اوسکهن برارده بالا چقارور. حی وانو توغولغان برینی اونوتمایسور. بزنگ ارمزدا برتورلک کیشار بار کنی، دینچاک و ملتچاک مسؤلە سی اور تاغا انسا اچمخلدار. انوم و تخنیک؛ دوریده مانچاک و دینچاکنك نده معنا

سی بار فقط بزگه وطن یردک ده یور لر. یمه بر فرقه قچیب بزگه دین کرهک، وطن، ملتک هم علم مهارتنك یرگی یوق دینیمزنى حاکم مات سان. دپ حاکم ملتنك توزاقیغا اوز ایلغینی اوزی تقیب برهک استه دور. ینه بر فرقه: مات نه بولسا بول سور، شخصی عزت و ابروم حکومت و خلق الدیدا یوسلسون من اولشخ صی منفعتی نعمت اینهنى دنگو چیلر دور. منا بو اوج فرقهنك مفکوره لری وطن، مات، دین اوچون پارلاق برله تقبال یرانتب برالارموز؟ من بونی ا تپ اولشورمایم.

کائناتدا پارلق نرسهنى قول قلب اشله کوردک حرمت و فضیلت ایگه سی بولوب توروب بر نظریه اوچون بعضی مزه دین و ملتنى اوناتساق، بعضی مزه دین دپ باشقارنی اوناتساق، بعضی مزه عزت حرمت یولیدا اواره بولساق بو گون قلمادا بولماق بز حقوق دغلیغا قانداق معنا برگه لی بولار؟ بز دین و مات دیهسهک حیوانغا قوشولوب باشاماقیمز غا توغرا کله دور. بزنگ بتون بو شها ریمزدن مقصد اچ بالا اچ و قول حاله ما یاشا یانقان ملتیمزنى قورتقاریب عصری بر حیانتقا باشلاماقدور. یان یا الرنك چیریگن نظریه سی اوچون مات نبی قردان قلماقدن سانلاب نصری از

اعلان

(۶) - نوایبر کونی ۳ یوسف قانر نامیغا اوبولغان چینگه نامغانی یوقان دیم بو کونگیچه بتون اعلان ناری دیه بازو و اضلسز باسمه ناز ادهیم بونان صولک هر قانداق حجت و باش قا کاغزلر چیقسا انا بتکه المابن. یوسف قانر امین اوغلی

بولغىچۇڭ خەلق بولسۇن! تونقان بولۇڭ خەق بولسۇن! خەق - ھۆكۈمەتنىڭ دوستى! ھەق - قورسۇن دوستى!

بىز خەلقچىمىز

بىز ھەلقچىمىز

بىز ئىنسانىيەتچىمىز

مىدىرى: غەبىسى ئابى نىكىن

باش مەھرر: م. ۱. بوغرا

عوقىمىز ئورگىدور

ئىنىمىز اسلاھدور

يورتىمىز ئورگىستاندور

بەسەس: ۱۰۰ ئابلىمى ۱۲۰۰ دوللار

مەجرى: ۱۳۶۷ مەھرر ۱

ئازادى ئىشربەنى طرفىنىڭ مەقەدە اوچ قەندورغان سىياسى، ئىقتىسادى، جەمئىي، ئىلمى، ئىكرى و ئىمى غەزىپتەدور

عصرى اوسوشنىڭ بىر افادەسى نەپىردە ؟

مەنلەرنىڭ نەفسى يالغوز بولۇپ كېلىپ بەلەن ئەمەس، ئاشكە پارا بولغان ئەدەلەتنىڭ سائىتى بىلەن اولچولغۇدور. ساغلام ئەدەلەتنىڭ ساغلام ئائىلەلەر، ساغلام ئائىلەلەرنىڭ ساغلام مىللىتى مەيدانغا كېلىدور.

كولومبىيە ئوندىرىستىسى پروفىسورلار ۱۹۰۰ يىلى بولغاندا ساغلاملىقنىڭ اوچ ھەكلىنى بار دەيدور: ۱- ئىزىنلىق ساغلاملىق.

۲- بىن اورگانلارنىڭ ئىشەشەن ئوغۇر ئان ساغلاملىق، اللەتەلىنىڭ ئىنئامى ئەمەس. دىننىڭ و بىلەنلىك بىر تىرىشكەنلىك ئىشەشەن كۆپ تۇرغۇن باشلىق، ھەر ئىشەن سەدە اورتا ھەرقەنى گۈزەلەنمەك، ھەر ئىشەن ئىشەنە كۆرۈمەك بەلەن قولغا كېلىدور. ۳- تەبىئىي ساغلاملىق

غەللىگە، اوپ-چۆرگە، مەدەنىيەتكە، ئىشەشەنچىشكە، باقمىغا قارلى تىگىشچۇر، ساغلام بىر مەدەنىيەت، ئوغرى بىر بىلىم و بەلەن شەق كېچىش بىلەن يۈكسەلدور. ۴- قازانغان ساغلاملىق.

ھەقىقەتنى باقمىغا [قازانغان] اوچۇن ھەر بىلەنلىك ئىنسان، ادارەسىدە مەغلەسەدە [دوكلاتىدا] دائىرەسىدە، مەدەنىيەتتە، اوپىدە، باقمىلىق بىر بىردە كۆپ قېتىم ھەر كۈن بىش - ئالتى سائەت يازىپ - اوچۇق مەق، چاللىشقى مەجبۇرىيەتتەدور. بو ئىشەنلەر دائىرىسى چىقارمىق اوچۇن ئادەم ساغلامدا كېنوغا، قىانغرا و چاللىخىلەرگە كېتەر و او بىردە بوزۇق ھوا بىلەن اوپكەلدور ئى كېرلىنەر. بوئەنغا اوخشاغىلارنىڭ مەغلەسەلەر و سېگىرلىرى بوزولور. اوچۇن بولۇپ بىر كۈن شەھەرلىدە خەلق اوچۇن كېمەسىنىڭ سالونلىرى بارغۇر، كە

قورۇنلىرى دائىرەسىدە، مەغلەسەدە ئىشەشەنلىك ئورگانلار، بارلىق سائەت كۈنلۈك كۆرۈنەرلىك باقارلىق.

۱- اوچۇن بولغاندا ئاشاملىرى سائەت ئالتىن سائەتكە قىر سالونلار تولار، بوشلار بىردە ھازىرچە بولغاندا بولور، ھەقىقەتتە كۆرۈنەرلىك بولغاندا خەتەنلەر بوچۇرۇشنىڭ بەشى شەھەرلىدە بولور. ۲- ئىشەشەنلىك پائى ئىشەشەن بولغاندا، ۳- بىلەن ئوتتۇرىچە ئوقۇر بولغاندا، ۴- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۵- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۶- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۷- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۸- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۹- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۱۰- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا.

خەتەنلەر خەتەننىڭ مەھەللىسى بىلەن كېمە و او ھەقىقەتتە بولغان ھەقىقەتتە ئىشەشەن مەھەللىسىدە ئوقۇر بولغاندا، ۱- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۲- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۳- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۴- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۵- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۶- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۷- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۸- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۹- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۱۰- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا.

بىتون ئىشەشەن دەقەبىرگە باغشلاپ قۇبغان كۆرۈنەرلىك خەتەن ساغلاملىقنى چىقارغۇچى بولور. تەبىئەتتىكى تەبىئەتتىكى ئىشەشەنلىك مەغلەسەدە ئىشەشەن بولغاندا، ۱- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۲- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۳- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۴- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۵- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۶- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۷- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۸- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۹- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۱۰- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا.

۱- ئىشەشەن بولغاندا، ۲- ئىشەشەن بولغاندا، ۳- ئىشەشەن بولغاندا، ۴- ئىشەشەن بولغاندا، ۵- ئىشەشەن بولغاندا، ۶- ئىشەشەن بولغاندا، ۷- ئىشەشەن بولغاندا، ۸- ئىشەشەن بولغاندا، ۹- ئىشەشەن بولغاندا، ۱۰- ئىشەشەن بولغاندا.

بىتون ئىشەشەن دەقەبىرگە باغشلاپ قۇبغان كۆرۈنەرلىك خەتەن ساغلاملىقنى چىقارغۇچى بولور. تەبىئەتتىكى تەبىئەتتىكى ئىشەشەنلىك مەغلەسەدە ئىشەشەن بولغاندا، ۱- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۲- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۳- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۴- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۵- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۶- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۷- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۸- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۹- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا، ۱۰- بىلەن ئىشەشەن بولغاندا.

زارهه نئی کیم اڱلايدور

[چينجه رشك جاڳا زوار، دن]

ياقيني آياز ايجيده حڪومت خاندان
چهارينك معاشي آرندورولغاندن برى مال
بواسى ينه كوئهرلپ، معاشنى ينه آرندو
روشقا حڪومتنى مجبور قلمقادور.
عائده حڪومت خاندان چهارينك معا
شى بر قديم اوستورولسه مال بهالويو
يوكا ايرنشيپ بر بالداق اورله بوريو
بو صورت بلغن حڪومت خاندان چهارى
مال بهالوينى قوغلاي يتهلمه بوريو. شونلك
اوچون برونجه كشار غلك يوزلرى
بلغن معاشى اوستورونوچ مال بهالويو
نى توشوروشكه آمال قلسا بوااملدور.
دهب ايتادور.

فا ميسر بولا آلادور. ايمدى كيم- كيم
چمك و عائلنك كوندك احتياجى او
چون ننگه بارسون و بو حالدا قانداق
خدمت فلسون زواللى خدمتچيلار!
برلك حڪومت خاندانرى شو قدير
فقيرلكده باشار ايكن. ناكينده كنى مركز
غزتمسده ادمنى اوركوتهرلك بر خبريا
سليكتور «اورومچى نك مشهور كشيلىرى
برسى مشورغا» اورومچيده -1 درجه
لك بر بولوم اعضاسى آيدا ايكى يوز
اوتدوزك توركستان نوللرى آلادور»
دهبوريو. بو افندى اوزيه برلك حكو
مت خاندانچيلريگه وكتلك قلم بو سوز
نى ايتمالقا جرعت قلا دور. حالبوكه يز
لك حڪومت ادارلر يده برنچى درجلك
بر بولوم اعضاسى شو قدير معاش آله
نور و آليشى ممكنه؟ - درجلك
بولوم اعضاسى، «وعرزينى»، بولا
سامو، اساسى معاشى ۲۰۰۰۰ لك دولار بو
لوى چينجه حسابلاساق -۸ آيدا يتمش
سكزوك توركستان دوللرى آلادور -۱۰
آيدن باشلان معاش ايتورولغان بولا
سام آران برونز قزىنك توركستان

دوللرى قازانادور. بو افندى اوزيه
بروز نهمه لك اولكه دوللرينى چاپلاپ قو
بوليور. بلهمه يزمى بو افندى حڪومت
خاندانچيلريك آلادورغان. ماشين خبر
سزمو ايكر؟ ياكى اورومچيده مال بها
سى اوستون بولسامو خاندانچيلرنك معا
شيو بوقارى ديمه كچيمو حڪومت خاندان
چهارى راحت باشاپ خاطر جمع خاندان
مت قلا دور ديمكچى بولامدور و يا خود
حقيقتكه كوز بوموب مركزه يوزورامو
ايكن؟ هچ قايسى بزه آتبق امه
نور.
امين عشورى ترجمه سى

هيمم بر مجلسى

تونوگون ساعت، ده ادارمه بيلم
توركومى نك - - سالىق مجلسى
آچىلدى. مجلسكه عيسى افندى
باشلق شومزدهدى مطوعان و مدنيت
سامه يمه اشكوكچى ۳۰ غه باقين ضيا
لى قانئاشدى. مجلسكه خلاصه يينى كيم
المر سانداسارمز.

ايكچى ياقندن معاشداهم مركز، اول
كه و ناكلهك يده بر نچه درجلكرى
آيزىب قىودالماق يورنى خاطرلكمكه
دوره حالبوكه، مركز قازانايديكى خاندان
متچيلرنك معاشى آرندورولغان حالدا بولوك
خدمتچيلار اوكا قاراب قلا دور. -۵- آي
لر اوتور اوتمه مال بهالويو ينه كوته
رياسه مركز قازانايديكى خاندانچيلرنك
معاشى آرندورولادور. برلك خاندانچيلر
انسه آران بر قديم قوشولغان معاشنى
آلب، بو فل بلغن فورسقى توبوشوش

التى شهر بونلاب

يول خاطرهمى

قار اشهرده بزكون

[باشى اوكن سانداس]

بو تاندا آشاميجا تورك مى ساز
چياره نعو -۶- كنى چاقولال ايكن
آرآلب- آرآلب اولرمو سازچالدى. بعضيه
ده فاطمه خان اصولمو اويئاق قويدى.
اما غرق دست سازچيار بو اونونلورنى
نار اوزوش، اسكريبكا توزهكه اوخ
شاش اشلر بلغن اوراره بولدى. قزىل
توبلاق بر يگيئنى آذربقالق بخيردهلك
نلهگى بلغن تورك-اويغورجه ناخشاشا نك
لىقى ائلب ايدى بو يگيئت اوزىنى مزاج
قلمدو، مجلسده كيلر نيمو بلهمم
عجايب قلقلار بلغن اوزى ايتب، اوزى
بوزوب آخريدا قوماندانلك دولكه ذر
توكى بلغن اورئان چچيق كندى. آرن
سندن نوليت اوستا بر دوللچى چرابلىق
بر تورك- اوزنيكچه اماغا دولار چالپ
بردى. لوارى اوچيه بوقارى بولسامو
اوزيگه قازانغاند خوب موافق ناخشا

كچكى اوبوقغا كئتوق.
باش نكگيم ارقيلق
ايرنهگن ساعت ده بولغا حاضر بو
لوى، ماشينغه چقدوق. والينك آلمايزاب
نيمه حاضرلاشاب يورگن نائشتمسيگيمو
قارامى بولغا چقدوق. عسكرى قوما
ندان اوزينك خانمى بلغن شهر ايجيدن
بىزنى اوزانقالى يتب كىلب ار- خاتون
ايكيسى مهنم بلغن ايزم- ايزم قول
سيقش خيلىلدى. ماشينغه چچيق اول
توروش بلغن آندىزدا عسكرى اوركستر
اوق چاقار بلغن قوراللانغان بر بولرك
[لغن] عسكتر تزيلىپ تورغان ايدى.
ماشيا برونش بلغن موسيقا اوزونوش
مارش چالدى. ماشينا عسكركارنك سالا
لمرى آستىدا آغسته ماشين شورا فلقانو
غا باردى. عائده بولويچيلر ماشينان
روشوب اوتدورغان قارا شور دويروك
من بز ماشينادا اولتورغان بويى اوتوب
كندوك. ۲۰ مينونجه كويروكلك غريده
كى بازار محلان بورگندن كين انئزلك
تاز آراسيغا كردوق. ائبز اراليدن
چقيب يولدى كئيب اولدى- بولان اوتوب
تورغان توشق تارلىقنى بر برونزگه

۷۵
۷۶
۷۷
۷۸

دنیانک الڭ بیوک سوقوشی

۱ - دنیا سوقوشی

باشی ۱۰۰ - ساندا

سرستانه دیگدن برمخرچ برشکه بول برمدی. سرستانک کچک برملت حالته د قاشی استهر ایری اونک اوچون ۱۹۱۲-۱۹۱۳ بلارده بالقان حربندن، سر بستانک قوتلی و برار کوچلی کبلیش سوقوشی عوشبگه چققان ایری. اونک کوچانشی اوستره نیک بالغانارغه توغری اوزانیقیغا مانع بولور ایری. شهبه سوزا حایبه نیک یارده مین امین بولماسا ایری اوستره نیک سوقوشقا کریشبگه جبارن کورسه شیشی مکیک امهس ایری.

کولر بگه دوشمه نلریشی کهنه وار لره اوخاشان قور قوتمه نلریشی آگاملار دورور ایری. ایکی طرفه معصوم خله قه ظالم قلا دور، آرقا صفه نکی صهرالره اوت قویادور و بولدا اوچراغان هر برسمنی اولجا قلا دور. آرقا صفه نکی صناعتو، سوقوشی چابسانلر بیترمک اوچون، چیهه، نکی عسکرلرگه اوخاشان فعالیت بلن چاپلشار ایری. آلمانار بالا دور چیهه، توپور بارزنی اوقا تو نغان بیوک بر توپ یلسادی. ارقاسینین عزمک کار ایجاد ایندی. صوگره قم بیتا [تجارت بجز] سوقوشیغا کیره دمی. هینلرنک نوبوتسوزن بیتون دیکز لرنی باسب ایلیشی بولچی و تجار کیمه لرنی پانوروشقا باشلاشی، آخری آمریقا کومو آلمه نره قارشى سوقوشقا کریشبگه سبب بولدی.

بشکه المان پلانیشی آلت اوست ایتمی آلمانار فرانسوزلرگه شمالن مجوم قلمق اوچون ایچقا [بلگه] توبره ا ایری کرگن زمان بله چاققار قارشى توروشقا قرار بریدیلر اولرنک مقاومتی [قارشى توروشق] لیتمگه استجاکلردی نیک بر وقتار عهقه قولغا، آلمه ساکی آا حان پروگرامینی آلت اوست ایتمی و آلمانلرنک فرانسوز چگراسیغا بارمقاردی نکی اوت کوش کچک توری و صورت بلن فرانسوز قرامدانن جنرال یوقه بو کوشولمگن مجومغا قارشى توروشق اوچون لازم لنگن ترتیبارنی آلمق ایتمه کابیننی تاپدی بو طرفدن ایگنلر مو. ۱۰۱۰مک کشیک بو قوت کوشوردی. بو قوتگه قوشولغان بر فرانسوز اور دوسی آلمان آقبیننی توختاشقا چالشدی قنط موقف بولا آلماسدن بارز چوباره ها قاراب چکنمککه مجبور بولدی.

الدانلر بلن اختلاف اوردورلری وارنده ایشار ایکن جنرال یوقه مقا بل مجرم قانق زمانیکه لنگه تانیکه حکوم قلدی ۱۹۱۴ - یانی اولونک آلتینجی ۱۲ - کوراری آلماسدا مشهور مارنه سوقوشی بولدی بوسوقوش بانر لو سوقوشیدن بری اوروپانک کوچی نکی کورسه، کهن الڭ بیوک سوقوشلردن بری اوسته بوسوقوشنک آخریه، آلمه لار اوسته و سلا ذریلری آرقاسیغا چکنمککه و فرانسالی باسب آلتق فک لردین وار چکنمککه مجبور بولدی.

[ادامه بار]

گن نوتاسی بو دولت لرنک بر بولنی سر فر براك قلمانلق و آلمانیه نی حاضرلق سز توبوقسوزن اولامچی برلغانلق قور قونجیغا سالدی.

فرانسوز جنرالی یوقه دنیا سو قوشی باشلان برآزدن کین، کهنه سو قوش تجربه لرنی تعامهن لازیمی بوق هب بر طرفکه قاریب قویا آلدور دیگن ایری.

فی الحقیقه بو سوقوش بر قانتجه کون دوام قلمان بعضی بر سوقوشار نیک اورنیغا، الگیز قانالین اسیچره حصدیغا قدر دوام قلمان اوزون بر جهه [فرونت] اوستیده اولماق بر سو قوش شکانی آلدی. روس بالقان چم هملاری بلن باشقا جبهه لره عینتی سو قوش سز بقارینی تشکیل اتکن ایری.

بو سوقوشدا قوللانغان قورالار ۲ - دنیا سوقوشیغا قوللانغان قدر قورالرنی کهنیگه تاشلان قویار ایری. اوچقو و باشقارل سوقوش قورال. بولوب الڭ اول بوسوقوشلره قوللانلدی. ۱۰۰

کومتز اوزونلققا ملامبوت آنگاز و اول قی سوقوشلره عقل و خیالغا هیچ کلمه مگن بیوک توپلار الڭ قونک ات تکام [قورغان] لرنی توپ - توپقو لار ایری. جه کده آلمه قانن اول ایتمه

خان توپ مترالیز و توپ اولقزی اول قدر شدناک ایری. کجهه لره آکوبلر قازمق مجبوریتی حاصل بولدی. کبلو مترلرجه سوزولغان و آرقا دیکه باشقا آکوبلرگه بوللر بلن باغلانغان آکوبلر

سملر بلن محافظه قلنل ایری. آکوبلر لره قوللانغان قول بومبارلی سوقوش ارده مهم بر قورال اورنیفا اوردی. نهایت قوروقلوقنک اودهاری دیکهن تا

ککار بار اییدی. بولار زنجیرلک چارقاری بلن میباموتلق بوللره یوره دورغان ز رهاک اوسته بوللر ایری. تاسکا دو شمن اولقردین قورقماسدن ایگنلرگه آکوبلرنی غوغدانان سیم تیکنلر او ستمین اولته وجهه نی آلت اوست ایتمه ایری. سوقوشنک اوتوشیدا بو

لرنک مهم رولی بولغان ایری. آلمانلر سوقوشدا اوتوشقا قرار دگن کورونلر ایری. حتی فیصر شه

بیتون دنیا بازارلرنک اوزی اچون نایمالر قلمقا چدا الماسا ایری آلمان صناعتی عقلرگه حیرت بره آلدورغان سرخت بلن استکشانی ایتمه ایری. فقط بو صناعتنک اورناتغه چقار اورغان معمولاتیق صوری قلا دورغان اورون قالماغان ایری. بیتون دنیا اسکلی ایچر اتورلقلر لراسیدا تقسم قلمانغا اوخاشان ایری. بو سبب بلن المانیه اکثره نیک واسی مستکملر ایگمی بولوشینی کوره الماس فرانساینک باسبی اشغال قلمیقا کوز بوما الماس ایری. دنیا نیک قونک اوز اوردوسیغا ایگه بونغان المانیه هر احد حالغا قارشى نهایتی بیوک بر دوئمنا و چوندا کلتورمه ککه کرشکن ایری. المان اوردو و دوئمناسی اوسکه نسری المان ایچر اتورلرگه نیکو غرور و عظمتی اوسره ایری. المان ایچر اتوری نطق سوزلن یوروب المانیه نامو قویلسا ایدیا بر موقعی بولغانلقدن بحث ایتمه دور و سوقوش قورقونلرینی اقلانا دور ایری.

روسیه، فرانسوا و انگلتره مو گمانسز امهس ایری. اورسو یالاردن بری قیشیق سبابتی تعقیب قلمار و شتتک سودا رانایکگه کریدیم دنیا نکی مونو بویامیگه آلمق استهر ایری عادتا آلمانیه نی اقتصاد طرفدن ایلونا قلمار ایری.

اونک اوچون سوقوشنک حقیقی سببی اقتصاد ایچر ایچرم و ملی مایه تارزله دور. سوقوشنک سادسینی کلمه: گن آلمانیه نیک فرانسوا روسیه گه بر

سببی اقتصاد ایچر ایچرم و ملی مایه تارزله دور. سوقوشنک سادسینی کلمه: گن آلمانیه نیک فرانسوا روسیه گه بر

سببی اقتصاد ایچر ایچرم و ملی مایه تارزله دور. سوقوشنک سادسینی کلمه: گن آلمانیه نیک فرانسوا روسیه گه بر

سببی اقتصاد ایچر ایچرم و ملی مایه تارزله دور. سوقوشنک سادسینی کلمه: گن آلمانیه نیک فرانسوا روسیه گه بر

سببی اقتصاد ایچر ایچرم و ملی مایه تارزله دور. سوقوشنک سادسینی کلمه: گن آلمانیه نیک فرانسوا روسیه گه بر

سببی اقتصاد ایچر ایچرم و ملی مایه تارزله دور. سوقوشنک سادسینی کلمه: گن آلمانیه نیک فرانسوا روسیه گه بر

سببی اقتصاد ایچر ایچرم و ملی مایه تارزله دور. سوقوشنک سادسینی کلمه: گن آلمانیه نیک فرانسوا روسیه گه بر

سببی اقتصاد ایچر ایچرم و ملی مایه تارزله دور. سوقوشنک سادسینی کلمه: گن آلمانیه نیک فرانسوا روسیه گه بر

۱۹۴۷ ییل ۱۹ نجی نویابر

تله، تله، فکده، برلك! چهارشنبه ۱۰۴ نجی سان

بولهچونلک خلق بولسون! تونقان بولگ حق بولسون! خلق - حکومتين اوستون! حق - قوتين اوستون!

بز خلقچيمز

بز هلچيمز

بز انسانيتچيمز

مدى: عيسى آلب تكين
باش محرر: م. بوغرا

عرقيمز توركدور

تئينيمز اسلامدور

يورتيمز توركستاندور

بهاى: داتسقى ۱۰۰ ئايلىمى ۱۲۰۰ دوللا
مجرى ۱۳۶۷ مجرم ۶

آلتى نشرياتي طرفندن مفتده اوج چقادورغان سياسي، اقتصادى، اجتماعى، علمى، فكرى و ادبى غزيتهدو

دد صداقت چيلك

[آلتى شورديكى سياسي كيسهلردن برسى]

مطبعى

اوتكەن يىلى ۷ نجى آين - بويىل ۷ نجى آيندا قىر اولكەمىز بىر بورانلىق دورى باشىدىن كۆچوردى، اوتمودىن كىباب ياققان ظلم، استبداد، سىقچىلىق دن بردىلا بوشاغاندەك بولغان خلق، بولايىمۇ خلقچىمىز اوستىدەكى سىقچىلىقنى مەندەن چونقور سزگەن باشار بردىن ان - لان قىلغان ئەرئىكك آلدىدا، خوددى قاراغۇ اوپىن بردىلا يوروققا چقارغان آدمىڭ كوزى بردىم چىراپل مىچ نرسە ئىق كورەلماي قالغانغا اوخشاش بىرمون. چە وقت نېمە قىلىنى باھامى بر نام - غا باشىنى اوروپ كوردى، شو قاتاردا شۇدەيەنك تېرورغا قورال بولوپ كوپ آدمارنى تورمەرگە اتقان، كوپ آدمەر ئى چاقچىباق بلەن بوقانقان اسكى آدم - لمر و خلقنى بىلگىرىن ايزىپ كىليوان. قا قارا كوپل آدمارنى قاش قىل نل - لاپ حتى اوروپ ھم بافدى، حكومت - ئى ظولمارنى بردىلا سوپورون تاشلا مامى دەپ سوكوپىم كوردى، خلقك و باشارنك بو خل ھىجانغا كىلگەن مە - لرم بو طرفى فائىلان، اوز مقصدىگە اشەلمە ھم كوردى، بونك نتيجهسى او لاراق حكومت او طرفنك ھركەتچى يول قوزمايەن دەي ۷ ولايتدە او طرفنك تشكىلگە قاتناشقان آدمارنى حبس قل - دى،

نفرىتگە اوچراغان، ياكى فرصى كل - گەندە اورناغا آتايىل " باب فالغونچە آتب قال، دەي آسان آبرو تاپش، آسان پول تاپش پەيتىدەكى آدمار دور" بو خل آدمەر اوتكەن بو يىل اچىدە خلق طرفىدىن نفرىتگە اوچراپ مجوم آستىدا قالش خوفنى بولماندىن ياكى بر يومولايلا خلقك آلدىغا اوتوپ آلپ، حكومتنى تىلالا حكومتگە قارشى نش - كىلاتلار دە ترش اشلاب اورونى آق كورسوتوشكە اوروندى، بانى اوزول كىسل آبروپ، عسكىرى و مىل ادرە لرنك قوينغا آتلىدى، بو ادارەلرگە ايل - گر كىدەك مخفى خىمتلردە بولوندى. حكومتكە عسكىرى و ملكى ادار - لرى كوپچىلك آدم اوزلردىن قاجوب يور گەندە اوزىگە قاين كىلگەن بوخل آدم - لارنى حكومتكە صابق آدم ايكەن دن گام قىلدى، ھر خصوصىدا اورلنك سو زىگە اشەنغىلى باشلادى. حكومتكە عكسل الھركىدە بو - خان آدمەر قولغا آلغاندىن كىن بوخل " صديق "، آدمەر راست يەلە كەندىمۇ كورسەنلار، اوزىگە شخسى دشەن بو - خان آدمەلرنىمۇ كورسەندى، سولاش اشىگە مسعود بولغان عملدارنك بر لك احوالتى اوبدان باب اوز ادارە سىدەكى خلقك آق قاراسىنى آبروپ آلايفانلارنى بو خل آدمەلرنك سوزىگە " نچە قولاق سالب كەندى، مثالا: تاش - قازىدا] اما بىرلك احوالدىن خىرى يوق بارلىق اشنى اوزى " صديق "، دى بل -

گەن آدمەلرنك برگەن معلوماتغا اساس - لانب، شو " صديق "، دى بلگەن آدمە - لمر كمنى بىمان دى كورسەتسە، شونى تونقايلى - قالمائىلى باھالادى [مثالەگۇ مادا] بو خل حكومتكە " صديقچى "، بولوب بولگەن آدمەر بولاندىن فائىدە لانب، ھر خل بوزوقچىلقلارنى قىلغانى باشلادى، كىشيلرگە بارىپ " سىنى قىلما - قا آلماقچى " مەن سىنى حمایە قىلما - چى بولدىم، " دىدى، بىچارە خلق بو رغا ايشەنمەن، تىب، يولرغە، آلتون، كو زە، فل برى، بعضى " بوشكە گو - مۇ "، دى اوزىگە ايشەنپىراق كەتكەن - لمرى بو " صديقچىلر، گە بايلىماسا، قىل بىرمەسە، " صديقچىلر اولرنى درحال بوھتان بلەن چاقىدى، قالماسقا مسعود بولغان اوزلار اوزىگە " صديق " بو - خان آدمەرگە ايشەنمەنلىق، بولونك مە - لوماتغا اساسلاپ قالمغان. مەن بو، " صديقچى " لمر گورمىدە حكومتكە ايشەنەرغانلىقنى بىلب، فرصت بىرەستەت آدمەر اورناغا قىپ، مەن بو خەوشادىم بر دە دولت مانكە صديق مەن دە، دو سەن مىن جوتىن مەربىمەن دە، ولاز - چى آنداك اسكى، قوشانچى موندالغ اسكى " و افغانلى، ھر بر فرصتى كىلگەنە عسكىرى و ملكى ادارە خادەملرى اولدىدا اوزىنى صديقچى قىلىپ كور سەتكەلى باشلادى آدمەك اچىگە قارا ماسدن، مەرتىپانار ايدىغان بو مونچە عمل - مدارلر بونغا اشلاب كىتىپ، بو دەصدا - قىچىلر " نى بولگەن آبرو بىرگەن، مە - كىلگىنى ياققان، شونك بلەن حاضر اولش شونرئك كوپ اورونلاردا: شك - قوبەن واقىدا حقيقى كامونست حق - قى دىتسز، ھەناسىز بولوب خىدىت [داوامى ۲ - بەتدە]

قاناسىكىلار ياكى آغزىدىن "دولت" صاقتىپار" قاش بولماقتا، اما كوپ ملتچىلك" دىسەن مەن چوقىي چى، لىكىن توشورمەسەمۇ، بىتون مەقسىدى، شو چراقلىق سوزلار بىلەن ھۆكۈمەتنى ئانداپ ھول ئالماقچى بولغان فۇرستىر سىزىر ھۆكۈمەت ادارەلەرىنى اوراپ ئال، ياكى ھۆكۈمەتنىڭ مەسئول ادارەلىرىگە كىرىپ ئال، بى، خەلقنى تالاش، خەلقنى ئاقى قالماس، سەلگىنە عدالت طرفىدا رىئى باھانلاش ئىلەن مەسئول بولماقتا.

بەھىتى بىلەن ئاستا - ئاستا بوغىل

تەلشقى خىبرلر

تۈركىيە غز تەچىلىرى خىياقتىدە

[مەركىزى ئاژانسى انقەرە ۶ - نوپا]
 نوپا بۇ سوزلار ايرتەسىلا انقەرە غزىتە لىرىدە بىر مەخسۇس نەلغىرىمى | چىننىڭ تۈركىيە بايىلغان.

دە تۈرۈشلۈق ئىلچىسى لى داھون افە مەى بوگرون ۶، غا ياقىن باى و بايان | اير خائون ۶ تۈرك غز تەچىلىرىنى خىياقت ايتكەن. لى داھون افەنىڭ بۇ قىتىم غز تەچى و مەخبرلارنى خىياقت قايشى خار جەدىنى چىن ايلچىلىرى ايلچىدە كۈرۈن مەكەن بىراش اولارنى قەبىر قلنور. لى داھونى خىياقتە چىن ايله تۈركىيە مە سىغى اوستىدە كەڭ تۈردە سوزلۇپ اوتكەن دولتى، بىرك بولمىغا قاراپ كىمكەن تۈرۈ

تۈركىيە دولتى غزى باشلامىسى كىمال آتاتورك بىلەن باتور دانىشمەن عەصمت ايتنورنىڭ رەھبەرلىكىرى سايلىمىدە، چىن ايسىمچىلار چوشنىڭ رەھبەرلىكى سايلىمىدە غەبرى دولتلار قۇرۇلدى اورون تۈردى. شولا يوق بولايكە دولت قائىدە و زىندانامو اوخ شاش اورنالاشماقنى نشان قارى. ايشە، موسىبىلەرنى دولت بولايكە دولتنى دوستلىقى دەئاكوچەيىپ، بىر بىرسىگە چىنكام مەككار لاشماقچى ايتانمەن، لى داھون افەنى سو زىدە دولت بولمىغا اورون بولايكە دولت بولمىغا قىنك باخشىلاندى اوچون اڭ اوغون چارە باغوز اوز-آرا بىر بىرسىنى توشە نىب ھىر طرفلەپە الماشش باسماقچى بۇر و خىبر لىش تۈرۈشقا قىرور. مەن ھىر بىركىز لىرەك ائىدىبا چىن خىبرلارنى بىتكۈزۈپ بىر مەككە دايمىيى حاضىر ايكەنلىكىنى غەبە قلامن ۶ بايىوتە، تۈرك غز تەچىلىرى غز تەلرىدە چىن توغىرلىق او قىر سوز اچماقنى يۇقۇرور. مۇنداق قىلمىدىن چىن خىبرلارنى م كۈنچۈلككە باسورۇپ ئو روشارىنى سورامىن، لى داھون افە لىرەك بو سوزلار بىن تۈرك غز تەچىلىرى كۈنچا ئۆرۈلگەنارو ۶ خار دەپنى ايلچىلر اراسىدەك اترىقنى ايدىپ اتم بۇدور، دېگەن بىھالى بىرگە نازار ۶

التى شىھر بونىلار

بول خاطر مىسى

باش اگىم ارقىلىق

[باشى اوتكەن سالادى]

زىدا اورنا ھىزىرك سۈرك قورغالماى ئورونوشىدا ايكىز كۈتۈرۈپ، اوستىگە قاراول اورونلرى سالغان ساقچى شە بەسى اوزىنى مەنەن كىرى : دىمانەن ۶ دەپ كۈرسەتت تورار ايدى، بىكى حصار ايتۈزلرى، فرخارى آراسىدىن چىب بولۇپ لا، اوستى آلا بولا شور بىرنى بارا بورخان اوستىلنكار بىلەن قاپلانغان شور لوق چول اورنلىنىنى ئانا تار تار تارەك، تۈز كىيىپ كىتكەن ئاش بولغا توشۇك سالىنىشى تۈز بولغان بو تاش بول فىكى شۇرلۇ بولغانلىقىن شۇنداق لاقلىق ايدىبىكى ماشىنارنىڭ كۈپ سىكىنىشىدىن اوچەرا بىزىز اقتۇرۇلۇپ كىندى. سىلكىنە كك كۈبلىكىدىن بولسا ئېرەك ايكى ساقەك ئۆك ايكى ئۆك ئۆك بولىدىمۇ اوزون تۈبۈلىدى. چاقى وقىدە بوگورگە ئېتىپ كىردىك. بوگور شەرى سىپىلىز شەر بول خالقدىن، دىقان موپلار بىز تۈزىپ بېدە ما بولغان بازارلار اخىرىقى عادىتەلى شەر كوچىسى تۈگەدى. شۇنىڭ اوچون شەرگە كىرگەن ئىزىمى سەمەى قالىو ۶

غانىدەك تورار ايدى بونى توشەنگە مەن كىن بۇندىن كىن مزاھلر خەبەرە اۈد لال سوزلەشكە ضرورلىقىنى يەنە بىرگە توشىدۇم.

بىكى حصارە بىر بىكك اۈبىگە چا ئويىماغان قوناق بولۇپ تۈبۈزىدىن تۈ شوب توغرى كىلگەن بىرە ياتىپ ايرتە بىى نىماز بىلەن يۇلغە دولم قىلمۇق. كىن آلاسلق، مېمان نوست مك بۇنىڭ كو تۈلمەنەن وقتدە اۈبىگە توشۇپ قال، اۈزىڭ مە بىر حاضىرلىكى بولماغانلىقىدىن اوپال، سىخر تۈرۈپ اۈيىدىن چىقىپ كىن كىن ايكەن. خەلقىمىزنىڭ مېمان دوستلىقى مېماننى تۈرۈك كۈنە المانلاردا، بۈزىگە قا ارا المانلىقىنى بۈيردە عمالە بىر كۈرۈلدى

مەشىنارمەدا قىلغىدىن كىلگەن بىرسى بار ايدى. بولغا نى كۈرۈپ ۶ آرتىسكلر بو بولاقى يانە ما كىلگەندە غلامىدە توخناپ سايلىرىنى چىلاغان ايدى ۶ دىدى، مەن كۈلكە قىل ۶ آنداق بولسا، او آرتىسكلر بۈندىن كىن ئالغان ساچ سالىپ اورارە بولمايدى كەندە ۶، دەپ كۈلۈم. اما بو سوزگە ئۈلگۈچى قىظ اوزوم بولۇپ قالغاندىن دىن، اۈز سوزۇمگە اوزوم ئۈلگەنىڭ اراسى بىلەن يۈزۈم قازارى. سوزنى ۶ ماغان ھىرالىمغا قاراسام اولر مەك بو مەقس بولاق توغراسىدەكى اشمالغانلىق چىق بۇرغان سۈزۈمەن راضى بولما

بۈگۈر ارقاق كوچارغا

بىكى حصاردىن نىماز وقتى بىلەن ابر كوچا بىلەن تاغ طرفكە چىققان بىران قورغالىق. بول بولايپ كىتكەن اوزون كوچان غبارن بولغان بىكى حصار بارا ۶

۶ نى اۈرۈست

تورپان خەلقىنى ئويغاتقان نطق

۱۱ - نوپاىز كۈنى اپتەنگەن سائەت ۱۰ بىلەن اولكەلك
 ھۆكۈمەت رەئىسى مەسعود ئەندىمىنىڭ ناھىيەمەركە قەدەم
 ئىشويىف قىياشىنى قارشى ئېلىش اوچون
 چىلغان زور خەلق يىغىنىدا
 سوزلەنگەن نطقى

(باشى اوتكەن سائدا)

ئىدىيەلەر! بىز مەنى مەھكەم قىلىشىمىز
 كىرەك. مەھكەم قىلىش نېمە دېمەك؟ آچچەك
 دىن قاجىب كۈپنەكنى اوقتە سالدى دېمەك
 قىيانتى اوزەنگە اور آغرىماسا باشقاغە
 دېمەك. ھەر قايسىمىز ياخشى اويلاپ بۈنى
 مەھكەم قىياب كۈرەيلەر!

ئىدىيەلەر! بۈكۈن موشو واقىئەنى
 كەچك اش بولماي، آز زىيان كۈرەيمەن.
 قىلغان ئىشكە قاراغاندا زىيانچى كۈپ دى
 سەز مەن مەسئۇل قىلغان بولمايمەن
 آز زىيان بولسا، مەسئۇل دېمەك
 سەككىز ئىدىيەدا مەن ئىياز حاجىنىڭ قورا

سەندە اولكەن ۸ كىشى، مورتۇندە ۹-۱۰
 كىشى، قراغوجە دېگەن بىردە ۱۰۸
 كىشى، لۈيبۈدە ياكى باشقا ھۆكۈم بىلەن اول
 كىشى بولغانلار ۲۰ كىشى دېمەك ۵۰ نچە
 كىشى، بەشى كىشىلەر اولتورباگەن كىشىلەر
 نەك سائى ۸۰۰-۱۰۰۰ كىشى دەپ آيتا
 دور، بۈنى ئىقتىئانلار آتچى يەنە
 خەلقىمىزنى اوقتە باشقا تارلانلارنىڭ
 اوزى، بو بۇزگە آزمۇ؟ يەنە دېمەك بو
 نەلەر بو بۇزگە يەنە دېمەك بو بولسا بۇ
 نەك بىلەم سىزلىگىمىز دور، بولارنىڭ بو ھەر
 كىتى آتچى يەنە بۇزنى ئوزاقتە توشۇرەنە.

دەپ بۇزنىڭ چامىز ۋە مالىز باھەر اويىنا
 شا ياققانلىقىدور. آغىنەلەر بۇ بۈنى يا
 شى بېلىشىمىز كىرەك. بۇنىڭ اوچون يا
 اتى ۋە بىلامىك بولوشمىز كىرەك. مەن
 آغىنەلەر اوزى بىلغان بىلاماس دەسەيلەر
 ياكى اوزىمىز بىلدىق بىلامىز دەسەيلەر.
 مەن بۈنى اوزە، ارزۇ سالىپ قويىدۇق. بو
 نى اوزەكار بىلار آغىنەلەر بۈكۈن مەن
 سىلەرگە اولكەن ضىيالىلار ۴۰ ياكى ۵۰
 دېمە سىلەر ايتىغىنەكەر كىرەك. مەن او
 (كەلك ھۆكۈمەتنىڭ كۈچى بىلەن بۈنى
 ئىشەن بۈنى آلاغان بۇدە. دېمەك بو
 زىيان آز ايتىمىز بۇنىڭ اچىدە ئايغۇرغۇن
 لىر ھەم باردور. لىكن مېنىڭچەك ئايغۇرغۇن
 كىلى يىقى. آغىنەلەر مەن ھەر مائال كەتتورۇپ

خان. سائىد ئالغانلارچو، بول خەشەلبۇق
 بەرمەيمىز دېگەن، نېمىشقا اونداق دېگەن
 شومال موشو مال ايتكەننىڭ ايرى، اپ-
 كەلەر بۇزگە اسفاندىھان مال بۇزگە اسفاندىھان
 دەپ اويلاغانمۇ؟ بو يەر اسفاندىھاندا
 بۇر خوشناشنى قاششاي پائىسا، شو قاشقا
 غايدىن كىيىن خوشناشنى قاششايىب كۈرگەن
 كەنوم، قاغان راھتەم نېمە بولار دېمە
 كەنمۇ؟ بۇ يورتلۇق تۇرسا، بۇ بىرىنىڭ
 اولوك تۇرىكىگە ايتكەنلارنى قىلىدىغان
 جايدا تۇرسا، يانا بىرىنىڭ اغرىلىقىغا سەب
 بولىدىغاننى اويلاغانمۇ؟ مائىداشم

بۇرئىداشم، دىن داشم دېسەم دېسۈن
 كەكچىلك قىلسا نېمە، كىتيدور خەدا،
 پېغىمەر ۋە اسفاندىھاننىڭ ئوبۇرغۇنىمۇ شول
 اغىنەلەر موشو بۇر نچە كۈن ئىدىيە
 غۇزغە كۈرۈكۈرگۈم، غۇزغە بۇر خىر بار.
 مەسئۇل اباچىقيدور. وابىغا اوچرىغانلار
 نى قوتقۇزماز دەپ شاخخەيىن بۇر وا
 بۇردا انىم مائەن. شاخخەيى نەدە، مەس
 نەدە، شاخخەيىن بارغانلار كىم، ئىسنان
 شول شاخخەيىن قۇيۇپ ۱35 كۈن وا
 قۇر [كېمە] دە، بۇرۇپ دۇنيانىڭ آتچى
 بۇرچىگە، يەنە بارىپ وابىغا اوچرىغانلارغا

باردەم قىلسا، خوشنا ھقى تەكرى ھقى
 كەششەك زىھاب تۇرسا باغلىق چىقار
 نېمە بولسا دەپ كۈز باشىنى اوتتېم
 قۇيۇدىكەر [گۈلسۈرلىگەن چاۋاك] ۋە
 شو ئىشنىڭ خىرى باھانى قالايمىقانچىلىققا
 سەب بولدى. كۈرگەنسىلەر اوققا اوت
 قۇيۇدىغان ساندۇق بىلەن بارىدى. اوت
 قۇيۇپ ئىدى، بۇر بۇرچىگە كۈرالماسلىق.
 نەك نېچكەسى بۇر بۇرچىگە ھىس قىلغان
 قۇرغۇچىلۇق قاغاننىڭ نېچكەسىنى آزغە
 نە نۇرسە اوچون اويغا توشۇدۇق، نۇرسا
 نېچكەلىكەن اغرىق ئارتدۇق. بۇدە نە
 سائېت، اخلاق سائىلىق شۇنچەك ئويەن
 توشۇپ نەندىمۇ؟ شۇنداق مائالە نە
 رى قاب تاپقان بولۇپ كىشىگە بېرەيدى.
 كەن ياتق ۴-۵ نەكە تەزگە پايدا بولغان
 جايدا سائىلىق يۈرەنشىلەرنىڭ نېمە امىي
 نى بار تەسەلۇر؟ ياندىكى پۇلنى باشقا
 غا بېرەنە دېمەك بىرەنە سىلەر؟ بۇر اسفاندىھان
 مەسئۇللىققا مۇنداق تۈرەن قاراھابىلى.

ئىدىيە كىلەيلى. موشو سۈزۈمنى
 ئىلدىم، بۇر مۇنچە ئىشقىلەرگە آساسلىق
 تۈرۈپ ايتىمىز، ئىشقىلەرنى ئىشقىلەرنى
 غا بېرەنە دېمەك بىرەنە سىلەر؟ بۇر اسفاندىھان
 مەسئۇللىققا مۇنداق تۈرەن قاراھابىلى.
 (دەلىل بار)

ئادىس
 ۱۸ نۇمبىر ۱۹۴۷ يىلى ۱۰ - ئاينىڭ ۱۰ - كۈنى
 تۇرپان خەلقىنى ئويغاتقان نطق

آ بولنهچوكلڭ خلق بولسون! تونقان بولك حق بولسون! خلق - حكومتدن اوستون! حق قونندن اوستون! ۸۷

بز خلقچيمز

بز هلتيچيمز

بز انسانيچيمز

مدیری: عیسی آلب نکین
باش محرر: م. ا. بوغرا

عوقیمز تورکدور

دینیمز اسلامدور

یورتمیز تورکستاندور

بهاسی: دانئسنی ۱۰۰۰ ئابلیهی ۱۲۰۰ دوللار
مجری ۱۳۶۷ محرم ۱۱

آتامی نشریاتی طرفندن مفتده اوچ چقادورغان سیاسی، اقتصادی، اجتماعی، علمی، فکری و ادبی غزیتهدور

خرابلاشقان معارف و معلملر

فص آ باد ناهیمسیده ۳ نفر ۶ -
لمری سارغایغان معلمه قولومغا بر ال -
تماسنی تونقازدی، اوقوب قاراسلم بول -
تور [۲۵نجی یلی] بز اشله یسورغان
قزلر مکئبئی اویوشما قراماغین حکو -
مت قراماغینا اوتکن ایدی. حکومت
معارف نظارتی هم اوتکوزوب الدوق
دهب علاقه و نامغا اوتکن ایدی. او
یوشما شو کونن اعتبارن حکومت قرا
ماغینا اونداسر ده تعینات برمه
دی، حکومت فل اوتب برمه دی نا
اوشو کونجه مکئبئی فلسز دوام قل -
موروب کئیب بارامز، شو دردیمنزی
معارف نظارتیگه یتکوزوب برگن بول -
سیلا دیگن سوزلردن عبارت ایگن،
اشناماسن حاکمن، بولر شونجه آی -
لردن بویان تعینانئسز اشلپ کئیب با
رامنور، ده سوزامد مینگ عجله
شمگه قازشی حاکم آ دی بولر اشلکه جوان
برگندهک فاب، تعینانئسز اشلپ کی -
تب بارادور، دیدی.

گه برمنوچه اویوشمالر بو کونده سیاسی
اداره لر یائی ما موری اداره لر باشلقاری -
غا اوتکن بلده کی برکنده چیلک زمان -
لر دبه بر ایکی نوبت « ماتریال،
یورب، صادق» بولوب آلمان، جاهل،
معارف دشمنائی بولغان آ دملر قولیغا
اوتوب کیتسور بولر اوز توقانلری
یاقینلرینی اویوشمالرنک مالیه اشلری،
عشره اشلریگه اوغشاش کورم اشلریگه
مسئول قیل، عاشرلر مالیه مدیرلری
آرقیق اویوشمانی تلاشقا، اویوشما
بایقینی خصوصی بانچوقغا توشوروش -
که باشلابدور. [مثال: خوتن اویوشما
سی رئیس و قازغیق اویوشماسی
رئیسینک بو خیل خیانتلری حقیده عم -
لی چمتلرنی و خپ برده کی حکومت خا
دملری و خلق چیداماغاناقتن مکا تاف -
شوردی، قورقوب ایتمالی یورگن بر
لر آ ز امس]
اونک اوستیگه بو یل ۷نجی آیدا
اونکهلرگن حکومتک عکس الحرکتچی -
لرنی توتوشی مناسیتی بلن بعضی بر
لرده معارفنی، معلمنی، عادلراق سوزله
گوچیارنی کوره آلمای یورگنلر توغرا
اشلمگن اویوشما رئیس، مکتب مدیری
یاکی معلملرنی یائی عکس الحرکتچی
دهب قماندوره یائی ایش باشین های -
دای، دد صدانچی، «من دهب یورگن
آ دملر اوز دوستلرنی توقانلری سوانئسز
چامن بولسامو مکتب مدیری اویوشما
رئیس قیل تعینلیدور.

صحرا لرغا قانچ کیتسور، یائی مرخیل
چامل آ دملر آ لیدیا باش ایگب،
شولرنک تخسه سین قوتوروهکه مجبور
بولوبدور. بونک آرقاسیدا معلملکن
کوبچیلکنک رای ایق کیتسور، بونک
نتیجه سینده یئکی صحار پیسی آباده
اوغشاش ناهیلر تا بو ۱۰نجی آی لر
غیچه توزوک بر اوقچو پیشب مکتبلر
نی آچالمايدور. ۵۰نجی آی اورنلردی.
ده فیضی آباد صحرالردین اوتکنده
کوب مکتبلرنی قوروق کوردوم.
مکتببازی آچالغان ناهیلرده بولسا،
مکتبلر اوچون هیچ بر قولانما یوق،
بونک نتیجه سینده مشقنه مکتبلرگه کل -
تورلرگن بالار مکتبه توزوک اوقو
تولمای وقتی بوش اوتوب آنا آتالر
نک یائی مکتدن کولیننی نهنمو
سوووتشقا سبب بولوب توزوبدور.
بو خرابلاشقان مکتبلرنک ایگهسی
یوقدورمو؟

۵ - ۶ آ، حتی یلان، یلاب
معاشر، تعینانئسز قانقنی سوقتی بو
لور، چامل آ دملر آ لیدیا باش او -
گشکه مجبور بولغان معلملرنک باشینی
سلاغوی یوقدورمو؟
معارف اداره لریمزو معارف ختمه -
چیسسی بولغان معلملرگه رلیات کابیننی ای -
رب قالماسا، مايدالسا، «دیو بو مینک
خدمتچم ایدی، نمشکه قماک، نمشکه
اشدن بوشاندانق، نمشکه معارف نظارت -
چیسسی طرفین لیاقت کاغذی بولماغان
آ دمنی اونک اورنیغا قوبدولک،
دیشکه آغزی بارلماسو؟
نی - نی فداکار معلملر باشینی
اچیمگه قیق، حیدنک ساین بواربده
بارکند سجرالردا، کاشقرنک قاراغوکو
چالریدا آچ - بلاکناچ املب یوروبدور
دوامی ۲ - یته

بورتداشلار اوبۇمىمىزنىڭ مەسئۇل بىر كىشى تەدۋىيى، يۇلچىمىزگە خەبەر كۈندە دەپ خاجى سى مۇخبىرگە، «اگر سىزىناكاردا دولمىزنىڭ لىمىزنىڭ يول قىزچىلىقىنى حال قىل بىر كۈنسۈلى بولسا ايدى، او وقت ھىندىس گەن بولور ايدى» دېگەن.

تۈركىستان صىھىيەچىلەر دېگەن بولگەن بەھا

[مەزكۇرى آرانس نەنجىن ۱۶ نەچى نوپايار خېرى] مەزكۇرى آرانس مەخبرى داكار موسىقاچى ياش زى بىلەن اصلوچى گاۋ چىڭ خانم نى تۈركىستان كانسرتلارغا قانداق داغ بەھا بىرەشەن سورىغان.

- پرافسور سولك بونك بىرگەن بەھاسى - تۈركىستان باشلارنىڭ كانسرت اوھەمى نەنجىنە بىر ھەفتە اويون قويغاندىن بويان نەنجىن عالمى و عمومى تماشچىلار بولار نەنجىن خانم نى تاشقىرى مەنۇن بولماقدا و مەدھە مەنەندە شو فاتاردا دا ئالاقى كىنو رېژىسورى پرافسور سولك بونك:

بۈيۈك بىر دەۋرى روھىنى و مالى بەھراڭ خصوصىيەتلەرنى اچىپكە آلمان صىھىيەنى اور تاغا چىقارالامدور. مەن الكرى كىنولردا تۈركىستان اصولىنى كورۇپ ئوب خەرسە دە بولغان ايدىم. حاضر بونى اوز كوزە دە مەجلى روشدە كورۇپ، بولارنىڭ چىرانى بىلى اچكى چىنەندەكى خىلقلەرن باشقا بولسامۇ تۈرەوشنى و گوزەللىكنى سويۇ شى اچكى چىنەنن ھىچ قالشماس ايكەن لىكىنى يەنە بىر ھەسسە ھىس قىلىم.

ھەركىنى مۇھىم اورون توتار ايدى. صوليدىدا مەنشاۋر تولىقى كوچاك ايكەن. چىن كوھنا تىيازىنىڭ باش ھەركىتدە اوسە تالاقى باشقارلەرن ارتوق ايدى، تۈركىستان اصولى بۇخوصوصدا بەنەكەم قالماس ايكەن غزلاگەنلىگەندە تۈركىستان غزەلنى بوقارىلقدا بولولارغا بەنەدورغان ئاغ تاشلارنى عكس صداقا مەجبور قىلادورغان درجەندە كوچا لوك ايكەن. بونقەتدە تۈركىستان غزەل لىرى اورۇپا غزەللىرىنن علاھىرە ايرىلا دور. سوزنىڭ اخىرسىدا ياك جوت زى افندى تۈركىستان غزەل و اصولى اورۇپاغا ائىزگەشمە اوزىگە خاص مى خصوصىيەتلەرنى تاشلاماسلىقى لازىم.

اوصولى گاۋدى خانم بو بەھاسى بىرگەن سوزىنىڭ باشىدا تۈركىستان اصولى ھقىدە نۇرغون نەرسەلەرنى سوزلەگەندىن كىن مونداق دېگەن:

اويغور لارنىڭ قەدىقى اصوللارنى بولغان «چوڭ سەن» دېگەن اصوك وە مەنت افادەلەرى بولغان، بىيان، قاشقار دېگەن غزەللەرگە اويىنالادورغان قوشما او صوللار اويغورنىڭ مى علاھىدە لىكلىرى و تۈرەوش طرىقىلارنى كورسەتەن تۈ راور.

بو كانسرت، غايەتدە بولسام، تاپالا ھامى تورغان كىنو مائارىپلور. بوخىل سىرە تروپپاشى ھالىدە اچكىرىگە كىلپ اويون قويۇشلىرى مەنەت تارىخىمىزدا بىر بۈيۈك قەتئە ايكە بولغاننىڭ سەئىدا، مەن لىر آراسىدەكى اوقوشماسلىقلارنى بوقانا دور. بىر-بىرىنى تەشەببۇسنى تەنەلەشتۈرە دور. بوندىن تاشقىرى بولار نظرى و تەخنىك جەھەتتىن اوز آرا اورگەشنى آشورسا آرتوقلىق يەرلەرنى اوستۈرسە

سوزىنىڭ اخىرسىدا سولك افندى كىنوچىلار بو كانسرتتىن كوھراق الب، اوز كوزى بىلەن كوروش شەرفىگە اويگە بولالماغان باشقا وۇنداشلارغا مۇرسو توشنىڭ ضرورلىگىنى بىلدۈرۈپ اوتىدى. بىڭ جولاڭ زەى مونداق بەھا بىرگەن حاضر ائونۇلغان قەدىقى اصوللار نىڭ اساسى: ئول، بەك اھاغ ھەركەتلەرىدىن عىبارتلىكى بىزگە مەلۇم. بونك اچىدە قول

كوزوم بىر طرفتىن آلتى شەھرنىڭ خىلق عادەتلەرىدىن بولغان بازار كۈنى قىلىش نىڭ كورنۇشلىرىدىن بولغان شەنبە بازارى ھا كىلگەن خىلققە توشسە، يەنە بىر طرفتىن كورۇلارنىڭ ايكىز يەرىگە بىش غەشەن سالىدە خان كوچار عىنداسى بولغان وە اورمچى دىن چىققاندىن بىرى كورۇپ بانماغان آباد دۇكانلارغا توشىدى. قىل بىش غەشەن سالىدەن خانقا نىڭ اورتاسىدا اشىپ كى بولۇپ، اشىپكى اوستى مەنارلىق وە كۈمبۇزلىك ايدى، اشىكنىڭ ايكى طرفى بولغان - بولغان آورۇپاچە دەرىزىلەر بىلەن بولغان ايكىز چىرايلىق عمارەتتىن عىبارت ايدى. دۈنگە ايكىز كۈنۈرۈپ سالىدەن بو خانقا نىشىگە بىرخل مۇخور كورۇتەر ايدى.

بولۇپ اچى اوتون اوت سەمان بازارى بولۇپ خىمەت قىل تورغان كوچار دەرىياسىنىڭ كۈبۈرۈكى آلدىغا بارغاندا تەخىمە وە آبادلاشا دورغان بو بازارنى كورۇپ بولغىچە اوزون وقت اوتىدى. بو رستەنى مەزكۇر قىل ھەر طرفكە كەتكەن تار كوچارلارنى خىلى اوزون وقتقىچە يو رۇپ باقسامۇ تۈگەنئالماقۇق. كوچارنىڭ قاراشەھر [كېيىن كوروشۇم چە قىسە اولاردىن كۈب زور وە آباد تىجارەت شەھرى ايكەنلىكىگە كۈلۈم قىلغان قىل ھەر مالىنى ائىرىم بازارلاردا سالتاتور غان شەنبە بازارىنى ايلاندىم.

آخىردىدا اوزى يشىل دىخابەن تىكلىگەن سادە اما گلى كىلشكەن بىر دوپپانى بو خانقا آلب رىب، دوپپاچىلار آراسىدا سورەنگە توشۇپ، دوپپا بازارىدىن چىقىدۇق. كوچار كۈبۈرۈكى اطرافىدە كىرسە تەنى ھەم سۈيى يوق درىا اچىدەكى او قون بازارلارنى كورگەندىن كىن چارچاپ اويگە قايتىدۇق. تەرىقەلارنى اويگە تاشلاپ كوچار اويغور اويوشماسى طرىقىدىن سالىدەن مۇنچاقە باردىم مۇنچاقە آزادە آورۇپاچە سالىدەن بولۇپ اورۇم چىنىڭ ايكىنچى درجەلك پارلق مۇنچاقەلەر ھا اوخشار ايدى. پاكزە اددالانغان مۇنچاقەلەر بويۇنۇپ موزدەك تار بۇزنى اوسە لوق قىلغاندىن كىن اويگە قايتىپ آرام االىم. آرام الب تۈرۈشقا قارغاقدا خىل مەندە بولغان ھاقىن بىر ايدىم ھەم مەھسەننىڭ كوچاردا ايكەنلىگىنى بىلىپ چىقىپ رەستەدە كورۇشۇمۇم آلتى شەھرنىڭ بۇرانلىق سىياسى ھىياتىدىن تاشقالب بو بىرگە كىل قالغان دوستىمىز بىلەن يىمەك اوستىدە قىسقاچە اما صىمى مۇنچاقەلەر قاندىن كىن خىرلىشپ اويگە قايتىدۇم.

قازان بازارى، پەت بازارى، پاختابا زارى دېگەندەك بازارلارنى آزالا چىققان دىن كىن دوپپا بازارىغا ئىلىقۇق. تەرىقەلەر مۇخبىرە كوچارنىڭ اوزىدىن گلى چوڭ دوپپالارنىڭ الب كىيەن دەپ او زون آوارە بولدى. باشىغا بورتە شال پاختا بىف تور باغلق يايىپ اۋزىنى كور سەمەنى تۈرۈپ اوستا سودالاشقۇچى دوپپاچى خانۇنلارنىڭ دوپپالارنىمۇ كور ھوق. تامغا قاتار مىق قانچە تۈزىپ آسەن تاشلاغان باشقا دوپپالارنىمۇ كورۇدۇق.

بڙ خلتچيمز
 بڙ ملتچيمز
 بڙ انسائيتچيمز

مدبري: عيسى آلب نڪين
 ماس: محرر: م. ا. بوغرا

عرقيمز نورڪور
 دنيايز اسلامادور
 پور قيمز نورڪستاندور

پاسي: 100 ٽاليمى 1200 ڊولار
 مجرى: 1367 محرم 15

آندائ: نشرياتي طرفن مٿانه اوج ڇهارو قلم سوسي، اقتصادي، اجتماعي، تعليمي، فڪري و ادبي غريتهو

ملى ثقافتشنى نه ڀرڻ باشلايمز ?

ملى رهيمز ڀرڻ بولغان مح
 مٿنڪ بر افاندهسى

بو غايهزده قانداق قلساق اوتوب چيتامز

مسعود انڌي صبري جنابلى اول -
 ڪهڪ حڪومت رئيسليڪيگه تعين قند
 هائين بوى بٽون بورن خلقى آرقامو
 آرقا تيريك ناميلرو سوغار بولالغالى
 باشلاغان ايدى، يراق - بايتندن ڏلگه
 بو سوغاسالار قويمزنىڭ ملى رهيمز
 لرهنى نه قيس سوگهفلكينى و نه قنر
 حمايه قانورالماقيني كورسهتمڪدهور.
 نا بوگونگه قنر دولم فلايتاقان بو
 تيرينكر تون مائنه شاربمزهدهملى حد -
 يان اويغلا آلور - بايتندا ينه بگور
 خلقى علامينه بر توغ حاضرلاپشهري
 مزگه وٽيل كوندرنگن ايدى، وگيلار تو
 نوگون ساعت 15 ٽورڪ ايفور او
 يوشملىس مائيت كلويدا اولواسل
 باشقائيمزغا توغ تقديم قبلش مراسيم -
 نى آچدى. مراسمعا مسعود انڌي
 مدبريمز عيسى آلب نڪين پورت مه -
 تيرلرى اداره وٽيللرى و خلق بولوب
 مڪن ارتوق كشى قانتاشدى، بگور
 خلقى نامقا سيدالعزيز چمگرخان داملا
 نطق سوزلى صوگره توغ تقديم -
 قندى. و بگور خاقينڱ تيريك نامه
 سى اوقولوب مسعود انڌينگهسونولا -
 تى، مسعود انڌي بگور خلق وگيل -
 لرهه رحمت اوقوب جوايا نطق سوز
 لههئندن صوگ بيشين تونمك حلدلا
 نارفالدى.

فلغان بر خيال سورهر و ڀاڻي ڀاڻي بر
 نرسه كشى ايتره. سوڙ بلن يونى
 آرڪ معلوم بر برڪهجه، معلوم بر
 سانگه سافلان فلالامز. فقط بسلا -
 خان بر ڪتاب بٽون دنياينى آيلانر
 بٽون نسللرگهجه سافلاب قالار. ڪيرهڪ
 بو اعتبار بلن بولسور و ڪيرهڪ مڪ -
 تيلريمز اوچون بولسور بڙ اوچون
 دنياچيل بگوم مهم حس قلمائتادور.
 حاضر بر ڪون بلوچياريمز طر
 قينن درسڪ قولائمالر، اثرلر بزيه
 خالى باشلادى. موفق بولا ايشالبارى
 نلر قندى. مئيمزگه تارقندى. آڙ وقت
 اچيمه بو ندر اوٽوقلرگه ايرشڪه نلڪي.
 مز اوچون نه قنر سوينسهمكو ارزه -
 سور، بوگون مات مڪتيلرېڻك كوپون -
 چهسى، ڊيڪيرېڻك درسڪ قولائمالر
 قيميغان وقنده باش كورسهنڪن بو قما
 ليتلر بزه اميد توغسورمائتادور. مها
 توغرىسى ملى رئيسيمز مسعود صبري
 چنارنېڻك ڪتايچيلقا او قنر اهميت
 بويشى باشقارنيمو بونگه قويمزقنومى
 قاماس. نشريانيمز قورولمانسن بوى
 ماننڱ روجى اوڙوئينى قلماب بومك
 بولويرا چائشېب ڪامڪدهور. هر ٽورڪ
 علمي و ادبي ڪتابلر رساليلر نشر
 قلمائى مقصد قلسار اوقنر موٽق بو
 لا ائمانى. نيهتم. اتصادى قينچياق
 مانع بواوائتادور. رادى ڪمگه پئتان
 پيرهمز؟ وارهب - باريب ينه اوز مان -
 مزگه بايلرمانقا مجبوريت حس قيلامز.
 بٽون مائنه شاربمزه بڙ بلن بر يمان
 ٽول چقارغاندالا هر ايشده اوتوبچه -
 قلى بولور.

بڙ ملى اويغانشنى مطبوعان بلن
 باشلاماق طرفداريمز. بونى بيونلرېمز
 دن ڪيچيڪرگه قنر تصديقلاغان برحال -
 مداور. بر ڪون هر ڪيمنڱ قولبارا بر
 دن غزته و برن مجموعه كورهمز. بو
 بولاسو ارشو غايهزده نه قنر موٽق
 بولا لاهالماقيني كورسهتموز. بعضى
 ضابيلريمز بوگون جانينى آقاييغال -
 هانى حاندا ڪتايچياق بلن، غزتهچياق
 بلن لاهالماقيني باشلادى. قواينڪ قنر -
 قالقيغا مانيمزنگ ڪمفيلڪيگه رغبمن
 انتشار ايشمڪه بولغان بو مئنى هر
 ڪتيلرېڻك آڙ زمان اچيپده نه قنر
 نتيجه. درهالادورغانلقينى آلدنسن مول -
 چهله آلديمز. هر حالدا باش كورسه
 نه بايقان بو فعاليتلرنى مئنى معارف -
 زنگ استقرايلين امين قلاڊورغان قنر
 ايلگيريلر. مائيمزنى نور عالميگه
 گاوروشورغان قنر نرنى سوبوننورهر.
 بر بل بورين بر غزتهتمه نشر قلمتاور
 غان اورومچى شورپده بر نچه غزته ادا
 رهاريڻك قورواوشى، بوگا آيدين بر
 ڊبليلر، صوڱ آيارده غزتهچيڪرگه
 اوخشاش ڪتايچياق اشلارمو بر قنر
 ترقي قلمائقا باشلادى.
 ڪتايچياق اوقنر مهم اشلورنكى بو
 لوبو بونڱ ضيعق مهارفيمز برن بر
 اونگه محتاجدور. مئنى معارفنا بونڱ
 اونوقلر فارانغان آروپالقرمو بارغان -
 سرى ڪتايچيلقا اهميت برمڪدهور.
 بر شاعر، بر قياصوف ڀاڻي بر فن
 آدمى بٽون ڪشيمك قنيسينى علاقهدار

نۆۋىتى چىغىرى

تاك انھاسمو؟

ھەممە ئادى تاك بۇلارگە اتىلىش اوشبو تونلارده
 كون نورى بوقالغانسور كوزىمن اوشبو كونلارده
 سقىلمم ھم بوغولوموم چىمادى جانم عزيز تىمن
 قولاغىما صدا ئلدى ائزىياملەمن من سىنم.

تىم يورتىمور، جانم اېلىسور اقل سولر كوزباشى
 آغا اېنى قوبىدىلىشور. غم كونلارده موكتاشى
 اولوغ اېرلر فدا قىلغان بو توپراققا عزيز باشى
 قزىل قىلغا بويالغانسور بو تاغلارنىڭ قارا تاشى

بو توپراقنى سوغراغانسور شەيدىلارنىڭ عزيز قانى
 اولوب ئىككۈنچە بىرمەيدور تىندە بولسالر جانى
 وطن ئلدور اولوس بايلى قونوب اونايىسور ھر شاخرا
 چوغوندىكلر اوچون ئىسە ئولوب ساپرايىسور شو چاغدا.

امىدىز بولماغل خاق، قارا بىختەك آچاماسمو
 قارا تونلر كىب باشىن قوفاش نورى چاچاماسمو
 چاشماق بىلە ئۇپقانى سىن مرادنىمى عزيز ملىت
 چاشقاندا كورەسنى اىن غزىبار ائبروى غىز

۱. ھەدالە شىخزادە

اويغاشش

سوزىگە دائىب اول، كوروب طلمىتى اولگونچە
 بى طائىقە قىبالىڭ قوپاش نورىنى كورگونچە.
 باشڭ اورنىغا قان اقدى سىڭ حالگەم باندى؟
 اولوم اغلا، ايگب باشڭ اونڭ قولىدا كولگونچە.

سوزىگە اداپ تىكلر قىرا بىر ايتىل
 كوزنى آچ كۈنر باشڭ، قارا غغلتدە يورگونچە
 توتوب قاپقاندا جانىمى، عىب آققوزدى فانگى
 بانامىن بولدى تور امدى! رىقب دامىنى اورغونچە

فانگى شورانب يانغا، بوژانم نورنى ئىككۈرە!
 تارىختكى تاشوغل سىن ياننىڭ سوزىنى قىلغونچە
 اولڭ اتموشىل اويلاڭ كور چىغاندا كىم ايدىڭ اول
 مثالدا كىمگە نىڭ قىلىم، انە سىن بارايدىڭ شونچە

سەھت بايىدا اوستون ايدىڭ سىن نارىختى آختور
 بىلىڭ قىلدى كىلىتاتاق اچلدى تورلى گىل غونچە
 سىڭ غىرن كوچىڭ گويبا ارسلان شىردا بوق ابرى
 سىم نە بولدى ايل خىران باسدىن قول بولوس مونچە

ئىنى او باپاڭ امدى رىجىمىز قايسى شوم ادى
 چىل نورا دىمە وجاننىڭ بىون بار بوقتى آلغونچە
 قىنى تورامدى اورنىڭ كوزولڭ آچ بوچقانما باق!
 اولوم اغلا! بو تاك وبالغىا مونچە قالغونچە

غ. قاروق

قوشما

انە چقىدى چىرايىق آي
 قارا تون دردىگە وى وى،
 غرىب خان ادى بىر مكدوب
 صامەن خوش خىر ماى ماى
 صىمىڭ چاچلىرى ئال تال
 بىراقىن كورونەر وال وال،
 سەھىرە باغدا سەپلەتسەك،
 قىمىڭ ھىرى بىل ھال
 دلشاد

بىرلشە باشلر باش ايشاننىڭ اوروم
 چىدەنى كىنچىلىك كارخانەسىگە او

قوغۇچى قول قىلش اغلانى

- 1 - مقصدى - كارخانەمىز چىقرا اېلگەردە تېمىك نادىرلەرنى ئىشقىتىپمك اوچون 500 نقر اوڭمۇچى بويىلىپ چىقىشنى مقصد قىلدىم.
- 2 - سانى - ماشىنا چىقرا اوچون 500 نقر تېرە چىقىق اوچون اىنى قىز انىك نقر موزلر چىقىق 1. چون بوزلر انىك نقر اوڭمۇچى قول قىلش.
- 3 - باشى. 60 ئايىدىن بوقارى نقرىمە دىش باش دىن توپىن بولوب اىدىلەپ چىقارغىش اشلىرىگە اتناشش اوچون ھوس قىلغۇچى باشلر قىبىل قىلنا دور.
- 4 - لىماقتى - جىڭ خوا قىراسىن بولمە، از تولا سىماي ياز قىرىف - سىغان خالى، ساقلام دىكك باشلر كىكك باھن تانار، امما ملت اېدىلەدى
- 5 - تىرىيە - مەھسوم تىمىكى تىرىيە بولوش دىن تاشقىرى سىنىڭ تىمە - تىرىيە ھم بولمە.
- 6 - تىرىيەلەش ۋەقتى ۋەقتىھە اىتە اى قىلپ بىر گولمەنەر.

7 - تىمىقانى - تىمىق تىرىيە چىرايىدا يىك اېپ جىك كىم دىتاق اوقوش اشىيالى بىر ئىشدىن تاش قىرى ھىر ايدا 200 ملىك تولىت دوللار بولمە، او قىش تىرىيە باشش بولوب چىقىشلىرىگە كارخا نغەزەدى باشغا خىدىمىتلىر. اوشاشش تىمىقانى بولمەنەر.

8 - اسمىنى يازىۋىرش تۇرلى - اسمىنى يازىۋىرش چىقرا اۋىڭ كارخانەمىزگە كىم شەدىنى طىبەتەسى ۋە قىلغىن كاتتىقدىن بولمەنەر، ان تاقشرا دور.

- 9 - اسمىنى يازىۋىرش اورۇنلىرى - اورۇمىن شر قىر بىلە (دورمىك) اچىدەن كارخانەمىزنىڭ تىكو چىمىك بولومى، 2 - كارخانەمىزنىڭ فورمىدەدى (مىن بون مارتەدى) تىرە اۋردى، 3 - اورۇمىن چىق كورۇنۇڭ غرىق تىمىدەدى بولومىچەسى
- 4 - اورۇمىن بوموسىن بولمەن كارخانەمىزنىڭ ما تىرىدىل بولومى، شەنچىن كارخانەمىزنىڭ قورلەدى تىرە وازى، 5 - كارخانەمىزنىڭ شاقىرەدى تىرە اۋردى، 7 - قاراشلر بىجىزەن دەدى كارخانەمىزنىڭ تىارت بولومى، سىزنىڭ ئوچۇندەدى تىارت بو لومى، 9 - تىرىپان ھەشە شەردەدى كارخانەمىزنىڭ بولومىچەسى

- 10 - اسمىنى يازىۋىرش ۋەقتى - ۋەقتەكە اعلان قىلنەن كوزدىن ۋە ۱2 - ايتىك اشىرقا قىر
- 11 - اممان الش ۋەقتى، كەلگەن ۋەقتدە سىناش دىن اوتكوزۇش بىلەن سىنغا كىرگۈزىلەر
- 12 - قوشومچە - مەكتەپكە كورگەندىن سوڭ سىمىز سىز چىقت ئىسە باراق راسمەن قىل بولغۇچىدىن قولتوقىب تانار.

اۈچۈن قۇلتان ئىچىرلەردۇر.

كۈچك مەلۇق اچىدە قىچىقلىقلىرى
يېڭ كىيىم بارغان بۇ مەركىزى اوقۇل
ۋ اولۇك خىزمەتچىلەرنىڭ قىلمىتى بىلەن
بىۈك بۇ نىغەناراق تىكىلىك ايتىدۇر.
بۇ تىصافى انكەن مەنور خادىمى اورنا

غە قچارۋچىلەردە غرقىمىزنىڭ بىشىتۈرگەر
ئىزى بانۇرلار بىدۇر. البتە بىز بۇ كىي
ئىزى بانۇرلار بىمىزنى افتىزار ايتىمىز شولا
بوق مەلۇق دۈلەتنىڭ مەكەن بىلەن او
لارغە جۈاب بىرمىكىتى رجا ايتىمىز.

جەھۈر جىبارلىرى تۇرپىن مەنۇناق تىمى
اىلان قىلىشى مەمۇرىي خىزمەت قىلىدۇ.
خىزمەتلىرىگە بىزگە توشۇلۇق بۇ شۇش
امر كاند بوزىدە قامالسا ايدۇ.
دەئەركە مەخپىرى

اھرىقا غزئەلرى روسىيەگە ھال تاشۇشقا قارىشى ۋا

راپدور

[مەركىزى ژۇرنىلى ئىۋىۋىۋورق ۲۴ نەھى
نۇبىار مەخسۇس نەھىرامى] نەھى خەبەرلىرى
غزئەسى باش مەقەلسىدە آمەرىقان سار
بىت روسىيەگە دۈملىق سۈرۈتمە مال
باشۇش ايتىپكە قارشى ايكەنلىكىنى
بىلدۈرە دۇر. شولا بوق دد مولىت مارافە
سىنى چۇكىتماق اۈچۈن آمەرىقا دولتى
سۈۋىت روسىيەنىڭ خەبىرى، اقتصاى
كۈچىنى ارنىمۇرا دۈرغان مەنى اشىلارنى
روس كىۋەتلىگە سانشۇ تۇختانماق
اىزم شۇ چاغدا غنە ذىبا تىجلىقنى باكى
باشۇش قۇرۇش جىر بانىدەككى بىتون آغىر
چىقارلىرى ازلەشقا امكانىت تۇغۇلورۇ.
دەن بارادۇر.

خوش امر

۱۷ = نۇبىار كۈنى ايرىنەن ساعىت
۱۰ دە ادارەمىزگە جەمىت ادارەسىدىن
۱۷۳۸۹ نومۇرقى بىر امر كەلدى.
قانداغىدۇر بىر عەنى اۋختورۇش
بولسا كىرەك دىگەن نىت بىلەن لىپايىنى
اچىم قاپسى كۈنمىلە كۈرەي جەمەز رىئە -
سۇنىڭ خەلقنىڭ اساسى خوقۇللىرىنى
اىتزارم قىلىشۇن دىگەن مەمۇرىي
امرى ايكەن دەپ بىلەن اۋفۇدوم آمەردە:
دە شەرقى شەئالەھكى ۹ اولكە ۋ داھ
مەستىلار بىلەن اورۇش بولۇپ باقتان
بىرلە قۇرال كۈتۈرۈپ سوقۇش قىلال
ۋ قىندا قولما تۇشكەن اوغۇرلارنى غىس
كەرى ادارەلەر كىرەت بىلەن كەلگەن چارە
بۇتۇنچە جىزلايدۇر بۇ ايكى بىرەن
باشقا بىرلەردە غەلبە كەمكەسى ۋ غەلبە
كەمكەسنىڭ رەجىلىنى آستىدەكى ساق

چىلارنى باشقا مەيچ قانداغ ادارەلەرنىڭ
سۇلاشقا ۋ قانۇنغا خلاق بولۇلار بىلەن
خەلقنىڭ ايرىلدىكىگە دىخل بىتكوۋشكە
مەلۇق رەھىت بوق.
غەلبە سانچىلىرى مە آمە سۇلاشقا
امر اىل آمە سۇلاغاندا قانۇندا بىلگە
لەن سۈرۈتمەن آشۇرامى غەلبە كەمكە
سىگە تاشقۇرۇش لازم.
بۇ كۈنكى دولت اچىدەكى قالايمار
چەقنى باسەپ دولت قۇرۇشقا خاضىرلىنىش
دۈرىدە بىتون دولت ادارەلەرى قانۇن بىلەن
ش اىل بىلەن بارش ۋ خەلقنىڭ خەقۇنىنى
جەمەلە قاش خەرتىنى ئۇنەم اۋستورۇش
سۈرۈش دىلگەن،
بۇرتىجىزدا سۇ بىلەن ھوا اورنىدا
سۈرۈر بولغان بۇ خىل امەرنىڭ رەئىسى

التى شىھەر بونىلاب

بول خاھرىسى
اسمى جەمىيەگە لايىق ناھىيە
(باشى اۈتكەن سانئاردا)

مەتبەئى

مەن بۇنىڭ بۇ جەلب قانۇلنى كۈرۈپ
كۈلۈپم. بالامۇ كۈلۈمسۈرەدى. قولىغا
تۈرۈن بوز دولل بول بىرىن باشىنى سالا
دەم، بىچارە اوغلان خوشەللىقەن كۈز
لەرى باشقا ئىرادى. قۇلۇمىن قۇتۇلۇش
بىلەن تۇشقاندىك بۇگۈرگەن پىتى اۈبىكە
كۈرەپ كەندى. ماشىنەمۇ پۈتۈدى. مەنمۇ
كىمەل دەقان بالالارنىڭ جىبىنى ۋ استە
بالى خەيدە مۇخىل كىرگۈرگە چومغان
خالددا ايكى تۇرپى، بىر خەتنىڭ اۈزۈن تاش
بول باھن سارماقا كاپ قانغانلىقىنى بىل
سەنى قالىدۇرۇم.
آمەرىقا قار بۇل بۇنى قانۇق اىزدەپ
كەلگەنلىكى اۈچۈن جەنۇب تۈركىستان بۇ
بىنچە قانۇنىنى تاشق بولغان سايرامدا بۇ
لەرنى قانۇق بىلەن مەيمان قىلمى. كۈچلۈك
غۇرا اورنىغا بىر قاچان قانۇق اېچىپ
بولغا رۈان بولۇق. قىزىلنى باشلانغان

تەرخىنى ۋ ايتىلقلار تا بايغا بارغۇنچە
تۈگۈمەدى. قارا شەردىن كۈچارغەچە خىز
لىمى اۈزۈن سۈسۈز چۈللەردىن اۈتكەن بول
ساق، موزان تاغلىرىغا اۈتۈل بولغان بايا
دا شۇنچە كۈپ سوغا اۈچىراتۇق. آل
تى شەرنىڭ بايلىقى سوغە باغلىق دىگە
بىگە امەنى راستى بىلەن ايشەنمى. ايتىز
اق اچىدە اۋتوموبىل بىلەن نەقە بىر كۈر.
بۇرگەن باي ناھىيەسى بۇنى بىزگە ايشە
مۇردى. باشقا ناھىيەلەردە كۈرەمگەن چەن
كە اۈنلاقلارنى بۇيردە كۈردۈم. باشقا
ناھىيەلەردە كۈرەمگەن سالىقنى تاغ ھۈسە
نى بۇ ناھىيەدە كۈردۈك. باشقا ناھىيەلەر
دە كۈرەمگەن چارۋاچى دەقۇلارنى بۇ نا
ھىيەدە كۈردۈم بەنى بۇ ناھىيە دەقۇلارنى
اشاق تۇرۇشنى باشقا مال مە باقال ايكەر
باي شەرىپكە كۈنەمۇز ساعىت پەلەردە كەل

سۈك. اۈزۈنەنە كۈبۈرۈك بىلەن باشلا
خان باي كۈچلەرى عادتەككى تۇپارەك با
كار بازار دۈكەنلەردىن اېچىدە ماللىرى كۈپ
بولماسامۇ چاققانغىنە بىزگەمەن دۈكەنلەردىن
مە خىل رەنە سىجارە كىيىنگەن خاتۇن
قۇزۇنلۇق قۇغۇن تارپوز تۇغان نەكەزلىرى
دەن عىبارت ايكەن. ماشىنەمۇ خاھم ادارە
سىق كەلدىدا تۇختاندى. كەلگەنە ھۈبلا دىن
عبارت بولغان خاھم ادارەسىگە كۈرىش
بىلەن بىزنى مەلۇن خاھم قارشى كەلدى.
تالەرى ۋ ئاخشايلرى كەلم بىلەن بىزگەمەن
خاھم اشخەلىسىگە كۈرەپ بەھىيارمىز كەل
دۇرەن بەھىيارمىز اۈرۈنۈپلەردە اۈنلا
بوق. كەلگەنە اق چۈچۈنچەن تۇرگە پتە
دۈرغان اۈزۈن بەشىمىت كىيگەن چار ساقال
لىق خاھم اۋتۇنۇم كەل كۈردى. اۈ كۈشى
بىلەن تۇنۇشۇپ بولۇپ يۈز كۈزلىرىنى بۇ
غاندىن ئېت خاھم ادارەسىنىڭ باشچىسىغا
كۈردەم. زۇرغۇنە باشچانلىق اۈتتۈرسىدەنى
تۇرت بۈرجەك سۈپەدە: ۳۰۰. مەنرىگە
دەلەر بىر غەسكەر زەب بىلەن اۈنۇرۇلار
ايكەن. يادلىرىدىن اۋتۇنۇم مەمۇرىي رەئىس
تېمىن اوغۇرلۇقچە بۇ نەمە آمەد سۈر دىگەن
نظر بىلەن مانا قارايدى. سالا قىشقا
تەشەلگەن ايدىم، بۇ دەلەر اۈزۈلۈكىمەن

سیاهدا نیسانسی اوزگوش قانداق کتەر

[مرکزی آژانس نئکین ۲۵ - نوپا]
 بر تاغرامی | سیاهدا نیسانسی اوزگوش
 باش کورسئکئندن صولق چیش دولتی
 کوب دقتنه بولوب تلگن ایدی . سیام
 باش ایلچیسى دولاک شونداق بیایان
 بدهور دد می سیام یاقی حکومتینگ
 امر فرمانریغا اطاعت قلمبهورغان موقه
 مه من ۳۳ بوگا فارشی هیچ بر ریدی
 بریلمهگن .
 دولاق افندی بگ حکومت طرفه
 دن اتوتولگن قانون اساسی مسودئس
 بولمگن .

روسار کوب مقدهاره آغیر توب و باشقا
 تورالرنی توپلاغلارلی حالدا بش کوه
 سن بری اچوق صورتده حربی مشق
 بلن شوقلانمئدا توب اوزاری و اوت
 پاورقاری اچوق کوروب تورا دور .
 ساویتنگ بو قبی حربی حرکتکده کرش
 مهسیدهکی سبب ایزان حکومتینگ روسیه
 خوامشینی ردنلبیریلنی [نیش] توختایم
 تی نوزومگه نکیکور « حکومت اربابیلر اوز
 لوکسز صورتده عسکر توپلاما بوزنی آنچه
 زورقونا آلمایدور ۳۳ دیمه کدلر .

امریقا هوا عسکرلری قول

جنزالی حربی سوودا

[مرکزی آژانس واشنگتون ۲۴ -
 نوپا]
 نوپا بر تلگرامی | امریقا هوا عسکر وزا
 رنی باشلغی سی ووندوننگ بوگون ایبرته
 چقران اعلانیغا کوره اوروش وقتیهکی
 امریقا هوا عسکرلری اشبا سانب آتش
 بشقارماسینگل معاون باشقانی مینسی بر
 چنابن بوزمهسین حربی محکمهگه تاشو
 رودی بوندن دولتی بریده قارنغان
 ظفر مندالیمی و عنوانلری الپ تاشلا
 دی اوروشی بوشانغان زمانلرده بری
 له دورغان ۵۴۹۹۰۰۰لرور بولمئس بولدی .

تورکیه بلن بلغاریه چیکارسیدا وضعیت یاخشیلاندی

[مرکز آژانس انقره ۲۵ - نوپا]
 بر تاغرامی | تورکیه آژانسینگ
 آزاد قانان صولق تورکیه چکار مدا
 تارقانان خبریگه قارغاندا تورکیه بلن
 بلغاریه آراسیدهکی وضعیت بلغاریه طرفه
 قالمالانقینی اوختورغان ایشته بو ایکی
 قیبن اسیر قلغان بر تورک نفری آزاد قند
 هلدن صولق بر قسرتیچ حالغا کلگن
 حاضرچه بو قدر نتیج قالمار .

ایران چک آراسیدا عسکری مشق

[مرکزی آژانس طهران ۲۶ - نوپا]
 بر یوننه پندرس تلگرامی | ایران غزته
 کنگ کولهده مشق قلماقالر بو برلرگه
 لرین بری شونداق بر غیر یازاتور

الادی من اقدیم اویوشمازنگ احوالی
 قانداق دیگن اییم « یاخشی » دیکند
 من باشقا جواب آلامدیم « کولومده ار
 یته سیلرک فایضه بارلرک اودون شرا
 بیخی بولوب برسه یاخشی دهن نقرتنگ برنظر
 باشلامده ماشینماز بایسن چقب تندى
 اویوشمالریمزدهکی بعضی خلئسچ
 لر میذا شونداق بولوب بوسه خلق قان
 باق نقرتلئسمون دیگن فکر بلن کتب
 بارغاندا بانمدهکی تورسون آخون بر
 زماندا آسودا اتانلق معلملردن بول
 هان بر خانمینگ هیلی باینگ بر آتخا
 نیسیدا ختاپچه ازون چاها کیکن حال
 اچیب اولتورغانلغینی نمه قلب یوریزس
 دیمه « تاملما قلب یورگن ایدمقرا شهر
 ن اقرغا آیمانی کورگی کتیبونمه »
 دهن آسختنمن چقب ایکی شوغورنگ
 قولغوزدا ماشینغا اولتوروب بونگ آل
 دیموزدا تکئکلکینی ایدمده ادهنگ ملی
 لوبونینی قولغایبهورغان موندناق مسئله
 ار کوب اوچراسامو برعالمهنگ موندناق
 یوروشی مکا تولامو آغیر نالیم
 قلدی .

اولتورغانقینى، انه شو اوز آزاریدای
 اولتورغان عسکری زاید بولرغه قالمش
 سینی حاضرتیقانلغینی و پان آزاده
 قوروب برشکه وعده قلمالغینی آلدان
 نمنه اینب بریب منگ لب سوراشمغا
 هم اورون قالدورماسنن آرقاسیغا باندی
 سوباقا یتب باریب اولتوروب آلب خو
 دی باشقا ممرالری قناریدا مکا تکلیم
 قار ایچیه قاراب توروب مهنسیگه قاراب
 آغاندن کین باغدن فاینب چقمم . حس
 ماشلق تویغومنی بلموروب باش چای
 قار قوروبوم بولر آراسیدهکی زایم کالموایب
 قاراب قالدی . اویگه کرئب العالج کلگن
 کتاپ ژورناللرنی پای اویوشما رقیسگه
 ایدیم . امین بگیم اویوشماغا بارغان
 ایکنم . رئیس افندی اویوشما ادارهسی
 آسختنمسیغا بر قیری جالابنی آلب کرئب
 بر ایکی معلمین ایش اولتی آلدیدا اولتور
 غوزوب قویغان حالدا ، جالابنگ بولماسیغا
 باشینی قویوب ، تونار آکلان یاقلانقینی
 کوروب قایتب کاب دور ، بز ماشینغا اول
 توروش الدین رئیس افندی کلدی .
 امین بیگمینی کوروب هیچ بر قناریبم
 قویماسدن کتال ژورناللردن فاینجهنی آلا
 تورغانلقی خصوصیدا سوزلشکلی باش
 من سئل چاقورغاندرک توبولدی . منمو
 اعتبار قلمانغا سالب بایلریدن اوتوب
 کتیمده باغلق آلدی و آرقی ایشکلره
 ده عسکری قاز اولم بار ایکنم . عا
 دنده باغقا کرگنده آچایبکنه تورغان کور
 لوم بو برده بر خیبل اندیشهگه مایل توب
 خو بلن قاپلاندى . باغدن چقاندورغان
 ایشککه قاراب قایدیم . اشککه یاقین قلا
 هاندا آرقا من برسینگ ایلدیم کلیمانقاز
 لمغینی سوزدم بوروبون قاراسام هیلقی
 آندمر آراسیدهکی معلم صفتک ییگیتم
 کلمکده ایدی . چرایفا اوبمان دقتت قار
 سام اورومچیزه بر کورگن آتمکک فلا
 دور . سلاملاشم قول برشورک . من
 اسمینی سورایچیه بو بگیت اوز اسمی
 نی بوبرده برنجه بلن بری معلم ایکن
 لکینی اورومچیزه مینی نانویدورغانلق
 نی حاضر بر نه کوندن بری باینگ
 انه شو سوپادا اولتورغان برمنوچه بگ
 ارى ، بایلری ، آلمقراق آملرلی بلن
 پرلکده تورفاندا بولمانلک قوزغولاق
 بولمامون دهن عسکری اداره « طرفین
 قامانقا آتقانلغینی بوگون بو باغدا شو
 عسکرار طرفین نظر بند قایب

[داوامی بار]

بۇ بولغۇچىلىق خەلق بولسۇن! ئوتقان بولگەن خەلق بولسۇن! خەلق - ھۆكۈمەتتىن ئوتسۇن! خەلق - قوندىن ئوتسۇن! ۱

ئورقۇمۇز ئوركدور

دېنىيەز اسلاھدور

يورتىيەز ئوركداندر

بۇ خەلقچىمىز

بۇ ھەلىقچىمىز

بۇ ئىنسانىيەتچىمىز

دانىقى: 100 ئايلىمى 1200 دوللار
مەجرى: 1327 مەجرىم 20

مەدرى: عىسى آلب ئىكىن
ئاش مەجرى: 10 بوغرا

آلتاى ئىشرايىتى طرفتىن مەنەنە ئوچ چارلورغان سىياسى، ئىقتىسادى، ئىجتىمائىي، ئىلمى، ئىكرى و ادبى ئىزىنەنە

ھەر كىم ئوز ساھەسىدە ئىشلەسە ايدى!

جاك جورىنىڭ ساھەلىكى

ئىنى تىلەيمىز

مەركىزى ئۆزىنىڭ بىرگەن خىرىگە قا زانغاندا، اولكەمىزىن لىيوشىچاڭ بىلەن چىسىچاڭلار ئانكىگە بارىپ، چاڭجو رىن بىلەن ئوركىستان مەسئەللىرى اوستىيە مەيىم مەنكارەلەردە بولغان مەنكارەلەرنىڭ چاڭجى، ئوركىستان مەسئەللىرى قەندە مەركىزى ادارەلەر بىلەن دائىمىي فېكرالماش ئورشارنىڭ كۆپ بولوشى ارقىلىقىدا چاڭجورنىڭ چاڭجىللىرى بىر آز چارچانغانلىقىنى ئىس سالاھەتلىكى غاھازلىيىپ، دوختورلار ئىچ سىنراحت قىلشقا بولمىغان، يور ئىمىزنىڭ مەسئەللىرىنىڭ ئولۇ- بىرىق حل بولوشىنى و بونى حل قىلش او چون تىرشىپ بىرگەن جاك جورنىڭ ئىز راقى سىلاقتور بولۇپ كىتىشىنى بىلەن ئىزىن بىلەيمىز.

بىر فوانسوزنىڭ سەنئەتچىمىزگە

بىرگەن بېھلىسى

[مەركىزى ئۆزىنى 27 نۇمبەر ئىلشەر رامى | ئوركىستان سەنئەتچىللىرى ئانكىيە- مە بىر آيلىن ئۆزوغراقى اويدون قويوشى بىلەن مەركىز شەھرىمىزە ئورغۇچى چەن ايل چىللىرى ھەم چىرەنقور بىر قىزىقىش مە چوققىقور مەلۇماتقا لېگە بولغانلارنىڭ مەن سوز اخباران ادارەسىنىڭ مەلۇماتىنى مە كز ئۆزىنىڭ مەخبرىنىڭ ئوركىستان اصولى و موسىقىلىرىنى ئورپىغا ھەم اسيانوللرىنى ئومامى 2 - بەنەنە

بونىق ئوشونىشكە مەجبور قىلماقدا، ئوشونىش و قىتى ئلگەنلىكىنى كوزىمىزگە سايىپ كورسەتمەكە بو غەرقتۇ آلتىننى آلاماسىن يىنە غوام قىلورغاندا، كىلەچە كىمىز كۆپ قورقونۇچلىق بولمىسۇنمىز. بۇ شو قورقونۇچنى بىتون مەنور لىرىمىز كوز آلىدىدا ئوشوشىنى، بونىن قورقونۇش اوچون خاضىرنى باشلاپ اوزى لىقائىتىنى اويدان اويلاپ كورۇپ اوزى بىلگەن بىر اشكە بىتون دىقنى و كۆچى بىلەن كىرشەنكىنى تىلە ايدىق. بونى جەمىيەتنىڭ آزى دىگەن آيدوغا ايدىق بەلقان باشلىرىمىز بونى ھەمەن اول باشلامىغا اوزىمىز: مەن قايلىس ساھە دە ئىشلەش اوچون تىرىيەنمىز؟ غاضىر قايلىس ساھەدە ئىشلەش بىرورمىز؟ خاضىر ئىشلەش باتقان اۋىش دائىم قىلماقچى بولغان ايشىمىمە ياكى قىف مەقسەتمەنى باشقان نىمەك اوچون ئوبوركەم؟ خىلەم باشقا ئىشە قولۇم باشقا ئىشە بولسا، ايش باشقى بىرور كىتالماسا، مەنمەكە ئىشلەيمەن دە، مەنمەكە زىيان كىلتورۇپ قويمايەنمە؟ آنداق بولسا نىمەشكە او زەم قىلا آلا دورغان ئىشنى ئايلىپ نىبە نىمە چىڭ قىلىپ كىرشەنمەن. قىلاياتقان اۋىش و قىلغۇ مودا، آيدو اوچون بولسا، بو مەنچىڭ، خەلقچىلىق بولامىز ياكى، آلامچىلىق، شەخسەچىلىك بولامىز؟ مونداق كىشەم كىن بارىپ: فلانچى حىقىقى ايش آدمى مەن قوروق ئەمەل بىر سەن، دىگەن بىيا بونىنەمما توشۇپ قالىنارە خەم قارالامىز، ئادەم بىر اويلاپ باقىپ او زى مەركەدە بىلگەن بىر ئىشنى ئاللاپ ايل

بو كون خەلقىمىزنىڭ مەنور قانلامىدا كۆپ اچىنارلىق بىر احوال ئوم قىلىپ كەلگەندە، او بولسا- سامو، قايلىتەكە اويغون ايش قىلماقچىلار. مەنل: مەلەمەر ساقچىلىق ئىشنى قىل - خان، يازوچىلەر مەمورى ئىشلىرىنى اوستىكە آلمان، دىنىي غالىملار عىسكىرى مەسئەت - چىڭكە غالىملارگە آلمان، مەنقارلەر مەن رف مەنەت ادارەلىرىگە باشلىق بولغانغا اوخشايدۇ. بونىڭ نىجەسىدە مەلەمەرنىڭ اورتىغا كىشى ئايامى مەكتىپلەر ساوادىسى ئىشلىر قولىدا قالغان دىنىي غالىملار عىسكىرى ادا رە خەنمەتلىرى ياكى مەمورى غالىملارگە كۆ كۆل بىرگەنلىكىنى دىنىي ئىشلىرىمىز ارقاغا كىتكەن ياكى دىنىي ئىشلىرىمىز ئادەمەر قولىغا قالغان ياكى مەعارفىنى خېرى يوق آدەملەر قولىغا قالغان بىشى مەننى مەعارف ادا رەلرى [بەننى بىر مۇنچە اويدىمالار] ايش بىلەمسەك نىجەسىدە ارقاغا كىتەن كەن ... بو خەل خەنلەر جەمىيەتمىزە بىلكى سىياسىي ھوقوق آلتىق، ادارە ئىشلىرىنى اوزىمىز قىلىپ دىگەن چىرايلىق بىر بەن نە بىلەن قىلىپ باققان بولسا كىرەك. ما بو بىزنىڭ قاراشىمىزچە مەنمەزنىڭ ھوقوق آلىشىغا قايلىدە يىتكىزۇش اورتىغا باشقا لار آلىدىدا مەنمەزنى: [ايش بىلەمسە، قىلىپ كورسەتۇپ، آلا دورغان قوروقلار - غۇغا ئولمىغو بولماقتا.] اوزىنى و مەنمەزنى سويگەن ھەر بىر مەنمەز بو زىيەننى كوزدە توتقان بولسا كىرەك، ما مەنمەز تىجىرە بىزنى

چىن بى خىلركى مۇنبى، جاسىدە اوزە نىك فارتىسبەيىنى ئارقىلىق، توبەلىگەن غەلى مەسلىەرنىك بولغانى اوچون چىن ھكومتى ايندۇنۇر بيا مىنلە ارى نوغۇر لوق اورتىقلاپق موقع نو نالمانى بىدى.

امرىقا تۈركىيەدە اوچقۇمىدا نى قورماق بولغان

[مۇركى ازانس مسقوا] ئاناس، س اخباران ادارىنىك اغان جىرىبە، امر قا ھكومتى تۈركىيەدە ۱۰ برده اوچقۇ مياندا، قورماق اوچون ئنارلق قىلماقدا ۱ - قىلماق قورۇلۇش اشيارىنى ۱۲ - ابتدا ناشوماق بولغان.

ساويىتلر ائوم بوھباسى يا سالدېمو

[ازانس توكيو ۲۹ - نوپابر مىخ صوص ئاغرامى] اكرى فرانسىيە غز نەسىتە سوويتلر بو يل ۶ - اپنىك ۱۵ - كۈنى ابر كۈنسىك دېگەن برده ائوم بوھ باسېتى تجرىه قىلپنور. دېلەن خبر ياز غان ايدى. اما ياندا ايركوتسكى دن قايتى چقان ۲ نفر ياپونىيەلك بو خبرىنى ارد قىلغان.

قىلپىدىكى ابن دائىرەسىن چىف تىكەن ئۇرلى اولرنىك نقىس اوپونلرنىك قىتە نى بر آر توشوروب تورار ايدى، بو اوپوندىن باشقا بۇنىك كۈزىمىگە چاققان نىتە بر نرسە لوپغور اوپوشما بلەن اقسو غزتە خانەسىنىك خىدىتى بولدى. اوروچىمىن اىب كىلگەن برنچە تورلوك كىتابىن اقسو اوپوشماسى قانچەلك اىلار خەبىر برنچە نىسخە اىب بارغان ايسوكە دەپ تىلچىلر بىز اىب بارغان كىتابلرنى اىش دىن كۈپ چۈشۈدى. بومى كورۇپ بىز مو زورلاماق، يەنە بر غەزىب اش اقا سو « خاق كوچق » غزتە خانەسىدە نى اىھوا بولدى. غزتەخانە اوپوشما بىسىمىدا ايكەن. بۇنى « عىسكىرى ادارنىك ياردىمى بلەن] اىلگىركى اقسو غزتە مط بىھىسىنى عىسكىرى ادارەگە اوتكوزۇپ بر كەن ايكەن.] اچقان ايكەن. خرى تىز غوچى بالارنىك اىدى ۲۰ مك فوللر مەاش اىلر ايكەن. اقتصادى پىمىكىم اوچون قل سورغان ايكەن ادارە خرىف تىزغۇچى بالارلار بىرىنى اوپونداغىنە اوچوغ دائىسور بالار روچسز، شوتىكەك باش لقارىدىن قاتتىق اورنىكەن برحالد ايكەن، [قوماى بارا]

دەكى بازۇچى و شاعرلۇنى قانداشتور ماق و بو يارشماقا غائاب بارلۇنى بى شىب كىلك اوچون عبدالعزىز چىكزخان عىبداللە باسقى و تورسون بوھابىلر بارشما باشقارماسىغا اسم طامرى، او كور، لىو اقسىدى، واك لوسك، نىمىن تورسون برھانىلر و مەدىرلىقىغا پولات قازىرى سايلاندى.

بارشما چىنچە، تىرك اوپوشورچىنە تىرك قازاقچە مىلدا اوتكوزلۇپ ۱ - لىكى آغۇچىنركە بر سىرك اىتون مېدالىيە ۲ - لىكى آغۇچىلرگە بارىم سىر لىك اىتون مېدالىيە ۳ - لىكى آغۇچى لىرگە اىكى بارىم مىتقالق اىتون مېدالىيە مكافا بىرىلىشكە قرار قىلدى.

بو ئونىن اعتبارەن بارشما باشقار ماسى نظامنامە تۈزەمك اوچون قىزغن چا آى بىلگۈلەندى بو يارشماقا بىتون بورۇلماقدا اور.

صالح افندى چىن ھكومتىنىك اسىيادەكى دولتلىرگە يار تىم قىلماق پونسىيىنى مەدھلەگەن

[مۇركى ازانس بىكى دەلى] اىنەننىك اسىيادە دىمواغزا قارنا قوللانغان نىزىيا سابىق رۇسى پىرافسور صالح افندى بىكى دەلىدە مىنىستان خاق ارالما شىھىدەكى اركىنىك اوچون بولغان ئىلەرنى مەنكەرە قىلى نىيۇن: « چىن بىز بىكى شەر اورتاسىدەكى ئاش بولما توش دى. اىكى طرفى اوخشايدىر خىتلك بىلەن اورالغان بو ئاش بولنىك تۈزلىگى مەنظرە سىنىك چىرايلاقى مەمەزنى حىران قالا مۇردى يول بومى سالتىكىگە ۱۵۶۶ كىلومىتر دن نىزىول بورۇپ باقمانغا ماشىنا مەمەز بىزىك بىر تىزىك با، بورىرگەلى باشلاندى چىراي اق دوروئوش و ماشىنا تىزلىگىدىن چىقا يانغان سالىقن شامال، اوستومەزنى توپا دن كۈكۈل مېزىنى مارغانلىقن آزاد قالا دى. ۱۵ - ۲۰ مېئوت شورئاق تۈز بوپا دا ئۇرۇپ ارمىقالق مەدرالغا مودانق چىرايلاق تۈز ئاش يوللار يوقدور دەپ تۈلۈشە كۈلۈشە اقسو بىكى شىرگە نىب كىرەتوك، والى مەكەمەسىگە كىرىپ توش كىچىكە مېچ كم بىزنىك كىشىمىزنى باقمەن ايكەن. والى مەكەمەسىدە مەاون والى بىرىنى اوز اوشىمىغا نىكاي قىلدى. بو بىرۈش اوچون سوپىردى. اما مەكەمەسى دەكى بر آر قانئىلق اوزىنى سەل بو غان تۈتۈشى، بولۇپمە مەنئىمىزنىك باش لىقى بىر افندىنىك كۈمكىگە كەلدى. بىز او چۈن سابىق ولاتنىك سالىقى ادارىسىنى حاضرلىدى. بارىم اوزۇنەن بىرى ئىشى

ايدى. بۇدقە مەسعود افندىنىك تىشېتى آرقاسىدا بو ايش مېدانغا - اىتلانغ بو حالده نور. ۲۹ - نوپابر كۈنى ساعىت ۹ دە اول كەمەك - كەمەت باشقارماسىدا اول كوزۈلگەن قوتوشما بو بىكى اىشك بار (لققا كېلەر، غۇزالىقنى اېين صورئەتە اۋ چان ايتەر. مەجلىسكە مەسعود افندى و مەزىرەز عىسى اىب نىكىن باشقا نىطبو غان سادەسىدە چالشقان ۱۶ غا يانئىن بازۇچى شاعرلر قانئاشدى. مىلى رۇسى مەز بازۇچىلق يارىشى اوتكوزوك اورۇرە بو مەجلىسكە اچىلماقلىقى حەقدە مەم سوزلر سوپىلەتى . شەر ئىرى [تۈز يازمۇر] و ئو زل قول بازوسى [حىسنى خ] بو ۳ تۈر گە بولۇنگەن بو يارشماك دەتى اىكىكى آى بىلگۈلەندى بو يارشماقا بىتون بورۇلماقدا اور.

دەكى بازۇچى و شاعرلۇنى قانداشتور ماق و بو يارشماقا غائاب بارلۇنى بى شىب كىلك اوچون عبدالعزىز چىكزخان عىبداللە باسقى و تورسون بوھابىلر بارشما باشقارماسىغا اسم طامرى، او كور، لىو اقسىدى، واك لوسك، نىمىن تورسون برھانىلر و مەدىرلىقىغا پولات قازىرى سايلاندى. بارشما چىنچە، تىرك اوپوشورچىنە تىرك قازاقچە مىلدا اوتكوزلۇپ ۱ - لىكى آغۇچىنركە بر سىرك اىتون مېدالىيە ۲ - لىكى آغۇچىلرگە بارىم سىر لىك اىتون مېدالىيە ۳ - لىكى آغۇچى لىرگە اىكى بارىم مىتقالق اىتون مېدالىيە مكافا بىرىلىشكە قرار قىلدى. بو ئونىن اعتبارەن بارشما باشقار ماسى نظامنامە تۈزەمك اوچون قىزغن چا آى بىلگۈلەندى بو يارشماقا بىتون بورۇلماقدا اور.

رؤسيز بهرود افندي ننگ باهيدگه زيارتي [باشي اونگهن سالاردا]

پولات فارسي

رؤيس : عكس المشو-فقار وار بولسا ، وار دور ، ميديانده جايلاختميش-ننگ بوي ، يورتداقؤيوسه گهرمان ، گؤي ياري عكس ايتلميشه ننگ بوي يورمه ننگ ، زوك بو بوليميز وار ، كهده يرك انا بالا- شغفتا ق هاندهك بو شغفت قاسماق ، بويي كوز ادميونا قوسماق عاقبتني واخشى بوللاور ، ان ساققا كؤيب قاور ، حكومت ، عسك قوراندا ميم خانمو قالماس ، حاضر وقت ترازق ، سؤ يلهن اؤ ، مو قده شامين ، دؤي ، تيمهن لوي جان ، وقت قانگؤيب بيريميزگ ، ديب سوراوي .

رؤيس : ا . ي . جاسانسن قايتيب كلاسگنده بو وقت لسكؤيب بويي ، دؤي .

ساعت برده توپران كينهده شهر دؤي كهك ميرماندا ١١ كهفا غور و مسكولر ننگ اشترهني دؤي ننگ توپران خاسقن طرؤيه يرين رؤيسني قاروش ائش مجلسي اجيندي ، ميديانغا هر بوي مات اخوتؤمري ، اناره و باشقن ميديانغا ، مديسه او قوقويچاري حاشو بولغان ، رؤيس مسعده اقدريده مي حوراملر حريميه ميرمقا ، - ق نغ نازوا ، كاندا چاشني مسكتت يالباري اونگهن شاعر تارولاش يلهن سينه گه چزاردي .

نوع اخون خاتقم مسعود افنديش قاروش ائش خقيهده نغاس سوزلپ ، 7000 خاسق طرؤيه دن قاروش نيميز ، مديهن كيمين ١١ ناسه گه كؤي قاروش يازمه قلماقشمن سوزلماق ، ديب سوزلماق تمام هادي .

گؤلسورؤي ننگهن چاهان اشترين رؤيس مس- هده افندي موزگه چقدي ، ايتدي چيچامت اوندي دن قؤرب رؤيسگه ، سلام عليكم ، ديب سلام دؤي ، رؤيس : ا ، سلام بريك نديت بولسا ، سلام ا ، سلام قايتيريماق اوج ، وئيلكم سلام ، بولديش ائش ، ديب سوزلني باشلدي . خاسق قلماشني نهايتي نغت دلن ائشلاوي رؤيس ، ننگ نطق 2 نو صامت دوا قلدني ، (بو سوزلماق) كهك نطق ، ائديشمي سان غرتدؤر كه اوير باسد .

دؤي .

مسعود افنديشمي قاروش نيميز ، رؤيس مسعود افنديشمين چاهانه قلميز ، يول - بويورؤنؤر ، ائش اجزا قلميز ، دؤيگهن شاعرلر قايوليمب نغين اوعداشدي .

مجلسه ميديك 2-3 حقي تارقالن تيريه ، كوروك ، س . سنجك بايلارغا كوز سالدم ، بايلرؤ ننگ كيمييه هر خيل هم كه تاجار ، معلماري ونه جي معلملكن كيميم كهكهن ، مانده هي خاسق كيمييه كهكهن ، 4 - 5 نو بايلار اؤي سيمدا ، 2 - معاهده خاتم كورؤني ، باشيغا رومال اترقان اول طرف چايچاهار بو دانه دن قوزل چارا دؤي . كهك بو چارا دؤيگه مكال اولر اوچون بو نؤيشت بولسا كيروك قاشقارغا كؤيب ، كؤك اوسما قؤي دؤي اغان ، بو خاتم ننگ چيچايندا كورؤيب اؤي خان بويو وار باشقن ياليسي بار ، نو شاكؤرؤن اؤيسيدا بو كيروك بو اؤيوشمن توروب اوليغا بو دانه اؤي - كيروك ، ميمدندا قايسمن قؤ اؤرؤن - كؤن قوئي دؤيه تيكيدنه باشيغا بؤني اويراب ائتميزقؤرب قؤرب .

هده چيچامت ابدوا اؤيوشمالي ائشوزان ، هده لك باشقرا ائ سئلهه ، بو چيچاوا اولتوروش خان .

شورادي قلمن نغ نغ نغ ، دؤي بولمهن معده نئس كهك ساعت 4 نو تمام بولدي .

ننگ كؤي اؤيگهك دايدين مخبر ائ افندي ، قؤ سولوق سايفاداشم نجاز افندي لهرن بركه توروب ، پان كوجايشي كورومات اوچون كچيا اولاب كؤيب خب بارانغا بؤي ، بو دوكانن بو ادم چيچبت ائدي - بؤني قؤيودي . اولدان كيمس قايسينه ، بو چيچا چاي قؤيب بؤيه ، كؤيؤبو بو خوش بولغان بو ، سؤي ديب توروب ائدي ، رحمت دؤيؤق ، اؤج - شاش دؤيؤق ، وائشامؤوا بولسون دؤيؤق ، ه . ه . ج . اؤيوشمالي ، بو نئس ننگ ائسي جج اخمن بولوب قؤره ، ا . اولدور ، برده چيچا قلماشني كوروي قؤيؤك خوش بو سؤن ، دؤيگان ، اولوركون ياريميه

نو زيارغا ياتيب ننگه نده ، شونجه كهك ادم اددو ها چيچبت فوت حرمت يلهن قاروش اغان كهز ده ، كورؤيميز ترازه ، ترازه باشو تكلؤدي ، واي نو خراسم بو موزيه گه فوت حرمتگه ائسكه ادمن وار ائنگه نغو ، خدا بؤني هيمشده وائشا لؤي حرمت قلماققا وار اتقان اوخشاچادور ديب دؤيگهن ادم ، رؤيسيميزني كورؤب ، اولوب كؤيب كهك اتم آتام نؤيگه ندهك خوش بولؤيم ، رؤيسيني چايغا ايتماق قلماق بؤيه ، اؤره قؤير ، 2 - توب او نغ شغفتا ، وقتي يه تيمهي ، سؤز كه بولسامو بو چيچ نه چاي قؤيب بؤيه ، كهكؤم يانا بو راز وائشار غان بولور ائدي ، ديب ايتقان سوزلري ادمئسن يك قاشقارلاندؤري ، معقول ديب كورسه نكهن اشغافهه كؤيؤق .

بؤ حاشو تماق اوستيمن كلدوق ، صفر اوسه تيمهن نكهن ادم سولوق ائش اؤيديغان بويانده بؤر وار ، بو چايغا ننگه ندىن بولان ياخشق تماق ائتمب بؤيمز ديب سولوق ائش ائتوب بؤيمدي ، بؤيگه بو رچاچا ن سولوق ائش سالديوب بؤيميزگ نغ بو اترؤق بولور ائدي ، ديب بو قايتا نغ ائش اؤيؤق .

اش خانه دن قايتب قچدوق ، جج اخونغا رحمت ائشديق ، بؤر اقراق كؤيب ، مغير اوسه ائندي ، ميديك قوراملاق توب ائدي ، ائس ننگ .

كهك ائشمي اشورؤب قؤيسا سعت بولويمكهن ديب جهانلن بولوب ، هومسيتن اچيب نائيلام مودهن كيمين شونقان تماققا اوچراب قانغادا اشورؤب قؤيسا ، اميقورلو نغ عاده تپده لمان نو بؤلهمؤو ، ديب سوراوي ، مين اولنگفا چاقاچ قايب ، خجالن بولوب ، جق ييب تاشلاب اولمه يازا ، اشورؤب قؤيساؤو كيرؤك يوق ، نو ذك عاده تپده مهان قوماقني كؤيب يسه ، مهان اؤيگه سؤش بولورؤق ، اميا اشورؤب قؤيؤدن ديب خفا بولماي ، نو ، ديب اؤيغورلو نغ عرف عاده نيمني نؤشه نؤرؤب قؤيؤدؤ .

[دواي بار]

" تړك " كه بر باغشلاما

سلام ده شرك ، ١ : اولوغ يغمم سئ يل اششارلر معبت رشتكسي معكم بؤيؤن ده يللر ، ٢ . دؤيالو كؤيب .

سؤزك والور ، بؤيؤك ايدور معكم ائستهي سئ نغ نغ نغ نغ هيدكؤر قؤير ، بسنه كورگهج ده ، شيا ، ٣ . سئ .

يتشمه گهن شرافطده همان اول قايغبه سمن چؤنك قلمكي واقراتب نكهن عجب ده اؤنكؤر ، ٤ . صالار كؤيب .

قنؤر سئ ابدوا روش ، يتهن اسنهك لؤك كؤيلش وچدك نؤرؤد ده تيمهن ، ٥ . اولهؤار مدعا لؤيب .

قومائنؤر قولاغاك كؤيگه ، كوش ائسميدان اولؤنك ده پولات ، ٦ . كورزه ايله بركهن رؤيگه ججالو كؤيب سوزل اوچيه ، قورل كؤيه ، ميمدنگل كؤيگه كؤيب .

الغون حقيقتقن قنلنج دؤي ، ايدكوش وائلو كؤيب سئ عاشق اؤيؤر ايدار ، شيا شيا شيا سخته شئ دلر .

اراده باغادي موزلر ده تجمؤر ، دهان با صغالي كؤيب .

كورؤيسه نك بؤر قانؤوني حقيقت دؤر بوي بولنه .

بيانات الالاساق سندن كسه لؤر كه دواؤر كؤيب .

جمالك چالغا چن راحت اوسرمز ساقتمو - سامت
تصدوق چاييمز ده قؤيان ، سئ شونون جان قدا
كؤيب
سينك شاك ده بر اشعار دادور بؤر شاه - ننگ
شهاد
قبول ائش خوش بولوب قالمس سئ اولدن
رهان بؤيه .

دشاد

بورشلمه باغدار باش ايشانين ننگ اوره
چيچمئني نكچيكنه كارخانه سيگه او
قورغونچي قبول

قلمش اعلاني

- 1 - مقصدى - كارخانه موز چكرا اولمكده يئتمينك كؤرلؤيمز ييشقورمك اوچون ١٥٥ نفر اولوقچي بؤيوليب چقماقني مقصد قلاير .
- 2 - سانى - ماشينچاق اوچون ١٥٥ نفر قيريه چيچاق اوچون ائكي فؤز ائلك نغز موزو چيچاق اوچون بؤيؤر ائلك نغز اولوقچي قبول قنلادور .
- 3 - باشى - ١٦١ باشنن قؤياري يكرميه بئش وائش دن توپن بولوب ايشلب چيچاروش اشورؤك قاشقاروش اوچون هوس قانغويوش ايشلر قبول قلمه بؤر .
- 4 - باقنى - جهك خوا قراسن بولوب اؤتو سولاق بار تيريف - سفان خالي ، ساغلام دؤنك ائشيلر كؤنك باهن ائلك ، اميا ملت اؤرؤن اؤرؤ بؤيؤر .
- 5 - تيريه - مخصس ائتمينا تيريه بؤيؤش دن تاشقوي ريملك تعتم - تيريه هم بؤيؤنؤر .
- 6 - تيريه ماشق قمتي وائشمه الله ائ نئب نؤيؤر .
- 7 - تيريه نئان - تعليم تيريه چيچارنؤدا يماك اؤيؤر .
- 8 - تيريه يماق اوقوش ايشالوي بؤيؤشدن كائنه قيريه بؤيؤس ائيشي بولوب چيچوشلر كه كارخا قؤيرؤي باشقا خدمتچيؤر . اوخشا شق قيمييات بؤيؤنؤر .
- 9 - اسهيني دادوروش اولورؤي . اورومهن شؤر قور بؤيؤه (رومك) ائچيهدن كارخانه موزك تى چيچك بؤيؤمي . 2 - نارخانه موزك اورومجه يدي (مين يوبن طرفه يدي) تيره ، اؤيؤي . 3 - اورومجه چوك كورؤونك قؤري قسيميدي بولومجه سي 4 - اورومجه بوموسهن بولويدي كارخانه موزك ما تيريدول بولوم ، بشقون كارخانه موزك قؤيؤدي بويه رازوي . 6 - كارخانه موزك اشقورده تپوه رازوي . 7 - قاراشار اوجنؤر دؤي دؤي كارخانه موزك جارت بؤيؤمي سئكزي اؤيؤنؤدي قمارت بو وئى . 9 - توپران كينهده شهره يدي كارخانه موزك بولومجه سي .
- 10 - اسهيني دادوروش وقتن - تيرتؤگه اعلان قلمه غان كؤنك اولاب 12 - ائلك اشرفا قير .
- 11 - امعان ائش وقتن ، كهك نغهن وقده سئاش دن اؤتوكؤوش بلن سئقا كؤيؤنؤر .
- 12 - قوشمؤيه - مئتميكه كؤيؤنؤر سوك موزك سؤز چيچبت تئسه بئراق اوسمؤر قفل بولومچيچدن توروب اؤب ائش .

اورومجه نك كورهن
بؤيؤشه بؤيؤك 18 نؤمر ١٥ شالتي نئشوات ارلرسي

بۇلەنچىركەك خەلق بولسۇن! ئونقان بولك خەق بولسۇن! خەلق - ھىكۈمەتتىن اوستون! خەق - قوتىن اوستون!

بىز خەلقچىمىز

بىز مىلتچىمىز

بىز انسانىيەتچىمىز

مەدەرى: عىسى ئالب نىكىن
باشى: مەجرە: م. بوغرا

غەرقىمىز ئۆزىگەدور

دەنىمىز اسلاھەدور

يۈرتىمىز ئۆزىگەستاندور

دانەسى: 1100 تېلىمى 1200 دوللار
مەجرى: 1377 مەجرە 28

ئەلئەى نىشرىئەنى، طرفتىن مەنەدە، اوج چەقەندورغان، سىياسى، اقصادى، اجتمەلى، علمى، فەكرى و ئەبى غەزەدور

صەنئەتچىلەر ئىمەنى كۆرسەتەلى؟

تۈركىستان صەنئەتچىلەرى ئانكىندە او زىنىك تەظەنەك چەقەشەرىنى تامالەدى. داغ-دوغا بەلەن شەخەسەبەگە بارى شەرقى اسىياك خەق ارا مەركەزىدە صەنئەت نەمايشنى باشلاى. چىنىك ئەنئەلى غەزلىچى موسىقاچىلە رى وە صەنئەت عالمەلارى صەنئەتتىزنىك صافلىق، خەق صەنئەتى اىكەنلىگىنى چەت تەئەبىر دىن صافلىقى ھەقىقەتە اوستى-اوستىكە نەقەبەر لەر بەردى بووققىچە بىزنى مىلى مەدەنىتسىز پاكىلقەن خەرسىز، تەبىت، مەنەقەل خەلقىدىن آيرماسىز، بىر خەق ئۆرۈپ كەلگەن ئۆز لەر ھاكى اوبلانى كەلگەن دىكە لەر اوزلەرنىك قىسقا كۆرۈشەرى وە تۈپسىز فەكرلە رىنىك خەق اىكەنلىگىنى اقرار قىلىپ، بىزگە بىر انسانلىق سەبۇبىسى بەلەن ھەسەدلىق بىلسۈرمەكە

عىسى 'فەنەم' بۇسەنئەتچىلەرنى كەك خەدەيشەقا باشلاغاندا بىر مەنەچە 'بەلمەنە لىر،
'فەنەم اسكەر ئەمەلەرنى بىغىب نەمە قەلمەفە چىمىز. بولارنى اچكەرىگە آب بارى مەلتىمىز نەك نەموسىقا تەبەدورغان اشلاىر تۇغەب وروشىن نەمە مەقسەت بىلەن، دى بەلەنك سوزلەر بەلەن تۇسەمەچى بولە ھان اىردى.'

عىسى افنىم بو گۈدەكلك وە ھەسەدچەلىكەن امەب سەزنىمەسەن شۇنەچە گۈزەل صەنئەتچىلەر نى خەرقەك تەشەل قوبۇسەنلەر قاراغۇچىسى بوق اىكەسنى بوق خەرو زار بىرۈبۈسۈر. اوزەگەلەر بولارنىك بەك لىرىنى تەبەل رۈھىنى كۈتەب مىل صەنئەتتىزگە بارەم قەلمەبۈسەنلەر. امەبى بىز قىلساق تۇسەسەنلەر، اىچىنى تارلق قە ساكلار نەمە قىلساق بولادور، دېگەن چۈبايلارنى بىرەب نورغون چىنەلقلار بەلەن بولارنى اورومچىكە، آندوردى اوروم چىزە مو بىرۈمچەلەر مو اشقا قارشى چەق، صەنئەتچىلەرنى قارالان غەزە بوزلار دىكە مەقالەر يازشەن يالغەيمەدى عىسى افنىمەك بوشىنى مەلت مەنئەتتە زىيانلىق اىش بى كۆرسەتەشكە اورۇندى.

امەبى كوزالىمىزدەكى كۈندەك يۈرۈق فەكەتلەر، نەمەنى كۆرسەتمەكە، بو نەكەما قارشى چەقان بۇرنىنىك اۈچىدىن بۇرنىنى كورالمەيدورغان 'مەلتىچى'، لىر امەبى نەمەدەر. بىتون چىنىك سىياسى مەدى مەز كىزىك خەلقىغا مەلتىمىز نەك چۈنقۇر بىر مەدەنىت اىكەسنى اىكەنلىگىنى ئانۇتقانلىقى ھەتتى اجىببار طرفىدەنمۇ بۇسەك نەقەر لەرگە اىكە بولۇشنى مەلتىمىز چۈچۈن نا مۇس بولۇمۇ؟، شەرق بولۇمۇ؟ بىزنى وەشى سەنەپ يۈرگەنلەر نەك يۈز

لىرىنى قەزەب، دى بۇسەنەن صەنئەتە اوستون بولساق اوستون بۇن امەسەن، نەب كۆرسەتمەكنى بىز اۈچۈن زىيانلىق بولۇمۇ؟

بوسوزلەرىمىز بەلەن بىز بىر ئەمەلى مەختەب بىر ئەمەلى تۇشەرمەكەن اىمەسەن، قەقق مەلتىنى سۈيگەن، اونك كەلەچەكى اۈچۈن قەلغۇرغان، اونك آبرۈبى اۈچۈن غەم يەگەن بىر ئەمەلك پىراننى؟ و رۈب قەلغان اشىقا قەقەقەللىق قەل تارشى قەقەب اۈزۈپتەمىزغا پەلتا چەبەب بورگۈچى لىرىنى خەلقىمىز تونۇپ قەلسون عىسى افنىمەگە و خەلپەلەرغان بىر مەلتىچى نەك اوستىكە كە ئەلغان بۇتەنلارنىك نەقە اىكە نەكلىكىنى بىز اىتمەسەمۇ كورگۈچى خەلقىمىز بەنەبەر ئۇبەت كۆرسون دىمەكەچىمىز.

صەنئەتچىلەرنىمىز نەك مەلتىمىز آبرۈبى اۈچۈن قەلغان صەنئەت نەماشەرنىك لىزىنى نى مەلتىمىز ئانەمانا يولغان مەز مەنە؟ نە، بو اىش نەك پەمان بولماغانلىقىنى قەلغۇچىتەمۇ پەمان اىش قەلماغانلىقىنى بىر اسلەپ اوتەبلى دىمەكەچىمىز.

بىر نۇسەنى اش كۆرسەتەدور. بو تەجرىبە بىزنىك باشىمىزدىن كۆب اوتىدى. مەلتىمىزنىك صەنئەتىنى اچكى چىنەب جارى قەلپ ياتقان بۇسەنئەتچىلەرنى اۈبۈھتۈرۈش نەما ھەقسەز شەكىلت قەلغان 'مەلتىچىلەر' نىمە دەر اىكەن ئورۇستان صەنئەتچىلەرنىك گۈزەل صەنئەتىنى كورگەن اچكى چىنەلقلار مەلتىمىزنىك مەنەلىكىنى بو قەنقىلى بولمايدور غەنەلقىنى و ھەش. امەس نارىخەن بىرى بىر مەدىنى مەلت اىكەنلىكىنى ئانەسەمە قەل ھەس. بۇنى قەققە صەنئەتتىمىز كۆرسەتەدى

خەلق اوغلى

باش محرابیومیز قایتیش ئالیدی

باش محرابیومیز، اولکولرک نسی-
ران ناظری محمد امین حضرتیم بوغ-
را بر نچه وقتین بری، حکومت اشی
ایله نانکینده قالمش ایدی. مرکزی
حکومت ایله بولانورغال اشلری بر
قدر توگم باقندا قایتماچی.
افدیومیزنک رقیقهسی آ مینه خانم
خاتون قزلار اشخانه سینک مهم ماتریئال
لری کالمش سببیلن بر فانیچه اشار
یتورمک مقصدی ایله نانکینک کتک
ایدی. بو یاقندا او کشی هم اوز

اشلرینی تاماملای رقیقی ایله بر قایت
حالی آلدی اداور.
مخبریمیزنک خبریگه کوره، محمد
امین افندیم اوز اشلرینی موقتلیک
تاملاغانی معلومدور. هر برده ملتیمیز
نک بیوک اشلری بلن اوغراش بکیمه
یانتقان باش محرابی امدی قایت بزیلمی
کوروشکوسیور. افدیومیزنک یازمالر
باشنا قالغان اوقوچیلریمیز، آیدین بر
بر ساحهده یوز کوروشکوسیور.

کانتون خلیقنک تورکستان صنعتچیلرین ارتیچی

[شامخه ۷ - دهقابر] تورکس-
شان صنعتچیلری نانکینن شامخه یگه
کیلب او یون قویماقدا، دیگن دبدبلیک
خبرنی آلاغان کانتون مخبرلر او
یوشماس ۶ - دهقابر کونی اومهک
باشلقی تیسسی آلب تکیننی افشار
ایتهر و شاکخه بده حال سوراش اش-
نی بقریگن همان کانتونما کیلب تور
کستان صنعتچیلرینک او یون قویوب
بریشینی اوتونوب علی العاده تلگرام
چیکه. تلگرام بودور.

تورکستان کانسرت اومهکی باشما
نی عیسی افندی و بتون ایبلریگه
اومهکیگنک صنعت ساحه سیده قا
زانغان شهرنی بتون دولتکه یایلیدی.
کانتون خلقی اومهکیگنک بر کیلب
کیشینی امین ایتمه کنده دور. کیلر وق-
تیکیزلرنی تلگرام ارقالی بلنورسه کزلر
بزی صمیم قلیمیز بلن کونون آلماق
اوچون حاضرلیق کوروب نورساق،
کانتون مخبرلر او یوشماسی

سناویتده تورکانلار بوش قال غان

[سبیرما ۱۱ - دهقابر یونیهس
پرس] موسقوون فنلانمانک
گسینکی شایرگه آتاکار شوپساریه
مخبری: ساویت خاقینک زورلیق بلن
مال ساتب آلیشی، ددیور - تاریخ یو
زیده آز کورولگن هر اشدور. موس
قوا و بر فانیچه مرکزی شهرلرده ساتب
آلغان ماللار اوستید ساویت موسسهرلی
۱۵ - دهقابردا فل سستیمنی اوزگرتش
نی قیار قالدی. دیگن یالغان خبرنی
تاراققانلارن توپلاش تجارت دوکانلا
رینک ماللاری زورلیق بلن ساتب آلدی و
او مخبر بر دوکانن بر قیتیم مال
آلش اوچون ۱۰۰.۰۰۰ ساویت
دولاری آلب بارغانلقینی ایتادور. بو
خل نورغون فل خریب قلس قیچیلغی
۲۹ - نوایردا شدنک نقطه سیکه یتدی
بوننن صوگره تجارت دوکانلارینک بار
لق ماللاری زورلیق بلن ساتب آلدی.
و دوکانلار بوش قالدی.

التی شهر بویلاب

بول خاطرهمسی

(اوتکهن سانلردن اولاما)

التی شهرنک اگ دهشتلک یولی

مطبعی

بواشکافی دوکانلرنک آرابیده قانسوی بولری
نک آراسید اخلتاکو چاقاب او یوب کرین، او
کی طرفی و توریکه ینه شو خیل اش
کافی دوکانلر تزیلغان ایدی.

ماشینامز قلوب آلدی بلن والی مع
کدهسی طرفیگه بوریسه، فکرم اسلام
روحی بلن تولانغان کاشغرده بیگی بر
پهنیت میریمی بولغان قلوب بلن مس
جید و اونک اطرافیده هر ابکی کورو
نوشنک نمایانلری بولغان صلالک کشی
لر بلن اچیگه داستوم یانی پشمعت کهر
سه، اوستینن اوزون فرچه چاپاننی
تاشلامای انب بلن سوزلش بکیمکده
بولغان روحسز باشلر اوستیده یورمکده
ایدی.

آنچه اوزون بولغان انبهار کو چاسی
سر عیدگاه الیه چقدوق. کاشغرنک
همه کوچالری کلب بولغان یاکي همه کو
چالری بولسوزدهک اوشبو عیدگاهنن قا
راب کتکین میدان خلق بلن زنج تول
غان ایدی. اودولیمزدا قلوب آلدی باغ
چاسی بلن اویغور قلوبی بو میدانغا
مدنیت مییتی بریب نورسا اولک قول
طرفیمز، ابکی سارهمی تیره کایریمین ا
گز بولغان عیدگاه چاسی اسلام قوتلینی
منده توپلانغان دیگندهک قلوب مغرورانه
کوزدهک کریم نورار ایدی.

اوی جای نوغراسیده آلدی برل بورگنده
منک میگه تی بو ددباشقالق، دداسقالق،
نک سبیلری اشغال قلب آلدی. فانیچه
اویاسلامو، خلقنک دینی جهتین بول
سون دلی جهتین بولسون یوقارلیغی
کیمه مدنی و سیاسی مرکزین بولغانلق
منمو خلقنک باشقا شهرلرده بیگه قاراغان
دا، اوزینی بار دهپ حس قلعانلیغی بو
شهرنک دولتی، خریباری، صلالسی،
چاپانلرین مو کورونوب توروبور اسق
کورونوشی تورکن بولسا کرکه دیکن
خلاصینی چقاریشقا مجبور بولسوم.

ماشینانن توشوب والی محکمه سی
یاغچاسیندا عمر داملام خالهمیضا کردوک.
آغریق یانقان عمر داملامنی یوقلاب کل
گهن برمنچه معتبرلر بلن کوروشلرک
شولر فتاریدا صوفی بک حاجی بلن مو
کوروشلرک. بزنک سایلام اوچون کلگن
هیئت ایکنه لکیمزنی آکلش بلن برن
جتی سوزی، اوزنک عمل اوچون اش
لهمسین نولت اوچون فرقه اوچون اش
لمیورغانلقینی تاگمدهلر ایتسینن بو
لویمو بو سوزنی ایلغاندا چراییده کی منک
سوزومگه ایشندیمو بوقومو دهپ قاراش

برنجی قاراشدالا کاشغر کوچالری
نوکالری، یولوچیلری، باشلری کوزوه
که، قاراشغر اقسولردن باشقاچه اسق
کوردی. والی محکمه سیده ماشینانن
توشوب بولومو، باشقالر توشه دورغان

كوردستاندا دەخفي قورولتاي

[انقره ۱۰ - دەقابر] اورنا شرق مەدەنىيەتتون دىنيانىڭ حل قاماڭى او چۈن قېتىن بولوب تورغان بىر مەزگىلە غەربىي آرمىيا اېنگىلىزلىكىدە بوغون بىنە باشقا بىر ماجرا چىقاماندا توربەننىڭ يا قېتىنقى خەبىرىگە قاراغاندا دە ساۋەتنىڭ او زىگە خىزمەت قىلدورماقچى بولغان كورد خەلقى قورولتايى ۴ - ۴ - دەقابردا جۇبىر رايونىنىڭ تاما مەلۇم بىر يەردە اچىلغان ايمىش. جۇبىر توربەننىڭ جۇبىرىدەكى رايون بولوب آلپىنو شەھىرى بىلەن چىك آرانداشۇر. توربەن دە جەھۇرىت ۴ - غز ۴ - بىنىدە دە كورد مەلىيە ۲۱ - اۆكتە يەردە توربەن چىك آرا قىشلاقلايىغا باسپ كۆردى ۴ - دەس يازغان. بو غزنى گە كورد ساۋىت كە خىزمەت قىلغۇچى آدم لار سوربا قومەنوست فرەقسىنىڭ قوتور ئوشى آستىدا قافقاسيا ايران، عراق و سوربا خەلقلىرىنىڭ اچىدەكى كورد مەتلىرىنىڭ وكىللىرى آرقامو، آرفاجۇبىر غە كىتاب قورولتاي اچقان. سوربا حكومەتى قورولتاي اورنىنىڭ مەخلىكىنى قان

قورولتاي

حق ساقلاغان. كورد مەلىيە اسكى دور لەردە اورنا شەرقىدەكى اوروشقا مەنلەر دن بولوب ۶۰۰ يىلەن برى باشقا قار طرفىدىن بوى سوندورلغان. حاضر او لار ايران، عراق، توربەن و قافقاسيا چىك آرا لاردا تارقاق حالدا يەلمەكەن بولوب نفوسى بىر بارىم مەليونىن ۳ مە يۇنغا قەدر، بولار بىرنچى جەھان اوروشىدىن كىن فارۇ قورولتايغا وكىللىر يوبەرگەن. ۱۹۴۶ - يىلى ساۋىت آخىر بايجاننى ئانوغان مەزگىلدە ايراننىڭ غەربىي شىمالى تەسىدە دە كورد جەھۇرىتى ۴ - آدى بىلەن بىر دولت قورغان و آجىق بىر يىل حكومت سورگەن ۱۹۴۷ - يىلى فېورالدا بو جەھۇرىت ايران عسكىرلىرى طرفىدىن بىتۈنلەي يۇقانلغان.

۱۹۴۵ - يىلى خەلقى آرادا كورد مەلىيە مەسئۇللىرى مەناكەرە قىلغان وقتىدە شەرقىي توربەندە اولتوروشلىق كورد خەلقى بىر قېتىم قورغان بولسا مو توربەن حكومەتى طرفىدىن باستورولغان ايدى اورنا شەرقىدە يەھۇدى، ارمنى، آخىر بايجانلىقلار

و كوردلاردىن عبارت بو توروشقا مەلىيە مەسئۇللىرى دۇئا قوزغالب تورار ايدى. ساۋىت حكومەتى بورون ارمنى و آخىر بايجانلىقلارنى بىر قېتىم قوراندە قىل بولسا مو ارمنى كورد خەلقىنى قوندىرانش يولى بىلەن يەھۇدىلارنى مو اوز اچىدىن خەتلىگەن. بۇرە مەچى.

ايتالىيە حكومەتى اوتتۇچىلار فرەقسىگە اوزگەرە كچى

[روما ۹ - دەقابر] ايتالىيە حكومەت باشلىقى دىگامپىرى قومەنوست فرەقسى بىلەن اوچىنى سوتسىئال فرەقسى لارنىڭ رەھبەرلىرى ۴ ساعت سوزولغان مەجلىس نەتىجەسىدە ايتالىيە حكومەتىنى بىر طرفلىك مەيداندىن اوتتۇچىلارغا يۇنكە مەلك ايشىنى بوغون رەسمى تەماملانغان. مەجلىسنىڭ سۆز جەھۇرىت فرەقسىنىڭ رەئىسى بايئىشەر افندى ۴ - ۴ - بىر مەجلىس نەتىجەسىدە ايتالىيە حكومەتىنىڭ فرەقسىنىڭ غەلىيە العادە مەنئىگە مەمۇرىيەتنىڭ تەتقىقەنى ساقلاش حقوق كۆچىنى بىر شەكىلدە كۆچىرى بۇندىن كىنكى مەجلىس دە قار قىلماقچى ۴ - دېگەن

رېئىب بىر خېل صەمىيەتكە اۋەنە يەيدورغان ئۇيغۇرغا كەلتۈرۈپ قويىدى. اوزون اولتور مەجلىس، بۇرگە حاكم اندا رەسەندە اۋى حاضر لىنىيەلىكىنى اكلاب شوربىگە چىق كەتسەك،

كەشغۇرغە اۋچ كۈن

كەشغۇرغە كۈنۈز ۱۱ - لردە كەلگەنلىكىگە كەنە حاكم اندا رەسەننىڭ باغ طر قېندە حاضرلىگەن اۋىگە ئوشۇشەمىز بىلەن اۋىغەزنىيەننىڭ سورا ب كەلگۈچى باروقوستە لار تەھاپاي كەتتى. مەرخىل باشدەكى آدم لارنى بولغان بو مەمۇللىر كەتسەم اۋستە مەن بولغان بىقسە چاينارنى بانام بوپبا سىي بولۇپمو، كەشغۇرغا خەس نىزائەتنى و سوزى بىلەن اۋى شەھرنىڭ باشقا شەھەر لردىن اۋىرلىپ تورار ايدى.

از، رەئىسەز مەسەد افندىم بولۇپمو غەسقى افندىنىڭ سىياسى فەالەتنى، اولتۇرلى خەل مەتلىرى بىلەن قىزىقلىقنى و شولارغا خەس مەسلىق قىلغانلىقىنى مە بىر سوزىدە افا دەلەپ نورماندا ايدى ۴ - حتى عيسى افندىم بىلەن دەتور كستان ۴ - دەتور ك ۴ - سوز لارنىڭ زەيدە بولغان آدم لار مو اقسۇدە كېگە اوخشايش قوپال روشدە قارىشاغى بىر نەچچە اوچراششەدە اۋغان بو ئائىلە راتىم و كوچالارغا چىقاندە كىن توكان. مەرسەلەردە صىلا بىلەن سالماق اولتورۇپ مە بىر بو اۋىگەن كەچكەن آدم و اۋىغەلەر نى سىنجىكەپ مەناكەرە قىل، غەزەتلەردەكى مە بىر مەقالەنى دىت بىلەن اۋقوب اۋى اچىدە خەلصە چىقارپ چەت ئىشەرگە خۇدې مېچ نەرسەرنى بىلمەگەن بولوب، كورونوشلارنى كەشغۇر خەلقىنىڭ حەقىقەتدە اۋىغەرلارنىڭ سىياسى مەننى مەركەزدە تور غۇچى خەلق اۋىگەنلىكىنى كورسەتەن تور رار ايدى.

۴ - نەچى اوغوست -

كەشغۇرغە كەلگەن بىزنىڭ بىرنچى دۈنى شو خېل يار و دوستلار بىلەن كوروشمەك

مو كەشماق بىلەن اۋدى ۲ - نەچى كۈنى مە بىر طرفەن توخالغوسىز كەمكەدە بوا خان تەشەلر بىلەن مە كەشماق و مەلكى ۴ - جەربى باشقۇرغە فاتجە اۋقوش بىلەن اۋدى.

اۋى شەرنىڭ مەخاقت قوماندانى بوا خان جاۋ جۇنجاغە فاتجەگە چىقىش اوچون كەشغۇر ياكى شەھەرگە بارىپ قايتىدۇق. بو اچىكى شەھەر آراسىدا ۹۵ كىلومەترغا سەز اولغان تاش يول گرچە اقسۇ تەنە شەھرى بىلەن ياكى شەھەر آراسىدە كىنە يوللەردە كۆز بولسا مەمو، امما كەلگىنە ياكى طرفىدە تا ياكى شەھەرگە ئىكەنلىكىنى قىل تەرىپ فو بولغان مەرخىل بىلەن اۋى شەرنىڭ گو زەل يوللار بىلەن اۋىگەنلىكىنى كورسەتەن تور ماندا ايدى، آخىر غەربە بىلەن ۲ سەئەتنىڭ بولغان بو دۈننى حاكم اندا رەسەننىڭ پۇچ تەسى بىلەن اۋىغەزنىيەننى سەز مەيلا اۋىغەز كەتسەك، يول بويى اوچراپ تورغان آخىر لىق اۋىشەكەك دەقابلار اق پەردەنچە بايۇ ئىب، قارا چومبەتنى قايرىپ تاشلاپ بايلىق اۋىشەكە كەمكەدە اۋىگەن بولغان خاتونلار نى تەمشا قىلپ بارار ايدۇق.

[داۋامى بار]

جدى چىك آرا سىياسىتى

ادارەمىز نىڭ ئوتتۇچى

دەم ئالش كۈنىمىز جىمە بولسا،
 ادارەمىز نىڭ اش كۈنى بولغان بىكشىنە
 كۈنى بىلكىر قوۋى كىمەيدورغانلىقىدىن
 دەم ئالش كۈنىمىز بىكشىنەگە اوزگۈرتىمەكە
 كە مەجبۇر بولىدۇ . بو سەبب بىلەن
 جىمە كۈنى نىشەر فلانئاورغان بو غزىتە
 نىھايەت بۈگۈن بىكشىنە سايىمىلى اوقوغۇ
 چىلەرى بىلەن بوز كوروشمەدەتور .
 بولسۇن سۈركە غزىلەم بىكشىنە ، چىچار
 شىنبە و جىمە كۈنلەرى وقت نىسارارى
 بىلەن ئارقالب تورا دورىمىز كىچىككەن غزىلەرمىز
 اوجۇن اوقوغۇ چىلەرىمىز دىن غىفو سورايمىز
 بىرلەشمە باشلار باش ايشتابىنىڭ اروو

اوزهى شاك

تەجربى دىن :

اوزهى شىپاك ائىتىرىك بو دىئاماسى . جدى چىك
 آرا سىياسىتى ، چىيىن حەكەمەتلىك چىگىمارا مەنلەرى حەقىم
 دەكى قىلارنىڭ بو دەقۇرما رويىنى اوشا دىيىمىز
 انك اوجۇن ، كە چىك آرا مەنلەرى قىتاردە توپراغى بىز
 نىڭ مەنشىمىز نىڭ بو حەق دەكى مەنئەت قاراشلارنى ائلاما
 قى لازىم خالىى بو مۇرقە ، ھەكە قاشىدالى فىكارا
 غە ائوقۇشۇپ نىڭ تەقىمى اتەك استەكەن جىرئالىق
 كۈزدەن كىچىك لازىم بو حەق دە برىخەنمىز نىڭ تەقىمى
 شى كۆنمىز :

خاقى - آرا چىك آرا مەنسىلتىرە -

نى اوجىكە بولوش مەككىن :

۱ - گىرمان - فرانسوز چىك
 آرا مەنسىيىتى ؛ بو شىكەيل چىك آرا
 مەنسىيىتە ەر بىكى دولت چىك آراغا
 ئوچىلوك عىسكىر قويوب ، مەرافە صف
 لورى ياسال ، دەق دەن اوز چىك آرا
 سىنى سافلايدور ؛ شو بول بىلەن
 خوشنامەنىڭ چىك آرانى كىچى ەر فاز
 داغ بر حەركەتە بولوشىغا يول قويول
 مايدور . كوپچىلوك آروپا دولتلىرى
 ھم اوشىو شىكلەنگەن چىك آرا سىياسە
 تى بورگۇزەتور .

۲ - آمىرىقا قانادا چىك آرا مەنسا

بىتى شىكلى . بو دولتلىر نىڭ چىك
 آراسى بىتون شىمالى آمىرىقا قىتەسىنىڭ
 اوزوملوك قىسملىرى آرقىلىق اوتەدور .
 بو دولتلىر چىك آرا رويى بىر مونچە او
 رۇنلەردە تىبەق نوسالغۇر بىلەن بو -
 بىرەس آبرىسامو ، آمما چىك - ارادە
 ھىچ قانداق عىسكىرى كوچ ياكى فورغان
 لىر قورماغان . كوچەنەر نىڭ بارب
 كىشىدە ياكى سودا مەنسىلمارىدە ئالاش
 لىر چىق بىلسا ، جاناق چىقان جاھىدا
 حل قىلادور ، ياكى تاشقى سىياسەت بو
 لى بىلەن حل قىلادور . كوپچىلوك آمىرى
 قا دولتلىرى چىك آراسىدا بو خىل چىك
 آرا مەنسىت شىكلىنى قىبول قىلمايدور .

۳ - گىرمان - چىخ چىك آرا مەنسا

بىت شىكلى ، خىزىرقى زەمان دولتلىرى
 دە كۆپ مەنسىن قورولغان دولتلىر خىز
 لى كۆپ . بو مەنلىر اېچىدە قىسى بىر
 لىرىنىڭ سانى كۆپ ، قايسى بو لىرىنىڭ
 آز بولادور . تارىخ و سىياسى سەببلەر
 بىلەن بو مەنلىر دىن قايسى بو لىرى اوزى
 تالىق بولمايدۇ ، اونچە صانق بول
 مايدور ، او خىل مەنلەرنى ابارە قىل
 ھان دولتلىرىمىز قايسى چانغۇردە او خىل

مەنلىرگە اوخىشاش كۈز بىلەن فارمايدور ،
 يا قانئىق اېزىش سىياسىتى قوللانادور .
 ياكى نوزاققا توشۇرۇش سىياسىتى قول
 لانادور . اگرە بو خىل احوال استىب
 دەكى مەنلىر چىك - آرادا جايلاشقان
 بولسا ، بولوبۇ ، خوشنا دولتە او
 نىڭ تەق حەقلىق قانداشلىرى بولسا ،
 بو خىل چانغانلار تىخىمۇ كۆپ بولادور .
 ۳ ەر مەت اوز نەقەبىنى اوزى بىلگۈ
 لىدور " دېگەن شىعار بىلەن خوشنا دو
 لىنىڭ قوتورتۇشى استىدا ، بو خىل
 مەنلىر نىڭ دائىم اېرىلىش اوجۇن مەجالدە
 قىلىش امكانىتى بولوب ، اېكى دولتنىڭ
 بىواسىطە توقونۇشلىرىغا سەبب بولادور .
 گىرمانىيە بىلەن چىخ اسلاواكىە يانى چىخ
 اسلاواكىە بىلەن پولشا مەنا شو خىل
 چىك آرا دەقنى مەت مەسئەس بولەنسى
 بىلەن كۈن جانجاللار ئوغۇلغان . ۲ - قىز
 تەلىق دىنيا اوروشىدىن كىيىن بو دولتلىر
 كىلەپكە كە چىك آرادا توغۇلوشى مە
 كىن بولغان اوشاقى مەت جانجاللار
 نىڭ آسەنى بىل ، اوز آرا باغش مەنا
 سىيەنمە بولوش اوجۇن تومەننا - ەب -
 نومەنلەپ آدملىرى بىر - بىرى بىلەن
 ائىلمىشۇرۇش يالغانماي .

اوتۇمۇشە چىن دولتى بىرئىچىمىن
 اوز خوشنامەنلەردىن اونچە زور قورقۇنۇش
 لىر بولماسلىقى ، ۲ - ئوپراغى چولا
 چەت دولت بىلەن بولغان چىك آرالار
 دەشت چوللار دىن عىبارت بولغانلارنى
 چىك آرا سىزقلر نىڭ بىر مونچە چايلەر
 دىن ائىق اوجەش نىكشوروش اشلىرى
 اوتكۈزمەنگەن ابدى . دولتىمىز نىڭ كەك
 بىر چىك آرا رايونىلا مەلۇم ايدى ،
 قايسى بىر بىرلە دەقنى تىبەق چىك آرا
 توسالغۇلاردىن باشقا ، كوپچىلوك چىك
 آرالار نىڭ سىزىقى ھەم بىلگۈلمەنگەن اھ
 دى . اگرە چەنمەن بىرەر دولت چىك -
 آرا مەنغا باسب كىرپ قايسى بىر بىرلەرنى
 اوزىگە قوشۇپ آلسا ، بىز بىلمەنمەنكە
 سالىب اوتكۈزۈپ تاشلار ائىنوق . بو
 نداق احوال استىدا چىك - آراغا غە
 كىر اوزاناشقا ضرور بولمايدى . چىك
 آرا شاربىگە كۈتلى بولۇشكە ضرور
 بىت ئاپەلمايدى .

- چىلەنكى تىكىنچىپاك كارخانەسىگە
 اوقوغۇچى قىبولقىلىق اغالنى
- 1 - مەقسەدى - كارخانەمىز چىقرا اولكەلەردە قىتە
 نىڭ كادىرلىرىنى ئىشەتتىرىمك اوجۇن 500 نەقرا اوقۇغۇ
 چى قىبىلىق چىقماقنى مەقسەت قىلادور .
 - 2 - سانى - ماشىناچىلىق اوجۇن 100 نەقرا تېرە
 چىقراق اوجۇن ائىق ئۆز لىك نەقرا مولودا چىقراق
 اوجۇن بىرۈز لىك نەقرا اوقۇغۇچى قىبول قىلماق .
 - 3 - باشلىق - ئاڭلىشىدىن بىقارنى بىكۆمە بىش باش
 دىن ئۆتۈن بولوب ايشىلاپ چىقارۇش اشلىرىگە
 قاتناشاش اوجۇن ھەس قىغىچى باشلىق قىبول قىلماق
 4 - لىياتى - چىك خىوا قىراسى بولوب اوقۇلا
 سۈپى اوزىكىلىق ، سەغان خالىى ساغلام بۇدۇك
 باشلىق قىلماق باھان ئالار . امما مەلت اېلېمپايدور
 5 - تىرىشە - مەھسۇس ئاغىنىق تىرىشە بولۇش
 دىن تاشقىرى ئىسلك تەقەم . تىرىشە ھەم بىرلەش
 6 - تىرىشەلمەش مەقتى و قىتەبە تەلئى ائىب بىل
 كۆلەيدور .
 - 7 - تەقەبىياتى - تەلەم تىرىشەچىر ئايدىدا چىك
 ائىچەك . كىيىن بىتاق اوقۇش اشىبارى بىرئىشەندە
 تاشقىرى ھەز ايدەدە 2مەك دولت دولتلىرى بىرلەش
 اوقۇش تىرىشە - ئاشەش - بولوب چىقۇچى
 لىرگە كارخانەمىز دەق باشقا خىزمەتچىلەرگە اوشاش
 تەقەبىيات بولۇدور .
 - 8 - تەقەبىياتى سىمىنىق قانداق اوقۇش تىرىشە - اسىيە
 شىق يازىلۇپ چىقىلار اولۇڭ كارخانەمىزگە كىرىدەتە
 شى قىلماق مەھسۇس و قىلماق كادىردىن بۇرۇسەن نەقە
 شارادور .
 - 9 - سىمىنىق يازىلۇش اوزونلىرى . اوزومىن شو
 قىتە دىيادە (كومۇل) ايدىدەن كارخانەمىز نىڭ تىق
 چىلەك بولومى . 2 - ئارخانەمىز نىڭ اوزومىنچىسى
 (مەن بولۇپ تىرىشە) تىرىشە اوزونلىرى . 3 - اوزومىن
 چىن چىك كۈيدۈك نىڭ غىرى تەسەببۇدى بولۇپچىسى
 4 - اوزومىن بولۇسەن بولىدەكى كارخانەمىز نىڭ مە
 نىرىدىن بولومى . بىشەن چىك كارخانەمىز نىڭ قولىدەكى
 نەقەرە زاپورى 6 - كارخا نەقەرە نىڭ تاشقىرىدەكى تىرە
 اودى 7 - قاراشلار بولۇپچىسى دەق كارخانەمىز نىڭ
 جازىب بولومى . سىزىقنى سىزىقنى بولۇپچىسى تىرەت بى
 ومى 9 - ئۆزىدىن كىلەش شىپىدەكى كارخانەمىز بولۇپچىسى
 10 - سىمىنىق يازىلۇش و قىتى . غزىتە غەلەن قەند
 ھان كۈندىن باشلاپ 12 - ائىك ائىقۇرغا قىر
 11 - امتەعان لىق و قىتى . كەلگەن و قىتە سەناش
 دىن اوتكۈزۈش بىلەن سەنئەتكارلەر بولۇدور .
 14 - قوشۇمچە . مەكتەپكە كۆرگەندىن سىك سىيە
 سىز چىق بىشە بارلىق راسمۇد قىل بولۇپچىدىن
 ئۆزۈڭلەردىن ئالار .

اوپو شمسائالتای نشریاتی عاجز لارغا پاردم حرکتی باشلادی

۱۷ - دهقابر کونی کچ ساعت ۴ ده
 اویغورلار اوپوشما بناسیدا، مجلس آچدی -
 لایه اویغورمه دئی آقارتقن اوپوشما بله اولد -
 نای نشریان ادارسی بولکنده حاضر او
 روهچیپده اچلق و سوغاللق دستین
 اولوم قورقونوجی آستیدا قالغان عاجز
 کمپبل مسلمانلارنی قونقازش حرکتی
 باشلاشقا قار قلب بر حاضرلق میثی
 سابلادی بو میثکده چنگزخان داملا،
 مطیعی ع - تیمن، قادر آخون سرای
 نورسون عبدالرحیم، اسماعل طاهیری
 جمال الدین اتندی و عشور بوللاق قاتار
 لقی آدهمار سابلاندی - بو حاضرلق مده

ده تورک تلیدا بر سنی اچشقا قار
 قلغان ایدی حاضر بو دارالفنونقا لقی
 شوردن اتنلق او قریلاردن خوتن ولا
 تینن اتنغان ۱۰ او قوچی تکلی ممکن
 اورناتسیدهگی خطرلک یول بلن ایضک
 مینب بر یارم آیسغا قس -
 بورور چوارغا کیاب، کوچاردن ماش
 نا بلنی اورومچیگه یتب کلدی، کاشغر
 دن او قویلار کلگونچه بولازنک وانق
 نی بوشقا او کوزمه سلک اوچون برها
 ضرلق صنغی آچب بو کوندن اعتبارن
 درس باشلادی.

ششجک قوروش

اوپوشماسنی قورولتایی بو

کون یاپلیدی
 اولکنده زده یول بائیسن قورولغان
 سیاسی اوپوشمالاردن برسی بولغان، دها
 بی شجکلا قوروش اوپوشماسنی اوش
 بو آرنک باشیدن باشلاب ۷ ولایتین
 توپلانغان وکیللری بلن قورولغای آچد
 قما گوشکدر ایدی، قورولغای ایکی مده
 تمدن آرتوق دوام قیلب، پروقرانسی
 نه، تصدیق قیلب، چهارشنه کونی -

ساقچی مدیری یاسین ئاخونلار مکاتله ندی

اورومچی شهرک ساقچی ادارسی،
 ئا ایکنچی شعبسقی مدیری یاسین
 آخون و اورونبیساری لر شهر خل -
 قیبا، تنجلیق ساقلاش اوغزلارنی نو
 کور، وکیللرله آلتون میمالر سونغان.

ینه بر یوقوری صنف

اولکنده ننگ بردد بر دارالفنونی بول -
 مان «ششجک شوپن» دارالفنونیدا
 و وقتبچه تورک تلیدا او قوچی اولو
 چیلار یوق ایدی، بوبل مکتب لانی
 شوردن او قوچی آلدروب، طب، حقوق
 اورساری آچش و معارف فاکولتای

التی شهر بوئیلاب

بول خاطرسی
 (اوتکمن ساتلردن اولما)
 کاشغر ده اوچ کون

کوبئتی اشغال قای، اوستیکه چکنمتین
 شمت شالور، باشیغا بادام دوپا کیگن
 مامللر خودی بر قاپن چقاندنک اوز
 شاش اولتورماقدا ایدی، مجلس رئیس
 نلق تکلیفی بلن صحنه گ چقم، صحنه
 نه چقش بلن بنه بر ئوکلک نورو
 نوش پهیدا بولدی، بادام دوپا کیگن
 ار مامللرنک سول طرفیده ارلرنک
 دن برجه اورونئی اشغال قای، با
 سن بوقاری قسمینی بورتنه شال بلن
 چک اورغان، بیج بر جایی کورونمه
 دورغان مامللر اولتورماقدا ایدی، به
 ضیق ادهلر صحنه بر حرکت قلغان بول
 سا بولار شانی سل کونه یب قاراب
 لار، و مرحال کوزی توشمه سون ده
 گهنی قلب، شالینی توشوروب آلا او
 سی، من بولازنک مونداق محکم یا
 قشله ننگ سبب نمدهور ده ارلار آرا
 اربغا بنه بر کوز بوگورته ب چقم، ار
 لر آراییدا خودی کوز ایتزلید
 اوپرده بوپرده ایتای بولوب کوروز گئی

بزمه اشنی تنجلیق بلن خلققا زبان
 زخمیت بتکوزمه ی باسقتوروب تاشلاغان
 لقی اوچون نزاکت بلن بوکشینت تبریک
 قلب خوشلاشب، قایتب چقموق -
 - تنجلیق اوغوست -
 کاشغرفه کلشیمزنگ تنجی کونی ننگ
 اوچون اونوتولمانیدنک بر کون بولدی،
 بو کون بوقون دولت بوئیچه، معلملر با
 رامی بولغان کونقوزی خاطره کونینی
 کاشغر کونه شهر معارف خندهجاری
 اونکهمزکچی بولغان بر کون ایدی -
 کونوز ساعت ۱۰ لاردا منمو بو خا
 طره مجلسیگه قاتناشماق اوچون کاشغر
 اویغور فلوی بناسیغا کرم، - ملک
 کشی سفادورغان زور بئانلق یاریمیدن

مطیعی
 بو کشی مو قسقا امامه
 شالیق قلب، عکس حرکتچیلر قا
 ماقا اتنغاندن کینکی کاشغرنک کوبتنج،
 حکومتینی حمایه قلدورغان بره اعا
 کلکینکینی بر نهچیم کون لگری حقا
 رنلنلب الهزاده بولوب ایکنه به ضی
 کشلر بر آر اوچ آتش اوچون کوچا
 لاردا شمسائالتای اوروب قوبوش اش
 لمیزتی توغورغان بولسا، اما آخر
 اوزینک بوشقا چک قوبانلاندین ممبر
 ده تنجلیق بولوب کتکهنلنگینی باشلارنک
 مو، بعضی اولدن آزدورغوچی کانتا
 لاری، جز اتنغاندن کینن اوزک مطیعی
 توشدق توبه قالمادا ایکنه نایگینی ایتب
 اولدغه.

لام اونكەزدى. سايلانما رېئىسلىككە مە
ھەدە افندى اورونباسارلققا چىنم خان،
يەھدە امين ھىزەت، ايش آلب بارشقا
شەھەر ايچىدە عاجزلارغا
اورومچى شەھەر ايچىدە ھۆكۈمەتنىڭ
عاجزلارنى ئوقۇتقۇش ادارەسى چىنلىۋىط
داشلارنى امانەت ئوبلاش كىرەتتى قوزغاب
شەھەرنىڭ بۇ نەھەيدىشەن ھۆكۈمەت

[مىچىگان ۱۶ - ھەقابر ئۆيەتتە پىرس]
مىچىگان ھۆكۈمەت بىلەن يۈرتنىڭ ۲۵۰۰
اورومچىسى شەھەرنىڭ نەھەيدىشەن بىلەن
بۇ قىلغۇسىن قۇممۇ ئۆيەتتە، دېگەن شەھەر
لارنى واقىرادى. آمىرىقا قۇممۇ ئۆيەتتە فر

مولوتوف قايتىدى
[براين ۱۶ - ھەقابر] ساۋېت ھۆكۈ
مەتنىڭ خارجى مەنستىرى مولوتوف لۇد
بەلغارىستان بىلەن
[صوفىيە ۱۶ - ھەقابر] خۇرگە كۇ
رە بەلغارىستان ھۆكۈمەت ئالبانىا ھۆكۈمەت

بۇ ياپوننىڭ بوش بۇ
[مەركىزى ئاۋانس ۱۲ - ھەقابر خە -
رى] چىننىڭ داڭلىق غۇزەتى بولغان
ئالوق بارنىڭ مەبىرى خۇچۇڭ افندى ئۇ

لەيۋىن چۈن اندىلەر سايلاندى مەبىرى
ھۇننىڭ اغان خىرىگە قاراغاندا بۇ كۈن
بايلىش مەراسىمى اونكەز مەكەدە
يارەم ھۆكۈمەتتى نەھەيدىشەن
۲۷ مېلىئونقەدەر امانەت ئوبلاغان ھازىر ھۆكۈمە
تنىڭ عاجزلارنى باققۇچى ادارەسىدە بىر
تۈرك ۵۰۰ چىنلىق عاجزلار باققۇچىدە.

ۋەسى لېدەرلەردىن آيسلاننىڭ نۇفۇسى
توسامانچى بولىدى. بۇنىن تولايى مە
فۇن ئوروننىڭ ئىقۇرى طرفىدىن ھۇمىناشالاندى
زورمۇ. زور نۇقۇ توختانلىدى. نالۇق
پۇلسلاز طرفىدىن ئوقۇق قىلىندى.

مەن مەجلىسى مۇۋەپپەقىيەتلىككە اورغاندا
مەن ھۆكۈمەت بىلەن اوزدۇلدىكە قايتىدى
ئالبانىيا ئاراسىدا
بىلەن اوز آرا ئوزولگەن دوستاق و بار
دەلشەش شەھەتەسى رەسمىي اعلان قىلدى

چىنلىق ھەمكارچىسى
كېوداى اوزوش چىنچىلەر بىلەن سودىلا
دورغان « خەلق آرا ھەكمەت » دە سود
قەلئەتە بەلغارىستان بىلەن بايۇن اوروش

چىنچىلەر بىلەن « لىك - مۇجاشى » نە -
لىق سايىق بايۇن رېچا ادارەسى مەبىرى
ئىقۇچى ھۆكۈمەتنىڭ نەھەيدىشەن بولماسىدىن
ۋەسى ئىلەن « ھەم ھەمە قىباب گۇھلىق
خەلق ئېرىگەن » بۇ بايۇن اوروش چىن
بەھەتتىنى قارا لاغۇچى چىن پىراگور
رى گۇمەينى تەجىدە قالغان.

[باشى ۱ - ھەتتە]
خەلق دەپ تۇرغان ئىلەمىز تەمىنەن، بۇقارە
دا ايتىلغاندىكى، آغزىمىزنى بۇمۇشقا مە
جۇر قىلىش سىياسىتى نەقەدە نەھەيدىشەن بۇ
لۇب پانادور.

بۇقارە خەلق بىلەن بۇ بۇگۇچىلەرنىڭ بۇزى
تۇشەنمەن بىلەن بىرگەن بولسا، بۇنىن
كىش بۇ خەلق بىلەن خەلقنى تۇشۇنۇپ
الدىنىنى امىد قىلماز. اگۇدە تۇشۇنۇپ
تۇرۇپ، مەچ قانداق ئېلەك و لىستەكەر
ئۇ طاب قىلماققا رۇخسەت ئۇق دېگەن
نەقەدە « نەقەدە شۇ خەلق بىلەن بىرگەن
بولسا، بۇ بىلەن بۇگۇچىلەرنىڭ بىلەن بىلەن
سىياسى پىرۇگرامما رۇجىغا خەلق ھەسار
لاش، مۇنداق سىياسى پىرۇگرامماغا خەلق
مەكۇرە بىلەن ھەركەت قىلغۇچى كۇپ زىيە
لىق ئېلەككەن بۇ گۇرۇھلەش ئونكەزچىمەز

خەلق ئېلەككەن، ھوقۇقنىڭ بۇگۇتەكەندە
قايلايمان شەھەتە، بۇرتىكە بۇرۇنچە
نەھەيدىشەن آكسىز آدەلر قۇلغا تۇشۇپ
بىر كەندە بۇلۇشەن ساڭلاشنىڭ بۇرەن بىر
بۇلۇ مەكتەپ، مەعارف آرقىلىق آكسىزلىققا
قارشى كۇرەش ئېلەككەن ئېتەپ، سۇ
زۇمەنى تەمەلەن.

اورومچىمەن كەكەن بۇر باھى ياش
نىڭ سۇزى غەب تۇبۇلغاشقا مۇھە
مەلەر مەننى مەنەنن آقىش بىلەن اوزاندى.
مەجلىسى، مەكەزە ھازىر مۇداغا
كۇزىپ قالغان بايىراق تەقدىم قىلىش بىلەن
تەمەلەندى. جاۋ جۇنچاغا مەلەمەلەرنىڭ
تەشكىلاتىنى ئېلەمۇرگەن بايىراق تەقدىم قىل
مەن بىلەن بولغاندىن كىن، سۇفۇ بك ھاجى
غا و تاشقەر كەنە شەر فۇرە بۇلۇمى

باش كاتىبى بولغان ياش بىگەنكە باشلار
نەمەيدىن ھەم بايىراق تەقدىم قىلدى.
مەجلىسى كىن ھەكەم ادارەسىگە قايت
قان ايدىمە « ئىچىمە مەنۇت اوتەمەللا او
بۇمەنى و مۇبىلانى مەجلىسەن چىقىپ كۇ
رۇشكە كىرگەن مەلەمەلەر قىلاب كەندى .
[قۇمى بار]

اھەللىمەنى اوختۇرۇپ اوتۇش اوچۇن
بولسامۇ بىر نەھەتتە سۇز قىلىشقا مەجبۇر
قىلدى.
مەن بىرگە چىقىم. كۇپچۇك مەلەمەلەرنىڭ
چراپىلەرى گۇيا مەكە تەشەببۇسكە تۇيۇلدى.
ولارمۇ خۇدە بۇرۇن ئىشەنچ كۇرگەندەك
بۇ بۇرگە قاراشىپ كەلدى. سۇزۇمەنى بۇر
تۇمۇزنىڭ ۱۱ - ھەتتە بىكى مەلەمەلەردىن بۇل
غان مەسۇد سىرى افندىنىڭ اولكەزىگە
رئىس بۇلۇشى بۇ مەلەمەلەر اوچۇن شۇرۇق
ئېلەككەن ئېتەپ بىلەن باشلامدە. مۇد
مەن بۇر باش مەلەم رئىس بولغان مە
كەم مەلەم بولدىلارغا رۇخسەتلاشنىڭ اور
ئۇ بۇقۇمىنى ئېتەپ اوتۇندۇم. مەلەمەلەرنىڭ
رۇخسەت چراپىلەرىدە اسىق بۇر كۇلۇدە
سەھەلەر كۇرۇندى.

سۇزۇمەنى بۇر اوچۇن، چىنمەن ئېلە
مە بۇلشقا دولت قۇلغا اوتۇپ دۇپۇغا
تەشەببۇسنىڭ قۇبۇمىزلىقى اوز كەلدى
خەلق مەستەل بۇلۇشنىڭ امكالى بۇقۇمى
بۇرەن بۇر بۇل چىن جۇمۇرىيەتنى قۇل آت
تىدا ياشاپ اوزىمۇزنىڭ مەلە مەننى ھوقۇ
مە بۇرۇمى تۇلۇق قازاناش اوچۇن تۇرۇ

سۇزۇمەنى مەجلىس رئىس مەننى
مە تەكلىپ قىلدى. مەچ بۇر ھازىرلىقىز
كەكەن بولسامۇ، امما مەجلىس رئىسنىڭ
مەلەمەلەرگە قاراندە، جەسەدە ئولتۇرغان كۇپ
چۇك مەلەمەلەر تەقدىم اوزاندى
كەكەن ابراھىم افندىنى سۇزۇگە تەكلىپ
ئېلەمەن بۇر اوزتۇق بەھالەق

سۇزۇمەنى مەجلىس رئىس مەننى
مە تەكلىپ قىلدى. مەچ بۇر ھازىرلىقىز
كەكەن بولسامۇ، امما مەجلىس رئىسنىڭ
مەلەمەلەرگە قاراندە، جەسەدە ئولتۇرغان كۇپ
چۇك مەلەمەلەر تەقدىم اوزاندى
كەكەن ابراھىم افندىنى سۇزۇگە تەكلىپ
ئېلەمەن بۇر اوزتۇق بەھالەق

قار
الدى
ن ولا
نكان
شەھ
سەر
مەش
كەش
ۋەتە
بۇر ھ
تەرتار
ش
بۇ
لغان
اوتۇر
اوت
بۇر
آچە
مە
مەس
ا
مەن
كەن
كەن
اوت
ئىسى
صەنە
كۇر
رەگەن
لەرنىڭ
بە با
بىلەن
ۋەتە
بە
بۇل
قاراپ
ھە
لار
مە
قار
بۇر
ار
لەيدى
كەن

جدى چيک ارا سياستى

اوزى شاك

[باشى اوتكن سانلاردا]

بو بزنك اساسى سياستيمز، بونى چيک ارا ملتلىرى بلهگى لازم. بز بولارغا [اوشياق ملتلرگه - ت] دولتك الله اخرجى سبلهز چيكنى ننه اهنكلىگىنى ايو چيک بولمورمهگىمىز لازم. بو چيک - بو ارتىپ كهكهنده جزالاش لازم. شو ناك بلهين برهگه بز فقط بر - بويىز بلهين صميمه مناسيبنده بولمانه لالابرك. نه باشى، بركلهك باشناماق ممكئنگلىگى اولارغا بلمورمهگىمىز كيردك. چين جه - وورنى حقيقى روشده برلهشب نوچه - سه باشقارنك بمان قصدرده بولماي - مورغابلقىنى شونداق بولماندا اوشياق ملتلىرگه تىچ همراهه اېگه بولادورغان ملقنى بلمورورنى كيردك.

توغرى به بىز حاضر اوزبىز نك بر قسم چيک ارا مستللملر يمىز خلق ارا تو قونوشلار نك بر خلقلىق بولوب قالغان - ملقنى، اوزناق بولماندن كين بو مسئله لهه يورنياغ بزنك فكر يزمده كېدسه سا ده اصولار بلهين حل قىلىش ممكين بول - خاغانلىقنى هم اوبدان بيلمىز. اما اجرا قلىشك قىلغىقا قاراب بزنك اساسى دو لت سياستيمىزنى اهميتىز ناشلاش، بو اشقا متعلق يولغان كىليرنى بولسىز نهمترهش كيردك ايمىس.

۲ باشياق خندهليرنى قانان ياي - دورى - اومتوشده بىز بلهين چيک ارا ملتلىرى اراسيدا باشورغى بولمايىمور غان اير دهز دوام قلب كلىدى. مركزى حكومت طرف اوزبىك عسكىرى، اقتصا دى، مدنى، سياسى اوستونلكىگه تاياناب چيک ارا خلقيه برابرلك موربانيق كو زى بلهين قارامادى؛ اسق معامله قلمناى، بولوبمور مركزدن يرافدا اشلهگوجى عىل - مدارو كىزالارنك اوسكئ كويچىلك اچكى ايار اوبلانغان اوسكئ قىلير بولغان - ملقن چيک ارا اشلىرگه كور... سى بولمادى. شونكهك بوقورى فكرلىرى هم بولمادى. شونك بولار با، اشنى بو علاج قاب زمه مسمين اوتكو زوب اكنئتلا كويىغا كرىب، اداره نك قابى، مليكى، شخصى استهكليرىنى قان - موروش اچودن وظيفه ليرىن فائالاب،

بتون كوچى بلهين خلقنى ايزيش خلق قاينى شوراش بلهين مشغول بولدى. بولاردن قالسا، چيک ارا خلقى بلهين منا سبتنده بولغان سوداگرلر فقط اوز قانئا سينيلا كوزلېب، باشقى تدبيرلر الغاب ايش قلمادى. برك خلق بوخل اوست - نما اوست الداش و قاينى شوراش لار نى باشيىن اوتكوزمئندن كين بو بخ سئوكلكلر ارقاسيدا بولارنى توغور غوچىلارغا قارانا بولمان دشمانلىق قارا شينى اوزگرتنه اكالامادى، بو كوئ منا بو حل قلمناى دوام قلمان عداوت اشان جىزلىق، اوز ارا بوزوغلىقى يوقاش او چوق جدى روشده باشيىلققا كرىشهك لازم. بوندن كين چيک ارا اوچون قاد رو تاللاغاندا، بتون كوچ بلهين برك قادورلارنى توتورشهك اهميت بيرب ير لك خلقنك برك اشلارنى قىشلارعا لوق، بومرهك لازم. مركزدن ايبيرنگلن بار چيک ارا خلققا سدائش مسسيونر لىق روحي بلهين چيک ارا خلققا خد مت قلا دورغان بولمانى لازم. اونك اوسه تيمگه بولار توموشدا چيک ارا خلقى توموشىغا يانلاشمانى لازم. مونداس قانئادا خلق كوليدى بر باغى اناس اوزنانقان بولامز. خلقنك كوئى انگنا - دن كين، برلهشكئ چيک ارا جمعيتى قورامز دىگهن مقصدگه كلگهلى بولادور. چيک ارا خلقنك اشانچىنى قازان حاق اوچون بزگه ملتلىرنك برابرلىقنى تولوق تعمين قلىماق كيردك. قانئوندا اقتصاددا، جمعيتده ايكنى خلقى يايوست كوروشلرگه مطلق بول اوماسلاق لازم. كويچىلكنك فائالاناورغان حوققلارنى آب قالمى بومرهك كيردك. اما كويچو كونك وظيفه ليرىن هم چاقشقا اورون بومسلك كيردك.

بىز تل' مدنيت دىنى اعتقاد طرف - لمورىن، خطابلار بلهين خطلى ايمىسلر، چيک ارا بلهين چيک ارا بولماقان يرلر اراسيدا كورونهكلك ايرملر بارلىقىن ير اقرار قلمائيمىز لازم. اما بو ايرىما بوسينك - برسرين ارتوق ايكنكلىقنى بولاش بلهين مناسيبتىز دور. شونكهك ير دولته ايرىم تل' مدنيتنك بولمان -

ملقى او دولتنك برك روچه غا غاسلر دور. بولار بيرى بلهين ممكئارلقنى اوبدان بولارده آب بارا اسلا، توره وشينى موا لاشتور اهور. انگلره بلهين شويستار به بونك اوبدان بر مثالييور البته حكو مت اچپنده بومونچه تمئل [اسسيبلا سيه] سياستىنى ياقلا بهورغان اتملر هم بار. اما بزنك دولت حسيبمىز نقطه سىن اوزگرتشكوزلاش اشحقنايه سياستور چونك بويچا ارا ملتلىرنك قارشىلغىنى اوغانىب، شهسهيگه سبب بولوب، روحي برلهشيكه باشقى تاثر بيرش اورنىغا قتورسيچ، بمان تاثر بيردور.

برلهشمه ايلار باش ايشيانىك اوروم چيدىكى تكيجهيك كارخانه سيگه او قوغوچى قبول قىلش اعلانى

1. مقصدى - كارخانه موز چكار اوكلره تيم نك كادوروشىن بششورمك اوچون ۵۰۰ نفر اوقونو چى تريبىل چىقناىنى مقصد قلاور.
2. ماشيناجمق اوچون ۵۰۰ نفر تريبه چيلىق اوچون ايكنى لوز الك نغز موزون چيلىق اوچون يوزلر الك نغز اوقوغوچى قبول قىلغان.
3. ياشى، كاشلارنى يىقارو يگومه پش باش دن توبن يويوب ايشلېب چىقاراش اشرهه قانئاشش اوچون همى قلفوى ياشويىل قانئان.
4. لياقئتى - چرك خوا قفارس يوليوب ارقولا سوايى يازىغىف - سفان خانى سالماق دىگنك ياشلر كلكك بلهين اللار، اماما ملت ايشلار.
5. تريبه - مضمون قلمئىن تريبه بويش دن اشقارى بومسلك تعلم - تريبه هم بولمور.
6. تريبه ماش مقى وقتنيه اشقارى قاب بل - كىله.
7. تعليميى - تعليم تريبه بچر قانئادا بومسك ايجىك. تيم، يتاق اوقون ايشيارى بىرلىشدن تاشقارى هم ايداهه ۵۰۰ كىل دىلت دولتلار بولمور اوقوش بومسكى ياشلش - يوليوب چيچو كىرگه كارخانه موزدى ياشقا خدمتيلرگه اوخاشلار تعميرات بولمور.
8. سكرتورى اسمئىن قلازوروش تريبى - اسمىن قىز اوزبويچىلار اونك كارخانه موزيه كيردشه كى طيلىق مضمونى و قىلداق كافدورن بوشنه دن تان شىلار.
9. اسمئىن قلازوروش اورونلى، اورومون شر قىل دوايه (تومو) ايجيدى كارخانه موزنك، تومو چيىك بولومى 2 - كارخانه موزنك اوروميه مده سى مىن يوبن طرفيدى) تيره اودوى 3 - اوروم -
4. اورومچى بومورون بوليدى كارخانه موزنك ما تريبول بولومى، بششون كارخانه موزنك قىلموئى تيره رازوى 6 - كارخا نغز نك كاشقردى تيره اودوى 7 - كاشقار بويچىن دهى كارخانه موزنك مارت بولومى سكرتورى كوچوئدى قورابت بوچى 9 - توريان كينه شهيدى كارخانه موزنك بولومى.
10. اسمئىن قلازوروش وقتى - قوتكه اعلان قند مان كوزدن اشلا 12 - ايكن اشرفو قدر 11 - امتحان الش وقتى، مكلهين و قنده سناش دن اوتكوزوب بلهين شفقكار بويچىلر.
12. قىلموئىه - مختسك كىرگئدىن صوك سيب سى چىق قىشمه بارلق راسمور قىل بولموجىدن اوتوب اللار.

ادرس :

اورومچى نغىلگون
 وقته ديمك نومر 18 تاشقار نشريات ادارى

بولغونوك! خلق بولسون!
تونقان بولك حقي بولسون!
خلق - حكومتين اوستون!
حقي - فونين اوستون!

بز خلقچيمز

بز ملتچيمز

بز انسانيتچيمز

مبيري: عيسى آلب نكين
باش محرر: م. بوغرا

عرقيمز توركدور

دينيمز اسلامدور

يورثيمز توركستاندور

دانسق: ۱۰۰ ايپيلى ۱۲۰۰ دوللر
مجري ۱۳۶۷ صفر ۸

آلتاي نذرباني طرفدن مفتده اوج چقا، ورغان سياسي، اقتصادي، اجتماعي، عامي، فكري و ادبي غزته دور

دد نهرك «بر ياشقا كردى»

بوگون مظلوم ملتيمزنىڭ مىلى اوا زى بولغان «نهرك» بر ياشقا كردى. بو بر بل اچيده دهرنك، ملتىگه عادتدن ناشقارى بيوك خنمتلر كور سونه آلاما، امما ملتى اوچون توغ رى دەپ سايلانغان بولمى اوزچيل دوام قلدورون اولكه، موزنىڭ قانغولوق حادته لار بلن تولغان بو بر بللىق سياسي حياتيدا حقيقى روشده، ملتى طرفده توروب يارب بولدى. سوزلەپ كلدى، اشلىپ ئلدى.

بونك بلن او ملتىنى دولتكه خيا نت بولغا باشلامادى. دولت اچيده نو روب مى بارلقىنى ساقلاپ هر ارلين ياشاش اوچون كورهشمككە؛ اوز ملتى نى سويوش بلن برابر بتون دولت و بتون دنياده نى ملتلمزنى هم سويوشكه دعوت قلب كلدى.

اونك يازغانى، سزغانى، آكسز ملتىنىڭ قايفوسى بولغانلىقى اوچون او نك اوزى هم اوكسز بولدى. هر او كى طرفى اونى يەئلىدى. اوندىن چوچو دى. بر طرفى، سز خلقنى ارگەشمىش بىز باشلانغان بولغا توكل فلشنى توست دولك، دەپ اويكه لىسه يئنه بر طرف سىزنىڭ اسكىلكلر يىزنى فاش قىلدك، دەپ كاپىردى.

«نهرىد» بونك بلن اميدسز لىز مەدى. چونكى خلقنى ۋالاكتلك بر اش قا توكل ئلدورغوجويلارنى فاش قلىش بلن اوز خلقىنى اورونسز زيات زخمتى بىن ساقلاپ قالسا، دولت نامىدىن اسكى لك قلعوجويلارنىڭ اسكىلكلەرىنى فاش قلىش بلن بر طرفدن مەمەزنىڭ مشترك

ملكى بولغان دولتنى خاقى الدىدا آقلا دى. و خلقىنى ظولمدىن قوتقازاش او چون كرشدى. اوكسزلىكده اش قىلماق، «نهرىد»، اوچون آسان بولمادى. مادى جەتتىن قىنالدى، شەماتلارى طرفدن حقاتلەز دى، امما بو قىتالاش حقاتلەز، شاه «ارك» نك اوز ملتىگە بولغان مەجبى آلدیدا هيچ نرسە ايمەس ايدى. «ارك» نك بىر دىن بىر قايفوسى يولنىڭ اوزى سويكەن خلق طرفىدىن قوشىن مەى فالش احتمالى ايدى.

امما بوخىل قايفوروشنىڭ اساسىز ايكنەئلىكى اوزون اونمى آشكارا بول دى. خلقىمىزنىڭ كىرك خارچىدىن بولسون كىرك ايليدا توروب بولسون كىرك آل تى شور نك بىراق ناھىلەرىدا نو روب بولسون، گاه آچق گاه ياشرىن بىرگەن سلاملىرى ياردەملىرى مە غزىتە مزنى سويوب سويوب اوقوشلاريدىن اولارنىڭ بىزنىڭ يولمىزغا بولغان مەجبى ولنمەكە ايدى.

«ارك» بو بىر بللىق مىلى حياتىمىزدا باشقا فاكلار آرقالقمو اوز بولنىڭ توغ رالقينى ائىنلايدى. ئىلاشش، بو قلا شىشلاردىن خالقا كىلەنورغان ۋايدا نك عمرى قسقالىغىنى بىر بللىق تجربە اويدان كورسەئدى.

«ارك» بوگون اوزنىڭ بىر بللىق اونمو شىپنى كوزدىن كوجورگەئندە اوز بولنى توغ راسىدا آلغان بولغانلىقى بلن بو كوز بولدىن خلق مە فخرلەنگەندوگوز قالدەلار كىتورە آلامسا مو امما باشقارلارنىڭ زىيان كلنور ميگەئلىكى

اوچون شكر قلاآدور بو بولغا بولغان اشانچى يئەمو مستحكەملەنە دورە. «ارك» اوز بىك اونموشىنى اسكە آلغان بوكونە مادى مەنوى قىتچىلارغا تولغان، بو بىر بللىق حياتيدا حقاتلەرگە، ناھق تا ياقلازغا جىدا «ارك» اوچون اوزىنى قدا قلب، اوزلەرنىڭ شىرىن شعرلەرى. كوچلك مقالەلەرى و مارماى. تالەى قدا خان مېنتلەرىلەن، «ارك» نى اوشبوكو گە آلب كلىگەن غزتە مەبىرى ع بلىل، يازو چىسى ر جارى، و ئانكىئندە آلتاي نىشر قلب اوچمەس نىتىجەلەر كورسەتەپ اورو چىگە قايتقاندىن كىن «ارك»، نك كوچىگە بوچ، روچىگە روح قوشقان باش محرر، رىمىز ع تىمەن باشاق بىر-ون-ون، چكى تاشقى بارلق يازوچىلارغا درە لك كوكلىنىڭ لك چونقور اورونلاريدىن چقان بالقونلوق سايفىلارنى سونادور. شونكەئلك اسق سوغاندىن قورقماى «نهرىد»، نك پوتىغا-پرت، قولغا قول بولوب اشلەگەن مارماس دىجاپارمەنى. [عمومى اشلار مەبىرى] عبداللەننما نى باشلق بارلق خنمتچىلەرى، تزوجىلا رى و باسوجىلارى آلدیدا مە چونقور اعظم قىشقا مەجبور بولادور. لك آخرسىدا، «نهرىد»، اوزىنىڭ مادى و روحى بولەكچىلەرى بولغان بارلق مەجبەرىگە بوگونكى خاطر كو نى مەنسەبى بلن بالقونلوق سلامىنى تقدىم قلا دور.

دولېتمىزگە قېلىندۇرغان ياردەملەر توغرىلوق كىفالت

يېنە بىر كىفالت

[اوشىنتون ۷۱ نەچە دېقاپار] امېرىكا دو-
لت اشىلار پالاتاسى اوزىنىڭ جونگوغا
بولغان سالىقنى سېلىشى دولت مىجاسىنى
لىك رىسمى غېلىشىگە اوچراش بلەن بوگون
يەنە كېكەش پالاتاسى نىڭ فول بېرىش مېتىنى
طرفىدىن مرزىى حكومتىمىزگە ياردەم قىلىش
توغرىلوق كىفالت بىرگەن.

امېرىكا انىصىدى اشىلارنى باشقور
غوجى ياردەمچى باشلىشى سونىڭ كەش
پالاتاسىرا ايتىشچە ; بورون نوام
قلى كەلگەن جىرى ياردەم قىلىش قانۇنىدەن
۶۰ مىليون امېرىكا دوللارى امېرىكانىڭ
جونگوغا تېخىمۇ نورغون ياردەم بېرىش
فرىصىتىنى توغدىرغوسى.

قىيىنچىلىقنى كېمەيتىشنىڭ چارىسى دولت
مىجاسىدە كرگوزولوشكە كورسونىلگەن
برلەشمە دولتلىر قونقوزوش مېتىنىغا
خاندن كېنىكى قونقوزوشدىن اشىپ قالغان
۲۸ مىليون امېرىكا دوللارى وە حاضرىقى
قوشولغان ۲۷۰۰۰۰۰۰ امېرىكا دوللارى

بلەن ۵۰ مىليون امېرىكا دوللارىدور.
دولت اشىلار پالاتاسىنىڭ يراقى شرق هېيتى
باشلىقى مەم جونگودەكى سابىق سفيرى
بەدى دى موانىڭ اعلان قىلىشچە: حاضىر
برلەشمە دولت قونقوزوش مېتىنى پالاندا
دىن كېيىنكى قونقوزوش پلانىنى اوز اچىر
گە ۵۰ مىڭ توننا بىغدى ۱۲ مىڭ توننا
گورۇچ و ۲۰۰۰۰۰۰ ۴ امېرىقا دوللارىلىق
دورا لەر كرەندور. بىغداينىڭ بېقىسى
۲۵۰۰۰۰۰۰ امېرىقا دوللەرى گورۇچنىڭ
سوممىسى ۱۶۰۰۰۰۰۰۰ امېرىقا دوللەرى
حسابلانغان. بو پلان ياندىن وقتدا چوز
گى امېرىقا حكومتلىرى طرفىدىن تونزول
كەن. بەدى دى موانىڭنىڭ امېرىقا چوز
گى حكومتىنى اقتوموبىل و قوراللىرى
بلەن تامەن قىلماقچى. دېگەن مېش-
مېش خېرلەر توغرىلوق - «اولەر بو
نىڭ سوممىسىنىڭ ياردەمگە بىرىلىش قىلەر
دىن تونزولۇپ قالماقتا ايكەنلىگىنى بىلمەي
دور» دەپ ايتىپ كەپ، ايشەنمەگۇچىلەر
اوچون نكشورۇپ كوروشكە رخصت قا
غان ھەمدە اولەر امېرىقانىڭ چىت دولت

بلەن بولغان حسابىنى تېگەندەشە چونگو
بلەن مازى اتام طاقيم آراللىرىدەنى فو
راللىرىنى جونگوغە سانب برش اوچون
قلاپانغان صحىبىنى آشكارا قىلدى،
دېگەن.

ناوسىپىدىڭ نىڭ ئاھرىقاسىزىت ايتىفاقى اورتاسىدەكى جدى احوالنىڭ تىھلىل قىلىشى

[مركزى آراسى ئىوروق ۱۷ - دەققا
بىر - ئىصوص ئاھرىقى] امېرىقانىڭ بىر
لەشمە دولتلىر قورولتايفىغا اېبەرگەن و كېل
مەر او مەكىنىڭ باشلىقى ناوسىپىدىڭ ائىرى
چىكاگو خارجى مەمكارلىق مېنىتەدەمىرە -
قا بلەن سەرىت انىفاقنىڭ بىرلەشمە دو
لتلىر آراسىدەكى جدى احوالاتى حقىدە
تفصىلى بېلانىنى بىردى، ناو ائىندى: «بىر
لەشمە دولتلىر، دىيانىڭ غومى بى خىر
لىك مقصدىگە يېتىشى مقرر» دېگەن
ايشەنچىنى تىكرالاپ ايتىش بلەن اوز -
كەن بىر بلەن بويانقى بىرلەشمە دولت -
لىرنىڭ موفىقىتى و مقلوبىتىنى اسلىپ
بىا بىرگەندىن سوك، «بىزنىڭ حاضرىقى
عملى فائىزىنىڭ ايوك و كوچلۇك

يەنە بىر نوبىت سەزدەيم. بىر زمانلاردا مچ
كوزىگە كورونمەكەن بىر مونچە يىگىتلارنىڭ شو
مكتەب قېرىسە، نىتىجەسەندە بوگون بو
موفىقىتدە خاقى مەعارىفا تىرەن بىر مەتبە
دەت بلەن كرىشپ ئارتقان چىقا امكەنلىرى
نى اونوتوب يەنە شو مەكتەب مەعارى اش
لىرىنى تولدۇقلاش' اوشوروش غەمىدە
يورگەنلىكلىرىنى ياكى جەمئىدە موم - موم
اورونلار اېگەلىشى كوپچىلىككە احتىراپ -
نى قازانغانلىقىنى كورۇپ، مەملىك خىدا
مىنىڭ مقىس بىر خىدمەت اېكەنلىگىنى يەنە
بىر كره حىس قىلدىم.

۱۳ ئىنجى اوغۇست آساسا بىر زمان -
دا اورەمدە اوقوب يورگەندە مېنىكە
مەتبەسەندە بىر - بىرىدىن كورگەن يىگىت
لار بلەن كوروشوش سوزلەشش بلەن
اوتىدى.

— ئىنجى سەنتابىر —
بىرىنچى سەنتابىرنى كەشە شەھىر خاكتى
ئورسون غىلى ائىندىنىڭ شەھىر ئاشىدەكى
ئاغرىدا تون كاشغىر عملدارلىرى، منور
لرى خەرىتىگە بىرگەن ضىافتىدە اوتكەندۇك
[دوامى بىل

التى شەھىر بونىلاب

بول خاطرەسى

(اوتكەن ساتاردىن اولاما)

كاشغىر دە اوچ كون

مىظەي

صحرا - صحران بىلارمگە قانتاشماق او
چون كەلگەن بىر مەلماننىڭ نوبى اورودە
چى دارالمەلمىندە مەن مەلم بولغان دور
لردە اوقوغان يىگىتلار ايدى. شاك دويەن
نىڭ زىندانى مەنى بو سوېوملك يىگىتلار
دىن آيرىپ تاشلاغان ايدى، اوز وقىدە
آئا - اوكا اورنىدا بىر - بىرىزنى سوېوش
كەن بو يىگىتلرنى بوگون بويردە كور -
روش مىڭ اوچون تولادو لىنىلك بىر -
نرسە بولدى. بو يىگىتلارنىڭ كاشغىر سە
سى بورانلىرىدا كۆلكى سىنغان بوگونكى
وقىدە اوقوش خېلىنىڭ ئاناقى مىظە
لرىنى اسكە توشورەدورغان آنا مەكتەب
خەتمەچىسى بلەن اوچراشقانى مەم كوچ
لىك تائىر قاغان بولسا كەرك بىعضىلرى

كوزلىرىگە باش ھەم الدى مىڭ ھەم كور
لموم نازكەلەپ تىدى. اوستى - اوستى -
گە كرىپ كەلمكە بولغان مەلمانگە او
زەھمە تىلى بىرگەن بولدىم. اوزون يىل
لردىن بىرى مەلمانكە مەقسە بىر اش
بلەن مەشغول بولايغانلىقى بلەن بولار
نى ئېرىكەلەيم. كورچىلارنىڭ كورلىقىدىن
اوتتوروشقا اورون يىتمەسلىگەن مەم - بىر
تورگوم مەلمان كرىپ اوزون اولتورماي
صەبتكە قانتاشالماي خوشلاشيب چىقىپ
توردى.

بولارنى ماا موندانغ بىر بىرلەك
خېسى بلەن قىلان مەملىرىدىن، اوقو -
غوجى بلەن اوقوقچى اوتتورسىلارنى
باغنىڭ حىقىقەدە چاك بولاندورغان لىقىنى

خەلق ئارقىلىق بىر تىشكىلايمىزنىڭ بولۇشى -
 مۇر، بۇ تىشكىلايمىزنىڭ ھەر بىر بىردە -
 كىم ئۆتكەنمىگەن بىر نەچچە نۆپەتنىڭ مەجلىس -
 دە ئۆزلىرىمىزنىڭ دۇنيا مۇئەييەن تۇتقار
 پوزىتسىيەسى خەلق ئارقىلىق ۋەزىيەتتىكى
 تۈرلۈك تالاشلار ۋە چىدى مۇناسىۋەتلىرىدە
 تۈرلۈك بولۇشى، روشەنلەشكىلى، رېئىدى -
 ئاۋافىنى ئۆزىنىڭ غەدىدىكى قوللاندىمى
 ھەن مەلۇم قىيافىتىدىكى يوشۇق سۆزلەرى
 بىلەن سەھىت ئىقتىسادنىڭ بىرلەشمە دولتەلەر
 دە تۇتقان پوزىتسىيەسى كۈز قاراشىنى
 ئېتىبارغا ئېلىشقا، ئىقتىسادنىڭ ھەر بىر رەجىر
 لەرى ئۈز دۆلەتلىرىنى مەدافىقە قىلىش
 ئىشلەيدىكى ھىتى تىجىپىكىنى ئوقۇغاندا
 لاشتوروش، تانتىكىسىغا ئويلاشقا
 بولارنىڭ قىتەيدىكى مەدافىقىنى ۳ تۈرلۈك
 ھۆل بولۇپ، ئۇنىڭ بىر نەچچە ۋەزىيەتتىكى
 ئىقتىسادنى باشقا ھەر بىر دۆلەتلەردىكى
 قومۇنۇستىلەر قىرغىسى، ۲ نەچچە ۋەزىيەتتە
 ۋەزىيەتنىڭ ئۇرۇشىنى ئىقتىسادى ھەر بىر
 بېقىندى دۆلەتلەر، ۳ نەچچە ۋەزىيەتتە
 تىشكىلان ۋە سەھىيەنىڭ ئىقتىسادى
 ئىقتىسادى ئىشلەيدىكى دەپ كېلىپ، ئوغۇ -

دولتۇق ئامېرىكانىڭ كۆمۈشىنى تاشلىرى
 ئوستىيە ئۆيىدىكىلەرنى ايتىدى، ۱ -
 مستەھكەم چىقىرىشقا رۇھىمىز بىلەن بىر
 لەشمە دولتەلەرنىڭ ھەر بىر مەسئۇلىدە
 خەتتە، كىشىمىز بىلەن قايىلەتچىنى
 اوتىپ، ھەر بىر تالاش تۇرۇقلارنى ھەر
 خىل غەمۇسى مەجلىسكە ئاتىشىدىغان قىلىپ -
 شېمىز لازىم، ۲ - جى ياردەم قىلىش، پلا
 نىنى اجرا قىلىپ، خەتتى بىر يىلقى قىش
 ۋەزىيەتنىڭ ئاچ بىلا تۇتقۇچىدىن مەدافىقە قىلىش
 لازىم، ۳ - بۇلەرنىڭ ئۆزلىكىدىن اصلاح
 قىلىش ئىشلەپچىقىرىش، ئورۇنلار
 كىم ھەر بىر دۆلەتلەر بىلەن بىر ئىقتىسادى
 كۈچكە كۈچ قوشۇپ بولىشى، ئىشلەش
 لازىم، ۴ - بۇلەر بىر تۈرلۈك خەلق، آرا
 لىق سودا ئالماشتۇرۇش ئىشلەپچىقىرىش
 رواجلاندىرۇپ بولۇش بىلەن ھەر بىر دۆلە
 تى ئىرتىپاندىرۇپ، كۈرەم، ئايلىق خالغا
 كىلالايدىغان قىيىمىز لازىم، ۵ - بۇلەر
 سەھىيەنىڭ قۇرۇتۇش خاراكتېرىدىكى تىجار
 ۋەزىيەت ھەجۋەتتىكى قىيىملىق سېلىق بىر
 دەپ توشۇنۇش، دەپ سۆزلىنىپ تۈگەتتى.

ئىككىلىمىزگە ھەتتى بىلەن ئامېرىكانىڭ ھەتتى ئالمان ئىشغال تۈپراقىدا بولدى لىشەھەش بولدى

[ۋاشىنگتون، ۶ ئېكېابىر] يۈنەيتە پىرس
 ئالمان خىبرىگە، كۈرەنكىگە، ھەتتى بىلەن
 ئامېرىقا ھەكۈمەتتى ئالمان ئىشغالىيەت تۈپراقى
 ئىچىدە بىرلىككە باش قارىگە، قوشۇلما بەر
 بىرلىككە كەلمەك بولۇشى. ئۇنىڭ ئوستىيەگە
 بۇ ھەقتە كۆپ اوتىمى دوستلۇق ئوخشاش
 ئۆزىمك بولۇپ ئوخشاشمە غەربى ئالماننىڭ
 ئىقتىسادى، سىياسى ئىشەر ھەقتە غەلبەدە
 باببار كۈرۈزۈلمەك بولدى ھەمدە ئامېرىقا
 ھەكۈمەتتى ئاۋچۇق بۇيرۇق بىلەن ئىشغالىيەت
 رايونىنى ئىزگەندۈرگە، كەلتىپ باشقارماورغان
 بولدى

پوچتا ھەقىقىتى ئاشۇرۇش تۈسۈلدى

[مەركىزى آژانس ۱۳ - ھەقتە -
 نەنجىن خېرى] قانۇن تۈزۈش پىلانى
 ۱۳ - ھەقتە پىلاندا ئۆتكەنمىگەن ۱۹۶۲ -
 نۆپەتكە مەجلىس ھەقتە قانۇن پىلانىنى ئىش
 لەرنىڭ تىكلىشى بىلەن پوچتا ھەقىقىتى ئاشۇ
 قىلدى ھەمدەن قانۇنلارنى ئىش
 قىرماندا كەرتە قىلىپ، مەجلىسكە مائەورى
 پىلانى رېئىسى ئورۇنلاشتۇردى ۋە يۈزۈ
 نى چاقىرىپ قانۇن تۈزۈش پىلانىنىڭ
 تىكلىشىنى پوچتا ھەقىقىتى ئاشۇرۇشنىڭ
 ھەقتە بىر مۇنچە سۈرئەتلەر سۈرئەت،
 ئاخىرىدا پوچتا ھەقىقىتى ئاشۇرۇش
 ئوخشاشمىسى، ئاشۇرۇش ھەقتە قانۇن
 بىرگە مەدا كەرتە بىرلىشىدىن ئىبارەت چاقىردى.

عاجز لارنى قوتقۇزۇش

بۇ يىلى سوغاق ئاستا كىلىپ، ئامما
 قانۇن بىلەن سوغاقنىڭ قانۇنغا قا
 راپ، كۆمۈر ئاشاق آرزان بولغان بول
 سا ھەر بىر گەپ ئىدى، دە بىختىزگە يەل
 قارىشى، دېگەندەك سوغاق ئۆپچەك
 سارى بازار بەلسى اولدى، كۆمۈر ئاش
 لىق قۇلاققا سوغاقنىڭ زەربىدىن، قات
 تىق زەردەك ئالغاندا، ئورغان بەلارغا كۆ
 تەرىلدى. بۇنداق ھەل ئاستىدا قىل
 ما بارلار ئۆپچەك ئامما يوقلا ھەقتە
 قەتدە ئاغز ھەل قالىدى. ئويغۇر او
 يوشما رېئىسىنىڭ ئېتىھاش ئارغاندا، شۇ
 ھەقتە كىمىل نى بىرسى سوغاققا كۆ
 لاپ اولۇشى لىدىن قانغاندا بىر غەلبە
 كەتتى او بىچارگە ئېچىپ، ئاستى باشقى
 اوچۇن ئويغۇر او يوشماغا كۆتۈرۈپ بىر
 گەپ، ئويغۇر او يوشما خادىملىرى او
 چەرتى ئويگە ئۆپچەك كۆرۈپ او يوشما ئاستى
 قورساققا بېگۈرگۈنچە كىمىل جان ئۆزگەن.
 بۇ ۋاقىت سوغاقنىڭ ئاچقان شۇ
 ھەقتە ئاچقۇنلار باشىغا كۆتۈرگەن قىل
 كەلەرنىڭ فقط بىرسى شىخا، ئۇرۇش اول
 تۈرۈشۈش ھەقتە باشقا ئىشەرنى ئۈز
 سۈپەتتىكى خەلق ئاچقۇن سوغاقنى سەتتە
 مەن كىمىلەرگە مېتلا بىرلەر قاراغۇچى

ھەمەزنىڭ ۋەزىيەتسى

سز قالغان ئىشلەرنى خوشلارلى مەخلە
 باشقى ئويگە، ئۆپچەك بىلەن نەش
 لاپ قۇبەللىقلىرىنى او يوشمادا ئاچقان
 مەجلىسدە سۆزلەپ بىردى،
 بۇ خىل شوم خېرىلەر خەتتە ئورۇم.
 چىدە غەلبەلاشقا باشلايدى. باشلارنىڭ
 جەمئىيەتكە خىمەت قىلىش مەدەسىگە ھەر كۈن
 دە اولان سە يىگىمەلى ساغلام اولغاندا
 لار اولان ھەقتە سارغايلا سە
 غاۋىن بىردى تېتەرگەن ھالدا كەل ياردەم
 سۈرئەتلى باشلانغان بولەرنىڭ كە ئاچىنىش.
 لىق خەتتە بىرسى؛ ئاش قىلماي
 دەپ ئۆرەك كۆتەرىپ كۈچلارغا چىقىپ،
 كۆلۈم. كۆلۈم ئورۇپ كۆرۈدك، ھېچ
 ئۆم بۇزى يا قار سۈپەتگەلى سەلمايدى،
 يا حاجەت خانە ئادەلغان چىقارمايدى جە
 ھەتتە ئازەبىنىڭ كەپتەلەرگە ياردەم ئاشقا
 نەسەپ مەرساق بىر كۈنلۈك بىھەك و
 ياتاق اوچۇن بىشەك كۆلەلەر سۈرمايدى
 ما او يىزىنى ئاشقا ھېچ ئىلاجىمىز قىل
 مايدى، دېگەن سۆزلەر ئورۇم بۇ سۆزلەر
 دۇ كىلەرنىڭ ھەقتە بىرسى غەربت چۈن
 كىم بۇگۈنكى قەتچەكە كىلەر قىلما
 رەئى ئۆم ياتلاپ تازانمايدۇر. جەمئىيەت
 ئادەتتىكى ئىشەنچسىمۇ بۇلەر بەلسىدىن

خېلى آرزان قىلغان بولسا، بىكارغا با
 ئالمايدۇر. ئارقى بولغاندىن كىن كۈن
 گە بىشەك كۆلە كىرى ئىشەرنى ئۈز ئىقتىسادى
 نىڭ دەلەلەتتىن زىيان تارتماقلىق اوچۇن
 لا ئالغان بىر ھەقتە بولسا كىرەك!
 ھال بۇنداق بولغاندىن كىن عاجز
 لارنى باشقىنى بىتۈنلىك ھەكۈمەتكە بولۇپ
 قويغان بىلەن ھەكۈمەتنىڭ ھالىمۇ تەمىنلىق.
 شۇنىڭ اوچۇن ئويغۇر او يوشما بىلەن
 ئىشەرنى ئىشەرنىڭ ئىلاجىز كەپتەلەر
 نى او يوشما مەدەتتى قىش ئىشلەيدى باشقى
 اوچۇن قوزغالغان ھەقتە ضرور ئىشلە
 رىمىزنىڭ ضرور لىرىدىن بۇر.
 قەردان دىنەللىرىمىزنىڭ بۇ عاجز
 لارنى باشقىلارنى قوللىن كەلگەن ياردەمنى بىر
 لەرىنى ئىشەنچسىمۇ بۇلەر بەلسىدىن

تورک بویوکلهری

وبا

تورک اتلاری

بشون اولوسلارغا اوخشاش تورک اولوسیمو کوبدن بری اوز بارلقین توغولغان اوز تیلین آلمان اتلاری قوللاب کلمگن ایسی، بر وقت کلبکی نوراندا تورک بارلقی تیره دی. عربلر تورک اللمه نینگ بر کوب برلریگه سو قولدی. اوزلری کیره آلمانغا یز لرگه نولتورلاری کره ایدی. عربلر هم ایراندا، هم نوراندا اولوسال بارلقنی یقینار، بلگینلرنی اولتورهر' توشه - گه نرنی اورتان قالدورار' نهته بارلق شی کورسه نکه نیمهلا بولسا سروب سو هوردر ایدی. آراندا کوب اونمهی ایراندا اولوسال بوزلوش باش... سالتیدی. چونکه ایران عربلردن کوب آغیر دشاملر ییگهن ایدی.

نوراندا عربله شتوروش اونچمک قانتق بولمادی. ایران [شیهه لک] بر دهسی آستیمدا اولوسال بارلقینی تریله دورمه که چالیشسا توران صنیلکمی توددی: قبیعی ایران توران کلبسه آلا حاصلقی اوزینی بو یرده مو کورسه نیدی. تورکلر عربدن آرتوق عربچه بولوب کتشدی. عرب نینگ نیمه سی بولسا شونی اوزله شتوردی. با یغیرده اوزلرینی او نوددی.

عرب اتلاری بو آرادا تورکلر ایچیگه کرشکه باشلانغان ایدی. اگ اول عرب اتلارینی دین اولوغلاری، خوجا لار قویدی. خاقانلار، خانلار قویدی. آهسته - آهسته بو اتلار اولوس ایچیگه یاییلار ایدی

تورک اتلاری باشقونچی بر اوردو ننگ آلدینن فاقچ چکه گهن، کورونمسه برلرگه مرکونگن کسه لرگه اوخشاش بوز قیرلاردا' چکسز بابلاقلاردا، جم جت صحرا لاردا ساقلاب فالماققا چالیشار ایدی نیتهم بوگونمو صحرا لاردا بولوب پوشاقالاردا بر کوب تورکجه اتلار یا شاناندور.

عربچه آت آلمانق [قویماق] ایسی او قدر کولکملک بر حال الغانکی عرب لمر ننگ هیچ قوللانمایورغان تورک تورک سوزلری قویولادور. بونک بلغم

هو قالما یور. اولگهن، اونونولغان آت لاری آختورولوب قوللانلار ایدی؛ تورکجه آت لرنی مو عربچه قالما سالماة قا چالشقانلار کوروله تور. فاندانکی قپچاق خانلارین «برکهی»، خاننگ آتینی عربچه «برکت»، که اوز تورک چه، بر آت بولغان، «قادیر» آتینی عربچه «قادر»، غا «خلاق»، «غلام»، «خلق»، قا یاقینلاشتورغانلار بولون دی. علی الدین، صلاح الدین، نورالدین فیض الله قا اوخشاش بر بولک آتلار مو بولدی. بر اتلارنی تاشوغانلار [کو تعریب بیرگه نلر] ننگ نغوم بلهن نهده نری بلهن بر ایلیشی بار ایدی ؟

کوب اعتبارلاب قوللانغان عربچه آت لریم ننگ آتلار لاری [معنلاری] نر کوز آت لریم ننگ کلتورسه ک بولار ننگ نه قدر کولکملک ایکنکللاری معلوم بولار. هاشم - فیرغوجی، انهم - بولغانی نجلا - الدیرا گمو ناهن - اوغورسز بر بولوز' تورونچ امچمک فر [۱]

تورکلر مسلمانلقن صوگره فارس چه اتلاریمو آلمان ایدی. چونکه او زون یلار ایراننگ اوستینه بولوردی. شو بری آچوقورکی فارسچه آت قوی حاق، عربچه آت قویماققا اوخشاش یاد خین و قزغین بولماغان ایدی. قویولا شان فارسچه اتلار بک آزدور. بجزن' نرزن، پاکزه، همایون فرخونده گه اوخ شاش....

ساجوق اوغوللاری ایچیده اگ کوب عجم آتی قویوب اوزلریگه کیخسر او' کیقباک دیکه نلر بار بولغان ایدی. اوز تورک بر بویسن کلمه نلری، کوزا که اوخشاش آچق نورغان مارشین [دلقار] اوغوللاری اوزلرینی سا سالماقلارنگ تیره لری دبه تانتماق استه گهن ایدی.

بزه اونداق قویوق عربچه آت ناشیغانلار کوروله تورکه اولارنگ تورک ایکنکلک بگه هیچ نیم ایشمه نس. این الیادی خیرالدین، ابوالکمال محاسن، [۱] بونی ارنک اتی اولراق فو خانلار بار ایدی

نصرالله خیرالنساء، ابن رفیق طلعت اتلاریغا اوخشاش....

تورک آتی بلهن نانولغانلاردن شون دانلاری کوروله تورکه کهته اتلارینگ یانینغا عربچه برلقب قویغانلار دور. تلجوغاننگ ملک اشرف ابوالمعلی، آتی بکننگ قطب السبن لقمه لرینی آغلانلاریغا اوخشاش. تورکجه آتنگ آلدیغا بیر عربچه آت قویغانلاریمو کوروله تور. محمود

والواج، صادر اوزبکه که اوخشاش. برکوب توغولق اسکی تورکلر عربچه اتلار؛ شی همان هیچ قوللانماغان ایدی او لوغبیکه که اوخشاش. اولوغبیکه خوجا لارنگ برگهن عربچه اتی اولوغبیکه ننگ مزاری باشیدالغین بریکه نه دله ایشلگهن ایدی. تورک اتلاری آراسیدا الف کوب

یگننگ کورسه نکهن آتلار بار دور. آلب، قورقما س، اولمسه، بیعت [باشلیبیت] باتور سالار، سالانچیا اوخشاش' بؤدن باش قا برنقوجی حیوانلارنگ اتلار مو آت لارک قویولغان ایدی. آرسلار، یول بارس [قاپلان]، بوری، [تورن] بوغا تورسورن، باور پیرسو قفا اوخشاش. برنقوجی قوشلارنگ اتلاریمو ینه کشی آتی اولراق قویولغان ایدی. سونگور، لچین، توغول توغان آتما چاغا اوخشاش.

تیمور، کموش، آلتونغا اوخشاش اتلار مو قوللانغان ایدی. حمله نش، قایه گه اوخشاش اتلار کوروله تور. آق مییق، قاراخان، آقوش قزبل بیک ساریبانی، بوز قورن، کولک بوره که اوخشاش رگله بلهن بوغورولغان تورک اتلاری کوب دور.

کون بلهن، آتی بلهن یاسالغان بر کوب اتلاریم ز بارنوره کون توغدی، کونخان' آتی توغمش' آتیک، آبخان و آبقوتغا اوخشاش....

بر بولک کلمه لر ننگ سوغیغا «م»، حرف کلتوروب یایی اتلار یاسالغان دور. بالی، بالیم، خان، غنم جان چا نم، سهوی، سهویم، بیک، بیگم که اوخ شاش. اونه دنبری بر بولک کسه لر

«م»، قوشومه سینک تشلیقی، [خا تونماق] کورسته دورغال بر قوشومه چه ایکنکلکینی هر قانداق کلمه ننگ. سوغیغا کسه تشینی کورسته دورغانلقه شی یازسامو توغری اهدسور نیتهم با لبم، حاجمغا اوخشاش. اتلار دنگ آتیدور. [عوامی بار].

ادارەدەزگە كەلگەن ئاچچىق مەكتۇبلارنى

حەرمەت ئەلئەي نىشۇرمان ادارەسىگە،
 بۇ يوللانمىش شىكايەت نامەمۇننى لىغمامىساب
 ۱۰۶ نەن طرەزە قۇبىئەلەردە نىشۇرماننىڭ قىلمىش
 ئورگىستاندا ئىتتىپاقىمىزنىڭ خاتۇن
 قىزلىرىمىزنىڭ غەقت ناموسىلا رىغا ناھادىز
 مەداخلىت قىلغۇنى بۇ قەدەدى خەبەرلەر
 بۇ يەرگە كۆڭلۈڭلەرنى بىلەن بىر
 ئاسىي قىلغۇدا قۇبىمىزدا ئور. دىئادا
 ھېچ بىر قوم، مەھكۇم مەننىڭ خاتۇن قىز
 لارى بىلەن بۇ خىل ئالايىق تەلقات قىلغا
 نىي مەلۇم ئەمەس. بۇ خىل ھەرىكەتلەر
 غا ئېتىدە نە قەدر سەفالت و زىلتكە بول
 آچىشى بىك ئەپسۇس تورغان مەنئەلەرنىڭ چو
 كىدۇر.

ھەندىستاننىڭ قارا ھەم بىردىن خاتۇن ئال چىق
 دور. بۇغا ھەكۈمەتنىڭ رەخىست بىرگە نە
 كى و ياخۇد بىرەمگە نەلكى بىزگە مەلۇم
 ئەمەس.

۰ ۲ بۇر تېمىزدا رەبىلەر و عنوان -
 لار، كوچا اسلامى چىنچەلاشماقتادۇر.
 ناھە و شور ئۆزلارى ھەم غەينى ھالدا
 بارماقتادۇر. سەئىيەلەرنىڭ نەقشە نەزەرن بۇ
 كىيى ناپاي غەنەلەرنىڭ بۇرۇندىن تەرقى
 ايتىپ ئېنىشلەرنى مەلى بارلىقىمىزغا بىيوك
 بوقالاش توغۇن ئورۇر.

بىنە مۇندىن باشقا نەلەر بۇر تېمىزدا ھەم
 ئىشكەدە ئېكەن، ھەر ھالدا بىز لەرنى بىر
 خىل مەسئۇل كىن مەداخل قىلمايدۇر.
 بۇ ھالدا ئېكەنمىز، مەلى رەئىسەمىز
 و باشقا لار بىزغا دەقت نەزىرىنى رەجا
 ايتەمىز. و بىيوك! باشقا چىمىز ئېكەنسى
 ئىمى مەھبەلەرنى دەرەت ايتەمىز.

حەرمەت ايتىلە: م. يوسىف
 كەشمىر ۱۹۴۷ - يىلى ۲۵ 9 نەدە

ئورگىستان كاتىسوتچىلار رىغا غا ئىد بىر كۆرگەز ھە

ئورگىستان كاتىسوت اومەكى اچكىنى
 اولكەلەرگە سەفر قىلغاندىن سوڭ، اول
 ھەكى چىنچەلارنىڭ قىلش رەئىنى قازاندى.
 مەركىزى ئۆزىنىڭ رەسم بولۇمى ئورگىس
 تانلىق كاتىسوتچىلارنىڭ سەھنەدەكى كۆرۈ
 نۇشلەردىن اولاراق ۱۹۴۸ پارچە رەسم
 توپلانغان كىنەدە كۆرگەزمەگە قۇبىي.

ارنىڭ نەمى يارىپ كەلپ يانقان
 بۇ كۆنلەردە بۇر تېمىزدا ناپاي غەنەلەر
 نى و چو دىغا چىقارشلەر، ئانا، و چىدائىمىز
 نى غەنا بىلاماقتادۇر. ھەرىت بۇ خىل اش
 لارگە بول آچىب، باشقا خىل مەننىڭ مە
 نغەتلەرنى بىكار قىلماقتامۇ؟ بولار بىز
 نى ھەر خىل اولارغا سەلور. كەم بىلەر؟

جىناھ و مەسلمانلار ھەرىكىتى

[نەنچىرە چىقارغان مەسلمان ياشلار، مەجموعەسىدىن ئالدى]

[باشى اولكەن سادىدا]
 دىنىي تەرەقتىن غا ئالدا

براھمان دىنى [ھەندىستان دىنى]
 بىلەن اسلام دىنى بىر-بىرىدىن بىتون باش
 قا ئېكەن دىنئور. براھمان دىنى ئى-
 آچىق مەشەرىك دىنئور. اسلام دىنى بول
 سا، مطلق و جەئانى دىنئور. اسلام دى
 نىدا يىگانە ھەقىقىي تەڭرىگە غەبائەت قىلسا
 براھمان دىنى اسابىتنىڭ دىنئەلەكىنى وقت
 لەردە مەنى دىنلارنىڭ شەكىللىنىشى ساقلاپ كە
 لارنى خەدا دەپ بىلەپ، اولانلارغا غەبا
 دىت قىلادۇر. يالغۇز كالاغا چوقۇنۇش
 تەرسۇن ئېلى ئەقائىدا، اسلام دىنى ئەتقا
 دى بۇيۇچە ئىنسان بىتون مەخلۇقلار آرا
 سىدەكى ئەڭ مەقسەت بىر مەخلۇقئور. قوش
 لار و باشقا جىوالار ئىنسان اوچۇن
 ياشايدۇر. براھمان دىنىدا بولسا، بۇنىڭ
 تەتورىچە بولۇپ، اولار قوشلار جىواوز
 لارنى مەقسەت ھەسابلاپ، دىنداشلارنى
 شۇنىڭغا غەبائەت قىلدۇرئور. و براھمان
 نىدەكى مەنئولارنىڭ غادىتە ئەڭ كۆچمەك
 غەبائەت قىلغان نەرسەسى كالا دور. اولار كا
 لانى ئىشلەتمەيدۇر، اولتۇرۇپ بەمەيدۇر،
 چوقۇنۇش اوچۇن بىقائور. اولارنىڭ نەزىر
 دە كالا ھەم نەرسەنىڭ اولياسى بولۇپ،
 كالاغا چاقماقنى زور مە ئىش، مەسلمانلار
 بولسا تالانى سۆزىپ يەيدۇر. مەسلمانلار

نەزىردە ئالا اولوغ تەڭرىنىڭ ئىنسانلارغا
 احسان قىلغان نەمەتلەردىن ھەسابلانادۇر.
 مۇندىن بىرى كالا سوبوب، بىرى كالاغا
 نەبائەت قىلدۇرغان، بىر بىرىدىن ئۇراق
 كى دىنئەدى خەلقنى زورلاپ بىرلەشتۈ
 روش مەمكەنمۇ؟ مەنئولارنىڭ دىنئەرا-
 سىنلار آراسىدەكى سەنقىلار، باشقا ھەر
 قانداق بىر دىن و مەننىكە قاراغۇندا ئەش
 كىكار و قانئىق ئېرىلغانئور. مەنئولار دى
 نى اوز دىنداشلارنى بىرەنچە سەنقىلار
 غا بولۇپ، سەنقىلار آراسىغا قانئىق چىق
 لەر قوبىغان. اسلام دىنى بولسا، بىر بىر
 لك و ار كىنەكى نەبائەتى قانئىق ھەرمەت
 قىلدۇرغان بىر دىن، مەسلمانلار يالغۇز
 تەڭرى ئالدىدا غەبائەت قىلدۇر. باشقا ھەر
 قانداق ئىنسانلار ئالدىدا بىر مەسلمان او
 زىنى مەرابر ار كىن ھەسابلايدۇر. اسلام
 دىنى ئالدىدا، باي، كەمبەغل، يوقۇرى ئو
 بەنگە بولۇنمەسەن بىر بىر دور.

بىلەن قۇدۇق كولايمەن دىيىش بىلەن اوخ
 شاشدۇر.

يوقۇرىدا بىيان قىلغان ئېكەن مەثالغا
 آسەسلاپ، بىز چىنئەدىكى بىتون قۇرئاشلار
 دىن كۆز لەرىگە كىيىپ قىيىپ قان رەكەتك كوز
 ايتەنلەرنى سەلب تاشلاپ، بىردىن باش
 قا ئېكەن نەرسەنى بىرلەشتۈرۈشكە اورۇن
 ھاسىلئەتنى امىر قىلامىز. پاكىستان بىلەن مە
 نىستەن مەنئەلەردە و پەنداشلارنىڭ اوز
 ىن دوام قىلدۇرۇپ كەلگەن، اما بۇ كۆنە
 ئالگەندە بارغانسېرى دورىگە موافق دە
 ھەمى يوقۇلشقا بوز قوتقان مەھەنى تار
 بىر مەت قىلش خەم خىيالىنى تاشلاماقنى
 لازم. بىز ھەندىستان مەسلمانلارنىڭ ھالىغا
 ھەمداشلىق قىلامىز. بىز پاكىستاننىڭ ئورۇن
 شىنى بايانلايمىز. شەكىلى ئېرىمەق بەس-
 بەس بىلەن ئېلىرگەلەشنى كۈچەيتسە، ئو
 چىتەنئور، تۈبەنئەلەمەيدۇر. ھەم بۇ مە
 سەبت بىلەن ئىكەن بىز چەنئەرنىڭ ئېكەن
 تەرسۇننى سۇقۇشقا سەلب قوبۇب اراندىن
 قانئە ئاش جادوگەرلەردىن قوتۇلۇپ، ھە
 ئولار بىلەن مەسلمانلار آراسىدا تارىخىدىن
 بىرى دوام قەلب كەلمەكە بولغان قانچە
 لك تالاشلارنى ئۇقۇنئور. بىز دەكى، بىز
 ناز، نەنارخ چىرخىنى آرقانغا بورايدۇر
 غان. غاندىن تاشقارى اوزە اولايىدۇرغان
 ئىنسانلار، بايى بىر فەكر اقىمى آچىپ، ئا
 سابىتنىڭ ھەقىقىي بىرلىكى و تەرقىياتى ھەر

بۇ مەسلمان مەنئىلەر بىلەن براھمان
 مەنئولارنىڭ ئېرىمەسەننى كۆرسەتتىش او-
 چۇن ئەلەن فەقت بىر ئېكەن ئىشكارا مەلەن
 غەبائەتئور. باشقا ئېرىمەلارنى مۇنئەنئە
 بەت قەلب بىلكەملى بولادۇر. مەنى چىتەنئور
 مۇنداق كەسكەن ئېرىلغان ئېكەن مەنى
 زورلاپ ئىشلەتمەيدۇر، بولۇش يەكەن

تۈرك بويۇكلەرى

ۋا

تۈرك اناڧلارى

ھاس اوغلىغا اوخشاش.

[باشى اوتكەن ساندا

م قوشۇمچەسى قوللانيدۇرغان. قوشۇمچەلەردىن سوز ازم، كورەمگە اوخشاش. اتانوليداقدىمىن قالغان بىر كوپ آت لار باردور. بولارنىڭ گۈزىل بولغانلارنى ئىنى ئاشلامسلىق، بايىمىن آت اولارنى ايشلەتمەك كىرەكدور. اتادولى شەرلە رىنىڭ بىر قانچەلەردە سۈيى آتى [لقب] نىڭ اورنىغا فارسچە "زادە" كالتورەك ئىر مودا بولۇپ قالغاندور. زادە سوزىنى تاش لاب قوللانداشرايالغوز تۈركچىنى ايشلەتەلا زىم، تويغۇر زاد، تويغۇر، بايىق زاد، بايىق تىكەش زاد، تىكەش بولسون. اتانوليداب بولوك بېھودە، يىمان، اوچاقى آتلارىموباردور. بونى الماسلىق كېرەك. پوقسو اوغلى، تويى

سۈيى تانى قويماقتىڭ ياخشىمىقلارى

سۈيى آتى قويغان بىر آدەمنىڭ آتى، سانى، سۈكەكى و تارىخى يۈزلەرچە، مڭلەرچە بىل اونتولمايدور، نېرەن - نېرەمگە كېتەدور، قىمتلىك بىر شمار اولارنى قالادور. بىوك شەرلەردە سۈيى آتى تاشلانغانلىقى اوچون ايكنچى، اوچىچى داداسى اونتولور، كىنەر، ساغلام بىرغا ئلە تارىخى ساقلاپ قالماس.

اوغۇر اولارنى ياشارماق استەنگەن اولوسلارنىڭ بىتون بىر يىقىلارى، بىتون اوچاقىلارى بىرەر سۈيى آتى آلور. بولور، بو ئىل، نى آلمان، تويغۇرلار، قوچىلار، آت سويىغا، اوچاغىغا، اولاسىغا باغلا

تۈركلەردە تلت قويىشدا قالايماقان غادەتلەر

تۈركلەرنىڭ غادەلەرى حەقىدە بازا - تىدە سوزلەنگەن، ايمىش. آكلاشمىزچە خان كىنابلاردا آت قويۇش اشلىرىنى كورسەتمەدورغان يازولار بىك آردور. اس الاملىقتىن اولقىسى اوچۇق بولغانغا اوخ شاش اسلاملىقتىن سۈكەسى اوچىرەمۈ باشلىچە قايتىق، مىللەلەر، داستانلار شا مان باقارياشلىرى بلەن آلتىنى بايوت، قىر غىز، اورانخاى تۈركلەرى حەقىدە بارىلغان ايتنوغرافيا تىكشۈرۈشلەرىنىدور.

تۈرك داستانلارنىڭ كەنەسى بول خان :، اوغۇزنامە، دە :، اوغۇز خاننىڭ اوز آتىنى اوزى قويغانلىقى، سوزاھە مەنەدور. اسلام دورىدە بارالغان اوغۇز نامەگە كۈرە :، اوغۇز بوشكۈندى ۋە

باقتىن بىر بىر بولوك كېمەسلەر اسكى غرىبچە آتلارنى تۈركچەگە اوي - رۈپ سۈيى آتى قويۇپ بايقانلىقى كو رولەدور. بو بىك ئىمان بىر اوش بول - ماسامو بىتون آتلارنى بونداق قىلغانلى بولمايدور. چۈنكە ئېلىمىزغا اويرولكەن بىر كوپ آتلارنىڭ مەناسلىقى و باقمە - سزلىقى بونى بوزۇپ قويبار.

بولوبىدور، "ھىسن" گە "كوك - چەك" كۈچەن " دەپلىق " ادمم " او چۈن بوقاغنى " وليد " گە كېچەك بالا، " نىچلا، " غا آلېر، ئىغۇر دېمەككە توغ رى ئلەدورگە ھېچ كېم بونداق بىر آت ئىنى باقتورماس.

ماق اوچون اوزولمىس بىر باغىدور، اتانوليدما سۈيى آتىنىڭ سۈيىھاۋىگېل، سوزىنى قوشۇپ، قارشىمىدە كېگە ۴۶ - لاتماق استىرە، " تويغۇر كېلگە كىرەم، " كۈسەتېل بو كېچە بىزەكلەشكەر، دە رگە آستىقى و اوستىكى غائلە ۋە اوچاق اورنىدا قوللانماقتادور. بىر - اى كى بىوك شەر بلەن، استانبول بو گو زەل سوزىنى تاشلاپ اورنىغا " لار بو لەر، " نى آلمان، تويغۇرلار، قوچىلار، كۈسەلەرگە اوخشاش.

تۈركلەردە تلت قويىشدا قالايماقان غادەتلەر

تۈركلەرنىڭ غادەلەرى حەقىدە بازا - تىدە سوزلەنگەن، ايمىش. آكلاشمىزچە اوغۇزخاننىڭ باباسى قاراخان - اوغۇز لاردا غادە بولغانغا اوخشاش - بالار - خى باشىغا كىرگەندە اوغۇزبىكلىرىچە بىوك بىر نۈي بىرگەن اويردە بولغانلار بالاقدا كۈرگەر - ونگۈلەرگە كۈرە بىر آت قويبار ايمىش بالا بولاردن بورور قويۇپ " مەنىڭ آتم اوغۇزدور، " دېكەر. بىتون تويىدە كېلەر بوندىن سېۋىتەكلىلەر و اقساقالغانلار ايمىش.

" دادا كۈركۈن، " كىتابىدا آت قو بوش لىپىن سوز كېچەر. بو كىتابنىڭ آكلاشقانغا كۈرە " بىر اوغلان باش كى مەسە، آت قويماس ايدى، " [دادا كۈر كۈن كىتابى، صحىفە ۳۹]

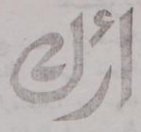
يەنىسە قىرغاقلاردا باشاۋچى شامانسال | بىلىر و قويبال | تۈركلە رىدە آت قويۇش ايشى توغومدىن بىر قانچە ئون كېن بولار ايمىش. بالانى توغدورغان آنا ۋز حالىچە بىر تىرى قىلار، باقىنلارنى، تاشلارنى چاقىرار ايمىش. كېندىك آتاسى بولغان خاتون اوى خاتونىغا اوخشاش مەمانلەرگە چاى و بەمەك بېرەر، كېمەك تەككەنى اقسىلارمىش. بەمەك سۈكە آتاسى بولغان خاتون او بىردە بولۇنغانلاردن كى ياشارى بول غانغا بىزىنى اويروب " بالاغە برآت بىرئىشىنى، " تىلەر ايمىش او كىسەمو يا لاغا بىر آت بېرەر و اقسىلارمىش. كېندىك آتاسى بولغان خاتون او بىردە كېلەرگە، بالاناسىرۈنچە بىر ئىز، دەر اى - مېش. اولارمۈ كىلتۈرگەن نىرسەلەرنى اورتاغا قويبار. بو نىرسەلەر توپلان بيا لانىڭ بوشۇكىگە آسىلارمىش.

التى تۈركلەرى ائىلە يەنىسە بويلارىدا اولتۇرغان تۈركلەرنىڭ آت بىرش قاعدەلەرى باشىن آباغ بەلچىرۈ قويبال اوروغلارنىڭ قاعدەلەرگە اوش شامانفادور. بولار بالا توغۇلار، توغۇل ھاس آتاسى بو آت بىلگۈلەپ بېرەر كۈپ قىزى بو آت، اويگە بورون كىلگەن كىسەننىڭ آتى اولور بورون سوزلەنگەن نىسەننىڭ آتى دىخى بىرلەر. پالنا، قىزىق و باشقا قاراغە اوخشاش.

باقۇنلار آت قويۇش اشىدە كەپ تۈرك قاعدەلەرىنى صوك كۈنلەرگە قىر تاشلامانلار. بولار بالاغا اۋچ آى كېن بىرنچى آتنى بىرەرلەرگە بو آت، بايالىق آتېدور. ايكنچى آت بالا باى، باسب اوق آتقاندىن صۈگەر ئاقىلار

روس يازۇچىلارنىڭ و تېغوفى اوتكەن غىزنىڭ اولقى بارىمىدا " مې تۈسېن، " تۈركلەرى آراسىدا بىر تىكشۈ روش قىلى. بىر كۈپ داستانلار توپلا دى. قاعدەلەرنى يازدى. مېتوفنىڭ ۴۶ - لانتقايقا كۈرە بىر بالا چوڭ بولۇپ بىر بېگىتلىك حالىغا كىلگۈنچە آت بېرەلمىس ايمىش. آسىز اوتەمىش، دىشمەنلەرنى بەگ بىتۈرلىق كۈرسەتكەندىن كېن آتا سى تۈي - ئوگون قار بالاغا آت بىرەمىش.

انرس : اوزمىچى نەنگۈەن يۇڭمەنچىك نۇمىر 18 تالتاى نىشېرات اداپىتە

مدير: عيسى المصطفى
ناشر: محمد ا. قريش

د پښتانه ښار ۱۳۷۰

عزيمز نور کورنۍ
تېليمز اسلامي
يوه ټيمز نور گستانور

شمې: ۱۵۰۰۰۰ ډولار چټکه پوچتاقی قوشولادور

فلسطین ده نسه اوچون سووقوش بولادور؟

دنباده هېچ بر ملت اوز وطنیکه باشقا بر ملت کیلب اېگه بولوب ایله شینی ائسته مهور. بولوبو یان ملت کیلب بو سینک ډورتوک اېمهس. مینک بورتوم دیسه البته اونک اچچېغی تیخې مو زنده کلیب جان دل بلن اوزینک ملی وطنینی قوتقازماق و اویان ملتنی بورتین قوغلای چقارماقده توشه دور. حاضر دنیاک افکار عامه سینتی اوز طرفیغه تارتیب تورغان الله موم مسئله لهرن بری فلسطین مسئلهسی بولوب اوروش کونن کونگه چدی لشمسکه دور. دنیاک الله بیوک دولتلهری هم بو اشقا بک دقت ایلمن قاراب حتا بعضی برلهری بر پاردمه بولوب برطرفیه یان باسیب اوروشنی اولغا یتماقدا و - بونن اوز قالدیه سینتی کوزله مکده دور. فلسطین سووقوشی بولسا بو کونلرده پیدا بولغان بر مسئله بولمای برنجس دنیا سووقوشیدن تارتیب حاضرغیچه پان بان اوروشون یته توختاب قالیب شوو طرفیغه دوام قلیب تورغان بر مسئله دور. فلسطینتی یهودیلر بزنگ آنا یور تمز عربلر بولسا فلسطین گه صوگره دن کلیب استیلا قلغان بر خلق دپ بان نظری بله قاراپور. عربلر بولا سا فلسطین عرب پورتی یهودیلرنگ فلسطینده هېچ حقنی بوق اولرنگ فلسطیننی انا پورتیمزدی دعوا قلمسی حقسزلقدور دپ قاراپور.

امدی بونی علمی تاریخ کوز ایله نکشریب قاراب فلسطین کمننگ ایکننگی ن و کمننگ حق و کمننگ ناحق ایکنه - لکینی بلیب حق طرفکه حسنیتمزسی باغلاماق بزده اوز حقینی طلب قلا دور غان ملت لر اوچون بر انسانی بورچ دور یهودیلر دهور فلسطین یهودیلرنگ الله بورتنی آنا بورتنی و بورتنی بوردی ملی دولتی فلسطینده قورولغان حضرت

میلادن اول ۵۳۶ نچی بوللهرده ایرانقلر فلسطینتی الیب یهودیلرنی کوچوروب الیب باریب یتنه فلسطینده اورانشورغان یوسامم میلادن ۶۳ پل اول رومانلر فلسطینتی اناندا یتنه او لهرغا آرام بریدی. قا بوگونگه قنر یهودیلر فلسطینده مستقل بر دولت قوروب یاشایا المادی یهودیلرنگ بو نون قورغان دولتی داود سلیمان پد خبرلرنگ وقتیدکی ۱۷۰ پیل با شاغان بر دولت بولوب آتین باشقا بر دولت قورا المادی و باشقا دولتلر ننگ قول استیسا ازچیلق حالتده یاشا دی. ۵۳۷ - یتنه حضرت عمر رضی الله عنه کیلب فلسطینتی الیب اسلام عرب دولتیکه قوشقانغان قنر رومانلر قولندا قالدی. منا شونن بوگونگه قنر عرب لمر یاشاماقد. اوبرده کی رسمی نیل هم عربچهور. دیمک فلسطینگه یهودیلر هم تاشقارین کلگن و عربلر هم تاش قارین کلگن، لکین یهودیلر ۱۷۰ پیل اوبرده یاشاغان یوسامم صوگره دن دولتی هم بوقلیب اوزی هم نارمار بولوب دنیاک هر طرفلرغا تاراب قلیله نی یوقاتیب فلسطینده یهودی اثری قالغان ایمس. اما عربلر ۶۳۷ - میلادین بوگونگه قنر یاشای بعضی مس تخلیقینی یوقاتیب قوویب تورکلرنگ صوگره دن انگلیزلرنگ قول استنده قالماسم یتنه فلسطینتی عرب پورتی حا لنده ساتلان بتون حرفی عاتلهری، تورموشلهری، نیلی، ادبیاتی بلکه هر نرسهسی عربچه بولغانقلدن البته عرب پورتی سانادور. اونک اوچون بو پورتی هرنگ بولوب قالیشی حقیقتکه اولعون کلور. هر حالدا بزلهر شون داق حقوق طلب قیلادورغان حق طرفه نداری بولغان بر ملت بولغایمز اوچون هر کیم اوز حقیقه ایریسه کینتی نیلیمز.

داود پیغمبر و سلیمان پیغمبرلر یهودی لمرنگ الله کانتا پادشالریس بولوب فلسطینده اونکر و بیت المقدسنی پای تخت قلغان دینور. البته دونه نسوزی هم راست. عربلر ایتیمور فلسطین عرب لمرنگ پورتی ۱۴ - عصرین بری یاشا وانیمز آنا - بابا لری بزنگ برلهری مزار لهری مسهد مرسالره یازار. بلکی عمر ما ممالنلرنگ اولقی برنجی قیلمسی هم بیت المقدس ایدی. یهودیلر بولسا ازله نی تشکل قلا تورغان بر ملت فقط ۱۵ - عصرین یاشلان کوچوب کلککه باشه لاب ساتنی بران کوبیدی یتنه شونداغ بولسا هم عربلرنگ قارالدا یهودیلر از دینور بر طرفین برسم راست. لکن علمی کوز ایله قاراساق یهودیلر فلسطینگه الله اول میلادین ۱۱ عصر اول کلیب برلکلر ایله برکوب سووقوش لهر قلغاندن صوگ برلشیب بنی اسرا نیل دولتی قورمشور. اونس اول یوپرده باشقا بر ملت یاشالار ایدی. بنی اسرائیلنگ بو دولتی حضرت داود علیه السلام و سلیمان علیه السلام زمانلاریدا خیلای زورایب قونک بر امفراطورلوق حالیا کلدی.

لکین سلیمان پیغمبر اولگن همانه بالالارنگ و فییللرنگ آراسته پادشا لق تالاشیب بو دولت ایکنگه ایریلدی. بر اورشیلیمه یهودی دولتی یتنه بری سامراده اسرائیلیه دولتی بو ایکی دو لت یاشایا المادی. میلادن ۷۲۱ پیل اول آشور امفراطورلوق اسرائیلیه و لیتنی یقینتیب شول آتیمه المادی. ۵۳۹ - میلادن اول بابیل امفراطو ری بختنصر کیلب یهودی دولتی یقینتیب بپرتورگنن صوگ یهودیلر تورغان برنی استیلا قلیب یهودیلرنی اقلان چقار ب فلسطین دپراغدا ایریله یهودی قومادی.

شهری مزده بر یاغنی نو قوتور خانه

اجراسق باشلانیش بلن حکومت نعتی نائیدن ایرلیب، اوزینی اوزی باقیبقا کریشکهن ایدی. بونک اوچون اوروه چیده مطبعه، کینوخانه، سودا اور نئی... تشکیل قیلب، کریم منبئی قیلغان ایدی. امدی بو دوقتورخاننئی هم شونداق قیلسا کیرهک.

بز باتئی دوقتورخاننئی خوشحالیق بلن فارشی آلساقم اولنک کیمهل کو روش حق بلن دورا حقینلک بو تجارت مقصدیده اونجه اوستون بولوشین قورقماز.

(ج. ن. آ. خبریدن) چیق خاق فرقهسینلک چینی تورکستان شعبهسی اوز قارماغیدا بر دوقتورخانه آچیش حرکتی قیلماقدا. بونک اوچون اچکره دن دوقتور کلتورگن، اورون حاضرلا غان. دوقتورخانه اچکی کیمهللر، تاش قی کیمهللر، عیال کیمهللری، بالا لار کیمهللری، کوز، قولاق، بورون کیمهللری اوچون مخصوص بولوملر اچیلماقچی. بو دوقتور خانه برنجی سنتهبردن باشلاپ ایشقا توشمهکچی.

چین خاق فرقهسی اساسی قانون

ددهلی مختاریت 30 نیارگولک قورسیمی

بیتشورتوش قورسی. تورکستاندا بر لک مختاریت، ملی مختاریت بولغاندن کین، بو قورس شو مختاریتنی ذولوق آلیشینک کادرلارینی بیتشورتوب برگوچی بر اوروندور. شونک اوچون بو قور سنی ملی مختاریت نیارلق قورسی دهی آتاش ممکن "دیگن مضموندا اعنا متده بولوب اوتدی.

30 نئی آوغوست کونی اوزوندن بویان دورای قیچب کلگهن اولکهلک تعلیم تریبه قورسینلک اداره هیئتی مج لسی بولوب اوتدی. قورسینلک رسمی ایش باشلاشیغا باشلانغوج بولغان بو مجلسده، رئیسیمز مسعود افندم "اول کمزده حکومت ایشینلک بارلق فالایما قانچیلقلاری و بزگه قارنلغان تقیدیلر نلک اساسی سببی اداره خادملریمز نلک ذولوقسزلقی، بلمسزلکی، ایش بیلمهس لمکیدن بولماقدا. بو قورس شونئی تو زونه دورغان برنجی عامللردنور. من بو قورسینلک برمونجه ایشلهرگه اوخ شاش اوندک باشلانیب، کولهدک سو ووب فالماساقینی امید قیلامن "دیگن مضمونده سوزلپ اوتدی. رئیس ارقا سین بویانیندن بری ملتپیلرئی، سیلر "ملی مختاریت" طلب قاتلار، دهی دوخمش - دوخمشدا سوکوب کلگهن لیو میشوجالک جنابلاری سوزگه قیچب "بز اچکی چینن کلگهن عمل دارلر چینی تورکستانلک اوز ملی کا درلاری بیتشوب بولغونجه یاردم برگو چیلهرمز. اوز کادر لهرکلر بیتشکهن همان بز ایشنی نافشوروب بریب قایتا مز... بو قورس شو ملی کادرلانی

مخبرلر بایراهی

بوگون مخبرلر بایرامی. بتون مطبوعات عالمی بوکونلک شرفینی قان- قان یوکسلتکهن مخبرلرئی تبریکلهر و اولارئی بو یوکسلک وظیفهگه تخیمو زیاده اوندور.

بوگونئی باشقا غزتلر قانچهلک سوینچ ایچیده فونلاسا غزتمز اوندن یوقاری درجده تبریکلهمککه اوزینی مجبور دهی بیلهدور. یورنومزلک وضعه تی، غزتمز نلک وظیفهسی آقبر تورغان لقیقئی آلسه سیک مسئله نلک ایچ بوزی ذولوق آکلاشیلمان بولادور. باشقا مترقی دولتلهرده بولغانیغا اوخشاش، یورنومزدا مخبرلار اوچون بریلگهن اد کلان اجرت و واسطه بتلرک ایهمس فقط، بو وظیفه بزنگجه وجدانی و ملی بر وظیفه بولغانلئی اوچون هر توسالقولق، هر امکانشزلی مخبرلاره مزئی بو بولدا تخیمو کوب چالیشتورا آغوسینور.

غزتمز نلک اوز غایهسیده و اوزیه لیدا فون تاپیشی مخبرلاریمز نلک چاققانلیقیغا و اولار نلک جمعیتنک بتون اچکی سیر لارینی فاش قیلب بریشیگه باغلقنور. بو کونگه قدر غزتلهریمزده باریلغان خبر لهر، بیر مسئله اوستیبه منحصر قالغان ایقیغا شک کلتورالمایمز بعضی مهم خبرلهریمز نلک کوچک ایگه بولالامسلیق مههمدن زیاده وثیقهچیلککه قیمت برهلا مهگهنلکهن بولماقدا. باکی - پای می صوعلاردا، خلق سوزینی، فقرا دادینی یازیشنک بولینی ناهالسا، او چاغدا شیهمسز اخباران ایشلهریمزده پای بیر چیغیر اچقان بولالامز. زانا بو نوش کون خلقیمز نلک بیردن - بیر تیلچیسسی مخبرلاریمز دور.

نشراتیتمز، مخبرلقلک و خبرچیلک نلک شونجهملک مهم اورون تونقانلیقئی الدیدن سزگن و شونک اوچون ممکنه چیلک بولغان برده بیردن "مخبرلک اوی" تشکیل قیلنغان ایدی. بعضی بیر امکانشزلیق بوزین بولویلهریمزدن ذولوق بیر میوه آلاماساقم بوندن کین کونگه نیمزدهک بیر ایش کوروشینی و غزتمزئی آله پای، خلقنلک دقتی و آقیشینی کوره دورغان خبرلر بلن بیرب توروشینی امید قیلماقماز.

بو سوزئی آکلاش بلن شو برده اولتورغانلاردن برسی " ... وای خدا! بو کشینک بو چیرباق سوزله ری قاهانمو، ملتپیلر و حقیقی ملی مختاریت سویگوچیلهر نلک ضریغا سوزله گهن سوزلهری و حرکتی االدیدا اوبا لار ایگهن! " دهی آه اوروب قوبدی. مجلس قورسینلک ایش پلانینی برنیسپ نطقهسین قبول قیلب، نو لوق ایشلر چقیش اوچون هولاد قا ذری، اونکور، ا. طاهر، ا. مطعی، چکلی افندیلهرگه نافشوردی.

قورسینلک مسؤل خدمتچیلهری حقی ده مذاکره بولوب، علیم، ترتیب تر جمه و تصنیف بولوملری مدبرلهری تورکدن، لوازیمان، بوغالتراق، عس کرمی تریبه بولوملری مدبرلهری چین لوق کهللهردن بولادورغان بولدی.

ساویت چین هوا شکرکتی حقیده مجلس

خدمتچیلهریدن شیاجولک سن، لیزوجیا افندیلهرنی ایبرگهن ایدی. بولارغا او روچیدهکی، خارجی ایشلر ادارهسینلک مدبرئی لیو زهی یول افندی فوشولوب الما - آلتانغا اوچوب کنش السه دا دور.

ساویت چین هوا شکرکتی حقیده مجلس (ج. ن. آ. خبر بیرشیجه، بور نومزدکی ساویت چین هوا شکرکتیلک مدنی تولغان ایدی. حاضر بونلک من نبتی ینته سوزوش حقیده، مذاکره آلیب باریش اوچون، مرکزی حکومت قانناش ایشلهری باغانلئی (نظارتی)

مكتبلەر اوقوش باشلاش الديدنا

بتون دنياڭك اوقوش باشلاش ايمى بولغان سنتاير كرىش الديدنا اورومىيە دەەر بتون على اورتا مكتبلەر قىزغىن رويشده اوقوش باشلاشقا تيارلانماقتا. چىنى توركستان دارالفنونى اوقوش باشلاش كونى قىلب 10 نجى سنتاير نى بلگولەپ، درس پروگراممىلارنى، معلملەرنى چاقىرىش كانغىلەرى ايشلەش و صنفلەرنى تيارلاش بلەن آواره . 3 نجى اورتا، 3 نجى معلملەر اوقولى قانچى سنتايرنى اوقوش باشلاش كونى قىلب بلگولەپ، شونىڭغا

اۋىدىن - بۋىدىن

ضىافت و عشرىدىن شىكايىت

باخۇڭك كوچاسىدا ئوپىلانمىپ اولتورغان بىر ئورۇم يىللار او يىرنى، بو بردن سوزلوشوب اولتورغان ايدى توبىغا گە ئوشوب كىتىپ بارغان قىنىق بىغىرلىك سىر لاقان كچىك «پىكىنى» ماشىنىنىڭ ايدى چىكە بىر ايكسىنىڭ كوزى ئوشوب قالدى. اولاردىن بىرسى: - «ئە راستمىكەن اچىدىكىلەرنى كوردوڭلارمۇ؟» دى بابا آقىنلار بىغە قىلب اولتورغان شىكايىتىنىڭ دىلىنى كوز آلدىغا كلكەنلىكىدىن خۇسۇس بولغان قىياپىتىنى كورسەندى. ماشىنا ايدى چىدىگىلەرنى كورمەي قالغانلاردىن بىر سى:

- آداش كىمەلەر اولتورمىدۇر اولڭ اچىدە، كىم ايكەن ؟ ...
- آداش ... نىڭ باشلقى ...
- اوو ... باكمو خورگىدەنى چاچو قىزى - نى سالىپ كىتىپ باراۋور.
- آداش اولار ەر كۈندە كچقو رونلقى ماشىنا بلەن مو شو طرفىكە او نەۋور.

- ئە ... براندرلەر! سىن بلەن بىز ەك فاخشاغا ئىمىز بلەن فاخشاغا ئىمىز مو شو برده قالادور. 6 - 7 - 8 نجى ايلارنىڭ ماشىنى اوسدى دەيدۇر. بو خىر ئارا لېش بلەن بازار بەسى فاخشان اوغرى - نى قوغلاغاندەك چىيۇپ بىزنىڭ ماشىمىز دن 8 - 9 برابر اشىپ تاپادور.
- وى اداش ماشىمىز اوسدى دى اغزىمىزنى تاتلىق دۇرۇگىمىزنى ئوق قىلغانىمىز بلەن بو ماشىنى اوز و قىتىندە برەمە اولڭ نىمە قاندىسى - يەنە بىر سى كۆلسىز تاۋوش بلەن -
- [ئى دوستلار! سىن بلەن بىز ماشىمىز ائىدى دى كورگىلىكەن بلەن

فاران خىزاق اشلەرى لب بارماقتا. -
- ارنە ياردا قىلماق بلان بىزچە، بو مكتبلەر زور بر بوتۇكلوش اونكو زوب، بونچى اورتا مكتىنى شاملى قاپ قان سىرتىغا، بونچى معلملەر اوقولۇنى شەر اچىكە، كوچورون، دارالفنون بلەن بر اورۇندا تورغىچى 3 نجى اورتا، 3 نجى معلم اوقولۇنى بونچى معلم اوقولى اورنىغا كوچورمەك چى بولغان ايدى. بونچى اورتا و بونچى معلم اوقولۇنى چۈشەن باش تارقانلاقى اوچون بولاش شو پىتنى قالدى.

باشقا ئارىمىز قىلنى 2 - 3 دومولونوب قىلنى چاقىپ مېمىزنى بىر اوچكە - سىنى (پوستىنى) - بىزگە بىرەۋور. او فل سىن بلەن بىزنىڭ فولمىزغا تىككەندە 10 دن بىر قولى قالمىدور - دېسە يەنە بىر سى:
- آداش باشقا ئارىمىز شونى - ئامو قىلارمۇ؟ مسعود ائىدى اولداق ايدى - لارغا بىك دىقت قىلادورغۇ! دى رېئىس مسعود ائىدىنىڭ بو حەقە قىلغانلارنى ائىلەندى.

- دوست مسعود ائىدى بىر آدم قايسى بىرسىمنى كورون كېتە لىوت دى - سەر ئە اداش خاىر كوز لىمىزدىن بىر «سەككى» باشلاش ائىپ كىندى. شونىڭغا اوخشاشلار خاىر كوپەيمەكە. اولارمۇ سىن بلەن بىزگە اوخشاش بىر خىلەنچى. ماشىمىزدا ازراق ئوق قىلما دورا. اما بېشى اويدان توروشى اودىدان، كېشى اويدان، اونڭ اوستىگە ەر كۈندە بردن «گوزل» لىرىنى قول توققان، ئانسا خانالاردا، رېستورانلاردا تاماشا قىلادور. اويلاپ باقى براەر، او «خىم» لار اولارنىڭ عملىگە اشىق ايدى. مەس، فقط قىزىل دوللارغا، اشىق برانر. اولار او خىلداكى اويدان تاماشى او چون سىن بلەن بىزنىڭ فولمىزغا مېغىزنى صرف قىلماسا، نىمەنى صرف قىلسون. اولارنىڭ كىلگەن وقتىدە سىن بلەن بىز كورگەن كوك مانا چاقلانلارنى كىيىپ كلگەن، يورنىدىن ائىپ چىققان قىلارمى - دى يە ... آداش!؟
- راست ايتىشەن دوستوم، مەمىسى سىن بلەن بىزگە اوخشاغان بوزل خىلەن چىقلارنى تاپىپ، باشقىمىزدا بائاق چاغا دورا - يەنە بىرسى آداش بولارنىڭ ضىا

فت چاقلانلارنىڭ كوپا كىنەر دېمەسەن ما بىلەرى باي بولون زېرىكىكەندە، اچى پوشتاندا 10 ، 15 آغىنسىنى قىچقا رىب بىكارمى بىكارغا 2 ، 3 بوز ما دون توللارنى خىشەپ ضىافت قىلىشا دورا، اچىب سىت بولون، ماشىنا باي - تىنلارغا ئوشوروش، ئە بايىقىلەردەك «مەك قىلغىن كورۇپ فوى» دى - كەزەك كوز لىمىزدىن «گوزل» لار نى ائىپ ماگىشىدور. ئە اچىقلا نىب ئالماق اچىق! دىرل ادا رەدە يىلەرنى بىقىپ مجلس اچادور. مجلسە سوز لەر بىغەر نۆسە ئالماق سىن بلەن بىزنى نىلان تىلاپ چىقىپ كېتەۋور ئە اداش سانا خانە چىچىلك ...

يەنە بىرسى قىزىق گەنى بولون:
- داش مەنەن قىزىق بولار بىر امارە بايى مېت دەمور. بىر نۆسە قور مانچى بولسا، سىلەن، «جوشقى» (ضىافت بېمەكلىكەرى) اوچون ئانسا قاچا، فوچا «سايا» پالنىوز ... لارغا اوخشاغان نۆسەلەرنى تيارلايدور. اداره سى - مېنى تورولغاندىن كېيىن قىلادورغان ايدىنىڭ تاپىنى ئوق كچىكچە ضىافت بىشەك، كوكل اچىشماق. قىسقالر فل بوزماق ... وھكالار ...
ع . جوشقون

(باشى - بە - بىدە)

چىنگىزنىڭ نىكالى و نىكاسىز خانوتولارى بىش بوزدىن زىادە ايدى نىكالىقلارى بتونلەي خان قىزى و خان خانوتولارى ايدى. بولارنىڭ بىش نىفرىنى عىنىق سو يەدە ئونار و خان اعالاملارى. مەنەدە بولار ايدى. ئورت اوغلى بار ايدى: جوجى، چىغىنى اوگەندى. ئولوى، خو جى اوزىدىن بىرون اولگەن ايدى.
چىنگىزخان بتون مەلىكىتىنى سلامت قالغان اوج اوغلى ائە جوجىنىڭ اوغرا لىرى اراسىدا تقسىم ائىدى. اوغرا لارغا كېيىنكى قانىم «ئىناق و وفاق» توصىه قىلب ساندوفىن بىر قال اوق چىقارىپ ايكى سونلورغان. ارقا - آر فاند بىر قانچە اوقلارنى بىرلەشتۈرۈپ: «اچىكەزىدە بونى سوندورا اداورغانلار كىز بارمۇ؟» دىپ سورادى. بولاردىن «باق» دېگەن جاب ائىق: «سىزمۇ بو اوقلارغا اوخشارسىلەر» بىرلەشمە كىز ھىچ كىم سىز لەرنى سىنورا لىمىز ايرىلساڭىز بىر اوق كىي ائىلا سو نون كېتەسىز دېگەن ايدى.
تەمام
اوبۇرچەلاشتۇرۇچى: ر . ج .

بيوك تورك حكمداری - چينگز

(باشق اوتكهن ساندا)

آقئینی و بگلەرنڭ اقلەرىنى خواجەلەرگە توتەورەي.
چينگز خوشحال بولغاندىن سوڭرە
آلاندىب بايرام يۈرگە باردى. خلقلەرنڭ
ايلىرى كەڭەلەرىنى توپلايدى. آن اوس-
ئىدە سوز قىلىشقا باشلاپ مسلمانلەرنڭ
خوش طېئەتلەرىنى و سلطان محمدنڭ
مناسىبتىزاكلەرىنى بىردىن - بىردىن سا-
نادى.

خارزم مەملەكتى باشدىن - بايق طېظ
قىلغاندىن سوڭرە چينگز عسكەرلەرى
شمالى ايران ايله آذربايجاننى اللىلەر.
قافقاسيانى باسېپ اوتدېلەر. دۈن و نو
نا دربالارغا توغرى يۈرۈش اوچون آڭ
ھا سىلچىدېلەر. قىزىنى و روسيەنى با
سىپ اوتدېلەر. عىصرلەردىن بىرى او طرف
لەرگە بايلىغان خىلموخىل تورك اوروش
لارنى بىز بايراق استىغا توپلايدېلەر.
بىر طرفتىن سەنت فرانسى بويىغا قىر
كتكەن ايدى. مەستان تەدىپ استىغا
الغان ايدى. چينگز 1227 - يىل او
غۇستدا بولغان وئەلەردە عسكەرلەرنڭ
الدىنقىلارى وينا دربالەرگە كىرگەن
ايدېلەر.

چينگزخان 72 يىل باشادى. 55
يىل خانلىق قىلدى. برمان قالمون دە
گەن بىرە كومولدى. اولمەسدىن اول
توپلانغان قوروللاردا تورك تەرەپنى
(قائونىنى) تەصفىق آتەتۈرۈپ بازدور
دى. و انىنى «ياسا» قويدى.
چينگز باشقاچە بىر آدم ايدى. اول
گەنگە قىر تۈرە ئاشقارغا چىقالغان و
ھەر ايشىنى تۈرەگە لايىق بولۇشى او
چون دەپ ئىكەن ايدى. تۈرە قانۇن
دېمەك ايدى. و او قانۇندىن بىوكھېچ
بىر قون تاپمىس ايدى. اوزىنىمۇ تو
رەنڭ تەبەككارى سايلار ايدى. قىيا-
خان سوقوشلارنى صافى دىلەت عشقى
ايله تارقاق تۈركلەرنى بىرلەشتۈرەك
قىلدى ايله قىلغان ايدى. ھېچ بىر زمان
دىن قوشۇنى و دىن قانۇنىغا قىلما
غانسور. او مەھەتتە ئونۇنوشنى بىل
مەس ايدى. يالغۇز ھق و پادىشاى تا
نور ايدى. چينگز جەدىت و امامىز ش
نى چىتىدىن بىوكەمپرا ئورلوق مطلق
بىر تەجلىق اچىدە بولۇنماس ايدى.

زمانىدا ياش و گوزل بىر قىز باشىغا
التون توشقان بىر طبق ايب سارق
دكز قىرغاقىدىن تونا درپاسىغا قىر كىتەر
ايدى. كېمەسىنڭ اوتايان طرفى قول
اوزانسا يتمەس ايدى.
چينگزخان تولوق بىر قوماندان
ايمەس. اۇنى اوزىمۇ بىلەر ايدى. و
عسكىرى ايشلەرنى بىتۈنلەي قوماندانلا
رىغا ئافەردار ايدى. فقط كۆپ چسور
بىر كىشى بولغانلىقدىن بىرەدە و زمانى-
دا قالقانىنى قولغا ايب و تەور قالا
پاقىنى باشىغا قويۇپ عسكەرنڭ آڭ آڭ
دېغا اوتەر. آتلاش مەكىن بولمايدور
غان ئاملارگە آسايلا ايدى. بويۇسەك
جەرەتى ايله بىر نەچە قانۇن آرقاغا قاي-
تەشنى مېل قىلغان عسكەرلەرنى ايلگىر-
گە و ظەفرگە ھايدار ايدى. قوماندانلار
اونڭ كۈرسەتكەن ھەدىگە بىتەشمەك او
چون جان فدا قىلشنى شرف بىلەرلەر
ايدى و نە يۈرگە اشارت قىلغان بولسا
او يۈرگە مطلق بارار ايدى.

اوز زمانىدا چىن فەكرلك بىر سىيا
سى ايدى. ھادئەلەرنى غايەت اوبدان
تەھلىل ايتەر و بىر نەچە يىلدىن كىيىن
يۈز بەرەدورغان وضعىتىنى بۇرۇندىن تەخ
مىچ قىلپ اوڭا قاراپ ايش ئوتار. ھېچ
بىر ايشنى اوشتۈمەن تاشلاپ قويغان
دەك بارىم تەبىردىنمۇ خوشلانماس ايدى.
ادارەپىلگى بك يۈسەك ايرى شىرقىدىن
غربكە قىر ھاكىمىتىنى تەمىن قىلشنى
بىلشيدە بو ادارەپىلگىنكەن بىوك نائىرى
باردور.

اللە غىيرە فلانلەرگە كچىك بىر ايش
كۈرسۈتۈشدىن تەھمل قىلار ايدى. خان
امان ھاكىمىتى غايەنڭ اولوغلىقى شەخسى
شرف نامىغا. كۆپ فەيىج وضعىتلەرگە كو
كس كىرەر ايدى. بىر سوقۇشدا بور
تە چۈچىن آتلىق خانۇنى بوقالغاندا بىر
مەكت يگى اۇنى ساقلاپ كەتۈرگەن ايدى.
ئى خانۇن 9 ايمىن كىيىن چينگزخان
بايىغا كەردى و كەلەر. كەلمەس بىر بالا
توغدى. بو بالاغا چۈچى دەپ آت قوۋ
دى چۈچى «قۇناق مسافر» دېمەك
دور. وضعىتكە قاراپ بالانڭ چينگزنى
بولۇشىغا قىر مەكت بەگىدىنمۇ ھاسىل
بولغانلىق احتمالى بار ايدى. بو ھەتمەل

- بىر قانچە شكابت سوزلەرگە زمىن ھا
ضراغان ايدى. چينگز بوئا ھېچ آوا
زىنى چىقارمادى. بىر سوقۇشدا اسىر
قىلىپ كەتۈرۈلگەنلىكىنى كوز آلدېدا
توتۇپ ھاۋىنىنى اورتىدىن ايرىدى. ھو
جىنىمۇ وارڈلقدىن چىقارمادى.
- چينگزنىڭ كۆپ ھاكىمانە سوزلەرى
باردور. بو سوزلەر شو جەملەندىرور.
1. سوز ۱۶۱ لاملانلار - سوغا ئاڭدا
خان ئاشقا اوشار. ئىگىگە توشۇپ يوق
بولور.
 2. اوز اويىنى آيرىغانلار وطنى-
نىمۇ آيرورلەر.
 3. اون كىشىنى ادارە قىلشنى بىلا
گەنلەر ئىيىنراق بىر اوردو (آرميا)
نى ھم ادارە قىلارلەر.
 4. اچىنى باك تونقانلار بورتلا
رىنى اوغۇزدىن صاف قىلور.
- چينگز، مسلمانلەقنى قبول قىلماغان
بولوب اولوشىگە قىر بىت پەست قالغان
دور فقط دەنى تەصب كۈرسۈتۈشكە بو
تۈپەن توشمەگەندور. نەزىرە بىتون دىن
لەر بىراىر ايدى. و بورتىڭ شىرقى ھەر
نەرسەن اوستون ايدى. اونڭ بىر مەسا
ھان خواجە ايله قىلغان شو مەجۈرەسى
نە قەدر مەنقەلدور.
- چينگز - مسلمانلەر و مسلمانلىق
نىمە دور؟
- خواجە - مسلمانلەر تەكەشى يوق
بىر اولغان تەكرىنڭ قلىدور.
- چينگز - بونداق بىر تەكرىمىنكە بو
عەلمگە اويغۇن كەلدور. يەنە نىمە؟
- خواجە - ھېمىر، تەكرىنڭ ايلچىسى.
دور. او تەكرىنڭ امىرىنى نەھنى بىلا -
دورە دور.
- چينگز - بو ھم بولادور.
- خواجە - كۈندە بىش وقت ناماز قىلار
مۇ، تەكرىگە قىللىق ايتەرەمۇ.
- چينگز - يامان ايمەس.
- خواجە - بىلدا بىر آي روزە تە
تارەمۇ.
- چينگز - بو ھم باخشى.
- خواجە - مەكەدە تەكرىنڭ كەبە اتلىق
بىر اوبى بار. اچقەمۇ بولسا او ىرنى
زىارت قىلش اوچون بارامۇ.
- چينگز - خەپلا بىتون دىنيا تەكرىنڭ
بورتىدور. بۇر ىرنى خاس قىلش موافق
ايمەس دور.

عرقيمز تور گدور
تئيميز ائيلار
يوزيميز تور كستاندور

ازك

مدبرا عيسى الب تكين
باش محرر : ا . دوشرا

تور
1948
تئيميز
05

بز خلقچيمز
بز ملتچيمز
بز انسانيتچيمز

سان 194 جمعه قمتي : ائيلي - شهرگه 15000 نولار چنكه پوچتاهقي قوشولاندور

برلكده اوتمه كننگ بعضى شرطلرى

گه ، معارفيلقميزغا هرلك بريلشق دو
لت اوچون هر باقمين قانداقده دور .
ملتچيلرگه قارشى «صادقچى» لهرنى ،
معارفيلارغا قارشى متعصبيلهرنى تيار
لاش سياسى جيلمى 20 نجي هصر
ده اونجه القار نول بولماسا كرهك .
برلكلر اركينلكنى قانچه لك سؤسه
و ايستسه ، اولارغا قوشولوب سويوب
بريش و تامين قليب بريش دولت بو
نولكيني ساغلاشك بريدن بر بوليدور .
زانا ، توركستاننى بىر اولكه حاليدا
ساقلاي تورادورغان و دولتكه باغلايدور
غان قورال كوچي ايمس يالقوز تور
كستانلى اوچون تامين قيبلىناتورغان هر
لك و مهربانلىق ده قيب قيلماقداز و
قيلمومز دور . توركستانغا بريله دورغان
هرلكنىك و مسعود ، امين و عيسى بك
لهر باشدا بولغانى حالدا بر گروه ملتچي
لهرلك قازانادورغان نفوذلك عاقبتيدن
فورماتى دولتي برلكينك نيكزيگه پالنا
چاپماق ديمهك دور . توركستان اوچون
بريلگن هرلكين يالقوز بر زورده ويا
بر ايكي شخص قانداقده الهاميدورغان
نيدك ، توركستانلدا بولويمو حريت
دعواچيلارى بولغان ملتچيلرده بو هر
لك بلن «استقلال» قايقيسنى آچيش
نئيهيمو يوقدور . فقط بعضى بىر او
قوشماسلقلار ، و بعضى ياشورون شق
رهلر ، و اركيمزلك بوغولوشى بىزنى
شو خلاصهگهجه اليب بارماقدا دور .

برلكده اوتوشيمز اوچون همه دن
ضياده لازم بولادورغان نقطه آزادلىق
اوقوشماسلقلارنى ، ايشنمهسلكلهرنى
كوتوروب ناشلاماق دور . مركز و مركز
چيلر توركستانغا و توركستان ملتچيله
رېگه قاچان ايشنمه ، او زمان پدين
بلن توركستان برلكيده ياكى برصحيحه
اچيلموسى ، عكس تقديرده بو «بىر
لك» تاريخى قاراشلوقوسيدور .

خلقىنى اروپ سوتوب يوروب چينلق -
لارغا و دولته اوچلهشتوروشدن باش
قا برنرسه ايمهسدور . اگر بو نقطهنى
مركزچيلر اكلانغان بولسا ايى ، ارادا
كى اوقوشماسلق بر قىر آيدنلاشقان
و خلقيمز بولويمو باشلاريمز بوقدور
كوبمهگن - اوچمهگن بولور ايى .
توغروسق «صادقچى» دپ نا -
نولغان يوقايدانلى غرضسز ، منافق عت
صرلهرنى اقتدار موقعيا كوتهرنشك
اورنيا ، توركستان ملتچيلهرينك
فكرى ، طلبى ، حركتى بىرنامسز
صورتده قبول و مانافعه قيلمسا ، بون
دىن كيلهدورغان نتيجه هر ايكي طرفى
اوچون بونك منفعلهرنى تامين قليب
برور ايى . چونكى ، «صادقچى»
لهر «دولتچيمز» ديمهك بلن ، خلق
گه دولت ناميدن غدا قيلماقدا بولسا ،
ملتچيلر ، خلقنى بخت سعادن ايچده
ياشاتيب ، اولارنىك دولتكه بولغان ايشن
جيني و محبتيني باغلاغان بولور ايى .
سول كونلرده اورومچى حكومت غزته
لهرده باسليغان بعضى يازولار بونك
ضدى اولراق ملتچيلرگه آچيقدن ،
آچيق هجوم قيلماقدا و اولارنىك هر
كنيگه ، طلبيگه گودهكلهرجه بها برمسك
ده دور . بو هم ملتچيلهرنىك تشويقى
بلن دولتن و مركزچيلهردن باشقلىق
كوتمهكده بولغان ملتيمزنى سولك درجه
ده اميدسزلهشيكه مجبور قىلدى . قيهه
سزكه : ملتچيلككه بولغان بوندانق
مجوملار خلقنى ايكنچى بر بولما باش
لاب قويوشنى و دولتن تشوبهلهندو
روشىن آپ - اچيقدور .

بوگون دولت بلن برگه اوتوش او
چون قوشان شرطلهرمزدن ارك بيمى
هر ساحده اركينلكدور . ملتچيلكمز

آرامدا بر اوقوشماسلق دوله قى -
لادور . بزجه بوبر اتيق مسئلهدور . بو
نون چين اربابىنك «دولت برلكى»
نى تقدير قىلادورغانلعيغا ايشنمگن
بردهمز . اولار توركستانك هر قانداق
مسئلهبيگه شو «برلك و با بونولك»
باقمين قاراسا ، توركستانلقلار اولار
نىك هر حركتيگه برهر باشقلىق ايشن -
تب نظر سالادور . بونگن هم اكلانا
دوركه ، «دولت برلكى» قانچهك ايشن -
نهلسه ، توركستانلى اوچون حريت ، رعا
بت شونچهك ايشتلهشى لازمدور . دو
لت بولويمو دولتكه توركستانهكى مان
مورلارى برلكلهرگه هرايشده رعابه قل
خاندال بو «برلك» قوت ناپقوسى
و هر ايكي طرفلك حايهبيگه اوچرا
غوسيدور . ار برينى ايكنجيسى بلن
ايكنجيسينى اوچينجيسى بلن يوقانداق
قصدبگه نوشكندنه ، ايشنك قانداق عاق
بتكه اوچرايدورغانلعيقنى ايتالمايمز .
جنويسن اكمافدا بولغان خبر لرى
مزنك كيرراقى «دولت برلكى» نامى
بلن قوزولوب يانقان بر اچيق تراگيدىن ،
برلكلك كومهدييهن بحث قليب يا
نادور . بىزدا مهم رولنى وينساغوجى
«صادقچى» ، «دولتچى» عنصر
لر بوتولدى اقتدار موقعينى اشغال
قلماقدا و مظلوم قوزان باشقا ميسج
بر صنفلك قارشيلعيغا اوچرا ماغانلقدن
اوزى بلگهجه قامچا اوينايتاقدور . اگر
بولارغا نيايچ بولونا برهلسه ، ملتچىلر
آراسيغا سوغولوق نوشكندىن . زياده
دولت برلكى اوچونمو زور خوف تو
غولوسيدور . چونكه ، اولارنىك هرهر
كى گروه سوزده «دولت برلكى»
اوچون بولسامو ، عملياتده توغرى مه -
ناسى بلن آرا بوزوش ، باي بولوش

اولىكە و شىھىر خىبرلەرى

اولىكەلك حكومتىنىڭ ۸۶ - سانلىق دائىمىي ھېيئەتتلەر

ھىجىلمىسى

اولىكە حكومتى اعضالارىنىڭ 68 - سانلىق ھىجىلمىسى 2 - سەنتەبىر كۈنى سائەت 10 پارېمدا ئاچىلىپ، مۇھىم نىزاملار باشقارالارنىڭ ئورنىنى ئۆزگەرتىش ھەققىدە قىلغان ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا...

قازداق ۵۵ ئاچىلىدى ۵۵ لازىم!

«ئاچىلىدى - بايلىدى» دەپ تىكىنى يوق مجلس خىبرلەرىنى ئازىپ كىلىشى غەزەپلەپتۇر، پۈتۈن خەلق ئىچىدە ئاچىلىش توغرىسىدا ھىچ نىمە دېمىدى.

سېپۈر بايرىمىغا ھازىرلىق

سېپۈر (ئىن ھەرىكەت) بايرىمى بولغان 9 - سەنتەبىرگە شەھىرىمىزدە قىزغىن ھازىرلىق كۆرۈلمەكتە. بۈگۈن مەيداندا مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا...

سەھىر بىلەن قاتناش

سەھىر بىلەن قاتناش 10 - ئايدا تۇرۇپ دەپسەننى كېمە بىلەن يۈرۈپ سەھىر بىلەن قاتناش مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا...

ياشنى ئاچما كىلىگەندىن سوڭ

ياشنى ئاچما كىلىگەندىن سوڭ 30 - ئايدا تۇرۇپ دەپسەننى كېمە بىلەن يۈرۈپ سەھىر بىلەن قاتناش مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا...

خىبرلەر بايرىمى خەتەرلەندى

خىبرلەر بايرىمى خەتەرلەندى 1 - سەنتەبىر مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا...

غەزەپلەپتۇر ئۆزىنىڭ خىبرلەر بايرىمى

غەزەپلەپتۇر ئۆزىنىڭ خىبرلەر بايرىمى 10 - ئايدا تۇرۇپ دەپسەننى كېمە بىلەن يۈرۈپ سەھىر بىلەن قاتناش مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا...

باشقارغانلىقىنى قورۇلار ھىيئەتتىن

باشقارغانلىقىنى قورۇلار ھىيئەتتىن 30 - ئايدا تۇرۇپ دەپسەننى كېمە بىلەن يۈرۈپ سەھىر بىلەن قاتناش مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا، ئاچىلىش ھەققىدە مۇھىم ئىشقا ئىزاھات قىلغاندا...

خارجى خىبرلەر

امرىقادا عسكىرى خاضىرلىق

(م. ۲۰. ۳۰ - ئاۋغۇست
 خىبرى) امرىقاندا ئورۇشنى كېيىنكى
 عسكىرى خىزمەت قانۇنى بويىچە ئورۇشنى
 تەييارلىغۇچى بولغان. بۇ ئامرىقا تارىخى
 دا، ئورۇشقا كىرىمى ئورۇش،
 باشلانغان عسكىرلىككە بارىش باشلىغان 1 -
 نۆۋەت بولغان ئورۇش.

بۇ نۆۋەتتە پىلاندا، ئامرىقا بىكى
 ۳۰ مىليون كىشىنى عسكىرلىككە تەييارلىغۇچى
 روشتا تەييارلاپ قويماقچى.
 بايلىرى بۇ خىل عسكىرى خىزمەت
 كۈپۈنچە ئامرىقاندا ئورۇشقا بارىش
 چەكلەنەرلىكى. خاضىر ئامرىقادىكى چىن
 مەھاللىرىنى ئوقۇغۇچىلارنىمۇ تەييارلىغۇچى
 خالى بولغان.

(*) (*) (*)

ياپون ئىگىزىدا يالغان ئورۇش

(م. ۲۰. ۳۰ - ئاۋغۇست نۆۋەت
 خىبرى) ئىگىزىدا، ئامرىقا عسكىرى دائىرە
 لىرىنىڭ بۇگۈن بىلىۋېرىشىگە قارىغاندا،
 ئىگىزىدا ئورۇش قىلىنغاندا ئىگىزىدا
 يالغان ئورۇش بولۇپ باھۇن دەپمۇ
 قىلىنغان. بۇنىڭ ئىگىزىدا ئورۇش
 بان ئورۇش ئىمىنلىرىنى ئامرىقاندا
 پۈتۈن ئورۇشنىمۇ تەييارلىغۇچى
 «ب - 29» نىڭمۇ قورغانلىرى

«ب - 28» نىڭمۇ بۇگۈن ئورۇشقا
 چىقىپ كەتتى. «ب - 31» نىڭمۇ
 ياۋا تىنچ ئورۇشقا چىقىپ كەتتى.
 «ب - 61» نىڭمۇ «قارتول خانىن»
 ناملىق كىچىك ئورۇشقا چىقىپ كەتتى.
 ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ يالغان ئورۇش
 ئورۇش، ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ يالغان
 ئورۇش، ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ يالغان
 ئورۇش، ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ يالغان

(*) (*) (*)

يېرىم قىرغاق ساۋېتتىكى قىرغاق بولغان

موسكۋادىكى ئامرىقا سفارتخانىسى
 ئەنكى عسكىرى بولمىنىڭمۇ خىبرىنى
 خىزمەتچىسى چۈشەنمەيلىك رەسمىي
 ئامرىقا قىرغاقنى ئاشۇرۇپ ئورۇشقا
 بولغان. ئامرىقا پەسپورتىنى ئامرىقا
 جى ئىشلەر ئىدارىسىگە بېرىپ بەردە.
 بۇ ئامرىقا سفارتىدىن چىقىپ كەتكەن
 ئىشلەر ئىدارىسىگە بېرىپ بەردە.
 ئىشلەر ئىدارىسىگە بېرىپ بەردە.
 ئىشلەر ئىدارىسىگە بېرىپ بەردە.

ئەنكىلەر ئورۇش بارلىق ئىشلەرنى
 گەربەشكە چىقىپ كەتتى. بۇنىڭ ئورۇشقا
 رەسمىي ئامرىقا دوللىرىنى ئورۇشقا
 بۇ ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ ئورۇشقا
 بۇ ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ ئورۇشقا
 بۇ ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ ئورۇشقا
 بۇ ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ ئورۇشقا
 بۇ ئورۇشقا چىقىپ كەتتى. بۇ ئورۇشقا

(*) (*) (*)

خارىشال ئورۇشنى چىقىماقچى

ئامرىقا ئاشۇ ئىشلەر باقنى واشى
 قىلىنغان خىبرلەرگە قارىغاندا،
 ئىشلەرگە ئورۇشنى ئورۇشقا
 مەسلىھەت قىلىپ بەردە.
 غۇناردا ئورۇشنى ئورۇشقا

كۈنلەرنى ئورۇشقا
 بېيلىۋېرىش.
 ئورۇشقا چىقىپ كەتتى.
 ئورۇشقا چىقىپ كەتتى.
 ئورۇشقا چىقىپ كەتتى.
 ئورۇشقا چىقىپ كەتتى.

(*) (*) (*)

ئىدىيادا ئورۇش چوڭقۇرلاشماقچى

بۇ ئورۇشنى ئورۇشقا
 چىقىپ كەتتى.

بۇ ئورۇشنى ئورۇشقا
 چىقىپ كەتتى.

ئورۇشنى ئورۇشقا
 چىقىپ كەتتى.

بوش قناغتلار بییقلماعی

کیوهك

(م. شمس الدین هن)

بیر ملتلك مدنیتی، تولوقلانیش یاد نامهلری اساسلیق بیر قانچه فكرگه نایاندور. هر قانداغ بیر ملتلك مؤسه سهلری، آیدهلری، ادیبانی، صنعتی و عموما او ملتلك موجودیتنی نازالایم دورغان هر نرسهسی، اوشبو اساسی فكرلردن اوسوب چیقادور. بو فكرلر ثوب زور برییشلر و مشكللكلر بلهن پیدا بولوب، قطعی بیر شكیلمگه كیر گهنگه اوشاش، نوابیتی قیینلق بلهن جان نالاشا، جان تالاشا بوقالادور. بیر مونجه فكرلر بارگه، اساسسز و باطل بولغان لقی، یوقوری فكرلك آدهلر نظریده قپ هر روشده آشكارا بولغان حالدا، عوام خلقه الك قونلك و نفوذلق روشده نائیر قیلشبن هیچ بیر وقت توختام دور. چونكه عواملك روحیقا اویغون بولغان بو فكرلر، بیلارنی بیقیب قوب خان، عصرلر توپالغان ارئی نوپلامدور. خلقلك ذهنیگه یاكی بیر نرسه اور ناماق، قانچملك قیین بولسا، اونكدا اورناشقان بیر فكرنی چیقارماقو شو قمر بلكه اوندن زیاده مشكلسور. عوام دائم اوز ذهنیلك طلیبگه طایب بولادور. خلق هر نرسهلك اوز آرزوسینقا، اوز ذهنیگه موافق بولوشینی ایستهدور. یالغوز فكریگه لا ایمس، حتی حسینقا اویغون كلمهگن نرسهله هر و قویغقا خوشامغاناچ چیقیق حقیقلرگه قارشى چونقور بیر نفرت هیس قیلادور. بو هیس عوامدا بیلنر یاغقان قناغتلرنك میوهسیدور. فقط بو قناغتلر اوستی اوستیگه كیلپ تورغان بیللار ایچیده بیخ یازیب، شاخ سالیب، یوغوریلان ساری بیلنر یاغقانلیقین، بیر گون چه هیتگه اغرقلار یالغوجی میکروب اووا لاری حالینی القاندور. بو بیقیلیب، او میکروب اووالرنك نازالانیش فكر لرنك وجدانلرنك جمی روشده ذریه فیکسه قیلنشی لازمدور. اچیق حقیق قتلرنی چيكنمسه بن اورتاغا اتماق، زبانیق قناغتلرنی چوروملك گرچه بو اچیق حقیقلریمیز، عوام توشه نه سی ده بورگن بیر مونجه لرنك ذهنیلرگه بك اویغون كلمهگنلکین اولارنی رنه

چیتب قوبوشی ممکین بولسام، او جب درجه سیه مهیمدور. فقط بوگون بز شونداغ بیر موقده ده تورودورمزكى الك اوشاشی بیر حقیقتنی بوشورماق بیوك بیر امانت بولادور. چونكه قانداقلا بولماسون، بیر ملتده عوام خلق قناغتلری حاکم اوروندا بولادورغان بولسا، او ملت بخت سعادتک بته المایسور. عوام خلقه نلك نیگی بوش ذهنیگه حرمت و اطاعت قیلنشی عوام قیلنورساق، ملت دو مولاب توشمهگه بولغان قارا چوقورغا، بیر آز بولسامو بالدور توشوشن باش قا نتیجه حاصل قیلالیمیز. بیلب تو روب فلاکت چوقورغا اوزینی ایتمه م؟ نی، سارا المقتن باشقا قایداغ نام بلهن یاد قیلش ممکین؟ قصورلریمزنی فلا

کتیمزلك سببلریمزنی الك نیرهن االبو شورون نقطه لرگه چه اچماق. كامچیلة لمریمزنی باهیب كورمهك واجب درجه سیه مهیمدور. كامچیلقلاریمزنی بیله مهنسن، خطالاریمزنی اوستیمزگه ایلما من، انقراض بولب یوقولوشنك سببله ریتی قطعی بیر ایمان بلهن یوقانیشقا کیرشمه سن ایلگری، قورتولوش او چون اورونغان هر بیر تشبث بوشقا کیتهدور. هیچ بیر فائدا برمه بوردور. شو نك اوچون اچیق حقیقلرنی هیچ نرددسز سوزلش، خطا قناغتلرنی نیگی تختی بلهن بوزوش، حقیقت نورینك نازقالیشما توسالغو بولغان هر قانداغ توسافلارنی آلیسب نالاشلشمیز بك ضروردور.

ایلکنر شهك اوچقو

امریقا هوا عسکرلرینك تورن ما نورلق س - E4 ناملق اوچقوسی، ا ریقان اوچوب لونسون بانیدانی بیلسه نور الانیغا (آیرودومیغا) نتج آمان توشکن. بو اوچاققا 14 سو عسکری و ایلکنتره عالمه لری، هوا متخصصله ری توشوب کلگن. بو اوچقونویوفند لونسن کوتورولگنندن نازنیب لونسنده فا بیتب بارغونچه هیچ بیر آدم مایه داش ماشینسینقا قول تکوزوب باقما غان. بو اوچقونی بتونلی آمریقان اوچوب چیقان جاهداتی رادبو ائللری ارقالق اداره قیلغان. نیوفیندلونسن او چاندورغان وقتنه درجه سی بو اوچقونی برده توروب اداره قیلجوجی میر آلی جرسیمه قولی بلهن اوچقونك بیرکینوب کاسینتی باسیب قویغان، شونك بلهن هیچ قول تکوزمه سه مو، اوچقو خودی ایچیده آدم مایداپ اولتورغاندهك تورن مانوری تمك آیلانیب، برهن کوتورولوب عاتده کیدهك ایگزلککه کوتورولگنندن کین لونسونقا قاراب بورگن. 10 سا عت اوچورادورغان آدمسز اوچوب لون سونغا بیتکن.

خانن کین، اوچوش وقتیده کی همه ایشلارغا بو «مکه» اوزی جوابیره آلاور. مثلا: اتلانیك اوقیان اوستیه ده کتیب بارغاندا، آمریقا فیرغانلری من بریلگن تیلگرمالارنی قبول قیلا دور. توشهدورغان برمه کلگنده ایلگا تره هوا عسکرلرینك رادبو بلهن بر گن بولیورغینی قبول قیلب بویون سونادور. بو نوبت موشونداغ اوچوب لون سونغا بارغانن کین اوچوتک شوروب کورولگنده بو «مکه» حسابلاغان اوچوش ایگزلکی، سوزعتی، بورگن یول مقدراری، هوانن آغان معلوماتی نوغرا بولوب چیقان. بو نوبت سنالغان بو اوچقو مکه سی 3-4 بیلنن بویان بار نرسه ای می. فقط مونجهلك اوزون مصافهك او چوشلاردا مونجه کوب آدم توشوروب اوچوروب کورولمهگن ایدی. بو نوبت آمریقا اوز نوهرانی ایچیده بو مکمل صوتیق «مکه» ارقالق بیر قانچه نو بت اوچقو اوچوروب اوتولگنندن کین، بو قانچمی لونسون سفریگه ایشله تیب کورولگن. هوا ایشلری متخصصلری بونداغ آدمسز اوچقو اوچوروش صور لینی کرا اوچقولاریدا ایشله تیه خصو صا بوزوق هوا، تومان وقتلریده فا ئدسی کوب بولار ایکن.

سديرو عيسى الب تكين
باش ممبرو ۱۰۰۰ ديفرا

تيل 19:10
شماره ۱۳۷۰۸
۱۰

عوقيمز تور تورتور
تدسيسه اسلامچي تور
بوز نيسيز تور گستاندور

سوزله گهن اعلامو ؟ اشله گهن اعلا ؟

بژده - « زمان من ديگه جايفاي
كلگنده اشله مين : سوزله من ؛ اونك
برسنده جوانن كوزوم يوموق ! بوما
جهانمو ، بوما زمانمو : بوما ياشاشور : »
ديگوچيلر بار .

سن كونكهن زمان قايداي زمان
فاچان كيله دورغان زمان ! قايداي كيله
دور ، كيم كلتوره دور ! اوزلك ايسته
گهي زمانني ، اوزلك كلتوره من ؟ او
زلك كلتوره من ، اوزلك كلتوره وشكه
تريش

بولقدن ، قينچيلقدن بر نرسهني
بارلققا چقارماق ارگه كاك . ديگهنم كهل
سون ، ده اوزلك كوره دورغان راحتي
ناپاي ناپاي بهر ديش تيار ناپقدور .
خدا متيق ارگه آر ياراندی ديسهك ،
قولونمن كلگهن قدر ، امكاني بولغايفاي
قدر اشله گهن ؛ آز نولا امكاني بار تو
روب ؛ آز نولا قولونمن كيلب توروب
اوني اشله مهي . كرهچت چالا تكيادي ؛
سايهني قالين بولمادي ، اراسين اف
ناب توشوب قالدی . باشيمزني قوزندي
دهب شكابت قياھاندين ؛ چالا نكليلگهن
كوهنكه سو قوبوشوب ، اوني كوهر
ليب ، بايراغيني قايلنلاشتوروب ، باشك
ني كويدورمهني انلك سايه سيده اولتور
مايقا تريش .

بر نوب بھدای برگه سرفا سالنامای ،
برييل سوغار بې تريبه قيلمای بھماس .
بر نوب ميوه 3 بييل سندن محنت كود
مهي ميوه بره ميس . بر باكي زمان او
زون بيلسز ، اوزون كوره سسز قولغا
كلهس . هر اشدا قياھان محنتكه نوش
لوق اجرا كيلور .

بھانندن فارا تر افقوزوب ، بھدای
نرھدای توروب ، من بھدای يھيمن -
ديگھلي وياكي مايا بھدای كرهك ايدي
نميشقا بھدای بوق ، اگر بھدای بولما
سا ، آسي تريمايمن ، بوق بولسا ،

بھيم ، اولونم ديگھلي بولماس .
بھنو ط فدن الساق ، معجز عليه
السلام عرب اخلاقي بوزولغان ايكهن ،
ديني خراب ايكهن ، يولمن چقار ايل
كهن ، بولغونك مونداق جمعيته ده ياشا
غان بارمو ! كوزوم كورميسون فاچان
عربلر من ديگھن حالعا اولزلهي كرهك
ده ، انسن اسلام دينيش تار ائورمن
كورسه ته دورغان كرامتني كورسانورمن
انسن اولار ايله برگه بولورمن ده ب
او زمان شكابت قيلميه اولتورغان
بولسا ، بو اسلام دينيسي ووجودفا
چقماغان بولور ايدي .

سياسي طرفدن الساق ، سونياسين
و اونك مسله كاشلھري نه اوچون بول
خالق زمانی ، نه اوچون اجنيله بزرگه
زورلوق ايتير ، نه اوچون خلق ارنسز ،
نه اوچون دنيا دهكي يالاق بزرگه كلهس .
نه اوچون بوز باشقارمك كاشاميز ؟
فاچان شول ديگھلر كله گونيه بزرگه
جوگكو كرهك ايمس ، ياشاماق كرهك
ايمس ، ده گينه شكابت قيا بجم اول
تورغان بولسا ، بوگونكي جمهوريت
اورتاغا چقماغان بولور ايدي . جمهو
ريت قوروق شكابتدن كله مېدي ، تور
لي خهوف خطر ، نوري اغرچلقني
باشدن اونكوزگهن 40 - 50 بيللق
كوره شدر قولغا كلهي .

اگر بوگونكي هندستاناق ، فاچان
انگيليزلر كرهك نهنده ، قايديهان سوزوم
بار ، كورسوتديهان نهنم بار دهن قا
راب اولتورغان بولسا ، بوگونكي آزاد
كونگه اولاشالماس ايدي .

واشنتون بوگونكي آمريقالی بھر
دعا ايله آمريقا قلماندهك لئين مسم
بر سعوت دولتي بر اغز شكابت او
له وجودفا چقارباغالي مھهگه معلوم .
بوگون بژده اوزيني خلي بوقاري
زيالي سائاب بوگونكي بر بولوم كشيهر

فورساقم اچدي خيا اسمان نارناك
لاب بهرميه اچس اوليمن ديگھن حال
ما اتس بارمافا اولنر ايمه دهب شيه
كيايت قيا لار - « بعضا عمل ايلر ايل -
كر ، ائنه شوردهكي اسكياك دھن تو
گھب بولميس . مختار بيان نرلوق بولميه
ني . هرق قچلا بولاي قالدی . موند
ياغ زمانلا نھه كره كره بار ، وساع ز
مادرا اشادا نك سوزليگه نھه فاي
مناسي نھه ؟ بوندا ياشاغانن تركي -
دنيا بولوب جهانن كوز بره مان باشك
راق ، ده هعلي شكابت قيا لادور . امما
شونداع كامپلكلر اگر بار بولسا ، او
ني حل قلمانفا قلهه كوچ چقارمايدور .
باشقارناك قلمانيني بارنامايدور . اوزي
شولر قلمانلا مكن بويي قلماييدور .
بورجهم پش : اغزيمعا نوش ديگھلدين
باشقاي بله ميسور . نھه بولسا بولسون
مرکز بزرگه مختار بيان بهر دوق دېدي ، بو
ني تولوق قلاياق ، كلم اورونلريني تول -
دورماق . بوناس تولوق فايدالانماق ،
بوونكا خلقني تزدن بشتورمك خاق
نك آك بايمين يوقاري كونوروب او
لرغه اوز - حق حقوقني نانتماق ، عملي
قانوني اش كورمك ، بورت ، ملنكه فاي
سائق اشارني امكاني نھر فاراب تور
ماي اشله م . فوزوق شكابتكه نسيئا
بھك فايدالني ايدي . اگر خلق بوگونك
كي حالندا قلاز ايكهن ، بزرگه مختار -
يان تورغاي مستقلى بهرگنده هھم حق
هقوچيمزمن تولوق فايدا لانا بله ميسز ،
اگر خلق يتيهھر ايكهن ، كوزي اچيلار
ايكهن ، بزرگه ملي مختار بيان تورغان
نهرلي مختار بيان بهرميگنده هم خالق
ارز حق - حقونني اشلمانا بيلور . بو
گون دنيا كوزي اچلمان ملت اوزيك
حق . حقوقني اشلمان بلگهن چا ردا .
بو مسئلهگه اهميت بهرميگهن او -
ضرايبيلار اولزلهرجه اولزلهيني هيجنمگه
تھك قلماس . بز صافي نيه تلي ، خلقني
ازاد قيايديهان خاق موشدھري دھر .

اون ھەك مەترغاھىم يۈگۈرە ايىكەن

بو يىلقى ۱۹ - سەنتەبەردە اوز دورولا چاقى تىن ھىركەت بايرامىنىڭ تىيارلىقى ھا ضر چىدى اشلەنمەكتە ايىكەن . بو تىن ھىركەت مەسابقەسىغا اورۇمچى شەھەر خەلقىنىڭ 10 مەترغا يۈگۈرگۈچىلەرى ھەم قاتناشتا ايىكەن .

تارالفون ھىركەتلىرىدىن

چىيىنى تۈركىستان تارالفونى اوشبۇ يىلنىڭ ۱۱ - كۈنى ادارە مەجلىسى اوتكەز دى . مەجلىسدە بو اوقۇش يىللىقنى قانچان باشلاش مەسئەلەگە قويۇلۇپ ، ايلگىرى قارار بويۇنچە 10 - سىنتەبەردا درس باشلاش ، لېكىن درس باشلاش مەراسىمىنى ئافاقا استىراھتەكە چىقىپ كەتكەن مەزىر بىرمان ائىدىم قايتقاندا اوتكۈزۈشكە قارار قىلىندى .

مەكتەپنىڭ بايى تەشكىلى نەظامنامەسى اولكولك ھىكۈمەتتىن تەسدىقلىنىپ چىققانلىقى اۈچۈن شۇنى اجرا قىلىشقا قارار قىلىندى . بو نەظامنامە بويۇنچە دارالفون فاكولتالار بولۇمىنى تەخنىك فورسۇنلار بولۇمى دەپ ايىكىگە بولۇندى . ھەر ايىكى بولۇمىنىڭ ئىلم ، تەربىيە ، اوزبەك ھان بولۇمىلەرى ايرىم بوخىگەرتلىق بولۇمى غەمەمى بولۇدۇرغان بولدى . قانچان كۈنلار بولۇمى غەمەمى اوقۇغۇچىلارغا خاس تەخنىك فورسلار بولۇمى تۈرك اوقۇغۇچىلارغا خاس دور . ھەر ايىكى بو لۇمىنى واسطە مەكتەپ مەدەرىگە اطاعت قىلدۇر .

بايى اوقۇغۇچى ئالىش مەسئەلىسى مەدا كەدەگە قويۇلۇپ اولكەلك ھىكۈمەت غەمەمى ۶0 ، تۈركىيىنى 60 بولۇپ جەمەمى 120 اوقۇغۇچى ئالىشقا روخسەت قىلىنغان خانلىقى مەجلىس رەئىسى طرفىدىن مەلۇم قىلىنغاندىن كېيىن ، بولارنى ئالىش - تەس و قايىسى بولۇمىلەردە اوقۇتۇش مەنا كەدەگە قويۇلۇپ ، غەمەمى اوقۇغۇچىلەر اوقۇرۇمچىدە تىيار بولغاندىن كېيىن ، تۈرك اوقۇغۇچىلار ئالىش شەرتىن ئالىشون ، بولۇمىنىڭ اۈچۈن ھىكۈمەتتىن ئىنقىلاب واسطەسى بول بول خىراجىتى سوراللىپ تەسدىقلىنغاندىن كېيىن مەكەن بولسا ، ئالىش شەھەردەكى مەعارف ناظرى چاقىنىڭ بەي ائىدى بىلەن عبدالباقى ائىدىلەردىن اوقۇغۇچى ئالىپ كېلىش بايىنى تەماس قىلىشقا دەپ

(باشى 1 - بەتتە)

باشقالەرنى قولدىن اش كەلمەس ، خەمەن ئالان دىلەر . امما ھىقىقى نەقشەدەن قاراغاندا ، بولۇنغان ئادەملەر قەتئەس تىيار ئايلىدۇر . ھەممىنى ئىبار قىلىپ ئالىشقا ئالىپ كەلمەس ، شۇنداق قاندا ئالماقنى اولنىڭ رايىتىنى كۈرمەكتىن استەغۇچىلەردە . او

اولكە و شەھەر خىبرلىرى

ايىكى خىيانەتكار

لۇپ اورنىغا كىشى بىلگۈلەنگەن ايدى . بايى بىلگۈلەنگەن مەدەرلەر ايش نەقشەلەنغاندىن سولغا يەنە سايىق مەدەرلەرنىڭ بىرقانچە نەرسەلەرگە خىيانەت قىلغانلىقى مەلۇم بولغان . چىيە زۇد خىيانەتكارلىقنىڭ بىرىنچى ايدىن يەنچى اياغىچە بولغان مەلۇم شىيىن 28 719 200 دوللار فلانى تۈتۈپ قالىپ بولغاندا ئالتون ئالغان . و چىيەدىن ئالىپ چىققان 4848 چاقىسا (چەك) اقى نەش تۈپەسىنىڭ ھىساباتىن اشلەرىمۇ ائىق بولماغان .

تەمىرات نەزەرنى قارماشقا كىچىنە زۇد بىلگە سايىق مەدەرلەر مەلۇم رەيلى بايلىقلار اوز خىيانەتكە مەسئۇل بولماغاندىن ئاشقارنى زۇدنىڭ مەم اسىيارلارنىڭ 25 تۈرك نەرسەنى اوقۇرۇپ اوزلەرى بىر خىصوصى ايتەك زۇدنى فورغان ايىكەن . بو مەسئەلە تەمىراتقا آڭلانغاندىن كېيىن ، بو ايىكى خىيانەتكار ناظر مەمەم ايدىن بىكەن فورقۇب اشلەك ئالىينى ايش اۈچۈن ، 2 سەردەن او شۇغراق ئالتون بىلەن بۈك و بو كىيىمەك تۈرنى مەمەم ايدىن ھىزەرنىڭ ھىزۈرىغا ئالىپ كەلگەن . ھىزەرم بو مەلەرنى چان مەورمى ئالىپ قويۇپ ارنەمى مەجلىسدە ، سايىق و لى بايلىقلارنىڭ قىلمىشىنى دو كىلاد قىلىپ ، ئالتون و تۈرنلارنى چىيە زۇدنىغا قايتۇرغان . تەمىرات طرفىدىن بو ايىكى خىيانەتكار خىيانەتتىن بوشۇتۇپ

ئالغان خىزىرگە قاراغاندا ؛ مەدەر سايىق ايلغا قاچىپ كەتكەن ايدىن . بو لارنىڭ خىصوصى ايتەك زۇدنى مەدەرىدە قىلماق اۈچۈن تەمىرات نەزەرنى اولكە ھىكۈمەتكە قۇچاق تەماس سولماق آل مەزىدا ايىكەن .

ھەدىيەت مەجلىس خاھەسى

(ج . ن . ۱۰) تۈرنلەر اۈچۈن مەخسۇس سالىنماقچى بولغان نەنەلىكەدەكى كى مەدەنى مەجلىس خاھەنىڭ قۇرۇلۇش اشلارى ھازىر چىدى اشلەنپ يانامور . بو چۈنكە مەلەرنىڭ مەم بىر قىسمى 10 -

(ج . ن . ۱۰) اولكەن يىل تۈرپان ، پىچان ، تۈفەن بو اۈچ ناھىيەدەكى آل - وار - ياساق نەنەلىكى تۈپ بولغاندىن خاھەنە غۇرق تۈشكەن ايدى . و بولۇپ بو اۈچ ناھىيەدە بوران شامال غەنەلە

ھىكۈمەتنىڭ بىر تەقتاشى

رى نەتىجەسىدە فورغاچچىلىق بولغانلىقىدىن ھىصول ئاخشى بولماغان . ھىكۈمەت بونى كۈزدە تۈتۈپ مەدەر اۈچ ناھىيەنىڭ بولماقلىقىنى اشلق بايىنى كېمەتەكەن .

(ج . ن . ۱۰) مال بېھەشنى ادارە قەھش ھىيەتنىڭ تۈرنى بولۇپچە اشلقنى تەسنى 15 - اۈغۇستتە ئالىپ بولغان 50 نەرسەنى كەمەتتە ئورۇنچىلىق بولغاندىن

اشلىق بېھەشنى ياشىدىن بەلگۈلەندى

11 مەلۇم . اورنەك اولنىڭ بوزچاقىسا سىقى (چەكى) 1,900,000 دوللار قىلىپ بەلگۈلەنگەن .

(ج . ن . ۱۰) مال بېھەشنى ادارە قەھش ھىيەتنىڭ تۈرنى بولۇپچە اشلقنى تەسنى 15 - اۈغۇستتە ئالىپ بولغان 50 نەرسەنى كەمەتتە ئورۇنچىلىق بولغاندىن

قرار قىلىندى. بولارنى اوقۇتۇش اوچون خىسرو اوقۇچىلارغا قانۇن و سولاشمىدىن عبىران ايكنى صنفى توروك اوقۇغۇچىلارغا هم ايلگىرىدىن بولغان بولمىشك اوقۇچىلار قورسىق بىلەن خۇشخۇدورلىق قورسىق ناسىقارى ۋە قانۇن و بر سو تىخنىكىلەرى قورسىق چىشقا قرار قىلىندى. بولارنىڭ ياناقى صنفى مەسئەلەرى اورناغا قوبۇلۇپ، بونجى دارالمەلىكىن

ارقالىدىكى مەبلەغى بىلەن تۇزەتلىك سون، دارالمەلىكىن بىلەن بوش جايغا بونجە اغىز اشخانىە و بىشك خانە سا لىسۇن دەپ قرار قىلىندى. بىر پىرافىسورنىڭ تىكلىغى بىلەن، ياكى ايماتورغان اوقۇغۇچىلارنىڭ مەمەن كوپ راقى سىلانكىلىك تىكەتوروسى دېگەر قرارمۇ غەمەنى قرارغا علاوه قىلىندى. «خىر»

(*) (*) (*)

== اچكى و تاشقى خىبرلەر ==

موقت خەلق قورولتايى اچىش خىرىتى

(۲۰. ۱۰. ۶۰ - سىنقار تىلغامىدىن) ناكىبىدە تورغۇچى خەلق قورولتايى و كىللىرى حىكومەتنىن موقت خەلق قورول تايى اچىش طلبىنى قىلغان طلبنامىغە ايمىسا ايتىش خىرىتى ايتىپ بارماقتا كۆپ

چولك و كىللىر بوندا قىرغاق بىلەن ايمىسا تەشەنە خانى قورولتايى و كىللىر رەنىڭ باش قوشوش اودىشماقنى بو ايتىنى ائازە فېلىش اوچون ۳ و كىللىنى ائازە رەئىنى قىلىپ سايلانغا.

(*) (*) (*)

رئىس جاڭ جۇ چوڭ تىكشوروشىكە چىققان

غەربى شىمالنىڭ مامورى و خەربى ايشلەر باشقارمىسى رئىسى گىنرال جاڭ جۇچوڭ، ادارەسىنىڭ مەم خىتەتپىلەرنى باشلاپ، سارغ دريانىڭ غەرب طرفلەرىگە

تىكشوروشىكە چىققان. بو تىكشوروش اۋرى (ئاشلانچو) جاڭگە چوقۇدە لىرگەپە سوزولماقچى.

(*) (*) (*)

دنيا تىن خىرىتى يىرلەشمەسى قورولتايى

لونسونبورغ شەرىدە دىنيا تىن خىرىتى بىرلەشمەسىنىڭ ۲۰ نوبىتىك قورول تايى ۱۰ - سىنقار كۈنى اچىلدى. بو تىڭما 1۳۵ دولتىن و كىللىر قانناشىدى. دىنيا اوروشىدىن بونان مەيچىر خەلق

ارا مەسئەلەگە قانناشا ئالماقار ياپۇرۇپمو بو قورولتايغا ۴ ئايل كۈندۈرۈپ قانناشقان. دولتىمىز طرفىدىن بو قورولتايغا ساق دەمەتپىلىق باقالمىقى مەلۇمنى و كىل قىلىپ ايتىرىلگەن.

فل يوللاش خىتى ازائىتىلغان

مرىز بانكاسى (چوڭ ياكى ئىك خەلق) ياكى التون دوللار چىقىش مەسئەلىنى بىلەن شەردىن شەرىگە بوللانداورغان قىللار او

چون ائىناتورغان خىتى قىسقارتقان. يا كى توختام بونونچە مەك دوللاردىن 2۵ دوللار يوللاش خىتى ائىنماقچى بولغان.

مەشهور گىنرال فەڭ پوۋى نىشاڭ وفات بولغان

چىننىڭ مەشهور گىنرال فەڭ پوۋى شىلانچو اوزىنىڭ قىزى بىلەن نىويورۇدىن ساۋىت روسىيەگە كىتىپ بارىپ، اۋدىسا شەرىد گە باقىنلاشقاندا پاراخۇد اۋن فاراسىيا اوچراپ اولگەن. گىنرال فەڭ پوۋى شىلانچو حىكومەت بىلەن يانداشىپ قايىپ آمەرىقا دا تورۇپ، مەركىزى حىكومەتتەزگە قارىشى تەشەپقان خىرىكتەزگە كىرىشكەن ايدى. خەبرىگە قارىغاندا آمەرىقان ساۋىت بىر

لىكىگە، كىتىپ بارغان بىر ساۋىت پاراخۇدى بىلەن ساۋىتىكە قارىن بولغا چىققان ايكەن. پاراخۇدىغا كىلىپ باقىن ارنمىلەر نى ايتىپ او بىردىن بائىزم شەرىدگە بارىپ ارنمىلەرنى توشۇرۇپ اۋدىساغا قارىن پورگەن ايكەن. اۋدىساغا باقىنلاشقاندا، پاراخۇددا قوبۇلۇپ تورغان كېشوغا اۋن ئوتاشىپ كىتىپ، 10 نەپە اۋم اولگەن. شۇلار اچىدە فەڭ پوۋى شىلانچو اۋن اۋزىنىڭ قىزى بىلەن قازانغا اوچراپ وفات بولغان.

ھوللاندىيە پادىشاھىغا ياپۇزىلار نىبى لىيانتە بىرگەن

ياپۇزىلار اوروش و تىنىشمايدىنۇنۇپيا ساپانلار بىلەن بىر سىنىق تونۇپ قانغاندا، ساپان جايىنى قوتۇلۇپ اوروش اوچون ياپۇزىلارغا بىش مەك آمەرىقا دوللارى قىمە تىمە ايكى دانا ساپان ئاچى بىر لىيانتە نى بىرگەن ايكەن. شۇنىڭغا قارىمىدىن ياپۇزىلار 1۹۴۵ - يىلى ساپاننى اول تورگەن ايكەن. خەتەر ياپۇزىلار شۇ بىر ايدىن بىر نى ھوللاندىيەگە رىزىسور. ئەنە بىر-بىرىنى سىلطاننىڭ وارثلىرىگە بىر مەكچى.

چىنخ اسلاۋاكىيە قۇمۇرۇنىستىلەرى فرۇقە تازا الاماقچى

چىنخ قۇمۇرۇنىستلارنى فرۇقسى بويىل بىل اغرىسىدا فرۇندە تارالاش اۋنكەرمە، چىر، بىر قانچە فاكىر بولسامۇ، فرۇقە سىياسەتتىن ئوشۇنمەگەن ياكى خەمابە قىلماغان فرۇقە مەجلىسلىرىگە دائىمى قاتناشماغان و فرۇقەنى تولۇق اجرا قىلماغان، اعضاءنى بىدەلنى تولەمەگەن، سىياسى بىلە نى اشۇرۇش اوچون تىرەشماغان، فرۇقە غەزەبىگە يارىلماغان اۋمەلەرنى فرۇقە دىن چىقارماقچى.

ھازىشاك پارىژغا ماڭقان

آمەرىقا تاشقى ايشلەر باقانى مارشال پارىژدا اچىلداورغان بىرلەشمە دولتلىر اوۋبۇشماسى قورولتايىدا. قانناشى اوچون ۲۵ دىن ارتۇق و كىل، مەسئەتچى قانۇنچى و باشقا تىخنىك خىتەتپىلەرى بىلەن ۴ - سىنقار كۈنى بولغا چىققان.

ھالىيە باقانىنى استىفان ياندى

مەركىزى حىكومەتنىڭ مالىيە باقالمىقى خىتەتپىسى بو ئوبىت ياكى فل چىقىشدىن ايلگىرى فل چىقادورغان خىرىنى بىلەپ ايتىپ شاڭخەيگە بارىپ تورغۇن مەسار دا پاكى سوداسى قىلغان ايدى. حىكومەت دولت سىرىنى بىلەپ ايتىپ قانۇنغا خىلاقى خىرىت قىلغان بو خىتەتپىنى قانۇنغا قارىغان ايدى. بو خىتەتپى مەسئەلى مالىيە باقانىنى ۋال بون ۋو اۋدىنىگە ئاۋىر قىلىپ استىفان سوزاش اوچون مامورى باقانا رىئىسىگە كىرگەندە، رىئىس بوۋاب نى قوبۇل قىلماغان.

خلىق آرا بىر تشكىلان

اونىسكو حقيىدە

زىمىنىنىڭ داخلىق بېلىڭىنلەردىن او نىسكونىڭ غەمى مەدىرى پروفەسسور ژو لېئان حوزىلەرنىڭ بىر ھىت بىلەن ئور لايىنىڭ بىك امىنىڭ بىر قورومىنى تۈرك اوقۇغۇچى و يازۇچىلارغا ياتىدىن تا ئوتۇش فرىتىنى بىرگۈسىدور. انسان حقاىرى مەراسىغا حقيقتە باغلىق بول خاىر ئور كېدە بونئاق بىر قورومنىڭ نا ئولوشى - اماچلارنىڭ خلىق آرا مئالە پىتلەردە اويىغان و اويىدورغان رولى. نىڭ بېلىنىشى بىك فائىدەلىق بولدى. نىڭ مەلىكىتىزچە مەم اوزلەشىمى بىولك مات مىجلىسىنىڭ 1946 - يىلى 20 - مايدا اونىسكو سوزلەشمىنى قوبۇل قىلىشى ھىكۈمەتنىڭ و بىتون اوقۇب بازغۇچى لارنىڭ بو قورومنىڭ اىشلەرى بىلەن يا قىيىن علاقه قىياب ئوروشىنى لازىملاش ئورماقتا.

بىرلەشكەن دولتەلەرنىڭ مەارف بىلم و كۈلتۈر قورومى بولغان اونىسكو، غرق ئىسل و دىن فرقلەرىنى ئوزگە ايلاماسدىن بىرلەشكەن دولتەلەر قانۇنىدا دۇنيا ملتەرىگە ئائىلغان انسان حقاىرى و دىنلەرىگە مەارف بىلم كۈلتۈر (مەنىت) ئۇرلى بىلەن بارىش مەقسىدىنى كۈتكۈچى، صالح گەۋاھىتىگە ئايانغۇچى بىر قورومدور. بىرىنچى دۇنيا اوروشىدىن كىيىن بىعضى آروپالىق فېكر آدمەلىرى ملتەلەر آراسىدا فېكر مەلىيەتلەرىنى قۇرماق اىتياجىنى سزىپ 1925 - يىلى كەنە ملتەلەر جەمئىتىگە باغلىق بولغان حالدا اىنسىتىتوت كۈتۈر اىسەون اىتەلكتۈرلەشمى بىلەن مەركىزى پارۇدا بولغان بىر قورومنىڭ نىگىزىنى قۇرغان ايدى. بىك بېقىنچاق بىر بۈتچە بىلەن ادرە قىلەن خان بو قوروم، اىككى دۇنيا سولقوشى آرا سىدا ئىتتاق فېكرىگە خىمەت قىلشقا ملتەلەر آراسىدا فېكر اىلىش - بىرىلە رېنىڭ آرتىشىغا ئۇششاق بولسام، قىط دولتەلەرنىڭ سىياسەتلەرى بوزىدىن بىك ئا، ئۇرلك بولالمىغان ايدى. بۈگۈن اونسكو نىڭ ئارقا ئارقىغا قۇرۇپ ياتقان فېكلەرى نىڭ ئۇيغۇنىنى قورومنىڭ اىش پىروغرا مېدا كىرەمەز. پاول والېرى گېلېرت مو رايشا اوخشاش كۈچلك آدمەلەرنىڭ بىوك

ايدەلەر بىلەن ايشلەپ ياتقان بو قوروم اونىسكو بايىتىن، تىخىمو كۈرۈ امكانلار اېچىدە جانلانغان ئۇرەدە دور. بىرلەشكەن دولتەلەر قانۇنىدا مەلوم ئىلانغان اساسلارغا ئايانىپ اڭگىلەرە مەارف باقانىلىقى، اڭگىلىز كۈلتۈر مەيىتىنىڭ ياردىمى بىلەن 1945 - يىلى اۆكتە بىرە ئۇرلەشكەن دولتەلەرنىڭ مەارف باقانىلارنى ئى لۈنىونغا مەجلىسكە چاقىرغان ايدى. ساويت روسىيەدىن باشقا 44 دولت قازا ئاشقان بو مەجلىسدە ئور كېمە او زمانە ئاكى مەم ائىتم باقانى طرفىدىن تەئىل يىلغان ايدى. ساويتلەر قوشولماق ايسە تەمەگەن بو قونفرانسدا، بولوبىر مەارف مەوضوعلارنى اوستىدە توختولۇپ، مەوضوعلار كىچىك تىل بىلم و كۈلتۈر مەئىلەمەنى مەم قولغا اىلغان ايدى. ما ئا، اونىسكو اسمى بو مەجلىسەلەرنىڭ ئۇرە مە ائالفا سورولۇپ، قورومنىڭ مەركىزىنى ئارۇغا اورناتىشقا قاراش ئورولغان ايدى. اونىسكونىڭ پىروغراممىو بىنەمشو قونفرانس مە قبول قىلغان ايدى.

بو قارارنىن سوگەرە 1946 - يىلى ئاڭ باشۇدا ئولپانغان بىر حاضرلىق ئور مى مەارف، بىلم و كۈلتۈر ساھەلە رۈدە ايشلەنېشى مەقس قىلغان ايشلەر و سىتىدە چالېششقا باشلانغان ايدى. شو يىلىنىڭ اۆكتە بىر ايدىدا پارۇدا مەزھىتىك اوتەلېدە قورومنىڭ باشلاپقى غەمى بېقىنى اونىكۈزۈلگەن ايدى بىتون اعضاء دولتەلەر ئاتلانىغان بو قونفرانسدا حا ضرىق ئور كۈمى طرفىدىن آيرانغان و درلك فەالىتەلەرنى اېچىگە ائالغان ئكلىفە مەر نىكشورولۇپ، غەمى مەبىرلەققا پروفەسسور رولىئان حوزىلەى سايلانغان ايدى. و 7 مىليون دوللارنىن آشقان بۈتچە قوبۇل قىلغان ايدى. بايل قەلەمىنىڭ مەظەرىنى كۈرسەتكۈچى دۇنيا ملتەلىرى آراسىدا انسانغا ايشەنمەك و ھەرمەت بىلەن بىرەك، انسان حقاىرىنى قوغداماق، ئوشەنچەگە، ئوشەنچە ھەركىگە اھمىت بىرەك، ھەرمەت بىلەن بىرەمەككە اوخشاش اساسى فېكلەرنىڭ ملتەلەر آراسىدا بايلى شىغا بارايدورغان واسطە و چارەلەر مەنابىرە قىلغان ايدى. آرالارداكى ھىچ

بىر فرق ئوزگە ايلەنمەسدىن بىتون ملتەلەر انسانلىقنى قونقارادورغان، انسانلىق بو كەلتە دورغان فېكلەردىن فائىدەلەنېشلەرى بو فېكلەرگە باغلا نېشلارنىڭ چارەلەرى ھىچ اونوتولمىغان ايدى.

اىككىنچى غەمى بېقىنىنى 1947 - يىلى نوپار ايدىدا مېخىكو دا اونىكۈز گەن اونىسكو بىتون قوللارى بىلەن ھەرىق و تىلچاق اوچون ملتەلەرنىڭ بىر بىرلەرى ئىي آلاشقا تېرىشىش فېكلەرىنى ئار قانېشقا غەرت قىلماقتا. بو يىل بىرۈن ما اونىكۈزۈلدورغان 3 - غەمى بېقىنى ئىي حاضرلاماق اوچون حاضردىن باشلاپ ھەركىگە اونىكەن غەمى مەدىر ئۇلېئان حوزىلەى ايشقا كېرىشىدىن بۈرون بو لى اوستىدە ئور كېگە مەم بولوقوب اوتە مى. 2 . 3 كۈنك كۈرۈشۈشلەردە او نىسكو حقيىدە بىنە بىر قانېم دىقنى ئارە قان و قىمەتنىڭ عالم، ئور كېدە سولاق آدمەلەرنىڭ بو قورومغا قاراتا كۈرسەتكەن بايىتىن علاقهلەردىن بىك مەشەس بولغان. مزانسان مېتودلارنى، صەنە ئىختىيىكىنى ئورلك ملتەلەرنىڭ تىبانو ساھەسىدىكى موفقىنلەرىنى ئانوتەماققا اوخشاش مەصد مە بىلەن ارتكەن يىل قوروم قاراماقى مە پارۇدا قورولغان خلىق آرا تىبانو اىنسىتىتوسىغا بىتون ملتەلەرنىڭ اعضاء بۈر لا اۆلۈرۈلغانلىقىنى ائىلەتكەن پروفەسسور حوزىلەى بو اىنسىتىتودا ئور كېنگە ئىچ ئىل قىلېنىشنىڭ فائىدەلىرى اوستىدە مە توختاپ اونىكەن ايدى.

تارىخچەسىدىن اڭلانغانغا اوخشاش نەئىتى باكى بىر تشكىلاندىر. و حا ضرغاچە تىبارلىق دورىدە ئورماقتادور. باش باقان ائىلەرنىڭ بو تشكىلاننىڭ مە صدەلىرى آراسىدا اورون ئونقاي بىر سوزىنى ائىلەلېلى: « سولقوشلار انسانە لارنىڭ دېمەنلاردا باشلانار. صلحنىڭ مەدافە اۆبۇلارنىڭمە انسانلارنىڭ دېمەن لاردا قورولۇشى كېرەك » مانا بو او نىسكونىڭ اچىقلاماقى بولغان ئا پەر ئىسپى سىياسەت و ائىتصاف شۇرلەرگە تا يانغان بىر صلحنىڭ دولماق صەمىي بىر صلح بولالمايدورغانلىقى، اصل صلحنىڭ انسانلارنىڭ فېكر و مەنۋى بىرلىكىگە تا يانېشى كېرەكلىكى بىك اچىق نىجىلەر « اولوس » غزەتسىدىن (موام ايتەدور)

اولسکە و شەھەر خەبەرلەری

بر تەدقیق سیاحتی نڭ

نتیجەسی

(ج. ۱۰ ن. ۱) گوچیگ، جەسار، مورى ناحیەلەر نڭ دەقانچىلىق اشلەرینی تەكشوروش اوچون ئەتكەن ئەمىيران معا ون ئاظرى لىو افندى 5 - اوغوست دە قايتىپ كەگەن. اولڭ ايتىشىچە : مورى اطرافلاردا قورغاچچىلىق كوپ بو لوب اولتەكن و اقتدا حكومت طرفىدىن تەرىلغو اوچون بېرىلگەن فللار واقىتقا توغرى كەلمەگەن اېتكەن. تورستاندا شەمە لىداكى جايلاردا كوهرك كوزلك بەغدادى تەربلاندۇرغانلقدىن كوزلوك تەم قلى قەرز بېرىلسە، كوپ حصول آيش مەكەن دېگەن. لىو افندى جەسار دەكى تەمور كالىبە نى كوزدن كوچۇرگەنەننى سوزلەپ، ياز شىق دەقت بىلەن اشلەسە مە كوزنىگە 500 چاك تەمور چىقاراش مەكەنلىگىنى ايتقان.

اولدۇن بۇندۇن

بر مەنى چامە خانادە بىر نەچچە مەزىر بولۇپ جوېلەشەپ - جوېلەشەپ اش تەراحت قىباب اولتۇرغان بەكەت و قۇلار حەقىدە تەنقىد بۇرۇنمىكە ایدۇك . يول داشمە رەزىزە ئوبىدە غزەلبى اولتۇرغان سەت بىر ىگەت و چىرايلىق بىر قۇزدن عبۇ رت بىر جۇەننى كۇرۇپ : « - بىر ادەردە انە كۇرۇتۇمۇ، چىرايلىق گىل كالا مۇ تۇزىغا سانجىلەيدۇر دەدى. شو سوزنى دەپ ئۇرۇشىغا اشكەن چىرايلىق بىر يىگەت بىلەن . يۇغانغىنە چوقۇر بىر قەز كىرىپ كەلدى . مەھەزنىڭ آغزىدىن بىر بار : « بىر ادەردە ئوبىدە نېمە دەيسەن؟ » دەيگەن سۇال الدىراپ چەقىدى. تەنقىدچىمۇ نىچ تەنقىدچەمەن . بىن : « پاشلارن گۇشى ايت آغزىغا كىرىپ بۇرۇ ! » دەپ مەھەنى كۆلگەگە قويدى .

خاتون قىزلەر فابرىقاسىنىڭ باش نەتىجەلەرى

خانۇن - قەزلەر فابرىقاسىنىڭ مەدبەرە سىق آمەنە خانىمەنىڭ مەخبرغا ايتىشىچە :
 1 - فابرىقانىڭ دائىرەسىنى كىمەكتەپ اېتىسز قالغان تۇرك خاتۇن - قۇزلاتىنى تەنقىد قىلالىغاندا بىر ئەملى تەربىيە بېرىش و مەكەل عائىلە ئەزاسى قىباب بېتەشوروش اوچون بىر قۇرس آچىشنى قەرز قىلمەش سۇرۇر. قۇرسقا كەبغۇل تۇرك خانۇن - قۇزلەردىن 50 نى قەبۇل قىلىپ، تېكىس چىياك ئوقۇماچىلىق، عائىلە اشلرى . . . قەرزلىق مەشۇلەرنى اورگۇتۇلگۇسى. قۇر - رەستەڭ خۇراجتى توغۇرلۇق اولسكە حكۇ مەتىگە تەماس سۇنغان . خۇراجىتى تەمەدىقلانسا اولسكە بىردەن باشلاپ قۇرس سەمە آچىلغۇسى .

2 - فابرىقانىڭ خاتۇر 20 دانە پارچە قەلىق ئوقۇش ماشىنەسى بولۇپ بولسۇن 4 نى خاتۇر ايشەپ ئورامىش مەركۇز نىگە 15 دۇئە پارچە ئوقۇپ چىقارار اېتكەن ئوقۇلغان پارچەلەرنىڭ بېشىلارى خۇتەننىڭ مەلى بېغۇلارى بولۇپ، پارچىلىق ئايتىنى . مەلىق مەم پۇختا ئوقۇلغان . بۇنەن باشقا مەتەق ، يولك رومال (نىبوت باغلق) دۇرەزە پەردەسى، باسئوق قەبى و اوستەل كاروان ادىئالەرغا تۇتۇلا (*) (*) ÷ (*) (*)

تۈۋىل باشلانغۇچ مەكتەبلەرگە قوشۇلماس اېمەش

اېتكەن خەبەرلەرگە قاراغاندا بۇ يىل مەعارف رەسئۇدى آز بولغانلقدىن باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە سىنىق قوشماسلىق ئوغۇرلۇق مەعارف نەظارىتى باشلانغۇچ مەكتەپلەرگە بۇيرۇق ئۇشۇرگەن. خاتۇر-آتا-آنالار باش اوسۇرلەرنىنى اوتۇش

قا قەبۇل قىلىشنى تەماس قىباب ئۇرغاندا اوقۇتقۇچىلار نېمە دەپ جەۋاب بېرىشنى بېلالەمە باشى قانغان بىر خالدا قالغان .

مەرحالدا مەعارف نەظارىتىنىڭ بۇ خەتتە مەر اويلاپ كۇرۇشنىنى تۇصىيە قىلەمۇ .

تۈۋىل اورگۇ ئوش

(ج. ۱۰ ن. ۱) ياقىندا شەھەرلىرىدىكى بىر نەچچە ضىيالى تۇرك باشلارى تۈۋىل اورگۇنىنىڭ مەھابىگىنى ئەتبارغا اېلىپ ، ئەنگىلىيەچە اورگۇ ئوشنى سەستەگەن . بولار دۇن بىر اېكىسسى شەھەردەكى ئەمرىقا كۇنە سۇرلى تېكەتۇب افندىنىڭ يانچىغا كۇرۇپ مەراجەت قىلغاندا تېكەتۇب افندى مە

قۇل كۇرۇپ، 20 نەفر كەشىنى اوقۇتۇش نەمە بىلىدۇرگەن و اوز خاتۇنىنى اورگۇ تەمەلىككە بەلگەلەگەن ، ار، غىياك 20 نەفر باشلار 6 - سەنتەبەردىن باشلاپ 6 سەنتەبەردىن پارچە غىچە پارچە سەنتەبەردىن سەنتەبەردىن ائىگەسچە تۈۋىل اورگۇ ئوشىدە كىرىشكەن .

تۇنۇگۇن ادەم اونچە كۇپ بولمىغان بىر اوقۇتۇسۇدا پانچۇقچى بىر يىگەتنىڭ قەدىنىنى اوزغلانغان ايدى. بۇ اشنى تۈۋىل لوق تۇبۇپ ئۇرغان قەم اېگەسى نىچ ئوربىنى اورگۇ تەمەنى : « بىر ادەردە اورگۇ لاپۇرغان ادەمنى ئەمالەيسەن » دەدى . بىچاۋە پانچۇقچى قىپ قۇزىل قىزارغان خالدا « مەق قىلمەك » دەپ اېگىلىپ، قەدىنىنى ئەمەلى ئۆزلەپ يۇلدۇرۇپ بىردى .

اچکي و تاشقی خبرلر دولتنك مهم خاطرہ كونلہری قایتا بلگو لہندی

لت اونومو بیللا، ریکہ تنظیم قبلسانمو
بہتہ دور“ دس پنج برہمن، بو ماشینادا
اولتارغوجی باشقا بیرسی ایہسہ ای۔
دی، او بولسانمو، خوددی باشقا بیر
لہشمہ دولت گنرالاریغا اوشاش وظی
فہ و درجہ بلہ ایہرلگن دولتمیزنک
عسکری وکیلہری باشقی گنرال شا؟
چان ایسی۔

(باشی 4 - بندہ)
بو معظم لایسنک اوزون منزبلک
کوروشی، خط استوا کلیمیکینک حل
قایتا بلغلقدور۔

ایکچی طرفدن بو برلہرہ بولغان
باشلانفوج انسانراغا تعلیم ساقلائسوسی
مور۔ و حالا ہیج بیر صورت بلن او
لاشیلمانغان بو منطقہ فوروغلوق، سو
و هوا ڈولاری بلن سیر۔ سفر بور
گوزولگوسوسیور۔

کیلچہک 10 ڈیل اثناسیندا بیرلہ
شبک آمریکا، اوستریا، چینغاقنریووک
بولمان و باخود فرانسیہکہ نظرا 12 کرہ
کارک بولغان بیر منطقہ غایت بختک
بیر حیات سورلوشی محتملدور۔

(آمریکا تورکھیمائی خورورقہسینہ)

امریقادا سایلام مسابقہسی

قریدی

بو بیلقی رئیس جمہور سایلامیغا
قانتاشقوجی ہر فرقہ نامزاملہری حاضر
امریقادا کک کولہدہ سایلام تیارلیقا
کیرشدی، الغار پارتیہ طرفین رئیس
جمہورلیقا نامداد قیلپ کورسہ تیلگن
مانری والاس حاضر فی رئیس جمہور
تروموندک اچکی و تاشقی سیاستینی
قانتق تنقید قیلقالی باشلادی، ایکچی
نوبت رئیس جمہورلیقا سابلانیش او
چون حرکت باشلانغان تروموندو، او
زینی سایلاشقا اوندن سوزلہگن نطقہ
لمریدہ 80 - نوبتک ملت مجلسینی
مال بولسینی و نوراق جای مسئلہلریدہ
اوزینک فکرلہری قبول قیلمای بوکوز
کی قینچیلارغا سبب بولسہ، دہ
آیلاب اوندی، بیر سوزینک آخرسینا
2 - نوپاردا بولادورغان سایلامدا من
سزلمرنی جمہوریت فرقہسی بلن دیموق
رانلار فرقہسی نامزادلہریدن بریشی ساہ
لاشقا دعوت قیلان دہگن سوزی بلن
الغار فرقہ نامزادی مانسری والاسنی
سایلاشقا تاشقی اشارت قیلپ اوندی،

42نجی مارتن - انقلابدا قرین بول
پانلارنی خاطرہ لہمش کوننی۔
بو کونلہرہ بیر خون استراحت
قاریولادور باوراق اسیلادور، ادارہ مکہ
تیلہرہ خاطرہ میہلسلہری اونکوزولہ
دور۔ یرک حکومتلہر خاق بیہینلہری
اوزدورہ تور۔
32نجی ستمبر - ہفامہ اوروش غلا
میہتین اسلمش کوننی، بو کونہدہ
تراحت قورہسایدور، قالغان ایشلار
یوقوریا اوشاش

8 - ستمبر کوننی رئیس جمہوریہ
مز جاگ کہیشی جنابلہری دولتمیزنک ہم
خاطرہ کونلہرینی قایتان بلگولہی اہ
لان قیلغان بولار توبہنہ کیدہک،
2نجی غینوار - جمہوریت باشلانغان
کون۔
10نجی اؤکتبر - دولت باہرامی،
12نجی نوپار - آناچین توغولغان
کون
23جی اوغوست - کونفوزی
غولغان کون۔

» - « - « - «

مککار سوداگہرلر آزر ائییلی

شاخہنہ یائی فل سیاستینی بوزغان
مال بہالہری اشوروشقالرونغان سودا
گہرلہ بلن جسی نورہس الیب بارغان
جاگ چینگو آوندی حکومتن و
رئیسسی جمہورن ہانس اوبلیوروہ
لمر الیب یقنہ شو خدیہگہ قایتی۔

7 - ستمبر کوننی رئیس جمہوریہ
مز جاگ کہیشی آوندینک اوغلی جاگ
چینگو آوندی، شاخہنن نانکیہگہ کلہ
دی، یائی فل چیققائز بوبان شاخہنہ
دہ مککار سوداگہرلر بلن قیلغان
کورہشبن، حکومتیکہ داکلاد بردی،

یادونلار نظریدہکی چینلقلار

از وقت اونکندن کین، امریقانلارنک
اوزدوستلاری بولغان چینلارغا اتقان قیا
حاملہرینی ٹورپ، یاپونلارمو فارا
ماس بولوب کتدی،
”بو بیلما یتکندہ احوال نغیمو اوز
گہری، گنرال ماکل تور، یاپونلارغا
برلشمہ دولت گنرالاری قوشکمن او
نوموبیل کوچدن اونکندہ تعظم قلس
توغراسیندا امر توشہرگن ایسی، بو
امر توشکندن کئین بیر کوننی مخبر
موسوم کوچادا تراوی ساقلاب تورغاد
ا، برلشمہ دولت گنرالہرین برینک
اونوموبیلی اولکمن، اما بویردہ تور
غان یاپونلارہ میج بیرسی تعظم قیا
ماغان، چوتلارنک جیم اولتورغانینی
کورگن مکتب اوقوغچیلہری بیری
الیزاب، ایگیاب تعظم قیلغاندا، او
نک آرقاسیندا تورغان کیشیلہردن برسی
بالانک مورہسینن تارتیب تورغوزوب!
”موی بو ماشیناغا تعظم قیلماساگمو
بولادور، چونکی اونکادا اولتارغوجی
چین گنرالہری بوندن لیکن بالغوز آہ
ریقا گنرالاری اولتارغان برلشمہ دو

مشہور مخبرلہردن لیوزلوقی آفہ
سی اونکہ ییلی تیکوہون بیر اونہ
کمن ایسی، بو بیل یقنہ تکیوغا سیا
حت قیلدی، بو نوبت سیاحتین کین
”تیکوہو کورگنلہرم “ دہ بارغان
بیر مقالہسینہ موناغ دہبور:
” ایکی ییلن بری یاپونلارنک
چین آدمہریگہ فارا شہکی اوزگوروش
تولامو کولولکسور، شونکدہک بزنک
نا بو کونگہجہ ” غالبیت “ کیفی بلن
مست بولوب یورگن بیولکریمنک کوز
لہرینی آچیب مکہلہرینی تازیلاشلارہما
آرز یگودہ کسور،
” تکیودا تورغوجی بیر چینلق
لق کسپاسینک ایشیجہ غالبیتن او
زون اولمہگن و اتلہرہ کوچادا کتب
بارغان ہر قانداغ بیر اونوموبیلغا اگر
بیر چینلق قول کورہسہ درحال توخ
تاپ کوب تواضعلق بلن خواملاغان جا
ہیغا آلیب باریب قویار ایسی، بیر آز
کین چینلقنک قول کورتوروشیکہ بلون
ماشینالاری توختاسامو، آدریقا ماشینلا
ری توختامایدورغان بولدی، یقنہ بیر

خلق آرا بر تشكىلات

اونسكو حقيده

(باشى اونكهن سائدا)

دن كيبن آكلاشيليدى. ملتلهرنلك صميم حالدا بير بيريني آكلاشقا تيريشش لارى انسانيلىقنىڭ تورك مائيت حصول لارينى قوغداماق ديمهك بولادور. اعضا دولتلهرنلك كولتورلارنىڭ، معارف و بيلم سيستملىرىنىڭ اوزلكليريگه توقونول مائيتن، بو دولتلهرنلك قانونلارنىڭ اتمىدارى ايجيگه كيرگهن ايشلەرگه آرلاش مائيتن، آركين بير فكر و بيلم ليش- بوشنيگه ايشلەر، صلحگه و امنيتگه بار دم قيلماق، انسانيلىقنى يوكسەلەتمەك ديمهك بولادور. مقصودلەريدىور.

آرفاسيدا آكلاشيلغاندور. ملتلهرنلك صميمي روشده بير- بيرلەرنى آكلاش اوچون چالاشلارنى انسانيلىقنىڭ كوپ قارمىقلىق مائيتيني قوغداشنىڭ موم واسطەلەرىدىن دور. بو اويوشماغا اعضا بولغان دولتلهرنلك مائيتلەرنى او قو نوش و بيلم روش سستيمالارنىڭ خصوصى صيتلەريگه توقونماستىن، بو دولتلهرنلك قانونلرى ايجيدە ئى ايشلەرگه توقون- مائيتن تورون، آركين بير بيلم آل- ماشكوروشقا چالاشيش بولى بلەن اوز آرا آكلاششقا، اناناشقا چالاشماق اند- سائلىقنى يوكسەلەتمەك بو اويوشمانىڭ وظيفەلەرىدىور.

بو اويوشمانىڭ سادەگنە بير تشكىب- لائى بار بولار: عمومى مائيت، اجرا ئيه مائيتى و اداره دن عيبارن.

عمومى مائيت: اونسكو اويوشما سيفا اعضا بولغان دولتلهرن طرفين اي جەريگەن و كىلەرنەن قورولادور. هر دو لت بو مائيتكە سائنى بىدىن آشماغان و كىل ايجەدور. عمومى مائيت اجرائيه مائيتى تيارلانغان پروگراملارنى قارلاش تورونور. هر بيلدا بير نوبت ايريم- ايريم يرلەردە مجلس آچادور، اجرائيه مائيتى سايلادور.

اجرائيه مائيت، اعضا دولتلهرنلك و كىلەرى ايجيدەكى صنعت، بيلم، تعام بوشلەرى ساجەسيەدە نانولغان كىشىلەرن كە كىشىنى سايلاش و عمومى مائيت رېئسبىنىڭ ائشتراكى بلەن قورولادور. بو اعضالارى 3 يىل اوچون سايلانادور.

2- نوبت سايلانسا م بولادور. 2 نو

بىدىن آرتوق سايلانسا بولمايدور. اچ- رائمه مائيتى عمومى مائيتلەر مجلسينىڭ قارارنى اجرا قىلشقا مسؤل دور. بو مائيت آكلاشقا بيلدا ايكى نوبت ايجيلادور. بو مائيتكە سايلانغان اعضا اوزلەريگە ئافشورولغان وظيفەلەرنى اوز دولتلىنىڭ و كىلى صفتيدە ايمەس بلكى عمو مائيتنىڭ خانەمچىسى صفتيدە باشقارادور. اداره بولسا، بير دەپر و بيتلەرنلك مائولەردن قورولادور.

اونسكو اويوشماسى اهميتلىك بىلاب ايشكە كىرشتورگەن مائيتلەرن بىرىسى، مائى ايش بىرلىگى مائيتلەرىدىور. هر اعضا دولت، اوزنىڭ تعام، بيلم و مائيت جمعيتلەرنى اونسكو اويوشماسى بلەن

مەنۇرى مائولەرى كويىز برى بو مە- هول برىڭ تەكشورولوشى ايشينىڭ اينس-

مەنۇرى مائولەرى كويىز برى بو مە- هول برىڭ تەكشورولوشى ايشينىڭ اينس- تيتوتنى شكايىگە قويولوشىغا طرفدار دورلەر. حاضر بو خيل اينستيتوتنى تش كىل ائمشورور. اينستيتوتنىڭ ايشلەرىدىن معلوم، بولوشچە، بو منطقه طبيعى و اجتماعى باقمىدىن بيوك فرصتلەر ساق- لاماقدادور. ايكنچى طرفدىن مەجھول ير اوستيدە قىلنادرغان تەكشورشلار مائ لەر آرا بۇر اهميت تاشوماقدادور. اينس- تيتوتنىڭ قىلادورغان كىشى اساسىغا يو لونوب، لاين امريكا مملكتلەرى بايى برنى اساسلىق بير شكىلدە آنكشاق قىيلا آلفوسيدور.

امازون درياسىنىڭ 6270 مېترلق قىرغاقچىغاچ اولاشقان بو ميس اورمان منطقهسىنىڭ انسالار حيايتىغا بايى قال- خافلار آچاسى اميد ايتىلمەكدە دور، شو نكەدە ميس اورماننىڭ طبيعى كاچورك، پىرىچ، گاز شكر، كاكاو، قانتوق اونون باشقا لار باقمىدىن غايىت باي بولوشى احتمال دور.

علاقەگە كلتور مەك مقصدى بلەن اوزى- نىڭ شارائىتىگە اويون چارلەر كورە دور. بو ايشنى شو دولتنىڭ حكومتى و شو ايش بلەن علاقەدار جمعيتلەرى طرفدىن قورولغان مائيت ارقالق باشقا رالادور. بير مىلى مائيتلەر اويوشماغا عائد مسؤلەلەر توغراسىدا، اونسكو اويوش- مائىسىغا اوز دولتسىدىن ايبەر گەن و كىلەريگە و حكومتلەريگە مصلحت لەر بىرەدور، واسطەچىلىك قىلادور. او نسكو تشكىلاتى، اعضا دولتنىڭ طلبى بولغاندا اوز اعضالەردىن بىرنى شو دولتنىڭ مىلى مائيتىگە بيتتەچىلىك قىلش اوچون وقتلىق بايى دائىمى روشده ايش لەشكە ايبەردور.

مەنۇرى مائولەرى كويىز برى بو مە- هول برىڭ تەكشورولوشى ايشينىڭ اينس-

كوزگە كورونمەگەن دۇنيا

پارۇدا اچىلماقتا بولغان اونسكو قونفرانسى بو بولدا صرف قىلنادرغان غىرلەرنى تشبث آئكوسيدور و چش- رافىە، توفراق تەكشورولوشى، بيئولو ژى، آنترو بولوژى، آنتولوژى، زرا عت و چارواچىلىقمو كىرگوزولوشى بلەن بير كوپ ساحەلەردە ايكى كىشىلىك بير كوميتە باينىن بىر زماندا باشلانغوج مائيتيدە بير تەكشوروش ايشىگە كىرشكوسىدور.

لاين بزدن بير تەكشوروش ايشلەرى بىر نچە آيدىن كيبن باشلانغوسىدور. مارت و اپرىل ايلاردا اونسكو وكىد مللر آراسىدا بير قونفرانس توپلاماق مقصدى بلەن چوك مملكتلەرگە بىرەر توپلاننى كونورگوسىدور.

لاين آمريقا مملكتلەرىمو داخل بو لوش بلەن توپلانغانا، اوستراليا، فرانسىيە، انگلتەرە، ھىنستان، فىلەپپىنلەر، بير لەشيك آمريقا و باشقا چوك مملكتلەر نىڭ قاتىلاشى كونولمەكدە

بو پرويەنىڭ حاضرلاماسىدا برازىلىيا لك پرافسورنىڭ رولى كوزگەچالماقتادور.

(دوامى 3 - بئدە)

ھېم ئوزوتوش

غزتە- 2 نىڭ 8 - سىنباير 196 - ساينەكى 2 - بت 2 - سئوندىن يوولو ريدىن نوبەنگە 25 - فودىكى قوچاق دېگەن سوز خىرىچىنىڭ لىقىمى بولوب نۇپىلشدا خىرنىڭ آراسىغا تۇزىلپ قالغان. او مائىستىز سوز بولغاندىن توزوتۇپ اوقوشلارنى اميد ايتەمەز.

اڙڪ

مدينا عيسى الپ تڪين
پاش محروم ۽ ا. ا. ديورا

1371 ڏينھن ۱۲

عرقيمز تورڪدور
دينيمز اسلامدور
يورٽيمز تورڪستاندور

بڙ خلقچيمز
بڙ هلچيمز
بڙ انسانيتچيمز

سان 199 چوارشبهه

قمتي: انگلي - شهره 150000 ڊولار چٽڪه پوڄتاهق فوشولادور

اسلام دنيا سڀنيگه بيوك مصيبت

دنيا بونجه، اسلام مملڪتلرنڙڪ اڙڪ
بورگي بولغان 80,000,000 نفوس
لوق پاڪستان دولتيگه نونگون ڪيهه
(12-5) سائت 10 دن 20 ده فاتيقي
ببر مصيبت ڪلدي، يعني پاڪستان دولتي
ئي قوروش و هندستان مسلمانلاريني
استقلال نميتيگه قاوروشنوروش اوچون
يونون حيايتيني صرف فيلغان ملي قهر
مان محمد علي جناح وفات فيلدي. بيز
بو قرا خبرني اتلاماق بلن چواتقور
ببر ماتم و مديش ببر ائنگ اڀيجهه
قالدوق، البته بو ماتم بالغوز پاڪستان
لق دڙن قرينداشلاريمزغا ايمس بلڪه
يونون دنيا مسلمانلارينڙڪ مشريك ماتم
نور. بو اوچون جناحڙڪ وفات ساعتي
من بو ساعتگهچ يونون اسلام مملڪت
لمرينڙڪ رادبوللرمي مرحومڙڪ روحيفا
باغيشلاش قرآن تلاوت فيلماق و مرحوم
ڙڪ ترجمه حاليئي سوزلمڪ و هر ببر
اسلام مملڪتيده اهر قيلنغان ماتم مرا
سومين خبر برمڪ بلن مشغولنور.

وفاتيني بيز آرنوقهه مائثير بولامز،
ترجمه حالي: مرحوم محمد علي
جناح 1876 ده ڪراچيدا ببر سوداگر
عالمسيدن دنيافا ڪلدي، باشلاتوق و
اورتا تعصبيني ڪراچيدا و هندستانڙڪ
مڪتبلرنيده ڪوروب عالمي تحصيل ڪور
مڪ اوچون 14 پلھيدا لوندونغا باريب
ارقودي اوكسفورده دارالفنونين اونو
ڪاتاق شهادتنامهسي آليب بورنيها قائد
سي، ڪراچي و بوميلايدا ادوڪواندقي
فيلور ابي. و ببر طرفن هندستان
ڙڪ استقلال حركتيگه فوشولوب ڪون
گريس فرمسيده مهم اورون تورمانفا
ايدى. 1904 ده ڪونگريس و مسال
حان ببرلڪيدي عبارت بولغان ايڪي فر
قهنى ببرلھشتوروش اوچون حركت
فيلب موفق بولدى. و ڪيئبلرده ڪون
گريس فرمسيگه رئيس سايلاندى.
ڪيئبجه ڪونگريس فرمسيده ڪوچولڪني
تشكيل فيلغان مندولرنڙڪ مسلمانلارغا
قارشى توتقان دشمنلڪ سياستيني اوز
گرمڪنڙڪ مڪين بولماسلقيفغا ڪوزي
يتيب بو فرقهن آبريليشقا و مسلمان
لارنى ببرلھشتوروب حركت فيليشقا
قرار بربب 1920 ده ڪونگريسدن آي
رئلمى و مسلمان بيزلڪي فرمسيهني
پاڪين فوروب يونون هندستان مسلمان
لارنى اوزوشورتوروشقا باشلاى.
1924 ده مسلمانلار جناهنى مسلمان
ببولڪ فرمسيهنيڙڪ عمرلڪ رئيسلقيفغا سا
لاى. جناحڙڪمارماس و نالماس غيرت
لمرينڙڪ نتبجهمسيده مسلمانلارنڙڪ طرفي
ڪوچلنيتب 1940 دهكى سايلامدا مس
مانلار ببرلڪي فوقالعاده پارلاق ببر
اونوققا ايگه بولدى. بونل بلن ڪون
گريس فرمسيهنيڙڪ « يونون هندستاني
ببر دولت فيلامز » ديگهن دعواسي

ضغيفلاش، جناحڙڪ « مسلمان ڪوچولڪ
بولغان بش اولڪهده پاڪستان اتلق آيريم
ببر دولت قورامز » ديگهن دعواسي او
توق فازاندى. نتبجهمده 1946 - 10
- اوغوسندا پاڪستان دولتي قورولوب
جناح برنجي قائمليق رئيس جمهور
سايلاندى.
او ڪونن تا وفاتيفماچ بورتى و
ملنى اوچون پلھينڙڪ قريلقنى و ساقليق
ڙڪ باغشى ايمسليگه قارامادن ڪيهه
ڪونوزولپ اشلممڪه ايدى، بوپيل ياز
سائلي بڪ ياماز بولوب تورسامو 7 -
ايدا بورت ايچيني و خاق احواليني
اوز ڪوزي بلن ٽڪشورمڪ اوچون سيا
حتڪه چققان ايدى. 8 - ايدا ببرنجيه
اولڪلمرگه اوچوق بل سفر فيلانلقدن
بلوچستان اولڪمسيهه قائمليق ڪيسل بو
لوب ڪوروتته شهرينه پانامفا ايدى.
9 - ائنگ 11 - ڪونى ڪسلى خيلى
قائميق بولوب ائى اوچوق بل بوتڪب
مذڪور ڪونى توشن ڪيبن ساعت 4 ده
ڪراچيفغا آليب ڪلدى. آقشامى ساعت
1 دن 20 دقيقه اونڪهده دنياهن ڪلدى.
ائنگ 12 - ڪونى اڙنهگهندن ساعت
2 گهه جسدىنى خلق زيارت فيلدى.
ساعت 2 ده جسدىنى توپ آراسيفغا سا
ليب قوروق، ديڪز و هوا عسگرلره
دن مرڪب جنازه آلپلرهى، اجنهى سقا
رتخانلره ميٽلرهى و 150 مڙ قس
خلق آراسيدا پرورش باشلاى. قبرب
شانلڪ يانيدا نماز اووقغاندن ڪيبن سا
عت 7 ده ايدى استراحتگهياغفا دفن فيل
دى. بو صورت بلن قايده اعظم محمد
علي جناح رحمةالله عليه 72 پلھيدا
دنياهن اوندى. انالله وانا اليه راجعون
اما حقيقتده اولههدى. پاڪستان غلام
فيلانچجه جناح باشانور، تاريخ صحيفه
سيهه ايدى اورنى باور.

شېھر خبىرى

علم درنە كىنىڭ اونىنجى نوبىتى اوزدورولدى

التاي نىشربانى طرفىدىن باش-قورۇ لوپ كىلگەن بىلەن درنە كىنىڭ 10 - نوبىتى 11 - سىنتەبىر كىچ سائەت 9 دە مەنىت قاپويىدەكى اوز سالونىدا اوزدورولدى.

رئىس مەسعود صبرى، امين حضرت، عيسى الب تگىن، مەسعود افندى رىقىھ سىق سارە خانىم، امينە خانىم باشلىق شەرىمىدەكى ار، عىيال تورىك ضىيالىلەر مەن بولۇپ 300 گە ياقىن كىشى قاتناشقان مەجلىسنىڭ رەئىسلىكىنى التاي نىشربانىنىڭ كاتىبى عبداللاھ نەمانى الب بارى.

رئىس مەسعود افندى نۇتقىگە تىكايىق قىلىپ «ازدوچارە (اوبولونىدە) اتاۋۇزە نىڭ رولى» دىگەن سۆزلۈكە اوستىنەبىر سائەت مىقدارى سۆزلەپ تۈرمۈش خەتەر دە چوڭ بىر تۈھنەچە بەردى. رەئىسنىڭ نۇتقىدىن سولۇڭ عبداللاھ نەمانى، پولات قارلەر رەئىسنىڭ كۈنفرانسىدىن «التاي نىشربانى خەتەر بىلەن قىلدى. درنە كىنىڭ تىبى بويىچە ادىبان قىسمىگە كۆچكەندە» چىنگىزخان داۋالا، اسمىز بىر داستان او قۇدى. (بوشەرى داستانى تىبى اشە لەقىب بۈتمەگەنلىكىن داستاننىڭ اسمىنى قويماغان يېكەن) بىر داستان توركىستان اھولىدىن يازىلغان تارىخى بىر نەرسە بولۇپ درنە كىنىلەرغا بىك ئاۋۇز بەردى. چىنگىزخاندىن سولۇڭ ع. اوتكۈر افندى ياكىدىن اشەلىتەب تورغان «افشارخان» داستانىدىن بىرنەچە پارچەسىنى اوقۇپ بىر دى. عبدالواھاب روزى «باشلىق قەدىرى «ناملىق بىر شەئرنى اوقۇدى. سار

درنك ھىيئىتىنىڭ اۋىنجى سائىلىق مەجلىسى

اوزدورولدى

درنك اداره ھىيئىتى 13 - سىنتەبىر كۈنى كىچ سائەت 7 بىلەن التاي نىشربانىدا اوزىنىڭ بىرىنجى نوبىتىنىڭ مەجلىسىنى اوزدوردى. مەجلىسكە مەنئىلەردىن، مەسعود امين حضرت، ا. مطىيى، ع. جوشقون، قون، ع. نەمانى، و عبدالعزىز روزى دىن عبارت 5 كىشى قاتناشدى. تاشقىرى مەن حابىد محمودى، 1 دورانىلار قاتناشدى. درنك تىكىلى خەتەر مەداكەرە بىر

مەجلىسنىڭ مەدى تىيارلىقىنى خاھىشلاش، 2 - مەجلىس تۈزۈمىنى اداره قىلىش، 3 - درنككە قاتناشقان چىلارنىڭ اسملىكىنى اچىش. 4 - مەجلىسكە چاقىرلارغۇچىلارنىڭ تىكىلى ئايف فامەلەرىنى تارقىتىش. (مەجلىسكە چاقىرىش). 5 - كۈنلۈك اچىش پىراگىراھ مەسلىمىنى تۈزۈشدىن عبارت 5 وظيفەنى اوز اوستىگە تىيور.

2 - كۈنفرانس بولۇمى: 1 - كۈنفرانسچىلارنى تۈزۈمغا تىيىش، 2 - كۈنفرانسكە كىشى تىكىلى قىلىش. 3 - كۈنفرانس يازىپ، خاھىشلەش. 4 - بىرلەشكەن كۈنفرانسلىرىنى نىشەر قىلىشنى خەتەر رەت 4 وظيفەنى اوز اوستىگە تىيور. 3 - ادىبان بولۇمى: 1 - مەجلىس دە اوقۇلادورغان ادىبانلارنى بىش. 2 - مەجلىسكە قويولادورغان ادىبانلارنىڭ لىياقەتىنى تىكشۈرۈش. 3 - مەجلىسنى اوز كەن ادىبان پارچىلارنى بىھالاش. 4 - مەجلىسنى اوتكەن ادى پارچىلارنىڭ تىمىگە قاتناش رەت تىقنىدىرلىش، و نىشەر قىلىشنىڭ عبارت 4 وظيفەنى اوز اوستىگە تىيور.

درنك مەجلىسنىڭ قەتئى خەتەر مەداكەرە بولۇپ، كۈنفرانسىگە بىر سائەتتىن بىر پارچە سائەتكىچە، ادىبانىگە 30 مېنوت، تىق بىر نىشەرگە 30 مېنوت چاقىراق اوبون كۈنلىكىگە 10 مېنوت ار كىن درنككە 10 مېنوت بىرلەشكەن ادىبان بولدى. كۈنفرانس او قەتئى رەت بىرلەشكەن چاقىراق ار كىن فەكرىنى سىقارلارنىشقا. درنكىنى سائەت 8 دىن باشلاپ 12 دە قەتئى توڭۇ تۈشكە قەتئى بولۇندى.

درنك ھىيئىتى مەجلىسلىرى خەتەر مەداكەرە بولۇپ درنك آرالىقىدا بىر نوبىت غەمەمى ھىيئىت مەجلىسنى اوتكۈزۈپ بولۇندا اوتكەن درنكنىڭ اوتوق كامچىلىقى كىلەر درنكنىڭ خاھىشلىقلىرى اوستىدە مەداكەرە اوتكۈزۈش. مە بىر بولۇمىگە بولۇپ يۈرۈقلەر بىرىش، درنك رەئىسى تىيىنلەش مەسلىمەلەرىنى قارايدورغان بولدى. مە درنك آرالىقىدا بىر نوبىت بولماسا 2 نوبىت غرۇپپا مەجلىسنى اوتكۈزۈپ غرۇپپا خەتەمنى باشقۇرۇشقا قەتئى قىلدى. درنككە قاتناشقان چىلارنىڭ اسملىكىنى اچىش اوچون غزەتلەردە اعلان قىلىنمەسلىقىنى بىرلەشكەن اشەرىك ايتىۋىچە، لارنى نىشەرىيىمىزغا ئىلپ يازىشقا تىكىلىق تىيىلەيدورغان بولدى. « فوچقاچ»

1 - قەتئى بولۇمى: 2 - قەتئى بولۇمى: 1

خارجی خبرلەر

هیدر آباددا سوقوش

۹ - 13 هندستان حکومتی -
 ناک « اسکندر آباددا عسکر قوبوش و رضاکار مسلمان عسکرلەرنی تارقاتیش، اگر آندانغ بولماغاندا سوقوش « دی - گهن اولتیماتورمینی هیدر آباد حکومتی رد قیلیدی، نتیجەده بوگون سهر سلامت 4 ده هندستان عسکرلەری غریبن شو لهپورغه، شمال غریبن اورنگ آبادغه و جنوبین نادرپوکونکورغه هجوم باشلادی. هیدر آباد عسکرلەری فاتتق مەدافعه قیلماقدادور.

دەلی خبریگه کوره اورنگ آباد چە

قیسقا خبرلەر
 پارس 9 - 18 پارسدا آچیلادور
 غان بیرلەشکەن ملتەر مجلسیگه قاتناش
 قوجیلەرنیڭ سانی 2000 دن آرتماقدا
 دور. آلمانیهدهکی آمریکا و آنگلیز عس
 کرلەری مالورافا باشلادی بو مالورا
 شنبه کونی بونەر ایمش. فرانسیه تاپینتە
 مجلسی تونوگون آچیلب مالیه ایشلەری
 مازاره قیلانیدی. مالیه وزیرى و بانکا
 مەنیرلەری ایشانغ فوق العاده قیین بولغان
 لمقینى ایلانیدی. دینگولچیلەر تیزن ساید
 لام اوتکوزوش اوچون شویقان قیلسا
 داهور. آمریکا عسکرى ماقملەری تور
 کینەڭ موا قوتینی ماقنامقادا رەنەمور
 یاردم قیلشقا تثبیت قیلماقدادور.

(*) (*) (*)

جنوبی قورییه نون و کیللەر کلدی

9 - 12 نونکین) جنوبی قورییه
 یه حکومتیڭ تشکر قیلش اوچون ایبر
 گهن و کبلی جابین یوی باشلق و کیللەر
 سنهار کونی نانکینگه یتیب کلدی، توش
 وقتیده رئیس جمهور بلن کوروشیدی.
 جنوبی قورییه حکومتینی رسمی تونو
 غانلقی اوچون قورییه حکومتی ناماین
 نولتیمزگه تشکر بیان قیلیدی. توشمن
 کیین، تاشقی ایشلەر بافانی و الیوجا
 باشلق چین قورییه مننی علاقه جمعیتی
 و شونغا اوخشاش ادارەلەر طرفین
 قارشی ائندی. بو ویللەر آرته فنا
 چین زیارتلگینین زیارت قیلب کچکر او
 چاق بلن شائخیمگه کتمەکچی. شائخیم
 ده پیلیمزگه او یردن آمریکاغا باریب
 قورییه حکومتینی تائوغانلققا تشکر
 سورمەکچی. جنوبی قورییه حکومتی اص
 لمیده 16 - مای کونی بیرلەشمە دوک
 لمرنڭ قورییه تورغوی و کیللەری او
 مەکی نظارتی استیدا اوتکوزولگهن ساید
 لامدا ساپالانیب بیوک قورییه خالق حکومتی
 تشکیل قیلان ایدی. 1 - نوبلتک ریس
 جمهورى 16 - آوغوست کونی ایش ناف
 شوروب آلمان ایدی. 16 - آوغوستدا
 اولکوزولگهن قورییه استقلال مراسیمگه
 آمریکا، چین فیلیپین دولتەری مخصوص
 و کیللەر ایبرگهن ایدی.
 بو نوبت کلگهن و کیللەر شو ایخ
 لارغا تشکر بیلدوروش اوچون کلگهن
 سور.

کشمیر سوقوشی

پاکستان 9 - 13 آداد کشر و
 هندستان عسکرلەری نو شهره و پونچ
 دا فاتتق سوقوشماقدادور. بش هندس
 تان اوچقوچی نو شهرهگه بوما تاشلا
 (*) (*) (*)

ایتالییه هستهلیکە توپلانماسی

لونسون پ ب س 9 - 13 ساویت
 تکلیفی بلن ایتالییه مستملیکلەری حقیده
 مذاکره قیلماق اوچون پارسدا توپلان
 (*) (*) (*)

برلین و موسکوا مذاکرەلەری

انقره 13 - 9 موسکواداکی 3 نو
 لت و کیللەری برلیندهکی عسکرى والی
 لمرنڭ راپورلەرنی و هم اوز حکومت
 لمرین کلگهن یائی بولیوروفلەرنی تە
 قیق قیلماقدادور. بو فاتیمقی موسکوا
 مذاکرەسی کسکین بولغوسیدور. برلین
 (*) (*) (*)

مرحوم جناحنڭ وفاتیدن کیین

پشاور 9 - 13 جناحنڭ وفاتی مناس
 تیی بلن بتون پانستان خلقى بیرای ما
 تم نونماقچیسور، باش وزیر لیاقت علی
 خان نطقیده مرحوم جناحنڭ یورنی
 و ملتى اوچون قیلغان خدمتەلەرنی
 (*) (*) (*)

فلسطین مسئلهسی

لونسون 9 - 13 فلسطینه یهودیلەر
 عرب بولگهسینی توپقا تونسی شمالی
 فلسطینده عربیلەر یهودی منطقلەریگه
 باسیب کیردی. انقره عرب بیرلگه
 اسکندریهده آچیلغان سیاسی مجلسی نو

بیان قیلغاندن کیین بتون پاکس
 تان خلیفک بارسکده جناحنڭ بولیدا
 یوروب وطنی سعادتکە ابرشتوروش
 کە دعوت قیلیدی.
 نوگون تمام بولدی، بیرلک ریسى عزام
 پاشا بیاناتیدا فلسطین پتون بیر عرب
 ملتى بولوشمن باشقا بیر فکر قبول
 بولماغانلقتینی بیلدوردی.

تۈرك - اويغور يېڭىتىشى

(ئىرى قىزىمە)

مۇندىن بىر نەچچە ەسىر بۇرۇن اويغور يېڭىتىشنىڭ كۈزەتمە تۈرۈمۈش - ەيات يالغىنى اوينار چىن بانۇر ايدى، اچۇننىڭ چوڭ قىيىنچىلىقلىرى، زاماننىڭ اغير بۈكلەرى، اۇنى ايمىسىزلىنىدۇرالا، ەى بلكە، نازا جان كىرگۈزۈر، ەياتقا تەلىك اوستۇرۇر ايدى... كۇيا، ە بىتون اچۇن كۈزىنىڭ اوزىگە مەخسۇس رۇح اوروپ تۇراندۇرغان قۇياش دەك پارلاغان و پارلاقان شۇكىلىرى، انسان تارىخىنىڭ پارلاق صەھىسى او، لوپ، قانۇن طەبىئەتكە بوى سۇنۇپ - ايدىنىتكە يول ئۇنۇچى ەسىرلەرگە زىت بولغانەيدى...

يىللەر اوزەيدى... اويغور يېڭىتىشنىڭ كۈزەتمەلى يالغىن، اويغور يېڭىتىشنىڭ ايجادى ەيات، استاغنى سۇنەدى، اويغور يېڭىتىشنىڭ بانۇر گەۋدەسى بۈكۈلدى، يۈرەكەيدى چوڭ تەلىك ئاۋىرۇس ايسىقى بىلەن اچۇنغە نالە ايتىدى...

شكىلدەكى ئۇرۇقچايلانلار - چىلانلارنىڭ گەۋدەسىگە چاققان زەرلەردىن، يۈرەككە ەشت سالغان مەنۇن قوشلاننىڭ دەشت اوزلەردىن وجودى قانغان اويغور يېڭىتىشنىڭ: «ەيات ائىستەلى» بىلەنلا بۇ رەئى اۋناماننا ايدى و قارا باغدىك اۋراب اغانى قۇيۇق بولۇتلارنىڭ مەنۇن كۈسىگە اورماققا حاضر - چاقماق نەپزەلەرنىڭ پارلاغان نۇرلىرى - لا اويغور يېڭىتىشنىڭ كۈز گۇمىرنى بالترانماققا ايدى، بۇ دىئادا تىرىكلىگىدىن خەبەر ايدى، بىرنىڭ اۋك قاراغۇ اۋچاسىزبۇر جەئىدە، اچۇننى قۇچاغلان اۋېرش، باغ - ارقىلەردىن كۆكەرتىش نەلەگىنى بىتۈنلەي اولدى، ياقراقسىز، گىلسز، پۇتاقلىق قۇرۇق شاخ بولدى...

اويغور يېڭىتىشنىڭ اىلەھا، قارابولۇتلارنىڭ مەنۇن كۈسىگە نەيزە بولغان چاقماق يالغىنى - تۈرۈمۈش كۈپى قاينەناب تۇرغان باش گۈزل اويغور قىزى باسەدى، بۇ فۇشنى، بىر خىر قىزى، نەسماق كۈزلەر بىلەن اويغور يېڭىتىشنىڭ سۇنۇگەن يۈرەككە استاغنى باقىدى، بۇ رەك اۋك بۇرۇن مۇرۇنغە بىلمەيدى...

سۇلف نىتېرې، سىچىرلەك كۈزلەرگە قاراپ اويلاشقاباشلاىدى يۇرۇشەسى قولى بىلەن اويغور يېڭىتىشنىڭ يۈرەكەيدى تۇندى، بۇرەك چەت ايدى، اوسى، مەيىقىدا كۈلدى يېڭىت...

اويغور قىزى قولىداكى دۇنارنى استاغنى چالىدى، يېڭىت، سىسكىتىپ ناخشا ايتماققا اۋرەيدى، اونىڭ سىۋوگۈلك يۈرەكىنى نەلقىن قىلار، سەلقىن ئاۋوشىدە: اول مۇلك زار ئاۋرادى... ائىدىن سۇلك... ائىدىن سۇلف ئاۋوش مۇتلەپەن پەيدا بولغان اقق ايتىگىدىن اۋنۇ شىنى ائىلەدى حاضرغى جالىغا يەللاى، اويغور قىزى، اويغور يېڭىتىشنى اسىق جانلىق قۇچاغىغا االى... يېڭىت اۋرتكىن كۈرلەردىن اچىپ، زاماننىڭ اغير بۈكلەردىن قۇتۇلماققا، اويغور قىزىدىن ەيات يالغىنى ائىستەدى، اويغور قىزى - يېڭىتىشنىڭ مالاينى سىلادى، بىراق يېڭىتىشنىڭ اۋرۇغا يەنە، ايمىسىز سەمىسىتەلەر ائىلسىز قاشقاقلەر، خانن مەتەبەلەر باسەدى، با، رب، بۇ، بالالاردىن يېڭىتەنكە جالىغا، قىزنىڭ خىيالىغا، اۋزەك قۇناھ،

اۋزەك مەنكار!

«اى، قارايمانغان و اقرامانغان، اغيرماغان و ساقايمانغان دىئا!...»
ا. خورائى

عالم ەيامۇن

امەرىقالىق كۇپپىيا دارالغۇنۇسى قىزىك، خەمئا پروفۇسورى و سەسۇن بىر ضىافەت بىرەپ شەرنىڭ داكلىق عالملاينى تەكلىق قىلغان، بوعالملاز اچىمە بىرامۇن ضىافەتكە چاقىرىلغان، ضىافەتدە مەمانلارنىڭ تالانق صەبەتلەرى قىزىغان بىر وقتدە بەشى غىياللار بوعجابەت مەماننىڭ قىياقتەدىن قۇرقانلىغىنى باسۇرۇشكە باشلاغان، شۇوقتىن پروفۇسور و سەسۇن اورنىدىن تۇرۇپ: «مەن ەربەرلەرگە اۋزە مەننىك بوشاگرەدى تانۇشتۇرۇپ اۋتەى» دىگەن، تانۇشتۇرۇش نەتىجە سەيدە بۇيامۇن پروفۇسورنىڭ مەلۇنى بولۇپ چەققان، مەلەنە بۇرۇن 6 يىل ايلەرى بۇيىچ نىر سەن خىرەسز بىرامۇن ايكەن، پروفۇسورنىڭ 6 يىللىق مەشۇتلىك تۇرەسى ارقا سەيدا مەجەزەك بىرەھوانغا ايلانغان، بۇ ياقندا مەيامۇن 36 نۇبتەك اۋك مەركب علمى تەجرىبەلەرگە قانناشقان، مەيامۇننىڭ صادق بارەدەپەيلىكى ارقا سەيدا بۇ تەجرىبەلەرنىڭ مەمەسى اۋتۇ قۇلۇق چەققان، مەيامۇن 5 يىللىق خەمبارسى نەتىجە سەيدە تەجرىبەلەرنىڭ مەمەسىنى اورگەنەپ بولغان، پروفۇسورنىڭ بىراشارنى بىلەن اۋرەققاناق ئۇ مەركب تەجرىبەنى باسدىن ايساق قەب بىرە ايكەن، بۇيامۇننىڭ بالۇوز بىر قەسرى سۆزلەى ائماس ايكەن، پروفۇسورنىڭ تانۇشتۇرۇش سۆزى تەكتەندىن سۇلك بىتون مەمانلار قىزغن چاۋاك بىلەن مەيامۇننى تەرىك ائىكەن، مەيامۇن خۇدى مەدى ائەدەسەك اۋزىدىن اۋزى اورنىدىن تۇرۇپ بىتون مەمانلارغا باش اۋكېپ تەشكىر بىيان قىلغان مەمانلار بوعۇقلق مەيامۇننىڭ يەمەك وقتىرە مەدى يەمەك جابە بۇ قۇلارنى اورنى - اورنىدا اشلەتەپ ائەدەگر چەلكەدە اۋك چەرايلىق مەدى مەسەلەردە بولغانىنى كۈرۈپ تۇرەنكە بۇخل چەچمەن جەوانلارغا نەدەرچە بۈوك اۋر بىرە الاۋر غانلىقىغا بولغان قناعەتەنى يەنەمە چەققان.

اۋرۇمى ياقانغ
اۋرۇمى :
ئەتاي كۇچاسى، نۇمىرى 13، ئەتاي نۇشۇرات داۋرەسى

پيل 1945
سنه 19
مديريت 19

ارک

مدیر: محیسی الب تکین
ناشر: معز

د ښار كابل كې د پښتو ژبې د ښوونځي د لومړنيو څو کسانو د لاس لخوا
د ښار كابل كې د پښتو ژبې د ښوونځي د لومړنيو څو کسانو د لاس لخوا

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلامدور
پورتیمز تورکستاندور

بڼ خلتچیمز
بڼ ملتچیمز
بڼ انسانیتچیمز

پکښه شمېر: 150000 ډوللار چټکه پوچتاقی قوشولانور

بڼگه ییو کسهک معارف کرهک

احتیاجلاریمز د بریدو، اېچکرېگه اېبه ربړ کورخوگ یوکسهک تحصیل کورسون ده اېبرگن اوغوغو، لاریمز نېل بېا ههگنلکین یوکسهک معارف اورونلرېغا کرېش اوایفا تورسون اورنا مکتبلر گهه و کړوگوزولمی چېاگرا مکتبېه بېر بیلان بری قینالماقدا دور. بو چیاگرا مکتبېه بش ائی بیل اوذوغان نور کستان اوغوغوچیسین بوگونگهپه بېر هه دارالفنونغا کرښکه لیاقت پیدا فلا اماغانلقینې کورمکنده. امدی اجنېی مملکتلرگه اېبرېشې کوز آلایمیزغا کلتورسک بته تیل بلمسک قینهلرېغا اوچرایمز، بو اوچون امریکا و آرو پاغا اوغوغوچې اېبرېشکه چارن قېلا آلایمز، بېر بو قینچېلغا اوچرامایور غان بېرگینه اجنېی مملکت بارور، او بولسه بېر بلن بېر نلده سوز له شه دورغان تورکېدور، تورکېه اوزچېه بارغان ویا معصوص کښلر طرفین اېبرېرلگن تورکستان اوغوغوچیلرې پاغان زمان لیاقتیگه اوغون مکتبلر و دارالفنونلرگه کرېب از زماندا بته شېب قالغانلقې معلومدور.

چون اورومچېده بېر فاکولتهز بار و اونق تورکستان دارالفنونق قېلماق او چون قراریمزمو بار، اما نیمه سپېدن لور بوگونگهچېه بېر یوکسهک معارف مؤسسېه بولالماق و قېان بېرنک بو مقصدیمزگه ازار آلامو کوزیمز بتمه بېر. چونگه تورکستانق طلبیه الېب اوغونوش اوچون اولکهک حکو مت جدی کرښېب نورسماو بر استم لن بعضی کښلرنک نشیې بلن اېچ کړی اولکهلرده اېسز قالغان اورنا تحصیل کوزمهگن باشلردن یوزلرچېه کښیې کلتورب دارالفنون اوغوغوچېی قېلې تولقارېب الدی، تورکستانق اوغوچی الماق اوچون اورون بوق اېش و فاکولتهگه اولکهک حکومتدن بریلگن فل یتیماس اېش. بو بېر جانیتمو؟ خیانتو؟ بوئا بېر کولمز مو؟ بېلا بېمزمو؟ هر حالدا اولکهک حکومتنک قطعې چاره کوروشېگه ایشا نامز. اما بو فاکولتهنک دارالفنون بو لوشیغا کوتوب باشلاریمزنی شو چاغدا اوغوتورمز ده تورالایمز، چونکه یوکسهک معارف ارته اوکوننک احتیاجی اېمس بوگوننک احتیاجلور، دارالفنو نیمز تولولغانفاندامو بته سرتقا اوقو غوچی اېبرېش لازمدور چونگه ا یوکسهک معارف مؤسسملرې بولغان مملکتلرمو سرتقا بېوزلرچېه اوقو غوچی اېبرېب اوقوتماقدا دور. پایندا غزتلرده اوقوغانیمزغا کوره بوزلرچېه دارالفنون، فاکولته و فن مؤسسملرې بولغان مرکزی چین حکو متی آمردیکاغا لئی یوز اوغوغوچی بول لایمشور.

هر حالدا اېچکې چېنغا ویا اجنېی مملکتلرگه اوغوغوچی اېبرېشیمز قطعې

عصریمز علم و تخنیک عصریدور، فایزومز آرقادا قالغان ملتیمزنی دنیا ملتلرنک سویهسیگه یتکوزوشور، مقصدیمز فلاکتدن قوتولوب سعادتکې اېرښمکنور. نیمه بلن علم و تخنیک عصرنک کښلرې بولایمز؟ نیمه بلن دنیا ملتلرنک سویهسیگه بیتا. لایمز؟ نیمه بلن فلاکتدن قوتولوب سعادتکې اېرهالایمز؟

بو سورواغلهرگه یالغوز اوز اغزې مز بلهخته اېمس بوتون دنیا خلقنک اغزی بلن شو جوابنې بېره: یوکسهک معارف بلن، یوکسهک معارف بلن، یوکسهک معارف بلن. اوزیمز بوجوابنې برگن چاغیمزدا خوا می دوست و خوامی دوشمننک بېزگه قوشولماسلېغا چارمی بوقدور، فقط بو اچوق حقیقتنی و بکلمهس حقیقی عملگه آشوروشدا اېکی تورلک کورو نوش باردور. (1) دوستانه بېر کو رونوشکه عملگه آشوروشدا یاردم قېلا ماغن عبارتمور. (2) دوشمنانه بېر کورونوشکه عملگه آشوروشدا مشکلات چارماق و توسقونلوق قېلماقن عبا رتدور، اما هر حالدا حقیقت عملگه اشمای و حق اوروندالمای چاره بوقدور. بېز تورکستان خلقیگه یوکسهک معارف الماق اوچون مربرر مانکه اوخ - شاشلا اېکی تورلک بېول باردور. (1) اوز بورتیمزدا یوکسهک معارف مؤسسملرې (دارالفنون ویا فاکولته لر) توروب باشلاریمزنی اوقوتوب بیتېه شومک (2) یورتباشیغاشارگدا اېبرېب اوب لرهدهکی دارالفنون و مکتبلرده علم و فن تحصیل قېلدورماق.

امدی بېز برنجې بول بلن باشلا ریمزنی اوز بېریمز ده بیتشورمهک او

منا بو اوچون اولکهک حکومت تورکېه 50 اوغوغوچی اېبرېشکه قرار برېب مرکزی حکومتدن روخصت و یاردم طلب قېلغان ایسی لکین آکاشیه مزچېه مرکزی حکومت بوئا راضی بول حاغان اېش، راضی بولماغانلقنک سې بیتنی بېز اوقمادوق لکین مرکزی حکو مت نیمه اوچون باشقا اولکهلردن 400 اوغوغوچینې بېر اجنېی مملکت گه اېبرېب بېز دن 50 یا اتنن از اوغوغوچینې بېر اجنېی مملکتکې اېبه رښکه روخصت قېلمايور؟ بېز مرکز نک تورکېهگه اوغوغوچی اېبرېشیمزنی قېول قېلماسلېغا هر قانچه اولاناسقمو (دوامی 22 بتهده)

اوندن - موندن

بو دینیمنی آیاتی استنی قیلاغانی ائمهسو؟
 نماز دیکرئی اوقدی بولوب مسجد
 دن بانمان جماعت امدی مسجد نك از
 دیغا چیق بولوشیغا کچیک امریکانه
 کی « جف » ماشیغا مسجد نك قار
 شیدندکی بوغان قورا ادیغا کیل
 توختاب اپیدیکى 5 - 6 سربق چاپان کە
 گەن کیشیلار قوروغا کرب کندی، جا
 عت لاردن برسی :

منا قارسیلار مؤزین آخونوم بولو
 روغا مرکونده موشونداق 30 لاپ، 40 لاپ
 آدم کرب بزنی آیاتی استنی قیلیدور.
 شونق دسیلار صوفوم بوتیجسار
 خارلیشیغو بنادیرکی ... بزنگ دینیمنی
 آیاتی استنی قیلیدو ائمهسو؟! مسجد
 مزنگ ادیغا ایپ کیل شونداق بو-
 زوق چولوقنی قیلیدور. سلە بلەن
 بزمرکونده موشوبرده اولتوروب شولار
 نك کرگەن چقانینی سانیزده ...
 بوقورادیکینی نجیس، افلاس، پاسکیئالارنی
 « مابنزە » دەمەیکەن بیر نیمە دەید
 کەن. قایسی کونی جماعتلەردن کیم
 بیرسینگ توخوسی شونگ ایچیکە قا
 چیب کرب کتکەن ایکن، اونقالی کیر
 سه 20 - 30 ختای خانولەری قی
 قا ایشتان بلەن کویتەگ کیمەدی بوروق
 دەیدور. بیزنگ محللەنی پامان آیاتی
 تئی قیاب کندی.

راست کیدیلەر آخونوم، بو نچس
 لەر بیز مسلمانلەر نك خدای تعالی
 اللغا طاعت عبادت قیلادورغان بیر او
 لرغ بریزنگ ادیغا کیل بیزنگ دینی
 حزنی مارا خلاغاندەك افلاس ایشلەر
 نی قیاب تورادور. محللەنی پانی
 مسجدنی کوچوروب کتیشنگ اورتی بول
 حاسا، بونی نیمە قیلماق کرەك؟! ...
 - آخونوم، رئیس مسعود افندەك
 بیر عرض برسەك موشو افلاسلەرنی
 کوچورتوب برەمسو؟ بو سوزنی
 الاغان جماعتلەر مەمسى آخونومنگ اط
 راقیغا توفلاشدی .

- راست آخونوم، چنابلەری باش
 بولوب برسیلە . مسعود افندەك بیرەر
 چه عرض برەیلک !
 صلاحان افسقال آخونوم، بولدور
 جماعتلار زادی رئیس افندەك بیرقارچه
 عرض بویب بوفلاسلارنی کوز اددیزدن
 بوقاتمیساق، دینیمنی آیاتی استنی قیلادغان
 اوخشايدور. جماعتلار بولدور- بولدور
 شونداق قیلایلی: عرض قیلایلی، کوچورە
 لمی ... دیشیب ناراقایب کندی. ع ج

کورمکەمیز، بونی بیز بیر توسقود
 لوق دەب عیبیلایمیز لکین مرکزی
 حکومت اربابیدن توشەنمە کوچیلەر نك
 خطاسی دەب گمان قیلامز.
 اولکەك حکومتدن امیدیز شوکە:
 مرکزی حکومتکە بو حقەدە تولوق طلب
 و ایضاحان بریب تورکیەگە اوقغوجی
 ایپەرشیمزگە روختە آسون اگر انتصا
 دی جهندن مرکزی حکومتن بو حقەدە
 فل بریش مەکین بولماغانلقدن روخ
 صت بریامەگەن بولسا اولکەك حکومت
 مرحمت قیاب اوز خزانهسیدن فل چیقما
 ریشنی بوینیغا آسون. هر حالدا اول
 کەك حکومت وهم مرکزی حکومتك
 بو مسئلهگە آیریم اهمیت بریشینی سو
 رایمیز، و مەدە بیزنگ تەسەم تبرەمەس
 باشلاریمزنگ مونداق قول قاووشتوروب
 فرصتی اونکوزوب اتماسلقلەرنی او
 نونەز چونکە طلبنگ نتیجەسى قبول
 و پروا سزلقنگ نتیجەسى محروملوق
 خور.

(*) (o) (o) (o)

شهر خبیری

حکو دنگ بر ییلق غلە آریمی

بولغان، قونادن 39553 داهە بش
 کورە سکز شك توفقور بولوك كرم
 بولغان. اشلق اورتیغا بریلگەن فلەن
 2,665,534,567 دوللار كرم بول
 خان.

(*) (o) (o) (o)

مسعودییه جامعی پوتکەن

رومچین حکومت وکیلی بولوب چنگز
 خان داملاننگ کیلیشیننی طلب قیلغان
 جامعی پوتوش بلەن خلق ینا برمدرسه
 هم سالشقا پلان تومکەدە. بونی هم
 « مسعودییه » دەب اتاماقچی.

(*) (o) (o) (o)

جاوشی گاڭ یارکنگە تکشوروشکە بارماقچی

بولوب بارلق ملکی و حربی عملدار
 لارنی تپلای ایکی ییلق خدمتی اوس
 تیرە سحت اونکەزگەن. اوزی طرفین
 بولوب، فانناشوقچیلاردن بولوب ایکی
 ییلق خدمتنگ آرتوق و کاهچلقلاری
 حقیدە بر موبه فکرلار اورتانغا قیل-
 خان.

مەقول بیر سبب تاپا امداق. چونکە
 اقتصادی قینچیلیق دنیە الی یوز اوقو
 غوجیغا فل چقارغان حکومت 50 او
 قوشوجیغا فل چقارلاشی طبیعدور.
 اگر سیاسی بیره مسدله بارهوکین دیلا
 سه بو چولک بیر خطا توشەنچەدور.
 چونکە تورکیە بلەن چین حکومتنگ
 مناسیتی دوستانەدور، تورکستانقلار
 تورکیەگە باریب اوقوسه تورک تورکن
 علم آغاندن باشقا قورقولا دورغان هیچ
 بیر سیاسی تهلکەسى بوقدور. نەتەم
 تورکیەنگ تورکستانغا کوز سالادورغان
 حالی حاضرمو بوق کنگوسیدەمو ائدناق
 حالغا یتمەکی مەکین ائمەدور. علم
 دنیانگ هر بیریمن آئنسە اوخشايدور
 براق تورکیەدە اوقوتوش بیز اوچون
 مەمن مناسیراقدور. چونکە تیل جەت
 دن بیزگە اولایلیق باره سیاست جەتین
 تورکیە دولتیمنزنگ دوستی و تورکستان
 سیاستیدە بیطرفەدور. بو اوچون مرکزی
 حکومتنگ روختە برەسلکینی سببیز

(*) (o) (o) (o)

شهر خبیری

حکو دنگ بر ییلق غلە آریمی

اولکەك حکومتنگ اشلق ادارەسى
 اونکەن بر ییلق غلەدن انغان کریمی
 حسابلاپ چققان. اونکەن بیل اپیدە
 بوغدای دن جمعی 31223 داهەن
 ایکی کورە برشك ائنی بولوك كرم

(*) (o) (o) (o)

مسعودییه جامعی پوتکەن

بوگورەن انغان خبرگە قاراغاندا
 بوگورەدە قورولماندا بولغان مسعودییه
 جامعی پوتکەن بوگورە خلقی بوجامەنگ
 پوتوش مراسیمینی اونکو زوشکە تیار
 لانماندا. بو مراسیمغا قاتناششقا ا-

(*) (o) (o) (o)

جاوشی گاڭ یارکنگە تکشوروشکە بارماقچی

کاشەردە انغان خبرلارگە قاراغاندا
 تاشەردە تورغوجی، معاون باش قومە
 مان جاوشی گوانغ افندی یارکند ویلا
 یەیکە عسکری انتظامنی تکشوروشکە
 بارماقچی بولغان.
 یانبر خبرگە قاراغاندا جاوشی گوانغ
 افندی کاشەرنک آیی شهر، کونە شهری

اچکی و تاشقی خبرلەر

كشمير دوقوشى

آزاد كشمير ۱۷ زوچيلا - بىراغلارنى تاشقى قاجىتى، اولجولەرنىڭ (كشمير دوان) غە ھېھوم قىلغان. ساپى انىماقداور. باشقورماندار گىنرال 700 ھىند عسكىرىنى ازاد كشمير غە كىرلەرى قانتىغ مغلوب قىلماق ئارماق قىلدى ھىند عسكىرلەرى 300 دىن ئارتۇق اولوڭى بۇتون توپلارنى و اوق روق بردى.

بىرك اسلام دولتى پاكىستاننى بىر پادى بۇ يالەرز پاكىستان مسلمانلارى اوچونلا ھىندى بىتون دنيا اوچون كورسەنلەكن بىرك فېدانارلق خىدمەتور بىر قاعدە اعظم محمد على جناح رو ھىندى بىتون خلق ازاسىدا ايدى ياشا شىغا چونقور ايشانامز. چىن مسلمان جەمئىتى رۇبىسى: بەى زولغىشى

حيدر اباد تىسلم بولىسى

لاھور ۱۶ ھىندىر اباد نظامى بوگون كچ ساعت ۱۵ دە سۇفوشنى توخ تانىش اوچون بۇتون جېھەلەردەكى عسكىرلەرگە بوپروق بردى و ھم پارىس ھەكى خارچىھە وزيرغە بۇرلشەكن مانلار مەجلىسگە بېرىلگەن عرضى قايىتوروب لىشغە بوپروق بردى. ھىندىستان حكومت رۇبىسى راپكوبال اچاربەگە نظام تەگىراق بېرىپ اسكندر اباددا ھىند عسكىرلەرىنى اورونلاشتوروش و رضاكار عسكىرلەرىنى تارقاناشنى قبول قىلغانلىقىنى بىلسوردى. چىار اباد كابىنەسى استىفا قىلدى، اورنىغە ارئە ۹ - 18 دە يائى كابىنە قورولماقچى. ھىندىر اباد و ھىندى

واڭ يون رو اوستىدە

شكائىت بولماقچى نانكىن 16 (۱۰.م) مركزى حكومت مالىيە نظارى واڭ يون وونى تىقتىش پالانا اعضالارى مەجلىسەدە يائى قىلچقارشى ھىقىدەئى دولت سىرىنى قاش قىلپ قويغانلىقى گىناھى بلەپ شكائىت قىلمىشقا قىرار قىلغان. بو شكائىت نامەنى ئوزوب چۇقىش اوچون مەخسەرس بىرغروبە چا ئوزولگەن ايدى. حاضر بو غروبە شكائىت نامەنى ئوزوب چىقىپ مەسئول ادارەلەرگە تاپشورغان.

بىنە بر خىرگە قاراغاندا واڭ يون رو ۱۰ - سىنتابدە خارچىغا چىماقچى. بونىڭ بو شكائىت نامە بلەن مەناسىتى بولسا كرەك.

دوسكو كورەشمەسى

انقرە ۹ - 17 موسكو كورەشمەسى مولونوفنىڭ بېرلشەكن مانلەر مەجلىسگە يوروشىن بورون 3 غىرپ وكىلەلەرى بىلە قىلادورغان صەھىتەگە باغلىق

ھەلون رۇبىسى جەھور

خاڭجوجو غا يىتكەن نانكىن 16 (۱۰.م) ھەلون رۇبىسى جەھور لى زولكرن افندى رىقىقەسى بلەن سىياحت اوچون خاڭجوجو غا يىتىپ بارغان. اوزى بلەن بىرگە خلق قورولتايىدا « قورولتاي گىلى » دەپ داڭقى چىققان تالىشوجون خەنمىنى ھم بىللە ئالىپ بارغان. تېمور يول استاسىيونىدا خاڭجوجو كىتئالارى قارشى العان.

فلسطن احوالى

لوندون ۹ - 17 بىر نەچكەون اڭجەيدە فاسطن دە بىر مەستقل عرب دولتى قورولوب بۇتون عرب دولتلەرى بو دولتى تونوغوسى، بۇنىر مەقسەد 7 عرب دولتى طرفىن تونولغان عرب دولتى

فرقە اعضالەرىدىن اعانە توپ

الانماقچى نانكىن 16 (۱۰.م) كومتەڭ مركزى اجرائىيە ئىتتىپاقى مەجلىسى اوزون زولىرى. مەجلىسەدە فرقەنىڭ تىنقى مېل چەقىمىنى قىلداش اوچون كومتەڭ اعضالەرىدىن اعانە تونۇشقا قىرار قىلدى.

بەى زولغىشى پاكىستانغا ھىرئىيە تىلغراھى اېپىرگەن

نانكىن 16 (۱۰.م) چىن مىسا مانلار جەمئىتى رۇبىسى بەى زولغىشى ھەممەت على جناح وفائى مەناسىتى بلەن پاكىستان حكومتىگە ئاھرام كوندورگەن. ئىل

دېنىي اندازىمىزگە حىقارەت قىلغان «قالە»

ياقنىدىن بويان شەھرىمىزدە ئونگان قەدىشلار بىر مەسىلە ئۈستىدە غولغولا چىقارپ، جەنى حەركەت قىلماقدا، بو بول سامو گومىنداڭ فرەقسىنىڭ چىنىي تۈركىستان شەھىرى مەدىرى چىڭ شى خاۋ بىن جەننىڭ تارىخ جۇغراپىيەسى ۋە جەمئىيەت نامىنى رسالىمىدە مەقسە دىننىمىز اسلامغا بىر مۇنچە حىقارەتلەردە بولۇپتۇر. گومىنداڭ مەسئۇل نەشرىياتى بولغان چوڭ چىڭ نەشرىياتى بونىي باسپۇر. بونىي ۱۹۴۸

شانزې، ئەمەلەرنىڭ چىرايىنى اوبدازساۋە لايدۇر. مەسلمان خانون قۇلارنىڭ كۈپ چولۇڭنىڭ يىمەكەندە باغ مەدەسى يىنەرنىڭ بولماغانلىقىدىن چىرايىنى اسان بوزولۇپ، اوكاي قۇرپ كېتەتۇر. نەتىجەدە اولارنىڭ بىخت سەئەتى قۇربان بولادۇر. حەقىقەتەنە قۇرئەدە مەسلمانلارغا آچ قالىپ، اولوم آلدېغا كەلگەندە چوشقا گوشتى بېشىكە رخصت قىلغان. پادىشاھلار اتعام قىلسا مە بېشىكە رخصت ايەكەنلىكى قۇرئەدە بار ايەكەن. فقط آزچىق آخۇنلارنىڭ بېيلىپى آز بولغانلىقىدىن، بوندىق نەقەلەرگە كۈز يۈمۈپ، اوز تېرەسى ايچىگە قامالىپ آلبې، موشۇنداق (بەنى چوشقا گوشتى يىمەكەن) عادەتلەرنى مەسلمانلارنىڭ مەھەزە قىلىشنىڭ كۈچكە قورالى قىلماقدا. مەسلمانلارنىڭ عادەتلەرنى حەزرىقى زمان مەنىيەتىدىن يراقلاشتۇرماقدا، بو نەپەئەتتىن آچىنەتۇردەك اېشۇر. مەسلمانلار خانون قىزلار اوبىن چىققاندا، باشىغا باغلىق سالدۇرانتۇر باشقا دىنەدەكىلەر بىلەن اوبى مەنەشەن مەنە قىلادۇر. بۈمۈ مەسلمان خانون قىزلارنىڭ بىخت سەئەتتىن بوغۇش عادەتلەردىن تۇر. حەزىر بىر مۇنچە اوبى خائۇن باش اوغول ۋە قۇرلار بو خىل تۈزاتلاردىن آستا - آستا قوتۇلۇپ، جەمەتەكى آژاد ياردى كەندى اېشەلەرى اوبى مەكەدە. بو اسلام دىننىيىنى اوستۇرۇپ، غەربى شەئالىي آژاد قىلىشنىڭ نامىنى آواز لەرى بولماقدا. حەكۈمەت بىلەن خەلقنى مەسلمانلارنى بو خىل ظەلمەن آژاد قىلىش اۈچۈن كۈچكە تەشەببۇس ۋە حەركەتلەردە بو لوشىنى اوتۇنۇمۇز.

(يازغۇچى: چىڭ شى خاۋ. باسقۇچى: جۇڭ چىڭ كىتاب خاھەسى) دېنەگە ئەتقاد

غەربى شەئالىي دىنىي حەقىدە تۈشەن جەمە بىرەن ايلەگىرى مۇنداق بىر تۈشەن چەمگە ايگە بولمايمىز لازىم: دىنيا دىنلەر ئىڭ كىلپ چىققان جەننى كۈنۈنچە اورتا آسيا حسابلانادۇر. چىنىي تۈركىستان، او دىنلەرنىڭ چىنغا كىرگۈزۈچى ايىشكە سەپ لانادۇر. شۇنىڭ اۈچۈن غەربى شەئالىيەكى اولكەلەردە نا حەزىرغەچە دىنىي جەمەت نەپەئەت مەركىزىدۇر. ياقنىقى بىللەردىن بىرى بۇددا دىننىيىڭ آنا دولتى مەنەستان، غا چولاشىپ، بۇددا دىنىي كۈنەن كۈنەگە

سا، اوزىمىزگە قانداش دەپ باغى بالالار نىي زولاب چىرەپە اوقۇتۇش بىلەن اوتا رە بولماقدا. آتەننى دور مەجبۇر قىلا دور. اڭر بو خەل احوالار اوزگەرتىلە مەيدۇرغان بولسا اسلام دىننىيىڭ استىقبا لى اۈنچە امىدك بولالمايدۇر.

اسلام دىنى، غەرب عادەتە دىنلار بو گۈنكى انساىيەت بىلەن اوخشايدۇرغان جايلارى كۈپ بولغانلىقتىن، باشقالارغا قارىتا ئاردا ئار كېلەدۇر. بولۇپمۇ بىدەك اچە مەك جەمەتدە (اسلام دىنى) جەمەت ياردى كەندىلەردەكى سەبەلەرنىڭ آڭ آسا سى بولماقدا. قەيىرنىڭ تەفصىلى تەكشۈرۈر شەرەگە قاراغاندا، مەسلمانلارنىڭ چوشقا گوشتى يىمەكەنلىكىنىڭ سەبەلەرى اۈنچە ئىيىن بىر نەسەلەر ايەمەن. مەن بونى بو ئۇردە بايان قىلپ بو مەسىلە بىلەن قەزقۇر چىلارغا تەقدىم قىلماق:

اسلام دىننىيىڭ كىلپ چىققان جايىيى غەربىي تان مەسالىي اسسۇقۇرۇق جە مەكەتبول خائىلقەن چوشقا گوشتى يىمەكەنلىك آرقا سىدا، غەرش اولۇش اېشەلەرى بولغان، بونى كۈرۈپلا چوشقا گوشتىمە زەربار دەپ فتوا چىقارپ، چوشقا گوشتىنى يىمەكەنلەر قەتارىدىن چىقارپ تاشلاغان. حەقىقەتەنە ايلەگىرى ۋە قەتلەردە چوشقا با قىش اصوللەرى نىيى باخەشلاغان ۋە مەردە اونىڭ گوشتىنى ئەمەككە كەزىپ سەھتە گە موافق كەلمەسە، حەزىرقى كۈندە چوشقانى علمىي اصوللار بىلەن باققاندا مەن، چوشقا گوشتى پاكزەلەندى بېشىكە مو ائەقلاشدى ۋە دىننىيىڭ آڭ اساسىيە مەك گوشتىنىڭ بىرى بولۇپ قالدى. چوشقا گوشتى باغ ماددەسىگە باي بولغانلىقتىن، ئەنلاشسىمىزغا قاراغاندا، تېرەنى بۈم

لام دىنى بىر ئەمەن بىر ئەمگە، مەن مەن بېرەتتەكە ئارقا قالىپتۇرلا اۈزۈن يول نى باشىن اۈتكەزگەنلىكتىن دىنىي حەقىدە لەرنىڭ قەسقىي اسسالىرى اۈنۈتۈلۈپ كەتتى. قۇرئەتنى اۈرگەن كۈچى آخۇنلارنىڭمۇ بىلىمى تۈپەنلىكى كەندى، خەنلار نادانلىقى، جاھالىقى ئەلازغا ياقنىلاشپ قالماقتى. بونىڭ ارقىسىدا مەسلمانلار ايچىدە بەئىض ضىيالىي باشلار آخۇنلارنىڭ سوزى ۋە حەركەتلەرگە تۈپەن نەظر بىلەن قارايدۇرغان بولۇپ قالدى. اسلام كىتابلەردە مە ايشەتكەن يىزق غەرب يىزقى بولۇپ، چىنىي تۈركىستاندا حەزىر اېشەتەلگەن يىزق بىلەن ئېلما اوخشايدۇرغان نەقەلەر خېلىن بولغانلىقتىن، عقلى قىيسقا تەسۋىرىي سائىلاشقا اۈرۈنۈدۈرغان آخۇنلار، يىزقى بايان دىنەدە اۈزگەرش باسال

تۈزۈتۈش

200 - سان غەزەمەتنىڭ 4 - بىت 2 - سەتۈن تۈپەندىن بۇقۇرىغە 20 - قۇردەكى مەكەملەشتۈرۈش دېگەن سوز نى مەكەملەشتۈرۈش دەپ سۈشتۈن 22 - قۇردەكى دەپ دېگەن سوزنى دەپ دەپ تۈزۈتۈپ اوقۇشلارنى سۈرۈلۈپتۇر. تەخىررىدەن

اعلان

داۋوت نۇرسون ناھىيەدىكى بىر قەدەر لىق گۇماننامە 8 - تىننىڭ 28 - كۈنى بىر چاپنامە بىلەن ئۇقالدى. ساقچى ادا رەمىدىن باھىي گۇماننامە اداۋرغاننامەدىن كەتەسى اناپتەتدۇر.

داۋوت نۇرسون
 ئادرەس : اۈرۈمچى باغلىق
 ئەلئەي كەچاسى نەمى 13 ئەلئەي نەشرەت اداۋرەسى

بوگونگي خدمتچيلهر مسئلہسي

بو يافتندا ماموري پالانا طرفين
بتون دولت بوڻڇه اداره خدمتچيلهر
نفسقارڻيش ، ايش اوڻوميش يوقا
ري ڪوتريش ، ايش راسخوڊني ڪيمه
نيش بعضي بير ارتوقه بولغان له
راپيلقني يوقاڻيشن عبارت بولغان
بير مهم تدبير آئينيب ، بوني دولتتڻ
مر بير اولڪه ولايتلهرده اجرا قيلش
اوچون عمومي بوزلڪ بوبروق ارقالي
اعلان قيلنغان . بو نرسه البته دولتتڻ
اقتصادى حاليني باشميلاش ، ماليه قيت
چيلقيدن قوتولوش بعضي بير آغير
چيلقهنه دفع قيلش اوچون بولغان
بير تدبير بولسا ڪرڪ . حقيقتده چين
دولتي مدافعه باشلانغاندن بويان اقتصا
دي بحرانغا و مادي ضررگه آز اوچرا
مادي . نڱ اوستيگه اداره ايشلهرده
پارخورلق - خيانت قيلش ايشلهرى ڪو
پهيب دولتتڻ اقتصادى كوچيني عاجزلا
تشفاقوڻ سببهي بولدى . ويته دولت
ايچره بيلدن - بيلغا اداره ڪوبهپهيب شو
نڱ بلن بيرگه خدمتچيلهرنڱ سانى هم
آرلب بيللق بودجهتڻك آشورولوشيفغا
حڪومتي مجبور آئدى . شول سببندن
حڪومت اوشيو خيل آغير چيلقهنه
توتريب ايتيش اوچون خدمتچيلهر قه
قارڻيش ديگن بوبروقين چقارغاندور.
بو بوبروقنڱ چقاريلشني اڻچڪي اولڪه
لرگه ڪ اويفون بولوب ؛ چيني تورڪستا
نيمزغا هم موافق ڪلسمو ، اما دقت قلا
نورغان بعضي نقطهلر بار ، زيراکه ، اولڪه
مزه خدمتچيلهر مسئلہسي ايچڪي اولڪه
لر بلن اوخاشامسلق بلن قالماي ، بلڪه
اقتدارلق ڪادرلايمز نڱ آزلقى و ڪمچ
لڪي سزياه باشلاغان و بولار
لمديگنه تولوقلاڻيش يوليفغا قاراب
ماليب هاتقان بير حالندور . شونداق

بولسامو موشو پائينقى ڪونلر ايچمه
اولڪه حڪومتي ماموري پالاناڻڱ بوقاره
ندا ايتلب اولڪه بوبروقين ناشو
روب آڻيش بلن بو بوبروقنڱ اورون
بولوشى اوچون ادارهلر نڱ اجرا قيلما
فيضا فرمان چقاردي . شونن بيرى به
ضيق اداره لهرده خدمتچيلهر نفسقارڻيش
ايشغا ڪوشيلسي . شونمسايت بلن به
ضيق بير قوشومه ايش ايشلن ڪلگن
خدمتچيلهر آڻن بوشانمانا بولسامو ،
شونڪه ڪ اورونن ايشلن ڪلگن خن
متچيلهر نڱ بعضي خدمتن قالدوروش
قا مجبور بولونماقنا . قوشومه خن
مت قيب ڪلگهلر بره چاين بوشلن
بلن اونچوقماغان بولسامو ، بالغوز بير
اداره ايشلن حيات چوچورگوچيلهر
خدمتن قالدورولوش بلن چوقور قاب
خورماقا و دردلنه ڪده لر . حقيقتده
بولار قايقورماي ، دردلنهي قالماي
ايدى . چونڪي بولار خننيمزده آيرلا
ساق البته اغبرچيلهر لره دوچار بولامز
دهب هيس قلدورلر . بو طبيعى بير
مسئلہ ، لڪين بهز بو خيل قايقوروش
و دردلنيشني ڪ آز ڪونلڪ دهب اوي
لايمز . و حڪومت بو قائيمقى خدمت
چي نفسقارڻيشني البته اولارنڱ قينالماسه
ايقيني شرط قيب ، باشقا بير بوش بر
گه صفلهشمي نيت قيب آڻنن يورگو
زوشڪه باشلانغاندور دهب گمان قيلامز .
شو حالدا بيز بو قائمقى خدمتچي قه
قارڻيش مسئلہ سيمه هر ايڪي طرفده
اغبرچيلق بار دهب اويلايمز . چونڪي
حڪومت بوني اجرا قيلماسا ، ماليه قيت
چيلقيدن قورتولا الماسلق بلن قالماسه
نن . ڪرنيه نڱ آزلقى سببلك خزانه سي
دهبى بار نرسلاڻيشني ، معاش تامينات
و خراجتڪه قاراب قالغان بو عدسز

اره لرگه بتڪوزه الماسلق بلن بو
خصوصداق قايقورماقنا . خنن
چيلهر لره ڪلسڪ ، بوقاريا ايتيب اولڪه
ڪدهنڱ ، اولرگه هم اغبرچيلق ڪدهي
قالماي .
قاسي طرفڪه بولماسون بو خيل
اغبرچيلقله نڱ روز بيرى فقط اولڪه
مزه ، اوز قويتغا ڪلاغان ، يوز مڪر
غار ايشچيلهرنى القوده ڪ راوود قايرو
ڪلارنڱ موجود ايمه سلڪي شونڪه
هر خيل ايشلن چاريش اورونلاڻيڻ
بولماغانقندور . اولڪه مزده ايشونن
نڱ ڪوب بولوشى و بيلدن نه بيلغا نيش
همنده بولغان ڪادرلايمز نڱ غارلاييب
قالماق اوشه سيبندور . هر خالبا
حڪومتميز بو قائيمقى خدمتن بوش
غان خدمتچيلهر نڱ اغبرچيلق قارڻيب
قالماسلقيني نظرده توتوب اولارنڱ غا
چيني قيلشني ، ڪسبلر ناهيب بويشني
اوقوشقا نڱشلك بولغانلاريني مڪيڪ
ڪيرگوزوب حالين باخشى خبر ايشين
اونتوب سورايمز .

الغار معامله رنى مڪافذالاش

ايلا مڪتبلهرده اغلا ايشلگن اند
غار معلملر مونن مقدم هر بير ناحيه
ن معارف نظارتيغا معلوم قيلنغان . معا
رف نظارتق بولار نڱ روحيني اوستو
روش اوچون مڪافذ بيريشني اولڪه
حڪومتيگه التماس قيلغان .

الغار معلملر بولسه : محمد ، ع
نارحمان ، عبدالڪريم ، ابراهيم ، ع
نالقار ، احمد ، قاسم ، امين نياز ،
محمد ڪوك ، محمد نياز ، محمد سجاد
سويدياول ، جاشوڻ خديه ، نهن زير
بوى دلو ، والڻ يوخن ، گوسى ماق ،
چين وينلوى ، توشن يولا ، لى چانگ
بولل لهرن عبارتدور .

(*) * () *

كورلا دهرنهك

چيلهرى

تورلادن اوزهل مخبريمز بيلموره دور
 11 - سنتابر (يكشنبه) كورنى
 ارتمبل ساعت 11 دا بونجى دهرنهك
 اورنى بولغان حيران باغ بوناق اخور
 نك باغ بوستانيدا دهرنهكنك ايكنجى
 اسنى اونكوزولدى. دهرنهك رئيسى
 بولغان عبدالطيف افندى ديلشاد م
 دهرنهكى " نك اهميتىنى سوزلر ايكن
 بونك بيلم بريس و ايش ، ساغلا
 روحىنى كوجميتيش و مى بولسكىنى
 چيتميشدا مهم بير واسطه ايكننلكىنى
 ايلگرى سورگهنن سوك كورلا دهرنهك
 چيلهرى طرفين چقارالاورغان بيغما
 اوز توركچه كلمه بولغان " بيلك " نا
 مى بريلدى .

موندن سوك ع . حساميدىن تورك
 ملتى ، تورك مدنيتى ، تورك انا بور
 نى آقيني (تارقاليشى) حقيده مهم و
 قيمتلك بير قونفرانس بودى . هر كيمده
 مى تويغونى اويغانقان بو قونفرانسدن
 كيبن شعر بايغما كوجولوب شاعر دول
 نى طرفين " نصيه " دلشاد طرفين
 " كتيب بارادور " على ظاهرى طرفين
 " دهرنهك صداسى " م . اسماعيل طر
 فين " حقيقت " ناملى شعرلر اوفو
 لوب اقبيلادى .

بو فيزغين كوللك دقيقه لردن
 سوك قانر حاجم " دنبادا همكارلاش " .
 م . عشورى " كشي ضديغا ايشلеме -
 لك " حقيده حكمتلك سوزلر سوزلپ
 همه نك دفتينى جلب قىلالدى .

فقط بو مى دهرنهكيمز نك اف فيزغين
 ساعتلر يده تويوسفزدن هوا بوزولوب
 سيم - سيم آزالاب يامغور ياقب نور
 غانلقن ايستمر - ايسته ميس مجلسك
 كون ترتيبي قسقارتيب ، ره ندهكى ايش
 لهرده ، 3 نجى بيلم دهرنهكنك ضبافت
 نى بريسكه تورك اويغور اويوشماسى
 خندمچيلهر يدين غفور چوك ، مابل
 ذكرالله ، عبدالغزيز خان ، يونوس م
 مولدار و قونفرانس برهشكه غفور
 چوك بلگولمگهنن سوك ، دهرنهكچ
 لمر بير - بيللرعى بلن خوشلاشيب
 قاتيشدى .

نشره خبهرلهرى

مسلمانلهر جمعيتى قوروش حقيده بير تلغرام

چينى توركستانيمز بولسا اسلام
 دهنى الله نرقى قىلغان بير رايون بو
 لوب خلقنك كويچولكى مسلمان بولمالق
 من ، مركزى مسلمانلار جمعيتينك رئي
 روشنى توصيه قىلپ بير تلغرام چككن .
 (* * *) - * * * -

محورلهر هجلىسى اوزدورلدى

نشرىمىز نك ايلق محورلهر يقينى
 27 - سننه كچ ساعت 7 بلن نحرير
 بولوميدن اوزدورلدى . ابراهم طيغى
 اداره و غزنهك بير آين بويانقى خن
 مت احوالى حقيده فسقا بير بيانان
 برب غزنهك 1 - 2 - 3 - بتلهرى
 تولوق كولمه نيهك كتيب بارغانلقى ،
 خارچى خبهرلرده مسؤل محرر م . ا
 بوغرا بك كوپ كوچ چقارغانلقى سوز
 لهدى . 4 - بتنى تخيمو باخشيلاش
 حقيده ماناكره بولونوب ، خلقمىز غا
 تورلك ايشلردن بيلم بريس اوچون
 مخصوص بت چقارماق بولوندى . بو
 نك محورلكيگه ، نشرىمىز نك دائمى و
 فخرى محورلهر يدين مسؤل كشيلىر
 عيسى افندى غزنهك مقصدى مض
 حونى حقيده سوزلدى ، " غزنهز خلق
 ناشرى افكارى بولسون ، مضمونى مق
 صديگه اويغون بولسون ، خلقنك فكر
 نى سوزلسون " دهگه ، بير قانچه فكر
 لهرنى كورسه نيب سوزينك آخرسيندا
 بو بير آين بويانقى چيقب تورغان
 غزنهز مضمون چوتيدن باخشى ايكن
 لكينى آلا تاپ اوندى .
 غزنهزنى موندن كيبن تخيمو ياخ
 شيلاش مضمونينى تولولاش حقيده
 قرارلر اينيپ مجلس ساعت 11 ده
 باپيلدى .

قوجاق

بوخكالتريبه باشقارماسى قارماغندا
 آچيلغان ، بوخكالترلر بيتشورتوش
 قورسى موشر اينك اخلهرى اوقوش
 نى بغورمكچى .
 كورس مهربرى ويشى شى اوقوغو
 چيلار بلن بير صحبت قونوشماسى اوز
 كهزمك اوزره 25 - سننه برده بير مچ
 لس آچقان . مجلسده اوقوغو چيلارغا
 فكر و بوليوروقلار بريلگن .
 (* * *) (* * *) (* * *)

قزىلنى ناپساك الارسن

جمعيتمىزده حاضر تورلك ايشلهر
 يوز برپ ياناور . شولهر نك برسيلن
 بولغان " قارنا " اويونيدور . " ق
 قارنا " (" قزىلنى ناپساك الارسن ")
 اويونى اشكارا بير ساختا پزلك بولوب
 خلقنك قلىنى آگه كسز نارتىب ايش
 ديمه كور .
 اورومچون شجرينك اتم قاينامى بول
 خان مال بارايدن بير قانچه ساختا پز
 بوياچيلر ييدا بولوب ، بولار 3 قار
 نا بلن بير پارچه لانانى دسمايه قىلپ
 " قزىلنى ناپساك الارسن " دد بعضى
 بير چندن وياخود صحرانن كنگن نا
 دان خلقنك كوزينى بويال اولارنك ال
 تى آى ياز ايشلپ تاپقان قلىنى بوياق
 چيلىق بلن نارتىب المافادور .
 بو بايندن برى ، بير قانچه تور
 فانلق برادرلهرمىز نك بير قانچه ارن
 ماجور قلىنى شونداق ساختا پزلك بلن
 نارتىب لغاينى آلامافادا . بو ايشلهر
 حاضر كوپهمه كده ، مونداق حرانلهر
 اشكارا اوغورلوق بولوب ، جمعيت تر
 تيبينى بوزاوتورغان عامالهرنلا بيرسيبور
 اونك اوچون ساچچيلهر نك مونداق ناموا
 فق حرانلهرنى قطعي چكلپ بوقايتيشنى
 نرضه قلامز .

اچكى خىبرلەر

(م. 26 - 27 - سىنتاير خىبرلەرى)

صناعت و تىرىلغۇ ئاردمى تىكلەندى

ئانكىن - ھۆكۈمەت فل ئابىتىنى كۈچەيتىش و ايشلەش چىقارغىنىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن صناعت تىرىلغۇ ايشلەرىگە فل رىز بىرىشنى قاپتاند ئىككىلەپ پورگوزوش كە قزار قىلدى. صناعتكە قىلنا دورغان بىلەن قىلادورغان بولدى.

گىنېرال جاڭ جىز جۇڭنىڭ سىياھت ئاتىرائىنى

لانچو - بائىندا سارغ دىيانڭ غىر بىرەنى ناھىيەلەرگە ئىكىشوروشكە چىققان گىنېرال جاڭ جىز جۇڭ مۇخبرلەرگە بىر گەن ضىياقتىدە سىياھت ئاتىرائىشى بىيان قىلدى. بو ناھىيەلەردەكى سەھىيا م پايللا غىنىڭ اوزونلىقى 150 يول، كىلككى 80 يول بولۇپ بىر گز اوزونلىقىدىكى چوب بىلەن قاپلانغانلىقىنى حاضر بويايلا غاندا 20 مگنا ياقىن بىلغى باقىلماق.

دالغىنى، چارواچىلىقنى علمى اصولدا ايتىپ بارسا بو بيوك چاروا مرئىزى بو لادورغانلىقىنى ايتقان. حاضر چارواچىلار بويى مەن يىر باغى كاتىپى باشقا چوچوون ئۈن دىك باغ بولالارلىرى مە مەھلىكىنى ايتقان. حلق تورموشىدىن سوزىلماق بو ناھىيەلەردە تىرىلغۇ قرض ۋلى ئارقانىش ئىك كوپ بىيان احوالدا لىغىنى بىيان قىلغان.

تاشقى خىبرلەر

(م. 26 - 27 - سىنتاير خىبرلەرى)

بىرلەن ھىسئەلەسى جىدىلەندى

پارىژ - ئىنگلىتەر، آمىرىقا، فرانسىيە لىرنىڭ تاشقى ايشلەر باقانىلەرى حاضر بو يىردە مەم بىر مەجلىس اونىكەزىپ او

روش باشلانغاندىن بوياقلى ئىك جىدى بىر قزارغا كىلشمەكە. او بولسا، مەم كورا رادىئوسى غىر دولتلىرىنىڭ بىرلەن

دولتىمىز اقتصادى قايىسى احوالدا

بيوك دولتلك بايلارمىز قانداغ احوالدا

(چىنچە غزىنىڭ ئانكىنەن آلغان مەخسوس خىبرىدىن قىسقارتىلدى)

باقىندا «مركز غزىمىسى» بىرخىر اعلان قىلدى. بو خىبردە: «ھۆكۈمەت تاش قارغىنا فل بوللاشنى چىكلەپ تورغان بىر مەزكىلدە، خارجىدا اوزون تورغان، جنو بى آمىرقادا كاتوچوك (رېزىنكە) پلاز تانسىمەلەرى (بيوك تىرىلغۇ مەيدانلارلىرى) بولغان بيوك چىن بايلارىدىن بىرسى آمىرقادا مە ئونى 700 آمىرىقا دوللا رى خارجىت قىلپ راحت باشاماندا. آھ رىقانىڭ اوز بايلارىدا مە كونىكە 700 دوللار خارجىت قىلوچىلار اژدور. شو نىڭ اوچون ھۆكۈمەتنىڭ بىضى اربابىلەرى اونى دولتكە قايتورۇپ كىلىشنى قوونلە مەكە. دىگەن خىبرىنى اعلان قىلدى. بو اسمىنى يازمانغان بيوك بايكون شالاشنى افتىبىرور. بو كىشى ھۆكۈمەت خىمتىدىن بوھانغان بولۇپ آمىرقادا مە شونداغ راحت باشاماندا دولت لىچىدە اونى مەك سوكنەن بىلەن، دولت لىچى، مەك

توزىج غزىبىندە بولغان بىلەن بو باي گوبا ھىچ نرسەدىن خىرى بوئەدەك دىنيا نىڭ اذوتلار ئولتى بولغان آمىرقادا اوخلاپ ئوشومزەدە كورمەگەن راھتچىلىك لىچىدە باشاماندا. ھۆكۈمەت آمىرقادىن قرض لار بولسا، ئرچە باشقا مەسئول عملدارلار نى وكىل قىلسامو، اما قلى كوپ بو باي ارالاشماغونچە آمىرقادىن قرض الا لىمادى. بو باي آمىرقادا كوپ توروش بىلەن حاضر آمىرىقانىڭ بيوك بايلارى بىلەنمەو لىشى اوكلاب بولغان حاضر او نىغا ھىچ نرسەدىن بى آرام بولما مە احوالدا بىز سىبىنى بولمەز دىگۈچى آھ رىقا مالىيە كاروللەرى آز لىمەس. فولتى مەزدە عملدارلارنىڭ چىتكە كاپىتالىنى كاپ كىلپ دولت اھتىياجىغا ايشلەتمەلى دەپ مەك وقرانغان بىلەن بو خىل بايلارىمىز مونداع باشاماندا دولت نىمە قىلالاور لىكىن تاڭ؟!

بىلەن بىرلەن ھوا قانناشنى مە نظارت استىغا لادورغانلىقىنى بىلدۈر دى. بو وقتدا مە قوروغلىق يوللارنى توشال قوبۇن بىرلەن مەسئەلەسى دىگەن مەسئەلنى بىر قانچە باغا سورەش كەلمەك دە لىدى. آندى ھوا بولغىنى مە تو ساغامى عرب دولتلىرىنى بىرلەن چىق دىگەندىن باشقا مەسئەلە لىمەس. اگر دولت تاشقى ايشلەر باقانىلارنى بوخسوس مە قزارغا كىياپ بو مەسئەلنى بىرلەشمە دولتلىرى 3 - قورولتايفىغا تاشلايدۇرغان بولسا قورولتايفىدا 20 - قىصرە كۈ رولەكەن بىرەن ئىشورۇقن اورووش باش لادىغوسى.

لوچ باقانىڭ بىش چارەسى

بىرلەن مەسئەلەسى ھقىدە مەجلىس چىقار 3 تاشقى ايشلەر باقانى ساوئە لىر بىرلىكىنىڭ بىرلىنىڭ غىر بىلەن دول شان يگانە بىرلى بولغان اتقاچىلار ھوا بولغىنى نظارت استىغا لىش (توخانىش) ھقىدەكى طلىبەگە قارشى 5 چارە بىلگۈلەدى بولار:

1. بىرلىكە خىتابنامە چىقارىپ ساوئەتكە بو ايشنىڭ قانۇنغا خىلافتىنى اعلان قىلش.
2. بىرلەن مەخسەرسى دوام قىلماق دا، بو مەخسەرە حاضر ھوا قانناشقا مە يىتت باردى دەپ بىرلەشمە دولتلىر تىنچلىق ھىتىيەگە عرىضە بىرش.
3. لوچ باقان اوزلەرنىڭ باش وكىللىرىگە ساوئەتكە رەدورغان چواب خىت بىلەن بىرلەشمە دولتلىرگە بىرەتورغان عرىضەنى ئوزدوروش.
4. بوگون يەنە مەجلىس آچىپ، بو چواب و عرىضەنى تىصدىقلاش.
5. اقى كىتاب نىشر قىلپ، مەغلۇبىيە كە اوچرغان نچە آيلىق سىجىتنىڭ او موشىنى اعلان قىلش.

بىرلىندەكى ساوئەت و لىسى قايتقان

بىرلەن - ئىنگلىتەر ادارەسى آھ تىسائى اھىرات ادارەسىنىڭ خىبرىگە قا راغاندا ساوئەت بىرلىكىنىڭ بىرلىندە تور غۇچى عىسكىرى و لىسى سوكلوروسكىنى مەسكولغا چاقۇرلغان.

اسپانىيە ئىنچىلىقىدەمۇ ؟

(چېنپەنە غزەتەنڭ خاق آرا نىظارىدىن)

بۇ ئويۇت بېرىلمىشە دولتلىرى قورۇلماي آچىلىش مناسىتى بىلەن غانئەمەيج ايش بوقدەك تورغان اسپانيە حقيده تورلك مەلۇماتلار اورتاغا چىقىپ، اسپانيە مۇستەقىلى هم بو قورۇلتاينڭ باش آغرتقۇچ مۇستەقىللىرىدىن بېرىسى بولۇپ كەلمەكتە. بو قاتنىمقى قورۇلتاينا كورو مەنورغان اسپانيە مۇستەقىلى، اوروش وق تېدە قاشتىلىرى بىلەن قىلغان مەكارالغى اوچون اونى جىزالتى مۇستەقىلى بولماس، بىلكە اونڭ بىلەن قايدىغ قىلىپ بېرىلەيىپ ايشلىش مۇستەقىلى بولمايدۇ.

اسپانيە حاكم مطلق فرانسكو، بەشى ئادىلەر كوزىگە كوپا قىرت ساهىي بولۇپ كورۇنمىشە، حقيقتدە اوز حيا تى تەلەككەدە قالغان بېر حكەمدارلىقى اشكارا بولمايدۇ.

اساسى كوچى بولۇپ بىرگەن بىرلەردە دولم قىلمايدۇ. 1948 - يىلدىن تارتىپ بو خلىق حركىتىنى باسشپ اوچون، هوا كۇچلىرىنى ئانكالاترى ايشلەنگەلى باشلايدى. 1948 - يىلى غنوار آيلا رىسا، ماراىكو (چېنپەنە غزەتتەن ئىچمە) ولايتنىڭ مەركىزىدە اوستىنى اوستىگە 12 كۈن قوزغۇلاپ بولدى، غانئە مۇنازىر فرانسكوغا قارشى حركەتلەردن كوز بوما تورغان فرانسكو طرف غزەتلەرمو بو خىصوصدا اوزىنىڭ صىبرجىلىمىنى ساقلاپ قالماي. بو اوروشدا قەمگا بايتىن مەلە اولەيلىنى وىران قىلدى. سانسز قىرلىق قىردى، اما بونڭ بىلەن اسپانيە خلقىنىڭ بو خىل حركىتىنى باسالمايدى، بو حركت ولايتىن ولايتكە توتاشىپ بەنە توام قىلغالى باشلايدى.

زور، قىل اوزگورۇچى چېنىڭ يا اولوم يا كوروم نىقەسى، بو ايشدا حكومت مطلق اوتۇپ چىقىشى لازىم. مبادە مر بىرلەرنىڭ حكومت بىلەن بىرلەشىپ ايشلەشكەنلەرى ارقاسىدا بو ايش مغلۇب بولسا، مائا سزىلەرنىڭ اىلىقازلاردا اولەنى مەكەن ايمەس، دېگەن. شاخى بايلارى بو سوزنى آلاغاندىن كىيىن پوت قوللارى تېرىش، رالىرى بوزارغان. جاپچىلىككو اقدى، باشقا عملدارلەردەك سوزدە چىرىوتۇپ قۇيۇش بەنەلا ايشنى ئىزگەتمەي، 28 - اوغۇست كۈنى شاتخەيدەكى حكومت وشخسى آمدە مەر آمارلاردا قاپىن كۈپ تورۇپ قالغان گەزەلەمەلەرنى ئوتۇپ، مەنارە قىلدى. بونڭ ارقاسىدىنلا شاتخەيدەك 14 زور توپوما زالۇدەنى قاتتىق نظارت استىغا قويما، ارتوق تورۇپ قالغان ماللارنى مەنارەگە و سانسزوروشقا تىرىشى، بو تەدبىرلەر بىلەن گزەلەمە بوسىق بىرگە بىر توشۇپ كىتمەي، اما سودا سوزلاشىپ قالدى، بونىغا قارشى چاڭ اقدى زور بايتى ئوتۇپ قاماندى آمارغا مال قۇيۇشنى قورققان، باسە شاتخەيدە تورۇنسا، 28 - كۈنى اوشى غا يۈتكەپ، نەكشورۇچىلەر كوزىدىن اون قاننىش اصولىنى قوللاندى، اما چاڭ اقدى بونىمۇ يىلىپ كۆپ و كۆندىن تو شۇرەيلا مەنارە قىلدى. اش آخىردا كاتتا بايلار اوزلەرنىڭ سىياسى توپۇرۇملىرىگە (حكومتدە بونك اورتى بار اما قىلدا بولارغا بولمىگەنچى) بولۇپ قىرىپ باشلىدى، شۇر باشلىدى او كۈنچىئەندەك

اسپانيە خلقىنىڭ اوزىنىڭ قار شىلق حركىتى كۈندىن كۈنگە ارتمايدۇ. فرانسكو بو حركىتنى باسشپ غالچى بولسا بو قاتنىش اوچون، « خاق عسكىرى » اوزىنى قوغداش اومەللىرى نامى ئاستىدىكى قوراللىق كۈچلەرى اوچون بولغان خراجتى كۈندىن كۈنگە اشۇماقتا. مۇلا: 1948 - يىلى بو خراجت 200 مىليون اسپانيە دوللارى بولغان بولسا، خاتىرە رايونى 250 مىليون اشۇرۇلمايدۇ.

خلقى غزەتلەرنىڭ خىر قىلىشىچە اسپانيە خلقىنىڭ فرانسكوغا قارشى ئىك كۈلمەدىكى حركەتلەرى اوويىدۇ، مانىرىد آرمىيا ئاش بولۇپ غەيبەدىكى 1938 - يىلى فرانسكو تەصىيان قىلغاندا، اونڭ

فرانسىيەنىڭ « حركت » جەمئەسى بو يىل بىر مەخپىرىنى فرانسكو اسپانيە سىگە ايلەنگەن ايدى، بو مەخپىر فرانسكو خاكىيەتنىڭ تېررورى حقيده كۈپ تاثيرلك مەلۇمات كۈنمەيدى. بو مەلۇماتلاردا اسپانيە خلقىنىڭ قارشىلىق حركىتىدىنمۇ كۈپ مەسلىر قىلغان. اسپانيە خلقىنىڭ فرانسكو خاكىيەتى بىلەن كۈرىشە قىلمايدۇ بولمايدۇ، موشۇنداق احوالداكى ئىلتىزە اسلە تېلېدەنى اسپانيە خاكىيەتى اكرە بىلەن باشقا بىر سىيىنىڭ قورال قىلىش ارضوسىغا ايگە بولۇپ قالسا، مەنەز چاغىدا ياردەم تاپقان بولادۇر. اكرە بو فرانسكو خار جى خۇبەرىسز قالدۇرغان بولسا، اسپانيە خلقىنىڭ اوتقانى بولادۇر.

تەدبىر - ياقى فل اعلان قىلىپ شاتخەيدەگە اقتصادنى اداره قىلىش اوچون بارغان چاچىلىككو اقدى ايشقا باشلاشدىن ايلگىرى شاتخەي اقدى صائىنى ايلكىدە اوينالغۇچى كاتتا بايلارنى، بىلكە پۇلارنى، زالۇدەچىلەرنى ئوتۇرلاش صائىنى بىرگەن ارضىفەتتە، بو مەن بولمىرى يىنىڭ دادام ياقى تاغالەرم اوتۇرماي كاتنالار سزىمە، مېنىڭ بو ئويۇت شاتخەيدە قىلدۇرغان خەتمەندە، سزىلەر ئاڭ يازمە و بىرلەيۈچىلارغا احتىجام

چاچىلىككو شاتخەيدە قانداغ ايشلەنمەكتە

ياكى فل چىقىپ، مەمورىي پالاننىڭ شاتخەيدە اقتصادى مەشلىكى مەدىرى بولۇپ تەمىنلەنمەن چاچىلىككو (رۇس جەزىر چاڭ كەپش ئىك چولك اولغى) شاتخەيدە بايلىدىن سەدەگەر، و فل قورۇلغى بولغان شاتخەي بايلارى بىلەن كۈرىشكە باشلايدۇن تارتىپ، مەنە تەمگە داغى مەلۇم قىلىنمەن بىر سىيىگە يازدى بۇ بو رەن ارنىڭ شاتخەيدەكى حركىتىنى اوقۇچىلارغا قىسقا غزە مەلۇمات بولۇپ اوتۇر

2 - تەدبىر - ياقى فل اعلان قىلىپ شاتخەيدەگە اقتصادنى اداره قىلىش اوچون بارغان چاچىلىككو اقدى ايشقا باشلاشدىن ايلگىرى شاتخەي اقدى صائىنى ايلكىدە اوينالغۇچى كاتتا بايلارنى، بىلكە پۇلارنى، زالۇدەچىلەرنى ئوتۇرلاش صائىنى بىرگەن ارضىفەتتە، بو مەن بولمىرى يىنىڭ دادام ياقى تاغالەرم اوتۇرماي كاتنالار سزىمە، مېنىڭ بو ئويۇت شاتخەيدە قىلدۇرغان خەتمەندە، سزىلەر ئاڭ يازمە و بىرلەيۈچىلارغا احتىجام

تەدبىر - ياقى فل اعلان قىلىپ شاتخەيدەگە اقتصادنى اداره قىلىش اوچون بارغان چاچىلىككو اقدى ايشقا باشلاشدىن ايلگىرى شاتخەي اقدى صائىنى ايلكىدە اوينالغۇچى كاتتا بايلارنى، بىلكە پۇلارنى، زالۇدەچىلەرنى ئوتۇرلاش صائىنى بىرگەن ارضىفەتتە، بو مەن بولمىرى يىنىڭ دادام ياقى تاغالەرم اوتۇرماي كاتنالار سزىمە، مېنىڭ بو ئويۇت شاتخەيدە قىلدۇرغان خەتمەندە، سزىلەر ئاڭ يازمە و بىرلەيۈچىلارغا احتىجام

بۇ خەلقچىمىز
بۇ خەلقچىمىز
بۇ ئىنسانىيەتچىمىز

مىدىرا غەسسى الب تەكىن
باش مەھرۇم ۱۰۰۰ دېھقان

۱۳۱۱ قەدىمىيە ۱۰

۱۹۴۸ يىلى ۱۰ كىتابى

ئەرقىمىز تۇر كۆر
ئىنىمىز اسلاھدۇر
يۇرتىمىز تۇر كۆستاندۇر

ھەقىقىيەتتىن خەلق ئىچىسى بولسۇن

بايلىق ، مەكتەپ ، بىلىم يۇرتلىرى بۇ ئون يىگرمە يىللىق تارىخىدا جەمئىيەتتە « باشلار » ياكى « ضىيالىلار » ياكى خەلىق تېلىق بىلەن ئىراق ئېتىقادىدا « ئافىدىلەر » ناملىق ياكى بىر ئىجتىمائىي قانۇن بېتىشىدۇرى . ياكى مەنىيەتنىڭ جەمئىيەتتە قىلغان مەجۇمىنىڭ ضرورى نەتىجىسى بولغان بۇ قانۇن مەنىمىز ئىچىدە كى ئىجتىمائىي ئوچىلەرنى قايتا ئىدىن بىر گروپپالاب چىقىدى . ئىلگىرى دەققان قانۇنلار مەن مەندىلەر قانۇنلار ، تىجارلار قانۇنلار ، ئىلمالار قانۇنلار و بىگىلەر قانۇنلار مەندىن ئىبارت بولۇپ ، ئومۇم قىلىپ كەلگەن جەمئىيەتتە مەندىن قانۇنلار بىگىلەر قانۇنلار بىلەن ئىلمالار قانۇنلار بولۇپ ، ئولارغا بۇ ئون سۇنۇنچى قانۇن دەققان ، مەن مەند ، تىجار قانۇنلار ئىدى . ياكى مەندىن شەكىل مەندىگەن باشلار قانۇنلار ئوزىنىڭ بايلىقى ، باشلىقى ئوندىرۇمە خالدا لىقىيا قارامەندىن ، جەمئىيەتتە بايلىق مەجۇمىنىڭ قەد رەنك ئاشقان دورى بولغان شەكىلىسى دورىدە ، ئوزىنىڭ زامان طەبىگە ئويغۇن لىقى آرقاسىدا جەمئىيەتنىڭ خاتم قانۇنلار مەن ئورنىغا كۆتۈرۈلدى . شەكىل ئوزىنى خاكىمىتى بىلەن چەك ئىلاھ باغلان ، ئالغان باشلار قانۇنلارنىڭ جەمئىيەتتىكى ئىجتىمائىي بولغان ، مەلم ، ئويۇشما خەتتىچىسى ، مەمۇرى خەتتىچى بولۇپ مۇ سەنچى خەتتىچىلەرنىڭ ھەممەن ئانقۇندىكى ئىفوزى بۇ ئى بىر كەچىق كۆرسەتمە ئور . شەكىل ئوزىنى خاكىمىتىنىڭ ئىدىدى ئاستىدا ئوزىنىڭ جەمئىيەتتىكى ھەممەن ئانقۇن ئورنىنى كۆرۈنۈش دە باشلارغا ئوئونۇپ بىرگەن . بىگىلەر طەبىقىسى بىلەن ئىلمالار طەبىقىسى چار ئا چار بايى خاكىم طەبىقە بولۇپ ئورناغا

چىققان باشلار ، ئافىدىلەر طەبىقە سېگە « اطاعت » قىلسامۇ ، مەن ئوزىنىڭ جەمئىيەتتىكى ئىفوزىنى ئىچى بولغان ئانغان ئىدى . باشلار بىزمۇ ، ئوزىنىڭ ئىرەگى قىلىپ ، جەمئىيەت خەلىقىنى ئالما ، شەكىل ئوزىنى خاكىمىتىنى ئالغان ئىدى . خەلىق شەكىل ئوزىنى خاكىمىتىدىن قورققانلىقى آرقا سىدا ، باشلارنى ئىرەت قىلسامۇ ، مەن حەقىقىي رويىدە خەلىق ئوئىلىدىن قايتاپ چىققان بىر ئىفوز بىر سىگۇگە باشلار ئىچى ئىگە بولالماقار ئىدى . باشلار رەمىز ئىگە سېگە ، مەكتەپ ، ئوقۇش دەلىلغا ئويغان دەقى كۆنچە ھەكۆمەت خەتتىچىسى بولۇش ، خاكىملىق دەققەن گە شەكىل ئوزىنى خاكىمىتى ئىرەگى بىلەن كۆتۈرۈلگەن باشلار طەبىقىسىدىن ئورون ئالىش بولدى . بۇنىڭ نەتىجىسىدە ، كۆپ چوڭ باشلار بىزمۇ جەمئىيەت خەلىقىنىڭ سىبۇ ئىسىنى قازانىش ئوقۇپ ئادەم بولغاندىن ئىدىن ، ھەكۆمەت خەتتىچىدىن باشقا خەتتە ئىرەدە مە ئىشلەش دېگەن ئوشىنچە بولمايدى . مەكتەپلەرنىڭ مەن ئولاسى ، باشلار بىزمۇ ھەكۆمەت خەتتىچىدىن ، مەمۇلەكەتتىن باشقا سەھلەردە كەرك بولادۇرغان بىلىمنى بىرىشىنى يا ئولامى ، ئاكى او ، لاغۇدەك بولمايدى . شەكىل ئوزىنى خاكىمىتى مە بىقىلدى . ئونلار ئورنىغا كەلگەن مەنئەبب او چوڭ شەكىلنىڭ خاكىمىتى ، شەكىل ئوزىنى ئوقۇش او سۇب بېتىشىپ ، خاكىم طەبىقە بولۇپ اول گورگەن باشلار تۇركۇمى ئورنىغا تارىخنىڭ قارا كۆچلەرى بولغان مەنئەبب صەنفلارنى قانۇندى ئىكەلەدى . بولار باشلار ئىڭ خەلىق ئىچىدە ئانچە بولغانىنى بىلگەنلىكى اوچون ئاسنالا بىرگە ئوردى .

ھەرىدە ، مەلم خار ، ھەرىدە ئافىدى خار ، ھەرىدە ياش خار بولغانى باشلادى . ئىلگىرى جەمئىيەتتە خەلىقنىڭ قورقۇنۇش و ئىدىدىن ئاستىدا قىلغان ئىرەتتىن مەنئەبب مەنئەبب ئورگەن ئىدى قانغان باشلار بۇمۇغا بو خەلىق ئاغىر ئاندى بىردى . كۆپ باشلار ئىدىدىن ئىككە ئوشىدى . حەقىقەتتە خەلىقنى ئوزىگە ئىرەگى قىلالماقار مەن ئانغان ھەقۇنداق بىر قانۇننىڭ ئىقتى بونىدىن باشقا بو لوشى مەمۇن ئىدى . او چوڭ شەكىل ئوزىنىغا ئورۇنغان اولكەلك ھەكۆمەتنىڭ بايى سىياسىتى گەرچە باشلارنى بىتە بىر قەد كۆتەرىپ ، بولۇپ ، كۆر سەمۇ ، مەركىز شەكىل ئوزىنى باشقا جايلاردا باشلار ئوز ئورنىنى قايتا ئىككەن ئالمايدى . بو ئاچچىق ئىجىرىيە بىزنىڭ باشلارنى خەلىقنى ئوغرى ئولدىنى بىر جەمئىيەتتە ، ئىرە ئىمەس بىر ئورون قازانىش اوچون ئىرەنەپ ، ئوزگەرىپ تورا دورىغا سىياسى خاكىمىتى ئانچە قىلماي ، كەلك خەلىق ئىلمەننى قايتا قىلىش ضرورىلىقىنى كۆرسەتتى . ھەكۆمەت ئىشلەتمە سە ئانچە ئوشىدە ئاچ قالىدەك ئاچچىق ئىجىرىيەنى باشلىدىن كۆچۈرە باققان باشلار رەمىز بىلەن بىر باغلاپ ، ھەكۆمەتكە ئانچە مەندىن كۆن كۆچۈرۈش بولالارنى ئورگەنمەكى لازم . بۇنىڭ بۇگۈنكى ئون دە بىگەن بولدى خەلىق ئىچىدە قايتىشىدۇر . خەلىق ئىچىدە قايتىشىدىن ، باشلار بىزمۇ خەلىق مەنئەبب تۇرۇش ئولدارىنى ئورگەن سە ، خەلىقنى باشلاردىن بايى ئالماي ، باشلار خەلىقنى ئورۇن بولغان بىلىمگە ئانچە خەلىقنىڭ كۆن كۆرۈشىنى باشلىاش حەقىقەتتە (دەمى 2 - بەنە)

(باشى 1 - بئده)

اوروچىپىدە تاپىلمىغان تومور

كازنى حقيقرە

شىمسىكو اطرافىدا تاپىلمىغان بولسا، لەمرەن گۈەن چىك فو، مەندىس الاشاللا- چىك طرفىدىن چىلمىغان تومور كاپىر، ابكى آن ئاقلى ياسالپ تەمبىران نظار تىگە تەكشۈرمەك اوزرە سونولغان ايدى بو كان تومورىدىن ياسالغان ناپالار مە جەئىدىن ياخشى بولغانلىقن بو كەلە تەكشۈرۈش اوچون كىشى چىقاريلغان. گۈەن چىك فو، حكومتە بو كان نى كەك تۈردە اچىشىدىن اول اسكى اصولدا اچىشنى روخصت قىلىشقا مەدە ياسالپ بوتەمگەن خىمىيە زاۋودىنىڭ نا سىنىنى وقتلق بويىت قوروشقا و بائى تومور كەلچىلىق زاۋودى قوروشقا كە حاس قىلغان. بو التماس صدېقلاسا كەك تۈردە ايش باشلانماقتى.

ئاق بىر باشنى ھېچقانداق بىر سىياسى بولالار، خالق اېچىدىن بولپ، ائىپ، كورچا تاپانچىسىز تاشلاش قانمايدور. بىز باشلارنى، بوگونكى حكومتە بولورۇپ، باشاشىدىن الاۋورغان ضرىەلە رەيز، استلاب اوز حاشىمىزچا قاراماسەن ھايدايور. شونڭ اوچون بىز بو نى اللەن اوبۇننىپ خالق اېچىگە كويۇش، بولالارنى اورگەنەيمىز، اورگەنگەنلەر نى مطبوغىل ارقالق بىتون باش دوستلارغا تەقدىم قىلماغىمىز ضرور وظيفەلەردە نور.

(*) + - + (*)

اولكە و شەھەر خىبرلىرى

اشلق باشقارماسى باشقورماقچى

كەينە بلىننى 1 - اوكتە بىردىن 3 - اوكتە بىر گەجە ھەربىر رايونلاردىكى اشلق سا تىپ بويىش اورونلاردىن بەنگۈشەلەي ائىش توغراقلى اشلق باشقارماسى اء لان چىقارغان .

جمەئەت باشقارماسى طرفىدىن شەھەر مەزەكى كەينىگەرگە تەكسى بولسا سا تىپ بويىپ كىلپ ياتقان اشقارلارنى مەندىن كېيىن اشلق باشقارماسى طرفىدىن باشقارولانورغان بولغان . خىلقنىڭ قولداكى اشلق سائىپ لىش اوچورالغان

(*) (*) (*) (*)

(ج ۱۰۰۰۰ خىبرلەردىن)

خىلق يىغىشلارىغا بىر يىلتە چەك ياشى سىمومما

بويىچە بويىپ كەلگەنلەكەن اولكەلك حكومتە تەصدىق بىلەن 10 حصە شورغان . بىر يىلتاق فل بىر بولپ بويىپ مەكچى .

اېچكى ايشلەر نظارنى مەلە خالق زور يىغىنى مەك اېچكى، نوز بىكى ايش خىتەللىرى و تەلپەك كەكەش مەندىنىڭ خراجەتلىرىنى تەتەنجى يىلتاڭ توختاتى .

(*) (*) (*) (*)

تاش يوللارى اوستىدە تەكشۈرۈش

اوزرە تاش يوللارغا قائىدە لىستە و جەد وللەرنى ھەي صورتە تيارلاماندا تور. تاشان خىبرلەرگە كورە تاش يول ادا رەسنىڭ باشمانى لوى افندى بولار بىلەن بارايتور بوللارنى تەكشۈرمەكچى اېكەن .

قائىش وزارنى تاش يول باش ادا رەسنىڭ مەخسوس صورتە اېھەرگەن كەيلەرى اېچكى اوچوقدا اولتۇرۇپ بائىدا شەھىرەمگە تىيىپ كەلگەن . 3 - رايون تاش يول ادا رەسى يولارغا كورسەتمەك

(*) (*) (*) (*)

ياشنى قورولانورغان لوق و ياغ زاۋودى

رى بو سىموممانى تەصدىقلاش بىلەن برا بىر، ايشلەپ چىقارغان ماتىر يئالارنىڭ بارا رەھبەردىن ارزانراق بولوشىنى نو صە ئىپالغان .

اوروچى بولالار بىر بولسا عرفال افندى لوق ياغ زاۋودى قوروش مەخسەدى بىلەن اولكەلك حكومتىدىن بىر ماياردا 300 مايدىر بولالا سوراغان ايدى . اولكە خىكرىنى رەئىسى مەمۇد بىك صە

مەھورنىڭ ھەم بىر اوختۇرۇشى

باينىدا غزەمەننىڭ بىرلك خىبىرلەر يىتەدە، جەمئەتەكى بەسى خانون قېزىلەرنىڭ كېيىم مەدەلىيەدە اسرا قىچىلماقتا بولۇپ كەتتى، كېچەك خەت مەتچى بولغان آردەرنى قاھىدا ئاقلىق قەيدە يازغان بىر صەھىپە خاتون قېزىلەر قارىكا سىيىم كى خانم قېزىلەرنىڭ شەخسىيە تىگىپ كەن ئورغان بەسى سوزلەر يازۇپ قالغانا، ھى اوچور مەككور خانم قېزىلەرنىڭ شەكە يىتەگە بىنا غزەمەننىڭ بىرلك خىبر لەرنى مەھرىر قارىكادەكى خانم قېزىلەر غە سورايدور . بونىن كىيىن خانم قېزىلەر ھەقىدەكى ماقالە لەردە دەقت قىلالورغانا قەينى ھەم شو صەھىپىنى يازغان چوشقۇرە افندىنىڭ غزەمەن دەكى مەخبرلك ھەقىتى چە لەش بىلەن تىببە بىرگەنلىكىنى بىلدۈرەدور بىرلك خىبرلەر مەھرىر

تەشۋىقات ھەيئىتى تەشكىلىنى قىسقارتقان

خەتەتچى قىسقارتىش مەدەلىيە باك لاتەئەدىن سولك اولكەلك تەشۋىقات ھەيئىتى تەشكىلىنى اوزگەرتىپ تەشكىلەردىكى 6 غەرباننى 3 گە قىسقارتقال . تاشان خىبر گە كورە، يەنە بىيەنە بىرەنخوى دېگەن بىر مەيشت تەشكىل قىلىنغان بولسا ئەرك .

اچڪي خبرلهر

(مرڪزي اوائس 29 - 30 ستمبر خبرلهرين)

ڪانڊر ايشلہ ٿيڻ ۽ ڀاڱيٽي

ٺاڪيندڙ ٺارڦالغان خبرگه ڪوره،
 رٿيس جمهور ادارہ سڄي حڪومت خاندله
 ي ايشلہ ٿيڻ ۽ ڀاڱي پرنسپ قبول
 ڦيلغان، پر پرنسپيڦا بنا ٻٽون دولت
 بويونجه، ماڻوري عسڪري و فرقه خد
 متڇيلہريگه دم ايشلہ، دارالفنون
 بترڱم بولوشني شرط ڦيلمايڏور.

فابليٽي شرط ڦيلڏور، ادارہ باشلغ
 بولغان آدملہر بير آدمي فابليٽ جوتہ
 دن تڪشوروي، اوستون صفتلہر ٺاڀسا
 ايشقا تقديم ڦيلڏور، اڙ بو آدم دب -
 گزندہڪ ماہر نادر بولون چيقتسا تلووش
 مورعوچي مڪافلاتانور، فا فابيل چيقب
 قالسا، تلووشتورعوچي جزاغانارتالڏور.

شوشني هرگز خواملاڀانڏور، بزنگ
 خواملاشيمزوم، خلق دولتگه خاندت
 ڦيلماسر، نولت عتقه خدمت ڦيلشني
 لازم، ديني، سوزا خرسين، وشينسڪي
 نڱ عرب دولتلہري اوروش حاضرلني
 ڦيلشوي باقالاتاروي ڏيگن سوزيگه
 ڦارشني، اوروشنڱ بولوش اجمالباغا
 حاضرلني، اوروش باشلاش بلن علاقه
 سزور، وشينسڪي ساويت ڦوروماي
 رٿيسي (سهم سوزوڻ جاڳ) اوروش ٿيڻ
 نيڪائني پلانلاري اورومجواناور دہ
 قسم بڙه لاڏور، ديني.

چيڊر اڀان مسئلہ سني مذاڪرہ

بیرلمشمہ دولتلہر، ڦورولتاڀان اھيسر
 آبادنڱ عريضه سني و اوئي فابيتوروي
 الخاقلني مذاڪرہ ڦيلني، چين وکيلي
 چيڊر آباد پادشاهينڱ عريضه ڦايتو
 روي ايشن طلبيگه اوزي قول ڦويغان
 لقي، اوزي خواملاڻ ڦيلغانلڦيني گور
 سمتهنور، ديسه بير موٽجه باشقا دو
 لت وکيللہري، چيڊر آباد وايتنگ بو
 عريضه ڦايتوروي ايشني هندستان
 حڪومتينڱ زورلاشين بولدي، چونڪه
 بو ڦايتوروي التماس هندستان وکيلي
 ارقانق ڦيلندي، شونڱ اوچون عريضه
 ني توغري سنائي ڦايتوروي آلمانق
 التماسيني ڪوچڪه اڳه ايمس دہ ڦيرل
 ڦيلماي بولمايسور ٽوگن فڪرلہري بيان
 ڦيلدي.

ياڊون - چين تجارتيده فالفا سودا ڦيلشقا يول ڦويولدي

شاخهي - آمريڪانڱ ياڊوني
 ادارہ ڦيلش مھڪمسينڱ ياڊوني بلن
 چت دولت ڪڙيللہريگه مالفا مال آبر
 باشلاش سودا ڦيلش چڪيني ايب، ٺانڊ
 لاپ نقم فل بلن سودا ڦيلشقا رخ -

صت ڦيلغاندن نارٽيم حڪومتيمزوم، يا
 پونيه بلن سودا ڦيلغوي خصوصي
 سوداگرلہرگه ياڊوني بلن نقم فل بلن
 سودا ڦيلشقا رخصت بردي.

ساعتلہرنی بير ساعت استالائيلي

بلن 1 - اوڪٽوبر آرميدائي ڪيچده
 ساعت 12 بولغاندا ساعتلہرنی بير سا
 عت ايلگري سوروشڪه قرار ڦيلندي.
 حڪومندر بو اعلان مطبوعان و راديو -
 نو ارقانق اوختوروش بلنلا اجرا
 ڦيلمانق بولدي.

حڪومت بارلق وقت قاعدہسيني
 نوختانڀ ڦيللق وقت قاعدہسيني اجرا
 ڦيلدي، 10 - آينڱ برين نارٽيم سا
 عتالہرنی بير ساعت ارقانقا سورهورغان
 بولدوق، بونڱ اوچون 30 ستمبر

تاشقي خبرلهر

(29 ستمبر م 10 خبرلهرين)

بيلگيه تاشقي ايشلہر باقاني وشينسڪيني قانئق رد ڦيلدي

باريڙ - بيرلمشمہ دولتلہر ڦورول -
 ٺايو، غرب دولتلہري بلن ساويت بير
 ليگي اورناسيدائي مناشرہ ڪوچيپ ٺه
 دي، آنگليز تاشقي ايشلہر باقاني سا
 ويت باش وکيلي وشينسڪي سوزيني
 نھائيني قانئق حقر مازاھلار بلن رد
 ڦيلغانن ڪيبن، بيلگيه تاشقي ايشلہر
 باقاني سٺالڪ مھ وشينسڪي سوزيگه ڪس
 ڪين مجوم بلن جواب ڦايناردي.
 وشينسڪينڱ، سزلهرنڱ سياستڪيز
 لہ وحشي نيھنلڪ سياست، سزلهر دو
 لئنگ مطلق حانميت حقي بار دہ تش

ويقات ڦيلغاندا بز حقيقتده بز سزلهر
 دن ڦورقامن، ڏيگن سوزيگه فارشي؛
 سو بزنگ سياستيمزنگ اساسي ڦورقوش
 سوز، اما بو عاجزلق ڦورقوش ايمس.
 بلڪه ڪيلهچڪن اميد ڪوتڪن ڪيلهچڪه؟
 دہ آديغا ڪيلهدورغان مدميش احوال -
 لارن ڦورقوچي ڪيشيلہر ڦورقوسيد -
 دور، ڏيگنندن ڪيبن ڪاموتزما مچرم
 ڦيلب؛ «عرب نوللہري بير نوبت، ها
 ڪم مطلق مسلڪيگه فارشي سوڦوشني
 باشدن اوڪتوزدي شونڱ اوچون 2 -
 بير حاتم مطلق حانميت قولبا تو

بيروھليو نر ھيند سنڱ ايجادي

مليونو بيرامريقان مونسس بارميہ
 من ڪوھراغي توھراٺنگ آستيدا بولغان
 و مڪلاغان ٽوننا بيرون و پولات قوللا
 نيش بولي بلن اعمال ڦيلنغان بير بنا
 باسادي، بو اھراقلي مليونو ڏورسہ
 عسڪري قطعه سبگه فارشي بير آسار
 ناشلانغان نقديده اوزين بير بنا به
 سيده بريوزيده سلغ ڦلاڏورغان بگه
 انسان دہ بيلهڪدہ.
 برآستيدا باشلغان اوزلہر بيچ بير
 نرسہ سھڦورمھدورغان بيرزده اش
 لھنڪن بولون بو اوزلہرگه مھانورغان
 200 ڪشي ناملازنگ پوختہ اشلھنڪه
 لڪي اوچون اوزلہري رھبر اڪشيرو
 تھگه ڦارشي ساڦلاڻي فال لاڏور.

كورلا دەرنە كچىلەرنىڭ بېمىشە رېمىن

ھىبارك

بوگون بىز گل تېزارىمۇ، چوغلانمىش بورت لالە زارىنى،
زمان آرزو سىغا ماس كورسۇتەرمۇ خىصلىت ديارنى
اورۇمچى بولدى يورتقا ھەر طرفتىن غەلىقى بىر مەركىز،
اۋ بوشدى، قوردى مۇ دەرنەك، تۈركىك مەدارنى
بو دەرنەك ئاثيرىيىن، اۋرۇغابىن اۋيقۇدىن باشلار،
بىلىم ارمانىغا چۈمەنكە توشدى اختىزارنى،

بىغىلدىق، ئوبۇلدىب كورلا باغىدا بىزمۇ مۇ دەرنەك دەپ،
بوگون خىستە كۈنلەر يابراشور كىم مۇ غزارنىق،
چىرايلىق دىستە گۈلدەك آر - عىبال قىز مەندە اوغلانلار،

بىھت آچار مەلىتىن، تۈركىك شەئارنى
كەلەر بوگا قىزچىقىلمۇ، چاقچاقلايتتى ئوبۇل،
عمومىنى ئوللورۇ، مىلى مەجىت بۇدە بارنىن

چالور سازنەدە دوستلار، ساز چوچاغلان ماى ئويلازغا
بۇندا نوا آتلاغايمىز، نوا ئېنىك توتارنىن.

آياقلار دېسەن اۋيناياپور، غزىلەر ھەم چارا ئالاپور
خوشخالاقدور، خوشحالىق، بۇدە بىرلىك اىز قۇيارنىن.

قىلمەر تېرەشور مۇندا، اۋقور شاعر خوشقالارنى،
بىتون مەنت فخرلەنور، بوگۈزەل كەلەر تەن.

مقصدىمىز اورگەنېشور، اورگەن شەئور ايلگرى باشى
بىتون بو مەلىتىمىز سىسى بىرور توبىھارنىن

امىن كۈچلەك يارالار، خوش ھىبارك! غىرەنك كورسەن،
بوگون دلشاد بولماقداشاد، باغدا گۈللەر اچىلارنىن.

بو كۈننىڭ ادبى مەدائىمىگە دائىر

ئىلمىسى شەئور اولسۇن نامغا امىشايىمور.

تەخىيىچە شاعۇرلار يېمىزغا بويلىمەگەن بىر كېشەش

مقالەمىزنىڭ باشلىغا تۈركلەرنىڭ ۋە بو
ئور شەرقنىڭ بىرەك شاعۇرلارىنى بىرى
بولغان فۇضۇلىنىڭ مەقەلىمىنى كەلتۈردۇق:
بىر سوز اڭ ئالدىنقى بىر نام اېمىيىن
چاققانلىقىن بىك موافق تې بىلەمىز. حق
قىدە تەكلىشى بوق اېرىك بىر دامى
بولغان فۇضۇلىنىڭ دېگەنكە اىخشاىش
« غەلىمىز شەئور اولسۇن نامغا اوخشاى،
«دور» دىئا ادىيائىنى ۋە دىئا اوستىلالار
نىڭ جىيازلايتتى كۈزىن كوچۇرور تەن
اصلى مەدائىمگە بونىكەلىشى موافق تەن
بىلەمىز. شونىمۇ غەلاۋە قىلابىلىكە شەئور
ۋە صەھنى چىالت بىلى توتۇم كوروشكە
ۋە بونى اعلاز ۋە تىروپىق قىلىشقا ھىچ
ئىناق تەم جىرئىت قىلا ماس.
دىئالنىڭ بىرەك داغىلارنى بىرى
بىل شاعۇرى ھەمىر دور. بو دەرنەك
حقىق بىر بىرىگە اوخشا مەلىنى قىساقە
لەر مە. بىر رىوايتكە كۈرە ناداننىڭ
بىرى ئىش. ايكچا كۈزى كور اېمىش.
« اېلىيان » ۋە « اودىسا » حقىقە 19 -
عصر ارابىدا تەكشۈرۈشلەردە بولغان
تەقىد چىلەرن بىر قىسمى، بو ئۇلەر

لى يالغۇر بىر آدمەك قانچىدە يازىلارنى
اڭ كۈنە بىر شاعر بولغان ھومىر نادان
ايمىس ايدى. قىنى اۋىلاب باقايلى،
اوقوماغان بىر كىشى نە بارا اداپور،
ئەدە كۈرە اداپور
حقىقىتىنى تەكشۈر كىلش اۋچون

زور - زور ادبى مەزىنلەرنىڭ كېلىپ چى
كەلسەك دور نى يارانغان بولسا
نەس (1) ايدى. رونسانس بولسا يا

كى ۋە بو تون عالم ئازۇبىورغان فەكر
ۋە فىلسفە دېگەن بولادور. رومانىك بو
رېگە كەلسەك، بو بىر طرفتىن جان ئاڭ

روسسونىڭ ملاحظەلەردىن؛ باشقا بىر
طرفتىن تەقىد ۋە نظىرلەردىن، ھەنى بىر
فەكرىن مەيدانغا كەلگەن. رىئالىت دورگە

كەلسەك، بو دور، غەلىمەرنىڭ 19 - عصر
دە بىتەشكەن كەملىتىن ادبىياتنىڭ توب -

توغرى مەئائىر بولغانلىقىنى، ۋە بو تا
شۇرنى بىتون ۋە جۈدى بىلەن اوزلەشتۈر
گەنلىكىنى كورسۈتەدور. اڭ آخىرىدا

سەمبولىست (2) شەئور طرۇزىگە كېلەن،
* * *

ادبى كەمبىلىكەرىمىزنى، علم ۋە غر
قاننىڭ ارقادا قالغانلىقىنى كوروشىمىز

كېرەك، « مەك اوز تېبىعتىم اوز استەم
دانم اوز اھامىلارم بېتەدور » دېگۈچىلەر
بولسا اوزلەيتتى داغۇچىلار دور.

حقىقىتدە، خىلى زامان بىرى ۋە
سز بارلارغا خىل قىلىپ كەنگەن سوزلەر
تەكرارلانا - تەكرارلانا بىك تۈبەنلەشەن

ۋە بىئەمىسلاشەن تەكشۈرگە شېئە بو
بىرور. عشق ۋە مەجىتى سوزلەيتىورغان
مۇزىقىلار باغۇز بوئا اوخشاىش قۇ

روق گېلەر بىلەنلا چەكلەنەن قەلىمىز
شە عشقى ھىسلارنى افادەلەش اۋچون
ھەر تۈركك مۇزىقىلار بارنور.

اۋرۇپالىق يازۇچىلارنى بەزىلەرنى
باشىن ايتاق قانەزى ئاينىدا بولۇپ غە
گە قارشى توتۇرور. اۋنۇمەسلاشەن

كېرەك، كە بو آدمەرنىڭ ۋە ئىشلىرى باي
ۋە مەنىلىك بىلەدور. ھەر قانداغ شاعر

اۋزىدىن بىرون كېلىپ تەكشەن قانچە ئا
چەلاغان داھىيلارنىڭ ائزلىرىگە مېلى خوا
لاسون، مېلى خوا ملاماسون اېگە بو.

شان ۋە ھەمەسىنى كۈزىن كوچۇرگە
دور. بۇرە كەلسەك:

اوقوماق، اوقوماق، اوقوماق...
مانا بو باشلارنىمىزغا قىلادورغان بىرەنە
بىر نۇصىبەمۇ!

(1) رونسانس - اۋرۇپادا اۋر
نا عصر دە بىلىم ۋە صەھتە ھەك - دور
كەن بىك تار رىكەئادىكى اۋرۇغاش

(2) سەمبولىست - مەئانىدا اچۇر
لەيتتىن قانچى تۈشەنەنلى. بولسا بىر
غان افادەلەن - تەزىلەشەن.

اړك

مدونو: جيمس الپ ټكنين
پاش مېرزا ، م. ا. ټوليزا

1317
ذالحجه 13

عرقيمز توركدور
دينيمنز اسلامدور
پورتيمز توركستاندور

بز خلقچيمز
بز ملتچيمز
بز انسانيتچيمز

207 - سان جمعه قمتی : اېلځی - شهرگه 150000 ډولار چټکه پوچتاقی فوشولادور

دد کله ۰۰ و دد تار ۰۰ مسئله سوسی

عوام خلق « کله » دیکمن بو بیر سوزنی « نهایتی کله - ناشانی، نهایتی کهچیک ، و که تزارلی دیکمن معنادا ایشلمته دور . شونکدهک « تار » دیکمن بو بیر سوزنی هم « نهایتی تار فور ساق ، تارچیلیق ، و نهایتی تارلیق دیکمن معنادا ایشلمته دور .

بو « کله » و یاکنی « تار » دیکمن بو بیر سوز عام ساحه سیکه بولویسو سیاست ساحه سیکه آقیب کردی . بیوک سیاستچیلر ، عاللمر بو کله ، تار سو زینتی کوب ایشلمته شیکه باشلادی . دیمک تار ، کله دیکمن بو بیر عوام سوزی بیر سیاسی اسم بولوی قالدی .

کله خلقی انسانلر دهن اوز سوزی ایله اوزینی فخر لندوره دور . اوزینی کله دهن سانانان شول بعضا انسانلر اوزلرینکله عملی حرکتده بتوللی تار لقی ایله ایش آلیب بارامور . بتون مسئلهگه یالغوز سوبیکتیق نقطه ن قارایمور . یالغوز اوز توشه نچه سی ، یالغوز اوز منفعتینی دنیاده کی حقیقت شول دهن کورسه نه دور . باشقارک تو شه نچه سی ، باشقارک فکرینی دنیادگی تار بیر نرسه قیلپ کورسه نه دور .

بوگون منا اسمی جسمیغا اویغون کلمه گن آتالما کوب قوللانیشقا باشلا دی . بعضالر مه ! دسه - فکریکلر تار حرکتلر تار ، کله دائره گه چقیب یازیکلر ، سوزله کله نه دور . بیز بو قلاپما تار ایشلمه نکلن تالمانن توغری بیر معنا آکلا بالمادوق .

بوگون بعضا ضیالی آدملر عوام خلق اورناتسندا بو بیر سوزنک قانداق معنادا ایشلمته تارغانینی بیلمه گنمو ویاکی تارنی کله معنادا ویاکی که تنی تار معناسندا خطا آلاپ قلاغانمو ، بو گون بو بیر اسمنی اوز اورنندا ایشلمه نه آلمای یانماندا . راست شونداق بول خانه کمن دیسه ، اولارنک سوزینک معنا سیفا قاراغاندا ، او سوزنی نه برکه ایشلمته دور غانلقینی بیله آلمای گمان ایله ایشلمه کنه نلکی سوزلمه ی دور . اولار هر زمان هر سوزینده اوزینی کله ، باشقا لارنی تار قیلپ کورسه نه دور . راست شونداغمو دهن سوروشنور سهک ، حقیقت اورنداق بولوی چقما ی دور . مثلا : اوزینی کله دهن کورسه تکه نلر اوزله ری او قنر کله ایلمه سلکی ، اولار تار دهن کورسه تکه نلر او قنر تار ایلمه لکن معلوم بولادور .

اولار بعضا کونلری سوزلرندده و یازغان مقاله لرندده پلان آدملر تار ادکای آدم ، تار ملتچی ، تار دائره ده کی آدملر دهن اولارنی تار سوزی ایله عیبلا دور . اوزلرینی بیز کله آدم ،

برسه کهچیمز . اوزوم باشاسام ، آرکن باشاسام ، ایزلمی باشاسام ، بوزک ایتیلیمی یا شاسام ، باشقالارمو آرکن باشاسا ، ایزلمی باشاسا ، ظلوم کورمی باشاسا ، نهک باشاسا ، اوزوم ایزلمیمم ، باشقا نی ازمه سم دیمهک که تکل بولسا کرک . بو بیر نقطه نی کله دهن ایشلمه نه سهک بولادور .

اوزوم باشاسام ، آرکن باشاسام ، ایزلمی باشاسام ، اوزوم کورسم ، او زوم اوچون باشقانی قربان قیاسم ، منک آرکن بختک باشامانم اوچون زبانیق بولمانلرنی دهنه قیاسم ، باشقالار نیمه بولسا بولسون ، دنیادا مثلا باشاسام دیمهک تارلق بولسا کرک .

شونداق معنادا ایشلمه نیلمهس ای کهن ، بو تارلق ، که تکل اوز معناسندا قوللانیلماغان بولادور .

اڤ آخیریندا اوزینی کله ، باشقانی تار قیلپ کورسه تکلن شونداق آدملر اوزینک فاتحه ک کله آدم ایکنه نینی عمل ده کورسه بتون ، یازغان مقاله سنده ، حقیقی که تکل نقطه ن یازسون . یالغوز کوزنی یوموب الیب آق دنیان خبر سیمز ، قارا دنیان الهام الیب یازماسون ، سوزله مهور .

دد سوله ۰۰ ژور نالینک

۳ نجی ساننی چققان

شهریزنده کی تورک قازاق باشلاری طرفینن نشر قیاب کلگن « سوله » ژورنالینک 3 نجی ساننی یاقیندن باسما دن تیارلانیب چققان . بوگون ارنه خلق بلهن یوز کوروشسه کرک .

5 نجی اوکتوبر کونی قازاق ضیا لی باشلارینن سالیس افندی ، نعمت افندی ، نظر افندی ، قالفقاری ، هجیب افندی ، قاتارلق 20 دن اوشوق کتینلک اشتراکی بلهن قازاق اوپوشما سیما تچ ساعت 6 ده بیر قونوشما اونکوزول-گهن .

بو قونوشمادا 1 - « سوله » ژور نالینک 4 نجی سانینی چقارش . 2 - ینه بیر علمی کتلی نشر قیلش ، 3 - قازاق خلقینک آتاتلق شاعری بولغان آباپنک ازلرلر یومینی روسچهن قازاقچه ده که ترجمه قیلپ باسیش مسئله لری مذاکره قیلن ، « سوله » نک 4 نجی سانینی 10 نجی آی ایچیده چقارش . کتاب نشر قیلشقا حاضرلق کوروش ، آبا ی اثرینی ترجمه قیلپ بولماندن سولک نکاشک اورونلارنک تصدیقیندن اونکوزوب باسیشلاریغا اوخشانان 400 قارارلر آلبن قونوشما ساعت 8 دینیا نمانلانغان .

قوچقاچ .

تەن - تەربىيە

بىر ملىتىڭ ساغلام يېتىشمەكلى شو ملىتىڭ كىسەن ساغلىقلىق ايشلىرىدە كە تولۇق اھمىيەت بېرىشەدە دور. كون ساغلىق ايشلىرنىڭ بىر تەن بىر عاملى تەن كىرىشنىڭ تۇرقى تاپىشىدا. بولۇپ ملى يوكسەش چاغلىرىمىزدە خەلقىمىز بولۇپ. شو باش بوغۇنلارنىڭ تەن تەربىيە ايشلىرىگە تولۇق اھمىيەت بېرىپ كېلەچەكتە -

1 - كون ساغلام اولاد يېتىشتەورماقەمىز حاضر قېلىرىمىزنىڭ بىر ملى پورۇغىمىز دور. بىزنىڭ جەمئىيەتىمىز اوز باشىدىن نور غون قارا كۈنلەرنى اوزتورۇشىغا ايرىگە شىب خەلقىمىز بولۇپ باش بوغۇنلەرىمىز باش - اوسمور چاغلايدىنلا تۈزۈك موافق تەربىيە كورمەكلىكىمىز خەلقىمىز كون كۈپ ضەيفى حالدا اوسوش ايلە آغرىق سالتاتىڭ كۈچەپ اولوم يېتىمىڭ سانى آشىشىغا سەبب بولماقتا. بىزنى كۈرگەن بوننى سزگەن ملى رەھبەرلىرىمىز ايشنىڭ آندىنى ايلپ خەلقىمىزنىڭ ساغلىق ايشلىرىگە اھمىيەت بېرىپ تەن تەربىيە ايشلىرىنىڭ يوكسەلىشىگە بايقىدا ياردەمدە بولماقتا.

بىز مە جەتتىن قوللىمىزدىن كېلىشە چە اولارنى كۈمكەشەپ خەلقىمىزنىڭ تەن سلامتلىكىنى آرتتورۇپ بولۇپ باش

باشلانغۇچ مەكتەپتە تەن كىرىشە باشلانغۇچ مەكتەپلەردەكى تەن كىرىش ايشلىرىنىڭ وظىفەلىرى تۈپەندەكىلەر دەپ عىبارت بولۇشى لازىم.

1 - اوسون كىتىپ باتقان بىزنىڭ مۇرافق تۇرقى قېلىشى وشكەلىنىشى تەين قېلىش اوقۇچىلارنىڭ سلامتلىكىنى چىكىش

2 - باش اوقۇچىلەرگە تەن تەربىيە

3 - قەدەمە دستلەپكى نظرىيە وعملى بىيام بېرىش.

4 - كۈچلەك غېرنەلك قىزغىن، چىداملىق، قەش آفچىلەك، راستچىل، مەرتلەك باش كۈچلەرنى تەربىلەپ چىقىش. شو اساسى وظىفەلەرگە كورە لك اوقۇلارنىڭ تەن تەربىيە ايشلىرى الپتە تۈپەندەكى چارەلەرنى اوز اېچىگە الا الاور.

1 - اوقۇش ايشلىرى جەتتىن
 2 - ئالاقىلىق صورۇتە جىسمانى مەشەقەت قېلىش.
 3 - جىسمانى ئىتبارلىك درسلىرى

بوغۇنلەرىمىزنىڭ تەن ساغلىقنى مۇداپىئە قىلىپ كېلەچەك اوقۇن ساغلام بەدەن بىر اولاد يېتىشتورۇشىمىز لازىم.

بۇ جەتتىن بىز آڭ اول اوقۇش با شىركىنى بالارنىڭ تەن - تەربىيە ايشلىرىنى مەرتىبى قەدەلك حالدا يۈرگۈزۈشكە تىرىشماقەمىز لازىم. وقت بىزدە بوگۈنگەچە باش بالارنىڭ تەلم تەربىيە ايشلىرىگە ائەيدە تولۇق بىر قوللانما بولماغانلىقىدە تەن تەربىيەگە ائەد مەم تولۇق بىر قەدەلك قوللانما يوقتور. بونغا قاراماسدىن بىز اورتاغا بل باغلاپ توشمەكچىمىز: بۇ بولسام توغرا تەن توغرا بىر تەن كىرىش ايشلىرىنىڭ قەدەمىگە خاص بىر اثر بازىپ چىقىش اېمەس، فقط موشو كىرىشە ايلە قوللىمىزدا بولغان بەشى بىر تولۇقسىز قوللانما لارنى اساسا كۈپ تەن باش بوغۇنلەرىمىز تەربىيەسى ايلە مەشغۇللاپ كەلگەن تەجربەلك قىرداشلا رىمىزنىڭ اھمىيىنى قوزغاشدىن عىبارتتور. شونىڭ ايلە بو تەشەببۇس چاقىرىغىمىزنىڭ تولۇق ايشقا اشماعى اوقۇن تەجربەلك قىرداشلىرىمىزنىڭ بايقىدىن ياردەم بولماقەمى ئى اھمىيە قىلماز.

بۇ باشقا قورۇق سوزنى قويۇپ توغرا موضوعىمىزگە ئوشىملى

ايشلىرى و اولىك وظىفەسى
 1 - تەن تەربىيە نظرىيەسى اوستىدە دستلەپكى بىلىملەرنى بېرىش.

2 - اوقۇل اېچىدە مە اوقۇلدىن تەلىمقارى (دەم آلدش و باشقا بوش چاغلەر)دە اوقۇچىلەرنىڭ ساغلام تەم آلىش ايشلىرىنى اۋۇشتورۇش.

3 - عمومى تەن تەربىيە ايشلىرى بو بۇنچە.

4 - اوقۇچىلەرنىڭ تەلم تەربىيە چاغلەرنىڭ اھرىم مېنۇتلەرگە تەن كىرىش قىسملەرنى (سورلك تەن كىرىش او قوش وقتىدەكى تەن كىرىش درسلىرى و باشقالارنى) كېرگۈزۈش.

5 - اوقۇچىلەرنىڭ تەن كىرىش ايشلىرىدە، اطرافلىق ايشلىمىلەرنى تەشكىل قىلىش.

6 - تەن كىرىش بايىداملەرى، عمومى لاشىم تەن كىرىش قىلىش، تەن كىرىش مەسئەلەرىگە اوخشاش ايشلىرىگە اورگۈ ئوش.

1 - لك اوقۇللىرىدەكى تەن كىرىش ايشلىرى الپتە تۈپەندەكى 3 خىل بولۇپ، تەن عىبارت بولۇپ.
 1 - جىسمانى مەشەقەت

2 - ساغلاملاشتورۇشنىڭ طبيىي عامللىرى يەنى كون نۇرى، سۇ، مەھەلە قانداقلىنىش.

3 - تەن كىرىش ايشلىرى اوستىدە نظرى بىلىملەر.

اگر موافق ايشلەنسە، لك اوقۇللىرىدەكى تەن كىرىش ايشلىرىدە طبيىيەتكە شفا كۈچلەرى - كون نۇرى، سۇ، و صافى هوا بىلەن تەننى چىكىش ايشى جىسمانى مەشەقەتنى اوتكوزۇش بىلەن بىللە بولۇپ، مەنى مەكتەپلەردە بو ايشلەر كۈپ تۇرقى قىلغان بولۇپ، مەخسوس كون نۇرى و هوا قانچالەرى و سۇ مەراسەلىرى اوقۇللىرىدە دوقتورنىڭ يول - يۈزى روقلەرى ايلە بولۇپ.

لك اوقۇللىرىنىڭ تەن كىرىش ايشلىرى اوستىدە نظرى بىلىملەرنىڭ چىكىنىش قىسقا بولۇپ فقط 5 - 10 مېنۇتلك قونوشما اوتكوزۇشدىن عىبارتتور. بونا مەراد اوتكوزۇلەدورغان جىسمانى مەشەقەتنىڭ بارچە بوسونلەرنى اوقۇغۇچىلەرگە اورگەتىشەدور. تەن كىرىش پۇرۇغە راماسىنىڭ مەم قىسمى جىسمانى مەشەقەت بولۇپ بونى اوتكەزىش چىرىياتىدا سائەتلام بىرلىك باش اوسمورلەرى تەشەببۇس چىقاندور.
 (دوامى بار)
 * * * * *

بار ايدى

بىر وقتىدە تەنمە سىموگىلىم بار ايدى... ساچلارنىڭ رەڭگىنى قوياشدىن، كۈز لەرنىڭ كۈزلىكىنى دۇزەن آغان بىر سىموگىلىم بار ايدى... شو وقتلەر بىزگە ساچلارنىڭ شامال بىر تۈرلەك بۇر - بىرىگە چىرەك تۈردى .. و بىز، پاتىش خالىدا نور غان قوياشنىڭ قىزىقلىقىنى تاغلاردىن بو خېل تەمشاق قىلار ايدىق...

مەنمە بىر سىموگىلىم بار ايدى. قوياش مەن ساچلارنىڭ رەڭگىنى آغان، كۈز لەرنىڭ كۈزلىكىنى دۇزەن آغان بىرىپ، كېم بار ايدى.

فقط مەھەلەمەھەتەك بىر آرتەمەن ئايدىل انصافسىز بىر بوران چىقىرى، و اولىك ساچلارنىڭ كۈزلىكىنى قوياش ايدى. كۈزلىرىنىڭ رەڭگىنى دۇزەن سۈنۈردى. توفىق گۇرچەك

اسمی جسمیگه لایبق مجموعه

(« ادبیان » مجموعه سینی کوروش بلن)

مطبوعات سیمایونزک آک فعل و او نومک سیمایونزک برسی بولغان باش محررینزاحامی بقرب (اورخان) شهزاده کیش بلن برده اوری بیگ چاقی قشای قشایان نشریاتین چقا دورغان و خیالی اوردون بری بولمن یوز کوروش سیمایونزک مجموعه سینی « ادبیان » مجموعه سینی 2، 3، 4 - سانلارینی سوغا قیاب کلتوری باشقی شکلیغیش کورلیک، باسیلیشینک چیراه لقی آچولمن هم عرفلرئک چوگ تپیکه لیکنی و مقالهک خضر صیهیکه قارای قورلارئک و بولمئلرئک اوقوشقا ییکیل بیر نثرینه جاپلاشتورولوشی چوتین 3 - کوز اوکورتوشدهلا آدمنی اوزئکه تارنادور. بول باشق گوزلک اختیارسن آدمک دقتینی اختیارسن مجموعهک ای پیگه اولئک تصویفا سورب کتبه دور. باش مقاله اولئدایکی ادبیان نظر یمن بولچس نازیب منطقی بیر شکله مشهور کتبهلر، حکایه و دو مان، شعرلر - صنعه اثرلری اجتماعی نقیب بولمئلر بولون جاپلاشتورولغان مقالهلر یورتیمزدا بو واقعه چیققل بو خیل مجموعه لرنک شیخ قان سیمایون کوروشلرک درجهه چوقور علمی و ادبی بولوشی، خدی اولئی آناک تمس اوگمسن قوروق زامنه لمرئک اویوب زکریب کتکهن بیتم بالا کولیکه، مهربان بئر ایلانک کما بیله دا بئر کیل قیلغان بومشاق سورلری قایبق قیلغانلر، سینی سوئشلر بلن بولغان بئر ونجه مجموعه لریمن دن توپقال کولمئلرگه اوزون سوزولغان لیکه لرنک و قولق بولمن کیین قویوق سیز اولغان گلستان تاثیرینی برگه - دهک چوقور تاثیر بردی. ادبیانک شخصی نیت، شخصی قیلهک، شخصی غایه بورانی بولمسان، اجتماعی فکر لمر اولئینی، سینه نسه نده یازچیمو اجتماعی فکرلرنی اوز لایقیغا یساز درووب بیره لغاندا ملت مو اچیس بولا آلیشان کورسکتکن « ادبیانک اجما عی نظریه سی » یازوچیلاریمزناک غایه سین اویونلکدن بوقاریغا، شخصی درد لهر دن ملت درملرگه باشلاسا، درگستا نیمزئک نیل ادبیانینک آک پای و آک

بوقاری نطه لمرگه کونوروله لغان دور؛ نئی کورسه تهورغان « چقنای ادبیاتی » یاشلاریمز و ادیبلریمزگه ملی ادبیان - هر خیریمینک آلتون قیسمی بولغان بو دورئک ادبی قیمتی، آسلاسلاری، درلرلری، قوروجیلرلی و اونلک بو کوز سکی ادبیانیمزغه تاثیر قیلمه کوب قیمتک ییلملر بیره دور. البته بیر آدم بو خیل قیمتک بیر مقالنی اوقوغاندن کیین اونلک یازوچیس، ایجادچیس بولمنو تانوشوقس کیله دور. « ادبیان » مجموعه سینی محررلری بولمئلر: باشقا کوپچولک قیلغاندهک اول یازوچیسینی تانوشوروب، (البته نورغون مسهلر بلن) آدنن اثرینی بریب اکرده اثری اولقی مسهلرگه لایق درجهه بولماسا او یازوچین کولنی سوؤنمئلرورغان، اصولنی قوللانماسدن، اول اثری آرقا لقی محبت باغلانیب آدنن یازوچیسینی کورسوش اصولینی قوللانغان « مشهور آدملر » بابیدا، بئر طرفدن ایسکی نورکلرنک بیوک عالملری بولغان فراب، بو کولکی تورک عالملرنک بقون دنیا لریدا شهرنی تانولغان کور بولمئلر محبت قولغا اوخمش ملی عالملرنی تانوشوروب چقسا، ینه بئر طرفدن دنیا ادبیانینک کیلاسیک دایه لمری بولغان شکسپر، گوننه، دانقیلار بلن بونی تانوشوروب، کیلاسیک ادبیانین درسلمر بیره دور. بولابوم، بو ونقه چقا ادیبلریمزناک کوپچولگی تا نیش بولمئلر چین ادبیانین، چینک حاضر قی زمان ادبیانینک آک مشهوراس تازی بولغان لوشون افندیلک « آقیر ترجمه حالی » ناملق مشهور اثرینی قیلیمزغا ترجمه قیلش بلن ادبیان مجموعه سینی محررلری ادبیانیمز اوچون اولمسن خاندملر قیلغان بولادور. چون که بزهگه اوز ملی ادبیانیمز بلن تانوش حاق، اورگنمهک قانچاملق ضرور بولسا، دنیا ادبیانینک کوچولک استاذلری و اولارناک اثرلرلرینن هم خبردار بولملق شونچدک ضرور دور. اوزیمز چین جم جورتنک خلق بولوش صفیمز بلن اونلک مدنیتی شو قاتاردا ادبیاتی بلن تانوشماق آندیمو ضرور دور. ادبیان مجموعه سینی محررلرینک چین ادبیاتی

بلن خلقیمزنی تانوشورتوروشدا قدمدن تارتیبلا چین ادبیانینک لایق، بقون دنیا بویونجه آک مقبول زوچیلارناک آک مشهور اثرلرینن تانوشوش اولارناک بو مهم ایشنی قانچا چوقور بیلکملنگینی بیلب قیلغانلر کورسه تور.

بز اوزیمزناک بو قیسمقا مقاله بلن ادیب و شاعرلریمزنی و ادیب بلن قیزقوچی یاشلاریمزنی، بو مجموعه لرنی تولوق کوزدن کوچور چیققل دعوت قیلماز، بولابوم 2 - سانکی « ادبیانک اجتماعی نظریه سی » ادبی نقیب درسلمر « شکسپر « فرابی » مقاله لرینی، (4 - و 5 - سانداکی « چقنای ادبیاتی »، « مشهور آدملر ادیبی گوننه » 5 - سانکی « سین استاذ کوربولو محمد قواد » عنوانلق مقاله لرنی « م « آتیو ترجمه حاق لقی » بلن « آرسز یولچیلق » حکایه لرینی اوقوب چیقش یازوچیلق آرزو سی بولغان یاشلاریمز اوچون فرض ایکنلنگینی علامده ایتم بولمزم.

م . ا .

املا حقیده اسکه توشکهنلر
 اوتکن ییلی یورتیمزدا ادبی املا حرکتی قوزغالانن بیری هر خیل بر لهر دن نشر ایتمه کده بولغان کتاب مجموعه و غزتلرنک املا سیدا بئر مونجه اوزگوروشلر بولمئلر. اورمچیده آرک باشلق بعضی غزتلر نیایی قبول قیلغان ادبی املا یولغا کریب بورگهن بولسا، خارچدا اویغور لهجه سیده چقا دورغان « شرق حقیقیستی » من سن ماکان نوزوتوش یولغا ما ما مامین دیه گه ندهک قیلب، ایلگرکی خیلی اورناق املا سینی ینده بیر قلم بوزوب، « ییل » دییش اورنیغا « ژوبیل »، یورت قیش اورنیغا « ژورت »، « ییلان » دییش اور نیغا « ژیلان » دیگهلن باشلادی. بونلک بلن اوزینک پستلیگینی ینه بئر کره اثباتلادی.

املادا ادبی بئر یولغا مهمه دن جایی کیرشکن قیلشان نشریان اداره سی (دوامی 3 - بقده)

آدریس: اورومچی باشقا
 التاق کوچاسی نمبری 13 انقای نشریات اداره سی

اولكه و ششهر خبرلهرى

(ج . ن . ۶ . ۰ خبرلهرى)

هلې محرر يهز حاجې يعقوب يوسف اورخانى اقسوغا جو نه گهن

دا خدا نوروب توركستان اوچون جانن بوره گهن خدمت اوله گهن و ادبې يان تيان شان مجموعه سى جهان اسلام تاريخى قاتارلىق مجموعه و اثرلهر نى نشر قىل توركستانلنك مدنيتىنى يوكسه لته تيره فصل خدمت كورسه تكمهن هلې محرر يهز حاجې يعقوب اورخانى عايله سيمىن اوريلها نياغا 10 نچه ييللار

اورغالانلقين عايله سيمىنى ضيارت قىلش اوچون 10 - ايزنك باشلار ايزا ناكينين شهر يهز اوچون كلكهن ايدى . شهره حزه رئيس مسعود صبرى عيسى افندي لهر باشلىق ضياليلار يهز نك قارشى لاشيغا اوچون اب نايبت 29 = اوكتبر ساعت 1 ده عايله سيمىنك ضياره تې اوچون اقسوغا جو نه گهن .

(*) * - ** * XXX * * * *

دينى نظارت قوروشقا حركت

برنجى نوپار كونى حاجى چنگز خان داملا ، معاون شارباى ناصر بك ، ياك افنديلهر نك فائز شامسى بلهن اولكه حكومتده دينى بير يهز اولدورولمهن . مداره اولكه لك دينى نظارت قوروش اوستيده بولوب ، نظارتنى قوروشدن

دايلىگى ، نظارتنك نظامنامه سيمى حاجى چنگزخان نوزوب قچيش سوكاره يور تومزدانكى قاضى اخون ، ملا لار نك تصديقن اوتكه ندىن سوك ، اولكه حكومتينك تصديقى اوچون سونماچى بولونغان .

اويغور ايوئشماسينىڭ يېرىم حركتى

صنعت اولمهنى جنوبقا كېككە ندىن سولقا اورومچى خلقينك صنعت ايشلهرى گه بولغان تشالغىنى قاندىروروش و ياش صنعت سويهر ، خاتم - قيز ، يېگىتلهر نى يېغىب صنعتن تعلم بويىشى ايسته گهن . مركزى تورك اويغور ايوئشماسى صنعت نورئوكى آچيشقا حركت قىلماقتا . بو كورزوكه صنعتچيلهر يهزدن قىدرخانم هول بوروق كورسه تور ايكهن . صنعت سوبوچى ، هر بير ياش خاتم - قيز و يگىتلهر نك ، تورك اويغور ايوئش

حاشينك تشويقان بولوميه گىلب يازيليه شينى ايستهر ايكهن . ينه موشو اينك 11 نچى كونى ، توركچه اورگوروش بوخكالتراق و سا واد آچيش كېچ قوراسى قاتارلىق نور سى آچيش اوچون حاضر جدى هر كت قىلماقتا . هر قورسقا 25 دن او قورغچى قبول قىلار ايمش . تعلم بويىش حقمسز بولون اختيار قىلچولمهن 11 - نوپارگه تور اويغور ايوئشماغا اشينى معلوم قىلار ايمش .

تېل مكنتميده ياشى اوقوغوچيلار

بايقىدىن بيرى شهر يهزگه اطرافى ولايت ناحيهلهر دن علم تحصيلى اوچون كلگوچيلار كوپه يمه كنه . جملهن ، ياقيندا كاشغر ، اقسوغا ، قمول ، اورومچى قاتارلىق ولايتلهر دن 40 دن اوشوق يگتلهر عام تحصيلى بايقىدىن بيرى شهر يهزگه اطرافى اوچون شهر يهزگه كىلپ اولكه لك تېل مكنتميه اورونلاشقان . بولا حاضر تيارلىق كوروش صنفيره تيارلىق كور مه كنه ايكهن . جنوبدىن كىله دورغان اوقوغوچيلار يېغىب كلگهن سوك رسى درس باشلاماقچى .

خيانتچى سودقا بويلىگهن

چينى توركستان تجارت بانقا سيمىنك وينسو شعبه بانقا مديرى تالوى جون خدمتده خيانت ايشلهر نى بوركورگه نك

من ، باش بانقانك كوچاردا نوروب شه به بانقلارگه رهبرنك قىلش مديرى جو جن واك بلهن حاضر قى شعبه بانقا مدي

رى واك بو كلكله بوروق بويى تكشورگهن ايدى . تكشوروش ن سيمده خيانت ايشلهرى راست بولا من حجت بويىنچه اتقلايىب آفسو ليه محكمه سيمىنك جنرال شى اوچ تابشورولغان .

(*) * - ** * XXX * * * *

تورك اويغور ايوئشما نك تامغوسى اوزگهر تېلىگه

مركزى تورك اويغور ايوئشما و تابعه سىداى ولايتك ، ناحيه لك نور اويغور ايوئشما لار نك اداره تامغو كهتراب كتكه نلكهن تورك اويغور ايوئشما مېنلهر نك قزارى بويىنچه با تامغو اويدورولغان . اولكه مزنك جايرائى ولايت شعبه ايوئشمالارغا دېلىگهن تشاقارى اولكه لك مركزى رك اويغور ايوئشماسى 11 نچى آ بويىن اعتبارا كهته تامغونى ايشدن سوروب ياكى تامغونى ايشكه سولغا بويىن كيىن ايوئشمالار نك كهته تا ايشامتيلماس ايكهن . بو ياكى تامغو شكلى اولقىدىن بيز آز چوئراق بولا ايجىداكى خطى دولت خاق نورولتا تصديقلانغان « چينى توركستان » نور اويغور مدن آقارتىش ايوئشماسى يازيلغان .

يېرىم هلې داستانيهز فيلمه

تورك خلقينك الله گوزل داستا ريدن بولغان « فرهاد - شيرين » راستى لىق يهن چون طرفيدن ترم قىلنپ خاگوارك كوئىنك ريئوسيورلا بلهن فيلمغا آلماقتا .

چين شيزاده سنى فرهادنك بير فر مليكه سيمك عاشيق بولوب نهايت و ليغا پېتىشه الماسدن بو ايكى عاشيق قوبان بولمالقيني تصوير قلا دورغ بو گوزل داستان نواى طرفيدن قلمالغان بولوب ، كېنمه اون نچه تېلغا جمه قىلنپ دنيا ملتهلرنك رغبتيني زانغان ايدى . بو دفعه فرهاد شير ايوئشماينك فيلمغا آلينشنى تورك خلا نك گوزل تورموشلار ينى كورسه تېگه قالماسدن بلكى عيني زماندا توركلك شهاقتىنى ، نزاكيتنى نھاي قىلدور سيدور .

تاشقی خبرلہر

(1 - نویابر پاکستان رادیوسین)

پاکستان بلن تاشقی تجارت مذاکرلہری

کراچی - ہوگوسلاویہ دن پاکستان بلن تجارت معاہدہ سی توش اوجون بیر ہیٹ کدی. بو ہیٹ ہوگوسلاو بہ مرکزی کراچیدہ پاکستان حکومتی بلن مذاکرہ اونکر زمندہ. حاضر ایکی طرفک دلگہن قراری ہوچیہ ہوگوسلاویہ پاکستاندن یاغاق و یاغ الماچی. پاکستانقا بولسا تاشقی برمعچی. پاکستان اشلق بلن برگہ صناغت ماللہری ہم برشنی طاب قیلماق ایدی. یوگوسلاویہ وکیللہری اوز صناغتمیز تیخی اوز احتیاجیمیزغا بتمہ یور. تاشقاریقا صناغت ماللہرینی چیقارالمایمز دنگہن.

رادیو یوگوسلاویہنی تانوشتوروب بر گن فوشومچہ معلوماتقا. ہوگوسلاویہ دە بیر یارم ملیون مسلمان بارلیغینی، حاضر فی حکومت وزیرلہری ایچیہ ہم ویرسنی مسلمان بولوب، اسنی حکمت ایکنہلگینی اعلان قیلدی.

کراچی - قانادان ہم بیر ہیٹ کیلب تجارت حقیقہ پاکستان بلن غی. ری رسمی مذاکرگہ کیوشدی. حاضر بو مذاکرلہردہ قانادا بلن پاکستان بیر بیریکہ برہ اندورغان نرسہلہرینی تکشو روشمہ کدہ.

اصلولاردا ایشلہ یورغان حالعا کلتوروش اوجون توزولگن پلانلارنی اتلاندی. تاشقی سیاست حقیقہنی سوزیدہ: آمریکا و اڈلترہ بلن ایش بیرلیکی قیلماق و ساونلہر بیرلیکی بلن ممکن قدر دوستانہ باشماق و یاخشی خوش خالق قیلماق اؤ صمیمی مقصدیمز نور. یونانستان، عرب بیرلیگی، ایران، آفغانستان، پاکستان هندستان بلن بولسا سان صمیمی دوستلیغیمز کونسن کوزگہ ایکنہلگہلہ کدہ دەپ اتلایمئز فرانسیسہ ایکی دوستیمیزدور - دیدی.

سوز آخرسیدا، ہرقیمز دیموکرا تیہدور 25 بیللق سیاستمیزدہ موفقیت ثمرہسینی کورونک. ہارتلہرک بو نتیجہلہردن درس آلب. ملی سیاست نقطہسیدہ بیرلکتی سالناماق بلن مقہ دس ہرقیمیزگہ تولوق بیتشمہ کیمرگہ غیرت قیلشماغینی ایستہیمئن - دیدی.

پاکستاندا اچکی احوالارین

کراچی - هندستاندن پاکستانقا مسلمانلارنک کوجوب کیلش ایشی دوام قیلماقدا. حاضر بولارنک سانی ایکی ہوزنکفا یندی. بو مہاجرلہر سینہ اول کسہیکہ برلہشتورولمہچی.

کراچی - کشمیردہ توقونوشلار دوام قیلماقدا. پیشوار دنگہن جایدا آرا کشمیر عسکرلہری بلن بیر ہندو نابوری اشوقشوب قالب، ہندونابوری بتونلہی نھر قیلنغان. نوشوردہ و لاجیمو دنگہن جایلاردا توقونوشلار دوام قیلماقدا.

ہوکیدینگہ قومونستلار ہالسیب کیمرگہن (برنجی نویابر پاکستان و یاقین شرق رادیولاریسن) نونگون کیچہ (31 - اوکتہر 1 - نویابر آراسیندا کی کیچہ) قومونست عسکرلہری ہوکدن شہریگہ واسیب ائیری. شرقی شالاردا بو اطرافدا یمنہ بیر فلچہ یر اہردہ حکومت عسکرلہری بولسامو اما وضعیتی بک تاریک حاضر یاریم فوذ لہری کوننوروب بولانی ٹونولوبوش چارہلہری کورولمہ کدہ. ہوگوس (1 - نویابر) چین رئیس جمہوری جاگ کھیشی بیر مجلسدہ، موکدینک قولدن ئتکہنلگینی رسمی اعلان قیلدی. و وضعیت حقیقہ سوزگہ کیرشب، وضعیہ کہ امیندو قاراب قومونستلار کویچگہ

قارہہ - (یاقین شرق رادیوسین) پاکستان باش وزیر لیانت علی خان ہوگون ہچقورون قارہگہ بیتب ئلدی. بو بردہ 3 کون توروب عرب بیرلیگینک مہمانی بولماچی. برنجی یولوب کچ کی ضیافتنی نہایتی طنطنہک روشدہ نقراشی باشا (مصر باش وزیر) بردی.

قارہہ - (یاقین شرق رادیوسین) پاکستان باش وزیر لیانت علی خان ہوگون ہچقورون قارہگہ بیتب ئلدی. بو بردہ 3 کون توروب عرب بیرلیگینک مہمانی بولماچی. برنجی یولوب کچ کی ضیافتنی نہایتی طنطنہک روشدہ نقراشی باشا (مصر باش وزیر) بردی.

عصمت این اوگی سوزی

انقرہ - تورکیہ جمہوریہتی رئیس عصمت این اوگی حضرتلہری تورکیہ ملت مجلسینک 20 دورہسینی آچیش مراسیمیندا اوزون بیر نطق سوزلہدی. خلق آرا وضعیت حقیقہ: ایکنجی دنیا سوقوشینک آچیمیش تیخی توگہمہدی. بینالملل نتجلق تیخی اورونلاشماق، صاچ و عمومی نتجلققا صرف اینلگن غیرتلہر بو بیلدہمو تو لوق نتیجہ برمہدی. بونک اوجون با شیمزغا مذاقہ اوجون تیارلق مجبور

یتی نوشمہ کدہ - دیدی. بو بیللقی بودجت حقیقہ سوزلہب: آمریکا حربی یاردہی بلن قوروغلق، هوا و دیگڑ قوللہری ہر بیر تجاوز غا قارشق تورغودہک بیر وضعیتکہ قوب خانلغینی ایضاح قیلدی، ہر ٹورک فو رولوش صفینہ سوزلہب، مارشال پلان نی برونچہ ایلتانورغان یاردہمین اؤ بیوک درجہدہ فائز الانیش بلن یوللار، کویروکلہر ایلمکتربک استاتسہلہر کومور و ترہور و یاغ معدنلہرینی اؤک یاقی

انقرہ - تورکیہ جمہوریہتی رئیس عصمت این اوگی حضرتلہری تورکیہ ملت مجلسینک 20 دورہسینی آچیش مراسیمیندا اوزون بیر نطق سوزلہدی. خلق آرا وضعیت حقیقہ: ایکنجی دنیا سوقوشینک آچیمیش تیخی توگہمہدی. بینالملل نتجلق تیخی اورونلاشماق، صاچ و عمومی نتجلققا صرف اینلگن غیرتلہر بو بیلدہمو تو لوق نتیجہ برمہدی. بونک اوجون با شیمزغا مذاقہ اوجون تیارلق مجبور

ئىسمىنىڭ

قاسم افندى بك ارته اونغاندا بۇر.
 نەپىس سە، فوق نىز قىش كىرىن. اوبە
 كورمىر ارتر و بۇرغال مېچ نۇ
 سە يوق يىقى نىخ چىقماغان. بالا -
 چاقا بۇرلۇپ ۋ جان آتم بلەن بو كوز
 نى قانداق اونكوزە دورغانلىقىنى يادىغا
 كلتورمەلىك اوچون بونغانى مەنە با
 شىغا پورەكەر - پورەكەمس، بالالارى
 اويگە مومان كلگەنلىكىنى خىر قىلدى.

قاسم افندى سز بولامسىز؟

ھە، مەن بولامەن.
 ارته گەندەلا سزنى ملال قىلدىم.
 يوق، اونداق بولامدورغان...
 اغىنەنەنك مەن امانت قىلغان وظى
 فەسى بك مەم ايدى.
 او، نىمە ايش.
 مەنك كاشغردىن كىلىشم. مېنى آلە
 دىكوزغا بوسق افندى اېيەردى.
 قابىسى بوسق، مېچ خاطرەدە
 يوق.

بوسق كرىم چو...
 ھە بوسق كرىم، ھە...
 اون يىل بورون بېتىم قالغاندا
 اغرىنىپ اويكوزە باققان ايگەنسز كېيىن -
 چە كاشغرىمە بولغا سالب قويغان اي -
 كەنسز.

برك اللە، اونوتامدە.
 حتى سز بلەن خوشلاشپ قىل -
 ھان ياخشىلىقكوزنى عمروات اونوتما -
 دورغانلىقىنى ايتقاندا سز ۋ بو زمان
 نىڭ ياشلارى وفاسز بولادۇر، قنى قا
 راب باقايلى " دەپ ايگەنسز.

ھە، مەممىسى ايسىگە كلىدى.
 كرىم ملاننى اوغلى بوسق، قنچەلك
 اوزون بولغان بېر ايش، ھە، بو!
 بەنە خوشلاشقان كوزنى اونغا
 يول خراجى اوچون ۋ تېللا بركەن -
 كزە، اولكوزىچە، سزنىڭ اوچون ايشلە
 سە مە بو ياخشىلىقلارنى تۇلۇپ كېتە
 المايدورغانلىقىنى سوزلەگەن ايكەن.

بوسق، خىداغا شېكەر، كېچە
 كورگەن توشۇم اوڭما كېلىپ باتادور.
 مانا شو بوسق مەنى سزگە
 اېيەتتى.

قارا، بوندىن ياخشىلىق كەلمە -
 دورغان اوخشايدور. اون يىل بولدى
 بېر پارچە خىطەم بارمادى دەپ بېكارغا

بەنلاب يورگەن ايكەن.

بوزنى ياخشىلىقنى اونوقلى
 بولامدور. بونداق اتمە رچىلكنى اېنە
 بېر كرىنى مالاييدور.

(خ: حاللىق) مەنى، بارى
 قانداق اواندىن. زادى بو دىيادا قېلىن
 ھاز ياخشىلىقلار بوشقا كتمەيدور ايكەن.
 بوسق حاضر كاشغرىدە ايشلەپ،
 قىلغان سەغىشلىقلار كوزنى يۇزمونايە
 يانئوروشقا...

كوزلىدە انسانغا خزىر شون

داق بولغاندور - دە!

مەنى يوز مراننە ارتوق دىنو

روشقا نېت قىلغان ايدى.

كوزلەرى باشلاناب، اونوتما.

مەن خىداغا شېكەر.

برك اللە! بوسق حقىقتە، نىدا

شى يوق بېر بېگىت. اما، حاضر كاش

غرىدە سىقات اېچىدە فالدى. باردمىزگە
 محتاج بېر ھالغا بىتدى.

قوشىما

نىگە مە تېنمايدور كوزمەنك باشى

سەل كېى جوشويلا اقسام كېلور.
 بولومنى نوسانغان بو تاغى، تاشى،
 ھل كېى اوچويلا اشام كېلور.

ھىرئەدە ايكرايىم، كورمەنم يارى

بو مەجنوز كوزلەنك بوقسور اوخشارى،
 بېر كوزنك حېاتم بولماسەن يارى
 سەزگېلىم يانېغا قوشاسم كېلور.

اتمغا باقماسن، اوزەم ىردەم،

ىردە ھە ايمەسەن، كوزلەردەم؛
 جوشقاندا بېلىمەن، امدىنە مەن،
 بىر طوفان بولابلا ناشاسم كېلور.

ھىسن على

ھىلمىم

ملىتم جان ملتم وى ملتم كوز ملتم،
 كوز اچىپ اطرافقا باق جان ملتم تور ملتم.

اوندى باشكىن اولوس بىرقانچە اوننولماس

نە، اوچون ناھاس شفا بونئەدە مكر و بىلتم.
 شىخىرىتىن مېچ بېچالماي آل تاربولدوم
 يامان
 ناھىمانى كوزلوم قەدە مېچ رتوزەلمەس نېتىم،

ئىل بار ئالارەزىمان قول او شىلا سەم سوزلەرايە
 شادانە رىو چىتە كوزام شول، ولور شاھ
 شوكم،

جانىك مەننى كېك بىزنىڭ اوچون قايتە بوسمام
 قول سونوب او شىلاى اونى كوز بوسسا
 وجداننىم

يورنىمىز بولسون تىرقى علمىمىز ناھەسوز بواج
 بو مەنك اقبال مقصد بخت سەمەقونىم

فىسقا سوزلەرە دولانى شەرىنى قىلسون نەم
 ارك اوچون جانمە فېدا، قالسون دونومدەر
 اطمىم

چاقىرىش

قويونتا زارنىڭ ارگىم يورگەن ايدى
 كىزچوقالاردىن توروب سىگاوا قىرايىم،
 سىنى بېر كوز كوزنىڭ مەستلەبىكى
 آقشاملارنىڭ قوجاغىغا چىلالايمىن.
 بېلىلەر تېندى - سەز ئىيام...
 ھىتكە اوخشاش كولەككەلەرى اېچىپ
 جان برەتور.

كوزومنىڭ او كىدا اوزان ب يانقار
 وادى نىب - تىچ...
 ادىمدا مېچ نرسە قىملىدىمايدور،
 وميواك لىقەمەردە غزىلەر توكور

لەندور
 دريالاردىن سنىڭ آوازىغا اوخشاغا
 سونىڭ شارقىراشلارى آۋ - لاندادور
 و اېگىز تاغقلار بو " ائىلى " بىلە
 قانداق چىرايىق اوخلايدور...
 اطرافىنى اوراغان كولەككەلەردە
 سىنى اېزلەيمىن. چىويىرلاش، و پىچىرلاش
 قاچىشقان خىلق آياقلى كەلكەلەردە سىنى
 سورايمىن

وسنىڭ اېزىلەرنى يامغورلاردىن،
 ماللاردىن قوتولۇپ قالغان قاھە قولتوقا
 رىداكى توپراقلاردىن اېزلەيمىن
 وسەن كېلىم، قويونتا زارنىڭ ارگى
 يورگەن ايكىز چوقالاردا توروب
 واقىرايمىن، سىنى بو كوز كوزنىڭ دە
 لەبىكى آقشاملارنىڭ قوجاغىغا چىلالايمىن
 اما، مېوان، سەز كېلىم... دريالار
 ايكىز اتقان شاماللار، مەن اامېد برەتور
 غان برەتور نغەمە كلتورە لمايدور...

آخىرىس:

اوزومچى يانقار
 التاي كوجاسى نەمى 13 التاي شىرقىت ادارەسى

عرقيمز تورڪور
دنييمز اسلامدور
يورثيمز تورڪستاندور

مدیر: عیسیٰ الب تکین
باش معر: ۱. یوترا

1948 - اپریل - 15
نویابر

بذ خلقچيمز
بذ هلتچيمز
بذ انسانيتچيمز

216 - سان - جمعہ : فمئي : اٺلئي - شهره 15000 ڊولار چنڪه پوچناحقى قوشولادو

مال بهاسي چڪله نشدن، کيگه شڪه کوچدى

توغلغان ايش ايدي، اشلق بهاسيني قويوب بريس، اشلق نوشوشني نوسه حاسلق بلن بو توشه نه په گه اورون فلا هابيدور. بازاردا اوزي لايق كورگه ن بهادا ساتيش امكانيتي دهقائني ايدي بازارغا هابيدور. اشلق توشه بيلكي بونگ بلن بوشابيدور، حتى توگه بيسور. باشقا ماللارنيمو اوزي توختانغان بهاغا (يعني سوداگرگه فانيه توختانغان بول سا، شونگا قاراپ قويغان بهاغا) سا تيشقا رخصت فيلش بلن گرجه بها اوسسه مر اما مال استلاب بازارغا چقا دور. يوقاپ كنيشنگ بهاني چڪله نشدن باشقا سببي بولماغان بو مال قسلسي بونگ بلن قسرحال حل بولادور. اما بونگن قاشاغوچي ايتقچيلار، محنتي ني فلغا ساتيب كون كورچيلر بولوي هو، معاشيني چڪله گن بهادا آليشدن باشقا علاهي يوق چنچچيلر بولادور. حكومت فل كورسيني شو چڪله گن بهادا توتوب تورا القان بولسا، القان معاشينك كورسني سافليشني آرقاسيرا تورهوشدن خاطر جمع بولا دورغان بو صنف حالي باشقارنك مالي قمنلهن بول سا اوزيتكمو مالييني قمنله نه آلودوران خلقتيكين قيين بولادور.

راق قبل بلن ايتقاندا، چڪلهش بولمادي، قويوب بردوك "ديگه ننگ بعضي استثنائي شكلين عبارت. ياي فل، يايئي اقتصادي سيامنك مونداغ بير نتيجه گه كيلب تافايشي تصادفي ايمسدور، بوتون مطبوعات اقرار قيلغانغا اوختاش، بير دولتك نورت پوتني بولغان، سياست، عسكريه، جمعيت و اقتصادي، برابر ياتايلاس من، يالفوز بير پوتني "اقتصاد" ني ياتياش، نورت پوتني سينغان اوسته نك بيرسيني توزهش بلعلا اونى اوره تورغوزامن ديگه ننگن عبارت ايدي سياستدهي گووهيازاق، پاراخورلوق، چريكلك، جمعيتدهي اخلاق بوزولقني، وجداني توشكونك، عسكري جهتهدهي اوچي قري كورولمه گن دشمنك ايتچكي اوروش ميداندا تورغاندا البته اقتصاد ني آريب ائب توزه تيب كنهك قيين ايشدور. شونك اوچون يايئي اقتصادي سياست كونولگن نتيجهني بي ره المادي. بو يايئي تدبير اعلان قيلش بلن مال بهاسي اوزي تاييب القان بوقاربا قاراپ مائيش بوليدا يوره دورغان بول دي. اما بونگ مونداغ قويوب بيزيالي شي بلن بازارداكي مال قوتچيلكي خبر لي بوقاليب بوگونكيدهك، تاغا، خالنا كتوروب يمهك ايجمهك ازده ب يوروش لهرمو بوقالورغان بولدي. چونكي دمقانلارنك بازارغا اشلق اليب كرهسه لكى، بوييل اشلق بولماغانلقن، يورتدا يمهك ايجمهك توگه كنهك ننگن بولماي ملكي چكله قويغان آزان بها دا سانسنا اونك بدليگه اوزيگه لازماق مالني آلامسليقني كوروب، مونداغ "سوپورگه زيانكش" سوداسيني قيا خونجه اوبومده نتج باناي ديگه ننگين

اقتصادى بحراندىن قورتولوش او چون قيلنغان يايئي اقتصادي سياست - مال بهاسيني تطبيع چكلهش ايشي مه لموب بولدى. 70 كون دوام قيبل آخري اوزينك قسقا عمريني توگه نكهن مال بهاسيني چكلهش سياستى اورنيغا، "كيگه شيب بها قويوش" چاره سي اعلان قيلدى. ماموري پالانانك 31 - اوكتهبرده قرار قيبل اعلان قيلغان بو چارا توبندهكني تدبيرلره دن عبارت:

- 1 - اشلق بازار بهاسيدا اختياري سائيلسون، اختياري اليب بورولسون، اشلق باسيماندارلاري قانتيق جزالانسون.
- 2 - الني چوك شهره خلقگه اشلق تقسيم قيبل بريس دوام قيلدورولسون.
- 3 - گزمال، شيكر، چاي، كو مور، نور بهالاريني مركز اداره له او زي توختانغان بهاغا اساسلا تيب بها توخ تاييب برسون. باشقا كونده لك تور موش ماللاري برك اهوالغا قاراپ توخ تاغان بهاغا قاراپ بها قويوش يولي بلن اداره قيلنسون.
- 4 - هر يرده اشلق و باشقا كرك لك ماللارني چقارش، كورگوشيكه بولغان بارلق توسالقولار اليب تاشلانسون.
- 5 - قارا بازارچيلق تطبيع چكله ن سون.
- 6 - عموم يايئي قانتاش قورالاره ما توختانغان بهاغا قاراپ توكه سايسون. بازاردا مالني تاشلا - مالني سقيب تاش لاش، فلغا مال ساتيش اورنيغا مالغا مال ساتيش اهواللارنك توغولوشيفا يتيب باريب، گويا هر مال قوتچيلكيگه آي لانغان مال بهاسيني چكلهشني منا بو يايئي تدبيرلر بلن الماشتوروش قارا

اجرا قىلىپ باشقا آليب چقا المايدى
مورغان بىر اقتصادى تىبىرنى عملچ
احتياج و خلق منفعتىنى كوزده توتوب،
من منلككه الماى اوشبو خيلدا اوز
گەرتكەن حكومتكەمەم اوز نىشكرانيمزنى
سونماى اوتە المايمز .

سوز آخريسيما يائى ئىد بىرنى بو
لومبو آشلىقنى اختيار قىلغان بەھادا سا
تىش بىر بىرەن بىر بىرگە آليب بوروش
نى توسماسلىق ئىد بىرنى نھايتى قىطىي
اجرا قىلپ، حكومتنىڭ آشلىق باھاسىنى

(* - * * * * * * * * * *)

چكلەش قىستىدە، عاجىز دەقان ياكى
مردىكارلارنىڭ سەھران ايش حقى او
چون المان آشلىقلارنىڭنى اختيارى رويش
دە بازارغا آلب كرىپ سانىشىما توسلا
شو بولوب، حكومت توختاتقان بەھادا
مانا ساتىپ بىرەسەن دەپ زورلاپ اوزدە
گە آلب باسىپ قويغۇچى ياكى قىمتەك
بەھادا باشقارغا سانغۇچى سەھرا موشتو
مى زورلەرى بلەن مەھلە حاكم مطلقەردە
نىڭ فرصت بىرىشلىكىگە ضربه بىرىشلە
رىنى سوراپ قالايمز .

اولكە و شەھەر خىرلەرى

(ج . ن . آ . خىرلەرىدىن)

دەرنەك حەقىدە بىر اولتۇرۇش

ادى پارچىلەر اوقۇشنى تۈصبە قىلمەش .
شاعرلەرىمىز موندىن كىيىن دەرنەككە كۈپ
لەپ شەر اوقۇشلەرى حەقىدە وعدەلەر
بىرگەندىن سولك ، دەرنەككە تەقىبم قىلانا
دورغان شەر مە ئۆزلەرنى تەقىب ئوروش
قا و دەرنەككە كانلىقىماغ . جوشقون ؛
بىلگۈلەندى . دەرنەككە تەقىبم قىلانا دور
قان شەر ئۆزلەر دەرنەككە 3 - 4 كۈن
ايلگىرى جوشقونغا ئايشورولماق بولو
نوب ، اولتۇرۇم ئارقالغان .

(* * * * *) (* *) (*) (*) (*)

2 نچى نويابر كۈنى مەدىرىمىز
غىسى بك آلب تىكن اويىدە شەرىمىز
دەكى شاعر ، يازغۇچىلارنىڭ بىر اولتۇ
روشى بولوب ، شاعر يازغۇچىلارنىڭ بىر
چىنغزخان ، اونكور ، چوبان قاتارلىق
20 گە ياقىن ياشلار قاتناشدى .

اولتۇرۇشدا غىسى بك افسى دەر
نەك حەقىدە سوز آچىپ شاعر ، يازغۇ
چىلارنىڭ دەرنەككە ئۆبەك شەر و

چىندەكى مەھاجر لەرىمىزنىڭ يورت سۆگىسى

(3 نچى نويابر) ۱۹۳۳ نچى يىل
دەكى اچىكى ئوبولا ئىلار و شىك شى
سەدى دورىدەكى استىباد تولايسى بلەن
مصر ، تۈركىيە ، ھىندىستان و عربىستانلار
غا موكونگەن تۈركىستانلىق يورتداشلار
بوگون ، چىنى تۈركىستاننىڭ حكومت
باشىدا مى رەھبەرلەرنىڭ بولغانلىقى و
يورتنىڭ تىجلا نغانلىقىنى آلاب آرقامو -

(* * * * *) (*) (*) (*) (*)

تۈرك بالالارى اوچون غەمخورلۇق

شەرىمىزدەكى تۈرك حكومت خەتە
چىلارنىڭ خەتەتىگە آسانلىق توغدوروش
و اوششاق بالالارنى آسراشنى اعتبار
غا المان مەعارف باقانىلى نەنلىمايدا بىر
تۈرك بالالارى اوچون مەخسوس بەھالى
(بالا تۈربە خانەسى) آچىشقا ھەركەت
قىلغان . بو ايكى صنفدىن عبارت بو
لوب ، 50 بالا قبول قىلانور ايكەن .
موشو آى اچىدە آچىش احتمالى بول

آرقا بورتقا قايتىش اوچون مەراجەتلەردە
بولونماقتادور .
ھىندىستاندىن تۈركىستانغا قىرپ يولغا
چىققانلار و باشقا مەملىكەتلەردەكى مەھاجر
يورتداشلارنىڭ بىر بۈيۈكى خەلقچىل
چىنى تۈركىستان حكومىتىدىن ماددى و
مەنىوى ياردەم اېستە مەكەدە بولسە
كەرك .

(* * * * *) (*) (*) (*) (*)

بى قورغان . بونك 17 نچى نچى
باشلاپ راسخودىنى مەعارف باقانىلى
مەكچى . مەكور راسخودنى قاراشور
كى 1 - 2 - 3 - اياك اوقولارنىڭ 5
آيسىن 12 - آيغا قەدر آشوروب قاندا
خىراجت قىلىن بىرىشنى اوتۇنوب اولكە
حكومتىگە مەراجەتدە بولونغان .

(* - * * * * * * * * *)

جنوبدىن اوقوغۇچى كىلتۈرۈلمەكچى

بورتومنىڭ عالمى بىلم بورتى
شى دارالفنونغا بو يىل 120 نغىر
قوغۇچى قەدول قىلنماق بولونغان .
قوغۇچى كىلتۈرۈشچە چىنى تۈركىستان
چىنويغا كۆپرەك اھمىت بىرىلگەنلىكىدىن
دارالفنوننىڭ علم مەبىرى امىن تۈرسۈ
دورانى ، كىلەر ھفتە اچىدە جنوبي
سفر قىلماقچى .

المغان خىرگە كۈرە : دورانى جنو
دىن كىلتۈرۈلە دورغان اوقوغۇچىلارنىڭ
ول خىراجت و قشلىق كىيىم خىراجتەلەر
نى اوزى بلەن بللە آلب ماسا كەرك
(*) (*) (*) (*) (*)

ھىكافاتلانغان

2 نچى دارالمعلمىن 3 نچى اورا
اوقۇلىنىڭ مەلم خەتەتچىلەرىدىن بىر بى
دىن بولان تۈرشىب خەتەت كۈرسەتكەن
عبدالواھىد ، اوبشور عادىل ، يوسى
آتا بك ، عبدالرشىد ، و غالىب افند
لەرنى مەكتەب توفىدىن گىلم ، اونولا
و ئون قاتارلىق نرسەلەر بلەن ، اوقوش
دا ، اخلاق ، تىن تۈربە لەردە ياخشى
نتىجە قازانغان اوقۇچىلارنى بىرىنچى نۇ
مبار آچىلغان مەكتەب مەجلىسىدە اوقوش
ماتىرىياللارى بلەن مەكافانلاغان .

(* * * * *)

كانشغۇدە سو عافتى

(3 نچى نويابر) كاشغۇر كەنە
شەرگە تايەك بىش كرم و آباد ناھىيەلەر
دە يانار تاغ بارەلب ۱5 يىلدىن بىرى
كۈرۈلمەگەن بىر سو عافتى يۈز بىرگەن .
بونىڭ نىتىجە سىدە سايباغ و لەند
گە نەدىكى ۱700 مودن آرنوق بارلىق
سو سىبىپ اوتكەن .

اچكى و تاشقى خبرلر

(3 - نويابر انقره راديو سيني)

ترومان اوتدى

لوندون - آمريکا رئيسى جمهور سايلامى نتيجه لرى کورولو شکه باشلا دى. کوپچولا کنگ کونمگن بريده ترو مان غالب کلدى. تروموننگ بو غالبى تى دوستلري تى بولسون؛ دشمانلري تى بولسون حيران قالدورى.

قوى تروماننى تبریکلې تلگرام چکدى. آمريکا خلقيشه مو يائى رئيس جمهورنى حمايه قىلشقا دعون قىلې بياناندا بولوندى.

ضرانو چيلار ايشلري توختا تېب سايلانيش امکاني تى بک از بولغان ترومان. حائوز تبریکلشکه نوغرى کنگه نلگيدن تعجبه قالشقادا.

انقره - رهتر مها برنگ ساعت اولندا قىلغان خبرجه، ترومان سايله ما اوتوب چىقدى. اوزى سايلانسا بتون کابينائى ديموکراتلارن قىلشقا تيارلانغان قوى آمريقادا اوزونم دوام قىلې کنگه عادت بويونجه توپوقسز اولوب چىققان تروماننى تبریکلدى.

*** * ××× * ***

فرانسىيه ايش تاشلاش بلن کورش

لوندون - فرانسىيه ايش چيلار ايش تاشلاش ايشنى دوام قىلدورماق. دا حکومت بونى باسش اوچون جدى کورشکه کيرشدى. بتون کومور کاتلارى حکومت عسکرلرى طرفين لهر آلاماقدا.

** * ×××× * **

بهوديلر هجومگه دوام قىلماقدا

قاهره - بهوديلر توختامنى بو زوب هجوملرنى دوام قىلدورماقدا. بير مونجه جايلاردكى بهودى هجومله رى كوب ضايعات بلن قايتورولدى.

بير بهردى کيمسنى غزه گه يانئلاشقان بولسامو، عربلرننگ قيرغاق توپلارى طرفين اوتن آچيب آرقاغا قايتورولا دى. حاضر فلسطين چاچيب چىققان عرب مهاجرلرننگ سانسى يارم مليونغا يئدى. بولارننگ احوالى بک وحيملکدور. انگليزلر بولارغا يوز

*) - * + ** * * + (*) - *

حکومت کابيناسى استغفا الديد

لوندون - م. آ. م. 3 - حکومته بيزننگ کابينائى رئيسى ويونجائک بو گونكى مجلسده اوزيننگ استغفاسى يئنه تکرارلادى. بتون باقانقلارننگ با قانلاريمو ون يوهنجال بلن برگه استغفا بيره دورغانلنى اضاار قىلدى. اشانچ لىق منبعلرننگ بيلدوروشچه باشقا با قانلارننگ استغفاسى اونجه انيف بولما سامو ون يوهنجال بلن ماليه باقلى والکونونونگ استغفاسى بک قطق.

بوگون رئيسى جمهور ون يوهنجال بلن والا يوهونو استغفانه سيني اولزله ريگه تصديق قىلماق قاپتارغان. ون يوهنجال هم بونکغا فاراماي دورغاندهک. رئيسى جمهور ننگ بو فاي توروشىغا اشانچ لىق کيشيلر قبول قىلماسلقن قايتورغانلىق بولماس دن اورنغا آدم نعينل يهورغان آدم سئله سيمده اولان تېب ايش اوچون قايتور غاناق بولسا کبرک چونه يائى کا يينا قوروش حاضر قىليني تى قور

غاندمو قيندور. رئيسى جمهور بلکه والشى جى بلن سابق کابينائى رئيسى جالشچونى گوزده توتسا کبرک اما بو لارنگو بوگونكى وضعينه قبول قىلشى اولگاي ايمه سبور - ديمه کده.

معاش بيمو يارم حصه اوسدى

لاندن - م. آ. م. 3 - مامورى پالاندا بوگون 23 - نوبتک مجلسىنى اونکهدى. بو مجلسده حکومته مالکى و عسکرى خدمتچيلرى معاشىنى بير يارم حصه اشوروشقا قرار قىلدى. بو قرار 11 - آين اعتبارن اجر قىلنما دورغان بولدى.

بهاننى بوزوب قامالغانلار قويوب بيريله دورغان بولدى

لاندن - م. آ. م. 3 - عربله باقاند لىق بتون دولته، بو نوبت مال بهاسيه نى چکلشهده خلافاق قىلغان سوداگر گناهکارلارنى عفو قىلش حقيده بير تيز تيلگرام کونورگن. بو تلگرامدا

موندغ ديگن: مال بهنى تربىکه سا ليش و اقتصادنى ازاره قىلش چاره سه 14 - ماده سى توزه نلدى. بارلىق اوش بو ماده گه خلافاق قىلې مال بهاسىنى بوزوش گناهى بلن قامالغان گناهکار لار کفيل آلب قويوب بيريلسون ياكى تئنج بيريلسون.

بونک بلن مال بهاسىنى چکلشه دن مال بهاسىنى آزاد قويوش اشىگه کوچوش بلن مرشورده قامالغان کيسلرگن سوداگر و باشقارلر قويوب بريسله بركه.

شانسخه يه بازار عكسپگه قايتماقدا

شانسخه - م. آ. م. 3 - شانسخه ننگ بازاری اولقى حاليفغا قايتماقدا. آتاغلىق يوننن، شهنشى شرکتلرى اول قى حالغا قايتدى. فقط ماللار مال بها سىنى چکلگن وقتده کيرن ابكى يوز حيسسه اشورولغان حالدا بها جايلاب قو بولدى.

تئجندمه مال بهاسىنى آزاد قىلش بلن بازارغا مال چىققالى باشلادى. اون هم کوپه يمه ده، بير ناغار اون 77 آلتون دوللار بهاسيندا ساتيلماقدا. گوروج بهاسى اولقى بيزگه دوللار نوشدى.

اشغال استيادا المانيه

اشغال استياداكى المانيهده كوزگه چالغان بىر نقطه بولسا هم اوروسلار بلن آمريقالقلار و انگليزلر آراسيدا كى اختلافلاغا قارشى المانلارنك تو شهنجهلرئ و توتماقدا بولغان وضعيت لمهيدور.

دوام قىلاب بائقان اختلافلارنك تو غلوش نقطهسى المانيه نك استقباليئى بلگولوش ايشين بولماقدا. برلهشمه دولتلر، اوز اشغاللارئ استيدا بول- خان 50 مليونلى المانيه بلن، ساويت لارنك اشغاليئى استيداكى 30 مليونلى المانيهنى بيرلشمئوروب، مستقل بىر دولت قوروش توغراسيماكى فكرلره- ئى روسيهگه قبول قىلدورالمغانلقلارئ اوچون، اوز قول استيدا بولغان قيسه سا بىر غربئ المانيه دولتى قوروشقا اومتولمئده. بو مسئلهگه بك آز طرفه مدار بولغان فرانسانك نازلائيئيشيغا قارا ماسدن غربئ المان دولتيئى قوروش خصوصيىداكى قىلملر هر كون ايلگىرله مئكئدهور. بو مسئله شونداق قالاير سون، اتفاداش روش اختلافينك هر تورلك چيچكلمئيشلرئ برلين شهريده اوزبئى كورسئتمكئدهور. معلوم بولو شيچئ، برليننك يتون اطرافئ روس قوتلرئ نك قوليدا بولغانئى حالدا برلين شورئ تورن ملتنگ اشغالى استيداتور. يئئنى برلين شهري تورن قيسمغا آيرا مان بولون بىر قىسمىدا ساويتلر، باش قا قيسلاريدا آيريم - آيريم اداره لئر بلن آمريقالقلار، انگليزلر و فرانسوزلار باردور.

روسلار برليننى ساويت جامهسيگه قوشوشنى ايستئنهئيدئك، غربئ المانيه دولتينك مركزئ قىلشئيمو ايستئيدور. باشقا ملتلرنك برلينده توروشئ، روس لارنى بو غايهگه يتكوزوشدن قوروق قالدورماقدا. برلين كئنه بيوك المانيه لك هاى تختئ بولغانلقين، بو برنك غربئ المانيه دولتينك مركزئ حاليجا كلتورولوشينك البته المانلارغا بيسكو لوزيك بىر نائيرئى باردور. ايكنجئ بىر مهم نقطه هم، برليننك آمريقالقلار، انگليزلر و فرانسوزلارنك قوليدا بو لوشئ سببئ بلن روس اشغال بولگه (رايون) سئينك دائمئ بىر كونترول استيدا قاليئيدور. مانا بو ايكني چولك

سببئ تولائى، ساويتلر هر تورلك حادئهلرئنى مينانغا كلتوروب، آمريقالق لار بلن انگليز و فرانسوزلارنى تود خوزوب برليندن قاچورماق ايسئنه مئكئدهور.

مانا شونداق اختلافلار قارشىسيما المانلار نيمهئى كوروب، باتدورغانئور؟ آمريقان - روس سوقوشئ بولوب قالسا المانلار قايسى جبهئنى توتدورغانئور؟ بو موضوعنى بىر آز بولسامو اينچئ- كيلىئشئ فرصتيئنى تاپسوق. عموميت بلن المان ملتئ اوز مملكتنئ ايچئنه بونداق چولك بىر قوراللىق كورشنك چيقيئيشيغا طرفدار ايمئيدور. چونك بونداق بىر سوقوش بولادورغان بول- سا، اوتكئن قانئيمقى سوقوشدن قور تولوب قالغان بىر قيسم شههلرئمو خراب بولغوسئ، المانيه يئنه بىر قا تيم قورقونوجلق بىر اوتنك ايچئده اورتئمگوسئيدور. بونداق بىر مجالئگه مياي خواهلامسون، يئئنى خواهلاماسون آرالاشيب بىر قيسم نفوسئنى تكرر اولومنك قوچاغئغا تاشلاب برشكئ، مچ دور بولماقچا بولغان المانيه. بونداق بىر سوقوشنى قانداق آرزو قىلسون؟ براق، بو قطئى حكمنئ برلشئده الديرماسلىق لازم. چونك، بىر مشهور غزئئئى المان صئلمچئلرئ بلن كو روشكئنده بىر روس - آمريقان سوقو شينك چيقيئيشيغا طرفدار ايكنئلكلرئنى آيتقان. بولارنك مطالعئسى هم شو ايكنئ.

« بىر روس - آمريقان سوقوشئ بولماسا، المانيه قانداق آزاده قالغائى؟ آمريقالقلار بلن انگليزلر المانيهنى شو پئتى چئ تاشلاب كئشه، بو برلر قومونستلارنك نائيرئى بلن روسيئنك قوچاغئغا توشكوسئيدور. آمريقالقلار كئشمئ، المانيه نك تزيلىئيشيگه و استقلا ليجا ايريشيشيگه امكان يوقئور. حال- بوكه آزالاريدا بىر سوقوش چيقسا، المانلارچئ روسيه يكيلىب چك آراسئ- ها چيكنئگوسئ. آمريقا هم المانيهنى بوشائيب، اوگا هرئيتئنى تكرر برگو سئيدور»

بىر روس آمريقان سوقوشئ بول خان تقيديده، المانلارنك قايسى جبهئ ده توروب سوقوشادورغانلقئى توغراسئ-

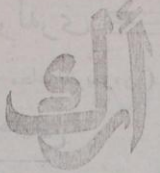
ئداكى سولغا بىر الماننك برگن چور بئى بك خراكتريستىكئيدور: - غايئ طبيئى اولاراق، روسلار بلن برلئشب، آمريقاغا قارشئ سوقو شامز. - نيمئشكئ؟ - چونك، آمريقا بلن بىرلئشب - روسلارغا قارشئ سوقوشساق، اسير توشكئن تقابورده سيبيرياغا سورگون قىلئماق بار. هالبوكئ، روسلار بلن بىرلئشب، آمريقان جبهئسيگه مچوم قىلساق، درحال تئسليم بولوب، توغرى آمريقاغا كئتمئز.

بىر نقطه اولاراق سوزلئنيئيشيگه رغان، بو سوزنك استياداكى معنا بك ياشورون ايمئسئور. ناسيونال - سون سئاليئزم باشلاريجا هئللئر طرفين اورا گئتيلگئن قومونئزم دوشمانلقئ، كوتلئ لمئدن تمامان نازلائيئب كئتكئ ايمئدئ دور.

يونئن بىر نچئ آيلار بورون آلمچ خانلار آراسيدا بىر شامئ دوران سون رئر ايئدى. آسمان ايشئنگئلى بولمايئبور غان بو سوزلرگه كوره، روسلار و اتفاداشلار اوردو حاضرلاماقدا ايمئشلر. بونلك توغرالق درجئسيئنى يالغوز اتقا داشئ دولتلر و روسلارنك اوزلئر گئمئ بيلور. بزنك قظيئت بلن بيلئدئور غان نرسمئز بيزوندا توروشلق آمريقا و انگليز قوتلرئ نك آزلقئئور. بو لئرهده كوزگه كورونگودئ بيوك قوشو لار و اوردلار يوقئور. بار بولغان قوتلر، آران المانيهنى اشغال استيدئ توتوب تورالغودئك نرجهده آزدور. ئا ماقابل ساويت بولگئسيده، بو يزلئ دهكى قطعهلرئن بوزمراتبئ آرتوق قوتلر نك بارلغئ ادعا قىلئماقداور. يئون بو ايضاحلار دن سوكرئمه سولك شئدور: المانيه نيمئ بولغوسئ؟

حكمتلك سوزلئر
تونوگونكى فئكر كوئوك، اؤرنئ فئكر هنوز خامئور. بو كوننك آئب بو كوننك فئكرى كرئك. عقل ياشيدا ايمئس باشمادور. ف عقلئ باشقا ياش كلتوره دور. چيرايلىق سوزلئشكئ ايشئنهسا جيم نور. ايچاب ضرافت بودور. ذكاسزقون، هو قونادور فقط قبلاالما يدور. استبداد هر عاجز ملتنگ سبب جزاسئيدور.

عرقيمز تورگور
دېنيهمز اسلاهور
يورتيمز تورگستاندور

مدیر: عیسی الپ تکیین
باش محرر: م. ا. پوزدا

1948 - يىل 14 - ئاپرېل
0464-4464464

بىز خلقچيمز
بىز ملتچيمز
بىز انسانيتچيمز

210 - سان - پىكشېبه قىمتى: 1500000 نوللار چىكە پارچىھاقى قوشولادور

امريكا ايپله ساويت اورتاسيداكى مناسبت

دۇرئانمىدىن باشقا بولۇپ يوق دېگەن خىلا
صە چىقايور، ئانما عملى احوال اوندىق
ايھىس! ساويتنىڭ بۇ بىر مەسىلەگە
قاراشىنى ئايت كۆرەيلى، اسئالدىن بىر
نەچە نۇبىت بۇ ايكى تۈرلى بىر بېرىگە
اوخشاشماقان تۈزۈم تىچ بېرىلگە باشاپ
كىتە ئادۇر دەپ لىدى. شۇنىڭدىكى سو
قىش ئورپىدە غىرىپ ئارقىدە ئى خىلقىپىل
دولتلىر ساويت دولتى ايپله ئىناق تۇ
زۇب قاشىست دولتلىرىنى يوقاتىدى، دې
ھىك بو عملى احوالدىن، يۇقارىقى نظ
رىبە نىڭ ئاساسىنى دوشونۇپ تاشلاشقان
بولدى، سوقۇشنى كېيىنەر، دىنيا تىچ
لىقىغا علاقتە دار بوتۇن مەسىلەلەرگە سا
ويت دولتى مەم ارالاشدى. شۇنىڭدىكى
ساويت دولتى مەم باشقا ئاپىتالىست دولتلىر
قارارىدا بىرلەشمە دولتلىر تەشكىلاتىغا تەك
چىلىك قىلماقدا، مەم بو احوال بىر سەز
سىيالىزم دولت ايپله بىر كاپىتالىست دولت
نىڭ بېرىگە باشا لايىھىلەش قىلىشنى كۆرسە
دور.

تۇرۇنڭ بو قاتىمى سوزلەرگە بو تۇم
شاقى صىقتى سوزى، امريكا ايپله سا
ويت اورتاسىدا بىر تىچلىق صىجىت
اچىشقا سبب بولۇپ قالادور دەيدى.
پراق، شۇنىسى مەم بار كە،
يۇقارىقى ايكى تۈرلى احوال يالغۇز
شول ايكى دولتنىڭ ايچىدە بولغان اش
دور، امما خىلق آرا مەسىلەلەرە پنا چى
دى وضعىت دوام ئىمەكە. انسانلارنى
تىچلىق ئىرىكە ماگىدورا دورغان احوال
لار آز كۆرۈنمە كە. بوندىن سو
خىلق آرا وضعىتنىڭ يوشلۇقىغا ساويت ايپله
امريكا مناسبتىنىڭ ياخشىلاشىغا ھىچ
كىمەك كۆزى يەتمەيدور.

امريكا ايپله ساويتنىڭ مناسبت مە
ئەسىنى اورناتماقتا، اورتادا پنا
ايكى تۈرلى مەسىلە تۇرغولادور. بونىڭ
بىرى بىر بېرىگە اوخشاشقان ايكى تۈر
لى تۈزۈمدەكى دولت بىر بىرى ايپله
بىرلىككە ئاشا لورمۇ؟ دېگەندىن عىبارت
بولسا، يەنە بىرى امريكا ايپله ساويت
ورتاسىداكى قارىمۇ قارشىلىق سوقۇش
دىن كېيىنكى دىنيا تىچلىقىنى، يوزا خورغان
ئاساسى سىيىلەردىن بولا لورمۇ دېگەن
مەسىلەدىن عىبارت.

بىرىنچى مەسىلەگە كەلسەك، يالغۇز
نظرىبە ياقىن قالغاندا كۆپ آكلاشماچى
لىق چىقايور. سبب، نظرىبە ياقىدىن
سوزلەگەندە، كاپىتالىست دولتلىر ھەزىمەت
سانسىيالىزم دولتىگە دوشىم كۆزى ايپله
قاراپتور، حتى اونى يوقايتىپ تاشلاشنى
اويلايدور. شۇنىڭدىكى سوتسىيالىزم دو
لتى مەم دىنيا ئىقتىدىن دېگەن شىعار اش
تىدا بارلىق كاپىتالىست دولتلىرىنى غەس
رۇپ تاشلاشنى اويلايدور.
مەم بو نظرىبە ياقىن قالغاندا،
امريكا ايپله ساويت اورچون بولايور بىرىنى

1948 نچى يىل مەم يىقىپ كېلىپ قالا
دى، اوتكىن اون بىر آي خىلق آرا
مەسىلەلەرە امريكا ايپله ساويت دولتىنىڭ
اورتاسىداكى قارىمۇ قارشىلىق بارغانسا
رى كۈچايدى، بو خىلق آرا وضعىتنىڭ
بىر قەد جەدىلەشىپ بارغاندىن دىنيادىكى
بىر بولۇم خىلق مۇندىن سوڭ امريكا
ايپله ساويت اورتاسىنى ياخشىلاشقا شو
نىڭدىكى دىنيا تىچلىقىنى سەللاپ قالىشقا
چارە يوق دەپ مەبىسلىككە ئوشمەكە.
ئانا بىر بولۇم خىلق مەمى زور سو
قۇش قوزغولادورغان بولدى، مەم
جەدى ساقۇشقا جاسۇرلىق كۆرۈمەكە.
دېگەن كىم ئىشوقلىرىنى ئارزۇماتدا. امما
بۇرۇن بو قىر مەقسەتلى ياكى مەقسەتسىز
قىلىنغان بىر تۈرلى تشوبىق ئايى بىر
تۈرلى فېكەرلەرگە او قەد ايشانلىق كىكە
لى بولمايدور. ياقىندا بولغان امريكا
سايلانمىدا، امريكانىڭ خىلقىپىل فرقىسى
غالبىت قاراتتى. مەم بو حال، امريكا
خىلقىنىڭ سوقۇشنى بەزگەنلىكىگە وبانى
تىچلىق سايلانغان اوچون قاتتىق نىت باغ
لاغىلىقىغا ائىبان بولا الايدور. شۇنىڭدىكى
ساويت دولتىنىڭ 51 نچى يىللىق دولت
بايرامى كۈنى مولوتوف اوزىنىڭ سوز
لىگەن نطقىدا: «تروماننىڭ قايتان
رئىس جەپۇرلوققا سايلانغانلىقى، جە
ھەرىت فرقىسىنىڭ اچۇقدىن اچۇق الپى
بارماق بولغان نچاۋچىلىق پلانىغا آمىر
قا خىلقىنىڭ قارشى چىققانلىقىنى ائىبان
ايتتور» دەپ اوتتى. دىيەك مولو
توف تروماننىڭ حكومەتىنى بىر تىچلىق
پروپىر حكومت دەپ تاشقان بولدى.
بونىڭا قاراپ بعضا امريكا سىياسەتچىلىرى
امريكا ايپله ساويت مناسبتىنىڭ احتمال
ياخشىلاندىق قالىشقا امكانىت بار دېگەن
قاراشقا كىلى. چۈنكى اولار مولر

ايكىنچى مەسىلەگە كەلسەك، 2 نچى
دىنيا سوقۇشنىڭ نا ئېبرى ارغاندىن،
سوقۇشنى كېيىنكى دىنياغا يەتەكچىلىك
قىلىش مەسئۇلىتىنى خىلققە امريكا ايپله سا
ويت ايكى دولتنىڭ اوستىگە اراتىلىپ
قالدى. شۇنىڭ اوچون خىلق آرا ماجرا
لەر كۆرۈنۈشكە امريكا ايپله ساويت
ورتاسىداكى ماجرادىكى كۆرۈنمە مو،
امما خىقىتەن بو ايكى دولت اورتاسىدا
كى ماجرا خىلق آرا ماجرادور. مەم
كەتۈرسەك، بىرلەشمە دولتلىر مەجلىسە
ياكى باشقا بىر مەسىلەلەرە امريكا ايپله
ساويت ايكى تۈرلۈك فېكەرى بىر چىقايور
چىققان مەسىلەلەرە عمومى حالدا حال بو
لۇپ كىلىدى. يالغۇز بو ايكى دولتنىڭ
فېكەرى بىر چىقايور چىققاندا، مەسىلە
حال بولا المەدى. باشقا دىنيا دولتلىرى
(دولى 2 نچى)

يورثقا اقين

آقناستانتانداكى چيني توركستانداكى يورتداشلار دن 13 كشى بويىل كابلان پامير تاغلايرىنى بويلاپ يورتقا حركت قىلغاندوركه بىر آيىن سولك يورتقا قا ووشا اولدورغانلىقىنى تخمىن قىلماقتا .
2 نچى دفعه اولراق يولغا چققان
4 يورتداشيمىز واپور بلن شاخته يگه كىلىپ او بردن يورتقا مېرت قىلغو سيبور .

» « () » « «

تقدیر لههك اوچون مراجعت

خوتن واليسى، قاراقاش، خون، لوپ، چىرا، كرىبه، كاشغر كېنه شهر، پاتى شور، پاتى حصار حاكملارى يول ياساشدا زور بىر كوچ صرف قىلغانلىقىن
3 - رايون تاش يول اداره سى بولار نچى تقدیر لههك اوچون مركزى اولاش تورما باقناقتىما مراجعتده بولونغاندىن باشقا اولكه لك حكومتكه دم التماس كوندورگەن

خىدەتچىلار نك صلاحىتىنى بلگولەش

امتجان و صلاحيت بلگولەش باقنا لىقى حكومت خىدەتچىلەرگە مخصوص بىر قانون تۈزۈپ، تصديقلاماق اوچون مسوده سىنى مائورى پالانغا سون ھازىر كۆنۈن اچىپدە تصديقلايىپ، اجرا قىلمايدورغان بو قانونىن باشقا اسكى چاره و نظامنامەلەر بىكار قىلغوسىبور .
باقانلق يىنە بىر اوختوروش چقارىپ اولكه لك حكومت قارماقتىكى خىدەتچىلار نك بو قانون اعلان قىلغانغا قىر حال ترجمەلەرى و تىكىتلارنى تولسو روب برىشلەرىنى بىلىدورگەن .

سايىن او قوغوچىلار يەزغا

نراقى ھوانك كۆندىر - كۈنگە اور لەمەندە بولغانلىقىن طولانى غزتمە نك آيلىق آبونە سىنى 15 نچى بويىل دن باشلاپ ھىر يىرگە 500,000 توركستان دوللارى قىلىپ بلگولەتوق . بوندى بو رون غزتمە زگە مشترى بولغانلار نك اسلى آبونە مدنى قىسقار تىلمايدور غانلىقىنى سايىن اولوغوچىلارغا بىلىدورەمىز .
الغاي نىرشايى

اولكه و شىھر خبرلەرى

(چىنى توركستان آزانسى ووزەل مخابرە رىمىزدن)

بىر ھۆزگىر علمى جەمئىيىتى

13 نچى نويابر كۈنى ساعت بىر دە نورك اوبغور اوبو - ماسىدا آخوند لار، باش منورلەرنك اشتراكى بلەن ھۆزگىر بىر علمى جەمئىيىتى قوروش مجلسى اوزدورولدى .
چىنگىزخان حاجى داملا و محمد شا كر منھاج الدىن حضرتلەر طرفىدىن نطق لەر سوزلەنگەندىن سولك « چىنى تور كستان اولكه لك ھۆزگىر جەمئىيەتالما » نك نظامنامەسى و آتى تصديقلانغاندىن سولك جەمئىيەت رۇسلكىگە چىنگىز خان حا جى داملا، معاون رۇسلكىگە محمد شا كر منھاج الدىن حضرت و جەمئىيەتنك رس

» « () » « «

تورک قازاق ياشلار يىنىڭ فعالىيىتى

شەھرىمىزدەكى منور نورك قازاق ياشلار يىنى نىمەك جانور، مەجىد اوبۇ نى، نورغان سايرامى، آيتقارى، خو جە غفار كىي اقتىدىلەر نورك قازاق خە قىيىنى دىماوى بىلىمدىن خىردار قىلىش، باشقا مللەرنى قازاق خەلقىنىڭ ھىيات طرزى بلەن تەۋبىر ايلەش مقصدى بلەن

» « () » « «

تسلى و ھعارف ئىقتىش اوھەكى

اوزەل مخابرىمىز نك 10 - نويابر دا بىرگەن تىلغرامىغا كورە، كوچاردا تو روب قالغان تسلى اوھەكى، بو مەن اچىپدە تىكشوروب كەمەك اوچون توقسو و شەھىار ناھىيەلەرگە حركت قىلغان . بو

» « () » « «

(باشى 1 - بتمە)

ھم اورتادا رول اوينايمالدى . شونك اوچون آمىرىقا ايلە ساۋىت اورتاسىنى پاختىلاش دىنيا تىھلىقىنى ساقلاپ قالا نك اساسى شرتى بولوب قالدى .
دېمەك دىنيا تىھلىقى بو ايكىنى دولت نك مناسبىگە باغلق بولوب قالدى . بىرگون آمىرىقانك وضعىتى ساۋىيەتنك افكار غام ھەسى بو ايكى دولت نك مناسبىتى ياخ

اچكى و تاشقى خبرلر

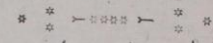
(12 - نويار كابل، انقره و پاكستان راډيو لوريښن آلندی)

شويجو اطرافيدا سوقوش جدى

نانكين - شويجو سوقوشى نهايتى اتنى دوام قيلمائدا، نانكين بلن شاا بهيښك تقريبنى حل قبالدورغان بو سوقوشك جديلمشيشى مناسبتى بلن نكين بلن شااگنهنى اچيگه آلمان 47 چارسى كيلومترلق برلرده حربى الت اعلان قيلمى.

نانكين - حكومت راډيوسى سوز

چيسى شمالدا سان جهتن بك بولغان حكومت قووتلريگه بش يوزمك مقدار نهى قوممرنست قوتلرى هجوم قيلملا ما ايكه كلگيلى اعتراف قيلمى. اما بو بردهكى حكومت قوتلريگه شمالى شرفه سن ياردم قوتلرى هم ينگوزولمه كده لگي نى و حكومتك بو مولهن خاطر جمع ايكه نلگيلى علاوه قيلمى.

اهريقانن چينغا بولغان ياردم ايشينى نكشوشوچى كلى

سان فرانسيسكو - سابق بيوك آل بى ويليام بورس اوچاق بلن شاخته له كدرى. بورس قونفرينسك چت

نولتلرگه قيلمغان باردملرنى اداره قيلمى چى مرننگ وكيلى نامى بلن چيندهى ياردم ايشلهرينى تدقيق قيلم قايتاور.

(*)xx(*)xx(*)

ياپون اروش جنايتچيسلهرى حكم قيلمى

توكيو - نوكدواى خلق آراسود حكومهتى - دنيا اوروشينى قوزغا فان ياپون اروش جنايتچيلرى اوس - بدهكى سوندى تماملادى. نتيجهده او فلسطينده هر ايكي طرف اوز الديغا حركتكه كريشدى

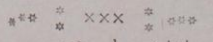
توكيو - نوكدواى خلق آراسود حكومهتى - دنيا اوروشينى قوزغا فان ياپون اروش جنايتچيلرى اوس - بدهكى سوندى تماملادى. نتيجهده او فلسطينده هر ايكي طرف اوز الديغا حركتكه كريشدى

اسقى هم تمام بولدى. وكيللر فلسطين حقيده مهم قرارلار قبول قيلمائيقى بيلنورمه كده. آبارا پاشا بو مجلسين كيبين قيلمغان سوزيده: نتجلق حركتى اوزى قيلمائيقى بولغان حركتلرنى قبالا برسون، بزمو اوزيمز اوچون عملى حركت قرارلارى قيلمىوق. نتيجهلهرى باقينا معلوم بولادور دىرى.

بهيرون - مصر باش وزيرى نفا راشى پاشا بهيرون راډيوسينك خبر قيلمىچه، قالوجه دگهن جايدا مصر عسكرلرينك هجومگه دوام قيلمائلى حقيده سوزلې، بهوديلر برلمشكن ملتله نك فلسطين حقيدهكى قرارلهرى و متاركه وكيللريگه مېچ اعتبار قيلمى اوزى بيلگهن حركتلهرينى دوام قيلمىور دى. شونك اوچون بزمو آمنى برله كهن ملتله قانداغ قرام قيلمى مىلى اوزيمز بيلگهن حركتنى قيلمىقا كيرش - دوك - دگهن.

قاهره - مصر حربى وزارتى خبر چيسى مصر قوتلرينك قالوجه صفيده هجوملريگه دوام قيلمائدا ايكه نلگيلى بيلسوردى.

عرب برلگينك مىياسى هيئتى مجله

مولوئوفنك اهريقا سايالاهيا واشينغتون - جهه ورينچى ملت وكيللرين وينديبيريك، تروماننك هو سايلامدا اوتوب چيقلانلى حقيده

خطا تفسير قيلماسلقنى روسيهگه اخطار قيلمى. بو سايلامدا قولغا كلتورولگهن نتيجهلر ايكي پارتينك اورتاق روشده

اورناغا آبقان سياستيهگه 47 مليون بيلمن تاشلانيش ارقابيدا بو سايلام نتيجهسى كورولگه نلگيلى بيان قيلمى. وينديبيريك سوزيده دوام قبال: كريميل آمريقا تاشقى سياستيهده بير بومشاش بولوشينى كونكهن بولسا. بونكهن مېچ نتيجه چيقلمايورد. چونكه مونداغ يوه شاشنى كوتوش، سايلام بيلمى حسا بينا روسيه نك خطلاشقانلارين كيلم چيقلان. خطا حسال خطا نوشه نجهلر گه اليب بارانور - دىرى. سوز آخر سيدا، آمريقا تجاوزهيلارغا فارشى مش ترك بير صالح زوليدا ايلگرلشنى دوام قيلمىور. و بتون دنيا بلن (سا ويت بيرلگى هم شونك اچيجه بولغان حالدا) صميمى بير دوستلق مناسبتيهده ياشاسور ده علاوه قيلمى.

غربي بيروك قوماندانلهرى عسكرى اوروشهله ريدن

پاريژ - آمريقا مءافقه باقانى مه ترپارستون تونوگون فرانسوز مىلى مءافقه باقانى طرفين قبول قيلمى. پارستون غرب برلكيهگه كيرگهن نولتلر نك مءافقه اوچون نبرهك بولادورغان عسكرى قورال و باشقا نرسهلهر اهتيا چينى نكشورمهك اوچون كلگه نلگيلى بيلسوردى. پارېژدن لوندونغا كيتب، آمريقانك شرقى اتلانتيك ديكز كوچله رى قوماندانى آدميرال كومارى و اور تا ديكز قوتلهرى قوماندانى كينرال شاره بلن كوروشمهچى ايكه نلگيلى علاوه قيلمى.

كازا - مارشال موثت گومرى هوللانديبهگه كلى. هوللانديينك قو روغلق ديكز هوا قوتلهرى قوماندان لارنى مارشال موثت گومرى بلن عه كرى مجلسلر ارنكوزلهاى باشلاى. استاكولوم - شويتسيه، نورويگه و دانبه عسكرى متخصصلهرى استاكوف لومدا توپلانيب، عسكرى ساحهده ايش بيرلكى قيلمى مستلهمينى مناركه قلم حانچى. اسكادريايوه مءافقه بيرلرگى هيئتى اوتكهن ايذا قورولغانلى معمه گه معلوم ايدى. بو شو ميئنك عه ليايقا كوچكنا كيتيدور.

ترقی

لړندونغا معجزه لك عالم دوسه ميا لغه ايمسورور. پر يوزيده موجود بولغان ترقياتي اثرلرنيك فوتوغرافي بلغن رسمي انلسا، حاضر قري مدنيتني آران لوندونغا اوخشاش كورسنتب برور. لوندوندا بولغان بېر آدم، عدالت حكملرنيك جريانيهني كورمهك ايستمه، كوز اليضا مر نرسه دن بالاسور مركزي تشریح بولغان و دنبادا بز كورگن سبا ست قاعدلرلردين كوپ قيسمي كشي قيلنغان او، بيوك پارلامنتو كيلر. ايجيگه كيرگن زمان يوز سكمسن مليون اعضان مرئب بولغان مدني كمالنده برنجي بولماسامو، برنجيلردين سا نالغان بېر ملتلك آلك ممتازلارين اوج، تورن يوز مبعوث (وكيل) كورولور كه هر برى ايشچي قومگه و استقبالها بېر فوق العاده فساحتى بلغن ترجمان بولغان، عرفان بلغن عدالت حكملرنيك شي ر ترقياتي سبيلرلرني توغديوروشدا خاشي مكاتفا يايانورغان قدر چارن كور ستهفور.

بو ممتاز ميئت عمومي بېر مقصد اوستيده فكرچه انفاق بولغان قيريق، آلك و بعضى وقتلرده يوز، يوز آلك، لك كيشيمن نوزلرگن بېر انجمن سبيلسوروك، بيغيشلاريدا بېر تجاوزه ويا داغديغا پيدا بولوش بېر ياقدا نرسون، آرالاريدا سوزلنمگن ادبياته سوزلردين باشقا، اوشكورشلر مو ايشيتلمس. او قدر آدم بېر يرگه توپلانور، آرالارين بېر قانچهمسى سوز سوزلر، كامچيلسي جيم - جيت نكلا نور. . . شهممسي بېر - بيريگه بوسو نوپ بوردن حكومتلريريگه كبتلرلرمعرض حاجت ايلرلر، قيلمكلىرينك يوزده توة سالي حقيقتكه موافق بولغانى اوچون قبول قيلينور.

نخعي، پارلامنتو طرفينس بويلاگن حكملرني بيچريشكه مامور بولغان مسكملرده، حالملار كورولموروكه هر ايشدا اصافي و عدالتهك انالارنيك بقة قتمين زياده ذولونه دور. حكومهده هيچ كيم بېر قانغا هم «افندي» سوزمين هست بېر تعبير بلغن خطاب ويا اشارت قبالاماس هيچ

كيم جبر قويالقنى، ماموريت وظيفه لرلردين ويا اقرار قيلموروش واسطهله ريدن بى ناملوماس. عدالت بو حالدا ايكن، نخعي مبرفت اونين زياده ناملنده تور. قايسى مكاتبك بارساق بولايلى، مكتب ايجيدىكى اون، اون ايكي ياشداكى بالالار گويبا كه چوك بولوب، قايتان كيجيكله كنه كندهك عادتده بيگرمه، اونوز ياشقا كيرگن آدملرگه اوخشاش هر نورلك انتظام و تربيهگه بويون سونانور. روشديملر بارديركه اوج، نورت تيل او قور و عالي علملردين اتنى يقنى فن بيلور.

اون، اون ايكي ياشلى بيگرمه بيگرمه بش بالا باشقگه كيرور، گواه قوللاريدا بېر غزته بولنور بو ذول بلغن دنبلنك حالدين خبردار بولوشقا چاليشور. و گواه بېر بوره كده اولس توروب هوانك لطافتيه تاملشا قيلب طيب همتن وجدانيه لندله نديورور. كيمه لره نوردوم - نوردوم بو لرب بوش وقت ناهقان همان مثلا ربا ضيفتك تارتش قرتى قانونلاريفا اوخ - شاش آلك چوكور مساملرلرني مطالعه قيلاشقا اورونور.

دوكلاريدا كاتلار كوزلوروكه آيتايلى، آلمانيه حكملرنيك حقوق حكمتى حقيده بولغان فكرلرلرني محاكمه قيلاشقا توتونور. بېر حيوان باشغيمس بار: قشما - لهردهكى مزاوقلار بېر - بيلرلر كوز ين كوچوروسه، نوح كيممسي توفانين قورقوب، او يرده قوروقلغا چيقلان ده دروندا نيمعلا بار بولسا بو يرگه قويغان ديگن تصوردا بولونور. رسدخانه سېدهكى دوربونلار بلغن اسمانغا قارلسا، انسان اوزمى بو طبعه نيك سرتيغا بېر سائقه بلغن بتور عا لملرني سير قيلاشقا چيقلاندهك قباص قيلور.

كيتخانلريريگه كيرسه، مرتلين ايكي، اوج مليون كتاب و بولارنى تاپش او چون «هر دنكه عالم» صغيفه لايق بوزلرچه كتاب ايكلملر موجود دور. مطالعه ايكلملر بولسا آلك خالى ده

گن وقتي مزده 500 دن كام بولماس آرالاريدا 50 ياشداكى قوزلار و ياشداكى قوزلار بولنور. پارلامنتو دا بېر خزينة لكتب بالوروز برلورد اوتا اونوز مكفا بلكه ايدلك كتاب وفق قيلقان.

قابر يقارلغا كيرسه دمشتن وچ دا نوكلر تيك نورانور. بېر مطبهده آلك ماك ايشچى له ديورغانلقى، بېر پيو قابر يقار اون بش ماك آرابا ياتالى بار ايكنمدا كورولور

باشدن اياق چيرايلىق و سارايلىقا اوخشاش زنتك اوتلرلر بارونوز ايجيه اوج ماك آدم يانار، داسترخانلاريدا تورنك كيشي يمك بهر. بزمى مملكتلر ديگن بول طبعه نى اوزيگه بوى سونديورغان دانما سعى و عام جهتلريده صرف بولغان فكرى حقيقت قوتى بلغن اوندا بېر سعادتك جوان ياراتقا نديوركه نوردك مبالغلر بلغن اورالغان ايراي خيالى شاعرلارنيك تصوير قيلبان همت چينداكى جوهرين قالمهلر، زين سلالر رنگين گلستانلار اونك سايبه سياتلور.

بونداق بېر قانچه پيل ايجيه اير تابلولتى لوندون ويا روم آيتنى قرا سا حاليجا كلتوره نيك ممكين بولماسقا لقينى بز هم بيلمز. فقط مدامك كوروبا بو حالغا ايكي عصر ايجيه بيتن كهن و مدامكه ترقياتي سبيللر اولان دا موجود بولغان ايكم، بز او واسطه لرلرني حاضر ناپاز. ايش اطرافانق توتولسا، هيچ بولماسا ايكي عصر ايجيه دنه بولسون بزنك هم آلك مدن مملكت لهردن سانلادورغان بېر حالغا كېلشيمز كه شېجه بارمورور؟

بو مقصدكه بيتشده كويلمگن تو سالفولارنيك يوقوقلوشيفا، كويلمگن احوالارنيك اوزگه تيشيگه، كويلمگن سبيللرنيك حاضرلايشيفا بولميشلر، ايسان معرفت و سعى ده بولغان نده صانمزينك توزه ياييشيگه بېر چاره ناپه اتى هر ايشكه مقدمور.

1872 - پيل . نوپاير

آخريسي:

اوروجى و قانك المئى كوچاسى نهمى التاق تشروبات اداريسى

بىز خەلقچىمىز

بىز ھىلىچىمىز

بىز ئىنسانىيەتچىمىز

ئىلھام، شادى، فەكرىدە، بىرلىك!

1948 - يىلى 17 - نويابىر
0446-842030848-0420-842030848

مەدەنىيەت ۋە پەن ئىنقىلابى
باش مەسئۇلى: ۋەزىر

1317
1317
1317

ئورنىمىز تور كودور

دېئىمىز اسلامدور

يورتىمىز تور كىستاندور

220 - سان چەكلىمە نومۇرى : ئىلھامى - شەرىكە 800000 اولكە دوللارى

ئالەملار جەمئىيەتىنىڭ بىرگەن ئامبىدى

بىر مىللەتنىڭ ئوز اوزىدىن دېنى و
مىلىي ئىشلەرىنى بىر نىظامغا سالىش او
چون اورونوشى، او مىللەتنىڭ اوپخانغا
لىقنى كورسوتتور. بوگون ھر ساھە دە
ايلاگىرى كىتكەن مىللەتلەرنىڭ مەھمەسى دېگە
دەك دىئەلمەككى قەدىمىدە بوئون اوپ
خاننىش ھىركىلەرىنى دېنى و مىلىي تىشكى
لاتلار بىلەن باشلانغان و بو پۇل بىلەن
انتىظامىن چىققان دېنى و مىلىي ئىشلەرى
نى بىر قالىقا سالغان ئايدىلەر. بوگون
چېنى توركىستان مەنورلەرنىڭ بو پۇلى
ھىركىكە بل باغلاغانلىقى مەھمەزنى سې
وېنىدور چەك درجەدە ئى ئىشلەردىن دور.
بورتومۇزنىڭ او باشلىدىن بو باشقا
قەدىمىي تۇزاقىغا آيلانغانلىقى، دېنى
ئالەملارنىڭ نەسىب اېچىدە قالغانلىقى
بىزگە آپ - اچىق سورتور، بوونىڭ ضرر
لەرىنى چىكەمە نەھەز. درووش و ئىلمى
قىياقتىگە كىرىپ ئايلىپ دېنى و مىلىي موقە
لمەردە ۋە موم يىرنى اشغال قىلغان بىر
مەنەب نەسىب ھىركىلەرى چىنوبدا قىلماقدا
بولغان ھىركىلەرى سوڭ چىكىگە
ئىتكەن ئايدى. ۋە مەقدەس دېنىي ئىئوز
لارنى اوزىگە ئاقاب ايلىپ، خىلق اوستى
دە ظلم واسطەسى بولۇپ ئالغانلىقلارى
افكار غەمبە مەزە بك يامان و تەلىكە
لك ئاثيرلەر بايقاندا ئايدى. بو پىرگە
كلەمەز، ساڭھىي ئازەلەرى و سىياسى
مۇستەھەزگە سەنھان، شىرىنى ھىكەملەرنى
نى ھىقى بىلەن اجرا قىلماغان، بوئون
ئىشلەرنى مەنھەت كوزى بىلەن كوزەتكەن
بىر بولۇم ئىلم، آخون و صوفىيلارنى
ساناپ اوتتوروشنىڭ حاجتى بوقدور.
ئىلى، مەدىنى و مىلىي جېھەز ئىسكىياككە
و جەھەتكە قارشى بىر جىريان بارانماقدا
بولغان بىر وقىدە بو مەنەب ھىركىلەرىنىڭ
بو پارلاق ھىركىلەرىگە نە قەدىمىي ھىركىلەرى

توبغان بىرلىك پلانلارنى، مەقدەلەرى
بار بولۇپ، بوئون توركىستان بوېنىچە
مەركىزى بىر جەمئەت بولاراق بىر تىشكىلا
ئىگە و نىظامنامەگە اېگە اېگە، لىكىنى اوڭ
رەنمە كەمەز. بىر يولى بىز دە امىد
نورلەرنى پارلانغان بو جەھەتكە، قەدىمىي
لەرىمىزنى، ھىركىلەرىمىزنى مەنھەت
تورا لىمايمىز.

1 نەجى بو ھامما جەمئىيىتى اوزىنىڭ
مەقدەس وظيفەسى بىلەن ئورتومۇزدا بوڭ
سەھك بىر موقە اشغال قىلغۇسى و
بوونىن سوڭ بوئون دېنى مەنھەلەرىمىز،
دېنى اورونلارنىمىز باغوز بو جەمئەت
بىلەن مەركىزىلىك شىركەسىدور.

2 نەجى دېنى ھىقەلەر، شىرىيە
ھىكەملەرى بو جەمئەت آرقاننى اجرا
قىلغۇسىدور.

3 نەجى جەھەتكە سېب بولغۇسى
ھىر ئورلىك اويدورمىلار و دېنى نەسىب
اورنانن قوتەرىپ، مەلام دېنىنىڭ ھىقى
ھىقى مامىتى؛ ئىلمىگە بولغان دىئونى نام
مەنەسى؛ بىلەن شىرىق قىلغۇسى دېن
و فن غاىپىگە بولغان ھىكىس تىشوبىق
و ھىكىس ھىركىلەرىگە مەدان بىرلىمە گۇ
سىدور.

4 نەجى بو جەمئەت، اسلام دېنىنىڭ
توغرولقلىقىنى، شەھەتلىنىنى و شىجاعتلىنىنى
نەجلى قىلغۇسىدور.

5 نەجى مەلوم بىر وقت اېچىدە
دارالئىلم ئاچىپ، ھىقىقى دېن ئالەملارى
بىشتورگۇسى و بو صەرت بىلەن دېنى
مەكتىلەر، مەسئەلە اصلاح قىلغۇسىدور.
افكار غەمبەگە بو قەدىمىي بىرلىك،
بىرگەن بىر جەمئەتنىڭ نە قەدىمىي ھىركىلەرى،
مەھابەگە اېگە بولانورغانلىقىنى بو پىرگە
تصوير قىلا لىمايمىز. مەلت الدىئا اغبىر
بىر مەسئۇلىقنى اوستىگە ئالغان، قارا؟
غولاشقان اققەرنى پارولانماقچى بول
(ئىلمى مەنھەت)

اولگه و شهر خبرلری

(چینی تورکستان اۆنسی و اوله مخبرله ریمدن)

تعمیوات نظارتینگ یائی تخشیکلاری

(26 - نوایر) تعمیران نظارتی طرفیدن ایچکی چینینگ مشهور شهرله ریمن بولغان سوبجوغا ایهر تیگن عبدالقادر، شریف، محمد امین اونی لمر ایفهیگه چینینگ صنعتینی تولوق اورگو نوب یاقیندا شهریمزگه یتیب کلگن

26-25

تلفون سیممی اوغورلانغان

(26 نچی نوایر) شهریمزدهکی تلفون باشقارماسی، شمالی فاقادهکی توك ككشسه اویدن شبن چوگرده گهجه بولغان آرقانداکی اون تونقوزنال

26-25

تریغلو هیدانلاریغا دائر

(26 - نوایر) نفتیش بشارینگ ماعون بشارینگ تهن سیگ وی، چینی تورکستان جنوبینی تکشوروب یاقیندا خاقانگ غله، سدی - موی خصوصیدانکی تیله کلرینی الیب کلگن .

آلاشیمزجه، آشلق باشقارماسی احوالیغا قاراپ آبریم رویشده جوال بریشنگ سرتیدا هریر ناحیهلرگه اوخ دوروش قیلش حقیده اولگه حکومتیگه التماسدا بولونغان .

1 - خوتنده بو ییل آلینا دورغان غله فرانسی عملی احوالیغا قاراپ، شول برده آلینا دورغان بھادی، و آن اوزوق لارینی خلق یمه نلرینی کوزده توتوب، کورس بلن فل آلینا دورغان بولغان فقط آشلق آلتانلارنی کیلمر ییل آرتت یاردانی سیراق نال وقتیدا کمبیلرگه برمهک بولوب، آلینب بولغانلار یتەر لک بولغانلقن، فالغانلاردن آشلق آلماس بولغان .

2 - بو بوگوز، کورلانگ آشلق مح صولانی مول بولماغانلقن، سدی می

النمسا دیگن تیلکی قبول کورولمهگن .
3 - کاشغر ولایتیدهکی هربر ناحیه خلقی غله فراق آلاورغان کوره اوز گرتیب بریلسه باخود 36 - بیلغا اوخماش یاریم النمسا دیگن تیلگینی آشلق باشقارماسیغا سونغان ایری .
بو حقه 30 - یایی ترپغو یرلرینن مولاش (اولچمش) ایشق کیین قالغاد لقتن وقتاق یاریمی آلتان . بو ییل یر اولچمش موانق حالدا تکشورگننگ دن خاقانگ یاساق ایشلری ینیکلندی انگ اوچون باشقا ایشلرده طابکارلق بولماساق کردک دیگن مضموندا تاغرام چککن .

4 - لوپ ناحیه خلقی : الاباغ دیگن بردهکی بوز یر 4 - درجه لک یر قیلب بریلسه دیگن تیلکی خوتن والی محکمه سنی آرقانق آشلق باشقارما سیغا التماس قیلغان . بو حقه برنلک درجه ایریمی 1 - 2 - 3 - درجه لهرگه بولونه دورغانلقن بو هم قبول کورولمهگن .

باشقا موشه لهرگه اولگه بولارلق بیر حالدا بارلق کورسه تیشی، کورسه تکمن خنمنی بلن برون دیندارلاریمزنگ رعیتینی قارانیسی بک ضرور دور .
عبدالستار چوپان

المانیه زور صنعت منطقه

سی مسئله سنی

(اتقره) زور صنعت منطقه سیلا - صنعت موشه لهری . اوزیگه قوبر بریشی یاقلاب بریگن آوبرکا و لجر لیز تکایفله ریگه فرانسز رسمی مقاملری و غزنه لری جری قارشلق کورسه تمی ده دور . فرانسزلرنک فکرچیجه آلمانیه زور پولات صنعتیدن فادولانایب قورلو لابیش و تکرار آوروپا تنجلیقیفا تیلر که پیدا بولوش قورقونچیسی پیدا بول لادور . انک یاخشیسی بو منطقه نی بوللو دولمرنلرنک عسکری نظارتی آستی او تونماق لازمدور .

26-25
اھریقانا کامونست لیبر لهری سود استمیدا

نیویورق - آمریقادا توتولغان 12 کامونست لیبرننگ بوگون باشلاپ نیشی لازم بولغان محاکمه سی دوتوره لار طرفینن بریگن راپورلار یوزین بلی کینگه قوبولدی . سوراقچی بولارنگ گنای حقیده سوزلپ ؛ بولار کامو نست پارتییمیه گه یتمکچیک قیاب ؛ سکو متن یقیمتاق حقیده تشریفاتقا کریشر کمن . شونگ اوچون گنماکار بولوب ، سودنا بریلمه کده - دیگن .

فلسطین مسئله سنی حقیده قیزغین پارشمالار بولدی

لوندون - فلسطین مسئله سنی حقیده بیرلشکمن ملتله تنجیلق هئتی مجلسیدن بوگون فرغن مذاکره بولدی . بوهی خارجه وزیری شرنوک عسکرنی آرقان چکن دوروشکه قانتیق قارشى چقدی .
" نیزنی آلتان یرلهرمز دن قوراللق کوچمن باشقا هیچ فاندانق کوچ چیقارلا آلمانلار " ددی . دوتور بانج ، هر ایکی طرفنگ عسکری 14 نچی اوتک بردهکی یرلهریه چکن دورولسون و شر برده بیر بیطرفی منطقه آبریسون ، سوقوش نوخانغاندن کیین صاخ اوچون بیرلشمه ککه قرار قیلنسون دیگن طلب نی قوبدی .

اچكى و تاشقى خىبرلەر

(15 - نوپار انقره، كابول، كراني، پاتن شرق رانپولارپن)

حكومت هو اقولتلەرى جدى فعاليتكە اوندى

نانكىن - حكومت قوتلەرى سويا جودا قانتق مجادلەكە كرشىدى. سوياچو صفىيەنى قومونست توپچى و فيادە موقەلەرنى اوزلوكسىز بومالاندا. حكومت عسكەرلەرنىڭ قوروغىن و موانت كورسەتكەن فعاليتلەرى نتيجهسىدە شويا جودا بىر مونچە يوققار قارغاكلەكن بولسامو، اما وضعىدە قىطى بىر اوز گوروش بولغانى يوق. حرب، تېخنى دوام قىلماقدا. چونكە دشمان قوتلەرى شەر آيرورومىغا 15 كيلومىتر ياقىن جايلاردا حرکت قىلماقدا. نانكىننىڭ 150 كيلومىتر شمال شرقىدا بولغان

اڭ بيوك مادامە مركزلەرپن و اڭ مەم نومور- يول توگونلەرىدەنور. سويا جوناڭ توشمەسى مركز شەرنڭ توشمە سى بلەن نتيجهلەنىش. احتمالنى بار شو نڭ اوچون هر ابكى طرف بو سوقوش قا اچكى اوروشنىڭ حل نقطەسى دەپ قاراماندا. و بتون فوتنى ئويلاپ بيوك بىر ميداخ مەنابەسىگە كرشەكەنە. ئان كىتىن شوياچوئاوچوقلار توركوم- نور كوم جاليدا اوزلوكسىز ارچماقدا. اوزوق و عسكەر تاشوغان اقتوموبىللەرمو ئان كىتىن شوياچوئا بولغان بتون تاش بولاردا اوزلوكسىز حرکت قىلماقدا.

ويليام بولوسىن كوتولگەن اميدلەر

شانخەي - آمريكانڭ چىنفا بولغان ياردم ايشلەرنى تكمشوروشكە كلكەن آمريقا وكىلى ويليام بولوسنىڭ كىلىشى بلەن شانخەيندەكى منور دائىرلەر حكومت

متنىڭ اچكى وضعىتىن قورنولوش او چون آمريقان بېرىلەتورغان ياردەنڭدر حال ارتتورولوشىنى افادە قىلالىقىغا قشاعت رىشمەكەنە.

(*)**(*)

انگلىرنىڭ ايكىنجى ولى عهدى توغرىدى

لوندون - تونگون (دوشنبە) سائمت دن تورت ارنكەندە انگلىترە ولى عورى ملىكە ايلراويتا بىر اوغول ئوقىدى. بونىڭ خوشحاللىقى مئاسىتى بلەن دولت سارايىدا قىزىم توپ آتلىدى. بتون لوندون شەرى بايرام حالىنى آل

دى. بىرگون انگلىترە، كانادا، اوسترا ليا، دانىيە، بلگىيە، هوللاندىيە و آمريقا غزىنلەرى بلش مقلەلەرنى بو ياكى تو غولغان شەزادەنىڭ دىئاغا كىلىشىنى تېرىك لەشكە باغشلاماقدا.

عرب بولمىسى ساندىلپوننى

قرار گما قىلمەقچى

پارېس - غرب بولمىسى اوزىنىڭ عمو مى عسكرى ارزانگامى قىلب ساندىلپون شەرىنى قبول قىلغانلىقىنى غەبرى رەسقى اعلان قىلدى. مارشال مونت گومرى مو، قو روغلى دېكز مارشاللارى بلەن غرب بولمىسى عسكرى قوتلەرى حقيقە مئان كره دوام قىلماقدا عسكەرلەنڭ آلدىن شقى اورنى قىلب لوگسونجورغىنى قبول قىلغانلىقى مە اعلان قىلغانار .

يول ياساشدا پاشىلىق

نيويورق - پرافىسورلارن وپىنكر تون ككرى اولومە مە يول ياساش مەسئەلىنىڭ عملى شكانە حل قىلىش او چون يولنى ايلاستىك بىر مادەنن يا ساش لازىملىقىنى بىلەتوردى. آسفالت اور نىقا سىنتىتىك رىزىنكا ايشلەتكەندە، توپراق يۇللارنىڭ يەنمە چىملىق بو لاروغاشى بولامو، ياغورغا سوغا قارشى كوپ مستىك بولوشىنى بىلەتور دى. اونڭ اوستىگە بو وقنقەپە يول ياساش قىيىن بولوب كلكەن قوملنى چول مەردە سىنتىتىك رىزىنكە بلەن يول يا ساشقاندا قەرنى مېچ چاپچىلمايدورغان قىلغانلىقى بولوشىنى تصدىقلاپ بردى.

رال حقيقە

سان فرانسىسكو كالىفورنىيە تېخنىو لوژى انستىتوتى پرافىسورلەرىن فرىد زويد، توپا آستىن بارب چت مەملىكە لىرنىڭ توپراقى اوستىگە چىقىپ پارتلايد دورغان تەپكەلك بىر قورال ايجاد قىلىنە شى احتمالى بارلىقىنى بىلەتورمەكەنە. پرافىسور: مونداخ بىر قورالنىڭ توپ راق آستىن اوزون كېتىشىنى تائىن قىلىش اوچون، بىرنىڭ قاتلاملارى حقىقە مە تېخنى خىلر كوپ بىلمەلەرنى بىلىشكە ضرور اركەنلىگىنى بىلەتورمەكەنە. پرا فىسور بو قورالنىڭ تىچ وقىدەلى قاندا لارنى سوزلەر: بو قورال كان ايشلە رى دېكز ئوبلەرنى تىقىق ايشلەرگە اوھشاش ساھەلەرگە ايشلەتلىسە كوپ قاتلاملار بىرەتور دى.

يونان خانى چالدارسىنى كاپىنا قوروشقا بوپوردى

آتينا - يونانستاننىڭ حكومتى بولغان سو پولس كاپىناسى استغفالى تصدىقلاپ يونانستان خانى باقى كاپىنا قوروش اوچون خارچىمە وزىرى چال

دارسقا امر قىلدى. چالدارس حاضر كاپىناسىنى تىشكىل قىلىش اوچون مئان كەلەرگە باشلادى. بىرايكى ئون ايچىدە آدمە لىرنى تاللاپ كاپىناسىنى اعلان قىلسا كركەن .

(*)**(*)

ياپونىيە قورغانلارى پارتلاپ قىلماقچى ايدى

گرېت لايكس - آمريقا دېكز قوتلەرگە منسوب بىر سوزچىنىڭ بىلەتوروشىچە سوقوشنىڭ كېيىنكى زەنلاردا آمريقا قوماندانلارى پارتلاچى مادە تولتورولغان كېمەلەرنى عسكەرسىز باير قىمە قىرغاقلارغا ايلەپ اوريدەلمەكەنە مە قورغانلارنى كوككە اوچورماق تيار لانغان ايدى اتوم بومبا ايجاد بولوب

تالپ اجرا قىلنماي قالدى. بو كېمەلەر نڭ ايچىدە قىرغانقا بارغاندا، قوروغاققا چىقىپ، تورت چاقى بلەن اچكىرى كىرپ پارتلايدورغان ساللامو بار ايدى. بو كېمەلەردە بتون وانەنى بلش قو ماندان اويچكە كورسەتەت تورانخورغان بىلادىزورلامو اورناتقان ايدى - دى.

آيتلا

(اقتباس)

تارىخىي مقدرات و جغرافىيە، تۈرك ملتىنى، ايلك تارىخىي صحنەسىگە چىققان كۈندىن بۈگۈنگەچە، بىتون دورلەردە ئىما ئك حشامەتلك دنيا ايمپراطورلقلار بى بلەن بىر صفە قويغان، بارلىغىنى خاكىيەتنى بۇ بۈيۈك دنيا قوللەرنىك قو لىدىن قان بىدلىگە الماقى زور بەداللىور غان ايدى. تۈرك ملتى بۇ تارىخىي وطي غەنى دائىما موفىقت بىلەن و ائۇ پىلاق شكىللەردە باشقاردى. ائك اسكى زمان لارەن بىرى، دنيا ئك ائك بۈيۈك قورمانە لار بىرى، ائك اوستا دولت قورغۇچىلا رىنى، ائك حقىقىي كۈلتۈر بارانقۇچىلا رىنى تۈركلەر يىتشتۈرمەيدۇ؟ سوقوش و صالح صەنئەتلەرنىك ائك استحقاقى مەئلەرى تۈرك ئك پورەكىدىن چىقمايدىمۇ؟ دنيا خاكىيىنى فكىرىنى قانچە قائىم اثباتە لاغان، شرق و غربنىك بىر نىشەر سزە شى بولغانلىقىنى كۈرسەتكەن، سل بو لوپ آققان، اوق بولۇپ ياغقان و او روپانى بىر آسيا ولايتى قىلغان تۈركلەر ايمىسمۇ ايدى. سوقوش تارىسى مارسنى اولار ئاپىلەر . و حيات جوش قونلىقىنى دىئونىسوسىسەن الدىلەر. بو ئك اوچۇندورەكە تۈرك تارىخى تكداشى يوق بىر داستان بولدى... رىئالته لەر داستانى... حيات و ظفر داس تانى...

آيتلا بو داستان قهرمانلارنىك بىل كە ائك اورۇنالى، زمانەسىدە آروپا ئك مەدارىتيا حاتم بولغان بىر قانچە مەم آدەمن بىرى ايدى. آچاسى رو گىلاسىنىك اولوھى بىلەن مچارسەستان (رىنگرىيە) دائى تۈرك ھون ايمپرا تورلىقنىك تختىگە، بەردى بەلدە بىلەن بەرلەكە چىققان بو اېنرۇرى و ارادە قائ غاغى، بىر مەن سۈگرە، بو ايكېلكنى يوقانپ بىتون ملت اوستىدە بىر و يالغوز خاكىملىقى، شريك قبول قىلماي- دورغان سردارلىقى اورنادى. ملت كە حاضرغاچە بىر بىرلكنى بردى. حا ضر بىر ملت: بىر ايمپراطورلىق و بىر رەھبەر لار ايدى و دوشمەن ايكى بۈيۈك دنيا ايمپراطورلىقى ايدى: شرقى روما و غربى روما ايمپراطورلىقلارى، ايتلانك و خاندلك ادارەسىدە ھونلار

چۈنكە تارىخ بو يردە تۈركلەرنى بو عنوان آستىدا ئانور- دنىيانى باكىدىن ئيتىرە تەبىلەر. آيتلا ارلامو - ارقا شرة تى و غربىنى استلا قىلدى. خاكىيىنى نارا دژدن جنوبى المائىگە قىر اوزو رار و بو بروغى تخبمو اوزانلارغا كىتەر ايدى.

آيتلا، موندوزوقلك بو اوغلى، اصل منبەئى، چىن ايمپراطورلىقلارى بىلەن بوى اولچەشكۈچى اسكى تۈركلەرنىك مەنشىم نساكىدىن ايدى. بىر گۈن تارىخ چىسى اوزك رەسمىتى شونداق سىزار: ئرغان بىر باش، آسەر بىر تىن، تىرەن كۈزلەر، بىس بورون، ساقال اور نىدا بىر قانچە تال قىل، ئك مورە، قىسقا بىر وجود، عىصبى بىر سور بر گوچى نىستىز بىر بوى، مغرور قەدە لمەرى و عظمتلك خلفى، ھونلار قىرا لىنىك بىتون كىشىلككە يوقارىدىن قاراغو چى اوستونلكنىك شەرىئىنى افادە قىلار ايدى.

گرچە اونلا زور ايمپراطورلىقى بقاقالا حامدى و يالغوز بۈيۈك ظفرلەرنىك خاط رەسى قالدى. فقط بارانقان روھى با قىنور، بو قهرمانلىق روھى و ظفر و حىنور و دنيا ئك بارىمىشا حاتم بولغان، قەدىمقى باقى زمانلارنىك فانلارلى آرا سىندا گرمائىيە و ايسكىناتفا اوخشاش ايكى زور ايمپراطورلىقى حاساسى استىدا بەرلەشتۈرگەن يالغوز شۈدور. تونا ورەن بوبلارلى اوزك اولكەسى بولدى او سىتان آلارلى و بالطبق سولارى بىلەن بوپولغان و ايرىلغان اسكاندىيانو قىرال قىلارلى اوئا بويدىن سۈندى. شرقدە اسكتىيا چوللەرى اوستىدە آيتلانك اول كەلەرى نە بىرلەرگەچە اوزوران. بونك اوب - چۈرەسىنى بلگۈكەلەك ئىستىنور. فقط شو بىرى راست كە او وولگا بوى لارنىدا سلطنت سورەر و ائچىلەرىنى چىن ايمپراطورلىقلارى بىلەن بىر مفا وان اتقاقى مائارىمىگە اېرورور ايدى.

آيتلا، اولكەلەرنىك چوئلقى و سلطنتى تىنىك سورلىكى بىلەن اسكندىر نوالقرىن دنمو طالحلق و اوستون بولۇپ قەدى، اسكندىر يالغوز آسيانى استلا قىلغان و سلطنتى مېلادىن اول 323 تا 336 غا قدر آران 13 يىل دوام قىلغان ايدى. آيتلا ھە آسيانىق، مەدە آروپا نى فتح قىلدى و خاكىيىنى 19 يىل سوردى (434 - 434)

كوز فاجەسى

ع . اوتكوز

كوز - اى قوتراقان كوز تەجور قولۇق 149 سارغادىنى كىلەن، كۆكەلمەن اىب. تەزوتوب مەقتىز: چىچەكلەرنى ھە باشلارنى خانان شاخارلى قاندىر دىختلەر بالاغا، قاندى تېتەرشەپ ائىقتدا قاندى اوكسى ياپراقلا، ئە حىات، تە سۈگى، تە بىر مەظالمە قانلادى خاندەقنى برۇو قارلاز ...

بەر . مەصلىھى كوز اطاعتسى بەز چايتورۇپ اتىنى كىلگەندە ئەنە كىچەكلىب قوتراقا و پوران شامانى يىرتقىلدى . كىناھىس . تەپ نىچەر ...

بوزانلار باسقىرۇپ ھويلا، ھويلا سۈندۈرۈپ ئىقتىدى، تەپ ائىشكىنى اوچۇرۇپ ھو اويىك چىقارلارنى اللەقسىز قالدورى تەپ بەشىكىنى دىكەدە ساچلارى سراسان اناجان كاه ائىشكىك، كاه بەشىكىك تمان ئۆگۈمۈر، ائراقان بوواونك نالە - زازىمى بو قارا تېزاقونى كۆكە تەتۈر.

تەكەنر چىچەكلەر تەشەر چاراللار، ھە زاندا قوتراقاچ پوران قوغاسى، بەشىكىكە تاقىلغان بوواق چىچەكلەر سوراھى ائىتەرەم، اوزك دەواس؟

ارموزى 9 - نۆمبەر كىچە

تۈرك بۈيۈكلەرى ويا تۈرك اتلارى 1 (3)

ابا - خارزىم خانلارنىن دىن مەسەد خاندەق نە رەسى مى سلماطن خانك زمانەسىدە قۇلدەگەن ائىشلەرگە ازالاشقان بىر قىر مى نىكىدور.

اداق - 12 - مىصرىك اورتقارلادا شامدا كۆمەش سورەن بىر تۈركدور. بونك وقتىدە شا خاندەق سەرە بىر اوى سالتانغان ايدى. بە جەلەرىدىن يىلىك بىتون فصلەرى ئى سەتقىلەر ايدى.

اداقاي - ايراندا اباغانلى كۆمەشنى قوران ھە كۆمەشك اوفىدور. اباقاي - باياسى او كەندىن سەرە تەكشەك چىقىمىشور (ھەرى 663) . او، وقتىدە چىچەك ئىرەلەرى، ارا سىندا فوئالز بولمىشور. ھەرنىك التى يۈز كىسكەن تەپ ئىياىدا اولمىشور. تۆتقاللىك بىك سۈبەر ائىشى. ھەج كىم. تىك رىجىشىنى ائىستەمەن ائىشى شىمال تۈركلەرى، خانەلارنىك چوقلارغا

اداقاي - اباقاي - اىكەلەرنىك چوقلارغا . اداق . زولەر، ائانولدا با وقا زولەر. اسكى قورك اركەلەرنىك بولمىشور. جوجى خانك تەپەلەر بولمىشور. قىرغىزلارن بىر قىمىلەنك ائىدىور. بوقى لەنك بابالارنىك اتى ايدانور. (خاتون) ائانكەلەرنىك يىمەلەرىدىن ئانغان مەدەن زىكىمىك قىدىور. ئانسان داخلى تۈركلەك خانلور. 2۰ يىلغا باقىن مەنغوللارنىك قوللارى استىدا كۆمەش سورەمىشور. ھالەن خانىك اوقان دەمىرىك خاتونى ائىدى التى ئۇز كىسكەن سەك ھەرنەدە اولمىشور

ابىن - دىوان لغات المركەد بىر اركەك اتى اولغوز زارولۇك بىر اركەك بىر تۈركدور

ابىق - اولغوز زارولۇدا اتى كىمەن بىر تۈركدور

ابىشى - اسكى قورك اركەك اتلار بولمىشور

ابىز - التى مەصلىھەت بىر اركەك بىر قەدىمى دور. بىتون داخلى كوچك قۇمىلەرگە ائىز - دىمور

ابىتەخ باشى - اسكى قورك اتلار بولمىشور

ابلق - قىچاق خانلارنىن يادىخانك اولغوزلەر

تۈرك بۈيۈكلەرى ويا تۈرك اتلارى . ئالمق رسا لەنگ مەدەسى اولكەن يىل 2۱ - دىكارى 121 - سان 1۰۰۰ باشلاب نەشر قىلنغان بولسامۇ رسالەنگە اسك مەھمىيەت قىلغۇچى تەشكىل قىلغان تۈرك دى ھەمۇ باسماغان ايدى بولدىن سەرە تۈرك اتل رەسى مەدايا غۇتەمە تەرقە قىلغۇچى

عرقهز توركدور
تينييمز اسلامدور
يورتيمز توركستاندور

مدیرا عیسی الب تکین
باش معرزا ۱۰۱۰۱ دوقرا

1948 - نیل 24 - نوایر

222 - سان چهارشنبه قمتی : آیلقی - شهرگه 800000 اولگه دوللاری

سوقوشدن کینکی المان صنعتی

هن شهرلر شولار دور:

بیرلین ، هامبورگ ، دارنشتار ، کاسل ، فرانکفورت ، مونخ ، مانهایم ، کارلسروهه و باشقارلار . باشقا کوبلهگن شهرلر مو درجه - درجه تعریب زورده . بو آزاد انسانی حیرتکه تاشلاپ سورغان بیر حادثه هم ا . ک . قاربینه دوستریه لهرینگ مریره بومبارماندن قورتولوب قیلغانقیمدور . معلومدورکه : ا . ک . فابریقالاری المانیهنگ آغیر صنعتینی توپلاغان آک بیوک المان خمیا ، بویاق و دارو اورنیدور . متلر تختکه چقلانسن کین « او برده » ناز قاق بیر حالدا بولغان المان خمیا صناعتینی یالغوز بیر قول آستیماداره قیلشنی اولاب « خمیا و بویاق صنایعی مشتریک منفعت بیرلکی » معناسیه خا کپله دورغان ا . ک . نی قورغان او دی . ا . ک . المان ایومربیلایزیمینگ خمیا فسمینی اداره قیلغوجی بو ساحه دنیانگ آلا بیوک شرکتی ایدی . بو تشکیلاتنگ مرکزی فرانکفورتدا ایدی . و آیتیلشله درجه فرانکفورت شهرینگ اهمیتیه بو برده ا . ک . مرکزینگ بول خانیلمین ایمش . بو تون شهرنگ ایچی اطرافی بومباردامان قیلغاننی حالدا فرانکفورتدا بیر محلچیلک چولک بول خان ا . ک . ننگ نه مرکزی بناسیخا ونه باشقا قسملاریغا بومبار تاشلانما . لغنی حیرتکه لایققدور . المانلار بوکام بیزچهلک حیرت قیلمای بانادور و - متفقلمر بو برلرینی ساغلام قولها کلتو روش اوچون بومبولامان . منله شو نکلن عبارتدور : دهپ اوتوب کیتهدور . المان صنعتینگ آک بیوک قوقایله شی بومباردمانن کویراق « بوزوب آلیب کتیش » دن بولغان . برنجی و

سوقوشنگ سولک بیللاریدا قیلنغان بک تاتیق هوا هجوملاریغا رغان بیر لهشمه دولتله المانیهنی اشقال و تقسیم قیلغاندا المان صنعتی بوزده 80 آباتی - آستی بولغان ایدی . بونگ همه سببلری بار دور . المان فابریقالاری بومبار دامانغا اوچراغاندن سوگره ، سوقوش غیرتلریگه کرشمهک اوچون بولار ، درحال تیزک بلن تممیر قیلنش قا باشلا دی . المان صنعتینگ بیر قیس می بر آستیدا قورولغان صحرا و قش لالارنگ بویلاریغا و بولوبمو اورمان لارنگ ایچیگه باشورونغان ایدی . الما نیه اشقال قیلنغان زمان ، حاضر هم یا شاماندا بولغان و ایشلپ چقارش قد رتیگه ایگه بولغان بو صنایهنگ بوزده 99 سوقوش ایندوستریسی ایدی . المان صنایهی بوگون بش تورکوه گه آهرلادور :

- 1 - بومبار دامانسن بوتونلی خراب بولغان و یوقالغان فابریقالار ،
 - 2 - قسمان تعریب کورگن فابریقالار ،
 - 3 - متفقلمر طرفین بوزولوب آلیب کتیلگن فابریقالار ،
 - 4 - بومبار دمانن قورنولوب قالیب ، بوگون فعالیتده بولغان فابریقالار ،...
 - 5 - باقی قورولغان ویا قورولماق دا بولغان فابریقالار .
- بو بومبار دامانن آک کوب خراب بولغان فابریقالار ، بی الحصه ، لیمانلار دا ، تمور بوللار کتر گامیدا و دریا بویلاریندا ، غارلارنگ اطرافیدا ایشله گوجی فابریقالر بوتونلی دیگوهک خراب بولغان . بو آزاد سترالیوزیک جهتین مهم نقشه لرهده بولغان شهرلر ، ایچیده فی فابریقالر بلن برابر خراب بولغان . بو آزاد آک کوب تحریبات کور

ایکنجی دنیا سوقوشلارینی نایمین قیل خان المان سوقوشی ایندوستریسینی یوقاتماق هدفینی کونکوجی تورت متفقینگ قوللانغانی بو سیاستی ، المان صنایعینی یوقانوجی آک نایبیرک مسه تیم بولدی . بو خصوصدا آک آلف کتکهن ممالکننگ روسیا ، آک آز تطبیق قیلاننگ آمریکا ایکنه لکی قبول قیلنماق دا . بو خصوصدا انگلیز و فرانسوز لارنگ آمریقانن قیزقراق حرکت قیلغان قی شکایت بوللی بیر نیل بلن سوز لغنه کده دور . فابریقالارنی بوزوب اوز ممالکنلریگه توشوماق موضوعی ، بیری سیاسی ، یته بیری اقتصادی سببسن ایلگری کلمه کده : سیاسی سبب المان ایومربیلایزیمینگ قایتا توشلیگه میدان برمسک و اوزنگ قوللانغان سوقوش ماشیناسینی اورنانن کونه ره کیدور . سیا سی سببنگ آرقاسیغا موکونگن اصلی اقتصادی سبب بولسا صناعت ساحه سیدا فی المان رقابتینی اورنانن کورتوروب تاشلاماقدور .

المانیهده یاقینن قورولماقدا بولغان فابریقالار هم بار تور . بولار بوتونلی تجلق اوچوه خدمت قیلانورغان بیر مامیتدای صنایهدور . باقی قورولماقدا بولغان بو ایندوستری اجنبی سرمایه سنیک باردمی بلن وجود بولماقدا . بولارنگ مهم بیر قسمنیق آمریقالفقلار و انگلیز قانس قیلانیدک ، مولاندن ، پاجیقا ، دانیارقا و اسویچره لک لهرمو المانیه ده المان تخنیکلهرین قازله نیب باقی ایشلپ چقارش اووا لاری قوروماقدا دور . بومبار دامانلارغا ، بوزوب کوجوروب نشله رگه فارماسین بوگون آسکی المان صنعتینگ بوزده 40 - 45 فی آباتی آستیدور و بو حالی بلن آمریکا و روسیه دن کینکی دنیانگ آک بیوک اوچنجی صناعت قو تنینی تشکیل قیلماقدا دور .

اولکه و نشهر خبرلری

(چینی تورکستان ژانسی و اوزل مخابره ریمندن)

بیر یولیوروق

بولون بورون هر تورک قایمانچہ	لارینی اولکه حکومتکه معلوم قیلن
لق، شدتک تالاش - نارتیشلارغا سبب	تصدیقلا تانان سولک اونکوزوش حقیقه
بولغان حاکم و کیلهش میتن سایلما	مسعود بک صبری یولیوروق کورسه نکهن.

*** * XX * ***
تجارلار جمعیتیده

شوریمزدای تورک تجارلار جمعیتی | لکیکه سابق رئیس ابراهیم خداوردی،
 ده سایلما اونکوزولوب جمعیت رئیس | اورونباسارلقا باقی آخون ساپلانغان.

سرنسگه استحصالاتی

تعبیرات نظارتی قارماغیدا بولغان	غوزهک سرنسگه ایشلن چقارماغدا بول
سرنسگه فابریقاسی، استحصالاتینی کوپهیت	خان بو فابریقا یوقاریدانی فل تولوق
مهک اوچون اولکه لک حکومتدن 17	بریلگن تقدیرده هر کون 10000
میلیارد فل سوراغانیدا تقریبا 10	میلیارد
قدر فل بریلگن. حاضر کونده 4000	میلور.

کورلا دهرنه کیمک ۵ نجی اولتوروی اوزدورولدی

(کورلا خبری) بیام دهرنه کیمزنگ
 5 نجی نوبتک اولتوروی 29 نجی
 اوکته بیر کونی کوندوز ساعت 12 بلن
 حاکم محکمه سینک دهرنهک اویتنه اوز
 دورولدی. بو اولتورومدا، محمد افه
 دی اسماعیلی، «حر یاشامانک آسا
 سق شرطی» دیگن موضوع آستیدا
 قمتلک بیر قونفرانس بریب اولدی.
 شعر ادیبانلار بابیدا: یاش شاعر
 لردن، دولانی، ع دلشاد، نظر کریم،
 غفور چوگ، محمد موسی قالتا، خلیل
 صابری، اسماعیل افندیلر، کویله گن

غفور چوگ

دنبیلک ۵۵ یغیمی چقاریلماقچی

(کورلا خبری) ناحیه مزده باشلار
 طرفیدن تشکیل قیلنغان بیام تورکومی
 بیام دهرنه کیمک خاطره سین قالدورماق
 اوزره «بیلک» ناماق بیر یغیم چقاریش
 نی قرار قیلغان اییدی. بونکها بیام
 29 نجی اوکته برده اونکوزولگن 5 -
 دفعه لک دهرنه کده قایتا مذاکره قیلنپ
 بلکگه ینه اختیاری یاردم توپلانندی.
 ایلگرسه آخر م. طامری معاون حاکم
 داره حسینی 3 توب خوئن کافندی عب
 الدقاد حسینی اون ناخنا مای کافندی
 محفل الدین عشوری بیر ملیون، احمد

جان بش یوزمک دوللار، مطیع الل
 صوم بیر ملیون، اویغو اوبوشما
 کی خدمتچیلری ایکی ملیون دوللار
 غفور حسن ایکی ملیون دوللار،
 والدی افتدی بیر ملیون دوللار،
 تالله نیازی بیر ملیون دوللار،
 بک بش یوزمک دوللار، واهد فاریم
 یوزمک دوللار، ع. جمال اوچیوز
 دوللار، ذکوالله رحمانی ایکی یوز
 دوللار، ابوالقاسم ناصری بش یوز
 دوللار، محمد ثوردی صدیقی
 یوزمک دوللار، خالق ناصری بش
 مک دوللار حربه قیلدیلر. حاضر
 باشلاب مجموعه نی چقاریشقا جدی
 شیلمه کده یاقینقی بیر قانچه کون
 ده یاپلانغوسیمور.

معارف پرور زاتلاریمیزغا تشکر سونامز

(مرکت خبری) یورتومزده معارف
 ایشلری یورگوزولگننگه آنچه وقت
 خاه بولسامو، مکتبلر بک کهنه ایتک
 لیکس بعضی اوقوش اوقوش ایش
 ریمزگه آنچه توسقونلوقلار بولوب
 گهن ایدی. گرچه تورک اویغور
 یوشماسی بو مکتبلرنی اصلاح قیلش
 نیت قیلغان بولسامو، لاکین اقتصاد
 قوتی عاجز بولغانی اوچون یاسایا
 غان. مکتبلرنک یوخیلدکی خرابلر
 نی کورگن، ایکنجی رایون یورت بلن
 لمشی علی آخون بک اوز کننی آق
 کهنهگه اوزی بیر مکتب یاساب بریشی
 اویوشمان اونونگن. اویوشما روم
 صت قیلپ مکتب پلانلارنی سزپ بر
 گفندن سولک، 12 آغیزلق اویدن عب
 رت بو مکتبنی بو بیل کوزده اوز رال
 خوی بلن بتدوروب اویوشماقا تابشور
 غان. علی آخون تالک بو همیتینی
 کورگن، 2۰ نجی رایون معاون باشلن
 لمشی آخون بک، نفیث قیاب اوز مع
 لمشی غاز کول مکتبینی اصلاح قیلش
 هرکتینی قوزغال بورت خلقین اختیاری
 یاردم توپلاب بومکتبنی هم اصلاح قیلپ
 6 آغیز صنی سالغان. بوتون ناحیه
 خلقین بو معارف پرور زاتلاریمیزغا
 تشکرلر سونامز.

عبدالقاد صابری

اچكى و تاشقى خبرلەر

(راديئو خبرلەرى)

بىر كوزدە ايئكى پادشاهلىق طلاق

قارمە و طوران) بوكونەصر پاد شامى فاروق خانىمى ملكە فرىدەن آيرىلغانلىقى اعلان قىلدى. بو ايكسىنىڭ نىكاهى 1937 دە بولوب بىر قىز و بىر اوغول بالالەرى بار ايدى. بو آيرىلشقا سبب كورسەتە آلماسن تىرى تىقىرى شونداق بولغانلىقى بىيان قىلدى. يەنە بوكون ايران شامى محمد رضاشاهنىڭ خانىمى ملكە فرىدە بىلە آيرىلغانلىقى اعلان بولدى. فرىدە مصر پاد

(*) **x(*) **x(*)

رور ھىستلەسى

(پارىس) آلمانىنىڭ بىوك آغىر صنعت منطقىسى بولغان رور اولكە سىنى آلمانىغە قايتوروب برىشكە آمىرقا و انگلىس ھۆكومتلەرى فرار قىلغان رور ھىستلەسى

(*) **x+**x(*) **x

فلسطىن ھىستلەسى

(لوفنون) تونوگون بەودىلەرنىڭ جوايى برلەشكەن ملتەز مجلسىگە كەلدى. جواينىڭ مضمونى عرب دولتەلەرى بىلەن بىواسطە صلح مذاكىسە قىلىشى طلب قىلىش و جنوبى فاسطىنگە 13-اكتەبەردەن كىيىن كىرگەن عسكىرىنى قايتوروشنى قبول قىلىپ آلمان بورون كىرگەن عسكىرىنى قايتورماسلىقتىن عبا تەورە عرب ھۆكومتلەرى بەودىلەر بىلەن مذاكىرە قىلىشى رد قىلدى. دوقە - تور بانىچ بو ايكى طرفەن آنىك لايىچە سىنى قبول قىلماغانلىقتىن مائىر بولغانلىقىنى بىيان قىلدى.

(پاينىن شرق) - بېودى و مصر دولتەلەرى نىقب بولگەسىدەكى عسكىرلەر (شام) نىچلىق مجلسىدەكى (انگلىس و كەلى ماكىل برنادوت لايىچەسىنى فرار قىلىشىنى مجلسەن طلب قىلدى، سورنە و ئىلى رىاض الصلح بو طلبىگە قانتق قار شىلىق بىيان قىلدى، مسئلە مذاكىرە اوستىدە دور.

** * **x**x * **

سوجو سىوقوشنى ھۆكومت عسكىرلەرىنىڭ ھوققىتى بىلەن نىتىجەلەندى

(شانخەي) 11 كوندىن برىچىن مىلى ھۆكومتى اوچون بىران ھالىنى ئالى بولم قىلغان سوجو سىوقوشى قومونوست عسكىرلەرنىڭ مغلوب بولوب قاچماق بىلەن نىتىجەلەن بىران تۇغدى. ھۆكومت عسكىرلەرى دىشمىنى غۇلاپ سادە - باكستان - سوجو سىوقوشى نىتىجە سىدە نانكىن و شانخەي غا قىغى بەرپا بولماق قورقونچ بىتونەلى يوق بولدى.

قورالسز لاندماق تار تىشمالەرى

پارىس (شايسىرايى) برلەشكەن ملتەز عمومى مجلسىدە ساوبت و اوكرىياناڭ «بىش بىوك دولت قورال كوچىنى اوچدە بىرگە توشورسون و آنوم بومىلىسى يوق انىلسون» دىگەن تىكلەنى كوپچىلىك طرفىن رد قىلدى. بلچىق ئا و فرانسەنىڭ «قورالسز لاندماق بولمىنى تىقتىق قىلىش بىتون دولتنىڭ قورال كوچىنى تىكشوروب ھر زمان نىشر قىلىپ توشوش اوچون بىر خلىق آرا كونترول ھىتىنى قورالسون» دىگەن تىكلەنى مذاكىرە اوستىدە دور.

بولىن ھىستلەسى

(انقرە) دوققور ايوان و تىرگوبەلىنىڭ مەكتوبلەرىغە دولتنىڭ جوايى كىلگەندىن كىيىن مسئلە بىر آز كوچىلەشەلمى، چونكە اوچ دولت مذاكىرەدن بو رون برلىن محاصەرسىنى يوق آندەك شىرتىنى قويدى. ساوبت دولتى محاصەرىنى حل قىلىشىنى شىراط قوبىلماقدور. تىچلىق مجلسىنىڭ رىئىسى براموگلىيا تورن دولت وكىللەرىدىن برلىن فل مسئلەسىنىڭ تىختىكى باقلەرىغە ھاىد بىر مونچە سوللەرنى سوردى. انگلتەرە برلىن بىلەن بىر نچە فل مەتخەسلەرى قىچقىرىلدى. آكلاشلىغانغە كورە براموگلىيا بىر لايىچە خاىرلانغوسىدور.

تورك بىوكلىرى ويا تورك اتلارى

- 1- (ئا) اجىبوجو - 1) باقوت نەزەرلەرنىڭ داستانلاردا اتى بولگەن بىگەندور (مەصلەرغە بىر قىرمان اتى)
- 2- اجى - مىنى داستاندا اتى كىچكەن بىر بىگەت قىزىق قىلدىكى كىمىسە قىزىق تۈۈنلە رەدە بىكەنرەك دىيىلگەن بىر ات
- 3- اجى - كارمىنى يىكى اچاننىڭ بىگەن ادىلە بەرد - دور سۆزگە، قازان اوانوسى بىلەن اوز خان غازىغا كىلىشىدور
- 4- اجى - قايشان خاننىڭ سراقى قازىدور
- 5- اجى - اوقىغور يازولاردا اتى كىچكەن بىر تۈر كىدور
- 6- اجى - تۈرك اتلار بەدندور خەزرىم خانى محمد نىڭ دائىمىي قاپرىخاننىڭ اىكەنلىكىنى اتى
- 7- اجى - ايتالىچى * بولغان بىدەك اچمىچى اتى
- 8- اجى - اچىل - اچىش بۇ اتنىڭ تىروۋاتى اشول نىڭ اتى بىلەن باقىملىقى بارنور
- 9- اجى - بايلىكەن سىمىر طۇرغۇرىدە ھۆكومت سەرگەن قارمىسى بىكەن بىدور
- 10- اجى - ھىندىستان بىلەن ھىندىستان اراسىدا اوتتۇرغان تۈۈرلەرنىڭ بىكەن بىدور
- 11- اجى - 1975 دە اققاتلار بىلەن سوقۇشقان اوقىغور يازولاردا اتى كىچكەن بىر تۈر كىدور
- 12- اجى - اوقىغور يازولاردا اتى كىچكەن بىر تۈر كىدور

ھەككۈرە ئۇغۇنسىدا

ئىسكى زىمانلاردا، ئىلمنىڭ بېلىندۈرە
 ئالماغان خادىملەرگە ياكە تىببىي قانۇن
 لارغا اويغون تىلمىگەن واقىئەلەرگە خار
 قە ئىسىمى بېرىلەر ايدى. حىتى علم بىلەن
 خارقە آراسىدا بىر تۈرلۈك اوخشاشما -
 لىق بار نىظ قىلىنار ايدى. علم -
 گە ايشەنمەس ايدى. خارقەلەرنىڭ بارلىقىدا
 ايشەنمەس ايدى. بوگون خارقلەر مە
 علمنىڭ موزىوالارى قتا رىغا اوتىدى.
 خارقلەرنىمۇ مەلۇم بىر علمى ايشلە
 نشكە باشلادى. دەيمەك كە علم بىلەن خار
 قە آراسىدا اوخشاشما لىق يوق ايگەن
 خارقلەر حىقىقەتتىكى خىطاسوزلەرنىڭ كىلىپ چىق
 شى، اۇنىڭ خىط نەزىق قىلىنالمىقى چىق
 خارقە، مە فائىق علمنىڭ اىضاح قىلا
 ئالمىغان نىسەلەر اىيەسەر. يالغۇز
 مادى علملەرنىڭ اىضاح قىلا ئالمىغان خاد
 ئەلەرىدور. مەنوى قۇتلەردىن بىحت قىلا
 ھوقى بىر مەنوىت علمى، خارقلەر
 نىمۇ اىضاح قىلا ئادور. بوئىن باشقا
 خارقلەر تىببىي قانۇنلارنىڭ سرتىدا
 بولادورغان خادىملەر مە اىيەسەر.
 زرا، تىببىي قانۇنلارمۇ مادى و مەنوى
 دىب اىكىنى جىنسقا ايرىلور. خارقلەر،
 مەنوى خادىملەردىن بولغانلىقى اوچون
 مادى قانۇنلارنىڭ سرتىدا بولسا مۇ ەنە
 تىببىي قانۇنلاردىن بولغان مەنوى قانۇن
 لارنىڭ سرتىدا اىيەسەر.

دەملارغا يۈكلەش توغرا اىيەسەر.
 بولارنىڭ خوامى اور دولارنىڭ روھىدا
 خوامى ملتەلەرنىڭ و جەئىدىدا يالقولان
 خان مەككۈرە اوتىنى مە حەسابقا قانماق
 لازىمور.
 مەككۈرە ساپەسىدە تۈرگە ناپالوننىڭ
 ايتاق آستىدا قالغان آلمانىيە فەشەنىڭ بىر
 قانچە خىطەسى بىلەن اويغاب تىرلىدى.
 مەككۈرە ساپەسىدە تۈرگە استقلال و
 وحادىتىنى يوقانغان ايتالە اىسان چىگوس
 لاراكى، بوگوسلار ەككى ملتەلەر ياكەدىن
 حىناققا كىلشكە موفىق بولدىلەر. مەككۈ
 رە ساپەسىدە تۈرگە مەركەدىن سۆز،
 بتون قوراللارى قولىدىن تارتىپ االىب
 يونان اور دوسىنىڭ قولىغا تىسلىم قىلىنغان
 آنداولو، بىر مەجۇم بىلەن نەزىرلەرنى اوز
 دى و آنگلىزىلەردىن مادى و مەنوى تاز
 دەملەر كۈرگەن ئۇنن اور دوسىنىڭ سىياسى
 و عەسكىرى چەرەسىگە اوق ايتىدى.
 مەككۈرنىڭ بو بىر سانلغان اجتماعى
 خارقلەرىدىن باشقا شەخسى خارقلەرىمۇ
 بار. « ساراڭلىققا ستمەدى بولغان بىر
 آدمى، ساراڭ بولۇشدىن قورتقازانور
 غان بىر واسطە بارمەدور؟ » مشهور
 اىيەر آنگلىز روھىياتچىسى بو سۈئالىنى
 سورىغاندىن سۆزگە جوابىنى مە برە
 فور: « او آدم بوئىسەك بىر مەككۈرە
 گە اىيگە بولسا، ساراڭ بولۇشدىن قور
 تولور » دەيدور. حىقىقتە، كۈپۈنچە
 ساراڭلىقنىڭ سببى، روھىياتى قۇتنىڭ عا
 جزلايشىشى، اذارە قىلىنەنچى قۇتلەرنىڭ،
 يەنى آرزولارنىڭ اوستىدە مەككۈ تۈر
 غوزادىرغان بىر مەم قۇتىدىن مەجۇم بو
 لۇشىدور.

بەئىضى آدمەلەرنىڭ روھىدا دائىمىي بىر
 خوشچاللىق، قزاحلىق كۈرۈلەدور. بوئىڭ
 سببىنى بەئىضى روھىياتچىلار مېكەنىڭ
 قۇتىدە كۈرەدور.
 خالېوكە بىر قانچە واقىئەلەر كۈرسە
 ئەدورگە عىبنى انسان حىياتنىڭ بىر دورە
 سىرە قاننىق بىر بەدىنىلىك بىر ائىز
 كۈچۈرەدور. باشقا دورلەردە بولسا نەھائى
 تى خوشخويى بولور. كۈپۈنچە بىر
 ئاش بىيگىت مەلۇم علملەرنى اوقۇشقا
 باشلاغان مەمن، بالاق تىرىبەسىنىڭ رو
 حىغا برەمەن مەككۈرەلەر، رىياىياتنىڭ و
 تىببىي علملەرنىڭ كۈل بو زادورغان

اىمەلەرگە قارشى چىداشلىق برە الماس.
 بالاق مەككۈرەلەرنىڭ بو نەزىرەنىشى
 « بالاق بىرانى » دەيمەك بىر مەجا
 لە دورەسىنىڭ باشلانەنچى بولور. بو
 بىرانىغا توتۇلغان ياش، بىلارچە بىدبىي
 لىكنىڭ بتون اچچىقلاردىن باشلار، اىمەل
 سنىڭ، اعتماد سنىڭ كىسلىلەرگە تۈتۈ
 لور. كىچىكلەر اوخلايلا ئالماس، نەھائىن
 بو اىلمەلردىن قورتولماق اوچون اوز
 نى اولتۇرۇشكە مە مەجبۇر بولور م
 بتون بو خاللارنىڭ سببى بالاقدا آغان
 شعورسىز مەككۈرەنىڭ تېرەشى، ئىيىقلىش
 سور، اكر بو ياش، بىئەرك بىر زەمىن
 قۇتىگە اىيگە بولسا بىلارچە تېرشقاندىن
 سۆزگە فاسقەنىڭ، روھىياتنىڭ اجتماعىيلا
 نىڭ باردەملەر بىلەن مەككۈرەلەرنىڭ مە -
 لۇم علملەر بىلەن بىرلەشەدورغانلىقىنى
 ئالا ئادور.
 او چاغدا مەلۇم علملەرنىڭ. مەككۈ
 رەلەر اوستىدەكى تەبىرىكار رولى قال -
 ماس. مەككۈرەسىگە شعورلىق، و نەزىر
 يەك بولۇپ ياكەدىن اېرىشكەن ياش،
 باشلىق بىرانىنىڭ بتون اىلمەلەردىن بىر
 يولى قورتولور. آدمى بالاقدا بول
 خانىغا اوخشاش شعورسىز اىيەس، غە
 سىنچە شعورلىق و مەكەمەك بىر سۈ
 رتەدە خوشخويى، اىمەل، اىمانلىق
 بولور.

مەككۈرنىڭ شفا بىرىش قۇتى يالغۇز
 روھ و سىگىر كىسلىلەرگە مەخسۇس
 اىيەسەر. مەككۈرنىڭ وجود كىسلىلەرى
 اوستىدە مە خارقەرى ئائىرلار باردور،
 مشهور آلمان عالاملار بىن فەشەرتەنى
 نەھائىتى قۇرۇقچىللىق بىر وجود خىستە
 كىيگە دوچار بولغان ايدى. بتون تىببى
 لەر خىستەدىن اىمىدىنى اوزگەن ايدى.
 فقط خىستە، روھىنىڭ قۇتى بىلەن مەككۈ
 رەگە يولەنەسى. مەككۈرنىڭ و ايماننىڭ
 ياردەمى بىلەن آز زاماندا خىستەلىكنى قور
 تولدى.

خلاصە، مەككۈرەك بىر آدمنىڭ روا
 حى صلاحىتىنىڭ بولغانىدەك وجودى مە
 مەككۈرە بولور. مەككۈرەك بىر آدم
 وئىي، عائلىوى، مىسلىكى وظيفەلەرنى
 حقى بىلەن بىجىرەدور. انسانلار آراسىدا
 ئىدا شرفلك و مسعود باشلار.

آدرىس:

تەشكىرلەر

ھاكىم عشور آخوننىڭ اينىسى
 حسين آخون آكا ايگىز قالغان دارالام
 نام او قوغۇچىلارنىڭ اغىر تورەوشىغا
 چىدا كىلىدىن 70 دانە ئايىق ئالب بىرىش
 كە وعدە قىلغان . حسين آخون كاتىڭ
 بو بو كىسەك ھەممىگە او قول نامىدىن
 سوغىز تەشكىرلارنى سوناغىز و بو
 كىم ھەت ايگەلەرنىڭ آرمۇدا كوپىيو
 شىنى آرزو قىلامز . ج . نىيازى
 ھىرى اوستەك نەمونە او قولغا تە
 مىرات نظارتى طرفىدىن 180 سېت كور
 مور يېرىلگەن بولسامو ، كاندن تاشوب
 كىلىشە قىنلا دورغانلىقىنى كوزە توتوب
 اتلىق عىسكىرى قىسمنىڭ باشلىقى ادم
 افندى اوز عرابە لەرى بىلەن 100
 سېت كومورنى تاشوب بىرگەن . او قول
 ادم افندىگە رحىمتلەر بىيان قىلماقتا .

*** (۱۰۰) ***

مطبوعات عالمىدە يۈرگ

صداسى

ئونگان ضىيالىرىدىن بىر ايكى ذات
 خصوصى مەصارىقى بىلەن « بورك صدا
 سى » ناملىق بىر مەجموعە نەشر قىلىشقا
 كىرىشكەن . علمى مائىرىياللار بىلەن خەلق
 نى ئانوشتورغۇچى بو مەجموعەنىڭ 1 -
 2 نچى سانلارى چىنچە و 3 نچى سا
 نى ئورگچە نەشر قىلىنغۇسىدۇر .

*** (۱۰۰) ***

سايىباغ ھەرقىچىلارنى

سايىباغ روزىگى يوسىف احمد افندى
 نىڭ تەشېتى بىلەن بىر صىنفاق مەكتەپ آچىپ
 لىيىب 50 دن آرتۇق كەمبىل بالالارى
 قبول قىلىنغان و ئوقۇتۇش اوچۇن مەلم
 سايلانغان . سايىباغ ھەرقىچىلارغا و بو
 لوبىو يوسىف احمد افندىگە رحىمتلەرنى
 ھزنى سوناغىز .

قىصابلارغا دائىر

باقىدىن بىرى تىرىلغۇ چىنقىمىز دا
 كوپ كۈچ چىقارغۇچى باش كىلارنى
 بوغۇزلاش اېشى اوج اىلىپ كەتكەنلىكىدىن
 بونى قەضى مەنە قىلىش توغرا سېدا نەمە
 ران نظارتى طرفىدىن ھەر والى مەككە
 سى ھاكىم ادارەسى مال شىقلاش اوبى
 و باجخاھەرلەرگە علاقە توشۇرگەن .

اولگە و شەھەر خىبرلەرى

(چىنچى توركىستان ازانسى و اوزەلا مەخابرلەر رىمىزىن)

بىلىم دەركىنىڭ ۱۵ نچى قاتنىملىق

اولتۇرۇھى اوزدورۇلدى

پان راضىيە خانىمنىڭ ناخاشاسىنى ۱۹۲۶
 غان دەرنەھچىلارنىڭ افرىنىغا اۋگە بول
 دى .

تقدىر تىقىد و اويون چاقچاقلار
 بايىدىن سولك ، آرگىن فېكەر بايىدا ،
 رۇئىس مسعود صبىرى دەرنەكەمىزە بو
 گونگە كىلگۈنچە يېگىتلىرىمىز غىرت بىلەن
 اوزلەرنىڭ ئورلى تالانتلارنى كورسۇ
 توب كىلدى . خانم قۇلارمىز دەرنەكەمىزگە
 قىزغىن بىر روخ بلە قاتناش بىرە آمماي
 تورا دور . موندىن كىيىن خانم قۇلارمىز
 ھم اوزلەردىن بولغان تالانتلارنى كور
 سوتوب دەرنەكەمىزنى يەنەم رواجلاندى
 روشىنى سوراپىن - دىگەن اتجا اور
 نىداكى فېكرنى اورتاغا اتىپ قىزغىن
 چاواكلار بىلەن قارشىلاندى . خانم قۇ
 لارمىزىن ائىم توردى ، بوگونگەچە دەرنە
 نىڭ عامى و باشقا ساھەدەكى اوشلەرىغا
 خانم قۇلارمىزنىڭ ارلاشا الماغانلىقىنىڭ بە
 ھىسى سىببەلەرنى كورسوتوب غەو سورا
 غىدىن سولك دەرنەك رەبىرى محمد امىن
 بىك بوغرا طرفىدىن ائىم توردىنىڭ فېكرى
 گە جوابەن بىر توشەنچە بىرىپ اوز
 دى . محمد امىن بىك توشەنچە سىدىن

شادەتەكى بىيام دەرنەكەمىڭ 15 نچى
 قاتنىملىق اولتۇرۇھى رۇئىس مسعود صب
 رى ، محمد امىن بىك بوغرا ، عىسە
 بىك افندىلەر باشلىق 350 دن اوشوق
 تورك آر عىيال باشلارنى اوز قوبنىغا
 ئالغان حالدا 4 نچى دىكابر كچ ساعەت
 6 بىلەن قازاق قىرغىز فلوبىدا اوز نو
 رولدى .

مچاس رۇئىس ع جوشقون افندى
 مچاسنىڭ آچىقلىقىنى اعلان قىلىش بىلەن
 يورتومۇدا توركىلەردىن يىتىشىپ چىققان
 بىر يىگەنە دوقتۇرىمىز عبدالرۇف افندى
 نى قونفرانسقا تەكلىپ قىلماق عىدال
 رۇف افندى ، « بو قومۇلوق كىسلەر و
 سل نىر كولوز ھەقىدە توشۇنچە »
 دىگەن موزوع استىدا ، انسان ھايتىدا
 آف زەرك بولغان مەكروبلەر ، اولەرنىڭ
 كىسلەرنى قايتاق پىدا قىلىش ئازىلىقنىڭ
 امىيىتى قەيدە بىر يارىم ساعەت
 قونفرانس بىرپ اوتدى . (قونفرانس
 آيرىم بايىلانور)

عبدالرۇف افندىنىڭ قونفرانسىدە
 دىن سولك ، رۇئىس مسعود صبىرى ،
 عىسى بىك افندى مەلۇن دوقتور عثمان
 جان افندىلەر و عبدالرۇف افندىگە قۇ
 شوچە و تازىلىقنىڭ امىيەتلىرىنى سوز
 لىپ اوتدى .

شەرلەر بايىغا كوچكەندە ، عىدال
 ھزىز مەخوم ، ع جوشقون ، ا . س .
 الماس ، بران روزى ، عبدالرشىد افندى
 دىلەرنىڭ ائچادى شەرلەرى و مەروم
 مى شەلمىز عبدالخالق (اويغور)
 افندىنىڭ موندىن يىگەمە نچە بىللار بو
 رون بازىلغان شەر پارچىلارغا اوقولدى .

كولل آچىش بايىدا ، ايلك اوقول
 نىڭ كىچىك صىنچى قىزلارنى تورك او
 صول نەخشە چىرلەردە بولۇندى . دەر
 نەكەمىزنىڭ اوتونوشى بىلەن مەشھور
 غۇلچىلەرمىزىن راضىيە خانم « قىزماتلار
 بىز » ناخاشاسىنى اتىيپ اوزۇدىن بو

تاشقنى خېرلەر

(2 - دىكابىر رادىئو خېرلەرى)
بىرلىنىدە ايگى حىكومت

لك توقونوشلار دوام قىلماقتادور . ساه لام كۈنى تىنچلىقنى ساقلاماق اوچون غىرب بولگەسىيەنى بىتون مەكتىب قولوب و اذارلەر پوليس و ژاندارما نظارنى آس تىغا آلندى .

لوندون - بىرلىنىدە شورلك حىكومت نىك بىكشەبە كونى بولانورغان سايلامى قارشىسىدا ساويت بولگەسىيە آپىرىم بىر شورلك حىكومت قورولوب ايوت دىگەن كىشى باش بولدى . غىرب بولگەسىيە قومونوستلار و ساچىلەر آراسىدا دىمىش

بولون تىنچلىق ھىيئىتىدە

بىرلىنىنك فل سىستىمى حقىدە مذاكرەگە كىرىشكەنلىكىنى و آز كوب اميد كونكەن لىكىنى آچوقلادى .

آنقرە - براموگليا نونوگون پاريس مين رومانغە يوروشىن بورون طرفىز آلنە مەخسەس و ساويت مەخسەسلەرى

فلسطين ھىستلەسى

شەرلەر آراسىدا قاتناشلى ايشلەرى توختا ماقادور . نەمايشچىلەر و پوليسلەر آرا سىداكى توقونوشلەردا 32 كىشى اول - دى . باش وزير جمىل مردم بك اس - تىغا قىلدى . اورنىغا كەنە انقلاپچى 80 ياشلىق ماشم بك آتاسى كلىمىنە تى كىل قىلماقچى بولدى . عراقى ، اوردون و مصر دەمو قاتتىق نەمايشلەر چىقىش خو فى بار . اوردون و يهودى حىكومتلە رى اسىرلەرنى تىگىشمەنكە يىتىشتى يهودىلەر 500 عرب اسىرىنى اور دونەگە قايتىدوروشىنى بىسەلدور دى .

لوندون - نونوگون سىياسى ھىيئت مەجلىسى فلسطينك تەقسىم قىلارنى كۈپ پىنك ناوش بلەن تەصدىقلادى . چىگرا بىلگۈلەش و عرب يهودىلەرنى دولەلىق صالح مذاكرەسىگە دعوت قىلىش اوچون آراچى وكىل توقتور بانچ باشلىق بىر ھىيئت تەيىن قىلدى . عرب وكىلەلەرى نە سىمگە قارشى تورماقتادور . سورىبە اھالىسى بو قىرغا بىتون مەملىكت بويون بىخ نەمايش قىلدى . شىعارى يهودى سو قوشىنى ياكىمىن باشلاب فلسطيننى قور ماقادور . نەمايشچىلەر شەرلەردە ھىكو مت بىنلەرىنى مەھسەرە قىلماقتادور .

ويتوننى يوق قىلىش ھىركىتى

قوشولوشلەرىنى اوقتوردى . آمىرىقا انگلىز ، فرانسه و چىن وكىلەلەرى ويتو ھىكلەردىن وازكەشىگە راضىلىق بىلدوردى . سولك نىتىجە ساويت وكىلەنك جواپىغە باغلىق قالدى .

آنقرە - آژاننتىن وكىلى بش بىوك دولتىك ويتو حقىنى يوق ايتىشنى بىرلەش كەن مەنلەر قورومىن رىسمى طلب قىلدى . مصر ، كۇبا ، تۈركىيە ، سورىبە ، ھىندىستان و پاكىستان وكىلەلەرى بو طلبكە

ايندىنۇنۇز يا

عسكەرلەرنىك قولغا اسىر توشدى . ھوللاندىنك مذاكرە وكىلەلەرى باناواغە قايتىدى . خىرگە كورە بىر نەپە اخلاق لىق مەسئەللەر حل بولمىشدور .

كابل - ايندىنۇنۇز يا قومونوستلەرنى نىك باشلىقى شىرقى الدىن باشقا آلنە قومونوست لىلەرى بلەن شىرقى جاوادەكى سىب وارچو شەرىنك ئاينىدا جەمھورىيت

اوپىنجى دنيا سوقوشى يا دنيا صلح و دىپولەتىكەن

ھەلەتلەر قوروقى

ماقتادور . ھر ھالدا بىر دنيا صلحنىك مەيدانغە چىقىش بىن كوب امىمىم بار . اما بو صلح قاچان بولور بو ھەقتە بىر نىمە سوزلەش ھاضر بالىدور . بو صلح نى يالغوز بىرلەشكەن مەنلەر

آنقرە - تۈركىيە خارچىبە وزيرى نىجم الدىن سادىق نونوگون پاريسدىن قايت دى . غزەتچىلەرگە توبەندەكى بىئاننى بىردى : اوپىنجى دنيا سوقوشىنىك با با قىنىدا چىقىش قوروقچىسى خىلى آزلا

قوروم و ھەرقەچە چىقارالادور . بو اوچون بو قورومنى ھامبە قىلش انسانلىق اوچون ك بىوك خەمەتدور .

قىسقا خېرلەر

آنقرە - قرا دىكرە قاتتىق چوت و تولقون بىرلۈپ تۈركىيەنىك پىلاق آتلىغ تىجارەت كىمەسى 33 كىشى بلەن بايتىپ كەندى . دەلى - ھىندىستان وكىلى دىستانى مارشال پلانكا آسىماو قوشولسون و پارەدىن قاتالانسون دىگەن طەبىنى بىردى . دەلى - ھىند و آزاد كىشمىرەسكىر لەرى ژۇجىللا چوچىتى و پىتولا چىبە ھەلەرىدە قاتتىق سوقوش قىلماقتادور . پاكىستان - پاكىستان حىكومتى ھىندە تىان و كىشمىردىن كوچوب كىلەنورغان 700.000 مسلمان اوچون اورون ھاضرلاماقتادور . پاكىستان مەجارلەر وزيرى خواجه شەھاب الدىن « اگر مەھار جەلەردىن بىر كىشى بىر ئىچە تالادا قالسا شو قىشلارنىك چوگەلەرنى قاتتىق جىزالىمىز » دىپ اوختوروش چىقاردى . لوندون - عرب و يهودى وكىلە رى اوز آرا مذاكرە قىلپ بوگون سا عت 3 دن باشلاب مەزكەننى عملەگە قو يوشغە قىر بىردىلەر .

آنقرە - رور مەسئەلىنى نەسەپنى قىلش اوچون آلنە دولت وكىلەلەرى توپلادى . پاريس - فرانسه ملت مەجلىسى رور حقىدەكى سولك قىلارنى بىلگۈلەش او چون قىزغىن تارتىشمەلىق مذاكرە قىلماقتادور . پاكىستان مەجارحىكومتى بلەن تىجارەت مەھسەسى امضالادى . پاكىستان باغ و پاختا بىرەندور مەجارسەنلەر نى تۈرك ماشىنا و كۇمال لاندور .

(باشى 4 - بەدە)

ماقوق الطبعىت بىر موئوزنىك مەنزى تا شۇرت آستىدا بولوب شونىك ھەرقەسىبەن قورقوش اوچون صاق ايمان صاق وچ ھىدان اېگەسى بولغان انسان ھر بىر از ھىدانىك مال جانىنى غەت ناموسىنى شىخ صى و وطن ھەرىتىنى و نەسلىنى ھىقوق انسانىتىنى ناموسا و باشقا انسانلارغا ھم تائونسا ھىلى روشە بىر بىرىنى بىر ابر كورسە شۇنداق قىلغاندا انسان بولور . اعجازدا سوز قىلپ عملە ھىچ ايش قىل ماسا بىلش بىر تىقچىق صىقىنى ساقلاسا بىر تىقچە ھىواندىن ھىست ھىواندور . اسەداللە شىخزادە

انسان حقیقہ تفکر لار

انسان کورونوشدهئی قانتق و آغیر لقی جسمدنفته عبارت بولسا او چاغدا انسان بتون جانتق جانسز جسملر بلن اورتاق خالص بیر جسمدور. اگر ده اوسوش حرکت قیلش الم قایفونقی سزیش، رزق ایزلش، کوچقللمری کوچسزلرینی ایزیب بوق قیلشدن عبارت بولسا او چاغدا انسان بتون جانسز لقی جسملر بلن اورتاق جسمدور. چونکه اوسوملکلر سوزسقلدن یاپراة لمری سولاشیب سارغایانور. یعضیللمری الم قایفونقی سیزدهدور. بتون اوشوماک لمزنگ ییلدیزی یردن اوزیگه کیرهکک رزق ایزلب بر بری بلن ییلدیزی کوب بولغان اوسوملکلر ییلدیزی عا جزلرننگ یردن آلاوردغان رزقینی تارتیب آلب قوروتوب قویادور. بعضی شاخله ری کوب کوچک اوسوملکلر اوزیدن عاجز بولمالرکه سایه سالب کون نوری نئی برمهسدن قوروتوب قویادور. مانا بونکغا قاراغاندا اوسوملک بلن انساننگ شیخ فرقی یوق، اوخشاش بیر حیواندور. انسان بش تویفونفته عبارت بولسا او چاغدا انسان بعضی حیواندن پست حیواندور. چونکه بعضی حیوان اوزیگه قانالیق نرسهئی اورتاق یردن کوردهدور و سیزدهدور دشمنئی اورتاق یردن سیزب چاقادور. چاماسی کلسفار شی توروب ماقفه قیلانور. یانی قاقا چیش چارهمینی ایزدب قاقیب اوزحیا تینی ساقلایدور. اگرده انسان عائله و جمعیت تشکیل قیلب یاشاشدنفنه عبارت بولسا او چاغدا انسان قانتاق و قناز سز حیواندن پست حیواندور. چونکه بعضی حیوانلر عائله تشکیل قیلب جمعیت بولوب یاشایانور. بولار مرگیز جمعیتدن آذربلمایانور. بعضیللمری جمهیتگه اوزیگه قانداش بولساموراندش و اسمداش بولمالغانلر بلن جنس علاقه قیلب آلاشتورمایدور. بولار قانداشلا ریفا زبیل قیلماسدن دانئی صورتده بیر بیرینی حمایه قیلب دوشمنهنگه بیرلکده قارشئ نوروب اوزینی ساقلایدور. دوشمنهنگه بیر بیرینی نوتوب بریب گوشینی بییمهیدور. بولارنگ دوشمندن اوزینی ساقلاغودک مادی و معنوی قورالی بار شو قورال آرقالی اوزینی ساقلایدور. انسان شو حیوانغا

اوخشاش اوزانن کورهالمادی. و دوشمنئی سیزهالمادی. اگرده اوی توتوب اویگه ایگه بولوشدن عبارت بولسا او چاغدا انسان بعضی حیواندن پست حیواندور. چونکه بعضی اویگه ایگه بولغان حیوان هیچ وقتده اوز اویینی کوچلق و کوچسز حیوانغا برمهیدور. مثلاً قارغانک اویینی یرتقوج حیواندن بولغان سار تارتب آلمانچی بولسا قارغاله بیر بولوب هجوم قیلب سارغا برمهیدور. اگرده انسان خاتون الیب بالا تاپیب بالا تریبه قیلشدنفته عبارت بولسا او چاغدا انسان حیواندن پست حیواندور. چونکه بعضی حیوان بالا تاپیب بالاسی نی تریبه قیلشدا هیچ کمچیک قیلماسدن بلکه اولار بالالاریغا رزق قاقیش ییشنی، دوشمندن ساقلائیش و قاقیش نی و دوشمنهنگه قارشئ نوروشنی اور گهتهدور. بالالاری آتاللمری اورگهتکن تریبهئی قبول قیاب نسلینی ساقلایدور. بعضی انسانلر بالا تاپیب تریبه قیلماسدن ناشلاپ، آنکفناککن بالالاری تریبه سزلیکن تورلی طبیعت حادثهسگه اوچراب یوق بولوب نسلئ قوروریدور. اگرده انسان تعلیم تریبهئی قبول قیلش بلهمننه انسان بولادورغان بولسا او چاغدا انسان حیوانغا اوخشاش بیر حیواندور. چونکه مایمونغا شاخمان اویناشئی، کینم نیکش گزمال توقوش و اوکا اوخشانن هنرلرینی اورگهتسه قبول قیلب اورگهتیب ایشلر. مصری کبتریکه سوقوش وقتده خط نوشوش، جاسوسلق قیلشئی اور گهتسه اورگهتیب شو ایشئی بیجرهه. اینقا اوغری نروش، جاسوسلق قیلش سوقوش وقتده خط نوشوش و موندن باشقا حربی خنهلرنئی اورگهتسه قبول قیاب شو ایشئی باشقارار. اگرده انسان کوچ قوت بولجسه - دن عبارت بولسا او چاغدا انسان کوچ قوتلک بیوک جسملک حیواندن پست حیواندور. چونکه بیوک جسم ایگهسی بولغان کوچلق یرتقوج حیوانلار اوز شخصیتی اوچون مسک ایجاد قیلب قانداشلرننگ حقوقیقا تجاوز قیاب بیر بیرینی اولتورمئس بیر ضئی اوچون ایکنچی صفتنگ حقوقیقا تجاوز قیاب ایزیب یوق قیلماس. انسان نه قدر

تعلیم تریبه کوروب بیوک معلومان ایگه سی بولسا هم اخلاقی اجتماعئ چمتن برتقوج حیواندن پستدور. ایننگ قاندا شی، کوب اما اوزیگه اسم و صفتداش بولمالغان سولیسون یانی قولکله بلن جنسی علاقه قیلمایدور. برتقوج حیوانلار اوزینگ قانداشیمغا ضرر یتکوزمهیدور. اما انسانلر اوزینگ عاجز جندشلاشلاشور اولتوروب مالولکینی و یورتینی بولاب تالاب ایلدور. برتقوج حیوانلار یاشان جانگالدا کوب تاربخین بری عا جز حیوانلار نسلینی ساقلاب کیلبلان دور. کوچلق برتقوجلر عاجزلرننگ قان و نسلیمگه هجوم قیلب یوق قیلماسدور. اما انسانلر اوزیدن عاجز جندشلاشیرینی یوق قیلشقا تورلی چاره لمر ایزدب شونئی عملگه آشوروش اوچون ملیونلغان انسانلرنئی اولتوردهدور. مانا بونکغا قاراغاندا انسان نه قدر مایتکه یستون و عالم بولسون زهرلک و برتقوج حیواندن پست حیواندور. اگرده انسان اوره یوروش سوزلشیدن عبارت بولسا او چاغدا انسان حیوانغا اوخشاش بیر حیواندور. چونکه مایمون و ایبق خواملاسا اوره یورهر خواهر لاسا توروتوبتلق بولوب یورهر طوطی تورغای مینه و قیزیل توموشوق، ناز قارغاسی بولرگه سوز اورگهتسه آدمگه اوخشاش سوزلر. بولر سوز قیلماق بلن انسان بولورمو؟

مر بیر حیواننگ قارشیسیدا بیر دوشمنئی بار. بو حیوانلرننگ دوشمندن اوزینی ساقلاغودک مادی و معنوی مخصوص قورالی بار. بو قوراللار از قالی دوشمندن اوزینی و نسلینی ساقلایدور. بزنگ اوزیمزنی و نسلیمزنی ساقلاغودک مادی و معنوی قورالی حر بارمو؟ بو حیواندا نسل ساقلاش مستحکم چهیت توشوش جندشلاش بولسامو اسم صفتداش بولمالغانلر بلن جنس علاقه قیلماستق، بیر بیرینی حمایه قیلش خصوصیتللمری بار. بزده بولمخو صیتلر بو جمعیتلر بارمو؟

انسانلیق صفتیمگه لایق بولوش (دومی 3 - بتده)

آدریس:

اوزومئی واقعا:

الثانی کوچاسی نیمی نالتائی تشریفات ادارهمی

مدیر: عیسیٰ الب تکین
پاش محرز: ا. بوغرا

1948 - اپریل 15 - ہنگامہ

14 - 1377
صفر

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلاہدور
یورتیمز تورکستاندور

228 - سان چہار شنبہ قمتی: ایلقی - شہرگہ 800000 اولکہ دولاری

ملتینی سویمہ گن کشی حیواندن پست حیواندور

(مخصوص مقاله)

ذہادانی پاشاغوجی حیوانلرنلک مر فایسینک اوزبگہ لایق جنسدان و فاند اشاری بار بولوب بولاز اوزبگہ اسم و صفتدانش بولغانلار بلن جمعیت بولوب پاشایبور. بولازنک طبیعتی آہریم خصوصیتکہ ایگہ دور. بولاز شو خصوصیت بلن بیڑ - بیرینی سوڈوب حمایہ فیلا دور.

مثلا: تورنا، بونک جنسدانلری خیل لی کوب. لکین بولاز اسیم صفتدانشہ ری بلن جمعیت بولوب پاشایبور، بو لار اوچقاندا مہسی تک اوچادور، اگر دہ بولازنک بیرنی قناردن چقیب آرقادا قالسا آہستہ اوچوب قہقریشیب آرقا ایلادور. اونلاغاندا و اوخلاغاندا بیر - بیردن نوبت بلن قارول بولوب اونلا سور و اوخلایبور. بو حالدا دوشمننک شہسینی سزپ قالسا درحال قہقریشیب بیر - بیرینی آگاملاندورب قاجادور. سغز خانغا بیر دوشمن هجوم فیلسا مہ سغزخانلر یغیلیب بیرلکدہ توروب مدافعہ فیلا دور. اگر سغزخاننی اولنو روپ بیریرگہ آسیب قویسا سغزخانلر ہونی گوروب درحال بیر بیرینی قچقہ روپ یغیلیب مقتلر مصیبت مراسمی اونکوزہ دور. کالاغا بیر دوشمن هجوم فیلسا کالالار یغیلیب بیرلکدہ توروب او زینی مدافعہ فیلا دور. اگر دہ کالالہ قار داشینک قانی توکولگن یرنی سزپ قالسا کالالہ یغیلیب مورب اوز حالچہ و خلاشب مصیبت مراسمی اونکوزہ دور. قارغانک قاندانہ رہ کدھلاری خلی کوبور. شونداق بولسامو طبیعت بیر بیرگہ موافق کلگنلر بلن جمعیت بولوب پاشایبور. مثلا قارا قوزغون قارغانک طبیعتی ناغدا پاشاش برتوق

حیوانلر آشپ قالغان گوشتنی یانکی اوزی اولوب قالغان نرسہنک گوشتنی ناپب یہبور. مانا بو خصوصیت پاشقا قارغلاردا بولمغانلقدن بو قوزغونلر اوزینک صفہاشلہری بلن جمعیت بولوب پاشایبور. ہوت و نومشوقی قہ ذیل قارا رہنک قارغا بولازنک عادتی ناغنک توشوکی و کاوایدا بالا چقاریب پاشایبور. بولازنک یہبورغان نر سہلری اوشتاق ناش منا شونک بلن بولر نومشوقی و ہونی طبیعتکہ موا فیق کلگنلر بلن جمعیت بولوب پاشایبور. ہوت آل آراسیہا پاشایبور غان قارا قارغا بولرنک تورموش عاد تی درختدہ بالا چقارار و یہبورغان نرسہلری اوروغلق دانلہری بازدا قو رون قونفوز ہافا کسلہ نچوکلہ دور. بو لرنک عادتی یوقایدای ایکی تورلک رہگلی اسیم اوخشاش قارغالہرگہ موا فیق بولمغانلقدن بولر اولہرگہ قوشو حاسن آہریم جمعیت بولوب پاشایبور. کوک قارغا آق قارغا بولرنک طبیعت و رہگلی یوقایدای اوج توری قار غاغا موافق کلگنلکدن بولاز رہگ و صفت اعتباری بلن مر فایسینی آہریم جمعیت بولوب پاشایبور. اما عمومی حیواناندا قاندانہ و صفتدانشلہرینی حمایہ قیلش و یاخشی کوروش توغوا خان و اوسکمن یرلہرینی یاخشی کو روش خصوصیتلہری بار. منا شونک اوچون اوزاق تاربخن بیرنی بو حیوان لہر تسلینی اسمینی ساقلاپ کیلہ پانا دور. بعضی انسانلہر دہ حیوانانداکی خصوصیت بولمغانلقدن اوز تاریخ و نسلیتی ذیادا یوقانقدنور. قاندانہ فاند داشینی اسیم و صفتدانش صفتدانشہنی

و یورقینی سوہوش و حمایہ قیلش بو سولہری عمومی حیوانات آراسیہا اور تاق بیر ایشدور. بیز شو جانلق طبیعتنک بیر اغضاسی بولوب توروب نمہ گہ اوز خلقیمزنی و یورنومزنی سو ہوش اوچون دعوا قیلماہمز و شو خصوصدا چالیشماہمز. اگر شو حیوانلہرگہ اوخشاش تارہ خیمزنی ساقلاش اوچون چالیشماس ایکنمز اوچاندا تاشقا اوخشاش مطلق بیر جسمیم بولوشیمز لازیم کیلور، بو عقیلغا توغری کلہ یہبورغان بیر ایشدور. ذہادانی انسانلار کشقیانہ تی مر ملت اوز ملتینی ذہانغا خوجہ قیلماق اوچون چقاریب شونک بلن برا بر اوز بارلق تاربخینی ساقلاماق او چون ایشلہ یبور و شونک اوچون چالی شادور. ذہادای اوزاق تاربخن بیرنی انسانلہر آراسندا بولوب تورغان تالا شیش تاربخیش ملی بارلقینی ساقلاش دن کیلب چقان نتیجہ دور. اورپادای ساقسون ملتیکہ منسوب بولغان بیر فاند ہہ ملتہر بار بولر تیل، رہگ، قیافت چہتین بیر بیرگہ یک یقیندور. شونداق بولسامو بولرنک تیلی و طبیعتی بیر بیرنی آقارلق بولغانلہری جمعیت تشکیل قیلب آہریم دولت بولوب پاشای بور. اورپادا اسلاویان جنسیگہ مذ سوب بولغان خیلی کوب ملتہر بار. بولازنک تیلی طبیعتی بیر بیرگہ یا قین بولغانلہر بلن جمعیت تشکیل قہ لمیب بیر دولت بولوب پاشایبور. اما بولاز آراسیہا بعضی وقتدہ قانلق سو قوش و توفونشلہر بولوب تورامور. بیز ہم شو انسانلہر دک ملی تاربخیمز نی ساقلاش اوچون چالیشیمز کرہ مور. حالانکہ بیڑ اوزبہزنی انسان دہ دعوا قیلدوق انسانلق اسیم (دوامی 22 - بتدہ)

اولکه و نشهر خبرلری

(چینی ئورکستان آژانسی و اوزل مخابره ریمزده)

نشایان تقدیر بیه بوپوروق

لق کورولگن تقدیره همان اولکه لک حکومته مکتبه مراجعت قیلب باردم سوراشینی بیلدوروب بیر بوپوروق توشورگهن . بو بوپوروق بازپچیلیق باشقارماسی طرفیندن هر بیر والی محکمه سی و هر بر حاکم ادا رهسینگه تلگرام آرقالی بیلدورلگوسی .

اولکه حکومتی رئیس مسعود بك صبری والی محکمه لری و حاکم اداره لارینگ بوندن سوڭ معارف ، مکتب ایشلری بلن محکم باقلائیشینى ، اه میت بریشینی و دائما خبر آلیب تورو شیئی ، جله دن معارف ایشلریده قیتچی

یاشی بیلینى قونلاش حاضرلقی

که دائر بولوب، 1 نجی غنواردا غربی سالوندا عمومی بیر توبوک یغینی اچش قا قرار قیلنگان . حاضرلق هیئتی 20 نجی دیکابر 2 - سانلی مجاسیتی آچیب بو حقده کی سوڭ قرارلارنی تعیین قیلماقچى دور .

14 نجی دیکابر ساعت 2 ده یاشی سالوندا قوماندانلقلارن تاربتیم بیلدیبه که قیر بولغان اداره لرنیڭ ممثللری اشتراکی بلن بیر مجلس آچیلغان . مجلسده بولنگان مذاکره لری ، آلتغان قرارلار بیل باشینی قانداق قونلاش و بوکونده نیملرنی قیلش کی مسئله لری

کورلا یاشلارینگ هلیمزگه بیه سوغاسی

لاراق « بیلک » مجموعه سینى چقارشقا کیرشکهنلکینی بوندن بورون بازیب اوت کهن ایدوق . کورلا تورک یاشلارینگ فعالیت نتیجه سی بولغان بو یئمک بز جی سانى 29 نجی ئویابردا قولدن

اوروشقی یاشلارینگ علمى و منه نی فعالیتلریگه آرگه شیب بیلیم تورکو می بیلیم دهره کی اوبوشتورغان کورلا یاشلاری ، بوگون 7 نجی مجلسی اوت کوزوب بولغان دهره ننگه بیر اثری او

(باشی 1 - بنده)

سوالتی بیرهن بیزلر حیوانومو ؟ اگرده بڑ حیوان بولساق حیوانلق صفتیمز بلن اوزیمزگه اسیم صفتداش بولغان حیوان لمر بلن جمعیت بولوب باشاش ، بارلقی مزنی ساقلاش اوچون کوروشه مز . اگرده انسان بولساق هم شونی طلب قیلامز . بیزلر انسانلق اسم عموم نقطه نظرین بونون انسانلر بلن اورتاق بولساقمو لاکین اسم خاص صفت قیافت تیل رهک جهتن آیریم خصوصیتکه ایگه ورده . بیز می طبیعتیمزداکی خصو صیتلرگه بتائن می بارلقیمزنی ساق لاش اوچون کوروشه مز و چالیشامز . بو بیزنلک طبیعی حقیمز دور .

عمومیمزگه لایق شو ایشنی طلب قیلب شیمز طبیعی حقیمز دور . اگرده بیز ملی بارلقیمزنی ساقلاش ماجراسیدن که چکنده ده حیوانلق طبیعتیمز که چه یسور . بو نی یوقانتش اوچون اول جائلق حیوا ناننگ بارلقینی ساقلاش طبیعتینی اوز گهرسون آتنن سوڭ بیزگه سوز قیلا حاق گره کورور . بو بیر ییلن بیری تورکستانلی ملی مفکوره چیلرگه مطبو عان آرقالی شیله ده جوملر بولوندی . و بوشورون بولونماقدا دور . حاکم مله نلک مونداق قیلشی اوچ حالدن خالی ایلمسور .

بیری عمومی حیواناننگ خصوصیت لهرینی ناموسلمسی ، 2 نجیسی اوزینگ استبدادیی تورکستاندا ساقلاپ قالیش اوچون ملی عصبیسینگ قوزغالغانلقی 3 نجیسی بولرننگ باشیفا بین الملل چیلک مفکوره سی اورناشیب قالغانلقدن ماتچیلرنی پامان کوره دور . مطوعانقا شو

اسعدالله شیخزاده

چققان گرچه می باسمادا ، یرلک کاندا ده ایشاندگن بولسامو مندرجه سی بیز قسری یاشی و مقاوسی « ادبیان » مجله عمومی قسری گوزهلنور . بو ساحده کوب کوچ چیقارغان مسلکده ایشیمز دلشاد افند دیکه تشکرلهریمزنی سونامز . غفور چولک

کورلاننگ حزین صهنجه لریده

کورلاننگ بازاریفغا کیرسهک بو بیل خلقیمزنگ اوستنده بولغان بولاننگ آغیرلقی ، تاشقین یرننگ بک آزلقی بولغاندا هم چقماغانلقی آنلک اوستیگه بقداریفا « حال » دیکهن بیر تورلی کسل نلک توشوب کتیشی بلن چقیش قیلما غانلقی سببیک دمقانلاریمز بک آغیر قایغودا قالغان ایدی . 10 - 11 نجی آپلاردا « نکسه » نتیجه سیمده بوتون دوکانلر قاپالیب ، نانوایلر نان یاپیش سن ، آشخانلر آش سانیشدن قالغاج کوندنلک سانیب آلیب یه یسورغانلر بک آغیر کونلرگه قالدیلر . یرلک حکومت کمپلرنی قانداق اوزره ، آلسانچی لار اوبوشماسینگه 20 دادهن آشلقنی حکومت ساییدن یوز جکینی 7 ملیون دوللار حسابیدا سانیب بریمشور . آل سانچیلر اوبوشماسق مذکور آشلقنی مخصوص بیر نانباغخانه آرقالی باقتو روب کمپلرگه اوتورتورلوق سانیب تور لمر . و پاشانغان ضعیف و بک کمپلر لردن 12 نفر کشیگه کونینگه 3 دن نان بیریب اولارنی ممنون قیلدیله . نا حیه لک کیکش اداره سی حاکم اداره سی بیرلکده حکومتدن مک دادهن آشلق سا قیب بریش باخود قرض بیریشتی سو راب یوقاریغا تلگرام چکمشور . حاضر « نکسه » عملن قالدورو لوش ایله ن دوکانلر آستیلاب آچیلیشقا مکار سوداگرلر اوز هنرلهرینی آچوق رویشده ایشلریتشکه باشلادی . نانبایلر آشفزله رمو آندا ، ساندا یهک سانیشقا کرىشدى . سحرلاردن بازارغا آشلق آلب کلگوچیلر مو آر - نولا کورولمکده دور . بقدارینگ یوزجیکى 40 ملیون ، گورو نلک یوزجیکى 75 ملیون ، قونانلک یوز جکی 36 ملیون ، قوی گوشتی 3 ملیون ، قوی یاغی 5 ملیون ، کالا گوشتی 2 ملیون ، سویاغی جکی 5 ملیون ، بیری عرله اونون 30 ملیون ، متاع 12 ملیون و باشقا نرسه لهر مو شو فناردا سانیب یاق حاقانادور . نایمه مرده بو بیل آشلقنلک کام بولوشی بوتون پورتدالاریمز آراسیدا چوققور بیر اندیشه اویغاتماقدا دور .

فقيرلىق و دقتسزلىق قىصاصى

ناھىيەمەزىن 60 يول يىراقلىقىدا بولغان تىم كىتىدە 50 باشارجمال-آخون بىر ساراي ھىند بار ايدى. 26- ر كېچەسى مەككور جمال آخون، 35 خانونى ئوردىخان، 18 باشلىق قىزى 5 باشلىق بىر اوغلىنى جەمئى نقر آدم يانقان اويى توشوب كىتتى بولى وفات بولغان. محمد امين بىر آدم ايله بوشوكىدە يانقان بىر كىك بالا اوينىڭ بىر بولۇڭىدا سلامت تاپان.

بو واقعه خىر بولغاندىن كىيىن بىر

قربانلىق اوستىگە قربانلقلار يىمىز:

كورلاق 50 باشار بران موئىنىڭ باشدا رقب اسىمىك بىر اوغلى ايدى. رقب عائله تىرىمىنىڭ ياخ لىقى سىبىلى نورلك موسىن خالى مولايىم بىر يىگىت بولوب ھىتتىكەن تىكىنىچىلك ھەزرىتى كامىل اوگرەن بىوۋە ول آتا - ئانىسىنى باقىپ تورغان بىر دالغىمىز ايدى.

24 ايكنجى ئىشرىن كوندوز سا 3 دە مەتور ناھىيە يول ادارەسىنىڭ جالغ سون بون" اسىمىك 26 يا بار بىر قارا خىدمەتچىسى كېيىمنى وقتە تىكىپ بىرەدەك" دېگەن بېھانە آستىدا بىر كالتەك كوتوروب كرىپ رقبنىڭ قوراسىدا رقبىنى اوروشقا باشلايدور.

رقب تىپاققا چىداالماي جالغسون بوننى ائلىدى طرفىدىن قوچاغلان آلادور. قو رادا تورغان رقبنىڭ ئانسىق عىشورەخان، آچالەرى نىيازخان، رابەھخانلار، خوشنا ھەزرىتىن عائشەم خانلار آچرانىب ائلىشقا باقىن كېلىش ايله جالغ سووقىون اوزىڭك يانئىدائى ايكنى تىغلىق فېچاقنى رقبنىڭ سول بويون تەمورىغا سالادور دە اوز ادارەسىگە مائادور. رقب فېچاقى سالىدە - قان بىرنى قولىدا مەككەم توتوب ساقچى ادارەسىگە يۇگوروب، نەھمىنا 150 مېتىر بىراقلىقىدا بولغان امين آخون آشخانە سىگە بارب اختىيارسىز اوزىنى تاشلايدور؛ درىدەككە قىزىل قانغا كۆمۈلەدور...

15 مېئون اچچىدە جان تالاشىپ وفان ايتەدور. قانل جالغ سون بوننى بولسا ساقچىلار آرا بولدىن توتوب آلب ساقچى ادارەسىگە آلب بارب قويايور. شو آندا بو واقعه حاكم ادارەسىگە كۆتۈرۈلدى قانل جالغ سون بون قانقا تالنادور.

لك ھۆكۈمەتنىن كىشى چىقىپ تىكشوروش نەتىجەسىدە بولار اولتورغان اوى 50 يىللىق بىر كەتە ناملىق اوى ايگەن. ناملىق اطرافنى زىلەپ خىمىلى بوروندىن يىقىلىش بلگوسىنى بىر بىر تورغان بولسامو اولتورغۇچىلار بونغا دقت قىلماغان.

اولگۇچىلەر حاضر دەفن قىلدى. بو البته زور بىر آچىنىش بولوب غەمەھ نىڭ دقتىگە لايىق بىر اولادىدور.

تتىك

مخصوص عدليه بولوم خادەملەرى

چىقىپ تىكشوروش نەتىجەسىدە: رقبقا 15 كونىڭ ئالدىدا بىر كىشلك چىكەن چاھاننى تىكىپ بىرىشكە ئاپشورغان ايگەن. رقب ئالدىدا ساقچىلارنىڭ و خىلقلەرنىڭ بولوب 40 نوردن آرتوق كىيىمى بولسا خاچ ائەلماسا تىكىپ بىرىش شرطى ايله آلمان ايگەن. قارا كوكل فانلىك آدمنى قوچاق چاغلان سالىغان فېچاقى تىقلاپ تىكشوروشلار آستىدا يورك نامىغا 9 سولك ماكانلىقى بېلىنگەن.

جالغ سون بون سچورەن اولكەسى نىڭ بىر اولكە نەھىيەسىدە توفولغان بىر خطىلى بولوب 35 - يىلى بورتىمىزغا چىقىغان ايگەن.

رقبنىڭ جىسدى آتا - ئانىسىنىڭ بىشى زارى ايله 3 - كونى دەفن قىلىنىش بو قانغا اولوم جزا بىرىشنى طلب قىلىپ آتا - ئانىسى بىرلك ھۆكۈمىگە عرض و تىلەكچىلەر كوندورەيشىدور. حاضر بو ايشىدىن خىردار بىتون شەھر خالقى، قانغا شا بىرلەشكەن جىزائى بك دقت و غەلغە اچچىدە كۆتمەكەدور.

و يىرلك اھالى آغىزلاردا بىر قان را خىدمەتچى خىطابنىڭ بىكاردىن بىكار او رونسىز بىرگە زورلىق قىلىپ يانئىشى باش قىلارغا قانداق ئاثير بىرە؟ البته ھىكۆ مت بوئا كوز بومەوب اوتوب كىتمەس" دېگەن سوزلەر ايشىتەلمەكەدور.

ھۆكۈمىتىمىزنىڭ حىقىقى بىر تىكشوروشى ايله جالغ سون بوننى اولوم جىزائى بىر قىرقلارنىڭ حىيات و ھوقوقىنى ساقلاپ بىشدا توتماقنى بىك چوڭ نىقضا اچچىدە رجا" ايتەمەز.

تتىك

(باشى 4 - بىتدە)

- سوزلەر اوغلو نەھىيەشكە چىدا مايمىن
- واللھىمى چىدا مايمىن .
- چىدا مايمىن دې تورويىدور نەھىيە .

پاداچى دردىنى سوزلەمەس، نەھىيە زىيادە ھىچان چىقارمىپ، آوازنىڭ ئىتكىنى چە بىھىزار ايدى. كۆسە وزىر بىر آز اولادى. باشقا سىنىنى يىغلاشقان بىر سىنى كە اوزى قانداق چىداالماس ايدى. قىزىقنى. تىكرار:

- سوزلەر اوغلو - لوم سىنىڭ دردىڭەن مەن مكا نىمە ؟

چىداالمايمىن دەپتىن بابا .
- چىدا مايمىن

- مىڭ پادامنىڭ اچچىدە بىر اوچ كە بار ايدى. سىنىڭ بو زۆڭگە قاراغان ھىمان او خاطرەگە كىلەدور دە شونىڭ او چون بىھىلايمىن .

دردىنى سوزلەگەن ايشىك ھىست بىردىن بىر يىغلاپ يانپ كولو شىكە؛ يىغىسىغا قەھقەھ آرا لاشتوروشقا باشلايدى. " ساقالى، خودى سىنىكىگە اوخشار ايدى" دې نىقىصانقا ھەم كىرىشەر ايدى. كۆسە وزىر ھىچ جواب بىرمەدى. توردى. ايشىكىنى اوردى. باشىنى اچىپ كرى اوزاتقان گوز تەپچىگە :

- افندىمىزگە عرض قىلىڭ. مەھرىر ھامپونلارنىنى قىبول ائىم .

بىز بىل سۆزگە سەققوش توگۇگەن، يەنە چىقىرىلەر تىرىپە قىلىنغان، سىماھىلار نظامغا سالىنغان، اوغرىلار، قاراچىلار تازالانغان ايدى. دولت يەنە آسكى قوتىنى تاپدى. پادشاھنىڭ غەمكىن بو زى كولىدى. آدمى، نەھىيەسى اوز بىرگە كىلگەن ايدى. بالغوز صىبرا عىظىگە او نادان پاداچىنىڭ قىلغان اولومدىن بىر نەرسەسى نىمە ايگەنلىكىنى بىلمەك ايسە تەر ايدى. بىر كونى بونى سورايدى. كچورگەن قىرىق كونلك غەدا بىئىقى اسلە گەن ھىمان يەنە بىر پشوا يىگەنەنك كۆسە وزىرنىڭ بوزى قىپ - قىزىل بولوب كىدى. بىرىشكە بىر جواب تاپالمايدى.

كىكەشلەندى :
- ھىچ! پادشاھم، دىدى، بو گىناھ سىز سىحرالارنىڭ مىڭ اوچون ھىس قىلىنە ھىغىفا و جىدانىم راضى بولمايدى. اونى غەدا بىدىن قوتولسوراي مې غەمەمنى بوز دوم .
تامام

ئىنان

(باشى اوتكەن ساندا)

۱۴۴۱-يىلىدىن اولە دورغاندەك پادشا دولتىناك، نىختىنىڭ اوستىدە بولۇپ يات - قان فساد ئوقۇنىنى تىكرار خاظرلەدى. اوبلادى كوسە وزير مەم اولسە بىر كۈن كلىب بىتۈن ايشنىڭ بوزولاندورغان - لىقى احتمالى بار ايدى. باشى كىلسە ھىقىقەت ھىضورىغا كىتەر، دىنيانىڭ غوغاسى. مەن فورتولار ايدى. نە وقت بولسا بوزلەرچە يىل باشاسا يەنە اولومىن قو تولغالى بولمايىزورغانلىقىنى بىلگەن، بو ھىقىقىنى اونوتماغان غاقلەردەن ايدى. بىر كۈن كىيىنىڭ، بىش كۈن اولنىڭ اونۇ ۴۴ ھىچ اهمىتى يوق ايدى. پادشا، ھىضورىدا تورغان بىر بىككە :

- سارىق اوبىگە ھىس ائىسونلەر .
 پانېغا كىتاب، قلم، كاغذ بىرمەسونلەر .
 دىدى . بىك چىقىدى . پادشا مطلقا اونى ائىش باشىغا چىقارسقا نىت قىلغان ايدى . بو جىسارنى، مەھق اولوم قار شىسىداكى بو پرواسزلىقى، شىخىمىتىنى، غەدىنى مەھافىزە قىلشداكى بو ئاندى قانداق قىمىتىك بىر خىصلىت ايدى!
 آران بونداق بۇر آدم مەشكىل زمان لاردا بىوك ايشلەرنى قىلالا اور ايدى . پادشا بونى بىلەر ايدى . كوز آلدېشا زماننىڭ پادشالارى، چىلىپلەرى كىلدى . مەھمەسسى اېكى قان بىر ركوع ھالىدا اولوم قورقونچى بىلەن مەزكۇرى سارا - خان ، يالغوز ھىلە، يالغوز فساد، يال - ھوز فظنە اوبلايىنورلەر ، شىطىنانلارنى مەم آلدانا دورغان يالغانلار ، افتىرالار اوبىنورۇپ بىر بىرلەرنىڭ قانلارنى اچچەر ايدىلەر . فقط كوسە وزير اوندانق ايمەس ايدى . عارق ايدى . عالم اە - دى . « دىنيا و مەپخە » ناك نىمە اېكەنلىكىنى سىزگەن ايدى . دائىما « زوال » اوچورۇمىغا قاراب كىتەپ بار غان « اقبال » زۇلېدا ھىقىقىنى اونوت - ھاس، مەشورولانماس، پەل، بايلىق اە - تىشام، سلطنت كىي نىرسەلەرنى اوبلايىمۇ قويماس ايدى . اورتا ھاللىق بىر ملا كىي باشار، ساندوق - ساندوق آلتون - لار نوبلاپ قاننى دىنيا اويىنى باقى ھىساب لاغان غاۋلارنىڭ اخمىقلىقىغە ھىجران بو لار ايدى . پادشا بونداق ھىقىقەت باش - قا ھىچ بىر قونىگە باش ئۇقەگەن بىر

آدمگە مەورىنى قانداق قبول قىلىدورار ايدى . اولومنىڭ اونۇچە ھىچ اهمىتى يوق ايدى . يەنە قالىن قاشلارنى تورۇپ :
 - اولومدىن بىتر بىر جزا
 دىپ سوزلەدى .

پادشا ساعىتلەرچە نىختىدە اوبلادى . ساعىتلەرچە يالغوز قالدى . قىلىچ بىلەن ايمەس، اصل قلم قوتى بىلەن غلبە قا زانېلا دورغانلىقىنى بىلەر ايدى . فقط عقلىگە اولومدىن قورقماغان بىر آدمگە باش ئۇقەدورغان بىر واسىطە كەمس ايدى . اوبلاپ ياتىپ خىياك قىلشقا باشلادى و اونىقوغسا كىتەدى . چوققور اوبقولاردا كورولگەن رادىكەسز قوشلەرگە اوخشاش شامزادەلىقى اوستازى كوز آلدېغا ئىلدى . اونتوز يىل اول اولگەن اوستازى ايسىدە قال - خان او آقساقاللىق آدمگە ھىچ اوخشاماس ايدى . سراي اوز سىراپى ايمەس ايدى . اوستازى اېكەنلىكىنى بىلگەننى ھالدا ، آوازى ، يوزى ئونوش بولما غان بو مېھم خىيال، نادان بىلەن ھىصبت قىلماق غاقلغا چىتم اوتىدىن بىترور! ... دەر ايدى . خىيالىدىن اويغاندى . باشى دا بىر آغىزلىق بار ايدى . ھىرمگە با رىب بىلنىش اوچون قوپىدى . دوروست مادامكە نادان بىلەن ھىصبت قىلماق خىنم اوتىدىن بىتر ايدى . بو اوتدا كوسە وزيرنى كويدوروش كېرەك . فقط اول تورومەسلىك لازم . آلدېغا قول قوشتو رىب كېرگەن بىندەلەرچە :

- چاھسان بىر نادان ئاھىلسون . او ناك پانېغا سولانسون . دىدى .
 بىستانچىلار ، تىدىل آغالارى بىر ھفتەچە بىتۈن شەرنى ، قىشلاقلارنى ، ھىصرا لارنى ، ئاغلارنى ، قىرالارنى اھلان دىلەر . نىھايەت قارامورسل طرفلەرىدە غايەت جامىل ، غايەت عقلىسز ، قىسھاسىغا رىت نادان بىر پاداجىنى تاپىلەر . بو اوتتوزبىش، قېرىق باشلاردا ھك كوچامك ھىسسز، ھىوان كىي بىر آدم ايدى . ھىصراسىدا اوتما « ايشەك ھىسن » دەر ايدىلەر . نادان بولغانىدەك ازانچى اې - دى يەنە . تىرىبە ، ھىرمەت ، نماز ، نىيازنى نىمە اېكەنلىكىنى بىلەمس « اللەلەك كىم؟

دىپ سورىغان ھمان : « نە بىلەي مەن غوجام ... » دىپ سىلگەر ايدى .
 قوللارنىڭ بائىدىن آيدىرلەماسلىق اوچون ھاسەكىلەر بىلەن اوروشوب، تاش بىلە تاپاق بىلەن بىر قانچە سىمىنى بار الاغان ايدى . سىراپا قوللارنى باغلاپ اېكەنلەر . سىياسەت كوتىنى تىسېچ تارتىم كوتۇپ ياتقان كوسە وزيرنىڭ پانېغا قور دىلەر . ايشەك ھىسن اوچراغان بو ھى سىزلىقىغە چىدا ئالماسدىن اوچ كۈن ھى دى . ايشەككەگەن كىفەرلەرنى ايتىدى سوزگە چىمىقەسى . آپپاق اېپەك دىلەر لارنىڭ اوستىگە چوروقلارى بىلەن چى دى . چاھانىڭ آراسىدىن آغان نەھىنى قىنا چاھىشقا باشلادى . يالغوز باشىغا اولونۇپ ئى كوتكەن كوسە وزيرنىڭ ھىضورىدىن توكلى بوزولدى . اما ، پانېغا سولانغانىت بو عىجابى گناھكار بىلەن ھىچ نىمە دىيارى ھىدى . يوزىنى پىنجەرگە اورىدور ، چى اوبىگە ھەك ، اېچمەك كىتورگەن خادىملى گە ھەم قاراماس ايدى . اوچ كۈن ھىك بىگىرگە ئون اوتىدى . ايشىكىنىڭ بىر قىتىپىن ئىن اېچكىرىنى كوزتەر ايدى . پادشا ھى اوزنىڭ بونداق بىر نادان اوغرى بىلەرنى رىب ايمەسزلىنەر ، خاسەكىلەرنى چىقار رىب نىخىم نادان مغلوقلار ايزلىنەر بىر فقط ايشەك ھىسنىن بىترىنى تاپدورلۇقى ھاس ايدى . بىر آي اوتىدى . نادان پاداجى نەھىنىمۇ چالماس بولدى . مەھىقات آواز چىقارماس ، ئىزدان آرقاداشىغا اوغرى شاش چىمىقور ايدى .
 بىر ئۆرنەسى كوسە وزيرلىققى بو بوغان ھىرنىڭ ھونگور - ھونگورلارنى بىھلاب ياتقانلىقىنى كوردى . بالالارغىمى اوخشاش بىھلاشى كوسە وزيرگە ئاندى قىلدى . بىچارە ، كىم بىلور ، خاتونىنى كى اويىنى ، ھىصراسىنى خاظرلەپدورغان مەھ مەور . اختىيارسىز سورادى :

- نىمەگە بىھلاست اوغلوم ؟
 بو وزيرنىڭ ھىس قىلغانىدىن بولدى سوزلەگەن بىرنچى سوزى ايدى . پادشا ھى كوز ياللارىدىن نەلەشكەن اېكەنلىكىنى رىنى كىر يەللىرى بىلەن اېرتىپ اولان قارادى .

- سوزلەسەم چىدا ئالماسدىن دىدى (دوامى 3 - بىدە)

عرقیمز تورکسور
دینییمز اصلاهور
یورتییمز تورکستاندور

۱۳۶۷ - ۱۶ سپتبر

مدیر: میسی الب تکیین
باش محرر: ۱. پوترا

۱۹۴۸ - ۱۷ اپریل

بز خلقچیمز
بز ملتچیمز
بز انسانیتچیمز

229 - سان جمعه قمتی: اپلیقی - شهرگه 80000 اولکه دولاری

معلم اوزیگه لایق درجهگه ایگه بولسون

حکومتنگ بو نوبت آلتی شهر معا فینی نکشوروب قایتیش اوچون معارف نظری چاڭ فاک بهی افندی باشلیق ایبر هن هیئتنگ موفقییت بلهن نکشوروب ایتیشی و کوبدن بیرى سوزلنمهگه، ازیلماقدا بولغان معلملر حیاتییدائی چینیئشلق مسئلهلرننگ راس ایکنلکک ی اوز کوزی بلهن کوروب، اولککک حکومت طرفینن او معلملر اوچون یوک بیر مقداردا پول آیریشی شایان قهیر بیر ایشدور. معلملریمز و او لرننگ باقیمن دوستی بولوب کلگهن مطوعان بو موفقییتدن اوز خرسندلککینی بیان قیلماق تورالمایدور. شوننگ بلهن بیرلکده، قیتچیلیقین برینگ حل بولو شی فالغانلاری حقیده مو تریئیشینی نوختانمایسور. ایلگری معلملر مطبوغان قانشانغان قیتچیلیقلاردن بیرینگ راس لقی بونوبت کورولوب، چاره کورولوش بلهن فالعیئش قیتچیلیقلرنکو شونداق حقیقت ده ب تونولوشینی کوزده توتوب، اوز فکرینی بیان قیلشیدن چیکلمه ب لهور.

تعینان مسئلهسینن فالسا، بوگون بکی معلمک حیاتییدا برنجی درجهک مهم مسئلهلردن بیرسی، معلملرننگ او زنگه لایق اورینیئی تعینلش مسئله سیدور. چونکی معلم بولماق، معارف لخدمتی مقدس بیر ایش ده سوزلن اولتورماساقمو مهمز بونی توشونهز. بوگون بیز شو مقدس ایشتی اوستیگه آلغان معارف خادملری یعنی معلملرننگ جنعیتمزدکی موقعیغیا کلسک، یورت دای هریر ماموری، یاکی مخلص عملدارلاردن توبن ایکنلکی کورونه دور. باهام آرقاسیدا ناحیهلرننگ حاکمق نختیگه « قچیب فالغان کوپچولک آ

سز کشیلر آلشیدا، مکتب، معلم گویا اویونچاق، آلسا آلدور، قویسا قویا دور، بیرلونی مدیر یاکی مسئول بیر معارف خادمی قیلماق، اوننگ شخصی آرووسیغیا باغلق بیر ایش. براو آ سز، معرفتسز بولسامو حاکمینی خوش قیلا آلسا، اوننی مدیر قیلا دور، بیر مونچه خدمتی کورولگهن معلم و مک تب خادملرعه شو نادانلار قویلدا ایش لهشکه مجبور بولادور، یاکی براو سیا سی تدبیرلری بلهن تیکشکک موقعلاق ازارلهرگه بولغنیب آلیش آرقالق، مک تب معارف ایشلهرینی قویلدا اویئاتیئ حقوقیغیا ایگه بولوب آلدور. و . . . بو احوال مهم یرده بیر خیل بولماسا مو، آزچیلق معارف پرور حاکملارنگ قول آستیدائی برلردن باشقا پرلهرده بار ایشلار. اوننگ اوستیگه یورتومزدا، اوزون بللق معلمک خدمتی قیلغان معلملرنی پلئاتیق تدبیرجی رویشده، حمایه قیلش، خدمتینی اعتبارغا ایشش، تیکشکک درجهده موقع بلگولش ایشی تخق بولغا قویلغانی بوق. تشبیه،

معارف نظارتی تصادفی رویشده مکفاد لاش، تقدیرلش یولینی قوللانیب کی تیب بارادور. بو معارف خدمتیده او زون بیللار چالشقانلارنی حقیقتیده قایغورتانورغان احوالاردور. شوننگ اوچون بیز معارف نظارتی دن بو خصوصامو بیر تدبیر کورولو شینی کوئمز.

معارف نظارتیگه معلمک خدمتیده کی کشیلهرنی سستیمالق رویشده کونه ریب داریش اوچون اوبدان بیر چاره بلگولوب، اوزون بیللق بیر پلان بلهن اجرا قیلشینی سورایمز. بو چارهده معلمکک درجهلری بلگولهنسون. بو

درجهلر بیر طرفن یاخشی ایشلهنمککک گه قاراب اوسوب تورسا، ینه بیر طرف دن، اوزون بیللار معلمک خدمتیده دوام قیلغانلققا قاراب اوسوسون. معلم ننگ معاشی، مکتب معارف خدمتیده کی موقعیی شو درجهلهرگه قاراب بولسون. مکفانلر، تقدیرلشلر و قیرغاندا بیرلهرورغان نفعلهرنکو شو درجهگه قاراب آیریماسی بولسون. مکتبلرننگ صفتینی بلگولشده هم معلملرننگ شو خیل خدمت تاریخی، اوزون بیللق خد مت اونومیگه ایگه بولوشی نظرده شو تولسون. بوخیل چاره شونداق بلگو لهسنونکی، اوننی معارف نظارتیدائی آدم یوتکلهیشلر اوزرگه آلماسون، سیاستدائی داوولغولار تریته الماسون.

معارف نظارتیدائی عرقداشلاردن، نسا دفی میدانغا چققان بیولک ایشلهرنی حل قیلغان روح بلهن بوخیل وقت طلب قی لادورغان، نتیجهمی بیزدن کورونمسه مو، کیلهههه بیولک بولغان ایشلارغا هم وقت آیریب عملی چارهلر کوروشیه گه اشانمز.

تقدیرلهنگهن اوقوللاریمز

معارف وزارتی اولکهمزنگ نمونه لک اوقوللارینی تکشورمهک بولغاندا معارف نظارتی اولککک برنجی دارالم حلیمین بلهن کاشفر اورتا اوقولینی مه لوم قیلغان ایدی. آلتغان خبرگه کوره کاشفر اورتا اوقولی اولککک بویچه نمونه اوقول تانولغان. مکافات اوچون 2000 دولار التون آقها بیریلمگهن. معارف نظارتی بو پولنی کاشفر اورتا اوقولیغا بوللان بزمیشدور.

اینڈونیزیا مسئلہ

کابل - اینڈونیزیا و کیلی اینڈونیزیا مسئلہ سینی مجلس سہ مذاکرہ قیام فی طلب قیامی۔ فقط اینڈونیزیا و ہولانڈا آریسا مذاکرہ باشلاق امکان یوقسور۔ بالکس چولف سوفوٹک باشلانیشی یاقیندور۔ بیرلشکنا لمر کوموسیونی ہولانڈانگ اوزیہا اینڈونیزیاڈا بیرلشکنا دولت قوروش قرارضا ناراضلیق بیلوردی۔

یونانستاندا

آئینا - واشنگتون بیلورولگہ نیگہ کورہ، بیرلشک امریکا حکومتی یونانستانک شمالی اولکلہری اوستیدہ کئی عسکری ایشلہرہنی قولتہنورمک نتیئیدور۔

آنقرہ - آئینا آمریکا حربیہوزبری روباگ بوگون اوچقو بلن آسیاغا کلہدی۔ سوہولس و قالداس بلن مانا کلہرہدہ بولونسی۔ بو اقسام قرال باول بلن کوروشکوسیدور۔

قوہونیزیمگہ قارشى بېر صفا

پاکستان - مند چئیدہ فرانسه قومونستلاری اوز موقعلہرینی ساقلاما دور۔ اینڈونیزیا، مالایا، هندستان، پانمان، افغانستان و باشقا آسیا مملکتلہرینک خلقی قومونستلارغا قارشى آگاہ دور۔

آنقرہ - آمریکانک 49 - بیللق پلانن 1 - روسیہ بلن مذاکرہدن اوز کچمک، چین، یونان و برلین مسئلہ لہری حقیدہ روسقا قارشى جیبہ المان، روسگہ قارشى بولغان ملئدر بلن بیرلکلہر قورماق، دنیاغا اقتصادى بار دم بلن قومونستلہرین اوزاقلاندر مافدن عبارقدور۔

فلسطین مسئلہ

آنقرہ - عربلہر تئجلق مجلسیلتہرین قورالارینی رد قیلشقا قرار بردی قرال عبداللہ اوزہنی فلسطین قرالی اعلان قیلماقچى بولسامو بوئا عرب بیرلکینک موافقیبتی المان امیدیدور، عرب بیرلکی کلہمک مفتہ قارہدہ قورولتای اچقانن کیین موافقتی و ناخالق معلوم بولفوسیدور۔

اچکی و تاشقی خبرلہر

(16 - دیکابر راپئو خبرلہری)

اچکی سوقوش وضعیتى

لیداکى استحکاملاردا و قنزینک شمالی مدائی مرکز عسکرلہری مدافعہگہ حاضریق کورمکدہدور۔

پاکستان - قومونستلار بیکینک شمالی مدائی هوا میدانینی آلدی و خان کور و مانگولف ثمر یولیداقومونستلار پارتیزانلاری پھدا بولوب قالدی۔ 15 کوندن بری قومونستلار چیننی محاصره قیلماقادور۔

آنقرہ - بیکندہ 15 کیلومیترو غربیہ بولغان اسکی خانلق سرایچاقہ کلگہن قومونستلار قانتق سوقوشدن سوگرہ چکیلدی و تیکشاواچاقہ بولغان قومونستلار اورونسلاری بوجباردامان قیلندی۔

امریکان یارہدی اوچون دراجعتلہر

سی بلن بولماسدن توب - توغرا کوز فروگہ مراجعت قیلماقی آمریکا نارنجیہ برنجی قائم کورولمکدہدور۔

پاریس - قانون پالاتاسی اعضالاری مارشالساچا چین قومونستلارینی قطع یوقانقودک بیر یاردمبرنجی نی سوراب مراجعت قیلغان۔ حاضر چینک مر ساعہدہکیلہری آمریکان یاردمیشی تورت کوز بلن کورمکدہ۔ اگرہ آمریکا چینجا بورونقی پلان بویچہ یاردم بریب تورغان بولسامو، لکین یا کین قیلنادورغان یاردم حقیدہ نئخی بیز قرارنک چیقاریلغانی یوقسور۔

کابینہ تشکیلیدہ

المادی، بونک سببہ رئیس جمهور جاک کبیشی ناک قومونستلار بلن ۶۶ لاشاقاقا یول قویماغانلقیدنور۔ اما بعضی اخباراتلاردن نشر قیلغان خبر لہرگہ کورہ چیندہ قومونستلارنی فاز تاشتوروب حکومت قوروشنک احتمالی یاردور۔ حاضر جاک کبیشی ناک یاقین آدملہرینک کوی مرکزندن اوزاقلانمق ادور۔

شانخہیدہ امریکا عسکرلہری

کابل - 700 آمریکان عسکری مرکزی حکومتک اتنی بلن چیکہ داودن حری کیمسبگہ اولتوروب شان

کابل - مرکزی حکومت عسکرلہری بلن چین قومونستلاری آراسیہ مدائی سوقوش دوام قیلماقادور۔ قومونستلار قاتال بوییدا نانکیندن 60 کیلو میتر، جیچاٹمن 70 کیلومیترو برنی، آفغانینی دعا قیلدی۔ قومونستلار پارتیزانلاری تونوگون نانکینک 25 میل شمالی مدائی ثمر بولنی بوزدی و یاغزی دریا سین 15 میل یردہ قومونستلارنک ایزچی عسکرلہری۔ کوروز کورمکدہدور۔ بیکندہ 4 میل برافلقا سوقوش قانتق دوام قیلماقادور۔ سو شنبہ قومونستلار طرفیدن محاصره قیلماقادور اوچقو آرقالق اوزوق بیتشتورولوب بریلمکدہ، یاغزینک شیمال

پاریس - آمریکان یاردمیشی قازانماق مقصدی بلن آمریقاغا سفر قیلماق جان جیاک خانم یونایتید پریسن جیاک کبیشیگہ " آمریکا یاردمیہ امید یوق سیز آمریکا کیمک، دپ تلگرام بریش و جیاک کبیشی رد قیلشدور۔

آنقرہ - آمریکاداکى چین بیکر آلچیسى توب - توغرا آمریکان قوز فروسبگہ مراجعت قیلم یاردم سورادی، اگر چیننی قومونستلار استیلا قیلغان نقبیردہ، آسیا و اورپانک قدرانی ساویت استیلا سین اوزاق قالمایدور غانلقینی اونک اوچون درحال بونک الدینی الیشنک ایجای قیلغانلقینی سوز لہدی، خارجہ ویا آق سرای واسطہ

آنقرہ - روسیہ اصل اوپونیتی غربیہ انیمس چیندہ اوپنامقادور۔ قومونستلار پایتختنی السامو، اچکی سوقوش بیلارچہ دوام آنکوسیدور۔ چونکہ تورت یوز مایون المانک منتظم بیر حکومت استیفا کیریشی قییندور۔ کابینہ تشکیلگہ قانتق بریلگہن سوگکو افندی بو یولدا موفق بولا

اولکه و شهر خبرلری

(چینی تورکستان ژانسی و اوزل مخبرله ریمزدن)

تشویقات هیئتینک بیو تشبیتی

سوزلری، لطیفه‌لر کی نرسه لرنک ایبریلیشینی اختار قیلان اژیی .
 آلاشیمزجه بو تورک نرسه لرنی، تاریخی، کیلپ چیقشی توغراق تفسیلی بیر بیانات بلن ایبریلیشینی و هر ملت نك بونکن وافی منورلرنک نوحده کی نرسه لرنی بیر مکتوب آرفالق بولا لاشینی هم قارشى الغوسیدور .

تشویقات هیئتو گرامافون تخسه سی ایشلهش و رسمک مجدوعلر چیقا ربش مقصدی بلن ولایتلهدرای باشلار نك اجتماعی خدمت یورنلاری، غزته خانه شعبه لریگه بیر اوختوروش چیقا ربب خلقنک ملی غزللری اوز حیاتی نی، حس و توهیولارینی ترنم قیلان باخشالاری حکمله ر، چوچکله ر، آتا

صنعت اوهمکی یارکندگه پارهاقچی

اوهمکی بو کیم - کیمه کلرنی تابشو روپ الیش بلن، اوزونین بیری ملی صنعتیمزنک انک قیبتنک نمونه لرنی کو روش آرضوسینی تاشیب کلگن اوزاق هدای قرداشلاریمنی بو آرضوسینا پتکوزوش مقصدی بلن یارکندگه حرکت قیلغوسیدور .

صنعت اوهمکی کاشفرگه یقیب بار غاندن بیری گوزل صنعتلرنی صحنه لهرده جاری قیلب خلقنک روحینی کو نمره کده دور . تشویقات هیئتینک التماسه ها بنا لاوازیمان اداره سی 50 کشیمک پاقتالق کیم ، جووا و بیماله ر عاریتکه برمه کچی بولغان . آلاشیمزجه صنعت

بیر فعالیت نتیجه سی

شورغان . کویک و قیمت اعتباری ایله چوگ کوپروک ایلمک او قولى باشقا گروپ پلاردن ایلگری کلگن .
 آغان رسمی خبریمزگه کوره ، اعانه هیئتینک تقسیم گروپاسی هر بیر رابون و هر بیر محلله گه باریب کمبل عائله لارنی نكشوره کچی و اعانه یقیش حرکتی بوتونلی ایفلاشقان همان علا دار اورونلار بلن بیئرلکنه بو توپلانغان نرسه ، کره کلر کمبللرگه نار قانیلب بیریلمه کچی .

کمبللر اوچون کیم توپلاش حرکتی بوگون ایفلاشقان . بیر وضعی بیت عرض انمه کده دور . بو اعانه هیئت یی فانچه کونلهدن بیری توپلانغان اعانه لرنی تابشوروب آغان . 1 نجی اورنا او قول اعانه گروپاسی تقریباً 210,000,000 دوللار ، چوگ کوب روگ ایلمک او قول گروپاسی 7 دانه پاقتالق کیم ، 2 جووا ، 12 دانه بیما 6 دانه قولانچا ، بوز جاک اون ، 3,034,110,000 دوللار پول تاب

*** * x x x * ***

قیلغان دهرنه کلهریمز

« رعنا قیز » ، دلشاد « کورگهنم » ، « جانانگ قینی ؟ » ع . جمال « بازار دا » ، ج . اسماعیل « معارف » ، « خماریم بار » ناملی شعرلارینی او قوب اوتکندن سولک حکمتک سوزلر سوزلرنی ، نغمه - نوا باشلانسی . اصلولار اوینالسی .
 رهنده کی مسئله لر کورلگندن سولک حاضرانغان بیبه کلر ییلب ساعت 4 ده کو نلک حالدا ناقاشوق غفورچولک

بیر - بیر ارقی دوام

(کورلا خبری) کورلا بیلم دهرنه کنگ 7 نجی اولتورومی 20 - نوپابر کوندوز ساعت 12 ده دهرنه ک اوپیده اوتکوزولسی . دوختور توردی صدیق افندی طبیی بیام اوستیاده قونوشما اوتکوزگندن سولک طاعت عبدالله طر فین زمین حقیبه مناکره یورگوزولسی .
 سوگره شاعرلار شعرلارینی اوقوش قا باشلادی . شاعر دولانی « سنککی »

(باشی 2 - بنده)

پاریس - اوردون چیکراسیغا بیو دیلارنک مجومینی آراچی نظارتچیله ر نكشورمه کده دور . اوردوننک یهودیلر بلن معاهده امضا قیلماقچی بولغان نیل الیب خبرینی اوردوننک قاهره سفیری بالغانلادی . قاهرده بیر یهودی محله سین کوب میلتیق 40 تاپانچا ، 3 بو لیمون و اوچقوج ینکل ناختلاری و 1- قول بوماسنی ناپیلدی و کوب صهیونیلر توتولعی، تحقیقان دوام انمه کده دور .

شترن ملک عبدالله بلن هر بیر مناکره و معاهده قیلنسا راضی ایمه س ایکنلکینی اعلان قیلدی . فقط عبدالله بلن یهودیلر آرتسیغا بیر صالح مذاکره سی حرارت بلن دوام انمه کده دور .

اوردون ملت مجلسی فلسطینی اوردونغا الحاق انمه کنی تصدیقلادی . لکین مصر و سوریه نک قارشیلی بوزی دن پانیندا ممکن بولماسا کره ک . اوردون و عراق عسکرلری اشغاللاری آستیدای برلرده اوردون مائورلاری یرلشتورولمه کده دور . بوگا کوره بیر دن الحاق قرارینی وجودقا کتورمه ؟

کابل - ابن سعود عبدالله غا مک رب یازیب فلسطیننک الحاقینی تونو سلقینی بیلسوردی . رایلی مصر کت لری بلن فرده مناکره باشلادی . کیمین یهودیلر بلن کوروشکوسی . عرب بیئرلکنی عماننک فلسطینی الحاقی حقیبه تدقیق قیلغوسیدور .
 پاریس - تنجلی مجلسی آرتنه شا بو سراییدا فلسطین مسئله سی حقیبه مناکره قیلغوسی .

*** (***) ***

کشمیر ده بو مبار داهان

بوگون 20 هند اوچغوسی آزاد کشمیرنی بومبالادی . بو بومبارد ماندا کوب شهر خلقی و مهاجرلار شهید بولدی .
 یورالماساغ « کشمیر ، مسلمانلارینک یورتیسور . اگر هندستان اوزینک استی لاجیلیق حرکتیگه دوام قیلسا ، افغان مانی ، کشمیر مسلمانلارینک یارده میگه کلغوسیدور » دینی .

يورنگنى سۈيى

سۈيۈشكە اھلىتەك بارمۇ؟ سۈيەك
 ايستەمسەن؟ سۈيى! ھر گۈزىل نرسەنى
 سۈيى، ئۈيۈنۈپ، قانغۇنچە سۈيى! سو
 يوش اوچۇن مەكۈرە ايزلەشەك، اوس
 تىمە و استىدا باشغان، سۈيىنى ايس
 كەن، ئۈپاسىنى اۈگەن يورنگنى سۈيى!
 كوز بلەن كورۈنگەن، قول بلەن توتول
 خان، گەلغەيشى اوز قولدا بولغان تو
 رك پورتنى سۈيى! خىالى، اعتبار سز،
 قانغۇزى مەكۈرەلەرگە عاشق بولما! پلا
 غانغا ايشەنمە، حقيقتكە تايان! اى
يېگىت، بو ئوپراڭك ادى ايكەنلكنى
ھىچ اونولما! يورنگنى سۈيى!

ريش، بخت، سەادت، تصرف توشەنچە
 لەرىگە يان بىر نرسە! يورن، نورمان
 دن سومورولەتورغان بىر نرسە ايمەس،
 يولدا جان فدا قىلىناتورغان مەقس،
 اوستون، معنوى بىر اولكە دور.
 يورن، سەادتىن كوپراق، قايغولا
 رىنى بىگەن، بولدا اوزىمىزنىكە بىتون بار
 لقىمىزنىكە ئوزگە ايلماغان بىر مەكۈرە
 گە اوخشايدىدور. يورن بىر مەكۈ
 رە دور؟

يورتنى اوزەمەن، ملى، انانى شىخ
 صىتمەن، تونوگونكى كۈنمەن، بوگون
 كى كۈنمەن، اۈرئەكى كۈنمەن اۈرئە -
 خان مەن، وطننى اوزەمەن، اخلاقى،
 معنوى جانمەن، ارادەمەن، ايدەئالەمەن
 آيرىم بىر ئوپراق، جانسز بولغان بىر
 نرسەدەك كورگەن مەن نىمە اوچوندور،
 توشونەلمايمەن. يورن مەن و وطنمۇ؟
 اويلايمەن، اويلايمەن. اخىرى بو نوروست
 دەيمەن. او حالدا مەندەكى بو توغمانە
 لك نەدىن كېلەدور، دەيمەن. مەدى،
 عضوى، روھى بارلەنمەنمۇ؟ بوق! اوي
 لايمەن: مەن يالغوز ايمەمسەن. مەن بىر
 ايمەمسەن. باشقالار مەن بار. خودى مەن
 اوخشاش باشقالار مەن بار بو باشقالار
 كېلەدور؟

بو باشقالار مەن خودى مەن اوخ -
 شاش گۈشت و سۈكەكەن عىبارت عضوى.
 فېزىلوژى قانولارغا، روھى فېسكو
 لوزىك ايزتارلارغا باغلق و قول بول
 خان قانلار توركومىدور. مەن وطننىك
 اللەھى مەقسەلەرگە مەن بولالماسام، باھ
 قانلارنىكە يەكۈنى، حاصلى، جەمئى نەدىن
 بولسۇن؟ فايسى مەجىزە بو امتياز
نى اولارغا بەرسۇن؟ وطن مەن مەن عىبا
رت ايمەس، مەن اوخشاش باشقالاردىن
ھەم عىبارت بولالمايمەن. اونداق بولسا
سەر نە بەردە؟ كورەمەن و ايشەنمەنكە
سوزنىكە و باشقالارنىكە، بوگون باشغان
و تونوتون باشغان كېشەلەرنىكە يارات -
قان معنوى قىمەتلەردە دور. تورك يور
نى باردور، زرا تورك المىنىكە تارىخىدا
كۈپلەگەن انسان قىمەتلەرى باردور: تىلە
مەز، تورەمەز، صنەتىمەز، فاسفەمەز، سەا
دەت و فلاكتنى ئۈيۈشمەز، فوغراق
باشلىق و گۈزلىك اۈكلارنىمەز، بارانقان
لارنىمەز، بالالارنىمەزغا و بتون انسانلارغا
اورگەنكە نەلەردە قىمەتلەر! يورن بىر

يورن ھەر نرسەن اوستون كوچاك
 بىر شەردور. وطن سوزىنى سوزلە
 گەن، ايشەكەن، وطننى اوبلاغان مەن،
 ھىچ قاچان طاقىت قىلالمايمەن. اويغانا
 مەن، تېتەرەيمەز، قىمىرايمەز، ايجىمەزە ناز
 لىق بىر ھىچان توغولار. بو ھىچان
 باشقا بىر ھىچان ايمەيدور. توشلەر
 بلەن، ايدىلەر بلەن اضطرابلار بلەن
 بىر دور. بو ھىچان ھىچان حالدا جان
 لىق بولغاندا تھليل قىلغۇلى بولماس.
 سوز بلەن اۈلئاقالى بولماس، اورۇنل
 بىر حالدور. براق عقل تورماس، بىل
 ھەك ايسەن. كائىناتنى، اللەھى، بورون
 نى، كېيىنكى بىلەك ايسەنكەندەك و
 نى ھەم بىلەك ايسەن. بونى بىلەو
 روشكە كېرىشەيلى.

يورن دېگەن مەن، ايمىزگە بىر
 ئوپراق پارچەسى، جغرافى بىر اولكە
 كېلەدور. بىلگۈلك بىر چەك آرا ايجىمە
 قالغان تاغلار، درنلار، بايلقلار، اووا
 لار، مەك تورلك طبيەت منظرلەرى، او
 زىگە توشلوق گۈزلىكى و چوئلقى بول
 خان بىر ئوپراق پارچەسى. بولارنىك
 ھەممىسىنى بىر مەنە موضوعى، بىر چە
 زانە و ژېئولوژى مەنلەيدىك بىلە
 مەز. براق بولارنىك ھىچ بىر بىرە وطن
 ھىجائىنى تاپالمايمەن. شونلك اوچون
 وطننىك بىر ئوپراق پارچەسىمەن ايمەس
 لىككە، وطننىك فزىك عالمىنى اشقالىقى
 غا ايشەنمەن.

يورن بو ئوپراق اوستىدە بىز
 نەس خان ھوا، بىز ايجەن سو، بىز
 بىگەن بىدەي و باشقالار ايمەمسۇ؟ وطن
 بتون بارلىقىمىزنى باققان تاقايلىق دور؟
 بوق! يورن ئكرى مەقت! ايشەپ چىققا

خىال ايمەس، بىر حقيقتە دور. چونكە
 حقيقتەن بىر قىمەت و جانان قايىنغان
 بولوب بىز توركلەر بارمەز.
 يورن آئىنى ياخشىراق سىنچىلىق
 زمان، بونلك ايجىمە يالغوز تونوگون
 حقيقتكە ايلانغان قىمەتلەرنىلا ايمەس،
 اۈرئە ھەم حقيقتكە ايلانادورغان قىمەتلەر
 نىمە تاپامەز. يورن، مىلى بارلىقىنىكە
 يالغوز اوتوشى ايمەس، مەندە كەلە،
 كېسور. يورن، بونلك ساپەسىدە بىز
 بولسۇق، بونلك ساپەسىدە بىز قالسۇق،
 اولكە ساپەسىدە بىز ياقى اوزلكىمىزگە
 يېتەشمەز. وطن بتون بارلىقىدا اۈك
 ئۈكسەك، مەقس بولغان بىر نرسە دور،
 وطن مەقسە دور.

تورك بىيۈكلەرى و تورك اتلارى

- 1 - لىئا
- آقايىق - (خانۇن) تېمور كوركاننىك قېز
 لارىدندور. اھەر موسى ئاۋاۋ
 لىغا تىككەن.
- آقانى - (1) اسكىن تورك اۈرگەك اۈلا
 رۇندور.
- (2) قىچاق كۈن اوردا خانلا
 رەدىن آموغانلك اوغلى دور. خان
 لىقى باردور.
- آق آى - (خانۇن) يەنەسى مەللە
 آنى كېكەن بىر قىزدور.
- آق بابا - خوارىزم خانلارىدىن آقانى.
 نلك بىر نېرەسى.
- آقباچى - اورنا آسيا خانلارىدىن دور.
 1452 - مىلادىدا خانلىق
 سورگەن.
- آقبالىق - ايراندا حكومت سورگەن آۋ
 قوبولق بىكلەرىدندور.
- آقباش - نوغاي خانلارىدىن اسماعىلك
 قرداشى
- آقباى - مصر تورك كۈلمەنلەردىن
 ايدى. قان باى بلەن بىرلك
 دە مصوبادشاھىغا قارشى باش
 كۈتەرگەن.
- آق بېيىق - قانچ زمانەسىدە تانولغان ايرە
 لەردندور. استانبولنى ئىشاندان
 تاپلغان ايمىش. حاضر استانبول
 بولدا بىر يىر بونلك اسمى بلەن
 آتالماقتا.

آدرەسى:
 التاى كوچاسى نەبى ئەلتاى نىشرىيات ادارەسى
 اۈرۈمچى خانقاك

ر خلقچيمز
بز ملتچيمز
بز انسانيتچيمز

آلك

مدیر: عیسی الب تکین
باش مەحرر: م. ا. یوزرا

1948 - 22 - ئیل
22 - ئاين

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلامدور
یورتیمز تورکستاندور

230 - سان چهارشنبه قمتی : آیلقی - شهرگه 80000 اولگه دولاری

خلقنى اونوتدوق، خلققه توغرا كتهیلی!

شكر فابرىقانسىنىڭ ھسلەبكى
حصولى
تعميرات نظارتى قارماقدا شكر
فابرىقاسى قناعتلىنەرك تەجرىبەن سۈرگە
ھركون 600 چىگ خام آختورمان 60
چىگ شكر ايشلەمەكەندە. قارا و قىزىل
تۈسە بولغان يوشكر بىر آز سوزلا
دورولگەندىن سوڭ آققا آيلانور ايگەن.
دەقئاتلارنى اوزىگە جلب قىلماق
ايستەكبە بولغان بو شكر فابرىقاسى،
اولارغا كوبراق آختورما، شكر قوناق
تريشنى و يتبشتوروشىنى توصىيە
ايتەدور.

غزەتمز بىر مەن «توققان يولوك»
حق بولسون، بولەنچوكول غلق بوز
سون، حق فوندىن اوستون، خلق حكو
متىن اوستون، دېگەن «آلك توغرا و
آلك اويغون بىر شەعار استىدا نىشر
قىلغان ايدى. فقط بو شەارنىڭ افكار
عامە مزە نە قىر شىچان توغشورغانلقى
نى تام مەناسى بلەن قىلا آلامىز.
واقعا، ھر طرفدە، ھر كېم طرفىدىن ياخ
شى قارشىلانغاندور. چونكە «خلقچى
لىق» دەپ ھر يردە بىر آواز ايشتمەك
دە بولغان بوگونكى كۈنىمزدە «خلق»
نامى ھر نرسەدىن مەقسەدور، ھر نرسە
اگە فوراليدور. بىر زمان توركستانلىقنىڭ
ايگە مولى ھركىتىگە، ھر ايستەكبەگە اركىن
كېشەلبەن، ھرىت بلەن جواب بېرەشكە
امكانىرا كەلگەنلىكى ھس قىلغاندىن بېرى
استعمالدا «خلقچىلىق» دېگەن بىر شەعار
اشقا باشلادى. مەحرەم ئىنرال چاقى
افندى طرفىدىن قبول قىلغان بو
كەچچىلىق، «غولچالق فوزغولا كەچىلار
ايشوندىن قارشى آلغانىدەك»، ھر طرفدە
زور سوپىچ اېچىدە استقبال قىلندى.
بىتمەن سوڭرە، خلقنىڭ باشىدا قانچا
نەشېرىناتقان مستەبلەرمو، ھر قەدەدە، ھر
يۇرە «خلقچىلىق» سوزىنى تىكراللا
باشلادى. «خلقچىلىققا قارشى چىدەك،
خلقچىلىقنى يەردەك» دېگەن ائھام بلەن
خوادلانغان ئەمىنى سولا ائلى، خوھالا
غان آدمىنى اورا ائلى. مەسعود بك
بىر اركەن رېئىسلىكىگە تەبىن قىلغان.
بىزنىڭماس كاشغردە، كاشغر كەنە شەردە
ھىلار قىلغان، شەرىمزدە تشويق ور
رى نىشر قىلغان بعضى غىبىرلەرمو
دىن اول «خلقچىلىق بولماي، ايش
نەچلىق بلەن بولسون» دېگەن بوانە
بىزنىڭمىز ائلگىرى سوردى. قىسقاچەسى ھرىكە

تەبىر بىرەك حقى يالغوز و آتچاق خاقە
تىكندور. شونىڭ اوچوندىور كە «خلقچى
لىق» نى توغرا مەناسى بلەن آلاماق
اوچون، خلققه بايئىلاشماق، خلقنىڭ فس
غولۇزى و سوسىيولوژىيىنى نەقىق
قىلماق لازىم ايدى!

دارالائىتھنىڭ تائھىناتى
ھىسئەلەسى
اورومچى دارالائىتھىداكى اوفوغو
چى و اوفوتقوچى بولوب 8 كىشىنىڭ
تائىمىناتىنى قامداش توغراسىدا مەعارف
نظارتى اولكەك حكومتكە تەماس
قىلغان.

بالغوز سىاستىدە لا ايمەس، ھتھە
علمدە و بلكە ھر ايشدە خلققه قاراب
ماھىمات ضرورىدور. مەعارف، مەدنىت
دەواسىنى قىلامز بو ھم خلققه باغلا
دور. قرقىان غايەسىدەمىز بو ھم خاقە
نىڭ كوچىگە، رەبىتتەگە علاقەدار دور. بو
گون خلق باشلىنى، توقچىلىقنى، سىيا
سى ويا اقتصادى آغىرچىلىقنى تىكەر قىر
لار ايگەن، بىز دائىما بايقى غايەمىزنى
كەينەمزدە ويا خىياليمىزدا تىصوېر قىلساق،
شەبە سز بايئىلامز. اونىڭ اوچون ھم
خلققه توغرا كتهىلى، اونىڭ تىكەر قىر
خان آرزو قىلغان نرسەسىنى اورگو
نەيلى. سوڭرە بىر ھكم بىرگولوك!
1 - خىلىقىدىن ھىرئى بىر تۈبىيە
آلماق اوچون خلققه توغرا كتهىلى.
2 - خلققه مەدنىت كىلتورمىك او
چون توغرا كتهىلى.

ارا تۈركدە مەعارف
قەدول آرانور ك ناھىيە سىنىڭ مەا
رى قاناق بولغانى حالدا، بىرلكەرنىڭ
باللارنى خصوصى عائلە ايشلەرىگە سا
لبى مەكتەپكە بىرە سىلكەرى تولايسى
بلەن ھاكم ادارەسى بىرلكە مەكتەپلەر بلەن
بىرلكە بىر قونوشما اوتكوزوب، مەا
رى ايشلەرىگە اھمىت بېرىش توغراسى
دا مەسئەتلەر قىلىشقان.

اولكە و شەھەر خەبەرلىرى

(چىنىي تۈركىستان ئازاسى و اوزەل مخابەرلەرىمىزدىن) علم دەرنەكىنىڭ 16 نىچى نوبىتى اوزەدورولىدى

عادىتدەكى علم دەرنەكىنىڭ 16 نىچى نوبىتى رېئىس مەسعود صبىرى ، بورھان افندى ، محمد امين بك افندى ، عىسى افندى ، سالىس افندى ، دل قان حاجى قاتارلىق تۈرك ضىياللىرى ، تۈرك آر - عىمال باشلىرى بولۇپ 400 دىن اوشۇق كىشىنىڭ اشتراكى بىلەن 18 نىچى دېكابر كىچ بىلەن ئازاق ، قىرغىز قلوبىدا اوزدو رولمىشور .

مجلس رېئىسى پولات افندى قادىرى مجلس اچىقلىقىنى اعلان قىلغاندىن سوڭ تەكلىپ بىلەن رېئىس مەسعود صبىرى « سىلفىس » كىسپىلى حەقىدە فونفرانس بېرىپ ، خەلقىمىز اچىپكە اللە كۆپ تارال شان سىلفىس كىسپىلىنىڭ خەلقىمىزغا برە دور قان زىيانى اوتكەن ساقلاش چارەلەرى اوستىدە بىر سەمەت مەدارى تەتقىلى تو شەنچە بېرىپ اوتدى . محمد امين بك ، عبدالعزىز مەسوم قاتارلىقلار تو شەنچە لەرىنى اظھار قىلىپ اوتكەندىن سوڭ شەرلەر بايىدا باش شاعرلارمىزدىن اوب خور عادىل ، ك . كزەق ، ع . جوشقون رسالت حەسنى ، الماس ، برات روزى ، عوسى قربان ، ايم توردى ، عبد الرشيد ، عبدالفتاح لەر اوز ايجادى شەرلارنى اوقوب اوقدى .

تەقدىز تەقىد بايىدا ؛ 13 - 14 - دەرنەكە شەر يازغان شاعرلارمىزدىن برات روزى بىر قەلم بىر گەستوك ، رسا

لت خانم بىر قەلم بىر گەستوك ، محمود اكبرى بىر قەلم ، اوبخور عادىل بىر بىلباغ بىلەن مكافىلانئىب كۆپچولك طرفىدىن القىشلاندى .

كۆكل اچىش بايىدا ؛ تۈرك اوزىك اوبوشما موسىقاچىلارمىن سەبىد نىياز افندى ، حەسەن رەمى ، عىسى كا ، ظفر عبدالله قارى ، عشور عبدالولى ، كەزەك ثابت افندىلەرنىڭ گوزەل موسىقالارى قازاق يەتكلەرى و خەنم قىزلارنىڭ چارەلىق دو مېرالەرى بىلەن اولەل لەرى و اورتا اوقول قىزلارى طرفىدىن تۈرلى اوسول ناخشالەر بولوندى .

چاقچاق لىغانلەر بايىدا ؛ پولات قادىرى ، عبدالله نەمانى ، عبدالعزىز مەسوم ، ثابت قارىلەر طرفىدىن گوزەل چاقچاقلار بولوندى .

آركىن فەكلەر بايىدا ؛ فەكر بولما غانلەقن ، سەت 12 دە دەرنەكداشلار بىر بىرلەرى بىلەن خىرلەشىپ قاپتە . دىلەر .

(دەرنەكىمىزنىڭ كۆكل اچىش بايىنىڭ مەدوللوقىنى اغان سەنەت اومكى جەنۇب قا كەتكەندىن كېيىن تۈرك اوز بك اوبوش ماسنىڭ يوقارىدا ذكەر قىلغان موسىقا چىلارى دەرنەكىمىزگە اشتراك قىلىپ ، با قىشەن يارەمدە بولۇپ كەلدى . آنەك او چون رېئىس فتاح افندى و موسىقاچىلار غا بك كۆپ تەشكۈرلارمىزنى سوتامز .

*** (***) ***

خوتئندە كەڭ تۈردە باغچەچىلىق و اورمانچىلىق

خوتئندە كومور بولمىغانلەقن بوگون كە قەسر آھالىنى دل - درختلەرنى بايىپ كەلگەن ايدى . فقط سوڭ يىللار اچىدە نەقوسىنىڭ كۆپ بوشى ، بايئىش اشپارلارنىڭ يەتتە سەسلىكىدىن ئولايى والى مەككەسى كەڭ كۆلەمدە درخت تەكشەنىڭ ضرورىيىتى سىزىپ ، تولۇق بىر پەلان خاھرا مەشور . بو پەلانغا كۆرە ، مەركىزى خەنەت شو لاز دور ؛

1 - مەر كەنت بويىچە امكان قەدر

اۋزەم و باشقا درختلەر تەكەب ، باغچە لەقنى رواجلاندىرماق .

2 - مەر رايون بويىچە دەقمان ، اورمانچىلىق ایشلەرىنى كۆچەتەمەك .

3 - بىزا و كەنت بۆگەلەرنىڭ مەسۇ لىنى استىدا بو ایشقا خەلقنى شو قىلاندىرماق .

4 - اورمانچىلىق چارەلەرىنى تو زوب چەقىش ، درخت اوسومىنى تەمىن قىلماق .

طب سەھەسىدە كىلەر تەتقىقات

بىلدە طب سەھەسىدە كىلەر عومىي بىر سەنئى اوتكوزگەندە اقتدارغا اېگە بولغۇچىلارغا بىر نامە برەمە كىچى و بوسنىلدا قبول كۆر مە كەنلەر و قولىدا سەھەسىدە غانلار بوسەھەدە ايش كۆرەلماغۇسىدور .

چىنىلىق اقارتىش اوبوشما نىسپىنىڭ تەشەببۇس بىر كۆرە چىنىلىق اقارتىش اوبوشماسى طرفىدىن مەلتەش كەمبەللەرنى قىش غەنايەتىدىن قورتقازىش حەركىتى باشلانغان . بىرى بىر كۆرە نەتىجەلەر قولغا كەلتۈرۈ مە و بو تەشەببۇسنىڭ كەڭ دائىرە بىر كۆرە كەنلىكى و اوز مەلتەشلىرىنىڭ اچىپ كەمبەللەرنى قورتقازىشنىڭ مەھم ايكەن اچۇندورگە مەر كىنو و اوبون خانە قىزغىنلىق بىلەن يارەم كۆرەتەمەكە و ضر بۇيۇلەردىن يىغىلغان اھەنەك مەقدار ؛ 2 مىليارد 300 مىليوندىن اشمىغان .

تۈركىيەگە اوقۇغۇچى ايدى رېئىش سەسئەتە نىسبى

اولكەلكە حەكومەت طرفىدىن تۈركىستاندا اورتا اوقۇلدىن يوقار مەكتەپنىڭ ما زونى بولغان باشلار نەفرىنى تۈركىيەگە اوقۇشقا چىقا تەماس قىلىپ يوقارىغا بىر تەماس دورولگەنلىكى تۇغراسىدا بو رون بىر خەبەر نەشر قىلغان ايدى سوڭ بىر خەبەرگە كۆرە ، مەھمۇر پالانانىڭ 28 نىچى سانلىق بىر مەجلىس خارىجىغا اوقۇغۇچى سىياھلار چىقارىشنىڭ خاھرى مەكەن ايمەسلىكىگە دائىر مەھمۇر گە بنا اولكە مەزدن تۈركىيەگە اوقۇغۇ چى ايدىرەش مەقۇلەسىمۇ خاھرى كىيىن كە سورولگەن ايمش .

سو عافتى شەپار ناھىيەسىدە سو تاشب ، خەنەت نۇرغون زراعتلەرى ، اوى عەزەتلىك و كۇچار بولىنى باسەب كەتكەن . بولار قايتاندىن اصلاح قىلماقتا بول سو عافتىگە اچۇرغان خەلقنى راق ائەسلىق تۇغراسىدا ائشلىق با سىياغا تەماس قىلغان .

چکي و تاشقی خبرلر

(20 - دیکابر راپټو خبرلری .)

یانی کابینا ترکیبی اعلان قیلنش الیدیا

ناتیکن - یانی کابینا قوروشی نای
 شورولغان سوککو بوگون 50 دن آر
 توق اجنبی و چین مخبرلریگه بیر
 ضیافت بردی . بو ضیافتده اعلان قیللمی
 چه ، یانی کابینا ترکیبیگه کرهچک کیشی
 لمر اسمکلینی رئیس جمهورغا تافشور
 مثلاً : لاکه بنا یانی کابینا معا
 ولتیه و چچسار سوکولگن تاشقی

ایشلر باقانلیغیا دوقتور خوشی نور
 سه نلمه چچی بولسامو ، قبول قیلماغانلی
 اوچون ، اوتیهچک فوشومچه الب پارما
 چی بولدی . اونان باشقا ولون باو
 چالچونلرمو کابینا ترکیبیگه کیرگزول
 گهن . سوککو افندی یانی کابینا سیما
 ستی ، قومونستلارغا قارشى اوروشینا
 بیتکه الب باریشدن عبارتدب اعلان تالان .

سییل کیسه لیلر

شانخیی - طب ساحه سیمه کی م:
 خصصلرنک اعلان قیللمیچه ، شویتیه
 بو وقتچه چه جدی بیر علاجی بولما
 غان سیل - توبورکیلوژ ، یانی اویکه
 کیسه لینک داروسنی تاپلغان . ن . آ . ق .
 دهب آتالغان بو دارو ، آمریقادا تاپلغان
 لاندون ناملق یانی داروغا قاراغاندا
 کوب اوتوغلق چچقان . آمریقانک لاندون
 شون داروسی اویکه کیسه لیگه اویک
 چچغاندا ، هر اوج ساعتده بیر دویتسه
 آلتی آی دواملق اونول قیلش کرهک
 ایکنی . یونداغ بولغاندن کیشی کمبعل
 کیشیلر اوچون بونگهن فاندالانیش
 امکلیتی آر . اونک اوستیگه بو دارو
 استعمال قیلنسا قولاق آرقاسینی قیتش -

تورادورغان یامان خصلتی هم بار ایکن .

شویتیه ده تاپلغان - ن . آ . ق . دارو
 سی بیر طرفدن آز استعمال قیلنغاندن
 تاشقاری ایشلنمکن آدمگه هیچ فاندای
 یامان تاثیر یوق ایکن . شویتیه ده
 بو دارو ایجاد قیلن دوقتورلار طرفی
 دن 24 توبورکولوژ آغریقغا استعمال
 قیلپ کورولگنده 19 کیشینی ساقاییت
 قان . شانخییه کی بیر آغرق هم بو
 دارودن 50 گرمی شویتیه دن آلدو
 روب استعمال قیلش آرقاسیندا ساقایغان .
 حاضر بو دارو تخی کوبلپ ایشلپ
 چیقاریلماپتور . چیقاریلغاندا
 انسانسیت و چون زور بیخ بول -
 غوسی .

ایندونیزیا داروش

کابل - هوللاندیا عسکرلری
 ایندونیزیا جمهوریتی توپراقیغا قوروغ ،
 هوا ، دیکز قوتلریدن قورولغان بیولک
 عسکری تورکوم بلن هجوم باشلادی .
 نتیجه ده ایندونیزیا جمهوریتی مرتزی
 بولغان چوکی جاکریتا هوللاندیا عسکری
 طرفین ایشال قیلندی ایندونیزیا چه
 پوریتی عکومیتی اسپرالندی . (انگلیز
 تزلزلری و مناسبت بلن بارغان مقا
 لدری و یورگوزگن محاکمه لریده هوا
 لاندیانلر اوز توختامینی ایکی قاتیم
 بیزغانلق بلن عیبلمه کنه .

قایتا دوام قیلماقدا

بوگون نجلق مجلسی هوللاندیا
 نک ایندونیزیاگه باشلانغان هجومینی
 مذاکره قیلماق اوچون فوق العاده بیر
 مجلس آچقان ایدی . هوللاندیانک بیر
 لهشمه دولتلرهمکی ویلی ؛ بو مجلس -
 نک ایندونیزیاگه قیلنغان هجومی مذاکره
 قیلشقا حق یوق دیدی .
 هوللاندیا بوی وزیر ی بو هجوم
 مناسبتی بلن قیلغان بیاناتیدا هوللاندیا
 عسکرلرینک بو نوبته همکی هجومی
 ایندونیزیانک استقلال دعواسی قیل
 خانلیق ایدون باشلاندى دیدی .

رور هستلکسی حقیده جلس

غرب دولتمی رور مسئله سینی مذاکره
 قیلماق چودن لوسونلر ایدون -
 لاندی .

لوندون - هندستان - پاکستان سه
 لوم ، یانی زیتلان ، لیبیا ، سودان ، کینیوا
 آلتون قیرغاق مملکتلری طرفین نش
 کیل قیلنغان آوروپا جهانگرلیگه قار
 شی توروش قورولمای نتلجق مجلسی
 گه ایبه رگن بیر تلگرامینا ، بیر لهشمه
 دولتلرنک هوللاندیانی ایندونیزیاگه
 قیلغان تجاویز اوچون جزالاشینی و
 قاماقدا آلتغان ایندونیزیا لیدرلریدن
 دوقتور سوکارنو و باشقا جمهوریتچی
 وزیرلرنی قامانن قونقازیشینی اونود
 دی .

آمریقا مدافعه باقانی تورکیه ده

آتقره - آمریکا مدافعه باقانی تور
 کیه گه زیارت قیلپ ، آمریکا تورکیه مناس
 بیتیه همکی دوستانه لقتی چونقور افاده لدی .
 آتقره و استانبولدا اجنبی مخبرلرگه
 قیلغان سوزلریده : « بوگونکی تورکیه
 یاقین شرقنک عسکری قوتی ایلک نوچ
 ملک بولغان بیر دولتمور دهب تکرارلا
 دی . تورکیه فلسطین مسئله سینی حل
 قیلشده بیر لهشمه دولتلرنک سایلانغان
 3 دولتین بیری بولوب تورکیه نک
 خلق آرا اورتی اوسوش بلن بوسوز
 بیر وقتده اعلان قیلنغاندا . بو مداف
 مه باقانی آوروپانک حل قیلغوچی ام
 هیتکه ایگه بولغان مملکتلریده قیلغان
 ایکی مفتهک سیاحت اثناسیدا هیچ
 دولت عسکرینی تورکیه نیکیده مک مدح
 قیلماغان ، هیچ دولت عسکرینک روحیه
 نی تورکیه نک عسکری روحیه گه اوس
 تون بهالامان ایدی .

دنیابالالاری اوچون خیریت

ایشیمینک بیرونخونه سی
 عمان - ملتله آراسنی بلا توریه
 جمعیتی ، فلسطینه همکی اوروش آقتیه
 اوی مکانیدن ایروپل تریبه سز قیلغان
 عرب بالالارینی قونقوزوش اوچون اون
 مک بالاغا اوج آی پتکوده کیمهک ما
 ده لری ایبه ردی . بو ییمهک ماده لرگه
 قوشوب ، اوج بوز بالانق بتون جهازله
 ری و اسبابلری ، دارولری تولوق
 بولغان بیر دوقتورغا ایشالاری بلن بیر
 دوقتور 5 بالاغار اوچی بیر لوزام ایبه ردی .

XX باش آرگیم سو قورولوشی حقیده

باش آرگیم اوزینگ بو بیر اسمی بلهن جسمی اوزولوبکین معلوم بولا دور. باش آرگیم دیمهک بش اگمه تاغ دیمهکدور. باش آرگیم سوینی و چولک بولیمو بش اگمه بلهن آرگیم ماگادور. باش آرگیم بولسا کورلا نا حیصهسینگ شمالی طرفیکه اورونلاشقان تاغ آراسی بولوب کورلا بلهن قارشهر نلک چیکراسی شوندا آیریلادور. 2 - طرفهن ایقتاندا اولکهوزنگ شمالی ولا بتلاری بلهن جنوبی ولایتلاری اورنا سیدایک بیر مهم قایقا یاکه دریاوزه دور. چینجه (تومور دریازه هم دییلور) باش آرگیم بیر چولک بول توغانی بولغانلیقین اونداه حکومت طرفهن قورولغان بیر بولوم ساقچیلر و عسکری قیسملر اورونلاشقان دور. باش آرگیم نلک ایکی طرفی تاغ بلهن اورالغان چولک بول منکور قاغ تویی بلهن سالنغان. یولونلک شرق طرفیده چولک دریا بویلاب آقادور. اوتترا وادهلری بیر قیسم هاء گال بولوب آز قیسمی تیریما هر و کچیک باغچهلر اوستورولگهن. باش آرگیم تاغ و سو قاینامی بولغانلیقین بک گوزل محیطه اودور. باز کونی کورلا خلقی تماشاه قیقب سیهله قیلشادور. بوجای عشق قریبانی «طاهر - زومره» نلک اوتکهن مکانی ده هم اسلمهنه دور. باش آرگیمده 20 ایلولک اهالی بو لوب محله طرفیره باشاماقدا. اولارنگ اساسی معشیتی نگورمنچیکلدور. بون دا کوبورق قارشهر خلقی کیلیب اون تارتیب احتیاجینی قالدایسور. کورولگهن ایکن تاغلار قورغانی بولوب کوب مق دارداناش کومور آق بور آهالارکو لاب چقاریلادور. جمهوریتنگ 25 - ییلی حکومت طرفهن «تاش دن» دیکهن برنگ اغیزیدن بیر کومور کانی آچیلغان. بو کومور کان شرکتی قارا شهر بلهن کورلانی کومور بلهن تامين قیلب کلمهده بولساو آخری باریب کانی ایشلری خصوصی تجارتکه آیلانده مانلیقین یارا - بارا اوز - اوزین تار قالب کندی. آمدی باش آرگیم سو آقیمیا کلسهک، سو کوچی اولکهزه بویه چه برنجی اورونداک شاعرانمانه عبا رتسور. او سولار «باغراش» کولیه من آقیب قیقب «توغراق کچیک»

دیکهن هرگجه غایت آستا آقادور. شون من باشلاب 15 میتر بردن هستلککه 20 ذول بردن شدت بلهن آقیب تو شهور. بوگونکی کونده اونتا زاوود قوروب سو کوچین فاندالایش غایت زور منفعت تامين قیلادورغانی کبی یهه اولمالقدور. چونکه برنجین او نلک سوینی ایگدن هستکه آقادور. بونی قایستا باشیلای «توغام» پاناسا یهه سو شاقراناسینی حا صا قیلش ممکن. 2 - سو بوللری ساکنونوا اوخشاش قلین تاش بولوب سیمون بیتون ایشلنن سوینی آقیش طرفینی پاندا قاراتقال بولا دور. اثر بونی باشقا چولک سو شاف راتمالریگه اوخشاش اصلاح قیلغاندا یوزملک آن کوچی حاصل قیلش ممکن اگر بونلک بلهن ایلکتریک کوچی حاصل قیلب شهرنی یوروشقا ترغرا کلسه قارشهر ولایتینی توبهر قیلالادور. بو کوچلار بزهکی طبیعی حال بو لوب یورتموزغا صنعت قوروشنگ اگ آسایسور. بوگونکی کونده یورتموزدا مونداق صنعتکه قولایق شراعتلر کوب بولساو فاندلهنه المارق. سببی: برنجی اوقو بیلمهن خرسز قالسانده، ایکننجی «کیننگ اشیفه یورتموز دا قولی نوگلاغوچی» لهر طرفهن اهمیت بریلمه دی. بو قط یورت سوهر باشلقلریمنلک یورتقا اشچیلق قیلشی آرقاسیدا مرته ایشدا آما قاراب ترقی قیلشی اوچون ایش قیزدا ایمس عملیتده کورولمه کده تور. یاقینقی ایکی ییلدن بری ایشقا آشورولماقدا بولغان ایشلار خصوصاً اولکه بونلک باتی قورو لوش صنعت بلالاری توزولوب جدی ایش آلب باریلماقدا بلغانلیق بونلک پولاندهک دایلیسور. بلا اورومچیده قورولغان آیتک زاوون، کسلانزا زاو و دی تومور زاوودی، بته زاوودی و خوتن کاشغرده یاقینق پلانغا آلیب قورولماقدا بولغان ما مال توقوش کارخانلری بونلکا آق دایلیسور. شر جملهده نایمه زنگه ر بولوم اینجنر و تخنیکلار ییتب کیله بلهن باغی آر گیمکه زاوود قوروشقالان توزومه - مده دور. اولار حاضر بر شعیبتی نکشو

روب تبارلیق قیلماقدا ایکن ۱۶۰۰ لاشیمز چه باش آرگیمنگ ساقچی بولومی تور غان اورونغه اون زاوودی، کرسن اوپ نیدا ایشله تهرغان عراقی زاوودی ایلک تریک استانسولری قوروشقا حرکت قیلماقدا دور. دیمهک بو ایشلار یورتموز غا صنعت قورولوشینگ ایلک دایلملری بولوب یورتموز اوچون بیوک بیر صنعت و بائیلیق بولغوسینور. بز باغی پلانغا آلیب ایشلنمه کده بولغان باش آرگیم سو قورولوش پلانینی جان و یورهکن تبرک ایتب اولنک کلمه شیمز من ایشله کونته.

تورک بیولکلری و تورک ااتلاری

۱ - انا

آقبوغا - اسکی تورک آرکک ااتلریندن مور، قهچاق خاننی توقتامیش نلک آدمه ریندور. توقتامیش نلک تیمورنلک بلهن توقونو شیخی ایستهمه س ایدی.

آق بوغا - اویغور یازولاریدا ایدی تورک کهن بیر تورک دور.

آق بوری - سلجوق بکلرهدن پورسوق بکنک اوغلیدور

آق بوغا - کوهانی خاننگ بکلرهدن ایلقان بکنک اوغلی. آق بوغانلک تیره سی شیخ حسن انلقانلار حکومتینی قورغان ایدی.

آق جابا - ایکنجی بابیارس زمانه سیه سوردهه بیر قانچه ایشلرنی قیلغان بیر تورک دور.

آق قاقاجا - عثمان غازی زمانه سیه دالک قازانغان بیر بیگندور.

آقچورا - مناص داستانیدا آتی کچکهن بیر بیگتسور.

آق ده میر - عثمان غازینگ ایشلنگ اوغلی بیر قانچه سفر، سلجوق طانی علی الدینگ ایلکلیکه ایبرگهن ایدی.

آق دولوب - اسکی تورک آرکک انا ریدندور!

آق خانم - (خانوم) مناص داستیدا آتی کچکهن بیر قیزدور

آدریس: اوزده بی لک التای کوچاسی نومی 13 التای اشرفات ایدی

ژانر، اشته، فکريه، بېرک!

عزيمز تورکدور
دويمز اسلامدور
دورثيمز تورکستاندور

۱۹۴۹ - ۱ - ۱
مديرا عيسى لیب تکين
پاښي معز

بز خلتچيمز
بز هلتهچيمز
بز انسانيتچيمز

۱۳۲۸ - ۳۰ صفر

۲۳۲ - سان - شنبه - قمتی: آيلقي - شهرگه ۳۰۰۰۰۰ اولگه دوللاری

تاريخيمزدا اونتولمس پير يميل

لغه بيتب آلى. ۳۰۰ بيلان بوبان
بو قدر بير آلا، بيلمگه ايرگه بولاآل -
ماي کلگن خلقيمز اوچون بو اوتوق
آز اوتوق ايمس .
شونگ اوچون بو اوتوق، بوشوره
که ايرگه بولغان ملتچيلر گروهى يهنه
مو الوام آلب يهنه مو آرتوق خاستگه
کيريشکوسى . بورون بالفوزلوق تارت
غان بولسا، مونان سولگ ايکي بيل
ايچيده قولغا کلتورگن نفوذغه سوبونوب
اولهزنگ حمايه سيگه نايانب خلقيغا نخيمو
کوپرک بيلم بيشکه ناييل بولغوسى .
شونگ اوچون اونگن بير بيلينق
بز اوچون اونوغلوق بير ييل سانامز،
شونگه شو اوتوق شرفى اوچون
بو يايي ييلى مهمه دن آرتوق خرسند
لک ايچيده قارشى آلامز .

کورگه زه له ر

اولگه لک خلق آقارتيش بورتى يا
گى بيل مناسبتى بلن بير کورگه زه
آچيشقا حاضرانغان .
کورگه زه اورنى خلق آقارتش بور
تينگ نونليک شعبه سيده بولوب کورگه زه
مه، يورتومزدا ايشلنه دورغان ملي رخت
لر نسته سى و کان مهنلر يسن تورلق
تاشلار قوبولسا. کورگه . آلتقان خبرگه
کورگه : کورگه زه برنجى يا توار کونى
آچيملانچى ايمش .
تبانان صنعت تدقيق تورکومى بيل
باشيغا آتاب بير رسم تورگه زمسى آچيش
اوچون جدى حاضرلق کورگه . چينى
تورکستاننگ سياسي، اقتصادى و
اصلاحان ايشلر يگه دائر تورلق منظره
لهرنى کورسه تگن و بش، آتمه خيل
باغلق و سولق بوياللق رسملهرنى اه
ترا قيلغان بو کورگه زه مدنيت سالونيه
۱۹۲۱ - ۲ - غنارون باشلاب ۳ کون ، سا
عت ۹ دن ۴ گه قدر آچيلغو سيديور .

قيمزگه سن بارانيلغاندا محکوم يارانيدا
هاغان، سنک آنا باباگ دينياي تيفرتيب
اونگن، بوگونكى محکوملغىگ جهالت
ايچيده قالغانلغىگن کلگن بوگن ناثير
نى بردوق .
بونگ سرتيدا عمومنگ خلاصه قه
لسب، خلقيمزنگ بيردن بير بولى ملتجه
لک، خلقيمزنى آزاد قيالادورغان قوت
ملتچيلک، ملتيمزنى دنيا دا بير ملت قه
لب باشانادورغان کوچ ملتچيلک دنگن
بير تعليماتى اوگره تدوق . غزنه زنگ
شعارى شونگه لک خلقيمزنگ شعارى بو
لوب قالسون اوچون «عزيمز تورکدور»
يورتيمز تورکستاندور، ملتيمز تورگه
دور، بز خلقيمز، بز ملتچيمز، بز ان
سانيتچيمز» دنگن بيوک شعارى اور
تاغا آتدوق . بو توشنجه بو شعار
اولگه زنگ بتون بورجه کلر يگه قدر نا
رالدى . خلقيمزنگ يوره کيگه چيلک اور
نادى .

بهر عاجز مظلوم ملتنگ اوزينگ
ملى فايدا - زيبانتي دغى سيزيب يتا
آماغان و يايى اويدونوب کوزينى
آچيب کيتالماغان زمانلارندا، اوزى ايس
تهگن بير هرلک، آزادلق کونلرگه
ايرشيب کته آلماسمو، لادين شو ملتنگ
اوزيگه ملى منفعت طرفيسن فايدا - زو
يانلق نقطه لرنى بيلب آلا آلمان ويايى
معلوم بير گروه شو نقطه لرنى اوز
خلقيغه آز مدن بولسامو آلا تيب
ايشن فرصتيگه ايرگه بولغان زمانلار
شو ملتنگ تاريخندا بيوک بير غنيمه
دور.

باشقا نقطه لره ده خلقيمزغا او قدر
زور بير خدمت قيالانماغان بولسامو
لاکين بو نقطه ده آز خدمت کورسه
مهوق . بيزنگ خلقيمز تاكى بوگون
کى کونگه قدر نادانلق غفلت ايچنده
يانيب کلگن لکين اوز وطنينى، اوز مل
تينى اونوتقان و ملى منفعت دنگن
نرسه نى بيلمگن هرک هر بولغا باش
آلسا اونگ فايدا - زيبانتي بيلا آلماي
آرگيشيم کيمه دورغان بير حالدا ايدى .
بولوبمو ملتيمز اوچون آنگ فايدالوق
بولغان ملى روحان خلقيمز خبر سز
ايدى .

بيز اونگن بير ايکى بيل ايچيده
اوز ملتينى نانيماي دلگن خلقيمزگه
سنک ملتنگ تورک، سن دنيا دا ياشاب
تورغان تورک خلقينگ بير پارچهمى دى
بيلدوردوق . وطنينى بيلمى کلگن خا
قيمزگه سنک وطننگ شرقى تورکستان ،
سن باشانان جاي اورنا آسيادايى بو
تون تورک تورغايننگ بير پارچهمى دى
گن بيلمى بردوق .
بيز شونداق يارانيلغان ، باشقالر
هاکم ، بيز محکوم ملت دى کلگن خا

اولکه و شهر خبرلری

(چینی تورکستان آناسی و اوزل مخابره ریمزدهن)

معارفدا

معلمه ن ترجمان بولومینگ ایشی نوپه مکه ده . سابق مدیر کاتب لیو افنه دینک وقتیده هلاقه و یازو ایشلرینک ایکی تیلدا یوروتولوشیگه اهمیت برینده مهی بالغوز چینجه یوروتولوب کلگهن بولسامو ، جمال الدین افندی اینش باشیفا کلگهنده بولان علاقه لرنگ ایکی تیلدا مایشیفا قاتتیق دقت فلماقندا ایکهن .

معارف نظارتینگ برنجی بولومده باشلی عبدالله یعقوبی چینی تورکستان شمالیدای بو بیل اویشمالار قارماغین حکومت نامینانغا اولکهن مک تیلرنگ و معلملرنگ برنجی آیدن ۱۲ نجی آیفه قدر بولغان آلیق راسه خود و معاشق بولوب ۳۰ ملیارتمن آرتوق پول و ۲۹ نوپ رخت آلیب ماگمشدور .

کورلا تورك او یغور او یوشماسی فعالیتده

مدنی یوسوندا بیر چاپخانه آچیلدی . ۳ - او یوشما خدمتچیلرینی و ۱۶ چاپدای اوقولنی نامینه شنگ اوستیده ینه ناحیه مزدکی یتیملارده پیغیب بیر صنف دارالایتم مکتبی آچقان ایدی . پالیندا بازار بهاسی تیز اولوب قیمتجه ملک بوزلنگه نکلدن قارماغیدای مکتب و ایشچیلارنی نامین ایشدا انصادی طرفدن قینالیب کلمه کده ایسی ، یورت معتبرلاری و حاکمنگ بولیوروقی ایله مکتبلارنگ اوقوش ، سان عمومی جهة من موافقلارینی او یوشما نامینه شنگ و بیر قسمینی حاضرجه خلق طرفدن نا مینه شکه باشلاش ایلیدا نورماقدا .

۱) (کورلا خبری) ناحیه ک تورك او یغور او یوشماسی بیر نهجه بیلدن بیریک آواره حالدا ایدی . حسن حسنی یائی رئیس لککه سا بلانغاندن بیر ی او یوشما خدمتچیلاری حاکمنگ یاردمی ایله تاللانیب ایچکی خدمتلاری علائمه تر تیبکه سالندی بو بیل بک باشخی تند بیرلر ایله عشره ، زکان ، صدقه فطره قربانلق تیره اوچی ، وخقه اوقاف کریم لاری بولوب تولوق حالدا پیغیب آلدی .

۲ - بو بیل روزه عید تولایسیده چوللا دریا بویغا مدنی بیر چاپخانه آچیلب ، خلقنی اوزیگه جلب قیلا آغان بولسامو سوغاق توشکهچ بازار ایچنده

هرکتینی توختاتیشفما مجلس بوبروق برسون ده ب تکلیفی بردی . قرار موزدن گبین بولسا کرک . آوسترالیه او زینگ سفیرلری و برله شکهن ملتله مجلسیده کی وکیلگه بوبروق بیربر هولاندانی سیماقفا کرشمه کده دور آوسترالیه وکیلی مجلسده « ایندونیزیایا و هولاندا سوفوشی خلق آرا بیر مسئله دور » دیدی .

آقره - ایندونیزیانگ واشینکتون وکیلی خارجه معاونی بلهن کوروشوب هولاندانگ تجاوزینگ حقیقی مامیتینی اکلانندی . بو کوروشمه آوسترالیه هندستان و پاکستان اچیلر بومو حاضر ایدی . ایندونیزیادای هندستان بیوک اچیسسی سینگا پورغا کلدی . بو یرده افغانستان ایندونیزیایا وکیلی بلهن کوروشوب دهلیگه بارغوسی . هندستان امیر یالیزم بلهن سرقوشقان ایندونیزیانغا مه نوی و مادی یاردم قیلغوسیدور .

یاپونیه ده اوروش جنایت چیلری اولتورولدی

توکيو - آقره رادئوسین - او لومگه حکوم قیلنغان ۷ اوروش جنایت چیسینگ حکمی اجرا قیلندی . تو جو باشلق ۷ یاپون اوروش جنایتچیسینگ جسدلری ایکی آمریکا عسکری ماشینا سی بلهن عسکری ساقچیلارن تشکیل بولغان کوجلک بیر حمایه آستیدا شهر چتیه کی اولوک کوئیوروش اورتیغا آلیب باریلدی . او یرده جسدلرنی نهیزه تاغنان عسکرلر معاف قیلدی . غزته چیلرمو یاقینلاشتورولمادی . جسدلر کوئیورولگهنن کیین هر اولونکگ کو لی آیریم قاچالارغا سالینب ، محافظ عسکرلرگه تابشورولدی . بولار بونی در حال نامعلوم بیر جایغا آلیب کندی . یائی یاپون اساسی قانونیدا فقرانگ او یرگه کریشگه حق بولمغان یاپون ساقچیلری اولتورولگنلرنگ اولیلرنگه کرپ ، اولتورولوش وقتیده اوزینی آتیب ایشلر بولماسون اوچون قارا وولق قیلدی . اولتورولگنلرنگ اولو کینی اوزیمزگ برسه ، ده طلب قیلغان عائللرگه گنرال ماکر نورا رد جوابی نی بردی .

تاشقی خبرلر

ایندونیزیایا سوقوشی و هولاندانغا قارشى اوزلار

کابل - هولانداندا عسکرلری سو ماترا آریلغا ایلگریلمه کده . هولانداندا قوماندانینگ اعلانیغا کوره جو اچکارتانی پاراشوتچیلار و قوروق عسکرلرینگ هجومی بلهن آغان بولسامو بو قوشون ایندونیزیایا جهوریت عسکرلری طرفه من محو قیلندی .

کابل - تاینو بیرما باش وزیر ی بوگون آسیا دولتلرینن بیر کونفرانس توپلانیب ، ایندونیزیایا مسئلهسی حقیقه مذاکره قیلش ، ایندونیزیانغا یاردم بریش و هولاندانغا قارشى وضعیت آلیش اوچون نشیث قیلب آسیا دولتلرینگه تلغراق بردی .

آوسترالیه حکومتی هولانداننگ آدم و بولکلرینی آوسترالیه اوچقو و کیملرینگه الماسلققا بوبروق چقاردی . بوگون تنجلق مجلسی ایندونیزیایا حقیقه مذاکره بورگوزدی . بیر نهجه اعضالار هولانداندا تیزدن ایندونیزیادای عسکری

پاکستان - سیلون حکومتی هولانداننگ حربی نقلی کیملرینی اوز لیمان لاریغا کتورمه سلککه قرار بردی وهم سیلون لیمان ایشچیلاری هولانداندا کیمه لرنینگ بوکینی آلیش و یوک سالیش ایشلارینی فیلماسلققا قرار بردی .

فلسطين مسئله سېده كې حركتله رڼ

آتقره - تنجلق مجلسيه دى عراقي وكيلى فلسطينده كيلشتوروش ايشي آب باريش اوچون تعيينلنگن برلهشمه دو لنذر وكيللمرى ايچيگه كرگن نوركيه وكيلى حقيه سوزلمى: " نوركيه وكى لمى ايچيپده بولغان فلسطين كيلشتو روش مئشى اوز وظيفه سينى تولوغى بلن بجرگوسيدور. چونكه نوركيه بو مسئلهده تماما خالصدور " ديدى.

نيويورق - آتقره راديوسين - تونوگون نيويوروقا كلگن برلهشكمن دولتله فوروميدائى تورك وكيللمرى باغلىق كرم ساكر غزنه چيله گره بيانان برؤب، فلسطين مسئله سينى حل قىلش اوچون آك ياخشى چاره كيلشمه كسور. توريه نك قارشى دائم بودور، بونك

روسياهده المان اسيرلرى

برلين - المانيه مطبوعاتي نك بازي شېجه ساويت حكومتى 1949 - ييليه فا قنر روسيهده قالغان المان سوفوش اسيرلر ينى مملكتيه قايتوروشنى وعده قىلغان بولسامو، بو كورنگه سوز ينى عملگه آشورمادى. رسمى ساويت اعلا

كابلدا قران تفسيرى

كابل - كابلدا قران تفسيرى فارس چه و پتھو تيليدا بازيلى ياسىل جقا

ييليملىق چي

يورتيمز نك آك جنوب باغيدائى ولايتلره يسن برى بولغان ختندده ايدوك رحيمسز، كوزومسز بيرجوده كونئ ايدى. بتون ولايت خلق نك قاني بلن تورموش كيچورگين والينك اوردانندا ايدوك والى باغيبن بز نك اوچون بيرلگن مح تشم بير ضيافت حاضرانماقدا ايدى. اوشاقلر (خدمتچيلر) باييلر زاييلر لوييلر، بكلمر مهيه جانلر قىزغىلق بلن اوباننن بويافقا يوگوروشمه كده ايدى. اوردان نك ايچيپده شهر نك ايچيپده مر باق دا هر بير بولو كدا خلق تور كوم - نور كوم حالدا بوگونكى ضيافت نك شمامتى اوستيپده سوز يوگورومتده ايدى. بو كون جهيهون دارين، تونچالغ دارين و تهيهون دارينلرنى قارشى آلا ايمش. اون نچهلمگن قوى، نچهلمگن سيير سويغان ايمش. هور نك قيشه قنده

قرض اليپ كييب كلگن خنمئچى و اوكرنمئلر بير بيرلرينك بوزيگه قاراش دن اويلايب بزگه قاراب باشلار ينى اي كيب بوونلر ينى بوكوب آوغا پهلابل تورغان تولكيدك جهيهون دارين نك خلق نك قاني بلن حاضرانلغان و مرزدا ايسه اورتاغا چقانورغان ياريمى خام گو شت پارچهلر ينى كومتكده ايدى. گب سوز يوق تنماى مديرماى اوزون اول توردوق. هيچ كيمنن برهر سوز برهر آنگيمه برهر چاقچاق چيقمادى. اومك اعضالارين بيرى تانسز نوز سزغنه بول سا م برهر چاقچاققا برهر سوزگه باك لاماقچى بولدى. سوزگه باشلار باشلا ماس اوزون و فانتيق اويقودن اويغان خان آدملرگه اوخاشان مه نك كوزى بو بيهاردنك اوستيگه تكيلى. بعضى اوغراپ ييگن موشوكده نچه يور، ييل لمرن بيرى بولوب كلگن بير تربيتنى بوزغان گناكاردهك محبوبانه سوز ينى توختاندى و كوزلر ينى يرته توشور دى. موداق بير اولتوروش نك ايچيپه سيقلنم، كولم بولاندى، بير آز بولسدا تازه هوا ايش نك گرهبينى توپدم، من تالاغا چقيب كرهى عفو قىليكلر دهب مرلداب اوزمنى تالاغا آتم، تالاغا چي قيش اولماي بولمادى. عرب و ايران مدنيتىنى زوالى خلقىمزا سوغات حا لندا برگن و اوكرنك رياسى او كاي چه اوزمنى تالاغا ايشقا بول قويمايدى، من آياق ياسار باسماس اولتورغانلار عجبمو تانسزاق قىلداك مه، نتج اول تورغان آدم نك راهيتنى بوزدوك ديگنه ديك اچچيق ايله تولغان بير نظر آذ دى، و ممه بيردن ماشيناغا اوخاشان آياق ياسدى. آدنن كيبن برهر يوز خوش خوش و برهر يوز نعلسدين اوتوب تالاغا چيقشقا موفق بولدم، جهيهون دارين نك باغى ككرى ايدى، هوا يك صاف ايدى، سوغاق انسان نك سوه كه يلر گهجه بارماقدا ايدى، داما قار زوشمه گن ايدى، باندا بوئينى بوكوب تورغان جهيهون دارين قورقو ايلن توشقاننى مركزدن كلگن بير دارين نك آلدندا تورغانى اوچون معجور اولغا نينى و قانچمك محجوب اولغانينى و قانچمك بختيار اولغانلارنى كورسه تمه؟ چي بولغان يلك، چك، شك، او و (دوامى 4 - بتده)

(باشی 3 - بنده)

شونڭغا كىچى قانچە اونلاغان دارىنلارنىڭ
آلدنە يۈگۈرۈپ يۈرۈپ اوڭرىنگەن بىر
تجربىسى ايله تىرەك بىر ئاۋوش ايله
ھوا غىج سوغاق يەنە بىر چۈرۈز بول
سا قار توشەك دەپ مكا قاراپ بويىنە
ئىي اوزىگە مخصوص بىر پۈكۈش ايله
پۈكۈپ قول قوشتورۇپ توردى .

من جۋاپ بىرەمەن جۋابىڭ كىكى
يوق ايدى، او دارىن اوزوندىن اوستە
كى بىر دارىنغا سوراقسىز سوز آچىش
قا جرعت انىمىش، و بو جرعتىن خوش
ھال بىر ھالدا كولوم سورمىكە ايدى،
افرىن افرىن يۈرۈشكە دوام قىلىمەن . آرا
مىزدا سوز يوق ايدى، منى چىكسىز بىر
قايشو و تۈپسىز بىر اوى باسقان ايدى
من اولوسمىزنىڭ مونچەمك قالاتى بىر ھال
دا قالغاننىڭ سببەلەرنى اويلاغان ايدىم .
روحىتى يىپىن بىر ھال قايلاغان ايدى،
دارىن ايسە اوز آلدىغا اوزى بىلگەن
ئاتلىق بىر اوى و خيالغا پانغان ايدى،
نەشە چىككەن نەشە كەشكە اوخشاش بو

ندىان كەچمىش، كۈزلەرنى قىسمىش،
بىر اوزون پىلانلەر قورماقتا ايدى .
دارىن بوگونكى بىرگەن ضىافتىدىن و بو
متەشم ضىافت ايله اوزىنى يەنە بىر قا
ئىم خىلققە كۈرسەتەتتىب آلتايندىن بك مە
نون ايدى، دارىن كىلەچىكىدىن بك تەك
بىن كۈرۈنمەكە ايدى، شو آندا كو
زوم بىر چولق قازان آسقان 4 - 5
قونىڭ گوشتى بلەن تولغان بىر قازان
آسىلغان اوچاننىڭ باشىغا توشىدى، بو
اوچاننىڭ آلدىدا سوغاقنى سارغايغان
يارم يالاكچا يۈزلەرى قوللەرى كۈكەر
گەن، 10 - 11 ياشلاردىكى بىر كىچىك
بالاغا توشىدى، بىچارە بالا سوغاقنى
قاچىپ يارغانسىرى اوچاننىڭ اېچىگە كىر
مەكە ايدى، يىمان بىرى آچىلماغان
كۈرگۈم تىخىمۇ يارم بولدى، بورتومىزدا
شونڭغا اوخشاش نچە يۈزمەكلاغان زوال
لەي اوكسىزلىرنى اويلايم، اوزەننىڭ كىچىك
سەكلم و اوكلارم كۈز آلدىمغا كىلدى،
كۈزۈم قازاردى، و بارلىقىنى ئاتاسىز بىر
وھىشت و قورقۇ باسدى، دارىن غىلاق
چىلاق بىمە بولغاننىقى ۱۶-لا ماغان و آ
قارماغان بىر بو دالاغا اوخشاش مكا
قارماقتا ايدى .

عجبا! دارىننى خفا قىلپ قويىدۇ

ھو دىگەن بىر قورقۇ ايله تورغان بىچا
رە بالاغا وحشى وحشى كۈزلەر تىكلىمە
دە ايدى، ھواداى يولتۇزلەر ئۈر يۈز
دە اوينالماقتا بولغان مونداق بىرغىجىب
كۈمبەيدە، تىراگىدىننى سىبىر آتمك اوچون
بىرەن ئۈپەيدى، و بىرآن اېچىدە مون
داق تىراگىدىننى كۈرۈپ مئاثرىر بولغان
مەك كوك ھم الەي بىر قون ايله قارار
دى. يورتومىزدا بولغان و اولوسمىزنىڭ
باشىغا كىلگەن فاجىەلەرگە اللە ھم يىلا
ماقتا ايدى، آتڭ نىمە اوغلىم دېمەن ،
زواللى اوكسىز، بو دارىننىڭ قايرىدىن كىلگە
نىنى بىلەمى و بورتۇق باشقا دارىنلەر
دىن بىگەن تەكەمبىنى اوتولماغان اوچون
بو، اوغلىم ، اوغلىم دىگەن سوزنى
آتلاپ بولغا آرقاسىندا بىرەر تىكە بول
ماسون دەپ قورقماقتا ايدى، قورقما
اوغلىم دېمەن، من سىنى بىر نىمە قىل
ھايىم دېمەن. بالا بىر آز اسىندى و آتم
تورسون، افنىم دېدى، آنا آناڭ يۈف
ھو دېمەن، چونكە آنا ئاسى بار بولغان
بالانىڭ مونداق بىر ھالىتكە توشوشىنى
اويلاماغان ايدىم . آنام بار آنام اولوب
كىتكەن افنىم دېدى . سىن اويەڭگە تە
مەي نىمىشكە بوپىدە يۈرۈسىن دېمەن ،
بالا كوكسىنى چىقاردى، و من ھىشار او
چون كىلنم دېدى، مونداق بىر كىچىك
بالانىڭ ھىشار اوچون قانداق كېلىشىنى
اويلاپ سوزىگە اېشەنمەي سورىدىم، سىن
نچە باشقا كىردىڭ ؟ 15 افنىم دېدى .
تەك 15 ياشار بىر بالانىڭ مونداق او
روق مونداق كىچىك مونداق زواللى
بولۇپ قالشىغا قانداق كۈز يۈە بو تور
دولك . دې چاراسىز بىتون اېچىدەدى درە
الەم، قايشو ھىستلەرىمنى اولوغ تەكەرگە
تۈكۈم . مەسئۇلىتىنى تەكرىگە آرتماقچى
بولدىم . بالا مەكە غىلاق جالاق تورغا
نەمنى كۈرۈپ مەي اېدەللىققا چىقارېش و
قوشەندۈرۈش اوچون دوامت ايتىدى .
مەي آنام خوشتار محمد بايشە يىللىق بىر
گەن ايدى . محمد بايشە جەيپۈەن دارىن
ياغىدىن ھىشار توشۇپتۇر . محمد باي
باشقا چوگراق خىنەتچىلەردىن بىرەمى
مەي ھىشارغا تۈتۈپ بردى . 10 كۈن
بولدى جەيپۈەن دارىننىڭ باغىدا زمىل
كۈتۈرەن يىللىقم 30 چارك آشلىق بىر
ئاغار باغداى، بىر ئاغار زىقىر، بىر تا

غار ئورۇچ، بىر ئاغار ئوناق، بەنە 5
كۈن قالدى . جەيپۈەن دارىننىڭ خىندى
بىتكەنەن ئىبىن محمد باي اويىگە قاي
تەب كىتەمەن بولغان كۈرپەم بوق . تۈگ
لاپ كىنەم . شونڭ اوچون اوچاننىڭ با
نىفا كىلپ اسنىم . بىر نىمە بولماسمۇ
جەيپۈەن دارىن اچچىقلاماسمۇ دەپ كو
زۈمگە قاراپ تىلموردى . جۋاپ بىرەمەن
بىرەلەمەن . جۋاپ يوق ايدى . اوستەك
دە پاختالىق كىيىم بوققۇ اوغلىم دېمەن .
3 ئاغار آشلىق ئالماغا و 6 ياشار سىكە
لىمغە يىلغا آران يتەمور . من باينىڭ بالا
رىنىڭ آشىب قالغان بىرتوق چايلانلەرنى
كىمەن . بو بىل باينىڭ بالا لارىغا ياكى
چايلان تىكەپ بىرەمەي . مكا آسكىسى آس
مادى دېدى . يورتىمىزنىڭ جۈنۈپ ياغى
دا ھر بىرە كىچىك اوكسىز بالا لارنىڭ
يىللىق دىگەن آت (نام) آستىدا پولى
بار بايلارغا قوللوققا تۈتۈپ بىرگەنلىكى
كۈرپۈر . ھر بىرە كۈرۈلەر ، بو يىللىق
دىگەن سوز قوللوق دىگەن سوزنىڭ
چىرايلىقچە ئېنىلشىدۇر .

عجبا! بو يىللىق ويا قوللوق غر
بىستاندىن يورتىمىزغە و اولوسىمىزغە كە
لگەن و سونولغان بىر قوشۇمچە سوغا
خودۇر ؟ ويا جۈزۈ (شىرە) ايله كۈتۈ
روب كىلگەن بىر ياكىلەقمودور ويا تە
رىنىڭ يورتىمىز و اولوسىمىزنى ئۈر ھو
زىدىن يوقانماق اوچون بىرگەن آقتىمۇ
دور وبخود خرابلاشقان بو اولوسىمىز
نىڭ بىر شوملىقمودور . يورتىمىزنىڭ اولو
سىمىزنىڭ جەمەتتىمىزنىڭ آغرىقى و ياراسى
مانا بودور . بو بارا عجبا! قاچان ساقا
ياچاقى بو يارنى باگىلاب تورغان صادق
دارىنلەر قاچان يوقلاچاق . بو كىي دارىن
لەرنى بو اوكسىزلىككۈز ياشلارنى قاچان
توتۇچاق . تەكرى بىزگە قاچان رحىم ايتە
چىك بىلەمەن. آرتۇق مەك بو تىن بارلىقىنى
نون بىر قايشو بىر حزا قايلاغان ايدى .
دى . بو قايشو و ھزا اېچىدە مەن اول
تورۇپ او اوكسىز (يىللىقچىلەر) نىڭ
قان يىغىلغان ئالەرنىڭ تاياق يۈكە آس
تىدا اېزىلگەن يورتداشلىرىمىزنىڭ قانى ايله
يوغۇرولغان ضىافتكە اغىز تېگىش مەك
اوچون ھرام ايدى .

(دوامى بار)

آردىس :
الەنئى كوچاسى نومرى 13 الئى نىشرات ادارەسى
آرتۇغول صبىرى
اورۇمچى ياشاق

مۇدىرا مۇسى ئاب تەكىن
باش مەزدا م . م . ا . دىقرا

1949 - يىلى 9 - ئايدا
غۇلجى

10 13 18
رەبىئۇل ئاۋۋىل

ئورقۇمىز تورككۈر

ئەينىمىز اسلاھدور

يۈرتىمىز توركستاندور

ئىنسان و ھىيان دۇنيا كۈنگەرلەرى

بوتون دۇنيا باشلارنىڭ و سېھورنى موم بىر تۇبىيە واسطىمى دەپ بىلگەنلەر نىڭ روھىنى توناشتورغان اولمېيان يالغۇنى و ھەممىلى مېدانىدا ئانسا ، لونسۇندا و اوروپانىڭ باشقا مەنىت مەركەزلەرىدە كۈيلەگەن عام و صنعت كۈنگەرلەرى توپلانماقتا و ئىنسانلارنىڭ غومۇى سەا دىنى و الغا باشىشى اوچون فەكر جەھتە دىن چالېشماقتا ايدى .

بىيام و صنعت كۈنگەرلەرى كىڭ خاق توركۈملەرى باقىندىن كۈرە ئالماق مورغان زالارنىڭ اېچىدە اونكوزولگە نى اوچون بىر اولمېيانقا اوخشاش بىر دەمنىڭ اېچىدە تاغراقى بىلەن بېلىسورولە دورغان خېر و مەنظرە ھېجانلارنى تۇرورا مورا ئالماس . يالغوز ھو بىلەردە تالاش قارتىشۇش بولى بىلەن دستورلاشقان و اولمېيات چەمبۈنلارنىڭ اوخشاشى القىش لاراغا اوچراغان فەكرلەر و قارارلا بو تون ئىنسانلار نامىدىن ايدىنلانغۇچى مەھلەلر باراتور . نېتەم ، اونكەن بىلەن اوغۇست اېى اېچىدە اوروپادا بوتون دۇنيا مەنلەرگە مەنسۇب فەكر اكمەلەرىنىڭ ، عالەملارنىڭ ، دوكتورلارنىڭ ، اونيوەرەسىنە پروفەسسورلارنىڭ ، تۇبىيەچىلارنىڭ و ھتى اونيوەرەسىنە باشلارنىڭ قانئاشىشى بىلەن ھر تورلك تۇرۇشپانلار قورسەتكەن بو كۈنگەرلەرنىڭ اونومى نەھائى بەركەك بولۇپ چىقتى . بوتون كۈنگەرلەردە خوامى رەسمى مۇسسەلەر طرفىدىن و خوامى اوز طرفىدىن قانئاشقان تورك عالەملارنىڭ ھم اورون الىشى ، توركەيدە فەكر و صنعت ھەركەتلەرگە بىرلەگەن اھەمىتىڭ حەقىقى بىر دىلچىمور . بو تورلك مەنپازىڭ علمى و فەكرى ھەركەتلەردىن خېر سز قالغان خەلقچىمىزگە

بو خەلق ارا كۈنگەرلەرنىڭ موضوعى و قارارلارنى سونوشنى قانئەھەق تاپماز :
1 - اونيوەرەسىنەلەر كۈنگەرەسى : اوغۇستنىڭ 12 نچى و 19 نچى كۈنلەرى آراسىدا لونسۇندا توپلاندى . بونا روسىيە و بېقىندى دولتەلەردىن باشقا بوتون مەنلەر قانئاشدى . كۈنفرانسنىڭ موضوعى ھو ايدى : 1 - باشلارنىڭ فرصت و مەسئۇلىتەلەرى 2 - اىشلەش 3 - لويسر كۈنفرانسنىڭ اساسى مقصدى ، بەشى قارارغا خەلق آرا بىيراك نەئى ئالەمىن قىلماورغان بىر اساسقا بار ماقى و دائىملىق بىر تەشكىلات قورماق ايدى . بونى ئاپقان كومىيونلارنىڭ مەھم نەقشەلەرى شۇلار دور : « سوسىيال خا طر جەمەك » ، « تەمبىللەر ، صىياحت » ، « اىشلەگۈچى باشلارنى علاقەدار قىيلا دورغان چارلەر » ، « مەتبوعات ، رادىئو و فىلملەرنىڭ باشلارغا ئالۇرى » ، « اىشلەگۈچى باشلارنىڭ مەسئۇلىتى » كەى .
3 - اونىچى خەلق آرا فلسفە كۈنگەرەسى : 11 - 13 نچى اوغۇست آراسىدا آمستردامدا توپلاندى . آسيا عالمىدىن يالغوز ابكى ھند فىلسوفى بىر توركە پروفەسسورى قانئاشدى . رو سىيە و بالقان دولتەلەرى اعضا اېغەرمە دە مەھەن امېرىكا ، اېنلەترە ، فرانسىا ھونلانددا و اىتالىيە كەچچولكىنى تەشكىل قىلماقتا ايدى . قانئاشقان بىولك فەكر اتمەلەرى آراسىدا بىر تراند روسەل (زمانەنىڭ فىلسوفلارىدىن) ، بروەر (مشهور رياضىچى) ، لىسەننە (پروفە سور) ، مەنظرىنى جەلب قىلماقتا ايدى . اغرىق و قىرى بولغان جۈن دە ھو بىلەن ئۇمىلە بەرەسىرگە سوگى مەك توبۇلارى كۈنئورولدى . ھر تورلك بو

لوملەردە قونوشولغان موضوعلارنىڭ چوڭلارى شۇلادور : 1 - ئىنسان و ئىنسانلىق . 2 - شەرقى و غەرب . 3 - اذ سان و دىن . 4 - مەنزىك و غومۇى اتنولوژى . 5 - غومۇى قىمەت نەزىرىيەسى . 6 - اخلاق . 7 - اېستاتىك . 8 - حقوق فىلسفەسى . 9 - منطوق و غومۇى مېتود . 10 - سەمبولىك منطوق . 11 - ماتېماتىك فىلسفە . 12 - طەبىعت فىلسفەسى . 13 - ھىيان فىلسفەسى . 14 - پەسكولوژىنىڭ فىلسفى پروگرامى . 15 - (دوامى 4 - بەتدە)

بۈگۈرە ياشلىق

بۈگۈر ساقچى ادارەسىنىڭ باشمانى
آى مخرۇم ، معاون حاكم ثابت مخرمدى
معاون كېكەش باشلىقى محمد اخون
اكەملەرنىڭ بىرلك اندازە باشلىقى ، ياش
لارغا قىلغان تەشېنى آرقاسىدا ناھىيەلك
ھكۈمەت چولق سالتۇندا بوتون باشلا
رەبەزنىڭ اشترائى بىلەن 9 نچى دېكابىر
كۈنى ناھەيەزە « بىيام دەرنەكى » رەس
ھى قورولوب آى مخرۇم طرفىدىن دەنى
نەك حەقەدە توشەنچە بەرگەندىن سولق
القىش بىلەن دەرنەك رەبەرلىككە ثابت
مخرمدى تەصديق اېتىلپ دەرنەككە خا
خەلق قىلىش ، چاقىرىش ، بىيا بېرىشكە
اوخشاش تەشكىلى ايشلەر قورولوب
چىققاندىن كېيىن دەرنەكى ايدا ابكى نو
بەت دواملىق يوسۇندا اچىپ توروشقا
تەستەولەرنى ناھىيەلك تورك اوپور
ويوشماسى طرفىدىن بەرىشكە قىرل
قىلىنپ قۇزغىن القىشلار اېچىدە مچاس
ئارقالدى .

اولكە و شىھەر خىبەرلىرى

(چىيىنى توركىستان آژانسى و اوزەل مخابىرلەر يىمىزىدىن)

بۇ ھەپتە دە يىرىم ضىيافت

اوتكەن يىل 29 نىچى دىكابدادا ما^۱ مەرىلەت مەتبەئەلىرى اشتراك قىلادورغان مۇرى ۋالائانك 32 نىچى سانلىق مەجلىس دە اولكە رەئىسلىكىگە تەيىن قىلىنغان بىرھان افندى كىلەر ھەفتە اپچىرە بيوك بىر ضىيافت بىرگوسىدور. شەھرىمىزدىكى سى دىققىتى جەلب قىلماقتادور.

*** * XXX * **

مونغول ياشلار يىغىنى قەدىمى

شەھرىمىزدىكى مونغول مەتبەئەلىرىنىڭ ئارزۇسى: جازى شىن افندىلەر بىر مۇنە ۋەلىيە مەجموعە نەشر قىلماق تەشۋىشدا يېتۇپ، بولسا تەشۋىقات ھەيئىتى تەرىپىدىن ياردەم قىلماقنىڭ ئىستەمەكە.

*** * (**) * **

غەزەلەرگە ھۆكۈم داندلىرى

ھەر بىر نەزەرى تەرىپىدىن ھازىرلاپ اولكەلىك ھۆكۈمەتكە تەقدىم قىلىنغان 48 - يىلنىڭ ايش داندلىرى، بىر قۇر تەصحىح چىيىنچە غەزەلەرگە سونولغان.

* - *** - *

مونغول اوقۇلىنىڭ تەعطىلى

اوتكەن يىلنىڭ سولك ئايلارى اپچىرە ۵0 قۇرۇلۇپ 50 اوقۇغۇچىنىڭ تەحصىلىگە كە دوام قىلماقتا بولغان مونغول اېلىك اوقۇلى 6 نىچى غەزەلدا تەعطىل قۇيۇلغان ۋە 40 دن كۆنۇق اوقۇغۇچى قۇمۇنى نىڭ چاروا رايونلارىدا بولغان غەزەلەرگە قايتقان.

→ * (*** ***) * →

بۇگۈر دە نەزەكلەر يىمىز

(بۇگۈر) ناھىيەمىزدە قۇرۇلغان بىيام دەرنەكى اوزىنىڭ اېنگىچى مەجلىسىنى ناھىيەلىك ھۆكۈمەت سالونىدا اوتكۈزدى. باشقارما تەرىپىدىن توشەنچە بىرگەندىن سولك آى مەخسۇم تەرىپىدىن «ادىبان» خەسسىيەدا كۇنفرانس بېرىلدى. ئايت قاسم اوزىنىڭ دەرنەككە بەشلەپ يازغان شەرىئىنى اوقۇپ اوتىدى.

ئىوم ئايت، صامم حاجى، امىن توردى، قىربان داود، سالىمان بىرات، عثمان ناصر، قاسم صالح لەر تەرىپىدىن كۆتۈرەنگۈ روھ بىلەن ئارىخى مەرىشىم بولغان «قۇرۇتۇلۇش» شەرى، نارەخى قوشاق، كەكەلەر آرقا - آرقا قۇرۇلۇپ كۆپچۈلك آلدىدا اوقۇلدى.

كۈلك اچىشقا باشلانىپ مەمەد آخۇن آكام، صامم حاجىلەر تەرىپىدىن اوصول ارەنالىدى. خەنمىلەر ئىمانىدىن قۇربانم، نوخان اوزىنىڭ مۇزەل سەنئەت لەرىنى كۆرسۈتۈپ باقاراپ تاشلادى. «الك» خەبىرىدا بەا بىرىش گۇرۇپپىسى تەرىپىدىن دەرنەكچىلەرىمىزنىڭ كۆرسەتمىكىن

ياشنى دىريا

(شەھەر) ناھىيەمىزنىڭ شىمال تەرىپىدىكى اوتكەن دىرياسىنىڭ آياق تەرىپىگە لاي تاشلاپ شەرىمىزنى سۇ آقتىگە اوچ راتىش خەۋى بولغانلىقىدىن قىزغىن تەشۋىق آرقاسىدا قۇمۇل دىيگەن جەيدىن اوى ايقىنىگە ھەلك 4500 غۇلاچ جەيدى ئوغراسى 5 غۇلاچ چوققۇر لغى 2 غۇلاچ قىلپ ۱223 نەفر مەشار اوت كۈندىن اېشلەپ تاماملادى. بۇ دريا چاپلىپ بولغاندىن كېيىن بولغاغا 66 مال ھەدە قىلىنىپ دريا چاپقۇچى آمگەكچى لەرگە و كەمبەللەرگە ھائام ادارسىدە بىر قۇر ضىيافت بېرىلدى. قالدى ماللارنى خەلققە و عومۇمىيەتقە اېشلەتمەك اوچۇن ھائام ادارەسى تەرىپىدىن چاروا چىقارمىزگە وئىلك باقىپ بىرىشكە تاشلىۋ رولى.

*** * (***) * **

كۇرلادا مەھمان كۇتۇش اوتى

ناھىيەمىزدە بۇ ۋەقتە قەدر مەخسۇس بىر مەھمان كۇتۇش اورتى بولماقتا. ھەر باقتىن ناھىيەمىزگە قەم تەشۋىق قىلماقتا بولغان مەھمانلار يىمىزنى ۋە خەنمەتچىلەر نى كۇتۇش اېشلەيدە قولايلىقنى تۇرغۇلماقتا ايدى. شۇنلقتىن ناھىيەلىك ھۆكۈمەت اوتكەن آيلاردا شەھەر چوغلارنى ئى بەيىب مەھمان كۇتۇش اوتى سالىش ئۇغراسىدا بىر قارارغا كېلىپ اوينىڭ غەمۇمى چەمكارلىرى خەلق تەرىپىدىن بولۇپ بىنا ياساش مەسئۇلىيىتىنى شەھەر ادارەسىنىڭ اوستىگە آرتقان ايدى. قارارغا بىنائەن 3 - آيدىن باشلاپ ايشقا كىرىش نەتىجە سېدە و شەھەرنىڭ شىمالى تەرىپىدىكى چوغل بىر سەرىنى قايتا اصلاح قىلىش بىلەن چوغل - كەچىك آز ھالدا 30 آغىز اويدى ئى ياساپ ھازىر پۇنكوزۇپ چىقتى مەسئۇك ھەيلىر ايش يۇرگۇزۇش تەيار لىق ھەقىدە تۇرماقتادور.

غۇرۇچوغل

کورلا خبرلوری

یاشی مهنی چایخانہ

اوز خدنتیگہ جدی کریشیش جریانیہدا
37 نجهی بیل برنجی آیین 11 نجهی
آی آخریغا قدر نوینده کی چاروالارنی
دوالب چققان .

۱ - یوقوملوق کسلیله رهن دولاد
خان چاروالار 337 دانه ، یوقومسز
کسل چاروالاردن اولانغانی 1189 دانه
2 - قچیلغان آن 57 دانه ، کلا 25
دانه ، قوی 25 دانه جمعی قچیلغان
چاروالار سانق ۱۴7 دانه ، موندن بو
رون چاروالارنی تولوق دولاشدا تور
لی کرهکک دارولر یتمهکک بولماغانلقه
من کوب قینچیلقلر بولوب کنگن او
مدی یانیندا تعمیران نظارتینن کره
مک دارولاردن 22 توری دارو کلسی
بو دارولارنگ نایمهمزگه کیلشی بوئمن
کیبکنکی نایمهمزنگ چارواچیلشی اوچون
اوتوقلق بولوب بولرنی ایبهرتیشکه
غمخورلوق قیلغان اولکهکک تعمیران
نظارتیگه نوینن کوب تشکر سونوش
بلغن بوئمن کین توری داریلرنی کون
موروب تورماقیننی رجا ایتممز .
م . اسماعیل

لوزونکا و شمارلر بلغن زندهتلنمه
مور . چایخانەنگ کوزده توققان نشانہ
سی نازلغاندا باشقالارغا اولگه بولوش
بازار بوسینن ارزان حالدا خرید
مالارنی کوفوش 3 - قسم تشریف قیل
خوجیپلارنی چایخانەده یاگی غزته یشملا
ریندن قائلالانورشورور . غ . ج

(کورلا خبری) نایمهکک تورک
بور اوپوشماسی بیر طرفدن اوپوش
اقتصادیننی تجارت ایله باشقالاداق
برابر بوگونکی بازارنگ قیمتیچیلکی
اقتیارغا ایب یانیندن باشلاب چوگ
تورک یانینا بیر چایخانہ آچمشورور .
یخانہ مهنی یوسوندا بولوب ایچلری

— * * * (*) * * * —

کورلا اوقوللاریندا تورکچه هشق قومانداسی

لاریدا اوز تورکچه قوماندا برگهته او
قوغوجیلار هیچ قینالایبور . بو اوزه
لمرننگ خوامیشکلارغا باغلق بیر ایپ
بور دیگن .
شونین سولق بیللاردن بیر یاش
اوسمورلاریمزنگ ایلاییشیغا یان بولغان
قوماندارلار اورنیغا تن حرکت و میدان
لاردا اوز تورکچه قوماندا قوللانیلماقدا
و خلقتنگ مکتبلریمزگه بولغان زوقی
آرتماقدا دور .

(کورلا خبری) معارف معاون نا
ری چک فاک بهی افندی نایمه مزگه
تم تشریف قیلغان بیر انادان معارف
از بلغن بیر بیوک قونوشما اوتکوز
من و نتیجهده معاون ناظرغا 20 تور
ک تیلکچه تاشلانغان ایدی . بوننگ ایز
پیده بولغان اوقوللاردا اوقوغوجیلار
ما تن تربیسی و مشق لمرده تورکچه
نوماندان بریش فکرینگ توغرا ایکنلکی
نی سوزلگن چک فاک بهی افندی :
" بو بک ساده مسئله دور . تورک اوقولا

(*) * * * (*) * * * (*)

غفور چوگ

اوقوللاردا انا اناالار تورکومی

کیل قیلپ قچیشقا قرالانغان ایدی .
قرارغا بناگن هر بیر اوقولدا بر رئس
بیر معاون رئیس ، بیر کانب ، بیر تک
شوروش بولوم باشلیغی ، بیر تشویقات
بولوم باشلیغی ، بیر حسابان بولوم باش
لیغی هر بیر بولومگه ایکیمن بولوم
اغضاسنی بولوب بو کشیلەرگه هر بیر
اوقول اوزی اورونلاشقان محلله خلقه
نگ ایچمین مغتبر کشیلرنی سایلپ قچ
دی . بولارنگ اوز خدنتیگه جدی کره
شیشی نتیجهسیده اوقوللاردا اوتوقولار
قازانیلماقدا دور . بو تورکوملرنگ
موندن سوگنی خدمتینن زور بشاری
تیلیمز .

(کورلا خبری) اولکهکک معارف
نظارتی هر بیر نایمه حاکم ادارهلریگه
اوقوللاردا انا - اناالار تورکومی تش
کیل قیلپ اوقوللارنگ هر توری قین
ییلقلریننی شجو هیت ارفالق حل قی
مکب معارف ایشلریننی آغا سوروش
حقیده بو بیل 3 نجهی آیدا بوپروق
نارقاتقان ایدی . حاکم ادارهسی معارف
بولومیده آچیلغان برنجی سانلق معارف
چیلار مجالسیده تورکومنی اوقولدا تش
کیل قیلپ قچیشنگ ضرورلکی مناداره
دن اوتکوزبولوب 10 - 11 نجهی ای
ایچینده هر بیر اوقوللاردا بوتون محل
له خلقینی قانائتدوروب کلک دائرهکک
معارف مجالسینی آچیب بو تورکومنی تش

م . اسماعیل

حال دوقتور خانہسیده

ترقی قیلوروش اوچون هر بیر نایمه
لەرگه مال دوقتورخانہسی قورغان ایدی .
جملهدن نایمهمزگی مال دوقتورخانہسی

(کورلا خبری) اولکه اقتصادینگ
مهم بیر بولونینی ایگهلیگن چارواچی
لق بولوب حکومت چاروالارنی آسراب

توقاچی کانسبلاریمزنگ یتیملەرگه غمخورلوقی

(کورلا خبری) تورک اوپغور او
بوشماسی قارماغیندانی دارالایتام اوقو
غوجیلارینگ بو بیلغی قیشلق قولانچا
لارینی نومانیچیلریمز طرفینن تأمین
قیلماق اوزه 3 نجهی برنجی کانونده
اوپوشما رئیس حسن حسنی ، ایشچن
الساتچی اوپوشما باشمان عبدالقادر
حاجی ، محی الدین قاریلر بیرلرکده با
زار کانسبلاریمزنگ ایله بارغاندا اولار
توبنده بیچه اختیار یاردمده بولونغان .
حافظ آخون توقاچی 2 ، قریان آخون
ایکی ، عل آخون ایکی ، احمد چوگ
1 ، خالقیم 1 ، بهاسن آخون 1 ،
توردی آخون 1 ، بکری آخون 1 ،
اسماعیل آخون 1 ، بوسی آخون 1 ،
رحمت الله قازی 1 ، امین قازی 1 ،
عبدالرحیم آخون 1 ، عبدالقادر آخون
1 ، تاش آخون 1 ، عبدالطاهر آخون
1 ، عبدالرحیم آخون 1 ، عبدالعزيز
رحیم آخون 1 قولانچا یاردم قیلغان بو
لارغا نایمهکک تورک اوپغور اوپوشما
سی کوب رحمتلر سورماقدا تور : غ . ج

دېللىقچى

(باشقى اوكتەن ساندا)

قايتىب اويىگە كىرىپ دارىننىڭ غىرى
 سورىدىم. دارىن ۋە قالغانلار اوزۇن
 سورىدىن ھاھاھو ھو ھو لاردىن كىيىن
 اذن بىردى. مانا ھازىرلانغان اويىگە قايتىپ
 ئىم. لاجىئى اوچۇردۇم ۋادىغە ياتتىم.
 (1) مۇشۇ جەنۇبدا ھۆكۈم تۇرىدۇ.
 مەن آلوان بوسۇندا خەلقنى زورلۇق
 ۋە پەلسەپە بىلەن چاچىپ تېلىپ كىلىپ
 لەيلىگەن ايشچىلەرە. بولمىش كۆپەيگەن
 بولسا ۋاخۇد بەغۇل بىك آز بىر پۇل
 اوچۇن ايشلەنمىلەر. بىمەك ايشچىلەرە
 نى اوزلەرى الب بىلەر. اما بو يىغىن
 مان اشلەقلار كۆپەيگەن شو بىك ۋە ھا
 لەرنىڭ قولىغا كىرىپ يانە قۇبۇدا فالورلار
 بولمىش قولىغا تېكىمەس، قورساقنى
 كىرمەس، آت آيلاخانغا بول سار
 خانغە.....

(2) بىللىق 6 شەھەدە آدم سانى آز
 بولغانى اوچۇن چوڭ آدم ايشلەتىش
 قىمەتتۇر. ۋە چوڭ آدملەرنىڭ كۆپەيگەن
 بىگەننى اوچۇن قىمەتكە توختار. شۇنىڭ
 اوچۇن بىللىق آت بىلەن اوشاشنى بالا
 لارنى آز بىر نىمەگە بىللىقە الار. بىل
 لەرغە ساتقارلەر. بو بىر تۈرلۈك قۇبۇ
 لۇق بولۇپ شو بىر يىل ايشچىلەر
 بىپەھارە بالانىڭ بىتون بار يوقىغا شو بىل
 لىقغە اغانى باي اىگەتور. آتى بايلىق
 سۈكەتتى آتا آتاسىنىڭتور. بو بالالار
 چەك بولغانى اوچۇن آز بىرلەر. اما باي
 اورۇپ سۇقۇپ بولمىش بىر چوڭ
 كىشىنىڭ ايشىنى قىلدۇرلار. بولمىش
 بولمىشە ايشى بايلارغا ھر ايكى تۈر
 نىن قانداقتور. آز بىرلەر ۋە بىقەلەرى
 آرتانور. يۈرتىمىزنىڭ بىيام دىجەستىنى
 كۆرەتمەكچى بولغان مەرقەپچىلەرىمىز
 ايسق اورۇندا اولتۇرۇپ سوز ساتقان
 مەرقەپ اوستازلىرىمىز اوگرەتمەن ۋە
 لەرى بو ھەقە قانچەلىك خىرداردور.
 عجبى! بو خات شىرقىلەر بىر بىللىقنىڭ
 يۈرتداشلەرىمىزنىڭ، باش اوسمۇرلەرىمىز
 نىڭ، اولوسىمىزنىڭ، باش تامارلەرنىڭ
 100 دە سۈانسىز، بىلمىش اولغا
 نىنىڭ نىكاز سىبى اولغانىنى بىلمەس.
 بىلمەم.

أرتۇغرول صبىرى

(باشقى 1 - بىتدە)

تەردە توپلانمىش 40 كۈن دوام قىلدى.
 تۈركىيە تۇرقىدىن قانداشقان امىن ھىكېم
 گل « مەكتەپ بالىسىنىڭ اوسۇشى » بىلەن
 « مەملىكەتنىڭ بو خەسۇس اوچۇن يىتىش
 تۈرۈلۈشى » اوستىدە مەنازەرە يۈرگۈز
 دى. دۇنيا مەتلەرىگە كۆرۈنمەن يىتىشتۈرگۈ
 چى كۆرس اوچۇن كۆپلەگەن قىرلار
 ئالدى. ۋە اىلمىزدەكى بىللىلار ايشچىدە
 اونسكو فەالىتلەرنىڭ اعضا مەملىكەتلەردە
 تىخىمۇ كىتىق سۈرۈتدە قىتان يايلىشىغا
 قىرار بىردى.
 6 - خەلق آرا شىرقىيات كۈنگەرسى:
 7 - خەلق آرا عقىل ساغلاملىقى
 كۈنگەرسى: 11 - 29 نچى آغۇست
 آراسىدا اولتوندا 50 مەتكە مەنسۇپ
 2000 اعضانىڭ اشترائى بىلەن « بالا
 رۇح طىبابى، طىبى رۇح تەدا ۋە يىلەرى »
 « بىن الملل عقىل ھىفظ سەھسى » خالدا
 كى كۈنفرانسار بىلەن اوتكوزۇلدى.

ھىكايەسى

ھىچ بىرى بوق. خەتتەمىلەر نازالار.
 اورۇنلۇق سوزلەر بىلەن اونى بوم
 شائىشقا تىرىدى. بو سوزلەرنى
 لاب تىخىمۇ آچچىغانغان باش كاتىپ،
 ھەندىتۈرگىڭ اويىگە اىشارت قىلىپ:
 - ۋاي، خەدا! مەنى بىلمە يىمۇر
 دەسەن. كىيىنكى قەتلەردە بو قىرى
 (ھەندىتۈرگى) نەدە بىر كەلگەن كۆرسە،
 دىھال سوسۇن قىلى بىلەن قول قۇبۇ
 دوزغان بولۇپ قالدى. سىنىڭ ايشى بول
 ماسا بوندىن كىيىن قول قۇبۇلغان كەلگەن
 لەرنى توپلا!
 جۈابى بىلەن عملدارنى قىزارتتى.
 * * *
 رەھمەتلىك ھەندىتۈرگى، اوز ۋەقتىدە،
 باش ۋەكىللىك طلب قىلغان مەتلەرگە:
 - مەن بوھەملىق اوتباشىغا ايمەس
 بىماركەنكە اوزۇنۇغۇنقى، پوچتا نظارىيە
 نى ھەم بىرمەن.
 دەپ جۈاب بىرگەن ايدى. ھەندىتۈر
 رگ بىك قىرىپ كەتكەننى كىيىن، اوچرا
 غانلا كەلگەن قول قۇبۇپ بورۇپ، بىر
 كۈن مەتلەرنىڭ باشى ۋەكىللىك فرمائىغا ھەم
 قول قۇبۇپ تاشلادى. بو فرمائىنىڭ آلا
 مان مەتلەرنىڭ باشىغا نىمە لەرنى كاتتورگە
 لىكى مەلۇم.
 اللە، باشقا مەتلەرنى بو تۈرلۈك
 امضالاردىن ساقلاسۇن.

زىل فەلسەفى، 16 - تارىخ فەلسەفى،
 17 - سوسىيولوژى ۋە اتنولوژى 18
 باشلانغۇچ ۋە اورنا زمان فەلسەفىنىڭ
 تارىخى 19 - ئاھى زمان فەلسەفى تارىخى
 1952 نچى بىللىق كۈنگەرە نىڭ
 بىرۈكسە ۋە اوندىن كىيىنكىنىڭ تۈركىيە
 دە اوتكوزۇلۇشى توختام قىلىندى.
 4 - بزانس كۈنگەرسى: ايكى
 كۈنفرانس خالدا پارىدا 27 نچى
 ايبولدىن 2 نچى آغۇستقا قىر، بىرۈك
 سەلە 4 نچى آغۇستدىن 14 نچى
 آغۇستقا قىر اوتكوزۇلگەن بو كۈنگە
 رەدە 11 ملت اعضاسى ايرىم - ايرىم
 تېلېفەردە بولۇندى. بوندىن كىيىنكى
 كۈنگەرە 1950 نچى يىلى ۋىيانادا نوپۇ
 لانفوسىدور.
 5 - اونسكو كۈنگەرسى: 35
 ملت اعضاسىنىڭ قانداششى بىلەن ائىلا

بىر اھسا
 بىرنچى دۇنيا سوقۇشىنىڭ مەشھۇر
 فەلدا مارشال ۋە يىمار اساسى قانۇننى بىلەن
 قۇرۇلغان المان جەمھورىيىتىنىڭ ايكىنچى
 جەمھور رەئىسى ھەندىتۈرگىڭ مېستەر
 دېگەن بىر باش كاتىبى بار ايدى. بو
 ذات بىرنچى جەمھور رەئىسى سوسىيالىست
 اېرئەكە باش كاتىپ بولغانىدەك نامۇنا
 لىست ھەندىتۈرگىغا، اوندىن كىيىنكى نانسىيە
 ست مەتلەرگە ھەم اوخشاش سەداقت بىلەن
 خەمەت قىلغان ايدى. جەمھور رەئىسى ادا
 رەسىدە ھەم ايشكە مېستەر ھامم ايدى.
 كۈنلەرنىڭ بىرۈدە بو ادارەداكى عملە
 دارلار بىك مەلەم ۋە عقلىق بىر زان
 بولغان مېستەرنىڭ كۈتۈش اويىدە بىر
 آلمانغا قاننىق آواز بىلەن ۋاقىرلار يانقاذا
 لىقىنى تۈپەيلىمەر. عملدارلارنىڭ آراسىدا
 مېستەرگە ائىق ياقىن بولغان بىر عملدار
 كۈتۈش اويىگە كىردى. بو بىرە مېستەر،
 يانچۇغۇنسىن چىقارىپ بىگەن كەنەپتىنىڭ كا
 غىنىنى اوستەلنىڭ اوستىگە تاشلاغان بىر
 زىيارەتچىگە:
 - ھەي كىشى، بو تاغنىنى بۈيەرگە
 تاشلاسا بولامدۇر، سەن اللە نى قورقما.
 سەن؟ دەپ ۋاقىرلار ايدى.
 زىيارەتچى بىك قورققان ايدى. عملە
 ھەر مېستەرگە ياقىنلاشپ:
 - اققىم، بوندىن خەفا بولادۇرغان

مدیر: عیسی الب تکیین
باش محرر: س. ا. یوفرا

سياستەدە موفقيتتەك اسلاسارى

زبان بتكوزمەسەن مى بارلىقىنى تەلىكە ئە توشورمەسەن سىياسى حىياتتەك طبيە شەرطلەرى ايچىدە نەتىجەگە بەئالشى مەكىنەسور. اوچ بىلەن بىرى خەلقچىلىق پرنسپىنى اعلان قىلپ شو پرنسپتەك ايچىدە باشماقدا مەز. لکين بو پرنسپتەك اجراسىغا كەلسەك بو پرنسپ رەسمى بولغان فەكر و پرنسپلەر آراسىدا پىرتىباب تەتبەق و خرائتەردن محروم و اخلاقە اوياغان عداوت و شەخسى مەنفعەت مەجادەسەنكە تومەنلەرى آستىدا ئوزگە كورونمەسوزغان اسمى بار جەسى يوق بىر حالغا كەلدى. يورتومەزداكى اجتماعى برابرىك و تەجلىققا مەشەق سوزە بە ضرىبە بەرگەنلىكىنى كوروب اوتدوق. بو سەبەبەن مى بارلىقىمىز تەلىكەگە قاراپ كەتكەنەسوز. سىياسى حىياتتەك طبيە شەرطلەرى بىلەن حسابلاشقانەر هېچ بىر ايش كورسەيتىش افتدارىغا ايگە بولا المەقانتەك تاشىدا تورك سېقىلىش و ظولملارغا مەروض قالدى. دېمەك اصلى پرنسپمىزگە قاراساق ماقالەمىزنىڭ باشىدا سوزلەنگەنەسوزدەك سىياسەتچىمىز علم، خرائتەر و اخلاق اسلاسارىغا يولەنمە كى حەقىقى مەقسەتمىز ايدى. لکين بو گونگەچە سىياسەتچىمىزنى بو اوچ آساسقا يولەپ يورگوزوشكە موافق بولا آلما دوق. بلكە يورتومىزنىڭ كوپ يەرلەرىدە يورگوزولگەن سىياسەتلەر جەھەل، خرائتەر سزلىق و اخلاقسزلىق اسلاسارىغا يولەن گەنلىكە مە الاسى اقرار قىلشقا مەدور بولماقتا مەز.

انساننىڭ آرکین وجدانىدور. بوئا قاراغاندا سىياسى حىياتداكى اخلاق، مىلى نەشانەلەرگە اولاشماق اوچون بىرگەن قرار و قىلغان ايشلەرگە آرکىنلىكەن ايرىلماسلىقىنى باشقا بىرنەرسە ايمەسەسور. انساننىڭ وجدان و مەسلىك آرکىنەلىكىنىڭ تونولوشى ەر تورك ايچكى و تاشقى ئائىرلەردن آزاد بولوب قرار و حەركەتلەرنى آرکىنەك بىلەن تەبىئ قىلالايشىغا باغلىقەسور. ايچكى ئائىرلەردن آزاد بولوش، كەينىڭ عداوت، غرض، شەخسى آرزو و مەنفعەتەك توبىن حەققا ياتقا بىرلەمەكەن اوزىنى قوتقوزوب عقل و وجداننىڭ بو يوزىغا او يوخون حەركەت ايتىش بىلەن قولغا كەتتورولەدور. تاشقى ئائىرلەردن آزاد بولوش بولسا يان ارا دەنگە سېقىشىبەن قورتلوشدا كوزگە كورونەدور. مەا بو ەر ايكى آزادلىق سىياسى قراردا و ايش بېرىشە خەلققا اوزىنولوقنىڭ اولچەمى وپاكى آسا سى شەرتىنەسوز. بوئا كورە ەر بىر سىياسەت آدەمنىڭ آرکىنەك و خەلقچىلىق نەوا سېغا وكىلىك قىلشقا حق قارائالىشى او چون ەر نەرسەتەن بورون يوزىكىنى عداوت و شەخسى مەنفعەت نوبوغلاردىن پا كېزەلمەك لازەسور. ەر مەنى جەمئەتدە سىياسى كوچقا ايگە بولوش مەجادەسەلى گورچە طبيەى بىر ايش بولسامو، بو مەجادەنىڭ شەخسى مەنفعەت حەسەنەتەن بىراق بولماق ضرور ساتالادور. آرکىن خەلقچىلەقە فرەقە و نظرىيە اېرەمەقلىقىنى فقط لا ئىر بىرى بىلەن توغرى كەلمەگەن فەكر و پرنسپلەر اطرافىداغىنە اېلاندا دور. يالغوز فەكر و پرنسپلەرگە يولەن گەن بىر كوچقە ايگە بولوش مەجادە سىنىڭ اجتماعى برابرىكىنى و تەجلىققا

حەكومتتى حەقىقى مەناسى بىلەن ادا رە قىلماق سەنئەتى دېمەك بولغان، سىياسەت، نەك علم، خرائتەر و اخلاقەن عبارت بولغان اسلاسارغا يولەنمەكى ضرور دور.

بوئا بىلەن سىياسەتنى بىر مەقسەد لەر علمى، دەب آناساق خەلققا يولەنمەك بولمايمەز. چونكە مى بارلىق بىلەن مەنەسلىك بولغان پوتون مەقەسەلەرگە نەمەك اوچون صرف قىلپنايور غا ئغىرنەرنەك مەسەلى بو ككرو مەفەوم (سىياسەت) نەك ايچىدە نوبلانايدور. آتەغ بولغاندىن كىيىن سىياسەت آدەمنىڭ اڭ اول مى بارلىقتە ەر ساحەدە موافق اوروندالمەقنى تا مەن قىلادورغان نەشانەلەرنى توغرا بلگولەمەكى، ايكنچى جەمئەتنى بو مەقسەدلەرگە يەتكوزوش نەك واسطە بوللاينى باشقى قالاب قوللانماق كركەسور. بوئەك مە نەتىجە بىر شەيگە لايىق و مەم و شەبەتەك او يوخون بولغان بك ككرو بىر بىلەمگە احتىياجى بارلىق اې اچوقدور.

بوئەك بىلەن برابەر سىياسەتدە موافق بولماق اوچون يالغوز علمنىڭ مەمەسلىكىمە بىر اچوق حەقىقتەسور. سىياسەتچىنىڭ علم بىلەن بېرلىكە سەغلام بىر خرائتەر و پاكرە بىر اخلاقە ايگە بولوشى لازەسور.

خرائتەر = ادارە نەك مەسئەك بولو ش، كىلپ كىتەنورغان ئائىرلەرگە تونولا حەسەن، ايگىلمەسەن حەقىقى پرنسپلەرگە باغلىق بولوب ئشان و قرارلىق بىر صورتدە تەبىئىق نەشانەلەرگە توغرا تەتبەق بارىشەك آساسەسور.

اخلاقە او يوخولوقنىڭ اولچەمى يا خە شەقەسور. باشقىنى بلگولەپ چەققانمو

مى بارلىقىمىزنى ساقلاش و اولكە مەزگە لايىق سىياسى تۈزۈمنى خەلىكە آشوروش اوچون يالغوزلا سرتقا قار شەق بىرلىك يەنەك بىر كوچ سانالما، دور. بوئەك اوستەكە بورتداشلار (دەمە 2 - بەتدە)

اولكه و شهر خبرلهری

(چینی نورکستان آژانسى و اوزل مخابره ریمزین)

بوگورده دهر نهك کیچهسی

بیلیم دهرنه کیمزنگ 4 نهی اولتورو می 11 غنوار کچ ساعت 8 ده حاکم ادارهسی سالوفیندا اوتکوزولدی. معاون حاکم ثابت محمدی « فانداق قیلساق معارفی جانلانئورا مز » دیکهن موضوع اوستیمده بیر فونوشما اوتکوزگهکنن سوک حاکم ادارهسی معارف بولومی مدیری ثابت قاسمی طرفین معارفی ایلگری سورمهك اوچون بیر معارف هیئتی تشکیل قیلش توغراسیدا بیر

تکلیف قوبولدی. اوزون بیر محاکمه و مناقشهتن سوگره بو فکر قبول کورولا دی. عبدالقیوم صانقی طرفین هندسه تان مجامدهلهرین مولانا ابوالکلام حضرتلهرینگ ترجمه حالی اوقولغاندن سوک آی مخوم « حسدخور » ناملق بیر شهر اوقودى. م. قاسم لوفنوزنگ کیلپ چقیش نارخی اوستیمده بیاناندا بولوندى. بوندن سوگره امین توردی، س. بران، یاسین افندیلر « الثای

(باشنی 1 - بنده)

آراسیدا بیر بیرگه قارشى محبت و حرمت منفعت و مقصد اورتاقلیعا بولانگن قیریندالقی توپوسفینگ ییلدیزلاشى کرک سور. بوتون مفکوره ایگهلری و اداره باشلقلارینگ بورتاشلار آراسیدا عداوت و نفرت توپوغولهرینی پیدا قیلادور غای سوز و حرکتین قاچماقلهری بیر بورت-بیرلک وظیفه سیدور.

کوب استیکه 3 ییل ایچیمده نه سیرتقا قارشى بیرلک ونه اوز آرا محبت و حرمت ونه منفعت و مقصد اورتاقلیقین عبارت بولغان ملی بارلقنگ بولنوکولهریکه بولننگن ملی گروهی مز بک آزچیلیق و کوچسز بولوب به. ضعی اداره باشلقلارینگ بولهرگه قارشى عداوت و نفرت توغندورا مورغان سوز و حرکتلهری نتیجه سیده عمومى خلقتنگ بیرلکی و اوز آرا محبت حرمت و قیریندالقی حسابینى اورونلاشتوروشقا موفق بولا آلامای.

منا بونگ نتیجه سیده حکومت خله چیلیق سیاستیمده موفق بولا آلامای کله. هکده دور. چونکی سیاستیمز یوقاریقی علم، خراکتر و اخلاق آساسلاریغا توپ توغری ناپانمادی. غرض، عداوت و شخصی منفعت حسابیندن عبارت بولغان توپن توپوغولر بورتنگ هر بریده حاکم بولوب الدی.

موندن کبین حکومتنگ دقتینگ بو نقطهده توپلانماقینی و اوز سیاستینگ

بو مهم اساسلهرگه ناپانیب نوزوتولمه کپتی، علمسز: جامیل و متعصبلهرنی، خراکترسز: وضعیتو شرائط قوللهری بولغان شخصی منفعت پرستلهرنی اخلاقسز: خلق آراسیغا عداوت و نفرت اوروغلارینی ساچاندورغان بوزوقلهرنی بختسز یورتونونگ سیاست ساحه سیدن اوزافلاشتورماقینی امید قیللام.

اگر موندانغ بولماغاندا سیاستنگ موفقیتسزلیکی دوام قیلادور، او حالدا بورتومز و خلقیمزنگ عاقبتی بک فاجه ههك بولادور. چونکی اولکه مزمده کی عملگه آشورلوب کلگهن سیاستنگ کورولوشی بیر طوایف الملوك (پارچه پارچه خانلقلار) سستینگ کورونوشیدن باشقا بیر نرسه ایمه سیدور. موندانغ بیر کورونوش آستیدا آسکینی و اورتا زمان لاردا خلقتنگ نه قدر ایزیلگهنلیکی و بورتنگ نه قدر ویران بولغانلیقی و نتیجهده خلق و بورتنگ مددش فاجه هلهر گه اوچراغانلغی ناربخدا کوب کوب تک رارلانغان آچچیق خاطرلهر دور. اما 20 نهی عصر موندانغ آسکی چاغلار خاطره سینگ تکرارلانیش عصری ایمهس و بونی تحمل قیلا آلامایدور. حکومتیه حزننگ عصری بیر حکومت ایکنلکیگه ایشانامز. عصری بولماغان احوالنی عصری تدبیر بلن یوق ایتمک بوتون اولکه مزمه بیرلا سیاست و اداره سس تمی گه باغلاشینی ایستیمز.

ناغلاریدا « ناملق شرقینی اوقوب اوز کهنن سوک نغمه - نوا، اوسول، غزللر باشلانیب، هر کیم بو کیچه دن اونتولماس بیر نشحه حاصل قیلشدی. دهرنهك کچ ساعت 12 ده نارقالدی.

بوگور مخابرهک اویمزین

» « (***) « «

یازوچیلیق مسابقه

سیگه دائر

47 نهی ییلی دیکاردا سابق رئیس مسعود بک صبری طرفین حرکت لمنهورولگهن انبیان مسابقه سیگه تور کستاننگ هر یریدن قیزغین صورتده بازولار تقابیم قیلغان ایدی

آلتغان خیرگه کوره تورکجه یازو لارغا برنجی قاتیم بها فوبولغان و چینه چه بازولارغا بوگون - آرنه ایچیمده بها بریلگوسیدور. مکافات اوچون حا ضرلانغان میدالیلهر 15 سر آلتوندن عبارت بولسا کرک.

» « (***) « «

نفوس تکشوروش

حقیده بیر مجلس

اوتکننده ایچکی ایشلر نظارتی مرکز قانونیها آساسلانیب، اولکه مزمده نفوس تکشوروش و خلقله فقراتق گوانامه سی تارقایش مونسه سیگه عائد نظامنامه اجرا قیلش چاره لهرینی نوزوب اولکه لک حکومت هیئتلر مجلسیگه تاشلاغان ایدی. اولکه لک حکومت هیئتلر مجلسیده لیو شاولی، اردهنی، ثالث، جوك دبخوا، عبدالعزیز مخوم قنارلق 11 کشیدن عبارتن بیر غروپهاغا تابشو روشقا قرار قیلنغانلقن 22 نهی غن وار کونی اولکه لک حکومت مجلس زالیندا بو کچیک غروپها مذاکره اوت کوزگهن. مجلسده نفوس تکشوروش و گوانامه تارقایش چاره لهری حقیده 22 ساعت فکر یورتکهندن کبین بیر نقطهغه کلگهن نوزولگهن چاره و مذا کره نتیجهسی کلهچدک اولکه لک حکومت مجلسیگه تاشلانفوسیدور.

بىز دە علمگە قىزىشلىق

(كورلا خېرى) مېخېرىك اوبى ،
 نورك اوبىدور اوبوشما ، خلق معارف
 يورنلارنىڭ تىببىي ايله « ارك » ،
 « بالقين » ، نوركچە شىكچاڭ غزىنلەردى
 نىڭ مېشترىلەرى اوزلوكسىز كۆپەيمە كە
 دور . بىز بونىڭ ايله افتخار ايتەر ايكەن
 مۇ ، لېكىن بەضا « منور » لەرىمىز غز
 تەنى مەن ناماكو اورواپ چىكەشمەلدور .
 نىكرى بىرگەن كوز ايله غزىتەدە نېمەلەر
 بارلىقىنى كورۇپ ، نىكرى بىرگەن عقىل
 ايله غزىتلەر قانداق بىر مەنت استىدا
 چىقىپ يانقالىقىنى اويلاپ بېلىش قىيىن
 بولماس .
 بىز بونى كۆپ ېردە عىيىلادوق .
 مەملەر ائىلمىزدا بىك مەنوبىتە قىلۇپ
 كوروشكەن بولىدەلەر . امما بو عادتىن
 قالمادى ... اچىتىپ سوزلەدۇك : بەضى
 لەر « اوقۇپ ېنە نوبىمى اچىمىزگە سى

مورۇپ ياتامۇ ... دەپ كۆلەدور .
 قەتەن بو بوگورنىكى مىلى اويغىنىش دو
 رىمىزدە بىيوك اونومگە ايكە بولغان مط
 جوعان مېدە سېنىي آياق استى قىلغانلىق
 بولۇپ اونىڭ ضررى كېچىك اېمەسدور .
 سىز مەنچى ايكەنسۇ ، مەننىڭ چىقا امگەك
 ايله قولغا ئلتورگەن اوتوقىنى قىدرلىشى
 كىز لازىم . غزىتلەردە عام جوهرلەرى
 بارىماقدا دور . بونى دقت ايله قاراسى
 كىز بىلە الاسۇ . دېمىككە : اوزىنى
 يورت بالاسى ، و مەنچى سانانغان ھەربىر
 نورلەرىمىز بو خېل يىمان افعالىنى چىكلە
 مەكى لازىم كۆرۇ . غزىتەمە مېشترى بو
 لوك ، ھەر بىر غزىتەنى باھىدىن آياق او
 قۇپ چىقىك ، قىرداشلىقغا اوقۇپ بىرىك ،
 سۆگىدە : غزىتەنى رىتك توپلاپ قوبۇل
 بو سىزگە تارىخى قوللانما - پادىكار
 بولغوسىدور .
 تىنىك

لارېمىزنىڭ آتومەن فائىدالانىشى و آنىڭ
 تەھلىكەلەرىدىن ساقلانماق بوللارنىڭ بىلە
 شى بىك مەم بىر مەسئەلدور « دېبى .
 (پاكىستان) كىشىمىر مەجبارلارېدىن
 پشاورداكى مەلەرچە كىشىگە پاكىستان ھىكو
 مەتى تورت پويىزدا كىيىم و دارو كراچى
 دىن آلىپ كېلىپ نەقسە قىلغىنى . بىنالا
 ھىلل اوزوق كونفرانسى مەكسىكادا 49
 دولت وكىلىلەرىدىن مەركىب بولۇپ آچىلىدى .
 (پاكىستان) مالايدا اغنىشاشچىلەر
 ايله ھىكومت ھىسكەرلەرى قانئىق سو
 قوشماقدا دور .
 (پاكىستان) لىك سىكسىسە اېنابونىز
 يا ھىقىدە مەنكەرە بولىدى . بىر پارچە
 وكىلەلەر اسىيا كونفرانسىنىڭ كىرىنىنى ياق
 لاماقدا و بىر پارچەسى بىرلەشكەن مە
 لەر قورومىنىڭ ائىندونىزيا ھىتىنىڭ را
 پوربىنى ياقلاماقدا دور .

(باشى 4 - بىتدە)

قان دقتى شول كىشىگە مەركىزەلەشدى .
 كوپچىلىك غەربى شامالداكى ھىملى قانئىلەر
 دىن اونىڭ ايكى نورلك اساسى تەبىئىنىڭ
 توغرىلىقىنى بىلدى . و بونىڭ جوتىگىنى
 خىلدىن قوتولسورۇپ خىلقنىڭ خىلر اوسە
 تىپداكى تەقەبىرىنى ساقلاپ قالاغورغان
 بىردىن بىر توغرا ئول ايكەنلىكىنى نو
 ئىدى . آخرى اونىڭ ھەمدە دولت اچىپ
 ىداكى تىنچلىق زانلارنىڭ تىرشىشى بىلەن
 تىنچلىقنىڭ اېشىكى آچىلىدى . گرچە بوگونە
 گە قىر بوتون يوزىك تىنچلىق گەدەلك
 يوز بىرمەگەن بولسامۇ ، لېكىن بوتون
 دولت خىلقنىڭ قىزغىنلىق امىدى استىدا
 نىڭ اخىردا وجودقا چىققوسى . شونىڭ
 اوچون بىزلەر بوگونە تىنچلىقنىڭ يوز بىر
 شىگە خوشھالىق قاراشدا دورمۇ . دولتى
 مۇنىڭ بىراق چەك اراسىدا بولۇپمۇ ،
 چاق جى چوڭ ائىدىنىڭ سىئاسى تىببە
 رى الدى بىلەن اجرا قىلغان شىكچاڭ
 كەلمەسكى بىلى كۈچلەك و خوشھال
 خرام بىوك جوڭگونىڭ قوچاغىدا ائىتە
 پارلاق استىقالغا ايرىشەدور .
 ھىصلى بىزلەر شونداق ائىشلىق
 باغلاشيمىز لازىمكى كىلگوسىدەكى تىنچلىق
 بىيرىك ، خىلقچىلىق ، انغالىق اساسىداكى
 ياقنى جوتگو ائىتە وجودقا چىقماور .
 ھەمدە تىنچلىق ، بىيرىك ، خىلقچىلىق ، انغالىق
 لىق اساسىداكى ياقنى جوتگو بولغاندىلا
 بىزلەر امىدىمىزگە تىببىي ائىلايمۇ .

خوتىن دارالعاچىزىنىدا

خوتىننىڭ ئالغان خىرگە كورە دارالا
 عاجزىندىكى عاجزىلەرنىڭ قىشلىق كىيىم
 مەسئەسى غلەھدار اورونلارنىڭ قىزغىن
 ياردىم قىلىشى آرقاسىدا بونىن بىر نەچە
 كون بورۇن كىشى باشىغا بىر كىشىلىكىن
 پاختالىق كىيىم تارقايتىپ بېرىلگەن .
 *** * * * *

كورلادا تىف خىستەلىكى

ھونانگ اوزگىشى بىلەن كورلادا تىف
 (قىزىتما) خىستەلىكى پەيدا بولغان و
 تاراشقا باشلاغاندور . ساغلىق مەدىرلىكى

تاشقى خېرلەر

(25 نچى غىنوار رادىئو خېرلەرى)

گە عراق ھىكومتىنىڭ قانئاشقالبلىقىنى
 عراق ھىكومتى سورىدە دولتتە بىلىدور
 دى . يەودى دولتىنى فرانسىا تونۇدى .
 (طوران) ائىرنىڭ 7 يىللىق پىلا
 نىنى مەت مەجلىس قىل قىلمادى . ېنە
 بىر طرفى بولاننى تىنچ قىللاور
 غان آمېرىكان مەخسەلەرى طورانغا ئېل
 دى .
 (نىويوروك) نىويوروك شىھەر
 ھىكومتى بىر آتوم انرگىسى كورسى
 آچماققا قارار بىرگەنلىكىنى رەسمى بىلىدور
 دى . و « آتوم دورىدە پەشكەن بالا

(انقرە) تروماننىڭ دىنباڭ كىيىن
 ئالغان مەملىكەتلەرگە ياردىم قىلىش تەوصىھ
 سىغە بىئائەھ پەرۇغومما خاسرلاندى و
 بىر مىليارد دوللار بىلگۈلەندى و ائىستە
 گەن مەملىكەتلەرگە قرض شىكلىدە بىرلەش
 قى بولۇپدور .
 (وارشاوا) موسكودا بىر اقتىسا
 دى كونفرانس توپلاندى . بو كونفران
 نسقا ساويت ، بولغارىستان ، رومانىيە ،
 مەجارسىتان و چىكوسلوواكىيە قانئاشدى .
 (شام) فاسطىنىنى اوردونغا قو
 شوش ارچون ملك عبداللە نىڭ تىببىي

بوتون يوزلك تنجلقدن اميد

(خمسوجه شجاک فزهسى • دک باش مقالەسیدن التدی)

رئیس جمهور جاک جولف جاک 21 نچی غنوار کونی چقارغان مراجعتیده اوزیلاک خدمتیهگه استعفا برگه نلکینی اعلان اندی. و شو کونی کچ ساعت 4 ده مخصوص آبرولانغا اولتوروب نانکیندن اوز بورتی فین خوانا ناحبسه گه قایتندی.

رئیس جمهورنک بو استعفا سی بوتون دولته تنجلق اورناتیش اوچون دور. رئیس جمهور یای ییل کونی چقارغان مراجعتیده «اگر تنجلق اور نایتیشن امید بار ایکن» منک خدمت ده نوروشوم ویاکی چکنیب چقشیم هیچ گه ایمن، بونداکی مسئله دولته کی بوتون خلقنک فکرینی محافطت اتمه کور «ده اولکن ایدی.

21 - کونی چقارغان مراجعتیده بو مسئله نی تخیمو آیدینلاشتوروب «دولت روحینی و دولتنک خوجولوق حقوقینک بوتونلکینی سالان قالغی، جمعیت ترتیبینی ویرانچیلققا اوچران ماساق و خلق آرکینلکینی محافطت قیلماق شرطی آستندا تنجلقنی قولما کلتوروش اوچون خدمتیهگه استعفا بر دم «ده اوندی. اونک بو حرکتی، بیوک بیر سیاسیونک روحینی کورسه نهدورغان بیژ افاده دور. اونک بو خیل دولت و خلقنی مهم کوروب، اوزینک شخصی شان شرفیدن کچکهلکی اونک نه قدر بیر دانشمند ایکنینی کورسه نه دورغان بیر حرکت دور.

بوتون یوزلك تنجلقنی ووردقا چقا ریشدا بنه بیر فانه قینچیلقلر تورغان بولسامو، لاکین حکومت تنجلق اوچون قطنی نیت بلگولیدی.

بیزلر بوروندن کورسونوب کلگهز دهک جونگونک حاضرکی ای مهم احتیاجی جاک جی جولف افندی نک شاک جاکما اور تاغا اتقان سیاسی تشبیسور. دیمهک: جونگومو گویا شاک جاکما اوخشاش تنجلققا، بیلرککه، خلقچیلققا، انفاققا قاجمناچدور. بیزلرگه معلومکی جون گو دنیاکی مدنیتنک قدیمی دولتلر نک بیرسی بولوب اوزون ییلق تاریخ و ایگ گوزهل عهتهگه ایگه دور. جونگو

بش مک ییلدن بویان تنجلق مدنیتی ایچیده ترقی قیلاب بوگونکی کونده 450 مایون نفوسلوق هر بیر ملت خاقلارینک بیوک وطنی بولدی.

بخکنه فارشی یاقینقی بیر قانچه ییل لاردن بویانقی ایچکی پرانده چیلک و ناشقی آقتلر دولت روحیغا زور تاثیر یتکوزدی. خلق نوروشی قینچیلق ایچیده قالدی.

لکین تاریخ یوزیده کی بو قارانغو کونلر وقتلک بولوب نهایی تیز آزادا اوتوب ننگوسی. اگر هر بیر جونگو خلقی عامموی ایشه نچینی مستحکملی دولتنی تنجلقدا توتوب، دولت فوروش نک کلک بولمغا قاراب ماییم دولتیمز نک کلک زمین مولامدی منبعلری نورفون لاغان نفوسی و اوزون تاریخلی مدنی تیهگه بنه 10 - 20 ییلاق سعی اجته چاندی قوشسا بای و کوچنک خوشهال خرام دولت بولالایدور. شوگلاشقا حا

ضر بوتون کوج بلن همه قینچیلق مشقتلاردن قایتماسدن تنجلقنی ایدی اورناتماق اوچون چالیشماق لازم. چون کئی فقط تنجلق بولغاندالا قورولوش ایشلر بگه کریشکهلی بولادور. فقط تبا لاق بولغاندالا اوشبو وقتلک تاریخنی قاراخو کونلر نی تروگوشک بولادور. شونک اوچون تنجلق بوتون دولت خا قینک کیهه - کونوز استهگی بولوش بلن کویلمکنک بیلرکده یتمه کچی بولمان مقصدیدور. رئیس جمهورنک بو خیل دانشمنلک و کسکین تدبیری بیز لرنک اویوز ده ییلاردن خالی ایمنس. چونکی بیزلر بیلمزکه رئیس جمهور سولف جولسهن افندی نک انقلابی ایشله رینی دواملاشتورغوچی دامیسور.

سولف جولسهن افندی نک انقلاب قیلشداکی مقصدیمو جونگونک آرکینلک و برابر لکینی قولغا کلتوروشدور. فقط جونگونک آرکینلک و برابر لکیهگه حقیقی کفالت بولسالا سولف جولسهن افندی مقصدیهگه یتکن بولوب رئیس جمهورنک وظیفه سی اوروندالغان بولا دور. کوز آلدیمزدکی وضعیت بیزلر

گه آشکارا کورسه تبهگه: تنجلقن بلغا هیچ قانداق چاره بلن سولف جولسهن افندی نک انقلابی مقصدیهگه یتیشکه مه کین بولمایسور. شخصینک چیکنیب چیقشی بلن انقلابی آفتلرنک بیوک مقصدیهگه یتکهلی بولسا، شخصینک شان شرفی بلن انقلابی ایشلارنک آغیر ینیکلکینی سالشتورغاندا رئیس جمهورنک چیکنیب چیقشی دانشمند لک دور. بیزلر اونک دانشمنلک تالیشی نی مولهقی همایه قیلماز.

بوبرگه کلگه نده بیزلر غربی شمالا نه اداره قیلاب تورغان سهزگور و سیا سی عالملق کوز قاراشی بولغان جاک جی جولف افندی نی کورسونوب ارنه می بولمایسور. آزادلق اوروش غالبیت قا زانغاندن کیین جاک جی جولف افندی ایچکی و ناشقیغا قاریتا 2 بیوک سیا سی تشبیتی اورتاغا آتدی. بو بولسا مو، ایچکی طرفدن تنجلق و قورو لوشی ایستش و ناشقی طرفدن چون گو بلن ساویتلر اتناینک دوستانهک محبتینی بوسکلسوروشدور. 3 - 4

ییلدن بویان جاک جی جولف افندی اوزینک اوشبو تشبیتی هر قانداق احوالانلار آستیدا بولماسون فقط اوزگرتمه دعا و آخیریگه چه دواملاشتوردی. اونه کهنده اونک بو تشبیتی گرچه خلمو - خیل قینچیلق سیبلر بولغانلقدن بیر وقتدهلا بوتون یوزلك وضعیتیهگه ایشله تیلب کتمه گهن بولسامو اما غربی شمالا دا شکجاکما او بوتون کوچینی صرف قیلاب بو ایکی تشبیتی یورگوزدی. شونداق قیلاب او غربی شمالغا بولوب مو شکجاکما تنجلق و خاطر جمهلکنی اورناندی.

2 ییلدن آرتوق جریاندا جاک جی جولف افندی غربی شمالدا تنجلق اور نایشقا هول اچدی. بوزک بو قانمقی بوتون دولت تنجلق احوالاتینک قانان پاییشیغا حقیقتن بلگولوشی خارا کتریدا کی تاثیری بولدی. او اولکن ییل 11 نچی ایان لاجوندن نانکینغا بارغان دن کیین شو دولت خلقینک عموملاش (دوامی 3 - بتنه)

آدریس: اورومچی بلغا
التدی کوچاسی نومری 13 التدی تشیرات اداره سی

بڼ خلقچيمز
بڼ ملتچيمز
بڼ انسانيتچيمز

تلده ، اشده ، فکړده ، بړلک !

مدیر: موسی الب تکین
پاش ممبر: ۱. پورتا

1949 - 2 - فورال

۱۳۷۸

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلامدور
یورتیمز تورکستاندور

237 - سان

چهارشنبه

فتمی :

القی - شهرکه

3000000 اولکه دولاری

بوگونگی جوڼگو احوالی

(مخصوص مقاله)

الماس

بوگونگی جوڼگو زورخهرف آسته
دا قالدی ، مرکزی حکومت ايله جون
گو کامونستلری اورتاسندا 20 نچه
بيلمن بويان داوام قیلبی که لگهن کو
رهش آلك آخرقی چهکه یتیب کلدی .
بو بیر نچه آیتن بویان کامونستلر
حریتی چوتن اوستونک فزانیت کلدی .
ایچکی سوفوشنگ بو قدر زورایب کت
که نلیکی خلق اوستیده بولغان اغیرلق
نی دخیمو آشوروی نشلادی . اوزون
بیلن بویان سوفوش خردینی کوب تارت
قان جوڼگو خلقی بوگون ایچکی سو
قوشنی توختانیب نتج حیات کوچوروش
آوازینی اورتاغا آتدی . هر بیر شهر ،
هر بیر جمعیتلر مرکزی حکومتکه تیز
ن سوفوشنی توختانیب نتجلیق اورنا
تیشنی طلب قیلدی . بو سببن مرکزی
حکومت کامونستلرگه درحال سوفوش
نی توختانیب نتجلیق صحیح باشلاماقه
تکلیف بردی . بونگها فارشی کامونست
لر سوفوش توختانماق شرطی قیلب
8 نورلی طلبنی اورتاغا آتدی . هر
کزی حکومت بو 8 نورلی طلبنیک
معلوم پارچالیرینی قبول قیلامایدیان
لمقینی ، اما بو حقده صحبت باشلاشقا
راضی ایکنه نلیکینتی غیری رسمی حالدا
اظهار قیلدی . اما سوفوش هیچ توخ
تامادی . نتجلیق اورناتماق ، صحبت باش
لاماق اوچون رئیس جمهور جالک زولک
تولک اوز اورنیغا لی زولک ریشتی قو
یوب اوزی استعفا بردی . مرکزی حکو
متکه وکلنا شاولی زی ، جالک جی جوک
باشلق بیر نچه نفر آدملر پهژدنکه
باریب کامونستلر ايله صحبت باشلا
ماق اوچون نانکیندن شامخه بگه باریب

اونداکی فرقلر ايله سوزلشیب نانکین
شا قایتیب کلدی . دیمک جوڼگو مسئله
سی بو جایفا یتیب کلدی . امدی بو
نتجلیق صحبت حقده نورلی طرف تور
لی بها بیریشمه کده .
آمریکا ، انگلیه مطبوعاتلاری بو
مسئله حقده شونداق فکرگه کلمه کده .
کامونستلرنک بو قانیمقی 8 نورلی
شرطینی مرکزی حکومت قبول قیلدی
دیمک مرکز ، کامونستلرگه شرطین
تسلم بولدی دیمکدور . مرکزی حکو
متنک تاوورنیغا قاراغاندا بو 8 نورلی
شرطنی قبول قیلاماغاندک ایمس ،
اگر کامونستلر بو 8 نورلی شرطین
بوشانسا ، نتجلیق صحبتن نتیجه چیقار
اگر بوشانماس ایکن ، مسئله بنه حل
بولامای قلا دور . سوفوش بنه موم
ایتهر دیکن قناعته توراماندا .
جوڼگو کامونستلرنیک مطبوعاتنیغا
قاراغاندا ، اولر شونداق بیر فکرنی
قوتلمه کده : مرکزی حکومتنک بو قانم
قنی نتجلیق صحبت دیکن فکریده احتمال
برسو قصد بولورغا کردک . اگر مرکزی
حکومت کامونستلرنک 8 نورلی شر
طینی قبول قیلسا ، سوفوشنی توختان
ماق لازم . اگر او شرطلرنی قبول
قیلاماس ایکن ، کامونستلرنک 8
نورلی شرطینی بیر آزمو بوشانماق
لازم . بیز دیکهنگه معقول دیسه دسون ،
بولماسا ، مسئلهنی سوفوش ايله حل
قیلماق لازم . دیکن افادنی کورسه
مه کده .
بعضی بیر بو طرف مطبوعاتلر ، گو
میندک فرقهسی ايله کامونست فرقه
سی اورناتندکی ماجراننی حل قیلماق
و نتجلیق اورناتماق اوچون بالقور بیر

تورلی چاره بار ، او بولسامو ، جوڼگو
دا اقتصادی طرفن کامونیزمنی ، سیا
سی طرفن خلقیلمقنی یورگوزمهک ،
یعنی توزومه کامونیزم توزومنی بول
سامو ، حکومتیک ، ادارهچیلک ایشلر
ده خلقچیلیق یولی ایله یاتین بیر
حکومت تشکیل قیلماق لازم . اگر مس
ئله شو یول ایله حل قیلنماس ایکن ،
ماجرای بنه موم قیلانور دیکن فکرنی
قوتلمه کده .

بعضی بیر سیاستچیلر بو مسئله
گه ، جوڼگونک بوتون خلقی نتجلیق
طلب قیلب تورغانلقن نمه بولسا بول
سون نتجلیق صحبتن بیر نتیجه چیق
مای قالمایدور دیکن بیانی بریشکن
بولسا ، یانا بیر تورلی سیاستچیلر ،
بوگونگی جوڼگو مسئلهسی بیر بیریکه
فارشی 2 فرقه اورتاسندکی مسئله دور .
بو 2 فرقه بیر بیرسینی پهکمو گونچه
مسئله حل بولمایدور دیکن نظریهنی
قوتلمه کده .

اگر صحبتن نتیجه چیقماق یانا
سوفوش اوزلوسکز موم قیلغان تقدیر
ده ، آقیبت نیمه بلور دیکن مسئلهگه
بوگون 2 نورلی قارلش بار . بیر تور
لی سیاستچیلر ، بو قانیمقی ایچکی سو
قرش جوڼگو ايله بایون اورتاسنتما
بولغان 8 قیلماق سوفوشقا اوخشان
دور . اگر نانکین قولن کتیب قالسا ،
سوفوش تیز تمام بولادور . دیمک که
مونستلر غالبیت فزاناور دیکن فکر
نی اورتاغا آتقاندا . یانا بیر تورلی
سیاستچیلر ، جوڼگو مسئلهسی او قدر
قوش آسان تمام بولا آلمایدور . اگر
نتجلیق صحبتن نتیجه چیقماق ، کامو
نستلر شرطینی بوشانمای قانیمق نو
روب البب ، یانا سوفوشقا کریشیب
(نوامی 2 - بته)

سوڳ پير دهر نه ڪده پير اولتوروش

حزرت لمن ٺٺولو پي ڪلگن پيام
 دهر نه ڪيمزنگ ٽ٨ نهي اولتوروش 29
 نهي غنوار (شبهه) ڪيچسي ساعت
 7 ده توپلاڻدي. اوڳور، نازق اوز
 بڪ و نانار آيمانلاڻدين بولو پي 200
 گه باينن پاشلاريمزنگ پاش متورلريمز
 نڱ قاننايشي بوگونڪي دهر نه ڪ قلوب
 ما مخصوص پير نور پاغدمراقدا ايدي.
 فورولغاڻدين بوگونگه قبر مچ عتر
 سز فائشايپ ڪلگن، بيلم نه ڪيمزني
 شرفلغندوروب برگن و پاشلاريمزنگ
 علمي و مدني فعاليتلريريئي بيوك پير
 سيويچ و آتشين پير زوق ايجيره
 پير قيلب ڪلگن مسعود بڪ صبري،
 محمد امين بگ بوغرا، عيسيٰ بگ آلب
 نڪن باهدا بولغانى حالدا پورتومزنگ
 معتبرلري بغلمان پير وئته دهر نه ڪنگ
 آچيڪ ايڪهنگلي پولاد فادري طرفين

اعلان قيلندي. بو دفعه تورڪ قازاق
 ادباني خصريدا كونفرانس برمهڪ
 اوچون تڪليف قيلنغان كويم افندينگ
 مهم پير خصريص ايبي بوزيمن ناغفا
 چيچب ڪنڪهنگلي توغراسيدا ايجاحات
 برگن پولاد فادري، شو ساعتده كوز
 فرانس اوچون باش محرريبز و بيليم
 توركوميزنگ مديري محمد امين بگ
 بوغرانگ تڪليف قيلنغانلق، مچ پير
 تيارسزلق ڪلگهني حالدا « تورڪ نانار
 ناربخيغا پير باينين » قونوسي آستيدا
 پير كونفرانس بره دورغانلغي حقيده
 سورلم بوتون دهر نه ڪيلاريمزني بره
 له دورغان مهم پير بيليم بله مژده له
 اوتدي.
 تورگومس پير خزنده بولغان و
 باش ياغاي نهي آتيق سز بلماغان ملي
 ناربخيمزغا عائد پير ناچه مهم كونفرانس

لارني برگن محمد امين بگ بوغرا آا
 شلار ايجيره تورڪ نانار ناربخيني پير
 مو بيز ورغلهشڪه باشلادى. نانار خلقه
 نڱ ڪيلب چيچشي، باشدن اونكوزگن
 ناربخي وضعيتلري، نانار اسمينگ ڪر
 لمب چيچشي، بو نڱ محيطدا قيلهان
 آيتنلاري، دورغان دولتملري حقيده بڪ
 مهم و اوزون پير تايمنازدا بولونفا
 من سوڳ، بو معظم « بلغار دولتي »
 نڱ باشيغا ڪلگن فلاكتلر حقيده پير
 آز توختاب اوتدي. عزيز ايليني قوه
 داش بوليدا كورسه تڪن فائارلقلاري
 و برگن قربانلقلاري، چارلق روسيه
 سي طرفين كورگن آغير ظلملاري
 حقيده تفصيلازدا بولوندي. پير ياريم
 ساعت قبر سورگن بو قونوشما آيا
 لاشيش بله بوتون دهر نه ڪيلاريمزنگ
 قياقتيده بو كونفرانسنگ تاثيرلريريئي
 ايزلريريئي كوره ايدپكز .

شاعريبز اونكور افندي طرفين
 بوئدن برون اوقولغان تورڪستان فيدا
 ئيسي نور علي نورخان داستاينين پير

(باشني 1 - بتده)

ڪتڪن تقديرده بو سوقوش اوزونفا
 دوام قيلانور. نانڪين، شايخيني قولنن
 بربب قوبغاندن سوڳ چوگچگه باريب
 آلب پير زور ياپون دولتي ايله 3 پيل
 سوقوش آلب يارغان مرڪزي حڪومت
 بو سوقوشني هم اوزونفا سورهي دور.
 بوگون مرڪزنگ قولندا پير مونجه توف
 راق، پير مرنيه اتم، پير مرنيه
 قوت نورغان جايدا او، آسان اسلام
 بولمايدور. شونڱ اوچون مرڪز سو
 قوشني اوزونفا دوام قيلدوروب بو فا
 نعي مسئلنڱ هم دنيا مسئللسي ايله
 برابر حل بولماقيني ڪونه دور ديگن
 فڪرني اورنغا آتماقدا.

لاشدي. مرڪز پير طرفين خاق حياتي
 ني ياخشيلاي ڪنا لمانغان بولسا، يانا
 پير طرفين عسڪرلرنڱ حياتي اويدان
 قارلمادي. 3 نهي مرڪزي حڪومت او
 زون بيللارنن بولان بوتون ايشده حر
 بيگه، سوقوشقا اهميت بربب، مامو
 ري، سياسي ايشلرني بولغا قويوشني
 چيڪتوروب ئلدي. حڪومتنى ڪوبردك
 منتصب آملغر اوراي الدي. اصلاح
 ايشلرله ڪرشمهني. شو 3 تولى ڪاه
 چيچك اورناتندا مرڪزي حڪومت حر
 بي، اقتصادي، سياسي ايشلرده موقفيه
 سزلكه اوچراپ اولتوروماقدا ده بها
 برمه ڪده.

قانه پارچلر بريلگهندن سوڳ محمد
 ناناق « ناله »، فاولسخان « ته شمشا
 همگن دنيا »، « زمان »، « علاج
 نه »، « منرلى آني ڪورگنده »،
 اويغور عاديل « حقيقت استهمنسن »،
 عبدالرحمن توختي « اوتوشوگهگه »،
 هاشم امين « دردك باشم »، م
 توختي « محيط » و « پاشاسون دهر
 نه »، ناملق شعرلريريئي تورڪكه خاص
 بولغان جوشقون پير روح و چانلق
 پير آهنگ بله اوقوب اوتدي.

پير ياريم پيل قبر آز سورگن
 ملي اويغائيش جريانبمزا بو قدر
 پاش شاعرلاريمزنگ اورنغا چيچشي،
 ملي بارلقيمزني و ملي منلڪيمزني
 قوغداش بوليدا بيوك پير چسارت بله
 قولبيغا قلم ايشي، حاصل، قلميدن قا
 تامغان هر سياه نامچسيده مليت مفكوره
 سينڱ جوش اوروب توروشي، هر ڪبه
 نهي سيويشورهر، پارلاق ڪلهچك حقي
 ده توشهمنورهر ايدي.

تقدير، تنقيد ڪونده يمه مسعود
 بڪ صبري، محمد امين بوغرانگ بر
 گن كونفرانسينڱ اهميتيني ساناب او
 ڪهندن سوڳ تورڪ نانار ناربخيني توف
 را و علم ميدانيدا توروب آڳلاٺنلق،
 نو

(دوامى 3 - بتده)

بو فائيم مرڪزي حڪومت عسڪرله
 رينڱ حربي جهنن بولغان معلوميتي
 حقيده اترقا مطبوعانلاري 3 تورلي
 سبب ڪورسه ته ڪده: پيري، مرڪزي
 حڪومت 30 نجه بيلسن برهان سوقوش
 ايله مشغول بولدي. عسڪرلرنڱ رو
 هي زعيماي ڪندي. سوقوشدن بڪ
 زيريكدي. مرڪز عسڪرلري هر زمان
 سوقوش ايله مشغول بولغانلقن اس
 تراحت و قواوق تمام ترهيه ڪوره المادي.
 3 نهي، 30 نجه پيل سوقوش ايجيره
 ده قالغان جونگو، اقتصادي طرفين
 بڪ زعيماي ڪندي، خلق حياتي آغير

عموما يوقاربيقي احوالار و توشه
 چلهرگه قارلغاندا، جونگو مسئللسي
 فوق العاده غير و مرڪب پير مسئله بو
 لوب تورماقدا. بوتون جونگو خلقى
 نتجلق اوچون زارلابب تورغان بوگون
 ڪي ڪونده نتجلق پرور زانلرندن شار
 لقي زي، چاڱ جي جوڳ ڪبي آملغر
 نڱ به ڳههگه بارب ڪامونستلر ايله
 صحتيت قيلب تيزدن پير نتجلق اورناز
 حاقيتي و بو نتجلقنڱ اورناماني اوچون
 مرڪزي حڪومت ايله ڪامونستلرنڱ
 اوز آرا پير بيرسيگه آز نولا هول قو
 يوشه ايني ڪونهز.

اچكى و تاشقى خبرلەر

(31 نچى غنوار و 1 نچى فېورال راپۇتو خبرلەرى)

صاح مۇستەقىمى و اچكى وضعيت

(پارىس) چين حكومتى صالح مېتېنگە مستشارلار بلگولەدى. لېكىن كائۇنستار اوزبېك فېدېرە محكم تور ماقدا دور. گمان قېلىنغانغا كورە كاممو نىستلەر صالحىن بورون نانكىننى آلبىب الماقى مقصرى بلەن مئاكرەنى آرقاغا تارتسا كرەك .

(كابول) لى زىك رېن سونكو و باشقا دولت آدمەلەرى بلەن صالح حقى دە مئاكرە قېلىب نانكىنغا قايتىدى. ياكى لى راپۇتوسى جىياڭ گابشى باشقىلارنى ئوتتوب قاماسا صالح مئاكرە قېلىماسلىقىنى اعلان قىلماقتادور. چين كابينە مجلسى يوقارىقى تىكلەتنى رد قىلدى. چىننىڭ 8 پوروفيسورى پېكىنگە كىندى. اوربەكى اېرەم صالح اوچون مئاكرەگە اشتراك

قىلدور. روس سفارتخانىسى نونوگون گواڭدوڭ اولكە سېنىڭ مركزى بولغان كائونونغا كوچدى .

(آنقرە) حكومت عسكەرلەرى ناز كىن شەرى اطرافىدانى استىحكاملاردا اورون الماقدا دوام قىلماقتادور. مشا مئالەرنىڭ فېدېرە صالح بولماغان نەقىز دە هر چارە بلەن نانكىننى ماقفە قىلماقتا. باشقا قىرار بىرگەلىكى مەلومدور. پېكىن دە بولغان يوزمەك كىشيك، ركزى حكومت عسكەرلەرى باقى اورونلاردا بىر لەشمەك اوچون پېكىن شەرىدىن كوچىدى .

(نانكىن) چين حكومىتىنىڭ كابينە مجلسىنى كەچمەك مەقتەن باشلاپ گواڭدو (كائونون) دا اچىشقا قىرار بەردى .

(بالى 2 - بئدە)

بولنىڭ اوچون بېوك بىر جىسارت كور سەنكەنلىكىنى مەسلىن، اوتكور ائىدى دىستاتىسنى المان حسابىنى، ئاژۇرئىتى بىلدوردى. توركەننىڭ ناز و ممتاز شا غرلاردىن ئوقىق فېكرت و احمد ماشم روچىنىڭ اوتكور ائىدىدە جارى ايكەنلىكىنى ايتىپ نەقىزىلەي ائىدى. قالغان باش شاعىرلارنىڭ مەم بوگونكى شەرى لەرىدىن ئوقومەس بىر الھام المانلىقىنى ايتىپ، بوتون قەلم ايكەلەرىگە مۇس بەردى. بىر نطق، قرەم، چانمالار، نىيازىز، تورلك اورانى كى مەم اژرلەرىنى ملتى مزگە سوغا قىلغان مسعود بك صبرى بو دەفە، اولوغ آنا، ناملىق رومانى ئى دەرنەكچىلەرگە نەقىم قىلار ايكەن، كۆپچىك طرفىدىن رەغبت، حرارت بلەن قارشىلاندى .

ھەر دەرنەكە نغمە - نوالارى بلەن، اوسىغان قىلەلەرنى قاندىروب كلكەن سازدەلەرگە مكافات برە المانغانلىقى او چون غنىر سورغان ھولاد قادى، بو ھفتە اچىدە موسىقىچىلەرگە اندجان پالاولى ايتىپ مەخسۇس بىر مىلى ضىياقت بېرىش بلەن بو قرىضى اوتەيىورغانلىقى ئى آكلاىب اوتكەندىن سولك نغمە - نوا، اوسول ساما باشلاىب كىندى .

عيسى بك آلب تىكىن تىكلەپ بوينچە

«كەنچەندا خانم» غا اوسول اويناپ بىرگەندەك اوسولچىنى يېگىتەلەرىمەم بىرەر - بىرەر آياتىق اوژونى اويناپ، قلوبقا مىلى بىر تۇس و دەرنەكە مىلى مشرفلەرىمىزنىڭ شەشەسىنى بەردى . اوقولغان ناخشالار، منصور ائىدى طر قېتىن چالغان چال، تېل اوقولى اوقو غۇچىسى عبدالقادر نور طرفىدىن سوز لەنگەن ئىگلىزچە نطق ھەر دەرنەكچىگە زوق برە ائىدى .

كوندەم لطيفە، فېكرە و چاقچاقلار غا كوچەر ايكەن ھولاد قادى طرفىدىن ھىزار المانىيەسىنى مەغلۇبىتكە اوچرانتىش دا رول اوينانغان نورويچ جاسوسلارنىڭ فەالىتى حەقىدە بىر فېكرە سوزلەن كەندىن سولك محمد امين بوغرا، عيسى بك آلب تىكىن بالھلق بىر قانچە چاقچاقچىسى و قىزىقچىلارنى مەم بىر بىردىن لطيفە سوزلەپ مەمەنى كولدو رول چىقىشدى .

دەرنەك اولتورومى بارغانسارى قىزىق زىب كىتەپ بارغانلى حالدا، وقت بك كىچ بولوب كىتكەنلىكىدىن، چار ناچار دەر نەك مجلسى آيافلاشدى و ساعت 11 دە دەرنەكچىلەرىمىز دەرنەكنى بو كىچەكى شەشەك اولتوروشىنى سوزلەشە - سوزلەشە قايتىشدى .

ستالىننىڭ جوابى

(پارىس) ستالىن اوچ غىرپ دو لتى بلەن كېلىشەمەك مەمكىنلىكى حەقىدە مەخبرگە جواب بەردى . بو جواب بىرلە شىشەكە اوزبېك صەمىي طرفدار ايكەنلىكىنى بىلدۈرمەك و ھەر بىر مەسئەلنى مئاكرە بلەن بىتوروش اوچون فولتلەر آراسى بىر قورولتاى توپلاتىش تىكلەپ قېتى بىرە مەن عىبارتدور .

(كارول) تىركوبىلى اكر ترومان و ستالىن كوروشەدورغان بولسا مەن ايكى كىشىنىڭ كوروشوشى اوچون لك سىكسەدە خىزلىق كورە مەن « دىدى . ترومان » اكر ستالىن كوروشەمەك ايسە نغمە مەن تىل دورەن « بەدى .

مختلف ماقالەلەر

(پارىس) اسكائىنىيازىيا دولتەلەرى آلماننىڭ بىرلىكىگە قوشۇلوش وياكە بىر طرفى قىلاش حەقىدە مئاكرە قىلماقتادور .

(آنقرە) اسكائىنىيازىيا ماقفە بىر لىكى حەقىدە اوسلو كونفرانسى بىر نىتى جىگە بارالمى توراقتادور . سوپچ - نورويچ و دانىماركا كوروشلەرىنىڭ قىر رېئەلىقى خېلى اهمىتىك بولوب ھل قىر لىش چارەسىنى تاپقۇنچە خېلى وخت سوزولماق احتمالى باردور . نورويچ ملت مجلسى ساوت نوتاسى و آمېرىقا تىكلىقنى مئاكرە قىلماقتا باشلادى .

غىرپ بىرلىكى باش قوماندانى مارشل مونتىگومېرى آمېرىقا اشغال بولگەسى قوماندانى بلەن آمېرىكانىڭ ياردەم لاپچە سى حەقىدە مەم مئاكرە قىلماقتادور .

پروتستو و ئازادىيىتىق

(پاكىستان) مصر و پاكىستان حكومتلەرى ئىگلىز حكومىتىنىڭ يەھودى دو لىتىنى نونوغا ئېقىنى قانزىق پروتستو قىلدى .

(پارىس) مصر خارچىە وزارتى آمېرىكانىڭ يەھودىلەر بلەن قىلغان ائىقتىسادى توختامىغا قارشى ئاراضىلىق بىلدۈردى .

اقتىلەپ مەسئەكلەرى حەقىدە

(آنقرە) ئىگلىز مەسئەلكە وزېرى روماس ائىتالىيە مەسئەلكەلەرى حەقىدە شو پىكرى بەردى : (۱) شىمالى ارىنىزىيا، سومالى و طرابلسنى ائىتالىيەگە بېرىش، لېيانى ئىگلىزگە (بېرىش، (۲) بىنازانى غىرپ و شىرق مەملىكەلەرىنىڭ ائىقتىسادى اور نى قىلماقتا قىرار بېرىشدور .

سونىڭ لاي بولوشى باشىدەمو، اياقاندەمو

بىز ھىدائىم بوتون ئىبادىكى تىرە
 يان، فۇن - تىخنىكا نىتىجىلەرنىڭ پالا -
 غوز مەھارمىن توغولغانلىقىنى، مەھارفى تو
 بىن مەلتەرنىڭ نە قىر زىل خار و قالا
 لىدا پاشايدورغانلىقىنى، بىزگە حىيان،
 ترقىيان، ملت، آر كىنىڭ كىرەك اڭكەن
 بوئى قولغا كىلتورمەنىڭ يەكەنە يولى -
 مەھارفى ايكەلىكىنى اڭلامانداز و معا
 رف! مەھارفى! مەھارفى! دەپ تالاماقدا
 مزە اڭقىسا مەلىتچى رەھبەرلەر مەھارفى او
 چون كون و تون بىدار بولوب، بتون
 مادى و مەنوى كوچىنى مەھارفى ايشلەر
 گە قاراتتى و بو يولدا قولان كىلگەن
 بارلىق تەبىرىتەلەرنى كوردى و كورگوسى
 دور. بو دەفە چىڭ فالى بەى اڭدى باش
 لىق بىر طاقىم مەھارفىلەر جنوبقا بو
 روب، جنوب مەھارفىدا بولغان توسقون
 اوق، قىنچىلىق و كىچىلكەرنى حىقىق
 اتىقلاپ چىقىپ اورومچىگە قايتىش بەن
 مەھارفى راسخودەنى تارائىش اومەكىنىڭ
 ايش باشلاغانلىقى بونىڭ جانلىق دلى -
 لىدور.

چىڭ فالى بەى و جمال الدىن اڭدى
 لىرنىڭ بىئەتتى جنوب مەھارفىنىڭ حىقىق
 منظرەسىنى كورسەتتلا قالماستىن ياكى
 مەھارفى پەلانى اوچون بك قىمتىك مض
 مونلەرنى ائىراق ائىسى، تور كچە شە
 چىڭك غزەتمەلەردە بايلىغان، اتى شەر
 مەھارفى، سىرلوحە لك مەقالەن و چىڭ
 فالى بەينىڭ نىظەملەرنىن قرا شەر مەھارفى
 نىڭ نە قىر توشكونلوك - فاللىق اچچى
 دە قالغانلىقىنى بوتون يورتداشلارنىم
 كورگەندور - آڭلاغاندور. بو بەلك اچچى
 بىر حىقىقتور. اما بونىڭ مە سىنى
 بار خور. بىز يورتومنىڭ، مەھارفىنىڭ،
 زمانەننىڭ تىقاسىلە بوئى پاش قىلىشقا
 حىقلىدورمەكە: قرا شەر والى مەككەسى
 دە 3 - 4 تور ك مەنورى يوقنور، بو
 لوبوم والى مەككەسىنىڭ مەھارفى بولو
 مى باشلىقى: يىڭ قى خەى بولوب، آنىڭ
 ولايتىنىڭ مەھارفى احوالى بەن مەچ
 بىر توشولماق يوقنور. حىتاكە بوتون
 ولايتە قانداق اوقوللار بار، اولارنىڭ
 احوالى قانداق، سورايسىز بوئى مەچ
 بىلەمەيدور. بىر يىلدىن بويان ناھىيەلەرگە
 قازانا مەھارفى ايشلەرنە قانداق رەھبەرلىك
 لەردە بولىدىكەن؟ دەپ سوراسىڭىز بونىڭ

جوابى تىخىمۇ كولەكك اولاقاندور.
 بىر قاتىمىمۇ تولوق نىكشوروب چىققانى
 يوق، مەھارفىلەرنى قىيىب مە ناھىيەدە
 قونوشما اوتكوزگەنى يوق، زىليوروق
 كورسەتكەنى يوقنور. فقط چىڭ فالى بەى
 نىڭ جنوبىغا قايتىش تولايسىلە چارلار
 چى ايىرىپ 4 - 5 كون، نىكشور
 گەن، "وزى كورلاغا كىلپ 1 نىچى
 اوقول قارماقدا اچىلغان بىر صىقى
 اورتا درجەلى اوگرەنچىلەرنى چىڭ فالى
 بەى الدىنا، قرا شەر عادى دارالمەل
 مەنىڭ شەخىسىگە ايلاندىورغان" بولدى
 لەر ۰۰۰ بولتور كورلا ناھىيەسىدە مەھارفى
 چىلارنىمۇ آراستىدا بولغان اختلفەر
 نىچىسىدە مەھارفىمۇ اوچون آز ضرەر
 كورمەتوق. بوچاغدا والى مەككەسىنىڭ
 مەھارفى بولومى "اويون" كوردەلەرغۇ
 و برەرتە يورقا فائەلك چارە قوللانمايد
 لەرغۇ؟ مەھارفى "اويون" كورسوت و
 مەھارفى "رىجىسورلوق" قىلسون، بىز
 نىڭ قايشومۇ مەھارفىدور. قرا شەر عادى
 دارالمەلەمىگە ناھىيەزدىن ايىرىلگەن اول
 رەنچىلەرنىڭ مەھارفى قاچىپ كىلىشى و
 سوز سوراندا: "مەھارفىمۇ ضابىع بول
 دى، تۈزۈك درس اوقوماق ۰۰۰"
 دەپ زارلار ئايدى. بىزنى نە اوچون
 اچىدورمىسون؟ ناھىيەلەرگە رەھبەرلىك
 قىلماسا، مەھارفىمۇ خالىمىن خىردار بول
 ماسا، قىنچىلىقنى بوفايتىشقا كىچىلكەننى
 تۈزە تىشكە بولىوروق كورسە تەمەسە
 خىر ۰۰۰ بو نەقەمۇ اغزىمىزنى بوپمايلى،
 نىمە اوچون قرا شەرداكى دارالمەلەمىن
 بولغا سالمايدور؟ نىمە اوچون قرا
 شەرداكى تور ك پاشلارنىڭ مەھارفى او
 چون بولغان قايشومىغا قولاق سالمايد
 دور. ايتە بىز بونىڭغا توغرى توشەن
 گەن بىر دەم. "اتا چىن تەبىرىيەت:
 "قىلمايدور ايمەس، قىلمايدور بىلەمەن
 دور ايمەس، بىلەشكە تىرىشمايدور. ۰۰۰"
 دن باشقا تىرە ايمەيدور.

سوروشنىڭ لزومى حىس قىلنور. تاش
 سوقكە: والى مەككەسىنىڭ 4 بولومى
 دە باشلىق بولغانلار خىسبو بولوب،
 كاشكى بىر مەھارفى بولومىنىڭ باشلىقى
 ھەم تور ك لەردىن ايمەيدور. شەو بىرى
 بارگە بىز اوچون بولارنىڭ ملتى اھمىيەت
 سىزدور. گىب ايش قىلا ايشىدا دور.
 كەلگۈدە بىزگە مەھارفى مەھارفى ضرور اڭ
 كەن بەنە ناھىيەلەرگە رەھبەرلىك اوروندا
 ئورغان قرا شەرنىڭ مەھارفى ايشلەرى
 آرقادا قالىپ كەلمەيدور. مونىڭ سىبىن
 مەسئۇلىت اڭكەلەرنىڭ "كون اولانغا اول
 سون، ھول بوپانغا" دىگەن بىر حىس
 ايلە قايتىش تولايسىلە بولغانلىقتىن ايلگىرى كور.
 بىز ھىكۈمەتتىمىزدىن شولايىق بوتون
 اولكە مەھارفىنى الغا باستوروش مەسئۇ
 لىتىنىق اوستىگە الغان مەھارفى نىظارتىدىن
 تىزىلكە ولايتىمىزنىڭ مەھارفى رەھبەرنى
 يەتكۈشلەپ اورنىغا بىلەك، تىجىرەك،
 قاراق، ئىمانلىق تىرىشچان بىر يىگىتىدىن
 سايلاپ بېرىشنى رجا ايتەمۇ. شۇنداقلا
 قرا شەر عادى دارالمەلەمىن، تور ك اول
 خور اويوشما، خاق مەھارفى بورتى جاڭ
 لانىپ ناھىيەلەرگە بولغان رەھبەرلىكتىن
 ايمىن كوتەكلى بولانور. اڭر بەنە شۇ
 دىق احوال ھىكۈم سوروب بونىڭغا چا
 رە كورولمەس ايكەن، ضررى بوتون
 يورتقا بولغوسىدور. اول چاغدا معا
 نىظارتىمۇ مەھارفىلەرنىمۇ الدىنا بەرگە
 قاراپ قالغوسىدور.

339
 آڭلاغانمۇسۇز، بىلەنمۇسۇز؟
 امرىغانا خىدولار
 آمرىقاننىڭ قىدىمقى بەرلىكلەرگە ھىندو
 دەيدور. چونكى آمرىقانى آڭ دەسلاب
 تاپقانلار بو ىرنى ھىندىستاننىڭ بىر پار
 چەسى و خلقىنى ھىم ھىندو دەپ بىل
 دى. شو چاغدا بەرلىكلەرگە بېرىلگەن
 بو اسم، بوگونگەچە ساقلاپ كەلمەكە.
 تاج مىللىتى بىلەمسۇز
 اون يىنچى عصر دە ھىندىستاندا شاھ
 جەان طرفىدىن مەلىكە مەتاز مەل نامىغا
 ياسالغان بىر تىرەدور. اغوا اطرافىدا،
 ئومما درياسى اوستىدە بولغان بو تىرە
 اق مەردىن ياسالغاندور. اچچى فولى
 ھادە زىنكەسور. اسلام صنئەتنىڭ اڭ گۇ
 زەل ائىرلەردىن بىرىدور. حىتى كوچىدو
 لك الدىدا دىيالىڭ اڭ گۈزل پىنلاردىن
 بىرى سانالادور.

بز خلقچيمز

بز هلتچيمز

بز انسانيتچيمز

مدیر: عیسی الب تکیین
باش محرر: آ. بوتورا

1949 - نیل - 6 - فیورال

7 ربيع الاخر 1378

عرقیمز تورکدور

تینیمز اسلامدور

یورتیمز تورکستاندور

238 - سار - پکشمبه . قمتی : اناقی - شهرکه 300000 اولکه دولاری

قهرمانلار و ملت

بعضی دولتلهر مدهبش بحرانلار کوچورور یاکه بوتونله میحو بولور. باشقا بعضی دولتلهر بولسا حیاتیینی حاکیمانه بیر گوزالمک ایچیده توزه چی قاز. بو مثاللارنک هر ایکسی شم یاال خور دولت آدمه لری، مینسترلر، وکیلا لمر و پادشاملار اوچون اهمیتکه ایگه بولماسین مات آدمه لرین هر بیرینی علاقه دار قیاشقا لازم بولغان مسئلهلر دور.

- آرکه کهر خاتونلار، قیریلر و باشلار، شهرلکهر و صحرالقلار عقلله ری قوللاری بلن ایشله سونلر، مهمسی بو مسئلهلهرنی اولاسونلر.

متفکری کارلینلک دیگه نیده ک قهرمانلار طرفینانمو؟ یاکه بوتون ملت آدمه لرینک، غیرتی و خلق روحینک کیگه بیشن سایه سیده مو؟

کارلیل برنجی فکرگه طرفدار بولان و بوئی اثبات قیلغان ایدی. ایکنه چی فکرنی بولسا لیق تولستوی مدافعه اتکهن ایدی.

کارلیل « قهرمانلار و ناریدخا نهر مانبلار » ناماق اثریده قهرمانلار منجهینی « کولت » و قهرمانلار حرثینی « کولتور » ده بیلدوره دور. کارلیلچه ملت جانسز بیر توپراق طبقه سین عیا رت دور. اگر بیر صنه کارنک قولیغا اوزعه بدورغان بولسا، ابدالاید شکسز و حرکتسز فالغوسیدور. فقط کسار، ناپا لیق، بیوک پترو، سقراط کبی بیر صنعتکار، بیر بیوک آتم، بیر قهرمان چیقیب بو توپرافنی قولیغا الدورغان بولسا، بوکا خواملاغان شکلی اوره الدور.

چنگزخان، آسیانک چوللهریندن مایونلارچه خاق توپلادی. چیننی، هندستاننی، ایراننی اُسکی روسیانی فتح ایتمی پتر آمه نسکی، قسننی اسلام لارنک قولیمین قورنقازماق اوچون بو تون کانولیک اوروپانی ارفالاندوردی. مارتین لوتر اصلاحات اونکوزدی، نبرون لار، کلیگیولار، اُسکی روانی پانور دی، بسمارکلرنک و خودخونلورنیلهرنک پولتیکیکسی آلمانیه نی دهمشلتک قالا یماقاند چیلقلارغا دوچار قیلدی.

خلاصه : کارلینلک فکریچه ملتله رنک و حتی بوتون کشیک دنباسیک نا ریخینی یاراقانلار، معنن قونک بول خاتلار، زبره ک و استعداد ایگه سی بول مان آدمه لر دور، یعنی قهرمانلار دور.

آنه شو رامهسلار، رومولوسلار، تمه س تولکلر، بسمارکلر و باشقالر بو قبیل انسانلار دور.

لیق تولستوی بولسا، بوتونله می بو نک نه تورسینی ادعا ایته تور و دهیورکه: حیاتینی یاراتقوچی، واقعه لرنک اسه تقاضینی سیزغوچی و بولارنک خرائت ر و رنگینی برگوچی ایریم شخصلر، ناپا لیونلار ایمهس، خلق صنیفنک اوزیدور. باشقا طرفدن توماس کالیل هم ای تادورکه : خلق صنفی برده یانقوچی و چیرنگوچی بیر سامان کبیدور. بیوک اداملر، یعنی قهرمانلار بولسا کوکن توشکوچی، زمانی قوناش تورغوچی بیر چاقماق کبیدور.

لیق تولستوی دهیورکه :
- تصویر قیلرکه، دنگزله ره بیوک بک بیوک بیر کیمه حرکت قیلادور. هر کت ائاسیدا کیمه نک آلدین سولار ایکنی یانقا بولونوب تورادور. بو بو لونگهن سولارنک کیمه نی سورهب کتیب بارغانلینی کیم ادعا قیلا الدور؟ آش کارا دورکه بو سو جریانی کیمه نک او زی قیلب یانادور، اوز آلدیدا سونی قاجورادور. قون اصلده کیمه نک اوزیده دور. آتقان سولار بونک نتیجه سیدور.
- آنه شوکده ک - دهیور تولس توی - بیر مائده حرکت قوتی پیدا بولوب برسه، اوزلرکین حرکتکه کبله دور. آلدیدای سولارنی قاجورادر. اوز حیاتینی، آزو، ایسته کلهرینی افاده قیلغوچی بیر ذائق ارز ایچیدین رسر قیلب سایلایدور.

« سو قوش و نچاق » رومانینک یازوچسی بولغان لیق تولستوی، اگر کارلینلک قهرمان چاقماق مقایسه سیننی قبول قیلغان بولسا ایدی - شونداق دهر ایدی :

(دوامی 2 - بته)

يافىئىنى مەركىزى مەيدان بىر ھەم

يافىئىنى بويان مەركىزى ھۆكۈمەت سىيا سىتە بىر ئۆز گەرگە ئىككىنچى ئاھار قىلى. لى زولھ رىن 1- سىياسى گىنا كارلنى ئۆز قىلشقا، 2- قاپاتلانغان غزىتە مەجموعەلەرنى مۇندىن سوڭ تۇسۇماسلىققا 3- ئۆز قىلشقا سۈندى ئاب تاشلاشقا امر توشۇردى. ۋا ئوبدان ئادەملەرنىڭ اش باشىغا چىقىشقا غېوت قىلمى بولدى. بىز بۇ مەيدان ھەم ئايب ھۆكۈمەتكە شو تو صىھنى قىلماقچى.

1- بىتون ئۆلكە بويىچە تۈرلى بى تان ۋ تۈرلى سىبىلر ايلە مە جايدا فا مالخان گىمە ئارلەرنى ئۆزىن آزاد فاي بىرەسە؛

2- مەظوعان، سوز ارىكلىكى گە كەڭ بول قىچى بىرەسە، بولوبىمۇ ئالى شەھەر باشلارنىڭ ۋ خەلق نىڭ سوز مەظو

غان بىرلىكى نامىن ايتىلسە،

3- مەركىز نىڭ امرى بويىچە اول كەمەزە فۇق ھەمەنە سوڭ ايب تاشلاز ھان بولسۇمۇ، قالغان بىتون سوڭ، عدلىيە اشلىرى توغرى ئۇلغا سالىنسا، اطرافى ئاھىلەر داي عدلىيە ادارە لى غا كوبر ەك عادل ئادەملر قوبۇلسا، عدلىيە ادارە لى گە بىرەك خەلق نى مە لى تىرتىب گە قاراپ آدم قاتناشتۇرۇلسا،

4- اولكەمەز نىڭ مە بىر ياندا دىب گەمەك ئاقابىل پاراخور، ظالم ئادەملر نىڭ اش باشىغا چىق اغانلىقى مەلۇم، يا قىقى اولكەمەك ھۆكۈمەت قارارى غا آسا سا بىزا، كىت باشلىقلارنى قايتان بىلگۈلە گەن قاتاردا، ھۆكۈمەت مۇندىن سوڭ اوب دىن ئادەملرنى اش باشىغا چىقىرىشقا غېوت قىلسا.

مەخبر.

(باشى 1 - بىتدە)

كەمەس . بولار بىر بىرلەرنى ۋ كارلىل ۋ ئولستوى " بىشى لازىم . كارلىل خەلققۇر . ئولستوى مە خەلققۇر . بۇ لەر اقچاننىڭ ايكى بىئىگە اوخشايدۇر . مە بىرى بىرەر خەلقنىڭ بىرەر نەقىدۇر . ئۆزىمەن خەلقنى مەيدانلاشتۇرور ۋ قۇر تۈر . فۇق اونى مەتبىن المان اوت ۋ مەيدان بىلەن ياتار .

مەلا بىر آدەسە (كۆيۈرگۈچى اۆ نەك) نى اهلەلى . او، آذراق ياسال . ھاندىرگە، مەلۇم بىر ساحەگە تارقالغان آفتابنى بىر نەقشە گە توپلار . آفتابنىڭ بىر بىرگە توپلاندىمىن پارلاق بىر نەقشە ھاسىل بولور . بىسو قىونىك نەقشە، اوتون، كەن، سامانغا اوخشايدۇ نەرسە لەرنى كۆيۈرور . تاشنى ، آينەنى ۋ تىمورنى قۇيۇرور .

مەننىڭ مە بىيوك آدمى مە بىر آدە سەگە اوخشايدۇر . او، اوز اچىدە مەن نىڭ قوتلەرنى ۋ مەزىتەلەرنى توپلار . بونىڭ بىلەن مەيدانلەرچە خەلقنىڭ روچىە نى ئوتناشتۇرور . فۇق ھوا بولونلىق بولوب، آفتابىن مەجروم قىلسا، او زمان مە بىر آدەسە بىر قان نامچەسىنى ايرى تىشكە ، بىر سو نامچەسىنى ايسىتىشقا مە قادر بولا الماس .

اسونچرە قاننى بىلغوز ايجىز تاغ لاردا اولناغۇچى اينەلەرنىڭ سوتىمەن

ئوروست، بويوك آدم بىر قەرىمەز تۈر، بىر چاتماقتۇر . فۇق خەلق صەنى نە توپراق تېقىمىنى ، نەدە سامان يېقىمى تۈر . اوچاتماقتى ۋ جودىقا كىتورگەن مەت اوزىدۇر . نە زمان بىر بولوت ۋ ياكە بىر مۇنچە بولونلەر ايلكتىرىك بىلەن قوشۇل سا ، چاقماق اوزىچە ھاسىل بولور اگر بولوندا ايلكتىرىك بولمىسا ، مە بىر زمان چاقماق پىدا بولماس . بالغوز بولوت نەملىك بىر پار ھالىدا توپلانور . مەنلەر مە شونداقتۇر . اگر بىر مەت عەظمت ۋ قەرىمەنلىق غەنىرلەرگە ايجە بولغان بولسا، اونكىن چاقماقلەر توغۇ لار . مەننىڭ آراسىمەن قەرىمەنلەر قىزار . اگر خەلق صەنى سوغۇق ۋ نەم بىر پار يېقىمىن غەرب بولادورغان بولسا، مە بىر قوت اونكىن چاقماق چىقىرا الماس . بىرنى قاراشدا بۇ ايكى نۇزىرە بىر - بىرگە صىد ۋ بىر بىرگە اوچماغان دەك كۆرۈنەدۇر . بولەردىن بىرنى ناللا بىر آلماق لازىم كىلەدۇر:

- كارلىل خەلقمۇ، ياكە ئولستوى خەلقمۇ؟ فۇق كارلىل بىلەن ئولستوىنىڭ، نۇزىرەلەرى آراسىدا بۇ صىدبەت ظامىر - تۈر . خەقىقەتدە كارلىل بىلەن ئولستوى بىر بىرگە قارشى ايمەدۇر . بولار بىر بىرلەرگە قوشۇمچە قىلادۇر . بۇ بىردە يا كارلىل ، يا ئولستوى دىمەك لازىم

ياسالور . مەننىڭ زامانلاردا مەننىڭ مەنلەرگە بىتەشكەن آدەملەر مە شوئا اوخ شايدۇر . اولار غەنىچە لەشكە باشلانغان بىر مەننىڭ ئاتلىق پۇرغانىدۇر . نا پالېون اسكى تەنچىلىق پۇر چىمەن ايمەن فرانسادا بىتەشكەن تۈر . انكەتەرە داروونى نى بىتەشكەن ۋ « مە حىيات توغاسى » نۇزىرەسىنى اورۇناتقان تۈر . روسىيە بولسا « غەنىم مەقاوت » خەنچىلەر بىلەن بولغان ئولستوىنى بىتەشكەن تۈر . بونىڭ غەكىسى قاپل بولماغان تۈر .

انە، شونداكى مە زمان ۋ مە بىر دە بۇ ايش شونداقتۇر . آلمانىيەنى غەمەنى سوقۇشقا سۈرگەن ايكىنچى بۇ نام ايمەدۇر . فۇق مەنلەرنىڭ جىنگا ۋر ۋ غەنىب روچى بىسارنىلاردا ، بۇ چەمەلەرگە، مەننىڭ تۈرگەلاردا بىر افادە واس طەسى ئايقان تۈر . اسكى رومانى نۇرۇن لار ، كارائالار ۋ كومۇتلار بىقتىمەن . تۈر . فۇق مە نەرسەدە خەتراض ايجە

سى بولغان اسپانىيە ، عالمگە لوپلاننى آلمانىيە گروپنى بىتەشكەن تۈر . مە مەت ادارە ماشىناسىنىڭ باشىغا يا قەدرنىك ۋ ياكە مەمىتسىز ئادەملەرنى چىقارور . بولار نى بىرنىڭ ايش باشىغا چىقىشى مەن نىڭ مەننىسى سۈيەمگە ۋ ھالىغا باغلىقتۇر . مەننىڭ پىلغان ياخشى بىر نەرسە بار مۇ يوقمۇ؟ ياكە يىغىلورمۇ؟ مەننىڭ غە لى مەننىڭ ارادەسى مەننىڭ جىداتى نىڭ مە قىلسۇر، ياكە چىرىب زەرلەنە تۈر؟ پەست ۋ سقىل بىر جىبان اچىدە اوتوب كىتەمدۇر؟

بۇ بىردە مەننىڭ جىداتىنىڭ خەت تىرى ۋ قەبلىت طرۇزىم بىت مە مە مە مە بولادۇر . بىز اوز مەملىكىتىمەزە نەمە قىلپ ياتامۇ؟ مەننىڭ تەقىدىرى اوچون قان مەن رول اوپان ياتامز . مە مەننىڭ رفا ۋ سەمەننىڭ ۋ مەننىڭ جىبىت ۋ شىرنىڭ، مە مەننىڭ ارادە سىيگە باغلىق ايكىنلىككە بىر مەل قىلپ كچىك ۋ فقير بىر مەملىكىتنى كۆرسۈنە آلامز . بۇ بىر ايكى مەن مەن قەس نەقۇس قا ايجە بولغان قەلاندادۇر .

§ قەلاندادا خەقىقەتە دىنبا تىلەلەر يىغان جىمە قىلغان ۋ بىتون كىشىلەك عالمەيدە مەم بىر غەلقە اوپانغان « بىياض ايمىلا لەر مەملىكىتىمەز » دىگەن اثرىمىزنى كەلەر سەنلەر بىمەن باشلان سەن سەن اوقوغۇچىلەر بىمەزغا تەقىم قىلار .

تلغرافچىلىق كورسى

تلغرافخانىم ئادرو بىنتوروشى مقصدى بىلەن بىر تلغرافى كورسى آچىشقا ھازىرقى كورمىكەدە كورس اوچون قبول قىلىندى. قىلمايدورغان 10 اوغوجىنىڭ 16 بىلەن 20 ياشنىڭ اراسىدا بولوشى بىلەن ھۆج تەخسىلگە ايگە بولوشى شرطدور.

ھەرقاچىلارغا ھەككافىت

توراك محرومىت ايچىدە مەعارف ئىشلەرىگە اھمىت بربىب كىلگەن جنوب مەعارفچىلارى اوستىدە بىر تەكشوروش دە بولوب كىلگەن مەعارف نقتىش اوھە

اچكى و تاشقى خىبرلەر

(3 نچى و 4 نچى فيورال رايونو خىبرلەرى)

مەركىزى ھۆكۈمەت سوقۇش قارارنىنى اعلان ئىدى

(لوندون) مائورى پالانا باشلىقى سوڭكو، او تىھىڭ بوگون خوالىچو دن شانخەيگە كىلدى. (لوندون) وقتلى رۇئىس جەم ھور لىزولفرىن بوگون بىتون دولت بويىنچە تىنچلىق ھىركىلەرنى توغنائىشقا كامونىستلەر ايله الله سوڭمە قىلار سوقوشماققا امر توشوردى. (كابول) پىكىنگە كىنگەن وكىللەر نى پىكىنگە توشوشكە اجازت بىرمەگەن ئىدى.

استالېن بىلەن كوروشوشنىڭ ھىسكىللىگى

(كابول) تورمان استالېن ايله آوروپاغا بارىپ كوروشوشە سىلگىنى، اگر استالېن كىسە آق اوردادا قارشى آلك قاتارلىقنى و بونى يورەكى ايله ايتە قاتلىقنى بىلدوردى.

ايندو نىزىيا

(آنقرە) بولەشكەن مىلتلەرنىڭ ايندو نىزىيا كومىسسونى موللاندا ھىكو مەتنىڭ تىنچلىق مەجلىسىنىڭ قارارىنى تىزدن عملگە آشوروشىنى طاب قىلدى. اگر 17 - فېبرالغاچە عملگە آشورولماسا تىنچلىق مەجلىسىگە راپورتنى بىرىشنى

تۈركىيەدە خىلق آرا قار ئايلىش ھىسابقەسى

(آنقرە) تۈركىيەدە اېكى آيدىن بىرى نقرىبىن دواماتى قار باغمامقەدور. 30 يىلدىن بىرى بو ئىقابىدە سو غوق بولماغان ايدى. بو قاردن دنيا سېھرىچىلارى فائىلانماق اوچون او لوغ تاغدا بىر خىلق آرا قار ئايلىش مسابقىسى يوروتمەككە قارار بىرىلدى.

ايران شىھىغا بىر سو قىصد

(آنقرە) ايران شامى محمد رضا دارالفنونغا بارىپ ماشىنەن توشوب تور غاندا محمد طاهر اتلىق بىر بىگىت اېكىنى پاي تاپانچا آتپ شامنى يارالدى. شاه سىرايغا اېلىپ بارىلدى و سو قىصدىنى توتولدى. بوگون بىتون طەيراندا ھىرى حالت اجرا قىلدى خىبرگە كورە شاه نىڭ پاراسىنى بىتگىل اېمش.

پروتوستو

(كابول) مصر ھۆكۈمەتى آروپا دولتىلەرنىڭ يەردى دولتىنى تاندوغانغا ئى پروتوستو قىلدى اوردون پادشامى ملك عبداللە عراققە بارىپ عراقى ھىكرەتنى بىلەن قىلستىن ھقىقەدىكى سىياسەتنى بىرلەشتۈرۈش ھقىقەدە مەنارە قىلماقچىدى.

نىل بو تىيدا و ھىشىلمو ھىركىتى

(آنقرە) اتلانېتىك بىرلىگى لايىھە سىنى ولىشىغونغا يەتە دولت اچىلار رى مەنارەگە باشلاشقا قارار بىرىلدى. نىل درىسلىنىڭ باشىدائى و ھىشى انسانلەر او منطقهنىڭ مەركىزى مالانا شەھرىنى محاصىرە قىلدى. عىسكىرلەر اولارنى مەراف ھە قىلشقا ھازىرقى كورگەن بىر حالدا و ھىشىلمەر ھىچ سوقۇش قىلماسىن شۇر نىڭ سىرتن مەلە خىلقىھە ھىچ يىمانلىق قىلماستىن كىلگەن بىرلەرگە قايتىپ كىتدى.

اېكى سىراى مائورى ھىكەمەتە

(لوندون) انگىلىز قىلنىڭ سىراى مائورلار بىلەن اېكى كىشىنىڭ سوغان قبول قىلغانلىقى مەلە مەجلىسىدە مەنارە بولوب بىر تەكشۈرۈش كومىسسونى طرفىدىن مە ھىمەتگە بىرىلدى و مەنكور اېكى كىشى ھىكەمەتگە بىرىلدىن بورون استەققا قىلدى. ھىكەمەت بولارغا قاتتىق جىرا بىرگۈسىدور.

قىسقا خىبرلەر

(آنقرە) مەجارسىتانىڭ مىلى دىمو قىرالىنى فرەقسىنىڭ باشلىقى بارانكروپچ قاچىپ وپانانا كىلدى بو كىشىنىڭ قاچىشى نىڭ سىببى اونىڭ فرەقسىنىڭ بىكار قىلماقچىلىقى بىش.

(لوندون - ب . ب . س) لوندوندا بىر آروپا مەتنىنىڭ قورولوش اوچون ھازىرقى باشلاندى. (كابول) برما ھۆكۈمەتى اتىسىن ئاھىيەسىنىڭ كۆپىنى كارىن اعتىشاشچىلار دن ايدى. اما تاڭكو علاقەسى كارىنلار قولىدا دور. سوقۇش قاتتىقتور.

حقيقت ايستهنه مهنسن

18 نهي ئويونك دهرنه مده اوقولغان نهرلارنن)
 دردى يوق درماني يوقدن قهرت ايسته مهنسن
 روحى چيركين چيركينه لرمن مده ايسته مهنسن
 باغرى فانتيق تاش يوركنن شفقت ايسته مهنسن
 بو حقيقتننر جهاننن حقتى ايسته مهنسن
 فروانه سز يالغ چيراغننن فروانه ايسته مهنسن
 عرفاني يوق يلو كوده ككن عرفان ايسته مهنسن
 مسله كنى يوق وجدانسزمن وجدان ايسته مهنسن
 بو اوزيلگهن ملتنگه قربان ايسته مهنسن
 حقتى سورال اول تگزيدن جواب ايسته مهنسن
 قيلمب خذنت ملتنگه ثواب ايسته مهنسن
 ثواته كى يوق بو جهاننن حيان ايسته مهنسن
 بولماس يا قيمتى بار مامان ايسته مهنسن
 صانى قانككن تامغانننى همه اوز ده مهنسن
 محبت يوق بير رسمنى جان و دوست ده مهنسن
 حقيقتنى كورمه گهننى ياخشى كوز ده مهنسن
 شخسى عالم ايجره دائم جامان ايسته مهنسن
 گلزارى يوق كوك چمننن بلبل ايسته مهنسن
 باغباننى يوق سجرستاننن بير گل ايسته مهنسن
 اوتوشكده خاقان توروب هيكل ايسته مهنسن
 جان فيدا دىب حق عدالت بولون ايسته مهنسن

اويغور عادل

ياشاسون دهرنه ك

عرداش و قانداش بز يورت باشلارى؛
 كورمه يوق؛ باشانوق علمدن نرى،
 بولونده نه اوچون قورولدى دهرنه ك؛
 اولوسل باشقانلار بولدى رهبرى،
 عملرى جانلانسون، ياشاسون دهرنه ك!
 اويلاساق اوتوموشنى؛ كلهر آل آمى...
 بولغانمو؟ ملتنگ بيليش جامى...
 قساقسى بولماغان هيچ قانداق اوپوم،
 بو دهرنه ك، ملتنگ بير قرار گامى
 اويغانسون خلققمز، ياشاسون دهرنه ك!
 بار موى؛ باشلاردا اولوسل تويفو؟
 اولوسنك حقيده سايراغان اورغو؟
 يوق ايدى؛ او اى آر كينك بيزده
 بار ايدى هر دائم بيزده آخ، قايفو؛
 اويغانسون خلققمز، ياشاسون دهرنه ك!

م . توختى

اوتوموشكك

تور كلك كومولگهن اسكنى تاريخى
 دبللهرده؛ قوللاردا مپ وارالاندى
 اورغه نوق دونومهن سيقلمر بانلاب
 جهانن زنجيرنن بيزلا باجانلاب
 سيقسور بيزگه او قارا اوتوشلهر؛
 بورولدى تور كلك بيزنى قوجانلاب
 عبد الرحمن توختى

اوندى ظلمت اوتوموشى بيزنى داغلاب
 خندان ايجره تاشلادى پوتنى باغلاب
 كه زندانن نار ايدى بيزگه بو يورت
 حيان اوندى بيزنى داغلاب، بيزنى يانلاب
 هجلمه ندم تونك نورغا ايلاندى
 تور كلك نام دالغا قايتا باغلاندى

ناله

بو ير بوزيده مخاوق ياراندك
 قدرنكهن سن اى اولوغ تگرى
 بوگونكى كونده بيزنى خار اندك
 شفقتك بولسا بيزگه قيل كارى
 شوم رقبه لرنى قلديك بيزگه يار
 موئين قوللهرنگ ايتدن بتر خار
 دلپده فرياد، دائما زار - زار
 قاهان قيلارسن بوكوننى نارمار
 باهلاز آقاتور نارامو - نارام
 باشلارنى ساپ آلمايهز آرام
 ياراتقان تگرى سنا آهو... دان
 بوكونلهر بولدى بيزلهرگه حرام
 قينى بيزلهرگه بركهن نعمتلك
 بيزگه باره دور، برهر حرمه نك
 رقيب كوزيده خارمو امنك
 يوقمودور بيزگه راحت جنتلك
 محمد تاتلى

— (888) —

اشلاغانمو بيزه بيلگه نهموسن

اولومهيپات اوقولارنك كهلپ چقيشى
 اولومهيپات اويونلارى اسكى يونان
 نستاندا هر تورن بيلدا بر اولومهيپوس
 دا اوتوكوزولگهن بر تاشا بايرامى
 دى. بو اويونلارنك بر آز دينى ماى
 تى بار ايدى و يونان عرقيفا مشوب
 هر كشى اوچون آچيق ايدى. بو بايت
 رام ائلسيدا يونانستاننك هيچ بر يورده
 غوغا چيقاريشقا بول قويرماس ايدى
 دستلهركى اولمهيپات اويونلارى ميه
 لادن 776 يل اول اوتوكوزولگهن
 ايدى. هر تورن يلدا بر قاينم اوتكو
 زولون كلكه نلىكى اوچون ايكنهى اوغ
 لمهيپات اول 772 - اوچننى
 اولمهيپات 768 تاريخلاردا بو صورن
 بلن دوام قىلپ كلدى. بو اويونلار
 1100 يىلچا دوام قىلپ ميلادن صوا
 ره 394 نى بيلى قالدورولغان ايدى.
 بوگونكى اولمهيپات اويونلارى 1896
 نى بيلى باشلاندى. بو تاريخدا آتينا
 (يونانستان مركزى) ده بتون ملنلهرنك
 تراكى بلن بر آلت كونگرهسى اوتكو
 زولدى. او وقتنن بىرى، 1916 نى بيلگه
 من باشقا هر تورن بيلدا بر قاينم
 تورلك مملكتلهرده تكرار قلىنپ كلدى.
 1948 نى بيلى اوغوستدا اولمهيپات
 اويونلارى لوندوندا اوتوكوزولدى.

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلامدور
یورتمیمز تورکستاندور

مدیرا عیسی الب تکین
باش معززا

10 1318
رین الاخر

1949 - 9 - 9
فورال

بز خلقچیمز
بز ملتچیمز
بز انسانیتچیمز

239 - سان چهارشنبه قمتی: ایلقی - شهرگه 300000 اولکه دولاری

یسگیتلرگه

(مخصوص مقاله)

م. ا. بوغرا

ای ییگت! باشلق و کوچلوق کون لمیریکن فائذ الانیب علم اورگن و ایش ایشله، چونکی سنک عائلهک ناک و حتی عزیز وطن و ملتک ناک حیاتی بو چونکی غیرتیگه قراشلقدور. اگر بويا رارلق باش دوریکنی اویون و موس بلهن اوتکوزوب اتساک پارلق و یاخشی بیر استقبالی کوز الیکدا توتما فغان بولاسن. چونکه علم، دینی و دنیاوی سرمایهلرنی فقط کوچ و ایش قابلیتی زماننی بولغان باشلق دورسیمی غنه قولغه کلتورگن بولادور.

ای ییگت (خدا ساقلاسور) اگر شهون، غرور شیطانیغه مغلوب بولساک تن سائلک، علمنی آشوروشلق، دینک و دنیاویک مدمش بر تهابکگه توشک کن بولادور. بونک بلهن خوش وسعا دتمند بر کیلهچکن ایمدنی اوزمهکک لازم کیلدور.

بو بولسا انکار ممکین بولمایبور غای بر حقیقتدور. بو حقیقتگه اوی شهون بولوش اوچون آز تولا دتمکک و حقنی تانوش یتیرک بر عاملدور. بو حقیقتک عبرتک مثالارینی اثرلر ده او قومانداز، قهرلر ییزدن ایشتمکده مز. و ممدیه اوزیمزک تسفاچه حیاتیمز ناک اوتوموشلرییه کوب ییگتلرنی کوب روب اوتدوکک: چیراپاق، بویلاری کیلشکن، کوسلری کک، بیلهکلری کوچ لوق. دورنک آیلانیشی اوزلری ناک ایسه نهکیکه اویغور، مادی باهلقلاری یتیر لک بولسامو، اکوب ایستکه قسرت وطیبه سنک یاردمین یاخشی فائذ الانیاسن عکسینچه شهون، هوا موسگه مغلوب

بولوب حیاتی ناک موافق کونلرینی بیهور دهلککه صرف قیلب اوزینک مادی و مئوی سرمایهلربی بیکارن بیکارغه قولدن چیقاریب قویدی. زمان اوتکوزچه آناسین قالغان مال و ملکهلرینی بو زوب ساچیب یوق اندی. ینه بر طرفدن ایشله قابلیتی نیمو بوق اتیب قوبدی. چونکه عشرت پرستک اولارنک ساقلیقی کیمسلیکک و کوچینی ضعیفک که آیلانوروب بیچاره و بختسز بولوب قالماقدور.

تجربهمزگه کوره، بو یمان تصادفلر ناک یوز بریشی تولاراق اوزینک و بالا چاقلارینک ترکیبیلکیگه کفالتک بولارلق بر ایش و یا هنر قیلشقه نه قوت و نه باشلق لیاقتی قالماغان بر چاغدا بولادور.

سادهلاشتوروب عرض قاسم: اربخیز سزلهر «دولت قوشنی باشمدن اوچوب یمدی، فلکنک آیلانیشی نتمور» دهی خرافاتی عقیدهلرگه توشسه و حقیقتنی اویلاسا بوتون گناه اوزیده، اوزینک بار لاق حیاتی نی اوزی قراقرلققه تیققان، اوزینک نادانلقی بلهن بیچاره گنامسز عا ئله و معصوم بالارینی فلاکت توپراقه شه تاشلاغانلقی آشکارادور. دیمک اوز لرئ حیاتی ناک مادی و معنوی فیصلهلری دن محروم بولوب بر بیچاره توبن زیا، لوق صفتنی جمعیتکه قانقانی ناک اوستیگه اولارنک گنامیغه میچ اشتراک اتمیکن اما اولار بلهن حیاتی بولسا بلهن بولوب قالغان بیچاره خانولنلر و عائله اولادهلر نیمو بد بختک و بیچاره لک فلاکتیگه توتوب برمکدهدور.

ما: اولارنک ایچیده پشیمان بولغان

و اوتوموش خطالهریغه بارماق تیشلهگنه لمیریمو بار. اما بو پشیمان ایش ایشدن اوتوب کتکهندن کین بولوب اولار نی بد بختک و حقارتدن قورتولوب زوشقا بارامای اولگهندن کین یاسین ناک نیمه فانداسی» دیگن سوز بلهن مسخره قیلماقدالر.

بوئا بنا ای ییگت! موقعین فا ندالان، قولایمکن غفلت فاخاستینی چیر قار، اوز قولوک بلهن زمر ایچمه، بوشلق و موس، اینیمک و قمارنی باشلق ناک موداسی دیگن اورونسز توشونچه نی تاشلا، سعادتنی مونداق خیال پرسته ملک ایچمین ایستنی تاپا آلماسین، اوزونک و عائلهکک کیلهچه کینی زهرله مصلک نبینی بلهن ممکین بولغانچه عیش پرستلکدن اوزونکی بیراق توت، باشلق دورسینی عیش عشرت و اوبون کولکی خورهسی دیب توشونوش بیربا طل فکردور توتی میکه کس چیقاریب تاشلا، بلکه باشلق دورسینی فعالیت و غام حاصل قیلش دورسینی تونوب و فرصتند فاندالان، مونداق قیلماغان نقه یدرده بو فور کوز یوموب آچقونچه اوتوب کیتنور، شوننی بیلاشک کیرهکک، وقت اوتوب کتکهندن کیتیک پشیمان دردیکگه درمان بولا ایماوردور. وقتسز پشیمانک اورو نسز ایکنکلی آچیق بر حقیقتدور.

ای گوزل ییگت: سنی اوچکدن اوتدک و موزلاغان سودک فایقولق و حرکتسز باشا دیمکچی ایمسمن. بوق! بوق! مونداق بورتسه ناک مقصدم ایمهس، و مونداق بیر زبانی فکرنی هیچ قاچان سکا سرتایمین بلکه ناک توصیه ممشه خوش بول حیاتی نی چاچاسناق و خوشحلالق بلهن اوتکوز، زماننک فینه باهلقلارینی و اویغونسزلقلا ایاقی یتنده

اولكه و شهر خبرلەرى

(چىيىنى ئورگىستان آژانسى و اوزەل مخابەرلەرىمىزدىن)
11 - سانلىق 55 ئىرنەك 55 اوتكوزولدى

(گورلا خېرى) بىيام دەرنەگىمىزنىڭ 1 - نوبىتىك اوتكوزۇمى 17 - غىشوار دوشنبە كۈنى ئىرنەك اويىدە اوتكوزۇلدى. بۇ اوتكوزۇمدا مەرساھە دەلىق مەئورلەردىن 80 دىن آرتۇق كەشى اشتراك قىلدى. عبدالحق احمدى «اسلام دىنى» اسلام مەدەنىيىتى» اسلام دىنىنىڭ فەنىيەتلىرىغا بىرگەن تەقدىماتلەرى...» اوستىدە تولۇق بايانلار بىرىپ اوتىدى. مەسىلە ئىبيان بايىغا كۆچكەندە ع - دا شاد اوزىنىڭ يازىپ كەلگەن 22 پەردە بىر كورۇنۇشلۇك «ئالماچىلار» دېگەن كورمىيەسى اوستىدە قىسقاچە ايشا خان بىرگەندىن سولك بىيام ئورگومىگە تەخفە قىلدى. ئايت خەلقتم «گورلا خەتتە»

ع . راحى «بىيام ابلە» نەظر كورمى «تېلىنى ساقلايمى» دلشاد طرفىدىن ع . اورخوننىڭ «بىلك ئە» دېگەن شەرى، غفور چولك بىر دانە كەپكە، «بىلك قوچ» ع . جمال «قاچما دوستوم»، «تاشلا دم»، م . موسى «بىيەلىلەرگە» خ . صابىرى «اشلەشكە»، توختىنى عزيز «اوسوش چاغى» دېگەن شەرى لەرىنى اوقۇپ اوتوشدى. سوغەر آر كىن فەكر بايىدا بىلكنىڭ ئى - سانىنى نەشر قىلىش و ماقالەلەر ئايشوروش در نەكچىلەرنى كۆپەيتىش مەسىلەلەرى كورۇلدى .

ح . طامرى «تاش مەتبەئەگە خەلقىمىزنىڭ ماددى ياردەملەرى، مەطبوئە:

چىلقنىڭ اونەمى و موندىن سوتقى لارىمىز ... دىرنەكنىڭ اوتوقلى كىتىپ بارىلغانلىقى اوستىدە سوز كورلا ياشلارغا مەنتدار ايكەنلىكى بىيان قىلدى .

سوكرە كورلى آچىباب اولتورۇم سائەت 4 دە ئارقالدى .

غفور چو

اۈچ ھىليارە

معارف وزارتى طرفىدىن اورۇم اوقۇلارنىڭ اوتكەن يارم بىلەندى لاجان ايشلەرى اوچون بولالغان ھىليارە دوللارى معارف نظارتى طرفى ئايشورۇپ اىلنغان .

چىچەك دارۇسى

چىچەك چىكىش ۋەقنى كەلگەنلىك ساغلىق مەيزىلىكى طرفىدىن 2000 تە چىچەك دارۇسى اىلورۇلۇپ، كىستان جەنۇبىغا 500 و شىمالىغا 0 ۋەجە تەقسىم قىلنغان .

(باشى 1 - بىندە)

رەئىق آچۇق بوز و كورلوسمەك بىلەن اوشىلا، ھىچ قاچان خادىملەرنىڭ فارشە سىدا بوشۇرگىنى كەمەدىن باشلىق كور چى بىلەن بوئون اويۇنۇسزلىقلەرگە غالا نىت قازانىشقا تىرىش .

مەك مەقصرىم شۇدورگە : مەكىن قىر باشلىق دورەسىنىڭ بوزۇق و زىنالىق طرفلەرىدىن اوزۇكنى يراق توت، خوش ھاللىق ھىچ قاچان غىش پىرسىنلىككە قور چاقىرىن تاپىلمايىدور . بىلكە غىش پىرسە ملك دائىما بىد بىختىك بىلەن بولداش بو ۋوب اېگەمىنى سۇغلىس، جىگەر بوزو لوشى، بورك بوزۇلوشى، عقلىك بو زولوشى و باشقا قىلكتلەرگە آلىپ بارا دور . بونىڭ بىلەن علمىن، مادى و مە نوى سىمايەلەردىن مەخروم قىلادور و بىد بىختىك بىد باشقا نەتىجە بىرەيدور . خدا تەعالى نىدادا خوشھاللىق و سەادت لىكنىڭ خەسز خەسازىز بوللەرنى و تورلوك واسىئە لەرىنى بىراندى ، بو طىبەت و قىرنتىڭ واسىئە و بوللا رىدىن قائىدەلەنىپ ابدى خوشھاللىق اېچى دە ياشاش اوچون سكا يول آچوقدور .

ھىگەنى كىسىش بىلەن ساراشنى ساقايتىش ھەمكىن ايكە

موتىقار دىنور

آمىرقادا مەنلىر اسملى بىر كوزەل چىرايلىق قىز ساراڭ بولۇپ قالغان . بو قىز ساراڭلارنى باقاندورغان دوقتور خانەدە كور غوغا جەك قىلىپ باشقارغا آرام بىرمەكەن . دوقتورخانە بو قىزغا 20 نەچە قانىم دارى قىلغان بولسامو ، ھىچ بىر دارى قائىدە بىرمەكەن . نەتىجەدە ئانا - آناسىنىڭ راضىلىقى ابلە دوقتورلەر بو قىزنىڭ بوزۇلغان مەكەمىنى كىسىپ ساقايتىشقا تەجرىبە قىلماق بولغان . بىر كورن دوقتورلەر بو قىزنى مەست قىلىپ قويۇپ، نەپتىنى نازۇك بىر نىشەرنى پىشانەسىگە تەقىب كېرگوزۇپ سەزگومى كە ابلە ھىس مەكەسى اورتاسىداكى بىر نەچە تامورنى كىسىپ تاشلاغان . نەتىجەدە بو قىزنىڭ الدىلى قورقۇ، خىيال، ساراڭلىق مەكەسى ابلە آرقا مە كەسى اورتاسىداكى مەنسەپ اوزۇلگەن . 2 ھەفتەدىن سولك بو قىز كور اوخ

لايدورغان، اوزۇچە كورلەدورغان، كى بالالاردەك خولوق قىلادورغان غالا كەلگەن . 6 ھەفتە اوتكەندىن - اوزىنىڭ كىيىمىنى اوزى كىيالايدورغان اوزى سوغا توشەدورغان و غالا لەرىغا يانەلىشەدورغان حالغا كەلگەن . 6 اويىن سولك بو قىز صەحت سا عاندىكى خەلم - قىزلاردەك عقىيە گە بولۇپ ادارە ايشلارغا قانناشقا بو قىزغا خەسر اېكى بىل يولدى تىرىك زاۋودىدا خەسەت قىلىپ تورغا بىر نەچە نوبەت مەكەگە قىلىنغان بو رىبە اوبدان نەتىجە بىرگەندىن - دوقتورلەر ئورغۇنلاغان ساراڭ شۇ اوسول ابلە ساقايتىشقا كورسە 2 يىل اېچىدە 1500 آدم شول بەدىن اوتۇپ 52 قانئىسى ساقايتا 13 قانئىسى زىننا اوچىراغان ، 1 قانئىسى اولگەن .

ايشا سىياحت

ادوارد فەندىپارى

بىر ابلە آى اورتاسىداكى كى ياقىن مەصفە 26,420 2 قىز بولۇپ، رايكتا ابلە آيغا 4 كىچە كورنۇزۇدە تىت بىر غالى بولادور . آيدا سو، دىز، ابرىق ھوامن باشقا تاغ تۈزلەڭلىك، چول كىي

مەنظرەلەر بار . آيدا 2 ھەفتە كورنە 2 ھەفتە كىچە بولادور . آيدا بى نەپتىنى تىز تارالىپ كېتەدور . كىچە ھەر قانداق بىر سۇيۇق ماددا بولسا ھەمەسى ئوكۇلار كېتەدور . شونىڭ ارا آيغا چققان آدمنىڭ ھەر قانداق سوغا

تعميرات ادارەلەرى اوستىدە عومىي بىر ئىقتىس

تعميرات نظارتىنىڭ ئىقتىس لومى اوتكىن ئىل اوغۇستىدىن اوكتەبەرگە قىر اورومچىدەكى نظارت قارماغىدا بولغان 15 ادارەنى ئىككىشوروب چىققان ايدى. بو ئىيل يەنە تورىستان شىمالى بىلەن جىنۇبىدەكى نظارت ادارەلەرى ئىقتىس قىلە

حق مقصدى بىلەن پروگرام و پىلان حا ضرلاب ناظر محمد امين بوغراغا ئق بىم قىلغان. تصديق قىلىنغان ئق بىرە ايكىي گروپ ئوزولگوسى و بىرى جنوب يەنە بىرى شىمالغا حركت قىلغۇ سىيور.

خىستە خانەدە

ارتە باز فصلىي كىلەر - كىمىس شه رىمىزده ايسى كىسىل پىدا بولماق ادور. بو مقابىل لاناچوغا سىپارىش ايتىلگەن چىچەك سويى و اولول دارولارى يىت كىمىشور. برفاچە كۈنگە قىر اوششاقى بالاراچا چىچەك چىكىش و اوگول سالىش كىي تداوى چارەلەرى باشلانغوسىيور.

بىر غالىقە

اقىرنىڭ سابىق معاون والىسى تۇە تايوشنىڭ اوز خانۇبىنى اوروب اولتو روب قويمانلىقى توغراسىدا بىر مەقەمەن بىرى قوللاندى. قولاققا فېجى خىرلەر ئارالماق ادور. ظالم بىر ارىڭ قولدىن قىرمان كىتكەن بو مەشھورلەرنىڭ اولومى شەرىمىزدهكى تورك خانۇنلارنى سولك درجە دلخون قىلماقدا و مەھە دىگىدەك تونىتامىشقا اڭ غەمىر جىزا بىرلەشنى كۈد مەكەدە تور.

(كۈرلا خېرى) ناھىمىزە «ئىلى» نىشرىئانى ادارەسى قارماغىدا «مىخېرىك اولتى» قورولوش ايلە خلىمىزنىڭ مەكتوب ايشلەرىگە بولغان اھتىجاللەرنى كۈزە توتۇپ پەلسىز خط يازىپ بىرىشنى يول ھا قويمان ايدى. بىش اى اچىپىدە (7 نى جى آيدىن 12 نىچى ايفە قىر) 32 يورۇباشقا تىرىضە، التماس، سلام خط و باشقا خىصوصى يارولار يازىپ بىرىلە

كۈرلا مىخېرىك اوپىمىزنىڭ قىمەتلىكى

ئىدى. حاضر خط باز دوروغۇچىلەر كۈندىن كۈنگە كۈپەيگەنلىكىن ئورك اوغۇر او يوشماسى طرفىدىن مىخېرىك اوپىگە مە صوص بىر ئىشى كاتىب اولاراق بىلگۈلەن ئىدى. بۈگۈن سولك خلىمىز بازو بىلەن بولادورغان ھىر قانداق مەاملەدە قىنالمى غارىسى و درحال مىخېرىك اوپىمىزگە ھىرا جەت قىلغوسىيور.

غفور چوڭ

اچكى و تاشقى خىرلەر

(7 نىچى فېورال رايۇن خىرلەرى)

كامۇنىستلار نىڭ ئىشلىرىنى كىيىن

اوزىنىڭ ناراضى ايكەنلىكىنى بىلدۈرگەن. (لوندون) تونۇدون لاناچودا چىڭ خەي، نىكشا، گۇنسۇ، شىڭچاڭ، مەلىئە، لەرى و كىلەلەرنىڭ مەجاسى اچىلغان. مەجلىسكە غەربى شىمال ھەربى - ماكى اورىدو اشتهابىنىڭ مەبىرى چاڭ جۇ چوڭ رىياسەتلىك قىلغان. مەلىئە و كىلەلەرى مەج لىسە كامۇنىستلارنىڭ 8 ئورلى شىرطىنى قىول قىيلا مەيدانغا ئىلگىنى بىلدۈر گەن.

(لوندون) ئانكىندەكى قانۇن تو زىش پالانىسى اعضالەرى سولقا قىر ئانكىندە قانداقورغانلىقىنى و مامورى پا لانا باشلىقى سونكۈنى ئانكىنگە چانر غانلىقىنى اعلان قىلغان.

(لوندون) مامورى پالانا باشلىقى سونكۈ ياقىندا مىخېرىگە ايتقان سوز زىدە كامۇنىستلارنىڭ سوقۇش كىمەكار لەرنى جىزاشنى دىگەن شىرطى اىستىدا كامۇنىستلەر ايلە صىھىت باشلاشقا

ھەم بىر ھىزاكە

قەھرىدە غەرب و كىلەلەرى ئانچىڭ روخوس قا چانچىرغانلىقى ھىقىدە ھىزاكە قىلماقدا دور. ئىشى روخوس ئونقرا ئىسىغا. قاندا شىش و ئانا شىمالغا قىرار بىرلەمەي.

(كابول) تونۇدون مىصر و ھىو دى و كىلەلەرى گىئرال رايلىنىڭ رىياسەتى اىستىدا فلسطين غەربىدىن عىسكەرلەرنى چىكىنە رووش ھىقىدە ھىزاكە قىلىدى.

نورويچ خارچىيە وزىرى دىياننى

كىلىش. اتلاننىڭ بىرلىككە قوشولساق بىز ئىمە آمېرىكاڭ بىرە ورغان كىمالتى قانچەك بولادور. شۇنى تىرقىق قىلمىق او چۈندۈر « دەپتى.

(كابول) نورويچ خارچىيە وزىرى لاناڭدا واشىنغونغا باردى. و دىياننىدا « سويت ئونلىسى نورويچ سىياسەتىنى اوزگەرتە المەيدور. مىڭ واشىنغونغا

جىھەلەر تە

قا دعون قىلماق ادور. جاوا سوماترادا 112 ھوللاندا عىسكەرنى جىھەرتىچلەر اولتور دى.

(كابول) بىرمادا رىكۈنىڭ 40 مىل شەلىدا كارىنلار بىر شۈرنى ائىدى. ائىسىندە كارىنلار مەھىزەدە قالدى. ھىكو مە عىسكەرلەرى اولارنى تىسلىم بولوش

(باشى 2 - بىت سىزىق اىستىدا) ئوگلاتىب قویمەيدورغان نەپەتنى پوختا كىيىم كىيىپ المەنى لازىم كىمەدور. ائىڭ جىزىپە (نارتىش) قوئەتى بىرنىڭ جىزىپە قوئىگە قارغاندا 5 غەن بىرىگە توغرى كىلەدور. دىمەك بىرە 700 چاڭ كىلگەن بىر نرسە ايفى چىققاندا 140 چاڭ كىلە دورغان بولۇپ ئالادور. ايدانكى مانا شو جىزىپە قوئىگە قاراپ كىيىم ئىكسور مىڭ لازىم. بونىڭ سىرتىدا ايفى چىققاندا ھوا، سۇ، بىمەك نرسەلەرى حاضرلاب الماق كەرك. بوگونكى كۈندەكى رايىئا قورالنىڭ ئىزلىكىنى يانا 2 حصە اشور غاندا، ئاندىن ايفى سىياحت قىلغالى بو لادور. اگىر اوچقۇ ھىر بىر سىكونتىفا 7 ئۇل ئىزلىكە اوچالايدورغان حالقا كىلگەندە، ئاندىن بىر پىلان بىرنىڭ نارتىش قوتى اچىشنى بوزۇپ چىقىپ ايفى قاراپ اوچالايدور. بوگونكى بىزنىڭ كىيى مەلارنىڭ قو تى ايلە او قىر تىز اوچوشقا مەكىن بولماسا، لايىن قىنى عالمەلەر اقوم قوتى ايلە بو قىر تىز اوچوشقا مەكىن دىگەن. شونىڭ اوچىدىن بوگونكى كۈندە غا لەلەر ايفى سىياحت قىلىش چارەسىگە جىدى كىرىشكەندە، ياقىن كىلگوسىمە انسان لەرنىڭ رايىئا قورالى ايلە ايفى چىققا باشلايدورغانلىقىنى و آى ايلە بىر اور تىسبادانكى علاقە قانناش اشلەرى باشلا ناورغانلىقىنى بىزنىڭ بو دورىدەكى انسان لەر كۈزى ايلە كۈرەلادور.

اق زامباقلار مملكت-میده

سوئو هینډ تاربخی (۱)

فیلاندای هر تورلك زمانلاردا زیا رن قیلیم. مملكتنك هر تورلك بیره ریده باشام. بیوك شهرلرده كوللر اورمانلار آراسیدای كئتلرده بولون موم. فینلرنك هر تورلك اشلهرینی اویون و كولكلهرینی تماشا قیلیم. قاسی بو ملتنيك موسیقیسینی، ادبیاتینی، رسساملیقینی، تیائوروسینی، و معنایینی آیریم - آیریم تدقیق قیلیم. صمیمیت بلهن اعتراف قیلیمككه بولار ناك الیدای بارغانساری حیرتم آرتدی. فنلاندایا بولغان هر قانیمقی سیاحتیم ائناسیدا اجنبیلر اكدیدا ظاهرین ابرینه چك كورونگهن، فقط گپیه تورغوچی شالنيك بو كچيك و آقساق ملتینی تخیه هو كریراق نقدیر و تحسین قیلشقا باشلام.

فین ملتنيك حیاتیدا آك اولایکی نرسه نك كورسه تیلشی لازمدور. برنجی - سی روس اختلالیغا یعنی 1917 - ییلیغا قییر فینلرنك مستقل بر حیات كچوركه نلکی، كنجیسی هم بو ملتنيك آیریم بیوك آدملر ییتشورمكه نلکی - دور. فینلرده بولغان بیوك كولتور و مدنیت، بالندان بتون ملت آدملری - نك تریشپانلقنيك محصولیدور.

فینلر، روسیه نك غربی شمایدا نك آك آخرقی بوره كئنی اشغال قیلار. باشقا طرفدن فینلاندای ايسويچك خوش نادور. 1811 - ییلیغا قهر فینلرله - هوج حاكمیینی استیدای بولوندی. او وقت ايسويچكلرنك فینلرگه قارشى بولغان معاملهسی، آوسقرالقلارنك ویدودینا كى و بوستا حركسكه كى سربیلارغا قار شى بولغان معاملهسیگه اوخشاش اییدی. یانك تورك حاكمییتی زمانیدا روملارنك باهارلارغا قارشى بولغان معاملهسیگه اوخشاش اییدی. بتون حكومت و ادا ره قوتی، تجارت و فابریكالار، مكاتبیلر و حتی كلبهسلر. ايسويچكلرنك قو لیدا اییدی. بتون اداره مامورلاری حاكملار، ظابدارلار، راهبیلر و معلملر ايسويچكلره دن سایلانلار اییدی. ايسويچكله لهر اوزلهرینی مدنیتده برفاری كورگه نلكلهریدن فینلهرینی هست بر عرقنيك من

سووی سانار و اولارغا قارشى دائما شو خلدای معامله قیلار اییدی. فینلر، ايسويچكللر بلهن شو سیا سی قهقلرگه ایگه بولوش بلهن برابر فكرده، اقتصاددا و حتی اخلاقدا قالا ق قویولغان اییدی.

هو مهنهسی، فین ملتنيك حرثی اوسوشیگه قانتق تاثير قیلدی. 1808 - عصرنك آخرا لاریغا و حتی 1840نجی ییللارغاچا فین حرثی، هواسز بر اوده اوسكهن بر چیه كهكه اوخشاش عا جز و سولوقدور. او چاغلاردا فینلر بر آز یازماق و اوقوماقسن باشقا بر نرسه بیلیمس اییدی.

1808 ده روسیه بلهن ايسويچ آراسیدا پیدا بولغان بر سوقوشدا روس چاری برنجی الكساندر، اور دوسی بلهن فینلاندانك یاریمینی باسیب الغاندىن كیين، فینلرنك هر بورگو شهره ده بر سهیم (فین ملت مجلسی) نی چیشقا دعوت قیازان. بتون سوئوملار نك ممثللریدن مركب بولغان بو مجلسه دن شو سوالنی سورغان:

- بوندن كیين هم ايسويچكللرنك ادارهسی استیدا قالشنی ایستهمسزلر یانك مملكتنك اچكى ادارهسیده استقلال آلماق شرطی بلهن روس ادارهسیگه اوده حمله طرفداریمو سزلر؟

فین ملتنيك ممثللری، روسیهگه قوشولوشنی قبول قلمغان. بونك بلهن برابر چار برنجی الكساندر، فینلرنك ايسويچ حاكمییتی زمانیدا ایگه بولغان تشكیلان اساسیه قانونیغا صادق قالدور غانلیقىغا قسم قیلغان.

اچكى ادارهده استقلال آلمان فینلر اوزلهریگه خاص حرث و مدنیتی اوسه توروش فرصتیگه نائل بولدی.

روس استیلاستندن سوگه ايسويچ خلقنيك بیوك بر قیسمی فینلاندادا قالشنی باشقی كوردی. فقط بولار مملكت نك اسكى ایگهلری و حاكملاری ايمس اییدی.

بو عنصر هم یائی وطن ده تانو غان فینلاندانك حرث (كولتور) جهتیسن اوسوشی اوچون بیوك بر غیرت بلهن

چالیشیشقا باشلادی. باشلاقی زمانلاردا حرث نكملی اوچون چالیشقانلارنك سانی محدود اییدی. بو سرادا فینلرنك منور دن سانلادورغان معلم، راهب و باشلارنيك مقدرای بارماق بلهن سانداغالی بولادور غان درجهده آز اییدی. فقط بوجال منورلرنك قوتلهرينك عاجزلاشیشیغا ايمس، بلكه آرتیشیغا سبب بولدی.

ا سببه، فینلر اوزلهرینی سببه دینور وكت باشقی كورگهن مملكتلهرینی سوئومس دن ائایدوركه پاتقاق یو معناسیغا كلدور.

حریت توغرا ایمیدا

بر مسئله باركه دائما غنی قزیقور رانور. عجبای دنیا! « حقیقی حریت بر ور» آدم بولامو؟ مسئلهسنی، نیمه او چونور بونی هیچ ییشامام.

دوروست، سیاستده كى حریتنيك مه ناسیینی كوب آختورنوم لقتلرده بوخل حریتنيك بر تعریفی هم بار: حریت پا خوز اوزبزنك خواملاغانلاریمیزی آر كین - آر كین هر قانداق بریول بلهن بیچیرشدن عبارتدور. ده بئور.

فكر قیایشمه، تصوری تخیمه اوغیر بولغان بر مفهوم بار: « حقیقی حریت بت پرور آدم» مفهومی. بو كلمه نك آچیق معناسی «كوب مستید بولماغان» باشقالارنك هم توشهنهلریگه فعلن بر آز صبر قلمغان، نیمهك بولار. بعضی ماتلرنك ظلمیینی، استیدایینی كورولا، بونكدا هیچ شهیم قلمادی.

انسانلار حر، نك توغولار ايمس. هیچ قاچان بونداق ايمس. انسانلار اسیر توغولوب، اسیر اوله دور. بتون دنیاغا بر اسیرچی بازارى دیمهك بك توغرا بر سوز چیقار. بتون او وطفه لار بالغوز بر غوجامانك ایشكینی تیره مكنده ظن قیلیمككه عقلی بولغانلار آران شونی نامین قیلشقا ایشلنگه ای ایلایمهن. حاضرغاچه بیوك وطن پرور قاز بیوك عالم جنل، فوق العاده شاعر، قییمت بر ملك فداكار، یاخشى خوقتور، قییمتنك محرر و باشقالارغا اوخشاش معجزه چیلهرنی خیلې كورنوم. فقط حقیقی حریت پروردن هیچ كیم یوق!

شونك اوچون بوندن كیين مندن «حریت پرور كیمدور» دب سوراسا، شو جوابنی برهمن: استیدای آك تانلق، آك صبرچان بولغان برس. ق. ا.

عرقىمىز توركدور
دېنىمىز اسلامدور
يورتمىز توركستاندور

مىدىرا: مىسى الب تكىن
باش مىردا: م. ا. بوغرا

نېل 1949 قىورال 11

13 ربيع الاخر 1378

№ 240 قىمىتى: الملقى - شەھرە 300000 اولكە دوللارى

تىنچلىق نىمە نىڭ اوستىگە قورولماقنى لازم

تىنچلىق قوروق اغزىداكى سوز ايله
وجودقا چىقمايدور. بوگون دىناموتىنچلىق
دۇنيور، چىنمىز تىنچلىق دۇنيور، اولكەمىز
موتىنچلىق دىيور. بوگون نىيادابولسون
خوامى باشقا جايدا بولسون، تىنچلىق
وباكى تىنچلىقنىڭ مەسئەلىسىدە آزچىلىق
سىياسەتچىلەر زور رول اوينايدىدا.

بىرىنچى دۇنيا سوقۇشىدىن سوڭ مەھ
مە دولت تىنچلىق دەيدى، اما شو تىنچلىق
نىي ئامىن ايتىدورغان چارەلەرگە كىرە -
مەيدى. تىنچلىققا ائب بارامورغان بىتون
سىيلەرنى شو تىنچلىق دېگەن سىياسەتچى
لەر اوزلەرى ئوغسورۇپ قويىدى. نىچىدە
تىنچلىق دېگەنلەرنىڭ مەمەسى سوقۇشقا
قاندايشقا مەجبور بولدى. ايكىنچى دۇنيا
سوقۇشىدىن سوڭ بىنە مەمە دولت تىنچ
لىق دەس وافراشقا باشلادى. اما شول
تىنچلىقنى ئامىن ايتىدورغان شەرطلەرنى
ھازىرلاشقا كىرشمەيدى شونىڭدەك مەرىز
زور دولتلەر دۇنيانى تىنچلىققا ائب بارا
دورغان كىچىكلەرنى ئوئوتوشكە غىرت
قىلمايدى. بوگون تىنچلىق دې وافراق تور
غانلەرنىڭ مەمەسى كېمە كوندوزلەيسو
قوشقا ھازىرلانمايدى. بىرىنچى دۇنيا سو
قۇشىدىن سوڭ اورناغا چىققان پارىژ
مەمەدەسى ائىككى دۇنيا سوقۇشىدىن سوڭ
مىدانغا چىققان دۇنيا اساسى قانۇنى كىي
قانۇنلەر ھىم دۇنيا تىنچلىقنى اوچون ھىچ
بىر رول اوينايدىدا.

شونىڭدەك اولكەمىزنىڭ ساقى، شاك
شى سەي اوز دورىنى ابدى تىنچلىققا
اورناتقان دور دې بەھا بردى. اما تىنچ
لىقنى سائلاب قالانمايدى. اوچونلاش
ورى تىنچلىق دورى دەپ ھىسابلانغان
ولسامو، نىچىدە بو دور بىتون تىنچسىز
لقا سىب بولدى. چاڭچاللاگون اولكە
مە كىلگەن سوڭ تىنچلىق بىتم سىياسى

پروگرامما اولكەمىزە تىنچلىق اورناتىشنىڭ
اساسى دې قارادى. بوگونكى بورھان
اقىم ھىم شول ايكىنچى تورلك چارەنى
اولكەمىزە تىنچلىق اورناتىشنىڭ اساسى
دې اولكتورمايدى. ھىقىقتا تىنچلىق بىتم
سىياسى پروگرامما اولكەمىزە تىنچلىق اورنا
تىشنىڭ اساسى بولسامو، لايىن اوتولوغى ايله
عملەگە اشورولغان زامانلاردا معلوم دور
اوچون تىنچلىق اساسى بولوب برە لىسا
مۇ، اما ابدى تىنچلىق اوچون اساس
بولوشقا ھىقىق ازلق قىلالدور. اغزىداكى
سوز، ئاغدىغە ئوشورولگەن ماددەلەر اكر
عملەگە اجرا قىلنماي ايكەن، اولنىڭ ھىچ
بىر قائىدىسى بولمايدور.

بوگون اولكەمىزە كورونوشدە تىنچ
لىق بولسامو، لايىن ھىقىق نۇقتەن فا
راغاندا، بو تىنچلىق اوچون قولسا اساس
لى بىر كىفالىت بوق اولكەننىڭ بىرلىكى
دەپ وجودقا چىقمايدى. سىياسى پروگ
رامماداكى كوپ ايشلەر ايشلەنمەيدى. ايش
لەنگەن قىسملەرىمۇ پوچەك ايشلەندى.
اولكەمىزە خاقچىلىق بورگوزولدى دېسوق.
اما بو خاقچىلىق بالغوز پاراخور ظالم
بگ، مەتبىلەر اوچونلا اجرا قىلنغان
بىر خاقچىلىق بولوب قالدى. عوام خلىق
بو خاقچىلىقنى ھىچ قانداغ بىر قائىدا
الانمايدى. ايزىلىش، ظولوم بىنە دوام
قىلمايدى. تورلى الوان ياسالغانلارنىڭ دىستى
بىن خلىق كىمىقالىش بولە ھالغا كىلىپ
قالدى. خاقنىڭ اركىنلىكى تولوق ھىما
بە قىلنمايدى.

اولكە ھىقىقىتى بو ھالدا ايكەن،
ياغى تىشكىل بولغان ھىكىمەت بونداغ
اساسلىق مەسئەللەرنى ھىل قىلىشقا كىرە
مەيدى بىنە تىنچلىق بىرلەك انفاوئلىق خاقچىلىق
دەپ اغزدالا وافراق اولتورسا، مەسئەلە
بارغانسارى ھىلەشكە كىتەر.

اولكەمىزنىڭ ئارىخىداكى بىتون قوزغو
لا لىرلەك مەمەسى ظولومغا قارشى قوز
غالغان. اولكەدە ظولوم بو قوتولماس
ايكەن، بىنە تىنچلىقنى سائلاب قالغالى بول
مايدور.

اولكەمىزە تىنچلىقنىڭ 3 تورلى شىرط
استىدا وجودقا چىقا لادور. بىرى خلىق
نىڭ اقتصادى ھىيائىنى ئامىن قىلماق بىنە
بىرى خلىقنىڭ ھىقوئىنى ھىقىقنى ئانوماق،
بىنە بىرى يورتىداكى ملت مەسئەلىسىنى آسا
سى ايله ھىل قىلماق دور.

اگر اغز الوان ياساق، پاراخورلىق
ئوگونولمەس ايكەن، ھىكىمەت اوز ما
لىمىنى ئوزتومەي بالغوز قوروق كا
غذ ايله خاق بايقىنى شورار ايكەن،
خلىق كوندىن - كونگە آچارچىلققا اوچ
مايدور. نىچىدە يورندا تىنچلىق بىرا
بولدور. خلىق كىمىقالىش كىتە، بو يوردا
نى اصلاح قىلىش، صناعت، فابرىكا قو
روشقا زمىن قالمايدور.

اگر خاقچىلىق آزچىلىق بىمان آدمەلەر
نىڭ اوپونھوق قورالى بولون، خلىق
ھىقوئى ائاق استىن قىلمايدور ايكەن، خلىق
اوز داد اھوالىنى بىيان قىلىش ھىقوئى -
ھىن آھرىبب قىلار ايكەن. خلىق ظالم
مەتبىلەرنىڭ قولى بولوب باشلار ايكەن
او چاغدا خلىق بىنە تىنچ تورالمايدور.
اھ ھىم بولغان ملت مەسئەلىسىگە
كىلەك، بو مەسئەلە ھىل قىلنماسا، اولكە
مىزنىڭ تىنچلىقنى ابدى ئامىن قىلغالى
بولمايدور. اوشاقنى چوشك چارەلەر
مەسئەلىسىنى ھىل قىلىشقا
بارمايدور. دۇنيادا كويلەگەن ملت مەسئە
لەرنى باشقا سىياسى چارەلەر ايلەمەس
لىنى چارەلەر ايله ھىل قىلمايدى. ملت
مەسئەلىسىنى ھىل قىلىشقا دەسەك
توركىستان مىلى اوز قولى ايله او
زىنى اداره قىلىش دېمەك دور.

(دوامى نە - بىتدە)

اولکه و شهر خبرلری

(چینی تورکستان اؤانسى و اوزله مخابره ريزندن)

يورئدائش حقى اوچون بىر تڪلىف

يورئتمزدا يوز برگن بوپولا تار
 وظملازدن تولايى منستانتا سغنان
 يورتداشلا رىز بو اوزون مسافرتچىلك
 من كيين وطنلك نچلانغانلىقنى، مر
 ايشنك بولغا قوبولغانلىقنى آتلاب بك
 سويونگندورلەر.

بو سويچ بوزهمىدن يورتقا كيره
 ايكن چك آزادكى گومروك دائرله

رى بو عزيز عرفداشلا رىزنىڭ آلتون،
 كوموش كى قيمتلك اشياىنى آلب
 فالغان اولكلك حكومت، توركستان
 خلقنىڭ احوالىنى اوختوروب يورتقا
 قايتادورغان يورتداشلا رىزنىڭ آلتون،
 كوموشلرىنى توتوب قالماستىقنى اوتون
 گەن و بو حقدە مالىە وزارتىگە بر
 مراجعتدە بولونغاندور.

كاشغرنه خانون - قىزلار تىشى

كاشغرنك منور خانون قىزلارى
 كاشغرنه خانونلارغا مخصوص بر اور
 نا مکتب اچىش تىشىغا كىرىشكەن. بو
 خصوصدا خلق كلوبيغا مخصوص ادبيان

كچمىسى اوپشتورولغان. بلقس خانم
 طرفىدن آتشن نطقلار سوزلەنگەن و
 هر اداره نامىغا اعانەلەر بىغىلە
 خاندور.

كولا حاكم ادارىسىنىڭ اچكى مجلسىدە

(كولا خبرى) 18 - غنوار
 كچ ساعت برده حاكم ايشخانە يره ايكنى
 حاكم ب بولوم باشلىق، سودچى و بو
 غالترخاننىڭ مەبرى بولوب 8 نفر كشى
 نك قاتناششى بلەن مەم صحبت مجلسى
 اوزدورولمىشور. مذكور مجلسكە حا

كم عبدالقار ظامرى رياستك قىلب
 «نايه خەمىنىڭ ضرورلكى ادارنىڭ اچ
 كى و ناشقى خەمىدەنى اوتوق و كە
 چىلكلەر، بو حقدە خەمچىلەرنىڭ تور
 لى كچىلكلەرى، بونى توگەتمەك او
 چون بارلق فكرنى اورناغا المانك
 چايشامانك ضرورلكى...» نى توشە.

(باشى 1 - بندە)

عسكرى حقوق، خارچى سياست مركز
 گە باغلىق بولماق شرطى آستىدا اولكە
 نك اچكى رىشلەرنى اداره قىلىشنى بون
 شول برك خلق قولغا تاپشوروش
 دىمەكدور. بىز بو چارەنى اولكەدەنى
 مات مەسلىمىنى توب اساسى ايله حل
 قىلىش چارەسى دەپ ايتامز. بوگون بو
 چارەنى اجرا قىلىش دخى بالدير دىسە
 شو چارەنى اجرا قىلىشقا وعدە برىپ
 خلق كوكايگە بىر ايشانچ اورناماق
 لازم.

موروب اوتكەندن سوك قىزغىن، مذاكرە
 لەر نتيجه سىدە توبەدەنى قرارلار قبول
 قىلمىشور. 1 - عداليە خەمچى -
 سى معصوم بكنك خەمىنى اوستىدە عدل
 سزاق اشلەر كوپ دورولگەنلىكن خذ
 مئۇدن قالشوروب اورنىغا ايگم برىدىنى
 بلگولەش. 2) اورومچى عداليە محكمە
 سىدن سودچى اسماعىل بگنى خەمچى
 من قالدوروب اورنىغا باشقا خەمچى
 ايدىرلگەنلىكى حقىدە علاقە كلگەن بول
 سادە او خەمچى حاضرغەچە كلمى ادا

بوگون قورولغان حكومتنى نىچلق
 اوچون قورولغان حكومت دىلمەكدە.
 نىچلق دىگەننى بر حكومت تىشكىلىنى
 اوزگەتمەك ايله وجودقا چىقارغالى
 بولمايدور. نىچسزلققا آلب باراندورغان
 سىبلەرنى و كچىلكلەرنى بولغانق ايله
 حل قىلغالى بولادور. شونك ارچون
 نىچلق لازم ايكن اوستون سىياسى چا
 رلەرغە كوره آساسلق مسئلەلەرگە كوز
 تىكەك لازم.

رەنك سوراقتىسى بلغوز قالىب خلقى
 دعراسى كىيىنگە سورولگەنلىكن تىزدن
 علاقە يوللاپ آلدوروش، 3) عداليە
 بولوم بوغانترى لوجىوز دىگەن 6
 ايلق حسابتنى اوتكوزوب برەمەدن او
 رومچىگە قاچىب كىتب حسابات ايشى آە
 ساب قالغانلىقتن اورنىغا ادارنىڭ 2 -
 درجلك كاتىپ لىبوگوننى بلگولەش
 4) فوق العاد قىيىنچىلقدا قالغان 12
 نفر خەمچىگە خلقلەرن يارم اورنىدا

ارتون آلب برىش 5) ملك بىگى بوز
 بىگىلەرنك خەمىنى تىشكىلە سالىش
 اوچون ادارەنك برك مخابرىيە رەبىرلىك -
 گە عبدالرحمن سەلىمىنى ئابلگولەش.

6) خەمچىلەر اچىدە خەمىتىگە تىرىشقا
 لارنىڭ درجىسىنى اوستورونىش، سوست
 قا اغوچىلارغا قانئق اگا، بلان دوروش
 برىش. 7) ساچقىلەرنك تىرىپ انئقا
 م و مەاملەسى باشقى بىرلەمغانلىقتن
 ساچقى باشلىق بوا، الدين نوب خەمىتىدن
 ئالدوروب اورنىغا عطاالله قارىنى بلگو
 امش 8) ناحىەمزدەنى عسكەرلەر خاقە
 لەردن اتمان اوتۇنمە بك آز حق بر
 گەنلىكن بونى اورومچى باش خەمى
 شتابقا علاقە آرقالى معلوم قىلب يول
 يوروق سوراش 9) ادارەنك اچكى
 خەمى تىرىمىنى باششىلاش اوچون خذ
 مچىلەر طرفىدن نوبچى تورغوزوشقا
 اوخشاش بر قانچە قرارلەر كورولوب
 مجلس كچ ساعت 4 پارەدا بايلىدى.
 محمد اسماعىل

XXXX

قىسقا خارچى خەولەر

(شام) سوربەدەنى فرانسە مانئا
 اندرەسىنى بوق قىلغانن كيين مالى
 قالدوق حسابلارىنى تونگون توگەندى.
 (كابل) مصر و يهودى مذاكرەسى
 مە بەنە قىيىنچىلىق توغولدى. باش بولارنى
 كىلتتورمەك اوچون خەمى كىشمەكدە دور.
 5) كشمىر كومىسسونى دائىمى مئاركە
 پلانلارىنى حاضرلاپ پاكستان خارچىە
 وزىرى ظفرالله خان بلەن كوروشدى.
 6) كاردىنال مین سن تى نى مچا
 رستان محكمەسى موب قاماققا و ماللا
 رىنى مصادره قىلىش و مدنى حقلەردن
 محروم قوبوشقا، يولداشلار بىن تورن
 كىشىنى 8 يىللق و آلتى تىشىنى تورن
 يوللق قاماققا حكوم قىلدى.
 (پاكستان) بوگون بولشمە دولتلەر
 مجلسىدە روسىيە مئالى دولتلەر آرا
 قورال آرىتىش قىلمەكشى تاشلادى و
 بو ايشىنى مارتنىڭ آخىرلارىغا قدر تاممالە
 لاشتى اوتۇردى.
 8) نونوگون نىل درباسىنىڭ آغزى بىكر
 و مېترانەنك جنوبى ساحللارىدا قىمى
 تىق تاشقىن چىقب 7 كەمەنك اولومچە بو
 و نورغون كىشىلەرنك باردار بولوشىغانغىش
 شىب بولدى.

اچکی و تاشقی خبرلەر

(۳ نچی و ۹ نچی فوئال رادئو خبرلریدن)

موافق شرط استییدا صلح طرفدارلئی

(کاتون) سونکو کابینهسی برنهی مجلسینی تونوگون کانتوندا اچیب حکومت موقدن کانتونها بوئکله نکلکیتی اول کلملر وعسکری اورونلارغا اعلان قیلشقا قرار بردی. نانکینده مو کابینه بلش کاتبلیقی طرفین بر حکومت ادارسی قوروشقا قرار بردی.

بوئلدور. لی زوگ رین موافق شرط بلغن صاح قیلماققا قولیدن کلگه نچه ایشلمیشی و موافقتسز شرط بلغن صاح طرفه ناری ایبه ملکینی سوزلیدی. کومونست لار تورن وکیلدن شاولیزی و گینرال جلال جی جولانی قبول قیلشنی بیله دیردی. لی زوگ رین شانخه یگه باردی و غیر رسمی وکیلله بلغن سوزلشمه کده دور.

(کابول) چین جهله بریده سوقوش

— (***X***) —

سنالیمینشک ایتقانلاری

(کابول) ستالین «آمریکا بلغن دن یا صلحی اوچون بر توغنام توزوشکه حاضر دور. اگر غرب دولتلر غریب آلمان دولتی قوروشدن واز کچسه بر

لین محاصره سینتی آلب تاشلاشقا نیاره ز» دیدی ترومان ایله کوروشوش حقیقه ستا لین آمریکاغا باریش اوچون ساغلقینشک اوچقوسفر یگه موافق ایبه سلکیتی ایتدی.

یهودی حکومتی

(پاکستان) تورکیه تاشقی ایشلر با قانی نجم الدین امدی تورکیه نکلک فسلطین یهودی حکومتیگه فارانا توتقان سیاستی نی اعلان قیلدی و دیدی که: «تورکیه اسرائیل حکومتی مدمیتوانه دولتلر ییدن بری برلغانلقین حرمه قیلادور. و مم تورکیه برلشکهن دولتلردن بری بول

قارشییدیدا تورکیه خانلقدن یهودی حکومتینی تونوشقا مجوردور و عینی زماندا تورکیه عرب و یهودیلر اوچون توتوب کلگن سیاستی نی هم اوزگرتمهک ایستهمه یندور. تور کیه نکلک آرزوسو فسلطین مسئله سینشک بی طرفلک بلغن حل قیلشیمین عبارت دور.

ایکی اراده کی چیرهاش مسئله لهر

(پاکستان) مولاندا حکومتینشک کله چک ییلیدا ایتدونیزیبالک استقلالینی تونوش اوچون برگن وعده سی حقیقه ایتدونیزیبا لیدرلری حاضرغاچه هیچ نر سه دیه مدی. شونداق بولسا، موکاز نو باشلق ایتدونیزیبا لیدرلر یگه در حال نام آزادق بریلمهک شرطی استییدا مولاندا حکومت وکیللری بلغن پانا

سوز اچیشقا نیار ایبه نکلکیتی ییلدوردی. مولاندا حکومتینشک بر سوزچسی مولاندا و ایتدونیزیبا آراسیدانکی حاضرقی وضعیت حقیقه سوز قیلشندن تار قینب ایتدی که: «جمه وریت باشلقلاری بلغن حکومت آراسیدا اوتکهن یلمه کچی بولغان مناکره نتیجه برمه گونچه باریش سوزلشیمس ممکن ایبه س»

*** X**

چیکیندورولدی

(پاکستان) برما رانگونشک 1۰ میل شمالیدا اینسین محاذیدا قانلق سوقوش دوام انمه کده دور. خزرگه کوره حکومت عسکرلری اوچقو و اغیر قورالار نایاردمی بلغن قانتق هجوم قیلب اینسین شوق بوگون بوتونله قایتوروب الغای یاقو اغتلاشچیلارنی آرقانا چیکیندورولدی که موفق بولغان دور.

ساغلق کونفرانسی

(آنقره) دنیا ساغلق کونفرانسی قاهره ده اچیلدی بو کونفرانسقا تور کیه، عراق، مصر، سعودی عربستان، سوریه، لبنان، اوردون، ایران، پاکستان اعضا بولوب قاتناشدی. انگلتره، فرانسه و یمن مشاهد وکیللر ایپهردی دن یا ساغلق برلکینشک اورنا شرق بولو می اسکندریه ده قورولوشقارار بریلدی.

بیر مهاهده مجلسی

(پاکستان) بوگون لوندوندا اوستریا صاح مهاهده سینتی امضالماق اوزره مجلس توپلانیدی. بو مجلس اعضالاری روسیه، آمریکا، فرانسا و انگلتره وکیللر ییدن عبارت دور. بو مجلس اوتکهن بیئل مارن آیدیدا اچیلماقچی بولسامو، اما او کونلره اعضا دولتلر آراسیدا بو حقه ده اختلافی کوب بولغانلقین تا خیر قیلنغان ایدی.

بو کوهو نسیمونشک بو نچجی

صحبتی

(آنقره) فسلطین اوزلاشئورما کوهو نسیمون اعضالاری یهودی خارجه وزه ری سربوک بلغن کوروشوب قدسی مسئلمسی و عرب مابهلر ی حقیقه سوز لشدی. بو صحبت اوزلاشئورما کوهو نسیمونشک یهودیلر بلغن برنهی صحبتیدور. آمریکا خارجه وزیری رو دوس کونفرانسینشک آمریکا حکومتی نظریه ک مهم ایبه ملکینی مصر حکومتیگه ییلدوردی

سواریت نوناسیغا جوان

بریلگونسی

(کابول) نووونچ خارجه وزیری لائزیه آمریکا خارجه وزیری دین ایچس بلغن مناکره قیلدی. یه نه آنلانیشک بر لکیگه قوشولوش و با قوشولماسلقی حقیقه مناکره که دوام قیلماقچی ایکن. لائزیه آمریکا صحبتین قایتانیدن کین ساویت نوناسیغا جواب بریشی سوز لیدی.

بوغدای کونفرانسیدا

(واشینغتون) واشئغتوندا توپلان خان بوغدای کونفرانسیدا بوغدای سا قوچی و الفوجی ملتلر آراسیدا بوغ دای یهانی حقیقه کلیشه امضالقی حقه دی. چونکه بوغدای الفوجیلار ایچیه ده انگلتره توبن بها قوبولماقینی طلب قیلسامو بوغدای سائقوچیلار دن آمریک و ساویت وکیللری دوتا ناراضلیق ییلدوردی. ساویت وکیل دنیا بو یچیه ساتیلادورغان بوغدایسن قاضیتی چیکیندورولدی. ساریسی بیلسدور دی.

اق زامباقلار مملکتیده

سنلمان

چار برنجی ایکسائرننگ ساغلامی
دا فین حرثینی یوکسلتمکچی بولغان
لارنک باشیقا سنلمان دیزگن بر نانچه
قان ایدی، بومناسیت بلهن بو ذاتنک
حیات و فعالیتت حقیقه بر از معلو
مان بیرهلی:

یان بیلهم سنلمان 1806نجی بی
لمی 12نجی مایندا ستوکولومدا توغول
شان و 1881نجی ییلی 4نجی اییول
دا نالساکری! وفان قیلغاندور. بو
ذات اوز زمانینک بیوک بر عالمی چوق
قور بر فیلسوفی و مشهور بر سیاست
چیسینی ایدی. فقط بو آدمکنک ای بیوک
شورنی، فین حرثینی یارانقوچی خلق
معلمی بولوشیداتور، سنلمان و آرقا
داشلاری ملت معلمی صفتی بلهن ایش
لمه ایشله میلک بر بانقافلی مملکتین
اق زامباقلار (بنهفشلهر) مملکتیگه
آیلاندوردی.

بو بیوک فیملاندالیق بیتون حیایدا
شو حقیقتینی یورداشلارنک میکهسیگه
اوزلشتوروشک تریبشیدی: «فیملاند،
دانما روسیه و اسوج طرفین باسیب
آلینش تهلکهسیگه معروضدور. کوچ
ملک و مدنیتک خوشالاریقا فارس
مقاومت قیلا آلیشی اوچون حرث چه
من اولارن بوفاری بولوش لازمدور.»
سنلمان «سایمه» عنوانی بلهن نشر قیل
غان بیر غزتمسیده یورداشلاریقا دا
ثما شو سوزلهرنی قایتا قایتا ایثار
دی: «ناچان بزنگ کیچک ملتیمز اوزنک
چورک خوشالاریمن هم اوستون بر من
دینک ایگه بولسا، او چاقندا تهلکه بو
قایتیلغان بولادور.»

قیلهر اوزون یللارا، ملی حرثلهر
نک کللمیشی و اوسوش اوچون ای
لمهی و بوتون اوروهانک کوبلکم من
ملکلهریمن هم بولسک بر مدنیت
چدسیگه اهریبدی. شوندا قیل قچوک
و کیچک خوشالارنک قولوندا حق
حریت و استقلاللارنک بولمالتش
لمکسین قوتولدی.

سنلمان یاکی توغولغان من منور
لهرنک الک گوزل بر مثالیدور. بو
ذات ر قانچیلارنک باش مقام، پاپاس

آدوانک و مامورلار بلهن برلکده خلق
صغی آراسیدا معارفنی بابیش و کوچ
لمتدوروش اوچون بر امل صلب ستم
رنی اعلان قیلدی. بولار دهر ایدی:
مور بولماق، مولدا موافق کیم،
کیچک، فالپاق کیمک، اوچاسیقا گولک
کولمک آرتماق دیگمنن عبارت اول
ممن، منور زومره ملتک دیماغیا اول
شامدور. مات سزنی، بلخی، اوقوب
چقاندن کین کوپ آلیق آلیشقا اول
بولسون، آقشالاری قوهوخانلهرده قار
نا و یاکه دوینو ماساسینک پانیدا اول
توروب اویناسون، کولسون دهر اوقون
حایبور. بونداق قیلغوچیلار حقیقی
منور ایمدور. اولار منورلرنک اخلاعت
لمهریدور.

اوقومشالارنک مەممەسی، ملی ذا
ذانی کللمیشک، ملی وجدانی اوخانشقا
مللی ارادنی کوچلندوروشک بورچلق
دور. صحرالارغا، ایشچیلهرگه و ییزا
خالقینک توبهسکی قانایمقا قانداق قیل
خاندان تخیمو باشی باشایدورغانلار
نی اورگتیکز!

ملتنک حیانتک قیمتینی بیلشنی و
بوننی ساقلاشنی اورگتیکز. بزنگ بو
چوروک وطنیمزده هر بر ییزالق و
ایشینک تخیمو راحت، تخیمو ساغلام
تخیمو موافق بر حیانت کوچوره اولور
غانلقینی اکرهتیکز.

ملتنک قانداق ایشلمشک لازملیقینی
اورگتیکز. آرزاه و هوختا بولوش
بلهن تخیمو اوبدان بولغان مکانلارنک
قانداق باسالادورغانلقینی کورسهتیکز.
اوزنک و بالالارنک ساغلاقلارنک قانداق
ساقلاندورغانلقینی ارکنتک خائوتما و
خائوننک ارکنتک قانداق معامله قیلادور
غانلقینی و بالالارنک قانداق تریپلعهنه
دورغانلقینی اورگتیکز.

ملتنی، هر ایشین اوز وقتیده قیل
لشقا، انتظام ایچیده ایشلمشک کوتوک
توریکز اوزلهرنک و باشقالارنک حق
قیغارغایه قیاشنی اورگتیکز.

بوتون بو ایشلهرده ملتنک باشلاب
اوزیکز اورنک بولیکز! اوز آرازدا
و خلق بلهن بولغان مناسیملهریکزه
نک تریبهبیسی بولیکز.

بوتون خودمیشی چولک بر عائله
دهب بیایکز. بوتون وطنک هم شوکوز
بلهن قاراگز. اسله نرک، الک فقیر کو
مورچی، بقال و خدمتچی نول خانون
هم ایچیده بولغانی حالدا بوتون فین
ملتنک افرادی سزنگ آغا اینیکز، ایگه
چه سیکللمیزیکزدور.

بولارنی تریبه قیلماق و مدنیت
خصرصدنا الک اسکی ملتنلرنک قناریقا
قوشماق سزنگ وظیفه کزدور.

اونوتمازک، ملتک جوانتی، بوزوف
لمقی، بیهوراشقی، خستملکلهری، سفا
لی، بولارنک مەممەسی اوزیکزنگ عیبی
کیز. اوزیکزنگ قیامتیکزدور.

مانا بو بوش، اون فین معلمی،
ماموروی دولتوری منورلهرگه هر وقت
شونداق خطاب قیلار ایدی. و بو مض
خوندا بازولار بازار ایدی. بولار نک
آراسیدا فعالیت و حرارتی بلهن سنلمان
الک کوپ کوچ قیچارور ایدی. قیش
کولهری «سکی» دیگن چاققار بلهن
ارنه یازدا و یازدا بولسا، قییق بلهن
یاکی یایاق یوروب فیملاندانی بر باشی
من یهنه بر باشیقا، آیلانل و خلقنی
ارشاد قیلار ایدی. اورمانلاردا و تاش
کانلاریدا باش یاکی قیری عقللق آدم
لهرگه بولرقان همان مصاحبهگه کرشهر،
کتاپ تارقانار. آدریس لارینی آلا و او
لار بلهن مکتوبلاشار ایدی. سنلمان
هر بارغان قاراغور بولورسا بر
قانملغان مسئلهنی چالاندورار ایدی.
کوپونجه شونداق دهر ایدی:

بوتون مملکتینی سوغاریش اوچون
ایکی، اوج دریا ییشمه بوسور. الک کیم
چک بر توخوی کیمتهکی هم، کول، بو
لاق و یا دریغا اوخشاش بر سو من
یچیمگه محتاجدور. ملتک معنوی سوسز
لقنی هم شوکا اوخشاش. هر یرده مل
نک فانوسونه ایجه اولدورغان جانلق بو
لاقلاری بولوشی لازم. (دوامی بار)

تورک بیوکلمری و تورتک آتلاری
لاش - بوتون قیریملارنک قانداقلارنک باشقار
نک چچک دایالارنک دایتمدوره بولار اوچون
زان دیوهل دور.

تالاش - قیریملارنک اسکی خاللارین بونک
قیلور.

تالاش - اسکی تورک ارمک خاللار دور
اللی - اوقور یازولریدا اتمک منور و قیش
تالاش - قاراشانک قیمتلهر کزدور.

البتکین - میما اوچقلارینن دیریمینک وقت
عسکرلهرده قمنزدان بولغان دومشیکندا بولغان
غزادا مؤز علیق که اسیر توشکنن و کیمیش
لمی الب کتکیننی آزاد قیلغان الب تکین
نیکه قدر قورالندن اریضا قاندهور.

اوج اسكاندیناویا

تولیننك انفاقی

(لوندون) اسكاندیناویا دولتلری
دنی دانمارکا و نورویج آنلانتيك بېر
لكیگه كېرىشى خواملایبور فقط سه
ووج بونی خواملاناقلنن، بو ایكی
دولت جسارت قیلامایبور. بو او
چون هر اوجی آنلانتيك بېرلكیگه كېر
مهمن آیریم بېر اسكاندیناویا بېرلكی
فوروشقا قرار بردی.

(یاگی دملی) دانماركا باش وزی
ری غزته مخبرلریگه: «دانماركا،
اسویج و نورویج اوج دولتك انفاقا

كلگن نقطه لری شودور:

1 - بو اوج دولتكه سرتن هجوم
بولسا بېرلكده مداخله قیلا دور.

2 - اگر اوج دولتن بېرلكه سه
رتن هجوم بولسا، همه سیگه هجوم
بولغانا اوخاشش بولادور.

3 - خارجدن یاردم آیدشا همه
سی بېرلكده حرکت قیلا دور. بونتن
باشقا انفاقا كلگن نقطه لره بار. بو
نقطه لهر مداخله آستیدا دور «
دیدی.

بیوین بلهن كوروشوشلر

(كابل) توركیه نك خارجه وزی
ری نجم الدین ساداق لوندونغا باردی.
خبرگه كوره آنلانتيك بېرلكی حقیده
بیوین بلهن مذاكره قیلاماقی ایلمش.

(آنقره) نورویج خارجه وزیری
لانكا بوگون آمریکان قایتدی و لوز
سوغا باریب بیوین بلهن مذاكره قیلب
آندن كیین اوز بورتیغا قایتقوسیدور.

تورنلر كونفرانسی

(آنقره) لوندوندا دوام آتمه كده
بولغان آوستریا صاح آكلاشمامسی حقی
ده 4 لهر كونفرانسی دوام آتمه كده
لاما قاندا دور.

دور. ساویت و کیلی بوگوسلاویانك
آوستریا اوستیده کی دعواسینی یاه
لاما قاندا دور.

مهاجر و بېرلكلر مجادله سی بئدی

(كابل) باش وزیر محمود خان
آقسانستانك شمالیدای قانغان ولایتده
مهاجر و بېرلكلر آراسیدائی مجادلنی

بئدورمهك اوجون مذکور ولایتك باریب
ایكی طرف بلهن سوزله شیب بېرلك و
انفاقا اورونلاشتوردی.

مجارستان حكومتینك طلبی

(كابل) مجارستان حكومتی آم
ریكا حكومتین آمريكا سفیری سیلون
چین و حربی آتاشه سینى قایتوروب
آلیب كتیشنی و باشقا كشیلرنی بو
وظیفه گه بلنگوله شینی طلب قیلدی.
چونكه بولرانك كاردیتال مین سزلی نك

حركتلریده قولى بار ایلمش. آمريكا
حكومتی بولارنی واشینگتونغا چایریش
و اولارن معلومان سوراشنی قبول
قیلدی.
لكین اولارنى ایشدن عزل قیلیش
نی رد قیلدی.

تروهاننك یاشی حربی هشاری

(آنقره) اوزوندن بیری حكومت
ایشینن چكیلیب دارلقون مدیری بول
قاندا بولغان گنرال ایزنهورنی ترو
مان اوزیگه حربی مشاورلققا تعین

قیلدی.
گنرانك وظیفه سی ترومانغا مشاور
لق و آمريكان ارکان حربلریگه بولیو
روق كورسه تمه كئور.

قسقا خبرلر

(كابل) قاهرده مسلمان قونداش
لار جمعیتینك رئیس شیخ حسن البنا
غا صوفدجیلر طرفینن اوق آیلپ
یارالندی و خسته خانده وفات قیلدی.
... برما دا اینسین ناحیه سیده
حكومت عسكركلری كارین ملتینی آر
قاغا چكیندوروشكه باشلادی.

... پرونگالدا رئیس جمهور ساید
لامی باشلادی. تخف نتیجه سی معلوم
ایمیس.
(پاكستان) ایندونیزيا باش وزی
رل محمد حنا «موللاندا» حكومتی
اگر تمجاق ماسینك قرارینی اجرا قیل
ماسا، ایندونیزيا حكومتی موللاندا

حكومتی بلهن هیچ بېر مذاكره گه كېر
مایدور «دیدی.

... ایته بلهن پاكستانغا بېر تجارت
هیئتى كلدی. بولار تجارت معامله سی
توزمك اوجون مذاكره قیلاماندا دور.

(آنقره) شمالی مالدونیا دای
فلورینا شوریده یونان نامونستلاریدن
بېریم باشی باشلق 880 كشی اسیر آلمندی،
(كابل) حكومت قوللری یاه

زینك شمالیدای یزله ریدن نانکین و
شائغی آراسیدائی یزله رینی بوشانیب
جنوب یاقادا اورونلاشدی. نانکین،
شائغیگه حكومت 80 میلك عسكرنی
جنوبدن آلیب كیلب بېرله شوردی.

... لوندوندا آوستریا صلح معا
مده كونفرانسی بوغوسلاویا دعواسینی
ایشیشكه قرار بردی.

... ایندونیزيا دا جارانك غریبه
و سوم اتزادا جهه ریتچی عسكركلر و
موللاندا عسكری قانتیق سوقوشماندا دور.

... برما دا حكومتك دگز و هوا
قوللری بلك یاردمی ایله حكومت عسك
لری اینسین نك كوب بولرینی قایتا
ریب آلدی.

(آنقره) آوروپا بېرلكینی قورماق
اوجون چورچیل، سبگ و دوگلسپری
هبت باشلقی بولدی و بو آی سویتا
بروكسلده بېر توپلانتی توپلانماقچیدور.

... فلسطین اولاشتورما كوم
سیونى قاهره گه باردی و بوگون مصر
باش وزیری ابراهیم عبدالهادی پاشاه
بلهن كوروشدی.

... تمجاق مجلسی بوگون كوریا
حكومتینك بېرله شكمن ملتله قورومغا
اعضا بولوش تیله گینی و فلسطین مها
جرلری مسئله سینى مذاكره قیلدی.

اوخشوروش

اورتا و عالی مکتب اوقوغوچیلاری
نك اقتصادی قینچیلیقینی كوزده توتوب،
اولارنك غزته ن قانلانیشینی اوجون ادا
رهمز اولارنى آرزان بهادا غزته زگه مه
تری قیلیشنی قرار قیلدی. مکتب طر
قین بېرلكگن گوانامه سی بلهن اداره گه
كلسه بوگونكى آبوناه بېرلكینگ باریمی
النیب، غزته زگه ایسته گن مادیجه مه
تری بولا آلفوسیدور.

اورتا و عالی مکتب اوقوغوچیلاری
نك بو فرصتنی غنیمت بېلشینی توصیه
ایته مز. اداره

مىدىرا: مىسى اب تىكىن باش مىحرر: ۱. دىقرا

بۇ خەلقچىمىز

بۇ ھەلىقچىمىز

بۇ ئىنسانىيەتچىمىز

بىر دوللار نەگە بارىپ توختار؟

يورتومىزدا دىنيا ئارىخىدا كورولمە گەن بىر تولقى « دوللارچىقاق » يولى كىتىپ بارماقتا دور. بو دوللارنىڭ تىرى قىيانىغا ھىچ نىرسە يىتسە ئالمايلىورغان ھال ھا كىلىپ قالدى .

بىر نەچە يىل آلدىندا بىر ياپراق كالىند بىر دوللار ھىسابىدا خىرجەلەنگەن بولسا، بوگونكى كۈندە شول بىر ياپراق راق كالىند 6 مىليون دوللار ھىسابىدا خىرجەلەنمەكە .

آقچا تۈزۈمىدەكى بو بىھران بىر نەچە دولت ايجىندەكى ايجىكى سوقۇش ئاثيرىدىن بولسا، ايجىنچى طرفىن اول كەلك مالىيە سىياسىتىنىڭ تۈزۈك بولغا قۇ بولماغانلىقىدىن بولدى. اگر بونىغا تىز چارە قوللانماسا ايكەن، جىمىئىتە مال نى مالغا تېگىشىش، پول ئونمىسلىق ھادىسى كىلىپ چىقاردور. ساننىڭ اوسو شى صىفىتنىڭ اوزگۈرۈشىگە اىلىپ بارا دور، دېگەن بىر فىلسفە بار، اگر ساننىڭ اوسوشىگە چەك قويولماغاندا، بو او سوش صىفىتنىڭ اوزگۈرۈشىنى بو جودقا چىقارادور .

حاضر جىمىئىدەكى خەلق مال بىھاسى اوسوب كىدى دىيور، اصلدە بو مال بىھاسى اوسىكەنلىك اىمەس، بو واقفە پول بىھاسىنىڭ تۈبىن تۈشكەنلىكىدىن پىدا بولغان واقفە دور. بىر ياپراق كالىندنى 6 مىليون دوللار ھىسابىدا خىرجەلەش دېمەك، بىر دوللار پولنىڭ قىمىتىنىڭ 6 مىليون ھىصە تۈبىن تۈشكەنلىكىنى كور سۈتە دور. پول قوتىنىڭ 6 مىليون ھىصە تۈبىن تۈشكەنلىكى، ھۆكۈم مالىيەسىنىڭ 6 مىليون ھىصە زىغىلەشكەنلىكىنى كور سۈتە دور. شونىدەك ھۆكۈمنىڭ خەلق اوستىدىن 6 مىليون ھىصە كوزگە كورۈن مەگەن سىلىق آغانلىقىنى كورسۈتە دور،

عادى بىر مئال آلساق، بىر مىليارە پول خەلق قولىدا بىر آى ايلانېب يور گەن مدت ايجىندە او پولغا ايتىك باشىدا بىش يوز جىك اون كلسە، اى آخ رىغا بارغاندا، بىر يوز جىك اون كىلە دورغان بولوب قالسا، اورنادا يوقالغان تورى بوز جىك اوننى، شو پولنى چىق قارغان ھۆكۈم شوراب آلغان بولادور. بو دېمەك كوزگە كورۈنمەى ھۆكۈمىتكە ئولونۇدورغان سىلفىورە بو خىل آقچا بىھراندىن كىلەدورغان خەرفىن قورۇل ھاق اوچون پول تۈزۈمىنى تىزدن اوز گرتىپ، مالىيە سىياسىتىنى تىز بولغا قۇ ھاق لازم. بو ھىقدە بىزنىڭ فېكرىمىز:

- 1 - پول دېگەننىڭ چىكى بولادور، يوز مىليونلوق بايلىققا ايكەن، شو يوز مىليون دوللار ايجىدە تىجارىت قىلا دور. اولكەتدە 4 مىليون آدم بار، 4 مىليون آدم بىك كىمىش، دېمەك بو اولكە نىڭ بايلىقىغا قاراپ، شو نىسبەتدە پول چىقارماق لازم. يانا شو پولنىڭ قىمىتىنى ئوتتوب تورادورغان بىر اقتصادى كوچ آرفادا ترك بولوب تورماق لازم .
- 2 - 450 مىليون خەلقنىڭ مالىيە قوتىگە آساسا چىقاريلغان پولنىڭ بو 4 مىليونلوق رايون ايجىگە چەكسىز آقېب كىرىشىنى چەكلەمەك لازم. دوللار چەتدىن ھەم كىرسە، اوزىدىن ھەم چىقسا، قاز ھاق قىلىپ بو يورتدا دوللارنىڭ قىمىتى نى ساقلاش قالغالى بولادور. چەتدىن كىرە دورغان كالىند اچقانى چەكلەمەك اوچون اولكەك ھۆكۈم چەتدىن كىرە دورغان پول بىدلىگە مال اىلىپ شول مال ايله اولكەنى تاھىن ائەمەك شو مال بىدلىگە اولكەدىكى مەركىزى ادارەلەر نى اولكەك ھۆكۈم تىجارىت بانكىسى آرفالى اولكە آقچاسى ايله تاھىن ائەسە،

اولكە آقچاسىنىڭ قىمىتىنى ساقلاپ قالغانى بولادور. بونداق بولغاندا، مەركىز آقچاسىنىڭ كورسىغا قاراپ اولكە دوللا رېنىڭ كورسىنىڭ توشوب بارىشىغا بول قالمايلىور. شونىدەك اولكە مەزىن داخىل ايله سودا قىلادورغان سودا ئورلەر، اىچ كىرىگە پول اىلىپ بارماق مال اىلىپ بارىپ، بولماققا ھەم مال اىلىپ چىقسا،

3 - خىيات، پاراخورلوق ايشلەرە نى قىلى تارولاي، ھۆكۈم كىرىم ايله چىقىمى بىرلەر قىلىپ الماقى لازم. ھۆكۈ مەت كىرىم ايله چىقىمى بىرلەر قىلىپ آلا لسا، اوچاغدا آقچا باسامەن دەپ آوارە بولوب اولتوروشقا حاجەت قالمايلىور. بىر يىل باسېپ آلغان آقچىسىنى يوز يىللاپ ايشلەتە آلدور.

4 - اولكەك ھۆكۈم كىرىمدە باج غلەمە بولونوب اولتورماسەن تورلى زا رود فابرىكالار قوروب، ايشلەپ چىقا رىشىنى كىيەنېب، صىناعت كىرىمىنى قۇتە لمەنئوروب الماقى لازم. بونىڭ اوچون اولكەنىڭ بىرلىك صىناعتىگە زىيان يىتكۈزە دورغان چەت ماللارنى كېرگۈزمەسلىك لازم. كىزىلمە ماللارنىڭ كىرىشى، اولكە نىڭ مەنئە چىكىمەن، اىپەك ھىمەك صىناعتى نى خراب قىلادور.

بۇگون چەتدەر چىنە قاچا، سىرنىگە، ايتەك و باشقا ماللار تۈپ كىرىپ تور غانلىقنى اورۇمچىمالى چىنە، سىرنىگە، ايتەك زاوولارى اوزىنىق اوزى باغا المايدورغان ھالغا كىلىپ قالدى. احوال مۇنتىق تورام قىلار ايكەن، بىرلىك صىنا عىنى تىزى قىلدورامىز دېشىكە ھىچ او رون قالمايلىور.

5 - آرتۇقچە خىراجىتىنى سىقارماق لازم. اولكەنىڭ مالىيە قوتى و خەلق نىفو نىغا قاراپ اولكەك ھۆكۈم و اونىڭ ولايتلىك، ناھىيەك ادارەلەرنىڭ تىشكىلىنى (تۈمى 2 - بىتدە)

قوروق اون يىب اولتورائور

تونوگون توختى اسملى بىر خاندان بىر اوييگه كىرسىم، داستورخاندا پلا چاقاسى بىلەن قوروق اون يىب اولتورائور: بو نېمە قىلغانىكەن؟ دەپ سوراسام، اوننى پوشتوروب بېشكەك پۇل كۆرەك ايگەن، پۇل بوق دېدى.

نېمە اوچون پۇل بوق دېسەم، واى افنىم، بىزگە ايدا ايدا قارا خان مەنچى دەپ 180 مليون ايلق بېرەنور اويده 3 بالام بار بو پۇلغا آران بېر چاك گوشت كىلەر ايگەن، حكومت بىر گەن 45 چاك اوننى پوشتوروب نېمە اوچون ايتسا 15 چاك گوشت، 10 چاك ياغ، مياك چاك كور، كوك تان، مور دامان لازم ايگەن، حسابلاپ كورسەم اوننى پوشتوروب بېشكەك مەكىن ايگەن پۇل بولماغانلىقى، كور بولماغانلىقى ياغ، گوشت بولماغانلىقى اوننى بىمى نېمە چارە دەپ جواب بېردى. مە

(باشى بىرنى بىتدە)

قسقارتقاندن باشقا اورونسز، اهمىتى بوق بەھق بىر آرتوقچە ادارهلەرنى ئاھماق لازم. اداره دېمەك ايش ايشلەر دورغان چاي، آدم باقاورغان داراھا

بو نېمە گب؟ توشونه المادىم

عجب مىلياردلاب معاش آلاسيز ايگەن؟! آمريكانك رئيس چمهورىنك معاشى بىر ماپونغا يەمسە ايگەن، سزده بىر عاد دى خەنمچىگە ملباردلاب معاش بىرسە، بو سزك حكومتىكۆزدە بو نېمە دېگەن بايلىق!

بوق افنىم، سز توشەنمەسز، باش قا دولتە - دوللارنك قىمىتى. آلتون بىلەن اولچەنسە، بىزده دوللارنك قىمىتى كاغىنك اغىرلىقى اولچەنەدور. مثلاً: بىر نان الماقچى بولساق، شو نان اغىرلىقىدا پۇل تولەمەك لازم. دېمەك بو بايلىق ايمەس، سىز حيران قالغان بىر مايلارد 200 ماپونغا 10 چاك ماى كەلمەيدور دەپ جواب بىرگەن. مەخبر

اورومچىلك رحمت الله اسملى بىر حكومت خەنمچىسى بايقىندا خەنستان نك كالكوئا شورى كە بارىب قالغان. بو شەئى معلم كلىب رحمت اللهەن: - «سىز قايسى يېردىن كەلدىكەن؟» دەپ سورىغان. او: - «اورومچىدىن كەلدىم دەپ جواب بىرگەن. ھەن معلم: - اوندە نېمە اشلەگەنسىز؟ - حكومت گە خەنم قىلغانىم. - حكومتدىن ايتسا قانچە معاش آلاسز؟ - حكومتدىن ايتسا بىر مىليارد! كى بوز مىليون آلامن. - بو نېمە گب توشونا المادىم. بىز بىر معلم بولوب توروب ھەنستاندا دا بوز دوللار معاش آلامىز؛ سىز

اسكانىيىناويدان بىزگە بىر مەكتوب

الغا بارسقان بىر ئىتيا

اوج آى سورگەن ياز - قىمىتىنى ايتەلمەشتورگەن بىر مەلكت - توغولغان بىلىتى بىلمەسلك بىر جەنابت « سوادسز بىر ايسويچلك تاپىلدى »

ستوتىبولم - سىنتەبىر 1948

چەلمەردە آسراش و قوغداش اوچون قوبولغان يا بىر آدمىنى، يا بىر ساچچىنى تايا المايسىز. نە دولتلك، نە بىلدىز نەك گوزەتچىلەرى بولماغاننى حالدا بو يۇلەردە اويتاپ يورگەن بالالارنك بىر درختنك شاخىنى، حتى بوپورماغىنى و يا بىر گولنك غونچەسىنى اوزگەتتىنى كورمەم.

بىزارلار، كىتەر، شەرلەر، قىسقىلى مەلكتلك ھەر طرفى پاكزە. فقط بو پا كزەلك، تازلىق ايشلەرىدە بىلەنەك تا بولار قوبىغانلىقىدىن، ھەر كوچاغا، ھەر مەھلەگە اخلەتچىلەرنى تارقايتىپ، كىچە - كوندوز سوپورتىشەن بولمايدور، مىلى بىزا، مىلى كىت، مىلى شەر بولسون، اونى پاكزە تونقان خەلقنور. اسويچ بىر كاغىز مەلكتىدور. ستوتىبولم لىم خەلق، كونلك ايش - بىرلەرىدە كى مەاملە كاغىنلەرنى، ھەر بىرى يگىر مە، يگرمە بىش بىشەن عبارت بولغان

تخى 9 نچى آينك باشلارى، اما، ياز كىلەر - كەمس اوتوب كىدى. بىلىك نوققوز آينى قىشەدور. قالغان اوج آينى بولسا يازنى كوتوش بىلەن اوتوب كەن دور. بالخور اوتكەن بىل، اسكانىيىنا وبا اقبلىمى، نېمە اوچوندور، خويىنى اوزگرتىدى. اوج آى دېگىدەك ياز بولدى. فقطلا 50 بىلەن بىرى كورولەدەگەن بو « اوج ايلق ياز » آز قالدى كە ايسويچ اوچون بىر آفت، فلاكت بولماي، تىرلار قوروب كىدى. گوللەر نك سولارى تارتىلپ كىدى. مەلكتنك بىشلىكلەرى، سامانغا اوخاش سارغا يىپ كىدى. بو « اوج ايلق ياز » يەنە بىر آز صبر قىلپ اقامتىنى اوزارتقان بولسا، اوت - چوپ دېگەن نرسەلەر قالماي ايدى.

ستوتىبولمك ايتچىدە و اوپ چور سىدە تورلك چىچەكلەر بىلەن بىزەلگەن پاركلار، باغچالار بار. بو پارك و باغ

بىر قانچە يۇزمەك غزەمنى، خواملافا بىرگە تاشلابرسە، بو ىر بىر چوبلك آيلانار ايدى. خەلق بو ىردە قولدا تىرامباى بىلەتتىنى ھم بىرگە تاشلامايدى. * * * شەردن بىر آز چىتە پانداش سىرايىدىن عەظمتلك بىر بنا بار. بو « قوبلار و مەلوللار يورتى » بو بىك آرزان بىر ھق بىرىپ قوبلار مەلوللار او ىردە باقىلادور. بو كى سىرايلارنك كىچىكلەرى اسويچ ھەر طرفىگە بايلىغاندور. بو ياز، ھەر ھت باغدارىدىن بىرىدە كىزىپ بور ايسم. اسويچلك بىر دوستوم كولا قىرغاقىداكى چولپ بۇر موپلاغا، تىر نوغرا آتسام عصرى بىر شانو شاملارنك قورغانى (غا ايتىپ بارىم بو شانونك كولگە و كونلك نىرى كى اورمانلارغا قاراغان پاركىدا، سى اوروندوقلارغا پانتاىپ استى قىلپ ياتقان، بعضىلەرى دوستى موگداشا - موگداشا ايتىپ بو قىلىق و قىياقلەرى تۈزۈك، ھەر حاللارى بىلەن احترام كورسەتكە ساچلق خانىملار و ائىدۇلەر بار (دوامى بار)

تاشقی خبرلەر

(16 نچی و 17 نچی فیوال راینو خبرلهرین)

امریکا ملت مجلسیگه بیر لایحه

(نابول) آمریکا اعیان مجلس اء ضالاریدن 6 کشی ملت مجلسیگه «اگر آمریکا چین مرکزی حکومتیگه یاردم سون» دیگهن مضموندا بیر لایحه سوندی.

فکر الش لایحهسی

(پاکستان) یائی دملیده هندستان- پاکستان حکومتلریگه تقدیم قیلشقا حاضریلاش اوچون بلجیقا وکیل و آمره کما وکیلیسی بلسلسگ-ولسه دی.

ایندونیزیا جمهوریت باشلقاری بلهن

بیر کوروشوش

(نابول) بیرلشکهن ملتله قورو مینک ایندونیزیا هیئتی ارته یانکا آرا لیغا باریپ، ایندونیزیا جمهوریت باش لقلاری بلهن کوروشمه کچی بولدی.

نجم الدین ساداق پارسدا

(نقره) پارسدا تورکیه خارجیه و زیری نجم الدین ساداق فرانسا خارجیه وزیری روبرت سومان بلهن اونکوزگهن اوزون صحبتیده آروپا برلکی، آنلاز تیک برلکی و اورنا شرق حقیقه منا کره قیلدی. نجم الدین ساداق تورکیه نلک

اؤن ییلق بیرو طرفسزلك معاهدہسی اوچون

(آنقره) ایسویچ و دانیمارکا باش وزیرلری نورویچ حکومت آدملری بلهن کوروشوب اسکاندیناویا مشترک مدافعه مسئلهسینی مذاکره قیلماق او چون بوگون اوسلوفا کتدی. بو آرا دا نورویچ نلک واشکتون و لوندونغا با

هتار که شرطلهریگه

(آنقره) فلسطیندن قاچقان عرب مهاجرلار نلک سانئ 850 میلغا یئدی. بولار نلک قیین حالدا ایکنلکی شو در جده دورکه مر کون اورتا حسابدا 1500 کشی اولمه کده دور. یهودی ملت قسقا

خبرلەر

(کابل) برما حکومت عسکرلری ایروادی دریا بومدا اغتاشاچیلارنی آرقاغا قایتورماقدادور. * * * زودوسدا مصر و یهودی منا کورسیدهکی قییمتیلیق حل بولدی. فا لوجه منطقہسی مصرغا و یهودیغا برید مسدن آراچی وکیللرنلک مرکزی بول ماچی بولدی. * * * تنجلیق مجلسی جنوبی کور یارک برلشکهن ملتله قورومیغا اعضا

بولوش التماسینی سویت و اوکرانلاندن عبارت اینکیگه قارشئ بوقوری تاوش بلهن قبول قیلدی. * * * پوشیدا یاپون کابینهسینی قو روب تصدیقلاش اوچون گینرال ماکار توراغا تقدیم قیلدی. بو کابینه ۲۵ وزیردن عبارتدور.

اولکه خبرلهری

اجرا قیلینشی لازم بولغان بیر چاره

تورکستانلک مختائی یولریگه نارالا فان چین دولت عسکرلریگه اوی و مکان تالیب بیریشده بعضی انتظامسزلق لار نلک یوز برمسلیکی اوچون اولکلک حکومت طرفینن بیر چاره توزولگهن. والی محکمعلری و ساقییلیق قوماندان لقلاریغا ییلدورولگهن بو چارهنلک مهم مادهلری:

- 1- چین دولت عسکرلری اوی مکان لازم بولغاندا، شو بردهکی حاکم ادارہسی بلهن سوزلشمیش و ممکن قدر رسمق دائره لهره تابع اوی و مکانلار نی تالیب آلیش.
- 2- رسمی دائره لهره تابع اوی و مکانلار تاپیلماغان تقدیرده، زمین ابرگه سینلک رضایقی بلهن خصوصی کئیلر نلک جایینق ایجارغا آلیب اولتوروش...

صحیہ کادرولاری

طب دارالفنونینی پوتوروب نانکنه دن اولکه مرگه قایتقان پن چیلک کبی بش ذاتنی اولکه رئیس برهان شیدی 16 نچی فیوالدا قبول قیلب، مهم بولیوروقلاردا بولونغان. حکومت رئیس طرفینن چک آرانلک ساغلق ایشلارینی تیزدن چالانلاروروب بیوک موفقیتلر کورسہ تیشیگه ایشینلگهن و ایمن قیلن خان بو بش دوقتور، محبت امین بوغ را حضرتلری و باش کاتب لیو مولک چون افسدیلرئی شم زیارت قیلغاندور. یهنه بیر خبرگه کوره، ایچکی چینه گه تحصیل کوروش اوچون کتکهن 12 طبیبه اوقوغوچیلاری مم حاضر اوقوش نی نوگه تکهنلک، یورتیمز نلک ساغلق ایشلارینی باشقیلاش برمهک مقصدی بلهن یورتیمزغا کلکده بولسا کیرده.

ئاق زامانلار مەكتىپىدە

تربىيەچى مائۇرلار

5 نە

سىلمان خىتابىسىگە نىۋام قىلار
ئىدى:

— ھىم بولسۇن! ھازىر مائۇرلار نىڭ ھالى بونىناق ئىمەس، ئەستە-ئەستە تە ھەر ادارەگە اوز مائۇرلار ئىمەنى او رونلاشتۇرۇپ پائانمازا. ھا بولماسا قىلانن داداكى ايسوچىكلەرنىڭ ياخشىلارنى سايلايمز. بو زماننىڭ قىممىتىنى بىلىپكەن سز مائۇر بولغان بىرە وظيفەگە باشىدا باشلايلىق كونسۇن نازىتىپ باقى اصوللارنى تىنچ قىلىپكەن. اسكى ادارە شىكايەتنى تاشلاشقا. بو چىركى ادارە طرىزىنىڭ ھۆكۈمەت ادارەلەر بىرە ھىچ بىر نىشانىسى قالمايلىق! اھالى مەمۇرىيەت كلاسسى مائۇرلار خىلقىنىڭ خىتەنچىلەر بىرە. بىر ايش اوچون سزگە مەراجەت قىلغانلارغا سزنى راحىتسىز قىلغان باشىلارغا قاراغاندەك قارماشقا. قولىڭىزنىڭ كىلىپكەن ھەر قانداق كىشىنىڭ ايشىنى آسانلاشتۇرۇشقا. نىھايەت، مەمۇرىيەت كلاسسىگە ئىگەن بولماسا ايسىتەنچى قىلىشنى ايسىتمەگەنلىكىڭىزنى ئىمەس، قانۇنن و نىظامەن قىلىنمايلىقندۇر.

— بىلىپكەن، سز مائۇرلار مەكتىپى ئىز بىلەشكە مەمۇرلەردىن ھىچ آرقادا قالماي سز .
بوتۇن كىيىن سىلمان مەستەزى بىر

كولومبىرەش بىلەر:

— بىلەمىز، قانۇنسىزلىقنىڭ بىرە مەمۇرىي كىمەلەردۇر؟ سولايىنى تاشلاشقا، بو سولغا يەنە اوزى جىۋاب بىرەدى:

— بولار بىردىن بىر مائۇرلاردۇر. قانۇننى ايشىلەش بىلەن مەشغۇل بولغۇ چىلاردۇر. اھالىغا قانۇنلارغا اطاعت قىلمايلىقنى يوللارنى و چارلەرنى مائۇرلار اورگەندۇر.

— مانا شۇنىڭ اوچون، باقى قىلانن مەمۇرىي نەمىدىن اوتۇنەن. قانۇن آدەمەلەرى بولغان سز، مەكتەپ قانۇنغا اطاعت قىلىش تربىيەسىنى بىرەشقا! اھالىدا سىمىمى عدالت ھىسەلەرنى اويغاپكەن. بو خىتاب، سىلماننىڭ نىشانىسى و كىيىنكى خىتابىسى ئىمەس ئىدى. بارغانلا بىرەدە فرصت تاپقان ھەم مائۇرلار آراسىدا بو فىكرلەرنى ايتار ئىدى. نىتىجەدە اھالىنىڭ مائۇرلارغا بولغان ايشەنچى و ھەرمى آرتتى.

بىر ايكى نىسلىدىن كىيىن بوتۇنلەي باقى بىر فەن مائۇرلار سىنىفى مەيدانغا كەلدى. مائۇرلار عرفاندا و اخلاقدا بۆكسەلدى. بوتۇن دىنياغا نەمۇنە بولدى. ھازىر، خىلق ھۆكۈمەت مائۇرلارنىڭ ۋەجدى بىلەن ماختانماقتا و اولارنى تەقدىس قىلماقتادۇر.

قىشلاق خىلق مەكتىپى

ايسوچى ھۆكۈمەتنى زامانىدا ھەم قىلانن بىر اساسى تەشكىلات قانۇنى بار ئىدى بو قانۇن بويىچە قىلانننىڭ سەھىم دىگەن بىر مەكتەپ مەجلىسى بولۇپ اوزلەرىگە مەخسۇس پۇستىنا و پۇللار بار ئىدى. از ساندا اورۇ ھەم تربىيلەر ئىدى. قىلانن روس ھۆكۈمەتىگە اوتۇنەن كىيىن ھەم بولارنى ساقلاپ قالا آلتى. يالغۇز ايسوچىكلەر زامانىدا بوتۇن بو ادارەلەرنىڭ باشىدا ايسوچىك مائۇرلار بولار ئىدى. قىلانن ايسوچى ھەرىكىتىنىڭ اوسوشىدە خىلق بىر قورال بولۇپ سا قىلانن ئىدى.

سوۋىي دىيلىگەن قىلانن روس ھۆكۈمەتىگە اوتۇنەن كىيىن قىلانن بوتۇن بو اورۇنلارنى اشىق قىلماق و مەكتەپلەرنىڭ ايكە بولماق اوچون كورۇشۇش كە كىرەشەن. دىستەل ايشى كىيىن باشلادى. ئەستە ئەستەلاشقا باشلاشقا، اورتا و غالى مەكتەپلەردە ايسوچى مەمۇرلەرنىڭ اورنىغا فەن مەمۇرلەرى بىلگۈلەندى. شۇنداق قىلپ ئەستە-ئەستە قىلانن مەمۇر ھەم، دوقتور و مائۇر ھەم ئىشتىنە روشكە باشلادى.

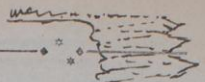
كچىك قىلانن اورۇنى ھەم مىلى لەشكە باشلادى. ايسوچىكلەرنىڭ زامانىدا

مەمۇرلەرنىڭ كورۇنۇشىنى قىلانن بىرەت ئىدى. فقط باش قوماندانلىق ار كان ھەرىيە و قوماندان ھەيتى ايسوچىكلەرنىڭ قولىدا ئىدى. ظامانلارنىڭ عىسكىرلەرگە بولغان مەمۇرىي ايسوچى اورۇنى سىداكىگە اوخشاش ئىدى.

ايسوچىكلەر قورمان بىر مەكتەپ، رىفورمىسىون (اصلاحات) زامانىدا كورۇنۇشقا و بىرەك پەنۇ زامانىدا اون ايكىنچى ئارىل ايسوچى اورۇنىنىڭ شان و شەرتىنى بوتۇن اورۇندا ايتىپ بىرەن سەك بىر مرتەبەگە ايرىشتۇردى. فقط او چاغدا ايسوچىكلەرنىڭ عىسكىرى قانۇنىنىڭ اقسۇمىدا بولغان ئىدى. مەمۇرىي عىسكىرلەر سىلالەسىدىن مەركەب خىسسى بىر سىنىف وچۇدقا كەلگەن ئىدى. بو سىنىققا مەسئۇل بولغانلار، مائۇرلارغا، تىجارلارغا و بوتۇن مەمۇرلەرگە ايلاندى. مەمۇرىي ئىشنى قىلانن بىر سىنىققا تونۇلور ئىدى.

ظامانلار، ايش وقتىدە تەلمەلەرنى ھەم كچىك (پاران) لار و قىشلاق خىلقى بىلەن باشقا ھىچ نەرسە بىلەن غەلەدار بولماي ئىدى. بوش وقتلەرنى بولسا، عراق ايجمەك، قازتا اويماناق و باكە تانسا اويماناق بىلەن اوتكوزەر ئىدى، كورۇنۇشنىڭ تەھسىلى نەقسان ئىدى. مەكتەپ چىققاندىن كىيىن ھىچ مەلۇمەت بىلەن مەشغۇل بولماس. ايجمەك و مىلى مەمۇرلەرى بوق ئىدى، يالغۇز غورۇننى قىلپ قىلانننى شاراقلاشنى بىلەر ئىدى. بوندىن باشقا پۇللارنى اصراق قىلار، دائىما اصل اوتىغورما (عىسكىرى كىيىم) لەر بىلەن بىرە، سالونلاردا اوس تالاق بىلەن تانسا اويماناق ئىدى. كورۇنۇش عىراققا باقى كاغىز اوپونلارغا مەتبۇلى ئىدى. عىسكىرلەرگە قوبۇل مەمۇر قىلانن، ھەم ظامانلارچە ھۆكۈم قىلار ئىدى. اوزىنىڭ تەبىرىلەرى بويىچە «قىشلاق او كوزلەرى» گە ھەزەت كوزى بىلەن قارا ئىدى.

سىلمان باشدا بولغانى ھالدا ياش قىلانن مەمۇرلەرى اورۇنغا مەمۇر بولغان ھۆكۈمەتنى بىردى. كورۇنۇش، اورۇندا عىسكىرلەرنىڭ تەلىم و تربىيەسى بىلەن مەشغۇل بولۇشقا باشلادى. (دوامى بار)

بز خلقچيمز
بز ملتچيمز
بز انسانيچيمز

اڤك

مدیر: عیسی الب تکین
باش مەرز: ۱. یوقرا

تیل 1949
فیرال 27

نلده ، اشده ، فکرده ، برلك !

۱۳۷۸ ربيع الاخر 29

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلامدور
پورتیمز تورکستاندور

246 یکشنبه قمتی : ایلقی - شوهرگه 1500000 اولکه دولاری

ملتچیلەر زادی کیمگه قارشسی ؟

(باشی اوتکن سانلاردا)

شونکدهک تورکستاندای تورکلر ناک ایلیم یاریب باشقان تورکلک حرکتی ناک ساویت توزومئیگه هرچ بیر مداخله سق یوق . ساویت دولتی توپراغیدا 7 - 8 رسپوبلیکا خلقتی تورک خلقی دیلوب ئوروغلق و ساویت دولتی قوروشقا ایشتراک آنکه نلەر یانا شول تو رک خلقی دیلوب ئوروغلق ، قانداق قیلب ساویت حکومتی تورک خلقتی یمان کورسون ! شوئی آهتیب اوتمهک لازمهک ، تورکیه دولتی ساویتلرنک یاخشق کورمهیدور غانلقی راس . بو یاخشق کورمهگه ناک ایکی حاکمیت اور تاسندای بیر قاریمو - قارشیلقدور . لاکین اورنادا ملی قاریمو - قارشیلق یوقدور .

بو ملتچیلەر تورکلک قیلار ایکن ، بونک ساویت حکومتیگه نیمه زبانی بار ؟ بولارنک قیلغان تورکچیلکی یالفوزغنه شرقی تورکستان تورکلری ایله چکلنه دور . بولارنک تورکچیلکی ، بوردای اوزون بیللق محکومیت و غفلت ایچنه مه ملی نامینی ، ملی ادبیاتی ، ملی قاریختی ، ملی بارلقینی اونوتوب دنیا دن آسان یوقالیب کتیش خوفی آلدیقا یاریب قالغان خلققه اوزینی تانتوش و حیال بولی ایله ممان بولینی ایزیب کورسونوش ، ملی ادبیاتی ، ملی مدنیتی تی یوقاری کوتوروشدن عبارت . بولارنک بو تورکچیلکی ، بوئون دنیا تورکلری تی بیرلشتوروب زور بیر تورک دولتی تی قوروش غایه سینتی کوتکوجی بان تورکستانق حرکت ایمهس ، بوگون بان تورکستانق قیلماق هم آخماق ، هم وجودقا چقمایبورغان بیر ایشدور . بو ناک وجودقا چقمانی اوچون دنبادا ایکی زور ایکی کچیک تورن دولتی بهنگو دهک بیر قوهن بولماق لازم . بوگون بو قوهتنک میکنن بری هم یوقدور . نظریه طرفدن بیر ملتنگ اویوشوب بیر ملی دولتی قورماق طلبی خطا بیر طلب حسابلانماسا ، اما وجودقا چقمایبورغان بوندای بان تورکستانق حرکتینک آرقاسندا ملتچیلەر عتم آوره بولون یورمهس . دیمهک ملتچیلرنک بو تورک لک حرکتی ، ساویت دولتیگه هیچ قاز نفاق بیر زبانی یتمهیدورغان بیر حر کتدور . اگر ساویت حکومتی راستنلا تورکلکی ایمان کوره دورغان بولسا ، اوچاغدا یالفوز ملتچیلرنی ایمهس ، بلکی تورکلک نشانهسی بولغان شرقی

تورکستان دیمهک نام و آی یولدولق بائراق ایله اختلال قیلغان ایلی انقلاب چیلریننی هم یمان کورگن بولوب قا لادور .

اینا بعضی بیر کشلەر ، « بو ملت چیلر ایلی انقلابچیلری ایله چیقشا آلمانلقینن یاکی ایلی انقلابچیلری بولغرنی یمان کورگنلکن بولار سا ویتکه قارشیلق قیلادور . مانا بو ملت چیلرنک ساویتکه قارشیلق قیلغانلقیدا کی آسانی سبب « دهس آیتادور .

بیز بو نقطه نی ایلب ئورمیلی ، ایلی انقلابی ایله بو ملتچیلر اورنلنسا دا هیچ قانداق بیر قاریمو - قارشیلق یوق . ایلی انقلابچیلاری ملی بائراق ، ملی اسم ایله انقلاب باشلادی . بو انقلاب خودی خواجه نیاز حاجی ، ثابت داملا حاجی ، محمد امین داملا ، محمود محیه طی کبی آدمه ناک انقلابی شکلیده باشلانندی . بورتنک آزادلقی ، مساواتی ، حرکلی اوچون باشلانغان بیر انقلابقا شول ایستک آرقاسندا بورتنن بو ملت چیلر قانداق ایلب حرمت قیلمای تو را آلسون . بو بورتدا ملی شعار ، ملی بائراق ، ملی مساواتنن باشقا ایکن چی بیر شعار ایله انقلاب باشلاشقا مکیمن ایفاسیلکنتی خواجه نیاز حاجی انقلابی ایاد قیلغاندهک بو قانقیمی ایلی انقلابی هم انبالان اوتدی . ایلی انقلابچیلری هم شول شکلده انقلاب قیلندی .

دیمهک اورنادا چیقشا آلماسلق نق ظهیلر بولماسقا کوهک ایدی . بورتنک آزادلقی حقیقدای شاماردا ایلی انقلاب چیللری ایله بو ملتچیلر کورنوشده بیر نقطه ده تورماقدا . بو ملتچیلر هم « بوگون استقلال طلب قیلمایم » بیزگه عالی مختاریت بریلسون « دهه دور .

(دوامی ایکنیتی یتده)

دەرنەكنىڭ ۲۰ - ئولتۇرۇشى

بىلم دەرنەكەينىڭ 20 نىچى مچا سى ئونئونون 26 نىچى فېورال شنبە كېسەر ساعەت 7 دە تۈرك قازاق قېر غېز قلوبىدا ئوبلانىدى . ساعى 8 دە اكريم اكرامنىڭ « تۈرك قازاق اديبانى » دە خصوصىدانى كونفرانسى بلەن باشلاز خان بىو فانجىقى دەرنەكەينىز بىر موز چە پاش شاعرلاريمىزنى ميدانغا چقار دى . ناخشا لار ، اوصوللار باەن بلەن پارلاق بىر صحنە ياراتتى . ساعەت 12 يارىغا قىر بك حرارت بلەن دوام قىل خان بو دەنەكە دەرنەكەچىلار بىوك بىر ئا ئېراتلار ادىدى . كېچەنىڭ شىرقى ، دەر ئەكىنى جانلاندىورغان چىتەر ، كونفرانس نىڭ يۈرەكلەردە قالغان ايزلەرنى كەچەك سايىمىزدا اوقۇيمىز . دەرنەكەئىش

شېئىر ياشى اقىشلايدى خانم - قىولار ايشەنەسى . مىدىرە امىنە خانم بۇغرا يىتەكچىلىكىدە كەمبىللەرنى قوتقازىشى ئورپى سىن اويۇشتۇرۇپ امانە بۇغىشەبا بۇيشەنەكلىنى دوتۇنن بورون شىر قىلغان امدىق . 18 نىچى فېورال خىن باشلاپ ھازىڭ سۇقۇقلىققا ، بوران و شىبۇرقاۋ لاغا و ياقىب تۇرغان قالپىن قارلاغا قاراماسدىن اداره مو - اداره ، دوئامو - ئونان ياياق يۈرۈپ بىش كۈن امانە يىقتان « مېلالارمىزنىڭ بو امگەقەردىكە يارا شا تۇرت يۈز مىلياردىن ارتۇق نەقد يول . 11 تاخىتا چاقى 54 مىتاق ، 76 لوتقا ، 3 چىمبەن ، 2 كېگۈ ، 5 كۈ ئۆركە ، 5 كۈ چاقىن ، 3 ماينا ، 2 قىيىلە يىف 10 سايون ئولتۇراقاندۇر . كەمبىللەرنى قوتقازىشدا . ھىر ساسەكە اولكە يولراق بىر غىرىت كۆرسەتكەن بو ايشەنە خانم - قىزىلارغا و بىن اىلمە شىمشىكار امىنە خانم بۇقراغا تىشكىرلارمىزنى عرض قىلامۇ .

اچكى تاشقى خىبرلەر

رادىو خىبرلەرى

صلح و تجارت هذا كرەلەرى

دورە دىدى . شاخىدى و كىللەرى ياك ائزە موزىيىنىڭ بلەن كوروشوب بوگون پېكىنگە قايتىپ كەلى . لېكىن بولارنىڭ مانا كەرسى اعلان بولمادى .

24 . (لونسون) چاڭ جۇ چوڭ افندى ئانكىندا شىچاڭكاما سوپت برلكى بلەن كان و تجارت شركتى مانا كەرسى اونكۆزمە كەندە . بو شركتدە چىن بوتون سرمايەنىڭ 51 قانئىنى تىشكىل قىلا دورە سوپت برلكى 49 قانئىنى تىشكىل قىلا دورە .

24 . (لونسون) غېرى رەسمى نىچى لىق و كىللەرى ئونوگون پېكىنىدىن باك انگە موزىيىنىڭ بلەن كوروشىكەلى ما دى . شاولىزى ھم شوو كىللەر اچپىدە . شاولىزى ئرچە ھكومت باش و كېلى بولسامو ، بو نوبت غېرى رەسمى و كىل صفتىدە ھىركت قىلماقندا .

25 . (كابول) لى زوف رېنى ئان كىنىغا كەلى و مېخبرلارغا ايتقان سوزى ھە : سونكو قاينىدا ئانكىنىغا كېلەتور و دولتىڭ اقصادى ايشلەرىگە قرار بېرەلە

(*)××(*)××(*)

امرىكا كۈنگرە سىنىڭ چىشىگە قىلىنغان

يارىم لەرگە خىلاصەسى

مىليون دوللار قالدى .

امرىقا اوزىنىڭ اوروشىن كىينكى تىكلەش ايشىنى تامىلەدى . امىدى او اوزىنىڭ اجتمائى و سياسى ايشلەرنى تىرتىكە سالش ايشىگە كىرىشىدى .

24 . (لونسون) امرىقا كۈنگرەسى چىنغا ياردەم مەسلىمىدە خىلاصە چىقار دى . چىنغا قىلىنىش اوچون تصىقلان خان ياردەمنىڭ بوزدە نۇقسانى بۇلبىپ بول دى . حاضر نى بىرلەمگەن پەنە 100

※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※ ※

(باشى برنەى بىدە)

رېئىسلىككە قارشىلىق قىلدى . كېلەھال غان نۇقشەسى ھم شول رېئىسلىك اوستىدە بولغاندور دەپ گمان قىلغان بولسا ، لاکىن ائلى مطبوعاتىدە بەضا بۇ چىلەر نەھىتى ئوقۇلاڭ تەمىنلەر ايلە بو ملتچىلەرنى سوكوشكە ، ھقارت لىشىقا باشلادى . مەسكە شونەنق بارغان بولسامو ، اما بو ھكومت اوستىدە بولغان ملتچىلەر يانا ائلى طرفەڭ ھم مەتنى قىلدى . آلتى شۇردە و شەھەر بولوب بەضا آز سانلق متعصب ماھىر لار طرفىدىن « ائلى طرفەدارى ، كەم نىست ! » دېگەن اتياملار ايلە قامالە لارنى قوتقازىشقا ، قامالماقچى بولالارنى ھمايە قىلشقا كىرىشىدى . خىن كاشىر ، اورومچى كىي و لايتىلەردە ھود افندىنى ھقارتلىق قىلغان ، بو كەن باشلارنى اوخشاخلا ھمايە قىلدى اولارغا يانا ائىش بردى . آلتى شەھەر سوقۇلدىق دەپ كەلگەنلەرنى اوز ائىشىغا ائلدى .

بوق ايكەنلىكىنى اثبان ايتەدور . شونى ائىقىم اونمەك لازىمكە ، ائلى انقلابچىلەرى بىتمەن سولك ھكومت تىشكىپاڭگە كىرگەندە ، و ھكومت خىمتلەرىدە ملتچىلەر ، اولارغا ئوسقونلوق قىلمادى ، بلكە اولارغا عزت ھرمەتنى بىلدوردى . اورنادا بولغان بىوك بىر صىمىت ساق لاندى .

يالغوزغەنە اورنادا ئوقۇنوش مەس ھود افندى رېئىسلىككە اولتورغان كۈنەن باشلاپ باشلاندى . اولەرنى بىز ھم مى انقلابچى دەپ ئورغان ائلى انقلابچىلەرى ، يانا شول مىلق انقلابچى ملتچىلەردەن بىلگۈلەنگەن بىر رېئىسكە قارشى چىققانلىقى ، اولاردا معلوم بىر اوخشاماسلىق سىياسى پەردەلەر بارلىقىنى اثبالاپ قويدى . اول ملتچىلەر ائلى انقلابچىلەرغا ھىرەت قىلىپ كەلگەن بول سامو ، اما بو نۇقشەگە كەلگەندە ائلى انقلابچىلەرى ملتچىلەردەن چىققان بىر

معاون رېئىس احمد افندى ھم بىز گە عالى مختارىت لازم دەيدور . ھىر ائىكى طرف « اوزولمەيمىز ، ائىزىلمەيمىز » دېگەن ائستەك آرقاستىدا پورەكە دەپ دورە اولارمو شىرقى تۈركىستان دەپ آتایدور . بولارمو شىرقى تۈركىستان دەپ آتایدور . پورت اسمىدا ھم فرقى بوق . تۈركلك ملتچىلىك نۇقشەسىدە ھم فرقى بوق .

مئلا : احمد افندى « تىنچلىقنى كېم خواملاسايدور » دېگەن ائردە بىز تۈرك دەپ يازدور . شونەندەك ائىلىدا چىقىپتورغان « اتفاق » مەجموعەسىدە ا . ائىلىق دېگەن بازۇچى « گۈچ بىرلىكە » دىگەن ماقالىسىدە ائىغور تۈركلەردور دەپ يازدور . ھتى احمدجان افندى ائناى ادارەسىگە شىبارىكە كەلگەندە « مەن دىمەك عىسى بگ دېمەك : عىسى بگ دېمەك مەن دېمەك » دەپ ھم ائىكەن ائىدى . مانا بو ھجىتلەر ، ائىكى طرف اورناستىدا ھىچ بىر قارىمۇ س قارشىلىق

(دوامى بار)

تورت وزير آراسيدا معاھدە قرارى

24. (انقره) توركيه خارجه وزىرى نجم الدين ساداق و يونان خارجه وزىرى چالداريس، انگلتره خارجه و توركيه خارجه وزىرى بيون و فرانسىه خارجه وزىرى شومان آراسيدا اق دگر مافاهه برلكنى معاھدەسى تۈزۈشكە قرار بولدى.

— ** * () * ** —

9 ايلقى سوقوشقا خاتمه

24. (لوندون) مصر بلەن اسرا ئيل دولتى آراسيدا تىغلىق توختامنى اھ ضالاندى و توققوز آي دوام قىلغان قانلق اوروشقا خاتمه بربلدى. بو نوخ تام صاقى عسكىرى مامىتە دور. اونكدا ابكى دولت چك آراسى مئازكە قلمامە دن يالغوز ابكى دولت عسكىرلىرى آرا سىدائى فاصله بلگولەندى.

24. (باقىن شرق) مصر باش وزاينەن بوگون بر بياننامە نشر قىلە دى. بو بياننامەنىڭ خلاصەسى: «بۈيۈك دى بلەن مصر آراسيدا بولغان مئازكە

— ** * XXX * ** —

ھىندىستاننى حل قىلىش يولى

24. (پاكىستان) آزاد كشمير باشلىقى جوددى غلام عباس: «كشمير ۋە ئىلمىتى بىظرفاك بلەن فكر آلبش بو لى بلەنقنە حل تىلماق مەككە دور» دىدى.

— ** * (XXX) * ** —

ھىندىستان كونفرانسى

24. (پاكىستان) كراچىدا خانملار جمعىتى قورولۇپ، پاكىستان خاننولارى كونفرانسى توپلاندى. بوگونكى مجلس كە فاطمە على جناح (محمد على جناح نىڭ سىگىلىسى) رېئىس بولۇپ جمعىتكە رېئىس و دائىمى اعصالار سايلاندى.

— ** * () * ** —

ھىندىستاندا

25. (پاكىستان) ھىندىستان 4000 كومونىست توتۇلدى. كومونىستنى تو توشنىڭ سىبى كومونىستلارنىڭ تىمورىدۇ لى و دگر لىمالارنىڭ ايشچىلارنى ايش تاشلاش اوچون نشويقان قىلغان لىق ايمەس.

25. (ئابول) ھىندىستان كومونىست لارى بو ياقىندا كومونىستلارنى قالم غان مئاسىت بلەن بياننامە نشر قىلپ ھىندىستاننىڭ ايشچىلەرىگە قارشى قىلغان بو حركىتى فالىستلارنىڭ حركىتىن فرە سز بر حركت دى عىبلادى.

مالايدادا

— ** * XXX * ** —

24. (لوندون) مالايدانى انگلېز مامورلاريدىن بەگىز: «مالايدانى عىصبا چىلار، چىن كومونىستلەرنىڭ غالبىتىدىن روغلاپ اوز حركىتىنى كوچەيدى. چىن ھەكى وضعىت اوزاق شۇرقە كومونىت زىم غالبىتىنى مقررلەشتۈرۈپ قويغان»

لمقى انكارى مەكەن بولماغان بر ايش دور. شونلڭ اوچون مالايدانى بو حر كت ھەتتە ارزىبۇرغان بر مەسئەلە دور» دىدى.

برھادا

24. (كابل) برھادا ھۆكۈمەت عىس كرلىرى اغنىشاشچىلارنى مېمۇنىتە مەحا صىرە قىلدى و اھىسەندە سوقۇش دوام قىلماقتادور.

سىيامدا

25. (كابل) سىيامدا ھۆكۈمەتكە فارشى بر مەھفى ئىشكىلان كىشى بولۇپ تورت كىشى توتۇلدى و مەملىكەتدە احر بىى حالت اعلان بولدى.

ارژانتىندا

24. (كابل) ارژانتىندا جەمئور رېئىسكە بر قانچە ئىنزالار قارشىلىق كور سەتەكىلى باشلادى. جەمئور رېئىس اولار نى قارشىلىقەن قانچىشقا دعوت قىلدى، اكر قارشىلىققا دوام اتسە قانچى چارە كوروشىنى بىلدۈردى.

ايكىگە بولمەن بر معاھدە

25. (كابل) اتنامەنىڭ سابىق اھ پراتورى والدى بلەن فرانسىا ھۆكۈمەتى آراسىدا بر معاھدە اھضالاندى. بونلڭ بلەن اتنامەمپراتورچى (فرانسىا) و جەمئورچى بولۇپ ايكىگە اېرىلغان بو لاندور.

يوللاردا قىتيا

24. (جوكجاكرنا) جوكجاكرنا و سورابايا آراسىداكى تىمور يولدا انق لابچىلار قويغان بر بومبا اوت آرابا اھتىدا پارنلاپ بر واگۇنى ھواغا او چوردى. تورت كىشى اولدى. كوپكىشى پارلاندى. بو ئۇل بر نچە ئوق ايشلە يالمايدور.

24. (لوندون) ھونق قونقۇرە آھ رىقا بلەن پورتىگىزنىڭ برلكە ئىشكىل قىلغان ھوا شىركىتىگە مەنسۇپ بولغان بر اوچقۇ 1 يولچىسى بلەن توشۇپ كە تىدى. اوچقۇ و يولچىلار تامەن مەجو بولدى.

رىسىمى تانۇش

25. (كابل) جنۇبى كورىيەنى بر لەشكەن مەنلەر قورۇى رىسىمى تونۇدى.

اق زامباقلار مملكتىدە

۱۹۴۸

قىشلاق خلىق كىتتى

- بىرىق قانداق مايدايسۇ؟ بوغداۋ
 لاراىكوزنى قانداق تىرىپ، قانداق او
 رويسۇ؟
 م - جىوانلارنىڭ سوتىنى، اور
 نلارداكى درختلەردىن قانداق قىلالانا
 سىز؟
 - ارىكەلەرگىز خاتونلارى بىلەن قان
 داق كۆن كوچۇرەدۇر؟
 - اتلار و اتلار، بالالارنى قانداق
 دىق تىرىمەلەيدۇر؟
 امدى سىزگە جىانلارنىنى اڭ موا
 فق بىر صورتدە بولغا قويغان مىنلەردە
 بو ايشلەرنىڭ قانداق اىلب بارىلادور
 غانلىقىنى بىلدۈرەلى. نىمە اوچون مىر
 كىشى اىگلىز رختلەرنى، چاڭ اسلوواڭ
 آرنەتلەرنى، هوللانداڭ بايلىق كونسىر
 والارىنى، ايرلاندا قويلارنى، فرانس
 سوزىرالارنى، روس تىرەملەرنى،
 ايسوچ سىزىگەلەرنى باقتورادور؟
 - چونكى بولار او ممالكتەردە اڭ
 باشقى بىر اصولدا بىتتۈرۈلەدور. سىز
 مە بىزنىڭ مملكتىمىزدە شونداق نەرسە
 لەرنى بىتتۈرۈشكە غىرت قىلىپكوز.
 - بولارنىڭ مەمەسىنى كىمەلەر قىلا
 دور؟ بىزلارىڭىزدىكى كور. قىرداشلارىڭىز
 نىڭ و اتلارىڭىزنىڭ كوزلەرنى كىم اچا
 دور؟ باشقا قىق و اورمانلىقلارنىڭ تىھا بىر
 لەرىگەچە كىم بارا الدور؟
 عىسكىرلەرگە بو ئايمىرچان و تلقىن
 كىر سوللارنى تاشلاغان تىرىمەچى ظا
 بىلار اولارنىڭ چوابلارنى ئەنە اوزلە
 رى بىرەدور:
 - سىزەر! اڭ اول سىزەر قىلاسز
 لەر. انە شو چاغدا سىزنىڭ عائىلەمىز سىز
 نىڭ يىزىكى، سىزنىڭ وطنىڭىز اوزون زمان
 قىشلاققا قالغانىكوز بىلەن مەچ نەرسە
 نى يوقانماغان بولادور. اولارنى اغانىم
 كىزنى بىولك بىر فائىس بىلەن قايتورغان
 بولاسىز. سىز قىشلاققا خام بىر مادەڭە اوخ
 شاش كىدىكوز. امدى ايشلەنگەن بىر مال
 خا اوخشاش و خارقلەر بارلىقچى انا
 سانلارغا اوخشاش مملكتلەرگە كىزگە
 قايتىلسۇر.

طىبىت طرفىدىن حىقارت و قارىغىش
 قا اوچراغاندىكە فىض و بىرىكىنى مە
 روم قالغان فىنلاندا توپراقلاردا باش
 قىت ظابدلارى بىولك بىر حرشى قوت بول
 ىدى. چولك بىر قارىيىكادەك مملكت اوچون
 عقلىق، قوتىڭ جانلىق انسانلار بىتتۈ
 رەر ايدى.
 عىسكىرلەر، باشى چولك آرقاداملارە
 نى تىقدىر قىلار و سويەر ايدى. عىس
 كرى خىزىت ائىسلىدا اولارنى چارچا
 تىشنى و زىرىكتۈرۈشنى خواھلاماس
 ايدى، بىك عاجىز و ايش كورمەگەن آر
 قاداشلارنىڭ احوالى و حركتلەرنىنى تى
 تىش قىلىنار ايدى.
 عىسكىرلەر، اوز بىرلەرگە قايتقاندىن
 كىيىن كوپراق ظابدلارى بىلەن خىرلەش
 تورار ايدى. عىسكىرلەك زمانلارنى شىك
 ران بىلەن ياد ايتەر ايدى. امدى جىان
 قا باشقا كوز بىلەن قاراماندا بولغانلارە
 نى بىلدۈرەر ايدى.
 مملكتدە ياننى جىان قوروش خىصو
 صىداكى پلان و تصوبلارنى ظابدلارە
 گە بازار و اولارنى مصلحت سورار.
 اولزىلەرگە بعضى كىنابلارنىڭ كوندورۈلە
 شىنى و ياكە غىزىنلەرگە آونە يازدو
 روب قوبوشلارنى اوتۇنەر ايدى.
 اڭ كىپەك يىزا اوبىگەچە بولغان مە
 لىكتىڭ مىر طرفى بىلەن قىشلاق آراسىدا
 صىمىمى بىر رابىطە تاسىس قىلىندى. مە
 لىكتىنە صحى و حرشى ياكى بىر جىان
 باشلاش ارچون تىشكىلات ياسال
 ىدى.
 قىشلاق امدى ملت اوچون باشقا
 بىر نەرسە بولوشىن چىقىپ، تىقدىر قى
 لىشقا باشلادى. بىزلاردا و شەھردە
 آنا - اتلار بىزەڭ بالالارىغا شونداق
 دەيدورغان بولدى:
 - يانراق، سىڭمەو عىسكىرلەك زمانىڭ
 كىگەن بولسا، عىسكىرلەككە كىگەن بول
 ساڭ! بىلكە قىشلاق سنى تۈزۈك آدم
 قىلار ايدى.
 خوشنلارنى مە علاوه قىلار ايدى.
 - توغرى ايتىدە! قىشلاق اونى

تۈزەيدور. بونداق كارغا كىلمەسلەرنىڭ
 عەھدەسىن يالغوز قىشلاق چىقا الدور.
 پىكىو بىكىن، رودى آتونى، اورودو
 دا آدم بولدى. جالبوگە بورونلاردا نور
 گەنلا آدم بولارنى كىرەگەن چىققان بىر
 انسان دى بىلەر ايدى. انشا! اللە، سىز
 نىڭ بالالارىڭىز مە شولارغا اوخشاش نە
 لاق سايەسىدە آدم بولوب قالار. امدى
 بىلدىقكە قىشلاق بىزنىڭ بالالارىمىزنى ار
 زىمىزدە مە ياخشىراق تىرىمە قىلىشنى
 لەدور ايكەن.
 قىرلار مە علاوه قىلار ايدى.
 - دوروست - دوروست، بورونلار
 دا بىزنىڭ كوزلەرىمىز كور قالىدور ايكەن،
 بىك ناچار بىر كون كوچۇرۈپ كىلدور
 ايكەنمىز. حمد بولسۇن، حاضر قىلار
 لار، تۈزەشنى تىخىمەو ياخشى، تىخىمەو
 موافق بىر يولدا آلىپ بارىشنى بىلەر
 كىتەپ بارادور.
 بو صورت بىلەن قىشلاقلاردا فىكرە
 و اخلاقدا بىكسىلدى. خىمىرنى، خىد
 نوروش بولسۇرغاندىكە قىشلاق مە
 نىڭ فىكرە و اخلاقدا بىكسىلدى. انا
 غول
 (موشىق)
 تىرىش، ايشلە اى كىمەن ايتىزىن
 اوزىگە كانىڭ بو
 ايتىزدەك بار جانىڭ بو، ايتىزدە
 قىر دانىڭ بو
 آلىپ تۈرۈش بىقائىن نالغان ساغىرە
 شامان بولسا
 دىمەس شىچ كىمە نە بولسۇن تىخىر
 رەڭگىدە قاننىڭ بو
 شىرقى نىز بەھار اوتىسە زمىستان
 قىرىش توكسا
 غنىمەت كوفلەرڭ بىتسە باشىڭىز
 ساپە بانىڭ بو
 قىر اى كوروم يۈزۈڭ دان، نىڭ
 قانتاق جىراحتىن
 سىڭكە خالىگە حال بولغۇر طىبىي
 مەھرىنىڭ بو
 بىراقىز قىر قىر اى بىلار سوندا
 سارەنگە آقسوسىكە
 بىرىڭ باغدا، سويولك تاغدا اوردا
 ساچماققا دانىڭ بو
 نە جىغا كىسە، ايتىزىن بىكەمەك
 شاتىڭگە نامە
 جىيانىڭ باغىغا نادىكە كۆيۈملى
 باغىيانىڭ بو

اولكە و شىھەر خىمىرلەرى

يالقىن غزىيە خانەسى پىچەنەندى

(شەھەر خەبرى) شەھەرمىزدە تېرى يالقىن غزىيە خانەسىنى 28- فېۋرال كۈنى كىچىك سائەت 3دە توشۇۋاتقان ھېندىيەن سۈبى خەتى ئىزدى باشلىق بىر نەچچە نۇرساۋە چىيلاز چىقىپ پىچەنلەپ قويۇپ قاپتۇن.

يالقىن باشمانى قوربان قودايىن ئانتقان خېرگە كۆرە، شو كۈنكى باش ماقالغە رېئىس بىر ھان اۋدىم خفا بولغانىمىش و شو مۇناسىبت بلەن بو ۋاھتە توغولغانىمىش. مەخپىر

دارالفنون اوقۇغۇچىلار يىنىڭ تۈر ئىنجى كىچەسى

دارالفنون اوقۇغۇچىلارى طرفىدىن ابكى مەنئەدە بىر اوتكوزولۇپ ياتقان «شادلىق كىچە» نىڭ 4-ئىنجى اولتورۇمى 25-ئىنجى فېۋرالدا اوقول سالونىدا اۋت كوزولدى. بو كىچەنى شەرفلەندۈرگەن جەت مەاون مەدىر ا. مۇتەئى باشلىق مەدرس و ھەمكارلارنىڭ قانناششىنى 140 غا ھاقىن كىشىنىڭ سالونىدا بولونۇشىمىز. مەجلىس رېئىسى طرفىدىن بىر قانچە سوز سوزلەنگەندىن سوڭ سېقداشىمىز بەھا والدېن توختى «ئىككى تۈركلەرنىڭ مە نىيەت تارىخىغا قىسقاچە بىر قاراش» مو صوغى اوستىدە ابكى سائەت قەتەر بىر كۈنفرانس بۇدى.

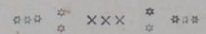
نىڭ ايتقان مو اوقۇق ناخشاسى، كىچەگە اوتنولماس بىر خاظرە بۇدى. بوسىقە دا شىمىزنىڭ ھىيانىڭ اڭ آچچىق سوغا سى بولغان يىتمىلىكىن زارالانپ ايتقان غزىللىرى، يەمىن اھلىمى اختىيارسىز درد اورتاقلىقىغا آلىپ باردى. ھەركىم امدى سرسان بۇرگەن بۇز لەرچە و مىكلارچە يىتىم و يىتەمە يورتداشلارنى ئوز ال مەيغا كىتوروشكە، مائىتىمىز باشىغا كىلمەك دە بولغان طالەمنىڭ بو نەئور چالوسىدىن چوققۇر بىر نەرت تويوشقا باشلا دى.

ھەر سېقداش بو اورتاق مەصىبەتو بو مەشترىك توشۇنچەدە اېڭىن، مەاون مەدىرنىڭ سوزگە چىقىشى، ھەر كىمەنى بىر تامەن خېر بۇرگەن قەتەر جەلپ قىلدى. مۇطىئى اۋدىنى كىچەنىڭ اۋتوغلىق جەت امدىرى اۋغۇغۇچىلارنىڭ فەكرىدە اۋتكەشنى قىلغانلىقى، بولۇپمو كۈنفرانسنىڭ باخشى ھاضرانغانلىقى، كەلگەچكە غەمومى ھىيان و ملت قويۇنچىغا آتاياب بويۇك ايشلار نى كۈرگۈچى اولدنىڭ او، ھىيانقا فەزىلىتىنى ماق كۈرۈش توغراسىدا ھاضرەن فەزىلىتىنى ماق تىيارلانپ يانقانلىقىنى كۈرۈپ خوش بولغانلىقى ھقىدە قەبەتلىك سوزلەرنى سوز لەدى. ھەر كىم امدى بىۋىك بىر امىر اېچىدە استىقائىنى توشونۇشكە باشلا دى. كىچەگە بېكەن بېرىلدى و بو كىچە شەرفىگە باغشلاپ غزىللىرى اوقۇلۇپ ھەمەمە ئارقا قىلشدى. عەبدالھەمىد توختى.

ياكىن اوسوب ياتقان ھوسكار شا غرلارمىزەن ھەمە تانلىق، 2-نظام الدېن ھسن، تەبىب اللە فەتھ اللە، تەبىلىگى على اورازبەك، ابراھىم يىتكىن، ھە اسلام نەما نى، ھاشىم امىن، عەبدالھەمىد توختى، ابراھىم موسى، كاظم اعظم، عەبدالھەمىد اھمەدلىر طرفىدىن ئۆزۈككە جىرايەتنى، بو رەكەن و روھەن چىققان سوزلەر بلەن ئىزىم قىلغۇچى شەرلار اوقۇلدى. ھەر كىچىدە چوققۇر ھسن اۋپاتدى.

بوتىدىن سوڭ قىسقا چۈچەكلەر، لىظى قەلەر ايتىلدى. يانماق و مەنى چاۋ چاقۇلار بولۇدى.

سازلار چالنىدى. اصوللار اۋدىل دى. بولۇپمو بو اۋشادا مەكتەپمىزگە يا نى كەلگەن اۋغۇغۇچىلاردىن قادر وارابى

قوماندان و ھەر ايلار شەھرىمىزدە

گىمراڭ مو كۆرۈ ھەم خەلى آنا اوچتۇسى بلەن شەھرىمىزگە ھەركەت قىلغان ايدى. آكلاشىمىزچە، بو يۇردە گىمراڭ ناۋ اۋدىنى بلەن خەتە اوستىدە صەھىت بۇرگۈزگۈسى.

مەاون ساقىيلىق قوماندانى جاۋشى كۈللە بلەن بۇر بىر جىۋىداكى مەر اۋلار ھەن، ھەر اۋدىلەر 27- كۈنى شەھرىمىزگە كەلگەن. بۇلار ئى كۈن بۇرور قەۋمىلار اۋرۇشلىق

باسمە اۋيىنىڭ ھەدىيەتتى

تۈركىستان باسما اۋيىنىڭ مەدىرى شائىخەبىدە بولغانلىقىن، اۋنىڭ اورتىغا اولكە بانكىسىنىڭ مەنەر مەنشى بوشى با بىلگۈلەنگەن. 30 مىليونلىق 60 مىليون لىق كىبى كۈپ رەقەملىك پۇللارنى باسنىپ تۈرۈنۈرغان باسما اۋيىنىڭ ايشلىرى آ سان بولغانلىقتىن سەدى جەلپ سىڭىر گەن ھەم مەاون مەدىرلىققا تەيىن قىلدا خاندور.

رېئىسنىڭ تىل ھەكىتىدەكى

نۇتقى

اولكە ھەكۈمەتنىڭ رېئىسى بىرھان شەھىدى بىر نۇتق بەرگەن بولۇپ 2- فېۋرالدا تىل مەكتىپىگە بارغان. مەكتەپ مەدىرى جۈمبەتوۋا، اڭ اول اۋغۇغۇچىلارغا رېئىسنى تونۇشتۇرۇش بلەن اۋنىڭ خەتە تارىخىنى و بىلمە سۈبەسىنى نۇتقى مەسئەلپ اۋتكەندىن سوڭ بىر ھان اۋدىنى نۇتقىنى باشلاغان. بىر سائەتچە سوزلەنگەن بو روھى نۇتقى تەمىنلاش بلەن اۋغۇغۇچىلار نامىغا بىر روزى اۋتى مادەلك بىر تىلەك تاشلا غان. بۈكۈن اڭ مەم مەسئەلە يالغوز مە تەبەئى اۋغۇغۇچىلار ھىيانىڭ نەچارلىقى اۋقوش مائىرلارنىڭ يوقلىقى، ياقىندى بىر كىتاب، مەجموعەلەردىن فائىدالانماق يانقانلىقى كىبى مائى سىمىقىيەتلەرنى كۈر سەتكەن بو اۋتنى تىلەكەن كىيىن رېئىس بو قىيىنچىلىق ھاضر ھەمە مەكتەپلەر كۈرۈلۈپ يانقانلىقىنى بيان قىلغان و ئا چارە كۈرۈشنى بىيلدۈرۈپ قاپتە قان.

رېئىس شەرفىگە ھىياقت

تەنچاق ساقلاش قوماندا ئىقتىدار 27-ئىنجى فېۋرال كۈنى كىچە روت سائەت 4 دە بىر ھىياقت بەرگەن ظەبىلار نامىغا لى تاڭ مېن سوزلار اۋتكەندىن كىيىن قومانداق بىرھان دى، تەنچاق ساقلاشنىڭ ھەمەلكى و جانكۈرەننىڭ يولبۇرۇقلارنى ابطاعت لىشىنىڭ ضرورلىقىنى سوزلەگەن و آراسىغا شەجەلەك اولكەسىنى خۇا مەنگۈنىڭ تېرىلماس بىر اولكە قىلپ ساقلاشنىڭ لازىملىقىنى ھەم قە رۇپ اۋتكەن. آخىرىدا بىرھان شەھەر قوماندا ئىقتىدار ساقلىق اوچۇن بىر كۈتۈرگەن ۋەزىيەت سائەت تەييار مەتال قان

اچكى تاشقى خىبرلەر

ھەم مەشكلات ھەمدە اميد

(نانكىن 28- فيورال) شاكىشى: نىڭ اميدى اونكىنمۇ كوچلو قوتور» د
 صاح مېنى پېكىننى تونۇگون قايتىپ كەل
 مى. شاولىزى اقدى «وصلحنى اورون
 ماشدا كوپ قېيىچىلار بار. اما صل
 حنى اورونلاشتوروشدا بىوك موفقىتە
 بلەن نانكىنغا كەلدى.

ايراندا وضعيت جدى

28. (انقره) ايران دولتيده ھكو
 متكە قارشى فرقه نك رەھبەلەردىن 18
 آدم قاماققا اليندى بو قاماقچىلار اوس
 تىن موشو ايكى ھفتە اچپىدە سوراق
 قىلماقچى. بو مەسەبت ايلە ايران نك ھەم
 يرلەرنىدە جربى حالت اعلان قىلندى.

سىياسى اوزگوروش علاھتى

28. (انقره) عربى گىرمانىيەدى
 آمريقا بلس قوماندانى ئىرال كىلاي ايد
 من قالىبورلوب، اونك اورنىغا ئىرال
 ۋ.ب.ا.ب.ر بلگولەندى. انظار چىلار نك ايتە
 قايتا قاراغاندا، بو الماشتوروش بىر
 سىياسى اوزگوروش نك علامتى دىيەلمەكتەدور.

پاكىستان بوجىتى بلگولەندى

28. (نقره) بوگون مسلمان دو
 لتى پاكىستان نك بوجىتىنى مالىھە وزىرى
 غلام محمد مات مەجلىسكە تەقدىم قىل
 دى. بر ايتلى كرەم بىر مېليارت 900
 ملىون روپىھ، چىقم بىر مېليارت 600
 ملىون كورسەتتىلدى. خالق اوستىدىن
 يىمش، اولباش و دوكان باجلىرى بوق
 ايتىلدى. سرتقا چىقاتورغان مال باجى
 بوزدە اون آزايتىلدى. سرتقىن كرەتور
 غان مال باجى ئوزدە 80 كوپەيتىلدى.
 معاش بوزدە 20 آرتىدورولدى. مدا
 فەھ بوجىتى آرتىدورولدى، اگر ھىندس
 تان ايلس، مەسەبت ايشەنچىگە لايىق
 ياخشىلانسا آزايتىلغوسى.

مصر - يھودى توختامىنىڭ اجراسى

(كابول 28- فيورال) آوسترىيە
 صلحىنى مەنكەرە قىلغان ھە لەر مەجلىسى
 ھىچ بىر نەتىجە برمەدى، يھودىلەر مصر
 ايلە امضالاغان سوقوش توختاش معا
 دى
 ھەدىسى بويىچە جنوبى قىسطنىنى بو
 شاندى، بونك برابردە مصر عسكىرى
 فالوجە دېگەن جايى چودىلەرگە ئايشور
 سىياھدا

تائىھار كانك حاضرىقى

(لوندون 28- فيورال) سىيامدا
 كى اغتاش چىلار نك ليدەرلەرنىن ايكى
 كشىنى ھكومت قاماققا الدى و اغتاش
 گە ياردەم بېرىشى قار قىلدى. دو قاردايى
 ماركانك بىرلىكىگە كرىشكە ھاضرىقى ايش.

اندلشورەدە كوھونىستلار دن ئامز دلەر

(لوندون 28- فيورال) انگلىزكو
 مونىست فرانسى ايكى كونك برفورولتى
 نىچە سەھەت مەجلىسكە ئامز دلەرنى سايلان
 چىقىدى بو ئامز دلەرنك نامى 18 كىشىدور.

چارواچىلار غابوھقدار پول

اولكەلك ھكومت توركىستان شەھالى
 دايى چارواچىلارغا ياردەمە بولغان پول
 ساھو بو يىتمەكتەنلكدن يەنە بوز مىلا
 يارت اچقا بىرەمەنچى بولغان.

باناواندا بوقوملق كسل

ھوانك اوزكەرنىنى مەسەبتى بلەن
 باداوان اطرافىدا بوقوملق كسل پىدا
 بولغان. ساغلىق مەدبرلكى تىزدن تداوي
 سىغا كرىشش توغرىلىق دو قتور خانەگە
 اوختوروش قىلغان.

اور ئاھكىتبلەر نك كىيىم ھەستلەسى

اولكە مەدەكى اورتا مكتەبلەرنك ياز
 لق كىيىمىنى بىرىش توغرىسىدا بوجە
 توزولوب اولكەلك ھكومتكە سونول
 ھاندا اوچمە بر قىسمى (بر نرئىلىيون
 550 مېليارت) تەقدىم قىلغان. بوپول
 نى تەقسىم قىلپ بىرگەن ھالدا مكتەبلەر
 نك ھىچ نەرسەگە يىتشتورە المايدورغان
 لىقىنى كوزدە توتقان مەارف نظارتى،
 كىيىملەرنى تىكەتوروش ئارانب بىرەمەنچى
 بولغان.

اوختوروش

1- ادارەز كوچپولكنك مەمەلە ايش
 لەرىگە آسانلىق بولسون اوچون نىشر
 بان بولومىنى اوزىنك تىجارت اوبى يا
 نىغا بوكتەدى. بوندىن سولك بورىنداش
 لاريمز و باشقا ادارەلەرنك غزئە مەجمو
 ھەلەرىزگە آيونە بولوش كىى تولى
 بوپوروما ايشلەرى كىتابلار، رسالەلەر،
 كونويىتلەر، ئالون اوردىرلەر و وىزىت
 كارنالارى بولسا، مەمەلە قىلورلەر و
 اوز وقتىدە صفتك اوردان قىلپ بىرەمەز.
 2- بورىتىز نك باغى اوسوب كىلە
 يانقان مۇبەھچىلك ايشلەرگە باقىندىن
 ياردەمە بولامز. بوئا ياراشا، بزدە لك
 پاخشى صفتك مطبە تاشلارى، مطبە
 مايلارى شفوئراق اسبابلارى وتورلك
 مطبە چاقلارى باردور. ائىستەگەنلەرگە
 تاش مطبە آياملارى باساتب بىرەمەز.
 3- آرك آسانچىلق اوبى باقىندىن
 بىرى اوز ياندا بر كومىيەتۇن بولو
 مى اچدى. بورىنداشلاريمز نك سانىلا
 دورغان تولى بوپولمىنى آزان بجا
 لق كومىيەتن ھقى ايلەن سانب بىرەمەز
 وشونك سىكارى ايشلەرگە مۇبەھچى قىلامز.
 مەمەلە اوچون ائىزىن اوردىمى چوك چك
 نەھدە 47 تىمى كومىيو آرك سائىيىلق اوبى

اق زامباقلار مملكتىدە

۵۹

فوتبول

ناپالىيون فرانسوز نختىگە چققاندىن كېيىن اورۇبادا سوقۇش توختامادى. ناپالىيون توختامى بونون اورۇپا دولتى رى بلەن سوقۇشقا. فقط اڭ بالدور انگلتورەنى مغلوب قىلماقچى بولار ا - نى. باشقا طرفىن انگلتورە م ناپالىيون نى تختىدىن توشورمەك اوچون مر قانداق چارەنى قىلىپ باقار ايدى.

ناپالىيون روسىمىنى م سوقۇش بلەن قورقۇتدى. فرانسوزلار بلەن بر سوقۇش بولۇپ قالار دېگەن اندىشە بلەن روسىە 1808نجى يىلى ايسويچ بلقى بولۇپ يانقا سوقۇشىنى توختاتا دى. روسىە بلەن فرانسا اراسىدا مشهور قورقۇنچاق سوقۇش باشلادى. ناپالىيون يىگرمە ملتىڭ كوج قوتىنى توپ لاپ اوستىگە يوردى. مەكراغا قىر ايلگىرىلەدى. فقط بو يردە مغلوب بول دى. باشى روس ملتىڭ قىيىدە پار چالاندى.

قوتىزى و عاجز بر حالدا فرانسا غا قايتدى. اسكى شرت و قدرتىنى قايتا قولغا كلتوروشكە تېرىشەدى. فقط قايتىم انگىلىزلەر بونون اورۇپنى نا پالىيوننىڭ اوستىگە اېاقلايدورۇپ بونون لەي ايزىپ تدى. اسىرونشكە ناپالىيون ساپا نت هلن ارايىشا موكون قوتولدى.

ناپالىيوننىڭ سوقۇشلار بىن تويوب نىكەن اورۇپا ملتلەر بو غاقىتتكە خوش بولدى. انگلتورەنىڭ اېلمەش و ھوكول مەس قىرنىگە حىران قالدى. اولار م انگىلىزلەرنى نورماقچى بولدى. انگىلىز لەرنىڭ مر قانداق نەرسەسى مودا بو لوپ كىردى.

فقط كېچەك بالالارنىڭ و كمالتكە يە مەنەن باشلارنىڭ بعضىلەرى نقايد قىل غاندا كونىراق انگىلىزلەرنىڭ پامان طرفە رىنى و كامچىق بولەرنىنى ائىلارنى و مۇلا تماكو چىكەشكە. عراق اېچشكە باشلاشلارنى بوغان اواز بلەن قوپال سوزلەرنى سوزلەشلەرى كى تىقى حورۇ

دا باي و عرفاندا پەشمەنەن ملتلەر م انگىلىز حىيانىڭ كولونج و حىتىزە لىق قىسملەرنى اېشقا باشلادى. اولار انگىلىز حىيانىڭ پامان بر كوپپەچىسى بولدى.

بايلار و وقتى حالى ياخشى بول غانلار، بەيگىلەر اوچون انگىلىزلەردەك ادامى پوك چاچىشقا، سودا بلەن وىس كى اېچشكە، انگىلىز موداسىغا كورە كىيىم كىيىشكە، سانال بورونتى ائوروش قا و ساچ تاراشقا باشلادى. باشلار او زىنى انگىلىز سەورلارغا و بولارنىڭ اڭ قۇبالى بولغان فوتبولغا بربىپ اتدى.

تېقى او قوشلارنى توگەتمەن اورۇپ باشلارنى اراسىدا فوتبول عادتا بر دىن بولدى. بونون مملكتلەرنىڭ مىكلارچە باي بالالارى بونى بر عادت شكلىگە سالىدى. بونەن ذوق الغوپچىلار فوت بولنى بر علم، بر صنعت حالغا كەل توردى.

بازارداكى خلقنى مېچانلاندوروش بلەن كون اونكوزگوجى، مىكەلەرى بوش و نادان بعضى غوزنەچىلەر باشلارنىڭ بو كىلىگە مەكك اسىباب اليب، اونى دە ماپە قىلىشقا باشلادى. فوتبول اوچون اېرىم ستونلار اچىپ «سېغىر پاچاغ» دەك كوچك پاچاقلارنىڭ مەزىتلەرنىن او زون - اوزون بحث قىلىشقا باشلا دى .

سىنمان زمانىدا فىنلاندا عىنى اح وال يوز برگەن ايدى. او چاغدا فون باشلارنى بر ايشقا فكىرنى ايشلەشنى بىلمەس ايدى. جدى حسابلانادورغان فكلەر بلەن كارى يوق ايدى. فىنلاندا م روسىيەگە قوشولغاندىن كېيىن بو ير دە ايسويچاكلەرگە قارشى ملىق انتقام ساغلاش، اولار بلەن مجادلە قىلىش حس لەرى توغۇلدى. فقط بوش و فكىرسز فېن بالىلارنى اوزلەرنى بونونلەي فوت بولغا بربىپ اتدى. مغزى بر كىسلىگە اوخشاش بونون شەر باشلارنىنى استىلا

قىلدى. چوئراق بىزالارغا م ناپالىيون قىلىشقا باشلادى.

فوتبول بونون بر نىسلىڭ فكىرنىن و حسلەرنى اوز اسارتنى استىغا العاقىر مانبا (كسل) بولغان ايدى. فوتبول بو دىنلارنى و جمىتلەرنى، عاجز بر وجود دائى مىكروپلار و ياكە سارلقداكى باك شالارغا اوخشاش بارغانسارى كوپەيدى .

سىنمان بلەن دۇستلارنى باشلاردا قونلك دىماقلارنىڭ اورنىغا ساغلام مەدا (سو كلاسى) پونلارنىڭ قائم بولۇ شىغا راضى بولمايدى. اولار، بونون بر نىسلىڭ فكىرە پالاڭچاق قالىشقا چوئالما دى. قىنلەرنى معنوى باقدن اوپانمانا، لىر حرت چىتىدىن يوكسەلمورمەك اىستەگەن لار وطن پرولەر:

- قوللارنى، پوتلارنى بونداق قونۇ پال قەرمالاردن نىمە چىقاندور؟ وطنىپ اڭغا باستوروشدا بولارنىڭ قانداق ختاب مئنى تىگەر؟ دې-بر- بونىن سوراشقا باك اولادى.

سىنمان اوز وقتىدە اسپانىدا بر بولوم كىشلەرنىڭ خىالى رومانلارنى او فقا - اوقا شوالىيە (آصزادە) لەرنى تو شاشقا كرىش كولوونج بر حالقا قالمائىلا لارىنى و سروانتس بولارنى مشهور ا تون كىشوت رومانلارغا تىخىمى كولوونج بر صورتدە تصويرلەنگەنلىكىنى خاطرلەتدى. سىنمان و دوستلارنى دەر ايدىكە:

« بر بولوم باشلارنىڭ بونداق بونۇن سارا كەلك بازلانغان سر سرى رومانلار رىنى اوفوشقا اورونوشلارنى، بوش تاكى راغالى بولادورغان امىمىتىز بر نەرسەنىڭ اېمەس ايكەنكە، اسپانىانىڭ بويوك دابىرە سى بونى رومانغا موضوع قىلىپ قوبۇلارغان و بو كسل بلەن كوروشوشدە مچا جور بولغاندور».

سروانتس بونون او قوغوپچىلارنىڭ بونۇن سر كىدشت رومانلارغا توشكون بولوشىنىڭ فكىرسزلىككە علامت ائىكەنلىكىنى كى كورگەن. او چاغدا اسپانىا بولار از قاندا قالغان وطنلەرىدە حىيانى تۈزىش نى ملتى اقتصاددا، جمىيەتدە، و مەدارە دا يوكسەلتىش اوچون جدى چارەلەر ارنى ئاپىشنى اوئالماش ايدى.

وامى بار

عوقيمز توركدور
دنييمز اسلامدور
يورتييمز توركستاندور

مدیر: عیسی الب تکین
باش ممبر: ا. یوغرا

پيل 1949
مارن 4

بز خلقچيمز
بز ملتچيمز
بز انسانيتچيمز

قمنی : اټللی - شهره 1500000 اولکه دولاری جمعه 248

ارکینلکناڅ چکی بولامدور؟

حاضرچه بو سوانتی اورناغا تاش نڅ لژومی بوق ایدی. خلقچیلیق' برلك دیگهنگه اوخشاش یورتاش لاریهن بری بولغان بو «ارکینلک» لاردا کوب ایبتیلدی. کوبلهگهن نطقه وزغا، ساناقسز مقاله لریمیزگه موضوع ب کادی. حالبوکه «ارکینلک» نڅ نئی هنوز یورتاشلاریمیزغا قاراغمو ش البته، بیر نرسه نڅ چکینی بیل اوچون اونڅ ایچیده بولماق لازم فقط، بعضی اندیشه لری یوزسپیدن مسئلهنی قوزغاپ قوبوشتی ضررسز قهوق. ییگرمه بیل قنر قسقا بیر ر ایچیده برمونچه اوزگوروشلهرگه ه بولوب کلگهن یورتمیزنڅ، هر دور هر تورنڅ حالیمینڅ توشه نچه سینی یسینی اوزله شتوروشکه زورلانغان مزنڅ ملی حقلهریغه اوخشاش بو لای حقینڅ آیاق استی بولوب کت لکی. اوچون قایغورماق هر یورته لڅ مقدس بورچیدور.

لکینی دعوا قیلپ کلدی. بوگون هم شو باسوقچد اوزور، او حالدا ارکینلک بزنڅ مدعا مزدور! هر پاشان بانقان بعضی ملت لری بلن اوزیمزنڅ بوگونکی وضعیتیمیزنی سالف شور ساق، بونتی بیلاب آلامز. اگر بوگون بیرسی ارکینلککه یتکه بلیکیمیزگه قناعت کلتورسه وارکینلک بولیدای حرتیمیزگه، سوزیمیزگه بیر چک قویماق ایستسه، الڅ سوغاق ملی دعوا مزنڅ حل بولغان لقیینی ایلگری سورگهن بولادور.

مسئلهنی قوزغاپ قوبوشتی ضررسز قهوق. ییگرمه بیل قنر قسقا بیر ر ایچیده برمونچه اوزگوروشلهرگه ه بولوب کلگهن یورتمیزنڅ، هر دور هر تورنڅ حالیمینڅ توشه نچه سینی یسینی اوزله شتوروشکه زورلانغان مزنڅ ملی حقلهریغه اوخشاش بو لای حقینڅ آیاق استی بولوب کت لکی. اوچون قایغورماق هر یورته لڅ مقدس بورچیدور.

زادی بزده ارکینلک بارمو؟ تاریخدا بیر قانچه پهلانغان ملت لری نڅ استیداندا قارشی کوره شکهنلک ب ورهمز. هر ملت زماننڅ شرع طوره، گواهی مادی کوچی بلهن گوا یعنی بارلقی بلهن مجادله صفیگه ی بو بولدا بیر مونجه سی غا بیر قانچه سی مغلوب بولدی. واک یارنڅ مدعاسی نیمه ایدی؟ بیر بلهن ایفاده قیلایلی، ارکینلک! اوت! اولارنڅ بیردن بیر املی، یت ایستگهن منزلی ارکینلک ایدی. متناقق هم بو بولدا کوره شدی. ما بوتون موجودیتی بلهن ارکین

حالبوکه، ملتیمز بو کونلهرده، اوندای قناعتنی او غایه بولیمغا قوبولغان توساننی قبول قیلما یوزور. بوگون هر یورتداش اورناغا تاشلانغان هر تشبه نڅ قائده زبانینی حس قیلشدا، قیلنغان بیر آغاز سوزنڅ توغرا یا که خطا، می له یا که حقیقت ایکنلکینی فرق قیلش نای هیچ نرسه گه مراجعت قیلما یوزور. اوزهنڅ ملاحظه سیگه قاراپ یا ارگنده دور و یا که برافلاشادور.

بافین تاریخدن بیرنی خلق طرفی من اقلشلانغان، قبول قیلنغان بعضی حرکت و بعضی سوزلری بولونغان یاغوا اوخشاش، خاقنڅ نقرتیمی قازانغان و خلقنی اوزین برافلاشتوروب قویغان تشب و لافلارنڅ بولوب کلگهنلکینی انکار قیلا امایمیز. یورتدا بولغان هر یا کملق، یورنقا عائد سوزلهرنگهر مرتور لک سوز حقیقیده ملاحظه بورگوزوش هر یورتداش نڅ انسان حق بولوبو چه عیت بلهن باشن آیاق باغلانغان بیر مطبوعان بونداق وقتلهرده سکون قیلا امایدور. مطبوعاتنڅ انکار عامه نڅ تر جمایی ایکنلکینی هیچ قاچان اونوتما لقیمز کیرهک!

غزتهیز قورولوش تاریخیمین بلش

لاب، الڅ آغا سورگهر پرنسپی خلقدن اوزافلاشما سلفدور. چونکه خلق غزته سیدور. کریم منبعیمز خلق، الهام منیه میمز هم یزته خلق قاننامایوز. شونڅ اوچون، افکار عامه گه ترجمانلق وظیفه مزنی قیلشدا هیچ نرسه دن چیکنمه دوق و هر گیز چیکنمه ک ایستمه میمز.

بوگون خلقی منفعتی، یورت نڅ نتیج لقی خلقی سعادتق نامیغا بیرمونچه سوز لهر سوزلهنشکه، بیرمونچه پلانلار حاضرنشقا باشلادی. شونڅ اوچون غز تهیز، اوز وظیفه سینگ یزته بیر قنراغیر لاشقانلقین شرق تویماندا ایدی.

فقط، 28 بجی فیورالدا حکومت رئیس طرفین «یالقین» غزته خانه سینڅ موزولهنشقی، شهر اهالیسینی می چلغا سالغانیده ک، بزنی هم آلا قان دایق اندیشه لهرگه سالب پانادور، بو اندیشه هم عموم نڅ فکرلهریگه توغرا یا که یاغماش ترجمانلق قیلش مسئله سق.....

«یالقین» غزته خانه سینڅ موزوله نیشیگه سبب بولغان مسئله، اونڅ شو کونکی باش مقاله سق (کوچا سیاستی، 28- فیورال) ایمنش بو مقاله ده نه حکومتکه حقارت قیلغان، نه حکو مت اربابلارینڅ شخصیتیه گه قارا یوقتور غان و نه ده بوگونکی رفورم حاضرلقه لاریغا هجوم قیلغان بیر عنصر کوره مز. بو مقاله ده ایلگری سورولگهن اسا سه نقطه، کوننڅ موضوعی بولغان توه لقی حیان مسئله سیدور. زانا! بوگون حکومت هم بو مسئله نی اگلانغان، خلق نڅ حیاتینی قوغداش مقصدی بلهن تورلک چاره لهرگه باش اوروب یانقان یچ. ارن شرط نامه لری نوزوشکه — باشلاغان — بی — یرده.

اچىق مکتوب

سايىن أرك غزەنەسى يازۇچىلىق بولۇمىگە:

ئالدىنقى غزەتتە سىزنىڭ سۆيىمەك ۋە ئۈنەمەك ئاۋۇلارنى بىلەن بىرلىك، لېكىن مەن ئولكە تۈركلەك دىئاسپىنىڭ جان ئوزۇقلارنى قىلماس. مەلۇمەتقا بەلغان سەسز ئىلغارلىق قاندىمەۋوب ۋە تۆمۈرى يولبۇرۇقلار كورسەتەپ كەلمەدە ئىدى.

ئىسەندىن: «ئىلە المانوق؟» بىر ايدىكى كۈندى بىر ئۇ كوروشە المانوق اوزۇلكىدىن يەننى اقتىمەلى ۋەقەدىن قىيەلىك توختىغان بولسا: «بورتداشلار بېرىلە شى دەپا بىر چارە كورسەك: «يوق» بۇر ۋاقتىن ئەكە تائىيىغان بولسا، ئەنگ تۈپ سېمىلەرنى اوزگەنسىك بۇرچە «رئادا بۇنى توختاشقا ئىيوق ۋە اچىق بۇر سۇپ ھەر يەندۇر» ھەمدە كۈرە المانوق، شو حالدا دا بۇ مەلۇمەت اركىمىلىكىگە تەستەۋنوق بېلەپ چەتە خان بىر نەرسە بولۇپ يەرمەسەن!

مەنى: سۈيگە «ارك» غزەنەسى بورتداشلارنىڭ جان اوزۇقلارنى، ئەنە مە قامغاندا، ھەمدە غزەتچە بىك نەقىدە تۈرۈپ، «يالىقنى» ئۇلۇشماغا خەتمە تە لىما بېلوشخان بېلەپ ئۆتەنەك قىلىپ چىقارالسا تەپ ئۆتەنەز.

قالدى سايىقىلار ايدە:

اوقوغۇچىلار يگۈزەن: مەسعود صبىرى

جواب

سايىن اوستاد مەسعود بك صبىرى اولوغلارغا!

«دە يالىقنى» غزەتسىنىڭ توختىلىپ قالغىنى بىلەن ئە قەدر «چىنەنغانلارنىڭ اكلاب» سۈك دەرچە مەتادىتىر بولدىق» خەپلارنىڭ ھەر بۇرە، ھەر مەن مەن مەلۇمەتقا بە قەدر، ياقىن بىر ۋەقە كورسەتەپشەلەردىن چىقسۇز بىر شۇر تۇرماقدا: «دە يالىقنى» ئەك تۈپە تائىيىلىشىمغا دائىر اساسلىق بىر سەيپ تاپا المانوق ئاقىمىز اوچۇن بۇ ھەقەدى اھەلكارلىقنى مەننى كەرىش لەرۈمۈز اۋۇتەنەز.

مەلۇمەت عالمىيەدى بۇ بەشلىقنى «ارك» غزەت تەسەۋى كۈندەك قىلىپ چىقارۇش بىلەن تولدۇرۇ شىمۇز لارە ئىدى: «بۇر ۋاقتىن اقتىمەلى قىمىيەتچى مەز ئىدە بىر ۋاقتىن اۋۇتۇدىن بىرى توختاپ قالغان مەز تەننى» «مەلۇمەتسىنى تىش قىلىشقا كورسەتكەنلىكە جەزىن» بۇ بۇسكەك املېمىگە ايرىشا المانوق ئاقىمە ئۇ كۈندەك قىمەت چىقارمىز، جەننارنىڭ تەكلىپى لەرۈمۈز بۇنىڭكە يەتكۈزۈش بىلەن، شۇر ۋە سىۋىنچە تۇپا چاقمىز.

سايىنى ابلە:

أرك يازۇچىلارنى:

دار بولغۇچىلار بىلەن خەلقنىڭ خىيالىدا مەسئۇلەردە، اوز لايىقىدا بىر باش اورۇپ اولتۇرغۇلار دەقمان چارغا قىرغ بولۇن ئارقاشنى اوچۇن تورغان اولكە ھەكۈمەتى، «يالىقنى خەلق خىيالىغا دائىر فەكرلەرنى قارا مەجبۇرىيەتتە دور»

تۈركل چارلىقنى شەارلار خەلقنىڭ مەنۇبائىنى مەشغول قىلماقەن خان بىر تۈركۈم كوزى كور قالىنۇقلارنى اوستىيە بىر قور بۇرگۈزگەن «يالىقنى» غزەنەسى بولارغا خەلقنىڭ قانداق قاراپلارنى ۋە بوگۇن خىيە مەسئۇلىنى مەزىنە مەنۇبائىنى خالدا سىياسى لەرنىڭ اچ ۋە يالغانچ خەلق كەلە قىدىن قانداق قارىشىلارنى ئورغانلارنى بازاربائى بىر ايدىكى كاسىپلار بىلەن گەۋدەلەنە دور، بوندىن باشقا يورنىمىزدا «چىلىك»، «سۈايت ۋەخاى دۇنيا جىريانىنىڭ يوقلىقىنى ادعا قىلار ھەقلىدۇر» بوندىق بىر جىريانى غانئىدەك، بۇ جىريانىڭ بولۇپ ھىچ كىم اىستەمەس، او حالدا روق ئىمەتلەرنى اچغىزدىن شۇلنى اققوزۇپ، ادول كىلگەن يورۇشدىن نىمە مەنا ۋە نىمە قارىلا شىبەسزگە، بوندىق نىمە قەندە يالىق - يائى گروھلارنى آرا قارشىلىقلارنى توغۇدۇرۇپ باشقا بۇرگە ھىچ بىر خەتمە كەلس!

خەلقنى ازگەن، خەلق اوستىيە بىلەن نىمە قەمچا اويىناتقان بىر مەتەصب جەنۇب مەلۇمۇلارنىڭ «چىلىق»، «ئەۋلەت بۇتۇنلىكى» نى تەكرارلاپ يۈرگەنلىكلەرنى استىدافقا الھام بولۇپ بىرگە لەرنىڭ، سىياسى غرضلەرگە مە تەشەببۇ ھىچ كىم تىلەمەس، «ئەن»، «ئەۋلەت سىۋەرك» نى چىيگە بۇر عشق كىيى اورتانالەكە بول بار، او بولسا مە «يالىقنى» مە غۇنى ايلگىرى چىمىمور، اۋتەن بىر بارەم خەلق بو تۈركل «استىلا او بىلەن اولكەك ھەكۈمەتنىڭ ھىچ اياغنى 3 - بەدە

ۋەت، تۈركىستان - ساۋىت تىجارەت ئوخ تاملارنى تۈزەشە بۈيۈك رول اۋىپ ئاپ يانقانلىقىنى ازانسارلار خەبەر قىلماپتۇر بۈگۈنكى ھەكۈمەتمىزنىڭ قوللانا نىشنى اوچۇن توغرا بىر خەپ كەرتىش بىل گۈلەپ بىرگۈچى: ايجرا بولسون، بولما سون اچغىزلاردا بىر «اوران» مەلۇمەتتىنى القان اساسنى پەرسىپلەرنى اورتاغا اۋۇ قوچۇ بو مەخترەم ذات ھىچ قاچان خەلق ئەك بىخت سەادتىنى سىياسەتكە باغلامادى. چۈنكە، تۈركىستانلىقنى قەبۇلەشتۈرگەن، قۇلۇمىن بار يوقىنى اچراتقان، نۆايتە قانلىق عاقىبەلەرگە سۈرۈگەن غەملىلارنىڭ اۋۇ چۈكى سىياسەت ايكەنلىكىنى بىلگۈچىلەر دن ايدى!

بۈگۈن اولكە ھەكۈمەتى مەلەدە بىر اصلاحاتدا، ايكىن - تەكىن دە زوربىر تەشەببۇد بولۇپ تۈرۈپ، نىمە اوچۇن خەلقنىڭ خىيە مەسئۇلىنى قوزغاشان بىر سوزگە سىمپاننى كورسەتمەيدۇر! «عەجبانا! «يالىقنى» خەلقنىڭ كۈتكەنى سىياسەت او مەس، توفچولۇق تەبىر، تورپاندىن اۋچ مىلكە دانە سىياسەت ۋەقەسى ايمەس اۋچ مۇلك داندەن اشلق ئىلەگىنى يازىپ دور ھەكۈمەت، بوئا جۈاى قايتورا ال ھاسىمۈ ايدى؟ تورپانلىقلارنىڭ طەبى بۇ بىچە بو اشلقنى قىز بىرەكەچى بول خەلقنى، آرا تۈرك ھاكىمى چارواچىلار اوچۇن قىز سوراغىندا، بو ئىل ئور كىستان چارواچىلارغا بىرلەدورغان قىز بولدىن آرا تۈرك ناھىيەسىگە يەنەرك مە داردا بىرىشنى تەسۋىفلاغانلىقىنى خەبەر

باشى 1 - بەدە) «يالىقنى» يازدۇرگە: «... خەلقنىڭ قورساقنى سىياسى نطق بىلەن تويمىدۇر». «... غەندەنى سىياسى فەلسەفەلەر ابلە خەلقنى قەنەتلەندۈرۈش مەكىن اۋ مەس، بۈگۈن اولكەمىزگە او بۇئىتىق بىر سىياسەت لازم. اۋنى بىر اچغىز سوز ابلە اياقەدە قىلىشلازم كىسە، اوشۇدور: «خەلقنىڭ قورساقىنى تۈيۈدۈزۈش! قوشلارمىزغا ھەرمەت قىلىش ۋە اولارنىڭ ھەرمەتىگە ابلە بولۇش! مانا خەلقمىزگە، دولتىمىزگە ۋە يورنىمىزغا قاندا كەتۈرە دورغان ھەقىقىي اۋۇئۇكتىق سىياسەت بۇدور» غەندە بىر ھەكۈمەت اربابىنىڭ اۋۇ زىدىن چىقسقا نىگىشاك بولغان بوسوز لەر كىمگە باقمىدۇر؟ اگر بو سەسوز رەسمى بىر دائىرە تەرىفدىن نەشر قىلغان بولسا ايدى، قانچەك قىمەتكە ۋە ھەرمەت كە ابلە بولار ايدى؟ مەخترەم كىئرال چاك جى جۈلەك جەنابلارنىڭ بىرەن نطق لارى، بارغان يازۇلارنى تەكرارلاپتۇر روشقا ارنىدۇرگە، دائىما تۈركىستانلىقنى بىخت سەادتىنى نامەين قىلىشنى ايلگىرى سۈرەر ايدى، مەخترەم كىئرالنىڭ اۋۇ دەستە لەبىكى تەشەببۇ تەجلىق بولدى. تەجلىق اورنايىلەندىن كىيىن ايلك قەدىمى تۈركە تائىلىقنىڭ خىيەتتىنى ياخشىلاش سەھەسىگە ائىدى، بارىم بىل بىكەيدەك بەسى اچغىر باجلارنى بىنكەلەندى، بولى كەلگەندە اۋۇ كىرەدىن قورۇلۇش ۋە سۈ مەنۇسەلەرنى تەكلىپ قىلدى، بۈگۈن مە چىن - سا

اچکی تاشقی خبرلەر

راديو خبرلەری

مجلس حاضرقلاری

نك خصرى وكىلى شاولىزى موزى
دوتمك اوزون بير مكتوبىنى القاج
كلگن .
كاممونتستلار رادىوسى غنوار ايجي
ده كاممونتست عسكرلەرنىڭ 776 شەر
و كىنىنى باسبىب آلمانقېنى و 250
مىڭ حكومت عسكرىنى ئارمار كلشوروب
كويىنى اوزىگە قوشوب آلمانقېنى بىر
بوردى .

(لوندون 1 - مارت) چين كابىنە
سىنىڭ رېئىسى سونگو و باشقا بيوك
دولت اربابلارى نانكېندا موقت جھور
رېئىسى لى زوڭ رين بىلەن كاممونتستلار
بىلەن تىنچلىق مجلسى آچىش توغراسىدا
كى مەسئالەرنى مئازكە قىلىشقا كىرىشدى .
بو مجلسدە اوشبو آيدا آچىلادورغان
مجلسنىڭ بوتون چارلەرى كورولمەكچى .
غېرى رىسمى وكىللەردن لى زوڭ رين

+++))+++

هنا كىرگە حاضر ھەمكىن ايمەس ايلەكن

عسكىرى و ملكى آدمەلەرنىڭ ايلب چى
قىب كىتكەنەن كىين مەكىن بولوشىنى
بىلدوردى .

(آنقرە 1 - مارت) موللاندانىڭ
لاھايادا ايندونيژيا مەسئەلىسى ھەقدە آچ
ماقچى بولغان مجلسىگە رېئىس جھور
عبدالرحىم سوكارنو باشلىق جھوربت
بيوكلەرنى تىكلىق قىلغان . بولار بو
تىكلىقنى رد قىلىدى و اوج آيىن بىرى
اولارنى بىر آرالدا اسىرگە اوھاش
قاپاي قويغان موللاندان ايندونيژيا او
چون ھىچ بىر باشلىق اميد قىلماغانا ،
مقارلارنى و موللاندانى بىلەن مئازكە
قىلىش فقط اونىڭ ايندونيژيا جھوربتى
ئىق مەستقىل بىر دولت ئونوب بوتون

*** * ***

ھتارگە ھذاكرەسى

شىنلارلى عرب منطەسىگە كوچوروب
قويوشنى بوينغا آلدى .
(آنقرە 2 - مارت) گىئرال رايلى
لېتان و اوردوننىڭ يھودىلار بىلەن مئازكە
مئازكەسىگە قاتناشماق اوچون لېتانغا
كىندى .

(آنقرە 1 - مارت) يھودى دو
لتى بىلەن لېتان دولتى آراسىدائى مئاز
كە مئازكەسى چىگارادا بىر قىشلاندا
باشلادى . فالوجەنى يھودىلار قولىغا ال
دى . بو شەردن 2000 عرب كوچوب
كىتىشكە قارار بردى . بولارنى يھودى ما

اتلانتيك بېرلكى

اسويچ حكومتى اوزوندىن بىرى دوام
قىلىدورغان طرفسزلكىدە قالماقچىدور .
اتلانتيك بىرلك لاجىمەنىڭ باقنىدا
آمريكا عيان مجلسدە تصديق قىلىنىش
ئى مجلس اعضالارنىڭ بىرى سوز
لەدى .

(آنقر 3 - مارت) نورويچ حكۇ
مى اتلانتيك بېرلكىگە كىرىشنى قارار
بردى و ساويت ھكومتىنىڭ تىكلىقىگە
برە دورغان جوابىنى چىارشىنى كۆنى
برە دورغانلىقى سوزلەنمەدە دور . دانى
ھارقا ھكومتىمە قاتناشماق قارار بردى .

بىر كاهمونتستنىڭ تىشويقى

البىشنى و ساويت عسكرلەرىگە ھىچ
بىر قوھەتنىڭ قارشى تورالماسلىقىنى
سوزلەدى .

(آنقرە 1 - مارت) شىرقى آلمانىيە
كاممونتست پارتىيەسىنىڭ باشلىقى ئونوگون
بىرلىندە سوزلەگەن سوزىدە سوقوش
چىقسا ساويت عسكرلەرىنى قارشى

قىمى بوق ايكەنلىكىنى آقلاغان اى-
مى بوگون م ، « يالقىن » نىڭ باش
مقالەسىنى اوقوغان اوقوغۇچى بو كوز
بىلەن قاراشدا ھىچ كىچىكەمس . بو مقا
لەدە نە ملتەر اتفاقىنى بوزدورغان ،
بىر جملە ، و نە تورلك شىعارلار استى
دا آرا بوزوشقا اورونوب ياتقان عنصر
لەرگە ياتىساقان بىر كىمە كوزگە چالپى
ماس . شونىڭ اوچون « اتفاق » نى
آساسى پەرنسېپى قىلپ ياتقان اولكە
ھكومتىنىڭ بونى قارشىلايدورغانلىقىغا
دائر قەتئىلەردە بىز م اورناتمىز .

بوگون ھر قانداق بىر كىمەگە ، ھر
تورلك مەنا بىرلىپ ياتقاندىك « ار
كىنىك » نى م شىخسى شاھە بولدى
استعمال قىلغۇچىلار و بو « اركىنىك
كە » شىخسى نۇقتە نظردىن مەنا بىر
مەكچى بولغانلار بوق ايمەس . اصلى
موضوعىمىزغا كوچەيلى ! « اركىنىك »
نىڭ چىكى باردور ! بورتومىزدا بونىڭ
چىكىنى خىلقنىڭ توشەنچەسى خىلقنىڭ كوز
كەن غايەسى بىلگولەيدور . اركىنىك بىز
دە اورناتق بىر مەناغا اورناتق بىر استە
مالغا ايكە بولوشى لازم . اوھ ! ھدى
دىن اشىب كىتكەن سوز و ھرىكلەرگە
چىك قويمايلى ! بونىڭ بىلەن ، معلوم بىر
صنڭ ويا معلوم بىر گروھنىڭ غايەسىگە
خىدەت قىلىشنى چىقسون ! « اركىنىك »
دېگەن بىر شىعار آرقاسىدا ، ملتەڭ مە
ئومى وياكە مادى بارلىقىنى ، شىخسى و
ياكە صنڭى غايەسى اوچون قىرپان قىلغۇ
چىلارغا ، تورلك انھام ، تورلك بىناھ
لار باھن ارغا بولگونچىلك سالماق
چى بولغانلارغا ، امكان قالماغان بول
سون ! « اركىنىك » خاتى توشەنچەسى
گە ، خاتى فالاسىغا قوللاندىسون !
زانا خىلقىمىزنىڭ « اركىنىك » دىن كوتكەنى
بوندىن باشقا بىر نرسە ايمەس .

ھر قانداق بىر سوز و ھر قانداق
بىر ھرىكەت ، خىلقنىڭ توشەنچەسىگە ، خىلق
نىڭ تىلىگە اوپتون بولماسدىن ، معلوم
بىر شىخسنىڭ كىيىگە كورە بورگوزولسە
سوز و ھرىكتە بىر شىخسنىڭ ملاحظە
سىگە « كوزوم فارو » ارگەششكە مە
جور قىلىنسا ، او « اركىنىك » بولا
الماس . بونىڭ ئارىخقا كىچكەن اسمى ،
استىداد دور .

(تام)

اق زامباقلار مملكتىدە

1910

فوتبول

بو خىسسىدا ساھابىمىز — روللار پالانى

ئاچىمىز. چۈنكى اولار بو ساھىدە نەفكر نە حس و نەھ ارادەلىرى بىلەن ايشلەشنى خۇاھلاماس ايسى. كۈبلىگەن انىسانلار، كۈنلەرچە ايلارچە و يىللارچە خىيالى سرگىشتلەر بىلەن تولغان رومانلارنى اوقار و بۇنىڭ بىلەن بىر نەرسە قىلامىز دې اويلاشار ايدى.

مملكتىدە بولسا حىر ايشچىلارنى يوق ايدى. ملتىڭ فكري اوخلاپ يانا دور، چىالت آرتىپ بارامور. بۇنىڭ بىلەن برابر بوزۇقلىق و فقيرلىق كۈپەيىپ دولتىڭ قۇنى آزايب، اخلاقى، فكري و اقتصادى حىيالى كىسلاشپ بارامور. ملتىنى اويغانشقا مسئول بولغان و اونىن بۇنىن بىر نەرسەلەر اورگىگەن كىشلەر بولسا نىمە بىلەن مشغوللانپ يانامور؟ اولار خىيالى سرگىشتلەرنى اوقا — او قاست بولۇپ كىتكەن ايدى. سىنلمان اوز — اوزىگە دەر اهدى:

— دىھى بازۇچىلارنىڭ اهمىيىتىنى بۇنىڭ خاق تىخى بىلە الماس. شو زماندا بۇ مە خىيانىڭ كۈلۈنچ طرفلەرنى كۈچلۈك تىصوربەلگۈچى بىر سىروانتىس؛ چۈشەنكەرنى بىخ فىلغۇچى سىبويقت بىشتۈرۈشىمىز لازىم. چىرەك رولىڭ ازانسانلارنىڭ خادى پولېتىكا دىدېقۇدىلارنى خام فكىرلەرنى تىصوربەلگۈچى بىرسى چىقىشى لازىم. سىنلمان و آرفانداشلارى اويلايدى و دېيىشى:

— بۇنىڭ اونداق سىروانتىسقا اوخىشلىق بىر دامىمىز يوق. بۇ سويقتەك بىر خىر مە بولا آلامىز. فقط عقلىڭىزنىڭ ايشلەشىچە و كۈچىمىزنىڭ بىشىچە اولار قىلغان بۈيۈك ايشلەرنى قىلالامىز. دىبا، خابىر و بەزىڭكە مىكروبوللارنى ئوز بىلەن كۈرگەلى بولماس. بۇلار بىك كىچىك بولغانى حالدا بوتۇتۇبىر اولكەنى قۇرۇتار. ملتە و جىمىتەكە يوقۇشغان مەنى مىكروبوللارمە بار. اولار بىلكە دەيا مىكروبوللار بىدەمۇ آرتۇق تەلەكلىكىدور.

قىلاندا پانقانىق بىر مملكت بولا

خانىلقىن، كىزىك و دەرەم (اوپكە كىلى) نىڭ اوواسى ايدى. اھالى بولارنىڭ بىزى جىسى (كىزىك) دن فۇق العادە غىناپ تارنار ايدى. ايكىنچىسى (دەرەم) دن بولسا، قىرلىپ تۇگەن كىتپ باراماندا ايدى. سىنلمان زماندا بو كىسلەرگە قارىشى قانتق بىر كۈرەش باشلاندى. فقط سىنلمان:

— بو مە بىشمە بىسور. بۇنىن باشقا بىزە بىر فكىر دەرەمى، ارادە دەرەمى، روح دەرەمى بار، دەر ايسى بو روح دەرەمى چالا فۇمىاسىن بوتۇن باشلارغا بوققاندىر. 5 — 10 — 15 بىلىدىن كىيىن — ورغۇچى صىقى بىلەن عمومى خىيانقا كىرەدورغان باشلارنىڭ مەنى دەرەمىن قىرلىشىنى بوش چاغلامىز. كۈرەشمەك لازىمور، سوزلەرنى تىكارلار ايدى.

بىر كۈن فوتبولچىلارنىڭ بۈيۈك بىر بايرامى بولار ايدى. بۈيۈك بىر فوتبول قۇلبىنىڭ قۇرۇلغانىنىڭ 10 نچى يىلى فوتلانما نچى ايدى. بو مناسىبت بىلەن بۈيۈك بىر مىلى مسابىقە اويۇشتۇرۇلدى. نىظقلار سوزلەش بىلەن اوتكوزۇلەدورغان بىيىش، مراسم بىلەن بايلىما قىلى ايدى. بوتۇغا مە تۈرلۈك سېور اعضالارى قانئاشدى. سىنلمان مە دوستلارى بىلەن بىرلىكە بو بىرەدە خاسور ايدى. اصلىدە او، اڭ بۈيۈك سېورچە خىتلىرىدىن بىرىنىڭ فخرى رېئىسى ايدى. سىنلمان سوز آلىب شۇنداق باشلايدى:

— بۇنىڭ فىن باشلارنىڭ سېور بىلەن مشغول بولغانىنى كۈرۈپ سۈيىتمەن. عقلىڭىمە موافق بىر صورتدە قىلغان رىتورلىك بىن حىر كىلەرنىڭ اهمىيىتى بىك بىر يۈكۈرۈر. فىلسەفىنى بىك آرتۇق آلتا باش تۇرغان اسكىنى يۇنانلىقلار، گىمىناستىكىلەرنى، خالىشلارنى، مسابىقلەرنى باھ قىلارنى يۈكسەك بىر اورۇنغا چىقارماغان ايدى. بىن تىرپىلەرنى وچۇندىڭ سىغىلىقىنى و فوتبۇنى آرتۇرۇر. بۇنىڭ بىلەن دىننىڭ قانئى ئۈزۈلەر، يۈرۈش بىشىكە

شەر وحرىكت گۈزەللەشمە. شەرلىكلەرنىڭ پىست و كىچىك اولەر دە كۈب اولتۇرۇش بىلەن اوتكوزگەن خىيالى وچۇندى خراب قىلار. موسكوللارنى كىچىكلەشتۈرۈپ قۇبار. قانئى زەرلەر. بوئا بىنە اوزون سورەدورغان تەضىل حىيائىنى قوشۇپ باقىمىز. بومەن اىپىدە بالالارنىڭ باشىغا، يىللار، اسملەر اولچەملەر و جانسىز قانۇنلار تولىدورورلەر.

— المانىدە مەكتەپ بالالارنىڭ كۈپى كۈز ايتىنەك نىقايىدور. دىمەككە كۈزلىرى بوزۇلغاندور. بىن تۈزۈلۈشى قۇپال، سۈنەكلەرنى آگرى، بوگرى، پاچاقلىرى اىپىكە. قۇللارنى عاجز، بوزلەرنى آف تاپ كۈرمەگەن اوسوماونكە اوخشاش، سارىق يۈزلك انسانلار بىزالارنى كۈب. راق شەردە اوچرايدور. كىشىنىڭ بۇلارنى بىزالارغا آلىپ چىقىپ چىقىمىلەر ايدى چىكە قۇيۇپ بىرگۈسى، چۇلا. چىرۈك نىقس آلدىرغۇسى كىلەدور.

(دوامى بار)

اوخشۇرۇش

1 — ادارەمىز كۈچۈكلەنگەنمە مەمەلە ايشلەرگە آسانلىق بولسۇن اوچۇن نىشەر يان بولومىنى اوزىنىڭ تىجارت اۈمى يا نىغا بۇنكەدى. بۇنىن سۈلك بۇرۇنداش لارىمىز و باشقا ادارەلەرنىڭ غزىتە مەجموعەلەر بىزگە آبۇنە بولۇش كىى تۈرلى بۇيۇرۇتما ايشلەرنى كىتابلار، رسالەلەر، كۈنۈبەرتلەر، ئالون اوردىلەر و وىزىت كارتالارى بولسا، مەمەلە قىلۇرلەر و اوز وقىيدە صىفتلك اۈبدان قىلىپ بىرەمىز.

2 — يۈرتىمىزنىڭ يانگى اوسۇپ كىلە يانقان مەتبەئەنىڭ ايشلەرگە باقىندىن ياردمە بولامىز. بوئا يارشا، بىزە اڭ باخشى صىفتلك مەتبەئە تاشلارى، مەتبەئە مايلارى شىغۇرلىق اسبابلارى و تۈرلۈك مەتبەئە جەازالارى باردور. اىستەگەنلەرگە تاش مەتبەئە آيماقلارى ياسانپ بىرەمىز. 3 — أرك آلسانتچىلىق اۈمى باقىندىن بىرى اوز ياندا بىر كومىسسۇن بولو مى اچىدى. يۈرتداشلارىمىزنىڭ سانىلا تۇرغان تۈرلى بۇيۇملارنى آزان بىجا لىق كومىسسۇن ھقى اىلەن ساتىپ بىرەمىز و شۇسكارى ايشلەرگە واسطەنىڭ قىلامىز. مەمەلە مەچچۈن اىزىنى اۈرۈمى چۈك چىك 1949 نچى اۈرۈم . أرك اسانتچىلىق اۈمى .

عرقىمىز ئىنسانىيەت شۇكىرىنىڭ
دېئىمىز قۇرۇپ
يۇرتىمىز ئورۇستاندۇر

تەلەپ، ئاشۇ، فېكرىدە، بىرلىك!

مۇدىر: عېسىبى ئالب تېكىن
باش مۇھەررىر: ۱.۰.۰. يۇلتۇز

1318-يىلى ۱۱-ئايدا تۇرۇپ

1949 11 مارتن

15000000 لىككە دوللارى

شەھرىگە

قەتئىي:

جمعه

251

تېمىرىك

(مخصوص ماقالە)

شولارنىڭ كېلىمىسى ۋە ئىشلىرىنىڭ سايلاشقا توغرى ئۆلەتدۇر. بىرىنچى اصول بەننى مېتت اعضالارى طرفىدىن سايلاش بو قاتونغا اويغون اصيلدۇر. مېتت اعضا

لارى شونداقى حقوققا ايگە. رۇئىس استىغنا قىلغاندا، اونۇڭ اورتۇنما مەاون رۇئىس كېلەدۇر. اورتۇن توت مەمە بىر آغيزدن عېسىبى بىگ اوتۇنى رۇئىسلىككە سايلايدى. بوگوئىكى مچاس عېسىبى اقدى ئى قارشىلاشق ۋە مەاون رۇئىسلەر ساۋ لاب المائىدىن عىبارت.

عېسىبى بىك ئالب تېكىننى مەمە آدم بېلەدۇر. اونۇڭ رۇئىسلىككە سايلانغانىنىڭ اولكەگە بولادورغان ئۆلئىرى زور خور شەبە اويوشمالارنىڭ مۇركىزى اويوشما ما بولغان ھەممىنىڭ اۆسوشىگە سەبب بو لادۇر. عېسىبى بىك ئالب تېكىن ھەرقانداق چولغا ئەمەلەر اېلە دېشىپ بو ھەسەل

3 نچى آينىڭ 4 نچى كۈنى كىچ سائەت 3 دە اولكەك مۇركىزى تۇرىك پىغور اويوشماسىنىڭ اجرائىيە - نفتىش مېتت اعضالارىنىڭ دائىملىق مچاسى آچىلدى. مچاسىدە اويوشما رۇئىسى چىتىڭ مان اوز خەتەتەن استىغنا سورادى. استىغناسى بىر آغيزدن قېول ئورولدى. رۇئىس سايلاش ھقىقە مۇداكرە بولونوبى تىجەدە مات پىرور عېسىبى بىك ئالب كىن مېتت اعضالارى طرفىدىن رۇئىسلىككە سايلاندى. مچاس ئارقىلغاندىن سوڭا، مېتت رۇئىياسىتكە وكالغا اسمەلله داملام، ابراهيم خەبەردى، حامد محمودى، عىبەدالرحىم نېيرى، بانى آخون باشاق 7 - 8 آدم عېسىبى ئالب تېكىن اويىگە بارىپ تېرىكلىكى قايتىدى.

3 نچى آينىڭ 8 نچى كۈنى مۇركىزى تۇرىك اويغور اويوشماسى مېتت اعضالارىنىڭ نوبىتىك مچاسى محمد امين بوغراڭ رۇئىسلىكى استىغنا آچىلدى. مچاس رۇئىسى محمد امين بوغرا «قانداش ۋە اقتصادى قېتىنچىلىق اورنا ستىدا اويوشمادا كوزگە كورونەرلىك بىر اېش اېشلەنمەسە، اما بونۇڭ اېشلەنمەسە لىكى چىڭخانىدىن اوتولگەن عىب اېمەس» چىڭخان اوزوندىن استىغنا سوراپ كا گەن ايدى. اوتكەن نوبىتەكى مچاسىدە اونۇڭ استىغناسىنى كويچىلىك قېول قىلدى. رۇئىس سايلاش 2 تۇرلىق اصول اېلە بولادۇر: بىرى مېتت اعضالارى طر قېتىن سايلاش، بىنا بىرى خلىق بېغىتى آچىپ بوئون خلىق ائىندا سايلاش. 2 نچى اصول قانوندىن باغراق، چوز كە خلىق طرفىدىن سايلاش لازىم كلسە، بو اويوشما اولكەك اويوشما بولغانلىق بو بوئون اولكە خلىقى طرفىدىن باقى

من چقا لاغورغان بىر زاندىور. شونۇڭ اويچون عېسىبى بىك ئالب - تېكىن اويوشما باشىدا تورغاندا، اط رانى شەبە اويوشما اېشلەرنىڭ بولغا قوبولوشىغا ۋە اويوشما اورلىنىڭ بو قارى كوزورولوشىگە بىرىك ئاثير بولا دور» دېگەن مضموندا سوزىنى سوز لىن بولمەن سىرلىك، بانى رۇئىس عىبىسى بىك لىن تېكىن سوزگە باشلاش - «اونۇڭ كۈن اسمەلله داملام باشلىغا بىر قانچە نۇر مېتت اعضالارى بو خېر نېي كا اېتىپ بارى. اسمەلله داملام كېچىك بولسا مە خانىڭ باشى نېتىن اېكەن» شۇنى ئېرىل قېلسانز دېدى. سىر بىرلەرنىڭ مەن بولمەن بو اورۇنۇر ئى اوز بولە اولكە رۇئىسلىكى مۇتەمەن مەن ھم اوستون بولمەن. بو خلىق طر قېتىن بولسا مەن ايش دېمە. اويوشما رۇئىسلىكى كويك ائىش اھەس. تۇركخان خاقانىڭ كېچىلىكىنى تىشكىل قىلغان بو رىك اويغورلارنىڭ باشى ادارەسى. شونۇڭ اويچون بوئى ھەربىر مەصبىن اوستون تونان. نە مەصب كېلور اېكەن، بىر ئۆر اولانار اېمە. اما اويوشما رۇئىسلىكىگە ھىچ بىلەت قېلىپ اولدور مايمەن دېمە. بانا ائىقلىقنى بىان قىلما مە بىر ائىدى نىشراڭ ادارەسى بار. او يورتىدا بىك قۇداك بىر ادارە ايدى. ماددى باقىتىن بىك خەتەن. اولكەك ھۆكۈمەت باشى ئاثيرىدىن چىققاندىن سوڭ اوز ائىمىز اېلە شول ادارەنى قوتەلەن دورىمەن - اصلى باقىتىن ئۆزىمەن دېمەن قاراغا ئلگەن اېمە. اكر اويوشما رۇئىسلىكىنى قېول قېلسام، كوجوم بو لوتوب كېتەدۇر، شونداق بولسام، بو مە خلىق ادارەسى اېكەن، قېول قېلما مەن دېيە مايمەن. 2 نچى اويوشما مە اقتصادى باغى ائىر، ائىقا بولون بو (قولى اېكەنچى بىرە)

اق زله و شهپر خبرلهری

ستان اخبارانی و اوزله مخابرهزهده

دهقانلارغا اچقا قرض بریلشکه باشلاندی

بو بیل دهقانلارغا برهله دورغان قرض صوماسی بیر قمر ک ب بولغان لمقن حاضردهن باشلاب تارقانلیشقا باش لاماقسی . بکونی 20'334'400 آلتون اچقا بولغان بو قرض صوماسیدن برن چی فانتیم برهله دورغان سانچی ، مناص ،

توقسون ، قومول ، باریکول ، آرا تورک ناهیللهریکه 10.633'400 دوللار تق سیم قیلنغان . بو دوللار تیکشک نا هیلهره مخصص اوتوموبیللار بلهن آلیب باریلب شعبه بانکلار طرفیدن تار قانتیم برهله مکی .

*** **

حلقق بیو تیلهک

(S - مارت) خاتون - قزلار بایرا می مناسبتی بلهن بیر بولوک تورک خا تون قزلاری قازاق - قیزغیز کلوبیدا توبلانغان و بو کوننی قوللانغان ایدی . مجلسده نطقلار برهله م و ایم نوردی

طرفیدن بیر تورک خاتون قزلاری چه حیتی قوروش تکلیفی اورناغا تاشلاند خان . بو فکر حرارت بلهن قارشیلان ب، اولکک حکومته که التماس سونولما ق چی بولونغان .

(باشی ایکچی بته)

مهی قینالیب فالورمزمو ایکن . هر ایش کادیر ایله بولار . بوگون کادیرلارنک هر بیرری ایگز اورونلاردا اولار یاردمله شیب بره دورغان جایدا ایمس . منصب دن کهچ ، حیانتنی اوبدان تامین فیلی دیسمه کلمه بورد . باشقا ادارهلر کیی تامین قیلارلق اقتصادی قودتی یوق . بیر ایش قیلنماسا ، خلق هم اونوما ی دور . بیز هم اونوما همز . خلق آغیرلقه نی کوزده تونمای ، ایش قیلا الامدی دیسه ، من اونق کوتوره المایم دهگن سوزله ری قیلغان ایسم . بعضیلر ، او یوشماغا عیسی چقدی ، اوسال جابلار دی نوزوته من ده اوزینک آهمله ری نی قویوشقا یائی او یوشمانی سئلیس قو رال قیلب ایشله تیشکه اورونار ، ده ب ایش قیلورمالسقلنک احتمالی بار . بیز نورکستان وضعیتینی آکلانغان جابدمز . او یوشماغا سیاست آراشتورما ییمز . سیا ستچیلک قیلساق ، اوزومز بیتیمز ، او یوشمانی ، خلقنی قورال قیلناساق هم قیلا الامز . آرقامزدا خلق یاکه بره ر دولت بار بولک بومای توروب هم اوز بریده بیز یالغوز جابیمزغا آغیز ایله ایتیشیب ده شیب کلگن ایسوق . قایسی ایش ایله قایسر ایشنی آلیب یاریشنی اوبدان بیله مز . او یوشما ایش

لمره ده باشلارنک ، خلقنک یاردمه بول حاقینی سورایمز " دیگن مضموندا سوزله اوندی . معاون رئیسینی سابلش نوبتیگه کلگنده کویپیلکنک قراری ایله عبدال حق عشوری ، پولاد قادری سایلاندی . شونک ایله مجلس نارالدی . عسی بک آلب تکیننک رئیسککه سایلانغان خبری بوتون اورومچی خلقی نی زور خرسدنک ایچیده قالدوردی . بورت کانتلاری یائی رئیسینی تبریک ایتیب کلمه کنده . هر بیر دوخومش ، هر بیر کوچادا خلقلر " عیسی بک افندی نک او یوشماغا رئیس بولغانی نهاتی اوبدان ایش بولدی " دیشمه کنده . عیسی بک آلب تکین 20 ییللق عمریتنی بورت ، ملت اوچون کوره شکه صرف اتکن ، نه یانغا تانولغان و هر بر بورتداشنک قلیمه چوتور بیر خاطره قالدورغان بیر زانندور . مونسداق بیوک مسله نکک چک اراده ک ، ثباتلق بیر آتمنک اولککک تورک او یغور او یوشماسیغا رئیس بولغانی بوتون او یغور یائی رئیسینک خدمتیدن موفقیت نیله همز .

الماس

تورپاندا مال دوختور

خانهدسی

تورپاندا بیر مال دوختورلق بولو می بولماغانلقدن و بوئا بو بولک بیر احتیاج سزباگنکلکن ، تعمیران نظارنی تورپان دهقانچیلیق اداره سی قاراماغیسا بیر مال دوختور خانهدسی آچیشقا قرار برکن . حاضر بوئا لازملق دارولار ماکدوروش اوستیده حرکت بولونما قدا بولسا گیرهک .

(*) (*)

مخصوص فاکولته

اوقوغوچیلاری

بیولگی

مخصوص فاکولته اوقوغوچیلاری او یوشماسینک اوتکنکی بیر بیلق خذ متسن دوکلان و یائی او یوشمانی قود لاما بییشنی S - مارت کوننی ساعت 2 ده دارالفنون معاون مدبری ، مدرس و اوقوغوچیلارنک اشتراکی بلهن آچیل دی .

سبقداشیمز اسلام نعمانی طرفیدن مجلس اهمیتی حقیده سوزلر سوزلن گفندن کین ، بهاولدین توختی ، او یوشمانک بیر بیلق خدمتسن دوکلان میرزب اوندی . بونی متعصب آنا - آنا سین آیریلب اوقوش آرزوسنی بلهن بولغا چققان و بای ناهیسیده کی بیر حاده بلهن اولگن عبدالرحیم قانزغا اوچ مینوت ماتم تونولدی . چالینغان ماتم سازی دهمننی بیر مصیبتکه سال دی و مرحومنک روحیغا باغشلاب فر آن طلاوت قیلندی .

بونن کین بیر قانچه سبقداشقا مکافان بریلب ، نظامهلر اوقولوب اونه کهچ ، قیزغین فکرلر تاشلاندی . مدیر معاونی ابراهیم مطیعی بوتون فکرلر که ایضاحاندا بولونوش بلهن قیمتک یولبوروقلار بریب اوندی و 15 نیی مارتدن باشلاب تحصیل باشلانما دورغانلقدی - اعسالن قیلمندی .

بىر ھەرقچىدىن اپويلدوق

ايلىكترويك استانساسا نشو كىنىك

ياشنى تىرتىپ قاعىدەلەرى

توك پولى ئاپشوروب آلو خصوصىيەت: مشتريلەرىمىزگە معلوم قىلماقچە: مەقدم ھەر بىر مشتريلەرىمىز بىر آي توشقاندىن سوڭ 2 نەچى آينىڭ 10 نەچى كۈنىگە قىيىن توك پىرلارنى ئاپشوروب كىلگەن ايدى، اما بازار باھاسى كۈندىر كۈپ آشىپ تۈر غائىلقەن، ايلكتىر استانساسا كۈپ زىيانلار غا اوچراپ كىلدى. شۇنىڭ اوچۇن مەخرىص 5 مېتىنك تىرتىپقى بويۇنچە 4- آيەن باشلاپ ھەر آينىڭ توك پىرلارنى نى الدىن اوزلەرى ايلېب كىلېب تۈبەندە نى قاعىدەلەرگە رعايە قىلماقلارىنى اۆ تۈنەمز.

معارف جەھەتتە، الك قىمتلك بىر قۇرمانىدىن اېرىلدى. مرحوم حىيىر افەدىنىڭ شاگىردى و 120 دن آرتوق ياشنى نىسانىڭ اوستازى بولغان عبدالرحىم جىم توختى نىيازى 12 نەچى فىورال كۈنى ارتمەن سائەت 10 يارىمدا اللەنىڭ رحىمىگە قاوشىدى. شۇ كۈن سائەت 11 دا بىرلككە قويۇلدى. بو محترم مەلىمىزنىڭ اولومى تورپاندا آچىق تاش ئۇ اويغاندى. 15 بېلىن بىرى معارف جەھەتتە مېڭ بىر اغىر شواعىپ آستىم دا 120 دن آرتوق باش اوسمورنى قىرىلەپ چىقارغان و كۈبەلگەن ياشلار نىڭ عالى و اورنا تىھىيل كۈرۈشىگە ئىشكار بولغان، 225 دن آرتوق قاتى

== اچكى و تاشنى خىرلەر ==

رادىو خىرلەرى

يىگىرمە يىللىق بىر بىرلك لايىھەسى

1- ايشچوتچىلكلەرى بوق مشتريلەر، ھەر آينىڭ توك پولىنى شول آينىڭ 10 نەچى كۈنىگە قىيىن اوزلەرى ايلېب كىلېب ئاپشورولارى شرط. مەسلا: 2 نەچى آينىڭ توك پولىنى 4 نەچى آينىڭ 10 نەچى كۈنىگە قىيىن ئاپشورولارى نىوش.

انقرە (8- مارن) آنلاننىڭ بىرلكى لايىھەسى تامالاندى بو لايىھە 128 مائە دن عىبارتتور. بىرىنچى و ايكىنچى مائەلەرى مائىلەر آراسى آكلاشماستىقلار نى مەمكىن قىيىن صاچ يۈلى بىلەن حل قىلماقچە غىيوت اتمەككىن عىبارت بولۇپ 4- مائەلەرى بىرلك اعضاءلاردىن بولغان دولتىلەردىن بىرى نەجوزغا اوچراسا،

جوگجا كرتانى بوشاتش طلبى

2- ايشچوتچىك بويۇنچە اۆتكەن آيدا تۈلەكەن توك پولى قانچا بولسا، شول توك پىرلنىڭ بارىيىنى شول توك نىڭ 10 نەچى كۈنىگە قىيىن اوزلەرى ايلېب كىلېب ئاپشورولارى شرط. آينىڭ آخىرىدا ايشچوتچىكلارنى كۈرۈپ بولماق حسابلاپ قىلغان نىيۈشلى پىولنىلارنى ايلىنادور.

كابل (5- مارن) دوختور عبدالرحىم سوكارنى ايتىنوزىيا جەھەتتە ھىكۈمىتىنىڭ موللاندا باسب آلمان كرتانى

تورت كۈنلەك بىر ماناورا

3- مائادا بازار باھالارى آشىپ توك پولىنى اشۇروشقا توغرى كىلسە، لامپا ھەم ايشچوتچىكلەر بويۇنچە اشۇرولغان توك پولىنى، شول آينىڭ آخىرىدىن كىيىن مەخرىص 10 نەچى كۈنىگە قىيىن قوشۇمە چە اسچۇرپ بويۇنچە تۈلەلەرلى شرط.

انقرە (8- مارن) انگلەندەنك آق تاز پىلوسى (كىمەلەرى) جىل الطارق ماناورا تورت كۈن دوام قىلماقچىدور.

فلىستىننىڭ كەلچەكى حقىقەتە صىھىت

4- ائردە شۇ قاعىدەلەرگە رعايە قىلماقچىلار بولسا، چىرمانە آلدۇن تاش قارى تۈكەن قىيىن مەخرىص قىلماقچىدور. 5- مەككۈر تىرتىپ قاعىدەلەر 4- آينىڭ بونچى كۈنىدىن باشلاپ عمالەگە اشۇرۇلادور.

كابل (5- مارن) اوردون و يەو مى آراسىداكى مئارەكە مەنكەرسى و نەق تۆختىپ قالدى. فىلىستىن اوزلاشتۇرۇش پاكىستاندا

ايلكتىر استانساسا باش مەنپىرى: ھىسام الدىن مەسەبىن

پاكىستان (8- مارن) پاكىستاندا ايلكتىرەك شايماقلارنى باساش اوچۇن بىش ئابرىكا قورۇلدى. عراق كراچىغا بىر تىجارەت سىداكى مەمەدەنى مائىسالدا

== اق زامباقلار مملكتيده ==

№13

انا بلەن اتا و بالالار

فقط بو سوزلەرنى سوزلەگەن او آدمەر، اوزلەرنى آلدابورە باشقالار نى آلدابورە بالالارنى آلدابور و يەنە بالالارغا «ھىچ كىمنى قاقشناما، نزاكتلك و تربىلەك بول...» دەيدور. فقط اوزلەرى بو قاعدەگە رعايە قىلما، مورو.

بالالار، چاپسان جەلەنك فرۇقىغە با راور، تىستەلەپ حيران بولادور. آنا و آتالارى يامان و گناھ دپ كورسەتب بو روب، يەنە اوزلەرى قىلب پانقانلىقنى كوروب، ھىچ توشونە آلمايدور.

نەپائەت، اولاردا شو قناعت حاصل بولور: آنا و آتالار بىر تورك سوز لەيدور، باشقا توركك حركەت قىلادور. شونك اوچون آنا - آتاسىنك سوزلە ريگە، بالالارنك ايشەنجى قالماس. اونى قىل! موئى قىلما! كىى نصىحتلەرگە بونى مەن كىيىن قولاق بىرمەسلىككە باشلار.

باشقا ياقىن، آنا - آتالار بالالارنى كك كەپك توروبلا، اوزلەرگە اطاعت قىلماغانلىقىنن و اوز باشىمچانلىق قىلب پانقانلىقىنن شكابت قىلادور. ھالبۇگە، بالالارنى بو حالغا كلتوروشكە سەبب بولغانقلارنى بىلمەيدور.

بالالارنى قىل، تاباق و جزا بلەن اطاعت قىلسوروبشا بولادورغانلىقىنن ظن قىلماز. بالالارنىزىنك آلدەدا اونداغ حركەت قىلگىزكە، اولار سوزنك اولوغلغە لارنىزىنى اوز كوزى بلەن كوروب، سز نى سوبوشكە باشلاسون.

بعضى آنا و آتالار اوى اچمەككى قىلغىلەرگە قول، بوز و آباتلارنىك پا كىزدەككە دقت قىلماس. بالالارنىك آلدەدا بىرتىق، كەنە، كىر كىيەلەرى و پاسكينا قوللارى بلەن يورەر، سوزلەشكەندە، ايش قىلغاندا نزاھت و نزاكتكە رعايە قىلماس. بعضىلەرى كوپ جەل قىلار و حەق بالالارغا خطابەن:

- آناڭ قانداق ئەم اىكەنلىكىنى كوروب پانامەن و پاگە آناڭ قانداق خاتون اىكەنلىكىگە قارا! كىى سوزلەر نى ايشلەنەر.

سوغرە، عائلە يىغىنلاردا بولوب اوتكە، اوشاق چوششەك سوزلەرگە بىرەنن بىرگە چىشلارغا دقت قىلگىز. مانا، بالالار 15 - 20 يىل شونى دىق پانقانلق بىر مەپىدا بولغانار. كى يىن قىرار. بالالارنىك نىمەشكە آسماندا اوچماغانقلارنىغا، قاناسز قالغانقلارنىغا حيران بولار.

بونداق آنا و آتالارنن سورايىمە: - سز بالالارنىزنى تربىلەگەندە، اولەش اوچون اولارغا لاپچىنك قانائەتى بىرەدىزلەر، ياكە بو قانائەتنى يول آلدەكلارمۇ؟

بالالارى چوگوب، اوغوللارى بىگت بولغان و قزلارى بوغا يەكەن مەن استقبال حقىدە پارلاق خياللارنى قىلشقا باشلار. اوغوللارنى مەندس، مامور، سوداگر، دوكتور، آدواكت ياكە ياخشى بىر كسب قىلماقچى بولار. قز لەرىگە ايسە، باى بىر آرەكك ايزلەشكە باشلار.

بالالارنى ھر قاچان باى قىلشقا كرىشەر. بو يول بلەن آتالق - آتالق وظيفەسىنى ك ياخشى بچەرگەنلكلەرگە ايشىنەر. بو مناسەت بلەن لىق تولدە توى نەپائەتى توغرا بولغان شو سوزلەر نى سوزلەنور:

- ھىئەدەكى انتظامسزقلارنىك كك بويوك سەببلەرىن بىرى شودوركە، ھر كشى ھىئەدە يالغوز بىتكە ايرىشنى آرزو قىلار. فقط ھىئەتە بختلكەشتو روشنى و بالانان ايشلەش ساھەسىدە ھىئەتە تەخىمو ياخشى بىر صورتدە تەنظىم قىلش احتىياجىنى سزمەس. ھر كشى ھىئەتە بىر نەرسە ائماق ايسەنر. فقط اوئا بىر نەرسە بىرمەك ايسەنەر. كوبلەگەن كشىلەر ھىئەتە خۇدبەن و توقەبلى صفتى بلەن آتبلور. ھىئەتە ھكەمىتىنى بو توقەبلىككە ايز لەر.

بونداق بىر ھىان ھكەمى اوزون ئىللار اچمەدە عائلە مەپىدا بالالارغا اورناشتورولور. بونى كىم اوزلەشتو روب بىرەر؟ - آنا - آتالار!...

بو تەقنىلەرنى آغان بالالار چولا بولغاننن كىيىن خۇدبەن، آج كوز، شەون پىرست، مورون بولوب چىقار.

الف آخىرىدا ھىچ كىمگە و ھىچ نەر سەگە مەبەت و مەروپىت كورسەنمەگۇچى موشى بوق باشلار كىلم چىقار. بو لاردا ونگە، مەنكە قارانا مەبەت، ھالى كىرلەرگە، توغرى ايشلەرگە حەرمەت اوبە ھاناماس. آنا و آتالارنى ھم توغرا بىر مەبەت بلەن سوبىمەسلەر.

- نىمە تىرىسال، شونى اورويىن. - نىمە پوشتورسال شونى ياھەن. - اگر باشلارنك روھىنى اوسا قەلمىغان بىر ايتىزغا اوخشاش، اوز ھا لىقا قوبوب بىرسەك، او بىردە شوم بو يالار و تەكەلەر اوسەر.

آنا - آتالارنك، بالالارنىك دىماغىنى و قلىبىنى اوسا قىلماسەن تاشلاپ ايتىشلارنى علقما و ھەدەنشا موافق اذ ھەسەور. حتى دىھ آلامنكە بونداق قەلمش بىر اخلاقسزلىقور، جايتدور. چون كە بالالارنك ياخشى تربىە كوروش كور مەسلك مەسئەسى يالغوز آنا - آناغا تعلق (نەھەلىق) قىلغۇچى بىر مەسئەلە ايسەمور. ھىئە زاماندا جەمەت دولەتنى ھم قانئق علاقەدار قىلغۇچى بىر مەسئەلەدور.

- ايسەتەگەنكەزچە، مەكمل قانۇن اساسىلەر ياساز. انتھائەت خصوصىدا خەلقە ايسەتەگەنكەزچە صلاحەتلەر بىرىز. سوسىالىزىمنىك و با كومونىزىمنىك ھەزرى قونلەرگە ايسەتەگەنكەزچە ايمان كلتوروز. اگر بالالارنىك لايق ھەزرىدە تربىە كورە آلماسا، ھىئە ھىچ نەرسە نى آقپىرا آلماسەن كىرسە، پارلامېنتو لار و بوئون حوقوق موجود بولغانى ھالدا ھەموى و اجتماعى ھىات سونوق و خونوك قالموسى. بو نسلەن بولغان مامورلار بوشاق وز بىرلەر بولسا، سى ھىئەتە جانباز بولون قالور. و كىللەر مەھت آرقاسىدا چاپىب بورەر. مەكتەپلەر ھى نسلەك دىماغىنى و قلىبىنى قوروا قورچى بىر اورون بولوب قالار. مەپىتەن، كوچالاردا اوزىنى بازارغا سالغۇچى، لوپا ائلك سورگەن خاتونلارغا:

لاناز! آج قالغان خلق كوتلەلەرى، اوز لەرىگە يان بولغان بولوبمو يوقارى قانداق لارغا مەسئوب انسانلارغا قاشى نەفەن ھەسەت و ھىئەتە مەسئەرىنى ساقلاشقا باشلار. بونى...

(باشى بىرنى بىتدە)

« كىنكى قىلەرگە كىلگەندە بەشى باشلارنىڭ دەرەنەككە قاتناشماسلىقى، اولار نىڭ دەرەنەكنى بىر سىياسىت اورنى دەپ تونوغانلىقىمۇر. دەرەنەك، سىياسىت دەرەنە كى ايمەس، بىلام دەرەنەكىمۇر. بىز مەلت چىمەرنىڭ سىياسىتى اورگانىمىز بو ايمەس، « ئالتى نىشەرتىمۇر » و حەقىقىتى تىخى مو آشكارا قىياپ : « دەرەنەك يالغۇز مەلتچىلەرنىڭ دەرەنەكى بولماسىدىن بو تون تۈركىستانلىقنىڭ و بو تون تۈرك باشلارنى نىڭ بىر مەخلى « دىگەن مەضمونداكى سوزلەرى بلەن هر كىمىڭ دەرەنەككە بول قان سوگىمىنى قان - قان آشوردى. توغراسىدا بىياناندا بولوندى. »

اسمەلله داملا شىخزادە، اونكور افدىرى و اولارچە باش قلم اىگەلەرى طرفىدىن شەرلار اوقولوب، سالونغا نا رىنجى و مىلى بىر داستان قالدىردى. بو داستان وراقلانغان ئىمان، يائى ئو رك نىسلىنىڭ روھى اوقولغوسىدور. داستاننىڭ هر قورى استقبالىمىزنى نور لاندورغوسىدور. دەرەنەككە، ملىت عشقىتى تىرنم قىيا شان شەرلارى بلەن خوش هوا بىرگەن بەشى شاعرلارغا، نغمە - نوالارى بلەن روھلارنى باشتاقان سارچى و صنعتكار قىزلارغا مانى مكاڧاتلار تەقدىم قىلغانىمىز. سولە مىلى سازلارنىمىز چالغىنالى باشلا دى، يوزلەرچە بىللاردىن بىرى، نە قىم مەختون كۆللەرنى آچىپ كىلگەن، بو تون مەصىبەتلەرنى بىر آن بولسامو، اول تولىورغان مىلى اوصوللارنىمىز اوپىنالىدە ناخشالار ايتىلدى. ساعت بۇرگە اولاشقان بىر وقتە تانلق بىر خاطرلەر قالدىورغان بو نارىخى دەرەنەك اولتوروشى آھافلاشدى هر كىم بىر - بىرى بلەن خوشلاشماقەتەر اىكەن، دەرەنەكنى كىلەچەك بىلە قانداق فارشى آلىشنى بىر كره بول مو اوپلانغاندور.

(باشى بىرنى بىتدە)

بوتىن چقاھورغان نىتىجە مىلى مەجادلەنى اوپونوب، گروھ جەللەرنى توغسوروش دىنگەنە غىبارتور. مات و بورت دعواسىنى حل قىلش نىڭ اورنىغا، اوز آرا بوغوشوشنىڭ پار تى ويا گروھ پىروپاگاندا لارنى بورگو زوشنىڭ اوزى مە، بىزچە بىر مەنوى اسارتدور. بىز كىم اوچون مەلتنى و خەلقنى قىياپ قىلپ بىرەم ؟ كىمەرنىڭ مەنغىنى اوچون مەنبردە وعظ اوپومىز ؟ و كىمىڭ قاندىمىغا مەلتنىڭ مەنوياتىنى اسىر قىلپ بىرەمكىچى بولام ؟ اول بوئى اوپلاش لازىم. بوگون يورتقا و خەلققە ايشلەيمىن، يورتنىڭ و خەلقنىڭ بىخت سەا دىنىنى كوزلەيمىن دەپ اورناغا چىققان هر انسان، بو بىوك يولدا مېچ نرسەنىڭ خارطىگە قاراماسلىقى، مەكىن مەرتبە فەدا نارقىلار كورسەتىشى لازىم كىلەدور. مەلى آغزىدا، مىلى كوتلەردە بولسون « خەلق »، « يورت » دىگەن هر آدم، بو بىوك بولدا بىر گروھنىڭ ويا بىر مەسلەكنىڭ دائىرەسىدە تىقياپ آلسا مەلتنىڭ آرزوسىنى ويا نوشەنچەسىنى نەقشە - نەقشە سى بلەن بىلەمسە خەلق باھقا بىردە قالغان بولادور. خەلق دىمەك، سىياسى، ائەصادى، اجتماعى و حقوقى جەتلەردىن بىر فرق كورنەمگەن تۈرك كىسەندى، تۈرك جىسدەكى و تۈرك مەسەكەندى بىر طرفلەپلىقتور. خەلقچى بولماق اىستە مەن بىر آدم، بو تون مەنوياتنى و بو تون موجودىتى بلەن بو انسان توپلى خەلقنىڭ توشەنچەسىنى اوزىدە ساقلاغانىدەك اونىڭ خصوصىيەتلەرىگە مە اىگە بو

لوشى لازىم دور. بوگون بىزدە مىلى مەجاد لە شو اساسدا بولغانداغىنە، اوز استى قەيىتىنى تاپقان بولادور. بىر گروھقا مەنسوب بولوب نوشەنچەسى تار بولغان، هر قانداق مەسئەلەنى بىر گروھنىڭ حەكىمى بوپچە قارشىلاغان « خەلقچى »، اوزى نىڭ گروھباز اىكەنلىكىنى آشكارا قىلپ بوغوسى و بونداق گروھبازلارنى قىيا خان حەركەتنى، مەلت و يورت دعواسىنى ايمەس، شىخسىت و گروھ غوغاسىنى توغسورغوسىدور.

بو توغرا ! بىزنىڭ تونماقچى و قىلماقچى بولغانىمىز مەلت مەجادلەسىمۇ ياكە گروھ جەلى ؟ بونى بوشىش اوچون شونىڭ اسدە تونماق لازىمكە، تۈركىستان خەلقىنىڭ آرزو سىنى، توشەنچەسىنى و فەكرىنى مېچ قانداق بىر گروھ و مېچ قانداق بىر طرف تەمىل قىيلا مەلس. خەلق اوچون ايشلەمەكچى بولغان هر خەلقچى مەستقل بولغان، مەحدود بولماغان شو مەنوى قانداق بىر مەحصولى ويا بىر نەمەچسى بولا قالغاندالا، مەمە حەركەتنى مەلى و عەمى بىر مەمىت لار. بونداق بىر ھالدا گروھ، صنق و مەسلەك غوغالارنىڭ تو غولوشىنى كورمەك امكانىز قالار. لك آخىرىدا شو مەكەمە و شو ملا خەقەنى اورناغا آنامزكە :

اوت: كىلەر ئىل، دەرەنەكنىڭ ايا جى دونوئىنى فونلاخومۇز. او زمان دەمەزگە : « روھىمىزنى اوپانغان بىلام دەرەنەكى! كىلەر بىللاردا سىڭ او جى، 10 نچى و حتى 15 نچى بىلە خاطرەئىنى اوتكوزغوسىمىز. مەلت، نامەكى بىر يوزىدە ئورغان مەتچە بىل قوسىدور ! »

✖ كورلادا دەرەنەك

(كورلا خەبرى) بىلام دەرەنەكىمىز مو 14 - دىقەمەك اولتورومى 26 - فەوردە كوندوز ساعت 10 دا بىرنى اۋدە بىناسىدا اوزدورولدى. اولتورومغا مە مەن اوشوق كىشى اشتراك اتدى. نەقشە تىز چوڭ « تۈرك سوزى و تۈرك آيە رىنىڭ تارىخى » قونوسى آستىدا كورلانىس بىرگەندىن كىيىن ع. دىشاد « خەلق » عظم غىزىنى « قىلمەك » نىڭ ھالىمى دەيمۇ، سىڭك ھالكاغا بى ايشى ھو « خ. ناصرى » دەرەنەك سەھاس تاشلا دىگەن شەرلارنى اوقوب اقبىشلايدىما

بو توغرا ! بىزنىڭ تونماقچى و قىلماقچى بولغانىمىز مەلت مەجادلەسىمۇ ياكە گروھ جەلى ؟ بونى بوشىش اوچون شونىڭ اسدە تونماق لازىمكە، تۈركىستان خەلقىنىڭ آرزو سىنى، توشەنچەسىنى و فەكرىنى مېچ قانداق بىر گروھ و مېچ قانداق بىر طرف تەمىل قىيلا مەلس. خەلق اوچون ايشلەمەكچى بولغان هر خەلقچى مەستقل بولغان، مەحدود بولماغان شو مەنوى قانداق بىر مەحصولى ويا بىر نەمەچسى بولا قالغاندالا، مەمە حەركەتنى مەلى و عەمى بىر مەمىت لار. بونداق بىر ھالدا گروھ، صنق و مەسلەك غوغالارنىڭ تو غولوشىنى كورمەك امكانىز قالار. لك آخىرىدا شو مەكەمە و شو ملا خەقەنى اورناغا آنامزكە : - بىزنىڭ تەقىب قىلماقچى بولغانىمىز مەلت مەجادلەسىمۇر. گروھ جەلى ايمەس، خەلقنى مېچ قانداق بىر گروھ تەمىل قىلا مەلس. چۈنكە، خەلقنىڭ فەكرى، توشەن چەسى مەحدود ايمەس، مەستقلدور.

اچكى و تاشقى خىبرلەر

(لوندون 14 - مارت ب.ب.س. آ. خىبرلەر)

خە يىك چىك نك دىيانانتى

مامورى پالانا پائى رىئىسى خە يىك چىك اقمى تونوگون حكومتىك حاضر قى وظيفىسى تىنچاق و بىرلكتور شو نك اوچون اوز كابينامغا مرفقه مر	گروه آدمەلەرنى قوشامەن. حتى ايلگرى ناكىن حكومتى طرفىن بەكەلەنگەن آدمەلەرنى مەم قوشامەن دىدى.
--	--

غز تە تىقيدلەرى

«مستقل اقتصاد» مجموعىسى خطاي آلتون آقچاسى حقيده فكر يورگوزوب تشكىلى كوچىز، كرىمى چىقمغا يەنمە يورغان، عسكرى چىقىمى آرتوق بىر دولتە بوكونكى حالدا پول كورسىنى توختاش مەكىن ايمەسلىكى خطايادا اۋ باتلاندى. حاضر خطاي حكومتى كرىم چىقىمى بىر خل توتوب اقتصادى ساق لايىز دىگەن قرارىغا ايرىشە آلماي قا لايىمان كاغد پول چىقارىشقا كرىمىدى دىدى.	زىنك كامرستلار كوپولكنى تشكىل قىلغان ائفاق حكومت قوروش نىتىگە يىتمەكچى دىمەكەن. كامونست عسكرلەر نك دو قوش - دو قوشدا قولغا كلتور مەزە بولغان غالبىتلەرى و خلقنى قول خا آلدەكى اوستا تەبىرلەرى بلەن ماو زى دولك نك يوقارلى شكلدە حكومت تشكىل قىلشقا لى زوك رىئىنى مەجبور قىلدورغانلىقىنى كورسەتمەكەن.
---	--

پائى اقتصادچىلار مجموعىسى سون كو استىغاسى حقيده فكر يورگوزوب، سونكو اوزىنك اوروش و تىنچاق اور تاسىدا ئەمترەگەن سياستى بلەن مغلوب بولدى دىمەكەن.

موقت رىئىس جەپور لى زول رىئى سونكونى ايشىن قالدوروش بلەن او

سابق پالاتا رىئىسىدىن تشكايىت

تفتىش پالاتاسىدىن بىر گرۇپپا سابق پالاتا رىئىسى اوستىدىن تشكايىت بربى او زى پالاتا رىئىسى وقتىمە، بىر باھون	پەرس تىزغا اوزىنك مصادره قىلغان مالا لارنى قايتوروب آلبشقا رخصت قىلدى دى عىبلاغو.
---	---

*** ** *

ايندو نىز يادا

بىرلەشمە مىتلەر تىنچلىق مەنتى ايندو نىزبا گرۇپپاسى ايندو نىزبا مەسلىمە مە مناظرەنى دولم قىلدورمادان، بووير دە (لوندوندا) اعلان قىلغان خىبرلەر گە قاراغاندا، ايندو نىزبا جەمهورىتى پار تىزىنلارى بانا پالاتا جەمهورىتى 60	مىل جايدا جابلانغان بىر موللاند اول استىداكى شەرگە مجوم قىلسامو، اما موللاند تۇپچىلارى باسەمى استىدا پار تىزىنلار اشغال قىلغان عمارتلەرنى تاللاپ چىقىشقا مەجبور بولدى.
--	--

*** ** *

تىمور يوللاريدا نظارت

ھىندىستان جەنوبى تىمور يوللارى ايشچىلەرى جەمئىتى گرچە اوزىنك ايش تاشلاش قرارىنى عملدن قالدورسامو، اما حكومت، كامونستلار يىتەكچىلىگى آسە	تىدا بولغان بو جەمئىتكە قول استىدا كى ايشچىلار ايشلەيدورغان تىمور بول لارنى قانتق نظارت استىدا تۇتە - ماندا.
---	--

اتلانتيك دىپولكىگە

دائر

انقره (11 - مارت) دانىماركا باش وزىرى بو آينك سوگىغاچە ملت مجلسى نك دانىماركا نك اتلانتيك بىرلكىگە قوشلوش قرارىنى برە دورغانلىقىنى اعان لان اتدى.

كابول - اھرىلنك تورنچى كونى اتلانتيك بىرلك معاھدەسى امضالانماقچى دور. بوگون دىن اچىسن غرىم آورو پا، دانىماركا و نورويچ سفىرلەرى بلەن اتلانتيك بىرلكى حقيده صحىبت اونكوز دى .

*** ** *

قار تىقيدلىق حركىتى

كابول (11 - مارت) موللاندان اندو نىزبا جەمهورىت حكومتىنك جو كچاكر نادا اورونلاشيشيغا بولغان قارشىلىقىنى تىنچلىق مجلسىگە بىلىنردى. ايندو نىزبا مەنت باشلىق موللاندان اوستىدە تىنچلىق مجلسىگە قانتق تشكايىت قىلاب راپور بر دى. موللاندان عسكرى جو كچاكر تانك حكومت بناسى، رادىو و باشقا ناسىيا سانىتى بوزوب تاشلادى. مقصدى جە پور تىقيدلەرنى بو شەرنى طلب قىلش دن واز كەتتوروش سور.

*** ** *

يەھودىلار بلەن يەنە

سوقوش

كابول (11 - مارت) عقبەنك 4 مىل شىمالىدا بىر دەدى و اوردون عسكر لەرى قانتق سوقوشمادان دور. دو قوتور يانچ و گىئرال رابلى يەھودىلەرگە عسكرى نى درحال عقبەن آرقاغا چىكىشنى طلب قىلدى.

*** ** *

جەنوبى كورىادا ادريكا

عسكرلەرى

انقره (11 - مارت) آمريكا عە كرى وزىرى دوپول جەنوبى كوربا او زىنى مدافە قىلش قىر تىگە ايگە بولا دورغان چاغقاچە آمريكا عسكرىنى جەنوبى كورىادا قالدوروش قرارىنى بىلە سوردى .

== اق زامباقلار مملكتيده ==

№ 14

انا بېلن اتا و بالالار

بزرگ باغي، ياش وطنم سز
بوتدق نرسه لهرنى كوتەم بو. فين
لانانك استقبالي بويوك سور. بو برده
هر كيشيگ نازنى توق هر كشى حاجي
من خورش بولوشى لازم. شخص جيا
تيزنى و ملانك حيايتى بونا قاراي
تنظيم قىلىتور.

سلمان و طرفدارلارى شهرلرده
بوزلاردا بو مضموندا بوزلەرچە منطق
دەر ايدى بو نطقلارنى ايشكەن تا،
آتلار بالالارنىڭ و باشلانك تويەمى
مىللەلەرنى حقيقتەن فاننىق اولاشقا
باشلاى. بالالارغا فارانا بويەتكەن و
ظيفەلەرنىڭ بويوكلىكىنى بىلدى كويلە
گە برلەرنە تا، اتلار جەمەتلەر تە
كپل قىباب، بالالارنىڭ تويەمى يەنە موقف
يەتسەلگەنك سىبەلەرنى نايىشقا باشلا
دى. تويەم خىصوصىدا موقف بولۇپ
سويونوش بىلە برابر مشهور پىداگوك
ملارنىڭ و روحانىيلارنىڭ بعضى مىللە
لەرگە بولغان قاراشلارنى اورگەننىڭ ار
زوسىنى اظهار قىلىشنى ارش بىرەنلا
بوتتەك قزىپ كىتكەنلىكىنى بىللەننى حل
قىلىش بولن قولايلاشنى. مملكتە تو
نولغان تويەمەيلەر و روحانىيلار بو
تون مملكتنى ايلاپ يورون حيايتاتور

دولگەن تجربەلەر و علمەن الينغان نىتە
جەلەرگە كورە بالالارنىڭ قانداق اوستو
رولوشون قانداق تويەملەشنى لازم كل
كەنلىكىنى ملانك كىلىشقا باشلاى.
خاتقە بالا روحنىڭ مەزىتلەرى بىلەن بوا
بو ضعيف نطقەلەرنى و كىسلەلەرنى
ايضاح قىباب، تويەم ائىسايىدا بولارنى
توزەش و ساقايتىش چارەلەرنى اور
گەندى.

زراعتچىلەر، اش گوزەل گىلەرنىڭ،
باخشى اوسەرلىكلەرنىڭ قانداق اوستو
رولوشىنى اورگەتكەنلىكىگە ارخاشنى مش
هور بىرەتتوكلار هم ار كك و يا خا
تون، يىزاق و شەرەك، مانئور و يا
ئاسب، قىسقى هر قانداق كىسبە بول
سا بولسۇن بوتون اتا، اتلارغا اوغرا
لارنىڭ تىخىم و موافق بىر طرزە فاد
ساق تويەم قىلىناتورغانلىقلارنى، وطن
و ملانك تىخىم كوپ دانا يتكوزەدور
ئان بورىداتلارنىڭ قانداق يۇشتورولە
دورغانلىقىنى ايضاح قىلىشقا باشلاغان
ايدى.

بو فعاليت سايەمبەدە فىن غىلەلىسى
غىلەت اورقوسىنىن اوغالىسى، بوبوك بىر
سرعت بىلەن ترقى و تكمىل قىلىشقا باش
لاى.

خلق دارالشنوفنى

ئىت جەمەتلەرىدە بولغانىدەك، كانك بو
زىدەلا قالىمىش كوپ اوزاق ايدى.
بو برده هر كشى ايشلەر ايدى.
كلمەنىڭ اش باخشى مەنلىنى بىلن ايتقان
دا، هر كشى مەنيت مەزىنەرى بولۇپ
قالغان ايدى.

بو زومەرگە منسوب بولغان هر آدم
ايتەج بىلەن، اجام بىلەن ايشلەر. بو
فاعىتەن خصوصى مەشغەلەر ئايشنى
يادىغا هم كلتورەمىس ايدى. بولار يا
قى و توغە اتلارنىڭ تويۇلار. كىدا
لارنىڭ اچچىن اش باخشىلارنى تاللاپ
سىپار كىتخانىە حالىقا ئاتورگەنن كىيىن
بىز الارغايە ايتەرىپ تورال ايدى سىرا
بىنى كىلگەن، همان بولارنى الماشتوروش
بىلەن بىر يودن، باشقا بىر بىرگە بىرتكەر

ياش فىن مەنورەرى، سىلمانك اط
راقىغا توپلانغان ايدى. بو زومەرگە
آمەتە - آمەتە بالى مەنيت ايشچىلا
رى قوشلار ايدى.

سلمان گروپپاسىغا جەلسىتاقورس
دارالشنوفنىڭ ياش پروفىسورلارى اش
بىراق يىزالارنى مەلەملەر مشور سىدا
گرلەر و فابرىكاچىلار، حكومت مركزى
تېشىدا جىم يانقال كويلەن، دىنخورلار
و پەنخورلار و امواتلار داخلى بولغان
ايدى. بو تەبايق فكار آمەتە - آمەتە
فۇنلانانك هر بىر بولۇك پويىشقايتا
ئالغىر قىلدى فقط بو فكر يىلدا ايش
مەنەنلەرنى ھىچ بىرى پونى شورت وسى
لەس نى تىنوشنى ايستەمەس ايدى.
بولارنىڭ فعالىتى باشقا مەلوف و مە

ايدى.

باشلاب، اېكى اوج مەتھەدە بىر و
ئىيىنچە هر بېكشەنە كونى خلق اتلار
دىورغان بىر ئىلدا ادبى، صەمى، اقتضا
دى و اخلاقى موضوعلاردا ئايشماق صە
چىلەر اونكوزوب توراورغان بولدى.
بو ايشكە بك قاننىق بويلىگەن اش
باخشى كونفرانسچىلارنى و مەلەملەرنى
تاللاپ، مملكتنىڭ هر طرفىگە ايتور
ايدى. بو ساھەدە مخصوص تىشكىلانغا
ايگە بولغان بىر خاق دارالشنوفى ما
ئائىقا كىدىكى، بونك كوپ پروفىسورلا
رى، ياخشى خىطب بولغان سىپار و
سپاح باشلارن غىبارت ايدى. بو پىر
فىسورلار، ملانك خامو - خىل مەلوف
بىر بىر اش اوچقوران روحانلىرىم و اوبە
ئار ايدى. بو كونفرانسلارنى تىكلانغا
چىلالاردا، تىخىم كوپ مەلوفات اشنى
مملكتنىڭ هر قانداق بىر بول بىلەن ار
سوشىگە و آغا باسشىغا خىمەت قىلىش
ارزو و ايشتياقى اوغبار ايدى. بو
مىن بورون بعضى بايلار، اولمەسەن
ارل، باياھىنىڭ بىر قىسمىنى كلبە (عا
نقخانىە) گە وقف قىلىشار ايدى. مان
اراسىدا آقارتن جىرەنلارنى پىدا بو
خاتن كىيىن، مەلوف اوچون زور ونا
لەر قىلىنىشقا باشلاى. مملكتنىڭ هر تو
لك بىرگە بەننى بايلار، اولمەلەرنى ك
خانىە، كونفرانس سالونى قىلىش و
كە خاتقە مخصوص ئائىلا اورنلارە
ياساشنى اوچون ملانك وقف قىلىغا
باشلاى.

بو ارادا خلقنىڭ بعضى صاق دلا
ھاللارى هم اوچرار ايدى. جەلەر
سپاح پروفىسورلارنىڭ صەھىتلەرىدىن فوق
سەدە خورش بولغان يىزالقلار بىر
دار ياغ، عسل، توخوم، گۆلەمە قن
لق سوغالار آلىپ كىلپ دەر ايدى.
- شونەرسەلەرنى از بولسامو، شو
دەنى بالا سا چاقالارغا الفاج كىسەلەر
بىزگە عقل اورگەنەر، آدم قىلامز
تا بىزالارغاچە كىلپ، مشقت ئارتىدلا
از بولسامو هر بىرلەرگە شونى س
مەر. هر بىرلەرنىڭ بىزگە يتكوزگەن
ئىلالارغا و بىزگە اورگەنەن عقلا
غا قاراغاندا، بو سوغا - سالاملارە
سپىچ نەرسەسە - ارزىمەن
تور.

دولاقى بار

اولکە و شەھر خەسرلەری

(چینی نوورستان آژانسى و اوزل مخابرىمەزن)

زلزىلەگە خەلقىمىزنىڭ قاراشلارى

(ئورلا خەبرى) ناھىيەمۇدە 23 -
 فېۋرالدىن باشلاپ ئاڭى بوگونىكەچە (4 -
 مارتقاچە) 20 نەچە قائىمە بىر تېرەدى.
 1 - دەفە تېرەگەنى خېلى قاتتىق خالدا
 بولوب شەھر و يىزلاردا آدم اولتورما
 غان بىر نەچە ئاسكى اوبىنى اورونناشلا
 دى. باشقا مېچ بىر زىيان - زەخمەت
 بولمايدى. يىرنىڭ بونىناق اولوكسوز تېرە
 شىدىن خەلق اېچىدە تورلك فاراڭلار
 بولمايدانور. بىصىلەر: «بو اللەنىڭ
 غىشى. شىرىعت اېشلەرنىگە اهمىت بىر
 مەگەنلىكىن خدا بىندەلارنى اويىتماقدا»
 دېسە: بىصىلەر: «بورتدا شىقت و مە
 حمت كوتەربىلى؛ آخونوملار گوشت و
 پوللو بىلەن فورساق تويىسا كىتەب بارا
 دور» ساوداكارلەر مېككارلق قىلىپ نەفس
 قوغلاشىپ ياناور، كىمبىللەر اچىلدىن
 زارلانپ نورادەر، مېچ بىر راست گېپ
 قىلدورغان آدم قالمايدى... شونىڭ او
 چون بىر تېرەيدور «دېمەكە» شەرنىڭ
 قايسى كوچاسىغا بارساڭىز خەلقلا بىر تې-
 رەش حەقىدە سولەشكەنېنى كورەسىز.
 (**) + (***)

بوگورده اون يىللىق مەلمە

لەرىگە ھىكايەت

(كورلا خەبرى) 10 - مارت كونى،
 مەعارف نىظارتىنى طرفىدىن اېپەربىلگەن
 عبدالھەزىز شىرىقلەر قايتاردا بىر مەجلىس
 اچىلىپ، نەظەرلار سوزلەنگەندىن كېيىن
 مەعارف سائەسىدە 10 يىلدىن آرتوق
 اېشلەنگەن مەلمەلەرگە بىر كېيىملىكىن رەخت
 تەقدىم قىلىندى.

(***) (***)

قارا شەھر مەكتىپلەرىدە اچىنىش

لىق بىر حال

قارا شەھر عالی دارالمەلىمىنى و مە
 بىر اوقول، باقىن ارادا دەرسكە باشلا
 شى لازم بولسامو، اوقوغوچىلارنىڭ تەخى
 مەكتەپكە تولوق كەلمەگەنلىكى، اوقوش
 قوللانمىلارنىڭ بوقاقتى، مەلمەلەر تورەو
 شىنىڭ اغىربىلگىنى، استەغنا قىياب، ئارقا ب
 كەتكەنلىكلەرىدىن دەرس حاضرىچە باشلانادور
 غانەدەك اېمەس.

(***) (***)

كورلادا قىمار ھىدانلارى

كورلادا ياقىنىدىن بىرى قىمار مېدانلا
 رى عىقلاغا سېغىماغودەك درجەدە اوج
 آلماقدا بىر قىماربازنىڭ 600 مىلياردىن
 آرتوق بىر پەلنى بىر قائىمەدالا قىمار
 غا تېكىشى قىماربازلارنىڭ ياكەن تەرقى قىلغان
 لىقىنى ويانە او يردە، ھەم پولنىڭ بىرغىز
 تە پارچەسىگە آيلانغانلىقىنى كورسەتە
 دور.

(***) (***)

كورلادا رادىئو ھەرقىلىبلارى

(كورلا خەبرى) پوستانا اېشلەرنىڭ
 قالاقلق بوزىدىن، اھالى دىنيا اھوالانلا
 رىدىن اوز وقتىدە خېردار بولالاماس
 ايدى. تاش يول ادارەسى بوغان قو
 راسىيغا رادىئو اورناتىپ ھەر يەكشەنبە ئو
 نى خەلقنى استەغناە آندورگەلى باشلا
 غاندىن بىرى اھالى بىر ياقىن اھوالا
 لارنى وقتى وقتىدە آڭلال تورغاندىن
 باشقا دىنانىڭ بوگونكى ترقىيائىغا ھەم با
 قىن بىرەلاقە و سەۋگى اويىيائىشقا
 توتۇندى.

ئىتتىك

تېرەش نەتىجەسىدە

لارنىڭ خېلى كۆپ ايكەنلىكى تەخمىن
 قىلىنماقارا.

بو قورقۇنۇچلىق و دواملىق زلزە
 نەتىجەسىدە بىر بولوك اھالى، دالاغا
 سېغىنماقدا و يىزلاردا قرآن تمام قىلىش
 ئادىر، چىراق قىلىش اېشلەرى ھەممەنى
 مشغول قىلماقدا.

خەلق بو زلزەگە ھۆكۈمدە عدا
 لت قالمايدى. يورت كەتەلەيدە انسانى
 قالمايدى، خەلق دەپانەت قالمايدى. ئىزنىڭ
 بىندەلەرگە بىرگەن بىر اكامالاندوروشى
 بولماق ھەكەم قىلىشماقدا.

كورلادا پېتىم اوقوغوچىلار

توقچە مەھبەت قويعانلىقىنى كورۇپ، تە -
 دىر توصلەردە بولونۇش بىلەن مەلم
 اوقوغوچىلارغا يەنە تەركەتتار قاتىپ بىردى.

(باشقى ايكىنچى بىدە)

يازىپ تارقىتىش، فورسىتى كەلگەن
 چايلەردا خەلق سوزلەيمەندىن عبارەت
 بىزدە مطبوعات، اقتصايدى نىڭ قېيىنچىلىق
 ىن كۆپ كېشىلەر اثر يازمايدو. ياز
 غانلەرى باسلىمايدو. اقتدارى بار
 املەر اثر يازىش اېشلەرىگە كېرىش
 سە، و علملىق ادمەلەر دەرنەكەدە ياشلار
 غا بىيام بېرىشكە غېردن قىياسا دەيمەن.
 دەرنەك نىڭ اونوغى اوچون ھەر
 بىر لەرىنى غېرنەكە چاقىرامەن (گولدىور
 ليگەن چاوك)

(ئورلا خەبرى) مەلوان ھاكەم داووت
 ھىتى تورلك اوبۇخور اويوشماسى قارا
 ماغىيائىنى بېتىم طلبەلەرنىڭ اوقوشقا آر

سوز بېرىمىز. باشلەرىمىز نىڭ علم سو
 يەر كېشىلەرىمىز نىڭ غېرەلەرىنى آياماس
 لىقلىرىنى، باشلەرنى ئەرەپلەشكە تەرش
 ھافلەرنى سورايىمىز، بىزنىڭ يورت ھەم
 چەتدەن بەك آرقىدەدور. بىزدە بوكتەك
 علم يورتى ئوق، مات تەجرىبە لىك
 كادېرلەرگە مەحتاج. علم دەرىجەسى
 تويىن بولغان جايدا مەعارف، ادبى
 خەتەتچىلەر مە تويىن بولادور. علم تار
 قاننىشنىڭ چارەسى، آرچىلىق كېشىلەر
 اوزى نىڭ آيدا بولغان علمنى اثر

اچكي و تاشقي خبرلر

خه ييځ چيځ فعاليتنده

(كابول) خه ييځ چيځ لى زولځ ربن اي له كوروشوب كايينه اعضالارى حقيقه اوزون مذاكره قيلدى و مدمه جمعه بوئى صالح هيئاتيئى پيكيڼگه ماگوروش نى اوتوردى خه ييځ چيځ صالح حقي (**)(*)

ده بوتون ملنكه فايدالقي بولوشينى اميد قيلغانلقينى بيلسوردى خه ييځ چيځ خارجهي دولتله طرفه سن ياردم قبول قيللامز ديدى و زبولر سانينى 18 ذرتوق قيلماسلقينى سوزلهدى (**)(*)

چوكجاكرتا مسئله نسي

(پاى دملق 15- مارن) تنجلق مجلسيده نونگون اقسام بولغان مذاكره ده هرلاندنا حكومتى اېندونيزيا جهو ريتى نك مركزى چوكجاكرتانى بوشاب برش اوچون ايكي طرفله و بيرله كهن ملتله قورومينك اېندونيزيا قو ميسونى دن مركب بير مجلس اچشنى طاب قيلدى و پاكستان و مصر و پېليپين (**)(*)

وكيللمرى موللاندانك مجلس اچامز دى كه ييئى اوز عادتى بوبونجه وقت فازان ماق مقصد بىن عبارت دب عيلادى اېنه مونيزيا وكيلى موللاندانك تنجلق مج لسينك بوپروفقه فارشى قوراللاق حركتنكه باشلاغانلقينى و بو طلبىده صميمى ايهملىكىنى سوزلاه دى (**)(*)

توريه خارجهي وزيرينك بياناتى

(انقره 16- مارن) توريه خار جهي وزيرى نجم الدين سادات بوگون بو بوك ملت مجلسيده آروپا دولت آدمله رى بلهن كوروشوب قيلغان مذاكره لرى حقيقه بيانان بردى و آروپادا صاحبك نامينى نك بيرلشكهن ملتله قورومى (**)(*)

واسطه ملى بلهن ممكبندوره ليكن ايسته كه دنيا دولتله رينك ايكيكه آپريلشى دوام اتمكه بولغانلقين انديشلر آرته ماقانورد و هر حالدا كلهجه كه اميد باهين ارار ايز دى (**)(*)

اتلانتيك بيلرلكيڼگه دائر

(انقره 16- مارن) انگليز خار جهي وزيرى بيون و شومان و باشقا سكرز اعضا دولتله رينك خارجهي وزيرلرى بو مفته سوويدا واشيكتونغا بارهب بو آينك سوويدا اتلانتيك بيلرلك توختاي (**)(*)

خا امضا قيلمانچيهور. كابول (16- مارن) بوگون غرېبى آروپا بيلرلك اعضالارى بولغان دولتله نك خارجهي وزيرلرى لوندوندا توپلاندى و اتلانتيك بيلرلكى حقيقه مذاكره باشلادى (**)(*)

بروت توپلانتيئسې

(انقره 16- مارن) اوزلاشتورما قوميسونى ارتگه بېروندا توپلانما چيهور. بېروت توپلانتيئسېن كېين فلس (**)(*)

طېمده آيلاپ تكشوروش عرب و يهودى آدمه لرى بلهن كوروش ايشاره چيهور. بېروت توپلانتيئسېن كېين فلس (**)(*)

يهوديلرنك بيلر هجومى حقيده

(انقره 15- مارن) فلسطين ده نى بيلرلشكهن ملتله قورومى وكيللهرى باشلىق دوقور بانج تنجلق مجلسيگه يهوديلرنك اوردونغه تابع عقبه رانوى (**)(*)

خه هجوم قيلغانلقينى بيلسوردى انگليز عسكرينك عقبه ده نى قوماندان اوز عس كرينگه حاضرلق وضعت لغه بوپروق بردى (**)(*)

ايتاليادا بيلرلكيڼگه قوشولوش

هناكره نسي

(انقره 15- مارن) ايتاليا ملت مج لسيده ايتاليا نك اتلانتيك بيلرلكيڼگه قوشو لوشى حقيقه مذاكره بولمافادور. كامو نسته فرقه ملى بو كاتارشى نمايشلر قيلمافادا اهريكادا آمريكانك ميسيسيپى ولايتيده نى كور مور اېچيلايرين 424000 اېشچى ايش تاشلادى و ايكي مفته دوام از مه كينى اعلان قيلمى بو ايش تاش لاشنك دولتكه 60000000 دولار زباني بولور ايش

قسقا خبولر

كابول (16- مارن) بېرمادا اېرا وادا دريسى بويدا فانتي سرفوش بولمافادور. كارينلارنى حكومت قوتله رى آرقاغا قابتوردى

چئوپنى كوربادا 177 افشاش چيئى حكومت عسكركلرى يوق ائدى

آوستراليا باش وزيرى چيئنه نى كوه نسته مسئله ملى نتيجه سينده قنج اوقيانوسنك مداخله سينى كوچلانديوروش قا اهميت بريشنى اعلان قيلمى

سوېت حكومتى ايسويچ حكومتى دن لاتويا لېتوانيا و اېستونيا فقرالار نك اوز بورتيغا قايئشغه توسقونلوق قيلماسلقينى طلب قيلمى

بيلر سولغا بيلرلگهن جواب

(غزته خبرى) لوندوندا چيقادور غان و دابلى نلگراى غزته سينك باز غايفغا كوره شرق مملكتلريگه سباحه كه بارغان بيلر آدم بو يوده بيلرسين و هزيمه گه فارشى بولغان قانچمك آدم بار؟ ده ب سوراغاندا و آلتى ديگهن جوابنى الغان و بو آرادا شونداق صخ بت بولغان:

- آران التى هو؟
- هه التى: من سن او بزز اولار

غذر

مطبعه زده يوز برگه بعضى يتشف محاسكلر يوزه سين جمعه كورنى چيقا دورغان نسخمز چيقريلمادى محترم اوقوغوچيلاريمز الديندا مهنور بولوش بلهن بوندن كېين توختانماي چيقرارا دورغانلقبمى بيلسوره زه

لق زامباقلار مملكتسيده

15

خلق دارالفنوني

خلق دارالفنوننيك بيگرمي بشنجي بيلر رهچم قرالي (1)

يارويننك نطقى

خلق دارالفنوننيك ميڭلاغان مشكلات بلن اوتكوزگهن بيگرمه بش ييللق فعا ليتيمن كيبن سنلمان باشاغان «كوڭوڭوپتو» شهرينه مىل بيير بايرام باسالدى. مرا سمكڭ آخريدا فينلاندا نك مر طرفيده «رهچم قرالى» عنوانى بلن تونوا خان ياروينن سوز آلدى و بيير ساعته دن آرتوق دوام قيلغان بيير نطق بر مى.

مهانلار كويلمگهن نطقلارنى تيق لاپ ميريب كتكهن بولسامو، ياروينن نك نطقىنى كمال اهميت و دقت بلن تيكلادى.

ياروينن نطقىنى شونداق باشلادى:

من اوز وقتينه فقير و حقير بيير ساتقچى ايدم. باللاق چامغدا بيير سيپتده كه پييت ساتار ايدم. كيپنجه با زاردا كچيك بيير دوكان آچيب تانلق نر سملرنى ساتشقا باشلام. چولك سودا گولر مكا اعتبار قيلب، بيير قانچه ملك غروش (تسمنت) لق كه پييت، پچينه و قوروتولغان اوزوملرنى بييره ايدى. من هم بولارنى ساتب، قرضملرنى وقه - وقتيده تولب تورار ايدم. شو؟ لاشقا مهنمهنمى منق ياخشى كوروب، كيپنجه يوغانراق بيير دوكان آچيشقا مكا يارمه بولادورغانلقلارنى وعده قيلار ايدى.

او چاغدا قارئييم توق، كييم تازه ايدى. هم ياخشى بيير اوبده اولتورار ايدم. فقط شونداق بولسامو او چاغدا كى حالمنى بيلميدم. قانداق ايشاه قيه سام بولاز، ياقفورماس ايدم. روحى عناب چكمر ايدم. اوزمكڭ حيات و ميهشتم اوزهگه تار كلر ايدى. كوب چاغدا اويلايم و دهيم:

- دوكان كچيك؛ خرزيدار تعينلىق؛ تاپون آز! بوتون عمر شونداق يتش سزلك ايچيده اوتنرمو؟ ياروينن مجلسده بولغان پروفوسور لارغا خطاب بلن نطقىنى دوام قيلبور دى:

- افنديلر! صبر قيلب، منك سر گندشتمنى ايشيتكيز! بك ياخشى بلمسزكه

هر قانداق بيير كه ميهنچى بلادن بيير رهچم قرالى چيقماس. هر قانداق بيير كه ميهنچى بالا، توغولغان كنيته مىل تيازرو باساش اوچون اون ميڭلارچه مارك (فينلاندا آقپاسى) برمهس. يا رويينن كه اوخشاش، توغولغان كنيته چولك بيير يزته خانه آچش اوچون لا زم كلگهن يارمه لرده بولماس.

من بولارنى، اوزمهنى ماقشاش او چون سوزلمه يمهن، بو هر بيير شخصيه نك اوزئىنى ماقنابورغان برى ايمهن. سزلك حضوريكزدا، منك شخصمده باش، توغولك و ساغلام فين ملتنيك شخصيتى تورماقدا. من بو برده، سزلك آلديكز دا، كيپك آلاش زاغرا تانن يب اوسا كهن، اورمانلار و پانقافلقلار آراسيدا غيورانه ايشلمگهن فين ملتني تمشيل قيه لامن. فين ملتى آراسيدا رهچم قرالا لارى بلكه نادرور فقط بو ملتلك آده لمرى آراسيدا مكا اوخشاش ياروينن لهر يوق ايمه سدور.

ياروينن اسملك كشيلىر بيير نابور (بييرلن عسكر) تشكيل قيلالادور. مكا اوخشاشلار ملت آراسيدا ميڭلارچه مو چود دور. مكا اوخشاغان كويلمگهن يا روينن لهر، حاضر اورماندا درختلرنى بولار. ناغلارن تاشلارنى چيقارور.

- بولارنك كويلمريگه هم فقير تورموشلارى تار كلمه كده. بز ضرورت دن و ايشله شمن قورقماييمز. بزهن ياخشى ياشاپ بانادور دب باشقارلارغا كونه شلك قيلماييمز. بالغوز، ياروينن جن سين بولغان كشيلىرگه بو معيشت طر زى تار كلمه كده. اولارنك جانينى سيقه حاقدا. اولار باشقا بيير نعرسه ايمتهر لدور. نخمو پارلق. استقبالنق اميد قيه لدور. قوياشقا اوخشاش، الله چيرايد لىق؛ الله قونلك بيير نعره سنى آرزو او تتهور. اولارنك روحيدا بيير نعرسه قام ناماقچى، تاشماقچى بولادور. فقط آغيز آچا الماى پانادور.

- اونكهن بيل جنوبى ايتالباقا با ريب، رهچم باساشدا ايشلش اوچون بيير واپوردا پورتانال ساتب المان او

م.م. بيير قانچه كونلك اقامت فرصتيدن فابالاناب ناهولى يانيداي ويزو يانار تاغنيك چوقاسيغا چيقتم.

تاغنيك چوقاسيداي وولقان توشو كينى كوروب، ياشلق و قتمنى اسلمهن. نو چاغداى فكرلهرمهنى و حسلمهرمهنى اوبلادم. توشونكڭ ايچيده قارا و قوبوق بيير لاوا قايناب، هوروقلاب تورادور. لاولار وولقان توشوكيگه قاراب، بيير دم اولهر، بيردم بهسبب كهر ايدى. توبيا، وولقانكڭ ايچيده، آغيزنك تار بولغانى حالما، نفس الماقچى بولوب بانقان يوغان جسملك بيير توگه يانار ايدى. برنك ايچيده قايناب تورغان اوز لوق لاوارغا وولقانكڭ آغزى تاركلمر ايدى. مانا، شونك اوچون ير آستيدا قوتلهر و ايچكى اون لاوالارى تاغنيك توشوكيبن چيقشقا اورونار ايدى.

من هم بيير وقتده بو احوالدا ايدم. حاضر، فين ملتى هم شو. حالما دور. ياروينن ديمك، فين ملتى ديمه كدور. دوام بار

(رهچم قرالى - رهچم) ميهوله بارى شكر بلن بوشوروب باسالغان بيير بيسك دولب، بوزو ساسدن ساقلاندى اوچون قورباق قاينايلىب ياسالا دور. رهچم قرالى يئهن، بو تونلك ييمه كنى يا ساشدا داغنى چيقتان و بو ايشنى بيير مملكتده پته قلمى اوز قوياغا المان كنى ديمه كدور (تورويين)

چاقيريش

قويونتايلار تورن طرفكه آيريلغان ايگيز چوقالاردن سكا و اقيرايمن. سنى بو ارته ياز كونيك دستلهر كى آقشاملارينك چوقايغيا چاقيرامن. كوز آلديمان اوزاتب يانقان يرلهر جيم جيت....

آلدېمداكى درختلهرمچ قيميلا ايدور. دربالارن، سنك آوزايكها اوخشا غان سو شيلبهر ايشلارى كلهدور. اوى، چوكتور، ايگيز تاغلار، بو «آللى» بلن قانداق گوزهل اوخلايدور....

اطرافدا پيدا بولغان كوله تگمه كده سنى ايزلهمن. غلغه قيلب قاچيشقان كهكلكلردن سنى سورايمن. و سنك ايزلريكنى يامغور باغما غان، شامال تگمه گن تاغ باغريلاريداي توهلاردن ايزلهمن.

و سوكيلىم، قويونتايلار تورن طرفه كه آيريلغان ايگيز چوقالاردن، سكا وا قيرايمن. سنى بو ارته ياز كونيك دستله بكي آقشاملارينك چوقايغيا چاقيرامن. براق، سوكيلىم، دربالارنى ايكرانقان شامالار، منى اميدلهدور گودهك بيير نه مه آب كله آلمايدور....

اچكى وضعیت و پياښى كاپينه

(باشى برنجى بده)

اوزبك اووشما صنعتكارلارى نوبتى قىزىق حالدا ساز چليب بردى. بربلگن مكافانقا كلسك، تون 3، دوپپا 5، كاپيتوك 14، سانت 4، برنجى پارگير قلم 1، ايگجى قلم 2، بايلغ 11 بو بوگونكى بهادا جمعى 700 ميلاردن ارتنودور.

پاكستان (18 - مارت) چين كلو نست رادوسى هاى ما مورى پالانا باشاغى خهنيك چيئا ناراضىلىق بيلورمه كنده. كابول (21 - مارت) چينده بول خان گومينداك بيوكلهرى خارچيه وزير بلگولمش حقيده كلبشه آلماي پانغاناغى اوچون ئاپينغنى تشكيل قىلش ايشى كېچيكه كرده دور .

سپينغ يوميلاب بانوردى . كابول (22 - مارت) نونزا گومينداك مجلسى خهنيك چيئا كاپينه نى تصديقلايدى. قانون مجلسى طرفى تصديقلانغاندىن كيين اعلان بولغوس نانگينداك 40 ميل شرفيده . تىق عسكلهرى بازى طرفيگه ايلك لهنگه حركت باشلايدى . يونان كامونست پارتىزانلارى قيشلاقتى اشغال قىلدى .

حكومت اوچقولاى كامونستلارغا اونوب كنگن چوگچيياك سوقوش كيمه

*** - (**) - * **

صلح اهيدى وشميه

دورنك خيلى تاثير باسادى بور تومونك بىر نچه ناهيمسندده دورنهكلر آچىلدى، راشهر، كولا، بوگور، كو چار، شهباز، آقسو كى جايلاردا آچيلا دى. قراشهرده بىر نوبت، كورلادا 13 نوبت، بوگورده 3 نوبت، كوچاردا 2 نوبت، شهبازدا 3 نوبت، آقسودا 9 اونكوزولدى

كابول (20 - مارت) لى زولگرين صالح منداكوسيهگه آلبراماندا دور و صالح وكيللهرينى قىزدن پېكىنگه ايهه ريشنى ايسته مەگنده دور. لېكن كامونست

لارنك مجومى نتيجه سنده بو صالح دېگه عمومداك شميه بلغن فاراشى جاندا دور. لى زولگرين شمال غرب عه باشلقارنى مصاحت اوچون نانگنغا چاندا

برمادا

دورنكك فائده سيني اولغىرى بيايه شورلر، اوز مقصدىگه بىر آز استفاده انىم. من شو دورنه كين دولايى بىر آز تاريخى معلومان آلمىم. قانچى قىل حقتده معلومان العلم. قىل، يازو نازى خيمزىر آلكلام. ساغلقك، اخلاقك اهميتىنى آلكلام. شاعرلار تومونك تىلك آرزوسىغا آشيما بولدوم. شونك باهن بىرگه باشلاريمزدا بولغان قالاتقا پانا بىر پارچه نالانت قوشولغان بولدى. قابل باشلاريمزنى بىليپ تاللاي القان بولدىق. اوزوم نايىش بولماغانلار ايله نايىش چقمىم. من بو اورنادا بىر طرفىن خرسندده پانا بىر طرفىن متاثير من. تاريخمىز تىليز بار ايگن، بىزگه فائدهك زىيانق مسئللهر بار ايگن، نيهه اوچون، تاريخ قىليزنى بيله آلما دوغ. تاريخيمىزنى خدا موشونداق پانا رانقان شونداق توغولوب موشونداق اولدورغان آدمالرمىز دهن كلدوق. بو تون دنياا هر بىر ملت اوز قارىخىنى، تىياخىنى بىلگن، اوزيگه فائدهك ايشى اوگرهنگن اوزيگه زىيانق ايشىن قاپ قان بىر زاماندا بىزگه او نرسهنى گنم بيلورمىدى؟ بيله بىلى ديسك كيم توست قونلوق قىلدى بىز بوگون تاريخى بىلدوق. قىل، يازوغا ايگه ايگنيمىزنى بىلدوق. بىز يونى دورنه كين بىلدىق. تىياخىنى، تاريخيمىزنى بىز حكومتىن ايمس اجنيلهر آرقالى بىليپ اولتور دوغ. تاريخىنى بىزگه امين بىك افتدى و اونك شاكردى پولاد قادى و نعمت

كابول (20 - مارت) برمادا رنكوندا 25 ميل شماليدا فانتىق سوقوش بار. خبرگه كوره كارينلار يىكليمه كنده دور. برمادا حكومتى انگلتره دن قورالى و مالى باردم سوراى. باش وزير تاك

نيتو انگلترهك عسكىرى ياردم قىلش حاجت بوغ. لېكن تورال و مالى ديمىنى تىزدن يتكوزوب برسه برمادا اوزيمىز نىجاندا سوراى ديدى.

اوخشوروش

افنديلهر بردى. امين بىك چىنن اورگو نوب كلدى. بو جايعا كلگنده بىز او چون اويان! حكومت ناميما اويان! بىز اوز ايشيمىزنى اوزومز قىلالماغان جايدامىز، حكومت قىلپ برمهگن جايدا، بىر ملت بىر دولت ناميما بو ايشلهر اويان (چاولك)

بىيلم دورنه كىمىنك بو هفته ده اوتكوزوله دورغان بى غيمنيما بىيلم توركومينىك هيدىرى محمد امين بوغرا اتوم انرگيسى حقيده كونفرانس پوه كچيدور. موضوع نك مهملكىن محترم دورنه كداشلاريمىزغه حرمشلهر ايله اوختوروش قىلامىز.

بىيلم دورنه كى اوز توشه نچه مەزگه اويغون قىلشقا كرىمىس ايگنمىز، تاريخىنى ايشلې چيئا آلماس ايگنمىز، حاليمىز نيمه بولادور بىز موشونداق كىتمەزمۇ؟ قىل حقتده بىر نرسه ايشلې چى دوغ! او بىزنىك ايشيمىزغا يارسون قىل بىوك قورال، ملتىنى ساغلاش زور رول اوينايدور. حكومت ايشلهر بىررهمو، ايشلې برسه، بىزگه اويغور قىلپ بىررهمو؟ اوردم توماس ملنا يونى بيلورمۇ؟

(دولى بار)

راڊيو خبرلهری

صلاح وکيللهرينگ تهييني
 انقره (24- مارن) خوږيک چين کابينهسي بوگون قسم اچيڊي. بوگون برنجي مجلسيني اچيصلاح وکيللهريني بلگولوش و پيکينگه بوللاشي عقيدہ مذاکره قيلمدي.
 کابول (25- مارن) چين جکو متي بش نفر صلاح وکيليني بلگولودي. ياقيندا پيکينگه يورگوسيدور شاوليزي غزنهچيلهگره: کومونسته لار صلحکجه بهنه 8 شرطني اساس قيلمشدا مستحکم تورسا صلح بولوشنيک قيين بولغوسوي ديدى.

کومونسيونلار فعاليتيني
 پاکستان (25- مارن) انگليز سابق خارجيه وزيرى ايمن پاکستانغا سياحت اوچون تلدى. حاضر کلکتقا کندی. کشمير خلق فکريني آتش کومونسيوني آپرېلنگ باشلاريدى ايشقا باشلاش اوچون کلگوسيدور. کشمير مناره کوميس يوني کلکتقا کيلب او يردن نورکستان بيگاراسيدا هونزا و گلچون بگلکله رښي نکشوروش اوچون بولغا چيچه - دى.

اتلانتيک بيرلکي و دولتلهر
 انقره (25- مارن) بيون اتلانتيک بيرلکيني امضالماق اوچون بوگون کويين ماري کيمهسيگه مينب بولغا چيچه دى. بيلجيقا باش وزيرى سپالکو بو کيچده بولغا چيقدى. ايتاليا ايمان مچ سياره اتلانتيک بيرلکيگه کرېش لايحه سق کله رفته باشچاقچه دوام ائمهک احتمالي باردور.

کابول (27- مارن) دانمارکا ملت مجلسي اتلانتيک بيرلکيگه قوشولوشني تصديقلاي. پورتگيز ملت مجلسي آتلانتيک بيرلکيگه قيلمغان تکليفني مذاکره قيلمدي. ايتاليا خارجيه وزيرى گونت سپورزا ارته واشيکونونغا يورمه کيچيدور. بوگون ايتاليادا اتلانتيک بيرلکيگه قوشولوشقا قارشى بولغان کومونستلار نمايشيدا 18 پولس (ساقچي) بارلاز دى.

بيرها
 کابل (25- مارن) بيرمادا مانديلى طرفيدا قاتتىق سوقوش باردور. ماندا

لوزنگ 12 ميل جنوبيدا اغتاشاچيلار دوام يير مرکزيني حکومت عسکرلهری کارييلارنگ مرکزيني بوميلادى.

دولتلهر اراسيدا تجارت معاھدلهري

پاکستان (25- مارن) ايتاليا و ژاپون تجارت وکيللهری کراچيغا کلدی. ياقيندا پانستان و بوگون ايکي دولت اراسيدا تجارت معاھدسي امضالانغو سينور. ژاپونن پاکستاندا خدمت قيلماق اوچون فني آدملر کلمه کيچيدور.
 انقره (24- مارن) فرانس و اتریشکتون (25- مارن) آمريکا زبانچي تحقيقات کوميسيونی آمريکا کومونستلارغا قارشى فعاليتيني آرته

اھريکادا تحقيقات
 سوويت دولتيگ عالی شوراء مجلسي، مارشال نيکولاي پولکاتين اور نيها، مارشال واسيلوفيسکني اوردو وزيرلرقيغه بلگولودي.
 *** - تونگوگ اوردون و هو دي وکيللهری رودوسدا منارهکله مذاکره سيگه باشلادی.
 *** - هوللاندا ملت مجلسي ايتونيژيا جمهوريت حکومتی بويوکلمره شى بوشانې و چوکارکرناني جمهوريت مرکزی تونوش اوچون تيجلق مجلسي ننگه توصيهسيمني مذاکره قېلشقا باشلادی.
 انقره - بيون شومان و دن اچيک ايلکرېک استانسازنگ توك پولی آشورولدی

سوڤي تيجني آھريلدا واشيکتوندا توپ لانې، غربی أوروبا و شرقی أوروبا حقيده فکر آلماشتورماچي اېمىش.
 *** - آناولوداي ييشل ايرماق درباسيغا تاشقين کيلب کوب قشلاقلار سو آستيدا قالدى.
 فرانکفورت - بېرلنگه مواند او زوق توشوش ايشلهری کپهکيلمه کچي ايمشيدور.
 پانستان - بوميادا حکومتنگ آتش لملقاريني تيمور پول استانسيسيده هلق بولان - تالان قيلب چققان حادثهده 4 آدم اولدى.

حومقلو مشترېلهرنگمعه معلوم قيلماسيني، ايلکتريک استانسده لازمق ماي کومهر باشقا ايشيالار دک ديئالارى تونون کون آشوب تورغانلقدن شرميميز قيمچيلقدنا قالدى. شونگ اوچون اولکھک حکم مت معاون رشيمس محمد امين بک، ليه ميشويجا، بوخارا ليرده باشقارما باشقيني وي، بلدييه رطبه سى چوي و، ماليزه معاون قهارى دھي ون به دن مزارت معصومي تاشيک هيرشت قوراي هم تصدق قى ايلنن قنغى اى برنجي کومپنين باشلاب توك پولنى تودهدنکجه آشورولدى.

هر آيدا لاپارغا آينانورغان توك پولی

صومماسى	وانق
28750000000	25 وانلق
46000000000	" 40
57500000000	" 50
69000000000	" 60
86250000000	" 75
115000000000	" 100
172500000000	" 150
230000000000	" 200

هر آيدا ايشونچککھ آينانورغان توك پولی كيلووان
 هر بير كيلووان حقى
 ايلکتريک استانسا باش مدهرى: حمامالدين موسين

== اق زامانلار مەلەكەتسىدە ==

№17

خاق دارالقونىنىڭ بېگىمۇ بەنجى بېلى رەجەل قزالى
بارويننىڭ نطقى

بولاڭچى كاروڭك

خوجايىنى كىم براق؟

- كاروڭك، ساراڭ بولۇپ قالغان بولسا كىرەك دەيدۇر.

كاروڭك تۆرمەدە بىر قانچە اى ياندى. بو ائنادا ھېچ كىم بىلەن سۆزلەشەيدۇر. اوقۇش بىلەن مشغول بولۇپ، ئىۋر، بالغوز زىچېر بىند مەجسۇسلارنىڭ جىنايەت توغراسىداكى ھىكايەلەرنى ئاشلاش بىلەن خۇق ايلەيدۇر.

كاروڭك تۆرمەدىن چىققاندىن كېيىن، خانقونىنى و بالالارنى اجىنى مەلەكلەر تىن بىرگە اېھرىپ ائىنور بوندىن كۆپىن قىلانئادا باتۇرلۇق بىلەن قىلغان اوغرىقلار، بولاڭچىلار و آدم اولتۇرۇشلەر باشلاندى. ايكى يىل اېچىدە بىر قانچە بانكا و اونلاغان كىشىنى بو لادى اوچ پاپاسنى اولتۇردى.

ھەر كىشىنىڭ مەجبىئىنى قازانغان بىر بەلبىدە دوقتۇرى اغرىق كۆرگەلى كېتىپ بارغاندا ئۇل اوستىدە اولتۇردى فقط پانچوغىداكى پولى ائىنماغانلىقتىن، اول تۈرۈلۈشىدەكى سىبىلەرنى ئاپقالى بولمايدى.

ئەڭ كېيىن، بىر شەرنىڭ چىتەدەكى مازارنىڭ كىيەسىگە اوغرى كېرەدۇر. كىيەنىڭ پانىدا اولتۇرۇشلۇق پاپاس، تۈپۈقسۈزەن كىيە پىنجىرلەرنىڭ بىرىدىن يارۇقلۇق كۆرگەنلىكىنى كۆرەدۇر.

خىتەنچىسى بىلەن بللە كىيەگە بارىش بىلەن، ارغىز بىناڭ ائىدىدا جىنايەتچى بىلەن اوچراشۇپ قالدۇر. بو جىنايەتچى پاپاسنىڭ ائىدىدا ماقتان خىتەنچىسى بىر موشىت بىلەن اورۇپ ئېقىتقاندىن كېيىن پاپاسنىڭ باشىغا بىر تۈمۈر موشىت بىلەن اورۇپ، باشىنى يارىپ قويادۇر. پاپاس بو چاغدا:

- ياردەم، ياردەم!

دې و اقرا الادۇر.

ايدىدىن بىر قىش كىچەسى ايكەن، ھەر باق اېپاق قار، بو چاغدا مازارنىڭ پانىدا كېتىپ بارغان بىر قانچە يىزا

ويلەك ايمە مەسۇسۇ؟

- مە شۇنداق، ھەئە! براق سىز

بولارنى نەدىن بىلەسۇ؟ مە سىزنى بىر

قائىم كوروشوم.

- مە بورونقى كاروڭك مە، دىيا

ايدى... يۈككۈ، مەڭ كەنە دوستۇم

يۈككۈ! آخ، مەڭ سۆيۈمەك بالالەم.

او چاغداكى كېچىك دوستۇڭ جۈن كارو

كەنە بىلەن مەن؟ كەنە كاروڭكە قولتىنى

اوزاتامەن؟

كاروڭك بىلەن بىرلىكە ئۈيۈمگە كا

دوق. بارىم كىچەگەچە قىنچە موكىك

دوق، مەڭا قىدىكە:

- اوغۇللىرىم كاروڭنىڭ كىم ايكە

لىكىنى بىلمەيدۇر. آمېرىكادا ايكى قانچە

يورتنىڭ ماڭاشۇرۇم. ايكى قانچە اسما

نى اوزگرتىم. ھالەتمەنى جىنۇبقا ائىر

بارىم. اوزمە شىمالدا اېشلىشكە باشلا

دىم. مەن كورۇنۇشۇدە بارىم آمېرىكالى

بارىم اسپانىيەلىكەن. براق، زۇھم فې

دۇر. ھازىر قانداق باشلى بىناقلانغىنى

كوردۇڭ گىمەلارنى اغتراف قىلسىم

مەڭ سىزۈمنى ائىلاسىڭىز مەڭ ائىلەر

نى مېچ كىمگە اوختۇرمايدۇرغانلىقىنى

سوز بىرەمسۇ؟ يارۇيىن، مەن سىڭا

تەننى بىلەن. بىزنىڭ سۆيۈمەڭ جىنايەت

ھەم ئۆزەتتۈرۈمەن. سىڭا بالالۇق و

دە مەن سىنى بىك سۈيەر ايدىم. ھازىر

رەجەل قزالىنى ھەم بىك سۈيەن.

بالالۇق دوستۇڭنىڭ قانداق اتم

كەنەلىكىنى ائىلاشكىنى ارزۇ قىلامەن

چۈن كاروڭكەن نقرتەنلىكى ارزۇ

ھايەن. چۈن كاروڭك جىنايەتچى ايمە

ايدى.

- سەن او چاغدا روھى كىسل

دەڭك، شۇنداقمۇ؟

- سەن قانچەلك كىسل بولساڭ،

ھەم شۇنچەلك كىسل ايدىم. او چاغدا

نادەن ايدىم. بىر قانچە اوبلاپ باقا

قاراڭمۇ چوڭ بىر اوبىڭ اېچىدە

نىب بوروسىن، بوزلەن اوبىلەرنىڭ

اھ تۈرك - تۈرك نەرسەلەر

براق قىلچەلك يارۇقلۇق بوق..

ياردەمى بىلەن ماڭاسىن. ائىنە، او، بو

سەلەر چاقىلادۇر. ھەم اوى ائىگە

قىمەتنىڭ نەرسەلەرنى سۈنۈسۈرسەن

اۈزەننى يارادار قىلاسەن.

تۈھى بار

لق بو «باردەم» آوازى كەلگەن باقتا بو

گۈرۈشەيدۇر و بىر قانچە قانچى كېتىپ

بارغانلىقىنى كورۇپ، آرقىلىقىنى قوللاپ

توتۇپ الادۇر. ساقىنى ادارە بىگە ئاپ

شورۇلۇپ سوراق ائىسايدا اسمىنى

سوراغان ھان بولاڭچى قاتل كاروڭك

ايكەنلىكى بىلەن ئىنور.

خاطر جىم، كورۇمۇشەش و اغىر

باسىقلۇق بىلەن بانكالارنى، تىجارەتخانىلەر

نى كىيەلەرنى قانداق بولغانلىقىنى اوچ

پاپاسنى و بىر دوقتۇرنى قانداق اول

تۈرگەنلىكىنى ھىكايە قىلپ بىرەدۇر.

- بو ايشلەردە ياردەمچىلەرنىز كىم

لەر ايدى؟ دېگەن سوراغا قارنا:

- بو جىنايەتلەرنى مە، مە وقت اوزم قى

لار ايدىم. ياردەمچىلەرم مەڭا مەلۇمانلا

پىتكرۇزەر ايدى. بولار مەن ھېچ بىرسىنىڭ

اسمىنى سىزگە ايتمايمەن بوتۇن بو او

يۇنلارنى مەن اوز ھىسابىغا قىلىم، بوتۇن مە

ئۈيلىلەرنى اوز اوستۇرگە ائىم. مە

دى اويۇندا اولتۇرۇپ قويىدۇم. نقرىم

سىزنىڭ قولىڭىزدا. ايلەك، ماڭا زىياننىڭ

ھەممەسىنى تولۇپ بىرىشكە ھازىرمەن.

ھازىرلاساڭز جانىمنى ائىكز. اما، يارەم

چىلەرم توغراسىدا مەننى ھىساب سورا

ماڭز.

بوندىن كېيىنلا كاروڭك، خىسەن خانە

دىن قاچىدى و ھېچ بىر ايزىنى قالدۇر

ماسەن، يوق بولۇپ كەتتى. بو وانە

لەرنەن كېيىن بىر نەچچە يىللار اۋتدى.

ھەر نەرسە اونۇلدى.

ھازىر، ئاپۇلىدا ھو كاروڭكنىڭ او

زىم، مەن ئاش يېم اولتۇرغان اوستۇر

نىڭ پانىغا كىلپ ئىنچە:

- غەو قىلەڭز! سىز بارويندىن ايمەم

ھوسۇز؟ دې سورادى. مە:

ھە شۇنداق دېيىم ھىران بولىدۇم.

- يۈككۈ باروينى؟ دې قايتا سو

رادى.

- ھە شۇنداق.

- ئادەم فورس پانىداكى كولىمار

۲۲ نىچى سانلىق دەرنەك

(شەخس خېرى) 26 مارت نىچى مارت
 آخىشامى قازاق - قىرغىز قولىدا بىيام
 دەرنەكىنىڭ 22 - سانلىق اولتۇرۇشى
 عبداللە نىمىيىنىڭ رېئىسلىكى آستىدا اوز
 كوزۇلدى. كونفرانس بايىدا محمدامين
 حضرتىم «اتوم قوتى» حقيده ايكى
 سائەت سوزلەپ اتومنىڭ نىمە ايكەنلىكى،
 اونىڭ قابىلى زەتلارەن بىرى عالمىلار
 طرفىدىن تىلغا الىنغانلىقى، طبيئەتدە اتوم
 نىڭ رولى، بوگوونكى قەدىن ئاستىدا عالم
 لارنىڭ بو اتوم قوتىدىن فائىدەلانىشىغا
 چالپىشىپ ياتقانلىقى، اتوم قوتىنى چەم
 مەتتە فائىدەلك ايشلەرگە ايشلەتكەندە،
 اونىڭ انسانلىق اوچون يىتكوزەدورغان
 فائىدارى، ايستكى، اتوم قوتىنىڭ دنيا

غا بايلاپ سوقۇش اوچون ايشلەتيلگەن
 لىكى، سوقۇشدا نىھەتى دەشتلك تائۇير
 فالئورغانلىقى، اتوم قوتىنىڭ سىيرىنىڭ
 اورمىقادا سانىلايىپ ياتقانلىقى، اتوم قو
 تىنىڭ غىلق آرا دولتلىرى طرفىدىن اداره
 قىلىش ايشلەرنىڭ حل بولماغانلىقى حقي
 دە مەقسەل يىنان بىرىپ اوتىدى.
 شەر بايىغا كلكەندە، فزىلار مەكتىپى
 نىڭ فزىلارى، و عالم جان فاروق اوسول
 و ناخشا اوتىپ بىردى. شەر ادبىيان با
 بىدا دارالفون، تىل مەكتىپ، دارالمەل
 مەن شاگردلارىدىن بىر قانچە شاعر بالا
 لار شەر اوقۇدى. دەرنەك نىھەتى قىز
 عىن كوكلك اولتۇرۇشنى كىيىن سا
 عت 122 دە تارالدى. مەخپىر

كومونستلار بو شرطلەرنى عملەگە آتۇر
 روشدا قاننىق تۇرسا، كۆپ انىسوس
 بىلەن ضاجەن اميد اوزگوسى ايمىشور.
 كابول (30- مارت) چىن مامورى
 پالانا مجلسى صالح لايىھەسىنى بوگوون
 تصدىقلايدى.
 ياك ان رادىوسى آپېرنىڭ بىرىدا
 پىكىرىدە صالح مئادەسى باشلاش اوپو
 چون جومالىنىڭ رىياسىنى آستىدا بىرىدە
 كىشەك ھېتىنى اعلان قىلدى.
 كومونستلار خانكوغا هجوم باشلايدى
 كابول (29- مارت) سولك زى بىر
 جىياڭ كاي شى بىلەن «اگر حكومت كلك
 مونستلارغا آرتوق امتىياز بىرسە جومالى
 توكىدا ايرىم بىر حكومت قوروش»
 حقيده مئادىرە قىلماقتا ايمىش. بو مئاد
 كره مركزى حكومەتنى اندىشەگە توشور
 مەكەدور.

(*) ** (x*x) * (x) * *

توقسوننىڭ ساغلىق ايشلارى اچىغىشلىق خالدا

توقسونان آلمان خېرىمەزگە كورە؛
 ارتە باز فصلى يىتىپ كېلىپ ھوانىڭ اوز
 كوروشى بىلەن غورام خالىق اچىغىدە
 بىر نورلى كىسەل پىدا بولغان. اونىڭ
 اوستىگە كچىك بالالار آراسىدا باوا
 چىچەك غوموللاشىغا باشلاغان.

بويەردە (توقسوندا) دارو ايشلا
 رق كچىپىل بولغانلىقتىن تورپان دوقتونور
 خانەسىدىن طبيئى خاندەلەر بىلەن دارو
 آلىپ كېلىپ دولاش و چىچەك چىكىش
 ايشلەرگە كرىشىش توغراسىدا يوقارە
 ھا التماس قىلغان.

يۇننان پارتيزانلارى كويىمەننى
 محاصره قىلدى.
 لونسون (29- مارت) چىن صالح
 ھېتى پىنجىشەنە كورنى اوچقو بىلەن
 كىيىنگە يوروشكە قارار بىردى. ھېت رە
 ئىسى جىياڭ جى چوك بو قانۇمى
 سفىرمىدە سولك صالح حقيده مئادىرە
 قىلىشنى وقتىدىن بالدور دى بىلەن بو
 سفىرمىدە مئادىرە طلب قىلامز» دىسى.

6 نىچى مەكتىپ حقتىدە ھېم بىر قورار

ياڭخا كادالى جماعت مەختىرلەردىن
 نىياز حاجى، نورك نائار اوپوشماننىڭ
 رىئىسى حسام الدىن ابزى نورك اوز
 بك اوپوشماننىڭ رىئىسى عبدالفتاح عى
 دالوانى باشلىق 0، دىن آرتوق ذات
 6 نىچى مەكتىپنى دارالمەلەين فارمانغىدىن
 آلىپ بىواسطە مەعارى نظارتىگە اوتكو
 زوش توغراسىدا بىر التماسدا بولون
 ھان ايدى.

بو تىلەكچە مەعارى نظارنى طرفى
 من توزولگەن چارەلەر بىلەن اولكەلك
 حكومتكە تەقدىم قىلغانىدا قبول كورو
 لوب، 60 بىلەن آرتوق بىر تارىخقا
 ايگە بولغان 6 نىچى مەكتىپنى «نومونە»
 اوقۇلى قىلىشقا، بونىڭ اوچون ياناق و
 تەمبىر ايشلارى پونىكەنگە قىر مەعارى
 نظارتىنىڭ قارمىغىدا اولكەلك باشلانغۇچ
 اوقۇلغا اوزگرتىشكە قارار قىلغان.

ھوللاندا ھلت جىلسىدە
 ئابول (29- مارت) ھوللاندا ھلت
 مجلسى اينىونىزىبا جەھورەت بوپوكلەر
 نى بوشاننىش و جوكچاكرنادا رەسمى حكومەت
 قوروش حقيده مئادىرە يورگوزمەش
 مەدەدور.
 باناوبا كونفرانسى جەھورەت بوپوك
 لەرى اشتراك ايتىشنى قبول قىلماغانلىق
 ھەن مەلوموسز چاقىغاچە توختايدىلى.
 اورنا و شەرقى جاوادا ھوللاندا و
 جەھورەت عىسكىرلەرى آراسىدا قاننىق
 سوقۇش دوام قىلماقتادور.

اچكى و تاشقى خېرلەر

صلىح ھەسەلەسى و وضعىت

انقرە (26- مارت) چىن صالح ھىم
 ئى كومونستلار بىلەن درحال صالح ھىم
 ئىلىگە كرىشمەككە قارار بىردى. كورە
 نىستلارنىڭ شىرطىنىڭ قالىشىنى قبول
 قىلىش امكالىنى اچىپكەلمەكەدەدور.
 اوتتە چىن فورموزانغا بارىپ ناى
 شەرىدە نطق سوزلەپ فورموزالقلارنى
 كومونىزمغا قارشى تۇرۇشقا دعوت قىل
 ھى.

كومونستلار خانكو نانكىن آراسىدە
 ئاڭى نانكىن شەرىگە ياتىنلاشماقتادور.
 بو شەر ائىخوى اولكەسىنىڭ مركزىدور.
 انقرە (25- مارت) چىن صالح ھىم
 ئى موزىدە كوكلك شىرطىدىن سوقۇش
 گىمەكارلارنى حكومت ايشىدىن چىققا
 رىش و قولغا آلىش شىرطىنى كىيىنگە
 قالدۇرۇشنى قارار بىردى و ھەمدە عىس
 كىر قىسقارتىش طابىئى رە قىلدى. اگر

(باشى بىرنىچى بىتدە)
 بىز دەرنەككە كلكەنلەرنى سىياسى
 قورال قىلمايمىز، بىز سىياسەتنى اوز بو
 لىدا قىلامز.
 كوپچىلك قردەشلارنىڭ يورتقا فايدا
 لىق ايشلەرگە اھمىيت بىرمەكلەرنى، اوزو
 مەزگە تىشلك ايشلەرنى حكومتكە قارال
 اولتۇرۇپ اوزومز قىلىشقا كرىشمەش
 لەرنى سوراپ قىلامز.

سورىيەدە زور عصيان

آقرە (30 - مارت) سورىيەدە غەس كرلەر طرفىدىن بۇر عصيان چىقىدى . باش قوماندان بوتون مەملىكەتدە حربى حالت اعلان قىلدى . مەككە سورىيەدە باش قوماندان طرفىدىن ، ھۆكۈمەتنىڭ بىرورغى سىز قورال كۈتەرگە ھە كىشى درحال اوق ايلە آقبلاور ، دەپ اوختوروش چقارىلدى . بو عصياننىڭ سىببى سورىيە ھۆكۈمىتىنىڭ يەردىلەر ايلە صاح مەنارەسى قىلىشنى اچول قىلغاند لمقىغا قارشى دارالفنون اوقوچىلارنى طرفىدىن بولغان نەمەيدان ساغچىلارنىڭ نەمەيدانلارنى اوققا توتقانلىقى ايمىش .

آتوم بومبىسى ياساش مەكىن بولمىغاند لمقىدىن و بو امكانىتىنىڭ بالفوز مەككە بىلى مېدانغا چاقىلغاندىن اىضاحان بىر دى .

قاھىرەدە ئازار غەتىقە

ئايلىدى

قاھىرە (30 - مارت) آوروپادا مەصر آرتۇلۇكلار بىر بىرلەشكەن بىر اومەك قاھىرەنىڭ بائىدا بىر بىردىن 2500 بىللىق ئازار غەتىقەلەر تاپىدى . بو اثر لەر كوك و قىزىل رە ئلك مېككەلەردىن عىبارت بولۇپ 200 قەدەم چو ئاقورلە دىن چىقىرى .

اڭلاشمادا كلىشە

الماسلىق

انقره (26 - مارت) اوردون و بىو دى اڭلاشماسى غەبەن عەسكەر چىكىش مەسئەلىسىدە ايكى طرف كلىشە آلمىغاندا دىن توختاپ قالىرى .

انقره (38 - مارت) لېنان فلسطىن چىكارا لار بىدائى سورىيە عەسكەرلەرى سورىيە بەگە چىكىلمەنكە باشلادى : اوردون فرا لى عبداللە و عراق باش وزىرى نو رى سەمىد پاشا بىلەن بىرلىككە قەدىسقا كېلىپ عراق شەيدىلەرنىڭ مزارلار بىنى زىيارەت قىلدى .

انقره (28 - مارت) نورىيە ھۆكۈ مەنى اسرئائىل دولەت بىنى تونوماققا قرار بىرگەنلىكىنى ئېش ايشلەرى بائانلىقى رە مەن بىلدۈردى .

نكاح

انقره (9 - مارت) ايران شامەدىن آجرا شىب ئىكەن مەصر قەربىنىڭ مەشرە سى فۇزىيە خاتم بوگون مەصر گەنراللا رەدىن اسماعىل شىرىنى پاشا بىلەن نكاح لاندى .

بىرلىمىگە قايتقان الھان

اسپورلەرى

انقره (29 - مارت) بېرلىنگە 13 كۈن اېچىدە 6600 آلمان اسپرى قايتىپ كەلدى .

خېرگە نۇرە غەبەنچىلەر ، باش وزىر خالدا لىزم باشلىق وزىرلەرنى قامالغا آلا مېش . رېئىس جەھور شىكرى القوتلى نەمو قامالغانلىقى روابت قىلغاندا دور . غەبەنچىلارنىڭ چقارغان بائنامەسىدە « عرب ھوقوقى و خەلقچىلغا خىبات قىلغان ھۆكۈمەتنى ياقىتەن ، ھوقوقىز ئى مەدەئە قىلىش ، خەلقچىل بىر ھۆكۈ مەت فورماتى مەقسەت بىز دور » دىيەلمەكە دور . كابول - سورىيە عەسكەرى قوماندانلىقى ھەسەن ضىيا اوزبىنى سورىيەنىڭ غەسكەرى ھۆكۈمەرى (دېكتاتورى) اعلان قىلدى .

ازاد افغان قىبىلەرى ھەققىدە

كابول (۳۰ - مارت) موھەممەد اف رېدى ، عثمانچىل ، شىن بوز و باجوردىن عىبارت بولغان ازاد افغان قىبىلەرى طرفىدىن سىمال آتلىق بىوگ بىر كىشى جلال آباد شەھرىدە باش وزىر شاھ مەھمۇد خاننىڭ آچقان مەجلىسىدە ازاد قىبىلە ھەققىدە افغانىستان ھۆكۈمىتىگە قوشۇلۇ شى طلبىنى بىتون ازاد قىبىلەلەر طرفىدىن وكىل بولۇپ قويدى . شاھ مەھمۇد خان بولارغا ازاد افغان قىبىلەلەرى ايلە بىر مەلت بولغان صەقىمىز بىلەن اولارنىڭ

جلال اباددا خەلق بېيغىنى

مەنسەبى بوزولغانلىقى بىلەن مەنسەبىلىك - سورىيە باش وزىر ازاد قىبىلەلەرگە ياردە مە بولۇشنى وەدە قىلدى جەنۇب ولا يەتلەرنىڭ خەلقى پادشاھغا پاكەتنىڭ ازاد قىلغۇچە بولغان مەجۇمىغا فارشى ھۆكۈمەت كېلىشنى طەب قىلىپ غەرضە بىردى .

++++

آتلانتىك بىرلىكىگە قارشىلىق

لوندون (29 - مارت) كانادا مەت مەجلىسى آتلانتىك بىرلىكىنى نەسەپلا دى . فونكوزنىڭ بىرلەشكەن مەلتلەر قۇ رۇمىغا مەنزا بولۇش طلبىگە آمېرىكا وكىلى قارشىلىق كۆرسەتەشنى بىلدۈردى .

كابول (29 - مارت) آمېرىكا مەت مەجلىسىنىڭ جەھور بىچى مەضالارى آتلان تىك بىرلىكىگە قارشىلىق كۆرسەتمەكە دور . مانرى و لاس اوچونچى فرە باشلىقى مە قارشىلىق بىلدۈردى .

پروفىسور اوپنھايمرنىڭ اىضاحاتى

نېما مەمان بولۇپ لوندونغا باردى . آ تومنى پارچالاش ايشىغا بالفوز 1939 دا موفوق بولغانلىقىنى و ئىدىن بورون

انقره (26 - مارت) آتوم بومبىسى ياساش ايجەنچىسى پروفىسور اوپن ھايمر انگلىز آتوم ھازىرلاش كومىسسۇ

== اق زامباقلار مەملىكىتىدە ==

№ 18

خلاق دارالفوننىڭ بېگىمى بېلىر ھەجەل قىزلى
يارو، يىزىن ئاڭ نطقى

بولاشىچى كاروېك

آلار اېدىم.

انسان بونداق بېر بىرە يالغۇز قال
خاندان كېيىن ساراڭ بولامدۇر، چىنايد
چى بولامدۇر، ياكە يوروقلاندن محروم
بى بىخت بولامدۇر؟ ھەر نەرسە بولادۇر.
مانا او چاغدا، سىز ياخشى كورگەن چورن
كاروېك ھو حالدا ايدى، بونداق ظل
مىزدە قلاغان يەنە قانچە مىليون كاروېك
باردۇر.

كاروېك، قولۇمنى توتۇپ، سوزى
كە دوام قىلدى.
- آخ سو بوملك ھوكۇ، خىيانىڭ
بو مظالم وتقلەيدە سىڭ ھم بىر طرف
كە قاينىپ، اورولوپ كىتمەڭ، كە سو بو
نەمن، براق من خوجايىنىمىڭ دوكاندا
ريدا ايشلەپ يانې سېقىلار ايدىم. ھەر
نەرسە مانا تار كەلەر ايدى.
من بو خوروست، او ائىللاردا من
ھم بىر تارق چىلغىنى، بىر سېقىلشى توبار
ايدىم، دىام، كاروېك ايتتى:

- مانا كوردۇڭمۇ؟ ميايونلارچە ما
روينىلەر، كاروېكلەر، تورموشنىڭ بېرە
تىدە تارلق تويادۇر. الل كىرى، الل كۆ
زەك، الل يانماق نەرسەلەرنى استەي -
دور. مىڭ تورموشوم ياخشى ايدى.

بىر خاتىرەم، اوچ كېيىك اوغلام بار
ايدى بولارنى سويەر ايدىم. اوز باشە
ھا بېر تىجارىت قىلىش ايدىم ھم بار او
دى. براق، من سېقىلار ايدىم. بىر كۆن
قاراغۇدەك بولسام، يىزنىڭ خوجايىنىڭ ھو
كەندىكى كورە حىيە ايكەن. بىزىلقلار
دىن لغان نەرسەلەرنى باشقا بىر كورە
ملەر، بىزىلقلارغا سانقان بوغدا ئېيى باش
قا بىر كورە بلەن اولچەيدۇر. ھەر ائ
كېسىدەلا بىزىلقلارنى الدار ايكەن. او
زون بىلاردن بىرى ايشنىڭ بونداق كى
تې بارغانا قىنى، مىڭ ھم او قوشماي
اونما اوغرىلقا بارمە قىلغانلىقىنى ائ
لام. جام بلەن سېقىلدى. قولۇمدا
بولغان بوتون پۇلنى بىزىلقلارغا تارقا
تې بىرمە. دوكان ايكەسىگە ھم موشت
ايدىم. آچارمانغاغان بولسا، بلكە چايىنى

مەككەدە مېنى مەككوم قىلدى. ساخ
تا كورەلەردىن نەش قىلشنى اوبلادىم.
براق بىزىلقلارنى، كورە، شىلەلەردىن
شكىلات قىلماسلىق توغرىسىدا تىل خط
الېب المانلىقىنى بېلىپ، بونى ايتمايم.
بىزىلقلار، بىزلىق موڭلەر، بوندىن
شكىلات قىلسا، ايكەنچى بىر نەرسە بىر
مەيدورغانلىقىنى اويلاپ قورقاشار ايدى.
من ھم جىمىقىمەن. بىزلىق موڭلەردىن نە
رتلەش بلەن عىيانغا تشويق قىلىش
اوچون اولارنى اورغوم كەلەر ايدى.
مەجوسىغاندە اولتورۇپ، اويلاپ

ايدىم
- مەككومىت مەنمە توشقاندىن كېيىن
مېنى قوبۇپ بىرەدۇر! او چاغدا نېمە قى
لامەن. ساختا كورەلەر بلەن قايتا باشقا
لارنى الداشقا باشلايمىمۇ، يانە بولما
سا مېنى الداسا چىدان بىرەنمەن، او
زمان جامم تېغىمۇ سېقىلدى. بىر بىخت
مەن، بىر بىخت انسانلار! ھم قىرەلدور
ھم بىر - بىرىنى قىرىشايدۇر. تىرى

مەخپىي اوچون جىم مەبەلەر قورۇدۇ
دور. يانە بو عىيانغا ئاڭ الدىداكى
مانلىقىدا مېلانغان انساننى ئېرىكلان
بىرەدۇر. بىر قىسمى تىخى تىرى غا
قىدا اولوشوب كىتەدۇر.
من ھم، انسانلارغا قارشى، تىر
كە قارشى غىبان قىلىمەن. اسپانېدە،
انسانلارغا قارشى روھەن، بىدەن غا
قىلا المانغانغا اوكونەر ايدىم. ائراو
دە بولغان بولسا ايدىم، اولارغا واقىر
ايدىم: اگر اسىر بولساڭز، قىرلىق بو
ڭز، بولارغا چىدان ائز. ھەيكىزدور.
تىگىز. يوقالپ كىتىڭز.

شوندىن كېيىن انسانلاردىن تىرى
انتقام الېشقا قىرار بىردىم. بانكىلارنى
لامەن. بانكىلارنى بولاش بلەن تېغى
كوبلەگەن انساننىڭ فلاكتىگە سىب بو
مورفانلىقىنى ظن قىلار ايدىم.
الل يانە تورغانم، تىلىسە اشياپى
اوغورلاش ايدى. الل ياخشى پاپاس
نىڭ كىمەلەر ايكەنلىكىنى تىنقىلاپ لغا
بارىپ اولارنى اورار ايدىم.
- بارى! مېنى نېمىشكە توتۇپ
مەيسەن، من غىبان قىلار ايدىم. ئۇ
ھاغان سىرى بىك تېغىم كەلەر ايدى
آسمانغا تىكىلە تىكىلە دەن ايدىم.
ھەك، او ئىر ھم بوشر! بىر ئۆزىدە
يالغان، آسماندا ھم يالغان.
دوامى بار

اېلكتىرىك استانسانىڭ توك پولى اشۋورلدى

حەمىتىلى مۇشتىرىلەر ئېزىگە مەلۇم قىلماقچى، اېلكتىرىك استانسىگە لازىم ماى، كېمەر باشقا اشيا
نىڭ بىھالارى كۆندىن كۆن اشوب توغۇندىن شىركىمىز قىتىپ بولغاندا قالدى. شۇنىڭ اوچون اولكەك خ
ست معاون وشىپىس محمد امىن بىك، لېو مېشىچىڭ، بوختاقلارغا باشلىق، بى، بىدېدە ر
سى چىوى ھە، مالىيە معاون قاپارى بىدى ھە، دىن مېارىت مەخسۇس تەكشۈرگەن ھەشت قىزى ھە تەس
قىن ئۇلغەن تىغى اى بونى بونىدىن باشلاپ توك پولى ئۆيەندە تېخە اشۋورلدى.

ھەر تېدا لامپالارغا آلىنماغۇر توك پولى

وانى	صوممىسى
25 وانلىق	2875000000
40 " "	4600000000
60 " "	5750000000
80 " "	6900000000
75 " "	8625000000
100 " "	11500000000
150 " "	17250000000
200 " "	23000000000

ھەر تېدا ايشچوتىچىككە آلىنماغۇر توك پولى
كىلووات
ھەر بىر كىلووات حقى
اېلكتىرىك استانسى باش مەدرى: حىمام الدىن موسىين

عوقیمز تورکدور
تینیمز اسلامدور
یورتیمز تورکستاندور

1318 هـ. ش. 1318

مدیر: عیسیٰ الب تکین
ناشر: سعید

تیر: 1343
آپرل: 6

بز خلتچیمز
بز هلتچیمز
بز انسانیتچیمز

ایارهوی بیجاک التای عیاسی اوی نوسری 13
تقون: مندر اوی و اداره خانه، 26 تکرانی 2222

اسلامیت نیمه نئی بویرویدور، مسلمانلار

قایسی خالدا

(م . شمس الدین اثرلریمین (2)

سینی اونترپ قالغان کونین باشلاب،
آرالغا چیکیشکه یوز ترقانلور، دین،
قولوق یشیلگن وقتلرده ترقی، پایلق
و باشقیلارقالغا باشقان: دین، اونتر
لوشقا باشلاغان همار، دیننی بیلکوجی
عالملار قالماغلان کین دین بلن بیرگه
مسلمانلار هم منقرض بولوشقا باشلا
غاندور.

عام و عرفان، پایلق و اجتواد ترقی
قیماقونچ، دیننی ساقلاپ قالیش ما
کین ایهمسور. حالبوکه ییزگه دیننی
شونداق دپ بیلدورگهنوموز: نهه اونداق
بولسون! ملتنگ باشیغا چیقیب آغان
بو دینلر، بیچاره خلقنی «بو دین
تافرلار اوچون آخرت مسلمانلار او
چون پارتیلغان» دهننگه اوخشاش
خطا و زهرنگ سوزلر بلن تشویق
قیلب، مسکینک و ذلتک باشلاغان، ملت
نی عصرلرجه اوغلانغان، فکرلرینی
بولغان، روحلارینی اوشوتکن، اسلام
پورتلارینی بیر خرابلارلقا آیلاندور
غاندورلر.

بو ذلتلق تلغیناننگ یتکوزگن نا
ئیرلرینی بیلمه کنی بولامسوز؟ بیر ام
لام بیزاسیغا، بیر مسلمان شهریکه با
ریکز کوره دورغانیکر باشدن آتیق بیر
مزارستار، بیر سفالتخاننه، یوقیلغان او
رولگن بیر اسکنی ناملق، یانی بیر
خرابه زارلقدور. شونداق حالداکی شهر
یاکه ناحیه دیگهر اسمنی آغان بو خرابه
لر، نال پالاق کوچالاری، نملک و چو
کوک اولیهری، آفتاب توشمه بورغان
اوکورلرعی بلر تیرکهرنگ شپرنی
ایمسن اولوکهرنگ دارینی کوز الدی
رخغا نلتورهور. تیریکلکنی، حیانتی
کورسهته بورغان بیر نرسه کوزگه چالیق
سلس. کوزگه کورونگن هر فاندق مه
ظره انساننی تیرهتهور.
(دوامی ایکنچر بده)

کیز، چیریلین! آباد بیر امملک قانغانی
حالیدا کورونگوسیدور. براق، حاضر
شوندانموز؟ یاق! ... دنیا بوزیرده بول
غان انسانلارنگ بوگون الک بدبختی،
الک مسکینی مسلمانلار ایکنلکنیتی کور
مه یانانموز؟ منبته علمده پایلق
دا تعارن و صنعتده ائز زیاده ارقاندا
قالغان، کیشلری، بیر-بیرلریننگ الک
اشدی ووشنی و الک یاغری قانتیق قا
نای بولغان جمعیتلر، اسلام اولکلره
من باشقا بولرده کورولمهور؟ مسلمان
لارنی، سعاد و سلامتک ایریشتور
مک، دینیزنگ مفهومیدا بولوب توروه
لرلق قانداق غربیلورگه، بوگون سعا
دن ایچیده بولغان، سلامت «بولارینی
آلانغان، ترلوغی بلن مستغلقینی ساق
لاغان بیر اسلام حکومتی، بیر اسلام
جمعیتی کورولمهور!

دین، سعادتنک چکی یوق دن بیلدور
کهنیکه قازاناندا، اسلام دیننگ ذلت و
سقالتنی قبول قیماپبورغانلقی راسته
مور. بیزنی ذلتک سعادتین معروم
قویغان، تریمزغا توسقون بولغان، بز
تعریفلر اولکن دین ایهمسور و
دین توسقون بولماس. چونکه حقیقر
بیز دین عزت و پایلق طرفداریدور.
حقیق دین بلن سقالت و ذلت بیره
شه آلاس دین مسلمانلارغا دنیانک
سعدتلریم قولغا کاتوروش بولارینی
کورسهته نکیمین؛ ذلت و مسکینلکنی
یاقلانغوجی طرفقلر، اسلام دینینک
مفهومی ایچیکه کرد لمان.
مسلمانلار دیننی بولغان دین بیل
گن، زمانلاریدا ترقی قیلغان بو توشه

اسلام متفکرلاری، دیننی بو دنیا
و اوزنیادا انسانلارنی سعادتک یتکوزه
دورغان، بیر قانونن عیارت دپ تعریف
قیلیشاندور. دین، اسلامیت دایمیدن بیر
ملتنک قانونی بولوب عقل و سلیم ای
کلرینی فضالتک، کوزهل اخلاق،
سع و غیرتک، سفاس اولارنی، وز
اختیاری بلن ایکن دینلق سعادت و
سلامتک ایریشتوره دورغان مقصدلرگه
الیب یانور.

دیگه بیرهگه شو تعریفلرگه قا
راغاندا، بیر مسلمان الک بختیار آخر
زمانغا الک کوب امیدوار بیر انسان بو
لوشی لازمدور. بیر اسلام جمعیتنگ هم
مدنیته، اخلاقدا عدالتده، عامدا
پایلقدا الک زیاده ترقی، الک زیاده سع
دتنک بیر جمعیت حالیدا بولوشی لازم
کیلهدور. بده بو تعریفک کوره، بیر
سامان، نظام، توارتنک، فعالیت غیره
نال، علم و معرفتنک، کوزهل اخلاق
و نجابتک بیر اولکسینی، بیر اسلام
جمعیتی هم عدالت قانونچیلیق، انتظام
ملتنک بیر عالی نمونهسی بولمهور.
اسلام شولرعی، مسلمان بیزلاری، پا

(1) آوک متفکری، شمس الدینک مقاله
سی، شمس الدین قیفا، اتنی سالدهکی اشقا دینله
کهن مقالهلر بلن، دیکده بالغان سوسیتنگ
المان کتله ییده یازغانلار، بو تارمندن کیم
طرفداکی اسلام جمعیتلر، هر جیتدن تاق قیل
غان، دین و ملت دیندا ماملرگه کیشکن،
نیهادت بیز کانهوسن سرق دولغاندور، قط بیز
نک دینکی حالیدا، دیکه تکی اسلام جمعیتلری،
اسلام قولمور دین دینونای باشقا مه عالمه، و اش
قا بیز حیات ایچیده اشاب یاقتانلیمیز، هرگز
جمعی دینل امتقادرانک چیدماب فالنلق، خدی
تقی دیننگ احکامیدن اوزاقلیشم یاقتانلیمیز و
دین اسملرینک بو یولداکی اهمالکنلیق، بو مقاله
نی و بوقا اوخشاش بیر قانجه کتابلاری بایسیتما
ییزنی مجبور قیلماقدا دور

ياشى مۇنچى بىتدە

يازدا ياغۇرى، توپا، تۈزائى، قېش
 دا سوغۇق، پاتقاقى بولغان كۈچلەر
 دا بالاك، آياق، بالاك باش بىر قىر
 نان بالانزاك باۋايلازداك اورۇشلا
 رى، ئېللاشباشلارنى، سفىل و حقير
 خانۇنلارنىق قاراغۇمۇ زەكەشش او
 كورلەدە استەشش بىلەن وقت كوچۇرۇش
 لمىرى كورۇنەدۇر، بو چولك ناغىيەدە با
 كە بيزادا، قۇمۇ خەلەلەرنىق سىيىق و
 ئىسكىنا تاختالبارنى استىخبا بىغىلەن اف
 لاس توپالارنىق اوستىگە توپالانغان.
 آغرىق چىراى، عاجز بىدناك، اگرى با
 چاقلىق بىر قونان مسكىن آدمەلرنىق خۇ
 رەك، تارىغىلار بىلەن باشقا حىيان اثرى
 نويولماس .

قەھوخانە دېگەلگەن بو سقالتخانەلەر
 دن، الل كېچىك بىر يىزادا ابكى، اوچنى
 بولغانلىقىنى ايتساق، اجتماعى توشكون
 لىكىمىزنىق قايسى درجەدە تەكەللىكى آتلا
 شىلادۇر. قەھوخانەلەرنىق شەر حىياتىغا
 بولغان تاثيرىنىق تىككۈزگەن خىطرلمى
 آز ايمىس، شەر قەھولەرى اخلاقىنى
 بوزلاتۇرغان يىرلەردۇر. بو بىرگە توشۇپ
 قالغان بۇر يىتچى، سقالت و مسكىنلىك
 ئوزاقلازغا چىرمالاشىن اوزى، آران
 ئوققوزا الادۇر. قەھوخانەغا دائىما كرىپ
 تۇرگۈچىلەر او سايىق، اوينىق ايجىدە
 ارتەن كىچكەچە اخلاقىنى بوزغۇچى
 كونفوانسلارنىق رېشش بىلەن بىر بىرى
 بىلەن مۇداشاشقان خىياللانۇر. بو بىر
 لىدە چىرىپ تۈگۈگەن وجودلانمۇ.
 با بولماسا، خىطايولارغا كرىپ، بوژو
 لوب كىتكەن روخالارنىقو قايسى بىرىنى
 ايتىلمۇ؟ بىلكرچىلارنىق اولگىسى بولغان
 قەھوخانەلەر، مەرمەلەننىق بوغۇن اوپىگە
 اوخشاش تۇرۇپسە، بو ماسكەننىق استىق
 جالدىن اميد كۈتۈش قاندىسەدۇر. حال
 جوگە شۇنداق بولۇرمۇ ايدى؟ دىن
 شۇنى بوپوغلانمو ايدى؟ دىن بىزگە
 دنيا نىمەتلەرىدىن قاندىلەشيمىزنى، اخ
 لاقى قىضىلمەلەرىنى ناپىشيمىزنى، بورتنى
 بىر سەادت كىزارىغا ايلاندۇرشيمىزنى
 بوپورۇغان ايدى. دىنەككە بىز دىننى
 اوتۇتقان، دىننىق كورسەتكەن يولىدىن
 اغىب كىتكەندۇرمۇ. اسلام دىنى، اوزى
 گە ايشەنگۈچىلەرنى هم بو دىنبا، هم
 خۇرناە سەادتىكە ايرىشتۇرەر. حالبوگە

بىز بو دىنبا سەادت و سلامتتىن بو
 تونلەى محروم قالىپ يانامۇ. بو حال -
 مەاراللە - آغرت سەادتتىن هم محروم
 قالىشىمىزنىق الل باقىن الل قونلك بىر
 دىلى ايمەسمۇ؟ بو بولدا كەتسەك،
 دنبا و خۇرناە بىولك خىستلەر ايجىدە
 قانداورغانلىقىمىز راست ايمەسمۇ؟
 اسلام دىناسىنىق بوگونكى سقالت
 منظرەسى كورسەتەدۇرگە، حاضرئى دور
 دە مەر طرفدە بولغان ماساملار كوچۇن
 چە، حىقىقى دىننىق خىكوملەرگە بوى
 سونماغاندۇر. چونكە دىن، مسلمانلار
 نىق سەادت سلامتتە ايرىشىشىنى لازم
 كورەدۇر. دىننىق تەرىقىنىق بوگونكى
 مسلمانلار حالىغا اوخشامى يانقانلىقىدىن
 آتلاشۇلادۇرگە حاضرئى وقتدە مسلمان
 لار حىقىقى دىن خىكمەلەرىدىن بك اوزاق
 لاشىپ كىتكەندۇرلەر .

حىقىقتە، دىن مسلمانلارغا سىنى
 و غيرئى امر قىلغانى حالدا بوگونكى
 مسلمانلار، اوزلەرىنى عطالكتە بىرىپ،
 ەر قانداق نەرسەنى اللەن كوتۈش بو
 اغنىق توشۇپ آلغان و ئوينا جناب حق
 اولارنىق كىفى و آرزولارنىق بىزگە يە
 كۈزۈلۈشىگە مامۇر و مېجور بولۇپ
 قالغاندىك، ارتەگەندە كېچە: «بارى!»
 بوئى اونداق قىلسالا، اوبى بونداق
 قىلسالا «دېشش بىلەن وقت اونكۈزۈشە
 دور» ياخشى بىياشىمىز كېرەككە، جناب
 حق بىزنىق ايشىچىمىز و ياكە وئىلىمىز او
 خىمدۇر. قولىمىزنى موافا، كوتۈرۈپ
 «ارىر! اوبى بونداق قىل!» دېشش
 نىق اورنىغا اللەنىق لطفىغا ايشەنچىمىز
 نى بىلىدۇرۇپ، او ايشنى بونداق قى
 لشش اوچون اوزىمىز ايشلەشىمىز لازم و
 ايشابى يانايلا جناب حقنىق ياردەمىنى قى
 بىزەدە تېلەشىمىز لازم.

اللە بىزنىق كىقىمىز اوچون مېچ بىر
 وقت سنت الېمىسىنى بوزماس. چونكە
 جناب حق، ايشلەگەندەلا، قىرت قىلىپ
 امكانىتىنى تاپقاندىلا خومالغان نەرسە
 مزگە نال بولا قانداورغانلىقىمىزنى بىزگە
 خىبر قىلادۇر. مادى بائىن مېچ بوياش
 قاكېرىشمەسىنى كېچە كۈندۈر دعا قىل
 ساق، بونداق مەسلىستىز دىلار مېچ
 بىر زامە اجابت بولماس.

XXX ۵۰نچى نېغىلەشىمىزدا

(كورلا خېرى) اورۇمچى دەرنەكە
 من خىلى كېين باشلانغان بولسامو، دا
 شۇ دېگۈدەك توپلاب تۇرولغان كورلا
 بىلم دەرنەكى 12 - مارتدا 15 نىچى مە
 لىسىنى آچىدى. ۵۰نچى اورقۇل بىناسىدا
 و ارتەكەن سەادت 10 دا باشلانغان بو
 دەرنەك مەسلىگە 70 گە بائىن مەنور
 اشىراك قىلدى.

دەرنەكچىلەرنى ياكى - ياكى علم
 موضوعلارى بىلەن قىزىقتۇرۇپ كلكەن بو
 دەرنەكەدە عبدالطىف دىشا، «ادىبات نط
 رەمىدىن بىر قانچە مەم اسامىلار» قو
 نوسىنى تىقىندا كونفرانس بىرەر ابكەن
 مەمە ادىناقا قارشى اوزىدە بىر سو
 گى حىس قىلىشى. عبدالقادر طامرى
 «عروض و زنى حقىقەدە بىر آز قوشە.
 دە بولغاندىن كېين ع. دولانى « شاعر
 گە» دېگەن شەرىئىق او قوب ياكى قلم
 ابەلغەلرى اوچون الھام قاينانقى حاضر
 لادى. ثابت خالفت: «باغراش» ع. غزە
 زى «فۇرست سىنك» ع. جمال « بوۋە
 سولۇق»، دېگەن شەرى ايجادلارنى
 او قوب آتقشالاندى.

بوندن سوگرە لطائف، حكمنلك
 سوزلەر بايىدا عبدالقادر حاجە: «سو
 راب بىلگەن عام، غارلاب اورۇنكە
 گەن اوزىگە ظالم» مضمونىدا، مچى ال
 دىن شەرى: «قارغانكە ئەلكىلكە ما
 كىشىنى خورائىن تى اوز بووشىپنى او
 نرتقالقى» غا دائر غىرتلك فەكرلەرنى
 سوزلەپ اوتىدى.

اركېن فەكلەر بايىدا بىر قانچە
 مەم مەسلىلەر كورولگەچ ساز - موسى
 قى چالغىب، مىل اصوللارمىز اوينا
 دى. غزەلەر تاللاندى.

شۇنداق قىزغىن صورتدە اوتكو
 زولگەن ۵۰نچى قاتىماق دەرتەكچىلەر
 مەسلى توشۇپ كېين سەادت مە دە آ
 بافلاشى

غفور چوڭ

خلق سخاوتى

(كورلا خېرى) بۇ ئېرەش ھائە
 سى خەلقىمىزە خۇر سخاون طائىت -
 عبادت حىسىنى يەنە بىر كزە اويغاندى.
 شەر صەبرا بولۇپ مەر بىر مەللەدە اف
 شىبارى بىشىق قىلاب كەمبەللەر بوقلانما
 مەد خور .

== اق زامباقلار مملکتیده ==

№ 10.

خاق دارالفنونینده بیکرمو بشینجی بیلرجه قوالی یارورننک نطق

بولاشینجی کاروکپ

بالغاننی، حیلنی بر یوزیدن بوقاز
 خاق اوچون، قولومدن کلسه بوتون از
 ساندالنی بوقانار ایتم
 بو سارادا تکرار توتورلوم. بواق
 قورقمام. بالفوز حبران بولدو. ده
 مهک هر نمرسه بالغان ایتمس ایکن.
 لیکن منی اونقا بوتوشک اورتیقا «بو
 ساراک ایکن» تب نیماز حانه (روحی
 خسته خاده) گه ایبردی اوز - اوزه
 گه دیم

«سارا گلار، اخمقلر» بالغانچیلار،
 من مم بیر ساراکن. ساراکن قیلاب
 قوللاریقا توشدوم. برلر آییاق قار
 بلن کوموکلک تورسا مم ایبدین بیر
 کیجهده اوغریلق قیلقالی بولامور؟ «
 بیر قانجه ییل نیماز خانه باندم. تو
 روب، توروب منی سورانقا تارتاور.
 فقط دردمنی بیله المایسور. فرصت نا
 ییب او بردن مم قاچدم.

- عقلمگه پامان بیر او یون کلسی
 بلشی یاریلغان پاپاس اولدایسور. یه
 نه شو مزارلق بایدادی او یینده اولتورار
 ایکن.

نیماز خانهدن قاچقاندن کیین، دوست
 لاریمدن بریونک او یینده اوست - باشه
 بی پنکوشلایم، اودول پاپاسنک. اویبگه
 یاردم. پنجه رهن فاراسام، پاپاس کناب
 اوقوب اولتورادور. قورقراق چالدم.
 آیاق تاووشلارینک باقیلاشایم بانقالقیر
 نی ایلتم. ایشک آرقاسیدن بیر «کیم
 او» تب تاووشلادی.

- پاپاس اقبیننی ایزلیمین.
 - نه قیلاین.
 - دینی ایشلار اوچون.
 پاپاس قانقانی اچدی. قولیدا بیر
 شام بار ایدی منی یاخش کوزه ال
 قانی اوچور شامانی باشین بوقاری
 کونردی بیر نمرسه یایما کلکهندهک
 پشانهس تورولی وجودینی بیر تپه
 ردک یاسدی. من قانقاندان روپ
 - منی آتونودن بیکرمو؟ تب سورام

- قارنیگز آچمو، بیر نمرسه به
 سز؟ تب سورادی من قانتق بیر اواز
 بلن:

- عراق آلیب کل دیم
 کوموگمه بیر نمرسه لر سوروا
 دی. بوغازیم نیقلدی اوی ایگمی،
 ناشقاریقا چقب کسکهندن کیین، اورون
 دیوقفا اولتوروب یغلاشقا باشلام. با
 لائق وقتمدن بیر «مونداق یغلاقم
 هیچ یادیمدا بوق»

پاپاس بیر بوتولیکا عراقی بلن بیر
 نیلم ساری مای سورولگن نان آلیب
 کیردی. من حضوریدا تیز چوکوب، تو
 لیفا آسیدلم:

- منی عفو قیلدیز، کچیردیز،
 دیم.

- خاطر جبع بولولک، عراقی قیلدیز،
 ایچیک، نیمهنی ایستهمه گز سورولک. نه

- نیمه سورولمه کچی بولاین. سورولک
 عصیان قیلماقچیم. پاپاس بلن اویب
 ناشقاریق بلکه اون اولتورمهک اوچون
 بو برگه دلگه ایتم. نتیجه یاخشا
 بولوب چیقدی.

- من پیشان بیر اماده یاز بیللر
 د بیر نیملرنی حس قیلماقچیم. او
 برده و اسماندا بالغاننی اولتورمهک
 ایستمدنلکنی اکلانشقا باشلام.

اوی ایگمی منی چیم - چینر
 تیکشار، آندا - سادنا قولومنی وایر
 شمنی سیلان قویار ایدی. منک حکایلا
 بتم توگوگهندن کیین پاپاس تبسم بلن
 سورادی:

- دیمکلک سز اللهقا مجانله قبا
 شان ایدیگز. اللفنی، ایچیمغلاندوروش
 اوچون کایسه لرغنی قالان، یاخش آدینه
 لغرنی اولتوروب یورگن ایدیگز. سز
 نه ایتنی ساراک، هم سفیل بیر آدم لیک
 کهنسز.

- اما، الله بار بولسا، نیمشک
 منک جزماننی برمه یسور؟

- اوغلام سن، اللفنی اوزه ایگم
 اوخشاش چاقلاپ اونک بلن ایتملا
 چنی بولوسن الله سکا اوخشاش شان
 ییتچیلرگه اوخشا یلدرکه، سکا تک لا
 سور. اگر الله سنک جزماننی برمه
 بولسا، اوزه منی نوزه تیشکنی کونک
 نور، بوزون او کچک چون کاروبان
 قانداق یاخش و معصوم بیر بالا دوار
 دوا می اوچونچق بتمه

- بو برولک ایچکری کولک!
 ایشکن ایچکریگه آتلاغان همان
 قانقانی قانتق آندم، مستهزی بیر کو
 لومس برهش بلن:
 - سزنی باشقاندن اولتورهم. قورق
 حامسز؟ دیم
 پاپاس مگا قایتا باشدن - آیاق بیر
 کوز آتیر:
 - یاق، قورما یمن دیدی،
 - نیمشک؟
 - کوزلیری مونداق بولغان انسان
 لار، بیرسینی اولتورهمس.
 - منک کوزلیرم قانداق ایکن؟
 - غمکین، چوققور بیر تقدیر
 بلن تولغان سزنگ روحیگز بک کسل
 ایکن. هرولک اویگه کیره یلی.
 ما نیمه بولدی بله المانم. بو
 رونلاردا نیم ردهک قانتق بولغان کارو
 کپ، بو سفز ایسحق اویگه کوش
 بلن بیر دنلا نومشان دیم. اوستلا
 منک اوستمه پاپاس اوقوب یانقال آیه
 جبل آچیق نورادور.

اولکه و شهر خبرلری

(چین تورکستان اخباراتی و اوزل مخابراتی)
بورهان افندىگه ۴ تورلی تيلهك
سونولغان

تاشقى خبرلەر

بیرلك معاھدەسىگه قول قويوش
ھراسمى

لوندون (4- مارت) ۴ بوگون آخ شام ساعت 8 دە واشىكتوندا اتلانتىك بىرلك معاھدەسىگه قول قويوش مرا سمى باشلاپ ساعت 10 دا تاماملاندى. مراسم دىن اچىسونىڭ قسقا بىر نطقى بلەن اچىلىپ تورمانىڭ بىر نطقى بلەن پايپىلدى.

انقره (4- مارت) اتلانتىك بىر لكىنىڭ امضا مراسىمى رادىو بلەن اء لان قىلىندى.

(۴-۳۳۳)

ھتارگە اھمىيەسى

لوندون (4- مارت) بوگون رو فوسدا اوردون و يھودى آراسىدا ما رگە معاھدەسى امضالاندى. بو متارگە تىك مېم نطقىسى ايكى دولتىڭ عسكەر لەرى اوز يېرىدە قالىش فقط عقبە مۇتقە سېرىكى يھودى عسكەرلەرى آرقاغا چى كىيامەكچى بولغانلىقىدور. اوردوننىڭ طول كرم دەكى عسكەرى قالماق بلەن يھودى دولتىنىڭ تېمور يولىنىڭ اوترا قسقى يە نە اوردون قولىدا قالغان بولمى. سورىبە و يھودىلەر آراسىداكى مناكرە بو مۇتقە ايچىرىدە ايكى دولت چىكاراسىغە ياقىن الخىمەدە باشلامانچى بولدى.

(۳۳۳)+ (۳۳)

سورىيەدە

انقره (4- مارت) سورىبە اغناش چىسى آلبى حىنى زىم بوگونگەچە بىر كاپىتە قورالمادى. اوزىنى و قاتق ھكومت باشلىغى اعلان قىلدى. حىنى زىم توركىيەدە حربىيە مكتىبەدە اوقوب بوتورگەن بىر عسكەردور. توركىيە و ھرب بىرلىكى دولتىلەرى بلەن صىمى دوستلوق قوروشنىق و سابىق ھكومتنىڭ ملتكە خىيات قىلغانلىقىدىن بىقتىنلىقىنى و او ھكومت اربابىنى محكىمەگە تېرىپ قاتتىق جزالاندى و شنى رادىودا اعلان قىلدى.

قىدىن ھكومتىگە سونولغان جواپنى و بو سۇئالە ھقىدە اويوشما مېتلىرى طر قىدىن يازىلغان بياننى غزىنەدە اعلان قىلىنوروب بىرىش و غزىنە خانە مەدى رى بوئىق سەبەبىنى ائىدىن بوئاشنى دېگەن مضموندىن عبارت بولسا كىرەك.

مخبر

(شەر خېرى) 4نجى آينىڭ 3نجى كۈنى بېكشېبە اويشور اويوشما سېنىڭ اجرائىبە و نقتىش مېنىت اعضالارى ئايفىنە دا اويوشمانىڭ رېئىسلىك خىصرىدىدا تو غولغان اغرالارغا قارنا 4 تورلى تيلهك يازىب بورهان افندىگە تىقىم قىلغان. تيلهكلەر اويوشمانىڭ مېنىت اعضالارى طر

(۳۳۳)+ (۳۳۳)

توركىيە بانكاسى اھانتىمىزنى قايتىدورماق

اېستەيتور

قان امانت آفچالارىنىڭ دولت خىزىمەت گە اوتوب كىتىشى بېلسورولگەن. چىن خارچىبە وزارىنى، توركىيە بو يوك اچىلىكىدىن قان رېھورىغا بىنا بو امانت ھوللارنى اوز اېگەسىنىڭ قا، توروب ائىشىنى ماس م قىلماق - دا

بوندان بورون توركىيەگە سېغىنغان توركستانلىقلاردن بىر قسقى توركىيە دو لت بانكاسىغا آفچا امانت قويغان بو ئوب، تىخىچە بو امانت اېگەلەرى اوز آفچالارىنى قايتىدوروب ائالغان اېكەن. ھقەدە توركىيە غزىنەلەرگە اعلانلار ھم باسلىغان بولوب 12 نىلدىن آخ

۳۳۳ * ۳۳۳

توقسوندا قاتتىق بۇران

كون كوچورگەن، درختلەر شاخ سز، فوتانسز قالىپ، كوچالار يارىم گز قالىن توپالار بلەن تولغاندور. بونداق بۇران 20 نىلدىن بىرى كورول - مەگەن اېمىش.

توقسوندا ياقىدىن بىرى شىنلىك بۇران چىقب، تىرلىغو مېدانلارنىڭ كىر قسقىنى ويران قىلغان. اوت كىتىش عا قىدىن ساقلاندىش اوچون، شۇرەدە اوت ياقىلماغانلىقىدىن، اھالى قوروق نان بلەن

(۳۳۳)+ (۳۳۳)

بالالارغا مھسوس بىر كورگىز ھە

لار بايرامى مۇناسىبىتى بلەن بىر كورگىز مە اچقان، كورگىز مەدە بىسلا، بالالار باغچاسى، بالالار باقىمىغا عاىد 100 دن آرتۇك فوتوگرافى رىسلىمەلەرى قويۇلغاندور.

شۇرىمىزدە مۇتەدەپن ساويتلەر بىر لكىگە عاىد خېرىتكە لايىق رىسلىمە بلەن كورگىزمەلەر اچىپ كىلگەن چىن ساويت مەنى علاقە جەمىنى 4نجى آپرىل بالا

اوختوروش

بو قاتىملىق دە نەكەدە بىلىم توركوھىنىڭ تىل ادبىيات بولوم مەدىرى ابراھىم افندى مۇھىبى طر قىدىن تورك تىلى ملى ھقىدە مھم بىر كونفرانس بىرىلەدور. دە نەكەداشلار دى ھزنىڭ و قىتىدە ئىلىب كونفرانسدىن استفادە قىلماقنى سورايمىز. بىلىم دە نەكەدە

== اق زامباقلار مەلكتىسىدە ==

№ 20

خاتى دارالقونىنىڭ يېڭىمۇ بىشىنى بىلىۋەرەچەك قىزلى
پارونىنىڭ نىقى

پارونىنىڭ، اوكونى و گولپە قانداق قىلالىدۇ؟

مەن بورونلاردا فقەر بىر كوپا يا لاسى ايدىم. حاضر بولسا، وطن اوچون بويوك و ياخشى بىر كوچ بولغانلىقىمىز سوزلە آلدىم. مەن بۇ موقەمىمىزگە كەمتەرمەن؟ اوشتومون اكلانغان بىر ياخشى كونفرانسقا ايمىمىمۇ؟

- مەنك كچىك بىر خوكاتم بار اى - دى. او برده بېچىتە، كەمبەيت سانا اى دەم بونداق چىكەك و علاقەسىز بىر حىيان كوپچىرۇشكە محكوم بولۇپ قالغانلىقىمىز اوبلاغان ھەمان، جانم سىقىمىز لار اىدى. آز تاھلر ايدىم، روھىمىز سكوت قىلىشقا ھەراق اچىشكە باشلام. بو آرادا مشهور عالملا رىمزدىن بىرى، كىتتە مرگە كلىدى و ناملارغا شونداق اعلانلارنى ياپشۇردى:

« قىرى، باش، عالم، نادان؛ ھەر قانداق كىشىنى چاقىرماق. مەن بونون حىيانىنى بىزنىڭ سوتومىنىڭ ئالغا باسشى ھا باغشلام. بوش وقتلەر بىزگەن مەقەدە مەنكە بىر سەئت ايرىپ بېرىم. ايمىد قىلانمىز كە بو بىر سەئت اچىپىدە لادور غان فېكرلەر بىز بىلەن حىيانىنىڭ بىر قەد چە بېلالارنى، سىزنىڭ اوچون و وطن اوچون قانداق بولغۇسى»

مەن بو كەمگەچە بىر قانچە اعلان قا تىم كونفرانسلا رغا بارغان ايدىم. او بىر دە تونوش - بىلىشلەرم بىلەنمۇ اوچ رالشا قى ايدىم، توغراسىنىنى ائىتمىم، مەن كونفرانسلا رغا بارىدىن خوشلانمىس اى دە: چونكە بو كونفرانسلا ر كوپونچە مەن بىر بىلەنمۇ. بو كونفرانسچىلار يا تىشلەرنى قالمغان دىندار بىر بولوك انسانلار دورگە، كوپونچە بىز بىلەنمۇ بىر غان نەرسەلەرنى خىقىراپ ايتادور و يا كە باش، مېلەگەر بىر بولوك انسانلار دورگە فېكرىنى توپمۇ توغرا ايتادور غان برده ئاغار، ئاغار نەرسەلەرنى سوز لەپىدور. اوچونچى صىقىدىن بولغان بىر بولوكىمۇ، مەرف نىشارنىڭ ماھىمۇرلار دەور. بولار بولسا، باپى يانە مكافان

الماق اوچون سىياھت قىلالدور. شىركە كەچە تىكلانغان كونفرانسلا رم اچىپىدە جانلىق بىر موزىع يوق ايدى. بو قاتىم شەھرىمىزگە كىلگەن عالمنىڭ چاقىرىق كىلغىنى كوپ كىشىلەرنى علاقە دار قىلدى. آدمەلەر سالوننىڭ آغزىغاچە تولۇپ كىندى. مەن ھەم بو كونفرانسقا باردم. كونفرانس مەنى جانلاندىردى. نېزەن بىر اوقۇدىن اوڭغاندى، حىياننىڭ مەنسىنىنى مكا اكلاندى. مقصدىمگە قانداق قىلسام يەتەرغانلىقىمىز، كورسەت - دى. كونفرانسنىڭ موزىعى، «اوجاقىلەن ھا، كىتاب» ايدى. سوزلەر ئوچى بولسا رۇبىنسون كروزدىن بەش قىلار ايدى. اى قەدەسى سىرقاننىكىگە اوخشاش ايدى. ھەم بو كەسكە فلسفى فېكرلەرنى اوز اى چىگىگە لار، مەنە بالالار اكلابىلا بىدور غان درجەدە سادە بولار ايدى. خا طىبى شونداق اكلانار ايدى:

- كىشىلك دىئاسى دائىما يوغان بىر بالاغا اوخشايدور. انسانلار اوز آرالا رىدا ئى اكلاشما سىلقلارنى دائىما غوغا چىل بىلەن حل قىلالدور. اللە و ياخشى لىق فېكرلەرنى ھەم تاياق بىلەن يا قلاما قچى بولادور. ھىكىمت و فلسفەنى اوبۇد قىچاق و چانچاق ھالىغا كىلتورەدور. بىر قانچە مەلر بىز رۇبىنسون ھىكايەنىنى اوقۇ غان، يابولمىسا، ايشىكەن بىر سوزلەر. قا چان اوقۇدىن بىز كچىك وقتىكىزدە ايمىمىز ھو؟

- دەيدورلەرگە، رۇبىنسون ھىكايە سى كچىك بالالارغا مخصوصەدور. ياق بو كىتاب بويوك بولۇشنى اىستەگەن ھەر قانداق مەلت اوچون بىر فلسفە كىتابىدور. رۇبىنسون دىئانىڭ اللە بويوك قەدەر ايدىدور. بونون قەھەرلارنىڭ اوستىدە ھەق بىر قەھەردان بىر رومولدىن اجزار دىن، نابولوندىن ھەم بويوكدور. او ھەر ئىچى سادەدە بىر قەھەردان بىر تېرەمەس ارادەنىڭ جانلىق بىر اولگەسىدور.

رۇبىنسون، كروزو، انكلىرنىڭ و شەملى آمېرىكانىڭ عظەت و قەدرلەرنىڭ

بىلەنشىگە خىدەت قىلغان بىر دايىدور، بىر اچقۇچىدور.

رۇبىنسون، بىر بوزىدە سەئەتنىڭ بىر ھەمبىرى و پارانقۇچىسىدور. لېئوپولدى شونېپھاور و مارنماندىن بوز قان آر تونق بىر فېلوسوفدور. او، اللە يانە شى بىر كىشىلك حىيانىنى اورناتش اوچون قىلغان كورەش بىر، اوتوقىنى تىد وپىق و اعلان قىلغاندور.

- رۇبىنسوندىن اورگەنمەنكە، انسان دىئانىڭ و دىئادانى تېرىكلىككە ھىكەمدار بىدور. رۇبىنسون بىزگە بو دىرسلەرنى قورق سوزلەر بىلەن ايمەس، مىثاللا رى بىلەن، ھىركىتلەرنى بىلەن اورگەنمەدور. انساننىڭ دەمىسى، دىكاسى، قەدرنىڭ ارادە شى، طىبەتنىڭ ھەر ئورلىق قونلەرنى اوستوندىدور. رۇبىنسون دەيدورگە، ھەم رون وكىسل دىماقلا رنىڭ توغىدورغان او دەورالارنى بىر ياققا قارىپ قوبۇل مكا بىر قاراڭ! مەنك مىثال موز الەمدا! بوران دىزدە كىمەنى پارچىلاپ تانور. اوپ چورەدە بىر وطن پارچىسى ايمەس، اوستىدە باشاغالى بولار دورغان بىر توپراق پارچەسى ھەم يوق ھەر طرف سو بىلەن قاپلانغان. بونور يولچىلار اولوب توگۈگەن. بىر چاقىر بالا، بىر ئال ئاغنا اوستىگە چىقىپ لىب، يالغوز باشىغا قوتولۇپ قالغان خولقونلار اونى ايتىرە - ايتىرە خالى بىر آرالغا چىقارادور. اوزى آچ و يا لاھاج، بو بالا نىمە بولغاندور؟ غىچە اولوب كىتىدۇمۇ؟

رۇبىنسون پانقان كېمەن، قونقان آلغان نەرسەلەرنىنى مىڭ بىر مىشكلا ر بىلەن آرالغا ائىب چىقادور. او برە باشلاپ اوزىگە بىر مەكان حاضرلايدور بوغزى تېرىدور. ناوابى اوچكەلەرنى بائادور. كېيىنراق آرالغا كىلگەن آدم بىر دەورغان ھىشىلەردىن بىرىنى تونۇپ مەنلىشىش توره دور. اوزىگە دوست و پار دەچى قىلالدور. سىقاسى، خالى (يال - شون) آرالدا مەكىل و مەنتظىم بىر ھىيان قورادور.

- مەنە يالغوز باشىغا! باش بىر بالا! بوش بىر آرالدا!...

دوامى بار

اعلان

25قېتىن مارتدا اوز نامىداق قىزلىق كواھتەمە شىن اوقۇغىدا تىرىدور، تايمىدىن كواھتەمە نامىداق قىزلىق كواھتەمە شىن اوقۇغىدا تىرىدور.

عرفيمز توركدور
دينيوز اسلامدور
يورتيوز توركستاندور

مدبرا: ميسي الب تكين
باش معز: م. ا. يوزا

نيل 1949
آبريل 17

بز خلهچيمز
بز هلاچيمز
بز انسائيتچيمز

اورويچي واقعاك التاي كچاسي اوي نوسري 13
تلفون: صديرو اوبي و اداره خانه: 26 تكراف 2222

آدرسي:

يكشنبه

263

مكتبسلسره و معلملسره

(م. شمس الدين اثرلردين)

ملى احتياجيمزغا لاييق ايتمه سدور. مك
تيلره يезде نيمه لهرنى اوقوتمايمز؟ ...
بيچاره اوقوغوجيلارنك ذمهلردين قانجه
لك فائدهسز نرسه لر بلهن تولدوروب
پانامز؟ حالبوكه بالالاريمزغا هر
قانداق نرسه نى اوقونقايمزغا پاراشا،
مع الناسى هيچ بير نرسه نى اوركه نه
الماي پانامز. پروگراملار اونداق قلايم
هانن، فائدهسز نرسه لر بلهن اونداق
تولافوركه، ايش ايچيده بومولاپ يو
روب، بيچاره اوقوغوجيلارنك حاليفغا
آچينماسلق ممكن ايتمه سدور.

بيزالارنك مىلى اوغول، مىلى قيز بالا
لارى بولسور بو مكتبله رگه كيريب او
قوغلغا مجبور دور.

اسويچره ده باشلانغوج اوقوش -
وقوتوش ايشلرى مجبورى بولغانىغا
اوخشاش بالالارنك كنان و باشقا قوللاز
حاللارنى يهنه حكومت بره دور. حتى
حكومت باشلانغوج و اورنا تحصيلنى
توگه نكهن ياشلارغا جمعيتكه چققان وقت
له ريدنه، بوش زمانلاريدا مطالعه قىلىپ
فائده لاندشلارى اوچون دوله ي دوله ي
كنابلارنى هديه قىلدور. بولار آراسيه
دا بولغان مدنى، وطنى عالله وظيفه
له ريكه دائر قىچنك كنابلارنك اسمى
بلهن بير لغت كتابى بازيب چققالى بو
لا دور.

چاهيتنك يوله تچوگى بولغان كتلمنى
منور بير حالدا يتشتوروش حكومتلهر
نك اك مهيم وظيفه لردين بيرىنى تش
كىل قىلار. حكومت اوز منفعتى، اوز
سعادت و هوكتىنى قولغا آليش اوچون
بوتون مملكتنك فكرىنى نووير قىلشقا
تريبه سيگه ائتنا قىلشقا مجبور دور. بو
مجبوريتتى بيله گهن، بو حقى بجرش
ده سوزلق قىلغان بير حكومت وظيفه
سببى اجرا قىلغان بولا الماس.

بو مهيم دقيقنى توغرى بيلگهن
حكومتلهر، معارف تشكلا تيدا باشلاپ
دارالمعلمينلهر بلهن ابتدائى تعليم - تر
بيهنى نظرگه آليب، معلم صفتيگه لايق
بولغان كشي لهرى يتشتوروشكه اهميت
بيلدوره دور. غرض مملكتلهر يده باشلاز

اوقوش - اوقوتوش ايشلر يميز گوه
من بيرى مملكتكه مستهلك يتشتوروش
آساييغا بولهن گه نكلكن، مكتبين چققان
هر قانداق اوقوغوجى، دولت (اداره)
فايقاسيدن باشقا، كيره دورغان بير بر
ننى تاي آلماي سوز. چونكه اوقوغان نرسه
له رى بلهن اوز - اوزىنى باقىش اقتدا
ريدن محروم دولوب قلا دور.

باشلشنى آرزو قىلغان ملتلهر، شون
نداق چاليشار و قىلدورغان ايشلهر ينى
هم بيلب نوروب قىلار. آنا مكتبله رى
بويانغا نورسون بالغوز بير باشلانغوج
مكتبى هم بولماغان بير مملكت؛ كسب
مكتبله ريدن بورون دارالمعلمينلهر آچيب
باشلانغوج تحصيلنك تولوقلانديغيغا تره
شيشى لازم. بيز گه اوخشاش ملتلهر،
همه دن كو براق، عرفان يورتلارغا، صنا
عت مكتبله ريگه، تجارن و زراعت مكتب
له ريگه محتاج دور.

هوج اوقوش - اوقوتوش ايشلهر ينىك -
بيز ده كيدنه ك ايمه س - حقيقتده فانتق
بير مجبوريت آستيفغا آلىنىش آرقاسيه
دا، بوگون او يرلرده تعليم و تربيه
كوره گهن كشي لهر بوي ديگيدنه ك بير
حال دور.

بيوك دولتلهر ايمه س، اسويچره گه
اوخشاش كچيك، فقط سعادتلك بير اقليم
بلهن بلغان سنانغا اوخشاش تيريشهان و
باشقا خلق بير مملكتنك معارف
خصوصيدا حيرتكه لاييق اوسوشلهرى،
دنتى نارنا دور.

معلملكنك بير مخصوص كسب ايمه
كهنلكيگه اونايمز لازم. عانده نى بير
مكتبينك شهادتنامه سيگه ويا اورنا درجه
لك بير امتحانغا يولهنيب، تعيين قىلنه
خان معلملردن اختصاص كوتوش خطا
دور. بيز نرسه بيلگهن هر قانداق آدم،
معلم بولا الماس. بيلش باشقا، تعليم
قىلش هم باشقا دور. مكتبله رده قبول
قىلغان و بورگوزولگهن پروگراملار هم

اسويچره ده هر قانداق بير ييزاغى
بارسانز، شهرلهر يميز دنمو، كوره ملك
بنالار بلهن بيزه لگهن قىشلاقلارنك اك
هوالق و باقيلمق يرلهر يده ايگيز - او
گيز بك چيرايلى عمارتلهر كوزنه چالي
قانور. بو بنالار كله جهك نسلينى شف
قت و عرفان اوچاقيدا تربيه لهن، تو
لوق آدم قىلپ يتشتوروجى مكتبله دور.

اسويچره ده هر قانداق بير ييزاغى
بارسانز، شهرلهر يميز دنمو، كوره ملك
بنالار بلهن بيزه لگهن قىشلاقلارنك اك
هوالق و باقيلمق يرلهر يده ايگيز - او
گيز بك چيرايلى عمارتلهر كوزنه چالي
قانور. بو بنالار كله جهك نسلينى شف
قت و عرفان اوچاقيدا تربيه لهن، تو
لوق آدم قىلپ يتشتوروجى مكتبله دور.

چيغا «سنبوليزم» دن بحث قىلش،
(دوامى ايكنچى بتده)

اولکه و شهر خبرلری

(چینی نورستان اخبارانی و اوزل مغایریمزدن)

تیریلیش افاسمه

مرکزی نورک اوبخور اوبوشماسیفا
ملیت پرور عیسی بک آلب تکین رئیس
بولغاندن سوک مرکزی اوبوشمانک خذ
متلهرینی بولغا سالماققا کرشیدن تاش
قاری ولایت و ناحیهلک اوبوشالارنک
خدمتلهرینی تنظیم قیلماق اوچون جدی
کربشکهنلکی حقیقه غزته مزده خبر نا
رائقان ایدوق.

جملهدن 15 نجی آپریل کرنی ایچ
قورون ساعت 4 ده اوز سالونیدا او
بوشمالارنک مونبئ سوکئی خدمتلهرینی
بولغا سالماق حقیقه فکر آلیش، ایکنه
جییدن کلبغر خلقینک اوروجیدهکی
حربی، ماموری باشاقلارغا بایراق تاق
مدیم قیلماق اوچون ایبرهنگن وکیای
ابراهیم حاجی، کلبغر ولایت اوبوشما
ماون رژیستلری - عبدالرسول افندی،
حامد حاجی، لوفتور حاکمی امین داملا،
ملی مجریمز حاجی یعقوب افندی، بو

*** (22) ***

لوبنور خلقینک تیله کچه سی

لوبنور حاکمی امین داملا، کیمیش
میتتینک ماون باشلقی جیسی، کیمیش
اعضاسی عثمان و سعدالله آخونلار شه
ریزیمه گلگهنن کیتن برهار شهیدی و
محمد امین بوغرانی زیارت قیلماق
لوبنور ناحیهسی بلن کورلا فاصله
سی بو کونلهرهجه تولوق آیریلماغانلن
دن، بعضی ایشلرده قینچیلقلار بو
لوب کلگهنن باشقا ایکی ناحیه اورتاسیما
بیرجه نقیم جدللهرم توغولماقتا ایدی.
لوبنور ناحیهسی قیسیم اوله ورغلن

(باشی برنجی بتده)

هر بیلیق هیچ بولماسا اون، اون بش
بایلانقوج مکتب اچما المغان معارف
مدیرلاری جوابکارلققا تارتیلیش لازم
معارف مدیرلاری اوز وظیفهلهرینی بار
چه - پوران ساتاسا و بالفوز استرا
حت بلن کمون اونکهرسه حالیمزقا
وای !

کیمیانی بالغا باکیلیش اوقوتوش حساب
نی حافظ قیلامورغانسهک قاندهلهرنی پان
لانیدن عبارت بیر فننده بولغان، یانه
بو درسلردن بولغان بیلیمی، اوقوغو
چیلاریندن اوستون بولماغان معلملر
بلن مملکت آغا بائیماسی.
اوزی نورغان بیر ولایت ایچیده،

ایچکی تاشقی خبرلر

هدا کردده صهییهیت

ناتکین: کامونستلر ایلنه تنهلق
صحبت اونکوزنک اوچون بیکتیغه تکنکر
وکیللردن غیری رسمی حالدا دلگهن تا
ایقون خبریگه قاراغاندا، صحبتین اومید
زور بولسا کرک، مهیم مسئلهلر حل قی
لمغاندن سوک تنهلق درحال عملگه ات
سا کرک، صحبت باشلانغان زمانلاردا
مونستارنک تاووری قانتق بولغان بولسا
مو، اما صهییهیت کورسونوب یانسا کرک
کابل: کومونستلهر بیکتین ماکرکس
نتیجه سیده سوفوش گئماکارلارینی قول
آلش طلبیدن واز کچکهنلیکینی بلهوردی
ناتکین (17- آپریل) حکومتل

بیکتن صلح وکیللری لی زولف رهن
یول - اوروق آلت اوچون ناکتیگه
گهن ایکی کئی تونوگون رئیس جمهور
بلن اوچ قانیم کوروشوب صحبت اول
کوزدی، مغیرارنک سوزبیجه کامونست
لر سوفوش چنابچیلریگه جزا برلا
سون، دیگهن مادهنی و شونقنه اوخشا
غان یوه ایکی مادهنی ماناگره دن آلب تاد
لاشقه راضی بولغانمش اولرنک سوز
چمه، حاضر ماناگره اوستنده بولغان نا
طهار 1- مرکزی حکومتنک تشکیلی.
2- کامونست عسکرینک جنوبی چینغا
کیریش مسئلهلهریدن عبارتدور.

برهسدلگه ایکی تورلی

قاراش

کابل، تونوگون برلشکهن ملتله
ورولتاهنی دا سویت، اوکرائینا، بوگوس
لاوییه، چیخاسلاواکیه وکیللری آطلانک
هامیده سینی تهاوزچیلیق معامیده سی
دب عیبیلدی. انگلتره فرانسییه و بلچ
قا وکیللری جواب بریب "اتلانتک معا
هیده تهاوزچیلیق معامیده سی ایس
بلکی منافعه معامیده سینور دیندی.

انقره (15- آپریل) اتلانتیک برلک
معامیده سیگه سویت طرفینن نازاریانق
بلنوروب انگلتره حکومتیگه بریلگهن نو
ناغه انگیز حکومتی ردی جواب بردی
و بو معامدهک هیچ بیر دولتکته تعرض
قیلش اوچون ایس بلکی بتون دنسبا
تنهلقینی خطرندن ساقلاش اوچون نو
زولگهن بر معامیده ایکنه نلیکینی بلنوردی.

انگلیه ننگ جواپی

لوندون سویت حکومتی ننگ 31 - مارندا اطلانتک معامیدهسی حقنده اعلان فلغان بیاننامه سوننگ اچنده کی «بوو معامیه ده 1942 - پللی انگلیه - سویت اور ناسندا توزولگهن توختامقا خلافتور» دوگهن نقطه سیهگه جواپا انگلیه خارچی وزارتنی «بوو اطلانتک معامیدهسی نجا

وزری خواتکرده بولمای مدافمه خراک - تریبنده دور سویت دولیتی توفراق کی که پیشکه کریشب؛ باشقا دولتله ننگ اچکنی سیاستیهگه آزالاشدی؛ باوروهانی قابتا قو روش پلانینی بوزدی. پوتسدام معامیه ده سیهگه خلافتاق قیلب بیژلینتی محاصیره قلدی» دیگهن مضموندا بیاتان اعلان فلغان.

بو تاجوق هکتوب

ناس.س آمریکا ننگ علم مدنیت سا همسنه کی آده اریسن 300 که قدر آدم اطلانتیک معامیدهسی حقنده ترومانغا بر پارچه آجوق خط بازان، خط ننگ مض

هونی، اطلانتک معامیده سینی بیکار قیلب، سویتله ایلله نژدن صحبت باشلاپ نچ لمقنی اور نانشن غ - بارت بولا خان.

ترومان ننگ ایضا حاتی

انقره، ترومان غزته چیلرگه برگهن بیاناتیدا بیرلین محاصره سی یوق قیلنه هیغونجه آمریقاننگ سویت ایلله بیرلین

و المانیه حقنده مذاکیره قیلش نیتیده ایتمه سلیکینی بلسوردی.

لایحه تصدیق لاندی

مارشال پلانی بوینچه 19 - بلدا آوروپا - آغا - یارم قلدی - غان 5,500,000,000 دولار لایحه سی - باشلامش.

نی آمریکا ملت مجلسی تصدیق لادی. باقتا ترومان ایضا قلعاندن کین اشقا باشلامش.

سوریه ده

عرب بیرلکیننگ عمومی باش کاتبی عبیدالرحمان هزام پاشا یاپیندا سوریه گه باریب سوریه ننگ پائی لیدرلهری ایلله کوروشمه کچمیدور. (کابل) سوریه ده حسنی زعیم سا بق باش وزیر خالالعزمنی قاماقن بو شاندی. یانی کایه نی بورونقی کابینه اعضا لرین امین اتاسی تشکیل قیلماق اوچون حوکنده دور. شام (17 - آپریل) سوریه عسکری حکومت باشلمی حسن زعیم پاشا بو

ئون بورونقی باش وزیر «هاشم بک اتاسی» غا پائی کاخه قوروش اوچون امر پردی. عراق حکومتی ننگ باش وزیر ی بوگون سوریه مرکزی شامغا سفر قیل - حشدور. مغبرلر ننگ سوزیجه، بوکشیننگ سوریه گه کیلشده کی مقصدی بولسه بهو دیلهر سوریه گه هجوم قلعان صورته ده عراق ننگ پاره مده بولوشینی سوریه گه متیگه آلاتش و هم حسین زعیم پاشا ننگ «بیوک سوریه» پلانی حقنده قوروشماق اوچون ایش.

ناراضیلق

کشمیرده هندستان عسکرلهری اوز اورودلارین فوزغالیب بعضی برلهرنی اشغال قیلدی. پاکستان حکومتی

بو حرکتی متارکه شرط - رینی بوزغان - لسه دور دب ناراضیلق بیل - سور دی.

قسقا خبرلهر

قانون توزهش پالاتا اعضالاری جون گونک مالیه، آقا سیاستی باخشلا ماق اوستیده مناکر آلیب بارماده دور. چونگو گومنه ننگ اجرائیه تفتیش هیئت اعضا لریننگ 183 - سابق میج لمسی کانتوندا اچیلغان.

چاگو اولکمه سیده عسکر آلیش ایسی باشلانغان. شاهجه ی خلقی، حکومت عسکرله رینی عصیان چقارماقا قوتلاندی دیگهن شجه ایلله قامالغان قانون پالاتا اعضا سی شو وین تیهن گه قاتق جزا بیریشنی طلب قیلدی.

آمریقانگ خیریت اداره لهری قینه لمقا فالغان چونگو خلقینی قوتلاریش پلانینی قبول قیلدی. ایران بلن سویت چیکاراسیدا تو نوش دوام قیلماقندور.

باتاوادا هوللاندوا ایندونیزیا وکیله لهری کونفرانسین سیاسی اورونلار امین کورسه تمه کنده دور. ارته بیر نتیجه چقیش احتمالی بار ایمیش.

مرکزی حکومت عسکرلهری نانکینگ ننگ شمالی شرقتیدای قایتورما میجی مینی دوام اندورمه کنده و نور مهم بر نی قایتوروب آلدی.

غربی زالدا نطق

خواهی کوچادا، خواهی حکومت مامورلاری اغزیبدا بازار بهاسیننگ سر عت بلن اوسوب کتیشی، مامور صفیه ننگ قیینچلیقی، کونده لک بحث موضوعه لاریفا آلاماقدا ایدی.

15 - آپریل ساعت 10 دا باشی کا تیب لیوماک چورن، حکومت ننگ یوقاری دره چمک مامورلارینی چاقیریب نسلی طر زیده بر نطق برگهن.

قولاق سالی شیمزهجه، بو نطقن کین حکومت مامورلاری توزولگهن لایحه و قیلنغان وعده لرگه بناعن، توروشیننگ قچان باشیلاپ کیته دورغانلیقا حیرت و حرارت بلن انتظارق بلسورمه؛ - ده.

ضیافت اوستیه گه

ضیافت

کاشغر معاون والیسی جویک خوا، لوفتور و کاشغر خلق ممثللهری شرقیه گه اولکه رئیس برهان بهیدی 16 - آپریل ساعت برده حکومت مجلس خا نسیده بر ضیافت برگهن.

... گنرال جالچی جویک و باشقا حکومت اربابلاریفا کاشغر خلقی نامیفا بایراق تقدیم قلعالی کلگهن ابراهیم داملا، عبدالرسول آخونلارغا کترال تارسو بو برضیافت بیریش بلن تشکر بلسور گن.

مخبر

مدىر: مېسى الب تەكىن
باش مەھرۇر: م. ا. بۇرۇقا

29 ھامالداخرا 1378

بۇ خەلقچىمىز
بۇ مەلەكچىمىز
بۇ ئىنسانىيەتچىمىز

ئوقۇمىز تور كۆرگۈچى
دېنىمىز اسلامدور
يۇرتىمىز تور كۆرگۈچى

ئادىرىس: ...
تېلپون: ...
ئادرېس: ...

بۇ كەڭ ۋادىنىڭ ھىرنە اغىرلىقلارغا راضى بولغانى خالدا يىنە قاينغوسى

جەمئىيەت بىكمۇ غالىمدور، اوزون يىل
لاردىن بويان اسىق سوغوق كۈنلەرنى
كۈرگەننى اوجومونو - اقبالىنى اويلاشسا
كەرەك. مەر جان اېگەسى اغىرچىلىق كە
تورگۈچىلەر اېلە آرتوق مەصاحبە قىلىش
بىن باش تارتقان خالادور. بۇ الېتە
كۈب اوبلاشدىن سوغۇق، ظاهەرنى قۇر
بەرمىش امدىزلىكدور.

امېد - دېلنىڭ لىق چوققۇر مەجرە
گە تۇتاشقان بېر پارچە اوتۇن غىبارى.
مادامانك اغىر تاغ استىدا باينىشى امېد
سزلىكىن اېمەسەنور.
خلىق اوزى بىعدى يافۇرلارغا نۇش
كەن حال اېمەسەنور، انداق اقدارنىڭ
زەمىنىن اېرىپ بتمەس. خلىق اوسما
اېمەسەنور، اسان اوچكەلى.

بۈگۈن مەھپەتلىك تىچ نورغاننى جە
مەتتە باغەزەك تۇيولماقتا. ھەركىم اوز
كەسى بىلەن اوز دەرەھنى اېچكەگە يۈ
تۈب مەيشت كۈچۈرمەكەدور. كەسپ
مەنەبەتنى الېتە ھەركىم بىلەن بولادور. بۇ
مەنەبەتنى جەمەتنىڭ ھەككىم بېر كۈرە
اېلە، قاتىبى اوگەلىك وجود تاپماقتا
اېكەنلىكى روشەندور. ھەكەمەن مەتلەر
نىڭ اورگەبەيلىك قىلىشى اغىرلىقنى چەك
سز آرتقانلىقى، نەفسىنىڭ چەكسزلىكىن
بولسا، مەككۈم جەمەتنىڭ جان تالاشىب
مەيشت تەمىن قىلىش چارەبىندور.
بۈگۈنكى اندازچىلىك ھەم اوگەى اتانك
اوگەى بالاسىغا قىلغان مەاملەسەندەك
شەكىل كۈرسەتكەن بىرەدور. ھەككۈم
اندازچىلىكىدە اول پۇل تۈلەپ كېيىن
بىلا دېمەكەن باشقا بىشنى ئوقۇ.

جەمەت بىرطرفەن يا ھورام يا خاللاھا
تەبىن بولماغان خالادور. بېر گروھ
اوز كېمەسى اېلە يۈرسە - يەنە بېر گروھ
اېكى كەمگە سەبەب باغراشنى ايتلانماق
چە بولارلەر.
(ئومى اېكەنچى بىرە)

سوزى اېلە نەمۇ مەختەر قىلماننى لا
بېق تاپماق، بۈگۈنكى سىياسى اندازچە
لىككە بىغلاش - نەشقا ازان چىرلاشدىن
باشقا ايش بولماسا كەرەك.
بىغلاپ، قاغشاپ، باش اورنىغا -
قان تۈكۈپ، واى داد دەپ - خال اېتەپ
نەجاد تاپا الماغان بولماق - مەجروح بېر
اھو كىمى مەككۈملەدا - مەچ قىيان قىلا
الماسدىن، اوز باشىگە توشۇش اغىر
لىقلارنى كەركىگە بولەپ - نەقدىرگە تىن
بېرىپ، قەنەت ھاسىل قىلغانلىقى يوفۇر
قى دەقماننىڭ سوزى بىلەن افادەلەنمەكە
دور. بۇ ھەس - الېتە ھەق سوزدور.
ھەمە شو غابەت، اېلە قەنەت قىلار بىس.
بۇ كەڭ ۋادى بۈتۈن اغىرلىقلارغا
راضىدور.

- نەھەتتى اسانك مەلنى - آلا اېكەن
سەن، مىلى - قانالاردا - دۇيا بولۇپ
آلتۇن آقسون، بىدلىگە بىرداز جەھارى.
- پارە آل - باسماچىلىق اېلە اولمەر
نى تالان قىل - شەرتى: اورۇب آزار
بىرە - بوغۇزلاپ سۈيۈپ بۈبىرە ...!
- نېمە قىلسانك اېش سەنك ...!
- نېمە اويناسانك اوبون سەنك
- باغلەر سەنك مەپەلەكە، ...!
- ۋەلەر آشا! مەشرەبلەر اوينما. لېكىن
شاخنى سۈندۈرما ...!
بۈتۈن تىن بۇ راضىلىقىغا بۈيۈن
سۈنغان خالدا، نېل تېرەتمەككە جەرعەتى
بوق. ھەركەتكە تىچى ...

قەھەلەر، سىقىلەر، اغىر قۇنداغ
لىق مەلتىقلىر، بۈتۈننىڭ ھەمەسى اچل
دور. بۈتۈنلەر خلىق كۈز نېكىپ قارا
الاماس. بۈنك بىلەن كەلمو بوق، بۇ
جەتتى بىك تىچ.

اغىرلىق او بېر تاغ ويا بېر تىمور
اغىرلىقى اېمەس.
ئىسان - بارالېشدا - رۈھى، آرزو
سى، امېدى وجداننى مەجەتتى ھىيانى،
مەيشتى، شەرقى ھاىنى - آبرۈبى - الغار
شى ھەكەن، رۈھى خالار بىلەن بارلا
قاندىدور. بۈنكەز ئىسان ھىيان بولماس
بۈنكەز ئىساننى ھىيان دەپ اتاغانلى
م بولماسا كەرەك.

بۈخىل رۈھى خالارنى - تاغ اغىر
قى ويا تىمور اغىرلىقى باسقاندا - اغىر
قى دەپ اتاناسلەر - فقط شو خالار او
نىڭ قارىمو - قارشىسىمەنگە اغىرلىق
بىرلەر. مەھول باغەتتى نەشلار ايتقان
ا، ئىسانلارنىڭ رۈھى تۈشۈكۈن خال
كەلسە، آرزوسى ھىل بولماسا،
بىدى تۈسالىسا - وجدان اوقى اوشال
مەيشتى قاينوغا گۇرئار اولسا -
رەقى ھاىنى بولغاشسا - آبرۈبى تۈ
كەس، الغارنى قالاقلانسا، شۈنداق
بۇ بېر كەننا اغىرلىق دەپ ايتقالى
لادور.

بۈگۈن - كەڭ ۋادى دې ايتقانمىز.
اونىڭ اېچىدە ھىيان كۈچۈرمىش بېر
چە غەزىز خلىق يۇقارىداكى رۈھى خال
نىڭ قارىمو - قارشىلىقىغا اوچىرا
پ بىر بىرەنمە اغىرلىققا دوچار اولمش
لار.
مەن، يول اوستىدە بىراق بېر بىزا
بەننى بىلەن قىلمەش مەصەبەدە - مەنكۈر
بى بېر دەقماننىڭ - "اوكام بۈگۈنلەر
اغىرلىقنى بىزنىڭ باشىمىزغا خىدا -
بى سالىدى، يەنە خىدا اوزى كۈتۈرۈپ
اشلىق بىرمىسە ئىسان كۈتۈرۈپ تەك
المايىدور" دېگەن ادىبانە بېر جەملە

اولكه و شهر خبرلەرى

(چىنى تۈركستان اخباراتى و اولمى مخابرىمىزىن)

تېرىك ھىكۈبىلارى

تۈرك اوبشور اۋىوشما-يىغا رېئىس كككە ھىسى بىك الب تكىن سايلانغاندىن بېرى شەر آھالىسى اېچىدىن سىرە وىنچىلەرنى بىلاسورگە تىگە اوخشاش سىرەدىن ھم تېرىك ھىكۈبىلارى كۈندۈرمەدە دە . بو خىبر يىتىپ بارغانلا بىرە ، اېشتىكەن ھر يۈرتدە ئىچىمىز طرفىدىن بولالانغان تېرىك نامەلەرنى . باشقا حاجت

التى مىسجىدى

اۋىكەن يىل مى رەھبەرلىرىمىزنىڭ مەدى باردى ، بولۇپمۇ مەلە جەمەتلەردىن ئىكەن . قىزىق كۈچ چىقارغىنى ارقالىدىن يالغاك لىرىق بويىغا سالىغان مەسجىدە .- اپرىل ئۈستىدە كۈننى جەمەتتە مەتبىر ئاھالەر ھىزۈرىدا بۈيۈك بىر ئىدېر بېرىلگەن . سائەت 10 دىن باشلاپ تۈرىكە قىر دوام قىلغان بو جەمەتتە قىر ئىلاۋ قىلىپ ، اخىردا مەسجىدگە آن قۇبۇش اوچۇن بولغان مەنكارەدە

«التى مىسجىدى» نامى قۇبۇلۇپ كۈپۈ چۈلۈك بومبارك اسمىنى قىول قىلىپ دعا قىلغان . ھىزىمە مەلۇمىمىزگە قاراش تەمبىل قىلماقتا بولغان بىر ۋەقتدە جەمەتلەرىمىز ئىكەن بومەنسى جايقا «التى مىسجىدى» دەپ نام بېرىشى ، مەلۇمىمىزنى سولف دىر جە سىۋىندۈرۈمكەدە بو مەسجىد اطراپىغا جەمەتلەرىمىزنىڭ كۈپلەپ جەلپ قىلىنىشى امىد قىلماقتا .

اھىنە خانىمە التە شەر بولمىدا

بوزىگە يىقىن قىز اوغۇغۇچىنى بىر اوپەدە مەھشىسىز ، تەبىئەتسىز او قۇتۇب يانغان . لېقى ، بوسامەدە مەلۇمىن ھامىن ئىكەن رىقە سى بىلەن بولىدەكە رىزانە ئاچماشماقتا بولغان اوچ خانىمە ئىقەرتلەرى ، ھىكو مەن ئىكە بومەنكىگە ھىچ نەظر سالىماي پاتە قىلماقچىنى كۆرۈلدى .

اورومچىدىن آيرىلىپ بىزنى كۈتۈش اوچۇن ھازىرلانغان تۈقسۈن ھامىن ادارە سىگە تۈشۈلۈك . بۈرەدە مەلۇمىن ھامىن بوزنىڭ قىنچىلىقى ، آۋان - ياسانغان آخىر لېقى تۈشۈرۈش مەھشىسىمىزغا بىر قور بىيانات بىردى .

ارتەقى سائەت 7 دە بولما قىچىم ، قارا شەرگە يىتۈكە و الپلار ، قوماندان لار ، ھامىن لار ، بۈرت مەتبىرلەرنى طرفىدىن مەن استىقبال قىلىپ شەرقىمىزگە بىر قانچە ضىياقتەر بېرىلدى . مەلۇمىن ھامىن مەلۇمە ئىكەن خىراپىقى ھەقىدە مەھشىگە كىرىشىپ

(باھى بىرنچى تىمە)

مەقسۈر ، بىر بولى تەجىسزلىقنىڭ مەۋجۇد بولۇشى ئىكەننى مەنئە ، فقط سۈنەنى كۈنلەردە - اوز بەشامىز بىلەن ئىرىلگەن اوز ئىنەم بىلەن آن قۇتۇب شۇرپامىز بىلەن قان كۈپەتكەنلەرنىڭ چىقارغىنى مە ھەم بولغان قالايمىقانچىلىقتىن چىقادور غان شەرقىمىز اولوملەر بىردى بىر زور قايغۇدور .

بوسى ، لېتە بۈرت و خاق مەن ، ھەقى باھىنى بىرئالاشقا بىلەن باھقا تا ئىر بىرەمى . بۈگۈن جەمەت بۈتۈن آغرىقلاغا بوى سونغان ھالدا امىد چىراغىنى پاتە مەلۇمەن ئاتۇر . گوشت قالايمىقانچى باغ لەر تۈگەن ھالدا - لېرىكارى بىلەن امىد چىراغىنى باسۇرار . خاقنىڭ امىدى ھىان

كۈچاردا كېمىسىز ، آغرىقچان ماغە نۈرسىز گىلشەمخان دېگەن بىرخانۈن امىنە خانىم بوغراغا داد - اھوالىنى اېتىش بىلەن امىنە خانىم 70 مېلبارت بول تۈن . قىزۇپ اورومچىگە بارىپ دوختۇرخانە دە داۋالانىش اوچۇن قولغا كارنايازىپ بىردى . خانىمىڭ بو ھەقىقەت ئۇلانى كۈ چار مەتبىرلەرى تىشكارلىرىنى بىلاسوردى ،

بىلدىيە رېئىسى يىتىپ كەلدى 30 - فېورالدا شەھىرىمىز دىن آيرىپ لىب اچكى چىنگە كىكەن بىلەن رېئىسى چۈيۈ 30 - اپرىل ارئە سائەت 9 دا عىسكىرى اوچۇ بىلەن شەھىرىمىزگە يىتىپ كەلدى . بو ئىئادا استىقبال قانچۇچىلار و بولانغا آراسىدا بولغان بىلدىيەچىلەر بىلەن شەھەر امىنلىكى و بىلدىيە اھلىلەرى خەسۋىدا مەھشىبە اۋىكۈزدى .

چۈيۈ شەھىرىمىز آيرىلغاندىن كىن كىرال جاڭجى چۈلف ائەندى بىلەن ئانكىن پىكىن شەھەرلىك بىرەمىش و ساج مەن كەمىگە مەتبىر اولارغى اشتراك قىلمىش مۇر .

«بى» «بى» «بى»

موتۇرلىق كېمە ئىشەشى

اشلىق تۈشۈش باشقارمىسى ازۈن بىر ھاضىرق دەۋرىدىن كىن تارلم دەپا سىدىن اشلىق تۈشۈش اوچۇن لازىم بولماق چارەلەرگە باش اورماندور . ھاضر ، موتۇرلىق كېمە باسماشقا كىرىشكەن بولۇپ لېكى آى مەن اچىدە بىرنچى قىسىم با سالىپ بولانورغان بوموتۇرلىق كېمەلەر اوچۇن 100 مېلۈن آلتون اققا صرف قىلماقچىلىقى تەخمىن قىلىنغان لېمىش . بۈكېمەلەردىن ھىرى 30 تۈن (120 دانە) اشلىقنى تۈشالماقچىمىز .

اگر بو كېمەلەر پۈتۈن ، تەجىرەدە باخشى نىتىجىلەر بوسە اشلىق تۈشۈش اھىدە بۈيۈك مۇققىتلەر قولغا كىلەر بولگۈسىمىز .

ھىان ھم شور ھەمۇمەسى «ھىان مە دور» نىشۈناتى 2 نچى بىل دۈنۈمىنىڭ 3 (14 نچى سانىنى نىشۈناتى . بوگونكى سىياسى ۋەھىتىمىز و مەخلى مەۋزۇلارغا غائى يازۇلار نىشۈر قىلغان بۈيۈكى ھەمۇمەنى بۈتۈن بىلەن مە لىگە تۈشۈمە قىلامىز .

ھىرر كىتاب مەلۇمەلەر بىدە سانچىلۇمى

جمہوریہ تھچیلہر شروی

ایسٹونیزیا جمہوریت وکیلہری و مولاندا وکیلہری آراسیدائی مذاکرہ اینہکے نقطہگہ بتدی. جمہوریت وکیلہہ ری جو باجرانئی قید و شرطسز جمہوریت حکومتیگہ بوشاتب بریشنی شرط قوبدی. مولاندا وکیلہری نور لوک بانہلہر اوبدورماقدانور.

(*) (**)

اندیشہ

آنقرہ - (22 - اپریل) آمریکا سیا سی اورونلاری پارسیدا. آچیلغان دنیا تجلق کونفرانسی حقیقہ اندیشہلہرینی کورسہتمہکدہدور.

(***) (****)

اوردون کابینہسی

اوردون قرالی عبداللہ مای آبیذا نوریکہگہ کلمہکھی ایمش. اوردون کابینہسی یاتیمش تشکیل بولوب فلسطین بیوکلہریمن بیر نچہ کشی کیرگوزولگو سی ایمش.

(*) (**)

قرار سزلق

ایتالیہ مستملکہلہری مسئلہسی حقیقہ بیرلہشکمن ملتہر قورومینک سیا سی کومیسسیوندا ہیچ بیر قرارغا کلمہ مہدی.

(***) (****)

جمہوریت اعلانی

مستقلان حکومتی کیلہچک مفتہ ایچیڈہ دومینیولوقسن چیقیب جمہوریت اعلان قیلماقچی بولدی.

(***) (****)

تالاش تارتیش

بیرلہشکمن ملتہر قورومیدا یهودی لہرنک اعضاقلقا قبول قیلماق مسئلہسی شدتک تالاشلہر بلن مذاکرہگہ باشلان دی.

(*) (**)

محاکمہ

حیدر آبادا سابق باش وزیر لایق علی نلک و رضاکار فرقہ نلک رئیسی سید قاسم رضوی نلک محاکمہسی باشلان دی.

اچکی و تالشقی خبرلہر

(22 نجی و 25 نجی رادیو خبرلہریمن)

اچکی اوروشدا یاشم جہلہر

آنقرہ (25 - اپریل) شاخہیلہر یاپیدا شدتک سوقوش بولماقدانور. شاخہیلہر مدافہ قوماندانی شہردن مدافہ قیلش سوکھچہ فرام انورولہدور بیدی. فلکیندائی کامونست عسکری اورونلارینی مرکز اوچوقچلاری بومبارمان قیلدی.

دملی (25 - اپریل) کامونست عسکرلہری شاخہیلہرگہ 20 میل برگہ یتیب باردی. شاخہیلہرکی حکومت ماورلاری اوچوقچ بلن جنوبقا کوچمہدور. حکومت عسکرلہری نیچو و خواتجو آراسیدا 400 میل اوزونلورہدایر مدافہ خطی تشکیل قیلدی.

چین مرکزی حکومتک بیر عسکری موجسچیسی «یاگزین اوکن» 3000 کامونست عسکری بلن فانتیق سور

خلق افکارینک غضبی

آمریکادا خلق افکاری آمریکا حکومتک چین حکومتینی کامونست مجوسی الیدیا یاردمسز تاشلاب قویغانلقیقا

حسنی رعیم قاهرہ

سوریہ حکومت باشلی حسن رعیم مرگہ باربیر قرال فاروق بلن کورووب سوریہ انقلابینک فقط ایچ مسئلہلوب خارچنک ہیچ بیر ناٹیری ہوقینی بیان قیلدی و فاروق تولوق اکت بیلدوردی و یاقیندا مصر حکومت

باشورون

آنقرہ - آمریکا اعیان مجلسینک یاسی کومیسینی تونوگون ساعت ہیر باشورون مجلس آجدی، بومجوسی حقیقہ تورلک فکرلہر یوروتولمہ

یاقیندا برتوپلاننتی

آمریکا غزتلہری ویشینسکی، چین، شومان و دین اچیسون آراسیدا یقیندا بیر توپلاننتی بولماقچی بولغان

یہنہ بر لوزان کونفرانسی

فلسطین اوزلاشورما قومیسینی، فلسطین اوزلاشورما قومیسینی قرار بریب دعوتنامہ نارقافتان ایدی. بو مفتہ ایچیڈہ وکیلہر توپلاننوسی و المانیہ مسئلہسی ایمشور.

== اق زامباقلار مملكتىدە ==

№ 27

يىزىقلار، اشچىلار، كانسىلار

اولار مە ياراتىلىشىدا عقلق و مەسەدورلەر. يالغوز بولارنىڭ آسراماق مەيولنارچە انسانەن مەر بىرەگە تولوق دەگىدەك آتم بولوشىغا بىسول بىرەك لازىم دور .

سىنلمان بوتون يىزىقلارنىڭ، ايشچىلارنىڭ، كانسىلارنىڭ قىسقىنىڭ ئىچىدا خلىق كىتەسىنىڭ مەر جەتەنن قاراتىلىشىنى ارشاد و تىرىمەنىنى جىيانىڭ ئىچىدا مەيىم وظيفەسى دەپ بىلگەن، اوز وختىدە پەر يەر تەرىپت اىل صاب سىنلەرەنى تىش وىق قىلغانىغا اوخشاش، او مە قىنلانار دادا مەرقى سەر بولكىنىڭ بىشدارى بولغان ايدى .

سىنلمان مەر طرفدە شو سوزلەرنى تىكرار قىلار ايدى :

.. مەملىك آھالىسىمەن بىۈك بىر قەس مېنىڭ بوندىق بوزوقاق و جەھالت اېچىدە قالىشىغا چىداش، عىيىدور مەنىت نوربىنى كىمگە مەر قانداق آدمنىڭ بوئا قىيىدز قالىشى بىر جىنايەتدور. دولت دەگەن نەسە بوقارى قىتلەرى چوڭ پىز جىرەلك، اېگىز اوگوزلك، مول مەوالق و ياروق بولغان، آستىنىقى و بىر آستى قىتلەرى بولسا، قاراغور، زەپكەش ئار پىنجىرەز بولغان بىر شانز اېمەسبور . سىنلمان يەنە دەر ايدى :

.. مەملىك آھالىسىنىڭ زىچ و آسما سى كىتەسىنىڭ مەرفەن مەدوم قىلنىشى بىر جىنايەتدور. دولتنىڭ اوزىنى اوزى بىققىتىشى، اوچا نىلىشى دىمەكەدور .

وھىشقىلارنىڭ كىمىل اېكەنلىكى، مەملىكەتنىڭ بايقىلارەنن فايدالانىش بولىنى بىلمەگەنلىكىدىن آچىلغىن اولگەنلىكلەرە نى سوزلەيدورلەر. فقط بىرەمەملىكتە يا شاغان مەر انساننىڭ مەنوى و مادى كوچ المەزىن فايدالانىشى بىلمەسلك و بىلىش نى اېستەمەسلك مە وھىشقىلارنىڭ بوپو كېدور .

.. ئىڭ ياخشى و ئىڭ قىمەتلك اون مەيون درختلىق بىر اورماننى تصوير قىلىپكاز، بو اورمانغا ھىچ كىم قاراماسا، ھىچ كىم اونى نازالاماسا و آسراماسا،

بونىڭ نىمە فايداسى بار. بوغان - يوغان درختلەر بوراننىڭ ئاشىرى بىلەن يە قىلىپ، يامغور سولارنى اھىمىب چىرىپ توكەيدور. بو چىرىلىق اورمان، بىر كىسل اوواسىغا ايلانادور. صاق اورمان ھواسى اورنىغا، يوزلەرچە كىلو مەتېر مەبىتىدا بەزىگە مەكروفالارى اېلانېشقا باشلايدور .

- آلاڭز ! آلاڭز ! آلاڭز ! - دەپ سىنلمان تىكرارلار ايدى - مەملىكتەدە چالېشقوچى و اېشلەتقوچى مەرىبەر كىشى بىۈك قىمەتكە اېگەدور. بونىڭ بىگەننى، اېچكەننى، صرف قىلغانىنى بول بىلەن ھىساب قىلىپكاز. موافق بىر يولدا اوسە تەروىلگەن مەرىبەر كىشىنىڭ مەملىكتە نىمە لەرنى تىكوزوب بەرەنورغانلىقىنى اودىلاڭز !

.. مەملىكەت بىر قاتىم مەملىكتەدەكى بىر ھوشلارنىڭ مەقدارىنى ھىساب قىلڭ. اگەر خلىق كىتلەرى توغرى بولسا تەرىپە كور گەن بولسا ايدى، بولارنىڭ مەر بىرى مەملىكەت اوچون، مەلت اوچون اېشلەگور چى بىردىن قوت بولور ايدى .

* * *

.. سىنلمان بو مەناسىت بىلەن آوزوبادا كى سىياھىتىگە عائىد بىر واقەئەنى ھىكايە قىلادور. بىرلەيدە مەشھور بىر آوسترىيا لىق يازوچى بىلەن تانوشوبور. بو ئان عرق جەتەنن خالص بىر اسلاو بولسا مو، ائىرلەرنىنى آلمانچە بازار اېكەن . او زمانچاچە يازغان سانسز غزتە مەقالە لەرى بىلەن، رسالەلەرى بىلەن آوستىرالىق آلمانلارنىڭ ئالچىپكەدى لەپلەرگە، مورا وباداى چىكلەرگە و سلواكلارغا، وودە سوپىناداى سىرلارغا و نىروانلارغا ھاكم بولوشدا ھقى بار اېكەنلىكىنى اڭ جانلاشقا تىرىشار اېكەن . بو آغماچى شونداق بازار ايدى :

اسلاو عرقى بومشاق بىر عرفەدور. خانولارنىڭ عرفەدور. بو عرفەنىڭ آدمەلە رى خىلپەرسەتدور. فقط خىلپەرسەت شا عر اېمەسبور. ياراتىلىشىدا موروندور.

(دوامى بار)

ياغنى نور ايلكتىز اىمەتانسە

شركىتىمەن بىلىدوروش

توك بىلەن قانئەلانغوچى مەشترىلەرە مەزگە شونى مەلوم قىلەمەزكى :

بازار بەلارنى اشىپ كىتەنكەنلىكتىن او لىكتىر استانسانىڭ مەخسوس بىش مەبىت قارارى و تەصدىقى اېلە 3 - آينىڭ توك پولىغا 4 - آينىڭ بىردىن باشلاپ اېكى ھەسە توك پولى آشورولدى .

اوشبو تەصدىقنى شەرلك ھەكومتكە علاقە آرقالى مەلوم قىلىش بىلەن بىرگە مەشترىلەرمەزگە غزتە بوزىدە بىلىدوروش قىلىدوق .

3 - آى اېچىدە توك پولى تاپشوروش توغراقلىق ياقى تىرتىپ قانئەلەر نىڭ 2 - مەدەسىدە : مابادا بازار بەلارنى اشىپ، توك پولىنى آشوروشقا توغرى كىسە لامپا مەم اېشچونچىكلەر بوپنچە آشورولغان توك پولىنى شول آينىڭ آخىرىدا كىلەر آينىڭ 10 - كونىگە قەدر قوشومچە اېشچون بوپنچە تولەشلەرى شەرت دەپ مەر بىر مەشترىلەرمەزگە 2 - آينىڭ توك پولى اېشچونى بىلەن بىرگە شول قانئەلەرمەزنى تارقانتىپ بىرگەن ايدوق .

شونىڭ اوچون مەر بىر مەشترىلەرە مەز 4 - ايدا اېكى بىرلەر قوشولغان توك پولىنى 5 - آينىڭ توك پولىنى تاپشورغاندا بىرگە اېلىپ كىلىپ تاپشور ماقىلارنى سورايىم .

ايلكتىر استانساسا باش مەدىرى :

ھىسامەدىن

اعلان

شولخىصوصدا اعلان قىلەنكى : اوشبو 4 - آينىڭ 21 - كونى (پنجىنچىمە) آخشام بىلەن سانىش او يىنىڭ كىلىدا بىر دانە شوقىرلىق كوانا مەمەنى بوقاندىم . مەنكەر گوانامە اېچىدە اوزومنىڭ رەسىم بولغانلىقتىن اوزگە كىشىگە اېشلەن مەيدور. آينىڭ اوچون تاپىب الفوجى كىشى اېلىپ كىلپ بىرسە 20 مىليارد پول سىونچى بىرەن .

اوشبور اۇنوشما اېچىدەكى ياشلار نىڭ جەمئىتكە خىدمەت قىلىش بولومىگە تاپشوروب بەرىپ مەنكەر 20 مىليارد پول نى اېلىشلارنى سورايىم . چاچقى كالا

بز خلقچیمز
بز خلقچیمز
بز انسانیتچیمز

مدیر: عیسی الب تکین
باش معز: ا. یوقا

ییل 1949
آپرل 30

قلده، اشده، چکرده، برله!

1318 - 1319

عرقیمز تورکدور
دینیمز اسلامدور
یورنییمز تورکستاندور

یاقعاك التای کچاسی اوی نومی 13
مدیر اوی و اداره خانه: 26 تلگراف 2222

اوجه دورغان چیراق هم یانیب اوچه دور!..

بونی انکار قیلا آلماسیز، اوجه دورغان چیراق البته یانیب اوچه دور - سزایی بازاریدا خلق قماشادا، بلندداردا اولوشنی اویدان سوبهمن سیرتماق ایلانک بوغسا گیلیمنی روحلوق کوزومه - خلقم کورهم تیزراق اراسیدن کیر ایزده گوچیلر بولسا، اولنلرک بوغان کلتوره درغان حالهتی - شونجه ایلیکدور، بالبته شرف، بوالبته مراد.

اینگ اوچون - شخصاً عدلوت دین ائمس، معزون ملتدر فایهوسی - فغانی آتومیدن قورولغان جمله - جمله سوز لریمزنی یازیب - سیزیب بوروشنی کا: تا مشغولات ایتمهیز، تاکی نوریمز سین خونجه ایلیک، یس.

آیغایغا چون تکمکن انسانلارینگ توخوماری عجب مه، میج نرسهنی اوی لالامایدور، شونداق برگروخ انسان تو خوماری بارکی: هر دئم «یاتیق چافار دا دوست بولوب، پادا بافاردا آیرلا دور» بوسقی - البته کسب بولورغه تیبیش بوفانداق کسب، بونکده شرفی دو گهن نرسه بارموکین؟

یوق، انسانچیلیق اونیمکن عبارت ئمس، بونکس راشتینی ایتقاندا «منفعت قلدنلری» ننگ کسبی دور. انساننگ روحیدا وجدان دیگهن نهر سه بار، اوز عقلی کمالی - وه وجدانی ایله برهدف بلگولیشی لازم، جان چق قان حالته هم اوز مدهفی ایله اولسه بونکدا زور هردهی بار.

«منفعت قلدنلری» صفتیگه ایگه بولغان ذاتلر کوب وقت خطالفقه اوچ راهمور، بونداغلر آق - قارانگ میج فریقینی تاللاماسدن منفعتگه حاجتخانه خوین لریده اوزنی اورودور، مسئله

نگ نیمه ایگهنلکینی آنچه نفتیش اینا آلمایدور، بر بهار موسیقی دینکی شیل یفرانگ ننگ کوروشی بلهن ساهیمینی کوزله بوردور، ییلدیزی سوغه بتدیمو؟ یوق، اونگ بلهن حسابلاشماهور، نوموز چاغلریداقیقن قانداغ ساهیمگه اوزینی ورار، ایستیکلی، «منفعت قلدنلری»

صفتی دینکی انسانلرنگ چانیمگه، عمری بونوی جیق بومالانسا 3 - 4 پهلله یو مولانیب آزار، انمن کین چو؟ منصب دی گهن، ئو برناشته کده اوستورولگهن گل کبی دور، اوی خواجهمی زینتگه لازم بولغان چاغدا برهیله سوبلیم، برآزچای شاماسی، نوکوب فرویش قلغان بولادور، واقفی نکلگنده اونی قلمایدور، اوچاغ کولیکگهن گل ننگ یفراغاری معزون بر قیافتده سالباشقا ملاقات بولادور، بو

عملی حقیقت بولغانی اوچون برعصهار بولماغلق ایله اوزنگ انسانچیلیگینی یوقالتمی تاریخ جنایتکاری بولوش البته فایدهلق امهسدور.

نهایت 20، ییلق تاریخدا اچیلغان کوزلریمز نیمه ایشلرنی کوریمیدی، قو لاقلریمز خلق ارادن نیمه لرانی ایستیمه دمی، بوگون کوبلر عملیان دنیاسینی کورگهن و بیلگهن برده دور، دنیا ننگ عملیا تی - هر فایسی لری اوز نشانی - ساری ایلگری باسقانلیمینی بیلمورمکده.

بزدیمکی کوب مغلوبیت لیکلر ننگ همه سی نشانسیزلقسن کلگهنور دبهسه مه کین بولادور، گرچه صفله ریمزده نشان بولغان حالدا هم اونلگ اچیبیکلی اومید سیز وه قورقانی نامنت لرنرنگ بولوشی آشکارا تورماندالهر، بونیمه دیگهن شرف سیزلیک، اگر بر اهننگ نشانی فاهیست لقی بولغان نقدیورده، اوز بولنی ایله او میدسین بولماسیدن یورسه، آخیر بر

شرفی ایله عمرانی تماملا یبور، بویورده مسئله قانداغلیکنی بول بولماسون شیخ صرلرنگ وجدانی قول قیلارایکن، شو اوز بولنی بلهن بورسون، اونگه شرفی بار، انساننگ روحی حاللرندن بوگون شو نوختالغوسیزلر وجدانیمزنی عذاب لاماقدار، حائیت فلکی کیمسهگه اوتسه اوتسون، بر نوروش منفعت قلدنلرلی شوریده بار، اما آخیردا بوسیزلیک بدن میج کیمگه فایده برمس.

بز سوزیمز بلهن عملیاتیمزنی دائم برلهشتورگهن یردهمز، وجدانیمز قبول آنکهن بیگانه بر بولیمز باردور، اوز بولیمز بویلاب بوروشنی داوام ایتممز، «مسافر ایترنگ قوبروغی فسقا» دیگهن ایگهن، بز مسافرم ائمه سیمیز، اوز بور نیمزدن توغولوب اوسکهن قهرمانلریمز، تاغله، داوانلر توساق بولالما.

کوز گهریمزنگ شمع نورانی اوچ کونجه لک اوز بولیمز بویلاب شدهن ایله ائما کیمیز، «اوجه دورغان چیراق هم یانیب اوچه دور».

کتابچیلیق فعالیتی
تشیقان هیتتی، فارماغی دینکی نالیبی ترجمه کومسبون بوقیندا برقاچه تورلک کتاب نشرقلغان. اسدرطاماری باش محریر لکیدیکی «هیان هم دور» مجموعه سینک 3 (14) یعنی سانی نشرقلتب بولغاندن باش قنا «بو قوملوق کیسلر حقیقه» جالقرین شلا طرفیدن یازیب یوسف و خاوالو لکوی طرفیدن ترجمه و تصحیح قلغان عمومی قا نون و چورنگو جزا قانونی کبی اثرلرنگ بر قسمی مطبعه گهریلرگهن، و بر قسمی یاسه لیش اوچون اولکهلک حکومتدن بولسورال خاندور، چین جزا قانونی بولولدن هبارت بولوب، جالقی نین شلف و اسد ائفندی طرفیدن ترجمه ابراهم مطبعی طرفیدن تصحیح قلغاندن باشقا نالیبی ترجمه مدبری جالقرنم ائفندی بونی تورک جزا قانونیعا تطبیق قیلاندور.

اولكه و شهر خبرلهرى

(چيى نورستان اخبارانى و اول مخابريه زدن)

عبدالله توقاي كچهسى

لار اوينالغان ايدي.

بويل هم بوئا آرگيشب، تانار او
برشماسى طرفين 27نجى آپرېل كي
چھسي عبدالله توقايغا باغيشلاپ بىر
اديبات كچهسى اوزورولغان.

سورال ايتشمزگه كوره، سوپت محام
چيرلار اويوشماسينك كلويدا اونكو
زولگن بواديبات كچهسىگه آر خاتون

بولوب 200چه مئىر مئىر قاتنا

ناشقان بولوب، مجلسى حاييم ولى افندى
نىك رياستيده آچيلغان. اسمطامرى
شاعرنيك ترجمه حاليني آكلاتيپ بركون
فرانس برگندين كين شاعر حضرت طر

فيدين برنطق برهلب تانار صنابع نغيسه
سى طرفيدىن بر پيئسسه، باشقا آه

ماق صنعتكارلارى طرفيدىن 10غە يقين
ئانسربت برلگن. كچه بك كوئيليك

وقيزغين سورەتده اونكەن.

» « (چيى) « «

تنگه قويوش زاوونينك حيدرلارى

بولوب، مديرفلغا اولكه بانكسينك معا
ويىن چيكليسى بالچاكشاك، معاون لقي
ها محى الدين بلگولەنگە نور. بالفجيك
شاهنيك اولكه بانكسيداى وظيفهسىگه
چالغولك تعين قلىنغان نور.

خيلى نورلەردن بىرى تورلك تار
سياست ارقاسيدا خلقيمز مىل بياروم
لرني خاچره بايلماى كلگن ايدي. اول
كەمزده خلقچىلىق توزومى قورولوب،
سياست ورؤيم باكيلا تانان كين بو
خيل مىل و دينى بايراملار آچىق رويوش
ده تېرىكلەشكە باشلىدى.

اونكەن يل تورك تانار خلقينك
ملى شاعرى عبدالله توقاي نك توغومخا

طرهسى مناسيتى بلەن تورك اويغور
اويوشماسيدا غزيبه اذره لرى، هر آيماق
مدەنى آقارتيش اويوشمالارى برليكده

ميگن آرتوق كيشنيك ايشتراكي بلەن
زور بر اديبات كچهسى اونكە زگەر ايدي

بوئيچە ده رسالەلەر تارقا تيلغاندىن باشقا
محمد ائىبن حضرت وعيسى بك اليمينيكن

لەر طرفيدىن عبدالله توقاي حقيده ئون
فرانسىلار بريليب هربر آيماق مەدەنى

آقارتيش اويوشمالرى طرفيدىن ئونسرت

تنگه قويوش زاوونينك تشكىلى
تظامنامەسى اولكەك حكومت مجلسيده
تصديقلانغانلاردين بوزاود قورولوش
باسقوچيدا اور اولكەك حكومت زاوود
نك مديرو معاون لريني تعين قلمان

اوزبك اويوشماسيدا سايلام

آپرېل كوني 50دن آرتوق اوز بيك
ضبالى لرى نك قاتناششى بلەن برسايلام
مجلسى اونكورولگن. نتيجه ده رهئيس
ليككە اسلامجان، معاون رهئيسليككە
فيض الله افندىلەر سايلانغان.

اوزبك مدننى آقارتيش اويوشماسى
نك رهئيسى عبدالفتاح معاون رهئيسى
عدالت خانىم لرنك باشقا ايشرلى كوب
بولغانلاردين رهئيسك خىتتيدىن استيفا
برگن. اويوشما طرفيدىن يولارنك اس

تيقاسى قبول كورولگەن ليكيدىن 50نجى

بوغا وسوورور اوى هنيغ قلندى

نوغراسيدا قطعى بر بوپروق نوشور
كەن.
تيره ومو آگوزلەرى باك لازملىق
وقيمت بولغان بوحيوانلارنك نەسلىنى
كويەتيش نوغراسىدىكى بو حقل بو
دوقنى خلقنك حمايه قلىشى لازم
دور.

بوغا، سوورور كى بعضى چىنى
حيوانلار اولكەزنىك مهم برحصوليني
نامين فيلادورغان حيوانلادىن بولوب،
بوگونگە قىر اولاتيپ كلگن ايدي.
او موضىنى يتيب كلگن بروقتيدا اول
كەكك حكومت 1951نجى يىلغا قىر
بوحيوانلارنى اولاماسلىق (اتماسلىق)

گنرال تاروسى يو ويولبارس بگ يوروب كندى

غربى شمال گنرال محكمەسينك
معاوين باشلىقى گنرال تاروسى يو، سولك
فوسياك 27- آپرېل كوني عسكەرى اوچ
قو بلەن لانچوغا اوچدى. بولانى او
زاتيش اوچون اوچقو ميدانيدا برمان
افندى ليو مولك چون افندىلەر بلەن
بلەبر رهئيسى چوى وو باشلىق مامور
لاردن بولوب 40دن آرتوق كيشى قاز
ناشقان.

برمدىن بىرى شەرىم زده بولونغان
قومول واليسى يولبارس بگ هم بوپور
ديكى ايشلرني توگونوب شو اوچقو
بلەن قومولغا حرەت قلدى.

اكلاشمىزچە: يولبارس بگ قومولدا
برمدىن تورغاندىن كين قايتا شەرىم زگە بر
كلسە كرهك.

×××××(×××××

تونگان اويوشماسىنىك

حاضرلىقى

تونگان مدنى آقارتيش اويوشماسى
27- آپرېلدا تونگان مسجدلرينك امام
واخونلارنى چاليرىپ قورولتايفغا عائد
مسئلهلەرنى كوروشكە قرار بوپچە، يا
قىندا اچىلادورغان تونگان خلق قورول
تايفغا هر مسجد دن بردن وكيل سايلان
مانچى.

» « (چيى) « «

ههيم قسقا خبولەر

آلمانبه سياسى اورونلارى بىرلەپ
محاضرهسىنك ائيب ناشلاندىن كوچاك
اميد بىلدورمەكەدور.

آقره (28 - آپرېل) برلەشكەن
ملتلەر مجلسيده كويچىك اسپانيا مسئلە
سىنى مجلس پروگراممان چىقاريشنى
ايستەدى.

چونكە بو مسئلە بوپوك دولتلەر
آراسىدا باى بىر تارتيشما پيدا قىلمى
كوزگە كورونوب قالدى.

بومو ايادا نمايش قىلغان كامونستلار
نى ساقچى توسقاندا اولار قول بومباسى
آندى. و ساقچىلار مو اولارغا اوق آت
دى. اولكەنار وبارلانغانلەر كويپور.

اچكى و تاشقى خېرلەر

(27 نجى و 28 نجى رادىئو خېرلەردىن)

سوقوش ۋە ھەممىتى

لېيپ تورماقتا بولغانلىقىنى بېلسوردى .
 كابول (28 - آپرېل) شائىخى را
 دىوسىغا كۆرە كاممۇنىستلارنىڭ سوچۇنى
 المانلىقى باغلاپ بولۇن شۇر ھازىرغىچە
 ھۆكۈم قولىدا تۇر .
 آتقۇرە (28 - آپرېل) كاممۇنىستلار
 شائىخىغە 35 مىل يېرگە بەردى .
 شائىخىنىڭ بىر كىلومىتر باقىنىدا
 كاممۇنىست پارتىزانلارنى تۇپۇنۇش بىز ئىچ
 سزلىق چىقاردى و درھال باستۇرۇلدى .
 شائىخىغە ھۆكۈم ئىككى 12 ھەربى كى
 ھەسسى كىلدى بۇكىمىلەرنىڭ وظيفىسى
 شائىخىنىڭ كاممۇنىست پارتىزانلارنىڭ ھەر
 كىدىن ساقلاماقتۇر .

كابول (27 - آپرېل) ھېكىم راد
 دىوسى كاممۇنىستلارنىڭ اجنېبى سېرلەر
 ى محافظە قىلىشنى اعلان قىلدى . كام
 مۇنىست قونلەرى سوچۇنى الدى . انگلا
 ۋە ھۆكۈمىتى ئانكىندا ھۇجۇمدا اوچراغان
 ئىھمەدە ضاب بولغان دۆڭچىلەرى ھقىدە
 ىن المان قانۇنغە موافىق چارە كۆرەم
 ىدىن اعلان قىلدى . انگلتىرە كىمەلەرى
 شائىخىلەر چىكىنىش چىقىپ كىدى .
 مەركىز رادىوسى كاممۇنىستلارنىڭ شائ
 ىخى خۇاڭخو آراسىداكى نۇمور بولۇنى
 بۇزغانلىق و خۇاڭخو ى اشغال قىلغان
 ىق خېرىنى باغمانلادى .
 شائىخىگە شۇ يول بىلەن ەسكەر كى

ھارشاڭ جىياڭ گەيشىنىڭ قىتئەسى

لەدى .
 انقۇرە (27 - آپرېل) ھارشاڭ جىياڭ
 گەيشىنىڭ بۇگۈن شائىخىگە بىر مۇجەن
 ئوبلاستىدا كاممۇنىستقا فارشى سو
 قۇش الپ بارىشنى اوز بويىغا القا
 لىقىنى بېلسوردى .
 ھارشاڭ جىياڭ گەيشى بۇگۈن اوچ
 قۇچ بىلەن قۇرۇمزاغا كىدى .

پاكىستان (27 - آپرېل) ھارشاڭ
 جىياڭ گەيشى ماننى كاممۇنىستلەرگە فار
 شى سفر بولگەن كېلىشنى خەلقن طلب
 قىلدى .
 انقۇرە (27 - آپرېل) ھارشاڭ جىياڭ
 گەيشى شائىخىگە سوزلەگەن سوزىدە
 كاممۇنىستلارغا فارشى 3 بېل سوقۇش
 ئالپ بارىشقا اىشەنچى بارلىقىنى سوز

افغانىستاندا نھادىمىشلار

كابول (27 - آپرېل) كابول دارالا
 ئىتون و اورتا مەكتەپ اوفۇغۇچىلارنى
 كىستاننىڭ چىكارا افغان قىبىلەلەرگە قىل
 ىيان تەجەزىغا قارشى نەمەيش قىلىپ باش
 ۋازىر ادارەسىگە كۆرپ ھۆكۈمەتنىڭ ھىدى
 ەركىت قىلىشىنى طلب قىلدى . چىكاراغا

سورىيە - اورشون ھىناسىمىتى

بۈيۈك سورىيە لايىھەسىنى ئەمەلگە آشۇ
 رۇش اوچۇن قۇرال قوللانماستىكىنى
 اعلان قىلدى .
 انقۇرە (27 - آپرېل) اوردۇن فرا
 لى عبداللەغا سۇر قەسە ئىشپايدا بول
 خان بىر اوردۇنلۇق و اىكى قىلىپ
 لك باشلەرنى ابدى ناماقتا ھۆكۈم قى
 لىدى .
 انقۇرە (28 - آپرېل) اوردۇن ھۆكۈ
 مى لوزان كۇنفرانسىغا قاتناشقاندىغان

انقۇرە (27 - آپرېل) ھىسنى زەھىم
 رال عبداللەنىڭ بۈيۈك سورىيە لايىھەسى
 قارشى ەسكەرى تەبىر ناماقتا باش
 لادى و سورىيە - اوردۇن چىكاراسىنى
 لار كىتىدى 20 مىڭ ەسكەر ئوبلاستقا
 رار بىرگە ئىككىنى ھىسنى زەھىم نطقىدا
 ىلان قىلدى .
 انقۇرە (28 - آپرېل) سورىيە ئاۋر
 قۇن چىكاراسى 24 ساعەت بىرگە ئىكەن
 بۇنى كىن اچىلدى ، چۈنكى مەككە عبداللە

ھىيات بۇگۈن اىسپۇچەرگە ھەركەت قىلمىدە .
 كابول (28 - آپرېل) فرانسە ، آم
 رىكا و اىتالىيە سورىيەنىڭ ياڭى ھۆكۈمىتى
 نى رەسەن تۇرۇدى .

ھۆكۈمىتى تەنقىد
 انقۇرە (28 - آپرېل) آمېرىكا اعميان
 مجلسىدە چىن ۋەھىتىنى مەناسىتى بىلەن
 امېرىكا ھۆكۈمىتىنى فالتىق تەنقىد قىلىش
 كۇپەھەكەندۇر .

ھەجلىسەن ئىبلەكلەر
 پاكىستان (27 - آپرېل) اىتالىيەنىڭ
 بۇرۇنقى مەملىكەتلەرنىڭ آماليسى بىر
 لەشكەن مەتلەر مجلسىگە وكىل اېيەرىپ
 اېكىمى اىتالىيە ھاكىمىتىگە قانۇنلۇققا قار
 شىلىق بېلسوردى .

انقۇرە (27 - آپرېل) شىمالى آقۇرە
 قاداڭكى اسكى اىتالىيە مەملىكەتلەرى وكى
 لى قىن و شىرئىز استقلال اېستەدى .
 انقۇرە (27 - آپرېل) اېرېتېرىيا وكى
 لى كۇپچىلىك خەلقنىڭ ھېسەتاتىغا قاتىلىش
 نى باغلاغانلىقىنى اوختۇرۇپ سىياسى
 مجلسىن شۇنى طلب قىلدى .

پاكىستان و ھىندىستانغا دائىر
 پاكىستان (28 - آپرېل) بىرلەشكەن
 مەتلەرنىڭ كەشىر قۇمىسۇنى كەشىرنىڭ
 ابدى تەنقىق ھقىدە ئى لايىھەسىنى مە
 ىستان و پاكىستانغە بەردى و بىر ھەقتە
 گەچە چىراپ بارىشنى اوتۇردى .

پاكىستان (28 - آپرېل) ھىندىستان
 بىرېتانىا پادىشاھى بىرېتانىا بىرلىك دولتلىغە
 رى پادىشاھى عنوانىنى قىبول قىلمادى .
 و اۋنى مەنغەندە بىرلەشكەن دولتلىر
 باشلىقى عنوانىنى اېلىشنى تەكلىف قىل
 دى . بۇگا كۆرە ھىندىستان دۇمىنىيولۇق
 ىن چىقسامۇ يەنە بۇ بىرلىك اوچىدە قا
 لىپ بۇر نۇغى اىكەنلەر اۋستونلۇكىنى
 تۇرۇماقتە دىلگەندە راضى بولمىشۇر .

ھېھىم قىسقا خېرلەر
 كابول (28 - آپرېل) برما ھۆكۈمەت
 ەسكەرلەرى رانكۇنن 20 مىل شىمالىدا
 اغتاشقچىلارنىڭ قولىداكى مۇھىم بىر
 شەھرىنى قاتىرۇرۇپ الدى .
 انقۇرە (28 - آپرېل) آمېرىكا و سا
 وېت دۇپۇمانلەرى بىرلىن مەھزەسى
 و لىمىيە مەسئەلىسى ھقىدە مەنەكەرە قى
 لىپ بىر نەتىجىگە بارالماي تارقالدى .

== اق زامباقلار مملكتيده ==

188

بيز القلار، اشچيلار، كاسبلار

اوزون زمان قوللوق آستيدا قالغار
 لمقن ايش قيلمق سونميس. بو ميله
 گورلردن توزولگن بير ملتسور. موفقيه
 سزلك الديدا كشمك ناموسيني يوقاز
 قوچى و مدنى اوروپايى نقرتلهندور
 گوچى بير سفالت و مسكينلك ايجيده
 ياشاشنى اعلا كورهنور. موفقيهت و سعا
 نت حاليدا، بولوبومو تجارت حياتيدا وچ
 سانسز، يالغانچى، پاراخور، آج كوزلك،
 هورون ميلهنگورور. زور و آسان ناپاور
 لمغ ارقاسيدا قوغلاشيب يوره دور. ناپ
 قانينى اخمقلرجه اصراق قيلادور.
 اسلاولارغا موفيق و قانتيق بير
 آلمان تربيهسى لازم دور. اسلاولق قو
 يوق و بوشاق يۇرتوق، ساسيق پوراق
 لمق بير قوى تيرهسيگه اوخشاش. بو
 نى تازلاش اوچون آلمان تابقما بي
 ريش لازم. اوچاغدىلا بونىن گوزل و
 اسسيق بير كوربه چيقادور.
 كوپ عقللق بولغان بو آغماچى يا
 زوچى ياخشى اوقوغان ايدى. مشهور
 اوروپا تيللازىدا سوزلشهر ايدى. يا
 زولارى ينيك باقملق و نقطهك ايدى.
 يازولارينك آراسيغا تورلك ملتغ و
 تورلك عصرلرده ياشان فيلوزوفلار
 نك، ناربخچيلارنك، ادبياتچيلارنك اثر
 لهرين كوجورگن سوزلهرينى قوشار
 ايدى. فقط بو يازوچينك مقالهلرى نا
 موسن اوزاق ايدى. چونكه بو مقاله
 لهرنك بدليگه آوستريا حكومتين كوپ
 لمب پوللارنى آلا ايدى.

بو آغماچى يازوچى ياراتيلشدىلا
 نوزوك بير آدم بولماسن مشرب، ذوق
 و سفاهتنكه نوشكون، خاتونلارنى و
 قيمارنى سوبگوچى بير اخلافسز ايدى.
 بونداق بير تورموش اوچون بولسا
 كوپ پول لازم ايدى.

بو آدم كورگن تحصيليگه و اوزه
 ده بولغان نالانتقا يولهيب ناموسلوق
 صورتده پول ناپا آلا ايدى. فقط بون
 داق بير تورموش اوچون روحنك يلا
 قينلاندى لازم. فكري گوزلك، اخلاقي
 پاكزدك لازم. فسقاسى منكورچهچ
 لك لازم!

بولارنك مهمسى آغماچى محررگه
 يان ايدى. آوستريا دارالفنونيدا اوقوب
 يانغان ييللازىدا هوا مەتترنشنك بوزغو
 چى سياستينك پارى بلن قاپلانغان
 ايدى.

مەتترنش - بو اسكى سراى تولا
 كيمى. - اوروپالى ناظر قيافتهده بولا
 مان بو بزانس مالايى، شخصى استبداد
 و بايق ييقيش سياستينى يورگوزوب
 بير پلان بلن بوتون اوروپا ملتغره
 نك اخلافتينى بوزغان ايدى. او انسان
 لارنى اوزيگه تارتيش چارهسينى بيلەر
 ايدى: او بولسا پاره دور. مەتترنشنك
 آبريم پاره (رشوت) كاتيلارى و پاره
 متخصصلارى بار ايدى. بولار كيمى
 نيمه بلن ساتيب آغالى بولادورغانلق
 نى تدقيق و تعقيق قيلار ايدى.

مەتترنش زمانيدا پاره آلماق، ينيك
 و آسان ناپاوتلارنك ارقاسيدا بولورمهك
 عاتده بير دين بولوب كتكمن ايدى.
 جمعيت ايجيده اخلاقى و اداروت
 (مؤدابعموزا) قالماغان ايدى. منور
 لهرنك مهم بيرقىمى مم مەتترنش - يا
 ستينك كاربون گازى بلن زهرلغيب
 حدانيدا عاليقلارغا كومولگن
 ياشلەر مم پستلهشكمن ايدى. باشلارنك
 بيوك مفكورلهرى، بولباشچيلارى يوق
 بولوب، ياشلار فكرسز، پرنسيپسز او
 سهر ايدى.

مانا بيزنك آغماچى محرر مم شون
 داق بوغوق بير هوادا يتيشيب اخلا
 قى نوپوسينيمو يوقايتب قوزغان اي
 دى. او، مفكورچهچك حملهلهرينى كو
 لونج، غير چدى و صنع دهب فارار
 ايدى. آغماچى، حياتدا شيلرگه اوخ -
 شاشى گوزللك و توغراق ايستهگوچى
 لهرنك عقليگه شاشار ايدى. ييلار او
 نوب بو آغماچى قايى بير فيلوزوف
 بولدى. المانلارنك خاطرى اوچون ام
 لاولارغا هجوم قيلمشن عاتده بير ذوق
 توپار ايدى. او شونداق دهر ايدى.
 "من ياخشى يازمن. المانلار مم
 مكا ياخشى پول بره دور."
 بو پول بلن قياغان ايشنك اخلا

قى ايكنهلكيگه ايشينهر ايدى. اوگا اء
 تراض قياغان اسلاو مايجيلهرنك قار
 شنى شونداق دهر ايدى:

- مدنن نيمه ايستهيسز؟ سز فلورانسا
 بلن ونهديكده ايكى ايتاليان ميكلنر
 شينك، دونانللو بلن روسيونك يلا
 غان ميكلكلهرينى كورمهديگزمو؟
 فلورانسا و ونهديك شههرلرى
 بو ميكلكلهرنى اجرنك عسكرلهرينل
 اجرنك قوماندانلارى اوچون اور
 قان، بوشلهر قوماندانلارغا ياخشى
 رن برهنگلكلهرين اولار مم خوجاينن
 ريفا بولغان وظيفهلهرينى اوتهگن،
 ميلانو، جناوا، ريزا، وهرونا و روم
 شههرلرى بو قوماندانلارغا تخيمو
 توق اجرن برهنگن بولسا ايدى، اولار
 نك خنمتيگه كيرب، ونهديك، فلور
 سا اوچون قيلمغانيدك قهرمانلارچه
 روشوب بره ايدى.

- مانا من مم ادبيان ساحهسيده
 لارغا اوخشاش بير آدممن. مكا
 لارنك برهنگن آرتوق پول برنك
 سزك اوچون كوروشوب برهى. بو
 قيا آلماسلر، قيلمىن ايستهيسزل
 نك ضربهلرمگه چيداب اوزيكنى
 ماگز. من كوچلك دوشمنلر بلن
 روشوشنى سوبمن.

اسلاولار بو ادبيان اهلانين نقر
 لمغنر ايدى. المانلار بولسا، پار
 محررنى، جسور اسلاو فيلوزوفينى
 بك آرتوق تقدير قيلار ايدى. بير ق
 سنلمان بيرلينده تورغان وقتده بو
 حاجى محرر مم اوبرده ايكنه. سن
 فيلانداقنى وقتيده بو محررنك او
 فعاليتين خيرسز بولوب، اسمينى
 ايستهگن ايكن.

برلينده بيرى فبن، يهنه بيرى
 لاو بولغان ايكى محماننك - آلمان
 نك تعبيرى بوينجه ايكى كولتورنر
 نك يعنى مدنيت كلتورگوچيلرنك -
 فيگه بير ضيافت برهنگن ايدى.
 ضيافت آخرىدا مهمانلار آرايقان
 سنلمان مدنيت كلتورگوچى حسابلان
 بو اسلاولق بير بولوغا تارتدى.
 نيتده بك توبن درجهده حسابلانغ
 ملتغر ايجيده قيلمشقا لازم بولغان
 ليتلر حقيده سوزلشيشكه باشلادى
 دهرى كه:

(دومى پار)

مدیر: عیسیٰ الیاس ککین
پاش ممبر: ۱۰۰ روپيا

بڙ خلقچيمز

بڙ ملتچيمز

بڙ انسانيتچيمز

عرقيمز تورڪور
دنييمز اسلامپور
يورٽيمز نورڪستانپور

آفيس: آوزمپي ڀانڱاڪ انٽي نوجاسي اوي نومبري 13
تلفون: مدني اوي و ادارو خانه: 26 ٽڪرٽ 2022

ڪليشتورگوشي بريازوني اوقوب

حڪومتگهه رڙيمگهه فارانا بريانن سيا سي قدير المانقا، ڀنه بريانن دنياڻڪ وعصرڻڪ بوتون يا ايلقارنن معزوم بروصعيده قالغان، تورٽ اطرافني تهلڪه قبالان المان ووتون معنويانيئي اسا رت قورشانان برماٽ قارشيميداشيهمز كه ملتچيمك قلماققا، ملي آخمي ترغيب قياحق بولي بلن يورٽ، مات سوگي سيني اورنامانقا مجبورمز.

غايه طرفين بريولغان، فقط ايش قليش يانين باشقا - باشقا يولاسي تعقيب فيلدورغان بو ايڪي مڪورهڻڪ شوڻڪ وشو منيت اولڪهدهسيقا المانقا لقيضا نجهه سبب بولادوركي: بڙ حيران بولايي! بوسيقا الماسلق «حيان هم دور» مجموعيسيڻڪ بارغانئي كي مڪو رطلمريزني نار وقبستاق بر رامكا اچي كه ساليب قوبهائلقمزين باشقا بر نر سه امسدورا.

دوروست! انڪار فيلمايمرڪي: ملت چيملرڻڪ اوز دعواسيده و اوز خطر ڪتيده آبريالمانلقي هم معلومدور. خود دي حڪومت ناشر افڪاري بولفغان «حيان هم دور» مجموعيسيڻڪ بعضي بهدلش و چمتلشلرگه اوچراغانيمزني اقرار قلغانيدڪ!

بورگونيڪ بڙڻڪ ملتچيلڪيمز و بو گونڪي ملتچيلريمز برگروح تشڪيل فيلا الماس توغريسي بوگون يورٽيمز اوچون ملتچيلڪ برجريلدور بو جر يان قارشيميدامرفانداق مڪورهه وهر قانداق برومڪورهچي سبب ڪيئه لادور. دونيادا اوزنيق ملتچي دهي اعلان قيدا شان ويا ملتچيلڪي برهرسيب قليب قبول قلغان برپارتي ويا برحڪومت آس تيادا برقلجهه پارٽيلرڻڪ اوانڪ نهمسي آراسيدا برقلجهه خيل مڪورهلرڻڪ با

بڙ دائما يورندا ايڪي صنف بسار دهب اوبلاز بوو ايڪي صنفني تفڪر قيلار ايسوق. بري مستيدلر، ڀنه بري مظلوملر...

ياكي نشر قلغان «حيان هم دور» مجموعسي موندن باشقا تورڪ ملتي را سيرا ايڪي مڪورهڻڪ جويان بارايب يانانلقيني بازماندور.

اولا! «حيان هم دور» نشرپاتي بومقالعي حڪومت ميدانيدا توروب باز غانقا اوخايلدور. يانيندن بري بيري «حڪومت» غزبهسي، ڀنه بري «خصوصي» غزبه بولغان «شڪجلاگ گزبتي» بله: «آرڪ» اوستيمه بولغان ست سو ڪوشلرگه بر فور روز بوگورنڪن بو مجموعه خلاصه اولراق، سياسي مڪو رهچيلر (سياستچيلر) بلن ملي مڪو رهچيلر (ملتچيلر) ڻڪ آراسيدا قام ڪورهسي باشلانقليني و بوجانڻڪبارا بارا عمل ڪورهشيگه آينلايب ڪتبيدين قورفادورغانلقيني يازيب بڙگه بردرجه سبق و اوگون برهگنليڪي اوچون باش قالرائي بيلمهيمز - زانن اوزيمز مندار مز.

«ايڪي تورڪ مڪوره ميدانني وبر لڪ، اتفانيمز» موضوعيني وه «اسعد طامري» امضاسيني ناشقان بوبلاز هر ايڪي مڪورهڻڪ ميدانيني، غايهسيني برفور بيان قلغانن ڪن بولارڻڪ بو گون توغردور يانقان بعضي مسئله لاريني يازيشدا هم حڪومت ميدانيني نوتقاندڪ ڪوروندور. خدي بوايڪي مڪورههڻڪ يورٽ اوچون، ملت اوچون اقلانچمڪ هم لازم ايڪنلڪيني اوزون- لادوزون بيان قلغانيدڪ. توغريسيني ايت ساق، بڙ اوچون هم سياستچيمك، هم ملتچيمك لازم. بڙگي بر مظلوم مات

شاب يانانلقيني هرڪيم بيلره. چونڪي مايچيمك ملتي هرول بلن تريلدور لار بلن يانانلقيني ملتي انه قراضن قوتقارماني ديمه ڪور. بوگون «حيان هم دور» مجموعيسي «سياسي مڪورهچيلر» دهه تعبير برگن سيا ستچيلريمز ملي ازادقيمزني نهقدر يستمه ملي مڪورهچيلر ديبلگن ملتچيلر هم ملي حرليڪيني، ملي بار لقتي او قسر سوبه دوركي: ڀنه بوايڪي مڪوره ڻڪ غايهسي مدني بربردن چي قار.

فقط سوڪ يانارڻڪ بڙيه ايڪي مڪورهه وڪالت فيلغان ايڪي غزبهڻڪ اوز آرا نوتقورشلري بڙڻڪ نهدر ر راهو نقطلرگه ڪيريب كه تڪنلڪيمزني وچچول بر نهقت اوچون نهقدر ملي قربلماني وفادارقلراغا فانلادورغانلقية حيزني ڪورسه تيمه قالماس. بڙگه مڪوره امس ملتي نور آلدويمزديكي تهلڪدن قوتقارلورغان مڪورهلرلازم. «حيان هم دور» مجموعيسي يازغايه دهڪ نار رامكا اچيگه ڪيريب آلبشمز هرمسئليني، حتى هر ملي تشبني اوز مڪورههز ڪوزي بلن قارشيمز لازم امس بڙگه هره اتفاق قابيديهلق تشب لازم. اگر بڙ ڀنه بورونقيدڪ، وندبادا الغار مڪورهه ايڪي بولماسور، بربولا نور» دهگن بروپاگاندهان يانانلماسلق، «امدي سياست توزهلدی» خلقچيللاش دي، عامه طلبيگه موافقلاشدي. بو نيڪن باشقا هرچ قانداق تشبيلرڻڪ اورناغا ايتلشقا سبب و اورون بوق نور» دهسڪ اوزبڙڻڪ مڪورهه چريا نيڪن نهدر نارلاشوتوروب قوبهائلقيمز ڪورونون قالاغور، توغريسي نشيني ال امانقيني بولغان شوهرپا گاندارريمز بلهر اوزبريني اوزيمز اديهان بولامز. (نوائي ايڪيني بتهه)

اولكه و شهر خبرلهرى

(چيشى نورستان اخبارانى و اول مخابرىمدن)

اديبان بهيگه سيمينك ذبيحهسى

بورنومزداكى اديبانهارنىڭ روحىنى كوتوروب اولارنىڭ يازۇچىلىققا بولغان اجتهادىنى يەنەمۇ اوستوروش مقصدى اوله اولكه بيل سابق رئيس مسعود اقدام طرفىدىن بوئون اولكه بويىچە قوزغوتولغان اديبان بهيگه سيمينك نتيجه سى ياقيندا اعلان قىلنغان . خەنسو ، اونخور ، قازاق گروپپالارنىڭ مەرىپىدىن بىرنىچىلىكىنى القوجىلەرگە بىر سەر التون ميدال ، ايكنىچىلىكىنى القوجىلەرگە 5 مئقال التون ميدال ، اوچنىچىلىكىنى القوجىلەرگە 3 پارىم مئقال التون ميدال تەقدىم قىلنغان . جەمىي ميدال 27 دانە بولوپ ، اونخور گروپپاسىدىن نشرى مئقاله يازىشدا بىرنىچىلىكىنى مسعود صبىرى ايكنىچىلىكىنى تولاد قاندى ، اوچنىچىلىكىنى سائتا (چوبان) ، شەر يازىشدا بىرنىچىلىكىنى اولكه بىر كور ، ايكنىچىلىكىنى

شەكر بالقين ، 3 نىچىلىكىنى غەبە ، دىلطىف رحمانى (دىلشاد) ، حسنى خط يازىشدا بىرنىچىلىكىنى ضابىئى الدىن ابولقا سىم اغون ، ايكنىچىلىكىنى ولى احمد ، 3 نىچىلىكىنى عبدالجەمەد حاجى نىيازى القان ، قازاق گروپپاسىدىن شەر يازىشدا بىرنىچىلىكىنى عبدالكريم انتىقاي اوغلى ، ايكنىچىلىكىنى قاسلقان قورداى اوغلى ، اوچنىچىلىكىنى باغان العاستكى ، نئرى مئقاله يازىشدا 1 - لىكىنى نەمت مەكچان ، 2 - لىكىنى يعقوب بىگىنوس ، 3 - لىكىنى انور كوئەي ، حسنى خط يازىشدا 1 - لىكىنى دائىمى قالى ، 2 - لىكىنى مو كەن احمدى ، 3 - لىكىنى قولاجان آلمان ، خەنسو گروپپاسىدىن شەر يازىشدا 1 - لىكىنى جىن شىن سوي نئرى مئقاله يازىشدا 1 - لىكىنى سى جىلاو ، حسنى خط يازىشدا بىرنىچىلىكىنى چىلەزى بىك آلمان .

خوشالنىشىش و قارشىلاش مجلسى

2 - مەي ۵ چاقورون سائەت 8 دە نىل مەكتەپىدە سابىق مەدەر غىسى بىك اليب تەكىن بىلەن خوشالنىشىش و بايى مەرىلەرنى قارشىلاش اوزره بىرىشەن اوزدورولدى . مەكتەپنىڭ بوئون اوقۇغۇچىلار بىلەن باشقا شەرىمزدىكى اورنا اوقۇلارنىڭ مەدالىرى

اشتراك قىلغان بومجاسىدە غىسى بىك اليب تەكىن نطقا تەكىلى قىلىپ اوقۇغۇچىلارغا خىتابەن مەم تەوصىيەدە بولۇنغاندىن سوڭ اوقۇغۇچىلار طرفىدىن حاضرلارغان كونسرتلار قويولوپ مەجلىس كەچ سائەت 8 دە باشلاندى .

(باشى بىرنىچى تەمە)

«جىيان مە دور» مەجموعەسى شۇ سېقى بىرسون ، وشو تەوصىيەسىنى قالد تا قابتا ايتسون كە .
«كەچىك اوچقونلارنى اوچوروش ، اولنىڭ خوقىدىن ساقلاش باشا ئاسان بولمەندەك ، بوگونكى بايى باشلاپ ئايىپ بائغان او ايكى ئورلك مەكوره ميدانىنى مە بىرلىككە كلتوروب ، اوز آرا ازا قاقىمىزنى بىرلك ميدانىمىزنى كۈچايتىم ايش اليب بارىشقا بوزتەماتىمىز نىشە ؛ دا بولمايتەم لازم دور .»
بونىڭ اوچون مە خەردى شو تەوصىيە نى قىلغان «جىيان مە دور» مەجموعەسىنىڭ يازغانىدەك ئورن اوچون شەخسى مەنقەت و شەخسى كوروشارى بوزەسىمىن مىلى و وطنى فەداكارلىق كورسەنمە دورغان

زەبىر امەس ، نوغرى بولنى كورسەنمە دورغان وشو نوغرى بول اوچون مەك نى فەداكارلىققا اورگوتە دورغان . بىر يول باشچى ئىرەك . دىمەك اىستەيمىز كە شەخ صىت اوچون مايتنى امەس ، مايت اوچون شەخسىنى قربان قىلماق ! بونىناق بىر زەبىر مەكوره دن امەس ، مەكوره دلەر دن نوغۇلار ! بونىناق بىر زەبىر مەكوره سى اوچون مايتنى ، وطنى امەس ، مە پىتەگە وطنىگە مەكوره سىمىنى قربان قىلار ! ...
حكومت ميدانىدا توروب ايكى مە كوره ميدانىغا قارشى بولورۇندا بولغان «جىيان مە دور» مەجموعەسىنىڭ شەكر ايتامز . حكومت ميدانى ماناشو ميدانىدور . حكومت ناشرافكارنىڭ مەلا خەلمسى مانا شونىناق بولوش لازم !

اقسوسا

12 نەچى آپرېل كونى والى حاكم باشلىق بىوك بىر غلبەكتەك فارشى آلبى شى بىلەن اقسوسغا ئوشلوق . ار تەسى والى مەكەمەسى و مەرىپ اداره و مەرىر جەمەت آمىنە خانىمى فارشى اش اوچون مەكەمە باغچەسىدە بىوك بىر ضىافت بىردى . ما مۇرلار و مەنىت سا ۳۵۵ گە ياتىن كەبى قانناشقان ، مە طرفكە استىقبال لو زونكەلەرى اسىلغان و مى سالا رىمىز اوينا لىب تورغان بىر و قىتمە مەاون والى بو افە مى اورتاغا چىقىپ : اوزون بىر نطق سوزلەگەنەر كىيىن آمىنە خانىم چوابەن نطق بىرىش بىلەن خانون - قىزارغا قارا نا مەم تەوصىيەلەردە بولوتەسى .

شو كېچە ، توروك اونخور قلوبىدا عىسكىرى و مەلكى ما مۇرلار و خلق اش تراكى بىلەن بىوك بىر اتىبان كېچەسى اوزدورولدى . كېچەدە مەمە امىن بوغرا و آمىنە خانىمغا باغشلاپ شەرلار ايتىپ دى ، كونسرت بىرىلدى .

بىزنىڭ اقسودا توروب قان ئاثير بو مە خەلقنىڭ بىرلك و انفاقىدور . بونىن كىيىن اقسو خەلقنىڭ مەمە امىن بوغرا خىزىرلەرگە بولغان احترامىنى تويىدوق . بو بىوك حىياتلار ايتىپدە 15 - آپرېلدا باشغەرگە ئولادىدوق . مەخبر تىف كىسلىگە قارشى كورەش (چ . ن . ۲۰۱۰ - ۲۰۱۱ - مەي) لىبودا يانە كى بالارا باغچەسىدە تىف كىسلى يە ؛ دا بولغانلارنىڭ نوخ و خەتە مەخسوس مەتخىسلەر ايتىمىزگە .

ياكى بىر مەوضوعە

بو قاتىمىقى بىلىم تەرنەمى مەزە حەمىد صبىرى طرفىدىن اقتصاء علمى و پورتىمىزنىڭ بوگونكى مالىيەسى خەصوصە دا كونسرتانس ايشتمە كېچىمىز . مەوضوعىنىڭ مەمەل كىدىن دەن نەكەداشلىرىمىزنىڭ فرصىتىنى قارى چور ماسلىقلارىنى تەوصىيە ايتىپ بىلىم تور كومە

== اق زامانلار مەلئىتىدە ==

№29

يىزىقلار، ئىشچىلار، كائىنات

- صىمى بولايلى! ئەلەنلار روھ لارىنىڭ ئېچىمى كىلگەن بىر ھىس بىلەن بېزنى سۈيۈمەيۈز. فېئىلەرنى ھەم سۈيۈمەيۈز، اسلاۋلارنى ھەم بو توغ رېدا اوتوموش اوچون ھەقەرى بار. فقط استىقبال اوچون بوق. بىز فېئىلەر و سز اسلاۋلار كەلگەننىڭ زور كۈچلە رى بىز، ئەلمان توپراغى امدى ماغەدور تىن قالدى. بىزنىڭ توپراقلاريمىز بولسا، ھەردائىم باقىمىز. فضلەكۈر. بالغوز بو توپراغى ايشلەش لازم! بىز باش مائىلەر، ئەلمانلارنى، فرانسوزلارنى، انگ لىزلەردىن اېكى - اوچ، ھى اۋن قائىمى آرتوق تىرىشايلى كە اولارغا يىتىش ائال ملى ... و اولارنى اوتوب كەيلى!

ھەم بىز اولارنى مطلقا اوتوب كىتە مز. چۈنكە بىز بالغوز شەھەر خەلقىنى آقارتىش بىلەن قالمايمىز. باشلانغۇچ مە تىب بىلەن قىناغەنمەيمىز. ھېچ بىر يىزا نى مەكتەپسوز و قىراغەتخانىسوز قۇيمايمىز. ھەربىر يىزىڭنىڭ، بايقىچىنىڭ اوڭىنى بىز لىم نۇرى بىلەن پاروتامىز. كەيىك بالالار دن ياقى، قونلۇك، اوقوموشلوق و اصل بىر نسل يىتىشتۈرەمىز.

سەلمان، اوز ھەزۈرەدا اسلاۋ مەل ئەرئىنىڭ بىر مەنىت خادىمى نورانور دىگەن ظن بىلەن بىو مەزەق اوستىدە اوزون - اوزون قىزغىن سوزلەرنى سۈيلىگەن. اوستىربالىق قىلى بولسا كوز لەرپەدىكى مەستەزى باقىش بىلەن اوز - اوزىگە :

- مانا جان سىققۇچى يەنە بىر آخ ھاق! دى اىشكەن. سەلماننى قوتۇلماق اوچون فەرسەت اىزلەشكە باشلاغان. فقط سوكرە سەلماننىڭ توتاشقان قىلى، ھەرنىڭ سوزلەرى، قىلىنىڭ قىلىدەكى موزلارنى ايرىتىشقا باشلاغان. بىر بو نولكا كۈننىڭ اېستەپ چولپ بىر رومكا بىلەن اېچكەن.

اوزون سوزگە كىرىشكەن سەلمان، ئەلەيدىكىنىڭ كۈنباكىنى ئېچىپ تۈگەتكەن لىكىنىڭ فەرقىدە بولماغان. اوستىربالىق مەست بىر ھالدا اورنىدىن تۈرۈپ سەلمانغا شا شو سوزلەرنى سۈزلەگەن :

- عزيز سەلمان، شۈنپەلەكى ئېتى. شەر! بۈيۈك روھىڭنىڭ اوتىنى آرتوق اصراق قىلماق، اونى اوز مەلئىكە او چۈن ساقلاڭىز. سز بىختىار بىر انسانسوز بونداق انسانلارغا اېگە بولغانلىقى او چۈن سزنىڭ مەلئىكە ھەم بىختىار دور. سز ارته ماكىسىز. باشقى! مەن سزنىڭ بىلەن بىرئىچى قائىم بو بردە كۈرۈشۈم. اۋن مەن بورون يا مەن سىنى ئانوماس اېمەم. يا سەن مەنى! بو ھەم باشقى بىھى مەنى ئانوماغانلىقىڭ تىخىمۇ باشقى. ھازىر ھەم مەنىگە كېم اېگەنلىكىنى بىلمەيمىز. بالغوز سزنى ئانوماغلىقىڭ مەنىگە او چۈن باشقى بولدىمۇ، بولمايدىمۇ بونى بىلمەيمەن. اى عزيز سەلمان! نەدىن مۇنداق توپۇقسىز دىيىمىغا چىقىدىڭىز؟ بوغان بىر ئاشقا اوخشاس دىيىمىغا تىپ كېلىدىڭىز؟ شۈنپەلەك كېچ بولغاندىن كېيىن نېمەشكە سزگە اوچراشام؟

بو سىرادا سەئەت 12 نى اوردى. بونى اىشكەن سەلمان : - كېچ بولغان اوخشايدۇر، دىدى. اوستىربالىق بو سوزلەرگە شۇنداق مەقار لەھە بولدى :

- ھەقىقەتدە ۋەقت كېچ بولدى. فقط كېچ بولغان ۋەقت بو آتاشماق ۋەقت اېمەس. كېچ بولغان زامان، اصلدە مەنىگە ھەيئەتدەكى زامانور، آخ نېمە بو لار اېمى؟ مەن كەيىك باشقىدا سەلمان بىلەن بىر قائىم كۈرۈشكەن بولسام! او چاغدا مەن يۈتۈنلەي باشقا بىر انسان بولار اېمەم. سەلمانلار بىلەن كۈرۈشكەن مەن كېيىن مەنىگە بىلەن بىر بىر يىتىشكەن نسل ھەم باشقا تۈرلۈك بىر نسل بولار اېمى. فقط امدى اېش اېشدىن اوتدى. امدى ۋەقت كەيىكىدى. امدى اوخلاغالى كەيىپى عزيز سەلمان! آرامدا عىجابى بىر ئەلاشاماسلىق بار. مەن قوللىڭىزنى بىرىڭىز!

بو تىكلىق قارىشىدا سەلمان قولىنى اوزاتقان. اوستىربالىق بو قولىنى شاپ اېتىپ اېچكەن. سەلمان قوللىنى تارتىپ :

- نېمە قىلىپ ياتاسىز؟ دى سوزغاڭ اوستىربالىق - اىك باشقىسى، اوز ھالەمغا قۇيۇڭ! مەن سزنىڭ قەللىنى اېمەس، مەن قانداق توغرى سان قىلىدىكى سەلماننىڭ قوللىنى بوپ ياتامەن. اوز روھىدا كومۇللك ھەمى اۋوپ ياتامەن، دېگەن.

سەلمان - مەن بو سوزلەردىن نەرسە ئەلايالمەم.

اوستىربالىق - ئەلاشكىزغا ھەم يوق. سز مەنىگە اسلاۋ روھىڭنىڭ ھەم قىلىقىرىنى تەستە ئەلاسىز. ارتمىسى سەلمان سۈنۈمىغا كەتتەن بىر يىگەمە كۈن كېيىن بىش قانداق لوق اھساسىز بىر مەكتۈپ ئەلمان. مەنىڭ مەندىرچاننى شۇندىن عىبارت اېكەن، سز مەنىڭ روھىمنى تەتۈرسىڭىز، اۋرۇپ ائىدىڭىز. امدى آرتوق مەنىگە ھەيئەتقا چىداشلىقىم يوق. ھازىرغىچە شاغان شىكەرە باشاماقى مەنى نەقرا تەلە ھەدور. گۇيا غولاماسەن ھەيئەتقا ئەلاشتۇرامەن. "

سەلمان مەكتۈپدەكى يازونى ئونۇمايدۇر. بوندىن بىر نەرسە ئەلايالمىدۇر كېيىنكى اۋدا نەشر قىلىنغان ويىلارغا لەرىنى كۈزەن كۈچۈرۈپ ياتىپ خېرىگە اوچراشمايدۇر :

"شايدان ئاشىق بىر قىسا، بو بىر قىسا. مەشھور اسلاۋ مەجرى، چەقۇر و ھەسور مەشكەر ھەيئەتقا لوق آرقامىدا غەير سورتدە اوزىنى رالاغان و اوچ سەئەتەن كېيىن جىم جىمداق اېچىدە روھىنى تەسلىم ائەتدۇر. "

بونىڭ اوستىبە سەلمان سوزلەشەن رۇب، قىسا آرقامىدا اولگەن ئاننىڭ بىلەن لىندە بىرىلگەن ضىيەتدە قوللىنى اۋرۇپا - اگر مەن بونداق سەلمانلار بىلەن اوچراشقان بولسا اېمەم، مەن و مەن بىلەن بىر بىر يىتىشكەن نسل بوئۇنلەشەن باشقا تۈرلۈك انسانلار بولار اېمەم. باشقىمىزدا نەمەشكە بىزگە سەلمانلار خىل قىلماغان بولماق اېمى؟ دېگەن ئات اېگەنلىكىنى بىلىدۇر.

سەلمان بو ھەيئەتسىنى ئەلاشقاندا سوكرە بو مەجر قايىسى مەلئەندۈر چەكمۇ، لەھىمۇ، بولغارمۇ، سىرېمۇ، خەت و نامۇ، اسمى نېمە، دى سوزشار اېدىلەر (نۆمى بار)

يىل 1949
ماي 0

مەدېنا: مېسى الب تەكىن
باش سېرىق 1. 1. 1.

SOVIET-CHINESE FRIENDSHIP
1949
7.13.1949

بىز خەلقچىمىز
بىز ھەلىقچىمىز
بىز انسانيەتچىمىز

ئورقىمىز توركدور
ئىنىمىز اسلامدور
يورتىمىز توركستاندور

ئىسلام دىنىنى قانچەلىك يول قويمۇچاندىور؟

(م . م شمس الدىن ئۇرۇنلارنىڭ)

قىسقىسى مەرقەنىڭ مەرر شەبەبىيەلىكى كىيىرىنى دەمو بىر ھەرىمەت نەزىرىمىزدىن ئۆتكۈزۈپلەر!

قارا! ھەركىشى ئۆزىنىڭ ئىختىساسى دە ئۇرۇمىدە كىچىقنى كۆتۈرۈمگە ئولاي اېشەلەن ئوروشاۋور. ايشىنى تۈگەتكەندىن كېيىن بايىدەكىگە ئورولۇپ، ئۆزىڭ بىلەن سەھىپىگە ئۇرۇشەور. مەدەنىيەت بىلەن اېچاچى رەئىفى بىلەن سۆزلەشەور. ھەربىي ئۆزىنىڭ غەم شەبەبىدە يولدا شەپقەت بىلەن كۆرەورغانلارنى بىلگەچكە شەرھە قاراش ھەرىمەت قىلالدور.

بۇيىدە بىراز تەماشە قىلغاندىن كېيىن بۇرۇن ئىراغەم مۇستەبەبىگە كېرەپلەر! كۈنلەپمەن ئىظھار ئېرەلەنغان. ئالەمىدىكى ئوتۇلگەن تەتۈر فەكر ۋە سەلىقەن قاراشلارغا رەغەت، كەمال ئوستىلىق ۋە بىرلىك بىلەن ايشەپ، بەئزەلەشەپ توراندورلەر. مانا ھافىز ھەبىبى ئامام نىخارى، ئەمران بىن ھىطان خارجىنىڭ ئالدىدا تېز چۈككەن. ئۇدىن ھەبىبى ئوقۇيدور. مانا مەنئەلەرنىڭ رەئىسى ئەمران ئەبەيدىن، يوقارى قانداقلىدىن شەيخ ھەسەن بىسرىنىڭ ھەزرىتىدا كەمالەت مەت بىلەن ئولتۇرغان، ئۇدىن دەرس ئالادور.

بوتۇن دىن اولوغلىرى بوتۇن اجەتتە اېگەلەرى دىن اھلىنىڭ يولباشچىلەرى بولماقچى ھالدا ئەسكەرلىك قىلالدور لەرە دىن بارلىق قوشنى بىلەن، اسلام غەپەتەسى بارلىق شوكتى بىلەن اولارغا ئۆز لەشكەرى بوتۇن غەلەملەر رەھەت تورمۇش ئادا خېر ۋەسەلت اچىدە فەكر ھەرىمەت اچىدە، ئۆز دىنلەرىدىن بولغانلار بىلەن باشقا دۇنئە تەخ بولغانلار ئاراسىدا قانچەلىك فەرق بىرق!

اۋەن! اسلام دىنى اولدىغا يول قويمۇچان (مەسەد) فەكر ھەرىمەتكە اولدىغا رەھەتكار تۈرگە بونى بايش اوچون چەكلىك فەكرلىك، كەنە ئۇشۇنچەلىك خەرقە ھەستە ئەمەلەرنىڭ كىتابلارنى ائەس، كىشىلىك دىنبايىنىڭ مەلەمەت مەدارى بولغان ھەقىقىي غەلەملەرنىڭ ئۆزلىكى ئىزلىرىنى تەكشۈرۈش، دىننى اولارنىڭ بىلگەندىك بىلەشكە تېرىشىش لازىم.

ھەقىقىي اسلامىيەت ياراتقۇچى. بۇرۇن دەپتور. كېچەسى كۈنۈزۈدەك پارلاق ۋە يول قويمۇچان بىرغەپەتەنى اورۇنەور. كېيىنراق پەيدا بولغان قوشۇمچەلەر، بىلگۈلەرلا قوبۇلشەك پارلاق بولغان بۇرۇن نەپەر غەربە مەجمۇرىسى ھالىدا ايلانە ئورۇنلاردا. ايراننىڭ زەردەشتى دىنىنى بۇرۇننىڭ خەرقەلەرىدىن مەندىك ۋە دالارەدىن اسلامىيەتكە نەپەلەر قاتېشەتورۇلغاندا دەپتور؟

دىننىڭ نەقەدەر يول قويمۇچان اېكەنلىكىنى اگلاماقچى بولامىز؟ كەينىكى غەسەدە اسلامدا يۈز بەرگەن اولغانلىق فەكرىنىڭ بارلىقچەسى بولغان بۇيۇك مەتفەكر غەلەمنىڭ مەتفەكەسىنى اولغانلەر! «شەيخ ئەبەدە» مەرجوم بۇسۇلەنى سورا غەلەلەرغا جەوابەن دەپتورگە:

«ئەي اولوغۇچى! كىل سىنىڭ بىلەن قۇلغا قول تۇتۇپ اولتۇرۇشكە قاراپ كەتەيلى. شۇجەھەتتە مەتفەكەسەن قۇتۇلۇپ، اولنورلىق غەلەمنىڭ مەتفەكەسىنى ئايلاندىن كېيىن بالدور امويلەرنىڭ، غەبەبەلەرنىڭ ئورۇلۇدە بىراز تۇخۇنباي، اولارنىڭ اظرايىداتى اجەتتە چىلەرنى، ايدىلەرنى، نازىچىلەرنى، تېببەلەرنى، رەھبەرىيەتلەرنى، جەغرافىيەچىلەرنى، تېببەتچىلەرنى

مانا مەن بىر اولوغۇچى مەن بىلەن بەرگە بايىپ بولغانمەن كۆرەدور. بۇمۇسەلەملەرنىڭ ھالىغا قاراپ دىننىڭ غەلەمگە نەقەدەر يول قويمۇغانلىقىنى بايىپ دەپتورگە! ئورۇنلارنى بۇيىدە دىننى تەكشۈرۈش بىلەن ئۇسۇلف قىلغىلى بولۇدور. بۇيىدە دىننىڭ مەنئەت بىلەن قانداق بولمەشەدور غەلەلەر قىيىنەن كۆرۈلۈر. بۇھەكىمەت پەيىر غەلەملەردىن فەكر ھەرىمەتنى اورۇنلەپ بولۇر. غەلەم بىلەن ۋەجەن ئاراسىدا غەلەم قەنىڭ قانداق ۋەجەدغا كېلەورغانلىقىنى بولاردىن اولوغۇللى بولۇر.

بۇدە غەم بىلەن دىن ئاراسىدا ھېچ تالاش - ئارتىش ظەھور قىلماغاندور. بالەفوز دىن غەلەملەرى بىلەن غەم اھلى ئاراسىدا بەزى اولشانق - تۇشەشكە مەنظەرلەر بولغاندور. بوقسا بىر - بەرنى ئايتىپ تۇتۇش، ئىللاپ اورۇش كېيى بۇرۇنلار - ھەمد بولسۇن كۆرۈلمەگەن دور. ھېچ ئەركىم مەنظەرغا كەلمەسەن! زەندىقەن! دېمەكەن، باباۋاماسا بۇرۇن اول شاغان بىرغەرتەق قىلماغاندور. يەنە ھېچ بىرغەم بىرقىن قىستاققا مەھكۇم ئوتۇلماغاندور. (1) مەگرگە جەمەت ئاراسىغا بولگۈنچەلىك سەلبەپ خەلقنىڭ خەتەر جەمەتلىكىنى بۇرۇشقا تېرىشسا اولغاندا تېببەت ۋەجەرنىڭ ساغلىقى اوچون قەنى قىلغان جەراتلىك ئەزىزغا اولشانق اولمە كىسە بايىپ ايتىلغاندور.

مۇسەلمانلار دىنلەردە ھەقىقەتەن غەلەم بولغان زەمانلاردا بوتۇن دىنبا قۇمەلەرى ئاراسىدا غەلەم ايدىلەر. بوتۇن غەلەمنىڭ پەيىشۋاسى ايدىلەر. شەرىئەتنىڭ سەرلەرىنى بىلەمەسلىك كىسەلگە ئوتۇلغانلارنى كېيىنلا ھەقىقىي بارلىقلارنى ساقلاپ قالايمەن، اندۇرۇشقا اوچرايدۇر.

(1) غەبەدە سەھىھە ئۇرۇمۇلۇدور دېگەنلىكى اوچون بايىلار غەبەدە قىيىن قىستاق ايتىدۇ اول ئورۇنلارنىڭ كىلەمەتلىرىغا ئىشارەت قىلماقچى بولغان.

اولكه و شىهر خبرلەرى

(چىنى تۈركىستان اخبارىنى و اوزل مخابرىمىزنى)

التە شىهرگە حرکت

لى بىلەن جنربى " دىگەن تۈركىيە فىلىم لىمىر قوبۇلدى. ئانسالار اوبىلادى. ضىيا قىت يازىم كېچەلەرگە ياقىن دوام فايىب، مەمەتلەر سائىت 12 يارىمدا تارقاشدى. عىسىي االىم تىكىن نىڭ رىقىقىسى فا طمە خانىم تونۇگۈن توشىدىن تېن ئېچقۇرون سىفر قىلدى. فاطمە خانىم بىلەن بىرلىككە حاجى بىقۇرب اورخاننىڭ رىقىقىسى تۇرالا نىسا خانىم مەم اقسوغە حرکت قىلدى.

3- ماى آلتىماي التى شىهرگە اوزا غائەلىمىنى زىيارت قىلىپ قاتنىش اوچۇن كىتمەككە بولغان فاطمە خانىم اىل تىكىننى اوزانىش اوچۇن محمد امىن بوغرا مە مان خانىمىسىدە بىر ضىياقت اوزدۇرۇلدى. شىهرىمىزدىكى مىلى مەنورەلەرىمىزدى 70 دن آرتۇق آر و خانۇن قاتناشقان. بو ضىياقتە تەماق ئېلىگەن- نى سولڭ "نىو بورقدا بىرگىزىنتى" . "وتيان شالدىڭ شما

خوتەندە مەطالەھ تۈركۈمى

خان. حاضر بوگا 80 دن آرتۇق اعضا تۇپلانغان بولۇپ ئېلىچەككە اورۇمچىدىن ياتقى- ياتقى كىتابلار آلدىرۇلغۇسى و بىر مەجموعە نىشر قىلىنغۇسىدۇر.

خوتەن والى مەككەسى، مامۇرلار نىڭ ايش سائىتلىرىدىن تاشقىرى كىتاب كورۇشلەرىگە امكان حاضراش مەقسىدى بىلەن بىر مەطالەھ تۈركۈمى اوپوش-تۇرۇلا

يىتە بىر مەارۇپىن ھىدىر

بىر مەارۇپىن مەدىر بىلگۈلەش قىرار قىلىپ نەتىجەدە مالىيە نىظارتىنىڭ خوجاملىق مەدىرى مەجىد ابوخر تەسىن قىلىپ- نى خان.

تەنگە قۇبۇش زاوودىنىڭ مەدىرلىقىغا مەارۇپىن مەدىرلىقىغا مەلى الدىن نىياز افندى بىلگۈلەنگەن بولسامۇ 15- سائلىق اولكەلىك ھۆكۈمەت مەجلىسىدە يەنە

پول تېگىشىش اىشلەرى

ماقدا اېدى. اولكە بانكىسى 2مىليونلەق مىن 80 مىليونغا قىدر بولغان اىچىلارنى تېگىشىش چارەسىنى تۈزەپ چىققان.

آيمو- ى دېگىدەك ياتقى- ياتقى كۆپ قىرماقك دوللارلار نىشر قىلىنغاندىن بىرى كۆپلەرى عادى كاغىدگە آيلاندىغا باشلا

اولكەلىك ھۆكۈمەت مەجلىسىدە

باجخانەلەرنى قالسۇرۇپ، قالغان بەرلەر نەكىنى ياپىپ قۇبۇش و ھاكىم ايدارە لەرىدە بىر باج بولۇمى تىكىل قىلىپ شۇبۇلوم آرقالىق باشقارشى، بۇنىدىن بورۇن آلتىغان بەعضى تۈرك باجالارنى تۇختانىش كىي قىرارلار بولۇنغان.

تونۇگۈن اچىلغان اولكەلىك ھۆكۈمەت مەجلىسىدە تەنگە قۇبۇش زاوودىنىڭ نىظامنامەسى و تەنگەنى تارقانىش ھىيىتى نىڭ تىكىلى تىصبىقلىنغاندىن باشقا اورۇه چى، قومول، كاشغر، خوتەن، ياركىند غولجا، چۆچەك، سارسۇمبە، و كوچاردا

تۈننىغان خلق قۇرۇلتايى

خانلىقىدىن آلتىغان خىرىمىزگە كۈرە بوگۈن قۇرۇلتاى اچىلماقچىدۇر.

اوزوندىن بىرى حاضىرلىق كورۇلۇپ يانقان تۈننىغان خلق قۇرۇلتاىغا چەتلەر دىن كېلەتۇرغان و كىيىلەر بىر قۇر تولۇقلاندى

بىر بوپۇرۇق

كوچالارغا چاپلانغان بىر اعلان جەمئىيەتدە مەم علاققە اوپانماقدا دۇر. بو بوپۇرۇقنىڭ مەم مابەلەرى كۈمۈش تىنگە لەرنى اىلىپ سائىملىق، بالىقوز مەحتاج نۇرسەلەر اوچۇن خىرجىلەش، تەماكو و چاپلەرنى 10 دن آرتۇق سائىملىق، سائىش كىگەندە پارچە سائىش، اوشاق بىر قانچە سوداگرلەر بىرلەشىپ كۈبەلەپ مال اىلىپ باسىپ قۇبۇش ويا بازار نەبا سىنى اورلەتمەسلىك كىي نۇرسەلەردىن غىبارتدۇر.

بوگۈنكى بازار نەبا سىنىغا تا ئاثير ۋىتە كوزگەن بو سىبىلەرنى تاپقانغا ياراشما بوپۇرۇقنى مەم قىلى اچرا قىلشدا تىمە كىشىلىك چارەلەرگە باش اورساق بىر نەتىجە حاصل بولغۇسى.

== (۱۱۱) ==

بارىكۈلدە تۈرك قازاق قىر

دائىشلارنىڭ تۈرەشى

اچىكى تۇپولاڭ تۈرىدە گەنشۇى و كوككول (چىڭخەي) اولكەلەرىدىن مەجىرت قىلغان بىر تۈركۈم تۈرك قازاق قىرىنداش لار 17 ۋىجى ئېلىدىن باشلاپ آرقا قو ارقا قايتىشقا باشلادى. حاضر بولاردىن بارىكۈلگە كىلىپ بەرلەككۈچىلەر 400 اوپىلىك بولغانغا ياراشما، مەخصوص كىم بى بولمىغانلىقى اوچۇن بەعضى قىنچىلە لارغا اوچراغان. سو اندامسى بىر مەقياس دىكى كەنە ايرىقلارنى قازىپ بولارغا بىر بوشلۇق بەر بولۇپ بەرگەن.

بۇ بەرلەر بىلەن تىرىلغۇلىققا كىرىش كەنە تەنھەردە تۈرك قازاق قىرىنداش لەرىمىزنىڭ تۈرەشى بىر قىر خاخر جەم بولغۇسىدۇر.

مەسابىقە اىيى

مەعارف نىظارتى ماى اىيىنى اورنا مەكتەپلەر اوچۇن مەسابىقە اىيى قىلىپ بىلگۈلەنگەن. ھر اورنا مەكتەپتىن 20 دن ۋىقا قىر اوقۇغۇچى اشترىك قىلادۇر غان بۇ مەسابىقە تۈرك رىسىملەر تۈركچە چىنچە، انگىلىزچە، روسچە اوستىدە بولماقچى. و مەسابىقە نېچەسىنى تىكشۇ روش اوچۇن مەعارف نىظارتىنىڭ مەدىر لەرى و مەقتىش لەرىدىن مەركب بىرگۇپۇپا تۈزۈلمەكچىدۇر.

آستى قىلىپ، اوگدا، سولدا ھىر كورگەر لەرىنى تىللا- تىللا مەسەلتىلارنى سفا لىكك بىر حالغا توشۇرگۈچىلەر بۇدىنگە امل صىلىپ يادكارلاردىن تىخىمۇ كۆپ پامانلىق قىلماندىرلەر.

غىدە مەھۇم بىلەن بىرلىككە بۇكىيە كى جەلنى تىكارالماي اوزىمىزنى تۇنا آلامىز. چۈنكى اورتاق صىمىمى، اوزى مەاق يول قۇبۇچان بىردىنبى ھەرتۈرقىگە تۈسۈرۈپ، ھەرتىكەلماقا قارشى بىر ضرورندە كۈرسەتكۈچىلەر، نىكر ھىرىلەرنى آياق

ھەر طرفى ياپ - يانئىشيل بېيۇ مەملىكەت

آوروپا پارلامنتولار بىرلىكى 1 نەچە ئىنقىلابىيەتچى ايسوپچىرە (شوتسارزىيە) نىڭ ئىتراكىن قىشلاغىدا توپلانماقچى ايدى . توپلانماقچى قانائىش اوجون 20 ئايش 20 — آوغۇستىدا واپىر بلەن قىلما ئوشدوق . دۆزىدە اوج كوزىل وچ كوپچوردوق .

ناپولىدا ايتالىيە توپراقلىرىدا اياق ساقاندا بىزنى جىران قىلغان نىرسە . وقوشقا مېچ كېرمەكەن بىر مەلىكەنىڭ ئىزىرىگە اوچراشقىمىز بولدى . بىققانغان ئىلەر يايىدىن ياسالېب ، باشلىش تېپىمى تالېننى قانغان خىلق ايش باشىدا . ناچىن رومانغا باپ - يايى آسقات يول زىلانىب يالدىور . دىئەنك اڭ كوزىل مەن رەلمەرىگە قاننا - قاننا رومانغا باردوق . بويرىدە ابكى كون قالىب پارلامنتو بىر بىرلىكىنىڭ ايتالىيان گروپپاسى بلەن چىراشقاندىن كېيىن ايسوپچىرەگە اوتوب سۇق . انتىرلاكن توپلانمىسىغا مەن 20 ن بار ايدى . بو وقتىن قاندا ئايتىپ قالمۇ - آرقا بىر ، جنوره و لوزان بىرلىمىنى كزودوق . سوقۇشنى كېيىنكى ايسوپچىرەنى بىر آز تونرمانچى بولدى .

بو يىردە كوزىگە چالغان بىر نەچە نىر توپراق ئارلىقىدىور . ايسوپچىرەنىڭ احوالى ، اونى باشقىلارنىڭ توپراندا مەن ياسىپ باشقا مېچور قىلىشنىڭ نىققا . اوز توپراغىنى بىوك اولچىمىدە بولاندىوروشقا ، ايشلىمى چقارش ايش بىنى تولوقلاشقا زورلاغاندىور . اس چىرەدە جىان سۇيىمى بىك بىر كىمەك . ايشچىنى ساعىتدە اڭ آز 250 فۇ ش اداور و كوندە اڭ آز بىتى سا ايشلەيدور . مەن نىرسە قىمەت ، امما نىرسەنىڭ كوزىلى و ياخشىسى بو بو بو مەملىكەت ، سەئەتنى غەمەلەشتور . ادبىياتدا تراژىك روحلىق بىر وچىرەن بلەن اوچراخماق مەكەن امەس . ايسوپچىرەنىڭ تېپىمەت كوزىللىكى دىئا رېستىنلارنى اوزىگە ئارتىش بلەن قان قان ، باشلايدىدا بىضى كىمىلەرگە قان بى چوتقور بىر آرزو اوپقان . اوز تەخسىمىنى توكەتكەنلەر با زىرائەتچى ، اورمان مەنەسى بولادور ، يا بولماسا دوق .

تېپىمەت ئىملا لارنى بىر نى ئالايىور . قورلوش ، ياغاش ، توشونوش بلەن دىئاغا خىققىچىق اورنەكى بولغان بو مەملىكەدە خانىزىلارنىڭ تاووش بېرىش حقى يوق . بو مەملىكەتنى بىك تونويدورغان بىر دوستىم ، بىر ايسوپچىرە لىكەنك لىقىغە گە اوغاشلىش شو سوزنى سوزلەگەنلىكى نى مانا ئالدىنى : خانىزىلارمىز ، سوز لارمىز چىققايدورغانلىقىمىزنى ياخشى بىلگەنلىكىمىز اوجون تاووش بېرىش حقىنى قوللانمىش بىزگە بىرىشە شىكلا مەنەگەندور .

ايسوپچىرەدە خانىزىلار ئانئەك ارئە گەن ساعىتىمىز ، كېچىنىڭ ئىچ ساعىتلەرىگە چە ايشلەيدورلەر . ار كەكلىر ، كوچىنى اڭ آغىر ايشلەرگە بىرگەن . خانىزىلار او نكەن نىيەك ايشلەردە ، آشخانىدە ، قەوۋە خانىدە پوچتا خانىدە ، ماگانىتلاردا ايش لەيدور . ساعىتچىلىككە بىشكەكلى بولماي دىورغان بىر اىچىلىككە بىتىب بارغان بو كېچىك دولتىك ، ساعىتكە اوغاشلىش ايش لەمەيدورغان مېچ طرفى يوق . ايسوپچىرەلىكەم كوز پىل ئاپادور ، ياخشى با شاپىبور ، مادى نىرسەلەرگە ائىمىت بىرەدور . امما ، مادى بولغان نىرسەلەرگە بونىناق ائىمىت بېرىش ، اونىڭ كوچلىك بىر دىن توغۇسىمىنى سانلاشقا مېچ توسقون بولماغان . يەكشەنبە كونلەرى كلىسەگە بار ماغزچى يوق دېگەندەك .

ايسوپچىرەدە اوج كوننىك كىرىشىدىن كېيىن انتىرلاكنىڭ كىلىق . شىرىن بىر قىشلاق ، قانارمۇ - قانار اونەللەر . بو بىرگە يازنى اونكوزوش اوجون كودىراق آمېرىكالىقلار كىلەدور . ايسوپچىرەنىڭ مەن قانداق بىرگە اوغاشلىش بو بىرى مەن ئاپ - باشىل ، كوزىگە اوچراغاندا بىر يىشلى ، بىر پارچە توپا رنگىنى كورگە لى بولمايدور . هوا دائىم دېگەندەك با دىم آچىق ، سىم - سىم - سىم آرا لاش بىر پامشور باغماى توممايدور . پەنئولارمىزدىن ايرىلمادوق . بو بىرلەردە بىر مەنەجە قاندىدىن كېيىن ، قانداق بەل خاى سوزلەپلى - بىر آز اوزىمىزنىڭ صحە رالارىمىزنى و اونىڭ ائىمىقىنى اىزە دوق .

اىچكى سوقۇش جىبەھسىيە

ياقى دەلى (4 - مە) كورمىست عىسكەرلىرى خوانجۇدىن جنوبقا قانان ايلارگىلەمەكەندەدور . مەركىزنىڭ هوا كوچلا رى قەلئەتدەدور . كورمىستلارنىڭ شا ؟ خەبەرگە قىلادورغان مەجمۇمىغا قانئىقى ضر بىر مەكەندەدور .

كورمىستلار خەتەن اولكەسىيە مەن كز قولىدا قانغان رايونلارغا غەمۇمى مەجمۇمغا باشلايدى .

(4 - مە)

بىر اھىد

آنقىرە (4 - مە) ماى جىساق - مالىك شىماننىڭ بىرلىن مەخەسسەمىنى يوق او تېشى مانا كورمىنىڭ نىقەسەمىنى موسكوا غا بىلىدورولگەن ايدى . بوگون جواب قايتىشىنىڭ اھىدى باردور . بو مانا كورمىن سىياسىنى اورونلار خىلق مەسلىتلەرنىڭ زورمال حالىغا قايتىشىنى اھىد قىلماقە دادور .

(4 - مە)

لوزان كونفرانسىيىدا

دەلى (4 - مە) لوزان كونفران نىسدا بويدىلەر خانە ويران بولوب قا چىب كىتكەن عربلەرنىڭ قايتىپ كىلىشىنى قىبول قىلدى لىكىن قاچىپ كىتكەنلەرنىڭ مەھەسسەمىنى ايمەس يارمىنى قىبول قىلالە شۇنى ائىتېب تورماندادور .

يەھودى دولتىيە

آنقىرە (20 - مە) يەھودى دو لتى اھىيە ايشىزم مەجر كورمىيىپ كىد كەنلىك قانئىقى بىر اقتصادى بىرلەن بولدى . بىر طرفىن يەھودى حكومىتى اقتصادى قىيىنچىلىق ئوزىدىن عىسكەرنى پوشتاشقا باشلاغانلىقىن بو بىرلەن آرنە ماقىدادور .

سورىيە خارچىيە وزىرى

بىدئاندا

آنقىرە (4 - مە) سورىيە خارچىيە وزىرى امىر عابىل ارسلان سورىيە - عراق مەسلىمىنى ياخشىلاماق اوجون بەئزىدا بارى و اويرىدە خارچىيە وزىر فاضل جەئالى بلەن مەناكەرە قىلماقتادور . لىبىل باش وزىرى رىياض الصالح بو گون قانەرەن بەئزىدا حەركەت قىلدى .

== اق زامانلار مەلەكسىدە ==

№30

يېزىقلار، اىشچىلار، كاسىپلار

سەلمان... يېقۇدە قېزىقىنىپ ياتاسۇز لەر! بونىڭ قايسى مەنىسى بولغانلىقىنى اورگۇنۇشنى نېمە قىچار؟ بېچارە آدم! آغىر بىر خۇلق قىلغان. شوغۇلاشقا يەنە ئوز - ئوزىگە آغىر بىر جىزا بىرگەن. ئوز مەرجۇمىتىنى بىر يۈزىدىن بەنە ئوز قولى بىلەن ئېلىپ تاشلاغاندۇر. بونىڭ سەمىنى نىمىشكە تىكرار قىلالى: بۇ بىر دە مەم باشقا بىر نەرسە بار. بىر اۋىلاپى: قۇقۇلغا ئاستىدالارغا ايگە بىر آدم. بىۈك بىر ئىقلى ۷۰۰ ئادىر كەڭ مەلۇمات، پارلاق بىر ادبى قەلبىت... و نېچچە؟ ذۇق و سەفاغا توشكۇن، قىمار باز و اصرافخور، سەفج، قەلبىنى ائىچارىگە بىرگەن، ئوز عرقىغا مەنەت قىلغان بىر اخلاسىز... ھالبۇكە بو آدم موافق بىر تەربىيە كورگەن بولسا ائىدى و باشلىغۇدا خاق كەلمەنىڭ عەقلىنى و كۆلىمىنى تونۇشتورماقنى تەرغۇلغۇچىنى ذوقنىڭ، ھىيائىنى اصراف قىلىش ذوقىدىن ھەم عالىق ايگەنلىكى بەلدورۇلگەن بولسا ائىدى بو آدم ئوز مەنىنى آراسىدا بىر مەنەت ھوراش بولا آتۇر ائىدى.

دارالقۇنۇدىن چىققان، عالم بولغان، ادبىيەتنى ياققان، ھۆكۈمەت مەركىزىدە اۈسكەن، يەنە نېمە اىستەنسىز؟ بوندا غى آدم بولماسا ھېچ مەكتىپى، كىتابى بولماغان. ھىيائىنىڭ كۆزى، كۆزى سەۋىيەنىڭ، اڭ انتظامى بولۇشى اوچۇن نېمەلەر قىلىشى لازىم ايگەنلىكى توغرا - سىدا ھېچ بىر سوز اىشتىلمەكەن بىر ھەردە يىتىكەن جۇم خۇلقىنى نېمە كۆتكە لى بولادۇر؟ مەيۈنلارچە خاق بىندە فەكرە و اخلاقدا چىرىپ كىتىپ بارادۇر دە ھېچ كىشى بو ضررىنى ھەس ئەنە - نۇر ھەر كىشىڭ باشى آلانغان يا بولسا ھەر كىشى بو ضررگە كۆنۈپ كەتكەن دە شوغۇلاشقا مۇنى تەبىئىي بىر ھال تەب بېلەدۇر. قەت بو شۇنداق بولغانمۇ؟ مەيۈنلارچە انسان توغۇلدۇر: چوقۇم قور بىر سەلت اېھىدە باشلىپور و او لەمۇر بو شۇنداق بولغانمۇ؟ ائىچىلە رەبە كۆپلەگەن غەنلار بولغان مەيۈنلار

چە انسان، جۈۋانلار دەك مول و نادان قەلب بىلەن ئادۇر. مەيۈنلارچە كىچىك ائىنلە رېگىز روھىن قوبال، ظالم و شەۋقەتپەرس دۇر. بو ھەم شۇنداق بولغانمۇ؟ « ھەنە شۇنداق بولغۇ! » دەپ ھوزلەرچە قەننەم تىكرارلانغان بىرگىچ سوز لەرەن اۋىلما سەز لەر؟ سەلماننىڭ نۇقلارى بو كەسكە بىر ھەم نەرسەگە يەتەدۇر: نەدەير و تەبىئە لەرى اڭ اۋىشوق و بالقاۋ عەقلىنى اۋىشادۇر ئادۇر: قەلبەرگە يالقۇن و ائىزنى كى ساجادۇر.

دوقتۇرلار، يېزا پائاسلارى، باشلانغۇچ مەكتەپ مەلەملەرى ھۆكۈمەت مەدۇر لارى ھەر ئورۇنك بەلگەردەكى خاق كەنلە سىنىڭ ھىيائىنى تەكشۈرۈشكە كرىشىدەلەر. غەزەلەردە، مەجمۇعەلەردە و آيرىم - آيرىم رەنم كىتابلاردا مەلئەك ھىيائىغا دائىر يازۇ لار باسلىشقا باشلاى.

بولۇپمۇ ايكى كىتاب كۆپراق دقت نەزەرنى جەلپ قىلىدە. بولارنىڭ بىرسى بىر يېزا ھۆكۈمەتنىڭ خاۋەرلەرى، يەنە بىرى بولسا بىر يېزا پائازىنىڭ نوتلارى غەۋدەلىق كىتابلاردۇر.

بو ايكى كىتاب مەجمۇعەن عالمىدە بىر بۇرۇننىڭ چىقىشىغا سەبب بولدى. بەزىلەرى بو كىتابلارنى بىك ياقىتۇرلار كۆلگەرگەچە بو كەسكەلەر و تەنقىدلەردە شۇنداق دەر ائىدى:

- مەن اوچۇن قەلبى آچىشقان و اۋقۇشنى، بارىشنى بىلگەن ھەر آدم بو كىتابلارنى اۋقۇشى لازىم. بو كىتابلار كورلارنىڭ كوزلەرنى آچار. روھى ھەم شە كورلاشېپ قالغان بىر كىشى بو كىتاب لارنى اۋقۇغاندا اۋىلغانىدىن قېزىپ بارا باشقا بۇر بولۇك انسانلار بولسا بو كىتابلارغا بىك پامان آچىچىلار و بازۇچىلارنىڭ اۋستىگە اۋق ياقىدۇرلار ائىدى. بولار ھەم تەنقىدلەردە شۇنداق دەر ائىدى:

- ھەر ايكى كىتابدا فەن مەنى تەب قەب قىلىنغاندۇر. بو كىتابلار يالغان بىلەن تولغان. بو تەنقىدلەردە بوياقلار افراد

دەردە قۇبۇلاشتۇرۇلغان و ھەر نەرسە مەلەك بىر سۈرۈدە كورسەتەلەپ، كارە كاتۇر ھالىغا آيلانغان.

بو كىتاب ھەقىقەت قىلغۇن بىرچە تەب قەب ھەقىقەتكە بولەنكەندۇر. غەلەننىڭ چوقۇم بىر قەسەمنى مەن مەھەمىنى خۇلا ۲۰۰۰ لار و « مەلئەك بوزۇق، ئوزۇك بولسۇن ھەر نەرسەنى مەھەم قىلىشى لازىم! » دېگەنلەر قىلار ائىدى. اولار ھەم رادىكى تۈگە قۇشۇدەك، ائىدىكى خۇل نى كورمەسلىك اوچۇن باشلارنى بىلەن نەك ائىچىگە تەنقاد و باشلارى قۇمەن چىقارغاندا آچىچىلار ئادۇر.

ھەر ايكىلا كىتابنىڭ يازۇچىلارى فەن لەرنىڭ يوقارى صەنق خەلقىغا قارشى آۋارلارى يەتكەنچە وانىرلار ائىدى:

اۋىقەننىڭ! مەلئەكلىرىڭنى قۇتقۇ زوش اوچۇن ائىش باشىغا اۋىتىكۇر. مەلئەك كىتىمىز آھالىسىدىن تۇرتدە اوچىتىكۇر با شى ياتقان- تۇرمۇشنى كۆپ مەدەشۇر. يېزىقلار و ائىشچىلار اولۇپ پائادۇر. روھدا و بىندە عاجزلاشېپ ياتادۇر. ائىدارلىق مەرجەرلەرنى بولغان دوق تۇر بىلەن پائاس كىتابلارغا اۋىسۇرما نەرسەلەر يازماغان و باخۇد سەيگىلەرنى تەنقىق قىلىش اوچۇن مەلئەلەرنى يازۇر بىر طرفلەمكە تەكشۈرگەندۇر. بولار يالغۇز اۋىلەرى اولتۇرۇشلىق كەن مەكى خۇلقنىڭ تۇرمۇشىنى قەدەم - قەدەم تەنقىق قىلىپ كۆرگەنلەرنىلا تەسۋىر قىلغاندۇرلار. انساننى قۇرۇتۇرۇغان بو تەسۋىرلەرنى اۋقۇغانلار:

- بىر بارىم مەيۈن قۇرۇشۇمۇنىڭ بۇنداق بىر ھىيائىغا باشلىشقا قانداق چەتلايدۇ؟ دېيىشە ائىدى. كىتابنى اۋقۇغاندا دەشتكە توشكەن باشقا بىر بولۇم كىشىلەر - غەب! انسانلار بو تۇرمۇشقا قانداق چىدەشەنۇر؟ بولار غەزەلەر گروھى مەنەدۇر، يا بولماسا ايكى آفاقلىق جۈۋانلارمۇدۇر؟ بو ھىيائى دىنىنى مەن « جەننەت » دە تەسۋىرلەگەن ھىيائىدىن مەن مەشۇقەتلىكۇر. دىننىڭ جەننەتدە انسانلار كىشى بولغۇشقا بو غەبىنى كورەدۇر ائىدى فقط بو يەردەكى انسانلارنىڭ كىشى نېمەش نېھەت ئاننىڭ جەننەت باشىن آخراغىمۇز داھىيەنە اۋىشۇرۇلغان بىر ادبى ئىشۇرۇلغان بو يەردە بولسا ئەمەك بىر نەش، بىر خۇلق، بىر شەنەت باردۇر. (دۇمەن بار) س

مدبرا ميسى الب تكين
باش مبررا م ۱۰۰۰ يېتھا

بز خلقچيمز

بز ملتچيمز

بز انسانيچيمز

عرقيمز توركدور
دنييمز اسلامدور
يورثيمز توركستاندور

يد ناملاز قارشيمسدا بز

دوستلوق و دوشهمنلق هستلهسي

بژده «دوشمان، دوشمالوق» كاه،
سي قوللانملاسامو «فارشي، فارشياق»
زهبيري بار. مثلا «خطايضا فارشي، او
روسقا فارشي». بوهم «دوشمن» كه
سينگ ايكنچي بئوروي.

هم دنيا توركلرېني. بولمشتوروش او
چون جريان قيلمابور. فقط آزالغان
باشلايمز شوتهور ملاحظهني ساقلاي
كلري.

بژنگ دوشمانلق نقطهلهريمز طبيعي
بوق ايمهسور. استبداد ره بيميكه قار
شي بولماتيمز دهك ملي و وطني منفعله
ريمز كه بولغان توقونوشلازا هم قار
شي دورمز. زانن ملي آزادلق حركت
اريدن مقصد ملي منفعتني محافظه قلا
ماقتور. اوز حركلېمز. اوز حقلرېمز
اوز بارلقېمز و اوز فكلرېمز بژنگ بفر
ملي منفعتلرېمز دور. اگر مرقانداق بر
ناشقي كوچ بژنگ حركلېمزي بو عما
چي بولسا، حقيمزه فارشي تعرضا
بولسا، ملي بارلقېمزي آياق استني قه
ايب مرقانداق بر قاريمزه ويا مكلو
ره مرقه مداخله بولسا شهبه مرقه او
نوپكه قارشني بو تون بزملانگ بريه كن
قول و بريمان باش چيقاريشي طبيعي
بر حركتور.

بو حك ويا بو بدنام برچه زمان
ملتچيلر كه سوالماقچي بولدي. حقيقتده
هم اوروسقا، هم خطايضا قارشيمو اب-
سوق؟ بوگون بو تون دنيا دوشمالقني
فورل كوچيها سويينيپ كورسه نيپ ياز
قان برچاغدا بره بسودوك ملنكه قار
شي نييمهز بلن ونيمه مرقه سويينيپ
دوشماللق قبالا لامز! كورونوب يا
دور كه؛ مظلوم بزملانگ ببولي ابكي
ويا اوچ فونكه، ايچكي وئاناقق كوچ
لمر كه فارشي چيقشني هچ بر او فزون
حركت ايمهسور. بولوبو بز اوچور!
چونكه بو تون ملنلك معنوي و مادي
فونيني مفعول قايب يانقان يلفوز بر
گينه مسئله بار. او بولسا هم استبداد
نوزومي. بوگون استبداد نوزومي آغ
نورولملي توروب بو تون بزملانگه قار
شني چيقش اخمقلق قايلاندور. بيلمز
كه بو تون بر ملتني مستبد ويا مستم
كه چي دنيا المايمز. و حالدا استبداد تو
زوميني اغشوروش اوچون بزملانتني بو
قائيش ويا او قا دوشمان بولوش مطلقا
لازم ايمهسور.

دوروست بزملاچيمز، بز توركچيمز
خودي ملي آزادلق حركتمز بورنمزا
خاص بولغايندهك، بو فكر چريابيمز هم
بالغوز شرقى توركستان دائره سيده دور.
بژنگ ملي آزادلق حركتمز دنيا ملتله بر
شي قونقاريش اوچون وجودقا چقان
ايمس. خودي شوينكه دهك ملتچيلكېمز

غانبور. تورغوريشي سهويت سوسالستك
جمهوريه تلمر بولكي داخلېدا بورگوزولا
مه كده بولغان هر رزم، هر بربوگاندا و
هر سياستكه خوشنا ارچيلاق بائيمه بدمن
دوستانه كوز بلن قاريمز. فقط باش
قالارنكمو توركستان ايمده بولوب ياز
قان مرقانداق كورمش، مرقانداق مة
كورده. و مرقانداق بر بربو بانغا مداخله بولا
حاصلقيني او تا دوشمان كوزي بلن
قاراماسلقيني استه بيمز وابسته كوز دور.
بوگونه قدر سويت روسيه توركستان
غا قارانا علاقمز ايكنه نكيني اعلان قه
لب كلدي و كلگوسيموز. او حالدا، يه
نني سويت روسيه بژنگ هر حركتيمز
بلن علاقه دار بولعاسا بركي مظلوم بر
ملنلك ويا مظلوم ملتچيلر نك فارشيلق
كورسه نيشي عييا قيلمادور؟ اصل م
نله اوزلرېني ساويت طرفداري قايب
كورسه نيپ، او تا دا رول اوئانماق ايس
تمه وچيلر ده دور.

دوستلوق باشقا، دوشمانلق باشقا.
حركت ايزله قن مرملا بالغوز مظلومغا
قارشني كوريشني لازم. بوئي بك ياخ
شي بيلگوبچيلر دن بورمز. بوگون بوزو
مرزه چايلانما ناسواول قارالار، «خطاي
غا قارش، روسقا قارش» ديگن بد
ناملاز آزادا برسايي غلغله چيقاريش
من باشقا بر رول اوئانالماس. بعضي
الدير اكلر لار نك ابتقاديهك ملتچيلك
بز اوچون برفالي هم ايمهسور.
بو تورك اوردوسز انعام و بدنام قار
شيمسيدا سكرن قايش دهك هچ قانداق
عاب چابلق برفقور. زانن بر - بره
حزني تپلاش - بر - بريمز بلن بو
غوشش ارفاسيدا شو كونلر كه
قالما دو قمو

تۈركىيەدە ايشلەنگەن

اۈچقۇلار

انقره (5 - مای) تۈركىيەنىڭ اوز فۇرېكاسىدىن ياسال چىققان اۈچقۇلار رىشا مصر حكومتى خىردار بولدى و فزانسوز مخصصلارى كوپ تىقدىرلەدى.

انقره (6 - مای) تۈركىيە مار شال پلاننى بويىچە دەمالچىلىق ماشىنا لارىدىن بو بىل 700 دانە تىرانسور و باشقا ماشىنلاردىن 5000 دانە كىگەنلىكىنى زراعت وزىرى سوزلەدى.

+x(8)x+

يونان كۈمۈنستىلارنىڭ

نىكلىشى

لوندون (5 - مای) يونان كۈمۈنست پارتىزانلارى بىرلەشكەن ملتەلەر مجالىسىگە يونان حكومتى بلەن صاچ قىلمىش نىكلىشىنى بىرگەن اېمىش. يونان حكومتىنىڭ بىر سوزجىسى « موندانق بىر نىكلىشىنى قبول اېتماسلىقىنى و غا صىلەر بلەن سوزلەشنىڭ حكومت شۇر قىگە اۈيغۇن اېمەسلىكىنى » سوزلەدى.

تۈركلەك ھىسئەلەر

تۈركىيە و يونان حكومتلىرىنىڭ اۈرۈپا كۈنسىيىگە ائضا بولوشلارى پىرۈسپ ائىبارى اېلە قىرالاھىدى. لائىن ھىملى صورتدە قانداشماقى كېتىراق بولماقچىدۇر.

آنقره (5 - مای) يەۋدى دولتىنى بىرلەشكەن ملتەلەر مجلسىگە ائىضالقا قىلماقچىلىقىنى سىياسى قۈمىسىنى مەنكەرە قىلىشقا قىرار بەردى.

اۈخ وروش

غزەمەننىڭ كۈنلەك نىشىنى مەن سىقى باھن اېۋنە بىلەن بىر از اۈشۈرۈشقا مەجبۇر بولدىق.

يونان كېيىن غزەمەننىڭ ھەر اېلقى 50 مىليارد بولۇپ چىككە پۈشنا ھىقى قوشۇلادۇر. بۇنىڭ بۇرۇن مەشتىرى بولغان اۈفەرغۇچىلار بىزنىڭ اېۋنە مەلدىنى قىسقارتىلمايدۇر.

خەلقىمىزنىڭ كۈندەلك « ارك » غزەمەن سىگە يازىلىش بلەن دىنيا ھۈدۇد لارىدىن ۈقىنى - ۈقىنى بلەن خېردار بولۇپ تۈرۈشىنى سورايمىز.

اچكى و تاشقى خېرلەر

(5 نچۈ 6 نچى مای راپىئو خېرلەردىن)

جىياڭ كەيشى فۈرەوزا پاى تىختىدە

كابول (5 - مای) شائىخى مەھمۇد قوماندانى جاشۇتقا بىر تۈمەن بىلەن عىسكەر اېيىردى. جاشۇتقا ئانتىق سۈكۈمۈنست قۈنلەرى خۈاھجۈنلەك

*** (5) ***

انگلىز حكۈمىتىنىڭ قىرارى

پاىى دەملى (5 - مای) انگلىز حكومتى ئانگلىنىڭ المېدا پاكىزىدا قىلغان كېمەسىنى قۇتقۇزۇپ اېب چىقىش اۈچۈن چىن كۈمۈنستلارى بلەن

*** (5) ***

بېرلىن تىخاسىرىسىگە دائىر

كابول (5 - مای) ئونوگۈن ئۈرۈقدە تۈرت بىرەك دولت وكىللىرى بېرلىن تىخاسىرىسىنى اېب تاشلاش ھەققىدە فېكر بىرلەشكەن كەلدى. بايان كۈن اېچىدە بېرلىن تىخاسىرىسى و غەربى المانىيەنىڭ ساۋىت بېلەنكى نىجارتىنى تۈسلىش اېشلەرى بىر ۈتدە اېب تاشلاش قوشۇمىدۇر.

بېرلىن تىخاسىرىسىنى يىق ايتىش قىرارى بۈگۈن تۈرت بىرەك دولت مەركەزى ئىدىيىنى نامە بلەن اعلان قىلىدى. بۇ ازار مەزمۇنى شۇدۇر: « ساۋىتلەر غەربى و شەرقى بېرلىن اراسىدا قۇيغان

*** (5) ***

اېكى ارادا بىر ائىلاشا

لوندون (6 - مای) اېندونىزا و ھوللاندا وكىللىرى اراسىدا بىر ائىلاشا قىلما بولدى. بۇ ائىلاشا ھوللاندا، كېچۈاكرنا شەرى (جەھۇرىيەتلەرنىڭ

*** (5) ***

يەنە ھىسئەكلەر ھىقىدە

كابول (5 - مای) اېنابىيە مەستەملىكەلىرى ھىقىدە ارتىزىنا وكىلى ھىجىستانقا قوشۇلۇشنى تىلپ قىلدى لائىن ائەرىيەككا دولتەرنىڭ وكىللىرى بۇ مەستەملىكە

چى

== اق زامانلار مەلئىدە ==

1931

مەلئىتىڭ ساغلىقىنى ساقلاغان ھوقۇقور

«بىر بىزا ھكىمىنىڭ خاھىشلىرى»
 عنوانى ئىزنىڭ يازۇچىسى باشقا كىتەپ
 كىتەپنىڭ ئىككى كۈنىنى باشلاپ نۇسخا
 رېتىنى قويماق. طبىب فاكولتەتىنىڭ قانداق
 تۈگەتكەنلىكىنى، بىرلىك مائۇرىتلىرىگە قانداق
 ئىناق مەقسەت بىلەن كىرگەنلىكىنى ئاڭلانماق.
 تاللىق ئوزۇنغا بىك يار بولماغان. بالىلىق
 نى و باشلىق بىللىرىنى ئىحتىياج و يوق
 سىزلىق ئىچىدە ئۆتكۈزگەن. بىر كىچىك
 قىشلاقدا ئۆز كىيىمى بىلەن مەشغۇل بولۇپ
 ھۆججى بىر موزدۇننىڭ اوغلى ئىكەن.

اوينىڭ ئىچىنى اوڭرەسىدىن بىرگەچە ئىس
 قاپلار. ھەر كىشىنىڭ كۈزلىرى باش
 ھىزار و بو ئىس ئۈنۈمىدىن ھەستە -
 ھەستە چىقار ئىكەن. ئىچكىرىدە اولتۇر
 غاڭلارنىڭ اوست. باشى اسلاشەپ كىتكەن.
 بىزلىقلار مەيشە بىرلا كېيىم بىلەن
 باشلىرى تاماق ئېر و ياتلا ئىكەن، بىلا
 لارچە مۇنجا بوزىنى كورمەس ئىكەن.
 كىر يوقى عادت بولماغانلىقىدىن اوست،
 باشلىرىنى پەت قاپلاش كىتەر ئىكەن.

بىزلىقلار ئراخومىدىن غىدايلانار،
 كىرپاق سوغۇق ئىگەر و بونىڭ ئارقىسى
 دا سىل بولار ئىكەن.
 قودوقلارنى، تھارت خانەلەرنىڭ بانى
 دا بولۇپ، سولارى مكرۇپلوق بولغان
 لىقىدىن ئىق كىشىنىڭ آيلىق اوزولمەس
 ئىكەن.

باللار آراسىدا اىچ سورش، دىق
 تىرە، قىزىل و چىچەك كىشىلىرى ھىكم
 سورەر، مېتلاغان باللار كىچىك باشىدا
 اولۇ كىتەر ئىكەن. مات آرقاغا كىتىپ
 بازادور ئاچار باقىلىپ پاتادور. بونىڭ اوست
 تىگە قىنىلەر اولەدورغاندەك عراق ئىچىدە
 شەدور. ساغۇ و ئىلىسزەر، كورلار،
 افساق، چولاقلار، ھورونلار كۆپ.
 ھوقۇقور بىر بىزانى شونداق تىق
 بۇرۇلدىدور.

- بىر بىزاغا كىرەسە ئىتمەك قورقۇ
 سى كىلەر. ئىسان اوزىدىن، اطرافىدىن،
 جەمئىيەتتىن، مەدەنىي ئىگەن نەرسەدىن اوبو
 لار. اوبىلانمىن: بو يردىن اوزاق و عا
 لى بىر بىرە تىمانلار، كونسىرتلار،
 مەجرلەر، سەنئەتكارلار، پارلامنتو، علملەر
 آكادىمىسى و باشقالار بار. بو بىرە بول
 سا مەلىونلارچە خلىق جەننى بىرھىتانلىك
 ئىچىدە پاتىپ كىتىپ پاتادور.

مىلا بىر بىزا اوبىگە كورەسەن،
 اوج بالا قوروق ئۇپا اوستىدە قىزىل
 كىيىدىن پاتادور. اولارنىڭ اوتتوراسىدا
 آناسى ئوغۇش اوچون تولغاق يەپ قى
 نالادور. مەت بولغان آنا بىر بولۇسا
 اولتورادور.
 مىلا اوكا:

تاللىق ھەر كىشىگە كۈلمەگەنلىكىنى
 بىلش بىلەن بىرلەر بىرلىك مائۇرىيەدە كور
 گەن نىرسەلەردىن اونى قورقۇنچ باسىپ
 آلقان. اوزىنىڭ ھىقىقت عالمىدە بولماي
 قورقۇنچ بىر ئوش كورۇپ باققانلىقىنى
 ظن قىلغان. دەستلەپ كورگەنلەرى اوكا
 ئارىخىن بورونقى دورلەرنى، انسانلار
 نىڭ مەھارەتدە باشاغان زامانلارنى آس
 مەكەن.
 عىجا، مە مەلئىتىڭ اڭ پامان بىرە
 گە ئوشوب قالدومۇ؟ بىر اوبىلىنىشقا
 باشلاغان. اطرافداكى قىشلاقلارنى آيلان
 سا، اوبىدە ھە عىنىنى ھالارغا اوچراش
 قان. ھىتى بعضى ئىرلەردەكى اھالىنىڭ
 اوز مەلئەسىدىن ھە پامان ئىكەنلىكىنى
 كورگەن.

تىگى ئاشلىق بولغان بىرلەردە غايت
 قوبال ئىشلەنگەن و بىر - بىرى اوستىدە
 كە بىمىلغان ئاشلار خلىققە مەكەن بولار
 ئىكەن. ئىشىكىلەر پىست و پىچەرلەرى
 ئىتىك ئىكەن. ئىچىكىلەرى بىك عاجز بول
 ھانلىقىدىن، شوبىرغان و قار كىرەر، پام
 شور ياققان وقتلەردە اوبىلەردىن پامغور
 ئامچەلار ئىكەن.

بو بىرە ئىتىك كىم، پەنجەرە خەتەپ
 نى كورگۈچى ئوشۇكىكە باغلىق كىلغان با
 پەشتورولغان، يا بولماسا مەتە چاپلاز
 ئاندور. كۈمى - كۈمى ئىرە ھە تارتىپ
 ئلاور. بولونلى ئىچىق قىلغان پەنجەرە
 ئوشۇكلەرى ھە اوچرايدور. باغۇز اوب
 نىڭ بىر بولۇپدا تاش و ئوپان باسلا
 ھان بىر اوچاق بولۇپ، اوت ياقىلغاندا

- اوبىلەمەست ھى؟ اوبىدە بىر
 مۇنچە فلاكت تورۇلوق يەنە مەت بو
 لوب اسان! دىگۈچىك بولساڭز بو
 شولداغان بىر آواز بىلەن شو جواپنى
 الاسز:

- «بولماسا» سەن ھە بو بىرە او
 تورۇپ باق! باغۇز مەت بولۇش بىلەن
 قالماسىن، اوزىڭ اوستىگە بوغۇلوب
 سەن. بىزنىڭ كۈنىمىزگە ئىت چىدىماس.

باشقا بىر اوبىدە باشقا بىر سىفالز
 مەنظرەسى: ئانا اوبىكە كىشىنىڭ آخىرىنى
 باشقۇچىغا كىلگەن، قان تۈركۈمدور. باش
 ئىق باشتوقىدىن كۈنۈرە المايدور. ئانا
 ئىق كىشىگە توتۇلغان. بىر دەم قىپ
 زىب، بىر دەم تىتەرەيدور. ئىككىلا كىل،
 بىرگە سالتەنغان بىر بىر تىق كۈرپە اوستىدە
 پاتادور. كاروان - پاروان ھوق ئىككىسى
 نىڭ اوتتوراسىدا بىرى بىر باشلىق، يەنە
 بىرسى ئىككى باشلىق ئىككى بالا پاتادور.
 ئىككىسىلا بىرە جەنلىق سۈمكەككە اوخشايدۇ.
 خوشنلاردىن ھىچ قايسىسى، آغرىق
 لار بىلەن كارى بولمايدور. زادى بوئا
 كۈنۈپ كىتكەن. اوينىڭ ئىچىدە ھەر كىم
 اوز آغرىقلارنى بىلەن آوارە...

بىر ياقىن چىچەك، تىقكە اوخشا
 غان سارىق كىشىلەر پارتىلانغان ھەم
 ھۆكۈمەت اوزىگە ئىككى - اوج طىببى
 ھەدور. خاق بولسا بوئا ئىچىق پاتادور.
 - نەيشكە مونداق قىلاسەنەر؟ بالا
 لارنى دولاما لار. اولوب تۈگەشسۈن.
 آج انسانلارنىڭ سانى آزايدىغان بولادور.
 سەنلەر بىزنى، چوكلارنى ھالداكلار
 دېشەدور.

باردەم الماق و دولانماق اوچون
 نەمەسەن ھەر اوبىدىن كىل كەلەدور. قايسى
 بىرئىدە قىزىل يارلارى بار. بعضىسىنىڭ
 كۈزلىرى جىراھتەلەنگەن، بعضىسى بەز
 گەك بولغان.
 - انساننى مەت و قاغۇ باسادور.
 ئىك آخىرىدا ھەربىپ كىتىپ ھەسەن اوبىدە
 لاسز. لوگوساننىڭ بايىداكى مەستنىڭ دۈگە
 نىدەك، انساننىڭ با مەست بولغۇسى با
 بولماسا بوغۇلوب اولگۈسى كەلەدور.
 بو مەشادەلەرنى قىلغان ھوقۇقور،
 شەھەرەدە اولتورغان انسانلارغا، سىياسەت
 ھەملىرىگە، علم، سەنئەت اربابىغا و مەتبۇ
 عانچىلارغا شونداق خىطاب قىلامور:
 (ئۆلۈم بار)

عرقیمز تورکدور
تیتیمز اسلامدور
یورتیمز تورکستاندور

بیل 1949
مئی 10

مدیر: عیسی الب تکین
ناشر: محراب

13
1380
13

بز خلقیمز
بز ملتیمز
بز انسانیتیمز

آدریس: اوروجی وایقانلئای کچاسی اوی تومری 13
تلئان: مدیر اوبی و اداره خانئ: 26 تکراف 2222

مطبوعات و اونڭ خدمتی (مقاله)

بودین خبری بولمیشان مرفايداغ پر بولموسون دنيا دا يول تاپيب چقالمايپور.

بولمايتینی کورهمز، توکل دهب علم غا مسله انکه سياستکه سوونمهی قارغو لهرجه بير حرکت قلیبدیخان زمانلر کتیب فالدی. بوگون دونیادا نغده زور مدنیته که ایگه ملت لهر هم قوراللیق کو رهشکه بینا قورالی ایله ایش کورمکه ارقیدا فالغان محکوم عاجز ملت لهر هم اوز ازادلیق حرکتینی غزته چیلک، تش وایقانقا سوونوب الیب بارماقدا. غز ته چیلک تشویقانیق بر عجایب کوره دین چقان انسانلرنی بر جایغا اویوش تورغوجی قورال سور. اویاش شخص عداوت، شخصی منفعت ایله بر بیرگه زید حرکتده بولغان نازقانی انسانلرنی منفعت آستیغا اویوش تورغوجی بر ماگینتدو.

بورت نلک سیاسی وضعیتی آغربول سبو، اما استقبالی بهک پارلاق بولغان بوگونکتی کونلره، ملی آزادلیق حرکتی ارفاسندا بورگن ادهملرنلک تشویقی وظيفقلمری بارغانسری آغرا لاشماقداور. بووظیفقه، اتالیق ادهملر آره، آکسیر ادهم لمر کوب نوسالغه امر زور. برشراسط اچنده کتب بارماقدا تور.

آرك بوگونکیم کونگه قدر خلقمیز طرفدن بیک بارانیلیب اوقولغان د بولنگها زور محبت باغلاغان اویسی، موندین سولل اولارنلک محبت، یاردمی تیخیمو ارفا قلدیسینی میچ قانئاع کوچ نوسالماغو سق. منعیبلر اهر اوچون، ولدین - پلغا زمان نارایماقوا. عارالت پرورله اوچون ولدین پلغا زمان کهمکده تور. منعیبلر موندین سولل هولاشیب کوب دولانی - بتده

مطبوعات ملتی بولری بوزکی ملی، جانی، قانی، آزکی فالزیب بتکهن جها لت قارغولوق اچنده بولسینز قالغان مطلوم عاجز ملتی دنيا دا یوقانعی ساقلاب فالدیخان زوربر کوچدور. شول کوچنلک ساغلام نئالی بولغان آرك غزته سی بوگون اوستمده کی اقتصادی، سیاسی آغریلیقیا نسبتا آلدانک وظیفه له ری نلک نغدر زوراب کتیب بارغانلیقه. شول کوز الیدنا نوقوب کوزدولوق بو لوب چقیش مجبوریتینی اوستیگه آلدی. بورتیمزدا خلق میدایدا تورغان میچ بر اونڭ بویون تورفی آستیغا نوش میگن، مچ که مگ رعایه قیامالغان مرزا مان حقائق طرفینی قولدین بهره میگن خلق آراسیغا ملی آلك، ملی مئکوره نا رانقان بو آرك غزتمسی 2 - 3 بللیق عمرینی اطرافینی اوران آلمان جامل متعصبیلر اهلن کوره شده کون اونکوز دن متعصبیلر کوب جایلردا خلقتی آرك غزتمسینی اوقوشدین توسدی دوشون اوقغانلرنی نهید آستیغا آلدی. شونداغ بولسیمو، آرك هیچ سووب قالماسون یلدین پلغا ایشینی رواجلاندوردی

آرك غزتمسی بولسا، عاده تده کی غزتلر کی یالغوز غزته چیلک او چون چقاریلب یانئان برغزته ایمس بل کی بر انقلابی غزته تور. اوکته بر انقی لانی نلک یاسکارلک غزتمسینی کی بورت نلک ملی آزادلیق حرکتینلک بر تشویقی قو رالیبور. بوقورال موهه دین زور، همه دین اویغون، همه دین موهه دین بور. حق غزته، قارغومان نلک کوز بونور. حق غزته، بولسز قالغان مات نلک قیله نا مهسیدور. بو زمان عالم زمانی، مدنیت زمانی، مسلهک سیاست زمانی تور.

غزتمزنی کوندهلک چیقاریش مناسبتی ایله

«دک» غزتمس اونڭ قاتاق تیان، قوی ملی، دیسک قایمسی ایله همه قانئاق مانی معنوی قییمتقلارا قاراماسدن الکی باریم میدن بیرری شرفنک بیلر اوئی ایله خلقیمز اویچه با شاب کئنده دور. فزده سول کهمز نلک سیاسی مادی معارش، مدنیتن، اقتصادی حیاتی، دینی اخلاق و باشقا جهتلره دین احتیاجلاری ییلیدا خلقیمز اوچون کوب خدمتلر کورسقدی و کورسقدور.

«دک» غزتمسی خلق کوی ایله میدانغا چیته قان میر غزته بولغانلقتن او، اشما خلق اوچون ملت اوچون یورت اوچون سولرله دور. خلقتک شاد لقیش یازدم قیلا دور. خلقتک قابوسیغا سالم توتا دور. آرك همه قاچان خلقتن ایدیشنی کتبله دور. اوز خلق یلدن هر وقت هر جایدا بولماسن بویوروز او خلق یلدن قوراللی خلق یلدن اوله دور.

«دک» نلک یولیدور. میداندیدور، خالقده بیره چک وده سیدور.

«دک» ایزگومس ده بیلیمق یوقون اولکه خذ قیبه شونڭ نلک خلقتی و قسما دئالکتی اوز معیله یگه ملی خدمتلری ایله و دینک یازم بیلیمق شانلی قارغیلرک امانت قیلب کورسقدی. «دک» غزتمسی، ایزگ قورویچلاری خاندملری و ماتمک و مکانک اولره برکته نل قدر مسلماندار بو آری ایله زمان و ساتمک الک نازار دورا زده شو ییلیدا معاندللیکده اولارچه و آخیر عقیق هوشیه هن کاتمش قیربارچه حرکت قیلماسدن، ایزگی نلک خاندقان بیر وضعیتیه قیراق کورگوس ایله ارا قه قایدیسکیه نغمو بیریله ایزده همک تورماقدا دور. انک اوچونکی امله کئنده نلک دیمق 20 ییل اده میده قاتلق، اچیتق تاریخینی اوز باشیدن اده کورگن سیاسی تهریدک خلقتیمز بونن یورکلری ایلر و قسما قیللری ایله سیموه کده دور روحیمز قارو و قوت دوزمده دور.

«دک» غزتمسی قورولغان قارغیدین یاشلاب بولونگه قدر کون اولاب چیتب ندی، بونک بیر کون دیر سیاسی اقتصادی و قانور قییمتینی ایدی اولک اوستیگه قانئشیدن بیرری غزتمز اوچوق ییلارده دن باشقا، امامتغه غزتمزنی کوندلک قیلمیشیموز اوچون ارقامو - ارقا طیللر قورولغانلقتن بیز منعیبلر اوقوق ییلارمیز قاشیمسدا بو طیللر ده ایتشکه نلک بولمق، ادهک اوچون اولیگزده کی شوسان غزتمز یاشلاب نل قدر ملی و قانور قییمتینیله نلغا قالغان بولسقدی ادهم خلقتیمزک مادی و معنوی یاردمیگه سوبیت توروب غزتمق کونده کی قیلمی چیقاریشقا حومت قیلدوق ایشالله حره کتیمو میقتیلمو، استقبالییمو ایدیلیموز، یاردمسا دن خلقتیمز، عبرت خدمت بونن، ورکه داشاروچ راه نئسی بیزلیک کیله یاتقان خلقتیمزه «دک» نلک نغسی سائسز تشویقارمیزی وین ایتدور.

اولکە و شەر خبەرلەری

(چیش تۆرکستار اخباراتی و اولز مخابرەمەزن)

اوج تۆرک ۳۳* * * قرار

تۆرک اویغور اودیوشماسی اجرائیه تفتیش

هیئتله رینگ ۵ - سانلق مجلسی

5 نجی می ئونی کچ ساعت 5 ده مرکزى تۆرک اویغور مدنى آفارتیش اودیوشماسندا اجرائیه تفتیش هیئت له ضالارینگ 5 - سانلق مجلسی آچیلدی. مجلسکە ئاشلانغان مسئلهلەر اوستنده مذاکره بولونوب، توبتەدیجه قرار قیلیندی.

1 - چنگزخان حساسی اوستنده کلم چققان صنایع نقیسه مالکلهری عمر داملا وقتیهدهکی دفتره نسبتاً کلم چققار لاقسن، و ابراهیم توردی وقتیهدهکی دفتر بولساغالیقسن و بیر قسم نۆسه لەر ایلغا کتیب فالمالیقسن اولک اوس تیگه چنگزخان اودیوشمانی ناپشورون هاناندا، بو مالکلهر حقیقه بیر اساسلی دفتر حجت تونولماغانلاقسن بو مسئله

2 - چنگزخان اولتورماقی او - چون اوهوشمانلا کهه شهیدلکانکی بوش یرنی ساتیب الماق اوچون یازیلماغان خلقی عرضی توغورلوق اودیوشما، مسلمان سوداگرلەر جمعیتی، شهرک حکومت یرلرکه نکشوروب کوروب، افاق تاپیلاندا خلقه ساتیب بریلسون. یوقارقی قراردن سوک کچ ساعت 7 ده مجلس ئالیدی.

تونغان خلق قورولتایی بوگون اچیلدی

9 نجی می صیاحلین ساعت 10 اوروهچی مرکزی تونگان آفارتیش او یوشماسینگ چوگ سالونیدا تونگان خلق قورولتایی اچیلدی. برهان افندی، معاون رئیس محمد امین بک

10 نجی باش کاتب لیومولاچوون اشتراک اندی، و نطقلره بولوندی. قورولتا بنگ آچیلش مراسمی بیتکچ حاضر ق مجلسی آچیلب هیئت ریاست سالانئیب هر خیل قورولتاها عیلاقلی مسئلهلەر کورولمشور.

مال بازاری یه نه نه گونده قاتغان

شهریمزدکی مال بازارینی قسمه آدملر ساریغ خوتن کولسینگ جنوبی باشلایدیا قیلنسا ب قیلغان التماسی مالیه نظارتیدا تصدیقن اولمای یه

اولز اورنیدا قالمشور. مونداق بولغا دا اولاغز قاتناش قورالسز بولغان شهر آهالیباری اوچون انسان ایشلره ده اولتایی بولغوشیدور.

قومولدا کی پاختالارنگ شرفقه توشولوشی

تصدیق ایتمیلگن

اوزوندن بیرى قومولغا یشاب قلغان پاختالار حربیمه لازم بولادور دهب باشقا یرلرگه توشولمای قومولدا تو روب قالغان. قومول والی محکمهسی بو حقهده غربی شمال قوماندانلیقا حاضرچه بو پاختالار ساتیلب حربیمه دور

لارماق پاختالار کوز فصلیده قاپتا آلینه سا دهب التماس قیلغان. بو التماسی غربی شمال قوماندانلیقی طرفیدن تصدیقلانلقسن قومولدا بییشیلغان پاختالار حاضر شرق طرفلرگه توشولماغاندا

چین خبرلەری

چالغ گەبشی شائخه بیگه کلدی

شائخهیی اطرافیدا

چین مرکز عسکرلری شائخه ییدن 100 میل جنوبیدائی چاشیلک شهرینی عسکرى نقطه نظردین بوشاندی وکو مونستلار بوشهرگه کردی حکومت اوچ قوچلاری چاشیلک ساحه سیده کی کومونستلار اوستیکه قانئیق آقینلار قلدی. انقره - شائخه بنگلە تاشقی معله لهر بگه ایلگرلرکین کومونست هجوم بولیکى مر گز عسکر لرننگ قارشى تعرضى ننتجه سیده بویوک ضایعاناقا اوچراب چیکلیب قاپدی.

شام (7- می) شائخه ییدن 45 میل غریبه سکز ساعت داوام فلغان دهشتک سوقوشدین کیین کومونستلارنی مرکز عسکرلری آرقاغا قاپتوردی.

انقره - شائخه ییده بوگون تورن کو مونست جاسوسی اولتورولدی.

مرکز حکومت عسکرلری شائخه یه 55 میل شمال فریبسیده کومونست عسکرلرینی آرقاغا چکبلشکه مجبور قیلدی.

مارشال جیالگ می شی بوگون اوچ قوچ بلغن فورموزادین شائخه بیگه کلدی.

لی زولترین گویلیندن گواچو غا کلدی

(گواچو 8 - می) موقت ره ئس جمهر لی زولین بوگون نوش ساعت 11 ده گویلیندن گواچو غا کله مش. اداره باشلقلاری اوچقو استابو نیغا قدر استقبالی قیلغان. بوتون شهر اهالیلاری دولت بایراغینی آسایش بولی بلغن قارشى الخالق مظاہرتینی کور سه تگن. رئیس جمهور جیالگ گەبشی موقت رئیس جمهر لی زولرین ننگ 3 خیل نیلک فکرنی قبول قیلغان.

(باشی برنجی بتهه)

آوره چیلک نارتاسون، زاماننگ آرک غه فاراب یاقب باتقانینی کورسون. انسانا قالمیکمکلر انصافقا کلسون، بورت، ملت فایدسی اوچون چالشیب باتقان بو غزده اطرافقا اولغوشاییلی!

تاشقى خبرلەر

شوقى جنوبى اسيا اوروش حاضرلىقىدە

(۶- مای لوندون) آمريکا دىز قو ماندالملىقنىڭ اعلانىغا كورە، ۲ دانە غام بىيوت (ساحل محافظى) ۲ دانە كرواندر ۲ دانە زىرھلىق واپورلارنى انگېلىزلىرىنىڭ تىرپاق شوقى دىز مۇداپىئە غۇبىگە ايمە رىيلىگەن. غامبوتنىڭ بىر دانەسى بو...

۱۵ باش وزيرنىڭ كونسېيى

انقرە (۷- مای) آروپا كونسېيى (پىئانى) نىڭ ايكىنچى اچىلىشى اوغوست آيىدا بولماقچى بولدى. كويلىگەن سىيا ستىچىلەرنىڭ بىر بېرىشچە آروپا كونسېيى كىلەچەك آروپا مشترك پارلامېنتو انقرە (۷- مای) تورن خارچى زىرلەر كونسېرانسى ۲۸- مایدا توپلانماقچى بولدى. بو كونسېرانسى موفىقت بىلەن نىسنىڭ مېدانغا چىقىشىغا اھتمال باردور.

كونفرانسىدىن بويۇك اھتمال

نتىجىلەنسى ستالىن - ترومان، اتتلىق كوربىل توپلايىپ تورن بويۇكلەر كونسېرانسىنىڭ مېدانغا چىقىشىغا اھتمال باردور.

المانيەنىڭ قانۇن ئاساسى لايىھىسى

بىيوتنىڭ بىرلىنەكى سىھىتىلرى غەربى المانيە دولتىنىڭ قانۇن ئاساسى لايىھىسىنى ھازىرلاش اوچرىن دوشنبە كۈنى توپلانماقچىدور.

(شام ۰۰۰ مای) انگېلىز خارچە وزيرى بوگون اوچقۇچ بىلەن بىرلىگە باردى. اوچ غەرب عىسكىرى والىيلەرى وشەرلىك حكومت باشلىقى واشچىلەر وكيلىللىرى بىلەن سىھىت اوتىكوزمەكە دورا بىرلىن محاصرەسى چارشىنبە كۈنى زور قىلماقچى بولغانلىقىنى غەربى وشە رىق مەللەرى راسىيدا بوگونلەر دورغان قانۇننى واسطە لەرنىنى ويوللارنى ھا ضرلاماققا باشلاندى.

اسرائىل دولتىنى اعضا بولا المادى

انقرە - اسرائىل دولتىنىڭ بىرلىش مەنلەر مەجلىسىگە اعضا بولوشنى قوبۇل قىلىشقا بعضى دولتلەر غەرب قىلغان بولسامو، غەربلەر و پائەتتان و كىللىلەرنىڭ قارشىلىقى نىتىجەسىدە مەغلۇبىيەتكە اوچاردى.

محمد ظفر اللە خاننىڭ طلبى لوندون (۹- مای) پاكىستان خا جىيە وزىرى محمد ظفر اللە خان بىرلەر كەن مائىلەر سىياسى قورومىدا خىبىر ياد سەلمەشنى مىناكارە قىلماقنى طلبى قىلدى.

سورىيە - عراق ھىماسىيىتى لوندون (۸- مای) سورىيە خارچىيە وزيرى امير عادل آرسلان بەدادىن شاھ ھا قايتىپ سورىيە عراق مىناسىتىنىڭ دوسە تانە بىر ھالغا قايتقانلىقىنى بىلىدور.

گوزەل دوسىيىقا

(۷- مای فرانسىسكو) انگلترە، آمريكا، فرانسە، ساويت دولتىلەرنىڭ بىر لىن يوكسەك ماقاملارنى ۱۲۲ مای كۈنى قانۇنلارنى سودا ايشلارنى موزىن ۱۴ آى بورونقى ھالغا كىلتورمە، كە قار قىلغان. بۇنىڭ شوقى اوچون انگلترە، آمريكا، فرانسە ۳ دولت ما موزلارنى مەنۇر كۈننىڭ شوقىگە ائىكەن. زەل موسىقا نومۇرلەرى بىرەر ايكەن. ونىڭ اوچون اېلكتىرىك ھازىرلىقىغا كىرىش ھەكەدە،

تورلوك ھوادىلار

انقرە - سىياسى قومىيونلوقدا ايتالبا نىڭ اسكى مستەملىكلەرى مىسلىسىنى ھىج بىر قارارغا بارلىش مەمكىن بولماقچانلىقىدىن كەلچەك قورولانغا قالدورولدى. بو گون قومىيونىزىن ااسپاينە مىسلىسىنى مەزكۇرەگە ائىندى. اسپاينا بىلەن دولتلەر آراسى سىياسى مىناسىتىنى ايكىنچى عملا گە قوبوش اوستىدە وكيلىلەر (راسىيدا قانۇن تارتىشلار بولدى).

اوستىرېيانىڭ اوستىدەكى ئۇگوسلاوھا بىردەسلىنىنى توتورمەك اوچون لوندوندا توپلانغان خارچىيە وزير مەلۇنلارنى كۈن فرانسى نىتىجەسىز قارقالدى. لوزان كونفرانسىدا عرب و بور دى خايلەرنىنى ايتىپ كەلمەكە بولغان بىرلەشكەن مائىلەر اوزلاشتورما قومىيونىنى ھىج نىتىجەگە بارالماسىن ائىشكە دوام قىلماقچىدور.

شام - ئىيل - ھىبا - نەور بولىمەك اوردون عىسكىرى اشعالى استىدەكى قىسقىنى مائىلەرگە ائىلاشماسى بويىچە او نەور عىسكىرى بوگون بوشايتىپ، ئۇدە لەرگە رىسەن تاپشوردى.

اولکه و شهر خبرلری

(چینی تورکستان آرانسی و اوزهل مغایریمزه)

* * *

خوتون سومولدا چنگز خان خاطره سی

28 نهمی آپریل مونغول امپراطور تھینگ فوروجیسی چنگزخان خاطره کو نی بولغانلغمن، بوبرده مونغول قرهالمغر طرفیسی برکون خاطرسیگه علایمده نام غزتهلری چقارغان، وکه قورون ساعت ده وال ناک رباستی آستیدا اوج بوز

دن آرتوق مونغوللار بلغن قلوبدا طنظنهلیک بره مجلس آچیلدی. مجلسکه فاشهر اداره باشلقلری هم اشتراک آدی. مجلسن صولک رسمالر الیندی، کهچمه مخصوص طیارلیخان صحنه کتابی قوفولوب مجلس پاییلدی.

§§

کیوا حتی بوگوندن باشلان بر حصه

اشور رولغان

نقلیان وزار تینگ باش پول اداره سیدن تورکستان 6 نهمی منطقه پول اداره سیگه بوگوندن (21. مایس) باش لاب کیرا حقینی آشور روشقا بوذروق کلگمن. بو آشورما مایس برنهمی گونی ده کی آشورما قارا فاندای بر حصه آرتولمور، نو بئنده آشورمانگ ساندای لری آلتون آقبا بلغن کورسئیلدی.

40,000 دوللار دور. ماشینا نی بتون کیرا فلما فاندای اوچون برنهمی درجه لک ماللار هر 10 کیلو سی بر کیلو میترغا 3430 دوللار، ایکنهمی درجه لک ماللار 3040 دوللار، اوچونهمی درجه لک ماللار 2040 دوللار دور.

2. مال کیرا سی: اورومچیسی جیوچون دوغوالف غطی بر بیلن هر کیلو میترغا 12,000 دوللار، اورومچی کاشغر غطی 16,000 دوللار، باغاز 5 کیلو سی هر کیلو میترغا 1720 دوللار، خالتا 3 کیلو سی که- لوم میترغا 2060 دوللار دور.

(باشی 3- بتمده)

لک مملکتلرده بولغاندهک خاش کهچیک بالالار اوچون تورلوق سوال جوابلق «بالا قرنه لغری» وبلا کتابلری وحتا آمریکا وتورکیه ده بولغاندهک «بالا از نسکیلو پهنیمسی» چقار ایلی دیم بولور ایلی، ایمابونی دیککه جسامت قبالماسایقم طبیعی دور، چونگی بالالار اویقدا تورسون آتالرنلک کوی سواد سیز اولور اوچون چقاریلخان غزته لمرزنی ماک هین برکشیگه اوقوتالمایمز کتلی یازیب آتالمر وائلر احتیاجینی

ایش پولی اولچیمی بلمو لهنگمن

پول اوزگوروشین صولک هر درجه لک اداره باشلقلاری و اداره خادملره ناک اش پولی توبهنکی اولچیمده بلمکو لهنگمن.

(کموش دوللار حسابیدا)

رئیس 10 دوللار، معاون رئیس 8 دوللار، حکومت میئنلری 6 دوللار، نظارت و اهره باشلقلری 5 دوللار، نظارت و اداره لرنلک معاون باشلیقی 4 دوللار، نظارت اداره لرنلک باش کاتبیلری 3 بزم دوللار، نظارت اداره لرنلک بولوم بام لملقاری 3 دوللار، نظارت اداره لر ناک کاتبیلری، مخصوص خادملری، مفتشلی 2 دوللار، ولایتلر والی محکمهلری بو لوم باشلقلری 2 بزم دوللار، والی محکمهلری کاتب بو لوم باشلقلری 2 دوللار، حاکملر 4 دوللار، معاون حاکم لمر 3 دوللار، ناحیه باجخانه مدیرلری 2 دوللار، معاون بر بزم دوللار، ناک حیدلک باجخانه ناک بولوم مدیر کاتبیلری تارماق بولوم باشلقلری 1 دوللار، ناک حیدلک صحبه و دارالعاجزین باشلقلری 1 دوللار قیلب بلمکولهنگمن.

§§

یاشلر او هیگی 50 بر مجلس

1. مای - اویغور او هوشما لمس زالیفا یاشلر تیاتر او هیگی ناک لیسلی آچیلدی، بو مجلسکه تشویب هیئتلی ناک مدیر کاتبیلی - لیو دولک ترائک آئمشدور. بر نهم مسئله اش وز اوستیده مذاکیره لمر بولوتنانتین سال تورلره لیو دولک آفندی - سوز لب، خو خبر قیاب، یاشلر تیاتری ناک اور و بائاقلرینی تعینلن، تشویقان هر ناک آرقا طرفیده کی اولیلر نی ویکیلری گهنلکینی ایتقان.

کهگلگی بر آهمن آر توق بو تیاتر او هیگی امدیلکنده او زهگه بئاتاق و اداره اور نیفا ایگه بکیرلک. «معتبر»

اچكى وتاشقى خبرلەر

شائىخەى جىبەسىيە

ئىككىش دا كۆمىنىستلەرگە قارشى خاتىرى

(لوندون 10 - ماى) شائىخەيدا
كى ھۆكۈمەت ئىسكەرلىرىنىڭ مەدائىمە غەلەبە
گە كۆمىنىستلەر 3 طرفىدىن مەجوم قىل-
دى. شىمالى غەرب جەھەتتە ھۆكۈمەت
ئىسكەرلىرى پارلاق بىر ئوتوق قازان -
دى.

(ئىقرە 10 - ماى) شائىخەيدە
كۆمىنىستلەرنىڭ مەجومى نەتىجەسىدە شىن-
لەنگەن سوقۇش 36 سائەت دوام قىل -
دى.

(*****)

ھىندىستان ئىش ئالدىدا دور

(پاى دىلى 10 - ماى) جوا
مىرلالت نەورو بوگۇن رادىيودا سۆزلىگەن
نەتىجىدا: بىرىتانيە بىرلەشمە دولتلىرى باش
وزىرلەر كۇنفرانسى ھەققىدە بىيانا بىرەپ
«ھىندىستاننىڭ جەمھۇرىيەت قوشۇش كىلاش
ماتى ھىندىستان ئولۇق ئىستىقلالى نىڭ
قورۇلماقچى دۇنە، ور: ئىنگلىزە قىرالىنىڭ
ھىندىستان او-ئىتدە ھىچ بىر سىياسى ھەقۇر
+x(*)x+

عرب و يەھۇدى ھاماسىتارى

(لوندون 10 - ماى) بوگۇن
لوزاندا عرب و يەھۇدى وكىلىرى بىلە
اوزلاشتورما قۇمىنىستونى ئايرىم - ئايرىم
سەھىت قىلاماندا دور. بوگۇن قۇمىنىستون

§-§

اوستىريا نىڭ پارلىس كۇنفرانسىنىن طلبى

(ئىقرە 10 - ماى) آوستىرىيا
باش وزىرى 23 - مايدا نۇپۇلاندا دور
غان ئورتولەر پارلىس كۇنفرانسىنىن آوستىرىيا

§-§

المانىيە ھەسەلە لرى اوستىيە

(ئىقرە 10 - ماى) غەرب دولت
وكىلىرى 23 - ماى كۇنفرانسىدا ھاضىر
لق كوروش اوچۇن بوگۇن پارلىسا تۇپ
لائىب مزاكەرگە باشلادى. بىرلىن مۇئا
سەرسىنى يۇق قىلىش ھاضىرلىقى بىتە
ئى. سوېت شەرقى المانىيا قۇماندانى
«چەراشنىيە كېچەسى سائەت 12 دن بىر
دەققەت اوتكەندە مەھسەرنى يۇق اېتىشنى

قىلغان قىرارلارنى تونۇماسلىقىنى بىلدۈر
دى. المانىيەنى بىرلىشكەن ھالەتدە پارچە
لەرگە آيرىماسىدىن بۇتۇن دېموقىرات 11 -
ماى دولتى قورۇشنىڭ لازىملىقىنى قىسقى
شەكىلدە اعلاندى، بو نۇسخە تەييار
جواب بىرلىمىدى.

اېتالىيا ھەسەلەلىكى لرى

ھەسەلەسى

(ئىقرە 10 - ماى) بىرلىشكەن
مىللەت سىياسى قۇمىسىنى اېتالىيانىڭ بو
رونقى ھەسەلەلىكى لرى ھەسەلەسىنى مزا
كەر قىلماقچى اوچۇق بىر كېچىك قۇمى -
سۇن قورۇشقا قىرار بەردى. بىرلەشكەن
سەورزا آراسىداكى كىلاشما غەرب مەلۇم
كىتلىرىدە بوغۇن ھىچان پەيدا قىلدى.
شەھەرلەردە خەلق قوللاردا بەرپە لىر كۆ
تارىپ «بوقالسۇن اېتالىيا و بوقالسۇن
انگلىز!» دەپ نەماش قىلدى.

§-§

ھەسەلەلىكى لەر ھەققىدە بىر

كىلىشە

شام: لوندوندا ئىنگلىزە و اېتالىيا
بە آراسىدا. اېتالىيە نىڭ بورونقى مەسئە
لىكىكە لىرى ھەققىدە تۇبەندەكىچە كېلىشە
دى: لىبىيانى 10 يىلدا ئىستىقلال بىرەش
شەرتى بىلەن ئىنگلىز و مەسئە ھەمكارلىقىگە
بىرەش، طرابلس و سومالىنى اېتالىياغا
بىرەش، اربىتۇرپاننى ھىندىستانغا بىرەش. بو
كىلىشەمنى ئىنگلىز ھۆكۈمىتى بىرلىشكەن
مىللەتلەر قۇرۇمىغا سوزماقچى بولىدى.

•••••

دەئاەدا نېمە لەر بار.

جىنت ارالى

100 ئونئالق مىتا كېمەسى بىلەن
سەنەنى لىمانغا كىلگەن دۆڭچىلەر بول
دا، سوقۇش بولغاندا قەدىن خەبەرسىز بىر
«خىيال عالمى ارالى» نى تاپقانلار
نى سوزلەپ قىلادور.

300 نەفوسى بولغان بو ارال خە
قنى سوقۇشنىڭ نېمە لىكەنلىكىنى بىلمە
گەنلەردەك «سىياسەت، ئىقتىسادى بەھران،
پاج كىي» نەرسەلەرنى ھەم بىلمەس
اېكەن. بو ارالدا خانۇنلارنىڭ ساچى
قىسقا، ارگە كەلسە بىرلىشكى او زۇنە
دور.

عرب صنعتی

اسپانیاك غربي هنویداکی - عربیة تان دیریم ازالا ذل خقی بولغان عرب لمر قیبه خاندانده ایزچمن بولور. بایر لمرده باشا ایدی بو سیبندن صنعت لمرینک الله کوپ زینت ساجده سیدیللا قال خانلقی معلومدور .

میلاذ دین 2800 بیل بورون عربستان - سومر حکمدار لرینک نفو زی استندا ایدی بو اهتمیار عرب صنعتی نك سومر صنعتی دین الهاملاذ خانلیقی کورینور . سومر صنعتی نك اسکر مصر صنعتی که بولغان نازدرلاری - شو صولک زمانلاردا بولغان تهمیه قانلردن اکلانا دور .

عربلرنک اسلامیت دین بورون قی زمانلاریغا عائد - صنعت اثرلری حقیده اتمیه معلومانیمز یوقدور . او روهالقلار «عرب صنعتی» ایسی اسمیه ما توبولغان صنعتی نك بیوک قسمی اسلامیت دوریهین صوکره اسلامیت نك و بو ارفالق عرب قبای نك یاییلیشی حجاز - یمن - سوریه - عراق - مصر - عرب و اسپانیه کیی مملیکت لمرده گولمذگن صنعتلر نك ییغینه دیسی - سور .

فقط مختلف مسلمان مملیکت ار نك صنعتلرینی تدقیق ایتم کورسه نك اولونری عرب صنعتی دهن بالفوزصنت دائیره سی که توبولماق قانیمک توغرا بولادورغانلقی خیلی اولکانه ورغان بیر مسئله دور . مسلمان بولغان مملیکتلرنک دینی و سیاستی بو زیچیه بر له سکین بیوک بر امت تشکیل ایتیشینک اوسته گه صنعتکارلرنک بر مملکتندن ذنبه بر که آسانلقد اوتوشی حکمدارلرنک اسلام عالمیده الله توبولغان قدرتی صحت کارلرنی کتوروش نتیجه سی بول لوپ مریده اولرنک اسکی صنعتینی از حاشتوروشی و بتونله یکی شکلیفه بر صنعتنک وجودقا چقیلی کورولسه هم بو یکی صنعتارده عربلرنک کته صنعت لردین بک آز صنعتلر مشاییده ایتلمک بدهدور . مختلف مسلمان ملتارنک صنعتی ارسندا معلوملوق فرفار کوز آسه اوچرایسور . مدهلغن : اسلام سو ربه - اسلام مصر - اسلام عرب ویا اندلیس ده کیلر - عرب صنعتینک عینی امسور .

بولونرنک ازانلاردا بیوک بر فورو لوپ فرقی با اور حتی صحت تاربخچه - سنی م . غابنک حجاره صر شوریه نك اسلام دوریده کی صنعتلری حقیده یاز فان «عرب صنعتی» ناملق کتلینک باش لانغوج سوریده بوکتابقا بو خیل اسیم برنگیلیکی اوچون اعتراض اتمکده و بو صنعتارده ملی خراکتورکه ایگه بر پارچه عرب صنعتی کورمه گه نکلکینی فقط اوتمه دن بری صنعت تاربخچیلرجه صنعتلر «عرب صنعتی» دائره سی اچیده توبولان خانلیقی اوچون بو اسمینی قوللانماق مجبوریتیده فالخانلیقینی سوز لیدور .

ینه بو مطالعه بویجه چت صنعت معررلری عربصنعتی تعبیری اورنیغا اسلام صنعتی تعبیرینی قوللا نیب بتون اسلام ملتلرنک صنعتلرینی بتون برصنعت ایگه نکلکینی سوزلیمکده و مختلف مکتبلرگه ایریش جهتیگه یلا که تمکده دور . حتی بو خصوصدا فرانسوز صحت یازو چیلویین «سالادین» کیی بعضی تاریخ چیلر دائره سینی تخیمو کیکتیب تورک ایران - هندو و چیننک اسلام دوری صنعتلرینی هم اسلامصنعتی دائیره سیگه الماقدادورار .

بو تصنیف اولقیلنن هم چو کارق باغلیشور . واقعه کی : خریستیان صحتی دیگن هم بر صنعت باردور . فقط بو صنعت نما زیاده خریستیانلقنک دست لمرکی زمانلاریغا عائد بر استی مازار لاریدای رسامه ایله او وقتلری کیلی سه (بت) نیایب یاسالغان بعضی برلر گه خریستیانلققالا فالسورولغاندور .

ملتلرنک صنعتلری یا اوز مملکتی نك و یا یاکی خراکتلرنک اسمینی اور لمر . مثلا : رومان صنعتی صافی پاپازلاری نك و با خریستیان کیلیسه سینک امری استندا گولله نگن دینی بر صنعت بولا خال حالدا آما خریستیان صنعتی دهی ایسم برمه دین رومان صنعتی دیلیگن و کولتوری باشقا بولغان هر ملتکه عائد بولغان بر رومان صنعتی وجودقا کیلیب او مملیکتنک اسمیگه قارای - ایتالیان رومان صنعتی - آلمان رومان صنعتی دهی ابریلغاندور .

اسلامیت بولسا جامع عمارتلاریه نه باشقا جهتلرده دین نك نازی کی

رولمه نکلکینی و رسم بلغن مه بکلرنک دینده اورنی بولماعالنلقی کیی . صنعت نك ناماز ایتیم گه - بخصوص یاییلیش و دینانی صحت مه نکی ربه اوصوالور . همهمی مسلمان مملیکتمور اراسه اییسا بولغان العایشیلر نتیجه سی ایگه مایکی اولانسا - «اسلام صنعتی» دیگن تصنیف نك توغرا بولماسلیقی آلاشیه لمور .

بو تعبیر بولسا - اسلامیت نك باشلانغان دورلریده دین نك نازی ایله حاصل بولغان دستلهمکی صحت هر کتلرنک وجودقا کتورگن اثر لریمه و باشلاقی دینی بینالمرگه باغشلانادور . اسلامیت نك نازی ایله مختلف مملیکت لمرده حاصل بولغان بو صنعتلری باه کی : «مسلمان ملتار صنعتلری» اسمی استندا قوللا آلامزکی : بو هم بتون بر صنعت اسمی بولماینن زیاده بو صحت لمردین بحث ایتکن بر کتاب نك اسمی بولایسور .

بتون مسلمان ملتلرنک صنعتلرینی اسلام صنعتی دهی بر دائیره اچینه نولولماق بتون اورها صنعتی گه خریستیان صنعتی دیگن نك نازی ایله کولله نگن ، و اورها صحت لری هم - ههمیز خریستیانلقنک نازی ایله گولله نگن دور . فقط اولرنک همهمی بی بر دین - بو دائیره ایچیکه ایلیس خریستیان صنعتی دیگیلی بولماسی چونکی خراکتلری - ملیت لمری باشقا - باشقا دور کورمگنکی : اورها لقلارجه - اسلام صنعتی نك بره مکتبیلای یعنی اوسولایلا - حسابلانغان تورک ایران - هندو و چین مسلمان دوری صنعتلری اومملیکتنک اسلامیت دن اولقی صحت لرنی بتونله ی ساق لاب گولله نگن دور . بو اهتمیار اول بویوک بر آنا صحت نك مکتبلری خریستیان لاندایسورغان درجه ده مستقل صنعتلر دور . بولر اسکی ملی خراکتلری ایله بولغان علاقه لرنی اسلامیتدین کیی هم کسکن امسور . مسلمان ملتلر اول نك صنعتلری تدقیق قیلینسا «اسلامیت صنعتی» تهمیزی نك یاییلیش لیکن دانغا چیقماقدور .

بۇ خەلقچىمىز
بۇ مەلىئەچىمىز
بۇ ئىنسانىيەتچىمىز

ئەكى

مەدەنىيەت ئىنسانىيەت ئورگانى
باش مەسئۇل: م. ئ. ئورمان

ئورمان ئورگانى
ئورمان ئورگانى
ئورمان ئورگانى

1940
13 ئاينى

13
1940

ئورمان ئورگانى

ئورمان ئورگانى

دۇنيادا ھەمدەن قورقۇنۇپ چىلى نەرسە نېمە؟

بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا.

بۇ قورقۇنۇش نەرسە نېمە؟ بۇ قورقۇنۇش نەرسە نېمە؟ بۇ قورقۇنۇش نەرسە نېمە؟ بۇ قورقۇنۇش نەرسە نېمە؟ بۇ قورقۇنۇش نەرسە نېمە؟ بۇ قورقۇنۇش نەرسە نېمە؟

بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا.

بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا.

بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا.

بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا. بۇ سۆزنىڭ مەنىسى: ئاللاھنىڭ قورقۇنۇشى بىزنىڭ ئالدىمىزدا.

اولکه و شهر خبرلهری

(چینی تورکستان اژانسینی و اوزهل مخاریمزد)

ساغلق ایشله ریگه دائر

حوق نابشوروب انیش بلن	دوقنور خانه تکشورولوب چقب	راهور سونولا خان	بو راهور کسل بایش اولهرینی و آغریقلارنک بهه کله رینی یاخشیلان
کیمی ایشله رینی اوز ایچیکه	کله	النگان خبریمزگه کوره	بو بود

\$\$\$+

نفتیش اناز هسینک بیر تلغراهی

لهر یوزیدن اوزگرنیش ایشی بوگونگه	نفتیش اناز هسینک	نفتش موبنی
قدر و ایشلاناغانلقی اوچون نفتیش ادلی	رهمی تیزه	بو ایشی هونوروشنی نظر اعتبارغا ایب
بو ایشی هونوروشنی	نظر اعتبارغا ایب	بولیوروق و راس
خوه تلپ نفتش بالاناسیفا تلغرام چککهن	سولک خبرلهرگه کوره	بعضی سینی

\$\$\$

کورلا بلن لوینورنک فاصله هسینک

کورلا بلن لوینورنک	آکاشیمزچه	بو مسئلهنی تکشور
روب تعقیق قیلش اوچون ایچکی ایش	لهر نظارتینک	مفتشی عبدالاحد افندی
مانور قیلغاندور		

\$\$\$

خطای اویوشهاسی قورولتایینی 12 نجی های یاپیلدی

غونلاغان قورالهر فیول قیلمشور	و
12 نجی های کونق قورولتایینی باپیش	مراسمی اونکوزوب مجلسنی تاملا
مشور	

التون قازیشقا دائر یگی لایهه

نی بیر نظام آیشیا	الحاق اوزه نهم
ران نظارنی بیر لایهه	توزیب اولککک
حکومتکه سونغان	

(بلمی برهیمی بده)

ایله آیشمانامز	بورون فانه ملک ایشارنی
ایله لمانان بولاسانموز	امدی بیلیب او
تورامفانامز	بوگون ملتک حقوق
هر بت مسئله	اممیت برگمنر آرتوق
شو ملتک حیاتیغا	ساغلقیغا اهمیت
برهیمی	اثر جمعیتیمز یانا شوننداق
قوام قیلار	ایکهن عاقیبتیمز خراب
بولاندور	

قورولتاییدا چوی رو بیاناتی

خمنسو باش اویوشهاسی قورولتا
 بیله تکلیفی بوینچه، پیکینه صاح
 مذاکره ایگه اشتراک قیلپ قایتقان بلدیبه
 رئیس چوی رو 11 نجی های ارنهگن
 ساعت 10 دا خمنسو اویوشهاسیدا بیر
 بیاناتدا بولونغاندور. پیکینه صاح
 صاح صحبتی، پیکین وضعیتنی، صعبه
 نلک عاقبتنی توغراسیدا تفصیلاتدا بول
 خان چوی رو، مذاکره نلک نتیجه سز قال
 هاتلیغا دائر تحلیله رده هم بولوب اون
 کمندور.

\$\$\$

مدیر و معلم وظیفه سی

معارف نظارتینک تحریر نالیف بو
 لومی اوزوب بیر حاضرلقدن سوکوره
 معلملرگه قوللانما بولماق اوزره
 «مدیر و معلم وظیفه سی» اتلیق بیر
 کتابنی تیارلاپ چققان. 200 نسخه دن
 عبارت بولغان بو کتاب، سولک سستم
 شاقمورافدا باسیله تاندور.

\$\$\$

یارکند والی محکمه سینی

خدمتچیلرگه یاردهمی

(یارکند 9 - های نیاغرامنی)
 10,000 دوللار لاق التون آقها یار
 کند بازاربغا چققانن سولک کین بازار
 والری بورونقیبن 15 حصه اشقار،
 اولک اوستیگه حکومت خدمتچیلرینک
 مارت ایی معاشی بیریلمیگن. والی
 محکمه سی بونلک چاره سیگه کریشب
 1000 دن اشلق یارم بارار بولاسیدا
 خدمتچیلرینک حیاتیغا یاردم اوچون سا
 تیب بوگهن.

\$\$\$

صنعت کورگه زه سی

اشترکچیلر یغاهدالیبه
 بیر یلمه کچی
 تشویقان مهمنی طرفیدن قیلنمش
 تورکستان کوزول صنعتلر کورگه زه سی
 خلی بورون توگیگن ایسی. مینت
 بو کورگه زه خاطره سی اوچون و گو
 زهل صنعت اهلیلرینک روحی تسلی سی
 اوچون کوموش میدالیه ار یاسانئب نق
 ادیم قلماق بولغان.

كويىب كىتىدور

خېلى مىلتىن بىرە اغرىق تارتىپىر | اون دىقىقەن سوگىرە دوشىمى كىتىپ
 بانېب تورغار چوئىك اوسىكە (تونور
 اچىكە) بىقايىب توشكىدور. نىچەدە
 عبدالله آخون سولق كونلەردە
 عبدالله آخوننىڭ نازوك بىرلەرى كويىب
 كىتىكەن. وياغىر جىراەتلىكەنە
 سور.

§-§

ھوریدا شىك دەيونك جىياتى

مورى اولكەلك كىكەش اعضاسى | لىش بىلەن تىكشورولوب ھاكم ادارەسى
 شىك دە بو عىسكىرى مالزەملەرنى توساپ | قىرارى بويىچە اورنىن قالدورولغان.
 خاتىنى قورناتىش كى جىياتلەردە بول
 خانلقى اوچون اچىكى ايشلەر نظارتى
 كە معلوم قىلغاندور. اچىكى ايشلەر
 نظارتى اولكەلك ھكومتكە راپور بىرە
 سور.

§-§

جىرال ھاپچىك شىك تونگان وكىلملەرگە

ضىياقت بىردى

12 - ماى سائەت 12 دن كىيىن | كامبىدا تونگان وكىلملەرى شوقىكە بىر
 جىرال ھاپچىك شىك عىسكىرى استقامەن ضىياقت بىرىدور.
 +x(*)x+

== اچكى وتاشقى خىرلەر ==

اچكى سوقوش جىھە سىيە

ھامى دەلى (11 - ماى) شاقىزى | لونسون: خانكاو - كانتون تومورىولوتى
 نىك 40 مىل شىمال غىربىسەنەكى كاپىلدا | كىمەك اوچون كومونستلار ھەلپىتىنى
 ھكومت عىسكىرلەرى كا، وىستلارنى قاپتوردى. | ارتىدور ماقەدور.

§x§

ھىسر و ھىندىستان اورقاسىدا تجارت

ھەلھەسى

ھىسر ھىندىستان آراسىدا تجارت معا | آشلق بىكوزوب بەردى چوئىكى ھىسر
 ھەسسى ھەلھەسى ھىندىستان كوروج بوغ | تاق عىسكىرى باربولغان بەلەردە آشلق
 ھەلھەسى ھىسر پاختا وسىمونت بىرەدور | بوقلقدىن خالىق قىن چىلنى چىكەندە
 ھىندىستان كىشىر خلىقە گىم و دور.

§§§

ھوتغ قونغ دا انگىلىز اوچقولارى

كابول: انگىلىز اوچقولارى سىنگاپوردىن | انغ - قونغ نىك مەنھەسى اوچون احتىيا
 مونغ قونغا باردى. بو اوچقولار مو | نى كوچ وظيفەسىنى كورور ايمىش.

§§§

بىر ھەلھە ياردەم قىرارى

ھامى دەلى: انگىلىز، ھىندىستان، پا | مازى مەنھەسى ياردەم قىلشقا اوز اراقا
 كىستان وسراندەيت ھكومتلەرى بىر ھەلھە | رار بەردى.

ھىندىستان نىكايىتى

ھام: بىرلەشكەن مىلتەر ھەلھەسىدە
 ھىندىستاننىڭ جىنوبى اغرىقا دولتىنگ اوپىر
 دەكى ھىندىستان، ھاجىرلارغا ظوم قىلغان
 لىق ھەقىقەتنى شىكايىتىنى مازكەرە
 قىلدى.

§x§

شىدنىك تارتىشلار

ھام: سىياسى كومىسيونىك ايتالىيە
 مىستەلكە ئوروپپاسى سومالنى ايتالىيە
 گە بىرلەشكە قارار قىلدى. لىيا ھەقىقەت عرب
 لىمەرنىڭ استقلال ظلمى و بىويون سىبور
 زىلاشمامسى (انگىلىز نظارتىگە بىرىش)
 شىدنىك تارتىشلار بىلەن بوسانكەچە
 مەنكارە استىدور.

§x§

ھەلھە قانۇن لايىھەسى

انقرە: غىربى ھەلھە پارلامنتونومە
 سىيونى بوگون ھەلھە رۇئىقى ھەلھە
 نى سايلاش قانۇن لايىھەسىنى اوزون
 تارتىشلاردىن كىن تصدىقلاپ اوج ھىر
 شىقال قىلدى. قىرماندا تارتىشلار
 سوندى.

§§§

فرانسىيە - ايتالىيە آراسىدا

بىر ئۇنەل

لونسون: فرانسىيە - ايتالىيە آراسىدا
 ھامى گىرلان تاغىدىن 15 كىلومىتر او
 زونلىقىدا بىر تونەل (توشوك) اچىپ، بو
 منطقه دەكى ايكى مەملىكەت آراسىدا بىر او
 ئومۇمىي بولى باساش پىلانى ايكى ھەو
 ت طرفىدىن قىبول قىلدى. بوقونەل
 وسىنەن ھەكى باغلىق تونەلدىن 3000 مە
 راستىدا بولغايدور. ھەقىقەتنى فرانسىيە،
 ايتالىيە و سوېچىرە ھكومتلەرى بىر ھەو
 ھى ايمىش.

§§§

انگلاندىك بىرلىكى ھەلھەسى

ھەلھەسى

(لونسون) انگىلىز ملت ھەلھەسى
 (غولم پالاناسى) دە انگلاندىك بىرلىكى
 ھەلھەسى تصدىقلاندى.

عرب صنعتى (باشقى ئونكەن سادا)

ۋاۋىۋوشىن بىرى مىلى خراكىدەر ۋە غەرتە ارىشى ساقلابى كەلگەن صەنت لىرگە صاحب بولغان مائارىڭ اسملرى بىرىلەك مەك نەپەت توغرا بولغانىنى آلاشماق دىنور .

مەر خالدا بو صنعتلەرگە ايگە بولغان مائارىڭ « اسلام دورى صنعتى » دىبىشى تىخىمۇ عمالى بولادور . شو قىر - مصر - سۈرىيە ۋە غەرب -

ارابىس كىي اسلامىي تاپانغان بعضى مەلمىكت لىرە بولۇپمۇ مىسردا اسلام دورى صنعتىنىڭ اسكى بىر مىلى صەنت بلەن باغلايشايشى بىك آر بولغانى ۋە بو بىر لەردەكى صەنت اسلامىي نىڭ آسيا دىن كىلورگەن ياننى غەنىسلىرى ايپە بتولغى خراكتىرىنى اوزگرتكە نلىكى جەتتى بلەن بولارنى عرب صنعتى نىڭ بىرەر مەكتى قىلب تىصنىق ئالماق ضرورىدەتى بىساردور . مىلا: مىس نىڭ اسلام دورى صەنتى اسكى فرغونلر دورى صنعتى بلەن

بىچ بىر علاقىسى بولماغان ۋە نىستەككى زمانلاردا « كوقت » صنعتى دىن بعضى تاثيرلار الغان بىر صنعت دورى اونى نە كەنە مىس ۋە نە كىيىنكى - كوقت صنعتى نىڭ نوانى قىلب كورمەك توغرى بولماس . بو صەنت دەما زىيادە تورك صنعتى تاثيرى ايپە وجود فاكەلگەن بىر صەنت دورى . حتى غەرب

ارنىڭ اوز مەلىكەتنى دولمان غەرىستان يازم زالى دە صەنت بو درىپە اوز گوروشارگە اوچرماغاندور . بو سىب ايپە عرب صنعتى تەبىرىنى عرب لەرنىڭ حجاز ۋە يەنە ۋ اسلامىي بىز اول ۋ كىيىنكى صەنت لىرگە خاس ايتىب اسلام سۈرىيە صنعتى - اسلام مىسر صنعتى اسلام غەرب ۋە اسۋىيە صنعتى دەپ صەنت مەك لەرگە ايرىماق لازم بولادور . فقط « م غايىز » نىڭ دىكەننى كىيى عرب تىلى ۋ عرب مەنىتى حاتم بولغان مىسر - بو عرب - عراق - سۈرىيە كىيى مەلىكتلر نىڭ صەنت لىرى صەنت تارىخىدا اوز

خوشىن بىرى عرب صنعتى نامى استىمىدا توپلانغان ۋ بو بوپونچە تارالغانى كىيى بو مەلىكت لەردە اسلامىي دىن كىيىنكى ياننى صەنت وجودقا چىقىش لىرۇغا عربار بوپوك بىر عامل بولغانلىق لىرىن بولارنى عرب صنعتى نامى استىمىدا صەنتلەرگە ايرىماق ۋ بو صەنت نى عربلەرنىڭ مالفوز حجاز ۋە يەنە غەنى بولماق اوزرە اسلامىي دىن اولقى توردى لىر - يەنە بىرى - اسلامىي دىن كىيىنكى كىيى دربار دەپ ايكى گە ايرىپ كىيىنكى كىيى دورىلرنى مە - حجاز - يەنە - سۈرىيە - مىسر ۋ غەرب انلىدىس مەكتىلرى قىلب مىس لىرگە بولمەك تىخىمۇ اوپىغون كورولمىكە دورى . (تامام)

ايلازى چوللرگە گەندار باغلاز بىلەن كوكسىنە قانالى داغلاز چاڭگالدا چوقانسز ئوزىلار يىم ۋە شىبار ايزاندى قارغەم زانلار

شاه ابدىم يوقالدى شاهانە تىخە باشمەن اوچرى ، قايتىمادى بىخىم شوكتىم دورانم ايزىم بوقالشىم حصىلەر ايلامىكە ايزاندى رەختىم

ۋ امبىكەن ظامغا كىمەنم باشىم كوز قىسا الدانىپ آتامانم قاشىم « اوك » دىمەن تون اوتتى تاغاولاندىر زىنورى پىچەكلەر آققاۋ او ، باشىم

افقىن كوتەردى قوباش باشىنى اوراننى رىحاندا قىر تاشىنى اويلازم ايزلەگەن « اوك » شولمۇ دورى شول بولسا توختانور آققان باشىنى

بىر بەهار كوئى

ياقېملىق بىر شامال اسەر طرفى - طرفىن گىچىم بوخوش حواتانم ھەربىر شرفىن آققان مەدە شار قىرغان يورتونىڭ سۈنۈى قولاق سالسام ، ايشىلەر ، مەننىڭ كۈبى چىقىپ نورغان شالالارى نە قىر سالىقىن الھام الور اىچ - اىچىمە ساقلانغان يالقېن تىھا ، قاندا بو ايرىق بوپلارى كەلەر بىر - بىر كەچەكنىڭ ھەربىر بوپلارى

عاشىق كەلەر بو ايرىققا ، كوتەر يارىنى دىرەنەن كەسە ايتار ايرىق اونىڭ زارىنى تىلگەن قالور ئا بىر امىر ئا بىر موك بلەن پول ايزلەمەن بوندا مېچ . م سوليا اولق بلەن شاعر كەلەر دىن ان بىر موضوعنى ايزلەپ اوزاق - اوزاق واندىلار دىن بىر يارق كوزلەپ سائىزغان او بايلىمۇ ، گىلغەرنى دەمە ؟ شو دوتت شو ابل پارىس مەم كچىمۇ ؟ ! غەربت مكا شو ايل ، شوپاز قورنىمەن كىسەم سەۋگىمەنمۇ ؟ اوزگەرنىڭ لىيەن اوپسەم !

(پ) 3نجى ماى

اولوس يىغاسى

غىسارلر اوستىمە باستى بىر تومار . اغيارلار شىر تامان بولدى بىگمان نە سوپىگو جانام قاشىمە كاسون كوزنەمى توختانسز آقنى مەرقاپار .

دەشتلى بىر چولتوق ظلمتى ياسدى ، ظلمنىڭ لومىنى بوينىمە آسدى . اطرافم اورالغان اسكى چىلقلار كوز باشلاق ، قولتوماس تىلەرنى كىسدى .

اولونىڭ چاڭگاللىن سالى غىزائىل تىلارغا مەر ياسدى كىلى غىزائىل جان ھەمى بىزلە قىتالە جىسەم تونوغلىق قولىدا « - سۈرى » اسرافىل

پيل 1949
مۍ 14
0494-482-4884-4874-4864-4854

آلك

مدیرا میسی الب تکین
پاش مرزا م. ا. پوښا

16

عوقيمز تورکښور
تښيمز اسلامښور
يورتيمز نورکستانښور

بز خلتچيمز

بز هلتهچيمز

بز انسانيتچيمز

سو کتھر تاش قالور، اونما کتھر قاش قالور

بختسز خلقمز، اوستی - اوستیگه بولماندا بولغان قاناق اوروشلار ایچمه ده آياق - آستی بولغان و ینه شونماق اوروشلار تورقوسیمین حیاتی تبه برهمنه بولغان بوگونکی دنیا خلقلری ایچیده اڭ بختسز لری اڭ آچینشلقه ری بیزیمز، بلکه بو سوزلر بعضیلهر که قانبخراق کتھر، حتی بیزنی اولرله چه بختلك قیلنوق دیگوچیلر نظرده اورونبیز نوبولار، بو زغونچیلیق ده پیلیمیز، اما حقیقت شو، بوئی یازمای رسوزلمی نه چاره!

اونماق بولسا بو بختسز لکلر نیمهلر؟ بیر مات بیر خالق قبالادور، جفا مشقتلرگه قبالادور، نورغون - نور غون قارا کونلرگه صبر قیلادور، اگر شو مشقتلر، شو اغیر کونلر کلهچمه دهکی بهروق، پارلاق سعادت اوچون بولسا سویر خلقیمو بوگونکی پارلاق غالییتی اوچون فاشلارغا قارشى او روشما نه کونلرنی کورمدهی، هندستار لقلارمو بوگونکی باروق کونلری او چون نه مشقتلرنی کورمدهی مودماق کلهچک اوچون مشقت گورمهک، جفا نارماق بختسز لک ایمس.

نی اولماسدن نارتماسدن باشقالار اوستیگه یرکلب، اوزینی سوتدن آق قیلپ اوروشوتوپ سیاست ساقانلقلاریدور. اما بو نهیره کلهونک ایچمه، مضمونى خلقنگ اونکور کوزلرین بوشور نوب قالماى. هر ادم، هر بیر عقلی هوشی جاپیدا بولغان انسان بولاری بیلگمن کورگن حلمانا، شونکدهک مودماق نهیره یمبارانلارنگ یر، یوزیدن بیر کونی بولماسا بیر کونی سوهوروب کتشلر یکه کوزی یتکنه حالدا، آنا بابا لارمنزنگ «سو کتھر تاش قالور» اوسه ما کتھر قاش قالور» دیگمه بدهک، اوزنگ سهو، جفا چکسهمو، یانه خالق قالادور غانلقی یانه بیر نوبت تجریدن، اولمهده. بز بو سوزلریمز بلن حکومتیمز نی یانه اولکهمزدای سیاسی کانتالاریمز ننگ قیلپ یانقان ایشلریگه تومشوغینیم تبقیب العان سیاست اولتوربستلاری شخصیت فردالاری و ادم قیافتلدهکی ندهساملارغا لعتلریمزنی بیلدوروب قاماقچیمز، حکومتیمزنگ شوندا لارن تیزراق قوتولون، خلقیمزنی پارلاق بولما تیزراق باشلاشلارینی اولوغ تکربدن تیلهدورغانا قتمزنی بیلدوروب قاماقچیه عز و اوچوب کیتیب نارغان اوسمالار نی بوتون خلق بلن بیرگه آچچیق نقرت بلن نماشما قیلماندا ایکنلکیمز نی اهادهلن اولمهکچیمز!

فقط بختسز لک، شونماق مشقت، اغیزراق جبر جفالارنگ هج بولماسا، کورونوب نورغان یاروق بیر غانبتی بولماسا، یالغوزغنه از سانلق سیما سو اولتوربستلارنگ دنیاغا اوزینی «ایش قیلم» ده، کورسوتوشکه او رونقان، فرصت پرستلرننگ ساخته کارنه لاریفا قیرار بولوب کتیب بارغانلقدور. شو مشقتلر بلن اونکهن بیر نهجه بیللق آچچیق تجریدلر بوئی آشکارا کورسه نری، بوگون تخیمو آشکارا کور سهنمهده. اڭ قریبی، اڭ اچینشلقی شو مقصدسز اولکوزولگن کونلر حقه قیرده بوگون نیر، اوش، بیر زار لاش بولوب قالسا «نه بوزونچو لوق قیلپ یانادور» مانا «نار ملهچمه لک قیلپ یانادور» دیگمه یاسالما بوک لمرنی شو فاشماغه چیلارغا که گورگنلرگه آچیقن آچیق اوغورنی قازانماک تونگنک نی اوغورغا، اوغورنی ختابغا قارشى قیلش اوچون اونبا کنگن نه ره لهره

شک شى سهينک برنجى درجه لى جلادى
جائگ گواک چيهن اوروه
چيگه کيلبدور
شونده مشقتنگ حساب الماقه حاضرلشلاى لاره
(ج 10) بعضى خبرچيلرننگ خبريگه
قارغاندا شک شى سدى وريده آدمخور
اداره حسابالانان يوز ميگنلارچه هر
ملت ضايليلارننگ باشيني بيگن جياک
(موهن اکتىي نده)

نیمه اوچون بختسز، قايسی ام والدا قالغانچیمز اوچون بختسز؟ هقانلاریمز الوان یاساقن قینالغانلقی، جباریمز مالی بحرانلارن ناسقالغانلقی، خاوریمز حقسز، اورونسز اورونلاردا ایچیلغانلقی، خانون قزیمز انسانیتسز لارچه بوزوقچیلقلار آستیدا دمسسلگن کی اوچون بختسزیموز؟ یاکه بیز بیر زلمت، بیر ملتک حقی، حقوقی، اورنی اولوشی لازم، نیلی، ادیبانی، ملی له زای، ملی بورنی بولوشی لازم دیمهک زانی بولغاندا یاکی اوزینی دنیاغا ارکین شاشقا خلق بیر ملت ده اورناغا حقه برافه بولغاندا، نوموش - نوموش اولن تورنولگه نیلیکی، نوخمارلانغانلقی او دهون بختسزیموز؟ یاکه موی! سنک مانا بویو بیریگ بولدی مانا بو بربک بولما کتا بارنی بار، یوقنی - یوق؛ بولغان کل بولدی، بولماناننی بولمادی ده دلامالغانلیقی اوچون بختسزیموز؟ یوق! بولار بختسز بولسامو اما ندمو چولک بختسز لکلر، الیبا میج سه ایمس.

باشى بىرىنچى بىتدە

اۈچۈ (گولمان ئۇنەنچو) غا. مەلۇن باش
لەق بولغان جاڭ گولفچىن ئۈرۈمچىگە
كېلىدۇر. شۇ شى سەي ئورۇلۇپ داخدا
شا ماكاندىن ئېيىن بو داكئاسى چىقالا
سان ئىصابى مە ئۈرۈمچىدە ئورالما سەن
لانچوغا كىتكەن ئېدى. حاضر ئالاساق
بو خۇنخور جىلاد داخدا حىياتىنى كو

§-§

ھالىيە ئىقتىش ادارسى

پاراخۇرلۇقنى يوقا ئىش مالى ايش
لەرنى تۈنپكە سالىش مقەسەيدە اولكە
لك حكوۈت مالىيە ئىقتىش ادارسى ئۈر
ماق بولۇر. بو ادارەنىك تىشكىلى لايىچە
و نظامنامەلەرنى تۈزمەك اۈچۈن كاتىب
بان بولۇمى. مەسلىبان بولۇمى. مالىيە
نظارىنى، مەلۇن ئىقتىش مەزبىرى، مېنىت

قورۇلماق بولغان

ايوشالى باشلىق 5 كىشىدىن مەركىب بېز
مېنىت قورغان. بو مېنىت قورۇلادورغان
مالىيە ئىقتىش ادارەنىك تىشكىلى لايىچە
و نظامنامەلەرنى كەلمەك حكوۈت مېنىت
اھضالارى مەجلىسكە تاشلاپ تصدىقلان
دۇر. مەسلىبان بولۇمى. مالىيە
نظارىنى، مەلۇن ئىقتىش مەزبىرى، مېنىت

رادىو ئىستانسىسى سۆزگى خېر نەزەرىسىنى

ارندۇرغان

سامو حاضرچە خىدەتچىلەرنىك كامەقلىقى
دىن بو نەزەرنى قالدۇرغان. كەگۈسەيدە
خىدەتچىلەرنى تارۇقلاپ قالدۇرۇپ سولك
ەر كوۈنى دىنيا خېرلەرى مە تارتماقچى
ايكەن.

تۈنگان خەنسۇ قورۇلتايلارى ھاراسم بىلەن

ايلاشدى

خەنسۇ اۈيۈشمەنىك قورۇلتايلى
12- مەي كەچقۇرون سەئت 2 دە مرا
سىم بىلەن ياپىلىدى. برھان شەيى، محمد
امىن بوغرا، عىسى بەك الەينىكىن و
باشقا مەم ئاتلار بولۇپ 50 مەن ار
ئوق كىشى قاتناشقان بو مەراسمدا برھان
شەيى، محمد امىن بوغرا و عىسى
بەك الەينىكىن تەكلىپ بويىچە بىرە
نۇق بىردى. قورۇلتايل خۇاھنامەسى او
قولغاندىن كىيىن مەراسم ياپىلىدى.

3- مەيدا اچىلغان تۈنگان خلق
قورۇلتايلى 13- مەي كوۈنى سەئت 11
دە مەراسم بىلەن آيلاشدى. ماگۈدەينى
افىدى بىر بائىش نۇق بىرەپ. قورۇلتايل
دىن غومۇمى برخۇلاصە چىقارغاندىن كىيىن
برھان شەيىدى قارا شەر و كىلى ما
افىدى بىرەر نۇق بىردى. مەجلىس
اخرىندا حكوۈت بويۇكلەرىگە سوتۇلا
دورغان ئېزىك ئىلگىرام و مەكتۇبلەرى
اوقۇلۇپ، و كېلەرنىك رەسمى اليندى.

سوناگىرلىيەزگە ارخۇرۇش

ظۇارەت سوبى - وچىراغ ياقىش اىشار
نى بەك تۈلك بىلەن ماشقۇر ادور. او
نىك برەسىگە - باشقا سارايلارغە نەسبەتا
بەردىم بەا دېگۈدەك آرزۇل حق اليندۇر.
ھەربىر تىجارەت چىلەرنىك واقف بولماقچى
امىد قىلىپ.

28- يىلى 5 نەچى اېنىك بىرىن
باشلاپ، ئۈرۈمچى نەنگۈن - مەزگىلى
تۈرك اۈيۈر اۈيۈشمە قاشىندا - خو
نەن سارايلى ناملق - بىرساراي اچىلىدى.
سارايلنىك قاپقا نومىرى 506 نەچى نو
مور.

ساراي مەدىرى :

شەلەپ الەين خۇرەن.

بوساراي - ھەكئىزە ھوختا و تۈنپ
لېك بولۇش - سەن چەزادە - ئالەنغا. چاى -

رئىس جەھور اوردا سىنىك سوز چىسى كاپىنە اوزگو روشنى انكار قىلدى

(سىنترال ئىيوس 12- ئاچو 12 -
ماي) غەزەلەردە كاپىنە اوزگۈرۈشى
حقيقە يازىلغان خېرلەر. افكار غاممەنىك
دقتىنى جاب انكەنلىكەن رئىس جەھور
اوردا سىنىك سوز چىسى شو بىياتاندا بو
لۈنمەشۇر: موقت رئىس جەھور لى
زۇلا رەن خەبىك چەك كاپىنە سىنىك آيلاز
دىن بىرى قىلپ كەلگەن خەتتەلەرى، سىيا
ستەلەرى پلانلارنى تەقدىر انكەن خالدا
اونىك اوستىگە بوگونكى بو مشكلان
كونلەرنىدە خەبىك چەك كاپىنەنىك اف موا
فق كىشى - بىدور. چونكى او خېرى و
ماۋورى جەتتە بو اېشنىك لايىقى، چەت
دە بو خەدە تارالغان خېرلەرنىك مەمە
سى يالغانسۇر.

ھارنىشال جاڭ كايشى گواڭچو

غا بارھاس ايكەن

(سىنترال ئىيوس 12- ماي) ماۋو
رى پلاننىك اخبارات بولۇم مەدىرى 12-
مايدا بولغان مېخبرلەر مەجلىسەدە نۆبەندە
نى جوابلاردا بولۇنمەشۇر:
سوال: جىياڭ كايشىنىك حاضر خكو
مەتدە تونقان موقى قانداق؟
جواب: مارشال جىياڭ كايشى و قىتاك
استراحت اۈچۈن خەتتەن چىكەنسى.
بو خېر و قىتەلە نىش قىلغان ئېدى. اما
پارتىيادا او كىشى ليدەن تۇر.
سوال: رئىس جەھور جىياڭ ئايشى
شاخاى جەھەسىگە رەبىرلىك قىلامدۇر؟
جواب: رئىس جەھورنىك جەھەتتىن اىش
لارغا قومانداسى يوقتۇر.

سوال: چەتلەردە جىياڭ كايشىنى فور
وزارغا باخۇرە گواڭچوغا كېلەدۇر دېگەن
خېر بار راستمۇ؟
جواب: بونىغا بىر نېمە دې بولماق
دۇر، اما گواڭچوغا كەلمەپتۇر. فورمۇ
موزاغابارش بارماسلىقى مەلۇم اېمەس.
سوال: آلاشلازغا كۈرە گومىنداڭ
حاضر دۈشمەك بىر سىياسى قومۇسۇن
تىشكىل قىلپ حكوۈت اېشلارغا رەبىر
لىك قىلمۇرارش، مەمدە مېنىلەرنى 11
دىن 15 گە آرندۇرغانىش. بونىك تىشالون
كىلى قانداق بولادۇر، مە حكوۈت بونىك
نىغا قانداق قارايدۇر؟
جواب حاضر بو غىل تىشكىل يوقتۇر

اق زامباقلار مملکتیده

کنانینک یازو چیمسی

کوبکوری پیتروف

کوبکوری پیتروف اثر لوی، اسک کوب او قولغان مشهور بر روس اما زو چیمسی دور . حاضر غیچه کوب قید حقی روسچه مسوئله لر دن بولوب اوتوز ایکی گه باقیئن اثری بلغار چه گه ترجمه قیلنقان و بولار ناک مر بری اوج، تورن حتی 1906 قایم باسلیغان دور .

پیتروف باکیمن یازو یاشقا باشلاغان یاش بر یازو چی ایلمس دور . او اوز وقتیده لیف تولستوی و یلانیمیر کورو لیکو، آنتون چخوف ، مساکیچ کور کی، لیبون آندریق بلن تونو شوب دوست بولوشقان دور . باشقا چت مملکتلر ناک یازو چیلاری آرا سیرا هم آتازول فرانس، آنتونیو، فیکا چا رو، کونت هاسمین کی دوستلاری بار دور . بولار دن باشقا کوبله گمن أوروبا و آمریکا یازو چیلاری و صد هنکار لری بلن تونوشوب مکتوبلا شیب نورار ایدی .

بک ناک معلو مان ایگهسی بولغان پیتروف ناک ناک بولم فکورو سی : بر یوزیده باشا غان بتون انسانلارنی تخر سو تاره، تخیمو نجیمو تخیمو راحت لک تخیمو سعادتنک بولم ایلتا ایرلش کمن حالدا کوروش دور . بو ذات بولور هو فقیر لرگه، بیزا نلارغا و اشچ لارغا اچینار، اولر ناک جها لتینن و یوقسوللقینن شکا بت اولر ایدی .

أمدی، پیتروف ناک فسقچه چنل نیدن بحث قیلایلی :

کوبکوری پیتروف 1888 - بلنج لیبنیگراد ولایتی ناک و ایمبورک قشلاغیدا نوغولغابور : آتاسی . آتاسی فقیر ایدی . اتاسی میخان چیلک، تخیمو نورغا ایلتیق قاناندا ساقلیق فلار ایدی . نور موشنک بو قاراتمو شرطله ری اچید نوغو لوب اوسکین کچیک کوبکوری، یاش وقتیه یلا دنیا حیاتی - نی تخیمو باروق . تخیمو معاللق و تخیمو سعادتنک قیلش ناک چاره لرینی اولاشقا باشلاغان ایدی . او هم لیف تولستویغا اوخشاش بر تاپاق بلن

تخیمو توق، تخیمو سعا دننک فلا دور غان یهیر یوزینی چننکه ایلان دورا دور غان بر آسلسنی ایزلر ایدی .

مانا شو سببن پیتروف گمانا زیه ناک بشیمی صنیعتی توگه تکدنن کیین اچیده چنن بحث قیلینا دور غان ایقیان مکتبیگه کودی .

سعیاردا (الهیات مکتبیده) اوقب یانقاندا : پیتروف ناک باشیدا شو فکرلر حالانار ایدی :

انسان دنیا ناک ای قیمتک محذ لمز قیدور . او خلقت ربانیه ناک باشی تاجیدور . بو دنیادا هرر سه انسان او چوندور . دنیا ناک گوزلبیکلری و باب لملاری هم انسان اوچونور . علم فلسفه صنعت ، دین همه سی انسان اوچوندور . بولار دن هر برینک انسا نینک خدمت قلیشی لازم دور . اگر علم فلسفه، دین و صنعت بر یو زیده تخیمو مسعود ، تخیمو باروق و حقیقتهن انسانن حنت حیاتی هارل نیشقا و قوروشقا خدمت قلمایور غان بولسا هیچ بر قیمت و اهمیتله ری یوق دور .

پیتروف باشلان راهب صنتی بلن انسانلرغه الک کوب تاثیر یهتکوره دور غالمیقینی اولغان ایدی . حقیقتهن دور فیسر و پاپس بولغان پیتروف هر بر اویگه کیره آلا . و هر طرفکله باشینی تیقا آلا ایدی بریق اوزینک اصل مقصدی بو دنیادا چننکه اوخشاش بر حیات یارا نیش ایدی . او حاضر لیته گراد اسمینی القان بر زمانلار ده کی پیترسبورک دا بولغان الک عالی عابله لر نزدیکه هم عالی بر اورون نايقان ایدی روسیا چاری ناک سرباچا چه آری روی نایقان و گرادسکلار ناک تربیه چیمسی بولغان دور . بو ناک بلن برابر عالم پاپاسنک قایم ایشچی صنعتیما و فقیرلر گه تخیمو یاقین ایدی .

« نوقتور ساعلاملار غا ایمس : کیسه لمر گه لازم دور » ! دهر ایدی .

همه نی کوبراق، عدای نارتقو چیلار نی و فقیر لرنی اولار . نادانلارغا ایله چیلارغا مخصرص وعظلمر برهر ایدی .

1900 - یلاریغا بائین : پیتروف روسیه ناک اقلنت بلن او قولغو چی خاق یازوچیلارین بری بولدی . « روس کوی سلوا » غزته سی بو روزلار کچیک و آز او قولغو چی بر غزته بولغان بولسا، کوبکوری پیتروف باش محرز بولوش بلن « روس کوی سلوا » ناک تیرازی بر دینلا بش یوز ها قیدی . بونک بلن برلکده پیتروف بلن بر دانه وقتک مجموعه هم نشر قیلغان ایدی . بو رساله ناک ملیونلارچه نسخا لر ی روسیه ناک هر طرفکله قارا تیلار ایدی .

پیتروف ناک بعضی اثرلری چننچو و یاپونچه گه بولغان کوبله گمن چت تیلار لارغا ترجمه قیلندی . پیتروف ناک بولار اثرینک انگلیزچه گه ترجمه قلمیشی مناسیبتی بلن انگلیز یازوچیلارینن و بولار ایام و یاپونک « روسیه ناک مسوونی » آتاق کتاییدا شوناقی ده دور :

« کوبکوری پیتروف روسلار ناک ال سویمک بر خطب و یازوچیس دور او بو ذاتک نطقلارینی هر کون اون می لارچه کش ایشته دور . سوز قابیلیتی ناک کوجکلک دور . اثر لرینک اون ملیون لارچه نستهمی روس ملت ی آرا سینا یایلماندا تور . کتاییلر جاوه نلرده بولور . بونک اثرلرینی الک یوقاریقا قویانور . ادبی، فلسفی، دینی یقنلاردا آخرفی اون سوز پیتروف کتایور »

پیتروف ناک بوناق یوک شهرت قاز ، بونک نیب کتیشینی او زمانک کایسه برونق رانلری کوره الما دی . تور لولک هر سبیلر بلن او تا قار شینی چیقش باشلا دی . شو ناک او چون پیتروف ناک 1907 ده قالبا غینی و کیمینی تاش سوز لاب، روحا نیلقنن اوز گهری ملکر ایلمن کیم کیمب ، ادبی و فلسفی فعالیتکدن دوام قیلشقا باشلا دی .

(دوای یار) . عبد الستار . ج .

اچكى وتاشقى خبرلەر

هركز عسكرلەرى شددتلك مدافعهده

انقره (13 - مای) كوماندا: لمر ناپهال (جیلاش اولكه مركزى) نى اشغال قىلى. شانخاى نيك سیرت مدافعه خطلریگه كومونستلەر مجموعده باشلادی. مركز عسكرلەرى شددت ايله مدافعه قىلماقدا دور.

اونسون (13 - مای) كوماندا: لمر ناپهال (جیلاش اولكه مركزى) نى اشغال قىلى. شانخاى نيك سیرت مدافعه خطلریگه كومونستلەر مجموعده باشلادی. مركز عسكرلەرى شددت ايله مدافعه قىلماقدا دور.

شانخاى نيك شمالى غریبهلى 16 كیلومتر اوزاتمهلى و جنوبیدا 35 كیلومتر اوزاتمهلى سیرت مدافعه خطلریگه كومونستلەر اورا قاتناشماقدا دور. باقى خبر گه كوره جنوب جبهه سیده مركز عسكرلەرى كومونستلەرنى آرقاغا قاپتار دی.

سوریه سابق رئیس جمهورى

اغیر یارالاندی

انقره (13 - مای) سوریه سابق جمهور رئیس شکرى القوتلى نيك اویگه بر لجه آدملەر باسیب کرلپ اونى قاتتىق اورغانا قاتتىق اولوش حالده ما دور . بو سببیلر بیر نچه شهر لهرده حصتى زعيم گه فار شى عصيانلار قىلدى.

§ × §

قسقا خبر لەر

... مندستان رهبرى نهور حاضر اولوغ اوکیان معاهدهسى تو زوش او چوت مېچ اساس یوق دهی ایفکان.

... خانکودا تورغان چت دولت کونسول خانه لری کونسول خانه سینی باشقا جاها بوتکومى شول جاها دمان توروشقا قرار بر گه نمش.

... شمالی قوریهده بهر اصلاحا تی حقدنه علامیده نظاملەر توزول گهن.

... اناندا کی فرانسوز عسكر لری اوز دولتین یار دم سسور را فغان.

§ * §

توغون ایشله ریگه

دائر

شهریزده عصری اصولغا سو بولمدا پاریدما تو گهن توغون اوسى موجود بولسا، بار کونفرانسى ظل اعتقاد و خرافى توشنجهلەرگه چو خارجه وزیر حا مانغان بعضى نادان آنا و آنالار، تو ایتچی مور و بو غوت ایشله ریگه جاهللق قیلماقدا و ادبوز دولتلەر نیک لوم بقیم ایشله ریگه سبب بولماقدا ایچلس اچیب به دی. سړك خبرلەرگه كوره، شو خا چون لایحه حاف خرافى توشنجهلەر بوزه سیدن توغون، تخصصلەر آره اناسیدا اولوم بوسوقاسیغا بتیب بار غان و نوابت چار بهار عصری اصولغا مراجعت قیلسقا مجبور بولغان بیر ا غیر ایلی خا لون توغون اویگه آلیب (13 - مای)

اینگلیه اطه بالانسی اطلانتک ایدیه قلاغان . انگ دى بلن مم نوغان آنا هم توغون بیون — سه ملن بالا سلامت قالا سوزور.

لی زوگ رین جاك کهیشی نك کانتونغا کایشینی

استنه دی

(13 - مای کانتون) رئیس جمهور لی زوگ رین تونو گون فرقه میدا نیدا توروب " جاك کهیشی نك کانتونغا کولب فرقه اشلریگه رهبر لك قلیشینى استهمه " دیگهن.

(13 - مای کانتون) بهی زو تاشقى تونو گون کانتوندا لی زوگ رینی ضیا رت قلاغان صولک مخصوص آیرولاد ها اولتوروب اوز جایتها قلیفکان.

هرزى حكومت بر هلیارده اهریکا دوللاری قرض الماق بولغان

(10 - مای کانتون) چین قانون بالانسی حاضررقی اچكى وضعیمین قو تولقم اوچون سولک زى وین ، یوگ شاشقی باشلق 3 نیشین بر ملیارد آم ریقا دوللاری قرض پول الماق بولم خان . بو پولنگ نسبه حربی اشله گه

قالغان نسبه مالیه اشلریگه صرف ایتمه سه کیرک بانا شوتکدهک مذ کور پالانا حکومتلا کالمنونستلەر ايله بولغان سو قوشینی موملق الیب مارش دیگهن قا رارینی قبول قلاغان .

گووی جون ایله ایدسون

(13 - مای واشینگتون) واشینگتوندا نورغوشی چین سفیری گووی جون تونو ئون ایدسون ايله کوروب، آمریکا نك چین مرکزى حکو

متیگه جدی و فعال بار دم اتمه گینی او تونگهن . هر ایکسی ، او لوغ اوکیان معا منه سی شو زوشینی نشپن قلاغان .

تورکیه باش وکیلینک تدقیقی

انقره (13 - مای) تورکیه باش وزیرى شمس الدین گون آتالی (باشی برنجی بتده)

استانبولدا معارف واجتماعیات موسسه لهری نیک صنعتلەر نیک تدقیق اتمکده دور.

مهمتره معلومکی نار بخده شخص لمر نك ریلی يك میهمندور، شو نقطه تن نورکستانیمز نك بوگونکی بو مرکب قنهایقین شرا نشیده . جنرال جاك جی چونک اولکه مزده بولوب بوشی اولکه مز نك نچلیق ارجون، ا ا مدهلک وسیا سی اشله رنی عمارکه قوبوش قولانماسی

نك اجراسی اوچون زور بر کفال ت قناعت بولور ایدی. الله آخردیا ایزه لمشمن بورهك باقری قان بولغان، تنچ سز لقنی مېچ بر کونوره امامایقان اولکه مز نك ایملکینی، خلفیمر نك سلامت خاطر جامع حیالینی جناب حقین پالبارب سورامیز .

جمہوری

نئی

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

لہر

بیرونی محاصرہ سمیت کین

لوندون (13 - مئی) بیرونی
 سوریا صرہ سے یوق اینٹلہڈین کین شرف
 کری الفرائز غربکہ و غربین شرقہ اونکہ نام
 ہر باسیبازکون تکھورون اونکوزولمکہ و بیطرہ
 سن اولوش مارا (المان پولی) سینق ہا ہا
 نہ نہور لوفہ خرجلش ایشلاریہ قبیلقلار
 ر شی عصلارولمکہ دور . حوا فائناش ایشلاری
 دی .
 x()x+

ہستملکہ لہر

پاکستان وکیلی مہم بر تکلیفہ بولوندی

شام (13 - مئی) بیرلشکہ
 یوز زہن شام سیاسی قومیسونی دا سابق ای
 دہب ایفان ایہ ہستملکہ لہری حقیدہ مذاکرہ بول
 ی . ظراباس نق ایٹالیگہ بیریشکہ
 یون اسلام مملیکتلر وکیللہری فار
 ی ٹوردی . لیبیا خلق وکیلی انگلترہ
 ہ علاقہ نی اوزوشکہ قرار پرگنہ
 ی و لیبیا خلقنک انکلیز گہ فار
 ریدہ ہر ادا
 ظانماہلہر نور

امریکا عیان مجلسیہ

انقرہ (13 - مئی) امریکا
 میان مجلسیہ اتلانٹیک معاہدہ سنی
 بار دم

پاریس کونفرانسی

مذاکرہ قبائما دور غان مسئلہ لہر بلکہ مہم

انقرہ (13 - مئی) 23 ٹچی

ی اصلوا جابدا پاریدسا توپلانماچی بولمان تور
 ی وجود بولالہر کونفرانسی توپلانشدن بورون بیر
 وشمنہلہر کارچیہ وزیر حاضرلق مذاکرہ سی قل
 اتا و اتلانماچی مور و بونڈین بورون اوج
 لقی قبلماند غریب دوللہرینگ آلمانیہ منحصلمری
 سب بوللمجلس آجیب بعض مہم مسئلہ لہر
 کورہ ، شو اوچون لایعہ حاضرلاماچی ایوش . بو
 منحصلملر ارنہ پاریدا توپلانار

انگلیہ اطلانتک اوکیان معاہدہ سمیتی تصدیق لائی

سیاستینی اثر موشرنداق بر معاہدہ
 ایلہ چنہلمگن تقریرہ او مقرہ سو
 اقوشقا آلیب بارور ایسی . بیروین
 محاصرہ دن آزاد قلمناقلیقی ، غرب ایلہ

شرق اورٹا سندانئ معادلہنی حل قہ
 اشقا اکلہت توغوروب ہرمدی چہر
 چیل بو حقنہ ایورنفا اگملانلو روب
 بو بونکن او قمر امین لسنہمساک
 لازم . دیکھو : آمریکا بو اظلا نیک ما
 مدہ سیکہ آسا ساہا جزا بی قورال اش
 لہر چہرہنی کرکیشہ چہشہ .

نہرو شاترو ماقلک لہر

دعوتی

پاکستان (13 - مئی) نرو
 مان اونکہ بیل نہرونی امریقافاعون
 قلغان بولاسار لوچاغدا بارالمغان
 ایسی . ینہ ہا ہا ہن دعوت فاعلانقین
 بو بیل اونکھنر آیدیا بارامچی
 بولدی .
 (13 - مئی واشینگٹون) لندن
 تان رھبری نہرو آمریکا حکو متینک
 تکلیفیکہ بنا . ایسی ہی اجیدہ امریقا
 غا سیاہتکہ بارمق بولغان .

ہندستان امریقا سن یار دم

سوریا غان

(13 - مئی) پاکستان
 تان حکومتی اوزونک امریقائی شہری
 آرقالی امریقا حکو متینن باردم سوریا
 غان و ہندستان بلکہ امریقا ایلہ بر لہ
 شیب ایشلہشینگ ضرور لکچی بلدیورہ
 گمن .

لوژان کونفرانسیسما

لوژان کونفرانسیسما - سورہ و ہور
 دہلاز آر ایویدا سورہہ عسکرلہرینگ اش
 مال منقطعہ رہنی بوشلش و ہبودی
 عسکرلہرینگ بوشلشقا قرار بولغان بر
 لغرنی بوشلشیدا ہودیلار متارکہ فرا
 ریفا نواق خرنش قبلمندا جیلہ اش -
 لغتکنلکی اوچون قلمق فارمیو فارشہ
 لقی چہقندی بونک بلغن بیر موقیقتہ
 سزلیککہ امتحانی ہلہرور .

دا هر...
 او بولغان...
 قوشولون...
 مانا بول...
 بولسا غر...
 سوب غلقلر...
 وور...
 چينقلر...
 گوجه...
 كويچيلىكى...
 باشلىرى...
 بلك قانى...
 دهن ايتالى...
 مانمىسده...
 ملكى تير...
 بولغان زىل...
 نده بولغان...
 سائىلق بول...
 نىسوخه تير...
 ودى بولگ...
 سائى خىس...
 قى خىسول...
 سوس...
 يردك بيز...
 كىنهده خ...
 نيزده مخص...
 معلوم...
 نه قىر...
 دورلىرى...
 لادور...
 اوزگوش...
 گو دولتى...
 نور...
 ناراضلى...
 ن جالغ...
 تىنى اولگ...
 ايلىملى...
 تىنى چينل...
 نوركلرى...
 خىسول...
 رايونور...
 نورك مان...
 خىسوخه...
 عرف غل...
 بگه اولگ...
)

بىز خەلقچىمىز
 بىز مەلئەچىمىز
 بىز انسانىمچىمىز

مەدرا ئىمىسى ئالىي تەكلىپ
 باش مەدرا ۱۰۰ يوقا

عرقىمىز توركدور
 ئىتىمىز اسلاھدور
 يورتىمىز توركىستاندور

۷۷ چەشتمە آدرىس: مەدرا ئىمىسى ئالىي تەكلىپ ۱۱ نۇمبىرى ۲۷۷۲ ئىككىنچى تەكلىپ: مەدرا ئىمىسى ئالىي تەكلىپ ۲۸ ئىككىنچى تەكلىپ

بىرلىك يىقىلماس و يوقالماس بويوك بىر كويچىدور

تورك بويوكلىرىدىن بولغان و دۇنيا ئىنى تىرەتكەن چىنگىزخان اوزىنىڭ آخىرقى غەربىدە بالالارنى يىقىپ قوللارغا بىر ئالدىن چىيوق بىرىپ سىنىرورلار دەپ ئاتىغان بالالارنى چىيوقنى ئاسىلا سىنىرور بولغانلارنى كىيىن چىنگىزخان بىر كوي چىيوقلارنى توپلاپ بوغوب بالالا رىغا بىرگەن، اولارنىڭ بىرىسىمۇ مىلقى بوغولغان چىيوقنى سىنىرورلارغا ئاتىدىن سولغا چىنگىزخان بالالارغا قاراپ: «كويورلار مانا ئو بىر ئال چىيوقنى ئاسىلا سىنىرور بولغانلار، مانا ئو بىر كوي چىيوقلاردىن بىشىنور بولغان غولغان چىيوقلارنى مىچ بىر سىنىرور سىنىرورا ئالمايتلار، بونىكىن نىمە مەنا چىيوقلار؟ او طىبىعى شوندىن عبارت كە مەنىن كىيىن اكر سىلەر آراغزلار بو زولون، بىرلىكلەر بىلە سىران بولوب آه زىلپ كىنەش زىلپ، انه شو بىر تال چىيوقنى سىنىرورغا ئىكەن دوشمەن سىلەرنى كورونىكەن و اوچراقان بۇدە سىنىرور بولغان چىيوقلارغا اوخشاش بىرلىكلە رىكەن محكم آراغزلار اتقاي بولسا، اوز لىرىكەن مە داتم بىر بىرىگەنە دىرىكلە شىبە مەككارقدا ايش قىلساكن، بىز مە رىگەنە بولەك بولسا آراغزلار سىلەر او بوغقان چىيوقلارنى سىنىرورا ئالمايتىكەن سىلەر نىمە مە قانداق دوشمەن سىنىرورا المايور و بوقونا المايور، بونوكىن سىنىرور كى تورك خاقانلىقى و شان شەكلىنى دىيەن يوقالمايور ابدى ياشايور، تورك خلقى مە دىيەنەن موقىتەن ساقلايدور اوز بارلقى و اتى مىچ وقت اوچمەن دور» دىكەن.

ئە اوزون بىللار كوي غىرلەر ئىشادى، ياشايدىلا ئىمىسى لىكە اوسدى يەنە كىيىنكى اوزىدىن كىيىنمۇ ۳ - ۳ عصر جاماسى دولم قىلدى، فقط كىيىنكى ۳۳ عصر دەلا چىنگىزىك و صىنىنى تورك آه مانلارنى اورتاسىدىن كوتەرىپ، اونو اوب دىگەندەك ئارقاقى و مەلۇمىتىكەن حاللار بوز بەدى.

بوگون دۇنيا دولتلىرىنىڭ مەمىسى اوز دولت موقىلەرى، اوز ملت مېدانلارنى ايله بىرلىك دىمەكە بىرلىكنى تىش قىلماق، خاقان، بىرلىككە موقىق بولا المانلارنى تىج خاطر جىج باشلاماندا، دولتىنى ئولى ئاپەرىمەن، ملىتىنى اوستورمەن، بىرلىككە موقىق بولا المانلارنى قالايماندا چىيلىق خاطر جىمەزلىك ايله بىرلىككە موقىق تورە شىيىنى اوتكوزمەن، جەمان چىن قولىنى اوزون بىللاردىن بىرى بىرلىككە بىرلىككە موقىق بولسا، مەككوره ايدىن بە چىتلىرىدىن بىرلىككە كىيە الماى ۳۳ پارتىيە اورتاسىدەنكى بوگونكى خاطر جىمەزلىك بوز بىرەكەتور.

يورتىمىز چىننىڭ بىر اولكەسى، تورك خاقاننىڭ اوبوشقان توركىستاننىڭ شىرقىدە جايلاشيب، تارىخە شىرقى توركىستان مە ايله اتقالبى كىلگەن بىرىدور، گوجە چىننىڭ بوگونكى وضعىدە سوقون تور غان شامالار اوز ئولا دارماي قالماس دىسەك، اوز موقىمىزنى آلبىن ايتقان، مانا دۇنيا دولتلىرى، دۇنيا ملىتلىرى اىستە كەنەش بىرگەن بىرلىك ئىپادىت كىرە اىستە بىز او مستحكم بىرلىكنى قانداق اورناتماق، اورولمايدورغان و بوزالمادورغان بىرلىككە قانداق يەتمەز؟ بونىڭ اوچون طىبىعى بۇدە موقىق بىر ايدىنەن نىك چىقىش نۇقتىسى بولوش كېرەك، بىز نىك او ايدىمىز (مەككوره) بورتىك،

خلقىنىڭ، ملتىنىڭ استىقبالىغا قارايتقان، اونى تىكەن بۇزلاق بىر استىقبالى مۇنظەرلەرى كورونىكەن بولوش كېرەك، شونىكىن بىز نىك ايدىمىز، اوز يورتىمىز، اوز ملتىمىز موقىمىدە توروب اوز نامىمىز بىلگەن لىكەن بولسور، دۇنيادا ايدىنەن كوي، مە مەككوره، بىز شو ايدىنەن مە مەككوره، لىكەن گەرگە كىرگەن بىزىمىز، او بىز اوچون اويغونمۇ ايتتە تىجلىيىمىز ئاشلاماندا، لىق كىرەك، مەدە چىرگور مەككە مەزەن اوتوش كىرەك، شونىكەن مەككوره و ايدىنەن لىكەن اوزىمىز بولوش كېرەك، مانا شونداق بىر چىقىش نۇقتىسى بولغاندا، بۇدە مستحكم و بوزولمايدورغان مە بوزالمادورغان بىرلىك بولتور، بو موقىدە چىنگىزخاننىڭ مەككە ئلتورگەن بىر باغلام چىرىمى حاصل بولوب، بۇنىڭ بىرلىكىمىزنى مىچ كىم سىنىرورا المايور، بۇنىڭ بارلىقىمىزنى مىچ كىم بوقونا الماى دور.

تاشكەن بۇدە سىياسى وضعىتلەرگە قاراپ بوزولوش، شىرتىڭكە قاراپ اوز گۇرۇپ كىيىنلارنى بوق ايدىمىسى، بۇدە قانداق خاللىر بولسا، بولسور، لىكىن سىياسى ايدىلارنى نۇقتە مەزە بوزولوش سىياسى ساقلايدورغان بولسور، اولار زمان ايدىمىسى ايله سىياسى ايدىلارنى نۇقتە مەزەن نشان قىلغان مە اونىڭا تەرىپى بىنكوز مە بوزورغان بىرلىكىمىزنى بوزالمادورغان بولسور، مەدە و قىتق موقىق و حضور كىلگەن ايله الماشناسور، بو تىرىلەر بويوكلىرىمىزنىڭ، دور كىلەپرىمىزنىڭ، لىبارىمىزنىڭ دىماغلارىدىن چىقسا كىيەنەك، مەدە چىقمايدور بىر گام قىلماق، بىز بو بابدا مەمەنك مستحكم بىرلىككە كىيىشنى تىلەيمىز مەمەن شىرتىڭكە مەمەنك دەسسون قىسلا

اولكە و شەھەر خىبرلەرى

(چىنى تۈركىستان اخباراتى و اوزەل مۇخارىمىزى)

كۈر ۱۷ - ھەر نەكە

ايكى اويوشما و كېلەلە رېگە

ضىياقت بىر يىلگەن

۱۵ - ماى كەچ سائەت 6 دە شەھەر

لك ھەرر اذەرلەر بىر لېشېب خىطاي-تۈتۈ
كان اويوشما ھەلەرنەك قورولتاي و كېلەلە
نى قارشىلاماقى مەنا سېتىنى ايلە غراس
زالدا چوڭ بىر ضىياقت بوردى .

۱7 - ماى كەچ سائەت ۵ بىلەن مە
كۈزى اويوشور اويوشما سى اوزنەك ياز
لق باغچەسىدە چوڭ بىر ضىياقت خەتەر
لاى ، ايكى اويوشما قورولتاي و كېلەلە
رەئىنى قارشىلايدى . ضىياقت نەھايەتى مول
باغچەنەك ھواسى-مەنەنن آرتۇق مەھفا .
كېچەك باغچەنەك بېشەل باقراقەرنىنى

بۇلدىرېلېت اويوشماق اقدارېدانى ئۈم
شاق شامال - باغچە بۇستەننەك اطرافى-
گە اوراغلىق « قورولتاي و كېلەلە رەئىنى (شام
قارشى اۋاز » شەھەر لىسەرى يازىلغان
خۇش خىطلك لوزونكا لىسەرنى اوركەش
لېتەر . زىنەت كېلەلەرنى سۇ بەر ايدە
دى . ۲۰۰ نىن آرتۇق اشتراكچى مېھ
شامالە بو منظرە دە حضورلانن دېمەك
لىرى آچىلېپ اولتۇرۇشقا ئىدىنا طەاملەر -
قائار - فانار و ارقىمۇ - ارقا تۆزىلار
ايدى . غايەت اشقىنا بىلەن طعام ئىنا ولى
نن صورە . رەئىسىمىز غەسنى لېشېبىكىن
اقدىنى ضىياقت مەروۇھ سىنى سولەيدى .
نەقىن سولك و كېلەلەگە كېنو قو بوپ
بۇرلدى تام سائەت ئەرلەردە قىيام تەمام
بولدىمەنن سولك ضىياقت ئاپالدى .

مخبر .
() () ()

ئىرسلك قوللانمىلار خاتىرى

لاش لايىھە نىسى

مەرقى نظارنى بۇرۇندى كى تۈرك
باشلانغۇچ اوقۇللارنەك ئىرسلك قوللانما
لەرنىنى نامەنلەش مەقسەدى بىلەن بۇلاچە
تۈزەپ بۇدجە-بىنى اولكەلك ھەكۈمەتكە
سۇنغانىدا تەصدىق ايتىلېپ بوخەلكەنرە
باشقارمىغا ئۇشۇرۇلگەن .

بۇندىن باشقا مەرقى نظارنىنەك تەد
رېر بولۇمى قازاق باشلانغۇچ اوقۇللا-
رى اچۇرۇم ئىرسلك قوللانمىلار خاتىرى
لاغاندا بولسا كېرەك .

ايدىن بايىغا كوچكەندە شاعر سولا
نى : « دور الوامى » ع . دى-لشساد :
« فل ھەندە » ، « پەنە بو ئنا پەشمانەقا
جواب » دېگەن شەھەر لىسەرنى اوقۇب
اوتۇدى . صورگە بېكى و كەنە سائەندە
لېرەمىز نەك يانمىلق چالغۇ وازى ناخ .
شا كۈنلەرى ، دولقۇنلوق كەكە دريا بو
بىنە كى گۈزىل بوستان نەك لوزان شا
مالەرنى ايلە بىقون اطرافىنى ئاقراندى ؛
اوصوللار تەمىشل قېلىندى .

آخىرە دىگەن سى درنەك توغۇر سى-
دا بىر قانچە قىرار لىر الېب ضىياقتىن
كېيىن كۈتلى تارقاشدى .
ئېنەك .

تۈنۈگونكى اوچقۇدا ھەاون جاڭگۈن تانۋىسى تىو

اقدىنى كەلدى

ادارە باشقۇرى ئورغۇن سائەدا تېيارە مې
دائىبغا چىقىپ قۇزغىن قارشى لىدى .
بۇندىن شەھەر تارۇقو جاڭگۈن جەنابە
رېنەك سلامت كەكەنلېكەش صېمىت ايلە
قارشىلاماقى اوزرە نەقىل چىر ، نەقىل
دائىقلەرنەك كېلېپ چىقىشىنى كۈتمەكە .

دورنەكس تانلق بېمەشەر اېلېب كەل .
كەن كۈرلا باشلەرى ھەر سائەك كېلىشى
ايلە تەخىمىر قو وائىب درنەك نەقىلەش
ئى باغدا اوز دوروشقا قىرار بىر كەن
ايدىلەر . 1 - ماى كۈنى بىقون باشلار
اىسائىچى مەنور لىر ھوا نەك ئاچار لىق
ھا قارا ماسىن شەھەر دىن 10 بول يۇرە
لقدى بولغان سايلانغ عبدالحق اعدى
ساغىنغا مە راب آتەمەندا ايدى .
سائەت 10 دە جانمىلار مېز باشلىق ۵0
نن آرتۇق كىشى نەك اشترىا كېلە بىلەم
دورە كېمىز نەك 10 - ھەندەك ئېغىنى
آچلدى . مەھمەد اسماعىل : « سىيارە لىر
ھەقىقە غەم مې مەلۇمان » قو نوسى
آستىدە بىر كۈنفرانس بېرىپ اوتۇدى .

(۱۷ - ماى شەھەر خېرى) غەربى
شېمال جەنەبە و مەھمۇرى باش اش
ئەلى نەك ھەاون باشلىقى ئاۋ - سى - بو
اقدىنى اوچاقى ايلە : بوگون سائەت اربا
رەم مانگەيدە سلامت شەھرىمىز كە تۈتۈ-
دى . شەھرىمىزدەكى ھەرمى و مەھمۇرى
§ () ()

اولكولوك تونگان اويوشما سېمىنەك

سايلا مې

مەنشى مېئىت 10 كىشى بولۇن ، بو نەك
اچىمىن اويوشما رەئىسلىككە 48 بىلەن
بىلەن مائۇبى اقدىنى ، مەھمۇر رەئىسلىككە
6۰ بىلەن بىلەن مائۇبىك اقدىنلەر ساھ
لاقتار .

قۇرۇلما رەئىسلىكىدىن كېيىن
مەركىزى تونگان اويوشماسىنىڭ اھرا ئى
مەنشى مېئىت لېر نەك سايلامى 1۴ نەقىل
ماى كەچ سائەت تۈرتلەر بىلەن اچقان .
سايلام نەتىجەسىدە اھرا ئى مېئىت 3۲ ،
+ × () () +

جېمەسار مۇنغوللارنىڭ تېلە مې

رېنەك ايكى تۈرۈلك تېلەكەن ، اولكەلك
ھەكۈمەتكە بوللاشدىن غبارتۇر . بو نەك
بىرى ھابلاز مەسئەلە سى ، يەنە سەرى
ساغلىق اشلە رېگە دائىر دور .

جېمەسارداكى مۇنغول قېرىنداشلەر
ھەز شەھرىمىزگە اون بىر مەئىل اېيەرگەن .
مخبرمىزغا ايتىشلەرچە : بو قانچە-
ئەقى سەرىمىن مەقسەد جېمەسار مۇنغوللا .

اچكى و تاشقى خىبرلەر

پارىس كونفرانسى حاضر

لقى

چين اوروش جبهەلەرىدە

(نقره 16 - مای) پاریس تونۇ غراسیفا حاضرلىق اوچون 3 غر، دو ئىلەرنىڭ خارجه وزىرلىرى، متخصص لەرى مئاكزە لەرىگە دوام ئىكەندە دور .
 انڭ سوڭ فرانسىيى بۇ مەقتە اچىدە 3 وزىرغە سورىماققا حاضر بولغوسىمە .
 مور ، دوشنبە كۈنى بېيۈن ، شو مان و اچىسور پارىسا اوز آرا ئولمىلاقو سىدور .

روسولا مەختەسىنى حكومت عسكەرلىرى جەبى مەنقەه قىلماندا ، سوقوش بك قانئىتور .
 (نقره 16 - مای) خانكۈنى حكومت عسكەرلىرى بوشانب بوزانڭ جنوبىغا اوندى .

(نقره 16 - مای) شاتخەيە هجوم قىلماق بولغان كومونىست عسكەر لەرى شەر ئاشىدالنى ، هوا مېدانىدىن بېرى بولغان لوئاخوا هوا مېدانىغا مەنقە لاشىرى ، بوندا قانئق سوقوش بار .
 انكېز فقرا لەرى شاتخەيىن چىقب كە مكرە دور .

سوريە و فلسطين ھىناسىتى

اطرافندا

باغىن شرق - خانكۈغا كومونىست عسكەرلىرى بوگون كېغورون كېردى .
 دوفتور سوئكو بوگون اوچقۇچ بىلەن فرانسىگە كئدى . بو سقرىنڭ سېبى معلوم ايمەس دور .

(واشېكتون 16 - مای) شاتخەيە 5 ميل غزىدە قانئق سوقوش بولماقدا . كومونىستلار نڭ هجومىغا حكومت نڭ 200 اوچقۇسى بارمى ايدە باق ائندارىدىغان حكومت نڭ عسكەر لەرى قارشى ئورماندا بۇ بوستاندا ئادور .

(كائون 17 - مای) مركز آزا انسى خېرىگە كۈرە ، حكومت عسكەرلىرى خۇدى اولكەسىنڭ مركزى خانكو و خەن ئالف شەرلەرىنى بوشانب چىقب كەم شور .

(شام 16 - مای) شاتخەيە بىرلەشمەلىك دىگزمگ چىقىش اغزى بولغان و نكا لەرىنى اور

طرابلس نا ھىناسىتى ، دولقونلار

سىدەتسىنى استقلال اوچون بىل باغلاي

يانڭ طرابلسقا كېلىشىگە جان و مال بىلەن قارشى تۇرۇشقا ، انكېز بىلەن دوستلوق علاققەسىنى اوزوشكە قرار بەردى . سىمە سىموسى نەپىشچىلارگە سورۇ لىگەن نطقىدا طرابلس ولياھىتىنىڭ ھل و لوشقى يەلەوزلاستىنلا بىلەن مەكئسور .
 باشقا مەرادىق قارارنى ئونومەلەز دىدى .

(نقره 16 مای) طرابلسنى ئىتالىغا بولمەنلىكى اوچون نەپەلاردوم بولماقدا دور . ولياھىتى ملىي حكومت باشلىقى سېد اندرىس سىموسىنى انكېز بىرلەشمەلىك قارشى ھىركت قىلماققا ھلق عوت قىلماقدا دور .

بىرلەشكەن ھالئتلار قورۇمىدا

ھى واسپانیا مەنقەسى فالدى . غرىبى المانيا دولتى نڭ اساسى قانون لايىھەسى تەصقىقلاندى بىر مەقتە پائىلە جاك مەقتە دولتى اتلان بوا سوز ايمىش .

(شام 16 - مای) طرابلس نڭ ھىياسى فرەقلەرى و فېيلە ئيوكلەرى ايتلا مەخپىر .

بويوك اوقيانوس بىرلىكىنىڭ پلاننى تەماملاندى

(نقره 5 - مای) بويوك اوقيانوس بىرلىكىنىڭ پلانلارى تەمە لاندى . بو پلانغە كۈرە ، بويىر لنىڭ باشلانغۇچىدا (اوستراليا ، پاكى زەلاند و انكازتە حكومتلىرىنىڭ بىرلىكىدىن عبارت بولۇپ كېيىنە چە باشقا اعصار لار قانئاشتورولماقە .

ھالئتلار قورۇمىنىڭ سۈپىت ھېسابتى پارىسقا كەلدى

سېغا قانئاشمەلىقېنى سوزلىدى . بىرلەشكەن ھالئتلار قورۇمىنىڭ باشلىقى دوفتور ايوان بونان و شمال قوشنلارنى نڭ اراسىنى باششىلاشتورماق اوچون ئىشپ قىلماقدا دور .

(واشېكتون 16 - مای) بىرلەشكەن قورۇمى عومومى قورولتاي نىڭ مەقتە اجۇدە باھىلىشىنى ايد قىلماقدا دور . چونكى پەرگورامەدىكى مەسئەلەردىن بۇرۇنكى نى لىقظ ايتاليا سىملىكە مەسئەلىنىڭ بۇرغە نڭ دىرەسك قىلماق ھەقىقىتى بىلەن بولۇپ اولكەلك ھىكۈم ايتىلىپ بوخاڭە ولگەن .
 مەرقى نظارىنىڭ باشلانغۇچ لولمۇن 17 كىمى ايلەن بىرلەكە نېوۋە ك قوللانماق ھىن پارىسقا كەلدى . گرومېكونۇڭ غزىنە بىرلگە قىلغان سوزىدە پارىس كونفراند

حوسیت

دولت و وطنداشلارنىڭ هر خىل حر
 بىتىنى ئايمىن قوللار. ئوبىدە ھورنىڭ
 نىمە ايگەنلىكىنى كۆرۈشكەنلىكى:

حرىت، انساننىڭ توشىمىگەنلىكى،
 ئېلىگەنلىكىنى مطلق ئۈسۈنىدا قىلالايدى-
 دور .

بو تەرىپى حرىت كەمسىنىڭ كەڭ
 كەڭ مەنابىدور. انسانلار، بو مەنادا حر
 بىتكە ھىچ بىر زىيان ئېگە بولماغاندور،
 بولماسلار. چۈنكى، مەلۇم دورە، از
 سان تېپىمىنىڭ مەخلۇقىدور. تېپىمىنىڭ او

زى مۇناسىباتىدا ھەر بىر دورە ئانساننىڭ
 ئۆزىدە ئۆزىدە، بو سېپىن اسان
 اول تېپىمىنىڭ بېجىدە، تېپىمىنىڭ قانۇنلار
 ھا، شەرھلەرگە، سېپىلەرگە مەلۇم دورە
 باغلايدور. مەلا، دىئاگنا كەمە، ويا كار
 مەسلىك انساننىڭ قولىدا ئېمىدور. ان-
 سان دىئاگنا كەمەدىن سوڭرە و اوندىن
 بورونمو تېپىمىنىڭ و بىر مۇنەھ مەخلۇق
 لارنىڭ زۆرۈرىدور. ھامابە ئېمىلەمكە،
 كۆرۈلمەمكە، باقىلمىغا. چوقايىمىغا
 مەتاجدور .

حرىتنىڭ تارىخى رواجلاششى

ابتدائى انسانلارنىڭ، تېپىمىنىڭ ھەر
 نۇرسىدىن، كوك گۈلۈرلەشمىن، قارا
 ھولقۇن، تاشقاغىر بىر يىلان، ھشى
 جىوانلاردىن ھىچ بىر - بىرلەر بىر
 قورققانلىقلارنىڭ بېلەم. الل اولقى ھىس
 و توشىمىسى قورقۇش بولغان انسان
 نىڭ ھەر توشىمىھە و ئېلىگەنلىكىنى مطلق ھىس
 رىدە قىلىشقا باشلاش توشىمىسى.

ابتدائى انسانلاردا ئانا قورقۇسى
 و نەھىت، بىوگ قېبلە و قۇملەردە اتا
 قورقۇسى اورنىغا قائىم بولغان باھقا
 قورقۇلار انساننىڭ مېگەسېدە و ھورنىڭ
 رىدە ھىسابىز نۇسالىقلار بارانمىدور.
 مەنوعىلەر و خرافىقەلەر اوستىگە قوروا
 خان بىر مۇنەھ غاھلەر و غەنەھلەر ان-
 سانلارنى توشىمىھە و ھورنىڭ كۆپ باغ
 لامىدور، او قدركى، شىخسى توشىمىھە
 و ھورنىڭ ارىنىڭكى كىبى بىر ھىق مۇھو
 مى مەلۇم بولماغاندور.

جەمەتنىڭ باھىغا چىققان آدمەلەر،
 جەمەتنى بىر خىل يول بىلەن اداره ايتىر
 ايدى. كىشىنىڭ ھىقى، ھىرىتى سوزلەنە
 ھىس ايدى. دېمەك، انسان اول تېپىمە
 نىڭ اسىرىدى ايدى؛ كىيىنچە بۇنىڭقا ھەر
 تۈرلى قوت و صلاحىت قازانغان بىر
 بولۇم آدمەلەرگە اسىر بولماق قوشۇل-
 دى. انسان جەمىئەتلىرى چوقايىغانسارى
 و دولت ھالىغا ئلگۈنچە كىشىلەر اوستى
 دەكى اغزىلرئىك بىك كۆپەيدى. دولتنىڭ
 باشىدا بولغان آدمەننىڭ ھىقى، چەكسز
 قىد سز، شىرطسز مطلق بىر قىدرت بو
 لوپ ئېقول ايتىلەر ايدى. دولتنىڭ شىك
 لى اېھپاھورلوق و باخود جەھوربىت

اولسون، بۇنىڭ ھەممىتى از ايدى؛ كىش
 لەرنىڭ شىخسى بىر ھىق بوق ايدى .
 اسكى زىمانلاردا انسانلارنىڭ قىلالاغان
 مەنەپلەرنىڭ الل بۇكسەك دورلەردە ھى
 ھىت مەنا شۇنداق ايدى. كىشىلەرنىڭ
 ھىقى ھىكەماتىنىڭ مەنەھت ھىسابىغا اولاراق،
 اللھى ھىق اېچىدە ايدى. بو ھىققە بو
 لوپون زۆرۈن ھىكەمات تېپىمىنىڭ ھەر
 بىتىگە بىستەھەقى كىبى نەصرى ايتىلەر
 ايدى؛ بو كىشىلەرنىڭ ھىقىگە نىچاۋوز
 ھىسابلانماس ايدى.

انسانلار، كىرى بۇكسەلەشكە لغا
 باسقانسارى اوزىنىڭ كىلپ چىقىشلارنى
 تېخىمۇ اچىق توشىمەنكە باشلايدىلەر ،
 بولاش - بولاش اولنڭ بىوكلكتىنى تېخى
 مو باھشى كىلا بىلايدۇرغان و نەقدىر
 ايتە الاغۇرىن بولىدەر .

تېپىمىنىڭ، ھەر نەرسەدىن بىوگ و ھەر
 نەرسە اوزىنى بىلەن كىلاشلىغاچ، تېپى
 مىنىڭ بالاسى ھىسابلانغان انسان اوزىنىڭ
 ھەر بىوكلكتىنى و ھىستىنى كىلاماقتا
 باشلايدى .

مەنا انسانلار بو افرىك زىچەسگە
 بۇكسەلگەن كىيىنلا «تېپىمىنىڭ انساندا
 بارانقان بىتون قاپلىتلىرى، فضالىتلىرىنى
 ارىتىن ھالدا اېشلەتمەك و ارىتىن بىر
 سوندا گىللەندۈرمەك لازەم دور؛ تېپىمىنىڭ
 بىرگەن ھىقىدور» فەكرىگە بارىدەر .
 بونىن كىيىن كىشىلەر ايلە ھىكەمات
 و دولت ارابىدا، ھىق دەۋاسى و ھىق
 مەجادەسى باشلاز. بو مەجادە دولتەلەر
 نىڭ اوسوش ئارىقىدور .
 اون تىنچى غەسرە لغا سورول-

كە فەكرلەر مۇنداق ايدى: ھىكەمات
 اوزىلەرى ايلە : قانۇنلارنى ايلە ، اللھى
 ھىق اولغانى كىم . تېپىمى ھىقى م
 بۇرۇلماس تېپىمى ھىقمو اللھ تە ھىق بىر .
 بۇرۇلمەدەك ئېقول ايتىلمەك لازەم دور .
 ھورنىڭ تېپىمى بولغان بو فەكر ئاملاز
 خانەن كىيىن ھىكەمات قىدرىنى چىكىنىڭ
 ئېگىزىنى، الوھىت كىرى و اللھى ارادە
 شىكىل انىنى چۈنكە تېپىمى ھىقلەر م .
 شو ئېگىزگە باغلانغان ايدى . ھىكەمات
 بو چەككە رعايت انىمە بو رعايتى
 دىنى بىر وظىفە دەپ ئۇرۇنغانلار بىر
 دى . بولماسا بىر كىشىنىڭ ھىكەماتىغا ئلگن و تۈم
 ارشى بىستەھەكە بولالا شى ھىچ بىر بىر توشىمىھە
 ھىق دەپ ئايتىلمىغان ايدى . بىر كىشىنىڭ ماغزىمىنى
 ھىقلەر نظرىھىسى تېپىمى ھىق فەكرى، ئلش - سىزگە
 الوھىت فەكرى ئېگىز و بىلەندىرىن اھو بوشمان ھ
 اربىل زىمىن اوستىگە توشىمەن سوڭرە بو جەھالت بو
 اچانغا چىققا لغان ايدى .
 لالانكە ئوغزە

اورتۇقچىلىق
 بون بىوگ بو
 بولسا غرقان
 ئىنى كىلەمەك
 بىگەھ اولغۇ
 بىر مەلت غ
 باھقۇنچەك س
 مەنەھلەر كۆ
 رىنى سىزگە
 مەن و دولتەنە
 نىڭ چىقارماق
 بى ھىق بولۇپ

ھەممىلەر جىياتى

علم ارلەرى بىز جەھاندا ايز قالغۇرامىز
 غرقان سۈيىدىن بۇرۇلغۇرى قانۇنلارمىز
 جان و دېمىز مەنارنى اطىراپىدا
 آمراقچىمىزە دىدە قايغۇرامىز

كېم كېرسە بىزىم جىياتىمىز اېچەرە بىلەر
 نادانلىقتىن مەھ اولغۇ قانۇنلارمىز
 بوق بۇرگە غەلمەن اوزىگە ھىراد
 بو مقصدىن نەشەلەر كىدورامىز

اي وى جەھاندا بوق مەرىن ھىراق
 وار اولسە دەھى بىشەنگە قىستورامىز
 دىنى مەسلىك بىزىم تېپىمى بولمىدور
 نىخ بىرلە بىشە كۆللىرى اوستورامىز

مەلت بۇرۇم مۇكەم اولسە چامەل
 شىخسىدىن زىرىكتۈرۈپ چاندورامىز
 نەپدە، نەۋار ايسە مەرقا قىد
 مەككۈرەندە نىڭ ئاغزىدا باستورامىز

افكارىمىزنىڭ اوقىباھ ئېل نەپىھە
 چۈنەك قوشۇنىغا قارشىلىق بىلەنورامىز
 نىن مەكى سارى جەھالت ايلەرسە مەھۇمچىلار دورومىز
 كۆرەنچىسى سىر قىلپ ياندورامىز

كۆپ سوزلەمەمى، سى سەھىدى ايشىق
 مەننى دېسەك، كە طامەدىن قوتقۇرامىز

دەملا عبدالقادر

بىر كىشىنىڭ ماغزىمىنى
 ھىقلەر نظرىھىسى تېپىمى ھىق فەكرى، ئلش - سىزگە
 الوھىت فەكرى ئېگىز و بىلەندىرىن اھو بوشمان ھ
 اربىل زىمىن اوستىگە توشىمەن سوڭرە بو جەھالت بو
 اچانغا چىققا لغان ايدى .
 لالانكە ئوغزە
 اورتۇقچىلىق
 بون بىوگ بو
 بولسا غرقان
 ئىنى كىلەمەك
 بىگەھ اولغۇ
 بىر مەلت غ
 باھقۇنچەك س
 مەنەھلەر كۆ
 رىنى سىزگە
 مەن و دولتەنە
 نىڭ چىقارماق
 بى ھىق بولۇپ

Handwritten notes in Pashto at the top right of the page, including the word 'Taxwari' and other illegible text.

پښتانه ځای پښتانه
پښتانه ځای پښتانه
پښتانه ځای پښتانه

آرک

مدیر: میرزا عیسیٰ اکتیون
وایس ممبر: ۱۰۰ پوښا

پښتانه ځای پښتانه
پښتانه ځای پښتانه
پښتانه ځای پښتانه

آدریس: اورومپی بانک الائی کچاسی اوی شمیری ۱۳
تلفون: منیلر اوی واداره خانه: ۲۶ کلکترا ۷۲۲

پښتانه ځای پښتانه
پښتانه ځای پښتانه
پښتانه ځای پښتانه

وکاندولار ایله نوروشدی. نو نوو شادی فکر
لندوی. فکر بیرلکی یاسای. ملتینک
استقباتی حقیده نورلی قرارلارغا کندی
بو قرارلاری عملگه آسما بوووک فا
کند کیهلور. شونک اوچون بز خورسد
مز.

اولا بیرلککه کسه، قرار قیلسا،
بز نیمه اوچون خورسد بولامز؟ بولار
بز ایله بوردان، بورتیمز ایچیده هر
بیر ملتیک ترقیبسینی چاندن ایستیمز.
اوروزنک ترقیبسینی، سعادتینی ایسته
کوردک، هر بیر ملتیک سعادتینی، پاک
شایدینی اوروزنی انسانیتچی دهیمز،
انسانیتچیک نقطهسیند مهنهک باخش،
سعادتده بولوشینی تیلیمز. بو بوردان
بولسا قونجیغا توشره دیگن بیرسو
زیمز بار. قیلسیک باخش بولسا، او
لار شو بورت ایچیدهکی انسان بولغانله
من باشقاسیم فا بولایسی نگهفور.

قورولای ایچیلان، قورولایما م
نی معارف سیوره باخش اتملر کلگن
لکینن کورگه بیز زماندا، هر بیرله
ری الدیدا اوز نقطهزده کوب متاثر
بولامز. اگر بز هر بیرلرگه اوخاش
قورولای آجایی دیسک، بز او اشقا
دوق بولامزمو. یوق؟ بورت چوک،
عزل اولوق، منقولان اسبابلاری آزد
چیمین اقتضاد بوق، وکیللرنی الیب کل
عک اولارنی کتوب الماق اوچون کوب
بول صرف بولاور. نتیجین بزگه کوب
شوناق مساعدهلر بولامور؟ بز نو
رولایغا ایچیرساق، سزله کوب منور
عنه معارف سیوره کب قیلا اولورغان
اتملر کیله مور؟ قورولای بیر اوده
کوب بورتی ایمنس، اوز اهل بولماق کوش
لموروناق قورولای قیلا ایله مانا
بزه موشوناق غیر مساعدهلر بار.
بز سزله ایله کسب دیش خدمت دیش
بوله لایقیمز اوچون بو فرصت قایدا
نومی ایکنجی بند

عرفان اوردوسی

کوزهدسن تولوق و دیگندک عرفان
اوردوسیغا ایگه بولماق مجبورینتده اول
کندلکیمیزی اونوما چالیشماقیمز لازم
دور!

حکومت اوزینک اوتشدهنی خطلقه
لارینی و کمیلکله رینی یایب «باخشی
نیت و توغری سیاست» ایگسی ایکنه
لکینی کورسدهنی اوچون، اولکنه مزیک
تربیه و معارف ستمهاسینی ساقلام
بیر بورغراماغا باغلا؛ اونی قطعی
عملی بورتیک لازم. خلقیمز، کیهلگنده
کی نسلیمزیک فکر، علم، فن، دهره
و اخلاق باغین ساقلام بیز بارلق بو
لوشینی خولاماتینی بولسا، اورنیز
چارهسز «وه وه» اتی قوبوب معارف
بولیدا سفر بر بولوش کیرهک، حکو
مت و خلق بیرلکه توروب، حرکت تپا
خاندالا، «ملکنکه» ملکنکه و اولکنه فا
ئدهلی بزرغان اوردوسی بارلقا کلتور
ئمل بولاور. بوناسز میچ بیر مقصد
گه نیش ممکن ایمنس!

ملتیمزیک، ملتیمزیک و عموما خا
قیمزیک بخت سعادتیکه توسوناق قیلم
کلگن و توسوناق قیلم باتقان زور
بیر دوشمانیمز بار دور، عسرلر قوربت
ما خلقیمزنی فلاکتین - فلاکتیکه سفا
لتن - سفلتیکه کونوروب بارا باغان
بو دوشمان همهگه معلومکه جهالت دورا
بو جهالت بوتون بارلقیمزنی بولققا،
ایکنهک توغری الیب بارماق دور، بو
قورقونولقی قورکندن قورنماق دور، او
چون بوووک بیر اوروغا محتاجمزه او
بولسا عرفان اوردوسی دور. عرفان اور
دوسی کیهلگیمزیک بیکانه بولنه بویکی
و بیکانه اول دور.

بیر ملت عرفان اوردوسیغا ایگه
بولماقجهلک سعادت یوزی کوره ال-
ماس، ملتنر ارامیدا اوزینک انساناق
اورنیتی ساقلا بولماس! ملتیمزنی، خلق
حزنی و دولتیمزنی سعادتیکه ابدی سلا
مزه مرقه چیقارماق ایستیمک، حکومت بو
لوب خلق بولوب، بیرلکه وقت اولد

عیسی بک افندم طرفیندن وکیللرگه نولهنگن سوز

(آهنی مای مع ساعت ۶ ده اوفور اویوشمن طرفیندن خنسنه تونکن قورنای وکیللرنی صنایع
تقیسه اضلاری و بولارس بیگمیه که بیکن خنسنه)
کان اویوشما وکیللرنی صنایع تقسه
اولسه وکیلینی و بولارس بیگمیه قارش اول
روب چاندن باندن عبارت، ملرراق بولسون اوچون
معارفقا یافت اورنیتی بو باجمعا حاضر لادوق
دا باستور
نیمه اوچون بیز وکیللرنی غارشی
لامز دیسهک، بولار بز ایله کسب دیش
ایله خدمت دیش یعنی همهز بیر او
شماچیلار دورمز. نتیجین بولار م
معارفچی، دیسهک بو صفت ایله بو
قارش اولامز.
بولارس بیگم بولسا، قول والو
قولمن کلگن کشیلرین آکلش

Handwritten notes in Pashto on the right margin, including the name 'Kaly' and other illegible text.

اچكى و تاشقى خىرلەر

نورث خارچىە وزىرلەرى مجلسىنىڭ غەرسەسى .

اوپرىقا اوروپاغا حربى ياردەم بوشىقىنى اعلان قىلدى

اچىسون روسىيەگە ئىنە سەۋەق اۋرۇش سىستىمىسىنى تازىلاشقا دەۋر

(سان فرانسىسكو 16 - ماى)

واشىنگتون خەبرى (آمېرىكان مۇئاپىن) اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

آمېرىكان ئۆزىنىڭ اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

آمېرىكان ئۆزىنىڭ اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

آمېرىكان ئۆزىنىڭ اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

آمېرىكان ئۆزىنىڭ اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

آمېرىكان ئۆزىنىڭ اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

آمېرىكان ئۆزىنىڭ اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

آمېرىكان ئۆزىنىڭ اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

آمېرىكان ئۆزىنىڭ اوروپاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ . بۇ تەنچىلىق اوپرىقاغا حربى ياردەمىنى ئۈزۈشنى توختىلايدۇ .

10 ئونىڭ اچىمىدە پارلامانغا سونىدە كۈرەك بو پارلامانغا كۈرەك قىلغانى منطقه لەرگە بېرىلەچكە وونلەك مەقارى 120000,000 آمېرىقا دوللارى بولسا كۈرەك .

§§×§§

محمد حتا نطقىنىڭ ايرىم نطقەلەرى

(انقردە 16 - ماى) مەنۇسۇنيا باش وزىرى محمد حتا نطقىدا مسلمان قۇرغىسى موللاندا بلەن قىلغان مەمادە مۇزىق مەبلە قىلانور ، و كومونىستلار مو جەمهورىت حكومتىنىڭ قورولغايتقا قارشى ائىمەس دىدى .

§§×§§

روسىيە ايلەھندىستان ارانسىدا بو ارانلاشما

(باھى دەلى 17 - ماى) بو كۈن باھى دەلىدە روسىيە و ھندىستان تىجارەت وكىلەرى بو ارانلاشما تۈزمىدە دور . بو ارانلاشما بۇيۇنچە روسىيەگە ھندىستان چاى و چىكە برگۇسى ، مەقايە لىگە روسىيە ھندىستانغا بىغارى ، قوناق برمەكچىدور . بو مەمادە روسىيە بىلە ھندىستان ارانسىدا 3 نچى ارانلاشما دور . اونكەن بىل اولدىن بو تارىخچىچە روسىيە ھندىستانغا 200 مىڭ توننا بىغ ھماى 20 مىڭ توننا قوناق بەرمەش ، ھندىستان 20 مىڭ توننا چىكە 7 مىڭ توننا چاى بىرگەن .

(1)

اطلانتيك پانتيغا اساسلا ئىب بولورۇغان اطلانتيك مجلسى ، و مەداقە ھېتىق حربى قورال اشلىش و مەمۇمى مەداقە پلاننى تۈزۈشى لازم . بۇنكەدا آمېرىقا عسكەرلەرنىڭ اورۇپاچىمە سىيەد اشاشىمى بەلگۈلەيمەسك كۈرە دور .

(2)

مەمادەگە اشتراك ايتكەن مو لىلەرگە بېرىلەچك آمېرىكان حربى ياردە مەن ايرىقانك اختارىدا و اونك تەيىننى دە بولادور . دولتار آمېرىقان الغارحر بى ياردەمقى مەستەملەرگە - مەنۇسۇنى يا و اتنام ئىقى بو لەرگە اشەتمەيدە دور .

(3)

پارىسدا اچىلچاق تۈردە لەر مجلسىنىڭ نتيچىسى قانداق بولسا بولسۇن آمېرىقا اعيزان مجلسى اطلانتيك پانتيقى امضالاش لازم و آمېرىقا روسىيە گەقارانا سوقۇق قانلقىنى و قىلمى مو ائىمىنى بىلدۈرەيلى لازم دور .

(4)

چەمپور ترومەن نلە مەنپانك قالاتق منطقه لەرگە ياردەم پلاننى بارىلەب اتمەش دور .

(1) اطلانتيك پانتيغا اساسلا

ئىب بولورۇغان اطلانتيك مجلسى ، و مەداقە ھېتىق حربى قورال اشلىش و مەمۇمى مەداقە پلاننى تۈزۈشى لازم . بۇنكەدا آمېرىقا عسكەرلەرنىڭ اورۇپاچىمە سىيەد اشاشىمى بەلگۈلەيمەسك كۈرە دور .

(2)

مەمادەگە اشتراك ايتكەن مو لىلەرگە بېرىلەچك آمېرىكان حربى ياردە مەن ايرىقانك اختارىدا و اونك تەيىننى دە بولادور . دولتار آمېرىقان الغارحر بى ياردەمقى مەستەملەرگە - مەنۇسۇنى يا و اتنام ئىقى بو لەرگە اشەتمەيدە دور .

(3)

پارىسدا اچىلچاق تۈردە لەر مجلسىنىڭ نتيچىسى قانداق بولسا بولسۇن آمېرىقا اعيزان مجلسى اطلانتيك پانتيقى امضالاش لازم و آمېرىقا روسىيە گەقارانا سوقۇق قانلقىنى و قىلمى مو ائىمىنى بىلدۈرەيلى لازم دور .

(4)

چەمپور ترومەن نلە مەنپانك قالاتق منطقه لەرگە ياردەم پلاننى بارىلەب اتمەش دور .

(1)

ئىب بولورۇغان اطلانتيك مجلسى ، و مەداقە ھېتىق حربى قورال اشلىش و مەمۇمى مەداقە پلاننى تۈزۈشى لازم . بۇنكەدا آمېرىقا عسكەرلەرنىڭ اورۇپاچىمە سىيەد اشاشىمى بەلگۈلەيمەسك كۈرە دور .

(2)

مەمادەگە اشتراك ايتكەن مو لىلەرگە بېرىلەچك آمېرىكان حربى ياردە مەن ايرىقانك اختارىدا و اونك تەيىننى دە بولادور . دولتار آمېرىقان الغارحر بى ياردەمقى مەستەملەرگە - مەنۇسۇنى يا و اتنام ئىقى بو لەرگە اشەتمەيدە دور .

(3)

پارىسدا اچىلچاق تۈردە لەر مجلسىنىڭ نتيچىسى قانداق بولسا بولسۇن آمېرىقا اعيزان مجلسى اطلانتيك پانتيقى امضالاش لازم و آمېرىقا روسىيە گەقارانا سوقۇق قانلقىنى و قىلمى مو ائىمىنى بىلدۈرەيلى لازم دور .

(4)

چەمپور ترومەن نلە مەنپانك قالاتق منطقه لەرگە ياردەم پلاننى بارىلەب اتمەش دور .

بز خلقچيمز
بز حاقچيمز
بز انسانديتچيمز

عرقيمز توركسور
دنييمز اسلامدور
يورثيمز توركستاندور

بوگونكى دنيا

تنجى دنيا اوروشيني گيرماتيه، ايايه بايونيه دولتليرى // يكي نرتيب اوروناقوزم ديكمن نفاي استيما باشلا فان ايدى. اولار سوقوشنى توب - توغ ري اوزينك دولتمنى بولغان امريكا، سويت، انگليه، فرانسبهگه قارنامى بير سى آوستويه چيخغه، بيرسى جونگو بيرلر ايجال، يانه بيرسى حريستانغا قارنغان ايدى. فاشيزم دولتليرينك توپراق كيكه، شى كوكتى اخري باريب تنجى دنيا سوقوشنى قوزغادى. باورونادا گيرماتيه ده دولتنى اشغال قىلغان استيگه، سوپتلر اتفاقينك ايايه رايونلارنى مم باسيب آليپ موس كوئا قىر بارغان ايدى. ايتاليه گير مان عسكرلرى شمالى آفريقا رايونلا رنى باسيب ايدى اوزاق شرق يايو دولتيه جونگونك اباد رايونلارنى، فليبن مالاي آنتام، سيام، بيرما، ايندونيزيه جابلارنى اشغال قىلغان ايدى، هو حالنى كورگن كوب ادملر، امدى بو دولتنى چيکش يانه اولارنى چيكندو، دنيا شولارنك بول موسى ديكمن اگما كزگن ايدى، نتيجه اونداق بولمادى. او دولتنى امريكا سوپت، انگليه جونگو باش بولغان حالدا، بوتون دنيا دولتليرى بيرلشميب يوقاندى. استيگه تنجى دنيا سوقوشينك اون اوجقونى اوجمى توروب فاشيزمغا قار شى بير صفده بولغان دولتلر بير بير صنعت قىزى ريكه قارشى ايكي صفكه آيزيلدى، بو ان ايكن خوتايكي صف حاضر بير ايريهگه قارشى جدى تدابير ايلمادادور.

دنيا وضعيتى بارغانسرى اغيرلاشماشا، اوتمودده فاشيزمغا قارشى صفده بولونك، دولتنك بيري بولغان جونگودا ايچكى سو جمه بو جاقوش بك جدى بير باسقوجقا قاراب

ماكدى، جونگو كومونستلرى شرقى شمالى شمالى جونگونى اشغال قىلمس جنوبي جونگودا قاراب ايلگريليمه، ده، ايندونيزيادايكى كومونستلار مم جدى فضال ايشقا باشلامادانور. گرينسيه، مكي كومونستلار مم گريك حكومتى ايله توغ قونوشوب تورمادانور. تورن يوزالليك ميايون خلققه ايكه يىنى دنيا خلقينك دن بيرىنى تشكيل قىلغان جونگودا كومونستلارنك كوچونوب بارغانلقى آس يا دولتليرين چوقوتمكده دور. ايكي بوز ميايونلق روسيهده قورولغان كومو نيزم دولتى دنياداكى خلقچيل، كليتالست دولتلرگه بير قىر زور تاثير بيريب نورغان حالدا اكر تورن بوز الليك ميا يونلق جونگودا بير كومونست دولتى و زولوب قالغان نغميزده اولنك دنياغا نه قىر تاثير يتكوزده ورغانلقى ايچق كو رونوب تورمادانور. اكر جونگودا كو مونيزم غلبه قارنغان حالدا آسيانك بو رهگى كومونيزم بولغان بولادور.

بوگون امريكا، انگليه سياستچيلرى تنجى دنيا سوقوشيدا جونگو راهو نى او قىر مهم اورون توتالمادور، تنجى دنيا سوقوشينك مهم رايونى يانه ياوروبا بولماق چونكه هر ايكي صفك اباد آدمى كوب، كوچ قوتى توهلاز خان جاي ياوروبا قطعه سيبور. آسيانغا كوره ياوروبا، يقين شوقده آز قوت ايه ليه كور، نتيجه قارنقالى بولادور. ده گكمن توشه نچىنى قىزله مكدور. بوتون سوپتلر اتفاقى مم ممكن قىر تنجى دنيا سوقوشين ساقلاب قالمق او چون جدى چاره لهر ايزده مكدور، هر ايكي صف بير بيرينن قورقوب بارلق نوحى ايله سوقوشقا حاضرا تلماند.

بوگون امريكا انگلره دولتليرى

شمالى ياوروبادا، مداغه دولن نام آس تيندا بير بيرلك صف قوردى. بو صف ككه سوپتلر اتفان قارشى قىلدى. او لار بو صف يىنى معاينه ارقالى شما لى رايوندا سوپتلر اتفانقنى محاصره گه الماقچى. باقيندا اتفانقن خبرگه كوره نوركيه جمهو، يتينك مستول خاده لهرين بيرى امرىقادا بير اورنا دكز صفق قوروش حركتيگه كرشكهنلكى مه لوم. هر صف ايله اورنا دكز بائين شرق قارنقادا بير قورغان نيكله مكي يانه يانيندن بوياق اولوب اوكيان معا ده سقى بيراق شرق معاغه صفق كى صفقلر قورولار ايمش ديكمن گيلر بار. هندستان، جنوبي قوربه بيرما كى نو لتلر امريكاهن حربي باردم ايسته مكد. ايران، توركيه ده امريكانك حربي يارد مى آرتماقا، يانه باقيندا انگليه امپير يىسى لوندوندا بوتون انگليه قوشماجه چوربت دولتملىنك بير قوشما مجلسه نى آهدى يانه بير نهچ كون الدوندا امريكا دولتى بايونينن اولم نرسه سى الماسلققار چيقاردى. بايونلار سانچيلا رنى قوراللانورمادان، يوقارقى احوالار امريكا، انگليه بيراق شرق و آسيان قىر ده جدى ايشقا باشلاغانلقنى كورسه، نهچمه باقينن باشلاب ياوزوپا وضعيتى بير آيز بوشادى. موندن بير نهچ آى بروون سوپتلر اتفانق بيرلرئنى معا صرهگه آليب، انگليه، امريكا فرانسيلر نى بيرلرئنگه كرشك بول برمى ككمن ايدى. يوقارقى دولت غربى كيرما نيهه گيرمان دولتى قوروش حركتينى باشلاغاندن سوگ سوپتلر اتفانق وض حيتنك اغيرلاشقانقنى كوروب بيرلرئ معايره سيني بوشانلق بولدى، نتيجه ده هر ايكي طرف محاصره نى بوشاندى. وضعيت بوشانغان بلن اما قاريمو قارشي لمق بارغانسرى جديلهشمه مكد.

دوامى ايكنجى تنده

اولکه و شهر خبرلوری

(چینی تو، کسان اخباراتی و اوزل مخاریمزد)

فـل ټیگشـمکه ده

18 - مای ایکی هفته مکاری بر ایسکته ده دروب کولگه بازار بهاسی اونکن هفته تکلهگر 50 ملباردو 50 ملباردلی التون اچقا ننگ بازار غا چقیش بلور بها اوله بکه باشلا غل ایسی بو اوله شده کوله گش تجارتنچ لمر قلغه مان سانامیز ده ایما سا بو دولته امرینی نایاب سودا فلماسانی احوالغمری توغورغان بو اعتبار دن اوروجی مسلمان تجار لمر جمعیتی بو هده توبنده کی مضمون ایله بر اعلان چیقارغان 50 ملبارد 50 ملبارد لی

فل الملسون - اگر ایلگری المغانلر بولسا مسلمان تجار له جمعیتیگه کیس لب نزمعا لسوروی مرکزی بانکا من اوششاقی قللغره ټیگش لبناور ده بازار بهاسینی 15 - مایده بی احوالغا توشورمک مقصدینی فلغان.

نتیجه ده بو خیل چوگ ټیزا بازار - دا اوتومی بالسی بورون المغانلر بول سه مرکزی بانکا من ټیگش لبندی شو ننگ بلور بازار بهاسی اولغی حالیه غا توشوب هم قالدیله.

” بیچاره رعنا “ صحنه ده

غریب اوسته کله نهچی مرکزی مای ټینگه اولونقو چی و اوقو غو چیلری بولیکه مکتب ننگ انصادی فینچیلقله ربینن تولوقلاش اوچون فیلسه حاضر لاس صحنه گه قویمانی اش پلانیا کرا گوز کهن ایسی

اوزون کونلر دن مشقلمب متون حاضر اقلری تاملانغان کین صحنه

گه جاری فیلا باشلادی 18 - مای کونی قازاق - قرغز کلوبیدا برنوی فانتیم اویسانی

بوگون 18 - مای کونی اویس تیر اوییشما کلو بیدا - بنسه شد ” بیچاره رعنا “ دیگن صحنه کتابچی لماشغا تویسی

مخبر

فـل کموش

بوگون 18نجی مای کونی حکومت ننگ قراری بویونجه کموش پولنی بازار غا چیقارماچی ایسی دیگندهک بوگون بازار کولاری کموش پولنی خرچلمش اعلازلاری ایله بیزهاسی خاق ټاپانلب تولوانلب اعلازلار کرمته ده

مخبر

(بیسی برنجن مهاده)

هرایکی صف سوئوشقا قازان کیتب با رانور، آمریکا، انگلیله بوگون سهویند، لمر افغانی دنیا ټیپلوقیغا خوقو سالماق دما دیسه سهویند ر افغانی امایقا ارکا یملر دنیا دولتارینی اوز نئی ټیری آس شیاغالب سوئوشقا حاضرلانماق ده سوئوش چیقارمیش سولیتینی هرایکی طرف بریزدیگه آرتیب اولتورماقداور

دنیاغا کیم خوق توغوروب باقان لیتینی، دنیا سوئوشینگ چقیشیا کیم لمر سبیه بولودیفالایتی کلاوسندای وندلریمز کورسوتورور. فاجا بولموسون زور زور سوئوش بولمای قالمايدور

ماریقا ارکایه سیاسته چیلری ټنجی دنیا سوئوشی اگر 1955 - بلس اول باشلانغان تقریبه آدم دیومبلیسه ایگه صف هچ فینچیلوق نارتایینو، سرقوش اویسن اوتوب کیتب قالغان تقریبه مائه بک اغبولیش کینه دور شونلک اوچورسو قوشنی ټیز چیقارماق لازم دیگمک لازمه سوئوشنگ تزدن چقیشینی کومتکندور هر زمان دنیا آز سالماقار ننگ تریبا نی بولور کمالگن ایسی ټنجی دنیا سوئوشی هم آز سالماقار ننگ کیفی اوه چون باشلاناور. اولودغان کویودیمان مالی جاپانین ابریلیه ټالمر غرام خاقور

بر هیئت قاییش کلدی

اولکتهک حکومتنن طورفا - تو - سون - بیچاره ناهیه لری ننگ ارتیار لقی ترواهاو ایشله رینی کیکه بئش او - افقر چون معا و و ابر - - - - - سوللا افندی و اسما غیل طامری - رهبر لک دیکی میث 50 کوزنن آر توغورغان مدنده او زی ننگ خدمت امرینی تمام لاس 18 - جیلا کهمده شهریمز گ ییشب کلدی

مخبر

*** + ***

تونگان یاشلورینگ بر

حر کتی

مدنی معارف پروهر تونگان باشا ری یاقین کونلر اچنده بر غزته چیقا مای بولغان بو غزته ارقالی اسلام م نیتی اسلام تاریخی ادیان کیمیلر او منده خلاقه بام بومک بولغان بوغز گه نونگا ضیلرلیرین ماسی بهی و ا مین باک ملسن لهن خوسر جونله مسئول بولسا کیوهک

مخبر

چیکه تنکو گه قارشی

جدی چساره

الطرائی ناهیه لغره چیکنه تنکو افسه پیرا بولغان خبر اکلانغان همان حبران نظارتی و چیکنه تنکو افسه تنه سابلانغانی اوچون هلان نوزن قوتونو سانجی فوتاکل فانارنی ن ناهیه گه گروپوا آدم ایبر مک بولغان

سایغیلی درنه کد اشلار

21 - مای نشنبه دونی که قورزون ساعت 8، یالک خا قازاق - قرغز قلوبیدا 26 - س لقی درنهک اتتوروشی او کوزیله دور درنه کد اشلار ننگ وقتیمده کیلب قازتا نشیشین سورایمز

بلم تور کومی بویوک

ب کلدی

طورفا -
ی نځ ارباڼ
کڼکې پش او
ر همبر
آر نووږ
ت اهریښ
ده شوریمز
مخیر

پنځ بر

تونډان بله
بر غزته جه
رقالی اسلام
دیان کیلپار
بولغان بول
ماسی بی
خوسر جوب

قار شی

چساره

چیکم تکو
الاشان ممل
یکه اکو افان
توزن قون
3 ناچه
بولغان

کد اشلا

یه دونی

پانگ

بیدا 26

وروشی

نه کد اشلا

ناتنا نشی

م تور کوه

اچکی و تاشقی خبرلەر

تاشقنهی اطرافیدایا

انقره: (۱۷ - مای) شاخهی شوری اچیره انتتاشلی چیقارغان کدیله شور مدافعه قوماندانلاری طرفین بوتونلای بوقانبلای کومونیستلار فوجهن اولکه سینک مرکز فوج شوریکه 50 میل برنگه نلای شاخه پنځ 7 میل جنوبیدا شور فوجش بولماندا شور.

بالی دمار : شاخه به اوسولدا 5 میل بولمانکی وان پرده فانتق سو فوجش کومل قیلماندا . حکومت عسکر له رنگه باردم نلای .

تراچی : موسکورا ایدوسونک بیلدی روشیچه اوهانک خن پانگ شهرلهری کومونیستلار اشغال قیلدی .

لوندون : نوگون نوشمن بوروز قق مجلسده طراباس نی ایتالیایا بریش حقیده کی انگلیز ، ایتالیایا الاشاماسینی 14 تاووشقا قارش 37 تاووش بلن همونی قوروازی رد قیلدی . امی فزان اریتیرا و سولم سئلملی قالدی . کیمه نیک مجلسلرده مذاکره بولمانچو .

باکی دهل : تونفونن کیمه لکس کس ده ایتالیانک ستملکه لهری حقیده .

انگلیاره و ایتالیایا فکرینی ارلشکهن مانه

سستمکه لهر سئلملی

طراباس خلقی یدنه نیشدا

لهر عمومی قورولتایی قبول کورمدهی . بو فکرنی سیاسی قومته قبول کوروب مجلسکه تاشلاغل ایدی . لیکسیگس نځ تونوش فکری لپیا نځ 10 بیلغا چه آزاد بولوشینی منظور قیلدی .

انقره : طراباس خلقی تونگون ایتالیایا حاکمیتیکه فارشینی 20,000 کشتی نمانیش قیلدی . طراباس خلق رهبر لهری لپیا خاق بوبولکله ریکه بوله نیپ مستقل بر حکومت قوروشینی اکلینی قیلدی .

شماره مذاکره سی توختانی

واشington سوریه و اسرائیل دولتی آراسینداکی مذاکره مذاکره سی توختان قالدی . اوتونجه هفته کیمه مذاکره پانگ لانتیشیدا امین برقی امین .

\$\$\$

پاپوندا پانگی بر حرکت

(16 - مای توئیو) باقنسن بویال خلق ترا وضعینک اوزگورون کینت بارغاندا قارلی پاپون حکومتی پاپون ساقچیلر نځ قومئینی اشوروش قورایش قبول بیلغان . بو قرارغا اساسا ساقچیلارنک تشکیلی و نامیناتی پیاه شیلاماق بولغان .

\$\$\$

تاشقنهی پیدیه

(17 - مای تاجی) شاخه یی همی دولتلایق اشغال 26 - مایین باشلان مال نرسه کره نلرانی استعمال قیلغینی نرسه ساق بولغان . پولی بار لار پولیجی ، مالی بار لار مالیجی چقا ریش بجه برینسق اشغالا ، هر ابر نچار زلوده شرتتور اوز اختیار بجه نرسه کره چقا ساق بولغان ، بو نرسه لهر عادت ایله البس عادتک ابله تقسم قیلنماتی ایکن

\$\$\$x\$\$\$

اولوغ اوکیان معاهیده سی

اوستننده فکولر

(26 - مای لوندون) اوسترالیه ره نیسی اولوغ اوکیان معاهیده سی عقنده سوز قیلماس اول نایلییه اوسترالیه دوتستان یگی زینلانییه دولتلاری بر بر معاهیده قوروب آلتون سولک بولغا میده گه قاناییشتا امرقا و اشقا اولوغ اوکیان دولتلریش نکنی قیلامز دیکهن هندستان پانگ آفریقا دانی سفری هندسه تان مستقل حالدا سوقوشقا قارشق کوروش قیلدی . اولوغ اوکیان معاهیده سی نوزولون قالسدا هندستان اوندغا قاناییشامیدور . هندستان حکومتق اوزدول ش ابدنه بولغان کامونستلر قیلمادی آلامدور دیکهن .

لبنای باش وزیرینک دوتوقی

لوندون : لبنان باش وزیر عرب دولتله ریکه باش وزیرلرینی بر کونقرا نسقا دوتون قیلدی . مصر و عراق باش

پاریس کونفرانسینی

ایدوسیمیا قونفرانس دایا صلحی حقیده امید بیلدوروی

انقره : پاریسدا انگلیز ، فرانسوز و آمریکا وکیللری (حاضر ق مده خصص وکیل لری) مذاکره کومل آن معاده دور . ایزویستیا غرنه سی پاریس کونفرانسینی بلن تورت بویوک دولتنک صمیمی برلککه گلشینی قونلنه دیا صلحی حقیده امید بیلدوروی .

آلمانیایا سولک بولمانلایق و پاریس کونفرانسینک یالینلاشیقی بلن دنیا صلحینک امیدی توندن - کونگه

اچیسون سیدی که

لوندون : اچیسون آمریکا نځ کیرمه سگ سئلمه سی نی تئبق قیلما دی .

لوندون : نوگون نوشمن بوروز قق مجلسده طراباس نی ایتالیایا بریش حقیده کی انگلیز ، ایتالیایا الاشاماسینی 14 تاووشقا قارش 37 تاووش بلن همونی قوروازی رد قیلدی . امی فزان اریتیرا و سولم سئلملی قالدی . کیمه نیک مجلسلرده مذاکره بولمانچو .

باکی دهل : تونفونن کیمه لکس کس ده ایتالیانک ستملکه لهری حقیده .

انگلیاره و ایتالیایا فکرینی ارلشکهن مانه

اولكه و ششهر خسرلهرى

(چين توركستان اشيا نى و اورهل مختابرمزد)

جنرال مابو فاك غربى شمال

باش و تداوتيه، تعييشلاقتان

(سنترالبوس 1:3 - مای کلتون) چوڭ خای اولکس ریسى و شحال تلگرام) مامورى بالانانگ سياتى اش غروب معاون باش قوماندانى جنرال ما لار مایسیریه شمال غرب وفتلك باش قوماندانى مراهى - چیشونم اورنیفا غروب باش قوماندانى قیاب نصیق اتمشوز.

جنرال مابو فاك

شیمال غرب باش قوماندانى تعین ایتلدى

و ساحه یکیتمه چك خبركه تکلیف اوچون ویتلغهر ایتمگهن

(لهجور 0 - مای تالیفون) شمال غرب باش قوماندانى چاك جئ حیدرک افرى بیکرسه فالسو، ولغانن صورگه شمال غرب باش قوماندانى وظیفه یی 44 مرکز حکومت چاخه اولكه لك حکومت ریسى و شیمال غرب معاون باش قوماندانى جنرال مابو فاك ریسى ره یوشده شیمال غرب باش قوماندانى قیاب نصیق اتمگهن * بو خبر آلاماندان

جنوبقا تفتیش اویمکی بارار بولدی

اولکونرک حکومت میئت اعضا، له 18 - سالیق مایسیریه - سیا سنی پروگرامنى اجرا قیلش بوزسندن آل نى شورگه بر تفتیش اویمکی ایتمیش فرار قیلغان - بو اویمکله مدبر لقیبه بولبارس بیگم معاونلیقا ایوده کین اولونگهر تعین قیلغان - بو اویمک مامورى ایتملهرنى یاد قیللاش، خلق اوس

لیوده گین افندى قايتب کلدی

اوتکهن آیتک 13 - کوز کوجوڭ نوری قنارلق تاجیه لرگه ارتبارلق نریله هو اشله رگه رهبرلك قیلش اوچون بارغان معاون تهمیران نظری اوندانى اشله رگه توگونوب باندان اوروجیگه قایتیب کمالگه - ایوده گین افندى کوردشک

(بیس برنجی بهاره)

نه انه کاپیتالیزم وبا - سوسیالیزم تارنیس بحث موضوع بولماى. خردى ادمیز تیلی وبا روس تیلی ماختالمانلیقاوخ شاش ملى مقهوره نى ملت آرا - قیابایه نى

هاشینا کیرا حقى قايتنا

بلگو له ندی

شهرحه زه کئی 2 - تاش بول اداره سی 0 - مایین باشلان کیرا حقى نورماتىنى تموش پول حیسابنفا اوز گرانگهن. بو توننا پونکک بو کیلومیتیر کیرا حقى اوچون 33 تیسینت بلگو - لغنگهن.

تاوفو چاك گون بشرفیگه بو

صیافت

اولکولوك حکومت ریسى رمال افندى، معاون رئیس محمد امین افندى باش کاتب لیومون چوڭ اوقندار 10 - مای کونى غربى زالدا تاوفو چاك گونگه برضیافت بهرگهن. صیافتکده بولبارس بگیم باشلق 60 دن ارتوق آدم اشتراک قیلغان.

اوروجى ولايتیگه ها ادم

تقسیم قلدی

بویل حرمگه بارغورچبار اوچون اوروجى ولايتیگه 13 آدم تقسیم قلدن. بو 13 آدم نى اوروجى اطرافندانى ناهیه لرگه تقسیم قیلش وه لر لر نى نرم غا الیب باشقوروش اشترک نى اولکولوك حکومت وای حکومته بیگم تاپشورغان.

بانكا اجرا ئیبه تفتیش هیئتینی

13 - مای کونى شاك چاك تجارت بانکا اجرا ئیبه تفتیش میئت اعضا لغری نك برنجی نویه نك مجلیس اجاعان. مجلسکده لیومولک مولک ماگوبى، زکی ظلمت نهی وین بوی چاك فو شاکار، اون اوچقو قانتاشقان. مجلیسه بانکا نك 37 - یلیق 18 و 18 - یلی. برنجی آیین 4 - آیهه (20 - قدر 4 - آیلق خدمتدن دانکاد بریالگهن. ایقا دولت و

اشلق الیش چاره سی

ذکاره ده

اشلق ادارس، مالبه نظارنى، ناسمالک اچکر میتان اداره لغری ایله برلیکنده 33 تفتیش سولک بوانلی یلی سانیب آلتنا چاق اشلق، بوغوز، اشلیک اوی اوت سامان اشله رى اوستنده مذا کره رالیونداکی بوردوز مکنده دور - بو ییل بو اشله رنى، اولک صغیر بر پلانغا آلسا ئیرک.

بیلدیغها لغینى

افكار عموميه

(باشى از كيم ساكنا)

ش. عمومغا عائى ايشلارنى تىقاي
حرىتى، حكومت ايله ملت آراسىدا بىر
اكلاشما زمينى چوقدىغا كلتورور. حكو
مت نشرىدان واسطىسى ايله افكار عمو
مىدى اكلار و اجابىندا لازم اولغان

مور. خلق بىر قانچە غزتلەرنى اومو
مانقا و اولونى بىر - بىرلەرگە كوند
تورول انىمەكە و غزتمەچىك يالغانلارغا

اشمەسەكلىككە عائىلەنە سورە دور
بوتون بولارنىڭ تاشىدا بىر نرسە
نك اوچرىق بولوشى ساپمەندە، ياخشى
لمىڭ نرقى قىلىشىنى و حىيات مسئلەلەر
اوستىدە ياخشىلىق اېگەسى انسانلارنىڭ
داىما انىزىنى تشكىل قىلالايشىنى قىبول
انىمەك موافق اولور. چونكى هر زمان
ذىنارنىڭ بىرەيمىنى و بىر زمان نىبارنىڭ
مەيمىنى الداتماق مەكىتور. فقط بو

بو ايك
الدىغا مەند
اورنىغا ايشا
خلىقچىلىق دىر
جە بولماق،
تاقى اداره قىيا
نىڭ اىستەنى
ايشى خلق
مور. مونداق
ار اوچون
نرسە تور.

مور. مونداق
ار اوچون
نرسە تور.
ملى مسئلە
ملتنى اوزىڭە
اىستە
مور. مونداق
ار اوچون
نرسە تور.

مور. مونداق
ار اوچون
نرسە تور.
ملى مسئلە
ملتنى اوزىڭە
اىستە
مور. مونداق
ار اوچون
نرسە تور.

افكار عموميهنىڭ اوز اوزىدىن تشكىللىنىشى

رى غزتلەر، مجموعەلەر و نىل با
سرىلار ايله اولور.
مطبوعاننىڭ سىياسى فكلرلەرنى ايش
لەشەك رولى نىخىمو چىق مەمىتە دورە
چونكى سىياسى فكلرلەرنى اورناغا اققان
دالما سىياسى گروپپالار و زورلەر كى
فكر جمعىتلەرى تور. بولماسا خلق نىلە
سنى اېچىدە اوز - اوزىدىن ميدانغا
چىقماس.

ش. ياخشىلاپ بىلەك لازىم تور،
غزتلەر مەكتىپ كىتابلارى اېمەس تور.
پەست انسانلارنىڭ پول ايله قىلىنورغان
مطبوعان مەجاللەرى بار تور. الل عادى
يالغانلارنى مطبوعاننىڭ قوللانغانلىقى مە
لوم تور. مطبوعان و فكر حرىتىنىڭ مە
روضى مالل باشقا نەلەكلەرگە بار دور.
مطبوعاننىڭ و خىتى فكر جمعىتلەرنىڭ
ملى حكومتنىڭ نائىزىدىن قورتولوب،
سىياسى ويا اتصادى بوشورون مقصد
لەرگە ائت اولوشىدىن قورقولور. مطبو
عاننىڭ پول ايله ساتىپ اېلىشى خلق آرا
پەرسەك پول عالمىنىڭ مطبوعان اوستى
چىدى بوشورون نائىزى و ياخود سادەپە
لەرنى دولنلەرنىڭ، مخصوص كەسەتمە
لەرنىڭ نائىزى، بولەرنىڭ افكار عمومىيە
نى غلغلتە قالدۇرغىدىن قورقولور. فقط
حرىتىدىن چىقارغوزغان بو اسكىلكلەر اص
لا چارسىز اېمەس تور. اولام مطبوعان
اركىنلىكىگە موافق بىر چىكارا سىزىقى
سىزىلماق لازىم. لېكىنچىن، غزتلەر،
خصوصى بىر تشكىلات قوروب اوز اوس
تىردى. اخلاقى بىر نائىزى اجرا اېتەر
لەر. دەسلەپكى زمانلاردا بىر قازانچ
ايشىدىن باشقا بىر نرسە اولماغان غۇنە
چىلىك، اجتماعى بىر مۇسسەسە حالغا
كېلە الا دور. بوندىن باشقا خلقنىڭ فكل
رى و سىياسى تىرىمىسى بو نائىزىدا

حكومت موقع و حرىتىنى تىزىك
اوپچو، افكار عمومىيەگە اهمىت بولغەن
گە قدر، افكار عمومىيە تشكىلاتلايتور.
افكار عمومىيەنىڭ داىما استفادە قىلالار
مورغان، حاضر بىر حالدا بولونماق
اونىڭ بىر تشكىلاتقا مالك اولوشى ايله
مەكىتور. بو تشكىلات، اوچوق تىقاي
و منافىقە ساحەسى تور. بو ساحە دالما
اوپچوق اولوشى و تورلى فكلرلەر او
چون همىشە حاضر بولماق لازىم تور.
بو مطبوعاننىڭ غىرىنى و منغىنى عمو
مىنى هر كون ياكىدىن بايقا منافىقە
اىلىشى ايله بولاور. افكار عمومىيەنىڭ
چارى اولغان بىر مەلكتەند، غزتلەر
نشر قىلنماسا، آمالى شاشقون و مە -
چان بىر حالغا كېلور. بحث انكەن بو
فكرىمىز تشكىلاتىدا، شو خصوصىيەتلەر
كورولور:

آ - فكر تشكىلاتى، بىر ازچىلە
نىڭ وياخود بىر طاقم
انىسالىر
نىڭ محصول تور. شېمىز خلق نىلە
سى، بو تشكىلاتقا اشتراف اېتەر. فقط
باشقا نرسەلەر مو اولغىنى قدر، بو بىر
دە مە خلق كەلمەينىڭ رولى قەل اى -
مەس تور. كېرە خلق نشرىياتىنى عكس
اېتدۇرور. فكلرگە طرفدار توپلار.
فقط فكلرلەرنى اورناغا اققان و نشرىيات
نىڭ مركزلەرنى تشكىل انكەن خلق
اېمەس تور.

ب - مەاصر فكر تشكىلاتىدا، حقى
قندە ايكى زومەرنىڭ قەلبىنى بار دور.
بو صۇفلەردىن بىرى، مطبوعان تشكىلە
رىنى چوقدىغا كلتورگەھ و اداره انكەن
لەر دور.

ج - فكللەرنى اورناغا اقماق
و نشر انىمەك اوچون لازىم واسطەلەر
دور سىياسى فكلرلەرنى مەمەككە اشو
روچى مطبوعان تور. مطبوعان تشكىلە

مور. مونداق
ار اوچون
نرسە تور.
ملى مسئلە
ملتنى اوزىڭە
اىستە
مور. مونداق
ار اوچون
نرسە تور.

اولکه و شهر خبرلری

(چینی تورکستان اخباراتی و اوزهل مخابره موزن)

جلان شنگ ششی سەئینک یارانچەچیسى

چىو دىڭ كوڭ بتون عائله سى بلەن

اولتورولگەن

لانچو زوگول شوق ئۇلى ناملق كوچا 66- نومرلوق اويدە اولتوروش لوق چىو دىڭ كوڭ (شك شى سەئىڭ قىن اوکاسى) عائله سىدە ۱۵- ماى كوئى بىر اولوم خادىمىسى بولغان. وا ئە نك بولوشى بونماق ايگەن : چىز دىڭ كوڭ تورکستاندە شك شى سەئى دو رىدە دويەن محکەمەسى حربى اوزايماق بولوم مەدرى، محافظ باش قوماندان لىقنىڭ سىياسى تەلىم- تۇربىە بولوم مەدرى، ۳- حربى مکتىب سىياسى بولوم مەدرى . كى اشلەردە توروب كوپ توشمەنك بولوب قالغانلىقتىن، شك شى سەئىڭ تورکستاندىن آذربايشى بلەنچىو

شېڭ شىڭ شادا بىر

اولکه بانكاسىدا باش مەدرى بەي وين بوى بانكا بولوملەرنىڭ مسئوللا رى قومول، لانچو، شەبە بانكالارنىڭ مەدرى لارى باش قوشوب بىرقونوشما اولتوزگەن . مىجاسدە 1- نومەن بورون اطراق ناھىە ولايت لەرگە بول پراوون قىياش ايشى توختىل قالغان بولسامو، انتصا مەسئەلىسى بىرقتەر حل بولوشقا يوز تونقانلىقتىن پراوون اشلە رەئى بوزگوشوش

2- تورکستان كوموش آقچا سىڭك باشقا اولکه لەرگە چىقىپ كەتمەسلىكى

حربىي خەتتەدە

قورغولوق عسكىرى مکتىپنىڭ ۵۱- عسكىرى ظابطلر قورسى مركزنىڭ مەدرى گە تاساسا اوز ايشىنى آياغلاشتورغان . بوقورسنىڭ خەتتەكارلىرى حربى قوماندان

دىڭ كوڭ بتون عائله سىدە ۱۴ جان كىشىنى اليب لانچوغا كېلەتور . بوبردە ۳۱ بىل قدر توراوور . عادتدە تالاغا كوپ چىماسىن اويدە اولتورار ايگەن . بولەن كوئى چىو دىڭ كوڭ عائله سى بلەن «جولچىڭ» سىنەمە خانەسىگە بارا دور . سىنەمەدان قايتماق اوييدە تصادق اولتور رىلەتور . كوپچولوك بو خادىشە ئى انتە قام يوزەسەين وجودقا چىققان دەس قال رىشاماندا . مسئول ماملار بو ايشقا دە قت قالماقتا دور . قانۇن متخصصلارى اكر بو واقەئەگە مەسئىم ايگەسى - قانلى او زىنى اوزى معلوم قىلسا ، ئنا مى بىنك توشەتور دىگەن .

تەكشوروش اوجى

اوجون شىڭ - شىڭ - شادا بىر تەكشوروش اورتى قوروش كىي قرار لار ايلغان . اچكى اولكەلەرگە توشولماقچى بول مان كەرش آقچا بوبرە توتوب قالىپ ايگەسىگە چك كىسب بىرلگوسى بوجك ارقاللىق لانچو بانكاسىدىن تاخىرىز سو رتدە لانچو دوللارى برونوسىيور . فقط نو تەكشوروش اورتى، پول ايگە سىگە بول مصارفى اولراق نقر 15 دوللار قالدورغوسىيور . بو قرار اولكەلكەككورت مت و غربى شىڭ ئىنزالىيىقا تصدىق لائىھەلەين صول اجرا قىلماقچى .

شاعر لەر بايراھىغا

حاضرلق

كەنە آى حبسانىدا ۵ نەجى آينك ۵ نەجى كوئى شاعر لەر بايرامى بولغان لىقتىن توشوقان مەئىنى شو كوئى شەپىر مەزەنى مەربىر مات شاعر لەرنىڭ چاقى . مەربىر خاطرە كون اولتوز مەكچى بولغان . حاضر خاطرە چارەلەرى توزو- لوب بانقان بولسا ئېرەك .

كىنو بېلەتلىرىڭ بەھاسى

توختا تلغان

۲۵- ماى كوئى ارتمەن ساعىت ۵ دە شەر اچىدە كى تىان شان چولك سالو نىدا كىنو چىلەر نك باش قوش . قان مىجاسى آچىلپ بىلەت بەھاسى مانا كره گە قوبو لوب نومەن صول بىلەن بەھاسى ۲۵ سەئىت كوموش دوللار قى لىپ بەلگەلەنگەن .

ھونز ادارە لرى تائىمنا تى

اولكەدەكى مركزچىل ادارەلر ئىزلىق كوموش ئەنگە بەتكووزوب بىرىشى سوران جەھور رىياسى باشدا بولماق اوزرە بىرقانچە بالانغا تىلگىرام چىككەن اويدى 33- مايدا نقتش ادارەسى 6- رايون تاش يول ادارەسى، پوشتا و تىلگىرام خانە لەر يوكسەك عدلىە كىي بىر قانچە لاغان مركز مۇسسە لەرنىڭ باشقاقلارى باش قوشوب قاينا تىلگىرام چەككەن .

آلاشچىمەزچە، كلىتونداكى مەئىت رىئىس جەھور لىزولار بىن نك بىزىن بولان آراسىداكى نك چارەسىنى كوروش توغراسىدا مائىلەلدى . سورى مەرى بالانغا بويروق توشور كەنكەل سىنغا لىماق حرا بىلەنورولوب بىر تىلگىرام كەلگەن .

التون كاڭىدا

بىلەننىن بىرى دالىيگودا التون قىزىش اشلەرى قۇغىن بىر باسقوچقا كەركە لىدى . فقط سول كۈنلەر اچىچى بعضى عسكىرى تىمىملەر، بوبرەگە چىقار قورومىدا ھاك قىب عسكىر قانچالەرنىڭ بىز لىش و شەپىر مەزەندە كىلەردىن تو توب اليب كىنە شادەلەرى توغولغانلىقتىن بىر آز ئادا قلمىش زورلق سىزلك ئوز بىرگەن . آلاشچىمەزچە بو كۈنلەرنىڭ كى قوتوش توغرا سىدا تىگىشك چارە كورولگەن و عسكىرى قىسملەر بلەن توغرىدا كېكەشكەن بولسا كىرەك . بىرلەشكەن مەتلەر قۇ

لمرى گە كرتە نا دور) غىز مچو كىرلەرى آرقاغا قاينە دريان كۈمۈنىستىلر لرى قانتىق (سىنەت ئىلغىرامى) خەينىڭ ھودو رىلەن . ارىق مولا قوھنلەر مولا توشقونلە ئىين مولا باغ ئىلكى اوچقولا تەنچىلو خىزار (انقرە 3) (كراچى 3) چىقار قورومىدا ھاك شەپىر مەزەندە كىلەردىن تو توب اليب كىنە شادەلەرى توغولغانلىقتىن بىر آز ئادا قلمىش زورلق سىزلك ئوز بىرگەن . آلاشچىمەزچە بو كۈنلەرنىڭ كى قوتوش توغرا سىدا تىگىشك چارە كورولگەن و عسكىرى قىسملەر بلەن توغرىدا كېكەشكەن بولسا كىرەك . بىرلەشكەن مەتلەر قۇ

اچكى و تاشقى خىبرلەر

شاخخى مەدافىھە صەفىدە

المافيا مەقدراتىنى حل ايتىپ

دەيغان تورتلەر كونفرانسى

غەربى المافيا 11 دولتى باش وزىر

لەربەنگ توپلاندى
تورمان بىلەن استالىن كوشمىسى

(انقره 23 - مای) 4 لەر كۆز

فرانسى بوگون آچىلىپ فرانسىيە خارچىھە

وزىرى شومان مەجلىس رەئىسى بولدى .

پارىسدا 3 غەرب دولتەرنىڭ مەخسەلەرى

باشلانغۇچ تەدقىق مەجلىسى تۇرۇپتىن 3

خارجىھە وزىرلەرگە ئورنىكەن 32 صحىھ

قەلەك لايىھەنى 3 خارچىھە وزىر تەدقىق

ئىلىپ ھازىرقىلەرگە ئورنىكەن كېيىن بو

گون كونفرانس باشلاندى . اولتۇرۇش

لەرى يوشۇرۇن سول مائەچى ئاھ

ھش .

كونفرانسىڭ مۇرضى المافيا مەدە

ئىسى بولسا مۇرغۇرامى ئىخى اعلان

قىلىندى . دۇنيا سىياسى اىكراي بو كۆز

فرانسقا دىت و امبىلەن قۇرامىدا

دور

غەربى المافيا 11 دولتى نەك باش

وزىرلەرى و بىرلىن شەھ ھۆكۈمەت باش

لرلىق بولدا توپلايىپ اساسى قانۇنغا

امضا قۇبىماق اوچۇن بېقىلماقچى

دور

آمەرقا غەزە لەربەن بەھىسىنىڭ خىرى

گە كۆرە اگر پارىس كونفرانسى مەققىت

بىلەر نەجەلەنسە تورمان استالىن بىلەن

پارىسدا كۆرۈشكەچى امبىس .

× § ×

بىرلىن پايىز اشچىلەرى اش

تاشلاغان

(پارىس 23 - مای) بىرلىندە

كى ھۆكۈمەت كۆرۈش و بالىلەرى 3 كۆز

دىن بىرى دوام ايتىمكە دە بولغان بىر

لىن پايىز اشچىلەرنىڭ اش تاشلاش

مەسئەلەسىنى حل قىلماق اوچۇن مەدكە

دە بولۇنماقتا دور . اشچىلەرنىڭ بو

پاينىدا اش تاشلاش اھتمالى بك آز

دور

تسالىيانا

(انقره 23 - مای) دۇناتسەننىڭ نەسەك

يا ولايتىدە قانۇق سوقۇش دوام ايتىمكە

دە دور .

لەربەنگ اوروشىغا ياردەملەشى . بو او

روشدا مركز قۇمەلەرى مەدافىھە خەلەرگە

نى بك ياخشى سالاھى پلاننى ايلگەرى

وظىفەسىنى بىجىرگەن .

بالخالك ، ليوخاڭ رايونلەرىدىن بو

پەرىجە بولغان مەدافىھە خەلەرگە مركز

عسكەرلەرى كىرگەنلەرگە كۆچ اورۇنلار

غان . بو مەنطقەدىكى كومونىست عسكەر

لەرى قاچقان .

23 - مای كۈنى صباھلىن سا

عت 9 دا پەھولە مەنطقەسىدىكى اورۇش

بەك شەتلك بولغان . اوروشقا

دۇنيوزىھ دن ياردەم عسكەرلەر ئىلتو

رولگەن . نەتىجەدە مركز عسكەرلەرى كا

چىاوغا باسىپ كىرگەن . شۇكۈنى سەت

اون دا مركز عسكەرلەرى سۇنچىباو ،

ياقۇلوچەك مەنطقە لەربەنگ شەرق قەسمىدا

بك زور و شەتلك اورۇش قىلىدى .

كومونىستلار دىن نەجە مەيى اون اچى

گە اورۇنى ئىچىن اورۇپ باقسىمۇ 3

سەتلك اورۇش كېيىن بوزلەرگە

اولارك قاللارۇپ كومونىستلار چەكلىدى .

(انقره 23 - مای) چىن كومونىست

لەرى شاخخىنى مەھسەرگە الماق ھەركەت

گە كوشىمكە و ھۆكۈمەت قۇمەلەرى بو

شاخخىنى تەبىر الماسلار

دور

(شام 23 - مای) شاخخىنىڭ

غەرب مەھسەرلەرىدىن ايكى يەرگە كومونىست

لار مەجۇم قىلدى . لېكىن ھۆكۈمەت غە

كەرلەرى قارشى تەرض بىلەن اولارنى

آرقاغا قايتۇردى .

دۇيان كىمە لر بىلەن مەجۇم قىلغان

كومونىستلارنى ھۆكۈمەتنىڭ سوقۇش كىمە

لەرى قانۇنىي قۇرۇلماغا اوچراتىپ قايتۇردى .

(سېنەت ئىيوس 23 - مای شاخخىنى

تەبىرلەرى) ھەربى اخبارغا كۆرە شاخخى

خەلەرنىڭ پەھولە رايونىدا قانۇق سوقۇش

بولغان . ارنىكەن سەت 4 لەردە مركز

ھوا قۇمەلەرى ھەركەتكە كىلگەن بولسا ،

ھوا ئۇسۇنۇقلىغا اوچرىغان . تەرضىن

كېيىن ھوا باشقىلارغا ئۇرغۇن مەقدار

دېگى اوچۇلار پەھولە ، گۇاچىباو ، چىلە

تەنچىباو خەلەردىكى قورۇقلۇق عسكەر

سورىيە لىبان ھەناسىتى بوزۇلماقتا

بەھۇدەلەر قاسىتىگە اولەكسەز كىلەمدە دور

(انقره 23 - مای) سورىيە و

لىبان ارىيادىكى مەناسىت بك پەمان بىر

بەلەك لىباننى اشغال

نەك كىشى حسابلاماقتا دور .

پاكىستان باش وزىرى

ظفراللە خاننىڭ ملتەر قۇرۇمىدىن تەسلىمى

قاسىمىنى يوشاقتىلماق بولغان

اولەك اعضالەرنىڭ قۇرارى بىنۇچە ھىس

اباد دۇا كار عسكەر لەربەنگ لىدەرى

قاسم رضوى و باشقا باشقىلارنى قاماقتا

دىن يوشۇتۇشقا امبىر بىرىلدى . امما

قاسم رضوى، نەس ھەنستان ھۆكۈمەتى

ھىسبەن اماد استىلاسىدىن كېيىن ھىسكە

آپىش ايلە نا مەلۇم ھالدا قۇم

(كراچى 23 - مای) بىرلەشكەن

مەدەنىيەت قۇرۇمىدا پاكىستان باش وزىرى

خان ، ھەنستان ھۆكۈمەتنىڭ ھىسبەن

مەدەنىيەت قۇرۇمىدا قارشى پاكىستان

ھۆكۈمەتنىڭ نازارەتلىنى بىلەن بولدى .

رەمىدىن ھىسبەن اماد مەسئەلەسىنى ائىق

بىرلەشكەن ملتەر قۇرۇمىدا كۆپچە

ھال .

يورتلاناش اوچون مدنسى بيليم

خبر و شكايات حقى

(باشق اولنگن سانلاردا)

شكايات حقى واقع بولغان بير حقه سزلققا شكايات ماميتنده بولسا كشيلىك حقى اولور. فقط فانوذلاردا و فانوذلار نك اولوزگوريشيگه علائ تكليلي ماميتنده بولسا ، بو جهت وطنداشلك سياسي تشيئي ديمهك اولورگه بونلك شكل و چيگارسى قانوندا بلگولنگمكتدور .

« قانون تكليلي حقى فانوذلار »

كشيلىك حقى و سيياسي حق

كشيلىك حقى: سياسي حق ديمهك اهمسدور. كشيلىك حقلر بگه مدنى حق لمغ ، ياخود عاممه وبا جماعت حقلرى كى اسملرني برگمئلر باردور. اسمى نيمه اولسا اولسور، كشيلىك حقلرى سياسي حقلر ديگن نرسلملر يمزدن باشقاقدور .

سياسى حقلر: وطنداشلارنلك حكو متكه اشتراكيتي نامين اكمز حقلر دور؛ بونلك اف اوچوق و بلايك ما اى سياسي سايلامدور .

سياسى حقلردن فقط قانوننو بو حقلرى اولزلمر بگه بريلگن وطنداشلار استفاده ايتلملردور .

سياسى حقلر: جنس يان و قابليت فرق ايريلماسين ملتلك مر كهفسيگه بولمگمكتدور . كشيلىك حقلرى بولسا ، برنسبب

مجلس اعضاسيغا و قورولتاي و كبللمر بگه عئدور .
بونلك تاشيدا سياسي مراميني كور سهتمك استمگن هر وطنداش كتان باربب و مطبوعاتين استفاده ايتيب آر زوسيتي نامين ايتغر . افكار عموميهگه رعايتكار بولغان حكومتلر و مجلسلر دولارنى نظر دفتكه اولور .

1 - بولغان حالدا جنس، ياش، قابيلتلرى نيم بولسا بولسور، ملتني تشكىل ات- كمن هر كشيگه علاسدور. بو حقلرنلك بير قسمى كورگه نكليكيمز وجهي ايله بير طاقيم قيدرلرگه نامسدور. بونلك سي تى ايكيدور :

1 - بو حقلر تطبيق وقتلرئده سياسي بير فعاليت تشكىل ايتلملردور؛ بو فعاليت حكومتكه بالواسطه اشتراك ك، بارادور . مطبوعات حريتي، جمعيت تشكىلى حريتي، ييغياش حريتي و هنى ئلجهك اكي وطنداشلارني بئشئوردور غاي ندريس حريتي كى .

2 - كشيلىك حرييتي منوز فعلا قوللانيشقا مقدر بولمغانلارنلك هماه سى موضوع بحث اولور. مثلا: ايش- لمئن حريتي بعضى حاللاردا توبلرگه اوچرايدور .

حريتنلك سافلانيشى

عصرى قانونى اساسيلرده، كشيلىك حقلر و وطنداشلارنلك سياسي حقله رى توختانيلماتسور. فقط بو حقلرنلك فعلا قوللانيليشى اوچون، اولرنلك فان ماق قوللانيليشيني و چيگارسىسي نظام تسيغا اغان قانونلامه لازمدور . بونداق بولمسا اساسى قانوندا نامين اولونغان حقلر، قوللانيلمغان بيرر وعده حالدا نالادور. بو سببب حقه لمرنلك قوللانيليشيني نظام تسيغا ال- ماق لازم بير قانده دور .
اساسى قانون و بو قانوننلك اوز ايجيگه آلمشلىرى حكملرنلك تطبيققارور

مساولان

مساولان قانون االديدا مساولمدر . يعنى وطنداشلارنلك قانونى حقلرده مساوليكيدور .

هر وطنداش قانون نظريده مساول دور. شونلكهك قانونغا رعايه قيلش ايله مكلفدور. هر تورلى زمره ، صفى ، عائله و كشيلىر امتيازلارى ايله ممنون دور. هيچكيم قانونا تابع بولغان محك معدن باشقا بير محكمهگه اليب بارلا - حاس سياسي حقوفى بولغان هر وطداش قابليتگه كوره دولت ماموريتله ريده خايبت قيلش حقيگه ايگه نور .

مساولان برنسببلىرى توبنكى نتيجه لرننى توغورمشمور .

1 - اجتماعى مساولان: يعنى عا ئلگه بولنگن بونوز صفق و درجه فرقلرى يوقانيلماق لازمدور .

بهر عالمه بالارلارنى مرانن تله صورتده فالسولانمورماق كركدور . بو مساولان رستوركراسينلك تشكىلىگه مانه مسور .

2 - سياسي حقلرده خصوصاً ساك لام حقلرئده مساولان .

(دواى بار)

ياقنى نور الكتورلك شركيتين بيلموروش

حزمتلك مشغورلرئيمزگه شيله صمدا بيلور روش قيلمزگه : حضر حكومتينلك ديورولغا بها شون بيل سستيشى اولزغوريشى لوزمى 5 نى ائتك 17 نى 4 نى الكتورلك شركيتينك مقصدي بئك ايك هيرتى محمد امين حضرت ، وشكتاب ليور يوخكالتنيزه باشلقن وي معاين ماليه نظارى بيم دندله رشيس چيى وو اقتدلىك ايشه افسيس الكتورلك شركيتينك توك يولى اوستيده مذاق بولور 5 نى 5 نى ايدين باشلاب توك يولى 4 ماش اقا غا حساب قيلمئ قوبندهى حدي اولنگه يئاقين قرار بولويوب تصديقلايدى .

هر ايدا امبيا باشيغا اليئدورغان توك يولى واتي قكمه بئش واتيئق 40 تئست قوقق واتيئق 64 تئست اليئك واتيئق 80 تئست تئمش واتيئق 96 تئست يقمش بئش واتيئق 1 دولار 20 تئست قوز واتيئق 1 دولار 40 تئست قوز اليئك واتيئق 2 دولار 40 تئست الكنى قوز واتيئق 3 دولار 20 تئست هر ايدا ششوتئيمكك اليئدورغان توك يولى كئيو واتيئق هر بير كئيو وات حقى 20 تئست شونلك ايچين مشغورلرئيمزگه قوزه بوزده بيا مشغورلرئيمز قئيدوق .

بئشورلرئيمز 5 نى ائتك قشلمغان توك يولى يان 5 نى ائتك توك يوليني ، 6 نى ائتك بوزيى كئيوين 10 قئيمكك قدر اليئب كئيب دوش روشلارنى اولونلموز .
باش مديرى : حسان الدين موسا جيموريتنلك 38 نى ييائن 5 نى ائتك 21 نى 10

(باشى بونچى بىرە)

تالېزىم بولغا اياب مائىسى. تېئوئولخار
 جى تىجارىت سىياسىتى سىناقت چەتئە بو
 يوسلاۋىيەنى ئامېرىكاغا سىناقت مائىبالە
 رى مېنى قېلىشور. خېرى چەتئە تە
 تونۇلۇرچە بوسسىيالىزىم مەلىكىتە تىجا
 وۇ قىلمائىزە دېگەن بالقان سوزى بول
 سادە، اوشالى اطلانتىك مەھدە سىگە
 بر خېل سېرىق موقە تونمەن ادور.
 (نومۇ ۳- بىرە)

قاراب مائىق شىرطى ئاستىدا اوندور.
 ھە بىر يامان انسان اوزىنىك يامانلىق
 بىلە توبە قىلپ باشلىق طرفىگە مائسا
 انسانلار ھەم اونگەن اونگەن خىتالىقنى
 ئوچورەدور. باشلىقنى ياكى باشقى دى
 گەن نام نى بولغا سائىب باشقا بول
 ماغاندەك، ھەم يەنلىقنى باقى بىمان
 دېگەن نام نى ھەم بولغا سائىب باشقى
 الېب ئاشلاغالى بولمايدور. باشقى نام
 ۱۹۴۹.۱۰.۱۰

بىلم يور تلوئىنىڭ يازلىق استىرا
حت و قىتلىرى باغۇلندى

1- دارالغىنى
 دارالغىنىنىڭ مەسارفى اىشارىدە قىيىنچ.
 لىق ئوغۇلغا ئاقسەن، دارالغىنى دارە مە
 لىسى 20- ئايون كۈنى بو اوقۇش
 مەتىنىڭ دىسەلمەرنى ئەمەلا ماق بولغان. لوندو
 بىرئە كۈنن بىرى دارالغىنى ھەربىسى بىرئاسى
 شەبە و بولوملەردە دىسەلمەرنى تۈرتىكە تىدا آچىلە
 الماندادور. 15- ئايون ئونلەردە مەنى و شىر
 تىجان باشلانماقچى ايگەن.
 2- ئوتتورا اوقۇلغى
 مەعارف نىظارنى قارماقئەسە بارچە
 اورنا دىرچەك اوقۇلارنىڭ بولۇقۇش و
 سىنى بوژا كېچىككەن ايدى، اونۇك او-
 چۇن يازلىق استىراحت وقىنى بر آز ارفا
 مەسارفى بولغان. شۇندەك مەعارف نىظارنى مەدە
 نى بولمىق اوقۇش مۇسىنىڭ امتىجان 1- آل
 قىرتىلەرنى ئوزومك، امتىجانن او ئودە-
 ھان اوقۇچىلەر سانىنى المانى اىشلىرىنى
 مەسارفىك اورتولارغا ئايشورغان. اگر او
 قۇچىرانىڭ سانى آز بولسا يىغىب امتىجان
 المانچى، كۆپ بولسا اوقۇلارغا بولۇپ
 تۈرۈپ امتىجان الماق بولغان.
 3- تىل اوقۇنى

ئورگىستاندەكى ھەزرىت ئاراملەرنىڭ خىراجىتى ھەتتە ھوقىت
رئىس جەھور لى زۇڭ رەين مائەمرى پالاناننىڭ تىزلىكە
چارە ئورەككىنى ھەر ائىكەن

ئورگىستاندەكى ھەزرىت ئاراملەرنىڭ
 خىراجىتى اوزوندىن بىرى كەلىگەنكى
 مەزگىلەك تىزلىكە چارە كوروشى او
 چۇن نەغراق بولمىگەن بو نەگما چواليا
 موقىت رئىس جەھور لى زۇڭ رەين تو بولمە
 كى نەغراق كەلىشىور: ئورومچىدە بولسا
 نەغش مالىكە چوئە ئوخونم خار جى ايشلەر
 ۱۹۴۹.۱۰.۱۰

ئا مەلۇم كىشى طرفىدىن اورۇلغان

تېيان شال دارالمەلىن نىڭ علم بو
 لوم مەدىرى لى فا پائو 22- مائى كۈ-
 ن ئون سائەت 11 لەردە دارالغىنىدىن
 ياتاق خەمىسىگە قايتماق او چۇن تىب
 بارغانىدا نىسادفا آرنفا طرفىدىن بىلىشىا بر
 ئاش اورۇلغان، اورۇچى اويغور اىشى،
 كىيىن بونى خابا طرفكە الېب پارا-
 بىتون كىيىلمەرنى سالىدورون المغان. ھە
 مۇخىر

ئىل اوقۇلى و اورومچى ولايتىنىڭ تىز
 لەردە تىشكىل قىلغان مەكتىپلى مەعارف
 نىظارىنى طرفىدىن 20- ئايوندا يازلىق
 استىراحت قۇيوش مەمرىنى المغان. اوقۇ
 لەر بو مەمرى المغانن كىيىن جدى ھا
 ضرىلققا كىرىشكەن. اوقۇلارنىڭ پلاندا
 15- ئايوندا 19- ئايوندا قىر امتى
 جان الېب بولمايىدور.
 ۱- باشلانماقچى اوقۇلار
 باشلانغۇچ اوقۇلارنىڭ يازلىق استىراحت دىن
 مەسارفى اوستىدە بارچە باشلانغۇچ اوقۇل
 مەسارفى بولمەشە مەسارفى آچىلپ تۈرك
 (اويغور، قازاق) اوقۇللىرى 10- ئايوندا
 چىن باشلانغۇچ اوقۇللىرى 1- ئايوندا
 يازلىق تەمطىل قۇيماق قىرارىنى چىقارغان.
 ۴- مەلى: ۴4 سىدە

مىسكو رادىئو سىيغا كورە
يوگوسلاۋيا كاپىتالىزىمغا ماڭماقتا ايمىش

(مىسكو 24- مائى) مىسكوۋارا
 دەپسە «يوگوسلاۋيا تىرۈسكىچى خەتەر
 لىرنىڭ غەبىنلىق» قۇنۇسى آستىدەكى بىيا
 ئاندا مۇنداق دېمەك دور: اورۇپا ھە
 مېنقورمى يوكوسلاۋيا كوممۇنىست پار-
 تىيالىنىڭ تىتوچىبارى ماركىزىم لىنىنىم
 زىمگە مەخالفىت كورسۇتۇپ سۈپىتكە قار
 شى خەلققە قارشى بېمۇقراسىگە قار-
 شى بولغا مائىسى. يوگوسلاۋيا جەنن
 كەش صىفىنىڭ ايتىرناستىئول خراكتە
 رەئىسى مەنچىك بى-رايىدا ار
 كەشتۈرۈپ كەتتى. دەپ غەبىلەمكە

1949

مەلى: ۴۴ سىدە

مەلى: ۴۴ سىدە

دە تونگان ۈك تارىخى حقيده

جىبى ئوالا خوى

(سفقار تايىب نىرجمە قىلىندى)

تونگانلەر بولسا، دىن مەنابىتى و تارىخى اوزگوروشلەر آرقاسىدا توغولا خان بىر مەنبەدور. بولەرنىڭ قاننى مەركىز بولغاندەك عرف عادتى مەم مەركىزبۇر . گامى و روحى طرفىدىن بولەر بىر مەنت دەپ ئاتىلدى. تونگانلەر يالغوزغەنە بىر دىنى ئىشكىلان بولماي بەلكى بىر مالى ئىشكىلاندىر .

جونگوداكى تونگانلەرنى بەضەنلەر عربلەرنىڭ اولادى دەپمۇر . بەضەنلەر «خوى خوى» دېگەن بۇ اسم تارىخى ناماى «خوى چەن ، اويغور» دېگەن اسملەرنىڭ بوزولماسىدىن كەلگەن دەپمۇر . يانا بەضى بىرلەر «خوى خوى» دېگەن بەشلىك دىنى قىلغان خىسرو لەرگە بىرىلگەن اسم دەپمۇر .

جونگودا تونگانلەر (خويخويلەر) اعتقاد قىلغان دىنىنى بەضەنلەر «خوى جاو (بىنى تونقان بىنى) دەپ ئاتاپ مۇر . شۇندەك چىنلقلەر بۇ «تونگان دىنى» بىنى خوى جاو «دېگەن اسمنى بوئون ئىزداكى اسلام سوزى اورنىدا ايشلەتمەمۇر . مۇنداق دەپ ايشلەتمەك خىلمۇر .

خوى خوى دېگەن بۇ اسمنى ئەنەز كەلگەنلىكىنى بىلمەك اوچۇن اول دىننىڭ ئەنەز كەلگەنلىكىنى و مەنتىڭ ئەنەز كەلگەنلىكىنى بىلمەك لازىم . اسلام دىنى سۇي ، ئالەم تو رۇنە جونگونىڭ گۇاچو رايونىغا كەلگەن بولسامۇ ، لاكىن او وقتىدە اسلام دىنى بو قىر كىيەبىپ اورون آلاماغان . اول وقتە جونگودا كەلگەن عربلەر يالغوز دىن تاراتماق ارچۇن كەلگەن بولماي كوبرەكى ئىچارت اوچۇن كىيىپ كىتىپ تورغان ، ئانگ دى زامەنەسىدە بو پادشا چىنەن كىرگەن دىنغا مەجم قىلدى . غەرە لەر مە جونگودا قاننىڭ خىزبەگە اوچرا دى . شول وقتدا گۇاچوفا خىزبەگە كەلگەن آدمەلەرنىڭ ھىچ بىرى قالمىغان . عربلەرمۇ تۇرگۇمۇر . جونگونىڭ غەر قىسمىغا كەلسەك ، شۇ واقتدا بو جايلار دا تۇرك مەنتىگە مەنسۇب خىلقلەر ياشا ىدى . بو تۇركلەر ايلە خىسولەر اور تاسىدا تۇقۇنوشلەر خوام قىلپ تورغان

بولسامۇ ، اما شو وقتىدەكى تۇركلەر بودا دىنىدا بولغانلىقىدىن دىن چەت مەن خىسولەر ايلە ھىچ فرقى بوقا ىدى . دىندا فرقى بولمىغان زامانلاردا تۇركلەر دىن اچكىنى جونگودا كوچۇپ بارىپ او رونلاشىپ قالغانلارنى اوزون يىللارنىڭ اوتوشق ايلە خىسولەرگە آزالىشىپ آسە مىلانسىيە بولۇپ كەتكەن . شۇنىڭ اوچۇن ئالەم دورىدە خوى خويلەر غەلامىدە بىر آرقاق حسابلاغان ىدى . دىمەك ئالەم و رىدە او قىر كوپ خوىخوى بىنى تونگانلەر بولمىغان .

جونگو تارىخىنى سۈرۈشتۈرۈپ كۈر گەندە بو خوى خوى دېگەن اسم فقط سولقا زامەنى ايلە مەنقوللەر قۇرى اورنىدا پەيدا بولغانلىقى معلوم . بو اوبومو مەنقوللەر ھەقتە بار بولغان تارىخى لەردە خويخويلەر توغۇرلوق سوزلەنە كەن واقعاىەر نەھائىتى كۈن . مەنقوللەر جونگو خىلقىنى مەنقول ، تۇرك ، خىسرو چۈنۈب خلقى دەپ 4 خىلغا بولگەن .

تۇركلەر بولسا اويغور ، خويخوى دېگەن كىى 31 تۈرلى مەنتى اوز اچىپكە المەن . مەنقوللەر دورىدە خويخويلەرنىڭ اھتماعى اورنى بك اوستۇن بولغان . مانا بۇنىڭ خويخويلەر اويغۇرلەرنىڭ بىر ايمەسلىكىنى كۆرگەلى بولسامۇ ، لا كىن بولەرنىڭ ھەممىسى تۇرك مەنتىگە مەنسۇب . مەسلەنلار ئۇدۇر . بۇنىڭدا ھىچ شەيخە بوق . نىمە اوچۇن مەنقوللەردىن اول جونگودا خويخويلەر آز ، مەنقول لەر دورىدە كوپوبۇپ كەتدى ؟ بو مەس ئىلگە جواپ بۇرەك قىيىن ايمەس . مەنقول لەر ياورۇھانى استىلا قىلىشدىن اول اور تا اسىيان عىسكەر كاپىب جوجان نوپرا غىنى اشغال قىلغان . اوندىن سولقا چىنۈ بى روسىيە و ياورۇھاغا آياق باسقان .

الەم خۇردا جونگونىڭ جەنۇبى سولاقسى بولغان چاۋنى استىلا قىلىدى . اورتا آسىيا جەنۇبى روسىيەدە قۇرۇلغان مەنقول خىلقى بوئونى مەسلەن دۈنە لەرىدىن عىبارت ايدى مەنقوللەر اورتا جونگونى اشغال قىلىشدا كوبرەك اورتا آسىيا مەسلەنلەردىن عىسكەر لىغان . بو

عسكەرلەر اورتا جونگودا ھىرىق ، مامۇر رى ايشلەردە مەم رول اوينانغان . خويخويلەر مەم مەنقوللەرگە قوشۇلۇپ بو ئون جونگودا تارالغان . مانا بۇنىڭ تۇرۇن - خويخويلەر بولسا غەربىر كەن تۇرك مەنتىگە مەنسۇب خىلقلەر ايلە كەلگەنلىكىنى بىلەلى بولالمۇر . چىنلقلەرنىڭ «مەسلەنلەر (تونگانلەر) گۇچە كۈر بولسامۇ ، لاكىن اولارنىڭ كوچىپكەلى خىسرو مەنتىدندۇر» دەپ ايشلەرى خىسرو . براق تۇرۇن مەنتىڭ قاننى اچىپكە خىسرو مەنتىڭ قاننى بوق دەپ ايتالمايمۇر . تونگانلەر مەنقوللەر زامەنەسىدە بوئون جونگودا ئارايىپ ھىرىق ، ملكى ئىچارت ايشلەرى ايلە مەشۇر بولغان زامانلاردا بىر بىر مە خىسولەر ايلە علاقتە بولغان ، غەربىر چۈنۈب خويخويلەر مە خىدەت ايشلەردە آسانلىق بولسۇن . اوچۇن طبعىي ھالدا خىسوجە قىل اوزىن باشلانغانلەر . رەنكەن ، بو ايشلەر خوى بوگونكىنى چۈنۈبى اوياكىن آزالارداىكى خىسولەر مەنقا اداكەسە روسىيەدىكى خىسولەرنىڭ چۈنۈبى روسىيە شىكەتلىكى خىسرو ، تونگانلەر سولقا چىنكەننىڭ اويغورچە اورگەنكەنەردە بىر ايش دورۇر مانا مە ايدى .

1287 - يىلىغا يەتكەندە خويخويلەرنىڭ اوز بالارلىرى غەلامىدە مەخسۇس مەكتەپلەردە اوقۇتۇلماق معلوم . مانا بو ايش ، خوى خويلەرنىڭ ئە قىر كوپا خانلىقىنى كۈرسەتمەمۇر .

مەنقوللەرنىڭ خىرقى دورىلەردە ھەر بىر جايدا عىيان قوزغۇلار . مەسلەن لارنىڭ تەقەبىرى تارىخدا اوزگورۇش با سەلەمۇر . چىندەكى خىلق گۇ تولىق اول تۇركلەرنى اولتۇرە دور . بو واقە خوى خويلەرنىڭ قاننىڭ تاراضلىقىنى قوزغۇيالمۇر . كىيىن چۈنۈب جالغ خىلق قىلغاندا بو اوزىنىڭ سىياسىتىنى اوزگرتىپ سىياسى ايشلەردە تۇركلەرنى ايشلەتمەمۇر . مەنتىدە تۇركلەرنىڭ مەنتىنىڭ چىنلاشخو راقور . او يانا مەنقول و تۇركلەرنىڭ ساسا و خوى خويلەر ايلە خىسولەر اور تاسىدا ئىكچ مەنابىتى باغلاممۇر . بو مانا مەسلەنلەر چىنەن ايلە چىنەن كەن تۇرك مەنتىگە مەنسۇب مەسلەنلار يالغوزلا خىسوجە سوز لەشكە اورگۇنۇپ قالسا مەن عرف عادتە ھەم خىسولەرنىڭ عرف عادتىگە اورگۇنۇپ قالالمۇر .

2277

2277

(تۈمى بار)

ھىقىقەتەمۇ ئارقىسىنى اوز